MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY I : NÚMERO 1

SUMARI

	Planes
Primeres paraules	1
PRESIDÈNCIA	2
Assumptes generals	2
La Mancomunitat i el Districte de Roquetes	2
França i Catalunya	2
Visites i assistència a actes	3
CULTURA I INSTRUCCIÓ	3
Centres acadèmics	3
Institut d'Estudis Catalans	3
Museus, Biblioteques i Arxius	5
Biblioteques Populars	5
Acords del Consell:	
Escola Superior de Bibliotecàries	5
Biblioteca de Catalunya	7
Notícies i documents:	
Biblioteques Populars	7
Direcció tècnica de les Biblioteques populars	7
Biblioteca Popular de Valls	7
» » de Sallent	8
» » de Vendrell	8
» » d'Olot	8
» » de Borges Blanques	8
» » de Canet de Mar	8
Serveis científico-administratius	8
Mapa Geogràfic de Catalunya	8
Ensenyament	8
Ensenyament Superior:	
Cursos monogràfics i d'intercanvi	8
Seminari de Filosofia i Psicologia. Laboratori de Psicologia	9
Ensenyament normal:	
Estudis normals	9
Ensenyament primari:	
Escola Montessori	10
Ensenyament professional:	
Escola d'Infermeres	11
Escola provincial de Tall, de Girona	11
Escola de Funcionaris d'Administració Local	11
Ensenyament tècnico-industrial:	
Escola Elemental del Treball	11
Ensenyament artístic:	
Escola tècnica d'Oficis d'Art	12
Ensenyament Comercial:	
Escola d'Alts Estudis Comercials	13
Escoles locals de Comerç	14
Escola de Comerç de Lleyda	16
Ensenyament domèstic	16
Serveis de difusió i vulgarització:	
Extensió d'Ensenyament tècnic	16
Conferències	17
Vària	17
AGRICULTURA	17
Escola Superior d'Agricultura	17
Servei Forestal	18
Secció Zootècnica	18
Acció Social Agrària	18
Vària	18
Notícies i documents	18
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	20
TELÈFONS	20
Treballs en curs i obres acabades	20
Vària	20
FERROCARRILS	21
Treballs en curs i obres acabades	21
CARRETERES, CAMINS I PONTS	21
Construccions	21
Reparació i conservació	22
Adquisicions de maquinària	24
Personal	24
Expropiacions	25
Subhastes	25
Vària	25
BENEFICÈNCIA I SANITAT	26
Beneficència	26
Juntes autònomes i Comissions auxiliars:	
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	26
Girona	27
Lleyda	27
Donatius	29
Sanitat	29
Acords del Consell:	
Notícies i documents:	
Report de la visita del Delegat del Servei Sanitari a Lleyda	30
Report dels treballs en curs del Servei de Sanitat	30
HISENDA	31
Acords del Consell:	
Institucions autònomes i Comissions auxiliars	31
Caixa de Crèdit Comunal	31
Servei de dipòsits de valors	31
Intervenció (Telèfons)	32
Ingressos de la Mancomunitat de Catalunya	32

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY I | OCTUBRE MCMXX | NÚM. I

PRIMERES PARAULES

En compliment d'un acord pres a la darrera Assemblea de la Mancomunitat i acollit amb tota sol·licitud pel Consell Permanent, comença a publicar-se aquesta CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

En realitat, el projecte d'editar un periòdic on oficialment fossin inserits els acords i els documents pertocant a la Mancomunitat de Catalunya, data dels primers temps d'aquesta. Quan, fa sis anys i mig, fou constituït el nostre organisme, el Consell Permanent d'aleshores, per la iniciativa de l'inoblidable primer President de la Mancomunitat, D. Enric Prat de la Riba, acordà en principi la publicació d'una Crònica Oficial. I hom pot veure en els pressupostos dels primers exercicis una partida destinada a les despeses de la dita publicació.

Però, la Mancomunitat de Catalunya començà descabdellant la seva acció dins el camp limitadíssim que li havia traçat el R. D. pel qual va ésser autoritzada la constitució de Mancomunitats provincials. I creient que no trigarien gaire a ésser atorgades a la Mancomunitat aquelles Delegacions del Poder Central que havien d'ésser com el contingut de l'organisme creat, es preferí ajornar per algun temps l'aparició de la Crònica, en espera d'una ampliació de facultats que semblava segura.

Les Delegacions, tot i això, no venien. En els darrers mesos de la seva vida, tan fecunda per a l'ideal de Catalunya, D. Enric Prat de la Riba plantejà novament el cas de la publicació de la Crònica Oficial. A desgrat de la sòrdida limitació de les facultats del nostre organisme, aquest, gràcies al patriotisme dels seus membres i a l'ajut entusiasta de l'opinió catalana, anava realitzant una vasta obra de progrés i de cultura, i preparava l'eixamplament d'aquesta obra en els anys esdevenidors.

Avui la vida de la Mancomunitat és ja prou intensa perquè la seva ressenya periòdica tingui un fort interès i ofereixi materials suficients per a omplir les planes d'aquesta CRÒNICA.

Movent-se en un espai petit, la Mancomunitat ha resolt en certa manera el problema de la seva vida mitjançant la densitat de la seva acció i de les seves institucions. Dins el nostre organisme i entorn seu, s'alça i creix el brugit de la feina. I per aquestes planes periòdiques ha de passar, resumida, la feina múltiple de la Mancomunitat de Catalunya. Administració i govern, tècnica i cultura, serveis públics i millores socials, obres econòmiques i obres de l'esperit, tot té dins l'organisme cabdal de Catalunya el ritme de les construccions històriques i l'alta noblesa del nostre idealisme patriòtic.

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de la instància presentada pel grup d'Acció Nacionalista Flama, de Balaguer, interessant una subvenció que els ajudi a satisfer les despeses originades per l'homenatge que dediquen als màrtirs morts en 1413 defensant les llibertats de la pàtria, en la diada de 31 d'octubre, accedir a la petició, concedint-los 500 pessetes, que hauran de fer-se efectives amb càrrec a la partida 372 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1920.)

Donar-se per enterat d'un ofici de la Fira de Mostres de Barcelona, testimoniant el seu agraïment per la subvenció de 5,000 pessetes que s'acordà concedir-li.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Acceptar la invitació que li ha adreçat l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, designar el Diputat D. Pelai Vidal de Llobatera per a representar la Mancomunitat en les festes que aquella entitat celebrarà el dia 31 del mes que som en honor de la Comissió delegada d'Amèrica que actualment es troba en aquesta ciutat, regraciant particularment l'ofrena que se li fa de la presidència dels actes organitzats; dolent-se de no poder concedir la subvenció que s'interessa per manca de consignació apropiada en el Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 d'octubre de 1920.)

Acceptar, per vot unànim, l'oferta feta pel doctor Aleu en nom dels catalans residents a Amèrica, de donar una bandera catalana a la Mancomunitat, comunicant-ho d'aquesta guisa al Dr. Aleu, amb prec que trasmeti als patriòtics ofertors l'agraïment del Consell.

(Sessió del dia 28 d'octubre de 1920.)

Notícies i documents

LA MANCOMUNITAT I EL DISTRICTE DE ROQUETES

Havent-se fet ressò alguns periòdics de la instància que l'Ajuntament de Roquetes adreçà al Govern, la Mancomunitat publicà la següent nota:

Els Ajuntaments del districte de Roquetes (Tarragona) han adreçat al senyor President del Consell de Ministres una instància demanant que el Govern ordenés la suspensió del cobrament del contingent provincial assenyalat als al·ludits Municipis per la Mancomunitat de Catalunya en el corrent any econòmic de 1920-21 i que el cupus del mateix sigui igual al de l'exercici pròxim passat. Aquesta petició, clarament improcedent per aquell qui conegui la qüestió de què es tracta, va acompanyada d'afirmacions totalment inexactes, que la Mancomunitat de Catalunya té el deure de rectificar.

S'afirma en la instància que la Mancomunitat de Catalunya no ha construït en aquell districte cap obra important, venint-se a sostenir que les quantitats pagades en concepte de contingent provincial són superiors en molt a l'import de les obres realitzades per la Mancomunitat en benefici d'aquells pobles.

Una senzilla aportació de xifres serà prou per a destruir tan gratuïtes afirmacions. Els Municipis del districte de Roquetes, com els de totes les comarques rurals de Catalunya, resulten considerablement favorescuts per l'acció de la Mancomunitat, la qual dedica a les comarques catalanes quantitats molt més grans que les dels ingressos d'elles obtinguts. El contingent provincial assenyalat per a l'exercici de 1920-21 a les poblacions del districte de Roquetes suma en total 68,323'08 pessetes. El contingent dels anys anteriors ha estat molt més petit. Ara bé : la Mancomunitat ha despesat en els districtes de Tortosa-Roquetes, des de 1916, i solament en carreteres i camins, 249,115'85 pessetes, en obres executades. Ultra això, les obres en execució importen 195,165'47 pessetes i les obres pendents d'execució 124,307'83 pessetes.

Per altra banda, la Mancomunitat ha establert a Tortosa un dispensari antipalúdic, en el qual es subministra gratuïtament quinina als atacats de paludisme de tota la comarca, havent-se fet a Amposta repartiments del susdit medicament. A l'Ajuntament d'Amposta la Mancomunitat li concedí un préstec reintegrable de 200,000 pessetes, amb destinació a les obres de construcció d'un pont sobre l'Ebre, i en condicions favorabilíssimes per al susdit Municipi. Quant a telèfons, s'està construint la línia telefònica Gandesa-Tortosa. La brigada que actualment treballa ha donat ja comunicació a Tivenys i Xerta i opera actualment entre aquesta darrera població i Aldovar, de manera que la línia arribarà aviat a Tortosa, passant per Roquetes. Una vegada la línia arribi a Tortosa, es faran les instal·lacions projectades que afecten a tots els pobles del districte de Roquetes.

Les dades anteriors mostren d'una manera evident els beneficis que l'actuació de la Mancomunitat reporta a aquella comarca, beneficis molt superiors a l'import del contingent que té assenyalat.

FRANÇA I CATALUNYA

Amb motiu de la remesa d'una bandera que els voluntaris catalans en la Gran Guerra varen fer al Museu de la guerra, dels Invàlids, de París, el senyor President de la Mancomunitat trameté al General Malleterre, Director d'aquell Museu, el següent telegrama:

«Général Malleterre, Directeur Musée Invalides, Paris : Au nom des catalans, profondément touchés par la cérémonie de réception au glorieux Musée des Invalides du drapeau catalan sous les plis duquel tombèrent des milliers de nos compatriotes qui luttaient pour la liberté des peuples, je vous adresse des cordiales remerciements pour vos nobles paroles qui scellent à nouveau l'amitié fraternelle entre la France et la Catalogue.—

J. PUIG I CADAFALCH, Président de la Mancommunauté de Catalogne.»

A aquest telegrama, el general Malleterre, contestà ço que segueix:

«Paris, le 14 septembre 1920. — Le Général Malleterre, Directeur du Musée de l'Armée, Commandant l'Institution nationale des Invalides, à Monsieur J. Puig i Cadafalch, Président de la Mancommunauté de Catalogne. Barcelone. — Je vous remercie de l'adresse que vous m'avez fait l'honneur de m'envoyer. Ainsi que je l'ai dit à la délégation des volontaires catalans, le Musée de l'Armée conservera précieusement les glorieux drapeaux des combattants étrangers qui se sont rangés sous les couleurs françaises pour la défense du droit et de la liberté. A ce titre, le drapeau des 10,000 catalans tombés sur nôtre sol mérite de figurer au milieu des emblèmes déjà déposés. Il y occupera une place d'honneur. — Veuillez agréer, Monsieur le Président, l'expression de ma haute considération. — MALLETERRE.»

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El dia 1.r d'octubre el Sr. Puig d'Asprer, acompanyat del Cap del Ceremonial, assistí a l'acte d'inauguració de curs de la Universitat literària. Presidí l'acte el Dr. Carulla, ocupant un seient de la presidència el representant de la Mancomunitat.

El dia 10, el Sr. Puig d'Asprer assistí, en representació de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, a l'acte de repartiment de premis de l'Escola del Centre Aragonès. L'acompanyava el Cap del Ceremonial.

Havent el secretari del Centre i el president del mateix, dirigit elogis a l'obra cultural de la Mancomunitat, fent constar que l'escola havia concorregut a l'última exposició d'escoles subvencionades per la Mancomunitat, el Sr. Puig que seia a la dreta de la presidència va fer un parlament agraint en nom de l'Excelentíssim Sr. President les frases d'elogi.

El dia 12, el Sr. Grañé assistí a la Missa que en honor a la Verge del Pilar va fer celebrar l'Excm. General inspector de la Guàrdia civil de Barcelona i els coronels, caps i oficials del 3.r i 21 tercis.

Acompanyat del Cap del Ceremonial, va ocupar un lloc distingit en el presbiteri.

L'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, acompanyat del Cap del Ceremonial, assistí a l'enterrament de la senyora esposa de D. Carles Maristany.

El dia 17, el senyor President de la Mancomunitat assistí a l'acte de la inauguració de la Biblioteca Popular de la Mancomunitat a Vendrell.

Acompanyaren al senyor President el senyor Secretari del Consell Permanent, el senyor Secretari particular de la Presidència, el senyor President de la Diputació de Tarragona, el senyor Interventor de la Mancomunitat, i el Cap del Ceremonial.

El dia 20, el Consell de la Mancomunitat va obsequiar al Dr. Aleu amb un sopar.

El dia 23, el Sr. Grañé, acompanyat del senyor Secretari del Consell, va anar a rebre el Ministre del Treball que va venir a inaugurar la Fira de Mostres.

El mateix dia, el senyor President, assistí a l'acte de la inauguració oficial de la Fira de Mostres de Barcelona.

El senyor President assistí a les audicions de l'Orfeó Donostiarra que donà a l'Orfeó Català i al Liceo.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Notícies i documents

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Extracte dels actes de les sessions del mes d'octubre. — Comunicació del senyor Canonge Arxiver de Lleyda donant compte d'haver quedat llest el relligatge dels manuscrits que procedents de Roda es guarden en aquella Seu, i que s'ha fet a despeses de la Secció Històrico-Arqueològica. Ha estat delegat mossèn Pere Pujol per a l'estudi de l'Arxiu Catedral de la Seu d'Urgell i copiar determinats documents d'interès històric. S'han estudiat els resultats de les excavacions fetes aquest estiu a Calaceit i a Empúries i s'ha acordat l'exploració d'uns dòlmens del N. W. de Catalunya. Ha estat autoritzat el Director del Servei d'Excavacions, Sr. Pere Bosch i Gimpera, per a donar un curs de prehistòria a la Universitat de Berlín el pròxim semestre d'estiu. Ha quedat llesta la impressió del text del vol. II dels *Documents per a l'estudi de la Cultura catalana medieval*; el IV fascicle de *Les Pintures Murals Catalanes* s'ha donat a la impremta i s'han tirat setze fulls del pròxim *Anuari*. S'han rebut les fotocòpies dels manuscrits de la Bíblia catalana de la Biblioteca Nacional de París, començant els treballs per a la seva publicació.

SECCIÓ FILOLÒGICA

Extracte dels actes corresponents al mes d'octubre. — Dia 7. És presentat a l'Institut el treball de mossèn Griera, edició del *Diccionari de rimes* de Jaume March. Previ examen, l'Institut acordà publicar-lo en el volum III d'*Estudis Romànics*.

Dia 14. Es dóna lectura a les paperetes (redacció definitiva) del Diccionari de la llengua literària compreses entre *abordable* i *acientat*, fent-hi diferents membres les oportunes esmenes.

Dia 21. Es fixa la diferent valor dels dos prefixos *a-* i *en-* en els verbs derivats de substantius, a propòsit dels verbs *acimar* i *encimar*, *acinglat* i *encinglat*, *acinglerat* i *encinglerat*.

Dia 28. El Sr. Fabra presenta a l'Institut l'honorable Resurrección Azkue, acadèmic de la llengua basca, que ha vingut a estudiar l'organització de les nostres Oficines lexicogràfiques abans de procedir a treballs d'escorcoll que la seva Acadèmia va a empendre.

El Sr. Ruyra comunica noms d'ocells marins.

SECCIÓ DE CIÈNCIES

INFORME RELATIU ALS NOMENAMENTS DELS DRS. PI I SUÑER I BELLIDO PROPOSATS PER ALS CÀRRECS DE DIRECTOR I SUB-DIRECTOR DEL SEMINARI-LABORATORI DE FISIOLOGIA, RESPECTIVAMENT.

Amb data de 22 de juliol proppassat aquest Institut de Ciències, bo i delegant al seu President perquè, en la junta general de l'Institut aplegada al mateix dia, informés de manera favorable el projectat nomenament dels Srs. D. August Pi i Suñer i D. Jesús M.ª Bellido per als respectius càrrecs de Director i Sub-director del Seminari-Laboratori de Fisiologia, adés creat per la Mancomunitat de Catalunya, acordà, en compliment de la sisena de les Bases de la novella Entitat, presentar a l'Institut l'oportú informe escrit relatiu als mèrits i a les aptituds dels dos esmentats senyors per als susdits càrrecs. Complimentant, doncs, tal acord i l'esmentada Base, aquesta Secció ha redactat el següent:

INFORME

El Dr. Pi i Suñer assolí la llicenciatura de Medicina en 1899 i el doctorat l'any següent, havent estat nomenat Catedràtic de Facultat Universitària en 1904. Fou auxiliar interí de Fisiologia de la Facultat de Medicina de Barcelona en 1900, Catedràtic de Fisiologia de la Facultat de Medicina de Sevilla en 1904, i des de 1915 professa la mateixa assignatura a la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona.

De la seva vida acadèmica en són encara altres brillants mostres les distincions de què ha estat objecte per part de nombroses i ben conegudes entitats científiques. En 1905 fou nomenat membre corresponsal de la Reial Acadèmia de Medicina de Barcelona, i en 1910 membre numerari d'ella; membre de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans des de sa fundació; de 1911 a 1912 exercí el càrrec de President de la Secció de Barcelona de la S. E. d'Història Natural, i de 1912 a 1919 fou president de la Societat de Biologia de Barcelona; del 1914 al 1916 presidí l'Institut Mèdico-farmacèutic; en 1915 fou nomenat corresponsal de la R. A. de Medicina de Valladolid, i l'any següent de la Reial Acadèmia de Medicina de Madrid. En 1918 fou nomenat membre de la Société de Biologie, de París, i membre de la Junta para Ampliación de Estudios, de Madrid; en 1919 fou distingit amb el títol de membre de l'Acadèmia de Medicina de Buenos Aires, i enguany de la Société de Chimie Biologique, de París.

En 1916 fou nomenat Oficial de I. P. de França i, enguany, Cavaller de la Legió d'Honor.

Quant a la seva labor científica cal remarcar l'assistència i ponència en el XIV Congrés Internacional de Medicina (Madrid, 1903); l'assistència i comunicacions al VII Congrés de Fisiologia (Heidelberg, 1907); l'assistència i comunicacions al I Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (Saragossa, 1908); l'assistència i comunicacions al XV Congrés d'interns de Medicina (Budapest, 1909); l'assistència i comunicacions al II Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (València, 1910); l'assistència i comunicacions al VIII Congrés de Fisiologia (Viena, 1910); la comunicació al V Congrés d'Electrologia i Radiologia mèdiques (Barcelona, 1910); la comunicació al III Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (Granada, 1911); l'assistència al Congrés de Pathologie comparée (París, 1912); ponència en el I Congrés de Metges de Llengua Catalana (Barcelona, 1913); assistència, comunicacions i conferència al IV Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (Madrid, 1913); assistència i comunicació al IX Congrés Internacional de Fisiologia (Groningen, 1913); assistència al Congrés d'Electrologia i Radiologia mèdiques de Lió (1914); assistència al Congrés de les Associacions per al Progrés de les Ciències francesa i anglesa (Le Havre, 1914); assistència i conferència al V Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (Valladolid, 1915); conferència en les sèries organitzades per la Reial Acadèmia de Medicina de Madrid, inaugural de la sèrie de 1916-1917; ponència en el II Congrés de Metges de Llengua Catalana (Barcelona, 1917); presidència del II Congrés Universitari Català (Barcelona, 1918); cursets amb quaranta lliçons donades per encàrrec de l'Associació Cultural Española, de Buenos Aires, a les Universitats de Buenos Aires, La Plata, Córdoba i Montevideo, a la Sociedad Médica de Rosario, i a altres centres culturals de Sud-Amèrica, havent estat designat per a l'encàrrec per la Junta para Ampliación de Estudios de Madrid (1919); presidència de Secció, comunicacions i demostracions al I Congreso Español de Medicina (Madrid, 1919); ponència al III Congrés de Metges de Llengua Catalana (Tarragona, 1919); assistència, comunicacions, demostracions i presidència d'honor al X Congrés de Fisiologia (París, 1920).

Quant al seu treball docent extra-universitari, cal esmentar:

Curset de Química-física cel·lular, 1909-1910; curset sobre Mecanismes fisiològics i fenòmens fisiològics purs, de la sèrie de l'I. d'E. C. monogràfics de 1916; cursets d'investigació de les sèries de la Universitat Catalana de 1919 i 1920.

Les principals obres i publicacions del Dr. Pi i Suñer, són:

La Vida anaeròbia, tesi de doctorat (Barcelona, 1901); *Peligros inmediatos de la inyección nalgesiante intrarraquídea*, en col·laboració amb D. Antoni Raventós (Revista Ibero-americana de Ciencias médicas, desembre 1901); *La inexcitabilidad muscular en la rana* (Bol. de la Soc. Esp. de H. N., juny 1903); *Fonction fixatrice du foie des produits de dédoublement de l'hemoglobine* (Journ. de Physiologie et de Pathologie générale, novembre 1903); *Der Mechanismus der naturlichen Immunitat auf physiologischer Grundlage*, von R. Turró und Pi Suñer (Centralblatt F. Bakter. u. Infect.; Berlin, 1905); *Sur le pouvoir antitoxique des reins* (Journ. de Physiologie et Path. générale, novembre 1905); *L'opotherapie renale* (Revue de Therapeutique, juny 1905); *La antitoxia renal*, opuscle de 67 pàgines (Barcelona, 1908); *Uber eine physiologische Lokalisationsmethode in den nerviosen Zentren* (Zeitschrift für biologische Technik und Methodik; Strassburg, 1909); *Auf Naturlichen Wege enstlanden Bakteriolysine*, R. Turró und A. Pi Suñer (Zentralblatt f. Bakter. Paras. und Infekt.; Jena, 1909); *Inkonstantes Auftreten von Glycosurie nach Totalextirpation des Pancreas*, R. Turró und A. Pi Suñer (Zentralblatt f. Physiol. und Pathol. des Stoff. Berlin-Wien, 1909); *Coordinaciones y correlaciones funcionales en el tubo digestivo* (Revista de Ciencias Médicas de Barcelona, novembre-desembre 1908); *El problema clínico* (discurs d'entrada a la R. A. de M. de Barcelona, contestació de Ramon Turró, 1910); *Fisiologia general* (obra de 808 pàgines, A. Pi Suñer i L. Rodrigo Lavin, Barcelona, 1909); *Clínica de l'arritmia* (Barcelona, 1913); *Treballs sobre fisiologia cardíaca* (publicats en els Arxius de l'Institut de Ciències, i en els Anals de la Soc. de Biologia de Barcelona, de 1911 a 1915, fets la majoria en col·laboració amb J. M. Bellido); *La Electrocardiografia* (tiratge a part de dues conferències fetes a la Facultat de Medicina de Barcelona amb J. M. Bellido, 84 pàgines; València, 1913); ponències sobre *Immunitat i anafilàxia*, *Secrecions internes* i *Simpàtic abdominal*, presentades als Congressos I, II i III de l'Associació

General de Metges de Llengua Catalana; article *Diabetes* de la Patologia interna de Hernando y Marañón (Madrid, 1916); *La Unidad funcional*, llibre de 350 pàgines; Editorial Minerva, Barcelona, 1917); Treballs sobre *Sensibilitat pneumo-gàstrica* i *Regulació de la glucèmia*, publicats en el Journ. de Physiol. et Pathol. générale, de París, i en els Comptes R. de la Soc. de Biol., de París (1919); etc., etc.

Quant al Dr. Jesús M. Bellido, podem constar el que segueix:

Obtingué la llicenciatura en Medicina i Cirurgia l'any 1902, i l'any 1904 el doctorat; havent estat nomenat Catedràtic de l'esmentada Facultat l'any 1914. En 1918 obtingué el títol de Veterinari.

Quant a la seva carrera docent, podem dir que ha estat alumne intern destinat al Servei d'Anatomia a la Facultat de Barcelona (1918); auxiliar interí d'Anatomia (1903); auxiliar numerari de Fisiologia de la Facultat de Medicina de Barcelona (1906); catedràtic de Fisiologia a la Universitat de Saragossa (1914) i Catedràtic excedent i auxiliar temporal de Fisiologia a la Universitat de Barcelona (1918-1919).

De sa vida acadèmica podem dir que en 1914 fou nomenat membre corresponsal de la R. Acadèmia de Medicina de Barcelona, membre corresponsal de la R. Academia de Medicina de Saragossa (1915), membre numerari de l'Acadèmia de Ciències de Saragossa (1916), president de la Secció de Saragossa de la Real Sociedad Española de Historia Natural (1916-1917), president del Instituto Aragonés de Ciencias Médicas (1917-1918), membre honorari de l'Associació General de Metges de Llengua Catalana (1917), president de la Societat de Biologia de Barcelona (1919-1920), i electe numerari de la R. Acadèmia de Medicina de Barcelona (1919).

La seva feina científica ha estat premiada en mants Concursos. Obtingué l'accèssit Garí de la R. A. de Medicina de Barcelona (1914), el Premi Garí de la R. A. de Medicina de Barcelona (1916); el Premi de la Secció de Ciències de l'I. d'E. C. (1917), i el Premi Garí de la R. A. de Medicina de Saragossa (1918).

Quant a sa vida científica, podem esmentar l'assistència al XIV Congrés intern de Medicina (Madrid, 1903); sa comunicació al VII Congrés de Fisiologia (Viena, 1910); l'assistència i comunicacions al V Congrés d'Electrologia i Radiologia mèdiques (Barcelona, 1910); l'assistència i demostracions al IV Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (Madrid, 1913); l'assistència i demostracions al Congrés de Metges de Llengua Catalana (Barcelona, 1913); comunicacions al XVII Congrés Internacional de Medicina (Londres, 1913); assistència, comunicacions i demostració al Congrés IX de Fisiologia (Groningen, 1913); assistència al VII Congrés d'Electrologia i Radiologia mèdiques (Lió, 1914); assistència i comunicació al V Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (Valladolid, 1915); conferència al VI Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (Sevilla, 1917); ponència en el II Congrés de Metges de Llengua Catalana (Barcelona, 1917); assistència al II Congrés Universitari Català (1918); ponència, comunicacions i demostracions en el I Congrés Espanyol de Medicina (Madrid, 1919); ponència en el III Congrés de Metges de Llengua Catalana (Tarragona, 1919); assistència i conferència en el VI Congrés de la A. E. para el P. de las Ciencias (1919); assistència, comunicacions i demostracions en el X Congrés de Fisiologia (París, 1920).

De les obres cal esmentar com de més relleu, les següents:

La hipofisis y la bóveda faríngea, tesi de doctorat (1904); *Treballs de fisiologia i patologia cardíaca*, en col·laboració amb Nubiola, Balasch, Agustí, Payrí, i Pi i Suñer, publicats principalment als Arxius de l'Institut de Ciències i als volums de la Societat de Biologia de Barcelona, de 1911 a 1915; *Investigación del antígeno tuberculoso en la orina*, amb Manuel Serés (1914; opuscle de 80 pàgs.); *Treballs de fisiologia renal*, fets en col·laboració amb Serés, i altres sense col·laboració o amb August Pi i Suñer (1911-1917); ponències sobre *Secrecions internes* i *Simpàtic abdominal* en els Congressos de l'Associació General de Metges de Llengua Catalana (1917-1919); *La Electrocardiografía* (opuscle de 80 pàgs., en col·laboració amb August Pi i Suñer); article *Electrocardiografía* de la Patologia interna de Hernando y Marañón, col·laboració d'August Pi i Suñer (Madrid, 1915); traducció castellana i anotació del *Traité de Physiologie*, de E. Gley, afegint-hi vuitanta cites de treballs de Fisiologia espanyols.

Ultimament, cal també constatar que els doctors A. Pi i Suñer i J. M.ª Bellido, conjuntament, o per separat, han visitat les instal·lacions de Fisiologia següents:

Universitat de Heidelberg, Universitat de Ginebra, Universitat de Lausanne, Institut de Fisiologia de Berna, Universitat de Gènova, Facultat de Medicina de Lió, Escola de Veterinària de Lió, Institut de Fisiologia Solvay de Brusel·les, Facultat de Medicina de Lille, Institut de Fisiologia de Lovaina, Institut de Fisiologia de Groningen, Institut de Fisiologia de Viena, Laboratoris de la J. para A. de E. de Madrid, Institut Pasteur (Secció de Fisiologia), Laboratoris de la Sorbona, Laboratoris de l'École Pratique de la Faculté de Paris, Laboratoris de l'Institut Marey de Boulogne, París, Laboratoris de Biologia general del Collège de France, Institut de Fisiologia de Berlín.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Treure a subhasta, prèvia presentació dels corresponents projectes, les obres de construcció de les Biblioteques Populars adjudicades, en virtut de concurs celebrat a l'efecte, a les poblacions de Vich, Badalona i Terrassa. *(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)*

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la nova distribució del pressupost de l'Escola Superior de Bibliotecàries, en la forma següent

Pressupost definitiu 1920-21

Caps.		Pessetes
1	Professor de Teoria i Història de la Cultura. Classificació de les Ciències	2,250
2	Professor de Llengua llatina (1.r curs). Llengua llatina (2.n curs) i nocions de Llengua grega	4,500
3	Professor de Principis i desenrotllament històrics de les Ciències físiques i naturals	3,000
4	Professor de Bibliologia. Biblioteconomia i Pràctiques de Biblioteques	4,000
	Suma i segueix......	13,750

	Suma anterior.....		13,750
5	Professor de		
	Llengua grega (1.r curs)...........		750
	Llengua grega (2.n curs)...........		1,500
6	Professor de Literatura general (espanyola)........................		2,031,25
7	Professor d'Ètica i Dret usual		1,450
8	Professor de Literatura catalana antiga.		1,375
9	Professor de Literatura catalana moderna...........................		874,98
10	Professor de Bibliografia i Nocions de Paleografia.........................		1,875
11	Professor de Geografia.................		750
12	Professor de preparació per a l'ingrés.		1,500
12 bis	Gratificació al Director............		500
13	Auxiliar.............................		1,249,98
14	Secretària...........................		1,500
15	Dietes exàmens de revàlida...	395,20	
	Dietes exàmens d'ingrés......	180	575,20
16	Servent (servei de neteja)......	360	
17	Servent..........................	1,100	1,460
18	Llibres i materials....................		800
19	Despeses menors de conservació del local i calefacció........................		3,658,59
20	Reunió reglamentària de Bibliotecàries i alumnes..........................		150
21	Conferències (deu a 25 pessetes)........		250
22	Deutes de l'Escola....................		3,014,95
	Total.............		39,014,95

Donar compte d'aquesta nova distribució a l'Assemblea de la Mancomunitat, en la primera reunió que celebri.

Assignar a D. Lluís Segalà, actual Director de l'Escola Superior de Bibliotecàries, les dotzaves parts de la gratificació de 500 pessetes consignada en el cap. 12 bis del pressupost interior de la dita Escola, a comptar des del dia 1.r d'abril d'enguany.

Es posi a disposició del senyor Director accidental de l'Escola de Bibliotecàries la quantitat de 2,658'59 pessetes, amb càrrec al cap. 19 del pressupost interior de la dita Escola, per destinar-la a completar la instal·lació de l'Escola al seu càrrec, d'acord amb el pressupost especial formulat pel senyor Arquitecte adjunt al Servei d'Instrucció Pública de la Mancomunitat.

Nomenar pels càrrecs que s'indiquen, pel termini de cinc anys, a comptar des del 1.r del mes en curs, i d'acord amb les Bases de la Convocatòria, els senyors que s'esmenten:

a) D. Ramón d'Alós, Professor de la Càtedra de Bibliografia de l'Escola Superior de Bibliotecàries, amb l'assignació de 1,875 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 10 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

b) D. Jordi Rubió i Balaguer, Professor de la Càtedra de Bibliologia, Direcció de pràctiques i Biblioteconomia, amb l'assignació de 4,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 4 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

c) D.a Maria Lois i López, Professora de la Càtedra de Preparació per a l'ingrés, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 12 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

d) D. Josep Martí Sabat, Professor d'Ètica, Dret usual i Institucions fonamentals de Dret Català, amb l'assignació de 1,400 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 7 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

Vist l'informe del senyor Secretari d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i de conformitat amb el que proposava el senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública, assenyalar el dia 17 del mes que som, a les quatre de la tarda, per a inaugurar la Biblioteca Popular del Vendrell, designant per a assistir a aquell acte el seu President, o la persona en qui ell delegui.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1920.)

Nomenar D. Lluís Segalà i Estalella, Professor de la Càtedra de Llengua llatina (primer i segon curs) i Nocions de Llengua grega, de l'Escola Superior de Bibliotecàries, pel terme de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb les Bases de la convocatòria, amb l'assignació de 4,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 2 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

Nomenar D. Rafael Campalans i Puig, Professor de la Càtedra de Coneixements generals de les ciències pures i aplicades i de la seva classificació, de l'Escola Superior de Bibliotecàries, pel terme de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb les Bases de la convocatòria, amb l'assignació de 3,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 3 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

Nomenar D. Manuel de Montoliu, Professor de la Càtedra de Literatura moderna de la mateixa Escola, pel terme de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb les Bases de la convocatòria, amb l'assignació de 750 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 9 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

Nomenar D. Carles Riba i Bracons, Professor de la Càtedra de Literatura general de l'Escola Superior de Bibliotecàries, pel terme de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb les altres Bases de la convocatòria, amb l'assignació de 3,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 6 del pressupost interior de l'Escola, reformat per Intervenció.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Quedà enterat el Consell d'una comunicació de Nostra Paria acusant rebut de les obres de la Mancomunitat i de l'Institut d'Estudis Catalans que se li trameteren per a integrar a la Biblioteca Catalana que les Balears, Catalunya i València ofrenen al Rosselló per tal de perpetuar el record de l'estada del mariscal Joffre a Catalunya, i regraciant el donatiu.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

Posar sota el Patronat de la Mancomunitat de Catalunya la Biblioteca del Casal Català de Buenos Aires, als efectes de dotar-la de llibres, revistes i altres publicacions, com es fa amb les Biblioteques que sosté la Mancomunitat, i amb el ben entès que si l'esmentat Casal Català deixa d'existir, la Mancomunitat disposarà lliurement de tot el material que li hagi tramès i el destinarà a una entitat semblant a l'actual Casal, i al dit objecte aquest acceptarà els donatius mitjançant rebut i catalogació.

Fixar pel propvinent diumenge, dia 24, a les dotze del matí, l'acte de col·locació de la primera pedra de l'edifici de la Biblioteca Popular concedida a la ciutat de Terrassa, delegant la representació de la Mancomunitat en el Conseller-ponent d'Instrucció pública, D. Romà Sol, i autoritzant el senyor President per a firmar l'escriptura de cessió dels terrenys en els quals ha d'edificar-se l'esmentada Biblioteca.

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

Consignar al referit Consell de Pedagogia la quantitat de 3,200 pessetes, a càrrec de la partida 91 del

Pressupost vigent, per a atendre el servei de llibres i subscripcions de les Biblioteques Populars.

Retornar a D. Jacint Boada, contractista de les obres de la Biblioteca Popular de Canet de Mar, la fiança definitiva que va fer en son dia, d'acord amb el plec de condicions.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Notícies i documents

Estadística del mes d'octubre de 1920. — Total de llibres servits a la Sala de Lectura (excepció feta dels de la Biblioteca de mà), 2,657; llegidors, 3,771; total de llibres servits en préstec, 409; total de llibres registrats, 548 obres.

Llista de donadors de llibres en el mateix mes. — A. Nadal, P. Benavent, C. Bassols, A. Giannini, E. Mayer, C. Llopis, E. Subirana, F. Valls Taberner, S. Mondon, J. Mínguez, J. M.ª Rossell, M. Maluquer, M. Ferrà, F. Suárez Bravo, R. d'Alós, V. Oliva de Vilanova, A. Indio, J. Leon Suárez, M. Folguera Duran, A. Rubió Lluch, J. Givanel Mas, M. M.ª Vidal, J. Miret Sans, Compañía Trasatlántica, President de la Mancomunitat, Associació d'Arquitectes de Catalunya, Monestir de Montserrat, Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades.

El Sr. Eduard Toda ha fet donació de la seva rica col·lecció d'impressions elzevirianes, la qual, juntament amb un conjunt d'hermoses edicions d'autors clàssics del segle XVI i XVII, forma un total d'un miler de volums.

El Prof. K. Haebler, de la Biblioteca Nacional de Berlín, ha cedit generosament la portada que faltava en l'exemplar de la Biblioteca de Catalunya de la rara edició de la *Logica brevis et nova* de R. Lull (Barcelona, Amorós, 1512).

BIBLIOTEQUES POPULARS

Notícies i documents

PERSONAL

Ha sol·licitat l'excedència, i li ha estat concedida amb nota favorable en l'expedient, la Srta. Modesta Casellas Perpinyà, Bibliotecària de la Cambra Oficial del Llibre.

DIRECCIÓ TÈCNICA DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS

Notícies i documents

El treball que està realitzant aquesta Direcció, és de dues classes:

1.ª De comunicació amb les Biblioteques Populars, orientant i dirigint, quan és necessari, llurs esforços, i impulsant llur actuació d'acord amb un pla uniforme en els detalls tècnics, sense perjudici de la flexibilitat exigida pel caràcter de cada localitat.

2.ª Constituir un organisme central que conegui en tot instant l'estat de cada Biblioteca i pugui preveure i satisfer les seves necessitats, tant en la part referent al material bibliogràfic com al tècnic.

PRIMERA SECCIÓ : COMUNICACIÓ EXTERIOR

a) S'ha completat la col·lecció de publicacions de l'Institut i del Consell de Pedagogia existents en les Biblioteques Populars.

b) S'ha refet i completat el material tècnic de cada una.

c) S'ha inaugurat el servei de lots circulants de la Biblioteca de Catalunya, trametent-ne un d'obres d'art a la Biblioteca Popular de Canet, amb motiu de l'exposició de pintures allí organitzada.

d) S'ha nodrit en tot allò que ha estat possible, donats els mitjans econòmics de què es disposava, les seccions de literatura catalana, tecnologia i llibres per a infants de la Biblioteca Popular de Vendrell.

e) S'han tramès instruccions per a preparar la instauració del servei de préstec a la Biblioteca Popular de Canet.

SEGONA SECCIÓ : ORGANISME CENTRAL

a) S'està fent l'inventari per cèdules, degudament disposades per a anotar-hi les entrades i sortides dels llibres que formen el dipòsit per a les Biblioteques Populars.

b) S'ha fet el catàleg central de la Biblioteca Popular de Vendrell, i s'estan organitzant els de les restants.

c) S'han començat a instal·lar en el local de l'oficina els llibres duplicats de la Biblioteca de Catalunya i els que tenia en dipòsit procedents de l'arxiu de al Diputació, incorporant-los en l'inventari general indicat en el paràgraf *a)*.

d) S'ha constituït l'arxiu central d'estadística de les Biblioteques Populars, posant-lo al corrent respecte de les que estaven endarrerides.

e) S'ha fet el dipòsit central de material per a les Biblioteques Populars, amb formularis comuns, i registre d'entrades i sortides.

f) Es prepara el catàleg sistemàtic d'una Biblioteca Popular ideal, el qual servirà de guia per a orientar la constitució dels fons de les que vagin a establir-se.

g) S'ha fet un pla d'adquisicions per a completar els fons de les Biblioteques avui en funcionament, posant-los més d'acord amb les necessitats locals i l'esperit de la terra, el qual ha estat sotmès al Consell de Pedagogia.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Notícies i documents

El dia 24 visità la Biblioteca Popular l'orfeó Nova Tàrrega, acompanyat del regidor targarí Sr. Nonell, del regidor de Valls Sr. Queralt, en representació de l'alcalde; del Sr. Montserrat Cuadrada, President de la Diputació de Tarragona, i un nombrós públic de Valls i de Tàrrega que omplia completament les sales de la Biblioteca.

El President del Patronat, D. Fidel de Moragas, va fer les acostumades presentacions. Donà la benvinguda als cantaires, i pregà la Directora els expliqués l'objecte i funcionament de la Biblioteca, a la qual cosa accedí amb molt gust. En terminar, el Sr. Nonell donà les gràcies en nom de l'orfeó i de la població de Tàrrega, posant de relleu la gran obra cultural que realitza la Mancomunitat amb les Biblioteques Populars, i féu vots perquè Tàrrega tingui ben aviat una Biblioteca. Fou molt aplaudit.

A continuació, l'orfeó, dirigit pel notable mestre Güell, cantà l'himne patriòtic *L'Arbre sagrat*.

Durant el mes d'octubre han concorregut a la Biblioteca 659 lectors, els quals han consultat 800 obres, distribuïdes en les següents matèries:

Obres generals, 131; Filosofia, 19; Religió, 36; Ciències socials i Dret, 34; Filologia, 14; Ciències pures, 11; Ciències aplicades, 11; Belles Artes, 28; Literatura, 89; Història i Geografia, 57.

Cal notar que hi han concorregut 235 infants, els quals han consultat 380 obres de la secció que la Biblioteca els hi té destinada especialment.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Notícies i documents

El dia 12 tingué lloc una reunió del Patronat de la Biblioteca a la sala de conferències de la mateixa. Hi assistiren els senyors President i Secretari, el Srs. Duran Carbonell i Ció Pujol i la senyoreta Bibliotecària. S'exposà la precisió d'organitzar uns cicles de conferències i s'acordà comunicar tal projecte i sol·licitar la cooperació de distingides personalitats per a inaugurar-los.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

Notícies i documents

El dia 17 del mes que som hi va haver la inauguració oficial d'aquesta Biblioteca, i com que l'inventari dels llibres i el catàleg de matèries són ja llestos, es va acordar obrir la sala de lectura l'endemà mateix. Durant aquests dies la Biblioteca s'ha vist plena completament, venint de 150 a 200 persones diàriament; els llibres per a infants són pocs per a donar l'abast a la gran munió d'infants que vénen.

Les hores d'obertura són d'una a dues del migdia, i de cinc a vuit del vespre els dies feiners, i els diumenges d'onze a una.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre, la Biblioteca Popular ha tingut per hores de lectura, les de quatre a vuit del vespre dels dies feiners, i els dilluns, dijous i diumenges, d'onze a una del matí. Aquest horari regirà durant la present temporada de tardor i la propera d'hivern, segons acord del Patronat de la Biblioteca, i atenent-se a les necessitats i aventatges que reporta als lectors.

Els llibres de la Sala de Lectura han estat consultats per 267 lectors, entres els quals són: 158 homes, 58 dones, 51 infants. Les obres consultades han estat 693; d'entre elles 324 són Obres generals, 15 de Filosofia, 12 de Religió, 14 de Ciències socials i Dret, 34 de Filologia, 36 de Ciències pures, 20 de Ciències aplicades, 66 d'Art, 69 de Literatura, 48 d'Història.

Actualment són inscrits en el servei de préstec 45 lectors. Les obres consultades, 36. Aquest servei s'ha estès pels veïns pobles comarcals, comptant-se avui lectors que disfruten dels seus aventatges, a Les Preses, San Joan les Fonts i Besalú.

Del servei de préstec de la Biblioteca de Catalunya, en comunicació al d'Olot, han estat demanades 7 obres.

S'ha posat a disposició dels lectors una remesa d'obres rebuda de la Central de Biblioteques Populars i s'ha obert una nova secció de Llibres per a infants.

Iniciat per aquesta Biblioteca, es donaran a la present temporada uns cursets de Gramàtica catalana i d'Història de Catalunya; havent-se ja inaugurat, d'acord amb l'Escola de Belles Arts, una sèrie de converses d'Història general de l'Art, a càrrec d'En R. Vayreda. Aquest curset es desenrotllarà en tres etapes, respectivament, dedicades a l'Antiguitat, Edat mitjana i Renaixement; la primera de les quals constarà de divuit a vint lliçons i es regirà per la següent pauta general:

Prehistòria: Pobles semites: Egipte, Caldea, Assíria, Fenícia, Judea. — *Pobles autòctons*: Els Hitites, Asia menor (Frígia, Lídia i Lícia); Prehelènia (Creta, Micenes, Troya). — *Pobles Aris*: Pèrsia, Grècia (temps arcaics, temps clàssics, temps hel·lenístics). — *Etrúria*: Roma la Monarquia, la República, l'Imperi).

A cada conferència és posada de manifest la bibliografia que hi refereix i a disposició dels assistents, la que en disposa la Biblioteca.

Darrerament la Biblioteca, per ordre de la Direcció tècnica de Biblioteques Populars, ha obert una nova secció local i comarcal, de la qual ja compta amb alguns exemplars. Aquesta recent iniciativa promet indiscutible èxit i enriquiment prest i indubtable per a la nova col·lecció, per tal de comptar Olot i la seva comarca amb recursos suficients per a formar-la i augmentar-la.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre han concorregut a la Biblioteca 752 lectors: 77 homes, 59 dones i 616 infants.

S'han llegit, ultra els diaris i revistes, 950 llibres: 651 llibres infantils, 7 de coneixements generals, 4 de Filosofia, 2 de Religió, 39 de Ciències socials, Dret i Pedagogia, 10 de Filologia, 6 de Ciències pures, 10 de Ciències aplicades, 60 de Belles Arts, 95 de Literatura i 66 de Geografia i Història.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Notícies i documents

Durant el mes d'octubre han concorregut a aquesta Biblioteca 358 lectors: 119 homes, 92 dones i 147 infants. Demés, han simplement visitat la Biblioteca 134 persones.

S'han llegit 616 llibres, repartits en les següents matèries: 234 llibres d'infants, 19 d'Obres generals, 8 de Filosofia, 13 de Ciències socials i Dret, 17 de Filologia, 24 de Ciències teòriques, 12 de Ciències aplicades, 105 de Belles Arts, 142 de Literatura i 42 de Geografia i Història.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que el treball en les Oficines del Mapa Geogràfic de Catalunya, sigui de cinc hores diàries.

Que la plantilla d'aquest Servei s'entengui modificada, resultant en la següent forma, i conservant el personal el caràcter del seu nomenament:

Un Enginyer director, 6,000 pessetes; un Auxiliar, 3,000; un Delineant, 3,000; despeses d'escriptori i altres, 1,600 pessetes. Total, 13,600 pessetes.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

CURSOS MONOGRÀFICS I D'INTERCANVI

Acordà el Consell:

Concedir a l'Institut de Rítmica i Plàstica la quantitat de 800 pessetes, que percebrà amb càrrec a la partida 90 del Pressupost vigent, per tal de subvenir a les despeses que ocasionarà al susdit Institut la visita a Catalunya del seu patrocinador, el Prof. Dr. E. Jacques

Dalcroze, Director de l'Institut d'aquest mateix nom a Ginebra, entenent-se que aquesta subvenció implica la col·laboració de l'esmentat Professor a cursos monogràfics, amb dues lliçons de la seva especialitat, les quals hauran de precedir tot altre acte públic en què intervingui el susdit Professor durant la seva estada a Barcelona.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

SEMINARI DE FILOSOFIA I PSICOLOGIA

LABORATORI DE PSICOLOGIA

Notícies i documents

Després del període preparatori, en què les tasques han estat limitades al personal interior del Seminari, aquest admetrà inscripcions a les tasques del seu Laboratori de Psicologia: comprenent, des del curs 1920-1921, diverses sèries, que per son caràcter poden interessar, no sols als psicòlegs i fisiòlegs de professió, sinó també als metges, criminalistes i mestres.

Per al primer semestre del curs 1920-1921 (quart trimestre de 1920 i primer trimestre de 1921), les tasques del Laboratori compendran:

I. *Un curs d'iniciació a la Psicologia experimental* (Prof. M. Georges Dwelshauvers, agregat al Seminari).— Amb exposició de les diferents qüestions empreses fins al present per aquesta ciència, dels mètodes que empra, dels resultats obtinguts i aprenentatge en el maneig dels aparells essencials. (Dues hores per setmana.)

II. *Un conjunt de recerques originals* (sota la direcció de M. Georges Dwelshauvers, agregat al Seminari). —

Els treballs portats a cap en el primer semestre, repartits en quatre seccions, seran els següents:

1.ª secció : Exploració experimental de l'observació interna i del seu grau de precisió.

La valor de l'observació interna, tan debatuda teòricament, no ha estat encara objecte d'una exploració experimental metòdica. Han estat estudiats els errors de l'observació externa (per exemple, il·lusions dels sentits, errors de localització, etc.). Fóra important de determinar els errors de l'observació interna, començant per fets simples, i elevant-se gradualment als més complexes. — En aquest semestre seran examinats els errors de l'observació interna en l'apreciació del temps, servint-se del mètode de reaccions, i comparant la durada real de les reaccions simples amb l'apreciació que en dóna el subjecte conscient, a l'estat normal.

2.ª secció : Experiències sobre l'exactitud en la percepció de la posició i del moviment del braç.

Mitjançant un nou aparell, serà emprès l'estudi d'aquest problema, molt descuidat fins avui. Es mesurarà exactament, fixades moltes sèries de posicions i de moviments d'un braç, del subjecte a l'estat normal, l'exactitud del sentit muscular, demanant al subjecte de reproduir amb l'altre braç les posicions i moviments del primer. Les experiències seran variades tenint en compte el temps, i espaiant els moviments reproduïts amb respecte als moviments a reproduir.

3.ª secció : Experiències sobre la imatge mental, amb inscripció dels ritmes respiratoris i circulatoris i dels efectes dinamogènics.

Es tracta de recercar si, en els subjectes normals, enunciats simples i triats entre diferents ordres d'idees, desperten imatges mentals o simplement relacions abstractes, i si un o altre d'aquests processos van acompanyats de transformacions orgàniques o d'estats emotius. — Són les experiències clàssiques de Ribot, substituint els termes per idees, i acompanyades de la recerca de les concomitàncies orgàniques de la imatge mental.

4.ª secció : Experiències psicomètriques sobre l'automatisme subconscient.

Seran mesurats, en condicions diferents, els ritmes determinats apresos pel subjecte; primerament, quan el subjecte els repeteix amb plena atenció; després, quan els repeteix maquinalment; per fi, quan la seva atenció és portada damunt una altra cosa (per exemple, una lectura interessant).

La inscripció es gratuïta, però el nombre d'admesos no podrà excedir de deu, donant-se preferència als professionals dedicats als treballs de psicologia. Els admesos als treballs del Laboratori deuran seguir regularment el curs d'iniciació i pendre part en els treballs d'una, almenys, de les seccions; es comprometeran a seguir exactament i integralment aquests treballs. — Les demandes d'inscripció seran adreçades per carta al Seminari de Filosofia (Urgell, 187) des del 15 de setembre al 15 d'octubre. Convé indicar noms, edat i professió, així com la finalitat perseguida. Els treballs de Laboratori començaran els primers dies de novembre.

Altres cursos i treballs de Psicologia són en preparació al mateix Seminari. Oportunament es publicaran els programes corresponents.

ENSENYAMENT NORMAL

ESTUDIS NORMALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller-ponent, la constitució dels Jurats que han de fallar el Concurs per a la provisió de places a favor dels Mestres procedents dels Estudis Normals de la Mancomunitat, en la forma següent:

1.r La Presidència dels Jurats correspon al senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública, o al senyor Diputat a qui aquell delegui.

2.n Els vocals seran:

Per les dues places de l'Escola de Comerç de Lleyda: D. Miquel Vidal i Guardiola i D. Ferran Boter.

Per les dues places de la Secció d'Ensenyament domèstic del Consell de Pedagogia : D.ª Concepció Farran i D. Josep Agell i Agell.

Per les dues places de l'Escola Montessori : D. Eladi Homs i D.ª Maria Montessori.

Per la plaça d'Ensenyament general de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art : D. Francesc d'A. Galí i D. Eladi Homs.

Per la plaça de Català, Geografia i Història, de l'Escola professional per a la Dona : D.ª Maria Fath i D. Pompeu Fabra.

3.r Les Secretaries aniran a càrrec dels senyors Secretaris dels Departaments als quals corresponguin les Escoles o Seccions.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

Prengué esment d'una comunicació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, regraciant l'acord pres pel Consell de facultar el de Pedagogia per a instituir i organitzar els Estudis Normals, segons les bases elaborades per la Ponència que es constituí, a conseqüència de la sol·licitud que la Protectora adreçà a la Mancomunitat.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

Fixar en deu pessetes per assignatura l'import de la inscripció a ensenyaments solts dels Estudis Normals de la Mancomunitat.

Consignar al Consell de Pedagogia la quantitat de 2,000 pessetes, a càrrec de la partida 121 del Pressupost

vigent, per a l'adquisició de mobles, aparells per a la Secció d'Estudis Normals, l'organització de la qual el Consell Permanent li té confiada.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

Notícies i documents

Nomenament de Professorat pel primer trimestre

A proposta del senyor Secretari d'Ensenyament, i de conformitat amb les bases d'Estudis Normals aprovades amb anterioritat pel Consell Permanent, el Consell de Pedagogia acordà nomenar els professors següents pel trimestre de prova d'Estudis Normals, a partir del dia 15 d'octubre, i amb les gratificacions que s'expressen:

D. Artur Martorell, professor de Gramàtica, classe alterna, i Francès, classe alterna, amb la gratificació de 200 pessetes mensuals.

D. Salvador Maluquer, professor de Ciències Naturals, classe alterna, amb la gratificació de 175 ptes. mensuals.

D. Pau Vila, professor de Geografia, classe bisetmanal, i História, classe bisetmanal, amb la gratificació de 135 pessetes mensuals.

D. Pere Pujol, professor de Matemàtiques, classe alterna, amb la gratificació de 75 pessetes mensuals.

D.ª Concepció Farran, professora de Física i Química, classe alterna, amb la gratificació de 75 ptes. mensuals.

S'aprovà, així mateix, a proposta de l'indicat senyor Secretari, el següent pla d'adaptació dels Estudis Normals:

SEGON I ÚLTIM ANY DEL PLA ANTIC

Psicologia, segon curs (començarà el 15 d'octubre).

Religió (amb els alumnes del primer any; començarà el 1.r de gener).

Història de la Filosofia i de l'Educació (del segon any del pla actual; començarà el 1.r de gener).

Metodologia (del segon any del pla actual; començarà el 1.r de gener).

Pràctiques d'ensenyament (del segon any del pla actual; començarà el 1.r de gener).

Català (amb els alumnes del primer any; començarà el 1.r de gener).

Literatura general (del segon any del pla actual; començarà el 15 d'octubre).

ADAPTACIÓ DE LES ESPECIALITATS

Els alumnes de Filosofia assistiran al curs de Filosofia (començarà el 1.r de gener).

Els alumnes de Geografia assistiran al curs de Condicions naturals i Geografia de Catalunya (començarà el 1.r de gener).

Els alumnes de Matemàtiques assistiran a una classe de Matemàtiques de la Universitat Industrial (començarà el 15 d'octubre).

Els alumnes de Química podran continuar l'especialitat (començarà el 15 d'octubre).

Els alumnes d'Història Literària podran assistir a un segon curs de Català del pla actual (començarà el 15 d'octubre).

ENSENYAMENT PRIMARI

ESCOLA MONTESSORI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la suplència de la Dra. Maria Montessori, Directora del Seminari de Pedagogia, en el Jurat que ha de fallar el concurs per a la provisió de dues places a l'Escola Montessori, a favor del senyor adjunt del dit Seminari Dr. Antoni Batlle, pvre., que assumeix la direcció en absència de la doctora.

Quedar enterat de la notificació dels nomenaments que a continuació s'esmenten, efectuats pel Consell de Pedagogia, per al règim docent de l'Escola Montessori, en ús de l'autorització del Consell Permanent del dia 6 de maig de l'any que som, i en mèrits del Concurs celebrat a l'efecte:

D.ª Teresa Badía Oller, per una de les Seccions, amb el sou de 2,500 pessetes anuals, a partir del 1.r de novembre fins el 30 de setembre de 1921.

D.ª Maria Josepa Pou i Godori, per la plaça de professora auxiliar, amb el sou de 2,000 pessetes, també a partir del 1.r de novembre fins el 30 de setembre esmentat.

Donar-se, així mateix, per informat d'haver estat confirmats en els seus càrrecs per un any, a partir del 1.r d'octubre, i a proposta del Director de l'Escola, D. Eladi Homs, els professors següents:

D.ª Josepa Roig, professora de pàrvuls, amb 3,500 pessetes.

D.ª Maria Villuendas, professora elemental, amb 3,000 pessetes.

D.ª Flora Martínez, professora elemental, amb 2,000 pessetes.

Mn. Higini Anglès, professor de religió, amb 1,800 pessetes.

D.ª Estrella Mitjans, aia, amb 1,800 pessetes.

D. Josep Barberà, en substitució de D. Joan Gibert, amb 1,200 pessetes.

També donar-se per informat d'haver-se nomenat per a exercir fins el 30 de setembre de 1921, les senyoretes:

D.ª Josepa Savall, professora de pàrvuls, amb 2,000 pessetes.

D.ª Julita Farnés, professora de mitjans, amb 2,500 pessetes.

D.ª Edith Lavan, professora d'anglès, amb 1,200 pessetes.

D.ª Pilar Rufí, auxiliar de música, amb 600 pesetes.

D. Josep Llorenç, professor de dibuix, amb 1,200 pessetes.

D.ª Teresa Segura, mecanògrafa, amb 900 pesetes.

Donar-se per enterat que, en la sessió del 23 de setembre, el Consell de Pedagogia assignà a D. Eladi Homs la gratificació de 4,000 pessetes per la Direcció de l'Escola Montessori, confirmant-se fins el moment que el Consell Permanent prengui ulteriors acords, el sou de la Dra. Maria Montessori, important 5,000 pessetes anuals per la representació del Consell prop de l'esmentada Escola.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

Notícies i documents

El dia 1.r d'octubre ha recomençat les seves tasques l'Escola Montessori que regeix el Consell de Pedagogia, entrant en l'any sisè de la seva actuació. Degut a

haver estat traslladat a la Casa de Maternitat de les Corts de Sarrià el Seminari Laboratori de Pedagogia que dirigeix la Dra. Na Maria Montessori, el qual ha viscut estatjat interinament en la mateixa casa de l'Escola Montessori durant els dos anys darrers, aquesta Escola deixa de tenir el caràcter de lloc d'experimentació de nous procediments pedagògics per a esdevenir simplement una institució tipus d'ensenyament primari amb una orientació donada i uns procediments ja experimentats i establerts : els del mètode Montessori, que el món pedagògic coneix prou bé. Aquest desglossament d'institucions reclamava un personal dirigent materialment independent. A proposta de la Dra. Montessori, qui conserva la direcció del seu Laboratori, el Consell de Pedagogia nomenà per a la direcció de l'Escola Montessori el seu deixeble D. Eladi Homs, encomanant, però, a la Dra. Montessori, la representació del Consell dins l'Escola.

Durant aquest curs, l'Escola, que es troba en ple període de creixença, tindrà les següents classes : tres seccions de pàrvuls de tres a quatre anys, i una altra de nens de cinc a sis anys; dues seccions d'ensenyament elemental per a nens de set a vuit i de nou a deu anys, respectivament. Quant a ensenyaments especials, queda establert definitivament el de l'idioma anglès amb caràcter general, s'intensifica el de la llengua castellana, es restableixen els exercicis de gimnàstica, es conserven els ensenyaments de labors, s'amplien els de música, els de dibuix queden transformats en treballs de realitzacions artístiques i segueixen en el mateix peu de seriositat l'educació religiosa i les pràctiques higièniques.

Anexes a l'Escola Montessori, hi ha una classe de nois que fan estudis de batxillerat i una altra de noies que, en un nombre reduït, segueixen els ensenyaments superiors.

La matrícula arriba, en el moment de la redacció d'aquesta nota, al número 115. En començar el mes de novembre pendran possessió dels seus càrrecs una nova professora i una auxiliar que acaben d'ésser designades pel Consell de Pedagogia i serà inaugurada una de les tres classes de pàrvuls, que és de nova creació, el qual permetrà l'admissió de nous alumnes.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

ESCOLA D'INFERMERES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar professora de Nocions de Física i Nocions de Química, de l'Escola d'Infermeres, pel termini d'un any, a comptar del 1.r del present mes d'octubre, a D.a Concepció Farran, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe i amb el sou de 1,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 4.t de l'anex núm. 23 del Pressupost vigent.

Nomenar pel càrrec d'Oficial de Secretaria de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, pel termini d'un any, a comptar del dia 1.r del corrent mes d'octubre, a D.a Anna Judas i Artigal, amb l'obligació de tres hores diàries de treball d'oficina, amb l'assignació de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 11 de l'anex núm. 23 del Pressupost vigent.

Nomenar, pel termini d'un any, a comptar del present mes d'octubre, D.a Anna Judas i Artigal, amb l'obligació de dues hores diàries de treball, que haurà de destinar a regentar els Ensenyaments de Recapitulació i ampliació dels coneixements d'Ensenyança primària i ampliació de coneixements de cultura general, amb l'assignació de 500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 5 de l'anex núm. 23 del Pressupost vigent.

Nomenar professor dels dos cursos d'Ètica professional de l'Escola d'Infermeres, pel termini d'un any, a comptar del dia 1.r del present mes d'octubre, D. Josep Tarré, prev., amb l'obligació de dues hores setmanals de classe, i l'assignació de 500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 5 de l'anex núm. 23 del Pressupost vigent.

Comunicar a D. Francesc Martorell i Trabal, l'agraïment del Consell pel bon zel posat en el compliment de la seva comanda, durant el temps que ha professat l'Ensenyament de Teoria i Història de la Cultura, de l'Escola d'Infermeres.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

ESCOLA PROVINCIAL DE TALL, DE GIRONA

Notícies i documents

Han començat en aquesta Escola, des del 1.r d'octubre, les classes de dibuix, tall, brodats, encaixos i tota mena de treballs que tinguin per finalitat la perfecció i embelliment de la indumentària femenina, així com també s'han començat treballs d'utilitat domèstica, com són alfombres, edredons, etc. Els dissabtes tenen lloc classes especials per a Mestresses de la província. Amb caràcter extraordinari, es dóna els diumenges una classe de cultura general.

És desig fervent de la Direcció d'aquesta Escola, transformar-la en Escola professional per a la dona, plenament convençuda que respon l'esmentada transformació a una necessitat molt sentida a Girona i la seva província, mancades, llevat de la Normal de Mestresses, d'institucions on es doni un ensenyament professional genuïnament femení, amb el qual, ultra aixecar el nivell cultural de la dona, pugui aquesta atendre les seves necessitats i les dels altres.

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Notícies i documents

El dia 1.r de mes es reuniren els Srs. Lloret, Pi Suñer, Coll Rodés, Reventós, Gich, Bosch, Vidal i Guardiola, Sans Buigas i Busquets, per a traçar les normes d'estudi d'acord amb les bases de l'Escola i fer la distribució d'horaris i matèries, resolent, demés, allotjar en les aules als alumnes del Dr. Coronas, qui explicarà durant aquest curs la càtedra lliure de taquigrafia catalana. No es donaran, en canvi, dues càtedres lliures que l'any passat s'instal·laren en ella, que són la d'Economia Social, que passa a l'Escola d'Alts Estudis Comercials, i la de Gramàtica catalana que es donarà a la Universitat industrial, per a major comoditat dels alumnes.

És resolgué, demés, donar a l'ensenyança de les disciplines que comprenen els plans d'estudi un caient essencialment pràctic, fugint sobretot del sistema memorista i verbalista, tan comú en els centres oficials de cultura.

El Sr. Lloret digué que la Diputació i l'Ajuntament havien acordat atorgar matrícules gratuïtes, i per a la provisió de les mateixes s'acordà celebrar l'oportú concurs.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar Professor de Física i Química de l'Ensenyament de Manyans de l'Escola Elemental del Treball,

pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes que cursem, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Joan Pascual i Vilà, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. III de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent.

Nomenar, pels càrrecs de Mestre conductor de màquines de vapor de l'Ensenyament de Conductors de Màquines de Vapor de l'Escola Elemental del Treball, i pel de Fogainer adscrit a aquest mateix Ensenyament, fins el dia 1.r de juliol de 1923, D. Miquel Valls i Carreras i D. Miquel Martí i Vilà, amb les assignacions de 1,500 i 1,000 pessetes anuals, respectivament, que llurs càrrecs tenen consignades en els caps. XX i XXI de l'anex número 18 del Pressupost vigent.

Nomenar Professor de Matemàtiques i Ciències naturals de l'Ensenyament de Teixits de l'Escola Elemental del Treball, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes en curs, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, no desvirtuades taxativament pel present acord, D. Joan Sala i Simon, amb l'assignació de 2,000 pessetes conjuntament, que percebrà amb càrrec al pressupost interior de l'Escola.

Nomenar Professor de Tecnologia tèxtil de l'Ensenyament de Teixits de l'Escola Elemental del Treball, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Ricard Folguera i Vila, amb l'assignació de 1,200 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al pressupost interior de l'Escola.

Nomenar Professor de Dibuix general i de Teixits de la Secció de Teixits de l'Escola Elemental del Treball, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Joan Peu i Panyellas, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 64 del pressupost interior de l'Escola.

Nomenar Professor de Tecnologia, Coneixements de materials, Mecànica i Hidràulica de l'Ensenyament per Electricistes de l'Escola Elemental del Treball i Professor de Matemàtiques 2.n curs del mateix Ensenyament, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes en curs, i d'acord amb totes les altres Bases de la Convocatòria, D. Ramon Vilamitjana i Masdevall i don Pauli Castells i Vidal, respectivament, amb les assignacions de 2,000 i 900 pessetes anuals, que percebran amb càrrec al pressupost interior de l'Escola.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

Nomenar Professor de Matemàtiques, curs únic, de l'Ensenyament d'Indústries Químiques de l'Escola Elemental del Treball, fins el dia 30 de juny de l'any 1923, d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Francesc Sirera i Pont, amb l'assignació de 900 pessetes anuals, que percebrà en la següent forma: 300 pessetes amb càrrec a la partida 132 i 600 amb càrrec al cap. 24 de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

Aprovar la nova distribució del pressupost de l'Escola Elemental del Treball, en la següent forma, que si bé varia alguns conceptes i quantitats, no afecta la totalitat:

Cap.		Pressupost primitiu		Pressupost definitiu	Cap.
8		3,000		1,833'32	1
9	anul·lada	1,350	gastat	450	2
			nova	900	3
			nova	600	4
			nova	300	5
		4,350		4,083'32	
24-25	anul·lada	1,000	nova	625	6
26		250	nova	150	7,
27	anul·lada	500	nova	600	8
28	anul·lada	250	nova	300	9
		2,000		1,675	
30		3,000		2,250	10
38	anul·lada	1,125	gastat	375	11
			nova	375	12
			nova	600	13
		4,125		3,600	

Donar compte de les anteriors modificacions a l'Assemblea de la Mancomunitat, en la primera reunió que celebri.

(Sessió del dia 28 d'octubre de 1920.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

ESCOLA TÈCNICA D'OFICIS D'ART

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar Professor d'Aritmètica i Geometria de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del present mes d'octubre, i d'acord amb les altres Bases del Concurs, D. Josep Galí i Fabra, amb l'assignació de 900 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 6 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

Nomenar Professor de Física i Química de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar des dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Ramon Oliveras i Massó, amb l'assignació de 900 pessetes anuals que percebrà amb càrrec al cap. 7 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

Nomenar Professor de la càtedra de Dibuix de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i de conformitat amb totes les altres Bases del Concurs, D. Antoni Gelabert i Alart, amb l'assignació de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 1 de l'anex núm. 17 del Pressupsot vigent.

Nomenar D. Rafael Solanich i Balius, i D. Joan Mirambell i Ferran, per les dues places de Professor de Realitzacions de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, amb assignació de 2,000 pessetes anuals per cada un, que percebran amb càrrec al cap. 3 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

Nomenar Professor d'Escultura de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Pau Gargallo i Catalan, amb l'assignació de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 2 del Pressupost que figura en l'anex número 17 del Pressupost general vigent.

Nomenar Professor de Història de l'Art de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Feliu Elias i Bracons, amb l'assignació de 1,250 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 5 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

Nomenar Mestre d'Ebanisteria de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar del

dia 1.r del mes que som, i d'acord amb les altres Bases del Concurs, D. Evarist Roca i Jornet, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 11 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

Nomenar Mestre de Talla de Fusta de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys, a comptar des dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Jaume Duran i Castellanes, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 12 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

Nomenar pels càrrecs que s'indiquen, pel terme de cinc anys, a comptar del dia 1.r del present mes d'octubre, i de conformitat amb les Bases de la convocatòria, els senyors que s'esmenten:

a) D. Pau Gargallo i Catalan, Mestre repujador de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al capítol 14 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

b) D. Jaume Mercader i Caralt, Mestre de Joieria de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb l'assignació de 1,500 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 16 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

Declarar desert el Concurs convocat per a la provisió de les places de Mestre argenter, de Professor de Dibuix de Taller aplicat als oficis del Metall, i la de Professor de Dibuix de Taller aplicat als oficis de la Fusta, de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art.

Comunicar als senyors que han constituït els Jurats que han actuat en el Concurs obert per manament de l'acord de 23 de setembre de l'any actual, l'agraïment del Consell pel bon zel que han posat en el compliment del seu comès.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Nomenar Professor d'Ensenyament general, a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, pel termini de cinc anys renovables, a comptar del dia 1.r del mes que som, i d'acord amb totes les altres Bases del concurs, acordat en sessió del dia 23 de setembre de l'any actual, D. Gil Triginer i Artigas, amb l'assignació de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 4.t de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 28 d'octubre de 1920.)

ENSENYAMENT COMERCIAL

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar Professor de Mercologia de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del corrent mes d'octubre, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Antoni Novelles i Roig, amb l'assignació de 3,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. VII del pressupost interior de l'esmentada Escola, i fer constar honorificament que els mèrits rellevants de D. Josep Caixés i Gilabert, presentats a Concurs, son suficients a judici del Jurat per a ocupar la càtedra concursada, cas de no haver-hi hagut altres concursants amb millor dret. Així mateix acordà el Consell comunicar a D. Josep M. Bassols i Iglesias, Diputat de la Mancomunitat, a D. Miquel Vidal i Guardiola, i a D. Josep Agell i Agell, l'agraïment del Consell pel bon zel que han posat en el compliment del seu comès.

Obrir Concurs per al proveïment de la càtedra de Teoria de l'Economia i Política Social, de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, amb vuit hores setmanals de classe i dotada amb l'assignació de 3,000 pessetes anuals, de conformitat amb les següents Bases, que hauran de publicar-se en els *Butlletins Oficials* de Catalunya i en la premsa diària, en la forma de costum:

I. — Podran pendre part en aquest Concurs:

a) Els que siguin o hagin estat Professors i Auxiliars a la dita Escola, i no tinguin en el seu expedient personal nota desfavorable imposada en mèrits d'expedient.

b) Els posseïdors de títols de llicenciatura en Universitat o Escola Superior de l'Estat o de la Mancomunitat.

c) Els que hagin realitzat estudis especialitzats de les assignatures que concursin, en Escoles Superiors.

II. — Els aspirants presentaran llurs instàncies ajustades a les prescripcions vigents, a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya (Palau de la Generalitat) des de la data de la publicació de l'anunci corresponent en els *Butlletins Oficials* de Catalunya, fins a les tretze hores del dia 25 del present mes d'octubre, junt amb els programes de les assignatures la càtedra de la qual concursin, les relacions de mèrits, treballs i documents que puguin il·lustrar el judici del Jurat, i una memòria justificativa dels programes presentats. Els títols i documents que els aspirants desitgin retirar hauran d'ésser acompanyats de còpies esteses en deguda forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del servei militar o estar-lo prestant en la situació corresponent, per mitjà d'un certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui.

Els actuals Professors de l'Escola, queden dispensats d'acompanyar llurs sol·licituds de les relacions de mèrits, treballs i memòries adés dits.

III. — Constituiran el Jurat el senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública o el senyor Diputat a qui delegui, que actuarà de President, dos Vocals que nomenarà el Consell de Pedagogia entre les persones que s'hagin especialitzat en el corresponent ensenyament, i un Secretari tècnic del dit Consell, que actuarà de Secretari.

IV. — El nomenament es farà per cinc anys, i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al Concurs, i demés circumstàncies, resulta unanimitat en el parer del Jurat respecte al concursant al qual s'hagi d'adjudicar la càtedra, quedarà aquest designat i es proposarà al Consell Permanent el seu nomenament. En cas contrari, el Jurat podrà pendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimi convenients per a completar el judici a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

V. — Hom entén que en presentar-se a concurs els concursants accepten el calendari i règim establert a l'Escola, i es sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir el pla, els programes i el reglament del personal docent, dins les condicions i règim generals de la Mancomunitat de Catalunya.

VI. — El concursant que sigui designat per a ocupar la càtedra del present Concurs, percebrà el sou íntegre assignat en el cas que no professin actualment altres càtedres a la Universitat, Escoles especials i Escoles Superiors de la Mancomunitat. Els concursants que no estiguin en aquestes condicions hauran de fer constar en les corresponents instàncies llur conformitat amb les escales de sous i règim d'acumulacions que s'estableixi.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

Fixar en 100 pessetes, a part de l'arbitri de segell de la Mancomunitat, els drets a satisfer pels títols acreditatius d'haver revalidat a l'Escola d'Alts Estudis

Comercials els estudis en ella cursats, qualsevulla que sigui l'especialitat o especialitats a què pertanyin.
(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Acordar nomenar professor de Dret del Comerciant, de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, pel termini de cinc anys, a comptar del primer dia del corrent mes d'octubre, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Manuel Carrasco i Formiguera, amb l'assignació de 3.000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 8 de l'anex núm. 20 del Pressupost vigent.

Que el Jurat encarregat de formular proposta per a la provisió de la càtedra de Teoria de l'Economia i Política Social a l'Escola d'Alts Estudis Comercials, sigui integrat pel senyor Ponent d'Instrucció pública o el senyor Diputat a qui ell delegui, D. Miquel Vidal i Guardiola, D. Josep M. Tallada i Paulí i el senyor Secretari general del Departament a què correspon la mentada Escola.
(Sessió del dia 28 d'octubre de 1920.)

ESCOLES LOCALS DE COMERÇ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el següent Reglament per a l'organització i règim de les Escoles Locals de Comerç:

1.r Les Escoles Locals de Comerç tenen per principal objecte la formació professional completa de directors i auxiliars comercials i el perfeccionament tècnicoteòric d'empleats mercantils, havent d'orientar-se per constituir en el demà centres d'investigació superior de les ciències comercials, segons possibilitats, tradicions i conveniències de les comarques on es trobin establertes.

2.n Les Escoles funcionen amb dos tipus d'ensenyaments, uns en classes diurnes destinats als estudiants procedents directament de l'ensenyament primari, i altres en classes nocturnes pels estudiants ocupats ja en tasques comercials, podent-se però assolir en ambdós tipus el grau de formació tècnica necessària per a obtenir el títol de «Tècnic mercantil» que l'Escola concedeix amb les condicions que aquestes Bases determinen.

Curs preparatori

3.r Per la preparació de l'ingrés als ensenyaments en classes diurnes, s'estableix en cada Escola un curs de recapitulació i ampliació de coneixements d'escola primària, essent les matèries del seu estudi, les llengües catalana i castellana, la Història universal i de Catalunya, i elements de matemàtiques, geografia i ciències físiques i naturals, als quals s'afegirà la llengua francesa. Els aspirants a l'ingrés al curs preparatori hauran de sol·licitar-ho a la Direcció de l'Escola, per instància reintegrada amb un segell de pesseta de la Mancomunitat.

Els programes establerts per aquestes matèries determinen el mínim de coneixements exigible en l'examen per l'*ingrés directe* als ensenyaments especialitzats. Els alumnes que hagin aprovat el curs preparatori podran ingressar, sense cap altre requisit, en els estudis professionals.

4.t Les classes del curs preparatori són donades per dos Professors, un encarregat dels ensenyaments de *lletres* i l'altre dels de *ciències*.

5.è Per l'admissió al *curs preparatori* caldrà haver complert dotze anys i sofrir un examen de les matèries fonamentals de l'ensenyament primari.

Els alumnes del curs preparatori, passaran diàriament set hores a l'Escola: els matins de nou a dos quarts d'una, i les tardes de les tres a dos quarts de set.

6.è Els drets d'admissió als exàmens d'ingrés són fixats en la quantitat mínima de 5 pessetes. L'import de la matrícula per al curs preparatori serà de 100 pessetes com a mínim, abonables en dos terminis abans de començar el curs, i a la fi del primer semestre.

Període professional (Classes diurnes)

7.è Els aspirants a aquests ensenyaments hauran d'acreditar haver complert tretze anys i demostrar que posseeixen els coneixements fixats en els programes del curs preparatori. En l'examen d'ingrés al període professional, els aspirants seran classificats per ordre de mèrit en cada una de les matèries prescrites en el curs preparatori. El nombre de places serà fixat cada curs, atenent a les circumstàncies del moment; essent admesos tots els alumnes aprovats del curs preparatori i els candidats de l'ingrés directe que tinguin major puntuació global en els exercicis.

8.è Els ensenyaments teòrics en les classes diurnes d'aquestes Escoles, es regeixen pel següent pla:

Primer any. — Hores setmanals : Llengua catalana i castellana, 3; Llengua francesa, 3; Geografia humana, 3; Geografia comercial de Catalunya i d'Espanya, 6; Ampliació d'Aritmètica i Algebra, 6; Física aplicada al comerç, 3. Total, 24 hores.

Segon any. — Hores setmanals : Francès (segon curs), 3; Anglès (primer curs) o alemany (primer curs), 3; Geografia comercial universal, 6; Càlcul comercial, 6; Mercologia, 3; Comptabilitat, 3. Total, 24 hores.

Tercer any. — Hores setmanals : Francès (tercer curs), 3; Anglès o alemany (segon curs), 3; Economia comercial, 3; Dret del comerciant, 3; Química aplicada al comerç i reconeixement de productes, 6; Psicologia del comerciant, 3; Comptabilitat, 3; Estadística, duanes i transports, 3. Total, 27 hores.

9.è En aquest període de formació professional el treball escolar consisteix normalment en quatre hores diàries de classes teòriques, ultra tres hores i mitja d'assistència a l'Escola, per l'aprenentatge i perfeccionament de les tècniques manuals, *amanuensis cursus*, pràctiques d'oficina mercantil, i conferències. Dintre d'aquestes hores es farà, així, l'estudi de la taquigrafia, mecanografia, caligrafia, dibuix, tècnica comercial, correspondència, documents mercantils, organització d'oficines, registre, classificació, arxivació, etc.

10.è A la fi de cada curs el Claustre de l'Escola, en vista dels coneixements i aptituds adquirits pels alumnes — controlats en exercicis i proves d'exàmens en els casos que es cregui oportú — determinarà, ordenant-los segons mèrit, els alumnes que puguin ésser admesos al curs següent. Es concediran nous exàmens pel mes de setembre als alumnes que sense posseir a fi de curs el mínim de capacitat indispensable, estiguin en condicions, a judici del Claustre, d'arribar-hi després de les vacances.

11.è La durada dels cursos es de nou mesos, del primer dia hàbil d'octubre, fins a fi de juny, amb quinze dies de vacances per Nadal, i quinze dies per Pasqua. Les classes acaben el dia 20 de juny, destinant-se la darrera desena als exercicis i proves d'examen, per a la classificació dels alumnes.

12.è Els drets de matrícula per a la totalitat d'assignatures i ensenyaments de cada un dels cursos seran, com a mínim, de 150 pessetes, abonables en dos terminis, la meitat abans de començar el curs, i la resta a la fi del primer semestre.

13.è Pels efectes d'assoliment de certificat i títols d'estudis, tenen aquest caràcter oficial, essent obliga-

tòria l'assistència a les classes i el sotmetre's al Reglament interior de l'Escola. Excepcionalment podran acceptar-se a determinades classes alumnes que cursin els ensenyaments sense efectes acadèmics. Els drets de matrícula són idèntics en ambdós casos, sigui el que es vulgui el nombre d'assignatures que els alumnes lliures sol·licitin cursar.

14.è Finits els estudis podrà lliurar-se un certificat als alumnes que ho demanin i satisfacin els drets corresponents. Els alumnes que vulguin obtenir el títol de tècnic mercantil hauran de sotmetre's a uns exercicis de revàlida i abonar la quantitat mínima de 50 pessetes, ultra els drets de segell de la Mancomunitat que correspónguin.

Període professional (Classes nocturnes)

15. En l'examen d'admissió a aquest ensenyament ha d'acreditar-se la possessió dels coneixements fonamentals d'Escola primària. Per a ésser admès a aquest examen, caldrà haver complert catorze anys i sol·licitar-ho a la Direcció de l'Escola, per instància reintegrada amb un segell d'una pesseta de la Mancomunitat. Els drets de matrícula per a la totalitat d'assignatures de cada un dels cursos, són fixats en la quantitat mínima de 25 pessetes, abonables en dos terminis.

16.è Com és dit en l'art. 2.a, en els estudis de vespre s'assoleix el mateix grau que en els ensenyaments diurns, tenint dret els alumnes, en acabar els seus estudis, i acreditar en els exercicis de revàlida la possessió dels coneixements pràctics no apresos a l'Escola, a l'obtenció dels mateixos certificats i títols que els estudiants concorrents a les classes diurnes.

17.è La carrera de tècnic mercantil cursada en els ensenyaments de vespre, té una durada de quatre anys, amb subjecció al següent pla d'estudis:

Primer curs. — Hores setmanals : Geografia política, 2; Geografia comercial de Catalunya i d'Espanya, 2; Aritmètica, 2; Algebra, 2; Català i castellà, 2; Francès (primer curs), 2. Total, 12 hores.

Segon curs. — Hores setmanals : Francès (segon curs), 2; Anglès o alemany, 2; Geografia comercial universal, 2; Càlcul comercial, 2; Comptabilitat, 2; Taquigrafia, 2. Total, 12 hores.

Tercer curs. — Hores setmanals : Francès (tercer curs), 2; Anglès o alemany (segon curs), 2; Física i química aplicada al comerç, 2; Mercologia, 2; Taquigrafia 2; Comptabilitat, 2. Total, 12 hores.

Quart curs. — Hores setmanals : Química aplicada al comerç i reconeixement de productes, 2; Economia, 2; Dret del comerciant, 2; Comptabilitat, 2; Tècnica, 2; Estadística, duanes i transports, 2. Total 12 hores.

Patronats locals de les Escoles de Comerç

18.è S'instauraran, pel Consell Permanent, Patronats locals per les Escoles de Comerç, els quals tindran per missió essencial vetllar pel seu bon règim, laborar pel seu expandiment i creixença, fomentar les activitats socials i deportives dels escolars, i encoratjar-los, eixint de l'Escola, en llur vida professional.

Ultra la missió esmentada, els Patronats tindran davant de les respectives Escoles la representació administrativa del Consell Permanent de la Mancomunitat i dels seus organismes, la qual exerciran per mitjà dels seus President i Secretari, com es dit en els següents extrems:

a) Donant fe dels inventaris que formulin anualment els Secretaris, amb el vist i plau del Director.

b) Tenint la responsabilitat dels locals on les Escoles estiguin instal·lades.

c) Informant sobre les qüestions referents a la vida de les Escoles, en què el seu parer sigui demanat.

d) Comunicant el Consell, pel seu estudi i superior resolució, les modificacions dels plans d'estudis i règim de les Escoles que creguin aconsellable.

e) Autoritzant els Directors de les Escoles per a resoldre els casos d'urgència no previstos en els reglaments, donant compte immediat al Consell de la natura de les autoritzacions concedides.

f) Aprovant o suspenent les sancions eventuals que proposin els Directors pels mancaments que els escolars poguessin cometre als reglaments interns de les Escoles.

g) Donant possessió dels seus càrrecs al personal docent i administratiu de les Escoles que designi el Consell Permanent.

19.è Integraran els Patronats:

a) Un Diputat de la Mancomunitat, designat pel Consell Permanent.

b) Un vocal delegat del respectiu Ajuntament, designat entre els seus regidors.

c) Un delegat de la Cambra de Comerç o de les Associacions de Comerciants, en les localitats on n'hi hagi.

d) Un delegat de les Associacions d'Empleats mercantils, en les localitats on existeixin.

El Consell Permanent, a proposta del Consell de Pedagogia, podrà designar fins sis vocals més entre les persones de la localitat que hagin excel·lit en llur amor a les obres culturals, o pel seu prestigi dintre el camp d'activitat de l'Escola.

20.è Els Patronats de les Escoles es reuniran per convocatòria del seu President, sempre que aquest ho judiqui convenient, i almenys una vegada l'any, cada fi de curs. En la reunió anual s'aprovarà la memòria report, corresponent al finit exercici, la qual s'elevarà al Consell de Pedagogia de la Mancomunitat. En la seva primera sessió els Patronats designaran la seva Mesa, procedint-se a nova elecció cada tres anys, i essent renovables les designacions.

21.è Els Patronats podran recaptar donatius en metàl·lic i en tota altra forma, per a ajudar a perfeccionar l'obra de les Escoles, entenent-se que les concessions que s'obtinguin seran propietat de la Mancomunitat de Catalunya, essent necessari que la seva aplicació sigui regulada pel Consell Permanent.

22.è Els vocals patrons que ho siguin en funció del càrrec, cessaran quan fineixin llurs comandes. Les vacants que es produeixin per aquesta i tota altra causa, seran cobertes dintre el termini d'un any.

Organització de les Escoles Locals de Comerç

23.è La funció administrativa de les Escoles de Comerç correspon al Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia. Els serveis tècnics i facultatius seran informats pel Secretari del Departament directament, o prèvia consulta dels Patronats i organismes tècnics de la Mancomunitat de Catalunya.

24.è El règim d'organització interna de les Escoles, en tot el que no és previst en aquest reglament, està encomanat al Consell de Pedagogia de la Mancomunitat.

25.è El Professorat de les Escoles Locals de Comerç està subjecte al que disposa el reglament especial.

26.è Les Escoles de Comerç hauran d'ésser visitades anualment per un delegat del Consell de Pedagogia, qui formularà un report de cada visita, destinat al Departament.

27.è El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional està encarregat d'executar i fer

complir tots els preceptes continguts en el present Reglament, i els acords que ulteriorment siguin presos, referents a les Escoles Locals de Comerç.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Aprovar el següent reglament per al professorat de les Escoles Locals de Comerç:

1.r El personal de les Escoles Locals de Comerç estarà integrat per les tres categories de professors següents:

a) Professors dels ensenyaments preparatoris.
b) Professors dels cursos professionals.
c) Professors extraordinaris.

2.n Els ensenyaments del curs preparatori estaran confiats a dos professors, un encarregat dels de lletres i un altre dels de ciències.

3.r Els Professors del curs preparatori tindran un treball de divuit hores de classe setmanals durant l'any escolar, i la cura del *repetitorium* i Secretaria de l'Escola, amb l'assignació mínima anual de 3,000 pessetes.

Seran normalment designats per concurs entre els llicenciats dels Estudis Normals de la Mancomunitat. No gens menys el Consell Permanent podrà acordar-ho altrament sempre que ho aconsellin especials circumstàncies i vist l'informe del Consell de Pedagogia.

4.t Els cursos professionals estaran confiats a quatre professors, els quals constituiran el Claustre de l'Escola i tindran repartides les matèries que integren el pla d'estudis, en la forma següent, corresponent-los els nombres d'hores de classe setmanals que s'assenyalen:

Professor de
Geografia humana
Geografia de Catalunya i general d'Espanya
Geografia econòmica universal
amb vint-i-una hores de classe setmanals : quinze en els estudis de dia i sis en els de vetlla.

Professor de
Càlcul Comercial
Comptabilitat
amb vint hores de classe setmanals : dotze en els estudis de dia i vuit en els de vetlla.

Professor de
Física i Química aplicades al comerç
Mercologia i Reconeixement de productes comercials amb divuit hores de classe setmanals : dotze en els estudis de dia i sis en els de vetlla.

Professor de
Economia Comercial
Dret del Comerciant
Psicologia del Comerciant
Estadística, Duanes i Transports
amb divuit hores de classe setmanals : dotze en els estudis de dia i sis en els de vetlla.

5.è Els Professors dels cursos professionals tindran una assignació mínima de 5,000 pessetes anuals i seran designats normalment per concurs entre els llicenciats dels Estudis Normals i de l'Escola d'Alts Estudis Comercials de la Mancomunitat. No gens menys, el Consell Permanent podrà acordar-ho altrament sempre que ho aconsellin especials circumstàncies i vist l'informe del Consell de Pedagogia.

6.è L'ensenyament d'idiomes, taquigrafia, tècniques manuals, pràctiques, etc., podrà ésser encomanat per acumulació als Professors ordinaris que reuneixin les necessàries condicions de capacitat o bé es confiarà a professors extraordinaris, els quals seran nomenats per mesos o per cursos, amb retribució mensual, segons hores de classe.

7.è L'ensenyament del dibuix en els estudis diurns, i l'ensenyament del dibuix en els de vetlla, podran ésser confiats per acumulació als professors del curs preparatori.

8.è El Consell Permanent, a proposta del Consell de Pedagogia, designarà el professor del Claustre que hagi d'assumir les funcions de Director, i el professor del curs preparatori que hagi d'exercir el càrrec de Secretari.

9.è Les assignacions dels professors extraordinaris i les gratificacions per les tasques acumulades seran fixades en cada cas pel Consell Permanent, en els corresponents pressupostos interns de l'Escola.

ESCOLA DE COMERÇ, DE LLEYDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar D. Eladi Homs per a substituir D. Ferran Boter en el Jurat que ha de fallar el Concurs per a la provisió de dues places de l'Escola de Comerç de Lleyda, ofertes als alumnes d'Estudis Normals.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1910.)

ENSENYAMENT DOMÈSTIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Quedar enterat d'haver estat fets pel Consell de Pedagogia, en ús de l'autorització que se li conferí amb data 6 de maig proppassat, i previ concurs celebrat a l'efecte, el nomenament de les Srtes. Montserrat Sastre i Carme Rodon, per les auxiliaries de la Secció d'Ensenyament domèstic del Consell de Pedagogia, amb el sou de 1,200 pessetes, per un any, i amb les obligacions que es detallaven en les Bases del Concurs.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

Notícies i documents

Havent estat nomenades les dues auxiliars d'aquesta secció, es prepara actualment la instal·lació de la oficina i l'organització d'una sèrie de cursos ambulants a càrrec de la Directora de la Secció, Srta. Concepció Farran, i les seves auxiliars, Srtes. Montserrat Sastre i Carme Rodon.

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Notícies i documents

Encara que els estudis d'Electricitat que són cursats per correspondència en aquesta Extensió no hagin de subjectar-se a determinats períodes de començament i fi de curs com a les escoles orals, puix l'ensenyament és individual i comença per a cada alumne el dia que s'inscriu i acaba quan té aprovat tot el pla de la carrera, per raons de costum és dins d'aquesta època de l'any quan l'Extensió fa més propaganda.

En aquest mes han estat tramesos a 927 Ajuntaments de Catalunya altres tants cartells de propaganda perquè siguin fixats, i un nombre igual de prospectes d'informació.

També han estat trameses a 187 periòdics de Catalunya gasetilles pregades, acompanyant prospecte per a cada periòdic.

Moviment d'alumnes de la Secció d'Experts Electricistes, amb el grau previ de Tècnics Electricistes (única secció creada fins avui) : D. Josep Comellas i

Turull, d'Aguilar de Segarra, D. Josep Laporta, de Tortosa, D. Salvador Pallarès, de la Seu d'Urgell, D. Agustí Branzuela, de Barcelona, D. F. Llobet, de Calella, D. I. Macià, de Calaf, són els alumnes nous d'aquest mes, que, sumats al nombre total de l'Escola, fan 131 alumnes.

Cada inscripció és per a tota la carrera, de manera que a les inscripcions correspon igual nombre d'alumnes.

Ensenyament. — Ha presentat el moviment que segueix : Consultes evacuades, 792; exàmens escrits, segons qüestionaris, 267.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses, de tràmit i administració : 37. — Rebudes : 31. — Lletres rebudes demanant dades: 100. Amb les respostes han estat tramesos prospectes.

En la Junta mensual de Professors celebrada el dia 11 del que cursa, s'examinà i discutí sobre les qüestions pedagògiques i tècniques presentades durant el mes de setembre darrer en el curs de l'Ensenyament.

També examinà de la situació i avenç d'alguns alumnes dins de la carrera d'Expert Electricista, en relació amb l'estat de les impressions dels textos.

CONFERENCIES

Cicle de conferències que per iniciativa de l'Excel·lentíssim Ajuntament de Girona es donaran en la dita ciutat, sota els auspicis del Consell de Pedagogia i el Departament d'Agricultura:

1.ª (el 27 d'octubre) «L'Escola d'Infermeres auxiliars de Medicina», conferenciant, D. Baltassar Pijoan, Secretari de la dita Escola.

2.ª (el 30 d'octubre) «L'Escola Superior d'Agricultura». Conferenciant, D. Carles Pi Sunyer, Director de l'Escola.

3.ª (el 1.r de novembre) «La Mancomunitat i el progrés de l'Agricultura Catalana». Conferenciant, D. I. Reventós, Director del Servei tècnic d'Agricultura de la Mancomunitat.

4.ª (el 6 de novembre) «Les Escoles de Directors d'Indústries». Conferenciant, D. Josep Agell, Director de l'Institut de Química Aplicada.

5.ª (el 13 de novembre) «L'Escola Superior de Bells Oficis». Conferenciant, D. Francesc d'A. Galí, Director de l'Escola.

6.ª (el 20 de novembre) «El Règim de l'Ensenyament primari». Conferenciant, D. Alexandre Galí, Secretari general del Departament d'Ensenyament Primari i Secundari.

7.ª (el 27 de novembre) «La Mancomunitat de Catalunya i l'Educació Professional». Conferenciant, don Rafael Campalans, Secretari general del Departament d'Ensenyament Tècnic i Professional.

Les conferències, il·lustrades amb projeccions, es donaran al Saló de Sessions de l'Excma. Corporació Municipal, essent pública l'assistència.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Acceptar a D. Josep M.ª Tallada i Paulí la renúncia del càrrec de Professor de la Càtedra de Política Social que té presentada.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

Posar a disposició del Consell de Pedagogia la quantitat de 600 pessetes, a justificar, a càrrec de la partida 90 del Pressupost vigent, per tal d'atendre les despeses que ocasioni el portar a cap el cicle de conferències demanat per l'Ajuntament de Girona, i encomanat a l'organització de l'esmentat Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Enterat el Consell de la comunicació del Casal Català de Buenos Aires, demanant un premi pels Jocs Florals que aquella institució organitza, el tema i l'import del qual es fixarà cada vegada, acordà accedir-hi.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

Regraciar l'atenció del senyor President del Solar Vasco-Navarro de Barcelona en assabentar el Consell que, coincidint amb la Fira de Mostres, visitarà Barcelona l'Orfeó Donostiarra, amb una representació de l'Ajuntament de Sant Sebastià, i sol·licitant una subvenció per les despeses del viatge i estada dels esmentats senyors; dolent-se de no poder accedir a la petició que s'hi fa, per no haver-hi en el Pressupost actual consignació oportuna, i disposà que per Majordomia s'adquireixi, a títol d'honor, una llotja d'abonament als concerts que donarà l'esmentat Orfeó.

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

Consignar al Consell de Pedagogia 250 pessetes, a càrrec de la partida 90 del Pressupost d'enguany, per a enviar un dels seus tècnics a la Vall d'Andorra, a fi d'estudiar en ella els problemes de l'ensenyament.

Prorrogar per dos anys més el nomenament de don Lluís Planas i Calvet pel càrrec que ocupa d'Arquitecte del Servei de Cultura, a partir del dia 3 de novembre propvinent, data en la qual es compleixen els tres anys des que va pendre possessió de l'expressat càrrec.

(Sessió de dia 28 d'octubre de 1920.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Designar els següents Tribunals per a jutjar el Concurs obert per a la provisió de quatre vacants de Preparadors en l'Escola d'Agricultura:

Per al Concurs de Preparador de Ciències exactes i físiques : Dr. D. Isidre Pòlit, Professor de Matemàtiques, i D. Rafael Campalans, Professor de Física.

Per al Concurs de Preparador de Ciències naturals: Dr. D. Marian Faura, Professor de Geologia, i Dr. D. Manuel Llenas, Professor de Botànica.

Per al Concurs de Preparador de Fitotècnia : D. Joan

Angel i Genís, Professor de Fitotècnia, i D. Albert Hebrard, Professor de Geologia.

Per al Concurs de Preparador de Biologia i Zootècnia: D. Jaume Nonell, Professor de Microbiologia agrícola, i D. Pere M. Rossell i Vilà, Professor de Zootècnia.

Aquests Tribunals seran presidits pe Conseller-ponent del Servei, o la persona que ell delegui.

Aprovar el projecte i pressupost de repoblació i apertura de camins en la finca «Torre Ribera», de la Mancomunitat, destinant a aquest objecte un crèdit de 11,300 pessetes, a càrrec de la partida 81 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 16 d'octubre de 1920.)

Nomenar per la Secció de Ciències exactes i físiques, D. Joan de Lasarte i Karr.

Nomenar per la de Ciències Naturals, D. Josep R. Bataller i Calatayud.

Nomenar per la de Fitotècnia, D. Josep M. Soler i Coll.

Nomenar per la de Biologia i Zootècnia, D. Pere Gonzàlez i Juan.

Tots ells amb el sou anual de 2,500 pessetes i amb subjecció al Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, i a l'especial de la susdita Escola, aprovat en 19 d'agost proppassat, essent de cinc anys el termini de duració del càrrec, si bé pugui prorrogar-se indefinidament de la guisa establerta en el susdit Reglament d'Oficines.

(Sessió del dia 28 d'octubre de 1920.)

SERVEI FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar l'Enginyer D. Segimon Vendrell, per a portar a compliment l'acord del dia 14 proppassat, relatiu a repoblació forestal i obertura de camins de la finca «Torre Ribera», atribuint-se a la Secció d'Agricultura, per mitjà dels corresponents lliuraments a favor de D. Josep Bataller, Pagador de la dita Secció, les quantitats que siguin precises per a satisfer les despeses que es realitzin.

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

SECCIÓ ZOOTÈCNICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Enterar-se, amb satisfacció, del resultat del Concurs per a la millora del bestiar boví de raça lletera, celebrat a La Seu d'Urgell, el report del qual és publicat en aquest mateix número de la CRÒNICA.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Autoritzar la celebració d'un Concurs de segona classe per a la millora de l'espècie cavallina, projectat per tenir lloc a Puigcerdà el dia 31 del mes que som; les despeses del qual es calculen aproximadament en 2,885 pessetes, a càrrec de la partida 328 del Pressupost vigent, i 7,275 pessetes probables de la resta dels premis, a pagar en el pròxim exercici.

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Enterar-se detingudament dels altres treballs realitzats per la Secció d'Agricultura, en els departaments d'Acció Social Agrària, Terra Campa, Viticultura, Vinicultura, Enologia i Arbres fruiters, durant la setmana última.

Pendre esment del report de D. Josep Rendé, Cap de la Secció d'Acció Social Agrària, referent a l'estudi de la situació econòmica-administrativa dels pobles de l'alta muntanya del Priorat, fet en compliment de l'acord del Consell del dia 17 de juliol del present any, i en fer constar la satisfacció amb què ha vist la cura esmerçada en compliment d'aquella comanda, acordà disposar que D. Josep Rendé completi el seu estudi amb una visita d'informació directa als pobles que motivaren el primer acord del Consell.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la venda de la maquinària que no pugui ésser susceptible de servei, procedent de l'antiga Granja Experimental, que per l'antiguitat dels models no compensaria de les despeses de la reparació que necessiten.

Autoritzar el Conseller Sr. Mias per a representar la Mancomunitat en els actes que a discreció seva ho cregui oportú, de la campanya oleícola començada pels elements productors de Lleyda.

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

Notícies i documents

REPORT DEL CONCURS DE BESTIAR BOVÍ A LA SEU D'URGELL, CELEBRAT EL 26 DE SETEMBRE DE 1920.

Com estava anunciat, el dia 26 del mes que som es celebrà a La Seu d'Urgell el Concurs de tercera classe per a la millora del bestiar boví lleter, raça schwitz (suissa), essent el primer Concurs que es realitzava amb la cooperació de la Asociación General de Ganaderos del Reino.

Aquest Concurs, pel grandíssim interès demostrat per la Societat Cooperativa Lletera de La Seu, tingué una preparació gairebé perfecta, puix que, ultra una conferència destinada a explicar amb tota claredat i mena de detalls i circumstàncies l'orientació i finalitat que persegueix la Mancomunitat de Catalunya amb els concursos de bestiar, donada pel substitut del Cap dels Serveis de Ramaderia, es donà un curset de Ramaderia, des del dia 18 fins al 25, vigília del Concurs, pels Professors Srs. Poch, Arumí i Danès Casabosch, tot seguit d'atendre el Consell Permanent el prec de la societat abans esmentada, i per aital sol·licitud es desenrotllaren els temes següents: «Anàlisis de llets», «Fabricació de mantegues i formatges», «Indústries derivades de la llet», «Adobs dels prats», «Higiene de les Vaqueries i de la vaca lletera», «Malalties infeccioses i profilaxis de les mateixes, en el bestiar boví lleter», «Alimentació racional del bestiar en estabulació». La

concurrència fou nombrosa, i avalada per la presència de l'Excm. Diputat a Corts, D. Josep Zulueta, i alcalde i regidors del Municipi de La Seu d'Urgell.

L'assistència de bestiar al Concurs fou abundant, puix que ultra els mascles i femelles reproductores aspirants als premis de la Mancomunitat de Catalunya, es congregaren en el Passeig de Tetuán, lloc del Concurs, tots els anolls i anolles aspirants als premis de l'Asociación General de Ganaderos del Reino, fent un total de 170 caps, distribuïts així : 4 toros, 110 vaques, 16 anolls, 40 anolles.

A La Seu d'Urgell es venien celebrant Concursos per a tota mena de bestiar, i en el mateix dia. Aquests Concursos estaven mancats d'orientació, i per això que, en el present Concurs, alguns ramaders, creient que aquest fóra una continuació d'aquells, hi menaren escamots de vaques amb signes de creuament d'altres races (amb un nombre crescut les creuades de la raça aranesa [Vall d'Aran] i suïssa), i és per això que la primera prova d'eliminació es reduí a una tria molt laidigosa. Els creuaments de les races holandesa, bretona i altres es presentaren en una mínima proporció.

Tot seguit el Jurat, compost per D. Josep Zulueta, President de la Junta Regional de l'Asociación General de Ganaderos del Reino, Advocat i Diputat a Corts; D. C. Ramon Danès Casabosch, Professor Veterinari, Tècnic Clínic dels Serveis de Ramaderia, en substitució del Cap dels Serveis de Ramaderia, Professor Rossell i Vilà, absent de Catalunya, i D. Josep M.ª Sala, Veterinari de Bellpuig, ajudats per l'Enginyer D. Joan Arumí, dels Serveis de Terra Campa, i D. Josep Beltran, Veterinari Inspector Municipal d'Higiene i Sanitat Pecuàries de La Seu d'Urgell; és procedí a la segona prova eliminatòria, o sigui, caps d'alçària inferior a l'assenyalada, i de menys edat que la fixada en el programa, sortint vers l'examen del Jurat amb destinació a ésser degudament qualificats, 4 toros i 29 vaques.

Cal remarcar que en procedir a la qualificació per punts de les vaques, s'hagueren de rebutjar 10 vaques més per sofrir tara orgànica conceptuada incurable a conseqüència del mal de peu (glosopeda) que acabaven de passar, i així foren 4 toros i 19 vaques les qualificades pel Jurat i que complien les condicions exigides en el programa.

El Jurat acordà no concedir el primer premi per a reproductors mascles, o toros, per quant cap d'ells reunia les característiques d'un perfecte tipus schwitz o suís. Els altres premis foren tots donats, corresponent als números d'ordre, 151, 152, 150, 168, 167, 169, 154, 161, i 172.

Els propietaris dels exemplars premiats resultaren ésser:

Els dels toros : D. Fèlix Puig, d'Alàs; D. Jacint Fité, de Fígols, i D. Antoni Fígols, de La Seu d'Urgell.

Els de les vaques : D. Joan Armengol, de La Seu; vaques núms. 168, 167, 169, D. Bartomeu Mayoral, de La Seu; D. Enric Vidal, de La Seu; D. Joan Jordana, de Magdalena.

Tot seguit de publicat l'acord del Jurat per l'adjudicació de premis de la Mancomunitat de Catalunya, es procedí a les proves eliminatòries dels anolls i anolles menats al Concurs i aspirants als premis de l'Asociación General de Ganaderos del Reino.

Després d'un reconeixement amb molta cura, de l'edat i estat sanitari dels 16 anolls i 40 anolles, foren visurats altra volta per una tria dels que no palesaven en llur morfologia una puresa de sang exigida en les condicions del Concurs, i el Jurat acordà escollir per la sola comparació els que amb millors motius podien aspirar al premi; essent qualificats 4 anolls i 5 anolles, que obtingueren major puntuació i els premis corresponents.

A la tarda, el Jurat visità deu masies de Castellciutat, Les Torres, Sellarés, La Seu, on presentaven, vuit d'aquestes, lots de 3 vaques, i les altres dues, lots de 5 vaques, havent obtingut major puntuació i, per tant, el premi de lots, el lot de 5 vaques presentat per D. Antoni Fígols, i el lot de 3 vaques, presentat per don Salvador Robert, de La Seu tots dos.

Els propietaris dels exemplars premiats, foren els següents:

Anoll núm. 163, primer premi, D. Bartomeu Fité, de La Seu; anoll núm. 174, D. Climent Soler, d'Arseguell; anoll núm. 173, tercer premi, Cooperativa Lletera de La Seu d'Urgell; anoll núm. 164, quart premi extraordinari, D. Bartomeu Grau, de La Seu. I anolles, núm. 175, D. Joan Armengol, de La Seu; número 191, D. Antoni Mayoral, de Castellciutat; núms. 188 i 189, D. Bartomeu Fiter, de La Seu; núm. 192, D. Pere Majoral, d'Arfa.

A les sis del vespre, i en la casa comunal, es procedí al pagament de tots els premis, havent marcat amb una arrecada de registre a l'orella esquerra els reproductors amb premi de la Mancomunitat, i amb una arrecada a l'orella dreta, de les cries que obtingueren premis de l'Asociación General de Ganaderos del Reino.

Cal fer remarcar una anotació, per ço que fa referència a ésser el primer Concurs on s'ha desenrotllat l'acció conjunta de la Mancomunitat i l'Asociación General de Ganaderos, i és que amb l'adjudicació de premis a les cries d'aquells mateixos reproductors aspirants als premis de la Mancomunitat, permet fer a la fi del Concurs, i pels tècnics dels Serveis de Ramaderia, una crítica de l'estat actual de la producció animal especialitzada en la comarca i una ordenació de consells fonamentals per a combatre els defectes de llur producció, tal com es feu a La Seu, i així ho va fer constar l'Excm. Sr. D. Josep Zulueta en son discurs de comiat que remercià al públic ramader per llur concurrència i féu remarcar amb raonament eloqüentíssim la satisfacció de tots per haver començat una tasca tan profitosa l'Asociación General de Ganaderos del Reino, sots l'organització seriosa i pràctica patrocinada per la Mancomunitat en els Concursos de bestiar.

REPORT DEL CONCURS I EXPOSICIÓ D'APARELLS PER AL CONREU MECÀNIC DE LES TERRES A SARAGOSSA, CELEBRAT DEL 25 DE SETEMBRE AL 10 D'OCTUBRE.

L'Enginyer agrícola, D. Albert Dàneo i Gentile, Ajudant de l'Institut de Mecànica aplicada agrícola, ha assistit al Concurs i Exposició d'Aparells per al conreu mecànic de les terres, que es celebrà a Saragossa des del 25 de setembre al 10 d'octubre, organitzat pel Consell Provincial de Foment.

El viatge del Sr. Dàneo tenia tres objectius : Estudiar l'organització del Concurs, posant-se a l'ensems en relació amb els tècnics que allí acudiren; observar el funcionament dels aparells exposats i presentats a concurs, i en últim terme convidar personalment a les cases assistents al Concurs de Tractors i Exposició de maquinària agrícola que la Mancomunitat projecta celebrar a l'abril vinent a Lleyda.

La impressió general treta del Concurs de Saragossa, és que no difereix gran cosa de tots els celebrats fins ara; sense ésser deficient ni dolenta la seva organització, no s'arriben a obtenir amb ella totes les dades tècniques que són precises per a poder judicar el treball de la dita màquina agrícola.

No s'ha pogut arribar encara a apreciar el veritable treball dels tractors i poder-los comparar entr

si, amb tots els elements de judici necessaris, degut en part a les grans dificultats que presenta la dita comparació per les varietats de factors que intervenen en el funcionament d'un motor agrícola, puix que en ell ha de distingir-se el treball que realitza el tractor del que fa l'arada.

El Sr. Dàneo fou amablement atès pel Jurat, el qual li facilità totes les dades que li convingueren per tal d'acomplir el seu comès, i en correspondència, els convidà a presenciar les proves del Concurs de Lleyda, pel qual s'interessaren tots els senyors del Jurat. Iguals facilitats obtingué de D. Mariano Cortés, ànima del Concurs de Saragossa, Director de l'Estació d'Assaigs de Màquines de Madrid, i Catedràtic de Mecànica de l'Escola d'Agricultura de la Moncloa, el qual, ultra tota la deferència tinguda pel Tècnic de la Mancomunitat, li oferí tota la seva cooperació personal i tècnica per al Concurs de Lleyda, del qual tenia notícies i bones impressions segons es desprenia sentint-n'hi parlar.

Finalment, el Sr. Dàneo cultivà la relació de les cases constructores que assistiren al Concurs de Saragossa, escoltant d'elles paraules falagueres per les condicions fixades en el reglament del Concurs de Lleyda, al qual prometeren assistir.

DELEGACIÓ

Les pertorbacions econòmiques que la baixa del preu del vi ha portat a les comarques vitícoles catalanes, mogueren a la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura a proposar la cooperació de la Mancomunitat, per tal d'aconseguir entre tots la solució dels conflictes que s'en deriven. Havent proposat el Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, que el Consell aprovés els propòsits de la Direcció, s'acordà així en sessió del dia 30 del passat setembre.

En sa virtut, havent estat convidat el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, per la Junta de Defensa vitícola, a l'acte públic que havia de celebrar-se a Falset el dia 3 del actual, delegà a l'Enginyer agrícola, don Erasme M.ª d'Ymbert, Ajudant d'Enologia, el qual parlà en el mítin sobre la constitució i creixença de la Federació de Cellers del Priorat, exposant els aventatges que ha de reportar a la dita comarca la construcció de la projectada Facina cooperativa, per quant es fan allí en gran quantitat misteles i vins mistelats. Així mateix exposà els punts de mira que han de reunir l'elaboració i acabament dels vins de la Comarca, per tal que així puguin recobrar el seu antic crèdit els renomenats vins del Priorat.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Encarregar a l'Oficina del Mapa geogràfic de Catalunya que procedeixi a l'aixecament del plànol topogràfic de la part del Baix Empordà que pugui ésser convenient al Prof. Rvnd. Dr. Marian Faura i Sans, per a l'estudi de les aigües subterrànies de la dita regió que li fou encomanat pel Consell Permanent, i al senyor Enginyer Cap del Servei d'Obres Hidràuliques, que en son dia ordeni formar el perfil de les cotes del susdit plànol que designi l'esmentat Professor, assabentant a aquest del present acord com a resolució de la seva comunicació del 11 del mes que som.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

TELÈFONS

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Acords del Consell Permanent

Prengué esment el Consell del curs dels següents treballs:

Continuació dels treballs de construcció en la línia Gandesa-Tortosa, secció Aldover-Roquetes.

Continuació i acabament de la construcció de la línia Balaguer-Camarasa.

Acabament dels treballs d'estesa de cables de Vich.

Començament dels treballs en la construcció de la línia Montornès-Montmaló.

Queda acabada la línia Montornès-Montmaló.

El dia 8 s'inaugura el servei a la sub-central de Les Llosses, del grup de Ripoll.

Començament i acabament dels treballs de construcció de la línia Camprodon-Llanàs.

Començament i acabament dels treballs de construcció de la línia Almatret-Mayals.

Començament dels treballs de construcció de la línia Llanàs-Vilallonga.

El dia 19 s'inaugurà el servei a Borredà, Montmeló i Vilada.

El dia 21 s'inaugurà el servei a Camarasa.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

L'ordre donada per la Secció tècnica de Telèfons d'anul·lar interinament el núm. 28 del de Port-Bou, que estava a nom d'Enric Ràfols i Companyia, havent de subscriure nova pòlissa la casa Visay i Giralt, si de-

sitja abonar-se, i assabentar aquest acord a D. Antoni Escubós Girona en contestació a la seva instància del dia 6 del mes que som.
(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

S'enterà el Consell de les comunicacions dels Alcaldes de Mayals i Camarasa, regraciant l'establiment del servei telefònic en les respectives localitats.
(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

FERROCARRILS

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Notícies i documents

REUS-MONTROIG

S'acaba el plànol topogràfic de la variant Riudoms-Viñols-Montbrió.

Es fa el traçat d'aquesta variant i enllaç amb la part primitiva del projecte.

Es té avís de la Segona Divisió de Ferrocarrils de què el dia 14 anirà l'enginyer designat per a fer la confrontació, si bé no té lloc perquè per un avís posterior queda aplaçada.

TARRAGONA-PONS

Segueixen les operacions de replanteix de la traça entre Constantí-La Pobla i Morell.

Segueix el desenrotllament de les dades preses en el camp per a obtenir el plànol topogràfic del tros comprès entre Cabra i Cervera.

TÀRREGA-BALAGUER

S'ultimà el plànol topogràfic de la variant que interessa els vuit primers quilòmetres, a partir de Tàrrega, del projecte primitiu.

LLEYDA-FRAGA

S'organitza i es procedeix al transport i instal·lació en el punt de treball, dels aparells necessaris per a fer un sondeix del Segre en les immediacions d'Alcarraç, per l'establiment d'un pont en què el traçat ha de passar el riu Segre.

Es renoven els treballs de camp per a obtenir el topogràfic d'aquesta secció.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

L'acte de recepció definitiva de les obres del pont i avingudes sobre la riera de Gualba en el ramal a La Batllòria del camí veïnal de Sant Celoni a Gualba.

L'acte de recepció definitiva de les obras de nova construcció de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros segon.

L'acte de recepció definitiva del pont sobre el riu Fluvià, en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets, i incautació per part de la Mancomunitat de la conservació d'aquest camí, acordant comunicar a l'Ajuntament de Sant Esteve de Bas que, en compliment del que disposa l'apartat *a)* de l'octava de les Bases d'Auxili als pobles, vigents en la província de Girona, ve obligat a verificar el proveïment de pedra partida necessari per al dit servei, a raó de 23 metres cúbics anuals com a mínimum en els passeigs o dipòsits llindants amb el repetit camí.

La liquidació i acte de recepció dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs.

La liquidació, fulla de dades i acte de recepció definitiva de les obres de fàbrica del camí de nova construcció del de Guissona a Taltahull per Massoteres a Sant Guim de la Plana, de les quals resulta un romanent de pessetes 1,666,47 a favor del contractista.

La liquidació, fulla de dades i acte de recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal de Savellà del Comptat a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera, de les quals resulta un romanent de 2,189,67 pessetes a favor del contractista.

L'acte de recepció definitiva de les obres del pont i avingudes sobre la riera de Gualba en el ramal a La Batllòria del camí de Sant Celoni a Gualba.

La liquidació i fulla de dades de les obres de construcció del camí veïnal de Torrebesses a la carretera de Lleyda a Flix. Aquesta liquidació, en la qual manca la firma del constractista, per haver passat amb excés el termini que se li havia assenyalat, a fi que hi fes constar la seva conformitat o presentés les reclamacions que considerés pertinents, deixa un romanent de 971,36 pessetes; però, important la reparació que la Secció tècnica, d'acord amb el que es féu constar en l'acte de recepció provisional de les obres de fàbrica i definitiva de les altres, 2,528,18 pessetes, no solament no procedeix lliurar aquesta quantitat a favor del coatractista, sinó que resta una diferència de 1,556,76 pessetes a descomptar de la fiança constituïda per a respondre de l'execució de les obres.
(Sessió del dia 6 d'octubre de 1920.)

La construcció de 21 metres lineals de mur de defensa contra les avingudes del riu Meder, en el quilòmetre 1 del camí de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, pel seu import de 1,993'68 pessetes.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

Aprovà el pressupost reformat i addicional de les obres de reforma i ampliació del grup d'escorredors sobre el torrent «Rodesquers», que importa 2,474'56 pessetes, o sigui 728'30 pessetes més que el primitiu, que era de 1,746'36 pessetes; disposant que es comuniqui aquest acord a l'Ajuntament d'Espolla a fi que, de conformitat amb l'apartat *f)* de la quarta de les Bases d'Auxili als pobles, vigents en la província de Girona, faci efectiva, abans de finir el propvinent any econòmic, el 50 per 100 de la diferència, o siguin 364'15 pessetes, i que es lliuri el total de la diferència a favor del Pagador segon de la Secció tècnica per a atendre les despeses que ocasionaran els treballs esmentats.

L'acte de recepció definitiva de les obres de construcció d'una caseta doble per a peons caminers en el camí de Terrassa a Talamanca.

L'acte de recepció definitiva i de la liquidació de les obres de construcció del camí veïnal d'Alamús a la carretera de Madrid a França, de la qual resulta un romanent de 653'32 pessetes, a favor del contractista.

Deixà aprovades el Consell les obres executades per l'Ajuntament d'Odena de construcció d'un pont-passera sobre el riu del mateix nom en el punt nomenat «Els Horts», i acordà comunicar al dit Municipi que interessi ell mateix, si ho creu convenient, de la *Jefatura* d'Obres Públiques de l'Estat, l'oportuna inspecció i declaració de remesa al trànsit públic del pont de referència, des de la qual cosa se li abonarà el segon terme de subvenció que li fou concedida per la Diputació provincial de Barcelona, de conformitat amb l'acord d'aquella Corporació de 12 de març de 1918.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa carretera, quilòmetres 4 a 7, pel seu import de 1,958'10 pessetes; 8 a 11, pel seu import de 1,904,60 pessetes; i 12 a 15, pel seu import de 1,797'60 pessetes.

L'adquisició i inversió de pedra partida i en gros per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 4 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,761'22 ptes.

La fragmentació de pedra en gros per a l'arranjament del quilòmetre 14 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat, pel seu import de 1,686 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 2 a 8 del quilòmetre 10 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, pel seu import de 1,999'61 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra per a l'arranjament del ferm de la mateixa carretera, hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 13, pel seu import de 1,998'53 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 14, pel seu import de 1,999'08 pessetes; i hectòmetres 2 a 6 del quilòmetre 13, pel seu import de 1,998'75 pessetes.

L'adquisició de pedra partida per a l'arranjament dels hectòmetres 3 a 5, del quilòmetre 7, de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 1,924'93 pessetes.

L'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 a 4 del camí veïnal de Sant Cebrià a Sant Iscle de Vallalta, pel seu import de 1,984'50 pessetes.

L'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 a 3 del camí veïnal de la carretera de Madrid a França, per Malgrat, pel seu import de 1,979'25 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 i 7 del quilòmetre 3 del camí veïnal de Manlleu a La Gleva (Masies de Sant Hipòlit), pel seu import de 1,979'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del mateix camí hectòmetres 7 i 8 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,976'83 pessetes; i hectòmetres 1 a 9 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,212'84 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 8 i 9 de la carretera de l'estació de Bellpuig al quilòmetre 54, hectòmetre 2, de la carretera d'Artesa de Segre a Montblanch, pel seu import de 1,679'90 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa carretera, quilòmetres 10 a 12, pel seu import de 1,744'10 pessetes; hectòmetres 1 a 10 i 1 a 5 dels quilòmetres 27 i 28, pel seu import de 1,326'80 pessetes; hectòmetres 5 a 10 i 1 a 5 dels quilòmetres 28 i 29, pel seu import de 1,508'70 ptes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 a 5 de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, pel seu import de pessetes 1,647'80; i 13 a 19 de la mateixa carretera, pel seu import de 1,797'60 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 3 de la carretera de Mollerusa a Bellcaire, pel seu import de 1,829'70 pessetes.

Els treballs de reparació del pont de Vernet sobre el riu Segre, durant el mes de setembre, per un import de 6,000 pessetes, a justificar.

Els treballs de reparació i millora del camí de bast de la Curva d'Agulló en Ager, per Corsà i Serra del Montsech a la Vall del Ribagorçana, per un import de 1,935 pessetes, a justificar.

El projecte de proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 7 a 26 de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, pel seu pressupost de contracte de 12,070'40 pessetes, junt amb els plecs de condicions facultatives, particulars i econòmiques que hauran de regir la subhasta, que s'acordà anunciar tot seguit.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1920.)

Vist el dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració, i de conformitat amb la seva proposta, retornar a D. Antoni Puig i Ràfols la fiança que va constituir per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació del ferm dels quilòmetres 8 a 19 de la carretera de Sant Boy de Llobregat a La Llacuna.

Treballs de construcció de 110 metres d'acera en la travessia de Sentfores (La Guixa) del camí de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, pel seu import de 1,979'50 pessetes.

Treballs de construcció de 115 metres de la mateixa acera, pel seu import de 1,976'29 pessetes.

Treballs de reparació del pont sobre el riu Segre a Vernet, mitjançant lliurament de la quantitat de 10,000 ptes. pel que es refereix a les despeses del mes que som.

Comunicar als Ajuntaments de Calaf i Sant Martí Sesgaioles que el camí que uneix aquests dos pobles serà

aviat objecte d'una reparació extraordinària, i que de moment es procedirà, amb tota la urgència que sigui possible, a la inversió provisional de pedra que sigui necessària a l'afermat.

Comunicar a l'Ajuntament de Sarrià que el propvinent any econòmic es procedirà a l'arranjament del camí de Sarrià a Vallvidrera, però que ara s'han donat ja les ordres oportunes perquè, en espera de la reparació definitiva, es facin les obres provisionals necessàries a la plaça de Mossèn Cinto, tros ocupat pel dit camí.

Denegar la demanda formulada per l'Alcalde de Cabanyes respecte a què la Mancomunitat satisfaci la suma de o'40 pessetes per carro-bóta d'aigua utilitzada en l'arranjament del camí veïnal de Vilafranca a Guardiola, car és d'utilitat pública la bassa d'aigua d'on fou extreta.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Navarcles a Talamanca, pel seu import de 1,963'50 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del tros segon del camí veïnal d'Espunyola a Puigreig per Caserres, pel seu import de 1,995 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels camins d'Orrius a la riera de Clara i de Sant Genís de Vilassar a Sant Cristòfol de Premià, pel seu import de 1,984'50 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament dels quilòmetres 1, 2 i 3 de la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 1,234'80 pessetes.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1920.)

Autoritzar la Secció tècnica per a continuar, pel sistema d'administració, les obres que a continuació s'esmenten, aprovant els oportuns pressupostos, que hauran de lliurar-se a favor del Pagador corresponent:

Adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 5 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell a Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,756'95 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,758'01 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 3 a 10 del quilòmetre 6 de la carretera de Montesquiu al confí amb Lleyda per Berga, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 12 i 1 del quilòmetre 13 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, pel seu import de 1,998'53 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 14, pel seu import de 1,998 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del camí veïnal de Santa Maria d'Oló a la carretera de Moyà a Calaf, pel seu import de 1,789'20 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del camí veïnal de Manresa a Sampedor, pel seu import de 1,848 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament dels quilòmetres 1 a 4 del camí veïnal de Terrassa a Talamanca, pel seu import de 1,965'07 pessetes.

Obres d'acabament del tros tercer, secció tercera, quilòmetres 17'400 a 20'044 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, pels seus imports de 1,998, 1,995'84 i 1,998 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 5 de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,810'97 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 9-10 i 1-4 dels quilòmetres 13 i 14 del camí veïnal de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 1,984'50 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 5 a 7 del quilòmetre 7 de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 1,902'46 pessetes.

Quedà enterat el Consell d'un ofici de l'Ajuntament de Senterada fent constar el seu agraïment per l'obra curosa que ha portat a cap en el camí veïnal de Senterada a Surroca de Bellera la brigada volant de la Mancomunitat.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a continuar per administració les obres de reparació del pont sobre el riu Segre a Vernet, disposant el lliurament de la quantitat de 12,000 pessetes per a atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som, amb el ben entès que, oportunament, hauran de presentar-se els justificants d'aquesta suma.

El Consell prengué esment d'una comunicació del Centre Excursionista de Catalunya, donant compte del resultat del primer assaig de fitament de camins de muntanya, i acompanyant fotografies.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a efectuar una revisió dels preus del projecte de les obres de construcció del pont sobre el riu Noya en el camí veïnal de Gelida a Sant Llorenç d'Hortons, per tal de verificar nova subhasta de les obres de conformitat amb el pressupost que resulti.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

Encarregar a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la revisió del projecte de les obres del pont sobre el riu Garona a Les en virtut d'haver quedat dues vegades deserta la subhasta que es celebrà per a la seva adjudicació després d'haver estat feta una primera revisió de preus, perquè proposi, com a conseqüència, una nova subhasta amb revisió del pressupost de contracte; o bé, si ho creu més convenient, executi les obres pel sistema d'administració.

Retornar a D. Ramon Massip la fiança que va constituir per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Casa Gomis (Collbató) a Monistrol de Montserrat.

Vistos també els oportuns dictàmens de la Secció, autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar, per administració, els treballs que a continuació es detallen, deixant aprovats els pressupostos que hauran de lliurar-se a favor del Pagador corresponent:

Adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 6 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,759'08 ptes.

Adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del mateix camí, hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 6, pel seu import de 1,782'62 pessetes; i 1 a 5 del quilòmetre 7, pel seu import de 1,773'52 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 3 de la carretera de Vich a Roda a enllaçar amb la de Vich a Olot, pel seu import de 1,984'85 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 10 del camí veïnal de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 992'25 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del mateix camí, hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 11, pel seu import de 1,559'25 pessetes; hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,559'25 pessetes; i hectòmetres 1 a 8 del quilòmetre 13, pel seu import de 992'25 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 7 i 8 del quilòmetre 7 de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 1,921'72 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 5 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, pel seu import de 1,487'30 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa carretera, hectòmetre 1 a 5 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,851'10 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,913'16 pessetes; i hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,915'30 pessetes.

Construcció d'un mur de defensa contra les avingudes del riu Meder, en el quilòmetre 1 del camí de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, pel seu import de 501'70 pessetes.

Obres d'inversió de pedra partida, extracció de terres procedents d'esllavissades i arranjament de passeigs i rases en els camins de Figueres a Espolla, de Perelada a Vilanova de la Muga, i de Perelada a Garriguella, pel seu import de 1,811'70 pessetes.

Obres d'acabament del tros tercer, secció tercera, quilòmetres 17'400 a 20'044 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, pels seus imports parcials de 1,987'20 i 1,992'60 pessetes.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

ADQUISICIONS DE MAQUINÀRIA

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Adquirir dues bombes amb destinació al servei de carros-bótes de les Seccions de Sant Sadurní i Manresa, que importen 1,444 pessetes.

Adquirir dues bombes per al servei de les Seccions de Granollers i Vich, pel seu import de 1,444 pessetes.

Adquirir dues bombes amb destinació a les Seccions de Sant Boy de Llobregat i Vilafranca del Penedès, pel seu import de 1,478 pessetes.

Adquirir dues bombes destinades a les Seccions de Tarragona i Valls-Montblanch, de 3,500 litres de rendiment, pel seu import de 1,800 pessetes.

Adquirir dues bombes destinades a les Seccions de Figueres i Mollet, pel seu import de 1,800 pessetes.

Adquirir una bomba destinada a la Secció de Banyoles, pel seu import de 900 pessetes.

Adquirir una bomba destinada a les brigades de Tarragona i Tortosa, pel seu import de 900 pessetes.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1920.)

Aprovar el projecte de Bases d'un Concurs per a l'adquisició de dos cilindres compressors de vapor de quinze tones de pes en buit, amb destinació a la consolidació del ferm de les carreteres i camins mancomunals, disposant que les dites Bases fossin anunciades de seguida en el *Butlletí Oficial* de la província de Barcelona, als efectes del Concurs.

Aprovar l'acte de recepció de dos camions automòbils amb destinació a la conservació de carreteres i camins de la Mancomunitat, l'import dels quals és de 26,000 pessetes cada un; així com els comptes, que en total ascendeixen a 52,000 pessetes, presentats per la Hispano Suiza, a fer efectius dintre el termini de dos mesos.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

Comunicar a l'Ajuntament d'Albesa que, demés de no ajustar-se la seva petició d'una brigada volant per a la reparació dels camins carreters del seu terme municipal, a les Bases acordades pel Consell el 14 de maig últim, de conformitat amb les quals tingué lloc en son dia la distribució de subvencions destinades a l'arranjament de camins carreters, ha arribat la seva sol·licitud amb data posterior a la fixada per a pendre part en el Concurs obert per la Mancomunitat, no podent-se per aquest motiu accedir a la demanda; i que solament cabria tenir-la en compte en el cas que complimentats tots els compromisos contrets amb motiu de l'esmentat Concurs no s'exhaurís totalment la partida consignada a aquest efecte en el Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Adoptà el Consell els següents acords:

1.r És admès a Concurs per a la provisió de dues places de Sobrestants d'Obres Públiques el Sr. don Rufí Sánchez Robles, per haver complimentat l'acord del Consell de data 16 de setembe últim, i en resta exclòs D. Manuel Duaygues, per no haver tramès el certificat d'estudis de sobrestant.

2.n Són admesos a Concurs per a la provisió de vuit places de Delineants-escrivents d'Obres Públiques, els Srs. D. Pere Hortal i D. Carles Baltà, per haver complimentat també el referit acord del Consell.

3.r Són admesos a Concurs per a la provisió de quatre places d'Ajudants d'Obres Públiques, els senyors D. Rossend Gutiérrez i D. Angel de la Rosa, també per haver complimentat l'acord del Consell de 16 de setembre darrer, i en resta exclòs D. Josep Rico.

Facultar a l'Enginyer-Director de la Secció tècnica per fixar la data en la qual hagi de cessar en el seu càrrec l'Enginyer D. Joaquim Llançó, qui presenta la seva dimissió amb motiu d'haver estat nomenat Enginyer del Servei de via i obres de les línies de la xarxa de Ferrocarrils del Nord compresos en la denominació «Circumscripció Barcelona»; i comunicar a l'interessat la seva satisfacció pel zel que ha posat en l'exercici del seu càrrec durant el temps que ha estat al servei de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1920.)

Vista la proposta formulada pel Conseller-ponent dels afers d'Obres Públiques i per l'Enginyer-Director de la Secció tècnica, designats en sessió del dia 16 de setembre darrer per a informar, a tenor de les Bases aprovades el dia 7 d'agost de l'any que som, sobre el mèrit dels concursants que resultin definitivament admesos al Concurs per a la provisió de dues places d'Enginyer subaltern d'Obres Públiques, amb destinació a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts:

1.r Són admesos per als càrrecs d'Enginyers subalterns de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, D. Joan A. Lagarde Irazoqui i D. Ramon Compte.

2.n S'encomana al senyor Director Cap del Departament d'Administració, l'estudi jurídic de l'acord a pendre respecte quinquennis i jubilacions dels funcio-

naris que obtenen un nomenament definitiu, després d'haver exercit el mateix càrrec amb nomenament interí o de temporer; cas en què es troben els Srs. Lagarde i Compte, designats en virtut de l'acord anterior.
(Sessió del dia 13 d'octubre de 1920.)

Autoritzar el senyor Enginyer-Director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a nomenar, amb caràcter de temporers i per sis mesos, amb el sou de 750 pessetes mensuals, dos Enginyers subalterns d'obres públiques, en substitució dels Enginyers don Joaquim Llansó i D. Joaquim Camon, que van demetre els seus càrrecs.

Concedir a D. Jacint Enfruns la jubilació que sol·licita en el seu càrrec de peó caminer; disposant que fos comunicat aquest acord a la Diputació de Barcelona, a fi que, tenint en compte que dels trenta un anys i quatre mesos que ha prestat servei, vint-i-set anys i set mesos va dependre de la Diputacio i quatre anys i nou mesos de la Mancomunitat, satisfaci 1'83 pessetes diàries que li pertoca i o'33 pessetes també diàries les satisfarà la Mancomunitat.

Concedir la jubilació a D. Josep Galimany, disposant que fos comunicat aquest acord a la Diputació de Barcelona, a fi que, tenint en compte que dels vint-i-set anys i vuit mesos que ha prestat servei, vint-i-dos i onze mesos va dependre de la Diputació i quatre anys i nou mesos de la Mancomunitat, satisfaci 1'61 pessetes diàries la dita Diputació i o'34 pessetes també diàries les satisfarà la Mancomunitat.
(Sessió del dia 20 d'octubre de 1920.)

EXPROPIACIONS

Acordà el Consell:

Ordenar al Pagador primer de la Secció tècnica d'aquell Servei que pagui juntament i en sol acte a don Josep Bassas i Moncausubirà, D.ª Dolors Barbils i Ribé i D. Joaquim Bassas i Barnils (aquests dos darrers en representació del seu respectiu espòs i pare D. Nicolau Bassas i Moncausubirà), la quantitat de 237'31 pessetes, lliurada al susdit funcionari per acord de la Diputació provincial de Barcelona de 19 de desembre de 1911 per pagar a D. Nicolau i D. Josep Bassas i Moncausubirà, el preu d'expropiació de les finques núms. 21 i 22 del terme municipal de Bigas i Riells, ocupades per la construcció del tros segon de la secció primera de la carretera provincial de Sant Llorenç Savall a Llinàs, mitjançant que els perceptors assumeixin la responsabilitat de quantes reclamacions puguin dirigir-se a la Diputació provincial de Barcelona o a la Mancomunitat de Catalunya, en virtut del susdit pagament, quedant lliures d'evicció i responsabilitat les dites Corporacions.

Acceptar les cessions de terrenys fetes per donya Sofia Bonaplata i el senyor marquès de Castellbell, per a la construcció del camí de Sant Andreu a Santa Coloma de Gramanet.

Comunicar el precedent acord als interessats i a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.
(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

SUBHASTES

Acordà el Consell:

Aprovar la designació dels següents senyors Diputats per a les subhastes dels vinents dies 14 i 15:

D. Josep Grañé i D. Manuel Solanas, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera del Bot a Gandesa, quilòmetres 1 a 3, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Tarragona el vinent dia 14, a les onze hores del matí.

D. Josep Grañé i D. Albert de Quintana, per a assistir a la del proveïment de pedra amb destinació als camins de Figueres a Sant Climent Sassebes, quilòmetres 1 a 4, i de Figueres a Espolla, quilòmetres 1 a 6, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Girona, el mateix dia 14, a dos quarts de dotze del matí.

D. Josep Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra partida amb destinació a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 10 de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmanat i del camí de Ullastrell, quilòmetres 1 a 4, que es celebrarà en aquest Palau de la Generalitat, també el dia 14 vinent, a les dotze del matí.

D. Isidre Riu i Puig i D. Albert de Quintana, per a assistir a la del proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí de Pont de Molins a Les Escaules, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Girona, el propvinent dia 15, a les onze hores del matí.

D. Isidre Riu i Puig i D. Albert de Quintana, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 6 del camí de Figueres a Terrades, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Girona, el mateix dia 15, a dos quarts de dotze del matí.

D. Isidre Riu i Puig i D. Manuel Solanas, per a assistir a la del proveïment de pedra per a la conservació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, quilòmetres 1 a 26, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Tarragona el referit dia 15, a les dotze del matí.
(Sessió del dia 6 d'octubre de 1920.)

Treure a subhasta les obres del Pont sobre el Llobregat, a Sant Vicens de Castellet, aprovant-se els plecs de condicions particulars i econòmiques que hauran de regir-la.
(Sessió del dia 15 d'octubre de 1920.)

Autoritzar el Negociat de Carreteres, camins i ponts per a reduir els anuncis de subhasta, inspirant-se en les circulars de la Direcció d'Obres Públiques de dates 9 d'octubre de 1919 i 11 de febrer de 1920.

Adjudicar a D. Frederic Borja la subhasta de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Bot a Gandesa, quilòmetres 1 a 3, per la quantitat de 42,100 pessetes.
(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

Acordà el Consell adjudicar a D. Pere Blanch la subhasta de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del camí de Pont de Molins a Les Escaules, per la quantitat de 14,991'25 pessetes.
(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vistes les peticions dels interessats, i de conformitat amb la proposta de la Secció segona d'administració, els següents acords:

1.r Comunicar a l'Ajuntament d'Olost, així com al propietari En Joan Casas, que la Mancomunitat, no essent competent per fallar sobre si la servitud de pas en el camí del dit poble a la carretera de Prats de Llussanès a Sant Quirse de Besora és de caràcter públic o privat, desisteix de reconstruir-lo, tal com sol·licita el Municipi d'Olost, mentre no hi hagi avinença entre aquest que afirma tractar-se d'una servitud pública i

En Casas que insisteix en dir que és privada, o bé sentència judicial.

2.ª Comunicar així mateix a l'Ajuntament d'Olost que si vol construir el pas pel seu compte i sota la seva responsabilitat exclusiva, la Mancomunitat l'autoritza per a fer-ho en la forma ordinària, és a dir, sense perjudici de tercer.

L'Enginyer Director d'Obres Públiques Sr. Turell, donà compte de les entrevistes que ha celebrat aquests dies amb el Cap del Negociat de camins veïnals del Ministeri de Foment, D. Manuel Maluquer, aprofitant la seva estada a aquesta ciutat, i dels assumptes en elles tractats, que són : Conveniència que s'assabenti a la Mancomunitat la resolució recaiguda respecte els Concursos de subvencions III i IV quant a les províncies de Girona i Tarragona, essent ja coneguda la corresponent a Barcelona i Lleyda; conveniència que sigui resolta favorablement la instància de la Diputació de Girona referent al traspàs a la Mancomunitat del seu Contracte per a la construcció de camins veïnals; tramitació que caldrà seguir perquè l'Estat accepti l'obligació de contribuir, de conformitat amb la subvenció corresponent, al major cost de les obres que resulti amb motiu de les revisions de preus de contractes; facilitats que caldria donar per a la millor i més ràpida tramitació per l'Estat dels projectes que formula la Mancomunitat i construcció de les obres; procediment perquè la Mancomunitat pugui obtenir de l'Estat les mateixes facilitats que el Ministeri de Foment ha recaptat per si mateix, per a activar ampliar la construcció de camins veïnals i ponts econòmics dels III i IV Concursos de subvencions, a tenor d'una sèrie de RR. DD. i RR. OO. dictades del mes de juny últim ençà; sistema que hauria d'aplicar-se per a facilitar el cobrament, per part de la Mancomunitat, de les subvencions de l'Estat que li corresponen, pels proveïments de pedra partida als camins veïnals que conservava la Diputació de Barcelona i el que hauria de seguir-se per a l'esdevenidor, a l'objecte de no entorpir la tramitació dels projectes que aprovi la Mancomunitat, la qual cosa seria en definitiva en perjudici de la bona conservació d'aquelles vies de comunicació.

Oferí el Sr. Maluquer estudiar aquelles qüestions per a les quals no pogué donar immediata contestació i proposar al seu retorn a Madrid les resolucions procedents, tenint en compte l'opinió del Sr. Turell, que el Consell ratificà després de sentir les seves manifestacions.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1920.)

Adreçar un ofici a la *Jefatura* d'Obres Públiques de Girona pregant-li que comuniqui a la Mancomunitat la causa determinant de la rescissió de contracta amb pèrdua de fiança del proveïment de pedra per als quilòmetres 759 a 762 de la carretera de Madrid a França, i si a conseqüència de la dita rescissió, decretada per la Direcció general d'Obres Públiques en 10 d'agost de 1914, el contractista D. Antoni Coderch ha estat inhabilitat administrativament per fer obres o serveis de caràcter públic.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1920.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Prengué esment el Consell del report de la visita feta, per comanda del Secretari de la Junta de Govern de les Cases Provincials de Caritat i de Maternitat de Barcelona, als expòsits residents en els pobles de L'Aldea, La Cava, L'Enveja, Sant Carles de la Ràpita i Alcanar, i a les cases d'Expòsits de Castelló i València, acordant-se que passi aquest report al Consell de Pedagogia per si són dignes de tenir-se en compte les observacions que s'hi fan.

JUNTES AUTÒNOMES I COMISSIONS AUXILIARS

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

El dia 1.r del corrent celebrà sessió la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona, sota la presidència de l'Excm. Sr. D. Joan Vallès i Pujals, President de l'Excma. Diputació de Barcelona i de l'esmentada Junta, i amb l'assistència dels senyors Diputats D. Joan M.ª Roma i Comamala, Vice-president de la mateixa Junta, i D. Josep M.ª Bassols i Iglesias i els Srs. D. Albert Bastardas i Sampere, Dr. D. Francisco Fàbregas i Mas, M. I. Sr. Canonge Dr. D. Josep Gasia i Español, D. Pere Santaló i Castellví i D. Jaume Trabal i Martorell.

Entre altres assumptes de tràmit, es donà compte dels següents:

Fundació instituïda en la Casa de Caritat pel doctor D. Antoni de P. Aleu, President del Centre Català de Buenos Aires, en virtut de la qual, perpètuament, serà costejada la pensió d'un asilat amb les rendes produïdes per trenta sis títols de la Mancomunitat de Catalunya, dipositats al Banc de Barcelona a l'esmentat fi.

Ingrés, per meitat, en les Caixes d'ambdós Asils, de la suma de 100,000 pessetes, a compte de l'herència de D. Joan Puigventós i Vivet, i en la de la Casa de Caritat, la de 50,000 pessetes més, rebudes en concepte de donatiu del Comitè d'Obra Benèfica i Social.

Firma de l'escriptura de donació a favor de la Casa de Caritat, de dues cases unides, situades als carrers de Mallorca i de Xifré, fet per D.ª Trinitat Sastre i Marquès, vídua de D. Pere Juncadella i Comasólivas.

Nomenament de Metge temporal intern de la Secció d'Inclusa de la Casa de Maternitat i Expòsits, a favor de D. Pompeu Pascual i Carbó.

S'aprova una combinació de Practicants de Medicina de la Casa de Caritat, en virtut de diferents ascensos per rigurós escalafó, produït per la dimissió de dos practicants numeraris.

Recaptació pel servei de cotxes mortuoris.

Funcionament dels tallers de la Casa de Caritat.

Subministre de llet de vaca a la Casa de Maternitat i Expòsits, fet pel Sindicat Agrícola de Manlleu, al preu de o'6o pessetes litre.

Resultat de la visita d'inspecció practicada als pobles de L'Aldea, La Cava, L'Enveja i Sant Carles de la Ràpita, on hi han col·locats expòsits a càrrec de la Casa de Maternitat i Expòsits.

Resolució de diferents expedients de naturalització, legitimació i afillament d'expòsits.

Moviment d'asilats en ambdós Asils.

GIRONA

Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència.— El dia 5, els vocals de la Junta de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya, Drs. Sayé i Nubiola, acompanyats de l'Arquitecte Sr. Rubió, visitaren Girona, per tal d'estudiar sobre el terreny la construcció a l'Hospital d'aquella ciutat d'unes Seccions per a isolament d'infecciosos i tuberculosos, i estudiar demés el millorament de l'alletament artificial a la Secció de Maternitat de l'Hospici.

El dia 8, a les sis de la tarda, es reuní en sessió ordinària la Junta de Govern d'aquests Establiments de Beneficència, sota la presidència del Conseller-ponent, President de la Junta, D. Agustí Riera, i amb assistència dels vocals D. Albert de Quintana, Dr. D. Josep Morera, Dr. D. Laureà Dalmau, D. Jaume Sagrera i D. Leopold Cànovas, per a resoldre els expedients que figuraven en l'ordre del dia:

De la Casa de Misericòrdia. — Expedient d'ingrés en la Secció de vells, de Martí Pallí Carlas, veí de Calonge.

Expedient d'ingrés en la mateixa Secció, de Miquel Torrent Bayer, natural d'Arbúcies.

Expedient d'ingrés en la mateixa Secció, d'Anna Pascual i del seu fill Projecte Ballell, de Monells.

Expedient d'ingrés en la mateixa Secció, de Jaume Gubau Cabruja, natural de Riudarenas.

Expedient d'afillament d'una expòsita a favor de Francesc Viladroer i consort.

Expedient de pensió d'alletament a un fill de Maria Sastre, veïna de Salt.

De l'Hospital. — Recepció d'un motor elevador d'aigua, instal·lat en la Farmàcia, i aprovació de la factura presentada per al seu pagament.

Del Manicomi de Salt. — Expedient d'ingrés en observació del dement Antoni Perpinyà, de Ribes.

Expedient d'ingrés en observació del dement Carme Vila, de Les Planes.

Expedient d'ingrés en observació del dement Adelaida Gelí, de Figueres.

Expedient d'ingrés en observació del dement Carme Esgleas, de Sant Andreu Salou.

Després quedà enterada la Junta d'algunes comunicacions d'ordre interior, disposant el curs a seguir en cada una d'elles.

El dia 15 del corrent es reuní en sessió ordinària setmanal la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, sota la presidència del Conseller-ponent de Sanitat i Beneficència, D. Agustí Riera, President de la Junta, i amb assistència dels vocals D. Albert de Quintana, D. Leopold Cànovas, D. Ramon de Berenguer, D. Laureà Dalmau, D. Jaume Sagrera i Dr. D. Josep Morera.

Després de llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior, i enterada d'algunes comunicacions d'ordre interior, passà a despatxar els expedients que figuraven en l'ordre del dia:

I. — Expedient de reclamació d'una asilada en la Casa de Misericòrdia, promogut per la mare, Dolors Castellà, veïna de Girona.

II. — Concessió d'un augment de 50 cèntims diaris en el jornal de les bugaderes de l'Hospital.

III. — Adquisició de material tipogràfic per a conservació de la impremta de la Casa de Misericòrdia, per valor de 1,287 pessetes.

IV. — Expedient d'admissió en el Manicomi de Salt de la dement Concepció Mir, veïna de Sant Feliu de Guíxols.

V. — Expedient d'admissió en el Manicomi de Salt del dement Benet Roig, natural de Palafrugell.

VI. — Expedient d'admissió en el Manicomi de Salt del dement Lluís Vaquer, natural de Bolulla (Alacant), repatriat de França.

VII. — Moviment d'asilats durant el mes de setembre en el Manicomi de Salt.

Passà a ocupar-se després la Junta d'un article que publica un periòdic d'aquesta ciutat, orgue del Diputat a Corts per Torroella de Montgrí, denunciant a la Junta uns suposats desordres i desorganització en el Servei de dements de la Mancomunitat, citant casos ocorreguts en una Colònia de dements establerta en la província i altres coses per l'istil; i com està tot ell faltat de fonament, per ésser públic que la Mancomunitat no té establerta Colònia de cap mena, i el servei de dements que es presta en el Manicomi de Salt funciona, sinó amb un ordre perfectíssim, d'una manera adequada a les necessitats actuals i força més millor que quan estava al servei de la Diputació, la Junta estudià la manera més eficaç de fer sentir la raó al periòdic de referència, perquè campanyes polítiques, insidioses com aquesta, no puguin desviar l'opinió pública, en ço que als afers de Beneficència de la Mancomunitat es refereix.

LLEYDA

Antecedents d'aquesta Junta. — El dia 10 del mes de maig de 1920 el Conseller-ponent de Beneficència D. Agustí Riera Pau, va constituir la Junta de Govern, nomenada pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, pel règim dels Establiments de Beneficència, composta pels Srs. D. Romà Sol Mestre, D. Alfred Pereña Reixachs, D. Marian Jaques Piñol, D. Manuel Florensa Farré, Diputats, els tres primers representant la Mancomunitat i el darrer al Col·legi d'Advocats de Lleyda; Dr. D. Josep Cortecans Vendrell, Canonge; D. Josep Curria Figuerala, propietari i del Comerç; D. Felip Solé Olivé, Director de la Normal de Mestres; D. Josep M. Vicens, Metge, i D. Carmel Izquierdo, Comptable.

Des de la seva constitució s'ha reunit setmanalment la Junta, i ha resolt els assumptes que figuraven en l'ordre del dia de les sessions, o sigui admissió d'asilats en els Establiments de Beneficència, concessió de pensions d'alletament, tramitació d'expedients d'afillament d'expòsits, aprovació mensual dels comptes de les despeses fetes pel sosteniment dels asils, celebració de concursos trimestrals per adquisició de queviures i robes, etc., etc.

Demés, en sessió de 22 de maig, es va acordar, a proposta del vocal Sr. Florensa, gestionar prop de la companyia Riegos y Fuerzas del Ebro una rebaixa en el preu del fluid elèctric que es despesa en els asils per a llum i força motriu. Es varen fer les gestions corresponents, en les quals prengué una part principalíssima el Diputat provincial D. Pere Lasala Borderas, havent-se obtingut una rebaixa del 33 per 100 en l'import total del fluid que per tots conceptes es consumeixi en els asils.

En la mateixa sessió es va nomenar una ponència, composta pel Diputat Sr. Jaques i el Metge Sr. Vicens,

perquè així que estinguin estudiades les condicions climatològiques i de situació de dues finques de la Diputació, una rústica de 150 jornals d'extensió, del terme municipal de Pinós, i altra urbana, del districte de Riner, nomenades «Espinalgosa» i «Hospital de Riner», dictaminessin si creu a propòsit per a instal·lar-hi un establiment benèfic, i proposar-ho en cas afirmatiu al Consell de la Mancomunitat.

En sessió del dia 31 de maig es va acordar fer les obres necessàries per a establir un complet isolament entre la població dels vells i la dels nens de la Casa de Misericòrdia, les quals es començaran seguit. Demés, s'ha dedicat a lloc d'esbargiment pels vells, la part de jardí que fins ara havia tingut el Director dels asils.

A proposta del vocal Sr. Solé té decidit la Junta practicar tots els anys dues visites col·lectives a les escoles i tallers dels asils, per apreciar l'estat d'ensenyament i avenç dels asilats concurrents als susdits centres.

En sessió del dia 7 de juny el vocal Sr. Vicens donà compte del resultat obtingut en la visita feta a la Casa de Misericòrdia, llegint un resum on consta l'estat actual en què es troba el susdit Establiment, detallant tot ço que fa referència a orientació de les sales, ventilació de les mateixes, grau de netedat, capacitat, condicions higièniques, polidesa dels asilats, grau d'instrucció en les escoles i tallers, i proposant les millores que al seu entendre s'han de introduir, tant pel que fa referència a alimentació dels asilats com a millorament i higenització dels locals. Havent estat presa en consideració dita proposta, s'ajornà el pendre acords concrets per a quant el treball del Sr. Vicens estigui completat amb l'estudi que ha de fer de l'Hospital i Casa de Maternitat.

En sessió de 14 de juny es va acordar sol·licitar de la Junta de Subsistències 5,000 quilos d'oli per l'abastiment dels asils, i havent estat adjudicats el mes passat, s'han retirat ja del dipòsit de D. Josep Bardia, de Borges, havent-se obtingut per aital concepte una economia de més de 6,000 pessetes en aquest sol article.

Obra en la sessió corresponent del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat, una admirable ponència dels vocals Srs. Cortecans i Solé, estudiant tot ço que fa referència a la reorganització de l'ensenyament en els asils.

En la sessió celebrada per la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència el dia 4 del corrent mes d'octubre, amb assistència dels Srs. Sol, President; Cortecans, Pereña, Solé, Izquierdo i Curria, es varen resoldre els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, o sigui:

Nomenar infermer de l'Hospital de Santa Maria, a Ermengol Castells Soldevila.

Trametre a l'alcalde de Lleyda una relació dels expòsits que han de quintar l'any vinent.

Concedir la pensió d'alletament sol·licitada pel veí d'Almatret, Bernat Pardell, per atendre a la del seu fill bessó Jaume.

Adjudicar el subministre de vi pels Establiments durant els mesos d'octubre, novembre i desembre a Ramon Requeses, per ésser la mostra per ell presentada a concurs, la de millor qualitat, segons anàlisi fet per l'apotecari de l'Hospital Sr. Floresa.

Aprovar diverses factures de queviures subministrats durant el mes en curs per l'abastiment dels asils.

Trametre al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya una instància de Antonia Curcó, vídua de l'infermer mort E. Alamon, demanant pensió de viduetat.

A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda del dia 11 d'octubre corrent, presidida pel Sr. Sol, assistiren els Srs. Jaques, Florensa, Pereña, Cortecans i Solé, i es varen resoldre els assumptes que formaven l'ordre del dia, que són els següents:

Aprovar una factura, import de les gorres fetes pels ayos i porters, i altres de farina per a l'abastiment dels asils.

Oficiar a tots els alcaldes de la província, assabentant-los que han de trametre els expedients de reclusió de presunts dements a l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, per contra de fer-ho, com ara, a la Junta de Govern, dient-los els documents que han de compondre'ls.

Concedint el permís sol·licitat per a casar-se per l'expòsita Presentació, núm. 122, de la Casa de Maternitat.

Admetent en torn en la Casa de Misericòrdia a Maurici Salat, veí d'Arbeca, i en la casa de Maternitat als nens Josep i Joan Oro Oliveres, de Lleyda, i Ramon i Joan, Sesan Aguilaniedo, de Corbins.

Aprovar els comptes mensuals de despeses fetes per la compra de queviures pels asils.

Per tal de preparar la confecció del pressupost de l'any vinent, es va ordenar a la Intervenció que donés una còpia del vigent a cada un dels vocals de la Junta i un estat comparatiu del desenrotllament que aquest ha tingut durant els sis primeros mesos de l'any en curs, comprenent-hi els augments de despeses haguts en cada article i capítol sobre les respectives consignacions.

Amb aquestes dades es reuniran la ponència d'abastiments formada pels Srs. Vicens i Curriá, la de Pedagogia i Acció social formada pels Srs. Cortecans i Solé, i la de Governació, que formen els Srs. Jaques i Pereña, per a estudiar les reformes que cal establir l'any vinent en els seveis de la respectiva competència de cada ponència. Amb els informes de les tres, la d'Hisenda, que formen els Srs. Florensa e Izquierdo, presentaran el treball de conjunt a la Junta de Govern, per a estudiar-lo, discutir-lo i aprovar-lo.

A la sessió del dia 18 del mes d'octubre de 1920, presidida pel Rvnd. Dr. D. Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, hi assistiren els vocals Srs. Jaques, Solé, Pereña, Vicens, Curriá i Izquierdo.

Foren oberts els plecs presentats a Secretaria, durant el temps que ha estat anunciat el concurs per a comprar les robes d'hivern pels asils, i com a proposicions més ventatjoses s'acceptaren la de la Sra. Vídua de Marquès, que oferí les robes de l'Hospital per 650 pessetes i la de D. Jaume Rovira, per a subministrar-les a les Cases de Misericòrdia i Maternitat, per un total de 8,410 pessetes.

De l'ordre del dia es resolgueren els següents assumptes:

I. — Trametre roba a l'administrador de la Fillola de la Seu d'Urgell, pels expòsits de dit partit judicial.

II. — Autoritzar l'adquisició de materials d'obres per les que es fan en el nou menjador de vells de la Casa de Misericòrdia.

III. — Trametre a Sant Boy sis pressumptes dements asilats en la Casa de Misericòrdia.

IV. — Concedir pensions d'alletament demanades per:

Josep Antoni Duaigues, de Suñé, pel seu fill Genero, orfe de mare.

Per Joaquim Escuer Oriol, de Vilanova d'Alpicat, pel seu fill que no pot criar la mare, per estar malalta.

Per Josep Mata Jordana, de Bellpuig, per un dels seus fills bessons.

V. — Admetre en la Casa de Misericòrdia, quan per torn li correspongui, a Pau A. Cami, de Corbins.

VI. — Demanar a la Visitadora general de les Filles de la Caritat de Sant Vicens de Paül, que en destini dues més a la Casa de Misericòrdia, per atendre a les necessitats cada dia amb augment de dit asil, assabentant-la del desig de la Junta de què, una de les dues almenys, estigui especialitzada en l'ensenyament dels nens anormals.

Notícies i documents

DONATIUS

Seguint un bell costum, tradicional ja entre la nostra Societat, d'afavorir amb donatius importants l'obra de pietat i cultura que vénen desenrotllant, de molt temps ençà, les Cases de Caritat i Maternitat, que actuen avui en dia sota el patronatge de la Mancomunitat de Catalunya, D. Antoni de P. Aleu, el distingit català que tant treballa a Amèrica per la causa de la Pàtria, en trobar-se accidentalment a Barcelona, ha volgut associar el seu nom a l'obra benemèrita dels nostres Establiments benèfics, i a l'efecte ha constituït un capital perquè, perpètuament, amb les seves rendes, sigui sostingut un vell en aquella santa Casa.

Així mateix, l'ex-diputat a Corts per Olot, el Dr. don Francesc Fàbregas, ha fet l'esplèndid present de 210 flassades i 800 garibaldines, que faran un servei inapreciable als asilats de la Casa de Caritat, per la qual tanta predilecció sent el generós donant.

I, finalment, D.ª Trinitat Sastre, vídua de D. Pere Juncadella, ha donat a la susdita Casa els edificis número 554 del carrer de Mallorca, i el senyalat amb el núm. 17 del carrer de Xifré.

La Junta de Govern dels Asils beneficiats acordà que el nom dels generosos benefactors fos gravat en la làpida destinada a l'efecte.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Delegar al Dr. D. Lluís Sayé i Sampere, Sub-director dels Serveis de Sanitat, perquè assisteixi a la reunió que tindrà lloc a París els dies 18, 19 i 20 del mes que som, per tal de preparar la creació d'una Associació Internacional contra la Tuberculosi, visitant de passada aquelles Institucions antituberculoses, franceses, angleses i suïsses, que consideri convenients per a la informació que té propòsit de realitzar; i disposà que es destinés a aquest fi la quantitat de 1,500 pessetes, amb càrrec a la partida 83 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 7 d'octubre de 1920.)

Donar-se per enterat del report presentat pel Servei d'Estudis Sanitaris, en compliment de la missió que li fou encomanada en sessió del dia 20 de setembre darrer, referent a l'estat sanitari de Lleyda, i que es transcriu en aquest exemplar de la CRÒNICA.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1920.)

Aprovar el següent pressupost d'instal·lació del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, proposat per la Comissió de Sanitat; autoritzant-se el Director del Servei de Sanitat perquè pugui fer les adquisicions de material i objectes detallats a continuació, amb càrrec a la partida 84 del Pressupost vigent de la Mancomunitat:

	Pessetes	Pessetes
Laboratori		
Microscopi	1,500	
Estufa parafina	1,500	
Estufa cultius	1,000	
Centrifugador	400	
Suma i segueix	4,400	
Suma anterior	4,400	
Autoclau	500	
Balança	250	
Microtom	1,150	
Estoig dissecció	25	
Taula conills	70	
Taula cobais	50	
Nevera	250	
Vidre histologia	250	
Vidre bacteriologia	250	
Gàbies	200	
Material de sang	350	
Material d'esputs	300	
Colorants	500	
Material de cultius	500	
Imprevistos	955	
Material clínic		10,000
Estetoscops	25	
Xeringues tuberculina	60	
Xeringues puncions pleurals	150	
Xeringues usuals	250	
Tuberculina	100	
Escarificadors Pirquet	50	
Aparell neumotòrax	850	
Cànules platí	150	
Cànules punció lumbar i pleural	150	
Bàscula	225	
Material de cura	520	
Pots metall	200	
Dues taules de vidre	700	
Cadira reconeixement	350	
Aparell aire calent per inhalacions	1,800	
Accessoris larinx	1,411	
Material profilàctic		7,000
Mil escupideres de llit a 1'75 pessetes	1,750	
Mil escupideres de butxaca a 1'50 pessetes	1,500	
Solucions desinfectants	1,750	
Material d'escriptori		5,000
Màquina d'escriure	1,200	
Ciclostyle	1,500	
Accessoris	1,300	
Material fotogràfic		4,000
Aparell de projecció	1,500	
Aparell fotogràfic i accessoris	1,000	
Laboratori de fotografia	1,500	
Plaques, paper i altre material	1,000	
Instal·lacions aigua, gas i electricitat		5,000
Instal·lació electricitat	814'55	
Lavabos, bidoir	1,834	
Accessoris	101'45	
		2,750
Llibres i revistes		1,000
Impresos	1,850	
Fitxes per classificació i altre material imprès de l'arxiu	1,150	
		3,000
Robes, rètol façana, imprevistos		11,940
Total		49,690

(Sessió del dia 21 d'octubre de 1920.)

Notícies i documents

REPORT DE LA VISITA DEL DELEGAT DEL SERVEI SANITARI DE LA MANCOMUNITAT A LLEYDA, VERIFICADA DEL DIA 1 AL 3 D'OCTUBRE DE 1920.

Informat el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, pel Sr. Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat, que a la ciutat de Lleyda hi existien abundants casos de febre tifoidea, acordà dit Consell l'anada d'un tècnic del Servei de Sanitat a la població esmentada per a estudiar sobre el terreny la indicada malaltia, juntament amb les condicions epidemiològiques de la mateixa.

Complimentant dit acord s'emprengué el viatge el dia 1.r del corrent, retornant el dia 3, també del corrent, i com a resultat del viatge oferim a la superior consideració del Sr. Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat el següent:

Estat sanitari actual de Lleyda. — Posats en relació amb els senyors Alcalde, Delegat sanitari de l'Alcaldia, Inspector provincial de Sanitat i un metge militar, poguérem formar concepte de l'estat sanitari de la població, que, com en la mateixa època d'anys anteriors, es caracteritza per un increment de l'endèmia tífica, encara que no tingui caràcter epidèmic entre la població civil.

No pot dir-se el mateix de la població militar, en la qual feia ja més d'una mesada (en el moment de la nostra visita i amb un contingent militar de dos regiments) hi havien allitats en l'Hospital militar vuitanta atacats tífics, havent-hi hagut ja el darrer mes onze defuncions.

En l'Hospital provincial hi havien llits buits.

Causes que mantenen l'endèmia o són causa d'epidèmia. — Al nostre judici són de diversos ordres, els quals exposarem sumàriament.

Origen hídric. — L'aigua procedeix de la presa de Pinyana del Noguera-Ribagorçana, va conduïda en un canal descobert, que passa per cinc poblacions, i d'allí va a parar a un dipòsit antiquat i deficient, i es distribueix a poca pressió. Ço que fa que l'aigua es contamini en el trajecte, essent molt impura visiblement per poc que plogui.

Aliments. — La llet, amb les condicions dolentes de les quadres; les verdures, amb el mal costum d'ésser regades amb dejeccions humanes sense depurar, són altres orígens de la infecció.

Mosques. — Altre factor important el constitueixen aquests insectes, que són molt abundants a Lleyda.

Hospitals. — La falta del degut isolament dels infectats, és un important factor de contagi. Així com ulteriorment ho són els portadors de gèrmens.

Habitació. — En part de la població existeixen cases antigues, en carrers excessivament estrets, i amb grossos defectes sanitaris. Principalment el pitjor instal·lat són les comunes, i en moltes cases de pagès no són usades de cap mena.

Mesures que haurien de pendre's. — Ràpidament hauria de procedir-se al complet funcionament de la nova instal·lació de l'aigua potable, els treballs del qual estan ja gairebé acabats, i que en resum són : protecció i desviament del canal d'abastiment de la ciutat, singularment al pas de llocs habitats; a 8 quilòmetres de Lleyda hi ha construïts tres dipòsits, de cabuda uns 8,000 metres cúbics cada un, i des dels dits compartiments de sedimentació i autodepuració, anirà en tuberia fins a la ciutat i es servirà a pressió.

Abans de la tuberia, i com a major garantia de la depuració, hauria d'establir-s'hi un filtre de sorra, o bé una instal·lació de cloronització.

Respecte a *aliments* i *mosques* hauria de fer-se una protecció mecànica, mitjançant teles metàl·liques, en les obertures de les quadres, comunes, vaqueries, cuines, botigues de comestibles (recobrint els aliments amb gasses). És convenient sempre, i a l'estiu necessari, el renovar els jassos de les quadres, amb extracció completa dels mateixos, almenys un cop per setmana.

Demés, i des de la primavera i periòdicament, tindrien de regar-se els femers amb solucions apropiades per a destruir els ous i les larves de mosca.

Fóra necessari educar als pagesos sobre l'ús de les comunes, instal·lant basses impermeables, i evitant l'emprar dejeccions humanes per adob que no hagin sofert una convenient depuració de diverses setmanes de repòs.

Per altre cantó, caldria establir una campanya organitzada de sanitació general de la població, de les habitacions, i una educació sanitària de la col·lectivitat.

Isolament dels hospitals. — Mentre no es construeix el nou hospital, hauria d'establir-se en l'actual les condicions higièniques millors que fos possible, amb un isolament dels infectats, almenys posant teles metàl·liques espesses en les portes i finestres de les sales destinades als mateixos.

Per últim, parlarem de la *Vacunació antitífica*, pràctica a la que, tant les autoritats, com els facultatius de la ciutat, estaven molt ben disposats a dur-la a cap, i convinguérem amb els metges del Municipi sobre la manera, hores, nombre d'injeccions, precaucions a pendre, forma de portar el registre, manera de propagar tant com sigui possible dita pràctica per tota la població.

Vàrem remetre als metges del Municipi vint dosis completes de vacuna antitífica, ultra les trenta que havien ja estat trameses per correu al senyor Alcalde, i de l'ús de la mateixa se'ns trametrà relació detallada.

Verola. — Fórem informats també del nombre excessiu de casos de verola, malgrat vacunar-se intensament aquests darrers mesos, per ço que indicàrem als metges del Dispensari Municipal la forma de portar un rigurós control de vacunacions i revacunacions de tots els habitants de la població.

REPORT DELS TREBALLS EN CURS DEL SERVEI DE SANITAT

Paludisme

Tortosa. — Al dispensari antipalúdic instal·lat a la Casa de l'Ajuntament, i inaugurat el dia 6 de setembre, per l'assistència gratuïta de palúdics menesterosos i orientació de treballs de profilàxia, que funciona durant dos dies a la setmana, sota la direcció immediata dels Drs. Vila Torrademe i Montserrat, hi acudeix un número crescut de malalts, als quals se'ls subministra la quinina pel seu tractament, i a la vegada es fan estudis epidemiològics.

En la comarca tortosina, i en els llocs intensament palúdics d'Illa de Mar, Roque, Campredó i Camarles, hi ha constituït en cada un d'ells un agrupament de més de vint-i-cinc persones, les quals estan sotmeses a les normes d'una rigurosa profilàxia antipalúdica, amb resultats totalment satisfactoris i exemplars.

Salou-Vilaseca. — En aquestes localitats continuen practicant-se els assaigs portats a terme des dels anys anteriors i amb resultats igualment favorables. Van assistits fins a la data, quaranta set individus.

Almacelles. — Després dels estudis preliminars dels anys anteriors, s'ha començat aquest els experiments

de profilàxia quinínica en set cases dels voltants del poble que són fogars de paludisme.

En total, formen una agrupació de quaranta cinc individus, els quals segueixen en curs d'experimentació sota la inspecció del Dr. Llop.

Ha estat també informada per aquest Servei una instància presentada per D. Carles de Fortuny, referent a la dessecació de la «Bassa del Pou», pròxima al poble d'Almacelles, la qual constituïa un perill per a la salut pública.

Tifoidea

Complimentant acords del Consell Permanent, i a proposta del Sr. Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat, s'efectuà, pel Servei de Sanitat, una visita a Lleyda en els dies 1, 2 i 3 del corrent octubre, per tal d'estudiar sobre el terreny l'endèmia tífica de la susdita capital.

Fou objecte d'estudi, de comú acord amb les autoritats i facultatius de la localitat, el problema de l'abastiment d'aigües, sanitació general, campanya contra les mosques, i es convingueren les normes per l'establiment de la vacunació antitífica, al qual objecte el Servei facilità dosis de vacuna apropiada. Es visità, demés, l'Hospital, i en especial les sales d'infecciosos.

Tuberculosi

El dimarts, dia 5, es va visitar l'Hospital de Girona amb el fi d'estudiar el lloc on s'han d'instal·lar les sales per isolament de tuberculosos greus.

Continuen els treballs d'instal·lació del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya.

Ha sortit cap a França, Suïssa i Anglaterra el Dr. Sayé amb el fi d'assistir a les sessions que tindran lloc a París els dies 17, 18 i 19, per a constituir una Associació Internacional de Lluita Contra la Tuberculosi, i per a visitar les principals institucions profilàctiques d'aquests països.

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar a favor del senyor Director de la Caixa de Pensions per la Vellesa i Estalvis les quantitats requerides per a bonificar amb un ral diari les pensions a vells invàlids de Terrassa i Pineda, concedit per la Mancomunitat segons els acords abans esmentats, prèvia formalització de la relació modificada dels beneficiaris, que farà la Secció després d'haver preguntat a les Alcaldies respectives si han mort alguns dels vells pensionats.

Abonar, per data, al senyor Caixer interí de la Mancomunitat de Catalunya, la quantitat de 5,894'09 pessetes import de la diferència entre les comissions, corretatges, timbres i interessos dels préstecs efectuats a la Societat de Crèdit Mercantil amb garantia de les obligacions de la Diputació de Barcelona que posseïa la Mancomunitat, durant els mesos d'octubre, novembre i desembre de l'any darrer i gener del corrent, i els interessos produïts pel cobrament de cupons de les obligacions dipositades, expedint-se per la Presidència el lliurament oportú.

(Sessió del dia 28 d'octubre de 1920.)

INSTITUCIONS AUTÒNOMES I COMISSIONS AUXILIARS

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Pròximament es reunirà el Comitè administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal.

Resten pendents de les firmes de les corresponents escriptures, les concessions de crèdits als Ajuntaments d'Arbós, Argentona, Borges Blanques i Sant Martí de Tous.

Estan a estudi dels ponents del Comitè administratiu de la Caixa els expedients dels Ajuntaments de Sabadell i Pobla de Claramunt i els dels Sindicats agrícoles de Aiguamúrcia, Bonastre, Llorenç del Penedès i Masroig, havent-se emès dictamen en els dels Sindicats agrícoles d'Albagés i Arbeca.

Hi ha en projecte la contractació d'operacions de crèdit a quaranta dos municipis i a vint-i-dos Sindicats agrícoles.

El dia 30 de setembre últim vencé i es féu efectiu el cupó núm. 22 de les obligacions de l'Emprèstit especial d'aquesta Caixa.

El dia 17 visità el Sindicat Agrícola de Bonastre el Secretari-vocal dels Comitès de la Caixa, D. Guillem Virgili, per tal de conèixer la potencialitat econòmica, el funcionament i comptabilitat de l'esmentada Associació i redactar l'informe que li fou encomanat pel Comitè administratiu en presència d'una petició de préstec formulada per la mateixa.

SERVEI DE DIPÒSITS DE VALORS

De conformitat amb l'acord de l'Assemblea de la Mancomunitat de 17 de gener de 1920, des de 1.r d'octubre corrent ha quedat instaurat l'esmentat Servei, i, per tant, les obligacions dels deutes de la Diputació de Barcelona, Mancomunitat de Catalunya i Caixa de Crèdit Comunal poden ésser dipositades, lliures de drets de custòdia, a la Caixa de la Mancomunitat.

Cal fer avinent que, per a major facilitat dels dipositants, es presten gratuïtament les operacions per al cobrament de la renda dels títols dipositats.

INTERVENCIÓ (TELÈFONS)

NOTA COMPARATIVA DE LES RECAPTACIONS DEL SEGON TRIMESTRE DE 1919 I EL SEGON DE 1920

CONCEPTES	RECAPTAT		DIFERÈNCIES EN 1920	
	Segon trimestre de 1919	Segon trimestre de 1920	En més	En menys
	Pessetes	Pessetes	Pessetes	Pessetes
Servei interurbà	42,155'32	62,511'78	20,356'46	—
Abonaments	51,468'12	64,572'38	13,104'26	—
Instal·lacions d'aparells	2,250	4,800	2,550	—
Instal·lacions	19,955'18	325	—	19,630'18
Subvencions	6,533'33	2,033'33	—	4,500
TOTALS	122,361'95	134,242'49	36,010'72	24,130'18

RESUM

	PESSETES
RECAPTAT DE MÉS	36,010'72
RECAPTAT DE MENYS	24,130'18
TOTAL RECAPTAT DE MÉS	11,880'54

INGRESSOS DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

NOTA COMPARATIVA DELS INGRESSOS DEL MES D'OCTUBRE DE L'ANY ACTUAL AMB ELS DEL PROPI MES DE L'ANY ANTERIOR

CONCEPTES	RECAPTAT		DIFERÈNCIES EN 1920	
	Any 1919	Any 1920	En més	En menys
	Pessetes	Pessetes	Pessetes	Pessetes
Dements	1,332'35	1,093'90	—	238'45
Arbitris sobre construccions	779'92	969'80	189'88	—
Arbitris sobre circulació d'automòbils	7,397'85	19,827'80	12,429'95	—
Cultura (matrícules)	4,315	6,841'70	2,526'70	—
Subvencions Ajuntaments	1,635	4,156,01	2,521'01	—
TOTALS	15,460'12	32,889'21	17,667'54	238'45

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5. — BARCELONA

PARLAMENT

DEL SENYOR PRESIDENT DEL CONSELL PERMANENT, D. JOSEP PUIG I CADAFALCH, EN L'ACTE DE LA INAUGURACIÓ DE LA BIBLIOTECA POPULAR DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA A LA VILA DEL VENDRELL, CELEBRAT EL DIA 17 D'OCTUBRE DE MCMXX

M'heu fet la presentalla d'una bandera barrada, perquè en tot temps presideixi aquesta casa d'estudi que Catalunya us ha donat, perquè hi onegi, com una flama, sos colors d'or i sang. Ella, en l'aire, simbolitza la nostra aspiració ardent d'assolir les altures pures del saber, des d'on no s'obiren les baixes coses; ella significa el patriotisme que volem que plani sobre la nostra cultura.

CONTINUÏTAT. — Obrim aquesta casa i en comencem d'altres per tot Catalunya : Figueres, Pineda, Badalona, Vich, Terrassa, fent parió a altres tantes que difonen el llibre a Valls, a Canet, a Borges Blanques, a Sallent, a Olot. Venim aquí per a prosseguir aquesta obra que té ja vella història, camí llarg, en part ja recorregut i que anirem seguint fins a aconseguir les sublimitats de l'ideal.

L'ACTUAL MOMENT SOCIAL. — Justament avui, Catalunya vol fer el màxim esforç per a portar la serenor al cor de sos fills, sembrant entre ells aquella noblesa que fa el saber, el veritable saber, que per força és educació moral, equilibrada i assenyada. I ho fem en aquests dies en què sembla que el món, rublert d'odis poc esbravats encara en les lluites de sang inconcebibles que mai els homes havien somniat, ha perdut per sempre més la pau i la generositat que calen per a l'estudi.

Més que mai, ara hem de mostrar la calma en les nostres decisions, la serenor del nostre pensament i el sentiment d'impertorbable continuïtat en el nostre obrar.

Pensem en la construcció espiritual de Catalunya sense girar ni per un moment l'esguard al terratrèmol actual.

En les nacions, en els homes, hi ha quelcom que té aureoles eternals, i aquest fons del fons de l'ànima dels catalans és on volem arribar, on hem d'arribar per a sembrar-hi el saber i amb ell la bondat que meni el nostre poble als més enlairats destins. I ho anirem fent calmosament; sense sentir l'espetec de la bomba, ni veure la sang dolorosa que qui deu evitar no evita i que la llei ens veda evitar. Creuats de braços esperarem tot fent la nostra tasca, per inactual que sembli, mirant no el present passatger, sinó l'esdevenidor del nostre poble.

LA CIÈNCIA NOSTRADA. — Jo, fa anys, explicava què era aquest ideal de ciència nostrada en ocasió memorable, en l'Assemblea de Manresa, tot apoiant una base que assenyadament votaren els nostres predecessors i que sintetitza tot un pla que anem seguint i continuant sense vacil·lacions ni cansament.

Jo, llavors, vaig dir — i no ho cito per vanitat, sinó per provar la continuïtat de la nostra obra: — «Tal diu la setzena d'aquelles famoses Bases de Manresa: «L'ensenyança pública, en sos diversos termes i graus, haurà d'organitzar-se d'una manera adequada a les necessitats i caràcter de la civilització de Catalunya»; que és com dir les últimes paraules amb què conclou la mateixa base : «haurà d'informar els plans d'ensenyança, el principi de dividir i especialitzar les carreres, evitant les ensenyances enciclopèdiques».

»Cal fer-ho notar alt, ben alt.

»Ha passat l'hora de les abstraccions que fan general la ciència en el cervell quan és particular en la realitat; ha passat l'hora dels idealismes que fan d'ella com un somni de boig al que res ni real ni possible correspon; ha acabat l'hora que la ciència aclucada d'ulls miri només dintre si mateixa.

»Més enllà d'aquest món, per a la intelligència divinal, que veu les coses en sa essència i sap en nombre, pes i mesura la llei que les lliga, que coneix la pensa de l'home amb claredat perfecta i sondeja individus, pobles i races fins als replecs més íntims del cor, i sap les lleis totes amb la precisió més rigorosa, la ciència és una.

»Però l'home, sap les lleis de tot, imperfectament. Unes quantes relacions senzilles de les coses extenses, unes quantes relacions entre posicions de l'espai, unes quantes altres de la quantitat, les arriba a posseir amb evidència perfecta, i en elles es pot declarar la ciència una també per tot, absoluta i independent de lloc i temps, i forjada dintre el cervell amb seguretat perfecta. Només que boigs s'han atrevit a declarar contingents les veritats de la Geometria i de l'Anàlisi matemàtic.

»Després d'aquestes vénen altres ciències en les quals les lleis i les funcions que les expressen, les diu la matèria subjecta al turment de l'experimentació i l'observació; i sols a voltes, quan alguna d'elles és entesa clarament, pot convertir-se de ciència d'experiment en ciència a priori : com la Mecànica, l'Astronomia i algunes parts de la Física.

»Després, hi ha altres branques, les més altes del saber, menys a tomb de la humana intelligència. Allò que en les primeres són forces fatals de la naturalesa, en les segones són voluntats lliures d'éssers que pensen; les relacions entre elles, l'anàlisi no té funcions per a representar-les, ni l'experiència, curta de vista, ha pogut esguardar-les, atorrollada pel complicat i movible de sa forma externa.

»Tals són les ciències de les quals l'home sols domina el conjunt de les relacions de causa i efecte, i, com qui contempla la mar, veu les onades que rodolen, sense compendre ni saber les lleis del moviment ni les òrbites de cada gota d'aigua que giravolta.

»I aquestes ciències són com les altres; en elles cal també cercar la funció, experimentant els homes, inventariant fets del passat i deduint vagament aquella llei que sols Déu sap i que és la clau que desxifra igual present, passat i esdevenidor.

»I veu's aquí un conjunt immens de ciències, totes, exclusió de les ciències físico-matemàtiques, que es presenten a l'home, amb tot i ésser elles en si ben absolutes, com revestides d'una mena de contingència que depèn del lloc i del temps, de la raça i de la història, que s'uneixen per a semblar a sos ulls variades i accidentals les conclusions d'aquella divinal fórmula de la qual parlava.

»I veu's aquí la ciència havent d'ésser nacional i havent d'adaptar-se en cada lloc a l'aire que s'hi respira.

»Deixeu de fer-ho en les lletres, i tindreu l'artificialisme acadèmic, la retòrica universal, igual per a parlar als esclaus de Roma antiga que per a fer sentir als catalans d'avui dia.

»Deixeu de fer-ho en art, i tindreu una sola fórmula artística per a sempre, una mena de Vignola que subjectarà a mòdul i regla la inspiració.

»Deixeu de fer-ho en Dret, i tindreu escoles filosòfiques antihumanes.

»Deixeu de fer-ho en la ciència de governar els pobles, i trobareu l'absolutisme centralista i la revolució unificadora.

»Deixeu de fer-ho en l'organització del treball i de la riquesa, i tindreu l'unitarisme més unitari de tots, aquella absurda igualtat del comunisme.»

CATALUNYA NO TÉ UN ENSENYAMENT ADEQUAT.— Jo no he de rectificar ni un mot d'aquestes ja velles paraules, en dir els nostres propòsits i proclamar la nostra obra.

Catalunya fa segles no té aquesta adequada ciència, no té Universitats que estudiïn el seu saber, no té ensenyança. Catalunya és foragitada oficialment de la Universitat com a matèria d'estudi i en son llenguatge.

No ens fem illusions: no és ciència allò que s'ha après oint recitar un llibre traduït; no és ensenyança les repeticions orals del saber d'altri; no és ensenyança aquest dictar coses que sempre passen lluny de nosaltres. Hi ha algun lloc recòndit, en les Universitats oficials, on la veritat es dóna per primera vegada en núpcies místiques a l'investigador català: allò és l'únic que hi tenim de veritable Universitat nostra.

EL BAIX NIVELL DE LA CIÈNCIA OFICIAL. — Aquesta ciència oficial importada ha tingut després el trist desaventatge del seu més baix nivell. L'home de la província francesa, uniformat, unificat, colonitzat si voleu per fèrria disciplina, en altre temps a la força imposada, pot després sentir un cert orgull de la vella lliurea esdevinguda amb els anys veritable trajo, i pot dir : «Jo pertanyo a la nació dels homes que, com Descartes i com Pascal, han posat els fonaments de la moderna ciència. Jo sóc de la terra—pot dir qualsevulga de sos matemàtics—de Fermat, de Cauchy, de Sturm, d'Hadamard, de Poincaré i de Chasles. Jo sóc compatriota de Laplace i de D'Alembert, d'Ampère, de Regnault o de Berthelot.»

¿Quins noms troben per a la seva sujecció espiritual els nostres infants en les llargues teories de savis de nom exòtic que desfilen pel llibre de text?

Han passat els anys i, no ens fem illusions, res hem fet en el camp immens de les ciències matemàtiques, físiques, químiques; res en el descobriment del món oriental; res en el descobriment del món clàssic; ben poc en el coneixement de la pròpia Espanya geogràfica, científica i històricament desconeguda; res en la formació de la complexitat que caracteritza el món modern. I nosaltres hem estat emportats en aquesta allau de grisa ignorància.

LA CIÈNCIA VERBALISTA. — Per això hem de fugir d'aquesta ciència fofa de paraules, que crea tot un estament foraster del saber, que viu en els seus afores, vagament de les seves desferres; gent sense un saber concret, parlant lleugerament de tot. Com els místics inventaren una vida de Crist sense els Evangelis, sense la història, sense la geografia dels llocs, avui en Universitats fantàstiques parlen d'una Grècia sense Grècia, i d'un Renaixement italià sense la Itàlia.

Un símil és per ells el saber : la Filosofia. Així es basteix una literatura científica de revista setma-

nal il·lustrada, amb uns tòpics vulgars arran de terra i una ciència sense que hi hagin arribat les beceroles del mètode; i es formen uns homes científics estrangers a tota ciència ordenada. Els savis no són savis, sinó *escriptors* o *oradors;* els savis no són geòmetres o físics o arqueòlegs o filòsofs, sinó així vagament *intel·lectuals*, gent de *molta lectura* o *garlaires*. L'intel·lectual d'aquesta mena no coneix la ciència amb sa tradició, amb son antic bagatge històric com tota cosa orgànica, sinó l'excrescència científica del moment. Per ells no hi ha la llarga ruta seguida, l'evolució del pensament científic i del mètode, sinó l'*instant* com una nova frívola, la que floreix en una tarda i l'endemà desapareix. És interessant en sos escrits trobar-hi les coses més concretes de la ciència, la Matemàtica o la Física, usades amb el més profund desconeixement. La buidor ressonant de la frase ampulosa majestuosament substitueix la claredat i la veritat modesta.

Aquesta Universitat no és nostra ni volem que ho sigui.

I aquest lleuger vernís científic fa l'home immoral. La veritat es pren i es deixa. Avui es mira a Llevant, demà a Ponent. El sagrat del pensament d'altri serà falsejat si així ve a tomb de conveniència. La noblesa, la cavallerositat, seran coses contingents, menys certes encara, en l'esperit ple de dubtes, que els principis indigestats de les ciències.

El nostre incipient esforç. — I podem tenir un saber propi.

Es de pocs anys que nosaltres comencem a treballar en quelcom de la Història, de l'Arqueologia, en quelcom de les Ciències Naturals i de la Biologia. Són els pocs anys en què comença l'epopeia de la nostra llibertat. La tasca nostra és com de colonització. Feliçment ha de caure la llavor en esperits desperts, d'altíssima visió, sensibles a la veritat, capaços de descobrir-la quan és com una llumeneta, com una estrella perduda en l'espessa nit. I el treball de segles el farem amb anys. Parallel a aquest modest renaixement científic és el ressorgiment de l'art i la literatura.

Aquest saber nostrat, fonamentat en palpar, en tocar desconfiadament la veritat, aquest saber que volem que serveixi per les coses de la vida, tindrà la lluminositat del saber llatí i la claredat i la sanitat de les coses fortes i vives. Pujant per graus a la veritat, intentarem formar no fatus pedants encarcarats darrera un mur de paraules, sinó homes. Homes que viuran de llur saber, que, per limitat que sigui, dintre son cercle serà complet. Tancarem el cicle de les paraules per sempre més amb set claus; tancarem la nissaga dels homes que parlen i no saben fer el que parlen.

La nostra Universitat. — Dintre aquest criteri tenim, ho podem dir, gairebé bastida la Universitat futura.

Ella comença per dalt, a l'Institut d'Estudis Catalans; segueix després en els serveis diversos que estudien la pàtria, sa geografia, sa geologia, sa arqueologia, sa sanitat, son art, son dret civil, sos problemes socials, son llenguatge, sa història, sa prehistòria i sa etnografia; i després s'aixeca als més abstractes cercles del saber humà i a les ciències físiques i matemàtiques, als estudis filosòfics i biològics. A cada un d'aquests vastíssims sectors correspon una institució que es diu Museu o Servei, Institut o Cursos Monogràfics, la qual cerca en la realitat material i espiritual el nèctar del saber.

Segueixen després les Institucions més pròpiament docents. L'Institut de Química, el d'Electricitat i Mecànica, les Escoles tècniques de Teixits, Filats, Tintoreria, Aprest, Estampats, Blanqueig; les Escoles de Teneria; les d'Agricultura, Zootècnia i les de Bells Oficis, la d'Estudis Superiors de Comerç, l'Escola Professional de la Dona, la d'Infermeres.

Cada una cerca fora de casa el que li manca : en instrumental, en llibres, en homes. Professors estrangers col·laboren amb nosaltres; els pensionats es troben en diversos llocs del món. Un estudia el món musulmà prop del sarabistes de Madrid; altre el món jueu. Diversos estudiants cerquen solució als problemes agrícoles a Itàlia, a Califòrnia, al Canadà.

Cada Escola, al pondre's el sol, acull, en les mateixes aules dels rics, els obrers de tota mena, i les nostres grans aules i tallers i laboratoris esdevenen l'Escola Elemental del Treball, on a centenars hi troben el goig del saber i tasten la mel saborosa de fer l'obra pròpia conscienciosament, i aquest saber s'escampa per Catalunya en les Escoles locals d'Arts i Oficis i per l'Escola per Correspondència. I traspassem els límits de l'ensenyament tècnic en què la llei ens confina, per la força amb què les coses es lliguen; per la necessitat, que no té llei, preparem els fonaments del futur ensenyament primari i secundari català. L'Escola Normal, des de poc refeta; l'Escola d'Estiu, que té ja llarga història; les Escoles Montessori, els assaigs d'edificació escolar i de redacció de llibres, en són una mostra.

La nova tasca. — Sobre el que s'ha fet hem encara d'aixecar més en l'aire el castell, que és com aquests castells d'homes del Camp de Tarragona en què, com més braços, més en l'aire arriben.

Jo no diré fantàstiques invencions : repetiré encara textos oficials dits en solemne ocasió.

Hem de fundar la Universitat Catalana, sobre la Universitat autònoma o sense ella.

Hem de fundar el que el prof. Bertacchi reclamava per a Trieste : la Universitat de la Mar; la Universitat de l'Expansió completant la Universitat de la Indústria; l'Escola Naval; la gran Escola de Comerç; el Museu d'Exportació i el Seminari del Comerç Colonial per a cercar les rutes perdudes del comerç antic cap a l'Orient mediterrani, i cap a l'Àfrica i cap a l'Amèrica.

Hem de conèixer tota la terra, acabant ràpidament el mapa geogràfic i geològic.

Hem de sondar el subsòl per a conèixer sos tresors miners i hidràulics.

Cal veure aixecades i funcionant les Escoles de Comerç i les Escoles d'Indústries a Tarragona, a Girona, a Lleyda, a Reus, a Figueres, a Tremp, a Viella i a Tortosa.

Hem de construir fins a quaranta Biblioteques Populars per a les ciutats i viles catalanes.

Hem de fer arribar per tot l'ensenyament ambulant i per correspondència.

Hem de crear institucions complementàries on es nacionalitzin en la ciència i en la pàtria els mestres d'ensenyament primari, i hem de preparar el règim d'aquest ensenyament intentant la intervenció, mitjançant garanties en l'edificació escolar.

Hem de desenrotllar la múltiple acció de la Comissió d'Educació Popular.

Hem de crear Camps Experimentals, i estendre l'ensenyament agrícola ambulant i periòdic per tot Catalunya i completar els grans Laboratoris centrals.

Hem d'organitzar el Servei meteorològic.

Hem de començar l'Escola de Zootècnia.

Aquesta tasca és ja en part realitzada, i avui aquí la prosseguim i la prosseguirem a Lleyda inaugurant dintre poc l'Escola de Comerç, i a Barcelona començant com una Facultat de Pedagogia en l'Escola Normal, i una Escola de Zootècnia; i a Canet començant l'Escola Industrial.

En el nostre Pressupost extraordinari, explicat en un llibre *L'Obra a fer*, hi ha el còmput de la tasca. En el nostre Pressupost ordinari hi ha la tasca immediata.

EL RÈGIM DE LA NOSTRA ENSENYANÇA. — Aquesta tasca, personalment, amb mon antecessor Prat de la Riba, inaugurada i guiada durant anys en la Diputació de Barcelona, té assegurat un règim en el Consell de Pedagogia que l'administra i la guia ja fa temps. El Consell harmonitza l'afany d'expandiment en l'ensenyament, el desig de realitzar l'ideal de perfecció a què aspira, amb l'honorable i escrupolosa administració dels cabals que s'hi esmercen.

Independent dels homes que l'atzar de la política posi davant les Institucions catalanes, l'ensenyament trobarà en el Consell, format quasi tot ell d'elements tècnics, un guiatge gairebé autònom. Cap home ha pogut torçar la via que l'ensenyament va fent; cap grollera paraula ens farà tan sols girar el cap; cap calúmnia exòtica ens farà tan sols escursar el nostre pas. Les nostres obres amb el temps parlaran per nosaltres.

LA BIBLIOTECA QUE INAUGUREM. — En aquesta casa, que en petit tanca tot el saber dels homes, com en el fruit de l'arbre del Paradís podreu apendre-hi la ciència del bé i del mal. Jo us conjuro que feu com les abelles : xucleu-ne tan sols la mel del bé.

El sacerdot de Crist ara fa poc l'ha beneïda. Com ell ha fet caure les benediccions del Cel sobre aquesta casa material, preguem que la mà de Déu beneeixi el gran palau del saber que bastim per Catalunya.

Aspirem a tenir una cultura serena, clara, que ompli els cors de bondat i d'amor.

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY I : NÚMERO 2

SUMARI

	Planes
El descabdellament de l'obra mancomunal	33
PRESIDÈNCIA	34
Assumptes generals	34
Visites i assistència a actes	34
CULTURA I INSTRUCCIÓ	34
Centres acadèmics	34
Institut d'Estudis Catalans	34
Museus, Biblioteques i Arxius	35
Escola Superior de Bibliotecàries	35
Biblioteques Populars	35
Biblioteca Popular de Terrassa	36
» » de Figueres	36
» » de Pineda	36
Junta de Museus de Barcelona	36
Escola Superior de Bibliotecàries	37
Biblioteca de Catalunya	37
Biblioteca Popular de Sallent	38
» » de Vendrell	38
» » d'Olot	38
» » de Borges Blanques	38
» » de Canet de Mar	38
Serveis científico-administratius	39
Mapa geogràfic de Catalunya	39
Conservació de monuments	39
Oficina d'Estudis Jurídics	39
Ensenyament	39
Cursos monogràfics d'alts estudis i d'intercanvi	39
Seminari de Filosofia i Psicologia	40
Ensenyament normal	40
Ensenyament primari	40
Escola Professional per la Dona	41
Escola Local d'Indústries de Canet de Mar	41
Escola Elemental del Treball	41
Universitat Industrial de Barcelona	42
Escola Elemental del Treball	42
Institut d'Electricitat i Mecànica aplicades	43
Escola Catalana d'Art Dramàtic	43
Escola d'Alts Estudis Comercials	43
Extensió d'Ensenyament tècnic	44
Vària	44
Ensenyaments organitzats de la Mancomunitat	44
AGRICULTURA	45
Escola Superior d'Agricultura	45
Secció d'Ensenyament Postal de l'Escola Superior d'Agricultura	46
Curset d'Avicultura i indústries anexes	46
Conferències	46
Projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura	47
Escola de Zootècnia	48
Serveis tècnics d'Agricultura	48
Laboratori de Patologia vegetal	48
Personal	49
Acció Social Agrària	49
Secció de Terra campa	49
Servei d'Enologia i Viticultura	49
Secció d'Arbres fruiters	49
Laboratori químic del Departament d'Agricultura	50
Acció Social Agrària	50
Serveis de Ramaderia	52
Concurs cavallí de Puigcerdà	52
Concurs cavallí de l'Alt Empordà	53
Per la carn bona i barata	53
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	53
TELÈFONS	54
Vària	54
Report dels treballs en curs	54
La Companyia de Telèfons i la Mancomunitat	54
FERROCARRILS	55
Estudi i aprovació de projectes	55
Vària	55
Treballs en curs i obres acabades	55
Junta d'obres del ferrocarril de Reus a Montroig	55
CARRETERES, CAMINS I PONTS	56
Construccions	56
Reparació i conservació	57
Expropiacions	58
Subhastes	59
Adquisicions de maquinària	59
Personal	60
Vària	60
Assenyalament del camí de Setcases a la Portella de Mantet	60
Inspeccions i visites	61
BENEFICÈNCIA I SANITAT	62
Beneficència	62
Personal	62
Establiments de Beneficència de Girona	62
» » de Lleyda	62
Manicomis	63
Vària	63
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	63
Girona	64
Tarragona	64
Lleyda	64
Sanitat	66
Report dels treballs en curs del Servei de Sanitat	66
HISENDA	67
Pressupostos	68
Caixa de Crèdit Comunal	68

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY I | NOVEMBRE MCMXX | NÚM. 2

EL DESCABDELLAMENT DE L'OBRA MANCOMUNAL

El primer número d'aquesta CRÒNICA OFICIAL hagué de causar una certa sorpresa a aquells que no coneixien, o que coneixien poc, l'obra de la Mancomunitat de Catalunya. La multiplicitat de les Seccions, l'aplegament de dades tan vàries i nombroses, oferia, de bon principi, la visió d'una obra vasta, coherent i ascendent, descabdellant-se, segons un ritme propi i d'una manera gradual, sense les preses de la improvisació, sense les pauses de la desorientació.

Aquesta creixença de l'obra mancomunal es manifesta igualment en tots els ordres, tant en l'econòmic com en el tècnic, tant en l'administratiu com en el cultural. Les institucions creades dins la Mancomunitat i als seus volts són joves encara, però tenen ja aquella fortitud i aquella normalitat que els ve del fons espiritual de la nostra terra, damunt la qual signifiquen el relligament d'una obra antiga i gloriosa, que s'havia trencat sota el cop de les adversitats històriques. Així, les institucions de la Mancomunitat de Catalunya tot just creades, han pogut merèixer les lloances d'eminents homes de ciència estrangers, que han vingut novellament a Barcelona per a exercir entre nosaltres llur savi mestratge.

Un dels més assenyalats objectes d'aquesta CRÒNICA és el de mostrar, amb una simple exposició de fets i de dades, el descabdellament de l'obra mancomunal, que creix i arrela a despit de totes les estretors del seu camp d'acció oficial.

Un R. D. constitueix la base legal de la Mancomunitat de Catalunya. Meravella seria que damunt aquesta base, frèvola en si mateixa, poguessin alçar-se els amples i alts murs del seu edifici. En veritat, la base del nostre organisme és més fonda. Consisteix en la tradició de Catalunya, en la voluntat dels catalans d'avui, en el daler constant del nostre poble, que sent la necessitat d'instruments administratius i polítics per a realitzar la seva acció de progrés. Per això dins un continent modestíssim, pot encabir-se un contingut vital i dens.

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

El projecte-pressupost per a la construcció d'un armari destinat a la Sala de Sessions, presentat per la casa Galeries Laietanes, que ascendeix a la quantitat de 2,950 pessetes, essent de tots els projectes presentats i controlats per D. Lluís Planas, Arquitecte de la Secció d'Instrucció pública de la Mancomunitat, el de més bon preu i millor avinentesa.

Atenent precs formulats a la Presidència, interessar del Ministeri de Foment que s'apliqui a la província de Girona el règim que es segueix en la de Barcelona per a l'adquisició de farina, per tal de conjurar el perill en què es troben molts pobles d'aquella província, de quedar-se sense pa.

Pendre esment de diverses protestes dirigides al senyor President de la Mancomunitat, contra el nomenament d'Alcaldes de R. O., fet pel Govern en diverses poblacions de Catalunya, i fer-se ressò de totes aquestes protestes prop del senyor President del Consell de Ministres.

Pendre esment d'una petició formulada en nom d'alguns venedors al detall interessant l'estudi de les mesures a pendre per a facilitar les transaccions perturbades per la manca de *calderilla*, i passar aquesta petició a informe de la Ponència d'Hisenda, a l'objecte de la proposta d'acord que calgui pendre.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

S'enterà el Consell de la resposta del President del Consell de Ministres al telegrama que, per acord de la sessió de la setmana anterior, se li trameté, protestant del nomenament d'Alcaldes de R. O., i disposà que es trametés còpia de la comunicació del Sr. Dato a tots els pobles que, per aquest motiu, havien exposat les seves queixes a la Mancomunitat.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

Donar-se per enterat de les manifestacions de la Presidència referents a la resposta del Ministre de Foment al telegrama que se li dirigí, en compliment d'un acord de la setmana anterior, interessant que fos aplicat a la província de Girona el règim que es segueix a la de Barcelona per a l'adquisició de farines.

Nomenar el senyor Diputat D. Joan M. Roma, com adscrit, en funcions d'assessoreria, al servei de la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

(Sessió del dia 10 de novembre de 1920.)

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El Conseller-ponent d'Instrucció pública assistí en representació de la Mancomunitat, a les festes commemoratives de Jaume el Desditxat, darrer comte d'Urgell, celebrades el diumenge, dia 31 d'octubre, a Balaguer.

El diumenge dia 6, el Sr. Vidal de Llobatera i el Sr. Marquès, acompanyats del Cap del Ceremonial, assistiren a l'Homenatge als catalans d'Amèrica que l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana dedicà al Dr. Aleu al Parc de Barcelona. El representant de la Mancomunitat presidí la taula del lunch d'honor ofert al Dr. Aleu i altres catalans d'Amèrica, presents a l'acte. Feren ús de la paraula el President de la Protectora, Sr. Folguera i Duran, Dr. Aleu i el representant de l'Ajuntament, D. Carles de Fortuny, i, finalment, el Sr. Vidal en nom de la Mancomunitat.

El senyor President de la Mancomunitat, acompanyat del Cap del Ceremonial i del senyor Secretari particular, va assistir a la funció que el Consulat de França va donar a Eldorado a benefici dels invàlids de la guerra i en celebració del segon aniversari de l'armistici.

El Sr. Vidal de Llobatera assistí a la repartició de premis que Nostra Parla efectuà a l'Ateneu Barcelonès.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

Notícies i documents

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

SECCIÓ DE CIÈNCIES

Conferències. — El Sr. Pi i Suñer, en la sessió del dia 17 de novembre, per encàrrec de l'altre membre de la Secció, D. Esteve Terradas, donà compte d'una sèrie de trenta conferències que l'últim pensa donar a l'Institut d'Estudis Catalans, sobre «Relativitat i les noves teories del coneixement», a partir del dia 1.r de desembre. La Secció acordà haver-se'n enterat amb satisfacció i publicar l'oportú anunci als diaris de la localitat.

A les esmentades conferències, que seran donades els dijous, a tres quarts de set, i els diumenges, a les deu, s'han inscrit fins ara quaranta vuit persones. Començaran, com a introducció, per l'estudi dels tractats de Born i de Weyl, així com les noves orientacions assenyalades en el Congrés de Nanheim i les més recents publicacions de matemàtiques i física teòrica.

SECCIÓ FILOLÒGICA

Extractes dels actes corresponents al mes de novembre. — Dia 4. Assisteix a la sessió el Sr. Resurrecció Azkue, president de l'Acadèmia basca, el qual dóna compte dels treballs que realitza aquesta corporació.

El Sr. Ruyra comunica paraules recollides a Blanes.

S'acorda convocar per a la sessió vinent el senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, per tal com s'hi hauran probablement de pendre acords que suposaran un augment en les despeses de la Secció.

Dia 11. El senyor Tresorer dóna compte de la liquidació del pressupost de l'any anterior. Els ingressos han estat de 64,588'84 pessetes i les despeses de 60,390'37 pessetes, superant aquells als calculats i essent menors aquests a l'expressada xifra.

S'acorda un subsidi extraordinari de 2,900 pessetes pel que resta de l'any econòmic al personal de les Oficines lexicogràfiques i de les Oficines de correcció.

Dia 18. El Sr. Fabra parla del prefix *a* en determinats verbs (com *afigurar-figurar*), manifestant-se partidari de preferir, en general, el verb desproveït de prefix, així com de la supressió del prefix *es* en mots com *escobertes*, *esclofolles*, etc.

Dia 25. Són estudiades les paraules *condiciar*, *acorar*, *acorador*, *acórrer*, *acost*, *acotar*, *acotxat*, *aquistar*, *acràcia*.

Els Srs. Nicolau i Segalà són encarregats d'activar la publicació del diccionari hebreu-llatí-català confeccionat pel Sr. F. Barjau.

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

El senyor President comunica haver rebut del Professor Adolf Schulten la còpia d'una làpida de Mitilene que fa referència a Tarragona. Es tracta d'una inscripció contenint el decret que estableix el culte a August i que s'havia de fixar en determinats edificis que s'hi esmenten. Entre ells es troba el temple de Tarragona.

També presenta el dibuix d'unes inscripcions gregues, en mosaic, trobades en dues cases emporitanes.

Comunica, demés, la troballa feta a València d'un mosaic amb la representació de les Muses, així com la publicació d'un estudi relatiu a Santa Maria del Mar, fet pel Sr. B. Bassegoda, per tal que se'n parli en la Crònica de l'*Anuari* pròxim.

Mn. Joan Sarrète, arqueòleg rossellonès, director de la *Revue Catalane*, de Perpinyà, invità el Sr. Puig i Cadafalch a examinar les obres que s'estan fent actualment a Sant Joan el Vell i a Nostra Dona del Córrec, amb les quals es posen al descobert algunes parts abans tapades. Aquests monuments són d'un estudi certament difícil. M. Mayeux sembla haver arribat a posar en clar la llur disposició, però serà interessant conèixer els nous elements que els treballs actuals permetin descobrir.

Es dóna compte de la mort de D. Lluís Tramoyeres, el benemèrit investigador de l'art valencià. S'acorda consti en acte el sentiment per la seva pèrdua i fer-ne una nota bio-bibliogràfica en la Crònica de l'*Anuari*.

El Sr. Sagarra presenta uns fragments de ceràmica trobats a la superfície, al castell de Monclús, els quals poden indicar l'existència d'un nucli de població ibèrica en aquell lloc.

Dóna compte igualment de l'existència a Sant Feliu de Pallerols d'una interessant col·lecció de destrals de pedra, procedent d'aquella localitat, que ha anat formant el metge del poble Dr. Bosch.

El Sr. Rubió presenta una memòria, redactada per D. Ignasi González Llubera, que ha estat fins fa poc pensionat per l'Institut per a estudis rabínics, donant compte dels treballs que ha realitzat a París i a Londres. Actualment el Sr. González és professor d'espanyol a Belfast (Irlanda), on continua també treballant sobre la història literària dels hebreus.

Parla també de l'aparició de l'obra del Sr. Canonge Puig sobre *Pere de Lluna (Benet XIII)*, llibre que és fruit d'una sèrie d'anys d'investigació i que és una bona aportació a la història eclesiàstica de Catalunya. El Sr. Rubió ha pogut comprovar la relació de molts personatges citats en la susdita obra amb alguns que surten en els *Documents per l'història de la cultura catalana mig-eval*. Aquests nous elements els aprofitarà en el pròleg del volum segon, pròxim a publicar-se, de l'esmentat diplomatari.

La Secció ha pres coneixement amb satisfacció dels articles publicats al *Moyen Age* i a la *Chroniques des Arts et de la Curiosité* sobre el volum tercer de l'*Arquitectura Romànica a Catalunya;* altre aparegut en el *Bulletin Hispanique* sobre els *Textos de Dret català* del Sr. Valls; així com d'un estudi que M. Fabre ha publicat en *The Romanic Review* sobre una poesia del trovador Pere Cardenal, valent-se d'un ms. de la Biblioteca de Catalunya.

El Sr. Alós dóna compte de l'estat del canvi de publicacions de l'Institut amb corporacions estrangeres: de Montecassino, París, Nord Amèrica, etc.

El Sr. Jeroni Martorell, director del Servei de conservació de Monuments ha exposat a la Junta diversos assumptes relacionats amb el funcionament del Servei.

S'ha tractat de diversos temes relacionats amb la Crònica de l'*Anuari* que està pendent de publicació i amb altres publicacions de la Secció.

Ha estat present en una de les sessions l'historiador rumanès Sr. Marinescu, el qual ha passat una temporada a Barcelona estudiant en els nostres arxius la documentació relativa a les relacions del regne d'Aragó amb els pobles orientals.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acordà el Consell:

Consignar a l'Escola Superior de Bibliotecàries la quantitat de 250 pessetes, per a atendre l'augment de sou de la Srta. Consol Pastor, que exerceix d'Auxiliar en l'esmentada Escola, a càrrec de la partida núm. 132 del Pressupost vigent.

Consignar 112 pessetes amb 50 cèntims a favor de D. Jaume Massó Torrents, en concepte dels honoraris corresponents al mes d'octubre de l'any actual, que com a Professor de Literatura catalana antiga a l'Escola Superior de Bibliotecàries té devengats, a càrrec al cap. 1.r de l'anex número 24, modificat per Intervenció.

Consignar 250 pessetes a favor de D. Lluís Nicolau d'Olwer, en concepte dels honoraris corresponents al mes d'octubre de l'any actual, que com a Professor de Llengua grega (segon curs) a l'Escola Superior de Bibliotecàries, té devengats, a càrrec al cap. 1.r de l'anex núm. 24, modificat per Intervenció.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acordà el Consell:

Demanar a la Junta de la Biblioteca de Catalunya que autoritzi el seu personal catalogador de les Biblio-

teques de Barcelona per a la catalogació dels llibres existents en les diverses dependències tècniques i administratives de la Mancomunitat, considerant-se aquests llibres als efectes de l'inventari propietat de la Biblioteca general de Catalunya, i estenent-se un doble exemplar del catàleg a distribuir, una còpia a la Biblioteca i una altra còpia a la dependència respectiva.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1920.)

Fixar els sous de les Bibliotecàries de la Mancomunitat en 2,300 pessetes anuals, per les que exerceixen el càrrec de Directora de Biblioteca, i 2,000 pessetes anuals per les Auxiliars, d'acord amb el Reglament de Biblioteques, i a percebre, des del 1.r d'octubre proppassat.

Fixar en 700 pessetes anuals la quantitat pel servei de porteria de les Biblioteques Populars, a comptar des del 1.r d'octubre proppassat.

Destinar la quantitat de 2,750 pessetes per a atendre els augments de sous de les Bibliotecàries que no el percebeixen de cap pressupost especial, i 900 pessetes per l'augment en els serveis de porteria de les Biblioteques Populars, a càrrec ambdues quantitats de la partida 132 del Pressupost vigent.

Consignar la quantitat de 250 pessetes per a atendre l'augment de sou de la Srta. Montserrat Comas i Corbera, que exerceix en la Biblioteca del Consell de Pedagogia, amb càrrec a la partida núm. 132 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

BIBLIOTECA POPULAR DE TERRASSA

Acordà el Consell:

Aprovar el projecte de la Biblioteca Popular que ha d'ésser construïda a Terrassa, i el pressupost de les obres que ascendeix a 59,159 pessetes, acordant que es formulin les oportunes Bases per a la subhasta a celebrar en son dia, sempre que el Municipi de Terrassa estigui al corrent de pagament exigibles amb la Diputació i amb la Mancomunitat.

Declarar excedent, a petició de la interessada, amb tots els drets que li confereix l'art. 36 del Reglament de Biblioteques, a partir del dia 16 del present mes, la Srta. Francesca Farró i Orella, del seu càrrec de Bibliotecària adscrita al servei central de Biblioteques Populars, que obtingué per concurs, manifestant-se el Consell enterament satisfet de les tasques realitzades per l'esmentada senyoreta.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acordà el Consell:

Designar els senyors Diputats D. Josep Grañé i D. Albert de Quintana, per a assistir a la subhasta de les obres de construcció de la Biblioteca Popular de Figueres, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Girona, el propvinent dia 25, a les dotze del matí.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Acordà el Consell:

Designar el Diputat Sr. Grañé per a assistir a la subhasta de les obres de construcció de la Biblioteca Popular de Pineda, que es celebrarà en aquest Palau de la Generalitat el mateix dia 25, a les onze del matí.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte de la reunió ordinària celebrada el proppassat 29 d'octubre. — Fou presidida per l'Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència dels il·lustres senyors vocals D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Josep Barbey, D. Antoni Rubió i Lluch, D. Josep M.ª Bassols, D. Jaume Bofill i Matas, D. Santiago Andreu, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Secretari, prenent-se, entre altres menys remarcables, els següents acords:

Aprovar l'acte de la sessió anterior, corresponent al dia 2 de juliol proppassat, i també la comunicació sotscrita per D. Lluís Nicolau d'Olwer, com a President accidental que ha actuat, per absència del Sr. Llimona, durant el període estiuenc de vacances, en el qual document dóna compte dels assumptes tramitats i disposicions preses durant el mencionat temps.

Haver-se enterat dels següents notificats acords Consistorials : Cedint la nau central del Parc al Comité Ejecutivo de la Exposición Internacional de Navegación e Industrias Marítimas, mitjançant la reparació de l'edifici i abonament d'una subvenció municipal; confiant la inspecció de les obres que han de fer-se a l'església de l'ex-ciutadela, prenent-se nota de la moció d'un dels senyors vocals amb la idea de què es procurés utilitzar aquell edifici per a instal·lar-hi una mena de Museu Carnavalet, per a la qual cosa compta Barcelona amb prous elements històrics i de tradició, que podrien formar col·leccions força atractives; donant possessió a la Junta del nomenat Pavelló regi del Parc, acordant-se ocupar-lo seguidament, fent-ne casal de la Junta, amb les Oficines i la Biblioteca, a reserva de portar-hi en son dia la institució dels Amics del Museu, i procurant que tan aviat com sia possible es desembaraci la part baixa del Pavelló que té interinament ocupada el Cos Municipal de Bombers; concedint el Palau de Belles Arts, des del 1.r de gener pròxim a últim de febrer, per a l'Exposició oficial d'Art Belga.

Tenir en compte de bon grat i complimentar oportunament la comunicació de la Mancomunitat de Catalunya, referent a la informació que demana per a la seva CRÒNICA OFICIAL.

Aprovar, de conformitat, i que es satisfacin les despeses ocasionades, segons comunicació de la Comissió mixta encarregada de la restauració del castell de La Geltrú, amb motiu de l'acte solemne d'inauguració i remesa oficial a l'Ajuntament de Vilanova del dit castell restaurat.

Deixar sobre la taula, per a son examen, els estats generals de comptes que remet amb els respectius comprovants l'abans esmentada Comissió mixta, relatius a les obres de restauració i reconstrucció del dit castell.

Haver-se enterat amb agraïment del donatiu que ha fet la Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades, de Madrid, de les Memòries publicades per la mateixa.

Transmetre a la Comissió especial d'Excavacions les comunicacions rebudes successivament de l'Oficial encarregat dels treballs d'excavació a Empúries, donant compte setmanal de l'import dels jornals esmerçats en els susdits treballs, des del dia 30 de juliol fins a la data.

Acceptar, de conformitat, la proposta que fa el senyor President de la Comissió delegada de la Junta a L'Escala, de D. Eugeni Juhè i Bruguera per al càrrec de tresorer d'aquella entitat, en lloc de D. Josep Sureda i Callol, qui morí fa poc, i comunicar-ho a la Comissió especial d'Excavacions per als corresponents efectes.

Haver-se enterat, de conformitat, de què, en virtut de notificació del Jutjat del districte de La Llotja, s'ha hagut de retornar a D. Jordi Pinazo el quadre atribuït a Zurbaran, representant Sant Francesc, i també un retrat de sacerdot, dipositats des dels anys 1909 i 1910 per D. Antoni Pinazo.

Determinar en ferm l'adquisició a D. J. Cuadreny, de dos plats de ceràmica hispano-aràbic, amb destinació a les col·leccions del Museu.

Aprovar la liquidació dels cabals provincials, relatius a Museus i Excavacions d'Empúries, comprensiva de l'exercici econòmic 1919-1920, remesa per l'ex-tresorer D. Josep Rogent i Pedrosa i donar-li el curs corresponent.

Consignar la pena que causa que, amb motiu de la seva jubilació per raó d'edat, es vegi la Junta privada de l'estimable cooperació dels funcionaris D. Carles Pirozzini, secretari de la Junta, i D. Carles de Bofarull, Director dels Museus, quins amb tan zel i encert venien exercint els seus respectius càrrecs, i molt especialment respecte del primer, dels quals mèrits, qualitats i grans serveis a la ciutat, a l'art i a la cultura barcelonina se'n féu calurós i merescut elogi, i acceptant de bon grat la proposta de l'Excma. Corporació Municipal, conferir-li la designació de vocal honorari de l'entitat.

En virtut de què, a partir del dia 1.r de novembre, queda vacant el càrrec de Director del Museu, i atenent-se a unes bases anteriorment acordades per la Junta, segons les quals quan calgui suplir al dit Director s'ha de fer amb el funcionari tècnic de major categoria, s'acordà conferir en interinitat aquest càrrec a D. Joaquim Folch i Torres, en el qual concorreix la circumstància esmentada.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

El dia 1.r de novembre, l'il·lustre senyor Secretari del Departament de l'Ensenyament Tècnic i Professional donà possessió al Sr. D. Lluís Segalà Estalella del càrrec de Professor de la càtedra de Llengua llatina (primer i segon curs) i nocions de Llengua grega, i el senyor Director accidental en donà als Srs. D. Rafael Campalans i Puig, D. Manuel de Montoliu, D. Carles Riba i Bracons, D. Ramon d'Alós, D. Jordi Rubió Balaguer, D.a Maria Lois López, D. Josep Martí Sabat, respectivament, dels càrrecs de Professors de les càtedres de Coneixements generals de les Ciències pures i aplicades i de la seva classificació, Literatura catalana moderna, Literatura general, Bibliografia, Bibliologia, Direcció de pràctiques i Biblioteconomia, Preparació per l'ingrés, i Ètica, Dret usual i Institucions fonamentals de Dret català.

El dia 13 hi hagué reunió de Professors, prenent-se els següents acords: fer constar amb acte el sentiment amb què el Claustre s'assabenta de la mort de la senyoreta Montserrat Plandiura, alumna del segon curs d'aquesta Escola; aprovar l'horari; que quan la senyoreta que disfruti la beca concedida per l'Exem. Ajuntament es revalidi o, per no aprovar el curs, perdi el dret a gaudir-la, s'anunciï de seguida un nou concurs per a adjudicar-la a una altra alumna pobre i amb mèrits suficients per a obtenir-la; fer constar amb acte l'agraïment del Claustre al senyor Director de l'Escola pels importants donatius fets per l'esmentat senyor a la Biblioteca de la mateixa; demanar que es vulguin encarregar de donar conferències en l'Escola els senyors D. Antoni Rubió i Lluch, D. Jaume Massó Torrents i D. Lluís Nicolau d'Olwer; es donà compte d'haver estat encomanada la substitució de la senyora Professora del curs preparatori a la Srta. Maria Montaner. Assistiren a la reunió els Srs. D. Lluís Segalà (president) D. Jordi Rubió, D. Rafael Campalans, D. Carles Riba, D. Ramon d'Alós, D. Josep Martí Sabat, D.a Maria Montaner i D.a Consol Pastor (secretària).

—Amb motiu de la reunió a Barcelona de les senyoretes Bibliotecàries de Catalunya els dies 20, 21, 22 i 23 del mes de desembre pròxim tindran lloc els següents actes:

Dia 20, a les sis de la tarda. — Salutació a l'Excel·lentíssim Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya. (Lloc de reunió: Saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat.)

Dia 21, a dos quarts de deu del matí. — Conferència pel Sr. Jaume Massó Torrents: «Inicis de la poesia catalana». (Sala del Patronat d'Estudiants.)

A les onze. — Conferència de Mn. Higini Anglès, prevere: «La tradició musical catalana», amb exemples musicals. (Sala del Patronat d'Estudiants.)

A les quatre de la tarda. — Reunió de Bibliotecàries, Membres dels Patronats i Professors de l'Escola, sota la presidència del Director tècnic, Dr. Jordi Rubió, per tractar del funcionament de les Biblioteques Populars. (Escola Superior de Bibliotecàries.)

A les deu del vespre. — Representació de *L'Amor metge*, de Molière, pels alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, sota la direcció artística del Sr. Adrià Gual. (Sala de festes de la Mancomunitat de Catalunya.)

Dia 22, a les deu del matí. — Visita col·lectiva a la Biblioteca de l'Institut de Cultura per la Dona (carrer Baix de Sant Pere, 7 i 9).

A les onze. — Visita col·lectiva a la Biblioteca de la Universitat literària.

A dos quarts de quatre de la tarda. — Conferència pel Dr. Lluís Nicolau d'Olwer: «Sistematització de la ciència del llenguatge». (Escola Superior dels Bells Oficis.)

A les cinc. — Concert i te. (Sala del Patronat d'Estudiants.)

A les deu del vespre. — Lectura de poemes catalans, oferta pels Amics de la Poesia. (Sala de festes de la Mancomunitat de Catalunya.)

Dia 23, a les deu del matí. — Visita col·lectiva als tallers tipogràfics de la Casa de Caritat, d'Henrich i C.a i de l'Editorial Muntanyola. (Lloc de reunió: Pati de la Casa de Caritat.)

A les sis de la tarda. — Conferència pel Dr. Antoni Rubió i Lluch: «Virgili en la Divina Comedia». (Sala de festes de la Mancomunitat de Catalunya.)

A dos quarts de deu del vespre. — Visita col·lectiva a l'Observatori Fabra. (Lloc de reunió: Avinguda del Tibidabo.)

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Estadística del mes de novembre. — Llibres servits a la Biblioteca de Catalunya, sense ser-hi inclosos els de la Biblioteca de mà, 2,590 obres (504 més que en igual període de 1919).

Llegidors de la Biblioteca, 3,736.

Llibres servits en préstec, 370 obres (80 més que en igual període de l'any passat).

Llibres registrats, 518 obres.

S'està realitzant el trasllat a la Biblioteca dels llibres que li corresponen dels que constituïren la del Museu Social, començant-se tot seguit el registre i catalogació llur.

S'ha acabat de rebre la resta de la biblioteca Miret i Sans.

Llista de donadors, corresponent al mes de novembre: J. Puig i Cadafalch, A. Rubió Lluch, R. Rucabado, M. Corachan, J. Givanel Mas, E. Gallego Ramos, E. Subirana, F. Pasquier, R. Cardona Mercadal, P. Bordoy,

A. Pujol, A. Bofill Poch, E. Terradas, E. Casaravillas Lemos, E. Martín de la Cámara, J. Regné, J. Massó Torrents, J. Terradas, J. de Sarrià, Mn. Vicens Bosch, Mancomunitat de Catalunya, Compañía Transatlántica, Diputació de Barcelona, Institut d'Orientació Professional, Cambra de Comerç i Navegació.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Actualment, atenent a les necessitats de la població eminentment fabril i procurant fer compatibles les hores de lectura amb l'ocupació dels lectors, s'ha fixat l'horari d'apertura d'aquesta Biblioteca en la següent forma : dies feiners, de cinc a nou del vespre, i els diumenges, de deu a una del matí.

La concurrència ha estat aquest mes de 409 lectors: 212 homes, 101 dones i 96 infants; venint a resultar, per terme mig, uns 14 lectors diaris.

Ultra els periòdics i revistes, s'han llegit i han estat consultades 407 obres, repartides en les següents matèries : llibres d'infants, 58; Obres generals, 47; Filosofia, 15; Religió, 11; Ciències socials i Dret, 15; Filologia, 10; Ciències pures, 28; Ciències aplicades, Tecnologia, 46; Belles Arts, 56; Literatura, 88; Història i Geografia, 33.

Continua augmentant el fons de llibres de la Biblioteca, ja per donatius particulars, ja per les remeses de la Central de Biblioteques Populars. Darrerament han ingressat per aquest últim conducte una col·lecció d'obres interessants, entre les quals s'hi conten les obres completes de Maragall.

A més, s'està esperant un altre remesa de les obres sol·licitades i anotades pels lectors en el *Llibre d'adquisicions* col·locat per aquest fi en la Sala de Lectura i a disposició del públic.

Per últim, i per iniciativa de la Direcció tècnica de Biblioteques Populars, es crea una secció local i comarcal, on hi figurarà tot el que pugui aconseguir-se i esdevingui d'interès per a la població i la seva comarca.

Cal notar que, no obstant el poc temps que és oberta aquesta secció, ja compta la Biblioteca amb exemplars interessants, i s'espera es podran constituir col·leccions completes.

BIBLIOTECA POPULAR DE VENDRELL

El nombre total de lectors que concorregueren a aquesta Biblioteca des del dia 17 d'octubre, en què s'inaugurà, fins al 31 del mateix mes, és de 1,614, entre ells: 681 homes, 244 dones, 689 infants. Es consultaren 2,063 obres, distribuïdes en les següents matèries: Obres generals, 69; Filosofia, 13; Religió, 27; Ciències socials i Dret, 34; Filologia, 18; Ciències pures, 36; Ciències aplicades, 108; Belles Arts, 154; Literatura, 458; Història i Geografia, 295; Llibres per a infants, 818.

El nombre de persones que visiten la Biblioteca és tan crescut, que fins ara no ha estat possible d'anotar-los.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes de novembre, els llibres de la Sala de Lectura han estat consultats per 274 lectors; d'aquests són : 209 homes, 29 dones i 36 infants. S'han servit 638 obres, repartides amb les següents matèries : 210 d'Obres generals; 13 de Filosofia; 22 de Religió; 30 de Ciències socials i Dret; 11 de Filologia; 10 de Ciències pures; 44 de Tecnologia; 50 d'Art; 80 de Literatura; 68 d'Història i Geografia.

El Servei de Préstec compta actualment amb 50 lectors. Els llibres per ells consultats en el passat mes han estat 40. Del Servei de Préstec de la Biblioteca de Catalunya n'han estat demanats 3.

S'han registrat 24 llibres, i se n'han rebut 11 per donatiu.

Durant la darrera quinzena, la Biblioteca ha tingut a disposició del públic interessat, un lot d'obres referents a indústries locals olotines, pertanyent a la Biblioteca circulant de la de Catalunya.

Es té el projecte d'utilitzar la Sala de Conferències de la Biblioteca per donar-hi una selecció d'audicions musicals.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

El Patronat de la Biblioteca autoritzà a la Joventut Catalanista, el dia 28 del corrent, a utilitzar la Sala de Conferències de la mateixa per a celebrar-hi una sessió literàrio-musical. El publicista i membre del Patronat, En Valeri Serra i Boldú, dissertà sobre «Concreció patriòtica del folklore» amb il·lustracions musicals per En Lluís Farrás, Director de l'Orfeó Lleyda Nova, dient les cançons populars catalanes la Srta. Isabel Bueno, solista de l'esmentat orfeó. Presidien l'Alcalde, R. Fabregat i D. J. Palau, secretari i membre del Patronat, respectivament, i la senyoreta Bibliotecària. Hi assistí un nombrós públic. La nota més simpàtica de la festa la constituí l'assistència a l'acte de tots els lectors-infants.

Durant el mes de novembre han concorregut a la Biblioteca 311 lectors : 14 homes, 10 dones, 287 infants. S'han llegit, ultra els diaris i revistes, 403 llibres : 331 llibres infantils; 1 de Coneixements generals; 8 de Ciències socials; 3 de Filologia; 2 de Ciències pures; 3 de Ciències aplicades; 7 de Belles Arts; 15 de Literatura; 33 d'Història i Geografia.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 19 va visitar la Biblioteca l'Escola Graduada de Vilassar de Mar, que havia vingut d'excursió a Canet. Acompanyaven els nois, que en conjunt eren uns 40, 36 de Vilassar i els altres de l'Escola de la vila, els professors de l'Escola de Vilassar i D. Just Sánchez, professor de la Graduada de Canet.

Els deixebles van mostrar gran alegria en veure la secció infantil i van demanar permís per quedar-se a llegir, al qual va accedir el senyor Director de l'Escola, no havent-hi pogut romandre tot el temps que els nois desitjaven, perquè encara havien d'acabar de visitar el poble.

Molts dels nois demanaven a les senyoretes Bibliotecàries si venien llibres iguals als que llegien, i com que els seus pares en surtir d'excursió els hi havien donat diners, estaven disposats a comprar-los.

En el mes de novembre han assistit a la Biblioteca 323 lectors : 127 homes, 37 dones i 159 infants.

S'han llegit 473 llibres, repartits com segueix : 253 llibres d'infants; 27 d'Obres generals; 11 de Filosofia, 3 de Religió; 15 de Ciències socials i Dret; 16 de Filologia; 16 de Ciències teòriques; 10 de Ciències pràctiques; 34 de Belles Arts; 47 de Literatura; i 31 de Geografia i Història.

El dia 2, a les set del vespre, es van reunir, a la Biblioteca Popular, els senyors nomenats pel Consell Permanent de la Mancomunitat per a formar el Patronat de la Biblioteca. La sessió va estar presidida pel delegat del Consell, D. Jordi Rubió, Director tècnic de les Biblioteques Populars.

El Patronat va quedar constituït en la següent for-

ma : Presidents honoraris : Excm. Sr. President de la Mancomunitat, Iltres. Sr. Comissari Provincial d'Instrucció pública, Iltre. Sr. Alcalde de Canet de Mar; President, D. Francisco Serra; Secretari, D. Josep Fors; Vocals : D. Anton Armadà Mora, Rvnd. D. Joaquim Bonacasa; D.ª Francisca Bonnemaison, vídua de Verdaguer; D. Ramiro Busquets; D. Jaume Dotras; Dr. don Moisès Jaumejoan; D. Tomàs Jover; D. J. M. López-Picó; D.ª Júlia de Montaner de Capmany; D. Carles Mora; Rvnd. Dr. Pou; D.ª Mariana Pujadas de Serra; Dr. D. Marian Serra.

El dia 4, dijous, a les quatre de la tarda, va tenir lloc a la sala d'actes de la Biblioteca, la tercera sessió infantil per a les escoles.

El tema d'aquesta sessió, dedicada a l'Escola Montessori, era «El poeta Mn. Jacint Verdaguer». En honor dels petits deixebles hom va contar dues rondalles de la col·lecció de l'autor.

Hi assistiren trenta dos infants de l'Escola Montessori, acompanyats de les seves professores, Na Júlia Mestres, Directora, i Na Josefina Soler, Auxiliar.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Acords del Consell Permanent

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Prengué esment el Consell d'una comunicació del Director interí del Servei del Mapa de Catalunya, regraciant l'acord de 14 d'octubre darrer, en el que es refereix a augments de sou del personal adscrit a aquell Servei.

Resolgué el Consell passar a informe del Consell de Pedagogia una instància de D. M. Ferrer de Franganillo, Director interí del Servei del Mapa de Catalunya, demanant la modificació de la plantilla del personal d'aquell Servei, per entendre que l'organització actual no respon a les necessitats presents dels treballs que li estan encomanats.

(Sessió del dia 10 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

CONSERVACIÓ DE MONUMENTS

Ha estat remès per a l'Arxiu de Catalogació de Monuments de Catalunya, una valuosa col·lecció de clixés i proves fotogràfiques que pertanyeren al difunt senyor Miret i Sans, Membre de l'Institut. La majoria dels dits documents procedeixen de les comarques d'Urgell, Pallars, Conca de Tremp, Ribagorça i Cerdanya.

L'Arquitecte-director del Servei ha estat a Girona, invitat per l'Ajuntament, per tal d'assistir a l'acte de constitució i començament de treballs d'una Comissió extra-consistorial, nomenada per procedir a la revisió de les alineacions vigents i ordinacions referents a construcció. L'orientació que assenyala aquest acte, pot contribuir en gran manera, ultra a salvar i avalorar determinats monuments, a conservar el caràcter propi de les nostres viles i pobles.

L'Arquitecte-director del Servei va anar a Llinàs i d'allí al Santuari de la Mare de Déu del Corredor, per donar instruccions relatives a les obres de restauració que es practiquen en la casa-hospederia anexa a l'església.

El Servei ha cuidat d'alçar els plànols de les darreres excavacions practicades a Empúries i d'algunes parts, excavades anteriorment, de les quals no es posseïen prou detallats.

El Director ha donat una conferència en el Foment de Cultura, sobre el tema «El temple romà de Barcelona».

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Acaba d'aparèixer, en edició provisional, el volum segon del *Costumari català*, que parla dels costums sobre termenals camins i aigües en terres de pagès, aplec successiu dels més interessants usos i costums jurídics de la nostra terra.

L'Oficina d'Estudis Jurídics no ha emprès aquesta tasca per caprici ni pel simple interès de tenir compilades les pràctiques jurídiques consuetudinàries que tenen vida a Catalunya. La finalitat que s'esguarda és pràctica essencialment. Àdhuc en el cas (i aleshores més que mai) de tenir codificades les institucions de Dret català, restarien sempre amb validesa legal els usos i costums en aquells casos que en la llei escrita s'hi fa referència expressament o a manca de preceptes legals aplicables a un cas concret. L'aplicació, en aquests casos, dels costums topa amb l'inconvenient de la vaguetat d'aquests, la qual cosa fa difícil llur prova. El *Costumari*, format d'una manera objectiva, sense haver de tenir en compte cap cas concret, ofereix, entre d'altres aventatges, el de la precisió dels costums.

Aquesta raó d'ordre pràctic fou la determinant principal de l'interès que suscità la publicació del volum primer, sobre boscos i arbredes.

El procediment seguit per aplegar aquells costums s'ha repetit ara, en el volum que acaba d'aparèixer. Han estat seguides les principals contrades de Catalunya o s'han cercat els experts, coneixedors dels costums aplegats, i, d'aquesta manera, s'ha format el contingut de l'edició provisional. La impressió és a una sola columna, deixant-ne una altra en blanc en la qual poden ésser anotades, tot seguint l'ordre del *Costumari*, les observacions que cal fer-hi.

La tramesa de l'edició provisional es fa a les persones enteses de tot Catalunya, de les quals l'Oficina d'Estudis Jurídics tingui esment i a tots aquells que la sol·liciten. En vista de les observacions formulades es forma després l'edició definitiva.

Aquesta vegada els costums aplegats fan referència a termenals, camins i aigües, la qual cosa equival a dir que afecten a totes les contrades de Catalunya, així com els continguts en el volum anterior tenien un interès circumscrit a les terres arbrades.

L'Oficina d'Estudis Jurídics prega a tots aquells que vulguin col·laborar en la forma exposada a la seva tasca, en el volum segon del *Costumari*, que en sol·licitin un exemplar, adreçant-se al seu estatge en el Palau de la Generalitat.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

SETENA ESTACIÓ

CURSOS DE TARDOR I HIVERN DE 1920-1921

Ciències físico-matemàtiques

«La relativitat i les noves teories del coneixement». Trenta lliçons per E. Terradas, membre de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans. — S'exposarà

en aquestes conferències la teoria relativista especial i la general, començant per l'examen dels fets que serveixen de base al raonament, seguint per l'exposició del càlcul diferencial absolut, les equacions de la gravitació d'Einstein i ses conseqüències, amb especial aplicació a la Mecànica del cel i a la crítica de la forma apriorística dels antics conceptes d'espai, de temps i de massa.

(Les conferències començaran el dia 2 de desembre, a l'Institut d'Estudis Catalans, a tres quarts de set de la vetlla, i continuaran a aquesta mateixa hora tots els dijous i els diumenges, a les deu del matí. La inscripció és gratuïta, i deu ésser demanada per escrit al Secretari de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans.)

«Qüestions de Mecànica, clàssica i relativista». Quatre lliçons, en llengua italiana, per T. Levi-Civita, professor a la Universitat de Roma. — I. «El problema dels tres cossos : progrés realitzat mitjançant sa regularització, finalitats a assolir». Recerques sobre les condicions de xoc. Regularització de M. Sundman i regularització canònica : manera d'arribar-hi en el pla i en l'espai. Sentit limitat dintre el qual hi ha dret a considerar el problema resolt. Aspectes inexplorats. Seguretat del moviment. — II. «Les ondes dels líquids; propagació en els canals». Què és un moviment per ondes? Cas estacionari; propagació en els canals. Caràcters essencials de les ondes irrotacionals. Relació de conjunt que se'n dedueix. L'equació funcional que domina el problema i les solucions simples. Expressió remarcable de la velocitat de transport.—III. «Paral·lelisme i curvatura en una varietat qualsevulla». Cas de superfícies; transport d'una direcció seguint un camí; nova propietat de les geodèsiques. Construccions geomètriques i representació analítica. Extensió a les varietats V_n posseint una mètrica qualsevulla. Transport al voltant d'un cicle infinitament petit. Enllaç amb la teoria de la curvatura. — IV. «La deflexió dels raigs de llum i la relativitat general einsteiniana». Premisses clàssiques de l'òptica geomètrica. Raigs i trajectòries dinàmiques. La hipòtesi de la materialització de l'energia i la seva influència sobre la marxa dels raigs en un camp de força. Camp gravitatori del Sol; forma hiperbòlica dels raigs provinents de les esteles. Valor numèrica de la deflexió angular. Algunes indicacions sobre la teoria d'Einstein.—Desdoblament de la deflexió que se'n dedueix. Control que deriva de les observacions astronòmiques.

(Dies 17, 18, 20 i 22 de gener. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set del vespre. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 20 pessetes.)

Història

«El feudalisme i els orígens de Catalunya». Sis lliçons, en llengua francesa, per Josep Calmette, professor de la Història de l'Edat mitjana a la Universitat de Tolosa. — I. Teoria general del Feudalisme i de les Nacionalitats del Mitjà. — II. El període romano-barbre i l'evolució social. — III. El règim Carolingi i l'evolució política. — IV. Bernat de Septimània, comte de Barcelona, i la crisi del seu temps. — V. Carles el Calb i els problemes meridionals. — VI. Formació d'una Catalunya : Conclusions.

(Dies 7, 9, 11, 13, 15 i 17 de desembre. A la Universitat Industrial, a les set del vespre. Seran admesos solament dotze alumnes. El preu d'inscripció és de 5 pessetes.)

«La Crònica de Jaume el Conqueridor i els seus problemes». Tres lliçons per Lluís Nicolau d'Olwer, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. — L'autenticitat de la Crònica reial i la prioritat de les seves versions són problemes que graviten damunt la història de la nostra literatura. Una revisió acurada dels textos, i la crítica dels fonaments de les opinions emeses, sense oblidar la valoració estètica de l'obra, serà feta pel professor en recerca d'una solució acceptable, i d'acord amb el següent programa : I. El Monarca i la seva Crònica. — II. Redacció catalana i redacció llatina. — III. Els diferents textos de la redacció catalana. — IV. Conclusions.

(Dies 15, 18 i 22 de març. A la Universitat Industrial, a les set del vespre. Seran admesos solament deu alumnes. El preu d'incripció és de 5 pessetes.)

Filosofia, psicologia, pedagogia

«El sentimentalisme com a valor pedagògica i demagògica». Quatre lliçons per Gabriel Alomar, professor a l'Institut de Palma. — I. La rehabilitació del sentiment, com impuls moral. — II. L'Estètica de la voluntat. — III. Valor estètica i moral de la Utopia, com a mite conductor. — IV. Perill de l'esteticisme i l'intel·lectualisme purs.

(Dies 1, 3, 5 i 7 de març. A la Universitat Industrial, a les set del vespre. Seran admesos solament dotze alumnes. El preu de la inscripció és de 5 pessetes.)

Literatura

«Alguns aspectes de la influència del Dant». Sis lliçons, per Artur Farinelli, catedràtic de literatura alemanya a la Universitat de Torí. — I. El Dant i Miquel Àngel. — II. El Dant i Goethe. — III. El Dant a Espanya i, en particular, a Catalunya.

(Dies 7, 9, 10, 12, 14 i 15 de febrer. A la Universitat Industrial, a les set del vespre. El preu d'inscripció és de 5 pessetes.)

SEMINARI DE FILOSOFIA I PSICOLOGIA

S'obre inscripció per un curs i treballs d'iniciació i treballs de Seminari que dirigirà D. Eugeni d'Ors, director del Seminari, i tindrà lloc el dia 9 de desembre a la tarda, a l'hora que es fixarà a la primera reunió.

En aquest semestre es concedirà especial atenció en aquests treballs a la iniciació metodològica, a la bibliografia, i, en general, a l'estudi dels instruments de treball en Filosofia.

La inscripció, pot sol·licitar-se per escrit al Director del Seminari, o bé verificar-se en el seu mateix local (Urgell, 187), des del dia 3 fins al 15 de desembre, de dos quarts de quatre a dos quarts de sis de la tarda.

La inscripció és gratuïta.

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

Confiar el trimestre de prova dels Estudis normals d'enguany, als professors següents, amb les retribucions que s'esmenten:

	Cada mes Pessetes
D. Artur Martorell (Gramàtica i francès).......	200
D. Pau Vila (Història i Geografia).............	135
D. Pere Pujol (Matemàtiques)..................	75
D.ª Concepció Farran (Física i Química).......	75
D. Salvador Maluquer (Ciències naturals).......	175

Nomenar Professor de Psicologia dels Estudis Normals, per un any, i amb l'obligació de donar els dos cursos que actualment funcionen, el Sr. Georges Dwelshauvers, amb el sou anual de 4,000 pessetes.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

ENSENYAMENT PRIMARI

Acordà el Consell:

Tenint en compte que en el nou pressupost d'Emprèstit aprovat per l'Assemblea de la Mancomunitat

del mes de gener d'enguany es preveu la creació de dues grans escoles graduades, vist aquell acord, vist també l'acord de l'Assemblea última, en virtut d'una proposició presentada pels senyors Diputats del districte de Figueres, sobre la construcció d'una de les Escoles esmentades, considerant que l'elecció de la localitat per mitjà de concurs, establerta per la Mancomunitat de Catalunya, és la forma més adequada per la construcció i organització d'una d'aquestes Institucions, de conformitat amb l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari, i amb la proposta de la Ponència d'Instrucció pública; aprovar les següents Bases de concurs per a la instal·lació d'una Escola graduada:

1.ª L'Escola que es projecta serà construïda i organitzada per la Mancomunitat de Catalunya, qui respondrà també del seu funcionament. En ella es donarà l'ensenyament complet del futur ciutadà des de les primeres lletres fins el moment que, havent assolit l'alumne una formació integral i la base de cultura indispensable a la vida moderna, pugui fer l'aprenentatge d'oficis o professions, o pugui iniciar la seva especialització en els estudis d'ordre tècnic, professional o científic.

2.ª L'Escola haurà de funcionar en un edifici construït de planta, i s'instal·larà en una ciutat rural amb bones vies de comunicació, centre de comarca agrícola que tingui ella mateixa l'agricultura com a base de riquesa i activitat.

3.ª L'elecció de la localitat on hagi d'ésser instal·lada l'Escola es farà per concurs. Podran pendre part al concurs els Ajuntaments o Juntes de veïns degudament constituïdes que, demés de pertànyer a una localitat que reuneixi les condicions prescrites en la Base anterior, acceptin i compleixin les següents condicions:

a) Oferiment de terreny que tingui les condicions de situació i salubritat necessàries per a una Escola. La superfície del terreny pot ésser prevista en general a l'entorn d'uns 2,000 metres quadrats. El terreny serà cedit a la Mancomunitat mitjançant escriptura pública, essent a càrrec del concursant les despeses de cessió. En tots els casos el dictamen dels facultatius de la Mancomunitat serà el que determinarà la validesa de l'oferiment.

b) Remetre a la Mancomunitat una quantitat efectiva no inferior a 75,000 pessetes, en sentit de contribuir a les despeses de construcció i instal·lació.

c) Fixació d'una quantitat per despeses, no inferior a 300 pessetes anuals, per cada una de les classes o graus en què es dividirà l'Escola, a comptar fins a set. Aquesta obligació no s'aplicarà a les Seccions que puguin passar d'aquest número.

d) Subministre d'aigua i llum pel futur local escolar, sigui la que es vulgui la seva població, i per a atendre, quant a l'aigua, els serveis de classe, neteja, waters, calefacció, dutxes i recs pel jardí o hort que volti l'edifici.

4.ª Per l'admissió a concurs caldrà l'acceptació prèvia dels terrenys que s'ofereixin, vist el dictamen dels facultatius de la Mancomunitat.

5.ª Quan els concursants siguin Municipis, per a ésser admesos a Concurs els oferiments que facin hauran d'haver estat aprovats en sessió i en Junta de Vocals Associats.

6.ª El Consell Permanent, un cop determinats els oferiments amb dret a concursar, els sotmetrà a un organisme que estableixi raonadament una gradació entre els ofertors. Serà elegit l'ofertor que obtingui el primer lloc. En cas de semblar anàlogues la importància dels oferiments, el Consell Permanent elegirà lliurement entre ells. Es senyala la data del 15 de gener de 1921 com a terme per a la presentació d'instàncies, la del 31 del mateix mes per la determinació de les ofertes que entrin a concurs, i la del 10 de febrer subsegüent, com a màxim, per a l'elecció de la localitat.

7.ª L'obligació de començar les obres no tindrà lloc per la Mancomunitat fins i tant que hagi estat inclosa en els seus Pressupostos anuals l'oportuna partida i sempre que hagin estat complertes pel concursant elegit les condicions *a)* i *b)* de la base 3.ª. Si aquest compliment no té lloc dins els primers sis mesos del Pressupost en què vigeixi l'esmentada partida d'instal·lació, s'entendrà caducada l'oferta i podrà el Consell Permanent, si ho creu necessari, proposar-la a la localitat que pugui seguir en ordre a tenor de la base 6.ª.

En fer-se públiques aquestes Bases, caldrà condicionar la seva efectivitat a l'acord general del Consell, referent a què el Municipi o Municipis beneficiats estiguin al corrent dels pagaments exigibles amb la respectiva Diputació i amb la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA PROFESSIONAL PER LA DONA

Acordà el Consell:

Nomenar professora de Català, Geografia i Història de l'Escola professional per la Dona, pel termini de cinc anys, renovables a comptar del primer dia del mes d'octubre de l'any actual, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, acordat pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 23 de setembre de l'any actual, a D.ª Adela Barnet i Domingo, amb l'assignació de 1,200 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al capítol 14 de l'anex núm. 22 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

Concedir matrícula gratuïta per cursar ensenyaments en l'Escola professional per la Dona, a les senyoretes següents:

Beatriu Medrano i Garralda i Mercè Rubio i Abril, pel curs preparatori.

Mercè Mallol i Suazo, per al primer curs de l'especialitat de vestits.

Maria Fiol i Marquès i Cèlia Baró i Pulvé, pels cursos primer i segon, respectivament, de l'especialitat de capells.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Aprovar el plec de condicions facultatives i econòmiques per les obres de reforma de l'edifici destinat a Escola Local d'Indústries, de Canet de Mar, segons projecte formulat per l'Arquitecte adscrit al Servei d'Instrucció pública, i acordà l'anunci de la corresponent subhasta pel seu pressupost de contracte de pessetes 39,605'17, prèvia certificació de la Secció d'Intervenció d'haver estat complerts per l'Ajuntament els requisits que en les condicions d'adjudicació se li imposaren.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Disposar que passés al Consell de Pedagogia una petició dels alumnes de les especialitats de fusters i

paletes de l'Escola Elemental del Treball, interessant ampliació d'aquelles ensenyances.

(Sessió del dia 10 de novembre de 1920.)

Nomenar interinament, i fins el 30 de juny de l'any 1921, Professor de Dibuix de Taller aplicat als oficis del metall, a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb l'obligació d'una sessió setmanal de classe, D. Jaume Mercadé, amb l'assignació de 500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 9 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent; entenent-se, pels efectes de la nòmina, que ha començat en el seu comès el dia 1.r del present mes de novembre.

Nomenar interinament, i fins el 30 de juny de l'any 1921, Professor de Dibuix de Taller aplicat als oficis de la fusta, amb l'obligació d'una sessió setmanal de classe, en l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, D. Evarist Roca, amb l'assignació de 500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 10 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent; entenent-se, pels efectes de la nòmina, que ha començat en el seu comès el dia 1.r del present mes de novembre.

Nomenar interinament, i fins el 30 de juny de l'any 1921, Mestre argenter de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb l'obligació de quatre hores de classe setmanals, D. Jaume Mercadé, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 13 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent, fins a la seva liquidació, i la resta de la quantitat assignada a aquesta plaça, amb càrrec a l'economia que resulti de l'aplicació del Pressupost vigent als sous assignats, en virtut del concurs recentment convocat per les places de la mateixa Escola tècnica d'Oficis d'Art, a comptar del dia 1.r de l'actual novembre.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

Consignar a l'Escola Elemental del Treball la quantitat de 250 pessetes per a atendre l'augment de sou de la Srta. Dolors Hostalrich i Fa, que exerceix en la biblioteca de l'esmentada Escola, a càrrec de la partida núm. 132 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

UNIVERSITAT INDUSTRIAL DE BARCELONA

Per al curs de 1920-21, hi han hagut les següents matrícules : Escoles d'Indústries Tèxtils i de Blanqueig, Tintoreria, Estampació i Acabats : 1.r curs, 22; 2.n curs, 16; 3.r curs, 17; 4.t curs, 6. Total, 61.

Escola de Directors d'Indústries Químiques : 1.r curs, 57; 2.n curs, 39; 3.r curs, 25; 4.t curs, 22. Total, 143.

Institut d'Electricitat i Mecànica Aplicades : Escola de Directors d'Indústries Elèctriques : 1.r curs, 31; 2.n curs, 10; 3.r curs, 7; 4.t curs, 5. Escola de Directors d'Indústries Mecàniques : 1.r curs, 23; 2.n curs, 4. Total, 80.

Escola de Teneria : 1.r curs, 4; 2.n curs, 4. Total, 8.

Escola Superior dels Bells Oficis : Arts de la fusta: 1.r curs, 3; 3.r curs, 1. Jardineria : 1.r curs, 3; 2.n curs, 1. Tapiceria : 6. Escultura : 4. Arts de la terra : 1.r curs, 2; 3.r curs, 1. Ceràmica : 1. Dibuix : 4. Total, 26.

Escola d'Art Dramàtic : 1.r curs, 6; 2.n curs, 9; 3.r curs, 5; 4.t curs, 4. Total, 24.

Escola Superior d'Agricultura : Ensenyament per Enginyer Agrícol : 1.r curs, 12; 2.n curs, 14; 3.r curs, 7; 4.t curs, 8; 5.è curs, 7. Matèries isolades : 8. Tècnic agrícola : 1.r curs, 4; 2.n curs, 8. Total, 68.

Escola d'Alts Estudis Comercials : 1.r curs, 30; 2.n curs, 11. Total, 41.

Secció Preparatòria per les Escoles Tècnico-Industrials : 1.r curs, 32; 2.n curs, 11. Total, 43.

Estudis Normals : 1.r curs, 11; 2.n curs, 10. Total, 21.

Ensenyaments femenins : Escola Superior de Bibliotecàries : Curs Preparatori, 2; 1.r curs, 4; 2.n curs, 8; 3.r curs, 7. Total, 21.

Escola d'Infermeres : 1.r curs, 11; 2.n curs, 5. Curs especial de Laboratori, 6. Total, 22. Total d'alumnes de dia, 558.

Classes de nit : Escola Elemental del Treball : Secció d'Electricistes : 1.r curs, 81; 2.n curs, 36; 3.r curs, 17; 4.t curs, 10. Total, 144. Secció de Manyans : 1.r curs, 120; 2.n curs, 42; 3.r curs, 40; 4.t curs, 7. Total, 209. Secció de Fusters i Paletes : 1.r curs, 82; 2.n curs, 31; 3.r curs, 14. Total, 127. Secció de Teixidors : 1.r curs, 42; 2.n curs, 26; 3.r curs, 9. Total, 77. Secció d'Indústries Químiques : 1.r curs, 33; 2.n curs, 15; 3.r curs, 5. Total, 53. Secció de Fonedors i Modelistes : 1.r curs, 33; 2.n curs, 10; 3.r curs, 2. Total, 45.

Automobilistes, 40; Francès, 15; Estudis de recapitulació, 6; Classe preparatòria, 24.

Resum dels alumnes matriculats a l'Escola Elemental del Treball : Electricistes, 144; manyans, 209; fusters i paletes, 127; teixidors, 77; Indústries Químiques, 53; fonedors i modelistes, 45; automobilistes, 40; Francès, 15; Estudis de recapitulació, 6; Classe preparatòria, 24. Total, 740.

Escola Tècnica d'Oficis d'Art : Curs preparatori, 105. Joieria : 1.r curs, 9; 2.n curs, 3. Talla de fusta: 1.r curs, 6; 2.n curs, 3. Ebenisteria : 1.r curs, 10; 2.n curs, 2. Cisellat : 1.r curs, 2; 2.n curs, 2. Total, 142. Total d'alumnes de nit, 882.

Ensenyaments per correspondència : Extensió d'Ensenyament tècnic : Carrera de tècnic i expert electricista, 134. (La matrícula resta oberta tot l'any.)

Total d'alumnes matriculats a la Universitat Industrial pel curs acadèmic de 1920-1921, 1,574.

Han visitat darrerament la Universitat Industrial, D. Lluís d'Abaurrea, catedràtic de la Universitat de Sevilla; el general dels PP. Benedictins P. Fidel de Stotzingen, acompanyat de l'abad coadjutor de Montserrat; D. Antoni de P. Aleu; una nombrosa comissió de socis del Centre Excursionista de Terrassa; una comissió de filadors i teixidors de Manresa; Joventut Socialista de Barcelona.

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Aquesta Escola obre matrícula per un Curs preparatori per fonedors i modelistes, calderers, planxistes i fumistes i teixidors que desitgin ingressar en els ensenyaments especials de llur ofici respectiu, i fa una crida especial per aquells aspirants que ja havien fet una prova d'examen i no havien pogut ésser admesos per trobar-se fluixos en aritmètica i llenguatge, per tal que passin tot seguit a matricular-se al dit Curs Preparatori. Com que sols podran admetre's un nombre limitat d'alumnes, cal que aquells que els interessi passin el més aviat possible per l'Oficina de l'Escola (Urgell, 187), tots els dies feiners, de sis a set, o de vuit a nou del vespre.

L'Escola Elemental del Treball ha rebut de l'Ateneu Barcelonès l'autorització valuosa de què els alumnes que ho necessitin per llurs estudis puguin utilitzar la ben nodrida biblioteca que posseeix.

Excepció feta del curs «La Relativitat i les noves teories del coneixement», a càrrec del Prof. Terradas, la matrícula del qual estarà oberta a l'Institut d'Estudis Catalans, les inscripcions podran fer-se en el Departament d'Ensenyament Tècnic i Professional del Consell

de Pedagogia, Urgell, 187, tots els dies feiners, de nou a una del matí.

Aquesta Escola, desitjosa de complaure les demandes que se li han fet per part de molts obrers interessats, fa saber a tots els fadrins manyans que inaugurarà un Curset de Perfeccionament el dia 3 de gener de l'any que ve, el qual es compondrà d'Elements de Matemàtiques, Tecnologia, Mecànica i Dibuix.

La matrícula, que serà limitada i sols costarà 8'10 pessetes, queda oberta en la Secretaria de l'Escola tots els dies feiners, de vuit a nou del vespre.

Havent de començar en l'Escola Eelmental del Treball, el dia 3 del proper gener, les classes del Curs Preparatori per aprenents foneders i modelistes, teixidors, calderers, planxistes i fumistes, i quedant encara algunes places vacants, fa públic que segueixen admetent-se inscripcions en l'oficina de l'Escola (Urgell, 187) tots els dies, de sis a vuit, fins al 30 del corrent. La inscripció és completament gratuita.

INSTITUT D'ELECTRICITAT I MECÀNICA APLICADES

Aquest Institut inaugurà les seves tasques a primers d'octubre. El nombre d'alumnes ingressats fou de 55, i el total de les dues Escoles és de 80.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Notícies i documents

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

El dia 2 d'octubre es va reunir el Patronat sota la presidència d'En Joan Vallès i Pujals. Es varen aprovar les inscripcions de matrícules presentades i el pla de treballs per al curs 1920-21 que la Direcció va presentar. Es varen despatxar diversos assumptes de tràmit. I es varen donar per enterats, els reunits, de la instal·lació de l'Escola a la Universitat Industrial, efectuada en virtut d'acord anterior del Patronat i a tenor de les autoritzacions corresponents.

El diumenge dia 3, a les onze del matí, va tenir lloc al teatre Eldorado la sessió pública inaugural del curs, sota la presidència d'En Lluís Nicolau d'Olwer, que representava el senyor Alcalde de Barcelona. Prengueren seient en l'estrada el Diputat a Corts En Magí Morera i Galícia, els regidors En Josep Puig i Esteve i En Lluís Guarro, els professors, el Director i el Secretari de l'Escola i En Frederic Pujulà.

El Secretari llegí la memòria del curs anterior. El Director, N'Adrià Gual, pronuncià un discurs sobre la significació i finalitat de l'Escola, la situació actual del teatre català i els plans que la institució té en projecte per al curs que comença. En Frederic Pujulà llegí una conferència sobre «Les representacions teatrals en els camps de batalla de França», il·lustrant-la amb la projecció de diverses vistes fixes i tres pel·lícules, que foren facilitades expressament pel Servei Fotogràfic de l'Exèrcit Francès.

El dia 4, començaren les classes en les aules de l'Escola Superior de Bibliotecàries, que estan situades en la Universitat Industrial, i que han estat cedides per aquesta utilització.

El dia 3 de novembre es varen començar, en les classes, les lectures comentades de la primera de les obres del cicle de Teatre Català que s'han de representar a primers d'any. El dia 15 varen començar-se les lectures de la segona de les obres d'aquesta sèrie. El dia 19 es varen començar els assaigs de la primera.

El dia 19 es va publicar en la premsa local el següent cartell convocatòria del Concurs de 1920:

«*Convocatòria.* — L'Escola Catalana d'Art Dramàtic, que va iniciar l'any passat aquesta sèrie de Concursos públics, ve a continuar-los ara amb el de la present convocatòria.

»Com s'anunciava en l'anterior, cada un d'aquests Concursos es refereix a una determinada modalitat de la dramàtica per tal de què totes hi siguin sol·licitades expressament.

»Aquest Concurs de 1920, va encaminat a dotar al nostre teatre del gènere anomenat històric.

»Per a aquesta finalitat es parteix del principi de què la nacionalitat catalana té a través de la seva història un brillant patrimoni espiritual que pot excitar la inspiració dels poetes catalans, no per fer reproduccions encongidament estergides de la realitat, sinó per crear obres de veritable valor poètica que enlairin les nobles essències de la raça.

»L'Escola Catalana d'Art Dramàtic confia que els poetes de Catalunya aportaran llur col·laboració a aquesta tasca, estimulats pel designi patriòtic que la promou, i es proposa per la seva part correspondre als mereixements de l'obra que resulti premiada, amb el tribut moral de la seva predilecció artística més afectuosa.

»*Bases.* — 1. Es concedirà un premi de 500 pessetes a una obra dramàtica inèdita en vers, en tres o més actes, inspirada en un fet històric de Catalunya.

»2. Podran pendre part en aquest Concurs, tots els poetes de la nostra terra, sense limitació de cap mena.

»3. L'obra que resulti premiada quedarà de propietat del seu autor a tots els efectes legals corresponents. Únicament s'obliga l'autor a permetre que la primera representació es verifiqui a càrrec de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, dintre el terme màxim d'un any, a comptar des del dia de la publicació del veredicte, i a no publicar l'obra sense autorització de la dita Escola, abans de la indicada representació.

»4. Les obres s'hauran de trametre a la Secretaria de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic (Urgell, 187, Universitat Industrial), els dilluns, dimecres i divendres feiners, de set a vuit del vespre, fins el 30 de maig de 1921. Hauran d'aparèixer sense firma de cap mena, i s'acompanyaran d'un sobre clos, contenint el nom de l'autor.

»5. Formaran el Jurat els senyors Pere Corominas, Lluís Nicolau d'Olwer i Adrià Gual. El veredicte es farà públic, el més tard, per tot el mes de setembre vinent.

»Barcelona, 23 de novembre de 1920.»

El dia 21, al matí, l'Escola va pendre part a la sessió dels Amics de la Poesia, llegint-hi composicions l'alumna Na Josefa Tàpias.

El mateix dia, al vespre, es varen inaugurar en la sala-teatre del Círcol Egarenc, de Terrassa, la sèrie de sessions d'art que la dita entitat va encarregar a l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, amb la representació de l'obra *Les humils violetes*, que va ésser premiada en el Concurs de 1919.

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

Deixar temporalment sense proveir amb propietat la càtedra de Geografia Econòmica de l'Escola d'Alts Estudis Comercials.

Autoritzar la Direcció de l'Escola d'Alts Estudis Comercials per a proveir interinament, per la durada del curs actual, la càtedra de Geografia Econòmica, donant-

ne compte al Consell Permanent per mitjà de la corresponent proposta.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

Nomenar D. Rossend Serra i Pagès Professor interí de Geografia econòmica de l'Escola d'Alts Estudis Comercials per la durada de tres cursos, a finir el dia 31 de juliol de 1923, i amb l'assignació anual de 3,000 pessetes, amb càrrec al cap. 2 de l'anex núm. 20 del Pressupost vigent.

Encomanar a la Direcció de l'Escola d'Alts Estudis Comercials el projecte de Bases de Concurs per la concessió d'una beca per a ampliar estudis de Geografia econòmica a l'estranger.

Nomenar Professor de Teoria de l'Economia i Política Social a l'Escola d'Alts Estudis Comercials, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del passat mes d'octubre, i d'acord amb totes les altres Bases del Concurs, D. Manuel Reventós i Bordoy, amb l'assignació de 3,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. núm. 9 de l'anex núm. 20 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

Que el certificat d'estudis de les Escoles Mercantils Catalanes que manté el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona, corresponent al pla per a dependents administratius i comptables, habiliti per a ingressar sense examen previ d'admissió, en tots els grups de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, excepció feta dels Estudis de Mercologia.

Que el certificat d'estudis de les esmentades Escoles Mercantils Catalanes, corresponent al pla per a dependents venedors i viatgers, sigui suficient per a ingressar a tots els grups de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, menys el d'organització d'empreses mercantils i el de Mercologia.

Que perquè els dos certificats d'estudis abans esmentats habilitin per a ingressar a Mercologia, sigui precís que els alumnes presentin un certificat en el qual consti que han cursat i aprovat l'assignatura de Química.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Notícies i documents

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Junta de Professors. — El dia 15 tingué lloc la reunió ordinària de cada mes, en la que fou discutit el quadre de les qüestions pedagògiques i tècniques presentades en el curs de l'ensenyament durant el mes d'octubre darrer.

Quedaren redactades algunes esmenes que seran introduïdes en les pròximes edicions dels textos de l'Extensió per a perfeccionar la llur valor pedagògica, experimentalment compulsada.

S'acordà que durant el mes actual la Direcció faci un pla d'adaptació d'algunes noves obres de text a presentar a l'aprovació de la Superioritat en la data més pròxima possible.

Moviment d'alumnes. — Inscrits durant el mes a la Secció d'Experts Electricistes, amb el grau previ de Tècnics Electricistes (única secció creada fins avui): D. Isidre Petit, de Badalona; D. Josep Mestres, de Vilafranca del Penadès; D. Lluís Puigdemont, de Ripoll. Sumats al nombre total de l'Escola, fan 137 alumnes. (Per errada de caixa es consignà un total de 131, en lloc de 134, a la CRÒNICA darrera.)

Ensenyament. — Consultes evaquades : 514; exàmens escrits, segons qüestionaris, 301.

Propaganda. — Lletres rebudes : 42; lletres trameses amb prospectes : 83.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses, de tràmit i administració : 25; rebudes : 22.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir, de conformitat amb la Ponència d'Hisenda, una subvenció al senyor President de la Comissió organitzadora del II Congrés de Bombers, per tal de contribuir a atendre les despeses que ocasionarà l'esmentat Congrés.

Concedir a D. Manuel Manonelles i Canadell, la quantitat de 500 pessetes que figura en la partida 203 del Pressupost vigent, en concepte de beca d'estudis i com a alumne de l'Escola Normal de Mestres de Lleyda.

(Sessió del dia 11 de novembre de 1920.)

Pendre grat esment de la nota comunicada pel senyor Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, referent a Instrucció pública a Andorra, i de conformitat amb l'esperit d'aquella nota i amb l'orientació que assenyala per una actuació docent en la veïna Vall, a proposta del senyor Conseller-ponent, i encomanar al Consell de Pedagogia que estudiï la manera de dur a la pràctica una col·laboració de la Mancomunitat de Catalunya en l'organització de la Instrucció pública a Andorra.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

ENSENYAMENTS ORGANITZATS DE LA MANCOMUNITAT

Els ensenyaments que directament depenen de la Mancomunitat i són posats sota la inspecció i direcció del Consell de Pedagogia, es divideixen en tres ordres:

a) Ensenyaments de caràcter primari i secundari.
b) Ensenyaments de caràcter tècnic i professional.
c) Ensenyaments superiors.

Cada un d'aquells ordres d'ensenyaments comprèn diversos grups o seccions. Corresponen al primer:

Ensenyament primari i secundari

1. *L'Escola Montessori.*

Escola primària, en la que s'aplica el mètode pedagògic montessorià. Preparació per a l'ensenyament secundari.

2. *Els Estudis Normals.*

Institució essencialment professional, dedicada a la formació de mestres primaris i al cultiu de les ciències relacionades amb la Pedagogia.

3. *L'Escola d'Estiu.*

Cursos especialitzats i cursos generals per als mestres i mestresses.

4. *L'Ensenyament domèstic.*

Assajat en l'Escola d'Estiu, l'ensenyament domèstic és objecte d'una organització especial.

En l'ordre de l'ensenyament tècnic i professional, les escoles sostingudes per la Mancomunitat es classifiquen segons les carreres que s'hi cursen. Les institucions se-

nyalades amb asterisc * són dirigides i administrades pel Patronat de l'Escola Industrial. La classificació que d'elles es fa és la següent:

Ensenyaments tècnics i professionals

a) Carreres tècnico-industrials

1. *Escola d'Indústries tèxtils.*
2. *Institut de Química aplicada.**

Comprèn l'Escola de Directors d'Indústries Químiques i el Laboratori d'Estudis Superiors de Química.

3. *Institut d'Electricitat i Mecànica Aplicades.**

Aquest Institut comprèn l'Escola de Directors d'Indústries Elèctriques i la de Directors d'Indústries Mecàniques.

4. *Escola de Teneria.**

Aquestes escoles donen el títol de Director de la Indústria respectiva.

b) Carreres tècnico-artístiques

1. *Escola Superior dels Bells Oficis.*

Ensenyaments sobre les arts de la terra, de la fusta, del teixit, de la jardineria, etc. Ensenyances especials de dibuix, modelat, escultura, Història de l'Art, etc.

2. *Càtedres lliures de les Escoles d'Arts i Indústries.*

Càtedres de dibuix, pintura i composició procedents de l'Escola d'Arts i Indústries, incorporades a l'Escola Superior dels Bells Oficis.

c) Carreres comercials

1. *Escola d'Alts Estudis Comercials.*

Especialització tècnica comercial i formació del professorat de les Escoles Locals de Comerç de la Mancomunitat.

2. *Escola Local de Comerç, de Lleyda.*

(En vies de constitució.)

d) Carreres administratives

Escola de Funcionaris d'Administració Local.

Formació d'empleats municipals i provincials.

e) Carreres agrícoles

Escola Superior d'Agricultura.

Dóna els següents ensenyaments: grau de Tècnic Agrícola, grau d'Enginyer Agrícola, grau de Professor en Agricultura, Cursos breus especialitzats en les comarques i ensenyances en els camps experimentals.

f) Carreres especials per a la dona

1. *Escola Superior de Bibliotecàries.*

Formació d'un cos de Bibliotecàries, especial per al Servei de les Biblioteques Populars de la Mancomunitat.

2. *Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.*

Preparació de personal femení per als títols de: Infermeres de la Mancomunitat, Infermeres per malalties mentals, Infermeres guarda-infants i Ajudantes de Laboratori.

3. *Escola Professional per la Dona.*

Ensenyament professional de vestits, capells, roba blanca i puntes, amb una secció de cultura general per totes les alumnes.

4. *L'Escola de Tall, de Girona.*

g) Ensenyaments per correspondència

Extensió d'Ensenyament tècnic.

Aquesta Extensió ensenya per correspondència l'especialitat d'Electricista i prepara les d'Agricultura, Construcció, Comerç, etc.

h) Ensenyaments per als obrers

Escola Elemental del Treball.

Aprenen o perfeccionen els oficis llurs, en aquesta Escola, els manyans de màquines, electricistes, mecànics automobilistes, conductors de màquines de vapor, fonedors, modelistes, operaris d'indústries químiques, teixidors, fusters, paletes, etc. Classe de francès. Biblioteca a disposició dels alumnes. Cursos d'Humanitats especials per a obrers.

Escola tècnica d'Oficis d'Art.

Secció de nit de l'Escola Superior dels Bells Oficis. Es donen actualment tots els ensenyaments per les especialitats d'Arts de la Fusta i Arts del Metall.

En l'ordre d'Ensenyament Superior, la Mancomunitat sosté les institucions següents:

Ensenyaments superiors

1. *Seminari-Laboratori de Pedagogia.*
2. *Seminari-Laboratori de Filosofia i Psicologia.*
3. *Seminari-Laboratori de Fisiologia.*

Aquests Seminaris-laboratoris són organitzats per l'Institut d'Estudis Catalans.

4. *Cursos Monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi.*

Sèries de cursos de primavera o de tardor sobre temes científics i de recerca personal.

5. *Estudis Universitaris Catalans.*

Càtedres lliures d'extensió universitària.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta del Conseller-ponent d'Agricultura, i escoltades les seves explicacions verbals, organitzar a l'Escola Superior d'Agricultura una Secció d'Extensió d'Ensenyament agrícola per mitjans postals, posant-se en relació amb l'Extensió d'Ensenyament tècnic, per ço que es refereix a organització administrativa, per tal d'evitar, en quant sigui possible, duplicitat de personal i de funcions.

Facultar la Direcció de l'Escola, per encarregar i empendre la publicació dels primers opuscles més repe-

tidament sol·licitats, en les condicions detallades en el projecte que ha formulat.

Carregar les despeses que aquestes publicacions originin al cap. 28, partida 329, destinada a publicacions de l'Escola, etc.; però, tenint en compte que la consignació fou calculada sense pensar en aquesta nova activitat i essent probable que el seu import es rabassi, en son dia podrà fer-se una transferència de qualsevol de les partides 344, 345 o 347, que total o parcialment deixen d'esmerçar-se.

(Sessió del dia 11 de novembre de 1920.)

Donar-se per enterat de l'organització, a càrrec de l'Escola Superior d'Agricultura, d'un Curset d'Avicultura i Indústries anexes, confiat a D. Salvador Castelló, a començar el dimarts, dia 23 del mes que som, en classes de dues hores, els dimarts, dimecres, divendres i dissabtes, de dos quarts de cinc a dos quarts de set de la tarda, especialment dedicat als alumnes del curs d'especialitats de la referida Escola, admetent-se també inscripcions lliures al preu de 20 pessetes matrícula, i destinant-se al Sr. Castelló la gratificació de 400 pessetes, amb càrrec al capítol 30, partida 329 del Pressupost vigent.

Facultar el senyor Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, D. Pere Mias, per a fer el nomenament d'un mosso encarregat de serveis generals a l'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat, amb el sou de 1,825 pessetes anuals, a càrrec de la partida 304 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

SECCIÓ D'ENSENYAMENT POSTAL DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Les nombroses consultes que han arribat a les nostres mans, com també les fetes semblantment a l'Oficina d'Extensió d'Ensenyament Tècnic, manifestant un desig general de cultura en agricultors als quals les ocupacions no els permeten traslladar-se per un cert temps a la nostra ciutat, han fet ja de temps néixer en nosaltres el convenciment de lo ben acollida que seria una obra, organitzada com a una Secció d'aquesta Escola que pogués satisfer aquests desitjos repetidament expressats. No ens enlluernen els resultats externs de les escoles per correspondència, del mètode d'ensenyament de les quals en conixem els aventatges i els defectes (el que ens facilita el fugir d'aquests donant al nostre organisme un caràcter adequat); però, creiem que una actuació seriosa en aital sentit podria fer tasca molt profitosa en la difusió de la cultura agrícola. És el mitjà que amb menors despeses pot aconseguir més grans utilitats, i el que millor s'adapta al moment. El nostre pla d'ensenyament agrícola integral, exposat en la memòria presentada en tractar de la reorganització de l'Escola, el formaria la creació d'una sèrie d'Escoles elementals i pràctiques, establertes en les comarques agrícoles més característiques, de les que l'Escola Superior en fóra el coronament. Però, essent difícil per lo costós, la implantació actual d'un pla tan complet, creiem que en podria substituir parcialment els efectes una secció d'extensió d'ensenyament postal, amb les limitacions i complements necessaris.

Abans de tot, s'hauria de considerar sempre, i mai apartar-se d'aquest caràcter, com un ensenyament auxiliar de tasca purament difusora. No altra cosa ens permet en agricultura, branca essencialment pràctica, la més elemental honradesa pedagògica. Per tant, res de fer una carrera més, res de donar títols a base d'ensenyaments seguits en aqueixa forma. Els alumnes podrien estudiar aquelles especialitats que els interessés, i si volien se'ls estendria un certificat de les matèries cursades. Es tracta solament de donar una possibilitat d'apendre a l'assedegat de saber, de portar el llibre — i el comentari que el fa comprensible — als camps.

Però no és prou aquesta limitació, creiem indispensable en absolut completar els ensenyaments postals amb cursets pràctics intensius una vegada preparats els alumnes per a l'estudi teòric que els capacitaria per a treure'n tot el fruit. No es podrien lliurar els certificats sense concórrer per a cada matèria en aquests cursos pràctics, que de moment es donarien en els laboratoris centrals, i més endavant, si la institució prenia desenrotllament, podrien organitzar-se en els centres de comarques on hi hagués un nucli d'alumnes.

Així aniria naixent una veritable organització de cursos d'hivern, tan arrelats a l'estranger, i aquí dificultats per la resistència de l'agricultor de moure's de la seva llar. La solució intermitja de preparar-se a la casa pròpia i després concretar aquests coneixements en curs reduït, intensiu, pràctic, és segur que encaixaria en l'esperit de la gent de la nostra terra.

Per a fer viable el projecte s'hauria de comptar amb l'organització administrativa de l'Extensió d'Ensenyament Tècnic, permetent reduir el personal necessari a un Ajudant-tècnic; i a més fóra precís començar moderadament amb unes poques matèries especialitzades, les de màxim interès momentani. A voler fer un pla de carrera completa per a donar un títol, s'haurien de veure inicialment les primeres matèries, fonamentals, bàssiques. Això obligaria a una obra de despeses crescudíssimes, i en el nostre cas, completament desplaçada. En canvi, creiem de suma eficàcia anar a satisfer necessitats concretes, i preferentment a mesura que les consultes ens demostrin que es presenten en major acuitat. Això no vol dir que es tracta d'iniciar una obra dispersa sense pla prèviament establert, exposarem a continuació una relació de matèries projectada en principi i que pot compendre uns seixanta o setanta opuscles de cinquanta planes com a terme mig, i que integra el quadre complet dels coneixements agrícoles.

I. — *Agricultura* : Geologia agrícola; Agrologia; Fisiologia vegetal; Fitotècnia general. Adobs. Cereals; Plantes farratgeres; Hortes i conreu forçat; Vinya; Oliveres; Arbres fruiters; Boscos i arbres de ribera; Plantes industrials i medicinal. Construccions rurals; Màquines agrícoles; Electrotècnia agrícola; Recerca d'aigües; Hidràulica agrícola. Economia agrícola; Comptabilitat agrícola.

II. — *Ramaderia* : Races de cavalls, ases i muls; Races bovines; Races ovines i caprines; Races porcines. Reproducció i herència; Principis d'alimentació; La producció de poltres, nadons i pollins; El treball del bestiar de peu rodó; La producció de bous de treball i de bous per a l'escorxador; La producció i explotació de vaques de llet; La producció de carn de xai, moltó i cabrit; La cria i engreixement del porc. Avicultura. Construccions ramaderes. Economia de la ramaderia.

III. — *Indústries agrícoles* : Enologia; Fabricació d'alcohols; Fabricació de sucres; Molineria; Fabricació de fècules i midons; Elaboració d'olis; Indústries de la llet; Indústries de la carn; Fabricació de conserves; Indústries de plantes aromàtiques; Indústries de plantes medicinals.

IV. — *Anàlisis* : Anàlisi de terres; Anàlisi d'aigües potables; Anàlisi d'adobs; Anàlisi de productes agrícoles; Anàlisi de productes industrials agrícoles.

Aquestes matèries vindrien en sa majoria a correspondre en extensió a un opuscle, essent algunes excepcionalment de dos o més. S'hauria d'empendre el

primer any la publicació d'una xifra mínima de sis opuscles, escollint els temes dels diversos grups i els més sol·licitats, per exemple, de la primera Secció : *Vinya, Olivera, Adobs;* de la segona : *Reproducció i herència, Principis d'alimentació, La producció i explotació de vaques de llet;* de la tercera : *Enologia, Elaboració d'olis, Indústries de la llet;* i de la quarta : *Anàlisi d'aigües potables.* Essent els opuscles d'unes cinquanta planes, i remunerant els autors amb la mateixa forma assignada per l'Extensió d'Ensenyament Tècnic, o sigui deu pessetes per plana; considerant els preus actuals del paper i la impressió i tirant una edició de 600 a 700 exemplars creiem que cada opuscle acabat ens vindria a costar unes 1,300 pessetes.

Es necessitaria, per tant, per a començar seriosament l'obra, una suma de 12,000 a 15,000 pessetes. S'ha de considerar aquesta quantitat no com a un dèficit anual, puix que les despeses no són per un any únicament, ja que sempre la més important que és la impressió s'ha de repartir en varis. En realitat, a mesura que afluirien les matrícules de les matèries cada cop més nombroses, i editades en anys anteriors, s'anirien igualant els ingressos a les despeses fins a fer, en un curt terme de ben pocs anys, que aquesta Secció visqués i es desenrotllés pels seus propis mitjans, com la repetida experiència ho demostra.

En aquesta forma, començant modestament, no volent crear una nova escola que semblaria oposada a l'existent, fent una acció auxiliar que, al contrari, faria conèixer-la i apreciar-la, i considerant l'ensenyament postal solament com a una contribució al problema de la cultura agrícola, no és dubtós esperar que l'obra a empendre fóra d'una veritable i extensa utilitat.

CURSET D'AVICULTURA I INDÚSTRIES ANEXES

Formant part de la sèrie de cursos extraordinaris i monogràfics, l'Escola Superior d'Agricultura ha confiat a D. Salvador Castelló un curset de lliçons sobre Avicultura i indústries anexes, començant el 23 de novembre per acabar el 18 de desembre.

Els temes de les lliçons són aquests : Construcció i tipus de galliners; establiment d'un bon galliner; alimentació de l'aviram; mètodes d'explotació moderns; incubació i cria natural i artificial; recria i adaptació; producció d'ous i de pollets; indústria pollera i de l'engreix; cria d'aviram de raça; higiene de l'aviram; enemics del mateix; foment i organització avícola; societats avícoles; l'any en el galliner, distribució dels treballs de l'avicultor en cada mesada de l'any; indústries anexes a la cria de gallines; oques, faisans i altre aviram; conills.

CONFERÈNCIES

Conferència a Olesa de Montserrat, el dia 14 de novembre, per D. Jaume Raventós. — Cridat a aquella població per valuosos viticultors de la comarca, el conferenciant va explicar el funcionament dels Cellers Cooperatius i les diferents maneres de fer-se amb el capital necessari, insistint sobre la conveniència de què ells mateixos se'l procuressin per una emissió d'obligacions amortitzables. Va demostrar com la creació del Celler, des del punt de vista tècnic i econòmic, portava grans aventatges. Allí mateix, acabada la conferència, es va obrir la llista de socis, nomenant una Comissió interna per a portar a cap l'empresa.

PROJECTE DE REORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

I. *El procés del projecte de reforma.* — No respon la present Memòria, que inclou un projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura, a un desig d'innovació sorgit espontàniament i momentàniament dels seus elements; és el terme d'un llarg procés, tan llarg gairebé com la vida mateixa de l'Escola, i compliment d'encàrrecs explícits fets als seus professors, pels organismes oficials dels quals l'Escola ha depengut. Aquest caràcter obliga a prologar-la amb unes curtes notes preliminars, historiant i explicant els motius que han afermat la seva necessitat.

Creada l'Escola Superior d'Agricultura per la Diputació de Barcelona en l'any 1912, fou encarregada la seva administració a un Patronat, regint-se per unes bases i un pla d'ensenyament que, a part lleugeres modificacions, han continuat vigents fins avui. No es pot parlar sinó en lloança dels documents esmentats que palesen un estudi pregon del problema de l'ensenyament agrícola, i una curosa adaptació en la nostra terra de ço fet — en instal·lacions d'Escoles i en mètodes pedagògics — en altres nacions. Però, no és difícil compendre la impossibilitat de trobar aprioristicament sols per intuïció i documentació, les solucions més adequades d'una obra a fer. Mai els marcs fixats s'adapten en absolut a una obra viva, i és aquesta en créixer i desenrotllar-se que senyala la norma de la seva llei pròpia, dintre les línies generals de les directives primeres.

Ben aviat aquesta necessitat es féu sentir. Tot just començada la tasca de l'Escola, canvià el Patronat algunes de les bases fonamentals, i principalment el nombre i distribució d'assignatures que sofriren diverses modificacions. A més, algunes de les regles escrites caigueren aviat en desús; altres, en canvi, anaren arrelant-se per la llei del costum, portant a acords del Patronat modificadors de les Bases de fundació.

Senyalem que aquestes variacions — fora la reorganització del Grau de Tècnic Agrícola, de la qual se'n parlarà en el corresponent capítol — no alteren principis fonamentals de l'estatut primer, referint-se sols a qüestions de detall i d'organització, però feien veure la necessitat d'una reforma, i eren a l'ensems formes esquifides de posar-hi remei. Comprenent-ho així, el Patronat acordà empendre una nova reglamentació de l'Escola Superior d'Agricultura; però, com que a ell li era difícil fer-la (encara que l'alta capacitat dels seus elements hauria pogut donar el fruit d'una bella reforma) perquè les sessions no podien sovintejar per les ocupacions dels seus components, encarregà a la Direcció i als Professors de l'Escola la redacció d'un Projecte de reorganització, en el qual el Patronat es basaria. En aquesta demanda s'inicia el procés del qual és coronament la present Memòria.

Tenien lloc aquests fets en el temps de la darrera gestió del Patronat, acordada ja per la Diputació de Barcelona al traspàs de l'Escola Superior d'Agricultura a la Mancomunitat de Catalunya. Era en el curs passat de 1918-1919. Reunit el Claustre de Professors, cregué del seu deure respondre a la confiança que a ell es posava, i oferí un concurs i col·laboració sense restriccions de cap mena, creient-se en justícia el més adequat per a portar la reforma a terme, ja que és amb la vida escolar cotidiana que es veuen la multiplicitat de factors a considerar, per a no caure en artificialitat. Per a complir la promesa celebrà el Claustre diverses sessions, però la mateixa incertitud de règim i d'atribucions derivada del moment de transició d'un a altre organisme oficial, féu que en les Juntes no es passés en general d'un canvi d'impressions, fecund en ço que anava cris-

tallitzant conceptes, però no precisat en regles escrites. Traspassada l'Escola a la Mancomunitat, en 1.r d'abril de 1919, el Conseller-ponent en els afers d'Agricultura, D. Josep Mestres, en una sessió convocada aposta, ratificà al Claustre l'encàrrec fet pel Patronat, però, com que el curs era molt avançat foren poques les reunions que abans de les vacances pogueren celebrar-se.

Renovat el Consell de la Mancomunitat, en agost de 1919, en començar el curs present, el Conseller-ponent D. Pere Mias, en una reunió celebrada el dia 23 d'octubre tornà a encarregar al Claustre l'acabament de l'estudi iniciat, i aquest, sense trigar, es posà a la tasca reunint-se en Junta els dies 24 de novembre i 19 de desembre de 1919, 5 de gener, 13 de febrer, 21 d'abril, 26 d'abril, 30 d'abril i 7 de maig de 1920, fins a donar per acabat el Projecte de reorganització que avui presenta, que fou aprovat en sa totalitat i per unanimitat en una darrera reunió celebrada el dia 17 de juny de 1920.

Es desprèn d'aquesta relació que no es presenta un projecte fet a la lleugera; el Claustre ha procurat fugir de tota improvisació, meditant atentament els punts controvertits, estudiant les solucions contradictòries adaptades en altres centres docents, no prenent els definitius acords segons les incidències d'una discussió, sinó després d'haver pesat en l'interval de dues sessions la valor de les opinions oposades. A més, per a fugir d'una visió unilateral, el Claustre obrí entre els alumnes i ex-alumnes de l'Escola una informació, convidant-los a indicar tots aquells punts la modificació dels quals creguessin que havia de resultar en profit de l'Escola, informació a la que van concórrer els alumnes en forma col·lectiva amb un interessant document que contenia quaranta set notes, coincidents per complet en esperit i gairebé tot en detall amb el projecte del Professorat.

No pretén el Claustre presentar una obra definitiva, solament sí haver complert la seva tasca a consciència. Fóra contradir les seves pròpies idees, creure que el reglament podrà adaptar-se a totes les contingències del futur. Sap prou que la senyal de vitalitat — i l'Escola no pot ésser una institució morta, burocràtica, baldera en un vestit encarcarat — és el sobrepassar les fites prèviament establertes. Però, creu que les normes presents poden servir per a donar-li estabilitat, encarrilar el seu progressiu desenrotllament, donant-li una llei adequada i una orientació fecunda.

(No acaba.)

ESCOLA DE ZOOTÈCNIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Procedir a l'adquisició d'una finca destinada a Escola de Zootècnia i realització dels serveis del Departament d'Agricultura, mitjançant concurs, amb subjecció a les següents Bases:

1.a La finca ha de contenir, almenys, 15 hectàrees de regadiu, aplanat i arreglat, amb les corresponents acèquies i desguassos, amb aigua suficient per a destinar-la a ferratges.

2.a Ha de contenir, demés, un mínimum de 10 hectàrees de vinya plantada i en bon estat de conservació.

3.a En ella han d'estar-hi enclavades aquelles construccions que siguin necessàries per a la seva explotació, casa, celler, quadres; no essent obstacle al concurs que aquestes construccions siguin deficients.

4.a Estarà proveïda de les màquines i arreus de conreu més indispensables, no essent obstacle que el número i qualitat d'aquests siguin deficients.

5.a La finca ha d'estar alliberada de tota contracta d'arrendament, parceria, rabassa, o altra que pugui coartar la llibertat de l'explotació, per una durada major de la de l'any agrícola.

6.a L'estació de ferrocarril més propera a la finca no ha de distar més que 40 quilòmetres de Barcelona, per línia de ferrocarril.

7.a La casa de la finca no ha de distar més de 4 quilòmetres de l'estació en carretera o camí.

8.a Seran admesos al concurs, o un propietari sol que ofereixi la seva finca, o bé una agrupació de propietaris que ofereixin dues o més finques confinants que reuneixin conjuntes les condicions esmentades.

9.a El preu de la finca o finques que s'ofereixin, serà pagat en cinc anys, a raó de la quinta part per cada any; fent-se la primera remesa en formalitzar la contracta, i cada una de les altres abans de vençuts els anys, comptats des de la data de la primera remesa, sense abonaments d'interessos.

10.a En igualtat de circumstàncies, serà preferida la que estigui lliure de censos, dominis i altres càrregues.

11.a Es rebaixarà del preu l'import de les càrregues intrínseques, i el de les extrínseques es separarà per a fer-ne pagament a qui de dret correspongui.

12.a El proponent haurà d'acompanyar, quan se li previngui, els títols de propietat i plànols de la finca, i el certificat de càrregues, lliurat pel Registre de la Propietat.

13.a S'aplicaran al present Concurs els preceptes de la Instrucció per a la contractació de serveis provincials i municipals de 24 de gener de 1905.

14.a Podran presentar-se proposicions pel termini de seixanta dies, a comptar des de la inserció del corresponent anunci a la *Gaceta de Madrid*, acompanyant una pòlissa de dues pessetes i la cèdula personal de l'interessat.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL

La multiplicació cada dia més amenaçadora de les plagues invasores dels cultius a Catalunya ha de moure l'interès de la Mancomunitat a propulsar les campanyes de lluita per a combatre-les i si és possible extingir-les.

És cert que els treballs i descobriments efectuats en països estrangers ens han servit mantes vegades de patró i ensenyament; però, aquesta situació d'anar sempre a remolc, demés d'ésser d'una trista i humillant condició que no ens deixa ocupar el lloc que devem aspirar en el progrés mundial, ens retarda uns anys els mitjans de defensa amb greus perjudicis dels nostres interessos agrícoles i ens deixa del tot desarmats contra aquestes manifestacions patògenes que són característiques i exclusives de la nostra terra.

No han faltat a Catalunya entitats que d'una o altra manera han aportat la seva activitat en la lluita contra les malalties dels vegetals conreats. Les Seccions de Viticultura, Terra campa i Arbres fruiters dels Serveis tècnics d'Agricultura, ja en els seus camps d'experiència, ja fora d'ells, en les llurs campanyes de divulgació han realitzat estudis, assaigs comparatius i campanyes divulgadores. Els Consells provincials de Foment que disposen com a mitjans econòmics d'unes quotes de recàrrec damunt de la contribució rústica, han esmerçat els seus cabals en fulles i fullets de divulgació, conferències i campanyes d'extinció; el de Barcelona, demés, posseeix un important Museu de patologia ve-

getal. Les estacions enològiques de Vilafranca del Penedès i de Reus, l'Estació olivarera de Tortosa, i els Serveis agronòmics provincials, poden també apuntar-se a favor seu treballs ben dignes de lloança. No devem tampoc deixar d'esmentar els treballs científics realitzats per la Secció de Ciències de l'Institut que aplega els esforços dels més eminents naturalistes de la nostra terra.

Però, deixant de banda la falta de coordinació d'aquests esforços, sempre s'ha observat la falta d'un Laboratori d'estudi i d'investigació en el que fossin degudament cercades, estudiades i classificades les causes patògenes, per personal d'una adequada preparació científica, i ensems meditats i proposats els mitjans més racionals de lluita.

Pensant en aquesta necessitat i comptant demés amb la valuosa i desinteressada cooperació oferta als nostres plans per l'eminent naturalista el Dr. Bofill i Pitxot, de la Secció de Ciències de l'Institut, ens hem decidit a proposar al Consell de la Mancomunitat la creació d'un Laboratori de Patologia vegetal especialment dedicat a estudis de biologia vegetal, entomologia i botànica sots aquells aspectes que l'han de convertir en base científica a totes les campanyes de divulgació i extinció que diverses entitats puguin realitzar.

No voldríem pas que aquí es quedessin estancats els nostres propòsits, ans bé les nostres aspiracions van bastant més enllà. Els nostres desigs, i fins podem dir que les nostres esperances, estan en establir una real coordinació i una intel·ligència orgànica entre tots els organismes ja esmentats, fonamentades en una adequada distribució de funcions.

Unes, aquelles que estan més immediatament lligades amb els conreadors, podrien aportar al Laboratori elements d'estudi, altres, aquelles que disposen de mitjans pecuniaris, podrien ésser les que assagessin i divulguessin els mitjans de lluita proposats pel Laboratori, i les que per la seva naturalesa són de caràcter purament científic podrien aportar llurs relacions amb els centres científics estrangers ensems que llurs treballs propis.

Tots aquests esforços coordinats constituirien els fonaments d'un futur Institut de Patologia vegetal, que podria esdevenir una de les Institucions més útils i glorioses de la nostra pàtria, i vera escola de formació d'un estol de pacients investigadors i enèrgics lluitadors.

I per a donar efectivitat a tot ço que s'ha anunciat, el Conseller-delegat dels afers d'Agricultura té l'honor de proposar al Consell de la vostra digna Presidència l'adopció del següent acord:

Es crea una nova Secció dels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat, que es denominarà Laboratori de Patologia vegetal, especialment dedicat a estudis de biologia vegetal, entomologia i botànica, amb mires a l'orientació científica de la lluita contra les malures de les plantes.

En el vinent Pressupost de la Mancomunitat s'inclouran les partides necessàries per a la instal·lació i manteniment del dit Laboratori, així com per a retribució al personal que hagi de regir-lo.

(Sessió del dia 11 de novembre de 1920.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Concedir a D. Josep Poch i de Feliu, Cap del Servei de Terra Campa del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat, una llicència sense sou, per tot el mes de gener propvinent.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1920.)

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acordà el Consell:

Obrir una informació sobre els extrems del projecte d'Acció Social Agrària, presentat a la darrera Assemblea de la Mancomunitat, referents a parcel·lació de terrenys de conreu i construcció de cases barates per obrers del camp; deixant aprovat el qüestionari que haurà de regir-la i fixant pel primer de l'any que ve la data del seu tancament.

(Sessió del dia 11 de novembre de 1920.)

Obrir una informació, fins el 31 de desembre pròxim, del Projecte de Crèdit Agrari, portat a l'Assemblea de la Mancomunitat en la seva tretzena reunió, mitjançant un qüestionari que es farà públic per a coneixement dels interessats en la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT, i en tiratge a part.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

SECCIÓ DE TERRA CAMPA

El personal de la Secció organitzà una campanya de selecció de llavors i sembrà cereals a l'Empordà i plana de Vich.

Es donà una conferència a Castelló d'Empúries tractant de la manera de seleccionar els blats de llavor, i les millors maneres de fer una bona sembra.

Preparà conferències a Sant Pere Pescador, Fortià, Vich, Folguerolas, Roda, Granollers de la Plana, Gurb, Malla, Taradell i Santa Eugènia de Berga. Les dites conferències foren suspeses per causa dels temporals, no podent-se aplaçar per haver passat l'oportunitat.

Actualment està recollint dades per a confeccionar una Memòria resum de les tasques fetes en els camps experimentals d'Avià, Alguaire, Bellcaire d'Urgell, Bellcaire d'Empordà, Guissona, Manlleu, Noves de Segre, Olot, Palautordera, Peramola, Sort, Solsona i Sampedor.

Desenrotllament del pla de cultius traçat per a l'any 1921.

SERVEI D'ENOLOGIA I VITICULTURA

Els Enginyers Srs. Ymbert, Badell i Dàneo, han dirigit l'elaboració de les quantitats d'hectòlitres que es relacionen en els Cellers Cooperatius següents:

Falset, 12,000; Guiamets, 6,000; Terrassa, 10,000; Rubí, 10,000; Polinyà, 1,000, y Palau d'Anglesola, 8,000.

S'han confeccionat les estadístiques dels resultats de la producció de veremes en els camps experimentals de Barbarà, Vilamaniscle, Sallent, Tivissa, Esparraguera i Palau d'Anglesola.

SECCIÓ D'ARBRES FRUITERS

El Servei estudia les varietats catalanes d'ametlles i avellanes des dels punts de mira científic, industrial i agronòmic, per tal d'incorporar-les a la pomona internacional on eren fins ara ignorades.

Aquest estudi és ja complet per algunes varietats. Amb l'objecte de delucidar qualques punts encara obscurs, el Servei s'ha posat en relació amb institucions científiques italianes, com les d'Avellino, Portici i Acireale, etc.

Ha començat, també, la creació d'un herbari de varietats, on es recolliran tots els exemplars cultivats a

Catalunya, completant aquest arxiu amb documents fotogràfics obtinguts pel Servei mateix amb el fi de permetre una fàcil descripció i identificació de les varietats.

S'han comprovat els efectes de la poda d'oliveres practicada l'any passat en seixanta pobles de Catalunya, i que han estat arreu altament satisfactòries.

S'han obtingut els primers resultats numèrics dels experiments realitzats en els camps experimentals d'oliveres i ametllers, malgrat no poder acceptar-se com a definitius, permeten ja treure algunes conclusions pràctiques respecte a l'orientació a seguir en aquests conreus.

El Servei ha respost detalladament a numeroses consultes rebudes de tots els indrets de Catalunya sobre els diferents conreus i indústries dels quals s'ocupen, principalment ametlles i olis.

Ha estat contestada una consulta de Guiamets sobre cultiu d'ametllers.

S'ha visitat el Sindicat de Callús, per tractar de la reforma d'un antic molí d'oli que recentment ha adquirit.

S'han visitat els propietaris de les oliveres esporgades fa dos anys per aquest Servei, als termes de Manresa, Callús i Torroella.

LABORATORI QUÍMIC DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA

Resum dels treballs efectuats en aquest Laboratori, per tot el mes d'octubre de 1920.

Mostres analitzades : Terra de conreu, 4; adobs, 22; vins, misteles i alcohols, 42; aliments, 3; diversos, 4. Total de mostres, 75.

Aquests anàlisis comporten : Determinacions quantitatives, 168; números i relacions, 70; exàmens microscòpics, 2; certificats i informes, 6.

Per encàrrec de la Direcció d'Agricultura s'han analitzat : vins, 17; altres aliments, 2. Total de mostres, 19.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

QÜESTIONARI

PER A LA INFORMACIÓ SOBRE EL PROJECTE DE PARCEL·LACIÓ DE TERRENYS DE CONREU

I. — De la parcel·lació i de l'entitat propulsora. — 1. Si l'interès públic demana a Catalunya aquesta parcel·lació de la propietat.

2. Si a totes les encontrades catalanes es fa sentir aquesta necessitat.

3. En quines, aquesta necessitat, és més imperiosa.

4. Si un organisme delegat per la Mancomunitat és qui ha de propulsar la parcel·lació.

5. Si és necessari un organisme especial per a la parcel·lació, o bé si un sol organisme podria abastar a tot el que fa referència amb l'acció social agraria, com és : crèdit agrari, parcel·lació de terres, cases barates, etc.

II. — Extensió de les parcel·les i entre quins límits pot variar, segons siguin les comarques i segons els següents conreus. — 1. Cas de regadius amb hortes.

2. Cas de regadius amb fruiters.

3. Cas de regadius amb conreus no hortícoles amb ramaderia.

4. Cas de regadius amb conreus no hortícoles sense ramaderia.

5. Cas de secà de terrenys frescos de conreus amb ramaderia.

6. Cas de secà de terrenys frescos de conreus sense ramaderia.

7. Cas de secà de terrenys frescos amb vinya.

8. Cas de secà de terrenys frescos amb oliveres.

9. Cas de secà de terrenys eixuts de conreu amb ramaderia.

10. Cas de secà de terrenys eixuts de conreu sense ramaderia.

11. Cas de secà de terrenys eixuts amb vinya.

12. Cas de secà de terrenys eixuts d'oliveres o garrofers.

13. Cas de secà de terrenys molt eixuts de conreu.

14. Cas de secà de terrenys molt eixuts de vinya.

15. Cas de secà de terrenys molt eixuts d'oliveres i garrofers.

III. — Mecanisme de la parcel·lació. — 1. Si l'entitat delegada de la Mancomunitat (sia l'especial destinada a propulsar la parcel·lació, sia la de caràcter general propulsora de l'acció social agrària) és la que té de fer el préstec per adquirir la finca i efectuar la parcel·lació.

2. Si aquesta entitat que adquireix i parcel·la la finca ha d'ésser un Sindicat format pels peticionaris.

3. Si l'operació pot fer-se sense una entitat que adquireixi la finca i la parcel·li, obtenint el préstec una agrupació de pagesos no constituïts en societat, però que purament s'hagin entès entre ells i amb el venedor per a l'adquisició i parcel·lació de la finca.

4. Si el préstec es pot concedir a un peticionari particular per a l'adquisició d'una parcel·la despresa d'una finca de major extensió.

5. Si les despeses de l'adquisició i parcel·lació han d'ésser carregades damunt de la valor de la finca.

IV. — Condicions del peticionari. — 1. Si ha d'ésser un Sindicat o una agrupació de pagesos que respongués davant de la Mancomunitat de totes les obligacions.

2. Si pot ésser un particular.

3. Si són condicions precises i suficients que sigui casat o vidu amb fills, d'ofici agricultor, pràctic en l'ofici, de bona conducta i lliure del servei militar.

4. Si, demés, se li haurà d'exigir alguna altra condició, v. gr.:

a) Que disposés del capital necessari per a l'explotació;

b) o que demostrés tenir manera d'obtenir-lo;

c) que l'edat seva no passés de cert límit;

d) que en la família hi hagués els braços suficients per al treball de la parcel·la.

V. — Garantia que ha d'oferir el peticionari. — 1. Si és prou que el peticionari o l'entitat aporti en la compra de la parcel·la un 15 per 100 de la valor, essent el préstec de 85 per 100.

2. Si és convenient exigir alguna altra garantia, v. gr.:

a) Construcció d'edificacions que augmentin la valor de la finca.

b) Realització d'algunes millores permanents.

3. Cas d'ésser el peticionari un Sindicat, si s'ha d'exigir la responsabilitat solidària dels socis.

4. Si la quota d'amortització podrà, a voluntat del peticionari, combinar-se amb un segur de vida per l'import del préstec a favor de l'entitat que l'hagi facilitat per a la cancel·lació.

5. Si l'anterior combinació es podria estatuir com a obligatòria.

QÜESTIONARI

PER A LA INFORMACIÓ SOBRE EL PROJECTE DE CASES A BON PREU, PER A OBRERS DEL CAMP

I. — De les cases barates i de l'entitat propulsora. — 1. Si l'interès públic demana a Catalunya la construcció de cases a bon preu per a obrers del camp.

2. Si a totes les encontrades catalanes es fa sentir aquesta necessitat.

3. En quines aquesta necessitat és més imperiosa.

4. Si un organisme delegat per la Mancomunitat és el que ha de propulsar la construcció.

5. Si és necessari un organisme especial per a la construcció, o bé si un sol organisme podria abastar a tot el que fa referència amb l'acció social agrària, com és: crèdit agrari, parcel·lació, cases a bon preu, etcètera, etc.

II. — Mecanisme de la construcció de cases barates. — ¿Seria convenient que fos l'entitat propulsora (o la intermediària que es creiés) la que fes les cases per a remetre-les als obrers, o bé que prestés quantitats a aquests per a construir?

2. ¿Les cases es farien per grups o bé es farien (o es prestaria quantitats) per a cases individuals?

3. Si es construïssin isoladament, és a dir, per casos individuals, sortirien a més o menys preu que fetes per grups?

III. — Condicions del peticionari. — 1. ¿S'entén amb el nom d'*obrers del camp* els jornalers, arrendataris i parcers, que no posseeixin terres, o també els mateixos que posseeixin petites finques i als petits propietaris que treballen les seves terres?

2. Si no és així, digui's, per als efectes de l'aplicació del projecte, a qui se'ls considerarà amb dret a valdre-se'n.

3. En el cas de sol·licitar-se una casa o el préstec per a adquirir-la, i aqueixa sigui o es projecti fora de la població (istil masia), seria convenient fixar l'extensió de terra que ha de cuidar el sol·licitant?

4. En el cas de sol·licitar-se casa al camp, per un petit propietari, amb terres el voltant, i suficients per al seu sosteniment, podria considerar-se com *obrer* i amb dret a la casa o al préstec?

5. Els obrers no agrícoles, però amb terra que junt amb el seu treball fora d'ella, els ajuda a sostenir-se (paletes, fusters, espardenyers, barbers, minaires, etc.), s'haurien de considerar com obrers agrícoles?

6. Els petits ramaders, guanyers de bestiar, i a l'ensems petits propietaris, seran considerats obrers agrícoles? I si se'ls considera com a tals, la casa reunirà les condicions de cases per a pagès i per a petit ramader?

7. ¿Caldria fixar l'extensió de terra que hauria de tenir el parcer-propietari en el cas de considerar-lo com a obrer agrícola?

8. Si s'ha de determinar, caldria classificar la terra en horta, mitja-horta, secà, de gran producció, mitjana i petita, etc.?

IV. — Condicions de les cases a construir. — 1. S'han d'atendre a un mateix tipus de construcció segons sigui la vila on es construeixi?

2. Caldria atendre també a les condicions climatològiques de cada comarca?

V. — Condicions del préstec. — 1. En quin termini s'amortitzarà el préstec o el pagament de la casa?

QÜESTIONARI

PER A LA INFORMACIÓ SOBRE EL PROJECTE DE CRÈDIT AGRARI

I. — Del préstec en general. — 1. ¿Es considera, en general, que les entitats agrícoles i l'agricultor estan mancats de mitjans de capital per a atendre a llurs necessitats, a llur millorament i expansió?

2. ¿Seria convenient la creació d'una entitat que es dediqués exclusivament a les operacions de crèdit agrícola?

3. Aquesta entitat, podria funcionar amb certa autonomia sota el patronat de la Mancomunitat de Catalunya?

4. Aquesta entitat, podria ésser una confederació de Sindicats Agrícoles o Caixes rurals?

5. Si no fos constituïda com s'ha dit en la forma anterior, podria considerar els Sindicats i caixes rurals com a sucursals seves per a servir d'intermediari entre l'individu i l'entitat que fos creada?

6. És urgent la necessitat de l'establiment del crèdit agrícola?

7. L'entitat que es creés, s'hauria de dedicar a totes les operacions bancàries relacionades amb l'Agricultura?

8. Els préstecs, haurien d'ésser a la col·lectivitat o a l'individu?

9. Per quin termini s'haurien de deixar les quantitats, suposant que en general es demanessin els diners:

a) Compra d'adobs, maquinària, etc., que les Caixes rurals fessin als seus socis.

b) Construcció d'edificis per a transformar o elaborar els fruits, conservar-los i millorar-los, i ampliació dels actuals.

c) Avenços (warrant agrícola) sobre collites.

d) Adquisició de bons animals reproductors.

I si es fes el préstec individual:

e) Per a compra d'adobs, màquines, construcció d'edificis destinats a l'elaboració dels fruits, etc.

f) Per plantacions, millora de finques, establiment de regadius en terrenys abans de secà, construcció d'embassaments d'aigües, construcció de camins, etc., etc.

g) Avenços per les collites encara no venudes.

h) Compra d'animals de treball, reproductors, d'engreix, etc.

10. A quantes coses més es podria destinar el diner prestat?

II. — Del funcionament com a entitat. — 1. Si s'hagués de crear una entitat nova, de quins elements es constituiria el seu Consell d'administració?

2. Quins drets i deures se li haurien d'assenyalar amb respecte a l'entitat que administra?

3. ¿I quins serien, amb referència a les associacions o particulars que s'acostessin a l'entitat en demanda de préstec?

4. Quina intervenció tindria la Mancomunitat de Catalunya en el Consell de l'entitat?

5. ¿Quina hi tindria el diner procedent de Sindicats, en el cas de què s'hi accedís per a nodrir les caixes de l'entitat?

6. ¿En quina forma s'establirien les relacions amb les entitats afiliades o sucursals de fora, en el cas de què n'hi hagués?

7. Quins serien els drets i deures recíprocs d'ambdós estaments abans dits?

III. — Mecanisme. — 1. ¿Com es constituirà el capital a atendre les primeres operacions, i com, en l'esdevenidor, es nodririen les seves caixes?

a) Amb un emprèstit que fes la Mancomunitat.

b) Amb un emprèstit que fes l'entitat de crèdit creada, garantitzada o no per la Mancomunitat.

c) Amb diners aportats a compte corrent i amb interès o sense per les entitats agrícoles, Sindicats o Caixes rurals que tinguessin sobrants.

d) Pignorant els documents representatius dels crèdits atorgats.

2. Quina garantia podia oferir-se al diner que subscribissin les obligacions dels emprèstits?

3. Qui l'hauria de garantir?

4. Garanties que deu oferir l'entitat prestadora a les altres que aportessin algun capital en forma de comptes corrents.

5. Si l'entitat en projecte estés formada per una confederació de Sindicats Agrícoles o Caixes rurals, en quina forma unes i altres garantirien els emprèstits, i tota mena d'operacions?

6. ¿Seria convenient exigir, en tots els casos de préstecs la responsabilitat solidària i il·limitada dels socis (si el préstec es destinés a Sindicats) demés de l'hipotecària d'un edifici construït o en construcció?

IV. — Crèdit agrari. — 1. ¿Ha de donar-se preferència als préstecs, a Sindicats amb reserva metàl·lica, però de responsabilitat limitada, o als que ofereixin garantia personal solidària il·limitada?

2. ¿Convé que el prestatari aporti com a garantia a l'entitat delegada de la Mancomunitat o als Sindicats la penyora agrícola que estableix el R. D. de 22 de setembre de 1917?

3. ¿És convenient que l'entitat delegada de la Mancomunitat que es constitueixi demani autorització per a dedicar-se a les operacions peculiars de les Companyies generals de dipòsit i emeti resguards d'aitals dipòsits?

4. En quines comarques serien més convenients aquestes operacions?

5. ¿Podria, demés, abastar la susdita entitat les operacions d'acondicionament de productes i establiment de llotges de contractació que autoritza el susdit Reial decret?

Convidat el Director d'Acció Social Agrària a una reunió celebradora a Ripollet per a propulsar la creació d'un Celler Cooperatiu, dissertà sobre la constitució dels Cellers Cooperatius que es basen en un principi econòmic, manifestant que aquests són els veritables ponts que uneix l'individualisme amb el col·lectivisme, o sigui el mitjà d'una organització perfecta.

Cal aspirar al menor nombre possible de venedors, i això s'aconsegueix mitjançant les respectives Federacions comarcals i subsegüent Confederació. No hem d'admetre, doncs, en aquesta organització, als no convençuts.

Explicà la responsabilitat econòmica, sota l'aspecte individual i col·lectiu, per a la constitució d'un Celler comunal, així com la necessitat ineludible d'ingressar a la mateixa integrament tota la verema que cada soci culli.

Elogià la conducta de la Junta de Defensa Vitícola de Catalunya, i acabà oferint el seu concurs, ja com a particular, ja des del lloc que ocupa, perquè l'obra de Ripollet serveixi d'exemple als altres pobles de la comarca.

S'ha assistit a la Fira de Mostres per atendre visites.

S'han despatxat consultes fetes per comissions de Tortosa, Ciutadella i Sant Cugat del Vallès.

S'ha celebrat una conferència sobre Cellers Cooperatius a Sant Cugat del Vallès.

S'han fet treballs per posar en contacte a compradors que han sol·licitat preus i els Sindicats venedors que han concorregut a la Fira de Mostres.

S'ha estudiat i confecionat un Estatut model d'aplició general per a tots els Sindicats agrícoles.

S'ha assistit a una reunió de propietaris del Vallès, convocada per la Junta organitzadora de la facina d'aquella comarca.

S'han fet treballs per a la confecció del Cens d'Associacions agrícoles i una estadística aproximada de collites per a la formació del mapa social agrari de Catalunya.

S'ha rebut la visita d'una Comissió de Sant Sadurní, per parlar de l'organització dels pagesos del Vallès i Penedès, en Cellers Cooperatius i la d'una Comissió de Tona per fundar-hi en aquella vila un Sindicat a base d'elaboració de vi.

S'han fet visites als pobles de Cornudella, La Morera, Poboleda, Vilella Alta, Vilella Baixa, Torroja i Gratallops, per a l'estudi de la situació econòmica-administrativa d'aquells Ajuntaments i l'estat general de la població.

S'ha assistit a l'Assemblea convocada per la Junta de Defensa Vinícola de Catalunya, a la qual ha estat invitada aquesta Secció.

El Cap d'Acció Social Agrària, D. J. M. Rendé, donà una conferència a Sant Cugat del Vallès, tractant de la necessitat d'organitzar-se els agricultors en Sindicats Agrícoles per a millor defensar-se contra organitzacions que avui s'aprofiten de l'isolament de l'agricultor per a millor explotar-lo. Aprofitar aquesta organització per a juntar els dos aspectes econòmics del Sindicat, l'abaratiment del que ha d'adquirir i l'encariment del que ha de vendre, com a mitjà de trobar un augment que compensi les suors esmerçades.

Digué que en pobles com Sant Cugat, on el principal producte de la terra és el vi, havien de construir un Celler cooperatiu. Enumerà els aventatges d'aqueixa mena d'institucions, demostrant un augment positiu; però serà encara més remunerador el dia en què arribés a juntar-se tota la vinya catalana, ja que llavors ens permetria saber el que val una carga de vi per a establir el just preu de venda.

Parlà després de les fàbriques d'alcofoll i tartrats com a complement d'absoluta necessitat per a notar un augment en el vi, i recomanà que reanusessin decididament la campanya ja estesa per aquelles terres, de la construcció d'una facina comarcal per a tot el Vallès.

Finalment, oferí el seu concurs decidit, com Cap dels Serveis d'Acció Social Agrària de la Mancomunitat de Catalunya, afegint que era com un deure que el seu càrrec li exigeix, i per una voluntat ferma en fer el bé de la pagesia catalana li serà sempre grat el servei que els veïns de Sant Cugat li demanin per a arribar a l'assoliment del seu ideal.

SERVEIS DE RAMADERIA

Per a preparar el Concurs cavallí de Puigcerdà, el Sr. D. C. Ramon Danès, tècnic dels Serveis de Ramaderia, ha donat conferències a Aja, Urtg, Alp, Bellver, Ger, Martinet, Llívia i Puigcerdà.

CONCURS CAVALLÍ DE PUIGCERDÀ

El dia 31 del passat octubre, es va celebrar a la ciutat de Puigcerdà el Concurs organitzat per la Mancomunitat de Catalunya amb la col·laboració de la Junta regional de l'Asociación General de Ganaderos del Reino.

La Mancomunitat oferia 2,500 pessetes per a premiar al millor semental; 1,700 per a un altre semental, i 4,800 a repartir entre les sis millors eugues, a raó de 800 pessetes cada una. L'Asociación General de Ganaderos es proposava premiar amb 1,000 pessetes el millor sobrany, amb 750 al que li seguís en mèrit; amb 1,000 pessetes la millor lot de sis eugues, amb 750 a un lot de tres eugues, i amb 500 a un altre lot de tres exemplars.

Es presentaren per a optar als premis de la Mancomunitat, vuit sementals i setanta quatre eugues; aspirant als de l'Asociación General de Ganaderos del Reino trenta set sobranys i tres lots d'eugues.

El Jurat estava format per D. Josep Pons i Arola, President, D. Joan Roca i Soldevila, alumne especial zootècnic del curs cinquè de l'Escola Superior d'Agricultura, Vocal, i D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, Secretari.

Després de verificades les proves eliminatòries del

bestiar presentat a concurs que no s'ajustava a les condicions exigides en el cartell de convocatòria, es donà el següent veredicte, pel qual resultaren premiats: el semental núm. 27, amb el primer premi de 2,500 pessetes, ofert per la Mancomunitat, presentat per D. Roc Cot, d'Alp; amb 1,700 pessetes el núm. 26, propietat de D. Joan Pons, d'Aja. Els premis d'eugues s'atorgaren a la núm. 42, de D. Joan Llata, de Vilallobent; a la núm. 50, de D. Pere Casanovas, de Puigcerdà; a la núm. 41, de D. Marcel Codina, de Vilallobent; a la 32, de D. Joan Mir, de Guil; a la núm. 40, de D. Salvador Gosa, de Llívia, i a la 35, de D. Salvador Roca, de Bolvir.

Els de l'Asociación General de Ganaderos foren concedits, el primer de 1,000 pessetes, al sobrany de D. Jaume Puig, d'Alp; el de 750, al sobrany de D. Esteve Carrera, de Puigcerdà; el de 1,000 pessetes, al lot de sis eugues, de D. Gil Comanges, de Puigcerdà; el de tres, al de D. Josep Gosa, de Llívia, i el de tres, al de D. Pere Casanovas, de Puigcerdà.

Assistiren a l'acte auxiliant les tasques del Jurat, diversos alumnes de l'últim curs de l'Escola Superior d'Agricultura.

El veredicte del Jurat va ésser rebut amb proves d'assentiment pel nombrós públic congregat en el saló de sessions de l'Ajuntament.

Mentre va durar l'actuació del Jurat, estaren presents l'Alcalde de la ciutat, Sr. Martí, així com el Diputat de la Mancomunitat, D. Rafael Borrell.

Els propietaris del bestiar premiat reberen la part del premi corresponent.

El Concurs de Puigcerdà ha posat una vegada més de manifest la riquesa de l'espècie cavallina en la comarca de la Cerdanya.

CONCURS CAVALLÍ DE L'ALT EMPORDÀ

Els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat estan treballant activament en l'organització d'un Concurs per al millorament de l'espècie cavallina de l'Alt Empordà. Aquest Concurs haurà lloc el dia 31 de desembre a la ciutat de Figueres. Els premis assenyalats són: un primer, de 2,500 pessetes, i un segon, de 1,700, als dos millors sementals, i sis de 800 pessetes destinats a les sis millors eugues que es presentin.

Seguint el costum establert en els Concursos anteriors, el Jurat qualificador serà format per personalitats forasteres a la comarca, i llurs noms no es faran públics, per tal de tenir una garantia d'imparcialitat. En aquest Concurs serà seguit també el mètode de qualificació per punts.

PER LA CARN BONA I BARATA

Pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya s'està practicant una enquesta prop dels Ajuntaments més importants de Catalunya per tal d'intentar una modificació de la forma tributària dels Escorxadors, la qual podria determinar que la carn fos més barata i de més bon gust.

Actualment, el bestiar que es sacrifica sol ésser extremadament magre.

L'interès de l'abastidor és que els animals siguin de poc pes, perquè així obté un major nombre de pells i menuts, la qual cosa és la causa de què el bestiar sacrificat sigui magre i per consegüent de carn estiraganyosa i poc saborosa.

A hores d'ara són ja molts els municipis que han respost a l'enquesta, ço que fa suposar que de la resta dels Ajuntaments consultats se'n tindrà les dades necessàries per a elaborar la fórmula que permeti obtenir igual quantitat d'ingressos i, al mateix temps, obligar d'una manera indirecta que solament es pugui sacrificar bèsties grasses, acabant d'una vegada amb els biftecs que semblen sola de sabata.

— El Consell provincial de Foment de Girona ha votat la quantitat de 2,000 pessetes per a subvencionar l'actuació de sementals que hagin estat premiats en els Concursos efectuats en la província.

La determinació del Consell provincial de Foment és deguda principalment al Sr. J. Rosich, de la Bisbal, President de la Federació Sindical Agrària de la província de Girona, la qual determinació serà molt ben acollida pels ramaders, ja que en certa manera, les referides subvencions vindran a completar els premis dels Concursos de bestiar que organitza la Mancomunitat de Catalunya.

És molt probable que els Consells provincials de Barcelona, Lleyda i Tarragona incloguin en llurs pressupostos una quantitat destinada als mateixos fins, contribuint així, encara que indirectament, a l'obra de millora de la Ramaderia, tan decididament empresa per la Mancomunitat.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Notícies i documents

Celebrat el Segon concurs d'auxilis amb destinació al foment d'obres hidràuliques, ha donat per resultat la presentació de les següents peticions:

1.ª L'Ajuntament de Ribarroja d'Ebre pretén regar uns 800 jornals de terra prenent l'aigua d'un antic pou situat a uns 60 metres del riu Ebre, i remuntant-la mitjançant força elèctrica.

2.ª El Sindicat central de les Comunitats de regants de Santa Maria i Sant Esteve de Palautordera sol·licita un auxili per a canviar la resclosa de què es serveixen ambdues Comunitats, situada al jaç del riu Tordera, terme municipal de Fogàs de Montclús, i practicar obres de rectificació i impermeabilització del rec o canal de derivació, des de la resclosa al repartidor, en una llargada que excedeix de 1 quilòmetre. El cabdal d'aigua utilitzable es calcula en 470 litres per segon, amb el qual podran regar-se d'una faisó completa les 470 hectàrees que actualment es reguen, si bé molt imperfectament.

3.ª D. Josep Santan, veí i propietari de Tiana, proposa que es recullin aigües sobrants de mines a la riera de Tiana, per tal de conduir-les al barri de Les Ma-

llorquines, amb destinació a diferents usos, entre altres, al regatge de terres.

4.ª La Junta administradora de les aigües del rec del Vendrell sol·licita que es practiquin estudis per a captació de noves aigües o augment del cabdal existent.

5.ª D. Josep Planas i Salats, veí i propietari de Sant Mateu de Bages, demana l'auxili de la Mancomunitat per a l'eixamplament i acabament de l'estany ja començat al paratge conegut per «Clot de la Figuera», dessota del camí veïnal de Sant Mateu a Califs, i finca coneguda per «Mas Planas», on ja hi ha establert un hort de 2 hectàrees i que es proposa engrandir-lo fins a 10, amb l'embassament abans dit d'aigua que porta un torrent en quantitat suficient per a regar les dites 10 hectàrees durant tot l'any.

6.ª D. Miquel Ibern i Ferrés, veí de Barcelona, acompanya el projecte de construcció del pantan del «Gorg Negre», en el terme de Querol, per a l'aprofitament de les aigües del riu Gayà, amb destinació a la producció de força motriu i regatge d'unes 4,000 hectàrees de terreny, important el pressupost de les obres 5.522,778'18 ptes.

TELÈFONS

ADQUISICIÓ DE MATERIALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar al senyor Director de la Secció de Telèfons per a adquirir mil piles seques necessàries per al sosteniment del servei telefònic, al preu aproximat de 3 pessetes cada una.

Disposar que fos tancat el servei públic de telèfons de la Mancomunitat a Roses, per haver mancat l'Ajuntament de la dita població al pagament del lloguer de l'estació corresponent, quedant solament el d'abonats.

(Sessió del dia 11 de novembre de 1920.)

VARIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de la comunicació verbal del senyor Director accidental de la Secció tècnica de Telèfons, per la qual manifesta que la Companyia Peninsular havia publicat un anunci prevenint que des de 1.r de novembre els abonats de les xarxes urbanes, no pertanyents a la dita Companyia, que desitgessin expedir telefonemes o celebrar conferències des de llurs domicilis, constituïssin dipòsits en les centrals interurbanes de la referida Companyia, o bé el constituïssin les xarxes urbanes per a respondre del servei que cursessin llurs abonats, acordant-se que el senyor President es servís practicar les gestions oportunes perquè es deixi sense efecte l'esmentada resolució.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

REPORT DELS TREBALLS EN CURS

Són acabades les línies Gandesa-Tortosa, Vilallonga-Setcases, Mayals-Llardecans.

Es comencen, continuen i acaben els treballs de la línia Llorenç-Bellpuig.

Es comencen i continuen els treballs de les línies Camprodon-Molló, Hostalrich-Girona, Calaf-Pons.

Es reparen fortes averies produïdes pel temporal a Vich, línies de Viladrau i Perafita.

Pel servei de Telèfons es publicà en la premsa la següent nota:

LA COMPANYIA DE TELÈFONS I LA MANCOMUNITAT

La Companyia Peninsular de Telèfons, amb data 25 del mes proppassat, ha publicat el següent anunci:

«Con el fin de simplificar las operaciones de nuestra contabilidad, la Dirección ha acordado que desde 1.º del próximo mes de noviembre, los señores abonados a las Redes Urbanas (no pertenecientes a esta Compañía) que deseen expedir telefonemas o celebrar conferencias desde sus domicilios, constituyan depósito en nuestras Centrales Interurbanas o bien lo constituyan las redes urbanas para responder del servicio que cursen sus abonados.»

Aquesta ordre pertorbadora per als abonats, ultra estar en general en oposició amb les disposicions reglamentàries, és improcedent, en particular tractant-se de les xarxes de la Mancomunitat de Catalunya, per a les quals s'ha posat en vigor, car, en 20 de juliol de 1915, el President de la Mancomunitat i el Director de l'esmentada Companyia subscriviren un conveni que conté, entre altres, les següents bases:

«8.ª Las tasas que devenguen las conferencias telefónicas que partan de las estaciones de la Mancomunidad para las de la Compañía Peninsular, o de las de ésta para la primera, se percibirán en las estaciones de partida y de acuerdo con las tarifas vigentes, del mismo modo que si las líneas de ambas entidades constituyeran una red única. En las liquidaciones trimestrales... etc.»

«10.ª La Mancomunidad y la Compañía Peninsular responderán mútuamente del importe de la parte correspondiente al servicio que parta de cada una de las estaciones de dichas entidades con destino a las estaciones de la otra. A este efecto, la Mancomunidad, análogamente a lo que tiene establecido la Compañía Peninsular, podrá exigir a sus abonados los depósitos o garantías que estime necesarios para asegurar el pago de los servicios que los mismos utilicen.»

A part de les mesures que pugui pendre l'Estat, del qual deriva la concessió atorgada a la Companyia, la Mancomunitat, cas de no derogar-se la dita ordre, es proposa acudir als Tribunals perquè l'emparin en sos drets, vetllant a l'ensems per l'interès dels seus abonats. Però per endavant convé posar les coses en son lloc i que l'opinió pública conegui la manca de raó d'una ordre tan inconsiderada i reclami de qui correspongui que es deixi sense efecte.

FERROCARRILS

ESTUDI I APROVACIÓ DE PROJECTES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat que l'avant-projecte del ferrocarril de Reus a Montroig, format per la Secció tècnica de Ferrocarrils de la Mancomunitat i presentat al Ministeri de Foment, es troba en l'actualitat pendent d'informe de la Segona divisió de Ferrocarrils, esperant-se que dintre pocs dies es verificaran les operacions de confrontació sobre el terreny.

Donar-se per enterat que per la mateixa divisió segona ha estat retornat al Ministeri de Foment l'avant-projecte de la línia de Tàrrega a Balaguer amb ramal a Linyola, presentat així mateix per la Mancomunitat als Ajuntaments interessats per tal d'aconseguir del Govern la seva inclusió en el pla vigent de ferrocarrils secundaris.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

Declarar conforme el pressupost tramès per la referida Divisió segona de Ferrocarrils de les despeses que ha d'ocasionar l'informe sobre el projecte d'addició al pla de ferrocarrils secundaris de la línia de Tàrrega a Balaguer amb ramal a Linyola, i disposar el lliurament del seu import de 145'86 pessetes, amb càrrec a la partida 258 del Pressupost vigent, a favor de D. Antoni Raguan, Oficial comptable, perquè a son torn en faci remesa a D. Rafael Luna, habilitat de la dita Divisió, havent de justificar oportunament la inversió d'aquesta suma.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de les manifestacions que féu el Conseller D. Macià Guarro qui, usant de la delegació que a l'efecte li conferí el senyor President de la Mancomunitat, el dia 30 d'octubre darrer reuní sota la seva presidència, a l'Ajuntament de Reus, la Junta d'Obres del Ferrocarril de Reus a Montroig, assistint-hi els representants de les poblacions directament interessades en la construcció del referit ferrocarril, que és un dels primers que la Mancomunitat tracta d'empendre associada amb els Municipis respectius.

Manifestà l'esmentat senyor Conseller que en la dita reunió es procedí al nomenament de Vice-president de la Junta, resultant elegit per unanimitat D. Emili Briansó, i que es nomenà també per constituir el Consell d'administració o Comitè Executiu encarregat de l'activa labor preparatòria que ha de realitzar-se, els Srs. don Emili Briansó, D. Tomàs Llecha, D. Pau Gasull, D. Ramon Vidiella, D. Xavier Piqué i D. Francesc Gassó, designant-se d'entre ells el Sr. Vidiella pel càrrec de President del referit Consell.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

REUS-MONTROIG

Continuen els treballs per a l'obtenció del perfil longitudinal, perfils transversals i cubicació per al projecte de la variant Riudoms-Vinyols-Montbrió.

S'acaba el replanteig de la traça en la variant Riudoms-Vinyols-Montbrió i es remeten les dades preses per a formar el longitudinal i parcel·lari i obtenir la cubicació.

TARRAGONA-PONS

Es treballa en el parcel·lari del terreny ocupat per la projectada estació de Tarragona.

Es remeten dues fulles acabades del plànol topogràfic, contenint : des de Guimons fins a Montargull, i des de Montargull a Can Maginet i d'Hostalets a les proximitats de Cervera.

Continua el desenrotllament de les dades de camp per a l'obtenció de la resta del plànol topogràfic.

LLEYDA-FRAGA

Continuen i es donen per acabats els treballs de sondeix del Segre a Alcarraç, i es reben les mostres de pedra obtingudes en el mateix.

Continuen els treballs de camp per a obtenir el topogràfic.

TÀRREGA-BALAGUER

Es treballa en l'estudi referent a emplaçament d'estacions en els diferents punts interessats per la línia.

JUNTA D'OBRES DEL FERROCARRIL DE REUS A MONTROIG

Reunida aquesta Junta a la ciutat de Reus, als 30 d'octubre de 1920, a les onze del matí, a les Cases Consistorials, sota la presidència del senyor Conseller de la Mancomunitat de Catalunya D. Macià Guarro i Rivé, delegat a l'efecte pel senyor President de la mateixa Corporació, amb assistència dels Srs. D. Emili Briansó Planas, D. Joan Boqué Revertè, D. Tomàs Llecha Codina, D. Rodolf Caballé Borràs, D. Xavier Piqué Rovira, D. Pau Gasull Sardà, D. Josep Gallisà Vidal, D. Francesc Sabater Rodon, D. Ramon Vidiella Balart i D. Francesc Gassó Domingo, havent-se excusat D. Evarist Fàbregas Pàmias per altres ocupacions urgents i D. Joan Cavallé Borràs per malaltia, assistint també a la reunió D. Jaume Puigoriol, Enginyer subaltern de la Secció tècnica de Ferrocarrils de la Mancomunitat, i actuant com a Secretari D. Leonci Collado, Cap Director del Departament d'Administració de la mateixa entitat, començà l'acte per la lectura del preàmbul i articulat de les bases de constitució de la Junta aprovades pel Consell Perma-

nent de la Mancomunitat en sessió de 7 d'agost darrer, les quals foren detingudament estudiades, donant-se el senyor President i el Secretari les explicacions demanades respecte al sentit i alcanç d'alguns dels articles.

A continuació es va procedir al nomenament pel càrrec de Vice-president de la Junta, essent elegit per unanimitat D. Emili Briansó.

Seguidament, i també per unanimitat, foren nomenats per a compondre el Consell d'Administració, al qual serà encomenada la tasca activa dels treballs, els Srs. D. Emili Briansó, D. Tomàs Llecha, D. Pau Gasull, D. Ramon Vidiella, D. Xavier Piqué i D. Francesc Gassó, designant-se d'entre ells al Sr. Vidiella pel càrrec de President del mateix Consell i deixant a l'arbitri d'aquest que quan es reuneixi nomeni la persona que hagi d'actuar de Secretari.

El Sr. Briansó manifestà que com sia que l'actual Junta d'Obres fou nomenada a proposta de la que anteriorment havia actuat per a la propaganda, i essent sens dubte la intenció d'aquesta en incloure dintre la mateixa a D. Evarist Fàbregas, que aquest senyor representés al Banc de Reus, calia fer-ho constar així, per tal que quan el Sr. Fàbregas es vegi privat, com en la present ocasió, d'assistir a les reunions de la Junta, pugui delegar aquella representació en una altra persona, i així s'acordà.

A proposta del Sr. Vidiella, s'acordà també que constés en acte el sentiment dels reunits amb motiu de què hagi deixat de formar-ne part de la Junta l'ex-Alcalde de Reus, D. Jaume Simó Bofarull, que amb tant de zel i entusiasme ha vingut treballant per a la propaganda del ferrocarril.

Finalment, foren examinats els plànols parcel·laris que la Secció de Ferrocarrils de la Mancomunitat va posar a disposició de la Junta, donant algunes explicacions sobre d'ells el Sr. Puigoriol, i oferint totes les altres dades complementàries que calguin a l'objecte de què es pugui començar a fer gestions prop dels propietaris de les finques afectades per tal d'aconseguir, si es pot, arribar en son dia a l'expropiació per conveni dels terrenys que s'hagin d'ocupar.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar l'expedient formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a la revisió de preus de la contracta de construcció del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segon.

Aprovar la certificació addicional única que figura en el susdit expedient, pel seu import total de 2,821'50 pessetes, de les quals corresponen a l'Estat 705'38 pessetes, equivalents al 25 per 100 i a la Mancomunitat la resta, o siguin 2,116'12 pessetes.

Trametre a l'Estat, per al seu examen i resolució, dos originals de l'expedient complet i quatre còpies de la certificació addicional.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

Pendre esment d'un ofici del senyor Alcalde de l'Ajuntament de Sant Vicens de Castellet, regraciant, en nom de la Corporació municipal i de tot el poble que representa, l'acord de construcció del pont sobre el riu Llobregat, que resoldrà d'una manera satisfactòria la incomunicació en què aquella localitat s'havia trobat fins ara.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

Aprovar l'expedient formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a la revisió de preus del contracte de construcció del camí veïnal de Canet d'Adri a la carretera de Girona a Les Planes.

Aprovar la certificació addicional única que figura en el susdit expedient, pel seu import total de 5,846'08 pessetes, del qual correspon abonar a l'Estat el 62'40 per 100, equivalent a 3,647'95 pessetes, i a la Mancomunitat la resta de 2,198 pessetes.

Trametre a l'Estat per al seu examen i resolució, dos originals de l'expedient complet i quatre còpies de la certificació addicional.

Deixà aprovat el Consell el pressupost reformat del pont sobre el riu Segre a Alàs, pel seu import de contracte de 78,958'15 pessetes (pressupost reformat) i el corresponent per a coneixement de l'Administració, de 86,458'15 pessetes; disposant que es comuniqués a la *Jefatura* d'Obres públiques de Lleyda que, de conformitat amb la nova dossificació imposada, s'han introduït en el pressupost les modificacions corresponents.

Aprovar el pressupost reformat i addicional del camí veïnal de Lleyda a Torrelameu, tros primer, per un import de 111,335'33 pessetes, o sigui una diferència de 13,097'16 pessetes.

Aprovar les Bases del contracte a preu fet núm. 5, adjudicat a D. Miquel Artés, de les obres d'acabament de l'explanació, obres de fàbrica, afermat i accessòries, del camí veïnal de Paüls a la carretera de Gandesa a Tortosa, per un pressupost de 27,903'37 pessetes.

(Sessió del dia 10 de novembre de 1920.)

Aprovar l'expedient formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a la revisió de preus del contracte de construcció del camí veïnal de Canet d'Adri a la carretera de Girona a Les Planes, així com la certificació addicional única que figura en el susdit expedient pel seu import total de 9,613'17 pessetes, que haurà d'ésser lliurat a favor del contractista.

Autoritzar D. Josep M. Bofill per a executar les obres d'explanació corresponents a la travessia de Sant Julià de Vilatorta en la part que afecten a la finca número 6 de l'expedient d'expropiació, sempre que s'atengui en absolut al projecte aprovat de travessia i observi en tot moment les instruccions que siguin dictades pel personal encarregat de la seva inspecció; aprovant el pressupost de les obres que importa 116'90 pessetes, i disposant el lliurament d'aquesta quantitat, cas de què mereixi l'aprovació de l'interessat, amb càrrec al pressupost total de les obres el dia que es liquidin.

Concedir les següents pròrrogues:

Una de sis mesos a D. Leandre Vidal, per a enllestir els treballs de construcció de la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix.

Una de sis mesos a D. Antoni Escursell, per a enllestir

les obres del tros primer del camí veïnal de Serdanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, en terme d'Horta per Valldaura.

Una d'un mes i vint-i-un dies a D. Josep Solans, per a finir les obres del tros primer del camí veïnal de Manlleu a Folgaroles per Roda i Tabèrnoles, fent-li avinent que si el dia 30 d'aquest mes, en el qual han de trobar-se enllestides, no està completada la seva execució, se li imposarà una penyora de 25 pessetes diàries pels dies que retardi.

Comunicar a D. Pere Domingo i Forn, que ja s'ha ordenat al contractista de les obres de construcció del camí veïnal de Lleyda a Torrelameu, tros primer, que executi els treballs que calgui per a evitar l'embassament de la rasa i l'obstrucció de l'escorredor amb el fi d'allunyar la possibilitat que n'esdevinguin perjudicis a la seva finca i que, de més a més, es fan gestions prop de la Companyia del Nord per tal d'aconseguir la modificació del sifó que té instal·lat en aquells indrets.

Aprovar la liquidació que ha presentat la Diputació provincial de Girona de les obres de construcció del camí veïnal de Palau Sabardera a la carretera de Besalú a Roses; i disposar el lliurament de la quantitat de 8,123'76 pessetes a favor de l'Excm. Sr. President de la Diputació provincial de Girona.

Retornar al contractista de les obres de construcció del camí veïnal d'Alamús a la carretera de Madrid a França, la fiança que en son dia constituí per a respondre'n, havent esguard que, passat el temps reglamentari, no s'ha presentat cap reclamació.

Designar el senyor Diputat D. Santiago Andreu per a assistir a la inspecció i, si és pertany, a la recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal d'Olost a la carretera de Prats de Llussanès a Sant Quirse de Besora.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1920.)

Designar el senyor Diputat D. Lluís Ysamat per a assistir al reconeixement i recepció provisional de les obres de construcció del camí veïnal de Barcelona a Santa Coloma de Gramanet, i comunicar al contractista d'aquests treballs que se li fixa un termini de quinze dies per començar els treballs de col·locació del passamà de la barana, extracció dels maons que havien estat col·locats en la part inferior de les bigues per sostenir les armadures, pintar el ferro de l'angle de les aceres en els troços que manca fer-ho i el revocament d'aquest angle en el primer tram del marge esquerre, passat el qual es procedirà al reconeixement i, si s'escau, recepció del pont i avingudes; i en el cas que no s'hagi començat, o que no es trobin enllestides en el terme de tres mesos, s'efectuaran les obres per administració amb càrrec a la contracta, sense perjudici d'aplicar les sancions que calgui, per incompliment del contractista.

Consultar al mateix contractista si insisteix en què se li segreguin de la contracta els treballs que manca executar del tros d'avingudes en els terrenys cedits últimament, o si està disposat a continuar-los.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè, mentre es resol aquest últim extrem, doni les ordres oportunes per construir un petit ramal que comuniqui el pont amb l'antic camí de Sant Andreu a Santa Coloma, utilitzant els terrenys que a aquest objecte, i a fi que no quedi de moment isolat el pont, ha cedit el senyor Marquès de Castellbell.

S'autoritza la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració la construcció de l'excavació per als fonaments del mur i 30 metres cúbics de formigó que s'hi destinen, en el camí de Port de Llansà a l'estació del ferrocarril.

S'aprova el pressupost parcial, que importa 1,919'57 pessetes.

Comunicar a l'ensems a l'Ajuntament de Llansà que pel que es refereix a la construcció del mur de contenció que sol·licita per defensa de la població, considerant que seria més propi i econòmic procedir a l'endegament de la riera a les proximitats de Llansà, treballs per als quals no té consignació apropiada la Mancomunitat en el Pressupost vigent, ni delegació de les atribucions de l'Estat a qui pertoca verificar-los en virtut de la legislació vigent, no pertany d'accedir a la seva demanda.

Comunicar a l'Ajuntament de Parets, que havent esguard a la importància de l'obra que sol·licita de construcció d'un escorredor en el quilòmetre 1, hectòmetre 6 del camí de Parets a Bigues, i l'economia que ofereix el seu import calculat en 300 pessetes, no hi ha inconvenient, per part de la Mancomunitat, en què sigui executada dintre breu termini, per personal dedicat a la conservació ordinària de les vies mancomunals.

Designar el senyor Diputat D. Marià Jaques i Piñol, per a assistir a la inspecció i si s'escau a la recepció de les obres de construcció del tros primer del camí veïnal de Lleyda a Torrelameu.

Concedir una pròrroga de sis mesos al preufetaire del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga per Alsina, Moro i Estorn, pròrroga que finirà el dia 17 de març de 1921.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1920.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

L'adquisició de pedra partida per a l'arranjament dels hectòmetres 9 i 10 del quilòmetre 7 de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 1,999'29 pessetes.

L'adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 7 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,771'82 pessetes.

L'adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 8, pel seu import de 1,011'42 pessetes.

Els treballs d'espurg i poda dels quilòmetres 14 al 16 de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera; 1 a 4 del camí de Serdanyola a Montcada, per Ripollet, i 1 a 3 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creus de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 730'20 pessetes.

Les obres de reparació del camí de bast de la corba d'Agulló, per Ager, Corsà i Serra del Montsech a la Vall del Ribagorçana, per un import de 1,930 pessetes, a justificar, per tractar-se d'una quantitat de la qual manca el pressupost.

La reparació del pont sobre el Segre, a Vernet, per un import de 14,500 pessetes a justificar, per mancar també el pressupost.

Els següents acords:

1.r No pertany la declaració de força major per la caiguda d'un pont en el quilòmetre 2 de la carretera de Folgaroles a Vilanova de Sau, a conseqüència del temporal desencadenat darrerament en la comarca de Vich, tal com sol·licita el contractista de les obres portades a cap en la carretera esmentada.

2.n Els únics perjudicis que tindrà en compte la Mancomunitat als efectes del seu abonament al contractista, són estimats en la valor de l'obra de fàbrica executada i destruïda per l'avinguda del torrent de Folgaroles, els quals li seran computats en la liquidació

de la contracta, incloent-hi l'import de la dita obra a tenor de les relacions valorades i certificacions mensuals expedides en les quals hi està compresa.

3.r Trameti's l'expedient al Govern civil de la província amb còpia de l'informe tècnic.

Aprovar l'acte de recepció de la pedra partida que s'ha invertit en els passeigs i parcel·les dels camins de Masnou a Teyà i de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premià.

(Sessió de dia 4 de novembre de 1920.)

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 15 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, pel seu import de 1,998 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, hectòmetres 1 a 6 del quilòmetre 12, pel seu import de 1,999'08 pessetes; hectòmetres 10 del quilòmetre 16 i 1 a 5 del quilòmetre 15, pel seu import de 1,999'61 pessetes, i 5 a 10 del quilòmetre 11, pel seu import de 1,999'08 pessetes.

L'adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 8 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,674'55 pessetes.

L'adquisició de pedra partida i transport, per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 3 a 8 del quilòmetre 3 de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 1,993'41 pessetes.

L'adquisició de pedra partida i transport, per a l'arranjament de la mateixa via, hectòmetres 9 a 10 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,858'59 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 1 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat, pel seu import de 1,845'75 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, quilòmetre 2, pel seu import de 712'62 pessetes.

Els treballs de reparació del camí municipal de Cornellà a Esplugues, en el tros comprès entre l'estació de Cornellà i l'origen de la part construïda de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, pels seus imports respectius de 1,728'05 i 868'84 pessetes, segons els dos pressupostos en què ha estat dividit.

Enterat el Consell d'un ofici de l'Alcaldia de Llansà, donant compte dels desperfectes que els últims temporals han ocasionat en la carretera d'aquella població a l'estació del ferrocarril, i tenint en compte la urgència amb què hauria de fer-se la reparació que s'interessa, acordà passar-lo a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, autoritzant-la per a realitzar de seguida les obres que cregui necessàries.

(Sessió del dia 10 de novembre de 1920.)

Comunicar a l'Ajuntament de Palafrugell que la pedra partida que es subhastà el proppassat dia 9, és destinada exclusivament al camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, i que no se'n invertirà cap quantitat al camí de Calella a Palafrugell.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1920.)

Comunicar al Municipi de Castelló d'Empúries que, d'acord amb les Bases d'auxili als pobles per a la reparació i conservació de camins veïnals, vigents a la província de Girona, no es pertany de rectificar la quantitat de 3,937'50 pessetes que se li fixà per al pagament de 250 metres cúbics de pedra partida que ha deixat d'invertir en el tros del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló de Empúries, quilòmetres 8 a 18; car li correspon aportar cada any i com a mínim 125 metres cúbics de pedra en els cinc quilòmetres del camí esmentat, compresos en aquell terme, i no havent-los verificat durant els anys 1918 i 1919, el volum que ha d'invertir, actualment és de 250 metres cúbics com a mínim, que, valorats al preu mig unitari de contracte, que és de 15'75 pessetes, importen 3,937'50 pessetes, salvant la rebaixa que pugui experimentar el dit pressupost en verificar-se la subhasta.

Lliurar la quantitat de 3,315'51 pessetes a favor del Pagador primer de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a fi que amb el romanent que restà en son poder del lliurament de 3,000 pessetes, de les quals sols se'n invertiren 2,315'51 pessetes, s'atengui a les despeses que s'ocasionaran amb la continuació dels treballs i la de 300 pessetes per quilòmetre, amb igual destinació, per als camins números del 15 al 23.

Cas de renúncia, incompliment de compromisos o desistiment d'alguns Municipis als quals afecten els camins anteriors, s'atorgarà el sobrant de la consignació que figura en el pressupost, als camins designats amb les lletres *a)* a *n)*, pel mateix ordre, a raó de 300 pessetes quilòmetre, en quant ho permeti el dit sobrant, i si restés encara romanent de la referida partida, s'aplicarà amb igual criteri, als dos camins presentats fora del termini assenyalat en el Concurs.

Donar trasllat dels anteriors acords als respectius Municipis, en quant els afecta.

Autoritzar des d'ara la Direcció de la Secció tècnica de Carreteres i camins, per a executar per administració els treballs de referència, a mesura que els Municipis compleixin amb els requisits exigits, de conformitat amb els anteriors acords i les Bases que regiren en el Concurs.

Comunicar a l'Ajuntament de Llansà que considerant la necessitat de construir amb urgència les obres d'arranjament del camí de Port de Llansà a l'estació del ferrocarril, l'import total de les quals és de 20,013'81 pessetes, i a les quals ha de contribuir, segons el que disposen les Bases d'auxili als pobles per a la conservació de camins veïnals, vigents a la província de Girona, procedirà la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts a la seva execució, mitjançant, però, que el dit Municipi trameti abans del dia 30 de desembre proppvinent, acord ratificat per al Junta de Vocals Associats de contribuir-hi, de conformitat amb el que disposen les esmentades Bases, ja que del contrari es suspendran immediatament.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar, per administració directa, les obres d'arranjament d'explanació i ferm de la carretera del quilòmetre 4, hectòmetre 7, de la carretera d'Artesa a Tremp a Vilanova de Meyà, per Alentorn, disposant el lliurament de la quantitat de 5,000 pessetes de la partida 240 del Pressupost vigent a favor del Pagador segon de la Secció esmentada, a fi de poder donar principi a les obres.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1920.)

EXPROPIACIONS

Deixà aprovada el Consell la liquidació i fulla de dades de les obres del pont sobre el riu Fluvià en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets, de la qual resulta que l'import líquid de l'obra executada s'eleva, a reserva de la revisió de preus sol·licitada pel contractista, a 6,883'69 pessetes, de les quals haurà d'abonar-ne 870 el Municipi de Sant Esteve de Bas.

Aprovar la relació valorada que ha formulat el pèrit designat per la Diputació de Barcelona de la part

que cal ocupar de la finca de D. Josep M. Bofill, per a la construcció de la travessia per Sant Julià de Vilatorta a la carretera de Vich a Sant Hilari, així com la fulla de conveni signada per l'esmentat propietari, fixant l'import total de la indemnització en 753'43 pessetes; disposant el lliurament de l'esmentada quantitat a favor del Pagador primer de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, amb càrrec al cap. 5.è, art. 3.r, partida 104, per tal que amb subjecció a la Llei i Reglament d'expropiació forçosa la trameti a D. Josep M. Bofill, mitjançant que aquest assumeixi tota responsabilitat i la Mancomunitat resti franca de tota evicció; i havent de fer-se avinent aquest acord a l'interessat i a l'Alcalde de Sant Julià de Vilatorta.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1920.)

SUBHASTES

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

El plec de condicions particulars i econòmiques que hauran de regir la subhasta de les obres de construcció del camí veïnal de Viver a Navàs, pel seu pressupost de contracte de 227,719'66 pessetes, aprovat en sessió del dia 25 de març darrer, i disposà que es publiquessin de seguida els corresponents anuncis de subhasta.

La designació dels següents senyors Diputats:

D. Josep Grañé i D. Albert de Quintana, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros primer, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Girona, el propvinent dia 9, a les onze del matí.

Els mateixos Srs. Grañé y Quintana, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, que es celebrarà també a Barcelona i Girona, el dia 9, a dos quarts de dotze del matí.

Els Srs. D. Joan M. Roma i D. Albert de Quintana, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, quilòmetres 8 a 18, que es celebrarà a Barcelona i a Girona el mateix dia 9, a les dotze del matí.

El Sr. D. Josep Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Barcelona al Prat de Llobregat, que es celebrarà en el Palau de la Generalitat el vinent dia 10, a les onze del matí.

El Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa, que es celebrarà en el Palau de la Generalitat el dia 10, a dos quarts de dotze del matí.

El mateix Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra destinat a la conservació del ferm del camí veïnal de Cabrils a Vilassar, que es celebrarà en el Palau de la Generalitat el dia 10, a les dotze del matí.

D. Manuel Florensa i D. Alfred Pereña, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del quilòmetre 8 de la carretera de Madrid a França a Serós, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Lleyda, el vinent dia 12, a dos quarts de dotze del matí.

Els mateixos Srs. Florensa i Pereña, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de l'estació del ferrocarril de Bellpuig al quilòmetre 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanch, que es celebrarà també a Barcelona i Lleyda el dia 12, a les onze del matí.

Els esmentats Srs. Florensa i Pereña, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, que es celebrarà a Barcelona i Lleyda el mateix dia 12, a les dotze del matí.

D. Josep Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, quarta secció, de Mataró a Arenys de Munt, que es celebrarà en aquest Palau de la Generalitat el vinent dia 15, a les onze del matí.

L'esmentat Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació del camí veïnal de Gavà a Begas, quilòmetres 1 a 11, que es celebrarà en el Palau de la Generalitat el dia 15, a dos quarts de dotze del matí.

El Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra per a la conservació de la carretera de Collsuspina al límit de Girona en direcció a Viladrau i camí de Collsuspina a Santa Maria de Seva, tros tercer, que es celebrarà en el Palau de la Generalitat el dia 15, a les dotze del matí.

El Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra destinat a la conservació del camí de Mongat a Tiana, que tindrà lloc en el Palau de la Generalitat el dia 16 propvinent, a les onze del matí.

El senyor Diputat D. Iu Minoves, per a assistir a la inspecció i, si hi ha lloc, a la recepció provisional de les obres de construcció del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilumara.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

Adjudicar a D. Antoni Coderch, la subhasta de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Figueres a Terrades, quilòmetres 1 a 6, per la quantitat de 24,360 pessetes, havent esguard que la *Jefatura* d'Obres públiques de Girona ha tramès un ofici dient que el referit D. Antoni Coderch li havia estat rescindida una contracta, a instància seva, sense altra sanció que la pèrdua de fiança, per tant, sense cap declaració que l'inhabiliti per signar contractes amb Corporacions públiques.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1920.)

Adjudicar a D. Joan Comas la subhasta dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del camí de Cabrils a Vilassar de Mar, per la quantitat de 33,209'65 pessetes.

Adjudicar a D. Emili Vendrell la subhasta dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Gavà a Begues, per la quantitat de 11,635 pessetes.

També designà el senyor Diputat D. Ramon d'Abadal per a assistir a la subhasta de les obres de construcció del pont sobre el riu Llobregat, per a unir el poble de Sant Vicens de Castellet amb la carretera provincial d'Esparraguera a Manresa, la qual ha de celebrar-se en aquest Palau de la Generalitat, el dia 3 del vinent mes de desembre, a les onze del matí.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1920.)

ADQUISICIONS DE MAQUINÀRIA

Aprovà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir material accessori destinat a una bomba d'exhauriment i un tanc automòvil, per un import de 1,600 pessetes; deixant aprovat aquest pressu-

post i disposant que sigui lliurat, en el ben entès de justificar oportunament la seva inversió.
(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir quatre llantes de goma destinades a les rodes de darrera del camió assenyalat amb el número 5696 afecte al servei d'aquella Secció, per un import de 1,996 pessetes, i quatre amb destinació al camió núm. 5697, pel mateix import.
(Sessió del dia 10 de novembre de 1920.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

De conformitat amb les propostes emeses pels Jurats qualificadors nomenats en sessió de 16 d'octubre darrer, dels exercicis fets en les oposicions de delineants-escrivents, mecanògrafs, i auxiliar de registre, celebrades els dies 4, 5 i 9 del mes que som respectivament, declarar amb aptesa suficient per exercir el càrrec, els senyors següents, esmentats per ordre de mèrit:

Per les vuit places de Delineants-escrivents : D. Albí Vendrell, D. Manuel Fernández, D. Guillem Rodríguez, D. Pere Hortal, D. Andreu Reig, D. Generós Mora, D. Josep Aymerich i D. Eduard Bech.

Per les quatre places de mecanògrafs : D. Eduard Planas, D. Joaquim Gay, D. Joan Serra i D. Enric d'Hita.

Per la plaça d'Auxiliar del registre i despatx de permisos d'obres : D. Antoni Mataró.

De conformitat amb la proposta del Tribunal designat en sessió del dia 16 de setembre darrer per a informar, a tenor de les Bases aprovades el dia 7 d'agost d'aquest any, sobre el mèrit dels concursants admesos definitivament al Concurs per a la provisió de quatre places d'Ajudant amb destinació a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, nomenar els senyors don Josep Martí i Tomàs, D. Francesc Prat i Martín i don Josep Eizaga i Otañes, per a ocupar tres de les quatre places de plantilla objecte del Concurs de referència, i per a la quarta D. Rossend Gutiérrez i Brisa, amb el ben entès que aquest últim nomenament no tindrà efectivitat fins que del reconeixement facultatiu pel metge visitador, a què haurà de sotmetre's el referit ajudant, resulti que no té cap defecte o lesió que li dificulti l'exercici del càrrec al servei de la Mancomunitat.

També de conformitat amb la proposta del Tribunal designat el dia 16 de setembre darrer per a informar, a tenor de les Bases aprovades el dia 7 d'agost d'aquest any, sobre el mèrit dels concursants admesos definitivament pel Consell al Concurs de provisió de dues places de Sobrestants d'Obres públiques amb destinació a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, s'acordà nomenar D. Ruff Sánchez-Robles i Vidal per a ocupar una de les referides places, i declarar vacant l'altra plaça concursada per no haver acreditat en cap forma l'aspirant D. Manuel Duaygues, que té oficialment reconeguda per l'Estat la qualitat que al·lega de Sobrestant d'Obres públiques, tal com prevé l'apartat 3.r de la base segona del Concurs.

Jubilar el capatàs de la Secció de Manresa, En Josep Casas i Cunudas, car porta prestats més de vint anys de servei, dels quals els quatre últims han estat per compte de la Mancomunitat i altres vint-i-cinc (en total vint-i-nou anys de servei) a càrrec de la Diputació provincial de Barcelona, i essent de 3'30 pessetes l'haver diari o jornal de plantilla que tenia assignat en verificar-se en 1.r de gener de 1916 el traspàs de la conservació de les vies provincials de Barcelona a la Mancomunitat, ha de percebre l'interessat, de conformitat amb el que preveu l'art. 46 del vigent Reglament d'Oficines, les sis dècimes i vuit centèssimes del dit haver en concepte de pensió diària o jubilació, o sigui la quantitat de 2'25 pessetes, de la qual n'haurà d'abonar 1'94 pessetes la Diputació de Barcelona i 0'31 pessetes la Mancomunitat de Catalunya.
(Sessió del dia 24 de novembre de 1920.)

VÀRIA

Acordà el Consell:

Ordenar a la Secció d'Intervenció que s'incauti de la quantitat de 800 pessetes, import de la penyora que, per incompliment de l'art. 55 del Plec de condicions generals, imposà el Consell al contractista dels treballs d'apariament del camí de Sant Celoni a Camins.

Lliurar la quantitat de 9,876'89 pessetes, reste de la certificació que havia deixat en dipòsit en lloc de la fiança, a D. Joan Molins i Parera.
(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

Aprovar el pressupost de les obres de traspàs dels pals de sosteniment de la línia elèctrica aèrea de baixa tensió situats en el camí de Vallvidrera des de l'Ideal Pavillon a la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 789 pessetes, que haurà d'ésser lliurat a favor de la Companyia Barcelonesa d'Electricitat, la qual haurà de justificar oportunament la seva inversió.
(Sessió del dia 17 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

ASSENYALAMENT DEL CAMÍ DE SETCASES A LA PORTELLA DE MANTET

En els 14 quilòmetres de recorregut de l'itinerari des de Setcases a la Portella de Mantet (2,478 m.), s'hi troben distribuïdes vint-i-tres fites, de les quals deu porten indicacions (fig. 1) de camí, algunes amb plaques dobles a les bifurcacions (fig. 2), les altres es refereixen a llocs de refugi, fonts (fig. 3), etc., i els tretze pals restants, porten plaques on hi ha solament una fletxa indicadora de la direcció a seguir (fig. 4).

Les fites són pals de ferro tubular, de 65 mil·límetres de diàmetre, clavades a terra uns 60 centímetres, juntament amb un pa de formigó i una trava transversal metàl·lica per a oposar-se al moviment de rotació. Aquests suports, degudament pintats per a resistir la intempèrie, surten uns 2'75 metres damunt de terra, anant capçats per plaques de ferro fos amb lletres de relleu juntament amb l'escut de la Mancomunitat de Catalunya.

En les plaques principals, com són la de la sortida de Setcases (núm. 1), la de la Portella de Mantet (núm. 22), demés de les esmentades indicacions, hi figuren esnoms de les Corporacions que han fet l'obra, ço és : la Mancomunitat i el Centre Excursionista de Catalunya.

Com a complement a les fites indicadores s'han escampat al damunt de les roques, i en llocs apropiats, marques amb pintura del color corresponent a cada itinerari.

Donada la proximitat del Xalet d'Ull de Ter a aquest itinerari s'ha assenyalat també els camins que pels Plans de Morens i pels Recons condueixen a aquell lloc de refugi, indicació d'inestimable valor en el cas

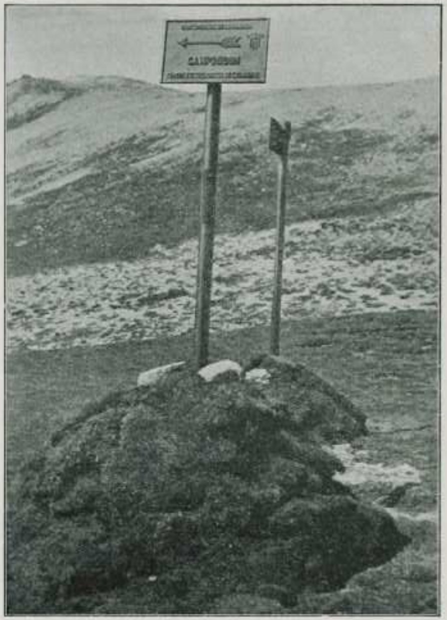

Fig. 1. — Fites amb indicacions de camí

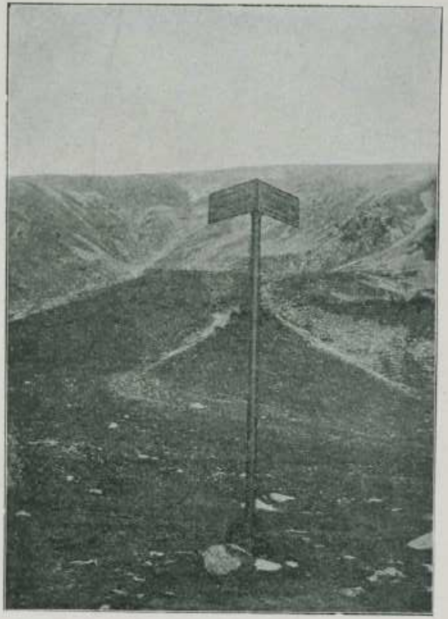

Fig. 2. — Fites amb plaques dobles a les bifurcacions

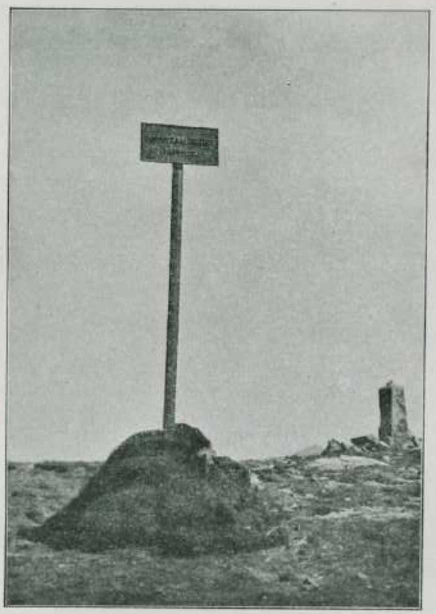

Fig. 3. — Fites indicadores de refugi, fonts, etc.

Fig. 4. — Fites amb fletxa indicadora de la direcció a seguir

de mal temps. En aquests dos itineraris, d'un recorregut total de 6 quilòmetres aproximadament, hi van distribuïdes dinou fites, de les quals disset porten plaques amb fletxes i dues amb indicacions de començament d'itinerari.

INSPECCIONS I VISITES

El dia 15 del corrent mes, tingué lloc l'acte de reconeixement i recepció provisional de les obres de nova construcció del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilu-

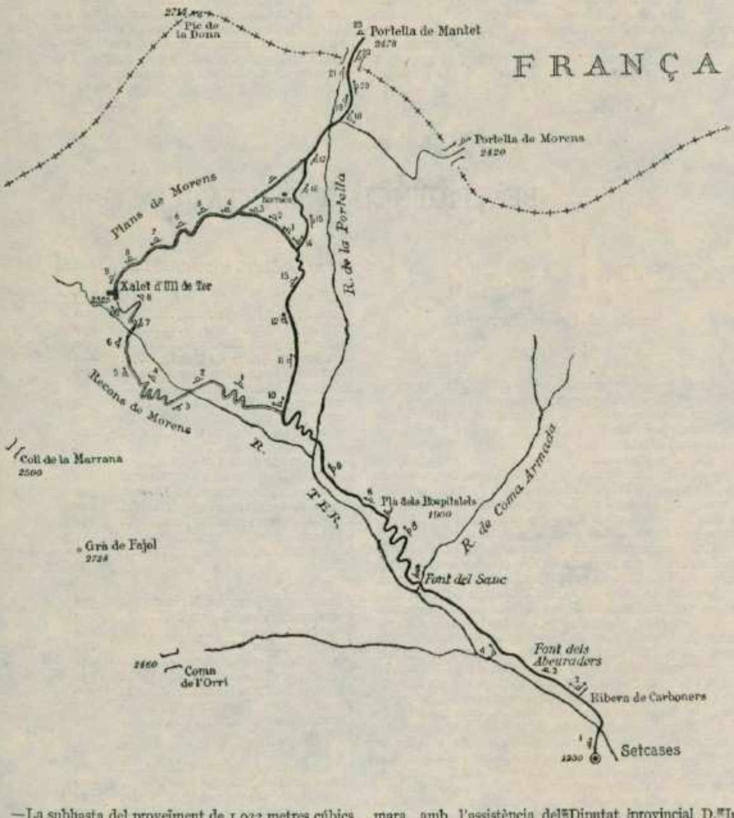

—La subhasta del proveïment de 1,022 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Gavà a Begues, quilòmetres 1 al 11, fou celebrada a Barcelona el dia 15, a dos quarts de dotze del matí, presidint-la, designat pel senyor President del Consell, D. Joan M.ª Roma, i assistint-hi, nomenat pel Consell Permanent, D. Josep Grañé. Es va adjudicar provisionalment la subhasta a D. Emili Vendrell. El repetit Consell, en la seva reunió del dia 25 del mateix mes, va adjudicar-la definitivament a l'esmentat senyor Vendrell.

mara, amb l'assistència del Diputat provincial D. Iu Minoves, Cap d'Obres públiques de l'Estat Sr. Sorribas, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell, Enginyers encarregats de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, senyors Ribera i Peña, i el contractista de les referides obres senyor Vidal.

El mateix dia 15, el Diputat D. Antoni Abadal, l'Enginyer-director Sr. Turell, l'Enginyer encarregat Sr. Peña i el contractista Sr. Vidal, procediren a la mesuració i recompte de la pedra partida acopiada a la car-

retera d'Esparraguera a Manresa, i trobant-la conforme, fou rebuda definitivament.

El dia 16, l'Enginyer-director Sr. Turell, acompanyat de l'Enginyer encarregat Sr. Oriol, verificà una visita d'inspecció a les obres de construcció del pont de Vernet a Artesa de Segre, i amb l'Enginyer Sr. Ferrer es traslladà a Vilanova de Meyà, per tal de preparar els treballs d'arranjament de l'explanació i ferm de la carretera mancomunal de Vilanova de Meyà a Alentorn, que han d'executar-se per administració.

El dia 19, el mateix Enginyer-director, acompanyat de l'Enginyer encarregat Sr. Lagarde, inspeccionà les obres de nova construcció dels camins veïnals de Tavertet a Santa Maria de Corcó, de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros primer, i de Manlleu a Roda, i el dia 20, la del camí de Figaró a Montmany.

El dia 25 i 26, acompanyat de l'Enginyer encarregat Sr. Moreno, practicà una visita d'inspecció a les obres de nova construcció del pont sobre el riu Llobregat en el camí mancomunal de Barcelona al Prat, i així mateix als treballs de proveïment de pedra, mitjançant tres auto-camions, a la carretera de Gracia a Manresa, fins La Rabassada, a fi d'activar tot el possible l'arranjament d'aquella important via de comunicació.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

PERSONAL

El Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, comunicà al Consell la següent proposta d'acord:

«En incorporar-se a la Mancomunitat els Serveis de Beneficència de les Diputacions va ésser traspassat el personal afecte als dits Serveis.

»Per a augmentar la dotació del personal dels Establiments de Beneficència de Girona va consignar-se en el pressupost de l'Hospici la quantitat de 9,800 pessetes, i per l'altre personal de Beneficència dels altres Establiments la quantitat de 6,500 pessetes en la partida número 55 del Pressupost general de la Mancomunitat.

»Pel que fa referència a Girona, totes quantes indicacions es fan per la Junta de Govern dels seus Establiments de Beneficència, amb data 28 de setembre darrer, amb motiu de proposar la distribució de les quantitats abans esmentades, són dignes de tota mena de consideració i altament plausibles, ja que tendeixen al millorament del personal adscrit al Servei de Beneficència, cosa que ja està també en l'ànim del Consell. Emperò l'estructuració del vigent Pressupost de la Mancomunitat i la manera com estan repartides les partides en ell compreses, no permeten, en aquests moments, encara que això hagi de dir-se amb recança, atendre les referides indicacions en la seva integritat. Així cal amb sentiment fer constar que no és possible atendre en l'actualitat el millorament que es demana per als metges, sense perjudici que tant pel que a aquests fa referència com per tot el proposat per la dita Junta de Govern, puguin estudiar-se amb tota detenció i afecte per si més endavant dintre de l'actual Pressupost, i en tot cas en la confecció del pròxim, hi tenen cabuda.

»El Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, vistos els antecedents de l'assumpte i les indicacions de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, creu arribat el moment de distribuir les quantitats esmentades i de sotmetre a l'aprovació del Consell els següents acords:

»1.r Assignar al personal que es relaciona, les quantitats següents:

ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA DE GIRONA

Hospici	Pessetes	Pessetes
Auxiliar, Salvi Pagès..............	400	
Auxiliar, Manuel Culla............	550	
Escrivent, Joan Martorell..........	250	
Interventor, Josep de Palol........	800	
Escrivent, Jaume Francesch.......	550	
Escrivent, Manuel Corredor........	750	
Professor de Música, Miquel Oliva.	500	
Regent de la impremta, Manuel Ginés	500	
Caixista, Joan Figueras...........	270	
Caixista, Pau Soler...............	270	
Maquinista, Agustí Comas.........	270	
Mestre flequer, Domènec Gimbernat	400	
Mestre espardenyer, Antoni Dilmer.	400	
Mestre fuster, Manuel Quer........	400	
Capellà, Josep Casas..............	150	
Ajudant flequer, Narcís Mulà......	254'50	
Mestre sabater, Rafael Guillén.....	400	7,114'5
Hospital		
Farmacèutic, Joaquim Medrano....	500	
Practicant, Sebastià Arri..........	250	
Practicant, Josep Cos.............	250	
Practicant, Narcís Manera.........	250	
Practicant, Amadeu Arri...........	250	
Practicant, Carme Mora...........	250	
Llevadora, Maria Rumió..........	250	
Mosso flequer, Joan Corell........	250	
Capellà, Enric Faixat.............	150	2,400
Manicomi		
Metge Director, Salvador Vives....	500	
Metge auxiliar, Ramon Sambola...	500	
Auxiliar d'Administració, A. Valls.	500	
Mosso flequer, Joan Serradell......	250	
Capellà, Miquel Matas............	250	2,000

ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA DE LLEYDA

Interventor......................	500
Auxiliar.........................	250
Professor de Música de la Casa de Misericòrdia..................	200

	Pessetes	Pessetes
Regent de la impremta	250	
Caixista	125	
Caixista	125	
Minervista	300	
Mestre flequer	250	
Mestre sastre	250	
Mestre sabater	250	
Capatàs paletes	250	
Paleta	50	
Pintor	50	
Capellà de l'Hospital	125	
Practicant	187'50	
Ídem	187'50	
Ídem	187'50	
Llevadora	250	3,787'50

»2.ª Abonar els augments corresponents al personal de l'Hospital i Hospici de Girona, en quant a 9,000 pessetes, amb càrrec a la consignació de 9,800 pessetes del cap. 6 del pressupost especial de l'Hospici, i les restants 514'50 pessetes, junt amb la quantitat de 5,787'50 pessetes corresponents als augments del personal del Manicomi de Salt i Establiments de Beneficència de Lleyda, amb càrrec a la partida 55 del Pressupost vigent.

»3.ª Satisfer l'augment proposat, en quant a vuit dotzaves parts, o sia la corresponent als mesos d'abril a novembre, ambdós inclusius, el dia 30 de novembre, i la quantitat restant, per parts iguals i per mensualitats vençudes en satisfer-se els sous corresponents.

»4.ª Nomenar Administrador interí dels Establiments de Beneficència de Girona, a l'Administrador del Manicomi de Salt, amb el mateix sou de 3,500 pessetes que percebeix actualment i un augment de sou de 750 pessetes que percebrà en la forma determinada en l'acord anterior i amb càrrec a la consignació de 5,283'33 pessetes, que tenia assignada l'Administrador de la Casa de Misericòrdia que ha estat jubilat.

»5.ª Des del mes actual els empleats dels Establiments de Beneficència de Girona deixen de percebre les gratificacions que amb caràcter eventual cobraven per raó de l'encariment de les subsistències.

»6.ª El metge auxiliar del Manicomi continuarà percebent la gratificació de 500 pessetes que té assenyalada en el pressupost especial.

»V. E., no obstant, acordarà el que cregui més convenient.

»Palau de la Generalitat, 5 de novembre de 1920.— Francesc d'A. Bartrina.»

El Consell, estudiat l'anterior dictamen i escoltades les explicacions verbals dels Srs. Bartrina i Riera, adoptà els acords que s'hi proposaven.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

Acordà el Consell:

Confirmar l'acord de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, declarant cessant a l'infermer de la Casa de Misericòrdia En Francesc Gassó i Segura, amb nota desfavorable en el seu expedient personal.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

MANICOMIS

Acordà el Consell:

Enterar-se d'una exposició tramesa a la Presidència per la Junta de Sanitat, relacionant algunes millores a introduir en el Servei de Manicomis de Catalunya, i disposà que passés a estudi del Conseller-ponent dels afers de Beneficència D. Agustí Riera.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1920.)

Enterar-se d'un ofici de l'Administrador del Manicomi de Salt, comunicant haver complimentat un acord de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, en virtut del qual foren tramesos al senyor Governador civil d'aquella província diversos documents d'un alienat reclòs a Salt, per coadjuvar a una reclamació interposada pel referit Governador contra l'acord de la Comissió provincial de Terol, reclamació que redunda en benefici dels interessos del Manicomi de Salt.

(Sessió del dia 18 de novembre de 1920.)

VÀRIA

Acordà el Consell:

Als efectes de l'acord que en son dia pogués recaure, encomanar a la Ponència de Beneficència la presa de dades oficioses referents a l'acte realitzat per empleats de la Companyia M. Z. A., entre Riudecanyes i les Borges, del qual s'ha fet ressò la premsa, amb elogis per la conducta dels excel·lents funcionaris que varen evitar una possible catàstrofe.

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, perquè concedeixi l'afillament de l'expòsita Teresa Olivé i Torres, núm. 346 de l'exposició de 1914, als esposos D. Antoni Giróa i D.ª Encarnació Carmona, veïns d'aquesta ciutat; i el de Jordi Alaró i Trias, núm. 78 de l'exposició de 1910, als esposos D. Marià Vilar i D.ª Teresa Bertran, veïns de La Vola; fent constar els dits afillaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

El dia 3 del corrent es reuní, en sessió ordinària, la Junta de Govern de les Cases provincials de Caritat i de Maternitat i Expòsits, sots la presidència de l'Excel·lentíssim Sr. D. Joan Vallès i Pujals, President de l'Excel·lentíssima Diputació i de la dita Junta, i amb assistència dels senyors Vice-presidents, D. Antoni Jansana i Llopart i D. Joan M.ª Roma i Comamala, i els senyors vocals, D. Joaquim Cabot i Rovira, Dr. Dr. Francisco Fàbregas i Mas, D. Lluís Folch i Torres, D. Lluís Martí-Codolar, D. Rossend Pich i Pon, D. Pere Santaló i Castellví i D. Jaume Trabal i Martorell.

Foren, en dita sessió, despatxats diferents assumptes referents a l'administració i regisme dels Asils, donant-se al propi temps compte de diversos donatius rebuts amb destinació a les atencions de la Casa de Caritat, entre ells del de 120,000 ptes. del Comitè d'Obra Benèfica i Social.

Es donà compte, així mateix, d'haver-se tingut notícia d'haver D. Enric Olivella i Pascual, mort en aquesta ciutat el dia 31 d'octubre darrer, disposat en son darrer i vàlid testament que, extingit el ple i íntegre usdefruit de tots els seus béns presents i futurs amb la institució que indica, instituïa hereu universal de tots els seus béns i drets, sien de la classe que fossin, a la Casa Provincial de Caritat, sense limitació de cap mena.

Constitueixen l'esmentada herència els immobles i terrenys situats a la barriada de Vallcarca, entre el

Passeig de la República Argentina i el carrer de Gomis, d'un valor bastant pujat avui, atesa la importància del lloc de la seva instal·lació, per ço que acordà la Junta fer constar el nom del donant en les làpides de Benefactors de l'Asil.

Es donà compte d'haver estat constituïda el dia 23 del proppassat mes de novembre, en el despatx oficial del President de la Mancomunitat de Catalunya, i sots la presidència d'aquest, la Ponència mixta per a l'estudi de l'ensenyança de les Cases de Caritat i de Maternitat, en la qual sessió de constitució es tractà de la manera de dur a realització l'important tasca que li estarà confiada, al propi temps que de la conveniència d'instal·lar a la Casa de Maternitat un internat de l'Escola d'Infermeres.

Foren aprovades diverses sol·licituds de legitimació, adopció i naturalització d'expòsits i denegat altre, concedint-se, així mateix, l'autorització sol·licitada per a la incoació d'un expedient judicial d'adopció d'altre expòsit.

Atenta sempre la Junta a què els asilats no es veiessin, en ço que sigui possible, orfes dels esplais que les festes més tradicionals proporcionen a l'esperit, acordà obsequiar als albergats d'ambdues Cases amb l'extraordinari de consuetud en les vinents festes de Nadal, compost de gall dindi, turrons i vi bo, i que es celebrés la Festa de Reis en la Casa de Caritat en la mateixa forma que l'any passat, sense assistència de públic.

GIRONA

Junta de Govern dels Establiments de Beneficència. — Sessió del dia 27 de novembre de 1920. — Fou presidida pel Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat, D. Agustí Riera, i assistiren els vocals D. Leopold Cànovas, doctor D. Josep Morera, D. Jaume Sagrera, Dr. D. Josep M.ª Pérez i D. Laureà Dalmau.

Aprovant-se els següents dictàmens d'administració que figuraven en l'ordre del dia:

Expedient d'ingrés al Manicomi, de Crescència Moner Molas.

Expedients d'ingrés a l'Hospici, de Josepa Ramos Noguera, Joan Costa Cros, Teresa Galià Roig i Angel Parra Ignàcia.

Expedient d'afillament d'una expòsita a favor de Pous Rocas Corredor i Victorina Vidal.

Moviment d'asilats i d'alimentació, en el Manicomi, durant el mes d'octubre.

Comptes d'industrials per valor de 1,223'26 pessetes.

Compte de material de Secretaria i Intervenció, corresponent al segon trimestre, per valor de 191'75 pessetes.

Decretar que passin als respectius negociats les instàncies i comunicacions d'ordre interior dels Establiments.

Quedar assabentada de l'acord del Consell Permanent, pel qual es concedeix una quantitat de bonificació als funcionaris de Beneficència, i nomenar Administrador interí al del Manicomi D. Domènec Cànovas.

Acordar elevar al Consell Permanent la proposta d'inclusió en la bonificació concedida, del mosso flequer de l'Hospici.

Acceptar la dimissió del Secretari de la Junta senyor Palol, i nomenar per a substituir-lo al Sr. Cànovas.

Acordar elevar al Consell la proposta de gratificació de les diferències de sou al Sr. D. Silvi Pagès, per haver exercit fins avui el càrrec d'Administrador accidental, sense retribució de cap mena.

TARRAGONA

Per una mala intel·ligència, ben lamentable per cert, no aparegué en el primer número d'aquesta CRÒNICA el report de l'actuació d'aquesta Junta autònoma designada ja per la Diputació per a regir la Casa de Beneficència, en sessió de 4 de febrer de 1919, i ratificada la seva existència per acord del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya de 26 d'abril d'enguany.

Des de la seva creació la formen, a tenor de les Bases perquè es regeix, el senyor President de la Diputació, D. Pere Lloret, elegit pels senyors vocals per a la presidència, i com a tals D. Josep Bonet, D. Anselm Guasch, D. Nicolau Juncosa, D. Emili Briansó, D. Josep López Bertran, D. Bernabé Martí, D. Simó Gramunt, D. Joan Ripoll i D. Lluís Carbó, secretari.

Amb tota regularitat ha vingut reunint-se la Junta quasi setmanalment; i en les seves sessions, una d'elles presidida per D. Agustí Riera, Conseller de la Mancomunitat, cada senyor Vocal exposà les necessitats i reformes convenients pròpies del departament que té al seu càrrec, puix el primer acord de la Junta fou dividir-se el port de la Casa per Seccions; cosa ben necessària, per cert, atesa la importància de la població asilada i el rudimentari de l'organització anterior.

Dos són els departaments de què es compon l'Establiment : Maternitat i Expòsits i Misericòrdia.

Ambdós necessitaven una profunda reorganització, però en la impossibilitat d'escometre tota l'obra de moment per la seva gran extensió, per ésser de conveniència més peremptòria s'acordà esmerçar la major part d'energies en el d'Expòsits, sense descuidar, però, el de Misericòrdia.

Tasca impròpia d'aquest report fóra detallar les innovacions introduïdes en aquest departament, totes elles encaminades a defensar la vida dels infantons, i si s'ha aconseguit o no, ho demostrarà la següent dada, ben eloqüent. Des d'una llarga temporada, d'un promedi de nou a deu criatures hem arribat a quaranta tres, no havent-hi hagut cap defunció de més de dos mesos a la data d'avui. És de creure que això és degut a la gran cura que es té dels nens. Bona i conscient alimentació, constant higiene i medicació regeneradora per als que en tenen necessitat, demés de banys de sol i aire en els formosos jardins de la Casa, avui els més esplèndids de la capital.

De molts acords de caràcter general i d'altres de règim intern podria ésser objecte aquest report, però potser abusariem de l'espai que se'ns té destinat. Cal fer esment, però, per la seva gran importància, del d'adquisició d'uns terrenys que confinen amb els jardins que completen la seva configuració, isolant la Casa i camps anexes de tot el veïnat per a constituir una illa independent.

Per ésser força actiu el moviment de personal i beneficis concedits per la Junta, en ús de les facultats que té per la seva organització, com pensions d'alletament i gràcia, ingressos i sortides de l'establiment, permisos per a contraure matrimoni, etc., etc., ens és impossible detallar-los en el present, prometent fer-ho d'aquí endavant en cada número de la CRÒNICA, no sols perquè es vegi la importància, sinó també a fi que arribin a coneixement de qui puguin interessar, reservant per una Memòria extensa que en finalitzar l'any s'aixecarà al Consell Permanent, puntualitzant la gestió econòmica de la Junta, la que té per a l'esdevenidor plans de veritable transcendència i que no dubtem mereixeran l'aprovació dels dignes senyors que el componen.

LLEYDA

Sessió del dia 2 de novembre de 1920. — Fou presidida per D. Romà Sol, i assistiren els Srs. Vicens, Florensà, Cúrria, Solé i Izquierdo, resolent-se els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, que són els següents:

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Assumpta Soldevila, de Alguaire; a Pere Solé, veí de la ciutat de Cervera, i a la Casa de Maternitat als nens Francesc, Pere i Josepa, de pare desconegut.

Proposà el Consell Permanent de la Mancomunitat el nomenament de D. Josep Samitier per a majordom dels Establiments de Beneficència.

Autoritzar la compra de 200 metres de gasa hidròfila per a l'Hospital.

Trametre al Consell Permanent de la Mancomunitat el compte rendit per l'aio Manuel Moran, de les despeses ocasionades per la conducció de sis boigs a Sant Boy.

Encarregar a Secretaria que ordeni la presentació de les fulles de servei dels empleats de Beneficència, per tal de reconstituir llurs expedients personals i encarregar al senyor Secretari que porti ell personalment aquest Negociat.

Aprovar els jornals que amb caràcter extraordinari han devengat els caixistes de la impremta de la Casa de Misericòrdia.

Quedar assabentada la Junta de la distribució de cabals pel mes, acordada pel Consell Permanent de la Mancomunitat.

Quedar assabentada d'un donatiu de 455'55 ptas. fet per l'Associació de cafeters de Lleyda, per a l'Hospital.

Proposar el cesse de l'infermer de la Casa de Misericòrdia, Francesc Gassó, per faltes de servei.

Sessió del dia 8. — Fou presidida per D. Romà Sol, i assistiren els Srs. Vicens, Solé i Pereña; es van resoldre els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, que són els següents:

Concedir la pensió d'alletament sol·licitada per Josep Canturri, veí de Pons.

Concedir permís per a casar-se a l'expòsita Faustina, núm. 5,000 de la Casa de Maternitat, concedint-li el dot de 100 pessetes.

Per abandó del destí, s'acordà el cesse del paleta de la Casa de Misericòrdia Xavier Mata.

Trametre al Consell Permanent de la Mancomunitat els expedients de reclusió dels presumptes dements Jaume Gimo, d'Alós de Balaguer, i Francesc Borrell, de Figuerola d'Orcau.

Quedar assabentada d'una comunicació de la Visitadora de les filles de la Caritat de Sant Vicens de Paül, participant que trametrà dues monges més a la Casa de Misericòrdia.

Aprovar una factura de Ramon Matamala per lloguer d'un cotxe per a portar boigs a l'estació.

Aprovar els comptes dels queviures adquirits durant el mes d'octubre per als asils.

Trametre al Consell Permanent de la Mancomunitat una Memòria de la ponència d'Hisenda demanant una transferència de crèdit de 40,861'57 pessetes per a atendre a les necessitats dels asils durant els mesos que falten de l'any econòmic.

Sessió del dia 15. — Presidí el Dr. D. Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, i assistiren els Srs. Jaques, Florensa, Solé, Vicens i Izquierdo, aprovant-se els següents acords:

Concedir la pensió d'alletament sol·licitada per Antoni Tàpies, d'Anglesola, per a atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Remetre l'expòsit Francesc, núm. 891, a la seva mare, que l'ha reconegut com fill seu, rellevant-la del pagament d'estades per ésser pobra.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Pere Sardañons, de Juneda.

Concedir la pensió d'alletament sol·licitada pel veí de Sant Martí de Maldà, Ramon Andreu Panos, per a atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Aprovar les següents factures:

De Joan Tapiol, de 178'85 pessetes, per llenya pel forn de la Casa de Misericòrdia; de la casa Dalmau Oliveras, de 773'45 pessetes, per medicaments per a l'Hospital; de la casa Hartmann i Companyia, de 657'10 pessetes, per medicaments per a l'Hospital.

Aprovar el compte de l'Administrador de la fillola de Sort, per les despeses fetes amb motiu del trasllat de tres expòsits a la Casa de Maternitat.

Aprovar una factura de la casa Vives Estover, de 135 pessetes; altra, de la casa Roc, de 690 pessetes, i una relació de jornals de carro per materials invertits en les obres que es fan en la Casa de Misericòrdia.

Sessió del dia 22.—Fou presidida pel Rvnd. doctor don Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, assistint-hi els Srs. Jaques, Florensa, Pereña, Solé, Izquierdo i Cúrria.

Es resolgueren els assumptes de l'ordre del dia, que són els següents:

Aprovar el reingrés a la Casa de Misericòrdia de Nicolau Morell Borràs, de Vilanova d'Alpicat.

Trametre al senyor Conseller-ponent de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya l'expedient de pobresa del nen Lluís Albarado Prario, pregant-li vulgui gestionar sigui admès a l'Escola especial de sords-muts de la Casa de Caritat, on podrà rebre l'ensenyança física i moral que allí es dóna a aquests éssers desvalguts i que a Lleyda no se'ls pot donar per manca de mitjans.

Aprovar ço que ha fet l'Administrador de la fillola d'expòsits de La Seu d'Urgell, acceptant l'augment fins a 2'50 pessetes del jornal de la receptora encarregada de tenir cura dels nens fins que troben dida.

Senyalar el dia 20 de desembre vinent per a celebrar el concurs de compra de queviures pels tres mesos primers de l'any 1921.

Aprovar les factures del fluid elèctric despesat per a llum i força motriu en els asils durant els mesos de juliol, agost i setembre.

Acabat el despatx ordinari la Junta, amb l'Interventor general de la Mancomunitat, D. Guillem Virgili, que assistí també a la sessió, van examinar detingudament el projecte de pressupost de despeses de l'any vinent fet per la Ponència d'Hisenda amb la col·laboració de les de Governació, Abastiments i Pedagogia i Acció social, recollint-hi totes les iniciatives que es pensen desenrotllar durant la vigència de l'exercici econòmic vinent, projecte que es sometrà a l'ulterior aprovació de l'Exem. Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

Sessió del dia 29. — La presidí D. Romà Sol, i assistiren els Srs. Vicens, Solé, Izquierdo i Pereña.

Es varen resoldre tots els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, o siguin:

Admetre a la Casa de Maternitat al nen Jaume Sanfeliu Escudero, de la ciutat de Tàrrega, abandonat per la seva mare.

Admetre a la Casa de Maternitat a la nena Antònia Casals, de Borges Blanques.

Quedar assabentats de què el Consell Permanent de la Mancomunitat aprovà la distribució de cabals pel mes, que puja 46,756'69 pessetes.

Trametre al senyor Conseller-ponent de Beneficència de la Mancomunitat l'expedient de Josep Carné Masip, pregant-li vegi si pot ésser admès a l'Escola de sords-muts de la Casa de Caritat de Barcelona.

Admetre a la Casa de Misericòrdia, pagant 2 pessetes diàries, a Ferran Subirà Solé, impedit per al treball, veí de Bosost.

Apovar les relacions dels queviures, utensilis, efectes i material de tallers que es consideren necessaris per al mes de desembre.

Distribuir en quatre grups les 300 places que hi ha d'asilats a la Casa de Misericòrdia, assenyalant-se 85 per a vells, 85 per a dones, 65 per a nenes i altres 65 per a nens.

Concurs

Havent de procedir a l'adquisició dels articles que es detallen en la taula que segueix, per al subministre dels Establiments de Beneficència de Lleyda durant els mesos de gener, febrer i març del provinent any de 1921, s'obre un concurs, que es celebrarà el dia 20 de desembre pròxim i hora de les divuit, en el saló de sessions de la Junta dels susdits Establiments (Casa de Misericòrdia), sota la presidència de D. Romà Sol Mestre i amb assistència dels senyors Vocals que constitueixen la seva Junta de Govern, amb les condicions següents:

1.ª S'admetran proposicions fins el dia i hora prefixats.

2.ª Les proposicions hauran d'anar esteses en un plec de paper segellat de la classe 11.ª (una pesseta), ajustades al model que s'inserta més avall i ésser presentades en el despatx del senyor President de la Junta de Govern fins l'hora indicada, havent d'anar acompanyades de la cèdula personal del concursant i en sobre tancat i lacrat.

3.ª S'acompanyaran a les proposicions les mostres dels articles a què es vulgui concursar, les mostres dels quals quedaran a disposició del senyor Administrador, per a la deguda comprovació de l'article adjudicat, en el moment d'ésser remès aquest a l'Establiment.

4.ª L'adjudicatari vindrà obligat a subministrar els articles adjudicats i a remetre'ls a cadascun dels Establiments en la forma que es determinarà per les oficines dels mateixos.

5.ª S'adjudicarà el concurs al postor que faci proposicions més aventatjoses i reuneixin els articles millors condicions de qualitat.

El tipus que regularitzarà les proposicions del concurs és el que es detalla a continuació:

Farina de 1.ª	quintal	95'10
Patates	íd.	27
Carbó de cok	íd.	25
Íd. vegetal	íd.	25
Vi	litre	0'40
Mongetes	hectolitre	107
Moltó	quilo	2'00
Vedella	íd.	2'60
Cansalada	íd.	3'21
Bacallà	íd.	2'80
Cigrons	íd.	1'30
Fideus	íd.	1'40
Pasta per a sopa	íd.	1'40
Oli	decalitre	26
Sal	quintal	3'60
Sucre	quilo	2'74
Xacolata	íd.	2'85
Espècies	íd.	2'50
Safrà	gram	0'20
Arengades	el cent	4'70
Sèmola	quilo	1'45
Cafè	íd.	6'25
Carbó de galleda	quintal	24'85

Model de proposició

El que sotscriu D. .... es compromet a subministrar als Establiments de Beneficència d'aquesta ciutat, per les atencions dels mesos de gener, febrer, i març propvinents .... quintals mètrics o quilos de ...... per la quantitat de ... pessetes ... cèntims, obligant-se a presentar els articles que se li adjudiquin en la forma que se li determinarà per l'Administració dels propis Establiments, i subjectant-se a la mostra presentada.

Lleyda ... de .... de 1920.

(Firma)

Nota. — Les quantitats es consignaran en lletra.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe de la Ponència d'Hisenda la proposta d'acord presentada pel senyor Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat, en sentit que sense perjudici del condicionament que aquella Ponència pugui posar a l'acord, es concedeixi a l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, amb motiu de l'Exposició Regional d'Higiene privada i pública que té en projecte, autorització per a celebrar-la en el local que ocupava el Museu Social en la Universitat Industrial, i una subvenció de 500 pessetes, per a ajudar a les despeses d'instal·lació de l'esmentat certamen.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

Autoritzar el Servei de Sanitat per a acudir a l'Exposició Regional d'Higiene que té en projecte l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, amb aportacions a la Secció científica, demostratives de l'activitat del Servei en els diversos afers en què s'esmerça.

Vista una comunicació de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, en la qual, després de diverses consideracions sobre l'estat sanitari dels veïns i estiuejants del Tibidabo, Vallvidrera, la Rabassada, Bellavista, i de totes les colònies estiuenques d'aquells indrets, conclou atribuint les deficiències que s'observen en aquest particular als enormes dipòsits de pols que constantment tenen les carreteres i camins que els travessen i exposant la necessitat que la Mancomunitat de Catalunya s'ocupi d'aquest important problema que afecta la salut pública, i tal com proposava el Conseller-ponent D. Agustí Riera, pendre en consideració la referida instància, ja que l'adopció de les mesures higièniques que es projecta fóra verament un adjutori a l'obra del millorament de les condicions sanitàries dels esmentats indrets; i disposà que passés, junt amb l'informe del Subdirector dels Serveis de Sanitat, D. Lluís Sayé, a dictamen de la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat, perquè exposi al Consell la situació en què es troben, respecte a la Mancomunitat, les carreteres i camins a què s'al·ludeix en l'esmentat document, com a dada prèvia a tot acord definitiu.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

REPORT DELS TREBALLS EN CURS DEL SERVEI DE SANITAT

Tifoidea

Per indicacions i sol·licitació rebudes del senyor Alcalde de Pont de Vilumara, el dia 29 d'octubre passat, ens innovàrem de l'epidèmia de tifoidea que havia esclatat en l'indicat poble a primers del dit mes; ja feia dos o tres anys que a la tardor hi havien casos de tifus, però aquest any els casos han estat nombrosíssims. La població, essencialment industrial i agrícola, situada

en la vora esquerra del Llobregat i al lloc on hi ha l'antic pont que dóna nom al poble, compta amb uns 1,300 habitants, i d'aquests a darrers d'octubre n'hi havien uns 130 d'allitats per la febre tifoidea.

Atenent a tot això, el Servei decidí examinar la qüestió sobre el terreny, a part d'establir immediatament les mesures necessàries. Per a complimentar-ho, foren fetes quatre visites.

Dades recollides i treballs efectuats. — L'epidèmia ha estat d'origen hídric, i es tracta realment de tifoidea, com ha estat comprovat pels set anàlisis d'aigua que es feren, trobant-les totes contaminades. Així mateix s'efectuaren proves d'hemocultiu i sero-aglutinació que resultaren positives per al bacil d'Eberth.

Vacunació antitífica. — Immediatament es procedí a practicar aquesta pel personal del Servei als habitants de la població, fent-se de seguida unes cent cinquanta vacunacions completes, amb molt bon resultat, i rebent les tres injeccions necessàries cada individu, una cada setmana; amb regularitat digne d'ésser remarcada, doncs pràcticament no deixaren de rebre les successives els qui havien rebut la primera.

Aigua. — Es feren les indicacions oportunes per a sa esterelització mitjançant l'hipoclòrit de calci que se'ls remeté oportunament.

Per altre cantó se'ls indicà la necessitat per ells ja compresa, d'inutilitzar el pou actual d'abastiment d'aigua, substituint-lo per altre situat en les afores de la població i dipositant l'aigua en dipòsits adequats i amb dispositius de depuració. (El pou actual situat en la part decliu de la població, té de rebre per força les filtracions dels pous morts.)

Darrerament fou examinat el projecte de construcció de clavegueres, fent-se les observacions necessàries per a la seva bona construcció i en evitació de nous perills.

L'última visita fou feta el dia 22 del corrent novembre.

Es convingué, demés, seguir, en relació amb la susdita població per a portar a terme el pla general de sanejament, el mateix que amb el Dr. Cendra, a qui facilitàrem fulles apropiades per a l'estudi complet de l'epidèmia.

—S'ha rebut la visita d'un senyor delegat de l'Ajuntament de Figueres que sol·licita la nostra cooperació per a portar a terme una campanya de profilàxia antitífica mitjançant la vacuna antitífica.

Paludisme

Van reunint-se els reports dels diversos experiments profilàctics per quinització que estaven en curs a Illa de Mar, Roqué, Campredó, Camarles, Salou-Vilaseca i Almacelles. Tots ells han acabat sense que es registrés cap infectat entre els 300 individus sotmesos a profilàxia.

El dispensari antipalúdic instal·lat a la casa de l'Ajuntament per l'assistència gratuïta de palúdics menesterosos i orientació de treballs de profilàxia va tancar les seves portes el dia 15 de l'actual, per haver-se acabat la temporada palúdica.

S'han fet dues visites més al Prat del Llobregat, per tal de continuar l'adquisició de dades per l'estudi del problema del paludisme, encomanat a aquest Servei per acord del Consell Permanent de la Mancomunitat de 10 de setembre.

Tuberculosi

El Dr. Sayé va assistir a la reunió, que va tenir lloc a París a mitjans d'octubre per a la constitució de la Unió Internacional contra la Tuberculosi, visitant les més importants instal·lacions profilàctiques del Departament del Sena, i a Suïssa les obres antituberculoses del Cantó de Grissons i Vaud, i els Serveis que ha instal·lat a Ginebra la Lliga Internacional de la Creu Roja.

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del senyor Interventor D. Guillem Virgili, i davant del greu problema que planteja als Ajuntaments la impossibilitat de treure endavant el repartiment d'utilitats, segons el R. D. de 11 de setembre de 1918, per les dificultats tècniques que ofereix l'aplicació de les normes bastant fosques fixades per l'esmentat R. D., el Consell acordà encomanar a l'Escola de Funcionaris d'Administració Local la redacció d'un opuscle, on d'una manera breu i clara es donin les normes precises i més simplificadores per a portar a terme la confecció del repartiment d'utilitats, segons l'esmentat R. D. de 11 de setembre de 1918, el qual serà repartit gratuïtament als Ajuntaments de Catalunya.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1920.)

De conformitat amb la proposta del Conseller-ponent d'Hisenda, i tenint en compte que D. Guillem Virgili i Albornà fou nomenat per acord del Consell de 5 d'octubre de 1917, amb subjecció al Reglament d'Oficines i en virtut d'oposició, pel càrrec d'Interventor de la Mancomunitat, del qual prengué possessió el 3 de novembre següent, consignant-se en les Bases de les oposicions que el termini durant el qual havia d'exercir el càrrec el que resultés nomenat seria de tres anys, que podrien prorrogar-se en cas de convenir a la Mancomunitat; considerant que la resolució a pendre pot consistir ja en la renovació del nomenament fins que es compleixin els cinc anys, tota vegada que segons l'art. 14 del Reglament els nomenaments d'ingrés no podran passar mai d'aquest termini, o bé en la renovació indefinida o ingrés definitiu, previ l'examen-revisió que preceptua l'art. 15, ja que si bé en aquest precepte es diu que el dit examen es farà un mes abans d'acabar els cinc primers anys, suposant que, per regla general, els nomenaments d'ingrés es facin pel termini establert com a màxim, això no és obstacle perquè en el cas que aquell s'hagi fet, com esdevé en el de què es tracta, per un termini més curt, pugui en acabar aquest procedir-se tot seguit a la renovació definitiva; considerant que en el present cas convé sens dubte obtar per aquesta darrera solució per tal de donar la deguda estabilitat al càrrec que ens ocupa, donada la seva categoria i importància; nomenar el Conseller Sr. Bartrina, el Cap Director del Departament d'Administració D. Leonci Collado, i el Comptador de la Diputació provincial de Barcelona,

D. Macià Lacruz, per a constituir el Tribunal encarregat de l'examen-revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines, en quant es refereix al funcionari D. Guillem Virgili i Albornà, Interventor de la Mancomunitat, quedant mentrestant prorrogat el seu nomenament d'ingrés, fins que a proposta del Tribunal el Consell adopti la resolució que en definitiva procedeixi.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

A proposta del Conseller-ponent d'Hisenda, acordà també el Consell aprovar i ratificar el nomenament de recaptadors auxiliars fet pel Banc de Terrassa, en les demarcacions que a continuació s'indiquen, i a favor dels següents corresponsals:

Banc de Terrassa, Igualada; Josep Esquerra, Barcelona, 48; Mataró; Banc de Terrassa, Martorell; Banc de Terrassa, Solsona; Banc de Reus de Descomptes i Préstecs, Montblanch; Banc Comercial, Tarragona.

Que en el pròxim pressupost els afers de les oficines que curen de la Hisenda de la Mancomunitat es distribueixin en dos Departaments independents, un d'assesoria jurídica i altre de comptabilitat.

Sens perjudici de l'esmentada reforma, incorporar des del 1.r de desembre pròxim al servei de la Mancomunitat, en concepte d'assessor jurídic d'Hisenda, l'actual Cap de Secció de la Diputació de Barcelona, D. Jacint Vega i March, i tenint en compte que el dit senyor ja disfruta l'assignació de 12,500 pessetes anuals, interinament, i pel que resta de l'actual exercici, s'abonarà al susdit Sr. Vega, amb càrrec a la partida núm. 44 del Pressupost vigent, com a complement de sou i en concepte de gratificació (que substituirà la que actualment percep de la Diputació), la diferència entre el sou de 9,000 pessetes que té assenyalat com a Cap de la Secció de Comptes Municipals i el de 12,500 pessetes.

(Sessió del dia 5 de novembre de 1920.)

De conformitat amb la proposta formulada pel Tribunal designat en sessió del dia 5 del corrent mes de novembre per a procedir a l'examen-revisió previst en l'art 15 del Reglament d'Oficines, en quant es refereix al funcionari D. Guillem Virgili i Albornà, Interventor general de la Mancomunitat, acordà el Consell la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu del referit Sr. Virgili, als efectes de l'article esmentat.

(Sessió del dia 25 de novembre de 1920.)

PRESSUPOSTOS

Canvià el Consell impressions sobre l'estructura general del pròxim Pressupost, anunciant el senyor Ponent d'Hisenda que a l'objecte de coordinar tots els treballs de preparació, tenia convocada la Comissió d'Hisenda de l'Assemblea, a la qual està confiat l'estudi i dictamen del Pressupost.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1920.)

Notícies i documents

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

A dos quarts de set de la tarda, del dia 12 de novembre, es reuní el Comitè administratiu de la Caixa de Crèdit, sota la presidència de D. Josep Puig i Cadafalch, amb assistència dels Srs. D. Pere Corominas, D. Josep Galbany, D. Joan M. Roma, D. Joan Rubió, actuant de Secretari D. Guillem Virgili.

S'estudiaren els informes favorables a la concessió, emesos pels senyors Vocals ponents i per la Secció d'Acció Social Agrària de la Mancomunitat, en els expedients instruïts pels Sindicats Agrícoles d'Aiguamúrcia, Bonastre, Arbeca i Albagés, que sol·liciten, respectivament, en concepte de préstec, les quantitats de 75,000, 50,000, 50,000 i 60,000 pessetes, i el Comitè acordà proposar al Directiu la realització d'aquestes operacions de crèdit.

També acordà proposar la concessió del crèdit de 30,000 pessetes demanat per l'Ajuntament de Pobla de Claramunt, en vista de l'informe favorable emès per la Ponència.

Escoltades les manifestacions verbals del Sr. Galbany, ampliatòries de les consignades en l'informe unit a l'expedient, es desestimà la petició de concessió d'un nou préstec formulada pel Sindicat Agrícola de Masroig.

Vistos els expedients dels Sindicats de Soses i Albatàrrec, i dels Ajuntaments de Granadella i Lleyda, aquest últim sol·licitant ampliació del crèdit que ja li fou concedit el 29 de maig de 1917; i hagut esment de què en llur tramitació s'han seguit les prescripcions de la Reglamentació de la Caixa, havent-se satisfet les corresponents quotes d'estudi, el Comitè, a proposta del senyor President, designà el Sr. Rubió perquè informi sobre la procedència de les peticions de les tres primeres entitats nomenades, i el Sr. Corominas perquè faci el propi estudi en ordre a la petició de l'Ajuntament de Lleyda.

El Comitè s'enterà d'una comunicació de l'Agent executiu D. Enric Pla, donant compte d'haver requerit de pagament a la Corporació municipal de Canet de Mar, per haver resultat infructuoses les gestions per a obtenir el cobrament de sumes que acredita la Caixa; d'altra del Director, interessant a dit Agent l'acumulació del venciment darrer als anteriors, i d'un ofici de l'Alcalde de Canet, en el qual, fent-se afirmacions de vaguetat davant de la notificació d'apremi, el Comitè no les prengué en consideració, acordant seguir el procediment executiu, declarant que no hi ha lloc a deliberar respecte a solucions d'arranjament mentre dita Corporació no saldi son descobert.

Foren tractats altres assumptes d'ordre intern de la Caixa de Crèdit, i seguidament el Director donà compte al Comitè d'haver iniciat negociacions per a la contractació de crèdits quaranta vuit Ajuntaments i vint-i-cinc Sindicats Agrícoles de Catalunya.

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5.— BARCELONA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY I : NÚMERO 3

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	69
Assumptes generals	69
Comunicació de l'Acadèmia de la Llengua basca	69
Visites i assistència a actes	69
CULTURA I INSTRUCCIÓ	70
Centres acadèmics	70
Institut d'Estudis Catalans	70
Museus i Biblioteques	71
Escola Superior de Bibliotecàries	71
Biblioteques Populars	71
Biblioteca Popular de Figueres	71
Junta de Museus de Barcelona	72
Junta de Ciències Naturals	72
Biblioteca de Catalunya	72
» Popular del Vendrell	73
» » de Canet de Mar	73
» » de Valls	73
Serveis científico-administratius	73
Consell de Pedagogia	73
Mapa Geològic de Catalunya	74
Ensenyament	75
Ensenyament primari:	
Escola Montessori	75
Ensenyament tècnico-industrial:	
Laboratori d'assaig de materials de la Universitat Industrial	75
Biblioteca de l'Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial	75
Ensenyament artístic:	
Escola de l'Art de la Forja a Sitges	75
Escola Catalana d'Art Dramàtic	75
Serveis de difusió i vulgarització:	
Extensió d'ensenyament tècnic	75
Vària	76
AGRICULTURA	76
Escola Superior d'Agricultura	76
Projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura	76
Serveis tècnics d'Agricultura	78
Personal	78

	Planes
Serveis de Ramaderia	78
Acció Social Agrària	79
Repoblació forestal	79
Serveis de Ramaderia	79
Concurs cavallí de Figueres	79
Concurs de vaques	79
Cooperació	79
Secció d'Arbres fruiters	80
Servei d'Enologia i Viticultura	80
Acció Social Agrària	80
Laboratori	80
Servei de Terra campa	81
Institut de Mecànica aplicada agrícola	81
Exposició de maquinària agrícola i Concurs de tractors	81
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	83
TELÈFONS	84
Treballs en curs i obres acabades	84
FERROCARRILS	84
Treballs en curs i obres acabades	84
CARRETERES, CAMINS I PONTS	84
Construccions	84
Reparació i conservació	86
Subhastes	88
Subvencions	89
Adquisició de material	89
Personal	89
Vària	89
BENEFICÈNCIA I SANITAT	90
Beneficència	90
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	90
Lleyda	90
Sanitat	94
POLÍTICA SOCIAL	94
Institut d'Orientació Professional	95
HISENDA	95
Emprèstits	95
Deute de la Diputació de Barcelona	96

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY I | DESEMBRE MCMXX | NÚM. 3

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació de la Societat de Mutilats i Antics Combatents, agraint la cooperació de la Mancomunitat a les finalitats del seu organisme.

— Donar-se per enterat d'un ofici del Delegat de l'Acadèmia d'Estudis Bascos, regraciant les atencions de què ha estat objecte amb motiu de les seves investigacions en la Biblioteca de Catalunya i altres Institucions de Cultura de la Mancomunitat.

— Accedint a la petició de l'Alcalde de Cerbère (França), cooperar amb la quantitat de 1,000 francs, de la partida d'Imprevistos del Pressupost vigent, al monument commemoratiu dels catalans combatents en la Gran Guerra que té en projecte aquella municipalitat.

— També s'assabentà de les protestes que diversos pobles de Catalunya han dirigit a la Mancomunitat, amb motiu dels darrers nomenaments d'Alcaldes de R. O. fets pel Govern.

— Destinar la quantitat de 1,000 pessetes, a càrrec de la partida 50 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, a l'assaig dels treballs de decoració ceràmica de la Sala de l'Assemblea en aquest Palau de la Generalitat, a càrrec dels alumnes de l'Escola Superior d'Oficis d'Art.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1920.)

La Presidència comunicà que, amb motiu de la suspensió de pagaments acordada pel Banc de Barcelona, havia fet practicar una informació referent a la quantia i situació dels dipòsits que la Mancomunitat o les seves dependències tenen en aquell Banc.

— Autoritzar la Presidència per a portar a la Direcció del Banc de Barcelona l'encoratjament de la Mancomunitat, assegurant-la de la cooperació i confiança del nostre poble, que mai li ha mancat.

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

COMUNICACIÓ DE L'ACADÈMIA DE LA LLENGUA BASCA

La Direcció de l'Acadèmia de la Llengua Basca ha tramès al senyor President la següent comunicació:

«La Academia de la Lengua Vasca, reunida en sesión los días 25 y 26 del corriente, y enterada por el señor Presidente de esta Corporación de la excelente acogida y atenciones extraordinarias que le han dispensado durante la visita que, como enviado de esta entidad, ha girado al Institut d'Estudis Catalans, dependiente de la Mancomunidad Catalana de la que V. es dignísimo Presidente, acordó rendir a V. el más expresivo voto de gracias.

»Como resultado de las observaciones y estudios practicados durante la visita, presentó a la Academia una interesantísima Memoria que se oyó con sumo agrado. Esta naciente Corporación espera, para su ulterior desarrollo, aprovecharse de esos datos, dignos de la culta Cataluña.

»Dios guarde a V. muchos años.

»Bilbao, 30 de noviembre de 1920.

»El Secretario de la Academia de la Lengua Vasca, *Luis de Eleizalde*.»

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El dia 16, el senyor President de la Mancomunitat assistí al banquet donat a l'Hotel Ritz per la Casa d'Amèrica en honor de les Repúbliques americanes en la persona de llurs cònsols acreditats a Barcelona, amb

motiu de l'aniversari del Reial decret de S. M. la Reina Governadora reconeixent la Independència de l'Amèrica Espanyola.

— El Sr. Vidal de Llobatera, en representació del senyor President, assistí, el dia 23, a la inauguració de curs del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, ocupant un lloc en la presidència.

— El Sr. Fages assistí, el dia 26, a la festa que anualment celebra l'Econòmica d'Amics del País, per a la repartició de premis a la Virtut.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de la Memòria referent als treballs efectuats durant l'any acadèmic de 1918 a 1919 per la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. *(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)*

Notícies i documents

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

SECCIÓ DE CIÈNCIES

INSTITUT DE FISIOLOGIA

Seminari laboratori de Fisiologia, fundació de la Mancomunitat de Catalunya, instal·lat a la Facultat de Medicina.

(Cursos superiors de 1920-1921)

Dr. August Pi Suñer, director, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, catedràtic de Fisiologia a la Universitat de Barcelona : «Sensibilitat interna».

Deu lliçons i cinc demostracions experimentals, els dilluns i dimecres a dos quarts de cinc de la tarda, els mesos de febrer i març.

S'admetran vint-i-cinc inscripcions.

Dr. J. M. Bellido, subdirector, antic catedràtic de Fisiologia a la Universitat de Saragossa : «L'evolució de les idees en Fisiologia de la circulació».

Deu lliçons i quinze demostracions, reproduint aquestes les experiències clàssiques que més han influït en l'elaboració de les doctrines actuals en fisiologia de la circulació de la sang. Els dimarts, de quatre a set de la tarda, durant els mesos de març, abril, maig i juny.

S'admetran vint-i-cinc inscripcions.

Dr. R. Carrasco Formiguera, assistent de l'Institut de Fisiologia : «Mètodes de laboratori per a l'estudi d'alguns trastorns del metabolisme».

Dues lliçons i dotze sessions pràctiques els divendres, de quatre a set de la tarda, els mesos de febrer i març, i els dilluns i divendres, a la mateixa hora, el mes d'abril.

Número màxim d'inscripcions, quatre.

Dr. S. Pi Suñer, assistent, auxiliar temporal a la Facultat de Medicina : «La conducció de l'influx nerviós».

Comentaris al llibre de Keith Lucas sobre el mateix assumpte. Quatre lliçons amb demostracions pràctiques, el dimecres, a les cinc de la tarda, al mes d'abril.

S'admetran vint-i-cinc inscripcions.

Tasques de Seminari, a càrrec del Director i el Subdirector de l'Institut, els dilluns, dimecres i divendres no festius, a les quatre de la tarda:

a) Ordenació de les col·leccions de revistes i organització del treball bibliogràfic.

b) Investigacions sobre sensibilitat interna i correlacions interorgàniques en general, sobre regulació de la glucèmia, sobre fisiologia renal i sobre electrofisiologia, tècnica de la recerca en aquests punts.

Nota. — Solament seran admeses als cursets dels Drs. Pi Suñer (A.), Bellido i Carrasco aquelles persones que a judici de la Direcció de l'Institut tinguin una preparació científica suficient. Igual precepte regularà les admissions a les tasques de Seminari. En cap cas s'autoritzarà la inscripció d'estudiants de Medicina que no hagin aprovat l'assignatura de Fisiologia.

L'assistència al curset del Dr. S. Pi Suñer és lliure; a ell podran ésser-hi inscrits àdhuc els estudiants de Medicina que no hagin aprovat la Fisiologia.

Per més detalls, adreçar-se a l'Institut de Fisiologia, Facultat de Medicina, tots els dies feiners, de dotze a una.

SECCIÓ FILOLÒGICA

Sessions dels dies 2 i 9 de desembre. — S'acorda recaptar del Dr. Barjau la continuació del diccionari hebreu-llatí-català (avui interromput), per procedir a la seva immediata publicació.

Són estudiades les paraules *acondiciar, perfidia* i *porfidia.*

S'examinen, entre altres, els articles del *Diccionari* referents a les paraules *acte* i *acta, acudir* i *acudit, acull, adelitar-se* i *adelitament, adinerar, adipocera.*

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Sessió del dia 2 de desembre. — Es dóna compte d'una lletra del Prof. Schulten d'Erlangen, interessant la reproducció d'alguns elements de la muralla de Tarragona i d'uns capitells romans de la mateixa ciutat. Tramet el seu estudi *Eine Beschreibung der Spanischen Küsten aus dem VI Jahrundert v. Christ*, redactat amb el propòsit de vulgaritzar els resultats obtinguts en el viatge fet per les costes ibèriques amb l'intent d'identificar els llocs esmentats en les *Ora Maritima* d'Avienus, investigació duta a terme amb una subvenció de la Secció. Ofereix gestionar de l'autor dels mapes de l'antiga Numància que s'encarregui dels d'Empúries i les Balears; les maquetes que s'han fet d'aquella colònia grega i les dels poblats i monuments mallorquins, així com els treballs del Servei del Mapa, fan innecessaris acceptar aquest últim oferiment.

La Secció s'informa de l'extensa recensió publicada en el *Moyen-Age* per M. August Brutails, l'eminent arqueòleg, membre de l'Institut de França i corresponent de la nostra Corporació, del vol. III de *L'Arquitectura Romànica a Catalunya*, dels Srs. Puig i Cadafalch, Falguera i Goday. És un treball ple d'interès donats els coneixements de M. Brutails en aquestes qüestions, i fet a més amb molta simpatia per l'Institut i pels autors.

Es llegeix una lletra que el Prof. Frederic d'Onís, actualment a la Universitat de Columbia, ha tramès a un dels membres de la Secció anunciant la creació en aquella ciutat d'un Instituto de las Españas, amb l'objecte de fer conèixer la cultura peninsular en tots els seus aspectes i demanant la col·laboració de l'Institut.

La Secció visita després el Laboratori d'Investigacions arqueològiques, fent-se càrrec del curs dels treballs de reconstrucció del material recollit en les excavacions de Rubí i de les reproduccions d'objectes prehistòrics fetes per a establir canvi amb els d'altres col·leccions públiques. La Secció pogué examinar també el material recollit en l'expedició que acaba de dur-se a terme a la comarca de la Seu d'Urgell.

Sessió del dia 9 de desembre. — D. Joaquim Miret i Sans, membre que fou de l'Institut, va deixar en son testament 3,000 pessetes a la Secció, destinades a l'adquisició de llibres referents a filosofia, religió i història de l'Antic Orient. Feta ara efectiva aquesta quantitat, la Secció examina les obres en què sigui més convenient invertir-la, respectant el criteri fixat en el llegat.

S'ha rebut una comunicació de Mn. Pere Pujol donant compte d'haver ja començat els treballs d'ordenació de l'Arxiu de la Seu d'Urgell, un dels més rics de Catalunya en antics documents.

S'acorda redactar un inventari sumari, resumint les paperetes de classificació de l'Arxiu d'Investigacions Arqueològiques, del material, procedent de les campanyes d'exploració de la Secció, conservat en dipòsit en el Museu Municipal de Barcelona.

S'acorda així mateix establir el canvi de publicacions amb la Universitat d'Hamburg.

Es procedeix últimament als treballs de preparació de la Crònica del pròxim *Anuari*.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acordà el Consell:

Declarar desert el concurs per a la provisió de la Càtedra de Teoria i Història de la Cultura de l'Escola Superior de Bibliotecàries, reconeguent, però, els mèrits dels concursants en l'ordre de coneixements relacionat amb la interpretació que cadascú d'ells ha donat als ensenyaments objecte de la Càtedra.

Comunicar als Srs. D. Josep M.ª Bassols, D. Francesc de P. Barjau i D. Pompeu Fabra, l'agraïment del Consell per llurs tasques en la missió qualificadora que se'ls confià sobre el present concurs.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920)

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acordà el Consell:

Convocar les senyoretes Bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya a una reunió d'examen i estímul que tindrà lloc els dies 20, 21, 22 i 23 dels corrents. S'indemnitzaran a les senyoretes Bibliotecàries de fora de Barcelona les despeses de viatge i se'ls abonaran 15 pessetes diàries durant els quatre dies de la reunió.

Consignar a l'Escola Superior de Bibliotecàries la quantitat de 2,000 pessetes amb càrrec al cap. 3.r, article 3.r, partida 90 del Pressupost vigent, per satisfer les despeses dels actes que celebri, més els viatges i dietes que es preveuen en l'acord primer.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)

Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent d'Instrucció pública, el Consell, complementant els arts. 20 i 21 del Reglament de Biblioteques, acordà concedir vacacions de Nadal a les senyoretes Bibliotecàries que exerceixen en Biblioteques Populars, del dia 24 del corrent mes de desembre al 2 de gener inclusius, amb prohibició absoluta de combinar-les amb les llicències o altres vacacions previstes en els articles esmentats sense acord exprés del Consell de Pedagogia, romanent durant aquests dies tancades les Biblioteques.

(Sessió del dia 30 de desembre de 1920.)

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acordà el Consell:

Adjudicar definitivament les obres de construcció d'un edifici destinat a Biblioteca Popular, en la ciutat de Figueres, a D. Antoni Coderch i Capellà, per la quantitat de 42,845 pessetes.

Comunicar l'acord precedent a la Delegació d'Hisenda de la província de Girona i a l'adjudicatari, veí de Figueres, per al seu coneixement i efectes consegüents, a fi que dintre el termini de deu dies presenti al Conseller D. Agustí Riera el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers a què fa referència la regla 7.ª del plec de condicions particulars i econòmiques.

Autoritzar el senyor President de la Diputació provincial de Girona, perquè pugui ordenar a la Dipositaria de cabals provincials, l'admissió de la fiança definitiva corresponent i la seva remissió immediata a la Dipositaria de la Mancomunitat de Catalunya, on haurà de romandre fins a l'acabament del contracte.

Per a satisfer les despeses de certificació postal i de trasllat de valors que causi aquest procediment, l'adjudicatari haurà de satisfer per endavant en la Dipositaria de la Diputació de Girona, la quantitat de 10 pessetes.

El contractista podrà també remetre directament a la Dipositaria de la Mancomunitat, per correu (valors declarats), la fiança definitiva. Immediatament de rebre-la, el senyor Dipositari lliurarà el corresponent resguard i la trametrà a l'adjudicatari. En aquest cas, cal que junt amb els valors es trameti una nota, expressant amb claredat que la fiança serveix de garantia al contracte de les obres de construcció d'una Biblioteca Popular en la ciutat de Figueres.

Delegar el Conseller D. Agustí Riera, perquè, després d'haver-li estat exhibit el resguard del dipòsit definitiu, convoqui a l'adjudicatari, D. Antonio Coderch i Capellà, per a l'otorgació a la ciutat de Girona de la corresponent escriptura i la firmi en nom de la Mancomunitat.

El susdit senyor Conseller, ha de demanar al Notari autoritzant que en l'escriptura es transcrigui íntegrament el resguard del dipòsit definitiu, i es faci constar que el dit resguard, o el que a canvi d'aquest se li lliuri per la Dipositaria de la Mancomunitat, resta en poder del contractista, qui es compromet a remetre-ho al Consell Permanent sempre que aquest ho cregui necessari.

Retornar a l'altre licitador el resguard del dipòsit provisional.

Comunicar els acords precedents al senyor President de la Diputació provincial de Girona.

Ordenar a la Secció primera del Departament d'Administració que remeti al senyor President de la Diputació de Girona l'expedient de la subhasta.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte de la reunió ordinària celebrada el dia 26 de novembre. — Fou presidida accidentalment per l'Il·ltre. Sr. D. Lluís Nicolau d'Olwer, amb assistència dels Il·ltres. Srs. D. Josep Barbey, D. Carles Pirozzini, D. Jaume Bofill i Matas, D. Santiago Andreu i Barber, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols, i el Secretari, D. J. Folch i Torres.

Accedir de moment i mentrestant no necessiti fer ús la Junta de Museus del lloc que ocupaven les seves Oficines en el Palau de Belles Arts, a què en disposi, segons demana, la Junta Municipal d'Art, per a tenir-hi també les seves Oficines.

Adquirir o encomanar el suministre, segons proposta de la Comissió especial corresponent, de quaranta vuit obres il·lustrades, espanyoles i estrangeres, amb destinació a la Biblioteca dels Museus, i un lot de sis gravats; disposar el relligatge d'alguns volums; autoritzar al Bibliotecari perquè gestioni prop de l'honorable Institut d'Estudis Catalans i de l'Arxiu de l'Excm. Ajuntament que sien completades algunes de les publicacions d'una i altra Corporació que hi ha en el Museu; destinar estatge apropiat en dues de les Sales de la planta baixa del Pavelló de la Junta de Museus (Pavelló regi del Parc), per a traslladar-hi la Biblioteca dels Museus, amb determinació de la forma en què ha d'instal·lar-se la Sala de lectura, el conservatori de gravats i mobles necessaris per a guardar-los, prestatgeria per als llibres, etcètera, etc.

Procedir seguidament, segons proposta de la Comissió especial d'Art Contemporani, al trasllat al Palau de Belles Arts de totes les obres de dit art que es troben magatzemades en els Museus; completar en quant es pugui la sèrie d'obres de pintura i escultura del mateix art, començant per les de Fortuny, Vayreda i Martí Alsina, als quals els serà dedicada respectivament una sala.

Formular, segons informe de la Comissió especial d'Art Medieval i Modern, diverses contra-ofertes referents a diversos exemplars presentats en venda, desestimant-se alguns altres l'adquisició dels quals no es considera convenient per als Museus.

Aprovar el compte presentat per l'Arquitecte senyor Ràfols per treballs d'alçament de plànols i presa de dades de situació i dimensions de les esglésies romàniques on hi ha pintures murals.

Trobar de conformitat el dictamen remès per la Comissió especial d'Arqueologia, i, conseqüentment, interessar de l'honorable senyor President de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans la conveniència d'un inventari complet i detallat de tots els objectes que té dipositats en els nostres Museus; de què no sia afegit al dipòsit cap més exemplar, mentrestant, i que vinguin després proveïts del document de remesa per a correspondre'l amb el rebut corresponent, i portant també la papereta de classificació científica.

Transmetre a la Presidència de la Junta la invitació rebuda de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, per a concórrer a la solemnial sessió necrològica en honor de distingits individus numeraris de la mateixa, difunts.

Oficiar a la M. Il·ltre. Comissió Municipal de Cultura demanant-li que pel seu Arquitecte es procedeixi a determinar la quantia a què ascendeixin les reparacions que caldrà fer en el Palau de Belles Arts amb motiu dels desperfectes que hi ha produït la Fira Oficial de Mostres de Barcelona, amb el fi de tornar altre cop el Palau en bones condicions i de poder fer l'oportuna reclamació a la dita entitat.

Extracte de la reunió celebrada el dia 17 del corrent mes de desembre. — Fou presidida per l'Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència de l'Excm. Sr. D. Josep Puig i Cadafalch, president de la Mancomunitat de Catalunya i president d'honor de la Junta, dels Il·ltres. Srs. Vocals D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Josep Barbey, D. Carles Pirozzini, D. Jaume Bofill i Matas, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Secretari D. Joaquim Folch i Torres.

Aprovar l'informe presentat per la Ponència de Personal relatiu a la reorganització dels serveis de vigilància, conservació, trasllats, instal·lació i neteja dels Museus. Dit informe, sotscrit per la Direcció dels Museus, estudia la reorganització que cal donar als esmentats serveis, fent l'historial del mode com s'han vingut exercint en quant a les condicions del personal i disposicions successivament adoptades, abogant pel restabliment de la primitiva brigada composta de gent d'ofici, i tenint en compte les creixents necessitats del Museu, produïdes per un augment en extensió i en importància, i prevenint les necessitats de l'esdevenidor; senyala el fet de l'envelliment d'una part de l'antic personal, l'augment que hi ha hagut del que no té ofici així que s'han anat cobrint les vacants del que en tenia; els inconvenients d'algunes permutes fetes, poc sortoses; el perjudici moral d'haver-se anat nivellant la gent sense ofici amb la que en té, i l'existència d'un reglament delimitatori de les funcions, amb atrofia de les millors qualitats del bon personal; proposant l'establiment d'una divisió fonamental entre els serveis de vigilància i els de conservació, neteja, instal·lació, trasllats d'objectes, etc., en virtut de les diverses aptituds que en els distints casos són requerides, i proposant que el primer dels dits serveis, o sia el de vigilància, es confiés a les Guàrdies urbana o municipal, amb dependència absoluta de les respectives quefatures, i sols el control per part de la Junta de si el servei es fa com cal; i completar el segon, amb la formació d'una brigada permanent de quinze individus amb ofici, atenent-se, demés, la conveniència de serveis especials d'impremta, porteries del Museu i Pavelló de la Junta, i Ordenances de la Biblioteca, Conservaduria, Direcció i Oficina amb el corresponent personal.

Adquirir en ferm, amb càrrec a la consignació corresponent de Cabals municipals del present exercici, i amb destinació a nodrir les col·leccions dels Museus, dos exemplars de ceràmica catalana, segle XVII i altre marcat de la manufactura de Savona; dues imatges representant la Verge i l'Àngel de l'Anunciació, en pedra, segles XIV al XV; vuit plafons del Vigatà (abans en dipòsit); una miniatura sobre pergamí, d'un llibre de devoció del segle XIV; dues estàtues en pedra policromada, segle XV, representant respectivament Sant Pau i Sant Marc; un retaule d'aragonesa, representant Santa Bàrbara; un bust d'estàtua gòtica, en fusta policromada, segles XIII-XIV, repintada al XVIII; una imatge de Sant Joan Evangelista, en fusta, segles XII-XIII; una imatge romànica de la Verge, en fusta policromada, segles XI-XII; una imatge de Jesús infant, d'En Bonifaç, i un retrat al pastell, obra d'En Pelegrí Clavé.

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

MUSEU D'HISTÒRIA NATURAL

Sessió del dia 5 de desembre. — És acceptada la renúncia del càrrec d'Auxiliar de la Secció de Mineralogia al Sr. Manuel Naranjo. La Junta, assabentada de la jubilació del senyor Director del Museu N'Artur Bofill i Poch, acorda nomenar-lo Vocal honorari de la mateixa, i demanar-li que continuï com a Regent de

la Secció de Malacologia. És nomenat el Tribunal que ha de judicar de la valor científica de les col·leccions de plantes presentades al Concurs obert per la Junta de Ciències Naturals i el Consell de Pedagogia; han d'integrar-lo els Srs. En Manuel Cazurro, president; En Manuel Llenas i En P. Font Quer, vocals. Queda oberta novament al públic la Sala de Mineralogia i Paleontologia del Museu Martorell, segons comunicació del senyor Conservador de Geologia, En Francesc Pardillo. La Junta encarrega al senyor Tresorer de la mateixa, N'Antoni Montaner, que examini els comptes dels diversos departaments del Museu i serveis de la Junta, i que emeti dictamen en la pròxima sessió.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llista de donadors, corresponent al mes de desembre: Observatori de l'Ebre, Exposició d'Indústries Elèctriques, Sociedad de Geografía Comercial, Galeries Layetanes, E. Toda, S. Babra, J. Puig i Cadafalch, A. Giannini, F. Condeminas Mascaró, Mn. F. Sureda Blanes, Reverend P. Lluís Rodés i F. Puig i Alfonso.

Obres registrades en el mes de desembre, 347.

Llibres servits a la Biblioteca, 1,630.

Servei de Préstec, 353 obres.

Llegidors de la Biblioteca, 2,108.

En aquest mes s'ha començat la catalogació dels llibres de les diferents dependències administratives de la Mancomunitat, segons l'acord pres pel Consell.

Els darrers dies de desembre la Biblioteca ha estat tancada segons el Reglament, per a procedir a la revisió de les existències.

El Sr. E. Toda ha fet un altre important donatiu de llibres, al qual seguiran altres més considerables encara.

S'està terminant la impressió del vol. V del Butlletí de la Biblioteca i dels dos primers volums de les publicacions del Departament de Música.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

La Biblioteca del Vendrell ha estat favorescuda amb un donatiu, fet per una persona d'aquella vila, consistent en una col·lecció de novel·les d'autors famosos. Aquest lot consta de vint-i-sis volums.

Aquestes obres estan a disposició del públic des del dia 9 del present mes.

Durant aquest mes han concorregut a la Sala de Lectura, 1,636 llegidors : 673 homes, 185 dones i 778 infants. S'han consultat 2,998 obres, repartides en les següents matèries : Llibres d'infants, 1,452; Obres generals, 187; Filosofia, 9; Religió, 31; Ciències socials i Dret, 47; Filologia, 37; Ciències pures, 59; Ciències aplicades, 130; Belles Arts, 148; Literatura, 617, i Història i Geografia, 281.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 9 de desembre es va inaugurar el Servei de Préstec. Per ara hi ha nou lectors inscrits; d'ells, set són dones. Els llibres deixats a casa són 13.

El nombre de lectors que durant el mes de desembre han concorregut a la Biblioteca, és de 290 : 177 infants, 76 homes i 37 dones.

Els llibres consultats a la Biblioteca, són els següents: 257 llibres d'infants, 24 d'Obres generals, 23 de Filosofia, 5 de Religió, 19 de Ciències socials i Dret, 15 de Filologia, 12 de Ciències teòriques, 19 de Ciències pràctiques, 47 de Belles Arts, 68 de Literatura, 42 de Geografia i Història. En conjunt, són 531 obres.

Els visitants de la Biblioteca han estat 60.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Han concorregut a la Biblioteca 834 lectors : 318 homes, 78 dones i 438 infants; havent-se consultat 1,159 obres, distribuïdes entre les diferents matèries de la següent manera : Obres generals, 77; Filosofia, 16; Religió, 37; Filologia, 9; Ciències socials i Pedagogia, 31; Ciències pures, 19; Ciències aplicades, 24; Belles Arts, 36; Literatura, 131; Història i Geografia, 82; Llibres d'infants, 677.

Han estat deixats en préstec 24 llibres, consultats per 18 sol·licitants.

Cal fer notar la valuosa adquisició que ha fet la Biblioteca amb l'ingrés de les obres del Rvnd. P. Ignasi Casanovas, de la Companyia de Jesús, amablement cedides pel seu autor, i el donatiu de la Sra. Puig i Cadafalch de les obres de D.ª Dolors Moncerdà de Macià. Ultra el valor de les obres, l'adquisició és molt interessant per la nostra Biblioteca, ja que els lectors de Valls les demanaven constantment.

També s'han rebut a la Biblioteca 12 volums de l'*Enciclopedia Espasa*, que completen la col·lecció amb els 22 que hi havia, i els nombres de juny i juliol de la publicació pedagògica *Quaderns d'Estudi*.

— El dia 28 de desembre, al matí, es reuní el Patronat amb assistència dels Srs. Moragas, President; senyors Tarrés, Pallarès, Cartañà, Castells, i Sres. Coll de Tomàs i Cuadrada de Montserrat. És aprovat l'acte de l'anterior, llegida Memòria del Secretari, Martinell, també present, i una comunicació de la Direcció tècnica sobre les col·leccions de llibres i publicacions locals. El senyor President comunica haver donat permís per instal·lar, al saló de conferències, una exposició de fotografies durant les pròximes festes de la Verge de la Candela, aprovant-ho el Patronat. El Sr. Pallarès proposa que s'il·lumini la façana durant aquestes pròximes festes. El senyor President demana al representant de l'Ajuntament s'interessi perquè la policia cuidi de la conservació de les parets exteriors de l'edifici.

El Sr. Martinell crida l'atenció sobre l'haver-se plantat arbres i arbossos tocant a la Biblioteca, a menys distàncies que les permeses per la llei. A proposta del Sr. Castells es pren en consideració.

Estava també present la Srta. Solsona.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Notícies i documents

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acabat ja el cicle de conferències organitzat a Girona pel Consell de Pedagogia al qual han pres part els Professors Srs. D. Baltasar Pijoan, D. Francesc d'A. Galí, D. Alexandre Galí i D. Rafael Campalans, el Consell, tenint en compte les manifestacions del Conseller-ponent d'Instrucció pública, acordà testimoniar la seva satisfacció als referits conferenciants, per l'èxit assolit, i agrair a l'Ajuntament d'aquella ciutat la salutació i les manifestacions entusiastes que per l'obra cultural realitzada li adreçà, en nom seu, l'Alcalde de Girona D. Albert de Quintana, en l'acte de clausura de l'esmentat cicle de conferències.

MAPA GEOLÒGIC DE CATALUNYA

Extret de la Memòria informativa presentada per la Junta de Ciències Naturals

(Curs de 1919-20)

Se'ns ratificà en el 11 de gener de 1919 l'encàrrec de continuar en les tasques del Servei del Mapa geològic de Catalunya, tant del de conjunt com del parcial a gran escala : a l'ensems que el Sr. Brossa havia de continuar en els treballs topogràfics de la fulla VI.

El dia 25 d'abril tinguérem una Junta especial de la Comissió del Mapa geològic, per a tractar dels diversos assumptes referents al Mapa geològic de Catalunya, per a constituir un servei especial del que en tindria des d'antany cura la Junta mixta de Ciències Naturals. En virtut de diferents acords presos per la Comissió especial i ratificats per la Junta s'han realitzat alguns afers.

Les pedres matrius de les fulles publicades del Mapa geològic de Catalunya, en nombre de setze foren traslladades en el 7 de juliol de la Diputació a ca l'Henrich per a procedir a la revisió, imprimint-se unes proves per a apreciar millor el seu estat de conservació.

En data del 13 de juny de 1919 rebérem de la Direcció general del Institut Geogràfic i Estadístic, les fulles publicades del Mapa geogràfic d'Espanya a l'escala de 1 : 50,000.

Del Servei del Mapa geogràfic de Catalunya ens ha estat remès tot el referent al llegat per M. Moulin a la Diputació en 1869, això és : una carpeta amb els itineraris seguits, un mapa borrador a 1 : 100,000, un altre croquis geològic, un baròmetre altimètric i un termòmetre.

El dia 21 d'octubre d'enguany s'ha donat compliment al decret del President de la Excma. Diputació, remetent al Servei del Mapa geològic de la Junta de Ciències Naturals, totes les fulles existents en dipòsit, que són en nombre de:

Fulla 1.ª	Voltants de Barcelona....	267 exemplars
Fulla 2.ª	Penedès i litoral.........	44 »
Fulla 3.ª	Penedès.................	125 »
Fulla 4.ª	Tordera.................	1,022 »
Fulla 5.ª	Vallès i litoral..........	1,050 »
	Total...........	2,508 exemplars

de les que en portarem el corresponent registre de les remeses gratuïtes i vendes en la forma que fins la data tenia establert la Diputació.

Manca obtenir de l'Institut d'Estudis Catalans la remesa de les dues fulles IV i V reeditades en català, per a formar part de les publicacions de la Junta.

MAPA GEOLÒGIC A L'ESCALA DE 1 : 100,000

En data del dia 25 d'octubre de 1919 comunicàrem a la Presidència de la Mancomunitat de Catalunya una informació dels treballs del Mapa amb un avenç del pressupost aproximat de l'obra completa a l'escala de 1 : 100,000, de la que en forma extractada se'n publicà un resum en l'*Obra a fer per la Mancomunitat de Catalunya*, pàgs. 53 a 57. D'aital informació en reproduirem alguns paràgrafs:

«Amb la quantitat del Pressupost d'enguany havem hagut d'atendre les moltes despeses de la Secció de Paleontologia del Museu, en la qual des de l'any de l'Exposició Universal, en 1888, fins a la data, s'hi havien amagatzemat nombroses col·leccions de fòssils de Catalunya i de l'estranger, que calculem que passaran de les 20,000 espècies, que restaven encara verges d'una revisió i d'una catalogació sistemàtica, i que en el poc temps que està al nostre càrrec, n'havem revisat i catalogat ja un miler de formes específiques; a part de les despeses dels treballs de les col·leccions d'En Moragues i del Dr. Almera (a. c. s.) que morí el 15 de febrer d'enguany; així és que les 10,000 pessetes que la Junta de Ciències Naturals consignà per al Servei del Mapa geològic i Paleontologia, han resultat migrades per a poder excursionejar, i per la qual cosa avençar tot el que amb la nostra ferma voluntat hauríem desitjat, a l'ensems que les despeses de les expedicions han augmentat progressivament, a conseqüència de l'alça de preus en les manutencions, cavalleries, etc.

Malgrat totes aquestes circumstàncies, havem seguit prestant la nostra fervent col·laboració en aquest treball altament patriòtic, activant tot el possible el mapa geològic de conjunt, recorreguent-ne prop de 3,000 quilòmetres quadrats, i tot això sense abandonar la fulla VI del detall, continuant la magna obra del Dr. Almera (a. c. s.), fulla que probablement s'acabarà enguany, podent-se remetre a l'estampa l'any proper.

Des del començament del nou Servei del Mapa geològic de Catalunya, s'ha seguit un pla de marxa d'acord amb el Servei Geogràfic de Catalunya, el qual, en acabar una fulla, en remet tres còpies : una per als treballs de camp i l'altre per al dibuix definitiu, reservant-ne un exemplar per si fos menester una repetició.

Immediatament se surt al camp fent itineraris per les vies i carreteres, així com també per les carenes de les serres i per les valls, procurant assenyalar les formacions geològiques proporcionalment a l'escala que se'ns ha encomanat, podent presentar el 25 de juny de 1919 a l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat la primera fulla (núm. 43), intitulada «Goles de l'Ebre», completament acabada.

La superfície mapada enguany, és la següent:

Goles de l'Ebre (fulla 43)...............	498 Qm.²
Tortosa (fulla 41).......................	770 »
Sant Feliu de Guíxols (fulla 24).........	384 »
Guilleries (part de la fulla 22 i 23).......	750 »
Són..........	2,402 Qm.²

I si en aquesta suma hi ajuntem els 3,700 quilòmetres quadrats dels mapes aprofitables, per a ésser reduïts a l'escala de 1 : 100,000 amb lleugeres modificacions, resulta que actualment està ja llesta dels treballs de camp una extensió de uns 6,100 quilòmetres quadrats, que representen poc menys d'una cinquena part de la superfície total de Catalunya, que és d'uns 32,090 quilòmetres quadrats aproximadament.

De conformitat amb el projecte formulat pel Director del Servei Geogràfic de Catalunya, aquest mapa estarà compost de 43 fulles; en el supost que la limitació topogràfica àdhuc que de la representació de les formacions geològiques, deurà coincidir amb la de les quatre Províncies catalanes.

Doncs bé : la superfície mapada dels 6,100 quilòmetres quadrats representa en el nou mapa vuit fulles llestes, que poden ésser donades ja a l'estampa, i aquestes són : la 24, 29, 30, 34, 35, 41 i 43, amb la de les Guilleries que interessa la meitat de cadascuna de les fulles 22 i 23. De les restants a fer, n'hi ha dinou de completament plenes, i a més setze de parcials, que són aproximadament equivalents a sis fulles també plenes. Per ço que la superfície que resta a fer és, en realitat, proporcional a unes vint-i-cinc fulles.

Tenint la tasca de camp molt avençada i havent-nos estat reduïda la subvenció, enguany ens proposem repassar i ultimar les fulles preparades per a fer-ne la publicació llur, tals són : 24, 39, 41 i 43.

MAPA GEOLÒGIC A L'ESCALA DE 1 : 40,000 (fulla IV)

Aquesta fulla, que ens fou encomanada en 1915, deu compendre 578 quilòmetres quadrats, segons el format establert pel Sr. J. Rivera, Director del Servei Geogràfic de Catalunya en el juny de 1917.

El Sr. Brossa, topogràficament, n'ha deixat ultimada tota la zona oriental i meridional, restant l'extrem del N. W., detallant-la a l'escala 1 : 20,000 amb corbes de nivell a 5 metres.

Són vuit les remeses llestes, de les que en fou subdividida la fulla.

Geològicament s'ha deixat mapada quasi tota la part topografiada abans indicada.

Per acord de la Junta dels darrers de març d'enguany, s'ha suspès la tasca d'aquesta fulla, àdhuc per no haver-hi en pressupost partida especial.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT PRIMARI

Acords del Consell Permanent

ESCOLA MONTESSORI

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, aprovar la relació i justificants presentats per l'Ajuntament de Canet de Mar, referents a la inversió de les 2,000 pessetes que els foren remeses mitjançant lliurament núm. 1,273 de 31 de desembre de 1918, per despeses d'instal·lació de l'Escola Municipal Montessori d'aquella vila.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

LABORATORI D'ASSAIG DE MATERIALS DE LA UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de l'informe tècnic verbal de D. Esteve Terradas, referent a la complementació del Laboratori d'assaig de materials de la Universitat Industrial i muntatge d'un Laboratori de preparació de mostres i possible fabricació de materials per a la Secció de ferrocarrils de la Mancomunitat; accordant-se encomanar a l'esmentat senyor que, tenint en compte les observacions i donades recollides per ell, i ateses les circumstàncies del moment, proposi al Consell el projecte d'acord que millor escaigui per a la realització del pla exposat, en el seu doble aspecte d'ensenyament tècnic i d'auxiliar dels serveis públics de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA D'INDÚSTRIES TÈXTILS DE LA UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Està pròxima a obrir-se, a l'Escola d'Indústries tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), una Biblioteca especialitzada en les matèries que constitueixen el seu ensenyament.

Entre els seus volums estan compreses gran nombre de valuoses obres nacionals i estrangeres de recent publicació.

Demés, hi ha una secció destinada únicament i exclusiva a les obres que, relatives a la indústria tèxtil s'han publicat i es vénen publicant a Catalunya.

Ultra tot això, rep la Biblioteca gran nombre de revistes nacionals i estrangeres.

Aquesta Biblioteca, atesa la circumstància d'ésser la única a Catalunya d'especialització d'obres d'indústria tèxtil, tindrà caràcter públic, i a fi d'estendre tot el possible els bons serveis d'una Biblioteca d'aitals condicions, que tan necessària és en un país eminentment tèxtil com el nostre, s'organitzarà un servei de préstec de totes les obres que contingui la Biblioteca.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE L'ART DE LA FORJA A SITGES

Acordà el Consell:

Autoritzar la Presidència perquè, conjuntament amb el Patronat designat pel Municipi, pugui intervenir en els treballs preliminars de creació d'una Escola de l'Art de la Forja a Sitges.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

El dia 21, amb motiu de la segona reunió anyal de les Bibliotecàries de Catalunya, per encàrrec de l'Escola Superior de Bibliotecàries, es va donar una representació de l'obra de Molière, *L'Amor metge*, en el Saló de festes de la Mancomunitat.

En el mateix local, i per encàrrec de l'expressada Escola i de l'entitat Amics de la Poesia, diversos alumnes i el Director, N'Adrià Gual, recitaren poesies d'autors catalans en la sessió que amb motiu de la dita reunió es va celebrar el dia 22.

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Notícies i documents

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Junta de Professors. — El dia 16 tingué lloc la reunió ordinària mensual. Després d'examinades les qüestions d'ordre interior que figuraven sobre la taula, la Direcció donà compte que havia enllestit un pla d'adaptació dels *Manuals d'Electricitat Caro Anchia* que convinguin provisionalment a l'Escola, dins de la carrera de Tècnics i Experts Electricistes, per a substituir els textos propis que encara no han pogut ésser impressos. Seguidament fou demanada autorització a la Superioritat per a adoptar provisionalment com a textos els esmentats *Manuals*.

Moviment d'alumnes. — Inscrits durant el mes : Don

Jaume Munté, de Ribarroja; D. Josep Colominas, de Prat del Llobregat; D. Manuel Dayhues, de Terrasso, i D. Leandre Deulofeu, de Mataró. Sumats al total anterior, fan 141 alumnes.

Ensenyament. — Consultes ordinàries evaquades: 211; consultes especials per lletra: 7; exàmens escrits, segons qüestionaris. 238.

Propaganda. — Lletres rebudes: 17; lletres trameses amb prospectes: 54.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses de tràmit i administració: 5; rebudes: 4.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'una comunicació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, testimoniant la seva satisfacció per l'acord pres darrerament per la Mancomunitat de fomentar l'ensenyança catalana a la República d'Andorra.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1920.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Notícies i documents

PROJECTE DE REORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

(Continuació)

II. *Orientacions generals.* — L'Escola Superior d'Agricultura respon a una necessitat vital. Des que en el començament del segle passat es crearen els primers centres d'ensenyament agrícola, la seva generalització ha crescut en forma accelerada. L'organització moderna, que tendeix a excloure el règim d'isolament i el produir per si mateix, l'evolució social, la interdependència econòmica, les facilitats de transports, son altres tants factors que transformen la vella agricultura patriarcal en quelcom cada cop més complexe. No és el món tan senzill com uns segles enrera, i ço que defineix la característica present és la impossibilitat de substraure's a la complicació comú sense exposar-se a una exclusió treballosa i ruïnosa. És precís, si no volem caure en vida miserable o ésser camp obert a les activitats dels altres, organitzar-nos per nosaltres mateixos. Aquesta transformació, ja ben distintament dibuixada per l'evolució de la humanitat, s'ha precipitat amb el trasbals de la guerra; per això si la Diputació de Barcelona seguí encertadament el corrent acusat creant l'Escola Superior d'Agricultura, la Mancomunitat de Catalunya — d'acord també amb la tendència més forta avui de multiplicar i dotar convenientment aquests centres docents — deu portar a cap la reorganització de l'Escola, donant-li aquelles orientacions que ensenyen les mateixes deficiències observades en els seus vuit anys de vida.

L'Escola Superior d'Agricultura té el doble objecte de formar els tècnics — en dues gradacions diferenciades — que han de dirigir i enquadrar el conjunt amorf dels agricultors catalans, i ésser alhora, com el seu títol ho indica, el centre superior on es facin els estudis i recerques per a obtenir les noves troballes útils a la nostra agricultura i les adaptacions adequades de les investigacions universals. Fer ciència, i fer tècnica pràctica. Esguardar lluny i enlaire, amb els ulls bens oberts, però, tenint a l'ensems fortament assentats els peus en terra ferma. I fins avui, la nostra Escola, posada en el punt d'intersecció dels dos camins, no havia marxat resoltament ni per l'un ni per l'altre.

La seva vida patia d'ésser filla d'un criteri de transacció entre aquests dos matisos; situada en el punt mig en una posició equívoca, no atrevint-se per por de fugir del seu lloc, no ja a decantar-se a un extrem, ni tan sols a eixamplar l'acció reglamentària. Nosaltres volem que surti d'aquest estat d'encongiment obrint-li camí per les dues activitats, fent que no s'oposin, sinó procurant que es complementin.

L'organització actual de l'Escola, fa difícil i gairebé impossible convertir-la d'una institució purament docent a un centre de treball científic. Fora endebades amb el règim actual que es muntessin laboratoris majors i més ben utillats que els que avui existeixen. El professor isolat es trobaria igualment impossibilitat de tot treball seriós, encara que els aparells més moderns no faltessin. És precís personal, és precís una concatenació d'entusiasmes i devocions avui dificultats. El professor en els moderns treballs científics ni és l'element únic, ni és el tot; és el nucli al voltant del qual s'apleguen els estudiosos treballant tots amb un fi comú. L'organització projectada s'orienta a estimular la formació d'aquests nuclis, a iniciar i esperonar en els alumnes l'entusiasme per les recerques científiques. Per arribar-hi — ultra la part material d'instal·lar nous laboratoris i completar els existents — es proposen dues modificacions: la conversió dels ajudants en preparadors, i la disminució d'hores d'ocupació obligada dels alumnes.

La creació del càrrec de Preparador en substitució del d'Ajudant, és forçosa. Tal com avui està organitzat l'Estatut de l'Escola, els laboratoris es veuen fatalment condemnats a un abandó solament interromput per les hores de pràctiques de les assignatures corresponents. Això prové principalment del fet de què des de la fundació de l'Escola els Ajudants, i no per la seva culpa, en lloc d'ésser com el nom demana, cooperadors de la tasca dels Professors, són altres Professors disfressats. En crear l'Escola, i amb la noble intenció de fer-la viable, de moment es formà el Claustre amb deu Professors, però les exigències de l'ensenyament feren que tot seguit el constituïssin en realitat quinze, per haver encarregat als Ajudants l'ensenyament d'assignatures, eximint-los com és lògic de l'altra feina, la que semblen tenir pel seu títol. Avui, com que les modificacions proposades en els capítols vinents fan possible el sortir d'aquest estat d'artificiositat, sense perjudici per la Mancomunitat, es completa el Professorat tal com les

assignatures del pla d'ensenyament exigeixen, i a part d'aquell es creen cinc preparadors les tasques dels quals seran purament de camp o de laboratori, en els quals estan obligats a treballar un cert nombre d'hores al dia, i dels que n'han de formar, seguint les inspiracions dels Professors, el nexe, l'aglutinant, el factor constant que mantingui el caliu del grup d'estudiosos que en ells treballin.

Però, és precís trobar els components d'aquests grups. Poden contribuir a la seva formació el tenir els laboratoris oberts totes les hores que l'Escola ho sigui, el deixar-hi treballar en ells a tots els ex-alumnes i a les persones de fora de l'Escola de voluntat i solvència científica reconeguda, el poder cridar temporalment personal especialment dedicat a la investigació. Però, el major contingent haurien de donar-lo els mateixos alumnes de l'Escola, la qual cosa és ara impossible pel nombre exagerat d'hores en què avui se'ls té obligatòriament ocupats. És aqueixa vella, i de tota raó, dels escolars repetir amb insistència en les respostes a la informació a què se'ls convidà, que els manca temps, no ja per treballs que requereixin constància — en laboratoris, biblioteques, estudis de documentació — sinó fins per la pura preparació de les lliçons. És cert. Comprenent-ho així, en el nou pla es redueix el nombre d'hores setmanals d'assistència obligada. A l'alumne que tingui amor per a una disciplina, li vacarà temps per assistir al laboratori corresponent, formant-se per selecció electiva els grups de què suara parlàvem. És d'esperar, i l'entusiasme dels actuals alumnes ho abona, que serà espontàniament que freqüentaran els laboratoris; per si així no fos, els Professors podran encarregar als alumnes, com a complement de pràctiques, l'estudi de determinades qüestions, deixant-los llibertat per a escollir les hores de treball, tendint a aconseguir, a més d'un nombrós personal auxiliar, infiltrar als alumnes la vocació científica.

Indubtablement, amb laboratoris ben utillats i sempre oberts, amb diferents elements que emprenguin estudis i recerques vàries, amb els preparadors que hi cooperin portant la unitat del laboratori, amb la direcció i orientació del Profesor, i amb la publicació dels arxius que escampin els resultats tangibles de les hores pacients, es pot iniciar una tasca seriosa, i avençar bon tros en el camí de la investigació científica en el qual avui en el nostre centre no hem entrat encara.

L'altre caire que també és precís atendre, és el de la tècnica pràctica, estudiat curosament amb el mateix amor. Poc és el que pot la voluntat quan la defectuosa organització i la modèstia dels mitjans lliguen la volada de les bones intencions. A posar-hi remei creiem que poden eficaçment contribuir-hi altres dues modificacions: una nova distribució d'assignatures i una major importància per a les pràctiques en el camp.

S'ha tingut ben en compte el primer punt en la formació del pla d'ensenyament proposat. En el que ara segueix és fàcil trobar-hi una desproporció, donat el punt en què fixem l'Escola, en el sentit de predomini de les assignatures purament científiques, de preparació, i sovint repetides, en detriment de les específiques i de les d'aplicació. Amb la distribució acordada, sense quedar desateses les primeres, ans al contrari, però, ordenant-les lògicament i evitant repeticions, s'obté major temps per les segones que prenen la importància que mereixen. A més, queda completat el pla d'ensenyament amb l'addició d'algunes noves assignatures indispensables.

Però, res fóra una raonada distribució teòrica, sense el complement d'una pràctica no regatejada. Advertim de pas, que deixar més temps lliure als alumnes pot donar com a resultat que aquests passin major nombre d'hores treballant en el camp, el gran laboratori agrícola, sempre alliçonador. Però, per això, i per la feina ordinària no són prous els camps reduïts que en el clos tencat de la Universitat Industrial posseeix l'Escola, per ço que el Claustre creu del seu deure remarcar la ineludible necessitat de poder disposar d'una finca de major extensió, en la qual els alumnes, ultra les experiències demostratives, puguin fer-se càrrec de la manera com es deu portar una explotació agrícola. Punt aquest del que ens creiem excusats d'insistir, coneixedors dels desigs d'atendre'l dels elements directors de la Mancomunitat de Catalunya, i desitjant que puguin ben aviat tornar-los realitat.

No es deturen aquí els nostres intents. Creiem que s'hauria d'exigir dels alumnes, un cop la carrera finida, i abans d'obtenir el títol, un sojorn continuat d'un temps prèviament determinat en una finca en explotació. Els alumnes podrien col·locar-se segons el gust llur, com ajudants en la mateixa finca de l'Escola o en les finques més reduïdes, distribuïdes en diverses comarques catalanes, la conveniència d'adquisició de les quals el Departament d'Agricultura té en estudi. Organització post-escolar senzilla, avui en projecte, però de la que tenim la intenció de fer-ne un assaig ben aviat.

Podem cloure aquí l'exposició de les orientacions generals a donar al desenrotllament de la vida de l'Escola. Amb elles esperem, ultra enriquir els alumnes amb els coneixements que formen el cos de doctrina de la ciència agrícola, alliçonar-los en les disciplines de les recerques científiques, i fer-los viure la pràctica de l'art de la terra. Aquestes diverses activitats és precís, com veurem en el proper capítol, harmonitzar-les en el si de l'Escola; en sortint d'ella és aventatjós, en canvi, que l'obligada diferenciació es produeixi : continuant uns alumnes els treballs de laboratoris, els estudis de documentació formant un grup d'investigació original, d'aplegament de coneixements que nodreixi els llocs d'ensenyament i els càrrecs directors; essent els altres els tècnics de què tant necessita l'agricultura catalana per adaptar-se, d'acord amb el temps, a les normes modernes, superant els obstacles amb una transformació adequada, i no per improvisació barroera.

III. *El grau d'Enginyer agrícola.* — Exposades en el capítol anterior les orientacions generals, és precís estudiar les formes en què aquestes directives ideals poden cristallitzar en realitat. Aquest estudi ha de compendre dos factors : un recull de dades de les solucions a què han arribat els països que tenen gairebé resolt el problema de l'ensenyament agrícola, i una atenta consideració de les nostres modalitats característiques, veient a quines estrangeres s'assemblen i de quines es diferencien per adaptar ço que ens convingui sense desnaturalitzar la nostra escola.

Conservem com a ensenyaments fixes els dos graus avui establerts : un superior (Enginyer agrícola) i un elemental (Tècnic agrícola) amb objectius ben diferenciats. Deixant pel capítol corresponent el detallar el pla d'ensenyament per als dos graus, hem d'exposar prèviament les idees que ens han fet arribar a concretar-los en la forma projectada.

El grau d'Enginyer agrícola ha de constituir el graó més alt de la nostra Escola, creient que ha de suprimir-se el de «Professor en Agricultura» que fins ara ha figurat en el paper, però no en la realitat. És precís que l'Enginyer agrícola surti de l'Escola amb una fonamentada capacitat que li permeti complir dignament les funcions a ell encomanades; tenint la qual cosa en compte proposem que la durada dels seus estudis sigui de cinc anys. Avui de fet també és així, puix que consta d'un curs preparatori i de quatre de carrera, i donada la dificultat del primer són molt excepcionals els casos d'alumnes que passen directament al primer curs. La inclusió

d'un curs preparatori, amb aquest caràcter, té l'inconvenient que porta en els primers anys — com succeeix en el pla vigent — a repeticions d'assignatures, de ço que en pateixen les altres matèries, ja que és tan ampli el camp de coneixements a estudiar. Una carrera homogènea amb cinc cursos permet una millor distribució i un major aprofitament. Com que l'ingrés que substitueix el Curs preparatori serà més senzill que no era aquest, i a més per a facilitar l'admissió d'alumnes s'acceptaran certificats d'estudis de les matèries corresponents, si s'han cursat en centres docents de serietat reconeguda, de fet la durada de la carrera resta la mateixa que la que és avui reglamentària.

És imprescindible una extensió de l'ensenyament en cinc cursos, ja que ha de compendre des de la iniciació, en les ciències fonamentals, fins a les darreres aplicacions pràctiques. Tota la preparació de l'alumne ha d'ésser obra nostra. En efecte, nombrosos i decisius factors ens impideixen adaptar solucions com la de l'Institut Agronòmic de París, que recull els alumnes ja fets en les escoles preparatòries, ço que li permet reduir els seus cursos. En general, l'haver de formar l'alumne des del començament és un aventatge i no un defecte, puix que s'encarrilen totes les disciplines bàsiques en el sentit en què es desenrotllaran, i a més pot empendre's una acció educativa, moral i cívica, que permeti fer, al mateix temps que el tècnic, l'home.

El Claustre de Professors no ha deixat de compendre per experiència, en casos presentats, que hi han alumnes prou preparats en ciències fonamentals que desitgen seguir els ensenyaments agrícoles, i que ingressarien a l'Escola a no ésser la pèrdua de temps que els representa la repetició de disciplines que amb major extensió coneixen. Per aquestes circumstàncies es fa figurar en el reglament un article que fixa les condicions en què poden ésser dispensades algunes assignatures en aquells alumnes que ben palesament mostrin una preparació fonda i seriosa, condicions que donen totes les garanties que aquesta lògica concessió solament podrà ésser atorgada amb motius d'estricta justícia.

Formant el Grau d'Enginyer agrícola el pla superior, hauria d'ésser portat el seu ensenyament amb una gran severitat per a fer que solament en sortissin alumnes verament intel·ligents i aplicats. Aquest rigor probablement faria que fos més reduït el nombre de deixebles que amb un règim de relativa tolerància. Cal fer prèviament aquestes consideracions. En general, les Escoles Superiors d'Agricultura no tenen una matrícula molt nodrida; per a citar una sola dada direm que les tres Escoles Superiors Agrícoles d'Itàlia : Milà, Portici i Perúgia, en l'any 1911-1912 — prenent una dada anterior a la guerra per a prescindir de la pertorbació causada per aquesta — hi concorregueren respectivament i en total, o sigui inclosos tots els cursos, 71, 138 i 65 alumnes. L'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona ha anat augmentant els deixebles arribant a xifres que poden brillantment comparar-se a les de les escoles similars estrangeres, malgrat les condicions en què es troba col·locada, l'àrea geogràfica reduïda, la qüestió de la llengua (qüestió irreductible, no solament de dignitat, sinó d'eficàcia futura, perquè amb els sacrificis d'ara, les nostres escoles seran les forjadores d'una cultura sense vaguetats, específicament catalana), la manca de protecció oficial o l'hostilitat encoberta per part de l'Estat espanyol, etc. Superant les limitacions, l'Escola va fent la seva via, ascendint en el camí de millorament, es fa conèixer i a l'imposar-se creixen les inscripcions. Arribats en aquest punt creiem que hauria de seguir-se un règim de rigor pels que aspiren al grau d'Enginyer agrícola, encara que això reduís la xifra de llicenciats. Per a servir els llocs directors no és necessari un nombre crescut d'aspirants lluitant asprament i afanyosament per assolir-los; és preferible que els que han de formar l'estat major de la nostra agricultura siguin individualitats fortes i capacitades; molts o pocs, però escollits.

En parlar de les orientacions generals de l'ensenyament hem remarcat que calia dirigir els alumnes envers els treballs científics, sense apartar-los, per això, de les realitzacions pràctiques. L'englobar aquests factors no és tasca planera, però tampoc impossible, i per nosaltres precisa. Mostra la dificultat el fet que les grans nacions, de prou extensió per a poder diferenciar els seus òrguens, tendeixen a fer en centres separats les escoles creadores d'investigadors i les escoles pràctiques. La modèstia dels nostres mitjans no ens permet la multiplicitat d'institucions i ens obliga a la concentració projectada, que ben estudiada és una immillorable solució del problema. El fracàs d'algunes escoles intermitges, com el marasme (en aquest respecte) de la nostra fins ara, deriven no d'una oposició fonamental, sinó d'un defecte d'acoblament de les dues activitats. La discussió que arreu s'ha imposat d'aquesta qüestió, les conclusions i realitats que d'ella n'han sorgit, marquen clarament la racional solució del problema, que consisteix en no fer coincidents els estudis teòrics i pràctics, en fer-los successius, reservant la part última de la carrera per al coneixement d'aplicació especialitzats. Com que el conjunt és d'una importància decisiva, creiem necessari el detallar les consideracions i exemples que ens porten a adoptar la solució, al nostre entendre més encertada, i també la més general i més moderna.

(No acaba.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

PERSONAL

Acordà el Consell:

Vista la comunicació tramesa pel senyor Director de la Secció tècnica d'Agricultura, i de conformitat amb el dictamen de la Secció segona, visat pel Conseller-ponent, acordà el Consell assabentar a l'esmentat Director, que no escau la concessió d'un mes de llicència demanada per motius de salut per l'Ajudant del Servei de Terra campa, D. Joan Arumí i Fargas, sinó que durant la malaltia, cada trenta dies trameti el corresponent certificat facultatiu, i la dita Secció curi de fer-lo visar pel senyor Metge visitador de la Mancomunitat, perquè en virtut del susdit document doni la seva conformitat a la falta d'assistència, si ho creu oportú.

(Sessió del dia 30 de desembre de 1920.)

SERVEIS DE RAMADERIA

Acordà el Consell:

Autoritzar el Departament d'Agricultura per a la celebració d'un Concurs cavallí de segona classe a la ciutat de Figueres, el dia 31 del mes que som, per un import de 2,962 pessetes a esmerçar immediatament, amb càrrec a la partida 328 de l'actual Pressupost de la Mancomunitat, i 7,275 pessetes, aproximadament, import de la resta dels premis, amb càrrec al pròxim exercici; i designà per a formar el Jurat d'aquest Concurs els Srs. D. Josep M. de Cuadras, Enginyer agrícola, com a President; D. Joaquim Montserrat, Subdelegat de Veterinària de Tortosa, com a Vocal, i D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia, com a Secretari.

— Autoritzar la Secció d'Agricultura per a la celebració d'un Concurs de reproductors i porcellades de l'espècie porquina a la vila de Ripoll, el dia 6 de gener propvinent, pel seu cost de 1,805 pessetes a satisfer amb càrrec a la partida 328 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i 1,450 pessetes, aproximadament, amb càrrec al vinent exercici; i designà el Jurat d'aquest Concurs en la següent forma:

President: El que designi l'Asociación General de Ganaderos del Reino; Vocal: D. Josep Pallí, Veterinari municipal de Barcelona; Secretari: D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1920.)

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acordà el Consell:

Vistes les Memòries presentades pel Cap de la Secció d'Acció Social Agrària relatant l'estat econòmic dels pobles de l'Alt Priorat, en compliment dels acords del Consell dels dies 17 de juliol i 21 d'octubre d'aquest any, i de conformitat amb el dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració; recomanar al senyor Director de la Secció tècnica d'Agricultura que estengui, quan els afers de la Secció ho permetin, el bon guiatge dels agricultors i ramaders dels pobles de Poboleda, Gratallops, Cornudella, La Morera, Vilella Alta, Vilella Baixa, Torroja i Porrera, mitjançant conferències, experiments, difusió d'opuscles i altres elements conduents a l'avanç de l'Agricultura i indústries derivades; entenent el Consell que no procedeix cap exempció fiscal a favor dels referits pobles.

— Tenint en compte que amb motiu de les últimes vagues que han suspès els treballs d'impremta, no han pogut publicar-se fins fa poc els qüestionaris referents a parcel·lació de terres de conreu, construcció de cases barates per a obrers del camp i crèdit agrari, a proposta de la Ponència d'Agricultura, acordà prorrogar fins el dia 15 de gener vinent el termini d'informació que finia el 31 del mes que som.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)

REPOBLACIÓ FORESTAL

Acordà el Consell:

Designar, per a formar la Comissió encarregada de tot el que fa referència a Repoblació forestal, els senyors D. Pere Mias; D. Antoni Jansana; D. Tomàs de Cendra Terradas, propietari d'Anglès (Girona); D. Albert Rosàs, propietari de Granollers; i D. Manuel Raventós.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

SERVEI DE RAMADERIA

El dia 31 d'aquest mes, la Mancomunitat celebrarà un Concurs cavallí a Figueres; el dia 6 de gener un altre de bestiar porquí a Ripoll, i pel mes de febrer un de bestiar de llana a Santa Coloma de Queralt.

— El Concurs cavallí de l'Alt Empordà, segons referències d'aquella comarca, s'hi presentaran un gran nombre d'exemplars. Les conferències preparatòries que han estat donades a diversos pobles de l'Alt Empordà pel Sr. D. Ramon Danés, Tècnic dels Serveis de Ramaderia, han completat l'entusiasme dels ramaders empordanesos.

— Passades les eleccions de Diputats, pels Serveis de Ramaderia es faran conferències sobre bestiar porquí a Camprodon, Sant Joan de les Abadesses, Ripoll, Campdevànol, Ribes i Les Lloses, i potser en alguna altra població de les comarques del Ripollès, Valls de Ribes i Camprodon.

— El Concurs de bestiar porquí de Ripoll, la Mancomunitat el realitzarà amb la col·laboració de l'Asociación General de Ganaderos del Reino.

— Compra de porcs per a proves d'alimentació d'engreix.

CONCURS CAVALLÍ DE FIGUERES

El dia 31 d'aquest mes s'ha celebrat un Concurs de bestiar cavallí a la ciutat de Figueres, organitzat per la Mancomunitat de Catalunya.

El Jurat el formaven, segons nomenament del Consell: D. Josep M.ª de Cuadras, Enginyer agrícola, President; D. Joaquim Montserrat, Subdelegat de Veterinària, de Tortosa, Vocal, i D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia, Secretari.

Es presentaren a Concurs deu sementals i seixanta dues eugues, dels quals, practicada la primera eliminació, es varen declarar concursables únicament cinc sementals i catorze eugues.

Un cop s'hagué procedit a l'examen definitiu, el Jurat observà que cap dels cavalls presentats reunia les condicions exigides en el cartell de convocatòria per a ésser declarat guanyador del primer premi de 2,500 pessetes, en virtut del qual es va declarar desert, adjudicant-se el següent de 1,700 pessetes a un semental que, malgrat la seva poca corpulència, s'atansava bastant al tipus desitjat. D'entre les eugues, en canvi, proporcionalment molt millors que els sementals, es varen elegir les sis millors per adjudicar-los el premi de 800 pessetes a cada una.

Els ramaders favorescuts amb els premis del Jurat, foren: D. Pere Vilarrodona, d'Armentera, propietari del semental; i D. Amaro Benet, d'Alfar; D. Joan Llach i Ros, d'Armentera (dos premis); D. Isidre Vicens i Bosch, de Vilademuls; D. Isidre Sala, de Castelló d'Empúries, i D. Miquel Pujol, de Riumort, propietaris de les eugues.

Varen presenciar la tasca del Jurat l'Alcalde de Figueres, Sr. Ros; el Diputat de la Mancomunitat, D. Josep Salleras; el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, D. Jaume Raventós, i a més una gentada immensa que va aprovar el veredicte emès, previ un discurs del Secretari Sr. Rossell i Vilà.

CONCURS DE VAQUES

El dia 31 del mes de gener es declararà clos el Concurs de vaques de llet del Vallès, celebrat a Granollers en 1919. Els ramaders que tinguin animals premiats en dit Concurs, si han de fer alguna reclamació, poden dirigir-se als Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, on s'admetran per tot el susdit mes.

COOPERACIÓ

El Consell provincial de Foment de la província de Lleyda ha votat la quantitat de 2,000 pessetes destinades a cooperar a l'obra que realitzen els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat.

SECCIÓ D'ARBRES FRUITERS

Contestat consultes : Conca de Tremp, sobre cultiu d'ametllers. Granadella, Collbató i Font del Códol, sobre material per olis. Manresa, sobre màquines de trencar ametlles.

Visita al Camp Experimental de Borges, per a collir les olives.

Visita al Camp Experimental de Bellvís.

Visita a Ullastrell i Collbató, per comprovar els resultats de la poda d'oliveres practicada l'any passat.

Continuació de l'estudi sobre identificació de la varietat d'avellanes.

Visita als Camps Experimentals de Borges Blanques, Ibars d'Urgell i Maldà.

Visita als Camps Experimentals d'Alió, Perelló, Valls, Torregrossa i Maldà.

Conferència a Borges Blanques d'Urgell, sobre Oleïcultura.

Visita al molí d'oli de Granadella.

Contestades consultes verbals de Tremp, sobre poda de les oliveres; de Sant Salvador de Guardiola, sobre malalties de l'olivera; de Figueres, sobre plantació de les oliveres; de Barcelona, sobre la producció fruitera a Catalunya i sobre la superfície cultivada amb fruiters; de Sitges, sobre el cultiu del garrofer; de Bellcaire d'Urgell, sobre conservació de fruites.

Respost a una consulta d'Alforja sobre els adobs de l'avellaner.

Visita a la comarca de Valls, per recollir varietats d'ametlles.

Collita de les olives als camps experimentals de Torregrossa i Maldà.

Visita al Camp Experimental de Torelló.

SERVEI D'ENOLOGIA I VITICULTURA

Visita a les obres del celler cooperatiu de Sant Jaume dels Domenys.

Verificació dels anàlisis dels vins dels cellers cooperatius de Falset i Guiamets, després de la primera trasbalsada.

Visita als cellers cooperatius de Pinell, Gandesa i Barbarà.

Visita als cellers cooperatius de Barbarà, Rocafort, Vilaseca, Falset i Guiamets, per cuidar les trasbalsades del vi l'elaboració del qual ha dirigit la Secció.

— Preparació d'una campanya de poda en diferents pobles de Catalunya.

Continuar els preparatius susdits i contestar a diverses consultes sobre les malalties i adobades de la vinya.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Escrit donant compte de l'estudi de l'estat econòmic administratiu dels pobles de l'alta muntanya del Priorat.

Atendre la visita del senyor President del Sindicat Agrícola d'Alforja, que demana orientacions per a una modificació del seu Reglament i extensió del Sindicat.

Projecte d'Estatuts per al Sindicat Agrícola de Tous.

Atendre a una Comissió del Sindicat Agrícola de Sant Isidre de Nulles per a diverses consultes.

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola Oliva Arbequina, d'Arbeca, per introduir-hi una Secció de Caixa Rural.

Estudi del Reglament del Foment Agrícola Industrial i Comercial de Molins de Rey, per modificar-lo i acullir-lo a la llei de Sindicats.

Assistència a la reunió celebrada en aquesta ciutat per la Junta de Defensa vinícola de Catalunya, invitat per la mateixa.

Estudi de l'expedient del Sindicat Agrícola de Albatarrech, en demanda d'un préstec a la Caixa de Crèdit Comunal de la Mancomunitat de Catalunya.

Id. del Sindicat Agrícola de Soses, pel mateix objecte.

Informes d'ambdós expedients.

Atendre una comissió del Sindicat Agrícola d'empeixadors i recriadors de porcs de Barcelona, per parlar d'una modificació en el Reglament.

Atendre a algunes visites de cases exportadores amb motiu de la Fira Oficial de Mostres.

Atendre una visita de la Comissió organitzadora del Sindicat Agrícola de Tous.

Atendre una comissió del Sindicat Agrícola de Callús, per a la modificació del seu Reglament.

Atendre la visita d'una comissió de la Federació Agrícola del Priorat (en constitució), per veure el Reglament.

Conferència amb el senyor Director de la Caixa de Crèdit Comunal de la Mancomunitat de Catalunya, per parlar dels préstecs dels Sindicats.

Visites en algunes cases exportadores de productes agrícoles com a conseqüència de la passada Fira de Mostres.

Reglament, expedient i original d'impresos per a la comptabilitat del Sindicat Agrícola de Callús.

Atendre la visita d'una comissió del Sindicat Agrícola de Morell, per enterar-se de les condicions en què efectuarà els préstecs la Caixa de Crèdit Comunal de la Mancomunitat.

Atendre la visita d'una Comissió del Sindicat Agrícola de Rocafort de Queralt, per a una ampliació de crèdit de la mateixa i diferents consultes relatives a l'administració del Sindicat.

Idem id. del Sindicat Agrícola de Santa Agnès de Malenyanes, per a diferents consultes.

Visita a Roda de Vich, preparatòria per constituir en aquella localitat una Cooperativa lletera.

Conferència a Torelló per constituir un Sindicat Agrícola i Caixa Rural a base d'una Cooperativa lletera.

Treballs encaminats a procurar l'exportació directa de vins i avellanes, com a resultat de la Fira de Mostres.

Treballs per a l'estadística aproximada de collites.

Atendre a una comissió dels Sindicats Agrícoles d'Olesa de Montserrat que demana dades i instruccions per construir un celler cooperatiu.

Visita d'una comissió de Tremp, per organitzar una visita en aquella comarca a l'objecte de fundar-hi sindicats.

Expedients de constitució de Sindicats Agrícoles a Torrelavid, Ripollet i Moyà.

Estudi del plec de condicions i pressupost del celler del Sindicat de Cabra i del compte que presenta el contractista de l'obra, amb motiu d'haver-hi desavinença entre les dues parts, i haver acordat que aquesta Secció exerceixi de tercer en la discòrdia.

Atendre una comissió de Berga que aportà dades i documents del curset celebrat allí temps enrera.

Atendre comissions de Viladecavalls, de Guardiola i de Cabrianes, sobre la possibilitat d'instituir cellers cooperatius en les dites comarques.

LABORATORI

Resum dels treballs efectuats per tot el mes de novembre:

Mostres analitzades : Anticriptogàmics i insectici-

des, 1; Adobs, 37; Vins, misteles i alcohols, 51; Aliments, 2; Varis, 7. — Total de mostres, 98.

Aquests anàlisis comporten: : Determinacions quantitatives, 253; Números i relacions, 84; Exàmens microscòpics, 2; Assaigs qualitatius, 5; Certificats i informes, 15.

Per compte dels Serveis tècnics s'han fet dinou anàlisis de vins, que, juntament amb els disset efectuats en el mes anterior, fan trenta sis, pertanyents als Sindicats Agrícoles que varen concórrer a la Fira de Mostres per mediació del Servei d'Acció Social Agrària.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Aquest Servei ha elaborat la Memòria donant compte dels resultats obtinguts en els Camps experimentals.

INSTITUT DE MECÀNICA APLICADA AGRÍCOLA

EXPOSICIÓ DE MAQUINÀRIA AGRÍCOLA I CONCURS DE TRACTORS

L'Exposició de maquinària agrícola i Concurs de tractors que se celebrarà a Lleyda del 1.r al 10 d'abril de 1921 senyala el pas més important donat en el camí de la generalització de la maquinària en l'agricultura catalana. Poc s'ha fet, fins ara, per a mostrar a l'agricultor els variadíssims models dels aparells que poden facilitar-li el treball de la terra, posant conjuntament de manifest els diferents tipus perquè pugui escollir-ne per comparació els més adequats a les seves necessitats.

Fins avui l'ús de la màquina agrícola no s'havia intensificat a Catalunya en relació amb l'esperit de progrés del seu poble. Mentre la indútria ha aprofitat els avenços de la ciència creant innombrables instal·lacions modernes, l'agricultura havia quedat mecànicament endarrerida, essent-ne probablement la causa la divisió de la propietat i la variada topografia d'algunes comarques, malgrat abundar també les finques grans i les planes extenses. Mes els primers, són defectes ja superats per la major part de les nacions europees, que tenen igualment moltes d'elles grans regions de configuració irregular i de terra parcel·lada, responent a un estat social i sistema d'explotació en elles tradicional. En els darrers temps la mecànica agrícola té una orientació ben accentuada, que tendeix a completar, i a voltes substituir, els grans models, amb altres — ja nombrosos i variats — que satisfacin les necessitats de les comarques d'agricultura intensiva.

Aquesta tendència encaixa perfectament amb les característiques de l'agricultura nostra, i satisfà els desitjos dels agricultors. Perquè en ço que es refereix a mecànica és de notar en aquests últims anys una fonda transformació; la màquina encara no és als camps amb la generalització deguda, però els agricultors ja la demanen amb insistència. És el present, el moment més oportú perquè una Exposició general de maquinària agrícola, cristal·litzi aquest estat d'opinió fent de la màquina un enginy corrent. Així no és aventurat l'assegurar — i l'activitat i capacitat de treball del poble n'és una prova — que Catalunya, amb la seva extensió de 3.2 milions d'hectàrees, de les quals la immensa majoria són productives i moltes d'elles amb explotacions de tipus avançat, pot constituir un bon mercat, absorbint gran nombre de màquines agrícoles.

Un altre factor promet contribuir a la seva generalització, i és la creixent organització agrària. Diàriament es funden nous Sindicats agrícoles i prenen major importància els existents. Les màquines que un agricultor isolat no podria adquirir, el Sindicat pot comprar-les sense esforç, fent-les treballar un nombre de dies crescut que asseguri els aventatges del seu ús. I així es facilita llur difusió fent que es considerin sense falsos prejudicis com el dòcil auxiliar de l'home, del qual prenen els treballs més fatigosos, i un mitjà inestimable de millorament econòmic.

Hem escollit Lleyda com a lloc de celebració de la primera manifestació agrícola que organitzem, sacrificant la major aparositat externa que podria tenir celebrant-la a Barcelona, a la seva més real eficàcia. Lleyda, geogràficament, té condicions per a esdevenir un gran mercat de maquinària agrícola; capital d'una província extensa, amb una rica varietat de conreus i amb finques d'àrea considerable, on la màquina de forta potència és ben indicada, es troba, a més, limitant amb la província d'Osca de 1,5 milions d'hectàrees i amb tota la vessant septentrional de la conca de l'Ebre, resultant el punt de convergència de l'agricultura forçosament extensiva de les grans planes de terres de secà, que és la característica de la zona nord de la regió aragonesa, i l'agricultura intensiva, que en conjunt és la de Catalunya. Lleyda, per tant, pot ésser el centre de sortida de totes les varietats de models que comprèn la indústria de la maquinària agrícola.

La província de Lleyda té, a més de la posició geogràfica de la capital, condicions intrínseques per a escollir-la. Amb una superfície de 1.215,000 hectàrees, de les quals sols 152,000 són improductives, i regables, en canvi, més de 200,000, enclou una gran varietat de conreus i una forta producció agrícola; essent importantíssima i generalment coneguda la producció de cereals, farratges, oli, vi, remolatxa, productes d'horta, arbres fruiters, i altres, totes elles en ràpid desenrotllament. Té creades gran nombre d'indústries derivades de l'agricultura, com són fàbriques de conserves de tomàtecs, pebrots i fruites, fàbriques sucreres, indústries de productes derivats de la llet, com formatges i mantegues, etc., que augmenten i es ramifiquen cada dia. Són també importants les explotacions forestals, de gran extensió en les muntanyes del Pireneu, i les explotacions ramaderes que reuneixen més de 400,000 caps de bestiar.

L'agricultura de les comarques lleidatanes es troba en un moment de viva transformació, estant destinades a ésser per la seva fertilitat i condicions agronòmiques d'una considerable riquesa. N'és una prova convincent el gran nombre de nous ferrocarrils projectats que la creuran en totes direccions. Segons el projecte oficial del 27 de març de 1908, interessaran la província de Lleyda sis ferrocarrils secundaris i quatre estratègics, havent ja emprès la Mancomunitat la construcció de dos dels primers. Junt amb els actuals — per als quals s'està edificant una gran estació que la intensificació del comerç agrícola fa necessària, i que la posen en comunicació amb Barcelona, Saragossa, Tarragona i Reus — formaran una tupida xarxa que assegurarà la fàcil sortida dels productes agrícoles. Cal afegir encara a les vies fèrries esmentades la transpirenenca internacional del Noguera-Pallaresa, en construcció, que posarà Lleyda en comunicació directa amb França. I és endebades fer remarcar el paral·lelisme existent entre la transformació intensiva i modernitzada de l'agricultura i el consum cada vegada creixent de maquinària, més encara en un lloc com Lleyda destinat a ésser, per la seva situació geogràfica, un vertader centre de comerç agrícola.

L'Institut de Mecànica aplicada agrícola inicia la seva tasca amb l'Exposició i Concurs de Lleyda que, per les raons esmentades, i les ofertes de col·laboració rebudes, promet tenir una cabdal importància. No vol que sigui una manifestació isolada, sinó el començament

d'una campanya contínua de difusió de la maquinària agrícola. Per aconseguir-ho es proposa invitar les cases constructores que hagin presentat models de màquines, particularment interessants a diferents comarques catalanes, a fer en elles exhibicions i demostracions parcials, amb la cooperació dels elements tècnics de l'Institut, amb la qual cosa quedarà considerablement amplificada l'acció eficaç de la manifestació central de Lleyda, donant-se un pas decisiu en la generalització de la màquina en la nostra agricultura.

REGLAMENT

1. S'admetran a l'Exposició i al Concurs, totes les màquines agrícoles i de les indústries directament derivades de l'agricultura, que ho hagin sol·licitat en el termini d'admissió.

Podran també pendre-hi part els industrials de combustibles, lubrificants i tots els elements accessoris que puguin emprar-se en les màquines agrícoles.

2. La inauguració de l'Exposició de Maquinària agrícola i del Concurs de Tractors, s'efectuarà el dia 1.r d'abril de 1921, verificant-se la clausura el dia 10 del mateix mes.

3. La Comissió organitzadora disposarà en el local on es celebri l'Exposició locals oberts, que es distribuiran, segons les demandes, entre les cases concurrents. La disposició interior i arranjament de l'espai assignat a cada entitat es deixa a càrrec i a gust de la mateixa. La Comissió organitzadora, però, es cuidarà de col·locar les màquines de les cases que així ho sol·licitin.

4. Les cases concurrents que desitgin muntar un *stand* individual, tindran a la seva disposició tot l'espai que necessitin, donant la Comissió organitzadora totes les facilitats possibles perquè resultin nombroses aquestes instal·lacions.

5. Les cases que desitgin concórrer a l'Exposició o al Concurs, hauran de comunicar-ho abans del dia 15 de febrer a la Comissió organitzadora — Urgell, 187, Barcelona — indicant el nombre de màquines que presenten, i l'extensió superficial coberta i sense cobrir, que necessiten.

6. Totes les cases concurrents a l'Exposició o Concurs tindran dret a rebre una prima d'indemnització en relació amb l'esforç i despeses fetes.

7. A més de les primes d'indemnització el Jurat concedirà premis especials a les cases concurrents que, per la importància de la instal·lació o de les proves, en cregui mereixedores.

8. L'entitat organitzadora posa a la disposició del Jurat la quantitat de 15,000 pessetes, de les quals un mínim de 8,000 pessetes es destinarà a les primes d'indemnització, i les altres 7,000 pessetes podran servir, a judici del Jurat, per augmentar la primera quantitat, per a primes especials, o per a contribuir a l'adquisició de màquines presentades.

9. Nombroses entitats oficials i Societats agrícoles importants de Catalunya han fet l'oferiment de primes per a les màquines de l'Exposició i Concurs que compleixin determinades condicions, les quals es deixen a elecció de les mateixes, i seran posades en coneixement de les cases concurrents amb la deguda anterioritat.

10. Les despeses de transport de les màquines, personal, combustible, etc., aniran a càrrec de les entitats concurrents.

11. El Ministeri d'Hisenda ha concedit l'exempció del pagament de drets de Duana a les màquines estrangeres que entrin a Espanya amb l'objecte de pendre part a l'Exposició i Concurs.

12. Cuida de l'organització de l'Exposició i Concurs, l'Institut de Mecànica aplicada agrícola, el qual porta la Direcció tècnica, i una Comissió organitzadora. La Mancomunitat de Catalunya nomenarà abans de la data de la inauguració les persones que constituiran el Jurat.

13. El Jurat, completament autònom, regirà tècnicament el Certamen, donant fe de les constatacions fetes, estudiant la valor de les instal·lacions i distribuint les primes especials que cregui justes; però no podrà establir categories de qualitat ni ordre de prelació entre cap mena de màquines.

14. Coincidint amb la data d'inauguració es publicarà un Catàleg general de les màquines presentades a l'Exposició i Concurs per a servir de guia als que la visitin.

15. El Jurat s'encarregarà de donar publicitat en els diaris i periòdics especials, als resultats del Concurs, susceptibles de comparació, i a les novetats i instal·lacions interessants de l'Exposició, recopilant a més aquesta informació en un opuscle dedicat exclusivament a aquestes manifestacions agrícoles.

16. En el Concurs els tractors es distribuiran en grups en la forma corrent, tenint en compte el procediment de tracció, la disposició i tipus dels útils de treball, i la potència.

17. Encara que s'admetran les màquines motores que es presentin, tot i apartant-se de la tendència del Concurs, com, per exemple, els mecanismes de tracció funicular i els grans tractors, es recomana, però, a les cases la presentació de tractors directes de mitjana i petita potència, més adequats a les condicions del nostre conreu.

18. Els tractors hauran de realitzar un treball en rostoll de cereals d'una profunditat mínima de 20 centímetres i una durada de quatre hores, i proves dinamomètriques, procurant en aquestes últimes desglossar el factor tractor del factor arada.

19. A més de les proves normals els tractors podran realitzar proves facultatives : de profunditat major, de duració, de creuament en terres ja treballades, treballs superficials amb arades, cultivadors, rascles, etc.; les quals determinarà el Jurat si creu que els tractors són adequats a elles, d'acord amb els representants de les cases concurrents.

20. Els tractors especials per a conreus de vinya olivera o horta treballaran en parcel·les d'aquests conreus, podent prescindir dels treballs abans esmentats, si els seus mecanismes no hi són adaptats.

21. Si el nombre de tractors adaptats a aquests treballs és suficient, es reservaran un o alguns dies exclusivament destinats als conreus especials esmentats.

22. S'assignarà a cada tractor per a les proves oficials una parcel·la de la següent extensió : màquines fins a 12 HP. de potència, una hectàrea; de 13 a 30 HP., dues hectàrees; majors de 30 HP., quatre hectàrees. A més es procurarà deixar terreny a les cases que vulguin organitzar demostracions particulars, alguns dels dies del Concurs.

23. Cada dia es treballarà en un grup de parcel·les prèviament establert per la sort, de manera que les màquines en funcionament no quedin allunyades les unes de les altres. Les parcel·les es sortejaran a presència dels representants de les cases constructores.

24. Les cases concurrents presentaran, junt amb els tractors, els arreus i accessoris que creguin més apropiats als treballs demanats o als que vulguin realitzar.

25. Els individus del Jurat, amb els corresponents aparells de medició prèviament comprovats, faran les seves constatacions a presència dels delegats de les cases concurrents.

26. Una part de cada parcel·la serà treballada amb una arada ordinària, amb tracció animal, com a dada comparativa dinamomètrica i cultural. Aquesta prova podrà ésser controlada pel personal de la casa corresponent.

27. En les parcel·les en les quals treballin els tractors, es farà un anàlisi de la terra, determinant les seves característiques agrològiques, com a dada auxiliar en la interpretació dels resultats.

28. Els delegats de les cases concurrents facilitaran totes les constatacions mecàniques que vulguin efectuar els tècnics del Jurat, abans, durant i després de les proves, i que no afectin al funcionament del motor.

29. Es precintaran els dipòsits dels tractors abans de començar les proves, mesurant una vegada finides la quantitat de combustible gastat.

30. Els tractors podran usar el combustible que creguin més adequat al bon funcionament o reducció de les despeses de consum del seu motor, amb l'única condició d'ésser un combustible de fàcil trobar en el mercat espanyol.

31. Abans de començar les proves, les cases constructores faran una declaració referent al cumbustible usat, especificant les seves característiques, així com també el preu, quedant el Jurat autoritzat per a comprovar aquesta declaració.

32. Els delegats de les cases constructores seran proveïts d'un braçal, i així mateix els individus de la Comissió organitzadora, Jurat i adjunts tècnics, podent solament intervenir en les proves les persones així senyalades.

33. Durant els dies en què no treballin en els camps d'experiència els tractors estaran exposats, com la resta de la maquinària agrícola.

34. L'Entitat organitzadora no es fa responsable dels desperfectes que en el transport, exposició i proves puguin sofrir les màquines, com tampoc dels accidents del personal encarregat de les mateixes.

35. Tota reclamació deu ésser feta en un termini de quaranta vuit hores, a comptar des del moment de la suposada infracció.

36. Tota entitat o persona concurrent, pel fet d'ésser-ho, s'entén que accepta les condicions del present Reglament.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vistes les peticions presentades al Segon Concurs d'Auxilis amb destinació al Foment d'Obres Hidràuliques, el Consell, de conformitat amb el dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració, visat pel Conseller-ponent del Servei, adoptà els següents acords:

1.ª Es declaren admissibles en principi les peticions presentades per l'Ajuntament de Ribarroja d'Ebre i pel Sindicat Central de les Comunitats de Regants de Santa Maria i Sant Esteve de Palautordera, trametent-se al senyor Enginyer Cap dels Serveis hidràulics per a la formació de l'avantprojecte i pressupost que estableix la Base 4.ª de l'esmentat Concurs, mitjançant el pagament per les dites Entitats de les dietes i despeses de recorregut dels facultatius que hi destini l'esmentat Enginyer.

2.ª Es declaren inadmissibles les restants peticions, presentades per D. Josep Santan, veí de Tiana, la Junta Administrativa de les aigües del rec del Vendrell, D. Josep Planas i Salats, veí de Sant Mateu de Bages, i D. Miquel Ibern i Ferrés, veí de Barcelona.

3.ª S'encarrega al Prof. Rvnd. Dr. En Marian Faura i Sans, que mitjançant el pagament de les dietes i despeses de recorregut, i quan ho cregui oportú, es serveixi estudiar la recerca d'aigües per a augmentar el cabal que posseeix la referida Junta Administrativa del rec del Vendrell.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)

De conformitat amb el que proposava la Secció segona del Departament d'Administració, mitjançant raonat dictamen, amb el vist i conforme del Conseller-ponent del Servei, fer un recull d'iniciatives per a la construcció d'obres destinades a nous regadius o ampliació dels existents, defensa dels corrents d'aigua i regularització i endegament de rius, per tal de cooperar a la formació dels oportuns projectes, cas de no trobar-se estudiats, fer seguir els tràmits principals de l'expedient, recaptar l'auxili de l'Estat i oferir l'avenç de quantitats, adés per mitjà de la Caixa de Crèdit Comunal, adés concedint subvencions mitjançant concurs, acudint al romanent de les quantitats procedents del darrer emprèstit de la Mancomunitat, destinades a Obres hidràuliques, i assabentar d'aquest acord els Ajuntaments, Associacions científiques, agrícoles i d'altres rams, difundint-lo el més àmpliament possible.

— De conformitat amb un altre dictamen de la mateixa Secció, visat també pel Conseller-ponent, acordà el Consell assabentar, per tots els mitjans de divulgació que es creguin oportuns, als Ajuntaments de Catalunya, dels auxilis proporcionats per l'Estat per a l'establiment d'aigües potables a les poblacions, segons el R. D. de 27 de març de 1914, modificat pel de 28 de juliol darrer, invitant-los a què, de pretendre els dits auxilis, acudeixin a aquesta Mancomunitat, si ho creuen oportú, dintre el termini més breu possible, perquè pugui disposar la formació del projecte de les obres, si aquesta tasca no ha d'empendre-la la Direcció general d'Obres públiques del Ministeri de Foment, a l'ensems que la més adequada tramitació de l'expedient, així com, si és pertinent la pràctica dels treballs de perforacions artesianes i sondeigs, podent demés els Municipis acudir per a bestreure les quantitats que han d'anar a càrrec seu, a la Caixa de Crèdit Comunal.

(Sessió del dia 30 de desembre de 1920.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el senyor degà de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats perquè representi la Mancomunitat de Catalunya en l'apel·lació interposada davant d'aquesta Audiència territorial respecte de la sentència recaiguda en el Jutjat de Lleyda en el judici de major quantia seguit per D. Pius Coll i Soldevila contra la Mancomunitat, en demanda d'indemnització de perjudicis per una servitud.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Queden acabades les línies d'Hostalrich-Girona, Colomés-Camallera, Borredà-Palmerola, Camprodon-Molló, i Camarasa-Sant Llorenç de Mongay.

El dia 8 es va inaugurar el servei a Camallera, i el dia 11 a Palmerola, i el 19 el de Llanàs, Vilallonga, Setcases i Molló.

Es continuen els treballs en la línia Calaf-Pons.

Es comencen els treballs en la línia Cervera-Granyena de Cervera.

Es reparen averies generals ocasionades per la neu.

El dia 26 es va inaugurar el servei a Algerri.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat del projecte de pressupost parcial presentat per la Secció de Ferrocarrils, disposant que passés a la Ponència d'Hisenda, perquè ho tingui present en la formació i estructura del Pressupost general.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

REUS-MONTROIG

S'acaba el perfil longitudinal i transversal i la cubicació i moviment de terres; es treballa en l'obtenció de parcel·lari, segons les dades preses, en la variant Riudoms-Vinols-Montbrió.

Queda resolt el referent a l'emplaçament de les distintes estacions.

TARRAGONA-PONS

Són acabats els treballs de camp per obtenir el parcel·lari del terreny ocupat per l'estació de Tarragona i comencen a desenrotllar-se les dades preses.

Es renova el replanteig de la traça i presa de dades complementàries.

Es remeten tres fulles acabades del plànol topogràfic, contenint : dues d'elles, plànol detall E. 1 : 1000 de Cervera; i l'altre, plànol general des de la sortida de Cervera fins a Tarroja.

TÀRREGA-BALAGUER

Queda resolt ço que es refereix a l'emplaçament de les distintes estacions.

S'estudia la traça en el plànol topogràfic ja obtingut per la nova entrada a Tàrrega.

LLEYDA-FRAGA

S'acaba la Memòria relativa al sondeig fet a Alcarràç i altres dades referents al pas del Segre.

Es desenrotllen les dades preses al camp per obtenir el plànol topogràfic.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Designar els senyors Diputats que hauran d'assistir a les subhastes detallades a continuació:

D. Josep Grañé per a assistir a la de les obres de construcció del camí veïnal de Viver a Navàs, que es celebrarà el propvinent dia 18, a les onze del matí.

— Adjudicar definitivament a D. Angel Vilà les obres de construcció del tros tercer del camí veïnal de Mura a la carretera d'Esparraguera a Manresa per Rocafort, Pont de Vilumara i Sant Vicens de Castellet i pont sobre el Llobregat a Sant Vicens, per la quantitat de 304,785 pessetes.

— Aprovar l'expedient formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a la revisió de preus del contracte de les obres de construcció del camí veïnal d'Almatret a Maials, tros segon.

Aprovar la certificació addicional única que figura

en el susdit expedient, pel seu import total de 875'10 pessetes, del qual correspon a l'Estat abonar el 62'40 per 100, o sien 546'06 pessetes, i a la Mancomunitat la resta de 329'04 pessetes.

Trametre a l'Estat per al seu examen i resolució un original de l'expedient complet i dues còpies, junt amb un original de la certificació addicional.

— Aprovar l'expedient formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a la revisió de preus del contracte de les obres de construcció del camí veïnal de Masalcoreig a la carretera de Seròs.

Aprovar la certificació addicional única que figura en el susdit expedient, pel seu import total de 1,438'89 pessetes, del qual correspon a l'Estat abonar el 61'548 per 100, equivalent a 919'23 pessetes, i la resta de 519'65 pessetes a càrrec de la Mancomunitat.

Trametre a l'Estat per al seu examen i resolució un original de l'expedient complet i dues còpies d'ell, junt amb un original de la certificació addicional.

— Designar al senyor Diputat D. Miquel Roger per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció de les obres de nova construcció del camí de Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell.

— Lliurar la quantitat de 139'06 pessetes, romanent que resulta a favor del contractista de les obres de construcció del camí veïnal de Torrebesses a la carretera de Lleyda a Flix, després de descomptada de la fiança la penyora que se li imposà per incompliment de les condicions prescrites en el plec de la seva contracta.

— Acceptar la Societat General de Crèdit com a fiadora del compliment del contracte de les obres del pont sobre el riu Llobregat en la carretera de Santa Creu de Calafell a Viladecans.

Comunicar el precedent acord a la Societat Anònima Pavimentos y Construcciones adjudicatària de les dites obres, fent-li avinent que ha de lliurar tot seguit a la Mancomunitat el document on la dita entitat bancària formuli la fiança d'acord amb la condició 2.ª del plec de les particulars i econòmiques.

— Aprovar la liquidació de les obres de construcció del pont sobre el riu Gurri en el quilòmetre 1 de la carretera de Vich al confí amb Girona en direcció a Sant Hilari, la qual indica la quantitat de 35,523'76 pessetes com import líquid de les obres executades pel contractista, i una economia de 261,24 pessetes.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1920.)

Lliurar a favor de D. Francesc Ara, representant de la societat Cooperativa de Trabajo Nueva Constructora, preufetaire de les obres de construcció del camí veïnal de Castellbisbal per l'estació del ferrocarril a Martorell, les següents quantitats : 949'79 pessetes, 972'44 pessetes i 533'16 pessetes, import del 25 per 100 del total de les certificacions núms. 1, 2 i 3, corresponents als mesos d'abril, maig i juny d'enguany, que ha de satisfer l'Estat, i que en virtut de l'acord del Consell Permanent de data 16 de setembre últim farà efectiva la Mancomunitat reintegrant-se'n oportunament, d'acord amb la subvenció atorgada per l'Estat.

— Pendre esment dels acords del Municipi de Solsona, la part dispositiva dels quals, traduïts literalment, diuen:

1.r Es deixa al criteri de la Direcció tècnica d'Obres públiques de la Mancomunitat de Catalunya el replanteig definitiu de la carretera de Solsona a Sant Llorenç dels Morunys, tros de Solsona a Santa Maria de Lladurs, especialment en el que fa referència a la Costa del Bou, comprometent-se i obligant-se el Municipi a complir i respectar la decissió tècnica abans dita.

2.ª El Municipi s'obliga a posar a disposició de la Mancomunitat els terrenys que s'han d'ocupar amb la construcció de la repetida carretera, tan prompte sigui comunicat a l'Alcaldia el replanteig definitiu que la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat haurà fet tenint en compte les necessitats i conveniències generals.

3.r Que es procedeixi a l'expropiació dels terrenys els propietaris dels quals no vulguin cedir-los voluntàriament a dit efecte.

Fer avinent al Municipi de Solsona que de no complir-se en totes ses parts els compromisos que per virtut dels acords transcrits ha contret, se'l faria responsable i vindria obligat a indemnitzar els perjudicis que amb aital motiu s'ocasionessin.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a procedir a la presa de les dades necessàries i verificar el replanteig definitiu dels traçats, a fi que l'Ajuntament de Solsona deixi expedits per a la seva ocupació els terrenys necessaris per a la construcció de la carretera.

Aixecar l'ordre de suspensió dels treballs de construcció de la repetida carretera, i comunicar-ho així al contractista a fi que en doni començament.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè porti a cap una enquesta relativa als acords que tenien en vigor les Diputacions de Barcelona i Girona (úniques que han traspassat a la Mancomunitat contractes en curs per a la construcció de camins) per als casos de reclamacions d'interessos amb motiu d'ajornament en els pagaments dels imports de les certificacions d'obres o del romanent de la liquidació o bé en la presentació d'aquesta, passat un determinat termini, quin hauria d'ésser aquest termini, i quins casos particulars s'han resolt fins el present, aportant tota classe de dades al Consell perquè aquest pugui pendre els acords que cregui més convenients en la resolució de les instàncies que a aquest efecte es presenten.

— Aprovar el projecte revisat del camí veïnal de Sant Celoni a Olzinelles, modificat en virtut de les prescripcions de la R. O. de 23 de febrer de 1918, i revisat d'acord amb ço que disposà la *Jefatura* d'Obres públiques de la província el 27 de juny proppassat, resultant un augment de 103,840'21 pessetes sobre el pressupost primitiu que era de 89,088'75 pessetes, o sigui un pressupost nou de 192,928'96 pessetes.

— Comunicar a l'Alcaldia de Fontrubí que no és pertany d'accedir a la seva petició de què la Mancomunitat contribueixi a les despeses motivades per la construcció d'un quilòmetre de carretera i un claveguerò en la de Guardiola a La Massana per no figurar aquest camí en cap relació de preferents del Pla de la Mancomunitat i ésser un tros del camí veïnal presentat al IV Concurs de subvencions, anomenat «De la carretera d'Igualada a Sitges a la de Vilafranca a La Llacuna per Santa Maria i La Massana».

— Adreçar un ofici a la família del difunt contractista de les obres de construcció de Navarcles a la carretera de Basella a Manresa per Sampedor i Pont de Cabrianes, a fi de saber a qui correspon com hereu o apoderat d'aquest, atorgar la conformitat a les actes de descomposició de preus del projecte i fixació dels preus elementals i unitaris revisats, expedient sol·licitat per l'avui difunt contractista, D. Enric Guixà i Estela.

— Deixar aprovat el pressupost reformat i addicional formulat per a l'acabament de la construcció de voreres a la travessia de Sentfores (La Guixa) del camí de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, pel seu import de 24,022 pessetes, o sigui un addicional de 7,362'62 pessetes; disposant el lliurament dels pressupostos parcials de 1,824'35 pessetes i 1,926 pessetes, per la construcció de 115 i 110 metres lineals de vorera en la dita travessia, respectivament.

— Designar el senyor Diputat D. Ramon d'Abadal i Vinyals per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la re-

cepció definitiva de les obres compreses des del pontó del Torrent de Les Valls fins al tros primer de la carretera de Folgaroles a Vilanova de Sau.

— Deixar aprovat el projecte reformat del camí veïnal d'Oix a Castellfullit de La Roca, pel seu pressupost de contracte de 282,581'40 pessetes ascendint el cost total a 229,166'40 pessetes, o sigui un augment de 98,607'54 pessetes sobre el primitiu. La subvenció que ha de percebre de l'Estat és de 207,351'01 pessetes.

— Aprovar l'acte de recepció parcial i última del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm, invertida en parcel·les i passeigs dels quilòmetres 7 a 15, únics que es trobaven pendents de recepció, de la carretera d'Esparraguera a Manresa.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1920.)

Concedir una pròrroga de sis mesos a D. Jaume Talló per a enllestir els treballs de construcció del camí veïnal d'Espoya a la carretera d'Igualada a Sitges, fent-li avinent, però, que si dins aquest terme no fineix les obres, se li aplicaran les sancions prescrites en el Plec de condicions particulars i econòmiques.

— Aprovar el projecte revisat del camí veïnal de Molins de Rey a Vallvidrera, tros primer, de Molins de Rey a Santa Creu, pel seu pressupost de contracte de 754,376'99 pessetes, o sigui un augment de 160'38 per 100 sobre el primitiu, que era de 289,734'59 pessetes.

— Adjudicar a D. Feliu Casas la subhasta dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Collsuspina a Santa Maria de Seva i de Collsuspina al límit de Girona en direcció a Viladrau, per la quantitat de 68,980 pessetes.

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

Acordà el Consell:

Pendre esment del projecte de pressupost de la Secció d'Obres públiques per al vinent exercici, i disposà que passés a la Ponència d'Hisenda, perquè el tingui en compte en l'estructuració del Pressupost general de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 30 de desembre de 1920.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a l'Ajuntament d'Argensola que no pertany accedir a la seva petició de què la Mancomunitat ingressi en la caixa d'aquell municipi la quantitat de 23'50 pessetes, romanent de la subvenció concedida per aquesta Corporació per a l'arranjament del camí carreter d'Argensola a la carretera de Madrid a França, per quant, si bé s'obtingué aquesta economia, la subvenció, segons les Bases que regiren el Concurs, variava entre 50 i 150 pessetes, i el tipus de 150 pessetes que s'assignà a Argensola era com a màxim.

— Ordenar al Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, que percebi l'import de les certificacions que es lliurin a favor de D. Pere Blanch, pels treballs que executi en el camí de Pont de Molins a Les Escaules, fent avinent al contractista que les responsabilitats ulteriors a la remesa de quantitats al Pagador són a càrrec seu.

— Comunicar a l'Ajuntament d'Avinyonet que la Mancomunitat facilitarà els quaranta plàtans i vint acàcies que sol·licita per a plantar-los en els quilòmetres 1 i 2 del camí de la carretera de Besalú a Roses a Vilaritg, si prèviament a la seva remesa, el Municipi s'encarrega d'obrir els sots que calen, en la forma i lloc que li assenyalarà el capatàs que cura de la conservació d'aquella via.

— Concedir al preufetaire D. Vicens Forcada, una pròrroga de sis mesos per a enllestir els treballs de nova construcció del camí veïnal de Palau Sabardera a la carretera de Besalú a Roses.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, deixant aprovats els corresponents pressupostos que hauran d'ésser lliurats:

La inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació del ferm dels hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 11 de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló i branca a Torrelles de Foix, pel seu import de 1,974'36 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació de la mateixa carretera, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 11, pel seu import de 1,991'27 pessetes; i hectòmetres 8 a 10 del quilòmetre 10, pel seu import de 1,471'25 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 3 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat, pel seu import de 1,848'96 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació de la mateixa via, hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,840'40 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,835'05 pessetes; i hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,826'49 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló, hectòmetres 5 a 8 del quilòmetre 10, pel seu import de 1,963'45 pessetes; i hectòmetres 1 a 4 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,867'15 pessetes.

L'adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 6 del quilòmetre 9 del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 15 de la carretera de Sant Sadurní de Noya a Sentmenat, pel seu import de 1,984'85 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 2 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 1,990'80 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament dels hectòmetres 9 i 10 del quilòmetre 10 i 1 a 4 del quilòmetre 11 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, pel seu import de 1,999'61 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, hectòmetres 4 a 9 del quilòmetre 16, pel seu import de 1,999'08 pessetes.

L'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del camí veïnal de Manresa a Sampedor, pel seu import de 1,942 pessetes.

Les obres d'arranjament del camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan, pel seu import de 100 pessetes.

— Designar els senyors Diputats següents:

D. Josep Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra en el camí de Mongat a Tiana, que es celebrarà el dia 18, a dos quarts de dotze del matí.

El mateix Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra en la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló i de Vilafranca a Guardiola, que ha de celebrar-se el dia 20, a les onze del matí.

També el Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra en la carretera de Sant Boy de Llobregat a La Llacuna, que tindrà lloc el mateix dia 20, a dos quarts de dotze.

Igualment el Sr. Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra en el camí de Sant Joan de Mediona a Sant Pere Sacarrera, que es celebrarà també el dia 20, a les dotze del matí.

D. Joan M. Roma, per a assistir a la del proveïment de pedra en el camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà, que ha de tenir lloc el vinent dia 22, a dos quarts de dotze del matí.

El mateix Sr. Roma, per a assistir a la del proveïment de pedra en el camí de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segon, que es celebrarà també el dia 22, a les onze del matí.

També el Sr. Roma, per a assistir a la del proveïment de pedra en la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, a celebrar igualment el dia 22, a les dotze del matí.

Comunicar a l'Ajuntament d'Alp, que ha sol·licitat de la Mancomunitat que accepti el traspàs, als efectes de la seva conservació, de diverses vies, que no pertany accedir-hi, pels següents motius:

Quant a l'antic camí de Ribes a Puigcerdà, per estar substituït per la carretera d'igual denominació, la conservació de la qual depèn de l'Estat; quant als camins d'Alp a Escadarch, d'Alp a la carretera de Ribes i d'Alp a Sanabastre, per no ésser inclosos en el pla general de vies de comunicació aprovat per l'Assemblea; i finalment, quant als camins d'Alp a Das i d'Alp a Prats, per no reunir les condicions de vialitat i establiment requerides amb caràcter general per als camins veïnals que construeix la Mancomunitat, ço que obligaria a rectificar i millorar les obres d'explanació, assignant als camins una amplada mínima de 5 metres en tota la seva longitud, construir i desguassar, mitjançant les obres de fàbrica necessàries, les vores als indrets on calgui, etc.

— Aprovar la liquidació i fulla de dades de les obres de reparació del pont de Vernet sobre el riu Segre, de la qual resulta un romanent de 2,440'15 pessetes, a favor de l'Administració.

Ordenar a la Secció d'Intervenció que s'incauti de l'import de la fiança, que ascendeix a 1,152'12 pessetes.

I la resta que resulta encara a favor de l'Administració, que és de 1,287'05 pessetes, serà descomptada en son dia de l'import de la certificació addicional que amb motiu de la revisió de preus que té sol·licitada el contractista procedeix lliurar-li.

— No pertany de desviar per compte de la Mancomunitat les aigües provinents de l'explanació de la travessia de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs que desguassen al carrer de Sagrera, tal com sol·licita l'Ajuntament de Sant Feliu de Codines.

Comunicar a aquest Municipi que per a minvar els perjudicis que s'ocasionen als veïns i en interès de la carretera, la Mancomunitat està disposada a construir el tram de revestiment de rasa que manca executar entre el carrer de La Sagrera i el riu Tura, podent així desguassar les aigües que provenen de la part alta del susdit carrer, mitjançant que el Municipi construís pel seu compte el pas per a peatons davant una casa situada a la referida travessia que quedaria isolada amb l'execució de les dites obres.

Comunicar així mateix al Municipi interessat que, si malgrat el que anteriorment s'indica, desitja desviar la totalitat de les aigües que corren carrer avall de La Sagrera, no hi ha inconvenient per part de la Mancomunitat en autoritzar-lo perquè verifiqui les obres necessàries, inutilitzant l'escorredor oblic existent en l'encreuament de la travessia i aquell carrer, sempre que siguin a càrrec seu i construeixi un nou escorredor d'unió de rasa de banda i banda del repetit carrer, paral·lela a la travessia de la carretera, en el qual cas caldria del més a més enfondir el tram de rasa que actualment ja està revestida, subjectant-se sempre en aquestes obres a les instruccions que li serien donades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

Autoritzar aquesta Secció per a procedir al que s'escaigui, de conformitat amb els acords precedents.

— Tenint en compte els antecedents del concurs celebrat per a la concessió i distribució de subvencions amb destinació a l'arranjament i millora de camins rurals existents a la província de Lleyda, i examinada detingudament la documentació que els Municipis acompanyaren a llurs sol·licituds, el Consell, vist l'acord de 1.r de juliol darrer, i de conformitat amb el dictamen de la Secció segona del Departament d'administració, adoptà els següents acords:

1.r Aprovar les ordres donades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts d'empendre l'arranjament dels camins d'Estach a Mencuy i Escós i els de Castellserà, entenent-se que dels camins d'aquest poble sols s'apariaran durant el present any econòmic, els de Castellserà al Rellevo i a Penelles.

2.n Assenyalar com a ordre de preferència entre els camins a apariar en el que resta del present any econòmic, després de finits els treballs avui en execució, el següent:

a) *Partits de Lleyda, Les Borges, Balaguer i Cervera.* Castellserà al Rellevo, Castellserà a Penelles, Penelles a la carretera de Balaguer a Tàrrega, Tartareu a Os de Balaguer, Coll del Rat (Tudela) a la carretera de Lleyda a Puigcerdà, i els camins d'Almatret i Freixanet.

b) *Partits de Seu d'Urgell, Solsona, Tremp, Sort i Viella*: Solsona a Pinós, Bromasades a Viella i Perles a Reixech, Alinyà a la carretera de Lleyda a Puigcerdà, camins dels termes d'Oden, de Mur, Espot i Arrós i Vila i Alós a Vilanova i Vilanova a Masies Lletó.

— Lliurar la quantitat de 14,000 pessetes per a atendre les despeses que es van ocasionar durant el mes passat en les obres de reparació del pont de Vernet sobre el riu Segre, amb l'obligació de justificar-ne oportunament la inversió.

Lliurar la quantitat de 9,000 pessetes per a atendre les mateixes despeses durant el mes que som, amb obligació de justificar com s'inverteixi.

Lliurar la quantitat de 1,990 pessetes per a atendre les despeses que ocasionarà la continuació dels treballs de reparació del camí de bast de la Curva d'Agulló per Ager, Corsà i Serra del Montsech a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1920.)

Lliurar a favor del Pagador primer de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, de la quantitat de 4,936'45 pessetes, que amb les 63'55 pessetes que romanen dels lliuraments precedents, acordats pel Consell Permanent, fan un total de 5,000 pessetes, import de les despeses que es calcula s'ocasionaran durant el mes que som amb la continuació de les obres del proveïment de pedra partida en els treballs que s'estan realitzant en la carretera de Montesquiu a Berga, quilòmetres 7 a 15.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració el proveïment de 1,400 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Mongat a Tiana, o bé, cas que ho cregui més convenient, per a procedir a la revisió de preus del projecte, a fi de facilitar la concurrència de licitadors a una nova subhasta.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs de proveïment de pedra partida per a recréixer

l'afermat del camí veïnal de Sant Climent de Llobregat a la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell a Viladecans, per un import de 16,618'83 pessetes; deixant aprovat aquest pressupost i disposant que sigui descomptada la susdita quantitat de la liquidació que en son dia es formuli, car les obres s'efectuaran amb càrrec a la contracta.

— Concedir a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts autorització per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació es detallen, en virtut d'haver restat desertes les dues subhastes reglamentàries que s'han celebrat per a llur adjudicació, així com per revisar, si ho cregués més convenient, els preus dels projectes a fi de facilitar la concurrència de licitadors en una nova subhasta:

Retornar a D. Josep Monzon la fiança que havia constituït per a respondre de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 1 a 7 de la carretera de Mollerusa a Bellcaire, passant per Linyola.

— El proveïment de 3,550 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 10 de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat i del camí d'Ullastrell, quilòmetres 1 a 4.

El proveïment de 2,000 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat.

El proveïment de 4,000 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa.

El proveïment de 9,780 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, quilòmetres 1 a 26.

El proveïment de 3,400 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels camins de Figueres a Sant Climent Sessebes, quilòmetres 1 a 4, i de Figueres a Espolla, quilòmetres 1 a 6.

El proveïment de 1,300 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, quarta secció, de Mataró a Arenys de Munt.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, deixant aprovats els corresponents pressupostos que hauran d'ésser lliurats a favor del Pagador:

L'adquisició de pedra partida per a la conservació del ferm dels hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 1 del camí veïnal de Martorelles al de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pel seu import de 1,984'50 pessetes.

L'adquisició de pedra partida per a la conservació del ferm del mateix camí, hectòmetres 4 a 7 del quilòmetre 1, pel seu import de 1,874'25 pessetes; hectòmetres 8 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,653'75 pessetes; hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 2 pel seu import de 1,543'50 pessetes; i hectòmetres 4 a 7 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,212'75 pessetes.

L'adquisició i inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm del tros segon de la carretera de Banyoles a la de l'Estat de Besalú a Roses, pel seu import de 1,957'49 pessetes.

L'execució de 55'084 metres cúbics de formigó per a fonaments i 10 metres cúbics de paret de rebla també per a fonaments per a les obres del camí de Port de Llansà a l'estació del ferrocarril, pel seu import de 1,996'74 pessetes.

L'execució de 29'156 metres cúbics de paret de rebla per a fonaments i 33 metres cúbics de paret de rebla hidràulica per a les obres de construcció de dos murs i altres treballs complementaris en el mateix camí, pel seu import de 1,937'10 pessetes.

L'execució de 60 metres cúbics de paret de rebla hidràulica i un metre cúbic de fàbrica de maó per a les mateixes obres i camí, per un import de 1,972'92 pessetes.

La reparació del ferm i explanació dels quilòmetres 10 i 11 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pel seu import de 1,021'85 pessetes.

La supressió de passa-llisos en els quilòmetres 6 i 7 del ramal de la carretera del Bruch a Manresa al Monestir de Montserrat, pel seu import de 1,926 pessetes.

— Encomanar a la Direcció de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la reparació immediata dels trossos de via a càrrec de la Mancomunitat, que hagin resultat més perjudicats pels darrers temporals de neu.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1920.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració el treballs d'adquisició de pedra partida per a l'arranjament dels quilòmetres 7 a 17 de la carretera de Masnou a Granollers, per uns pressupostos de 1,992'90 i 1,966'65 pessetes, a lliurar a favor del Pagador primer de la referida Secció.

— Aprovar el compte presentat pel Notari D. Joaquim Dalmau per l'autorització de l'acte de subhasta (deserta) de les obres de proveïment de pedra amb destinació al camí de Mongat a Tiana, per un import de 42 pessetes, a lliurar.

— Aprovar el compte presentat per l'Administració del *Butlletí Oficial* de la província de Barcelona, per la inserció d'un anunci sobre l'esgarriament del resguard del dipòsit provisional constituït a la Caixa de la Mancomunitat per D. Antoni Artés, d'import 28'50 pessetes, a lliurar.

— Aprovar la liquidació i acte de recepció dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera de Manlleu al confí amb Girona per Sant Pere de Torelló, de la qual resulta un romanent de 2,389'44 pessetes a favor del contractista, després de descomptada la quantitat de 1,057'32 pessetes per deficiències en els treballs d'esmicolament de la pedra.

— Aprovar l'acte de recepció provisional de les obres executades en el camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilumara.

— Adjudicar a D. Ramon Masip la subhasta dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Sant Joan de Mediona a Sant Pere Sacarrera, per la quantitat de pessetes 3,329'25.

— Adjudicar a D. Lluís Allaball la de les obres de construcció del camí veïnal de Viver a Navàs, tros segon, per la quantitat de 227,719 pessetes.

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

SUBHASTES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar els senyors Diputats que han d'assistir a les subhastes detallades a continuació, en la següent forma:

D. Joan M. Roma i D. Ramon de Berenguer, per a assistir a la del proveïment de pedra en el camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, que es celebrarà el vinent dia 27 del corrent mes de desembre, a les onze del matí, simultàniament a Barcelona i a Girona.

Els mateixos Srs. Roma i Berenguer, per a assistir a la del proveïment de pedra en el camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, que es celebrarà el mateix dia 27, a dos quarts de dotze, simultàniament a Barcelona i a Girona.

També els Srs. Roma i Berenguer, per a assistir a la del proveïment de pedra en la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros primer, que es celebrarà igualment el dia 27, a les dotze del matí.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1920.)

Designar els senyors Diputats que hauran d'assistir a les subhastes detallades a continuació, en la següent forma:

D. Ramon d'Abadal i D. Manuel Florensa, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera de l'Estació del ferrocarril de Bellpuig al quilòmetre 52 de la d'Artesa de Segre a Montblanch.

D. Ramon d'Abadal i D. Alfred Pereña, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig.

D. Ramon d'Abadal i D. Alfred Pereña, per a assistir a la del proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera del quilòmetre 8 de la de Madrid a França a Serós.

Aquestes tres subhastes, han de tenir lloc el dia 5 del propvinent mes de gener, simultàniament a Barcelona i a Lleyda, a les onze, dos quarts de dotze, i dotze del matí, respectivament.

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'un ofici de la Direcció general d'Obres públiques traslladant la R. O. en la qual s'accedeix al sol·licitat per la Diputació provincial de Girona i acceptat per la Mancomunitat, o sigui, que a partir del dia 18 de novembre últim les subvencions que en virtut del conveni vigent celebrat entre l'Estat i la Diputació de Girona, cobrava aquesta Corporació, s'abonin al Consell Permanent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1920.)

ADQUISICIÓ DE MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir un aparell i accessoris per a la soldadura autògena (procediment oxi-acetilèn) necessari per a la reparació d'automòbils, camions i altres útils adscrits a la dita Secció, per un pressupost de 1.438'80 pessetes.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1920.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir 500 i 530 quilògrams de carbó per al funcionament de la màquina trepitjadora de la tercera demarcació, a fi de continuar els treballs de reparació del ferm de les carreteres i camins del districte de Vich, pels pressupostos de 1,005 i 1,066'38 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a D. Miquel Roig, Sobrestant adscrit al servei de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, una nova llicència de sis mesos, de conformitat amb el que prescriuen els arts. 39, 41 i 22 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, en el ben entès que si abans de finir aquest període desapareixen les causes que obliguen al sol·licitant a demanar-la, això és, la malaltia del seu pare, podrà reintegrar-se a l'Oficina; entenent-se aquesta nova llicència a comptar del dia 1.r del vinent mes de gener.

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

VÀRIA

Notícies i documents

El dia 2 del corrent mes de desembre l'Enginyer-director Sr. Turell, acompanyat de l'Enginyer-encarregat Sr. Moreno, verificà una visita d'inspecció als treballs de proveïment de pedra per a l'arranjament de la carretera de Gràcia a Manresa i a les obres de nova construcció del camí veïnal de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, en terme d'Horta, per La Flor de Mayo, tros primer.

El dia 3, inspeccionaren l'estat del camí recentment construït i en període de garantia, de la carretera d'Igualada a Sitges a la de Sant Sadurní d'Anoya a Sant Jaume dels Domenys, pel Gorner i can Cartró; les obres de nova construcció d'Espoya a la carretera d'Igualada a Sitges, així com també els treballs d'inversió de pedra al camí de Corbera a la carretera de Tarragona a Barcelona, i d'apariament del camí de Sant Vicens dels Horts i Sant Boy de Llobregat.

El dia 4, el Diputat D. Ramon d'Abadal, l'Enginyer-director i l'Enginyer-encarregat, Sr. Lagarde, procediren a l'examen, mesuració i recompte de la pedra partida acopiada a la carretera de Manlleu a Torelló, verificant-ne la recepció.

El dia 5, el mateix Enginyer-director i l'Enginyer-encarregat Sr. Compte, inspeccionaren les obres del camí veïnal en construcció, de Sant Feliu de Buxalleu a la carretera d'Hostalrich a Sant Hilari; el dia 6, les del camí veïnal de Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell, verificant, demés, la recepció dels acopis de grava al del camí d'Armentera a L'Escala per Vilademat, i el dia 7, les obres en construcció del camí de Palau Sabardera a la carretera de Besalú a Roses. A l'ensems examinaren l'estat dels camins mancomunals del districte de Figueres que més s'han malmès a conseqüència de les últimes pluges i inundacions, adoptant les disposicions conduents al més ràpid apariament.

El dia 13, l'Enginyer-director Sr. Turell practicà una visita d'inspecció als treballs d'arranjament del afermat dels quilòmetres de les vies mancomunals im-

mediats a la població de Terrassa, i als acopis de grava a la carretera de Montesquiu a Berga.

El dia 14, el susdit Enginyer-director, acompanyat de l'Enginyer encarregat Sr. Peña, es traslladà a Sant Llorenç de Morunys, verificant una visita d'inspecció a les obres de nova construcció del camí veïnal de Sant Llorenç a Llinàs.

El dia 27 del corrent mes tingué lloc el reconeixement, als efectes de la recepció definitiva, del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges a la de Sant Sadurní d'Anoya a Sant Jaume dels Domenys, pels caserius de Gorner i Can Cartró, amb assistència del Diputat provincial D. Manuel Massó, en representació de la Mancomunitat, D. Blas Sorribas, Cap d'Obres públiques de l'Estat, Enginyer d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Gurell, Enginyers encarregats per part de l'Estat i Mancomunitat respectivament, Srs. Ortega i Moreno i el contractista de les dites obres, Sr. Puig.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

A proposta de la Ponència d'Hisenda, l'ampliació de l'acord pres el dia 18 del proppassat mes de novembre, en sentit d'interessar de les Juntes de Govern dels Establiments, de Beneficència que formulin el pressupost ordinari, tenint present d'ajustar les consignacions a les necessitats dels serveis, i respecte el personal que redactin les plantilles, però sense fixar sous, a l'objecte que el Consell, en formular el Pressupost general, pugui fixarlos relacionant-ho amb els de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)

Destinar la quantitat líquida de 200 pessetes, a l'adquisició de joguines per a distribuir el vinent dia de Reis entre els nens dements asilats per compte de la Mancomunitat en els Manicomis de Sant Boy de Llobregat.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1920.)

Vistes les instàncies dels interessats, acordà el Consell autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits perquè concedeixi l'afillament de l'expòsit Llorenç Galceran i Herrero núm. 119-1048 de l'exposició de 1911, als esposos don Teodor Navarro i D.ª Palmira Vilaró, veïns de Vilanova i Geltrú; el de l'expòsita Trinitat Blasco i Coll, núm. 221 de l'exposició de 1909, als esposos D. Mauro Benito i D.ª Lliberata Llecha, veïns d'aquesta ciutat; el de l'expòsita Carme Segre i Torrent, núm. 456 de l'exposició de 1914, als esposos D. Simeó Dorca i D.ª Ramona Lluch, veïns d'aquesta ciutat; el de l'expòsita Casilda Julià i Camps, núm. 150 de l'exposició de 1915, als esposos D. Joan Alsina i D.ª Joaquima Vilajuliu, veïns de Calella, i el de l'expòsita Marta Dibre i Clerch, núm. 410 de l'exposició de 1908, a D.ª Francesca Miquel i Blasco, vídua de Blanquer, veïna de L'Aldea; fent constar els dits afillaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient.

— Pres esment de l'ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, acompanyat de les dimissions en el seu càrrec de vocals de la dita Junta que han presentat els Srs. D. Laureà Dalmau i D. Albert de Quintana, tenint en compte que en l'acord del Consell en què es fonamenten aquelles dimissions no hi havia intent de negativa, sinó tan sols un ajornament a la realització dels propòsits de la Junta de Govern de referència, cregué el Consell que no hi ha motiu perquè prosperin les repetides dimissions, i acordà pregar als Srs. Dalmau i Quintana que es serveixin retirar-les, continuant en els càrrecs que tan a satisfacció de tots serveixen.

— Pendre esment d'un altre ofici de la mateixa Junta de Govern trametent l'acord de quedar enterada de la resolució del Consell per la qual fou concedida una quantitat als empleats dels Establiments al seu càrrec, però lamentant-se que els metges de l'Hospital no vinguessin compresos en la dita bonificació, i pregant que els desigs del Consell manifestats en l'esmentat acord tinguin realització, a ésser possible, dins el vigent Pressupost.

— Donar-se per enterat dels estats demostratius del moviment de dements asilats a compte de la Mancomunitat de Catalunya en els Manicomis de Sant Boy de Llobregat, Salt i Institut Pere Mata, de Reus, durant el mes de novembre últim.

— Igualment es donà per enterat de les fulles gràfiques indicadores del moviment de dements reclosos per compte de la Mancomunitat en els Manicomis de Sant Boy de Llobregat, referent al primer semestre de l'any que som, trameses per l'Inspector facultatiu del Servei, Dr. Busquet.

(Sessió del dia 30 de desembre de 1920.)

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Desde la darrera sessió celebrada, entre altres donatius de menys quantia, s'han rebut els següents : De l'Excm. Sr. D. Ramon Albó i Martí, a la memòria de la seva difunta mare D.ª Dolors Martí i Nogués (a. c. s.), 1,000 pessetes; de l'Excm. Sr. D. Josep Collaso i Gil, 1,000; del Comitè d'Obra Social i Benèfica, 50,000; sots les inicials C. C., 1,000, i 100 sots les inicials P. C., ambdós per conducte de *La Veu de Catalunya* de don Ermengol Casacuberta i Vilalta, 100; de D. Josep Escuder, 250, i de D. Ramon Cunill, 100.

Demés, l'establiment El Siglo, el fabricant de Mataró Sr. Borràs i algun altre industrial i particular, feren remesa a l'Asil de lots de joguines, els quals foren distribuïts als petits albergats en la festa íntima que en la diada dels Reis hi fou celebrada, havent-se rebut també, amb la mateixa destinació, el donatiu de 500 pessetes de la societat Círculo Ecuestre.

LLEYDA

El dia 2 del mes de desembre de l'any 1920 els senyors que componen la Ponència d'abastiments, D. Josep

M.ª Vicens i D. Josep Cúrria, es van reunir amb les respectives Superiores de les Cases de Misericòrdia i Maternitat per a estudiar el millorament del racionat que actualment està establert per als asilats en els Establiments de Beneficència, que serà passat a l'aprovació de la Junta abans de trametre'l al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya demanant-li la inclusió dels corresponents crèdits en Pressupost.

La sessió del dia 6 de desembre de 1920 va estar presidida pel Dr. D. Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, assistint-hi els Srs. Vicens, Florensa, Solé i Izquierdo.

De l'ordre del dia van quedar resolts els assumptes següents:

Aprovar els comptes de l'esmerçat per tots conceptes durant el mes d'octubre darrer pel sosteniment dels Asils, que importen : Casa de Misericòrdia, 11,658'77 pessetes; Casa de Maternitat, 6,115'03 pessetes; Hospital, 5,065'53 pessetes. Total 22,839'33 pessetes.

Que es paguin, amb càrrec als capítols corresponents del pressupost, les factures següents:

De Joan Tapiol, per llenya que ha donat pel forn de la Casa de Misericòrdia, que val 292'99 pessetes.

De la Companyia Elèctrica, per drets de conexió de les línies generals amb les instal·lacions de llum i força motriu dels Asils, que pugen 130 pessetes.

De la casa Hartmann i C.ª, de Barcelona, per medicaments per a l'Hospital, que valen 192'50 pessetes.

De la casa Domènec Roch, de 240 pessetes, per material d'obres.

De Francesc Nadal, de 408'50 pessetes, per material d'obres invertit en la sala d'operacions de l'Hospital.

S'autoritza la compra de materials de pintura per a proveir dit taller durant els mesos que falten de l'any, i ges i ciment per obres dels Asils.

Demanar a l'Excma. Diputació el projecte que tenia aprovat d'instal·lació de lavabos en el departament de nenes de la Casa de Misericòrdia, per a millorar-lo o acceptar-lo tal com està i portar-lo a la pràctica.

Concedint permís per a casar-se a l'expòsita Maria Dolors Natàlia, núm. 4882.

Admetent en la Maternitat a la nena Francisca Rodés Selma, veïna de Lleyda.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Antoni Abella Roca, veí de Sant Salvador de Toló, per atendre a la d'una de les seves filles bessones.

El dia 13 no va celebrar sessió la Junta de Govern, però en canvi va estar reunida la Ponència de pedagogia que componen els senyors Canonge i Rector del Seminari de Lleyda, Dr. D. Josep Cortecans, i el Director de l'Escola Normal de Mestres, D. Felip Olivé, estudiant tot ço que fa referència a l'ensenyament que es dóna en les diferents classes dels asils i concretant com a fruit de dit estudi un dictamen, en el que després de fer-hi constar l'estat en què es troba avui la instrucció dels asilats, formulen conclusions que, com a proposta d'acord, portaran a la Junta per a la seva discussió i aprovació abans de trametre'l per a la seva implantació al Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya.

Sessió del dia 28 de desembre de 1920. — La sessió del dia 28 de desembre de 1920 va estar presidida per don Romà Sol, president de la mateixa, i assistint-hi els Srs. Vicens, Pereña, Solé i Izquierdo.

De l'ordre del dia es varen resoldre els assumptes següents:

Concedir permís a Francesc Borés i Maria Tomàs per a afillar-se l'expòsita Maria Ramona, núm. 857.

Ordenar a l'Administrador de la fillola de Seu d'Urgell que reingressi a la Maternitat l'expòsita Joana, núm. 11.

Concedir les pensions d'alletament sol·licitades per Ramon Nadal Vila, de Borges Blanques; Josep Cardiel, de Lleyda; i Josep Maria Fillat, de Mur, per un dels seus fills bessons.

Aprovar sis factures dels Srs. Guix i C.ª, per setanta saques de farina que valen 6,773'25 pessetes.

Aprovar altra factura de Pòncia Peralta, de 67'30 pessetes, per arrastres de farina per als Asils.

Adjudicar el subministre de queviures durant el pròxim trimestre, en la forma següent:

A. D. Andreu Cemelis, el de patates, a 27 pessetes el quintal mètric.

A D. Joan Tapiol, el de carbó de coc, a 25 pessetes els 100 quilos.

A D. Andreu Cemelis, el de mongetes, a 105 pessetes hectolitre.

A D. Fidel Sabal, el de bacallà, a 2'80 pessetes quilo.

A la Sra. Vídua de Boneu, les pastes per a sopa, a 1'40 pessetes quilo, i sèmola, a 1'45 pessetes quilo.

A D. Josep Cúria, el d'oli, a 23 pessetes decalitre.

A D. Fidel Sabal, el de sucre, a 2'25 pessetes quilo.

A D. Josep Cuadrat, el d'espècies, a 2'50 pessetes quilo.

A D. Josep Claramunt, el d'arengades, a 4'70 pessetes el cent.

A D. Fidel Sabal, el de carbó galleta, a 23'50 pessetes quintal mètric.

Passar al Laboratori de l'Hospital les mostres de vins, per analitzar-les abans de fer l'adjudicació, i declarar desert el concurs pel que fa referència als subministres de carn, cigrons, carbó vegetal, cansalada, xocolata i cafè, dels quals articles s'anunciarà nova licitació.

Va quedar enterada la Junta de la distribució de cabals acordada pel Consell Permanent de la Mancomunitat pel mes de desembre, que puja 30,543'57 pessetes.

Aprovar la ponència següent, dels Srs. Dr. D. Josep Cortecans i D. Felip Solé, referent als quefers d'ensenyament, facultant-los per a portar a cap tot ço que d'ella sigui d'immediata realització i elevar-la al Consell Permanent de la Mancomunitat per al seu coneixement i efectes.

«Els que sotscriuen, en qualitat de ponents en els quefers d'ensenyament dins la Junta de Govern de les Cases de Beneficència de Lleyda, a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, seguint la tasca d'estudi i adoptació de mesures encaminades a la millora dels esmentats serveis en el caire que afecta a la cultura, tenint en compte la no llunyana confecció del Pressupost per al nou exercici econòmic que s'apropa i les necessitats que cal acomplir o deficiències que correspon subsanar, estimen com un deure de llur consciència cridar l'atenció de l'esmentada Junta de Govern sobre les qüetions que hom detallarà tot seguit, com expressió de l'estat actual de les Escoles i de les reformes que a son judici deurien tenir una iniciació immediata per son caràcter d'urgència.

Casa de Misericòrdia. — Escola de nois. — Quant al local, hom ha pogut observar una insuficiència de llum en les tardes de la tardor i de l'hivern, per la qual cosa tal vegada seria convenient estudiar la forma d'augmentar-la, sense oblidar les condicions de construcció de l'edifici en què s'allotja.

Quant al mobiliari, compta amb vint-i-quatre taules bipersonals i dues multipersonals, i si bé en nombre són més que suficients per a cobrir les necessitats de la matrícula ordinària que té, o pot tenir, segons la població escolar masculina de la Casa de Misericòrdia, en canvi els Ponents han de consignar que les dites taules no reuneixen pas aquelles condicions pedagògiques que han estipulat com indispensables, ja que són de distància

positiva i sense respatller, circumstàncies ambdues que, per ésser causa de certes dolències físiques, demanen un remei més o menys llunyà.

Respecte al material pedagògic, hom ha pogut comprovar que compta amb una regular col·lecció de pesos i mesures del sistema mètric, una col·lecció de cossos geomètrics, una col·lecció completa de cartes o mapes geogràfics, altra col·lecció de làmines murals referents a la Història d'Espanya, altra de làmines de Història Natural, i finalment, una col·lecció de cartells amb diversos passatges de la Història Bíblica. Les condicions pedagògiques del material mural abans esmentat, són, per demés, detestables en absolut, adés per no respondre al concepte modern en l'ordre científic, adés perquè des del punt d'obir estètic haurien de restar arreconades per a no fomentar el mal gust en l'esperit dels alumnes, ja que són causa de què el medi ambient escolar resulti un conjunt inharmònic i molt allunyat de ço que es recomana com a cosa acceptable sobre aquest particular.

Quant a l'alumnat, de les dades facilitades podem concloure que són trenta quatre els nois que assisteixen a la classe diurna i trenta dos a l'escola de nit. Com la Junta de Govern té determinat que el nombre d'assilats sigui el de seixanta cinc, no és fàcil que hi hagi oscil·lacions ostensibles en ço que es refereix a la matrícula.

Respecte al Professor encarregat de l'ensenyament, els que sotscriuen no poden amagar la penosa impressió que els ha suggerit la seva labor pedagògica, en quant és ben notòria la manca de disciplina en els alumnes, el poc ascendent i l'escassa amor que guarden pel seu mestre i sobretot l'endarreriment lamentable en l'ordre intel·lectual, com a resultat d'actuació completament equivocada. Fins que hom pugui aconseguir altre Professor més capacitat, cap reforma seriosa pot reeixir en aquesta Escola.

No obstant, els Ponents creuen haver notat dues deficiències que són fàcilment subsanables i que no representen cap dispendi d'importància l'aconseguir-ho, per la qual cosa les exposaran amb tota senzillesa. En primer lloc, tenim que a la Casa de Misericòrdia existeix una Escola de Música amb un Professor especial per a la mateixa, i a aquella concorren voluntàriament els nois i els adolescents que així ho desitgen. Els firmants entenen que una formació tècnico-musical sempre ha de tenir com a base una aptitud bastant accentuada en els que aspiren a conrear aquesta especialitat, i com la dita aptitud no serà general en els asilats, creuen molt discreta la mesura de què sigui voluntària l'assistència a aquella Escola. Però no poden oblidar de cap manera que la formació estètica del noi és una necessitat preconitzada arreu, molt més factible en el nostre poble que tan belles mostres té donades de son amor a la bellesa; per la qual cosa opinen que podria aprofitar-se molt bé el Professor de referència perquè, tant a l'Escola de nens com a la de nenes, se li reservés l'ensenyament dels cants escolars i la cura d'aquest caire de l'educació dels nostres infants.

En segon terme, resulta que els nois assistents a l'Escola diurna, en els períodes de vacances oficials i en els dies d'absència justificada del Mestre, resten abandonats al seu propi albir, i generalment es passen les hores jugant pels patis o altres dependències, sense que ningú cuidi especialment dels mateixos. Aquest espectacle ha de desaparèixer, per a la qual cosa podria intentar-se que algun dels alumnes de millors disposicions seguís la carrera del Magisteri, amb el propòsit de què una vegada capacitat s'encarregués dels asilats en els casos referits, a l'ensems de què també seria utilitzable fins per la marxa regular de l'Escola, confiant-li la tasca que hom cregués més convenient.

E s c o l e s d e n e n e s. — Quant al local, poca cosa cal anotar, ja que les condicions de llum, espai i ventilació són excel·lents i acceptables. Únicament hom ha de remarcar la conveniència de què el paviment de fusta un xic deteriorat sigui objecte d'una bona i encertada recomposició.

Tal vegada caldria afegir-hi l'oportunitat de dividir la sala de classes en forma que permetés la graduació de la dita Escola, amb la base de les dues Professores que hi donen l'ensenyança.

Per ço que toca al mobiliari, compta amb divuit taules bipersonals, de distància positiva i sense respatller. En primer lloc, resulten insuficients en nombre, ja que sempre hi ha deu o dotze nenes que no disposen de seient apropiat i vénen obligades a utilitzar els bancs llargs i sense pupitre, tan insoportables als ulls professionals. No cal dir, doncs, que, com a l'Escola de nens, hom sent la necessitat de completar i canviar el mobiliari existent per altre recomanable des dels caires higiènic i pedagògic.

Quant a la resta del material, cal constatar que es redueix a un quadre mural vell i atrotinat relatiu al sistema mètric i un parell de mapes, un d'ells de la província de Lleyda. N'hi ha prou amb ço que acabem de dir, per a compendre com les modalitats modernes de la funció docent no poden ésser objecte d'aplicació en aquesta Escola, i com no és possible atànyer aquesta necessitat amb la consignació de 200 pessetes anuals per a despeses de material, tota vegada que a penes abasten per a cobrir les atencions ordinàries.

La matrícula ascendeix a quaranta cinc noies, l'edat de les quals oscil·la entre els sis i els dotze anys, i com és de suposar, totes concorren a l'Escola diurna, en quant no hi ha establerta l'ensenyança d'adultes. Aquí podria intentar-se la graduació, assenyalant un grup de vint a vint-i-cinc nenes a cada grau, amb la qual mesura restaria millorada l'educació de les mateixes.

Quant a les Germanes-Professores que porten el pes de l'ensenyament, els que sotscriuen no troben paraules adequades per a enaltir com es mereix la tasca que vénen desenrotllant, en especial en ço que correspon a les matèries fonamentals de l'Escola primària, i han de fer particular menció del coneixement de la llengua nostrada per part de les alumnes, fins al punt que tant en la lectura com en l'escriptura catalanes hi mostren tanta facilitat que difícilment la trobaríem superada en la millor Escola de la nostra terra.

Casa de Maternitat. — E s c o l a d e n o i s. — En el local hom ha pogut observar una escassetat de llum i una nota de tristor en l'ambient de la sala de classes destinada a Escola de nens, efecte sens dubte de l'especial disposició de les vidrieres i persianes de què estan dotades les finestres. Amb un cost insignificant, podrien modificar-se les primeres en forma semblant a ço que es féu a l'Escola de nenes; o sigui, canviant els plafons de fusta que encara hi resten, per vidres, augmentant d'aquesta manera la superfície d'il·luminació. Quant a la substitució de les persianes per reixes adequades, és cosa que toca resoldre als tècnics, si bé opinem que el canvi contribuiria a donar un to més alegre i menys conventual. No tancarem aquest apartat sense remarcar l'estat deplorable en què es troba el rebossat de les parets, el qual demana una atenció preferent i decidida, per motius varis.

Quant al mobiliari, hom no té altre remei que confessar la dolorosa impressió que s'experimenta cada vegada que hom passa el cancell de la referida Escola. En nombre insuficient, ja que sols hi ha lloc per a la meitat de la matrícula, ens trobem amb deu taules velles i atrotinades, desconjuntades i sense cap solidesa, amb distància positiva i sense respatller, amb el seient estret i

a penes capaç per a tres alumnes. Si a aquest quadre s'hi afegeix per a la Professora una taula amb honors de trast vell i la perspectiva d'una famosa *graderia* servint-li de fons, hom pot imaginar-se l'efecte que ha de produir als ulls intel·ligents que s'acosten a contemplar-lo. No cal dir, doncs, si aquest caire del problema espera amb ànsia una mà pietosa que se'n compadeixi.

Passant a la resta del material, havem de consignar-hi quatre pissarres amb la tela tota tallada i esfilagarçada per les voreres, i tres mapes geogràfics de la província de Lleyda, de les produccions espanyoles i de la superfície terrestre. Fàcilment hom deduceix amb aquestes dades, com el memorisme ha d'imperar forçosament en l'ensenyança i com els millors desitjos han d'estrellar-se davant la manca de mitjans pedagògics.

Quant a l'alumnat, compta amb una matrícula de seixanta nois com a cosa ordinària, dels quals n'hi ha una trentena que no arriben als set anys, establint-s'hi per aquest motiu una barreja de nens amb distintes aptituds escolars i amb divers grau de desenrotllament intel·lectual, entorpint de debò la tasca de la Professora que els té a son càrrec. És evident que cal descongestionar aquesta classe enviant els nens més petits a l'Escola de pàrvuls, ja que la seva edat és impròpia per a l'assistència a l'Escola elemental.

Escola de noies. — Amb tot i la major quantitat de llum que trobem en aquest local, no desapareix aquella nota de tristor de què hom es dolia en parlar de l'Escola dels nois. Tal vegada adquiriria un to més escaient i alegre, si s'aixecava el pis i es treien les persianes de les finestres, com abans insinuàvem. Els firmants, també aquí es creuen en el deure de cridar l'atenció de la Junta de Govern sobre l'escrostissat de les parets de la classe, en quant dóna una impressió de deixadesa un bon xic lamentable.

Quant al mobiliari, compta amb set taules multipersonals, de distància positiva i sense respatller, en cada una de les quals hi vénen a cabre de cinc a sis nenes. Com la matrícula és de seixanta, la seva insuficiència és evident i per les circumstàncies apuntades es fa indispensable una total renovació d'aquest antiquat i defectuós mobiliari.

La resta del material el componen quatre pissarres inservibles i un conjunt de quatre mapes, de la província, Espanya, Europa i Mundi, respectivament. No és precís repetir concepte per a formar criteri sobre aquest particular.

En l'alumnat, s'hi comprenen seixanta nenes, l'edat de les quals oscil·la entre els sis i els dotze anys, per la qual cosa potser seria convenient encaminar l'acció de la Junta a organitzar l'Escola en forma graduada amb dues seccions, per ara, i sense perdre de vista l'aspiració de crear el dia de demà un organisme docent integrat per les Cases de Maternitat i Misericòrdia.

Quant al personal, hom ha de reconèixer el bon zel i l'excel·lent disposició de la Germana-Professora, de la mateixa manera que el bon règim i l'aventatjada instrucció de les noies que li estan confiades.

Escola de pàrvuls. — El local destinat a ço que hauria d'ésser *Jardí de la Infantesa*, cal convenir que produeix un efecte deplorable. Humit i trist, fosc i sense sol, és d'un aspecte que aplana l'esperit. No pot, no deu acabar-se el curs, sense que resti tancat aquest model de presó en el que s'hi reclouen les més tendres criatures. El remei és fàcil d'obtenir si s'utilitza el local que es troba situat junt a la sala destinada a les classes de música, les dimensions del qual són a propòsit per a establir-hi un ensenyament d'una quarentena de pàrvuls, mesura que milloraria notablement l'esmentat servei.

Quant al mobiliari, hom recorda altra vegada la *dissosa graderia* de les nostres antigues Escoles de pàrvuls i una mal forjada col·lecció de cartells per a l'aprenentatge de la lectura, fills de la rutina i d'un equivocat concepte de les modalitats psíquiques del nen. Seria ofendre la il·lustració de la Junta si hom cregués que aquí havia de propugnar-se la conveniència d'un renovellament segons els nous corrents pedagògics.

Respecte a l'alumnat, els firmants opinen com un deure insistir en la necessitat urgent i inajornable de què a les deu o dotze nenes que avui acudeixen en aquesta Escola, s'hi ajuntin els trenta nois que pertorben la marxa regular de la classe elemental i que per tal motiu deixen de rebre l'acció educadora que més escau a la seva edat.

Per ço que fa referència al personal, poca cosa deu afegir-se a la informació emesa el mes d'agost darrer, ja que als bons serveis de la Germana-Professora, caldria sumar-hi la preparació tècnico-professional d'aquesta especialitat de l'ensenyament primari.

No pot donar-se per terminat aquest capítol, sense remarcar un fet digne d'una consideració especial. Es dóna el cas que per a les tres Escoles de la Casa de Maternitat, i amb una població escolar de cen trenta alumnes o més, figura consignada en pressupost la quantitat de 200 pessetes per a despeses de material ordinari, la qual és insuficient a primera vista, ja que només cal considerar que una partida igual està destinada per a atencions de la mateixa índole en l'Escola de nenes de la Casa de Misericòrdia, malgrat tenir una matrícula equivalent a la tercera part de la que compten les tres primeres. Una norma d'equitat i de sentit pràctic assenyala la conveniència de què l'esmentada consignació sigui augmentada, i així evitarem el fet inaudit de què les Professores de la Maternitat hagin d'acudir a l'adquisició dels llibres arreconats i tal volta inservibles que componen els *saldos* de les nostres llibreries i la barreja de textos que hom observa en cada grup de deixebles, amb l'evident desaventatge que dóna la manca d'unitat en la seva formació espiritual.

Conclusió. — Com a coronament del present treball, els Ponents entenen un deure resumir en les breus conclusions que van a continuació, les mesures d'ordre immediat que podrien adoptar-se per a millorar l'ensenyança en les esmentades Cases, unes traduïbles en xifres dins el pressupost que s'està confeccionant, altres en fets independents del mateix, en quant no suposen despeses de cap mena o ben insignificants:

1.ª Cal consignar una quantitat global per a iniciar una renovació del mobiliari en les cinc Escoles de les classes de Maternitat i Misericòrdia, la qual podria consistir en una suma de 1,500 pessetes per a adquisició de materials i la conseguent construcció del mateix en el taller de fusteria, segons model adequat.

2.ª També cal iniciar l'adquisició de material pedagògic per a l'Escola de noies de la Misericòrdia i Escoles de la Casa de Maternitat, la qual podria concretar-se en 500 pessetes per al pressupost vinent, sense perjudicar ni destinar-hi major suma un cop renovat el mobiliari.

3.ª És d'equitat i indispensable, que la consignació de 200 pessetes que per a material ordinari es destina a les Escoles de la Maternitat sigui elevada almenys a 300 pessetes.

4.ª És inajornable el trasllat de l'Escola de pàrvuls de la Maternitat a altre local de millors condicions higièniques i pedagògiques que l'actual.

5.ª És també inajornable que la trentena de nens menors de set anys que assisteixen a la classe elemental de la Casa de Maternitat, passi a engruixir la matrícula de l'Escola de pàrvuls de la mateixa Casa.

6.ª Seria convenient que el Professor de Música de la Casa de Misericòrdia s'encarregués de l'ensenyament

de cants escolars, a les Escoles de nois i de noies del propi establiment.

7.ª Seria convenient intentar la graduació de l'Escola de nenes de la Misericòrdia, amb la base de la matrícula actual i de les dues Professores que té afectes.

8.ª Hauria d'estudiar-se la possibilitat de la graduació de l'Escola de noies de la Maternitat i, si fos factible, encaminar la reforma envers la fusió de la mateixa amb la d'igual sexe de la Misericòrdia, amb la fi de crear un organisme prou robust, quan l'oportunitat ho aconsellés.

9.ª Cal escollir algun alumne aventatjat perquè, tot cursant la carrera del Magisteri, hom pugui confiar-li la cura dels nois de la Casa de Misericòrdia en èpoques de vacances o en absències legals del Professor que regeix l'Escola.

En acabar, els Ponents es creuen en el deure de sotmetre el resultat de llurs estudis a la Junta de Govern perquè amb sa major il·lustració disposi o acordi ço que més convingui per a la millora dels serveis d'ensenyament que té a son càrrec, limitant-se avui a assenyalar les deficiències que hom creu susceptible de remei immediat dins el sector de l'ensenyança primària, com a pas inicial que permeti empendre la solució dels altres problemes relacionats amb la cultura fonamental i tècnica dels asilats que s'allotgen a les esmentades Cases de Beneficència.»

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el senyor Diputat D. Lluís Ysamat per a assistir a la subhasta de les obres d'instal·lació i el subministre d'aparells necessaris per a la calefacció mitjançant aigua calenta, del Dispensari antituberculós del carrer de Rades, la qual ha de celebrar-se en aquest Palau de la Generalitat el propvinent dia 4, a les onze del matí.

(Sessió del dia 30 de desembre de 1920.)

Notícies i documents

El dia 1.r de desembre es va reunir al Palau de la Generalitat la Comissió de Sanitat, assistint-hi els doctors Riera, Estadella, Nubiola, Pi i Suñer, Pittaluga, Turró, Salvat i Sayé.

La Comissió va tractar dels treballs que realitza el Servei de Sanitat en les seves campanyes contra el tifus, paludisme i tuberculosi. A Pont de Vilumara s'ha fet un assaig de vacunació contra el tifus amb excel·lent resultat. Tot seguit de feta la vacunació s'ha deturat l'expansió de l'epidèmia. Demés, el Servei ha proposat a l'Ajuntament de Pont un projecte complet de l'abastiment d'aigües per a evitar noves epidèmies hídriques. El Servei ha organitzat una sèrie de conferències sobre vacunació antitífica i altres mesures de defensa contra aital malaltia, a càrrec del Dr. Salvat, i que tindran lloc pròximament a Lleyda, Igualada i Figueres.

El problema del paludisme al Prat ha estat objecte d'especial atenció, com a resultat de les gestions fetes prop dels propietaris dels terrenys on es conrea l'arròs; aquests han acceptat la intervenció dels tècnics del Servei per a la direcció dels treballs de profilàxia i la participació deguda en les despeses que aquesta exigeixi, avenint-se, demés, a modificar en l'esdevenidor les condicions hidrogràfiques i agrícoles de la comarca, d'acord amb les indicacions i mesures necessàries per a evitar nous brots de paludisme.

L'estat dels treballs d'instal·lació del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya permet senyalar la segona quinzena de gener per la seva inauguració; havent-se acordat invitar al Dr. Léon Bernard, Professor d'Higiene de París i Cap de les organitzacions antituberculoses de França, perquè vingui a donar unes conferències en començar les tasques del nostre nou organisme.

El Servei de Sanitat inicia una vasta campanya de divulgació per a obtenir el màxim concurs tècnic i econòmic necessari per a l'obra antituberculosa, i s'estan organitzant actes públics a Cervera, Solsona, Balaguer i altres poblacions importants. Aquesta campanya ha estat iniciada pel Dr. Pittaluga amb una conferència que va donar el diumenge proppassat al Col·legi de Metges de Lleyda.

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar els senyors Depositari i Interventor per lliurar quantitats contra el compte corrent obert per la Mancomunitat en la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

Comunicar l'acord precedent, amb la firma dels dos al·ludits funcionaris, a la Direcció de l'esmentada Caixa de Pensions.

(Sessió del dia 11 de desembre de 1920.)

Encomanar a D. Leonci Collado, Cap-director del Departament d'Administració, l'estudi de l'adaptació a la Mancomunitat del R. D. dictat pel Govern sobre Cooperatives d'Empleats, i de la possible aplicació de la llei de cases barates.

— Tenint en compte la impossibilitat d'absentar-se de Barcelona el Conseller Sr. Bartrina, pregar al Sr. Maluquer i Salvador que vulgui representar la Mancomunitat en la reunió de col·laboracions regionals dels retirs obrers, per tractar del projecte d'actuació de les Mancomunitats en la previsió, que ha de celebrar-se sota la presidència del Ministre del Treball.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1920.)

Assabentat de l'acord pres per la Diputació de Barcelona, en sessió del dia 9 de novembre darrer, de satisfer, a comptar del dia 1.r del corrent mes de desembre, l'impost o impostos de toda classe que gravin o

puguin gravar els havers dels empleats que en el successiu es jubilin i dels jubilats actualment als quals no s'hagués atorgat aquest benefici en el moment de la jubilació, en la mateixa forma que ve fent-se amb els empleats actius i alguns altres jubilats, acordà el Consell deixar sense efecte els acords dels dies 20 de febrer i 14 d'agost darrers, en el que es refereix a pagament per part de la Mancomunitat dels impostos que es devenguin amb motiu de la jubilació de D. Jacint Mumbrú; en quant afectin a la part de pensió que li fa efectiva la Diputació de Barcelona.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1920.)

Acceptada pel Sr. Maluquer i Salvador la representació de la Mancomunitat en la reunió de col·laboracions regionals dels retirs obrers celebrada a Madrid, s'enterà el Consell del següent telegrama que el referit Sr. Maluquer ha tramès, donant compte del que s'ha fet.

«Después de haber apoyado en importante Asamblea colaboraciones regionales retiros obreros mantenimiento de facultades reconocidas a Mancomunidades y Diputaciones provinciales respecto plan inversiones sociales regionales que corresponde ejecutar a cajas territoriales y que ha confirmado Asamblea en su obra de afirmaciones de lo establecido y de combinación de funciones en bien de la política económica, recibí comunicación representación Mancomunidad catalana en Asamblea, que hice constar en sesión pública con sincera satisfacción. Esta labor ha de seguir teniendo atención en Instituto Nacional Previsión para su desarrollo en su tendencia de siempre de amplia integración del País en las funciones del Estado y de coordinación de actuaciones regionales.»

(Sessió del dia 29 de desembre de 1920.)

INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Sessió de la Junta de Govern. — Sota la presidència del Sr. Vallès i Pujals, va reunir-se el dia 24 del corrent mes, en el Palau de la Generalitat, la Junta mixta de Govern de l'Institut d'Orientació Professional de Barcelona.

S'ocupà, primerament, de resoldre les sol·licituds d'admissió d'Assistents dels Laboratoris de l'Institut, quedant nomenats els Srs. D. Lluís Ribó i Rius, estudiant de medicina, i D. Josep M.ª Castells i Escuder, metge, Assistents del Laboratori mèdico-antropomètric, i els Srs. D. Josep M.ª Lucena i Raurich i D. Carles Soler Dopff, metges, Assistents del Laboratori Psicomètric.

S'assabentà, la Junta, de l'actuació verificada per l'Institut des de la darrera reunió ençà, enterant-se de l'interès que desperta a l'estranger la tasca que ve realitzant l'Institut. S'informà de les importants comunicacions rebudes de diferents personalitats dedicades a disciplines afins a la tasca de l'Institut, entre les quals cal esmentar la del Dr. Christaens, Director de l'Office Intercomunal d'Orientation Professionnelle, de Brussel·les, trametent les seves obres; la del Director de l'Office departamentale de Statistique du Travail, de Paris, felicitant l'Institut i trametent la publicació de la dita entitat; la de The Royal Antropological Institute, de Londres, acompanyant la seva publicació oficial *Man*, sol·licitant el canvi amb els nostres *Anals*; la del Sr. Otto Lipmann, eminent especialista, Director de l'Institut für angewante Psychologie, trametent les seves obres interessantíssimes sobre psicologia de les professions determinades i demanant conèixer l'organització i funcionament de l'Institut i el contingut dels *Anals*; la del Professor català Vilatimó, agregat al Laboratori del Dr. Michotte, de Lovaina, demanant la nostra publicació i assabentant de l'interès que per l'Institut li han manifestat l'esmentat doctor, el Director de l'Institut d'Orientació Professional d'Utrecht i el Cardenal Mercier, afegint que se l'assabenti de si efectivament la pròxima Conferència de Psicotècnica seria celebrada a Barcelona, puix que alguns especialistes en psicologia de Bèlgica s'interessen per a concorre-hi; la de l'Institut Lannelongue, de Paris, assabentant l'Institut que s'ha creat en el Departament del Sena una Oficina d'Orientació Professional, i volent conèixer tot el que ha estat fet en aquest aspecte, fa una enquesta, que començarà pel nostre Institut.

Fou assabentada la Junta dels actes que havia verificat l'entitat des de la darrera reunió, els quals són unes conferències explicant el funcionament de l'Institut a la Societat d'Amics de la Instrucció. Les conferències foren donades pels Srs. Josep Ruiz Castellà, Dr. Lluís Trias de Bes, Dr. Emili Mira, Sr. Josep Barbey. Es deliberà sobre el projecte de reunions quinzenals del Conseller tècnic Dr. Josep Agell i Agell amb persones de la ciutat especialitzades en diverses matèries que tindran lloc en els Laboratoris, per tal de conèixer i comprovar les tasques que en aquests es vénen realitzant. També es deliberà respecte del projecte de reunions del Conseller tècnic, Sr. Manuel Ainaud, amb els mestres de la ciutat i assaig de la fulla escolar proposada per l'Institut.

També fou informada, la Junta, de la petició de la casa Vídua Moya demanant la col·laboració de l'Institut per l'organització científica del treball dels seus tallers.

Finalment, la Junta estudià la manera de millorar les assignacions del personal.

HISENDA

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Donar-se per informat de què, en compliment del decret dictat per la Presidència, de data 10 del corrent mes, el passat dia 18 va celebrar-se el sorteig per a l'amortització de cent obligacions de l'Emprèstit de la Mancomunitat de Catalunya de 15.000,000 de pessetes, havent resultat amortitzats els següents números, tots ells inclusius:

Del	71	al	80
»	1,811	»	1,820
»	7,161	»	7,170
»	8,471	»	8,480
»	11,831	»	11,840

Del	17,951	al	17,960
»	18,311	»	18,320
»	21,721	»	21,730
»	28,011	»	28,020
»	18,731	»	18,740

— Donar-se per enterat que, per decret també de la Presidència, de la mateixa data, el dia 18 darrer va celebrar-se el sorteig per a l'amortització de quaranta obligacions de l'Emprèstit especial de la Caixa de Crèdit Comunal de 10.000,000 de pessetes, havent resultat amortitzats els següents números, tots ells inclusius:

Del	3,021	al	3,030
»	4,751	»	4,760
»	5,411	»	5,420
»	7,881	»	7,890

(Sessió del dia 22 de desembre de 1920.)

DEUTE DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Número de les obligacions dels Emprèstits detallats a continuació, amortitzats en el sorteig verificat el dia 22 del corrent mes de desembre.

Emprèstit de 9.000,000 : Sorteig núm. 22

310	2,138	5,357	8,254	10,109	12,392	15,889
352	2,325	5,385	8,316	10,259	12,434	15,979
628	2,987	5,446	8,468	10,480	12,604	16,128
631	3,047	5,629	8,544	10,526	12,687	16,437
653	3,198	5,913	9,069	10,661	12,866	16,478
728	3,889	6,129	9,108	10,729	13,103	16,612
932	4,021	6,320	9,252	10,754	13,206	16,714
1,164	4,098	6,592	9,364	11,346	14,309	17,059
1,198	4,200	6,714	9,415	11,379	14,320	17,195
1,227	4,533	7,004	9,615	11,451	15,254	17,284
1,314	4,763	7,102	9,660	11,620	15,291	17,755
1,409	4,900	7,660	9,699	11,760	15,311	17,804
1,776	5,023	7,995	9,953	11,946	15,510	
2,067	5,307	8,062	10,098	11,962	15,883	

Emprèstit de 5.000,000 : Sorteig núm. 14

41	1,173	2,437	4,822	5,961	7,775	9,509
222	1,496	2,688	4,837	6,556	8,831	9,564
604	1,513	2,736	4,906	6,839	8,867	9,809
645	1,980	3,822	5,113	7,220	8,932	
875	2,010	4,002	5,538	7,225	9,213	
1,052	2,033	4,555	5,797	7,461	9,401	
1,084	2,319	4,567	5,907	7,703	9,472	

Emprèstit de 13.000,000 (sèrie B) : Sorteig núm. 2

1,301	1,310	2,694	11,791	11,800	12,199	12,458
1,302	1,526	2,695	11,792	12,191	12,200	12,459
1,303	1,527	2,696	11,793	12,192	12,451	12,460
1,304	1,528	2,697	11,794	12,193	12,452	
1,305	1,529	2,698	11,795	12,194	12,453	
1,306	1,530	2,699	11,796	12,195	12,454	
1,307	2,691	2,700	11,797	12,196	12,455	
1,308	2,692	9,861	11,798	12,197	12,456	
1,309	2,693	9,862	11,799	12,198	12,457	

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 1

SUMARI

Planes

PRESIDÈNCIA 1

Assumptes generals.... 1
Personal.... 1
Visites i assistència a actes.... 1

CULTURA I INSTRUCCIÓ.... 2

Centres acadèmics.... 2

Institut d'Estudis Catalans.... 2

Museus, Biblioteques i Arxius.... 2

Personal 2
Junta de Ciències Naturals.... 2
Junta de Museus de Barcelona.... 3
Escola Superior de Bibliotecàries.... 3
Biblioteca de Catalunya.... 7
Direcció tècnica de Biblioteques Populars.... 7
Biblioteca Popular de Borges Blanques.... 8
» de Canet de Mar.... 8
» Popular de Sallent.... 8
» » de Valls.... 8
» » del Vendrell.... 8
» » d'Olot.... 9
» de l'Escola d'Indústries Tèxtils.... 9

Serveis científico-administratius.... 9

Consell de Pedagogia : Departament d'Ensenyament primari i secundari.... 9
Mapa Geogràfic i Geològic.... 12
Oficina d'Estudis Jurídics.... 12

Ensenyament.... 12

Ensenyament Superior:
Seminari de Psicologia i Pedagogia.... 12
Cursos monogràfics d'Alts Estudis d'Intercanvi.. 12
Ensenyament Normal.... 14
Ensenyament primari.... 14
Ensenyament Provisional:
Escola d'Infermeres-Auxiliars de Medicina.... 14
Ensenyament tècnico-industrial:
Escola local d'Indústries de Canet.... 14
Escola Elemental del Treball.... 14-15
Ensenyament artístic:
Escola Catalana d'Art Dramàtic.... 15
Ensenyament comercial:
Escola d'Alts Estudis Comercials.... 15
Serveis de difusió i vulgarització:
Extensió d'Ensenyament tècnic.... 16

Planes

Vària.... 16

AGRICULTURA.... 16

Escola Superior d'Agricultura.... 16

Projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura.... 16

Serveis tècnics d'Agricultura.... 21

Personal.... 21
Serveis de Ramaderia.... 21
Acció Social Agrària.... 21
Repoblació forestal.... 21
Serveis de Ramaderia.... 21
Repoblació forestal.... 22
Acció Social Agrària.... 22

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT.... 22

TELÈFONS.... 24

Treballs en curs i obres acabades.... 24

FERROCARRILS.... 25

Treballs en curs i obres acabades.... 25

CARRETERES, CAMINS I PONTS.... 26

Construccions.... 26
Obres de nova construcció.... 26
Reparació i conservació.... 27
Adquisició de material.... 29
Personal.... 30
Arbrat.... 30

Vària.... 30

Rutes aèries.... 30

BENEFICÈNCIA I SANITAT.... 31

Beneficència.... 31

Manicomis.... 32
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:
Girona.... 32
Lleyda.... 34

Sanitat.... 35

POLÍTICA SOCIAL.... 36

HISENDA.... 36

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | GENER MCMXXI | NÚM. I

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Per constar en acte la satisfacció amb què el Consell ha vist l'elecció del Conseller D. Francesc d'A. Bartrina per al càrrec de Senador en la província de Girona.

— Donar-se per enterat d'una comunicació del Banc de Barcelona, regraciant la que se li trameté per acord del dia 29 del passat mes de desembre.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat d'una comunicació del Reial Club Marítim, regraciant la copa que els fou concedida.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat d'un telegrama donant compte de la mort del Diputat de la Mancomunitat D. Joan Sarradell i Vila, víctima d'un accident automobilista, i que consti en acte i sia comunicat a la família el sentiment de la Corporació.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Procedir a l'examen-revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, pel que fa referència a l'empleat D. Carles Soldevila i Zubiburu, Cap de Negociat adscrit a la Secció segona del dit Departament, per complir-se dintre el mes de gener els cinc anys des de la data del seu nomenament, designant-se per a constituir el Tribunal el Conseller D. Josep Cabeceran, el Diputat provincial D. Pelai Vidal de Llobatera i el Cap del Departament D. Llenç Collado.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El dia 2 de gener el Sr. Vidal de Llobatera assistí, en representació del senyor President, a la festa que Nostra Parla organitzà per a la Diada de la Llengua Catalana.

— El Sr. Roma assistí el dia 9 al banquet que anualment ofereix la Quinta de Salud La Alianza a les autoritats i protectors.

— El dia 15, el Sr. Grañé assistí a l'acte de remesa del premi que l'Excm. Ajuntament de Barcelona va concedir a l'Arquitecte Sr. Sagnier per l'edifici de la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa, i al migdia, el senyor President de la Mancomunitat, assistí al banquet del Ritz que la Junta de la Caixa oferí al senyor Sagnier.

— El dia 15, el Cap del Cerimonial anà a rebre, per encàrrec del senyor President, al Professor italià Sig. Levi-Civita.

— El dia 16, el Sr. Massó i Llorens assistí a la inauguració de les conferències culturals que es donaren en el Centre Moral Instructiu de Gràcia.

— El dia 21, l'Excm. senyor President de la Mancomunitat assistí, acompanyat del Cap del Cerimonial, al banquet de l'Hotel Ritz, amb què el Círcol Artístic obsequià al Director de Belles Arts de Bèlgica M. Lambote, vingut a Barcelona amb motiu de l'Exposició d'Art Belga.

— El dia 22, el Sr. Grañé assistí a l'acte de l'enterrament de l'Inspector de Policia Sr. Espejo, que morí assassinat.

— El mateix dia 22, l'Excm. senyor President de la Mancomunitat assistí a la solemne inauguració, al Palau de Belles Arts, de l'Exposició d'Art belga. L'acompanyaren els Diputats de la Mancomunitat Srs. Grañé i Pich i Pon i el Cap del Cerimonial.

— El dia 23, el Conseller Sr. Bartrina, en representació del senyor President, i acompanyat del Secretari del Consell Sr. Sans i Buigas i del Cap del Cerimonial, assistí a la recepció que amb motiu d'ésser el sant de S. M. el Rei D. Alfons XIII, es celebrà a la Capitania General.

A la nit, l'Excm. senyor President de la Mancomunitat, acompanyat del Cap del Cerimonial, assistí al banquet donat al Ritz pel Cos de la Noblesa Catalana.

— El dia 19, l'Excm. senyor President assistí a l'ofici que celebrà de pontifical l'Il·lm. senyor Bisbe de la Seu, Dr. D. Justí Guitart, al temple de la Sagrada Família.

MOVIMENT DE L'ARXIU DE LA MANCOMUNITAT

Les trameses de publicacions fetes per aquest Departament durant l'any 1920, sumen 16,441.

Aquests volums han estat tramesos en la forma següent:

Al Dr. D. Antoni Alen, de Buenos Aires, per a les Biblioteques i Centres culturals de les Repúbliques sud-americanes, 1,680; a les Biblioteques i Centres culturals nord-americans, 1,623; a les Biblioteques i Centres culturals de la Illa de Cuba, 2,489; a la Biblioteca de Catalunya, 401; a les autoritats locals, 190; en col·leccions parcials als Diputats i autoritats, 278; en col·leccions totals per a Biblioteques Populars de la Mancomunitat, senyors Diputats, Associacions i Corporacions oficials i particulars, 1,890; a Biblioteques i personalitats d'Europa, 4,613; Tramesa del núm. 1 de la CRÒNICA, 1,762; tramesa del núm. 2, 750; i tramesa del núm. 3, 765.

La correspondència contestada amb motiu de les esmentades trameses suma la xifra de 441 lletres.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Notícies i documents

SECCIÓ DE CIÈNCIES

Sessió del dia 12 de gener. — És donat compte de l'estat de les publicacions de la Secció, en la següent forma : El volum corresponent a l'any 1919 dels *Treballs de la Societat de Biologia* és ja imprès i s'està enquadernant. L'estudi sobre *Neuròpters*, del P. Navàs, i el fascicle III del vol. III de la *Flora de Catalunya* estan compostos. I el treball d'En Juli Palacios sobre propietats dels gasos ultraenrarits que ha de publicar-se en la *Col·lecció de Física i Matemàtica* que dirigeix el Sr. Terradas, està pròxim a sortir.

És donat així mateix compte de sengles comunicacions de la revista *Àfrica*, de la Junta de Ciències Naturals i dels senyors Directors dels Seminaris de Filosofia i Fisiologia.

El Sr. Bofill i Pichot presenta a la Secció un treball del Sr. San Miguel de la Càmara, titulat *Estudi Petrogràfic sobre algunes roques de Caldetes*, per a ésser publicat en els *Arxius de l'Institut de Ciències*.

S'autoritza al Sr. Pi i Suñer per a ordenar tot seguit la impressió del volum dels *Treballs de la Societat de Biologia* corresponents a l'any 1920.

Finalment, s'acorda per unanimitat designar al senyor N'Eduard Fontseré per a omplir la vacant de la Secció, i proposar-lo a la primera junta general que l'Institut celebri, quedant-ne encarregat el Sr. Bofill i Pichot.

SECCIÓ FILOLÒGICA

CONFERÈNCIES DE MOSSÈN A. GRIERA

En el curs de lingüística organitzat a Bilbao per la Societat d'Estudis Vascos, els dies 3, 4 i 5 de gener, Mn. A. Griera, de l'Institut d'Estudis Catalans, donà tres conferències sobre els següents temes:

I. — 1. Estat actual dels estudis lexicogràfics.—Les etimologies. — Els estudis onomasiològics. — Els diccionaris.

2. Sistemes seguits per a la confecció dels diccionaris. — Les enquestes dialectals i els col·laboradors. — El diccionari ideal.

II. — 1. La toponímia. — Estudis de noms de lloc. — Llur classificació, comparació i interpretació dels noms de lloc.

2. Paraules i coses. — Importància de l'estudi de la forma i estructura dels objectes per a explicar l'origen de les paraules.

III. — 1. La Geografia lingüística. — Estat actual dels estudis de geografia lingüística : les monografies dialectals. — L'estudi de les fronteres lingüístiques : el factor històric i el factor etnogràfic. — La geografia de la llengua.

2. Els Atlas lingüístics : l'Atlas lingüístic de França : la seva confecció. — Estudis derivats d'aquesta obra i la seva importància. — Revisió dels mètodes filològics seguits fins ara. — L'Atlas lingüístic de Catalunya.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

BIBLIOTEQUES

Acords del Consell Permanent

PERSONAL

Acordà el Consell:

Als efectes de la intervenció general de la Mancomunitat, i segons proposta de la Ponència d'Instrucció pública, fer constar que en mèrits de la nova assignació que es va fer en els sous de les Bibliotecàries, per acord de 25 de novembre de 1920, l'Auxiliar D.ª Maria Montaner i Serra passà a disfrutar 2,000 pessetes.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

Notícies i documents

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

MUSEU

En el Departament de Botànica del Museu de Ciències Naturals, tingué lloc el dia 15 de gener un homenatge íntim al Dr. En Joan Cadevall i Diars, membre honorari de la Junta, amb motiu de la recepció oficial del seu Herbari cedit al Museu pel juny de 1919. El senyor President de la Junta de Ciències Naturals, D. Lluís Nicolau d'Olwer, féu l'elogi del Dr. Cadevall, que pel seu estat de salut no assistí a l'acte.

L'Herbari Cadevall està integrat per 8,097 exem-

plars, catalans en llur gran majoria, que són els que l'autor de la *Flora de Catalunya* ha utilitzat per a redactar les descripcions, i per tal motiu, d'una gran valor documental. L'Herbari Cadevall queda instal·lat en el Departament de Botànica del Museu, catalogat i ordenat, i disposat en cent vuitanta volums per a la consulta pública.

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte de la reunió celebrada el dia 7 del present gener. — Fou presidida accidentalment per l'Il·ltre. senyor D. Lluís Nicolau d'Olwer, amb assistència dels Il·ltres. Srs. D. Josep Barbey, D. Manuel Fuxà, D. Manuel Vega i March, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Secretari D. J. Folch i Torres.

Aprovades les resolucions proposades per la Comissió especial de Biblioteca, s'adquireixen diverses obres il·lustrades i s'encomana el subministre d'altres.

Satisfer als llibrers Srs. Champion, de París, i Hoëpli, de Milà, les restes pendents dels llurs respectius comptes.

Adquirir, segons proposta de la Comissió especial d'Art Contemporani, un paisatge a l'oli d'En Martí i Alsina; un retrat-bust, d'home jove, atribuït a Fortuny; dotze bocets d'En Benet Mercader; vuit obres més d'En Fortuny, a saber : un interior a l'oli, amb dues figures de dama assegudes prop d'un braser, i una figura de cavaller, a peu dret, vestint casacó; altre interior rústec, *pendant* de l'interior, amb una camperola davant la llar i un soldat flamenc; una aquarel·la representant una platja africana, amb un grup de moros sobre l'arena i un d'ells a cavall; un auto-retrat de l'autor, jovenet; una aiguafort, primera prova de la «Ronda de nit»; dos croquis a la ploma, parcialment aquarel·lats, estudis de caps de moro, i altre estudi a la ploma de potes de cavalls.

Traslladar al senyor Cap de l'Oficina de Conservació, la comunicació rebuda del senyor Conservador del Palau de Belles Arts, referent a la necessitat de reparar una canyeria rompuda que produeix humitats en la part baixa de la torre dreta de la façana.

Remetre a la Comissió corresponent la relació de la inversió de quantitats destinades a la custòdia de les excavacions d'Empúries durant la finida temporada i dels treballs d'excavació en l'any 1920.

Interessar del M. Il·ltre. Sr. President de la Comissió Municipal de Foment el prec acordat de què els sia tret el color que ha estat aplicat sobre les estàtues que decoren el monumental Saló de Sant Joan.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Per disposició del Consell Permanent de la Mancomunitat, l'Escola Superior de Bibliotecàries organitzà una sèrie d'actes culturals per a la major il·lustració i estímul de les bibliotecàries de Catalunya, aplegades per tercera vegada a Barcelona els dies 20, 21, 22 i 23 del passat desembre.

S'encarregaren de fer la crònica d'aquests actes les alumnes de l'Escola Srtes. Abadal, Banús, Barrera, Coll, Geronés, Lasalle, Miquel, Oliver, Parellada, Rexach, Sabanés, Tomàs i Tribó; i un extracte dels reports llurs és la següent relació:

Dia 20, a les sis de la tarda. — Reunides en el Saló de Sant Jordi les bibliotecàries i les alumnes de l'Escola, amb el senyor Secretari del Departament tècnic i professional En Rafael Campalans, el Director-tècnic de Biblioteques En Jordi Rubió, el Director accidental de l'Escola En Lluís Segalà, la Secretària accidental Na Consol Pastor i el President del Patronat de la Biblioteca de Canet de Mar Sr. Serra, foren immediatament rebudes per l'Excm. President de la Mancomunitat de Catalunya D. Josep Puig i Cadafalch.

Féu la presentació el Director-tècnic, qui palesà al President l'adhesió i l'agraïment que li professaven tots els presents pel molt que ha fet per l'Escola Superior de Bibliotecàries i per la creació de les Biblioteques Populars.

El President agraí aquestes manifestacions del senyor Rubió, adreçà paraules d'afecte i encoratjament a les bibliotecàries i alumnes, i acabà demanant que li fossin presentades individualment.

Eren quasi bé les set quan es donà per acabada la visita, de la qual n'exiren molt complascudes totes les persones que hi van concórrer.

Dia 21, a dos quarts de deu del matí. — El Sr. Massó Torrents començà la sèrie de conferències, dissertant magistralment sobre el tema *Inicis de la poesia catalana*. El tema triat per aquesta conferència — digué el senyor Massó — m'estalviarà de dir res del desenrotllament de la nostra llengua, ni de la romanització, ni de les dues invasions germàniques, ni de la dels sarraïns. La llengua la suposarem nascuda i a punt de treure florida. No en destriarem els sediments que les diverses invasions varen deixar-hi, tan migrats, llevat de la llatina que li omplà gairebé tot el lèxic. L'església i l'imperi ja hauran acceptat la llengua de la vençuda Roma; i mentre en els documents de tota mena regna l'ús exclusiu del llatí, les llengües parlades es modifiquen i s'entrelliguen les unes amb les altres com a cosa viva, i es transparenten fortament en la llengua escrita. Les frases pronunciades pels testimonis, transcrites pels notaris, són cada vegada més llargues i més expressives. Cada llengua es va dibuixant fins que es fixa en l'escriptura. Mentre els homes en els documents diuen coses útils, interessa sempre la filologia; quan es preocupen de la manera com les diuen, neix una literatura.

La forma poètica : arrels antigues. El *versus saturnius* dels soldats romans. La himnologia de l'església cristiana. Entre quines classes de Roma es reclutaren els primers cristians? Era entre els llatins el ritme de quantitat pels doctes i el d'accent pels indoctes? La poesia llatina imperant també en els monestirs. Quin degué ésser el primer poeta que va servir-se d'una llengua vulgar o bé parlada? Diu el Dant (*Vita Nuova*, XXV) que el primer que va compondre en vulgar va ésser perquè la seva dama no entendria els versos llatins. («E lo primo que comenció a dire siccome poeta volgare si mosse però che volle fare intendere le sue parole a donna alla quale era melagevole ad intendere i versi latini.»)

Quin és el misteri de la forma poètica amb la qual comença la història literària en la infància de molts pobles? Sentiment i recerca d'un fi mnemotècnic. L'acoblament de versos resta més temps en la memòria que no pas una frase en prosa. La cançó popular tradicional tramesa per les generacions oralment abans d'ésser escrita. Sentiments èpic i líric : unitat de forma en l'un, varietat de formes en l'altre.

La llengua i la poesia dels trobadors. Poesia lírica i cortesana. Els poetes catalans i el llemosí; altres noms. De la llengua i de la poesia provençal es pot dir que els catalans en son hereus. Quan les formes d'aquella escola, en plena decadència, ja no influeixen en lloc, perduren a casa nostra tot el llarg de la producció poètica catalana. Sorprèn l'extensió de la poesia dels trobadors : migdia de França, Catalunya, nord d'Itàlia. Influència en altres països. En les obres de provençals, catalans, aquitans i gascons es transparen-

taven certes diferències de lèxic i algunes expressions peculiars de cada regió, però tal es creia una mateixa la llengua poètica que durant el millor període (segle XI) costa gran treball distingir el país on han estat produïdes les obres que ens han arribat anònimes. Tal era la força de la llengua poètica que àdhuc la poesia religiosa destinada a ésser cantada davant de poble català n'està tota impregnada (per exemple : el tropas de Sant Esteve i de Sant Joan, els cants de pelegrins a Montserrat, les obres *Flor de paradís*, i *Verge de les verges*, la d'Àger, *Augats Senyora* i tantes d'altres).

Aire popular d'algunes obres de trobadors. Les danses, poesia de metre mogut, les represes. Examen d'algunes poesies del nostre poeta Guillem de Bergadà i Cerverí de Girona. Caràcter d'algunes d'aquestes obres de caient popular. Lectura de dues poesies amb represa (sàvies i de rima perfecta com sempre ho són les dels trobadors) de Guillem de Bergadà i d'En Cerverí de Girona.

La concurrència, que omplia quasi bé l'espaiosa Sala del Patronat d'Estudiants, premià amb sos aplaudiments l'acurada labor, abundantíssima en dades noves i interessants, del Sr. Massó Torrents.

A les onze del matí. — Mn. Higini Anglès donà la seva interessant conferència sobre *La Tradició musical catalana*, amb il·lustracions musicals.

El passat musical — digué — és encara verge i s'han fet fonedisses les seves joies més preuades. Per falta de dades més antigues ens haurem de situar de ple en el moment en què l'escola musical catalana és un fet, i el seu centre l'escola gregoriana de Ripoll.

Jofre el Pilós fundà aquest monestir l'any 888; en fer la dedicació de Santa Maria donava entre altres coses un *missal* i un *lectionari*; en 890, a propòsit de l'església de Sant Pere de Ripoll, donà l'*Heptateuc*, o sigui el llibre de chor per als divinals oficis. Aquests llibres són potser l'iniciament musical de Ripoll. El cant popular existiria com arreu del món; però fora del repertori litúrgic, poca cosa se'n sap amb certesa d'aquells dies.

Hi ha en la tradició musical catalana, dos fets històrics a senyalar, els quals marquen les fites d'aquesta tradició des de la reconquesta fins avui. Primer fet: Borrell II de Barcelona, passant per l'Aquitània, entrava dins un monestir per tal de resar davant l'Altíssim. L'abat li preguntà si a Espanya encara hi havia bons mestres en l'art, i havent-li respost afirmativament el comte, l'abat li féu comanda que s'emportés al jove Gevert d'Aurillac, més tard Silvestre II, el qual estudià amb Attó, bisbe de Vich, i freqüentà les classes de Ripoll. Segon fet : El bisbe i el comte anaven a Roma acompanyats per Gerbert, el qual deixà corprès al Papa amb la seva ciència, *i donat que la música i l'astronomia eren quasi desconegudes a Itàlia aquells dies*, segons frase del cronista, el sant Pare notificà al rei de Germània i Itàlia l'arribada a Roma d'un jove vingut de terres catalanes instruït en les arts i principalment en les matemàtiques. Catalunya serveix de guiatge musical artístic en dies que els països francesos i italians en senten fretura, i Ripoll n'és el punt central.

En 1008 l'escola literària, artística i musical de Ripoll entra en son període més brillant mercès a l'abat Oliva, després bisbe de Vich i abat de Cuxà. Com representació plàstica de la cultura musical féu col·locar a la portalada de l'església aquelles escultures que representen música del segle XI. Hi ha el citarista, la flauta de Pan, el corn de caça, la campana i el violí. Un contemporani d'aquest abat, amic seu, li demana que l'ensinistri en l'art musical; no arribant els llibres de música demanats als monestirs veïns, el monjo Oliva escriu son *Breviarium de Musica*, conservat fins avui. I tenim Catalunya amb preceptistes de renom universal. Ripoll, que trametia emissaris a terres estrangeres com mestres i com deixebles, per força havia de posseir una cultura musical difícil d'imaginar en els nostres dies. Posseïa tretze *antifonaris*, dos *prosaris*, quatre *passioners*, onze *missals*, quatre *leccionaris*, una infinitat de *psalteris* i *himnaris* i cinc *missals toletans;* precisament eren els llibres que contenien el tresor musical de l'església aquells dies en plena florida; els llibres susdits contindrien una formosor de cants inventats i escrits al bell mig de Ripoll. El tractat de música de Boeci, hi corria de mà en mà sense comptar els llibres que prestaven els monjos de Montserrat. Aquestes coses, però, sols es coneixen històricament, els manuscrits de Ripoll existents contenen poca música, això no obstant, és tan certa l'existència de l'escola com la d'aquests llibres. Precisament Dom Maur Sablayrolles, monjo de Besalú, va comprovar una *notació catalana*, pròpia dels nostres monestirs i catedrals en ple segle XI. Sant Feliu de Girona, Vich, Lleyda i Montserrat, com els llibres de Ripoll, serven manuscrits curulls de notació neumàtica ben pròpia de casa nostra. El restant d'Espanya sense esma de fer gràfica musical nova, abolit el seu cant moçaràbic, l'emmatllevava al migdia de França; en canvi a Catalunya s'afanyaren a tenir-ne de pròpia bo i acceptant més tard l'aquitànica.

Roma ha acceptat diferents composicions musicals copiades d'aquests manuscrits amb notació catalana. De l'Antifonari montserratí procedent de la Vall d'Aran, hi ha algunes melodies a l'Antifonari romà d'avui, com ha sortit també un Kyrie de l'Antifonari vigatà del segle XI. No fóra estrany que aquest Kyrie, Vich l'hagués rebut de Ripoll. (Es cantà el *Kyrie.)*

Segle XII. — Al segle XII s'esvaeix aquesta gràfica musical catalana, entrant llavors la notació aquitana; tenim composicions amb ambdues notacions, s'hi marquen en idèntica pàgina ja a últims del segle XI.

Hi ha una altra mena de cant més humà, però que dóna sentor de la terra : són les cançons dels trobadors. La música d'aquests poetes-músics ens ha estat avara, així com la seva poesia ens ha estat generosa i de gran riquesa. (Es cantà *Dona la genser*, de Berenguer de Palazol.)

Segle XIII. — En aquest temps els manuscrits gregorians de Catalunya són ja més nombrosos, tots són amb la coneguda notació aquitana. Hi ha els de Vich, el cèlebre *Tropari* de Tortosa, els cantorals de Santa Margarida de Mallorca (entre els segles XIII i XIV), el cantoral de Montblanch procedent de Poblet, el ritual de Sant Cugat (1218), el *Breviarium* de Lleyda, etc. És molt interessant un fragment de *discantus* que es guarda a l'Institut d'Estudis Catalans, el qual posa en relleu la tècnica musical de Catalunya.

En aquest temps les catedrals funcionaven amb plena organització del chor; els monestirs, els comtes i els reis de la terra triaven els millors músics arreu del món.

En els nostres monestirs i catedrals prenen gran empenta els *drames litúrgics*, d'aquesta música, però, no ens arribarà la coneixença fins més tard.

En aquest temps abunden entre nosaltres aquells músics fills de la *música natural*, músics de professió menyspreats pels tractadistes especulatius, posats fora de la llei i exclosos de l'església, com fa anys escrivia el venerat mestre Pedrell. (Es cantà el *Sanctus.)*

Segle XIV. — A Barcelona funcionen escoles de cant ben formades, el mestre de capella de la Seu té dret sobre totes elles i els joves de divuit anys hi són admesos sense distinció. Llavors Catalunya, voltada de clerecia i monestirs capdavanters del moviment artístic, floreix en tota esplendidesa en l'art de la música. Tot el nostre país està ple d'artistes cantors. En el regnat de Pere III, el Cerimoniós, les cobles de ministrils, o

sigui de música d'instruments, són nombroses. Joan I d'Aragó, al segle XIV, és compositor de marca. A més dels deu ministrils que tenia a son servei, naturals de casa nostra, anava a cercar a la Provença, a França, Flandes i Alemanya els instruments més nous i millors que es construïen, fent venir els *ministrers* més hàbils per sonar-los.

De música sagrada n'hi ha molta : un *Missale mixtum* d'Urgell per son apèndix de seqüències; dos volums d'homilies de la Seu de Barcelona amb cants interessantíssims, etc.

D'arreu de la terra en el segle XIV, i fins en algunes contrades potser ja a finals del XIII, es coneix una composició molt interessant : una epístola parafrasejada en llatí i llengua vulgar anomenada *Els plenchs de Sant Esteve*. Aquestes epístoles es cantaven per Nadal, per Pasqua, etc. Aquesta era cantada a la Missa matinal, dita popular, del dia de Sant Esteve. L'església de Vich havia prohibit aquest costum ja en l'any 1319, però en altres bandes va seguir encara usant-se. (Es cantaren els *Plenchs de Sant Esteve.)*

Important joia per nosaltres són els cants dels romeus del *Codi Vermell* de Montserrat, els quals, a més de contar el ritualisme a seguir durant l'estada dels romeus a la muntanya santa, ens donen uns exemples de ço que podien cantar els pelegrins durant la nit que passaven sense dormir, resant i escoltant el monjo predicador, etc. Entre aquests cants es troba el *Virolay a Madona Santa Maria*, és escrit en estil provençal i a cada estrofa es commemora un atribut o reialesa de la Verge Maria. (Es cantà el *Virolay Imperayritz.)*

Segle XV. — En les actes capitulars de Barcelona es troba que en aquest temps els canonges, amargats pels flagells que pesen sobre Barcelona i per l'escassedat de mitjans econòmics, parlen de disminuir el culte i la música de la catedral, planyent-se d'haver-ho de fer perquè l'església de Barcelona ha estat sempre en aquest sentit la més remirada i més pulcre en *els orgues i tota mena d'instruments de música*, com anoten els llibres capitulars, per la qual cosa la ciutat fou sempre beneïda. I aquest engrandiment musical de la nostra ciutat és cert, no solament en la Seu, sinó en totes les altres esglésies.

Ara els cants litúrgics gregorians ja van a la fallida i postramat; en canvi, el cant d'orgue i el popular se'ns mostra a meravella. A Tarragona trobàrem els *entremeses* de Santa Tecla; a Lleyda, els *misteris sacres*, etc. Entre totes aquestes obres sobresurt el *Misteri d'Elx*, drama de l'Assumpció de la Verge, datat potser del segle XIV, encara que la música sembla més del segle XV.

Mentre Catalunya va empobrint-se, València frueix la riquesa espiritual de la terra. Els misteris i representacions del *Corpus* abunden més allà que a casa nostra.

En la nit de Nadal es feia en les esglésies el drama litúrgic *Els Profetes del Crist*. D'aquest drama s'ha desglossat, i té diferents versions, a la nostra terra el *Cant de la Sibil·la*, el qual ha estat una troballa de molta importància. S'ha pogut constatar que aquesta cerimònia en 1219 els monjos de Sant Cugat ja la representaven en llur temple a la nit de Nadal; a la Seu de Barcelona fou suprimida a mitjan segle XVI. (S'executà el *Cant de la Sibil·la.)*

Segle XVI. — A finals del segle XV tenim ja a Catalunya tractadistes de molta vàlua com, per exemple, el valencià Guillem de Puig, però d'aquest temps no es coneix encara sinó les obres de didactisme musical. En canvi, del segle XVI es coneixen noms il·lustres com de Pere Vila, fill de la diòcesi de Vich, el qual va ascendir a canonge després de molts anys d'ésser organista a Barcelona. Ell va ésser el mestre cabdal de la música catalana d'aquells dies. Enviava deixebles de la seva escola d'orgue i composició per totes les nostres catedrals. Les seves obres resten incompletes. Mateu Flecha, oncle i nebot; Mn. Joan Brudieu, el cèlebre madrigalista que vingué de França passant tota la seva vida a Catalunya; Pere Riquet, desconegut encara fins avui; Giner Pérez i Comes, primerament mestre de Lleyda. També es té coneixement de grans organistes de la Seu d'Urgell, de Lleyda, Tortosa, Vich; en aquest temps floreix l'escolania de Montserrat amb el P. Marquès com a capdavanter.

El *Codi vermell* de Montserrat dóna ja un cant amb el doble text català i llatí; però es veu que el poble canta en llatí i la clerecia en català; d'aquest temps es coneix també un cant amb el doble text, però aquí la clerecia canta en llatí i el poble respon en català. Es cantava a les Seu d'Urgell en temps de secada. Tots els pobles del voltant pujaven a la Seu, on feien nou professons al voltant de la ciutat, i l'últim dia, ja nit entrada, els canonges treien el cos de Sant Ermengol, advocat de la pluja, i sortien de la ciutat entonant cants de penediment. En trobar-se lluny de poblat, era quan els clergues cantaven aquesta cançó en llatí, a la qual els fidels responien en català. (Es cantaren les *Pregàries per la pluja.)*

Segles XVII i XVIII. — Per unes taules cronològiques fetes de les capelles musicals de la Seu d'Urgell i Santa Maria del Mar de Barcelona, s'ha pogut constatar que a finals del segle XVI l'església tolera l'entrada d'alguns instruments : contrabaix, corneta, etc., i això s'estén per tota la nostra terra durant el segle XVII. En aquest temps Joan Pau Pujol, Marcià Albareda, Anton Bru de Tortosa, Josep Reig de Santa Maria, etc., són els grans mestres; a Montserrat el P. Marquès ha aplegat molts deixebles; els organistes Cabanilles, concertista a França; Elias, Espelt, etc., han deixat un gran tresor de música d'orgue. En general, la música del segle XVII la tenim quasi tota, exceptuant la música d'orgue. (Es cantaren les *Cobles en llaor de la Passió i mort de Nostre Senyor Jesucrist.)*

En el segle XVIII cal recordar el P. Antoni Soler d'Olot, Joan Vila del Pi i els organistes eixits de Montserrat i escampats per Espanya. (Es cantaren *l'Anunciata, El Nadal del Pecador, El comte l'Arnau, Catarina, Amor primera, El Rossinyol, Marta, Pau Riera, La flor del llorer, Choral.)*

Les il·lustracions musicals de la conferència foren cantades per les senyoretes alumnes Coll, Lasalle i Rexach, i acompanyades al piano pel propi Mn. Anglès.

El conferenciant fou aplaudidíssim, per la nombrosa concurrència, i per a complaure-la donà a conèixer alguns cants amb què el poble sol amenitzar els treballs agrícoles.

A les quatre de la tarda. — Sots la presidència del Director-tècnic de Biblioteques Populars, i amb assistència del Sr. Alexandre Galí, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, del Professor de l'Escola En Ramon d'Alós, dels membres dels Patronats Sra. Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguer, i Srs. Serra, Fers, Busquets i Martinell, es reuniren totes les bibliotecàries revalidades, per escatir els problemes presentats en el funcionament de les Biblioteques. Els temes foren els següents : Els llibres per a infants. És convenient que els infants tinguin hores de lectura i sala a part? Intercanvi de llibres entre les Biblioteques Populars. Lots circulants. Estimular els donatius en metàl·lic entre els lectors desitjosos de què es facin certes adquisicions. Lectures públiques de caràcter elemental. Modificacions a introduir en les subscripcions servides a cada Biblioteca. Mitjans per abaratir el préstec de llibres de la Biblioteca de Catalunya. Adquisicions de llibres.

A les deu del vespre. — A la Sala de Festes de la Mancomunitat de Catalunya, ornada amb gust exquisit, i amb una nombrosa concurrència, en la qual figurava l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat amb sa distingida família, fou representada pels alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, la formosa comèdia de Molière *L'Amor metge*.

L'Adrià Gual, com a Director de la susdita Escola, féu la presentació dels seus deixebles, i en nom d'aquests oferí la representació a les senyoretes bibliotecàries; a «les nostres germanes», digué, ja que les respectives escoles tenen una mateixa mare i contribueixen igualment, encara que per diferents camins, a la cultura de Catalunya.

Tot seguit començà la representació de la comèdia, i no cal dir la bella estona que van passar els concurrents, car és prou conegut el graciós argument de l'obra.

És, però, de justícia esmentar la cura amb què cada actor digué la seva part, sobresortint per llur acabat treball la Srta. Josefina Tàpies i el Sr. Antoni Muntal, en els principals papers.

Dia 22, a les deu del matí. — Acompanyades del Director de l'Escola En Lluís Segalà, i de la Secretària accidental Na Consol Pastor, efectuaren les senyoretes bibliotecàries i alumnes una visita a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per la Dona.

Foren atentament rebudes en el nou casal del carrer Baix de Sant Pere per la senyora Presidenta D.ª Francesca Bonnemaison, vídua de Verdaguer, i distingides dames de la Junta directiva.

Començà la visita per la planta baixa, on s'hi instal·larà la classe de cuina (amb els diferents sistemes de fogons per carbó, gas, electricitat, cuina universal, etc.), la sala d'actes, que tindrà capacitat per més de mil persones, i el departament de banys.

En els pisos hi hauran seixanta quatre aules, sala d'estudi, bar, restaurant a preus econòmics i una cuina on podran preparar els aliments les alumnes que, per una major economia, els portin de les cases llurs. Una part del primer pis serà destinada a sala de visites; en el segon, funcionaran les oficines administratives de l'Institut; i en el tercer, s'hi faran classes de Belles Arts, labors, planxat, etc., totes amb llum zenital.

La part del davant de l'edifici està reservada a Biblioteca Popular. Hi hauran tres sales de lectura amb dependències per la desinfecció dels llibres, magatzem, préstec, catàleg, despatx de la Bibliotecària, etc.

Vist el nou casal, el Director de l'Escola Superior de Bibliotecàries pregà a la senyora Presidenta que els permetés visitar l'Institut de Cultura en l'estatge que té actualment al carrer d'Elisabets. La Sra. Bonnemaison hi accedí amb la seva característica amabilitat, i les senyoretes Bibliotecàries i alumnes pogueren veure com funcionen les classes i la biblioteca, sortint gratament impressionades de la visita.

A les dotze. — De l'Institut de Cultura es traslladaren les senyoretes bibliotecàries i alumnes a la Biblioteca provincial i Universitària, on ja les esperava el Director-tècnic de Biblioteques Dr. Jordi Rubió.

Foren rebudes per l'Oficial N'Àngel Aguiló, qui amb gran complaença els anà guiant per les grandioses sales de la que és, pel nombre dels seus volums, la segona Biblioteca d'Espanya.

Com a curiositat veieren el local on es reproduí una de les parts de l'antiga Biblioteca de Sant Joan, la sala d'incunables i llibres gòtics, i la de manuscrits. Examinaren diferents llibres antics i entre ells un magnífic exemplar de la *Crònica de Jaume I*, i un altre del *Crestià* d'Eximenis.

Aquesta visita causà forta emoció a les senyoretes bibliotecàries i alumnes, les quals n'exiren amb una ferma decisió de propagar la cultura per totes les contrades de Catalunya.

A les quatre de la tarda. — En una de les espaioses aules de l'Escola dels Bells Oficis tingué lloc la conferència del Dr. Nicolau sobre la «Sistematització de la Ciència del llenguatge».

En empendre l'estudi del llenguatge — digué el professor — se'ns ofereix en primer terme una distinció entre lingüística interna i externa. El llenguatge és un de tants signes d'expressió del pensament. Aquest es pot comunicar directament, però s'expressa generalment per signes; totes les qüestions, doncs, que haurien d'ésser tractades dintre la ciència dels signes, ho són dintre la ciència del llenguatge. En la transmissió del pensament mitjançant la paraula o altre signe, ens trobem que el primer moment és psicològic, el segon fisiològic, el tercer físic, el quart fisiològic, i el cinquè psicològic. El primer i el segon són actius, i es produeixen en un sol individu; el quart i el cinquè són passius, i és produeixen en un nombre indefinit d'individus.

Després de dividida la lingüística en interna i externa, ens apareix una altra divisió entre la llengua i la paraula, és a dir, entre la part individual i la part col·lectiva. El món està regit per dos conceptes : imitació i invenció. La paraula es converteix en llengua mitjançant la imitació.

Per resumir podríem fer un quadre sinòptic disposat així:

- Lingüística
  - Interna
    - Llengua
      - Lexicografia
      - Gramàtica
    - Paraula
      - Execució
      - Producció
    - Imitació
      - Conversió de la paraula en llengua.
  - Externa

La llengua serà la part col·lectiva, que es dóna dintre d'un mateix temps o estàtica; en canvi, la paraula serà la part individual, que es dóna en la successió o dinàmica.

Dintre la transformació, cal estudiar el canvi fonètic i el canvi de significat o semàntic. La producció per formació, de molta menys importància, té lloc per analogia. Existeix també l'etimologia popular, que és la falsa assimilació. Hi ha així mateix l'aglutinació. S'ha donat el cas de formar paraules (les onomatòpsiques) amb elements que no existeixen en la llengua; i es pot citar la formació pròpiament inventiva, encara que aquesta és raríssima.

La conferència del Dr. Nicolau, que fou molt aplaudida, tingué per objecte oferir un esquema general on puguin incloure's totes les qüestions del llenguatge.

A les cinc de la tarda. — Després de la conferència del Dr. Nicolau, es celebrà un recital de poesies a càrrec de la soprano Srta. Maria Torn i del pianista Sr. Garganta. El programa estava compost d'escollides cançons de Mozart, Schubert, Campra, Schumann, C. Frank, Wolf, Lamote de Grignon, Pahissa i Fàbregas, i totes foren cantades per la Srta. Torn d'una manera magistral, amb gran sentiment i justesa. Hagueren de repetir-se les titulades *El mal de l'amor* (de J. M. Folch i Torres i mestre Pujol), *És juny* (d'Apeles Mestres i mestre Lamote de Grignon) i *El bastó* (de Josep Pijoan i mestre Pahissa).

Fora de programa, i en atenció als merescuts aplaudiments que se li prodigaren, la gentil soprano cantà escaients cançons de caràcter popular, que foren molt celebrades.

Després de la primera part del concert, s'obsequià a la nombrosa concurrència amb un te servit per la casa Regàs.

A les deu del vespre. — En la Sala de Festes de la Mancomunitat, ornada com el dia anterior, se celebrà la vetllada a càrrec d'Els Amics de la Poesia. Tan bon punt arribà l'il·lustre President de la Mancomunitat, el Sr. Gassol, amb un formós parlament, féu la presentació d'Els Amics de la Poesia i oferí la vetllada a les bibliotecàries de Catalunya. Tot seguit foren llegides belles poesies de Verdaguer, Maragall, Carner, Clementina Arderiu, M.ª A. Salvà, Folguera, Pijoan, López-Picó i Costa i Llobera pels alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, i finalment els *Goigs de la Mare de Déu de Núria* que digué magistralment el Sr. Gual.

Dia 23, a les deu del matí. — Acompanyades dels Profs. Srs. Riba i d'Alós, les senyoretes bibliotecàries i alumnes visitaren col·lectivament els importants tallers d'Henrich i C.ª i de l'Editorial Muntanyola. En ambdós establiments, després d'ésser amablement rebudes, oïren interessants explicacions sobre el funcionament dels mateixos i foren obsequiades amb alguna de les publicacions de les respectives cases.

En la impremta d'Henrich i C.ª veieren funcionar una monotip, una guillotina i diferents màquines d'imprimir dels més moderns sistemes.

En l'Editorial Muntanyola visitaren les oficines on es guarden els originals literaris i artístics, després els tallers de litografia, i finalment el magatzem dels llibres ja publicats. L'especialitat de la casa són els llibres per a infants, i bé pot afirmar-se que per la vàlua literària del seu contingut, per l'acurada impressió i per les formoses il·lustracions, són els millors que s'han publicat a Espanya.

A les sis de la tarda. — El Dr. Rubió i Lluch donà la seva conferència desenrotllant el tema: «Virgili en la *Divina Comèdia*».

Començà el Dr. Rubió parlant-nos de la gran influència que el Dant ha exercit a Catalunya i dels consegüents deures que aquesta ha de complir en el centenari de l'altíssim poeta. Són dues glòries de la nostra terra, la d'haver estat un català, l'Andreu Ferrer, el primer traductor en vers de la *Divina Comèdia*, i un altre català, En Milà i Fontanals, el primer que féu entre nosaltres un estudi crític de l'immortal poema.

Després, entrant de ple en el tema anunciat, manifestà que, a son judici, Virgili era el personatge més poètic de la *Divina Comèdia* i tot seguit el féu objecte d'un profunde estudi, considerant-lo com a símbol de l'imperi romà, com a símbol de la raó humana, sota un aspecte legendari i al·legòric, i com a guia i mestre estimat del Dant.

Per fi, el Dr. Rubió recità i comentà el passatge de l'encontre del Dant amb Virgili, qualques episodis del pas per l'Infern i el Purgatori, i el comiat dels dos grans poetes quan en entrar al Paradís, no essent-hi admès Virgili pel seu paganisme, apareix Beatriu i guia el Dant fins que gaudeix de la mateixa visió divina.

El Dr. Rubió fou molt aplaudit.

A les deu del vespre. — Finiren els actes celebrats amb motiu de la reunió de les bibliotecàries de Catalunya amb una interessantíssima visita a l'Observatori Fabra, sota la direcció del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional i Professor de l'Escola, En Rafael Campalans.

Hi assistiren no solament les senyoretes bibliotecàries i alumnes, sinó també el Professor de l'Escola don Ramon d'Alós i bon nombre d'invitats. La nit serena i quasi bé primaveral semblava escullida perquè la visita fos profitosa.

Foren rebuts els visitants pel Dr. Pólit, qui amb la seva habitual gentilesa els mostrà i descrigué els aparells principals de l'Observatori, ço és, a saber, entre els meteoròlogics, els pluviòmetres, el nefòscop i bon nombre d'aparells registradors; entre els astronòmics, el cercle meridià i l'equatorial, i finalment la instal·lació de sismografia. Valent-se de la potent equatorial, tots els visitants contemplaren la nebulosa d'Orió i una part de la lluna, que estudiaren seguint les instruccions del Dr. Pólit.

Prop de mitja nit acabà la visita, que deixà un bon record en tots els assistents.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Estadística del mes de gener. — Llibres servits a la Biblioteca de Catalunya en la Sala de Lectura, 2,254 obres.

Llegidors que han assistit a la Biblioteca, 3,224.

Obres deixades en el Servei de Préstec, 307.

Llibres registrats, 522 obres.

Llista de donadors, corresponent al mes de gener: J. M.ª López-Picó, E. Subirana, E. Terradas, A. Duran Sanpere, Dr. J. Freixas Freixas, Dr. P. Schwerke, B. Bassegoda, J. Viñas Muxí, Department of Commerce, P. Tobella, S. J., Mn. P. Pujol Tubau, prev., Museu Social.

— S'han rebut de D. Eduard Toda una vintena de caixes de llibres, en concepte de donatiu, que s'han començat a registrar i catalogar.

— Del Museu del Parc s'ha rebut, en concepte de canvi amb diversos duplicats de la Biblioteca, una interessant col·lecció d'autògrafs de Mn. Cinto Verdaguer i documents que a ell es refereixen, i completaran el ric fons verdaguerià de la Biblioteca.

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES POPULARS

Mes de desembre. — Amb motiu de la reunió anual de bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya, tingué lloc el dia 21 una reunió tècnica, a la qual foren convocats tots els Patronats, les bibliotecàries en exercici i els professors de l'Escola, presidida pel Director tècnic de Biblioteques Populars. Assistiren del Patronat de Canet de Mar la Sra. Vda. de Verdaguer, els senyors Serra, President, Fors, Secretari, i Busquets. Del de Valls el Sr. Martinell, Secretari, portant la representació del President Sr. de Moragas. S'excusaren els d'Olot i Sallent. Hi foren també presents totes les bibliotecàries revalidades, el professor de Bibliografia de l'Escola de Bibliotecàries Sr. Ramon d'Alós i el Sr. A. Galí, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari.

Les senyoretes bibliotecàries anaren exposant les observacions que l'experiència de les respectives biblioteques els ha anat suggerint sobre les condicions materials dels edificis i l'acció espiritual de la institució, apuntant interessants iniciatives per a intensificar-la. Els temes tractats d'aquest últim ordre, foren principalment els següents:

Els llibres per a infants.

És convenient que els infants tinguin hores especials de lectura o sala a part a ells destinada?

Intercanvi de llibres entre les Biblioteques Populars.

Lots circulants.

Estimular els donatius en metàl·lic entre els lectors desitjosos de què es facin certes adquisicions.

Lectures públiques de caràcter elemental.

Modificacions a introduir en les subscripcions servides a cada Biblioteca.

Mitjans per a abaratir el préstec de llibres de la Biblioteca de Catalunya.

Adquisicions de llibres.

De tot ço que s'ha tractat la Direcció tècnica en trametrà una Memòria al Consell de Pedagogia.

Durant aquest mes, inver 'nt part de la quantitat consignada últimament pel Consell Permanent, s'han tramès 389 llibres a les Biblioteques Populars.

S'ha rebut de la Biblioteca Popular de Borges Blanques l'inventari en cèdules dels seus llibres per al catàleg central d'aquesta Direcció.

— Recollint una iniciativa sorgida en la darrera reunió tècnica de les bibliotecàries de Catalunya, s'ha iniciat una petita biblioteca circulant formada per llibres d'interès passatger o per obres exhaurides de les quals n'hi havia duplicat a la Biblioteca de Catalunya. Aquests llibres es trameten successivament per quinze dies a les diferents Biblioteques Populars, en petits lots circulants, obtenint-se així, amb una despesa mínima, un augment d'interès en els fons de les Biblioteques, i un desvetllament en la curiositat dels seus lectors habituals.

Durant aquest mes s'han tramès 384 llibres a les Biblioteques Populars, pujant a 773 els tramesos des del 1.r de desembre.

S'han tramès lots de llibres de caràcter circulant de la Biblioteca de Catalunya a les Biblioteques de Valls, Olot i Canet.

S'han circulat les instruccions oportunes sobre la constitució de la secció d'infants a les Biblioteques Populars.

Es treballa activament en el catàleg general sistemàtic dels fons de les Biblioteques Populars, havent-se terminat ja tot el que forma la secció d'infants.

S'ha rebut de la Biblioteca Popular d'Olot part de l'inventari en cèdules dels seus llibres per al catàleg central d'aquesta Direcció.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

La Joventut Catalanista de Borges celebrà el dia 9 del corrent, a la Sala d'Actes de la Biblioteca, la Diada de la Llengua Catalana. Prengueren part a l'esmentada festa el Dr. Riera, de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana; el Conseller Sr. Mias; el Secretari del Patronat de la Biblioteca i jovent catalanista de la mateixa vila. Hi assistí nombrós públic, entre el qual hi havia algun membre del Patronat.

— Durant aquest mes han concorregut a la Biblioteca 180 lectors : 36 homes, 23 dones i 121 infants; havent-se consultat 224 obres repartides en les següents matèries : Obres generals, 14; Ciències socials, 1; Filologia, 2; Ciències pures, 1; Ciències aplicades, 1; Belles Arts, 9; Literatura, 33; Història i Geografia, 11; llibres d'infants, 152.

BIBLIOTECA DE CANET DE MAR

D. Joaquim Roca Feliu ha fet donatiu a la Biblioteca de la seva considerable col·lecció de fulles i antics periòdics que havien vist la llum a la nostra vila o que hi estaven estretament relacionats, programes i memòries d'institucions i societats de Canet. És un inestimable present per a la col·lecció canetenca i comarcal que es va fent.

Ha regalat també a la Biblioteca un lot d'obres seves En Sebastià Farnés.

El dia 25 de gener, al matí, va visitar la Biblioteca el professor universitari nord-americà, Mr. Osuna, de la Columbia University de New York, a qui acompanyaven els Srs. Alexandre Galí, Eladi Homs i Pau Vila, de Barcelona, i D. Josep Fors, de Canet. Visitaren també l'Escola Montessori.

S'ha rebut de la Central de Biblioteques Populars una triada remesa de llibres. Els infants a qui van destinats en gran part, els hi han dat una acollida entusiasta. El nombre de petits lectors ha augmentat força, relativament els mesos darrers.

S'ha tingut d'ajornar la primera sessió del curset d'Educació Musical, anunciada pel dia 30, a causa de la recent mort del pare de l'eminent violinista N'Enric Roig, sota la direcció del qual es donaran les lliçons.

Aquest mes han vingut a la Biblioteca 363 lectors: 206 infants, 119 homes i 38 dones.

A la Sala de Lectura s'han consultat 676 llibres, corresponents a les següents matèries : 405 llibres d'infants, 34 d'Obres generals, 22 de Filosofia, 3 de Ciències socials i Dret, 16 de Filologia, 13 de Ciències teòriques, 11 de Ciències aplicades, 62 de Belles Arts, 73 de Literatura i 37 de Geografia i Història.

El nombre de lectors inscrits al préstec és de 23, havent-hi hagut només dos lectors que durant el mes de gener no han usat aquest servei.

S'han deixat 31 llibres, d'ells 22 són de Literatura.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

El nombre de lectors que han concorregut a la Biblioteca durant l'actual mes de gener, és de 376; 143 homes, 70 dones i 158 infants.

Les obres consultades han estat 376, repartides en la següent forma : 125 llibres d'infants; Obres generals, 29; Filosofia, 11; Religió, 16; Ciències socials, 26; Filologia, 8; Ciències pures, 23; Ciències aplicades, 27; Belles Arts, 33; Literatura, 48; Història i Geografia, 40.

Com es pot veure, els lectors més assidus han estat durant aquest mes els infants, i és digne d'observar l'atenció amb què consulten les obres de la seva secció, a fi de confeccionar els treballs i deures de l'escola.

Durant aquests últims dies s'han rebut de la Central de Biblioteques Populars dos importants lots de llibres, ascendint el total d'obres a unes 125.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de desembre han concorregut a la Biblioteca 810 lectors, que han consultat 1,252 obres, entre les quals n'hi ha 577 consultades per 349 infants. Corresponen a les diferentes matèries : 86 d'Obres generals, 19 de Filosofia, 117 de Religió, 143 de Ciències socials i Dret, 11 de Filologia, 29 de Ciències pures, 32 de Ciències aplicades, 152 de Belles Arts, 221 de Literatura, 161 d'Història i Geografia. Demés, han sortit en préstec 36 obres demanades per 19 lectors. El terme mig de lectors ha estat aquest mes molt més crescut, tenint en compte els dies que estigué tancada la Biblioteca per la reunió de bibliotecàries i per les festes de Nadal.

La Biblioteca local començada en aquesta població consta ja amb un fons de llibres ben important. Actualment ja s'han recollit 102 obres.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Han vingut 672 lectors, els quals han consultat 1,049 obres, repartides en les següents matèries : Obres d'infants, 504; Obres generals, 105; Filosofia, 6; Religió, 9; Ciències socials, 11; Lingüística, 11; Ciències pures, 19; Ciències aplicades, 49; Belles Arts, 39; Literatura, 197; Història i Geografia, 99.

Durant el mes de gener han vingut a aquesta Biblioteca 723 llegidors : 143 homes, 162 dones i 412 criatures. S'han consultat 689 Obres d'infants, 121 d'Obres

generals, 3 de Filosofia, 2 de Religió, 14 de Ciències socials, 9 de Filologia, 22 de Ciències pures, 41 de Ciències aplicades, 53 de Belles Arts, 207 de Literatura i 64 d'Història i Geografia.

El dia 29 un gran nombre de senyoretes normalistes de Tarragona, acompanyades de llurs professores i dues senyoretes mestres del Vendrell, vingueren a visitar aquesta Sala de Lectura, on van passar bona estona mirant llibres i revistes.

— El moviment de la Biblioteca del Consell de Pedagogia durant el mes de gener, ha estat com segueix:

Distribució per matèries	Servei de Préstec	Llibres consultats
Obres generals................	55	37
Filosofia......................	30	16
Religió........................	6	5
Ciències socials. Pedagogia.....	91	80
Filologia......................	11	30
Ciències pures.................	73	98
Ciències aplicades.............	39	19
Belles Arts....................	13	19
Literatura.....................	79	20
Història i Geografia...........	35	25
Totals........	432	349

Lectors inscrits, 9; i assistents a la Biblioteca, 414.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Els llibres de la Sala de Lectura han estat consultats per 114 lectors (160 homes, 32 dones, 16 infants), que s'han servit de 458 obres, repartides entre les següents matèries : 259 Obres generals, 10 de Filosofia, 10 de Religió, 13 de Ciències socials i Dret, 5 de Filologia, 17 de Ciències pures, 12 de Ciències aplicades, 57 d'Art, 45 de Literatura, 18 d'Història i Geografia.

En el Servei de Préstec són apuntats 59 lectors, els quals han llegit 55 obres. Del Servei de Préstec de la Biblioteca de Catalunya han estat demanades 5 obres.

El total de llibres registrats i posats a disposició del públic és de 107.

Durant la segona quinzena d'aquest mes de gener s'ha tingut a la disposició del públic el segon lot de llibres que amb caràcter transitori ha tramès la Biblioteca de Catalunya.

S'ha reprès el curset d'Història general de l'Art que s'inicià la tardor passada. Aquesta segona etapa, dedicada a l'Edat mitjana, es regeix per la pauta següent:

Introducció : L'Art cristià primitiu a Occident i a Orient. — Art bizantí (origen i evolució de les solucions constructives; principals monuments). — Art musulmà (procediments de construcció, monuments de les diferents Escoles). — Arquitectura romànica (evolució general, procediments de construcció, elements arquitectònics, monuments : els Monestirs). — L'Arquitectura romànica a Catalunya. — Arquitectura gòtica (procediments de construcció, elements arquitectònics, monuments : les Catedrals). — Civilització medieval, Arquitectures civil i militar.

BIBLIOTECA DE L'ESCOLA D'INDÚSTRIES TÈXTILS

Des del propvinent dilluns, dia 24 de gener, quedarà oberta al públic la Biblioteca de l'Escola d'Indústries Tèxtils (Urgell, 187).

Per ésser admès a la Biblioteca, cal ésser deixeble de l'Escola o bé recomanat per un dels següents elements: Diputats de la Mancomunitat de Catalunya, Professor de la Diputació de Barcelona o de la Mancomunitat.

La inscripció ha de sol·licitar-se amb l'oportuna tarja, a canvi de la qual es remetrà una tarja d'identitat. Els elements mencionats damunt, són inscrits sense presentació. Deuen, no obstant, omplir la tarja de sol·licitud.

Atenent a la circumstància d'ésser l'única Biblioteca a Catalunya especialitzada en matèries tèxtils, s'ha establert un servei de préstec que podran gaudir tots aquells que estiguin inscrits, si bé el lector que, no essent deixeble de l'Escola d'Indústries Tèxtils, vulgui tenir el dret d'emportar-se llibres a domicili haurà d'abonar prèviament la suma de 50 pessetes, que li seran tornades al moment de la devolució d'aquells.

Seran objecte de préstec tots els llibres de la Biblioteca, excepte diccionaris, catàlegs, atlas, revistes, i els que, a judici del Director de l'Escola, convingui retenir.

El nombre de llibres que el lector podrà tenir deixats en préstec no excedirà de cinc, i sols pel terme de quinze dies, prorrogables per quinze dies més en cas de no haver-hi sol·licitants del mateix llibre.

L'oficina de préstec estarà oberta de nou a dotze del matí i de quatre a sis de la tarda.

La Biblioteca restarà oberta solament de deu a dotze del matí.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Notícies i documents

CONSELL DE PEDAGOGIA

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT PRIMARI I SECUNDARI

Dies 26, 27, 28, 29 i 30 d'octubre. — Es celebren exercicis per a la provisió d'una plaça de professora a l'Escola professional per a la Dona.

Dia 29 d'octubre. — Els Srs. Isamat, Planas i Galí visiten els terrenys destinats a Biblioteca Popular de Badalona per a formular el projecte de la mateixa.

Dies 4 al 12 de novembre. — El Secretari del Departament, D. Alexandre Galí, fa una visita d'estudi a Andorra.

Dia 21 de novembre. — El Secretari del Departament inaugura a l'Escola pública de Verges (Girona) el cicle de conferències anuals dissertant sobre el tema «La cultura en les poblacions rurals», i dóna, també, una conferència a l'Ateneu Montgrí, de Torroella, sobre «Transcendència de l'obra de la Mancomunitat de Catalunya».

Dia 22 de novembre. — Es constitueix la ponència mixta encarregada d'estudiar els problemes d'ensenyament a les Cases de Caritat i Maternitat de Barcelona.

Dia 10 de desembre. — Es reuneix el Jurat encarregat de fallar el «Concurs d'Herbaris» de l'Escola d'Estiu d'enguany.

Càtedra de Gramàtica Catalana. — El Consell de Pedagogia acordà autoritzar al professor de dita Càtedra per admetre alumnes oients a les seves lliçons.

Donatius de llibres per a les Biblioteques Populars.—El Consell de Pedagogia faculta a la Direcció tècnica de Biblioteques per resoldre, sense ulterior gestió, tot el que es refereix a donatius de llibres per a Biblioteques Populars, atenent-se, però, al que ve preceptuat sobre aquest punt en les Bases i Reglament formulats per l'Assemblea i Consell Permanent.

Organització de cursos ambulants per a mestres. — El Consell de Pedagogia estudia la manera d'organitzar aquests cursos, que han estat repetidament sol·licitats pels mestres d'encontrades llunyanes.

Estudis Normals : Admissió d'alumnes al primer curs. — A proposta del Secretari del Departament res-

pectiu, el Consell de Pedagogia senyala vuit places de primer curs a favor dels alumnes que surtin aprovats en el trimestre d'assaig d'Estudis Normals. Aquest número podrà ampliar-se si davant de les notes i qualificacions dels professors apareixen més alumnes que puguin merèixer l'ingrés al curs esmentat.

Quaderns d'Estudi. — Han estat publicats els números 39 a 44, amb els següents sumaris:

Núm. 39 : Joan Palau Vera : Un assaig d'aplicació del Mètode Montessori a la Casa de Maternitat de Barcelona. — Julita Farnés : Plàtiques amb les mares. I. Educacions paral·leles. II. L'esperit disposat. III. La col·laboració. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, I i II. — Documents : Missatge del President de la Mancomunitat. — Informació : Obituari. — Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya. — Comentaris. — *Gravats* : Classe de pàrvuls tradicional : La falsa disciplina del quietisme estèril. — La mateixa classe transformada pel Mètode Montessori: La vera disciplina de la lliure activitat aplicada a un treball autoeducatiu.

Núm. 40 : L. Nicolau d'Olwer : Del Diàleg en la poesia catalana medieval. — Eladi Homs : Exercicis d'autoiniciació matemàtica. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, III, IV, V i VI. — Documents : Consideracions a l'ensenyança de paletes i fusters de l'Escola Elemental del Treball. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya, València i Mallorca. — Resta d'Espanya. — Estranger.

Núm. 41 : Pau Vila : Assaig de recordança i de crítica del que fou l'Escola Horaciana. — R. Rucabado : L'educació per les imatges populars. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, VII, VIII i IX. — Reproduccions: El miracle de Sant Ramon. — Secció oficial : Bases del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya. — Patronat d'Estudiants de la Mancomunitat. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya, València i Mallorca. — Estranger. — *Gravats* : Una de les famoses auques catalanes dels «baladrés». — El ferrocarril. — La història de Carlemany. — Dibuixos de Pinot en una auca antiga d'Epinal. — Vinyeta d'una auca de Munic de la història de la indumentària. — El gat amb botes. — La millor obra mestra.

Núm. 42 : Carles Cardó : Els problemes espirituals de Catalunya.— Josep Barberà : El factor musicalitat.— R. Campalans : Inquietuds d'ara. — Pompeu Fabra: Converses filològiques, X, XI i XII. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Catalunya, València i Mallorca. — Estranger. — Comentaris.

Núm. 43 : Pere M. Bordoy-Torrents : Les característiques de l'activitat romana. — Julita Farnés : Plàtiques amb les mares. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, XIII i XIV. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya, València i Mallorca. — Estranger. — Comentaris. — Fulletí : Classificació decimal de Brussel·les, adaptació per a les Biblioteques Populars de la Mancomunitat de Catalunya.

Núm. 44 : Joaquim Ruyra : Del malparlar. — Pere Llobera : La qüestió social en l'Escola primària. — Pompeu Fabra : Converses filològiques, XV, XVI i XVII.— Cursos : Curs Bertrand Russell. — Reproduccions : La catapulta d'Empúries, per P. Bosch i Gimpera. — Documents : L'obra a fer per la Mancomunitat de Catalunya en Instrucció pública. — Informació : Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Catalunya, València i Mallorca. — Comentaris. — Fulletí : Classificació decimal de Brussel·les, adaptació per a les Biblioteques Populars de la Mancomunitat de Catalunya.

Nota sobre una visita als expòsits afillats en la comarca de Tortosa. — El Secretari general del Departament comunica que ha estudiat la referida nota en la qual es relaciona una visita d'inspecció als expòsits de la Casa de Maternitat de Tarragona que resideixen amb caràcter d'afillats en la comarca de Tortosa; les dades de la qual nota podran ésser tingudes en compte en un estudi general de la beneficència a Catalunya.

Publicació Minerva. — El Consell aprova les següents Bases per l'encàrrec de la publicació *Minerva* a l'Editorial Políglota.

1.ª Autorització per a intercalar una doble coberta de paper de color, per a dedicar-la a anuncis que ens serviran per allengerir el preu de cost.

2.ª Subvenció de 250 pessetes per cada un dels dotze primers quaderns, anant al nostre càrrec els pagaments de drets d'autor o arranjador.

3.ª Entrant en els nostres càlculs oferir *Minerva* sota la base de subscripció, seria d'imprescindible necessitat disposar abans de començar d'una trentena d'originals d'assumpte atractiu i d'utilitat immediata, escrits en llenguatge senzill a fi que estés a l'abast de tothom.

El Consell, no obstant, fa una reserva sobre el número d'originals a avençar que considera excessiu i encarrega al Sr. Homs que resolgui aquest punt d'acord amb l'Editorial Políglota.

Secció d'Ensenyament domèstic : Pla de tasques per al present curs. — És llegida pel senyor Secretari del Departament una nota de la Srta. Concepció Farran, Directora del Servei d'Ensenyament domèstic, en virtut de la qual el Consell acorda : 1.r Celebrar tres cursets d'uns quinze diez cada un, dos d'ells en institucions d'acció femenina de poblacions foranes, i el tercer, en institució semblant de Barcelona. En els cursos esmentats es tractaran matèries pròpies de l'ensenyament domèstic i aniran a càrrec de la senyora Directora del Servei i de les seves Auxiliars. Es destina la quantitat de 1.500 pessetes, a càrrec de l'oportuna partida del Pressupost. 2.n Aprovar la proposta de la senyora Directora de la Secció sobre assistència de les senyoretes Auxiliars als cursos de Petita ramaderia i Conservació d'aliments de l'Escola Superior d'Agricultura i el curset de Jardineria i Horticultura de l'Escola Superior dels Bells Oficis. 3.r Aprovar la distribució dels cabals disponibles presentada per la senyora Directora del Servei.

Estudis Normals : Admissió d'alumnes al primer curs. — Atenent la proposta dels Professors del trimestre de prova, de conformitat amb l'acord del Consell de Pedagogia, data 1.r de desembre del corrent, el Consell acorda admetre al 1.r Curs d'Estudis Normals les alumnes següents : D.ª Maria Àngels Garriga, D.ª M.ª Assumpció Pascual, D.ª Maria Saus Teixidó, D.ª Maria Cristina Balderich, D.ª Francesca Lorda Roig, D.ª Concepció Vandellòs, D.ª Josepa Sánchez, D.ª M.ª Assumpció Martí, D.ª Carme Llinàs, D.ª Teresa Verni i D.ª Maria Alba Güell.

Informe de la Direcció tècnica de Biblioteques sobre la Biblioteca pública de Sant Andreu. — És llegit pel senyor Secretari del Departament l'informe del senyor Director-tècnic de Biblioteques sobre la Biblioteca pública de Sant Andreu sol·licitat pel Consell en data 20 d'octubre. El Consell pren nota de les observacions que consten en l'esmentada comunicació pel moment en què es pugui pendre acord sobre la instància del fundador i director de l'esmentada Biblioteca pública de Sant Andreu.

— El senyor Secretari del Departament i l'Arquitecte D. Lluís Planas han fet durant el mes de gener les següents visites : a Sant Cugat del Vallès i Figueres per dictaminar sobre l'oferta de terrenys en relació amb el concurs per l'establiment d'una Escola graduada, i a Vich per estudiar l'emplaçament de la Biblioteca Popular.

— S'ha constituït en la Biblioteca del Consell de Pedagogia el cos de redacció encarregat de publicar el suplement pedagògic de *Quaderns d'Estudi*, que sortirà dintre pocs dies, sota la direcció de D. Eladi Homs.

— Els Estudis Normals de la Mancomunitat inauguraren el dia 7 de gener les classes del primer curs, de conformitat amb el pla nou aprovat pel Consell Permanent.

— En la Secretaria del Departament ha estat rebut i atès l'alumne i professor assistent de Columbia University, Mr. J. J. Osuna, qui estudia actualment les noves institucions culturals d'Espanya.

Nomenament de Professors. — A proposta del Secretari general del Departament, el Consell acorda encarregar, en la forma que segueix, les classes dels Estudis Normals pel que va de curs, de conformitat amb les Bases aprovades pel Consell Permanent en data 15 de setembre de 1920:

Fisiologia : D. Jesús M.ª Bellido (gratificació 1,800 pessetes); mínim, quatre hores setmanals de classe (sis mesos).

Filosofia : D. Joan Crexells (sou 1,200 pessetes); mínim, dues hores de classe setmanals (sis mesos).

Història i Filosofia : D. Josep Farran i Mayoral (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

Metodologia : D. Artur Martorell (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

Metodologia : D.ª Rosa Sensat (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

Anglès : D. Pau Riera (gratificació 1.975 pessetes); mínim, tres hores setmanals de classe.

Religió : Dr. D. Carles Cardó (sou 1,800 pessetes); mínim, dues hores setmanals de classe.

La classe de Condicions naturals i Geografia de Catalunya junt amb l'ensenyament d'opció de Geografia s'encarrega, d'acord amb les Bases, a D. Jaume Marcet i D. Pau Vila, el primer amb el sou de 3,000 pessetes anuals i el segon amb la gratificació de 2,250 pessetes. L'obligació mínima entre tots dos durant aquest curs és de tres hores de classe per l'ensenyament general i quatre pel d'opció.

— Es ratifica, pel que va de curs, la consignació de 40 pessetes mensuals a favor del bidell de l'Escola d'Alts Estudis Comercials i es senyala pel mateix curs una quantitat igual per treballs de mecanografia a favor de la Srta. Maria Dolors Roca.

— Les classes d'Ensenyament domèstic, Labors, Història de Catalunya, Matemàtiques i Dibuix com a mitjà d'expressió, aniran respectivament a càrrec de la Secció d'Ensenyament domèstic del Consell de Pedagogia, Estudis Universitaris Catalans, Institut de Química aplicada i Escola Superior d'Agricultura. Les de català corresponen a la Càtedra de Gramàtica catalana adscrita als Estudis Normals.

— *Escola Montessori* : Nomenament de la Srta. Maria Montserrat Roca Baltà. — A proposta de D. Eladi Homs, Director de l'Escola Montessori, el Consell acorda nomenar la Srta. Maria Montserrat Roca Baltà, per substituir a la Srta. Maria Villuendas que cessa voluntàriament en el càrrec de Professora elemental, a comptar des de 1.r de gener de 1921 fins el 30 de setembre del mateix any i amb el sou de 3,000 pessetes anuals.

— *Concurs d'Herbaris.* — De conformitat amb la proposta del Jurat qualificador del Concurs d'Herbaris, comunicada al Consell de Pedagogia amb data 10 de desembre 1920, el Consell acordà repartir el premi de 1,000 ptes. pel Concurs d'Herbaris i Mètodes Escolars per l'Ensenyament de les Ciències Naturals, com segueix:

A D. Isidre Macau, Mestre nacional de Verges (Girona), 500 pessetes.

A D. Josep Garreta, Mestre nacional de Mollet (Barcelona), 250 pessetes.

A D. Pere Blasi, Mestre nacional de Torroella de Montgrí (Girona), 250 pessetes.

Traslladant als interessats en comunicar-los l'acord, la declaració que fa el Jurat en referència a la seva proposta.

— *Repartiment d'hores i cursos.* — A proposta del senyor Secretari del Departament, el Consell aprova el següent repartiment d'hores i cursos dels Estudis Normals:

Ensenyaments	Hores setmanals Primer any	Segon any	Tercer any
Grup de matèries professionals:			
Fisiologia	3		
Fisiologia (pràctiques)	2		
Psicologia	2	2	2
Fonaments de Filosofia	2		
Història, Filosofia i Educació		2	1
Metodologia i problemes d'aplicació		2	2
Pràctiques d'ensenyament		2	15
Grup d'humanitats catalanes:			
Llengua i Literatura catalanes	3	2	2
Condicions naturals i Geografia de Catalunya	3	2	
Història de Catalunya	3	2	
Grup d'humanitats i matèries diverses:			
Matemàtiques	3	3	
Anglès	3	3	3
Literatura general		6	
Religió i Moral	2		2
Ensenyament domèstic i labors	2		
Dibuix com a mitjà d'expressió		4	4
Totals	28	30	31

Als ensenyaments d'opció les alumnes hi haurien de dedicar un mínim de vuit hores setmanals, quatre pel de caràcter científic i quatre pel de caràcter artístic.

Repartiment dels Ensenyaments d'opció. — Segons comunica el senyor Secretari del Departament, el repartiment d'Ensenyaments d'opció ha quedat fet com segueix:

Ensenyaments de caràcter científic. — Ciències Naturals : Srtes. Garriga, Lorda i Sànchez.

Geografia : Srtes. Martí, Saus, Llinàs i Pascual.

Química : Srtes. Balderich, Vandellós, Vernì i Güell.

Ensenyaments de caràcter artístic. — Música : Senyoretes Saus, Vandellós, Vernì, Lorda i Sànchez.

Dibuix : Srtes. Garriga, Balderich, Martí, Llinàs, Güell i Pascual.

De conformitat amb les Bases, el Consell acorda que els ensenyaments de Dibuix i Química siguin atribuïts, respectivament, a l'Escola Superior dels Bells Oficis i Institut de Química aplicada; el de Ciències Naturals, a D. Salvador Maluquer pel que va de curs, amb el sou de 3,000 pessetes anuals i un mínim de quatre hores setmanals de classe; el de Geografia, al professor de la classe general de Geografia de Catalunya, dins el sou o gratificació acordats. L'ensenyament de Música anirà a càrrec de les mateixes alumnes.

Curs d'Ensenyament domèstic a Vilanova i Geltrú. — És comunicat pel senyor Secretari del Departament el programa del Curs d'Ensenyament domèstic de Vilanova i Geltrú, el qual és aprovat com segueix:

Curset d'Higiene. — Quatre conferències. Professora Srta. Concepció Farran; dies 18, 22, 25 i 29 de gener.

Jardineria domèstica. — Quatre conferències. Pro-

fessora Srta. Carme Rodon, dies 19, 21, 24 i 27 de gener.

Cura i adornament de la casa. — Tres conferències. Prof. Srta. Montserrat Sastre; dies 20 26 i 28 de gener.

Concurs per a la construcció d'una Escola graduada. — El senyor Secretari del Departament dóna compte de dues instàncies, una de l'Ajuntament de Figueres i una altra de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès, sol·licitant ésser admesos al Concurs per a la creació d'una Escola graduada. En compliment de la base 4.ª del Concurs, el Consell delega als senyors Secretari general del Departament D. Alexandre Galí i a l'Arquitecte D. Lluís Planas per estudiar els terrenys que ofereixen els Ajuntaments sol·licitants.

Primer Curs d'Ensenyament domèstic. — El senyor Secretari del Departament dóna compte de la inauguració del Curs d'Ensenyament domèstic organitzat a Vilanova, que tingué lloc el dimarts, dia 18 dels corrents. L'acte fou presidit pel Diputat D. Manuel Massó Llorens, i hi assistí, en representació del Consell de Pedagogia, D. Eladi Homs. El Consell s'entera amb satisfacció de l'èxit del curs, que en aquesta data té més de dues centes alumnes.

MAPA GEOGRÀFIC I GEOLÒGIC

Finalitzats els estudis i les nombroses gestions que han estat necessàries per a resoldre els problemes que comporta la publicació dels nostres mapes i la recerca de cases amb prou garantia tècnica per a poder encomanar-los els diferents treballs que comprèn l'edició, el Director del Servei Geogràfic ha presentat al Consell Permanent el report d'aquests treballs i el pressupost de publicació de les sis primeres fulles dels mapes geogràfic i geològic de Catalunya.

Continuen desenrotllant-se amb activitat els treballs de gabinet, i dintre d'aquest mes es terminarà la fulla 40 (Arnés).

De seguida que es rebin els nous aparells demanats a Anglaterra, començarà a posar-se en pràctica el nou sistema telemètric d'aixecament de plànols, assajat darrerament pel Govern anglès a Malaca.

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

En un dels números anteriors hem donat compte d'haver-se publicat l'edició provisional del *Costumari català*, volum segon, sobre termenals, camins i aigües.

També han estat tramesos exemplars a les principals entitats jurídiques i agrícoles de Catalunya i a un gran nombre d'experts perquè facin les observacions que cadascú cregui necessàries, fent així més ferma l'autoritat de l'obra en ésser publicada definitivament.

Ara de nou preguem a tots aquells que tinguin interès en conèixer l'esmentat segon volum del *Costumari*, que en sol·licitin exemplars a l'Oficina d'Estudis Jurídics, Palau de la Generalitat, baixos, podent-ho fer de cinc a vuit de la tarda de tots els dies feiners o dirigint-s'hi per escrit.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

SEMINARI DE PSICOLOGIA I PEDAGOGIA

Acordà el Consell:

Encomanar al Secretari Sr. Sans i Buigas que estudiï els antecedents administratius dels Seminaris de Psicologia i Pedagogia, donant compte al Consell del seu resultat.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS D'INTERCANVI

CURS LEVI-CIVITA

A l'Institut d'Estudis Catalans es vénen desenrotllant les lliçons del curs breu de l'eminent Professor de Roma qui, a més d'un geni de primer ordre en el treball d'investigació, és a la vegada professor meritíssim i excepcional.

La conferència primera tractava del problema dels tres cossos i la seva regularització. Per via d'exordi situà les recerques pròpies en la fórmula de la condició de xoc en el problema restringit i regularització alhora d'un xoc en aquest cas, esmentant la primera resolució completa de regularització en el cas general descoberta per Sundmann.

El cos central de la conferència va ésser el desenrotllament de les transformacions de les canòniques de Poincaré fins a assolir una nova forma en què desapareixen les singularitats, tant polars com crítiques, que intervenen en la formulació ordinària, amb ço que, desaparegudes aquelles, els teoremes d'existència demostren la possibilitat d'obtenir les funcions incògnites en forma de desenrotllaments en sèrie convergents en un determinat cercle i prolongables analíticament per tot valor del temps. L'eminent professor va concretar-se al cas de romandre els tres cossos en un pla per tota la durada del moviment, si bé en la publicació de les conferències aniran compresos els cossos del pla i de l'espai.

La regularització és assolida per

a) un canvi de variable temps, introduint la nova Y definida per $d\,Y = U\,d\,T$, essent U la funció de forces.

b) per la transformació de les components x_1 x_2 de la distància entre els dos cossos que van a xocar, i en la proximitat del xoc, per les noves variables y_1 i y_2 relacionades amb aquelles per la forma quadràtica $x_1 + i\,x_2 = (y_1 + i\,{}^1y_2)^2$.

c) per la transformació dels paràmetres corresponents, de mode que el pas d'unes a altres variables tingui transformació de contacte.

Malgrat que el Professor va desenrotllar minuciosament el càlcul, amb l'escàs temps d'una conferència va poder mostrar a l'auditori meravellat les fórmules noves regularitzades; i el desenrotllament d'un problema dificilíssim que era tingut per cosa de llarg abast, quedava reduït a una exposició clara i brillant encabuda en mitja hora de discurs.

El reduït de l'horari va impedir abordar el cas de l'espai, en el que el Professor de Roma aconsegueix la regularització amb la introducció de sis noves variables susceptibles d'una senzillíssima i elegant interpretació geomètrica, components de dos sectors de direcció i valor definides referents a un cert moviment parabòlic tangent.

Va acabar la conferència amb una lluminosa i original apreciació del xoc, àdhuc en el seu aspecte físic, per la circumstància de preveure matemàticament la possibilitat del mateix amb especial aplicació al cas del problema restringit, pel que, amb una observació respecte al procediment de Gauss pel càlcul de pertorbacions, poder justificar un punt de mira optimista sobre l'evitació del xoc de l'asteroide amb un dels cossos centrals.

—En la conferència segona, el Prof. Levi-Civita, després d'exposar la dificultat de definir el moviment per

ones estacionàries, si no es volia caure en una generalitat comprenedora de tots els moviments dels líquids, en fixà les condicions cinemàtiques i dinàmiques, afegint-hi una definició anomenada per ell característica de massa en virtut de la qual és nul el flux mig en tota secció vertical del canal, compresa entre el fons i el punt més baix del perfil de l'ona.

Una vegada en possessió de les condicions límits, cinemàtiques i dinàmiques del problema, el Prof. Levi-Civita transforma l'equació del perfil lliure en una equació mixta diferencial i de diferència finita, que porta el seu nom i que es dedueix senzillament com a una senzilla aplicació del principi de simetria de Schwarz ben conegut en la teoria de funcions analítiques.

Però la part més interessant de la conferència va ésser la indicació del càlcul de la velocitat mitja de transport. És sabut que les ones de Gerstner, rotacionals, no ofereixen cap transport de massa, que les d'Airy tampoc, però que Stokes, portant més enllà l'aproximació de les ones d'Airy, descobrí, amb nous tipus d'ona, un cert transport superficial d'on deriva el nom d'ones de superfície amb què de vegades se les coneix. Ara bé: Lord Rayleigh havia intuït que tot moviment irrotacional devia anar lligat a un transport. Per altra part en la realització pràctica de l'ona solitària, per exemple, dit transport és evident.

El Professor va indicar el càlcul de la velocitat mitja superficial que acompanya a les ones permanents, segons notabilíssima fórmula general que relaciona aquesta velocitat amb la força viva mitja per unitat de volum, en el supòsit de ser petita la velocitat de les molècules comparada amb la velocitat de translació de l'ona.

En la publicació de les conferències, anirà comprès el cas d'ones periòdiques i el càlcul de la velocitat de transport que els correspon.

El treball de l'eminent analista és fonamental compendi de la teoria de les ones de tipus permanent i fou escoltat a Barcelona pels nostres estudiosos que han de saber agrair al savi Professor de Roma la finesa d'haver-los dedicat aquests fruits de la seva intel·ligència privilegiada.

Les conferències del Prof. Levi-Civita seran ben tost publicades per l'Institut.

— La tercera conferència del Prof. Levi-Civita a l'Institut d'Estudis Catalans va ésser per tots conceptes notabilíssima. La importància del tema, «Paral·lelisme i curvatura en una varietat qualsevulga», preparava a una sessió verament solemne. És sabut que la noció invariant que constitueix el fonament de les equacions d'Einstein que enllacen gravitació i matèria és la curvatura de Riemann, de mode que aquesta noció es troba tenir un lloc fonamental en la Física moderna.

Per això una comprensió sistemàtica, una exposició intuïtiva de la mateixa, derivada d'una noció bastant clara i concreta del paral·lelisme com a concepte fonamental, és de la major importància en l'exposició del anomenat càlcul absolut.

El Prof. Levi-Civita comença a introduir la noció de paral·lelisme pel pla, a la manera ordinària, d'allí passa al paral·lelisme en una desenrotllable, referible, per tant, al pla, i finalment al paral·lelisme en una superfície referit a la desenrotllable circumscrita al llarg de determinada corba. Fixa amb això el criteri de paral·lelisme i l'aplica finalment al cas de l'element d'arc infinitesimal sobre una superfície determinada, obtenint les fórmules que defineixen les variacions de les components d'un vector paral·lel a un altre en passar a un punt de l'elemental proximitat.

Arribat a la possessió de la fórmula definidora del paral·lelisme, la generalitza al cas d'una varietat de diverses dimensions, amb ço que la noció es troba establerta sense cap dificultat.

Desapareix aleshores la desenrotllable, però la idea generatriu i l'anologia són bastants per a fixar clarament el concepte.

L'eminent Professor va demostrar algunes propietats del paral·lelisme així generalitzat, la conservació dels angles, el paral·lelisme de les tangents de les geodèsiques semblantment a la propietat de la recta ordinària en l'espai eucludeo, etc.

Finalitzà amb la demostració del teorema de Severi sobre la identitat de vectors paral·lels a un determinat vector en un punt P, sigui per una varietat o per la superfície geodèsica tangent a aquella en P i l'enunciació del teorema de Parés sobre la variació de l'angle d'un vector tangent a un element infinitesimal de superfície al recórrer el contorn i la seva relació amb l'àrea del mateix, relació que porta directament a la noció de curvatura.

— La sessió del divendres no estava inclosa en el pla primitiu de les conferències. Va constituir una sessió íntima en ço que s'establia aquell contacte entre Professor i alumnes que crea el diàleg. En ella, el Professor va ésser saludat pels alumnes, qui li mostraren son profund agraïment per les lliçons rebudes. A requeriment dels mateixos i amb la més fina amabilitat va aclarir i acabar alguns dels extrems desenrotllats en la seva conferència primera, en particular la qüestió de l'estabilitat del moviment i seguritat d'evitació de xoc, estenent-se en consideracions d'analogia per a tenir una determinada orientació sobre quin pugui ésser en definitiva el resultat de l'anàlisi.

L'últim quart d'hora, el Professor va voler instruir els seus alumnes de l'abast d'alguns dels seus treballs, en particular del que fa referència a la introducció de la velocitat de propagació de les equacions clàssiques de l'Electromagnetisme com a pas per a establir les equacions de Maxwell-Hertz, i acabà assenyalant la manera i el mode que constitueixen el particular de ses recerques encaminades a cercar en les qüestions els caràcters intrínsecs i a estudiar-les amb tot el deteniment possible, sense referir-se als detalls de concreció particular.

— En la seva última conferència, el Prof. Levi-Civita planteja i demostra la tesi següent:

«Si, adoptant el postulat d'equivalència entre massa i energia formulat per $\Delta m = \frac{\Delta E}{c^2}$ s'atribueix als raigs lluminosos com a trajectòries d'energia, una massa material de transport, la teoria de la Mecànica clàssica no permet atribuir a la desviació màxima dels raigs d'una estela per la massa del Sol una xifra major de 0.88 segons d'arc. És així que la desviació observada en els eclipses ha estat el doble, d'acord amb la teoria d'Einstein, sembla necessari admetre una curvatura de l'espai conforme amb les previsions d'aquest.»

Per a desenrotllar aquesta tesi es va valer del principi de la mínima acció segons el qual al llarg d'una trajectòria dinàmica amb forces conservadores és mínima una certa integral en la que intervé la constant de forces vives. El postulat d'equivalència d'una banda, i d'altre el fet de la propagació de la llum segons les lleis clàssiques de l'Òptica geomètrica, porten a adoptar per aquesta el mateix principi de mínim en el que la constant de forces vives fos el semi-quadrat de la velocitat de la llum en el buit.

La trajectòria del raig, com trajectòria d'un punt material, és aleshores una hipèrbole de la que és fàcil calcular l'angle de les asímptotes, càlcul que porta al valor 0.88.

Per altra part, d'estudis especials apareguts en els darrers anys del Rendiconti dei Linceis, el Prof. Levi-Civita ha calculat que la trajectòria del raig en l'Estàtica d'Einstein es pot deduir d'un principi de mínim que admet formulació idèntica a l'anterior, salvant que

la funció de forces és el doble, de quina circumstància se'n dedueix que també és el doble la desviació.

La conferència acabava amb breus paraules de comiat.

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat als efectes de la Intervenció general de la Mancomunitat, d'una comunicació de la Ponència d'Instrucció pública informant que el trimestre de prova dels Estudis Normals va començar el 15 d'octubre i acabà el 31 de desembre de 1920.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

ENSENYAMENT PRIMARI

Escola Montessori de la Mancomunitat. — Han quedat establertes les classes generals de Labors i Gimnàstica sueca i respiratòria. Per aquesta darrera, que és a càrrec de la senyoreta Reus Garí, passen diàriament tots els alumnes de l'Escola, des del més gran al més petit, els quals realitzen exercicis de conjunt durant vint minuts.

El nombre d'alumnes assolit durant el mes de desembre darrer, és de 116 per a les seccions montessorianes pròpiament dites, de 4 en la secció de noies que cursen estudis superiors, i de 12 en la secció d'estudiants de primer any de Batxillerat; ço que dóna un total de 132 alumnes.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Notícies i documents

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Havent estat objecte aquesta Escola d'una nova organització, expressada en les Bases aprovades pel Consell Permanent, funciona avui amb regularitat perfecta.

Atenent a què en les Bases es senyala com a missió de l'Escola el perfeccionament del personal ja existent en els Establiments sostinguts actualment per la Mancomunitat, el Consell de Pedagogia va decidir que es donés un curset a Lleyda, designant per aquest objecte al Professor-secretari Dr. B. Pijoan. Patrocinat per l'Il·ltre. Sr. D. Romà Sol, Conseller-ponent, dit Professor va donar durant els dies 15, 16 i 17, un curset a les religioses de l'Hospital i Cases de Maternitat i Caritat de Lleyda.

Havent acordat el Claustre de l'Escola portar a terme una campanya de propaganda per donar-la a conèixer, el Professor-secretari Dr. B. Pijoan donà les següents conferències:

Dia 23 d'octubre, en el Saló d'actes del Centre Popular Catalanista de Sant Andreu de Palomar, sobre el tema «Urgència d'atendre a l'educació professional de la dona».

Dia 27 d'octubre, conferència patrocinada i presidida per l'Excm. Ajuntament de Girona en el Saló d'actes del dit Municipi, sobre el tema «L'Escola d'Infermeres auxiliars de Medicina de la Mancomunitat de Catalunya».

Dia 31 d'octubre, en la gran Sala de Concerts de l'Orfeó Gracienc, carrer de l'Esmeragda, sobre el tema «Urgència d'adoptar noves orientacions professionals per la dona».

Totes aquestes conferències anaren acompanyades de projeccions i exposició de fotografies relacionades amb ço que deu ésser l'ensenyament de la infermera.

El Consell de Pedagogia, d'acord amb el claustre de l'Escola, va acordar que àdhuc els ensenyaments d'ordre primari que deuen tenir les alumnes, es donaria un curs de perfeccionament tant a les de primer curs com a les de segon, essent designada per portar-lo a terme la Srta. Anna Judas, infermera diplomada i mestressa superior.

Va ésser designat com a Professor d'Ètica professional el Rvnd. Dr. J. Tarré, capellà de la Casa de Maternitat de Barcelona.

Havent-se rebut sol·licituds per part d'algunes alumnes que resultaren diplomades el curs passat per obtenir un suplement d'ensenyaments que els permeti especialitzar-se com a Auxiliars de Laboratori, el Professor Dr. Alomar va començar durant el mes de setembre un curs pràctic en son Laboratori de l'Escola.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE CANET

Acordà el Consell:

Designar el senyor Diputat D. Joan M. Roma per assistir a la subhasta de les obres de reforma de l'edifici destinat a Escola Local d'Indústries de la vila de Canet de Mar, la qual es celebrarà en aquest Palau de la Generalitat, el dia 4 del vinent mes de febrer, a les dotze del matí.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Nomenar professor de Tecnologia mecànica del segon curs de l'Ensenyament de Manyans de l'Escola Elemental del Treball, en substitució de la suprimida càtedra de Mecànica del primer curs del mateix ensenyament, don Antidi Layret, amb l'assignació de 1,500 pessetes anuals que pels tres cursos de Mecànica tenia consignada, finint el nomenament d'aquesta nova assignatura en la data que fineix el nomenament que l'interessat té pels tres esmentats cursos de Mecànica.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Autoritzar la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a organitzar un Curs preparatori des de gener a juny, la matrícula del qual sigui gratuïta.

Nomenar professor d'aquest Curs preparatori, per la seva durada i amb l'obligació de sis hores setmanals de classe, D. Artur Brugués, amb l'assignació de 100 pessetes mensuals, que percebrà amb càrrec al cap. 73 de l'anex 18 del Pressupost vigent, entenent-se pels efectes de la nòmina que començà en el seu comès el dia 1.r del mes en curs.

— Autoritzar la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a organitzar un Curset de Perfeccionament per fadrins manyans, el qual funcionarà de gener a juny d'enguany.

Nomenar Professors del dit Curset, D. Joan de Lasarte, pels ensenyaments de Matemàtiques i de Dibuix de taller, amb l'assignació de 1,000 pessetes pels sis mesos, i amb sis hores de classe setmanals; i D. Pompeu Turull, per l'ensenyament de Mecànica i Tecnologia, amb l'assignació de 1,000 pessetes pels sis mesos i quatre

hores de classe, entenent-se per als efectes de la nòmina, que començaren en el seu comès el dia 1.r del mes en curs.

Les susdites assignacions seran abonades amb càrrec al cap. 76 de l'anex 18 del Pressupost vigent.

— Acceptar a D. Pompeu Turull i a D. Francesc Pi i Sunyer les dimissions que dels càrrecs de Contramestre de Pràctiques de Taller de la Secció de Manyans i de Professor de Matemàtiques dels dos grups del primer curs de manyans a l'Escola Elemental del Treball, respectivament, tenen presentades.

Comunicar als dimissionaris l'agraïment del Consell Permanent pel concurs intel·ligentíssim que li han prestat durant el temps que han exercit els referits càrrecs.

Concedir, per tal d'atendre a la seva salut, a D. Francesc Gómez i Carbonell, Professor de Física i Química de l'Ensenyament de Fonedors i Modelistes de l'Escola Elemental del Treball, llicència, sense sou, per un termini màxim que finirà el dia 30 del pròxim mes de setembre.

Autoritzar la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a proveir interinament i fins el dia 30 de setembre pròxim, com a màxim, els càrrecs de Contramestre de Pràctiques de Taller de la Secció de Manyans, el de Professor de Matemàtiques dels dos grups del primer curs de manyans, i el de Professor de Física i Química de l'Ensenyament de Fonedors i Modelistes, els quals quedaran vacants en virtut dels anteriors acords.

— Aprovar la disposició de la Direcció de l'Escola Elemental del Treball del dia 16 de setembre de l'any passat, nomenant D. Joan Albert per a regentar interinament l'Ajudantia de la càtedra de motors per a Automobilisme i Aviació, el qual càrrec vacà el 30 d'octubre del mateix any.

Nomenar, fins el 30 de setembre de 1921, Ajudant interí de la càtedra de motors per a Automobilisme i Aviació, D. Pompeu Turull, amb l'assignació anual de 750 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 23 de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent, entenent-se per als efectes de la nòmina que se li reconeix dret a percebre les dotzaves parts que li pertoquin pel temps que interinament ha vingut regentant aquest càrrec en el qual començà el dia 1.r de novembre de l'any darrer.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Nomenar, a partir del dia 1.r del passat mes d'octubre fins el 30 de setembre prepvinent, amb caràcter de Professors interins, D. Paulí Castells, per la càtedra d'Ampliació de Matemàtiques, amb dues hores setmanals de classe i la retribució de 500 pessetes anuals en concepte de gratificació, i D. Ramon Casanovas, per la càtedra de Tecnologia Elèctrica especial, amb dues hores de classe setmanals i l'assignació de 900 pessetes anuals.

Pagar aquests havers amb càrrec al cap. 76 de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

Notícies i documents

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Aquesta Escola assabenta a tots aquells alumnes i ex-alumnes que encara no han recollit llurs dibuixos i llibretes dels dos cursos passats, que per tal de donar facilitats ha designat encara un nou període per al lliurament d'aquells treballs. A l'efecte, durant tota la setmana vinent poden passar a recollir-los, en el ben entès que fora d'aquest termini l'Escola en disposarà com millor li sembli.

També fa avinent a tots els seus alumnes que el dia 3 de gener recomençaren les classes.

Demés, s'inauguraren el Curs de Perfeccionament per fadrins manyans i el Curs preparatori especial per als que desitgin ingressar el vinent octubre en els ensenyament de Fonedors, Modelistes, de Teixits i Filats, d'Indústries Químiques.

Com resten encara alguns llocs vacants en aquests dos nous cursos, es fa públic per aquells obrers que puguin interessar-los, els quals poden passar de sis a vuit del vespre per l'Escola (Urgell, 187).

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Notícies i documents

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

El dia 2 de gener va tenir lloc en el Círcol Egarense de Terrassa la segona de les Sessions d'Art encarregades per aquella entitat a l'Escola. Es va representar l'obra en tres actes de Goldoni *El sorrut benefactor*, traduïda al català per Narcís Oller.

El dia 20, els alumnes Srs. Cumellas, Cristòfol, Trull i Muntal i el Director de l'Escola N'Adrià Gual, varen llegir diverses poesies de Maragall en la vetllada organitzada en honor de l'inoblidable poeta pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, il·lustrant la conferència que en dit acte va donar En Lluís Bertran i Pijoan sobre «Maragall i la seva obra».

El dia 30, en la mateixa entitat abans citada de Terrassa, va celebrar-se la tercera de les dites sessions d'Art, amb la representació de les obres de N'Adrià Gual *Hores d'amor i de tristesa* i *L'última primavera*.

El dia 26 han aparegut les dues primeres obres de la sèrie de publicacions que començà l'Escola. Són aquestes : la conferència de Lluís Nicolau d'Olwer sobre el tema «Del diàleg en la poesia medieval catalana», que va donar en la sessió inaugural del curs 1919-20, i la d'En Frederic Pujulà sobre «Les representacions teatrals en els camps de batalla de França», que va ésser llegida en la sessió inaugural del curs actual.

Durant aquest mes s'han preparat les representacions de teatre català que tindran lloc a Eldorado, els dies 2, 13 i 20 de febrer i 6 i 20 de març vinents. A aquest efecte s'han augmentat els dies i les hores de classe.

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

Autoritzar la Direcció de l'Escola d'Alts Estudis Comercials per a invertir, amb càrrec a la partida núm. 111 del Pressupost vigent, la quantitat de 4,252'68 pessetes, per tal d'atendre les despeses d'instal·lació d'un Museu de Mercologia, així com les altres de material que siguin ineludibles per al bon funcionament de l'Escola.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Acceptar a D. Cristòfol Massó i Escofet la dimissió que té presentada del càrrec de Professor-auxiliar de Moneda i Banca de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, entenent-se que aquesta dimissió no tindrà efecte fins el dia últim del mes que som.

Comunicar al dimissionari l'agraïment del Consell Permanent pel concurs intel·ligentíssim que li ha prestat durant el temps que ha exercit el càrrec esmentat.
(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:
Acceptar a D. Francesc Sirera i Pont la dimissió que del càrrec de Corrector d'Exercicis a l'Extensió d'Ensenyament tècnic té presentada, entenent-se que aquesta dimissió no tindrà efecte fins el dia últim del mes en curs.
Comunicar al dimissionari l'agraïment del Consell Permanent pel concurs intel·ligentíssim que li ha prestat durant el temps que ha exercit el referit càrrec.
Encomanar a la Direcció de l'Extensió d'Ensenyament tècnic que, en temps oportú, faci la corresponent proposta per a la provisió d'aquest càrrec.
(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

Nomenar, interinament, D. Emili Vallès i Vidal, per al càrrec de Corrector d'Exercicis de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, amb la remuneració de 1,800 pessetes anuals, lliures de descompte, que percebrà amb càrrec al cap. 7 de l'anex núm. 19 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

Notícies i documents

Adopció de textos. — Autoritzada pel Consell de Pedagogia en la seva sessió del dia 10 l'adopció provisional de textos editats fora de l'Escola i aprovada per la Secretaria general de l'esmentat Consell l'adopció de la Biblioteca Caro Anchia, han estat tramesos als alumnes els primers exemplars amb els corresponents qüestionaris propis especialment adoptats a les necessitats de l'ensenyament postal.

Textos propis de l'Ensenyament Elemental del Treball. — Ha quedat llest d'estampa el text titulat *Corrents induïts*. Els textos propis editats fins a la data, són els que segueixen:
Aritmètica, sis quaderns; Àlgebra, tres quaderns; Logaritmes, dos quaderns; Geometria, quatre quaderns; Trigonometria, dos quaderns; Mecànica, quatre quaderns; Mecànica dels fluids, un quadern; Electrostàtica, un quadern; Magnetisme i Corrent elèctric, un quadern; Resistència, treball i potència, un quadern; Corrents induïts, un quadern.
Ensenyament. — Consultes ordinàries evacuades, 317; Consultes especials per lletra, 18; Exàmens escrits, segons qüestionari, 195.
Propaganda. — Lletres rebudes, 14; lletres trameses amb prospectes, 14.
Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses, de tràmit i administració, 9; rebudes, 8.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Donar-se per enterat d'una comunicació de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, felicitant la Mancomunitat amb motiu del Concurs obert per l'establiment d'una Escola graduada en la població de Catalunya, que millor respongui a les condicions fixades.
(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Consignar al Consell de Pedagogia la quantitat de 675 pessetes, amb càrrec a la partida núm. 90 del Pressupost vigent, per a subvencionar l'assistència de tres alumnes a un curs de Dactilografia pandactilar de donya Dolors Miralles i Valls; havent de concedir-se aquesta subvenció previ concurs, i quedant facultat el Consell de Pedagogia per a convocar-lo i fallar-lo amb l'oportunitat que cregui convenient, però havent de donar compte del seu resultat al Consell Permanent així que es celebri.
(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
L'organització d'un curs de Preparació de licors i Degustació de vins per als alumnes del grup enològic de l'Escola Superior d'Agricultura, a càrrec del Professor D. Pere J. Girona, amb una durada de tres mesos, dividits en dues parts: la primera, de preparació amb dosatge de vins, destilació de licors, etc., i la segona, consistint en vint sessions de degustació amb tres problemes a cada una; havent de satisfer-se amb càrrec a la partida 329 del Pressupost vigent les despeses que ocasioni aquest curs.
(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Notícies i documents

PROJECTE DE REORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

(Continuació)

IV. *Els estudis especialitzats d'aplicació.* — És tradicional en l'organització de l'Escola Superior d'Agricultura l'acceptar la idea de la necessitat de coronar els coneixements generals agrícoles amb els estudis d'aplicació, fent que el darrer curs tracti matèries especialitzades. La tendència és inmillorable, però és llàstima que per manca de prèvia ordenació i per la insuficiència de mitjans (que ella agrava) aquests estudis no s'hagin pogut fer fins avui en plena eficàcia i amb

l'amplitud exigida per a atendre al màxim de peticions dels alumnes. S'havia arrencat del criteri d'una especialitat rígida, tancada, única, que, donat el reduït de la consignació a ella destinada, obligava organitzar un sol ensenyament, fent que tots els alumnes haguessin de plegar-se a la voluntat de la majoria del curs. Per altra part, la solució teòrica que l'Escola tingui organitzats permanentment uns quants estudis fixes d'especialitat que prenguin tot el curs, és molt desproporcionada als nostres mitjans per la multiplicació de despeses que representa, i també de moment pel nombre dels nostres alumnes, que difícilment omplirien, en ramificar-se en el darrer curs, classes tan diverses. És una vera necessitat proposar una coordinació que permeti sortir d'una manera viable de l'especialitat única, sense caure en exagerades exigències. El problema, mercès a l'organització del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat, pot tenir una adequada solució, d'acord amb les nostres necessitats i també amb els resultats obtinguts en les proves repetides fetes en les nacions estrangeres més avençades.

És que la qüestió — i d'una manera preferentíssima per nosaltres — sobrepassa al caràcter de la pura especialització abstracta, ja que inclou i resol la dificultat exposada en l'anterior capítol d'englobar en un sol ensenyament les especulacions científiques i les realitzacions pràctiques. Fent que el darrer curs sigui d'estudis d'aplicació i especialitats, aconseguirem solventar els defectes de dues activitats que poden semblar divergents, sense deixar d'enriquir als alumnes amb coneixements complets.

Els estudis d'aplicació que formaran el darrer curs, seran de dues maneres : agrícoles i tecnològics. Pels primers hi haurà fixa, per tots els alumnes, una assignatura en la que teòricament i pràcticament s'ensenyarà a projectar i portar una explotació agrícola, a més d'aquelles assignatures, ja especialitzades — viticultura, conreu de l'olivera, d'arbres fruiters, d'hortes, etc., — que formin part de les distintes matèries escollides pels diferents alumnes. Els estudis d'aplicació d'aquesta branca agrícola exigeixen la projectada adquisició d'una finca en la qual, ultra les visites, experiències i pràctiques fetes en el transcurs dels primers anys, els alumnes en el darrer apendran la forma d'explotació. És la finca una veritable necessitat; és un error el creure que una institució científica agrícola en pot prescindir. La discussió del projecte de reorganització de l'ensenyament agrícola a França, recollida en un bon llibre pel diputat M. Plissonnier, il·lustra clarament en aquest respecte. Alguns elements isolats, procedents de l'Institut Agronòmic, proclamen la inutilitat de la finca per un centre superior, fonamentant-se en la decadència que ha sofert la de Noisy-le-Roi agregada a l'Institut, descuidada i poc visitada. Però, el mal prové de la defectuosa situació, a 21 quilòmetres de París, amb el que està enllaçada amb pocs trens que hi posen vora de dues hores en el viatge. Recull aquesta nota l'Associació d'Antics alumnes que en la seva resposta a la informació, diu : «Quan teníem la finca més aprop, a Joinville-le-Pont, amb camps d'experiències i laboratoris, fou la gran època, la dels treballs de Aimé Girard, de Schloessing, de Müntz, de Vesque, de Prilleux, del mateix Pasteur.» Demostració palesa que el completar una institució científica amb una finca no pertorba els treballs d'investigació, ans al contrari, els esperona. I com que demés és convenient arrodonir els coneixements teòrics amb els pràctics, en la reorganització esmentada, coincidint amb la solució trobada anàlogament a Alemanya, s'obliga als alumnes de l'Institut Agronòmic que vulguin dedicar-se a l'agricultura a seguir un curs d'aplicació agrícola a l'Escola Nacional de Grignon, que té anexe una finca ben extensa. Creiem fàcil treure d'aquestes dades dues conclusions concretes : 1.ª, la necessitat d'adquisició d'una finca, vora de Barcelona, amb fàcils comunicacions, essent de menor importància la seva extensió; 2.ª, la conveniència de què els alumnes, a més de les pràctiques fetes a la finca en el transcurs de la carrera, de les assignatures corresponents, apliquin a l'últim any llurs coneixements a una explotació agrícola.

Donat que a la finca s'instal·la l'Escola de Zootècnia amb un nombre adequat d'animals, és excusat el dir que al propi temps que les aplicacions agrícoles s'hi faran en ella les ramaderes; com també en altra branca tots els projectes, pràctiques i realitzacions d'enginyeria rural.

Els estudis d'aplicació tecnològica comprenen els de les indústries directament derivades de l'agricultura. També semblant al fet al ram purament agrícola, les nacions europees tenen muntades o projecten les instal·lacions corresponents. Així per exemple, l'Institut Agronòmic de Berlín, a més de l'Escola d'aplicació agrícola, i la de Geodèsia i Enginyeria rural, té diverses escoles d'aplicació tecnològica, en les que hi han instal·lades veritables fàbriques de sucre, de farina i pa, de cervesa, de vinagre, destil·leries, etc. Que en conjunt tenen un pressupost de 1.062,500 marcs (dades anteriors a la guerra) superior encara al ja important de 800,000 marcs propi de l'Institut. França està muntant aquests centres d'aplicació tecnològica en les escoles nacionals que ja tenen algunes instal·lacions semblants, distribuint les diverses matèries segons la situació geogràfica : a Grignon, sucre, cervesa, destil·leria, llets i formatges, avicultura, apicultura; a Rennes, sidra, llets, fruiterars i conserves, regadius i drenatges; a Montpellier, conreus, meridionals i colonials, i en especial viticultura, enologia i elaiotècnia. Totes aquestes matèries diverses i lliurement elegibles formen part de l'anomenada secció normal superior, coronament aplicat dels estudis teòrics prèviament cursats.

Una organització semblant és la projectada per a la nostra Escola; el Departament d'Agricultura té el pla de crear una sèrie de nuclis, que ja sorgeixen espontàniament del seu desenrotllament, i que formaran els centres d'aplicació. En el pressupost extraordinari aprovat per la darrera Assemblea de la Mancomunitat hi figuren consignacions per a la creació d'una instal·lació enològica, una elaiotècnica, altra de conserves, una secció de fermentacions; s'inicien l'Institut de Patologia vegetal i el de Mecànica aplicada; el Servei forestal; és un fet la fundació de l'Escola de Zootècnia amb totes les seves derivacions a les indústries ramaderes. Indubtablement aquests nuclis, — que per altra part, tancant la cadena, poden ésser per la seva permanència centres d'investigacions — poden servir per als estudis d'aplicació, i la seva existència és la que ens facilita un professorat apte i especialitzat sense haver d'ésser una càrrega feixuga permanent amb caràcter de tal, i un material adequat i suficient, fent-nos possible l'evitar les especialitats mal donades i l'haver de trametre un any els alumnes a Vilafranca i a Reus, altre any a l'estranger, signe evident d'una organització precària i defectuosa. Donada la modèstia de mitjans i el reduït dels alumnes, no podem, com abans hem dit, fixar especialitats permanents, havem cada any, segons les demandes dels deixebles, de determinar els estudis d'aplicació de l'any vinent, dintre les disciplines fixades en el pla d'ensenyament. Però, sense el lligam limitatiu de les matèries úniques, al contrari fent combinacions complexes en les quals es puguin seguir diferents estudis d'aplicació tecnològica, essent solament fixes per tots, els agrícoles. Remarquem que els escolars, en resposta a la informació oberta, patrocinen unànimament una informació semblant a la indicada, però més àmplia

encara, no amb matèries, sinó amb assignatures de lliure elecció, impossible com hem dit d'acceptar íntegra en la pràctica, però susceptible d'ésser encarrilada en els acords de cada curs. D'aquesta idea, ressò dels mosaics nodrits d'assignatures i especialitats que la seva potència econòmica permet a les universitats nord-americanes, i de l'organització dels estudis d'aplicació en els centres d'ensenyament europeus, en treiem les normes del nostre projecte, degudament articulades en l'estatut de les que creiem en pot sortir una coordinació adequada i orgànica.

Pel raciocini i l'experiència pròpia havíem arribat a concretar aquestes conclusions, en veure més tard en estudiar la qüestió, que després de llargues proves eren elles les més generalitzades arreu, s'aferma amb caràcters gairebé de certesa, la nostra creença en la seva eficàcia.

V. *El grau de Tècnic agrícola.* — Adjuntar un grau elemental a una Escola Superior d'Agricultura, és una cosa lògica i raonada, perquè és una necessitat completar l'estol dels enginyers amb el dels tècnics, i perquè s'aprofiten amb reduïdes despeses suplementàries, els edificis, el material, el professorat, l'ambient i tradició de l'Escola. Són molts els joves fills de propietaris de mitjanes explotacions i altres que volen adquirir coneixements agrícoles, però la situació dels quals no els permet seguir una carrera de cinc anys de durada, als que escauen els estudis de Tècnic que poden fer-se en dos cursos. És probable, i a l'ensems natural i aventatjós, que un cop arrelat arribi a ésser més nodrida la matrícula en aquest grau que en el superior, perquè el nombre de tècnics que l'Agricultura necessita ha de créixer ben de pressa. Avui encara pot semblar exagerat el dir que una explotació agrícola per petita que sigui requereix una direcció tècnica, però cal considerar tan sols la manera ràpida com s'esmicola el concepte de l'explotació agrària isolada, indefensa davant els tractes comercials en gros i la lluita econòmica. Es fa precís conrear millor, extreure majors collites, organitzar-se per a poder vendre en bones condicions, exportar si és precís; viure, no reclòs, sinó en relació constant amb les demandes del món. La complexitat d'aquests problemes fan compendre la necessitat dels tècnics, als quals s'haurà de deure un augment de la producció i la seva valoració, un important millorament econòmic.

Tenint aquestes consideracions en compte, l'Escola des de la seva creació té establert el grau mitjà; però defectes d'organització feren que els alumnes no hi acudissin. Un sol es matriculà en els quatre primers anys, uns quants més, però no gaires, en el següent, i això obligà llavors a pensar en una nova organització que no ha donat tampoc els resultats que d'ella s'esperaven. I és que resulta difícil organitzar un ensenyament mitjà, elemental, amb els elements materials d'un ensenyament superior, sense una finca en explotació. És de creure que l'adquisició d'aquesta contribuirà d'una manera decisiva en el desenrotllament del grau de Tècnic agrícola.

La idea del pla primitiu consistia en aprofitar per a establir els dos cursos del grau de Tècnic, les assignatures essencials del d'Enginyer. L'orientació no la creiem equivocada, estimant que l'equivocació era de l'acoblament, la distribució de les matèries. Per això, en el nostre projecte tornem en part al mateix principi, partint d'un nou acoblament i creant unes assignatures pròpies del grau, indispensables. No pot fer-se un encaix, una adaptació absoluta; resulten vistes unes matèries amb excessiva extensió i en falten, en canvi, altres d'essencials. És ço que ocorria amb el pla primer; resultaven desproporcionadament llargues les assignatures de l'any preparatori del grau d'Enginyer, que els Tècnics seguien íntegres, i aquesta amplitud obligava a prescindir d'assignatures tan necessàries com la Botànica, la Geologia, la Topografia, les Construccions rurals, la Mecànica agrícola, l'Anàlisis químic, les Indústries agrícoles, la Biologia i la Patologia vegetal. ¿És possible formar un bon Tècnic que no tingui ni rudimentaris coneixements de les matèries esmentades? No. Aquesta evidència portà a la reorganització de l'ensenyament.

La modificació fou radical. A l'estret lligam entre els dos graus succeí una orientació no sols diferent, sinó potser antagònica. Es féu el pla d'ensenyament a base de cursets intensius mensuals (excepcionalment bimensuals o quinzenals), a raó de tres coincidents cada mes, ço que fa un total de quaranta set cursets en els dos anys. Aquesta multiplicitat era deguda al desig d'atreure als elements de fora de l'Escola als que interessés alguna matèria isolada, independent, però el cert que no ha tingut lloc l'afluència esperada; potser pel nombre excessiu de cursets, pel conjunt que a part difús, per l'enquadrament reglamentat en dades fixes, perquè en resum un curs pels elements forans només pot organitzar-se amb oportunitat i en el lloc que segons el moment convingui. Nosaltres també volem organitzar cursets isolats per als agricultors i els elements que no segueixin reglamentàriament la carrera, i precisament els nuclis d'estudis d'aplicació seran una base per a aconseguir-ho. Però el resultat d'englobar les dues coses ha estat el sacrificar als elements de fora que tampoc han vingut els alumnes del grau de Tècnic que, joves i poc preparats, s'han desorientat davant la ingidora successió de matèries noves, cansats amb la forma intensiva dels cursos, fent — junt amb la no obligació de sofrir exàmens — que no hagin tret el profit desitjat de l'ensenyament.

Els cursets intensius han de dedicar-se a gent ja preparada en la matèria de què es tracta, gent que en tinguin coneixements dispersos, vagues suggestions, unes certes i altres errònies, que en el curset es revisen i metoditzen. És llavors que unes poques lliçons donen un fruit riquíssim, però fer entrar amb una premura barroera, disciplines noves en cervells verges, és un impossible, un error psicològic i pedagògic, oposat a la forma humana d'adquirir-se el coneixement, procés d'elaboració i sedimentació, fins en part fora de la zona de la consciència, que exigeix com un factor imprescindible el temps. Error encara exagerat amb la coincidència de diversos cursets en el mateix moment i la seva renovació rapidíssima. Aquestes causes han portat a l'unànime parer dels professors que han estat en contacte amb els alumnes que calia modificar l'organització actual.

En el nostre projecte es torna parcialment a l'orientació primera, a un acoblament dels dos graus, fent que els Tècnics segueixin junt amb els Enginyers algunes assignatures. Però no és possible un acoblament absolut, essent forçosament necessari l'establir algunes assignatures especials per als Tècnics: les de ciències fonamentals, que solament deuen posseir en una mesura que faci intel·ligibles les aplicacions, però no amb la pregona i acurada detenció dels Enginyers. Precisament hem remarcat que patia el pla primitiu de donar amb excessiva extensió aquestes matèries, fent que faltés espai per altres d'essencials que mancaven.

No hem d'insistir més en l'exposició del pla projectat, que es detalla en el següent capítol. No deixem de reconèixer que en teoria fóra més avantatjós que totes les classes per als tècnics fossin exclusivament dedicades a ells, ja que són diferents les característiques dels ensenyaments; però això especulativament cert, que constituïa l'orientació recomanable del pla en vigència, no era una realitat, puix que donada l'extensió semblant de moltes assignatures venien a ésser les dues classes

Mancomunitat de Catalunya
MAPA
de
Comunicacións telefòniques
a fi de 1917.
Signes convencionals
Línies interurbanes
" urbanes
Interurbanes de la Cª Peninsular
Lleida
Barcelona
Tarragona
Girona

LLEIDA
TARRAGONA
Tortosa
Reus
Valls

repeticions gairebé iguals d'una mateixa lliçó. Pot evitar-se aquest mal efecte amb el sistema projectat, ja que amb les classes excessivament nombroses el professor pot seguir sense esforç els avenços dels alumnes encarrilant-los a la direcció que li sembli, exigint d'ells major o menor profunditat científica en relació amb la prèvia preparació. Si més endavant, i seguint la seva trajectòria, l'Escola continua desenrotllant-se i es fan massa nodrides les classes dels dos graus reunits, haurà arribat l'avinentesa — encara no necessària avui — de desglobar-los per complet. Estarà llavors la finca en ple funcionament, i potser (cosa avui impossible perquè la finca ens manca) convindria preferentment portar a ella els Tècnics, seguint una evolució normal i senzilla perquè repetim el nostre convenciment que el posseir una finca per a pràctiques ha de tenir com a conseqüència una expansió major del grau de Tècnic agrícola.

En els dos anys d'estudis els alumnes adquiriran complets els coneixements generals agrícoles, podent matricular-se si ho desitgen en el darrer curs d'aplicació. És més, creiem que es deu estimular-los perquè hi assisteixin donant-los-hi un certificat d'assistència i aprovació.

El temps dirà, segons com es desenrotlli el grau de Tècnic, i segons les mateixes tendències dels deixebles, si convé convertir aquest curs facultatiu en obligatori.

VI. *El pla d'ensenyament.* — Exposades en els anteriors capítols les orientacions generals del nostre projecte, i les consideracions que ens han fet pendre-les, podem ja transcriure, amb unes breus notes aclaratòries, el pla d'ensenyament proposat. El curs complet és dividit, pel grau d'Enginyer, seguint la norma actual, en assignatures trimestrals i semestrals, i pel grau de Tècnic en tres trimestres, havent-hi matèries que entren en una sola d'aquestes unitats i altres que per la seva major extensió en comprenen dues o més.

Grau d'Enginyer agrícola

Primer curs

	Trimestre	Semestre
Àlgebra	6	
Geometria i Trigonometria		6
Química general	6	6
Organografia i fisiologia vegetal	6	
Botànica descriptiva		6
Histologia	6	
Geologia		6
Dibuix	4	4

Segon curs

Complements de matemàtiques (nocions de Geometria analítica i càlcul infinitesimal)		6
Topografia	6	
Física	6	6
Anàlisis químic general i de terres, adobs, productes agrícoles, etc.		6
Agrologia	6	
Fitotècnia general		6
Legislació agrícola	6	
Dibuix (el trimestre topogràfic)	4	4

Tercer curs

	Trimestre	Semestre
Microbiologia agrícola	6	
Organografia animal i zoologia		6
Meteorologia	6	
Mecànica agrícola		6
Fitotècnia especial	6	6
Economia rural	6	
Comptabilitat agrícola		6

Quart curs

Nocions de Patologia animal	6	
Patologia vegetal		6
Arboricultura	6	
Zootècnia	6	6
Biologia aplicada		4
Electrotècnia agrícola	6	
Construccions rurals i hidràuliques		4
Indústries agrícoles		6

Cinquè curs

Projecte d'explotació agrícola	6	6
Geografia i comerç agrícoles	6	
Assignatures d'ampliació i aplicació de les següents especialitats: Viticultura i Enologia; Oleicultura i Elaiotècnia; Fruiterars i Hortes i Indústries derivades; Boscos i Indústries derivades; Enginyeria rural; Ramaderia i Indústries derivades	12	18

Ingrés. — Per a matricular-se de primer curs del grau d'Enginyer agrícola, cal sofrir un examen d'ingrés, que comprèn les matèries: Nocions de Matemàtiques (Aritmètica, Àlgebra i Geometria). Nocions de Física i Química. Geografia. Exercicis de lectura i escriptura en català o castellà (segons la seva nacionalitat), i traducció de la llengua francesa o italiana, ajustant-se a qüestionaris que es facilitaran a qui els demani.

Tots els anys, des del gener fins a l'acabament del curs, es donarà a l'Escola d'Agricultura una classe de les matèries que comprenen l'examen d'ingrés per aquells alumnes que vulguin preparar-se a la mateixa Escola.

Demés, s'admetran, en substitució de l'esmentat examen d'ingrés, els certificats d'Instituts de segona ensenyança i Centres docents que ofereixin, a judici de la Direcció i Claustre de Professors, prous garanties i que demostrin que els aspirants han cursat en els indicats establiments les matèries exigides.

Revàlida. — Abans de revalidar-se hauran de demostrar els alumnes posseir coneixements de la llengua anglesa o alemanya.

Els exercicis de revàlida consistiran en la presentació d'una Memòria i l'examen i discussió de la mateixa en la forma fixada pel Reglament.

Analitzant el pla d'ensenyament exposat és fàcil veure'n les característiques més sobresortints. En línies generals segueix directrius semblants a les de l'actualment vigent, per dues raons: la una perquè és impossible defugir d'un cert ordre general marcat pel mateix caràcter de les disciplines, les primeres, les fonamentals que han de formar l'inici del procés a desenrotllar posteriorment en les assignatures aplicades; l'altra, perquè tota Escola es crea una tradició, i un canvi sobtat innecessari porta una solució de continuïtat pertorbadora. Però, innovacions importants, modifiquen, completen i matisen en pla avui en vigència.

El primer curs el formen coneixements bàsics; hi ha una assignatura afegida, la Histologia, tan necessària en els estudis inicials de les ciències naturals. Continuen en el segon curs les assignatures de coneixements generals que es complementen; es comencen a empendre estudis fonamentals agrícoles, i se'n inicien altres d'aplicació, com la Topografia, a la que s'afegeix el Dibuix topogràfic i l'Anàlisi químic, al qual es dóna un caràcter marcadament agrícola.

El tercer i quart curs estan integrats per assignatures del cos de la carrera, de les que se'n poden dir clàssiques; senyalem només, per tant, les novetats o modificacions. S'amplia l'Organografia animal i Zoologia per a poder incloure en aquesta, extensament, l'entomologia, l'estudi previ de la qual té tanta importància per al coneixement eficaç de la Patologia vegetal. Es divideix la Biologia en dues assignatures ben diferenciades, les dues indispensables : la Microbiologia agrícola i la Biologia aplicada. S'afegeixen unes nocions de Patologia animal. Es separa la Meteorologia (les causes i efectes de la qual tenen una alta valor en l'Agricultura) de la Física, de la que ara en formava un apèndix de darrera hora. S'estén el camp de les Indústries agrícoles, per a fer-hi compendre l'Enologia i l'Elaiotècnia tan desenrotllades en la nostra terra, avui no estudiades fora de l'especialitat; i finalment, es conserven en relació amb la seva importància les assignatures antigues, modificant la seva estructura per a combinar-les harmònicament.

El darrer curs d'estudis d'aplicació està format per dues assignatures fixes : Projectes d'explotació agrícola que dura tot l'any i Geografia i comerç agrícoles, trimestral, i la resta del temps s'ompla amb assignatures vàries d'ampliació o d'aplicació tecnològica de les especialitats senyalades i amb la forma indicada en un capítol anterior.

Grau de Tècnic agrícola

Primer curs

	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Problemes de matemàtiques	6		
Física i Meteorologia		6	6
Pràctiques de Química general	6		
Anàlisis químic general i de terres, adobs, productes agrícoles, etc.		6	6
Geologia	6		
Legislació agrícola	6		
Economia rural	6		
Comptabilitat agrícola		6	6
Dibuix		6	
Organografia vegetal i Botànica		6	
Organografia animal i Zoologia			6
Fitotècnia general			6

Segon curs

Fitotècnia	6	6	6
Arboricultura	6		
Zootècnia	6	6	6
Topografia	6		
Electrotècnia agrícola	6		
Construccions rurals i hidràuliques.		6	
Mecànica agrícola		6	6
Patologia vegetal			6
Indústries agrícoles		6	6

Curs facultatiu. — Els alumnes que ho desitgin podran seguir un tercer curs, que comprengui assignatures d'aplicació de les mateixes que es donen en el darrer curs del grau d'Enginyer.

Assignatures comuns als dos graus. — Les assignatures comuns als dos graus, són : Anàlisis químic i de terres, adobs i productes agrícoles; Legislació agrícola; Economia rural; Comptabilitat agrícola; Fitotècnia; Arboricultura; Zootècnia; Topografia; Mecànica agrícola; Electrotècnia agrícola; Indústries agrícoles.

Ingrés. — Per a matricular-se de primer curs del grau de Tècnic agrícola cal sofrir un examen d'ingrés, que comprèn les matèries : Nocions d'Aritmètica i Geometria, Exercicis de lectura i escriptura de català o castellà, i traducció de la llengua francesa o italiana. Els alumnes que ho desitgin podran assistir a les classes corresponents del Curset preparatori donat a l'Escola des del gener a juny. S'admetran també en aquest grau, i en substitució de l'examen d'ingrés, els certificats d'Instituts i Centres docents que demostrin que els aspirants han cursat les matèries exigides.

Revàlida. — Els exercicis de revàlida consistiran en la presentació d'una Memòria i l'examen i discussió de la mateixa. El tema de la Memòria es referirà a un projecte d'explotació agrícola.

L'ensenyament del grau de Tècnic té una menor durada i una major densitat que el d'Enginyer, perquè no exigeix l'ampla i ferma preparació científica general, la cura minuciosa i lenta necessària per a cercar la causa pregona de les coses, les hores lliures pels treballs de laboratori. El primer curs es compon preferentment d'assignatures fonamentals, estudiades solament amb l'extensió precisa per a fer comprensibles les d'aplicació posteriors que formen el segon curs, i que comprenen els coneixements generals aplicats agrícoles. Repetim que els Tècnics que en acabada la carrera volen ampliar un sector dels seus estudis, poden seguir el curs d'especialitat i aplicació del grau d'Enginyer.

Es senyalen en el Reglament les normes de matrícula i examen, i es diu que els alumnes no podran presentar-se a examen d'una assignatura sense la prèvia aprovació de les que li serveixen de fonament. Això exigeix tenir determinat l'ordre de prelació d'exàmens de les assignatures d'una mateixa branca de coneixements, el que podria ésser el següent:

Grau d'Enginyer agrícola. — Àlgebra; Geometria i Trigonometria; Complements de matemàtiques; Física; Topografia; Mecànica agrícola; Electrotècnia agrícola; Meteorologia; Construccions rurals i hidràuliques. Química general; Anàlisi químic; Indústries agrícoles. Organografia i fisiologia vegetal; Geologia; Botànica descriptiva; Agrologia; Fitotècnia general; Fitotècnia especial; Arboricultura; Patologia vegetal. Organografia animal i Zoologia; Nocions de Patologia animal; Zootècnia; Patologia vegetal; Patologia animal. Microbiologia agrícola; Biologia aplicada.

Grau de Tècnic agrícola. — Problemes de matemàtiques; Física i Meteorologia; Topografia; Mecànica agrícola; Construccions rurals i hidràuliques; Electrotècnia agrícola. Pràctiques de química general; Anàlisi químic; Indústries agrícoles. Organografia vegetal i Botànica; Fitotècnia general; Fitotècnia especial; Arboricultura. Organografia animal i Zoologia. Zootècnia.

Els detalls complementaris que fan referència a altres modalitats de l'estudi i surten del quadre estricte del pla d'ensenyament, vénen inclosos en el Projecte de Reglament proposat.

(No acaba.)

— Per a facilitar la preparació dels alumnes que desitjant seguir l'any vinent els estudis de primer curs a l'Escola Superior d'Agricultura no tinguin aprovades

en centres docents importants les assignatures corresponents a les matèries de l'ingrés, i vulguin preparar-se a la mateixa Escola, aquesta obra un curs preparatori semestral, en el que s'estudiaran : Nocions de matemàtiques (aritmètica, àlgebra, geometria i trigonometria), Nocions de Física i Química, Geografia, Gramàtica (exercicis de redacció i ensenyament general literari) i llengua francesa. La matrícula estarà oberta del 29 de desembre a 9 de gener, de nou a dotze i de tres a sis, a la Secretaria de l'Escola (Urgell, 187, Barcelona), començant el curs el dia 10 del mateix mes.

— Ha quedat oberta a l'Escola Superior d'Agricultura la matrícula del curs preparatori d'ingrés que començarà el dia 10 de gener, com també la de les assignatures semestrals ordinàries, tancant-se les dues el dissabte, dia 8 de gener. Les inscripcions han de fer-se a la Secretaria de l'Escola (Urgell, 187, Barcelona).

— L'Escola Superior d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, obra un curset de Degustació de vins i begudes anàlogues esperitoses formant part del pla d'estudis del grau d'Enginyer agrícola, especialitat enològica.

El curs, a càrrec del Dr. Pere J. Girona, es donarà en la nova aula de degustació, acabada de construir exprofés i dotada de totes les instal·lacions, utillatge i material que cal al desenrotllament sistemàtic del mateix. Aquest tindrà un caràcter exclusivament pràctic i es desenrotllarà mitjançant la degustació de nombroses mostres de vins de totes qualitats i procedències, tant catalanes com d'altres regions espanyoles, i de les més acreditades marques estrangeres, proposant-se, a l'efecte, problemes escalonats que els assistents resolen segons el seu dictamen donat per mitjà d'una puntuació posada en el corresponent butlletí.

De cada una de les sessions se n'aixeca acte i es comparen detingudament els dictàmens a l'objecte d'anar educant progressivament el paladar en l'apreciació de la munió de particularitats que ofereixen els diversos vins. S'obté, així, un criteri organolèptic molt útil a les persones que en un concepte o altre han d'elaborar, manipular, comprar o vendre vins, anant-se formant com una Escola de tastadors consemblant a les que existeixen en les regions de vins més acreditades.

Per analogia de procediment i per a complement de l'educació del tast es completen cada una de les sessions amb la degustació de vins generosos, tant secs com dolços, escumosos, licors i sidres, resultant així un conjunt de problemes resolts ben arrodonit i interessant.

A l'efecte d'estendre aquesta ensenyança tan útil i ja arrelada en altres punts, l'Escola Superior d'Agricultura, com ho ha fet ja en dos anys anteriors, admetrà a matrícula, a més dels cursants de l'especialitat vitivinícola, a les persones estrangeres que vulguin seguir el curs, en un nombre de dotze places.

Les lliçons es donaran els dimarts, dijous i dissabtes, de dos quarts de dotze a dos quarts d'una, durant els mesos de febrer i març, essent el preu de la matrícula de 25 pessetes. Queda oberta la inscripció en la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187), on poden també dirigir-se els que desitgin més detallades informacions.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

PERSONAL

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat que el Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, usant de les facultats que se li concediren en reunió del 18 de novembre darrer, havia nomenat mosso encarregat dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Ramon Jaques i Piñol, amb el sou de 1,825 pessetes anuals, amb càrrec a la partida 304 del Pressupost vigent, a comptar del dia 1.r de desembre proppassat.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

SERVEIS DE RAMADERIA

Donar-se per informat del resultat del Concurs de bestiar porquí celebrat a Ripoll el dia 6 del mes que som, a càrrec de la Mancomunitat i amb la cooperació de l'Asociación General de Ganaderos del Reino.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Concedir l'auxili tècnic sol·licitat pel Sindicat Agrícola d'Olesa de Montserrat per la construcció d'un Celler Cooperatiu, mitjançant el pagament de 150 pessetes, tal com es fixa en l'acord pres el 4 de desembre de 1919, per la concessió d'aquesta mena de beneficis.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

Concedir al Sindicat Agrícola de Guissona i sa comarca un curset de vuit lliçons sobre conreu de cereals, preferentment del blat, mitjançant el pagament de 250 pessetes que té ofertes, pagant-se la resta de les despeses amb càrrec al cap. 312 de l'actual Pressupost de la Mancomunitat de Catalunya, fins a la quantitat de 500 pessetes.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

REPOBLACIÓ FORESTAL

El Conseller-ponent dels afers d'Agricultura Sr. Mias exposà al Consell que en constituir-se la Comissió de Repoblació forestal nomenada en la reunió del dia 10 de desembre darrer, es cregué convenient estendre la seva acció a les tasques del sanejament de terrenys, i atenent que part dels treballs que s'hauran d'empendre entren en la qualificació d'obres hidràuliques, proposà que formés part de la referida Comissió el Conseller-ponent d'Obres hidràuliques, D. Macià Guarro, acordant-se en aquest sentit.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

Notícies i documents

SERVEIS DE RAMADERIA

El Professor d'Avicultura Sr. Castelló, per encàrrec dels Serveis de Ramaderia, donarà una sèrie de conferències al pla de Barcelona, les quals seran preparatòries del Concurs d'animals de corral (galls, conills, ànecs) que la Mancomunitat i la Junta Regional de Ramaderia celebraran pròximament al Prat de Llobregat.

La primera d'aquestes conferències es donarà el dissabte al vespre a Sant Joan Despí, i seguidament, el diumenge al matí al Prat de Llobregat, a la tarda a Gavà, el dilluns a Papiol, i el dimecres a Santa Coloma de Gramanet.

— El Concurs de bestiar boví lleter que realitzarà la Mancomunitat per a la Plana de Vich, és molt probable que es celebri el dilluns de Pasqua.

— A causa de la persistència de la glossopeda en alguns indrets del Bergadà, el Concurs boví que la Mancomu-

nitat havia de celebrar pròximament en aquella comarca, queda ajornat fins que hagi desaparegut el mal de peu.

— S'ha remès als industrials que transformen el pèl i pells de conill, una comunicació preguntant-los-hi quina raça o races de conills desitjarien que criessin els pagesos, a l'objecte d'harmonitzar la producció de carn amb la producció de pèl i pells, base de moltes indústries establertes a Catalunya.

Una pregunta semblant s'ha dirigit als propietaris de les indústries de la ploma de l'aviram.

Els Serveis de Ramaderia tindran molt en compte l'opinió dels referits industrials, en redactar les bases de Concurs d'animals, Concurs que la Mancomunitat inaugurarà pròximament.

A l'ensems preguem a tots els industrials que no hagin rebut la pregunta formulada més amunt, que es donin per convidats i es serveixin pendre part a l'enquesta, remetent la seva opinió, quant més aviat millor, als Serveis de Ramaderia (Urgell, 187).

— Són en majoria els Ajuntaments que han remès les dades demanades pels Serveis de Ramaderia perquè servissin d'estudi per establir la fórmula de la nova tributació als escorxadors, la qual fórmula beneficiarà a l'ensems al productor i consumidor de carn.

— La Mancomunitat i la Junta regional de l'Asociación General de Ganaderos han acordat celebrar conjuntament els Concursos d'animals de corral.

El primer d'aquests Concursos per a gallines, ànecs i conills es celebrarà a la comarca del Baix Llobregat i l'immediat al Penedès.

— Pels Serveis de Ramaderia s'han practicat inspeccions als reproductors premiats en els Concursos de Cerdanya i Urgell.

— El dia dels Reis es celebrà a Ripoll l'anunciat Concurs de bestiar porquí de la Mancomunitat de Catalunya i Asociación General de Ganaderos, el qual es veié, malgrat el temps, molt concorregut.

L'acte fou presidit per l'Alcalde Sr. Cerdà, regidors, veterinaris i ramaders de les comarques interessades.

El Jurat, compost pels Srs. Sèculi, Pallí, i Rossell i Vilà, President, Vocal i Secretari respectivament, atorgà els premis següents, menys el primer que es declarà desert.

Verros : Segon premi, 350 pessetes al propietari En Josep Jou, de les Lloses; tercer premi, En Josep Gili, de la Parròquia de Ripoll; quart premi, En Manuel Peramau, de Campdevànol.

Truges : Primer premi, de 200 pessetes, a En Francisco Soldevila, de la Parròquia de Ripoll; segon premi, D.ª Margarida Serra, de Campdevànol; tercer premi, En Josep Campalans, de Ripoll; quart premi, En Manuel Peramau, de Campdevànol; cinquè premi, N'Esteve Vilarrasa, de la Parròquia de Ripoll; sisè premi, En Ramon Manso, i el setè, a En Pere Palau, ambdós de la Parròquia de Ripoll.

Els premis oferts per l'Asociación General de Ganaderos foren tres, de 100 pessetes cada un, a les porcellades propietat d'Esteve Verdaguer, Jaume Pascal, de Ripoll, i Ramon Manso, de la Parròquia de Ripoll.

El veredicte, previ una petita crítica del President i Secretari del Jurat, fou ben rebut pel públic.

— La Cambra i Sindicat Agrícola de Vich han demanat que el Concurs de vaques lleteres que s'havia de celebrar pel març, es traslladi al mes de maig a causa dels freds. Aquest Concurs devia celebrar-se per la tardor, però se suspengué per la glossopeda.

— Ha sortit cap a Viladonja (Ripollès) el tècnic clínic Sr. Danés, per a estudiar una malaltia desconeguda que s'ha presentat en el bestiar de llana d'aquella comarca.

— El diumenge estigué a Santa Coloma de Queralt el Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, assistint a una reunió que hi hagué al Sindicat de dit poble, a l'objecte d'ultimar els detalls del Concurs de bestiar de llana que es celebrarà en aquella població el 21 de març.

La *Gaceta de Madrid*, del dia 9 d'aquest mes, porta las bases d'un concurs obert per la Mancomunitat de Catalunya per a l'adquisició d'una finca destinada a Escola de Zootècnia i altres Serveis de la Mancomunitat. La finca deurà tenir 15 hectàrees de regadiu i 10 de vinya com a mínimum.

Els propietaris a qui pugui interessar-los el coneixement detallat de les bases, poden dirigir-se per carta al Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura (Urgell, 187, Barcelona).

— Diversos elements de la comarca del Penedès han sol·licitat un Concurs d'aviram.

La Mancomunitat junt amb l'Asociación General de Ganaderos del Reino, té en estudi la realització immediata de Concursos d'animals de corral.

REPOBLACIÓ FORESTAL

El dijous a la tarda, al Palau de la Generalitat, va reunir-se la Comissió de Repoblació forestal recentment creada per la Mancomunitat per a entendre en tot el que fa referència amb la conservació i foment de la riquesa forestal.

Degut a l'íntima solidaritat que existeix entre la repoblació forestal i el sanejament de terrenys pantanosos, formarà part de dita Comissió el Conseller-ponent d'Obres hidràuliques.

La circumstància d'haver-se constituït aquesta comissió en una època en què la discussió dels Pressupostos està força avançada, tal vegada retardi la realització d'alguns projectes de la major importància per la causa forestal. No obstant, la Comissió començà l'estudi de diverses qüestions, dedicant una atenció preferent a la conveniència de la implantació d'un viver, propaganda forestal per mitjà d'articles i escrits en revistes, diaris..., incendis de boscos, guarderia forestal, etc., estimant ésser molt convenient que la Mancomunitat continuï, amb la major intensitat possible, facilitant als particulars, llavors, plantes, i tota mena de dades respecte a repoblacions; assenyalant, a tal objecte, el dijous hàbil de cada setmana perquè el Secretari de la Comissió estigui a disposició del públic, d'onze a una, al Palau de la Diputació, per a atendre les consultes i preguntes que se li desitgin fer, tan de paraula com per escrit.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Conferència a Vilanova i Geltrú. — Invitat, demés d'altres persones, el Cap d'Acció Social Agrària, per la Comissió organitzadora d'una cooperativa de producció i venda en aquella ciutat, el Sr. Rendé hi donà, el dia 17 de gener, una conferència sobre l'esmentat tema.

Començà remarcant el bé que significa per una comarca el fet que sigui la seva capital la qui impulsi el moviment social agrari, perquè més enllà, alliçonat per la pràctica, haurà de convertir-se en conseller dels pobles del contorn.

Enumerà els aventatges ja ben sabuts i estudiats pels nombrosos Cellers cooperatius que avui existeixen a Catalunya, que ens han de proporcionar aqueixes institucions. Senyalà el perill que podria venir en la construcció de l'obra donada la puja de tot el que per ella es necessita, perill que pot conjurar-se si hi ha seny en els capdavanters i són els números i el càlcul el qui domini en l'empresa i no l'entusiasme mal portat.

Afegí que, tot i costar més diners que quan es construïren els primers cellers a Catalunya, cal pensar que dos anys de retard esperant l'abaratiment del cost de l'obra (que ningú ens assegura que vindrà) ens costarien molt més cars que no pas fent l'obra immediatament.

I terminà, en nom de la Mancomunitat de Catalunya, i en especial de la Secció d'Acció Social Agrària, oferint els seus serveis. Els digué als agricultors de Vilanova que no havien d'ésser els pobles del voltant qui diguessin : «Vilanova : aixeca't i camina!», sinó que haurien d'ésser ells que diguessin : «Pobles germans : aixequeu-vos i seguiu!».

Conferència a Manlleu. — El dia 18 de gener, el Sr. Rendé, invitat pel Consell directiu del Sindicat Agrícola de Manlleu, donà en l'estatge social del mateix una conferència sobre la necessitat de què el Sindicat estableixi la Caixa rural.

Començà exposant els inconvenients que porta a un Sindicat que, com el de Manlleu, es dedica a la venda dels seus productes, la manca d'un capital per a atendre a les seves operacions.

Va fer una comparació entre l'estat en què es trobava el crèdit en general, fa alguns anys, quan en aquell local mateix, en fundar el Sindicat, els parlava als pagesos de Manlleu, i avui, que per raons d'una crisi mundial el diner està retret per tothom, però especialment per l'Agricultura.

Explica els projectes que té la Mancomunitat d'establir el crèdit agrícola, però mentre això estigui en estudi, cal que pel propi esforç es creï i s'aixequi el Sindicat.

Seguidament exposa que, per efecte del retraïment del diner, el Sindicat ha de fer efectives 25,000 pessetes que se li van deixar, que entre els individus que dirigeixen o administren la cooperativa lletera han subscrit la suma de 15,200 pessetes per a eixugar el deute i que amb un petit esforç dels altres, aqueix quedarà extingit.

Explica el mecanisme de la Caixa rural i els bons resultats que arreu dóna, no solament sots l'aspecte individual, sinó a ço que es refereix a la col·lectivitat, i acaba dient que si l'entusiasme i amor a les coses de l'Agricultura el portà un dia a Manlleu a impulsar la formació del Sindicat que avui gràcies a l'esforç de tots ha triomfat esplendorosament, avui, que sent els mateixos entusiasmes i que l'inspira el mateix optimisme, s'ofereix amb major motiu per raó del càrrec que ocupa a la Mancomunitat de Catalunya.

Conferència a Monjos. — El Cap dels Serveis d'Acció Social Agrària, Sr. Rendé, donà el dia 3 de gener una conferència a Monjos, desenrotllant el tema «Necessitat del Celler cooperatiu». Començà dient que no s'entretindria en demostrar els aventatges de l'Associació, perquè és cosa ja de tothom sabuda i majorment dels pagesos de Monjos, els quals saben el resultat econòmic de la seva.

Passà seguidament a l'objecte de la conferència i, després d'enumerà els aventatges de l'elaboració i venda en comú, de les veremes, recalcà que com a cosa necessària per als fins econòmics i rurals de la institució, aqueixa s'havia de compondre de tots els estaments i colors polítics de la població.

Enumerà una sèrie d'inconvenients que trobarien no ja en la construcció de l'edifici, sinó també en l'organització dels treballs, vendes, etc., donant solucions pràctiques per a millor resoldre els problemes que es presentaran, i oferí, en nom de la Secció que dirigeix, el seu concurs.

Parlà després de la Caixa rural com a complement de l'obra que anaven a empendre, i acabà invitant a un diàleg per a major aclariment dels conceptes exposats.

Alguns senyors presents prengueren la paraula per exposar casos especials, tals com : si seria econòmic portar la verema al celler quan les vinyes són a distància major d'uns quatre quilòmetres, i preguntant en quina situació quedaria el soci que havent concorregut amb les seves veremes al celler durant alguns anys es veiés precisat a canviar de domicili, i d'altres.

El conferenciant respongué a tots ells i es donà per acabat l'acte, després del qual, l'Ajuntament, al saló de sessions de la Casa de la Vila, obsequià al Sr. Rendé amb unes pastes, licors i cigars.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Declarar rescindida la contracta de les obres de perforacions artesianes adjudicades a D. Albert i D. Ricard Carsi per acord del Consell Permanent de la Mancomunitat del dia 8 de juliol proppassat, per no avenir-se els dits adjudicataris a complir l'esmentat acord, assabentant-los-hi el contingut del present, i

Encarregar el senyor Enginyer-director d'Obres hidràuliques de proposar amb urgència la pràctica pel sistema d'administració de les susdites obres.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Proposar a l'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya la modificació de l'acord de la susdita Assemblea de 17 de gener de 1920, relatiu a l'aprovació del pressupost d'obres extraordinàries, en ço que pertany a Obres hidràuliques, en el sentit de què la partida de 1.000,000 de pessetes per a obres de sanejament de maresmes i terrenys pantanosos serà a l'ensems aplicable a les de regularització i endegament de rius, defensa contra les inundacions i abastiment d'aigües potables a les poblacions.

— Atenent l'acord del dia 8 del corrent, autoritzant la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat per a realitzar per administració les obres d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries, per a l'obtenció d'aigües subterrànies, autoritzar el lliurament de la quantitat de 10,000 pessetes, de la partida 248 del Pressupost vigent, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a procedir a l'adquisició de 100 metres de tuberia de tole de 3 a 4 mm. de gruix i de 15'5 cm. de diàmetre interior, i al transport al lloc on han d'executar-se els treballs, de la maquinària, eines i aparells necessaris, així com per a efectuar altres treballs preparatoris, tot de conformitat amb el que indicava l'Enginyer-director Sr. Turell, d'acord amb el Conseller-ponent del Servei, D. Macià Guarro.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

A proposta del Conseller-ponent del Servei, deixà aprovat el Consell un Projecte d'acord referent al foment d'obres hidràuliques, a portar a deliberació de la vinent Assemblea, el qual en la seva part dispositiva diu:

1.r Es faculta el Consell Permanent per a convocar els Concursos que cregui convenients, dintre les consignacions del Pressupost de la Mancomunitat, per a fomentar l'establiment o millora de les obres de regadius a Catalunya, partint de la base de recaptar per a la seva execució, els auxilis i aventatges que a aquest fi atorga l'Estat.

2.n L'auxili de la Mancomunitat consistirà:

a) En facilitar el personal tècnic i administratiu per a l'estudi dels projectes i tramitació de l'expedient de concessió, quan no sigui d'incumbència exclusiva de l'Estat.

b) En contribuir a la realització de les obres amb una quantitat en metàl·lic, o el seu equivalent en obra executada, que no podrà excedir del 50 per 100 del seu import total, incloses les despeses necessàries per a obtenir, si cal, la concessió atorgant una part del susdit auxili en forma de subvenció pròpiament dita, la qual no podrà ultrapassar del 25 per 100, i el restant, en qualitat d'anticip a reintegrar en un termini màxim de cinquanta anys, a l'interès anual que en cada cas es convingui.

3.r La forma i quantia de l'auxili (subvenció i préstec) que servirà demés per un ordre de preferència, es regularà en cada cas tenint en compte les que per virtut de la legislació vigent li correspongui al peticionari percebre de l'Estat; l'import i utilitat de l'obra, classes i sistema de regatge que hagi d'establir-se, bé siguin regadius nous o es limitin a millorar els existents; caràcter de l'entitat peticionària, segons sigui Sindicat Agrícola, de Regants, Empresa particular, etc.; i en igualtat de les altres condicions, declarar preferibles els que recaptin un auxili menor de la Mancomunitat.

4.t Serà condició precisa per a tramitar la petició i, en son cas, per a procedir a la remesa de l'auxili de la Mancomunitat, que el Municipi o Municipis a què pertanyin les terres a beneficiar, estiguin al corrent de pagaments exigibles amb la Mancomunitat i la Diputació respectiva.

5.è El Consell Permanent dictarà les Bases que, a tenor de les presents normes, hagin de regir els concursos.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat dels treballs realitzats darrerament per la Secció tècnica de Telèfons, que ha deixat ja acabades les línies Hostalrich-Girona, Camprodon-Molló i Camarasa-Sant Llorenç de Montgay; havent inaugurat el servei a Llanàs, Vilallonga, Setcases i Molló el dia 19 de desembre, i a Algerri el dia 26 del mateix mes.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Prengué esment el Consell del dictamen del Degà del Col·legi d'Advocats d'aquesta ciutat sobre la procedència del recurs d'apel·lació de la sentència recaiguda en el plet de major quantia, promogut per D. Pius Coll i Soldevila contra la Mancomunitat de Catalunya, reclamant indemnització per la constitució de servitud de línia telefònica; i disposà que fos mantinguda l'apel·lació encomanant al propi Degà que la sostingui.

— Es donà compte de la següent moció del Conseller-ponent de la Secció de Telèfons, D. Anselm Guasch:

«Havent resultat infructuoses totes les gestions fetes per a trobar un local particular a Girona on establir la central telefònica que urgeix instal·lar, el senyor Interventor va indicar la conveniència que la instal·lació es fes en local propietat de la Mancomunitat.

»Descartat l'edifici de la Diputació de Girona, on no hi ha lloc disponible i l'Hospital per idèntica raó, l'únic local apropiat, tant per la seva situació com per la independència que pot donar-se-li, és l'actual departament d'espardenyeria i part de fusteria de l'Hospici, situats a la cantonada dels carrers del Progrés i de Jaume I, lloc cèntric i apropiat inclús per a establir locutoris si temps avenir així convingués fer-ho a la Mancomunitat.

»Però per a poder utilitzar el local de referència és necessari prèviament construir un cobert on puguin traslladar-se aquells serveis de l'Hospici i habilitar-ho després per a instal·lar la central, un petit magatzem i habitacions de la família encarregada del servei a Girona.

»L'import total del pressupost de totes aquestes obres és aproximadament d'unes 12,000 pessetes.

»La línia Hostalrich-Girona està acabada. Falta, doncs, únicament l'establiment de la central de Girona perquè tot el servei dels grups de l'Alt i Baix Empordà pugui comunicar amb Barcelona per línies de la Mancomunitat.

»Es demana, doncs, autorització al Consell per a procedir a les obres esmentades, que portarien en si l'aventatge de no haver de pagar lloguer en el successiu a Girona ni estar exposats a un canvi de central per exigències dels propietaris.

»Barcelona, 7 de gener de 1921. — Anselm Guasch.»

I el Consell, acceptant en principi la proposta transcrita, disposà que passés a informe d'Intervenció la part que es refereix a despeses, i a l'Arquitecte de la Mancomunitat D. Joan Rubió, tot el que es refereix a obres.

— Nomenar, amb càrrec interí, D. Antoni Tomàs i Quevedo per a ocupar la plaça de meritori que es troba vacant en la referida Secció, amb el sou anual de 750 pessetes, de la partida 270 del Pressupost vigent, i a comptar del dia 1.r del corrent mes de gener.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat de les comunicacions de diversos Alcaldes regraciant l'establiment de servei telefònic en les seves respectives poblacions i saludant la Presidència en fer-se la inauguració.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Continuen els treballs en la línia Calaf-Pons.

S'acaba la línia Olost-Oristà.

Continuen els treballs d'estesa d'una nova línia Granollers-Ripoll.

Comencen els treballs en la línia Alguaire-Almenar.
Comencen els treballs en la línia Lleyda-Almenar.
El dia 5 de gener s'inaugurà el servei a Xerta i Aldover.
El dia 18 de gener s'inaugurà el servei a Granyena de Cervera.
El dia 1.r de febrer s'inaugurà el servei a Santa Coloma de Farnés, Montellà i Sant Pere de Vilamajor.

PLÀNOLS COMPARATIUS DE LES XARXES TELEFÒNIQUES

Amb aquest número són acompanyats dos plànols comparatius de l'estat de les construccions de la xarxa telefònica de la Mancomunitat. En el primer plànol es representa l'estat de la xarxa a fi de 1917, i en el segon, la mateixa xarxa en data de desembre de 1920.

FERROCARRILS

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

REUS-MONTROIG

Continua l'obtenció del parcel·lari, segons les dades preses en la variant Riudoms-Vinyols-Montbrió.

Va fer-se la confrontació de l'avant-projecte per l'Enginyer designat per la Segona Divisió de ferrocarrils.

TARRAGONA-PONS

Continua el desenrotllament de les dades preses per l'obtenció del parcel·lari del terreny que interessa l'estació en projecte de Tarragona.

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

Es remeten tres fulles acabades del plànol topogràfic contenint del plànol general: De Tarroja a Guisona, de Guisona a ca l'Armet i de ca l'Armet a Roda-Milans.

S'estudia sobre el terreny l'acabament del traçat entre Roda-Milans i Pons, baixant pel riu Llobregós i passant per Vilanova de l'Aguda, on s'han fet sondejos per a l'explotació de mines de sals potàssiques.

TÀRREGA-BALAGUER

Es continua l'estudi de la traça en el plànol topogràfic ja obtingut per la nova entrada de Tàrrega.

Es constitueix a Tàrrega la Junta d'Obres d'aquest ferrocarril.

LLEYDA-FRAGA

Continuen desenrotllant-se les dades preses al camp per a l'obtenció del plànol topogràfic.

A la ciutat de Tàrrega, als 14 de gener de 1921, es va reunir, a les onze del matí, al saló de sessions de la Casa Consistorial, la Junta d'Obres del ferrocarril de Tàrrega a Balaguer amb ramal a Linyola, sota la presidència del Conseller de la Mancomunitat de Catalunya D. Romà Sol i Mestre, delegat a l'efecte pel senyor President de la mateixa, amb assistència del Conseller D. Josep Cabeceran i Borràs, del Diputat provincial D. Manuel Florensa i Farré i dels Vocals representants dels pobles interessats D. Joan Gómez Llovera, D. Ramon Novell Andreu, D. Agustí Aguilar de Ferrer, D. Josep M.a Martí Feliu, D. Jaume Ferrer Cot, D. Josep Companys Jové, D. Ramon Gatnau Boladeres, D. Manuel Ferré Calvet, D. Pere Aldomà Oromí, D. Josep Utgés Folguera, D. Ferran Esteve Torres, D. Valerí Boldú Puig i D. Ramon Vilaltells Casals, havent tramès la seva adhesió, per no poder assistir-hi, D. Joan B. Formigueras Creus, D. Anton Batlle Brescó, D. Tomàs Nart Fontova i D. Jaume Matamala Torres, essent present també a la reunió D. Manuel Lamana, Enginyer subaltern de la Secció tècnica de Ferrocarrils de la Mancomunitat, i actuant com a Secretari D. Llenç Collado, Cap-director del Departament d'Administració de la mateixa entitat.

Començà l'acte per la lectura de l'articulat de les bases de constitució de la Junta, aprovades pel Consell Permanent de la Mancomunitat en sessió de 7 d'agost darrer.

De conformitat amb el que es disposa en l'art. 4.t de les dites bases, es va procedir al nomenament per al càrrec de Vice-president de la Junta, essent elegit per unanimitat D. Joan Gómez Llovera.

Seguidament i també per unanimitat, foren nomenats per a compondre el Consell d'Administració, al qual serà encomanada la tasca activa dels treballs, els Srs. D. Joan Gómez Llovera, D. Gaspar Lluch Partagàs, D. Tomàs Nart Fontova, D. Josep Utgés Folguera, D. Josep Companys Jové i el senyor Alcalde de Linyola, avui D. Anton Batlle Brescó, designant-se d'entre ells al Sr. Gómez Llovera per al càrrec de President del mateix Consell, i nomenant pel de Secretari a D. Agustí Aguilar de Ferrer.

El Sr. Martí, Alcalde d'Anglesola, manifestà que segons tenia entès, l'estació d'aquest poble no es projecta tocant al mateix com és son desig, sinó a una distància de mig quilòmetre, i que si això es confirmava, podia anunciar des d'aquest moment que el Municipi d'Anglesola deixaria de formar part de la Junta, retirant tota oferta de contribuir a la construcció del ferrocarril. L'Enginyer Sr. Lamana, contestà que el punt on es projecta enclavar l'estació segurament no distarà del poble més de 200 a 300 metres, i que per acostar més el traçat fóra necessari construir dos ponts de gran cost, la construcció dels quals no trobava de cap mode justificada tècnicament i molt menys des del punt de vista econòmic. El Sr. Gómez Llovera exposà la seva opinió en el sentit de què si pogués trobar-se una solució, s'hauria de procurar que no deixi de pendre part en l'empresa un poble de tanta importància com ho és el d'Anglesola, i a proposta del senyor President, la Junta acordà oferir tots els seus millors oficis per acon-

seguir que restin satisfetes les pretensions del Municipi d'Anglesola, en quant siguin justes, tècnicament realitzables i no s'oposin a l'interès col·lectiu de tots els altres pobles afectats pel ferrocarril.

A proposta del Sr. Farré, representant del poble de Fuliola, s'acordà també fer constar el desig d'aquest Municipi de què es separi una mica el traçat, per tal de què no sigui obstacle a l'eixamplament de la població.

Finalment, els Srs. Lamana i Collado informaren a la Junta respecte a l'estat de tramitació de l'expedient instruït per a la inclusió del ferrocarril de què es tracta en el pla dels secundaris, amb garantia d'interès per l'Estat, i altres tràmits que hauran de complir-se fins arribar a obtenir la concessió corresponent.

I s'aixecà la reunió, després de breus paraules del President encoratjant a tots els presents per a treballar amb el major entusiasme a fi d'aconseguir que aviat sigui un fet la construcció del ferrocarril de referència.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

L'acte de reconeixement del camí d'Urig a Pont Solé.

La liquidació de les obres de construcció del camí veïnal de Veciana a Copons i ramal, de la qual resulta un romanent de 20,870'78 pessetes, a favor del contractista.

La construcció de l'embrancament que comuniqui el pont de formigó armat amb l'antic camí de Sant Andreu a Santa Coloma, pels seus imports parcials de 1,970'94, 1,631'75 i 1,866 pessetes.

— Retornar a En Carles Piqué, contractista de les obres de nova construcció del camí veïnal de Guissona a Taltahull per Massoteres a Sant Guim de La Plana, la fiança que va constituir per a respondre de la seva execució.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Que no es pertany d'accedir al que sol·licita l'Ajuntament d'Abella de la Conca de què la Mancomunitat construeixi un pont damunt del barranc anomenat «Riu de la Palanca», a menys de 1 quilòmetre de l'esmentat poble en el camí de Boixols per Montanissell a Organyà, per no figurar en cap relació de les obres considerades més necessàries i urgents ni en cap dels concursos de subvencions del Conveni amb l'Estat, i demés, per ésser substituït el camí carreter on hauria de construir-se el pont per la carretera d'Issona a Organyà que figura en el pla de vies de comunicació de la Mancomunitat.

Comunicar aquest acord a l'Ajuntament d'Abella de la Conca, fent-li avinent que la Mancomunitat, malgrat no poder atendre la seva demanda, li regracia l'oferta feta perquè es pogués realitzar.

— Aprovar les obres d'acabament de 80 metres lineals de voreres a la travessia de Sentfores (La Guixa) del camí de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

— Tenint en compte el resultat negatiu de les dues últimes subhastes celebrades per a l'adjudicació de les obres de construcció del pont sobre el riu Garona a Les, autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les esmentades obres, amb subjecció al pressupost reformat que serví de base a aquestes subhastes, d'import 50,058'21 pts.

— Aprovar la relació de camins de la província de Girona i la seva nova denominació, formulada per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a fi de rectificar les longituds assignades a alguns camins, ajustar llurs respectives denominacions a la realitat dels traçats, suprimir repeticions que donen lloc a confusions i donar un tecnicisme als títols d'aquelles vies, que avui no tenen.

— Designar el senyor Diputat D. Iu Minoves per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal de Bages a Callús, tros primer.

— Aprovar el projecte de les obres d'enllaç de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni amb pont sobre el riu Congost en la carretera de l'Estat de Barcelona a Ribes, pel seu pressupost d'execució per administració de 16,431'95 pessetes, i el de contracte que ascendeix a 15,431'74 pessetes; disposant que se'n trametés un exemplar al Municipi de Granollers als efectes de la informació pública.

— Aprovar el pressupost de les despeses que ocasionarà el replanteig del traçat del camí de Bagur a la platja d'Aigua blava amb ramal a la de Fornells, per un import de 708'75 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Aprovar l'acte de reconeixement i recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges a la de Sant Sadurní d'Anoya a Sant Jaume dels Domenys, pels caserius de Gomer i can Cartró.

— Aprovar la liquidació i resum de les obres de construcció del camí veïnal de Vilanova del Camí a la carretera de Valls a Igualada, per un import líquid de 61,696'51 pessetes, una economia de 1,456'81 pessetes i un romanent de 2,539'38 pessetes a favor del contractista.

— Aprovar el pressupost reformat i addicional de les obres de construcció del tros primer del camí de Folgaroles a Vilanova de Sau, per un import de 301,603'72 pessetes, o sigui un addicional de 47,957 pessetes sobre el primitiu.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

L'acte de fixació de preus dels sondeigs previs a la cimentació de les piles i estrebs del pont de formigó armat sobre el riu Llobregat, en el camí veïnal de Barcelona, per Prat de Llobregat, a la carretera de Santa Creu de Calafell a Viladecans.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

OBRES DE NOVA CONSTRUCCIÓ

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a rependre l'execució dels treballs que es verifiquen de Bagur a la platja d'Aigua blava amb ramal a la de Fornells, disposant el lliurament de la quantitat de 10,000 pessetes, a justificar, per a atendre les despeses que s'ocasionaran amb la seva prossecució.

— Aprovar l'expedient formulat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a la revisió de preus del contracte de construcció del camí veïnal de Lleyda a Torrelameu (tros de Lleyda a Corbins).

— Aprovar les dues certificacions que figuren en el susdit expedient, pel seu import de 7,093'99 i 5,450'30 pessetes, la primera de les quals ha d'abonar íntegra la Mancomunitat, i la segona correspon a l'Estat, d'acord amb la subvenció acordada, abonar el 52'1485 per 100, o sigui la quantitat de 2,847'08 pessetes, i la resta de 4,246'91 pessetes és de càrrec de la Mancomunitat.

— Trametre a l'Estat per al seu examen i superior resolució un original de l'expedient complet i dues còpies d'ell, així com un original de les dues certificacions.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

Aprovar el pressupost de les despeses que ocasionarà el replanteig del traçat del camí de Bagur a la platja d'Aigua blava amb ramal a la de Fornells, per un import de 708'75 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Aprovar el pressupost reformat del projecte de camí de Sant Martí de Sobremunt al de Sant Boy de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, d'import 53,408'98 pessetes, o sigui un augment de 15,311'63 pessetes sobre el primitiu que era de 38,097'35 pessetes.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Aprovar el compte presentat pel Notari D. Joaquim Dalmau, per l'autorització de l'acte de subhasta, deserta, de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, per un import de 42 pessetes, a lliurar.

L'acte de fixació de preus dels sondeigs previs a la cimentació de les piles i estrebs del pont de formigó armat sobre el riu Llobregat en el camí veïnal de Barcelona, per Prat de Llobregat, a la carretera de Santa Creu de Calafell a Viladecans.

— Disposar que sia retornat a D. Antoni Artés i Puig el dipòsit provisional d'import 700 pessetes constituït a la Caixa de la Mancomunitat per a respondre de la presentació de plecs a la subhasta del preu fet núm. 5, corresponent als perfils 1 i 326 de la carretera de Paüls a la de Gandesa a Tortosa, per haver transcorregut el termini d'un mes assenyalat en el *Butlletí Oficial* (anunci inscrit per haver-se extraviat el resguard de l'esmentat dipòsit), sense que s'hagi presentat cap reclamació.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

L'acte de recepció de la pedra en gros subministrada per a la reparació del ferm del quilòmetre 1 del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat.

L'acte de recepció dels treballs d'inversió de pedra partida en els quilòmetres 3 i 4 del camí de Sant Celoni a Gualba i ramal a La Batllòria.

L'acte de recepció del subministre de pedra partida en el quilòmetre 6, hectòmetres 1 a 3, de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola.

L'acte de recepció dels treballs d'inversió de pedra partida en els quilòmetres 26 a 34 de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni.

L'acte de recepció del subministre de pedra en gros per a recàrrecs extraordinaris en el camí de Martorell a Vilafranca del Penedès.

— Retornar a D. Antoni Casanovas la fiança que constituí per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de 1,200 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 4 del camí de Manlleu a La Gleva (Masies de Sant Hipòlit).

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els oportuns pressupostos, que hauran de lliurar-se a favor del Pagador corresponent:

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1-10 del quilòmetre 3 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 1,984'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, quilòmetre 4, pel seu import de 1,994'47 pessetes, i quilòmetre 5, pel seu import de 1,999'46 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 19 del camí veïnal de Sant Boy de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, del seu import de 1,963'45 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del mateix camí, hectòmetres 3 a 10 del quilòmetre 18, pel seu import de 1,995'55 pessetes; hectòmetres 4-10 i 1-2 dels quilòmetres 17 i 18, pel seu import de 1,979'50 pessetes; hectòmetres 4-10 i 1-3 dels quilòmetres 16 i 17, pel seu import de 1,123'50 pessetes; i 1 a 4 del quilòmetre 20, pel seu import de 1,765'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 9 i 10 de la carretera de Vich per Roda a entroncar amb la de Vich a Olot, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa carretera, quilòmetres 7 i 8, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

Reconstrucció d'un mur de sosteniment i revestiment d'una rasa a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetre 17, pel seu import de 1,857'45 pessetes.

Aprovar la proposta de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts de realitzar per administració, en virtut d'haver quedat desertes les dues subhastes que es celebraren per a la seva adjudicació, els treballs de proveïment de 3,400 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm dels camins de Figueres a Sant Climent Sassebes, quilòmetres 1 a 4, i de Figueres a Espolla, quilòmetres 1 a 6, amb subjecció al pressupost que regí la subhasta, o sigui 47,738'34 pessetes; disposant el lliurament immediat de la quantitat de 6,000 pessetes per a atendre les despeses de començament de les obres, suma que haurà de justificar-se oportunament.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

El proveïment de pedra partida per a l'arranjament dels hectòmetres 9 i 10 del quilòmetre 10, i quilòmetre 11, de la carretera de Pla de Cabra a Sarreal, per un import de 1,987'20 pessetes.

El proveïment de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, hectòmetres 1 a 8 del quilòmetre 10 i hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 9, pel seu import de 1,969'92 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 23 de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, pel seu import de 1,956'96 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa carretera, hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 17 i 1 a 3 del quilòmetre 16, pel seu import de 1,965'60 pessetes.

— Vist l'acord de 24 de novembre darrer invitant els Ajuntaments que sol·licitaren subvenció per a l'apariament de camins rurals a què trametessin dins el ter-

mini de quinze dies, a comptar del 29 de l'esmentat mes de novembre, la documentació que mancava a llurs expedients, fent-los avinent a l'ensems que, finit aquest terme, es considerarien fora de la subvenció els camins que afectessin a Municipis que no haguessin complert els requisits imposats, el Consell, de conformitat amb la proposta de la Secció, visada pel Conseller-ponent, adoptà els següents acords:

1.r Resten inclosos en la relació de camins subvencionats els que a continuació es detallen, per haver complert els Ajuntaments interessats tots els requisits de la convocatòria, atenent-se en son apariament, de conformitat amb la proposta de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, el següent ordre de preferència:

De «Can Bou» al camí de La Pobla a Miralles; de Santa Càndia al camí de La Pobla a Miralles; de Tabèrnoles a la carretera de Vich a Roda; de Pau a Vilanant; de Santa Maria de Marlès («fàbrica nova») a la carretera de Vich a Gironella (en el pont de Vilalta); de La Parròquia de Sant Maurici al camí de Sagàs a la carretera de Vich a Gironella (tros del terme de Sagàs, 3 quilòmetres); el mateix camí (tros del terme de La Quart, 5 quilòmetres); de La Parròquia de La Guàrdia a la carretera de Sant Fruitós a Berga, barriada de Bassachs en terme de Gironella (tros dintre el terme d'Olvan, 1 quilòmetre); el mateix camí (tros dintre el terme de Sagàs, 10 quilòmetres); de Rofes a la carretera de Valls a Igualada, en Françola; de Ciurana a la carretera de Corsà a Figueres; de Ciurana a Vilamalla; de Manresa a Fonollosa; de Sant Bartomeu del Grau a Olost; de Santa Eulària de Ronsana a la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, quilòmetre 3'500; de Capellades per Torre Alta al camí de Carme a La Pobla; de Sant Iscle de Colltort a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan; d'Olvan a la carretera de Vich a Gironella, quilòmetre 46, hectòmetre 9; de la carretera d'Igualada a Sitges en terme de Montbuy per la Creu Vermella i Can Palet al camí de La Pobla a Miralles; de la Barriada de Llussà per Santa Eulària de Puigoriol al quilòmetre 15 de la carretera de Prats de Llussanès a Sant Quirze de Besora; de la Parròquia de Sagàs a la carretera de Vich a Gironella, quilòmetre 43, hectòmetre 4; per Santa Eulària de Puigoriol al confí amb Sant Martí del Bas.

2.n Resten classificats en el següent ordre de preferència, procedint-se a son apariament si existís un romanent de la partida consignada a la subvenció de camins després de reparats els que es detallen en el precedent acord:

De Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruch a Manresa; de can Catasús al Mas Asperó; d'Aguilar a Rubió (dintre el seu terme); d'Aguilar a Sant Mateu de Bages (dintre el seu terme); d'Aguilar a Castellfullit del Boix (dintre el seu terme); de Manresa a Calaf (per l'estació d'Aguilar, dintre el seu terme); d'Aguilar a Fonollosa (dintre el seu terme); de Sampedor a Castellnou de Bages; de Castellnou de Bages a la carretera de Moyà a Calaf per Súria; de La Llacuna al barri de «Esbalada»; del camí de La Pobla a Miralles per Castell d'Orpí al caseriu de Feixes; d'Oristà a Casa Miquela; de l'Escala a Albons; de l'Escala a la carretera de Vilademat a Palafrugell.

3.r Resten definitivament exclosos de la relació de camins subvencionats per no haver complert els Municipis:

De Berga a Castellar del Riu; de Guardiola a Seu d'Urgell (tros comprès dintre el terme de Saldés, o sigui, de 3 quilòmetres abans de Massanés a Aspar per Saldes); de Sallent per Serrasaus a la carretera de Moyà a Calaf en el lloc denominat «Plans de Cortiet»; de la carretera de Tarragona a Barcelona en «Coll Blanch» a la de Sant Sadurní a Sant Jaume dels Domenys per Sant Sebastià dels Gorchs; de Borrassà a la carretera de Madrid a França per Creixell; del terme de Serra per Fonolleres al camí de Rupià a la carretera de Girona a Palamós.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a revisar els preus dels projectes de les obres que a continuació es detallen, a fi de facilitar la concurrència de licitadors a les subhastes que fossin anunciades, o bé, si ho creu més convenient, procedeixi a realitzar-les per administració:

El proveïment de 980 metres cúbics de pedra per a la conservació del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós.

El proveïment de 3,700 metres cúbics de pedra per a la conservació del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, quilòmetres 8 a 18.

El proveïment de 4,820 metres cúbics de pedra per a la conservació del camí de Banyoles a la carretera de Besalú a Roses, tros primer.

— Designar el senyor Diputat D. Joan M. Roma, per a assistir a la subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 1 a 13 del camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà, que es celebrarà a Barcelona el propvinent dia 25, a les onze del matí.

El mateix Sr. Roma per a assistir a la subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 1 a 11 de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló; i quilòmetres 1 a 5 del camí de Vilafranca a Guardiola, que es celebrarà el mateix dia 25, a dos quarts de dotze del matí.

També el Sr. Roma per a assistir a la del proveïment de pedra per a la conservació dels quilòmetres 8 a 13 de la carretera de Sant Boy de Llobregat a La Llacuna, que es celebrarà el mateix dia, a les dotze.

El senyor Diputat D. Josep Grañé, per a assistir a la del proveïment de pedra destinat als quilòmetres 1 a 6'120 del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segon, que es celebrarà el dia 26 propvinent, a les onze del matí, en aquest Palau de la Generalitat.

El mateix Sr. Grañé per a assistir a la del proveïment de pedra per a la conservació dels quilòmetres 7 a 26 de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, que ha de celebrar-se el dia 26, a dos quarts de dotze.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

Aprovar la liquidació de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels camins de Masnou a Teyà i de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premià i ramal, de la qual resulta un romanent de 2,209'19 pessetes a favor del contractista.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els següents treballs:

El proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, 4.a secció, pel seu import d'execució per administració de 26,312'65 pessetes, o sigui el mateix pressupost que regí les subhastes, i lliurant-se immediatament 6,000 pessetes, a justificar, per a poder atendre les despeses que s'ocasionin durant el mes que som.

El proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 8 a 10 del camí de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, prenent per pressupost d'execució per administració el mateix que regí la subhasta, d'import 46,258'75 pessetes; havent de lliurar-se de seguida la quantitat de 5,000 pessetes, a justificar, per les despeses que s'ocasionin durant el mes que som.

El proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros primer, prenent per pressupost d'execució per administració, el mateix que regí la subhasta, d'import 69,098'09 pessetes; havent de lliurar-se de seguida

8,000 pessetes, a justificar, per atendre les despeses que s'ocasionin durant el mes que som.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran de lliurar-se:

El transport i apilament de 180 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del camí d'Espunyola a Puigreig per Casserres, tros segon, pel seu import de 1,890 pessetes, pressupost addicional.

L'adquisició de pedra partida amb destinació a la carretera de Masnou a Granollers, quilòmetres 7 al final, pels seus imports parcials de 783'30, 1,617, 1,736'70 i 1,902'60 pessetes.

L'adquisició de pedra en gros per a l'arranjament del quilòmetre 10 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, quilòmetre 10, hectòmetre 4, pel seu import de 1,949'06 pessetes; hectòmetres 5, pel seu import de 1,920'18 pessetes; i hectòmetre 6, pel seu import de 1,905'75 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat, quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 5, pel seu import de 1,909'95 pessetes; hectòmetres 6 a 10, del mateix quilòmetre 3, pel seu import de 1,963'45 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,952'75 pessetes; i hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, quilòmetre 1, pel seu import de 1,872'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premià i ramal, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,793'32 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,728'05 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,551'50 pessetes; i hectòmteres 1 a 5 del ramal, pel seu import de 1,145'97 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 17 de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, pel seu import de 1,508'70 pessetes; i hectòmetres 4 a 6 del mateix quilòmetre, pel seu import de 644'14 pessetes.

— Aprovar l'acte de recepció prèvia a la inversió, i l'acte de recepció dels treballs d'inversió i conversió en ferm consolidat de 1,725 metres cúbics de pedra partida en la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, quilòmetres 5, 6 i 7, executats per administració; així com la liquidació i la relació d'indemnitzacions al personal facultatiu, de les quals resulta un romanent de 2,550'72 pessetes a favor del contractista, havent-se'n de descomptar l'import de la relació d'indemnitzacions que ascendeix a 949'72 pessetes i haurà de lliurar-se a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921)

La liquidació i fulla de dades de les obres de proveïment de pedra partida per a la coservació del ferm dels quilòmetres 1 a 15 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, de la qual resulta un romanent de 1,806'20 pessetes a favor del contractista.

El compte de les despeses ocasionades amb motiu del reconeixement fet per a l'establiment en bones condicions de la travessia de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, d'import 33 pessetes, a lliurar.

El pressupost de les despeses que s'ocasionaran amb el reconeixement dels proveïments fets pel contractista del tros primer del camí veïnal de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sant Jaume a la d'Igualada a Sitges per Gorner i can Cartró, en compensació al gruix de ferm defectuosament considerat el dia de la recepció definitiva del dit tros de camí, per un import de 55 pessetes, a lliurar.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració les següents obres, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran d'ésser lliurats:

L'adquisició i transport de pedra partida destinada al quilòmetre 6 de la carretera de Gràcia a Manresa, en els següents trossos: Hectòmetres 1-2, per un import de 1,865'01 pessetes; hectòmetres 2-4, per un import de 1,952'21 pessetes; hectòmetres 4-5, per un import de 1,842'54 pessetes; hectòmetres 7-9, per un import de 1,863'40 pessetes; hectòmetres 6-7, per un import de 1,887'48 pessetes; hectòmetres 9-10, per un import de 1,864'47 pessetes.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració directa els següents proveïments de pedra partida:

El destinat a la reparació del ferm de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 1 a 10, i camí d'Ullastrell a la mateixa carretera, quilòmetres 1 a 4; havent de lliurar-se de seguida la quantitat de 5,000 pessetes, a justificar, per a poder començar els treballs.

El destinat a la conservació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera; havent de lliurar-se, de seguida, la quantitat de 3,000 pessetes, a justificar, per a atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som.

— Comunicar a la Secció d'Intervenció que s'incauti de la quantitat de 200 pessetes a la qual ascendeix la penyora imposada pel Consell, amb data 5 de novembre de 1919, a D. Joan Comes i Martí, restant-la de l'import de la fiança constituïda pel referit senyor per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels camins de Masnou a Teyà i de Sant Pere a Sant Cristòfol de Premià i ramal.

Lliurar el romanent del dipòsit integrat per bitllets del Banc d'Espanya per valor de 2,850 pessetes i metàl·lic 16 pessetes, constituït amb data 14 de gener de 1919, a favor de D. Joan Comas i Martí.

— Reduir a 220 pessetes la penyora de 800 pessetes imposada al contractista de les obres de reparació del camí de Sant Celoni a Campins per no haver finit dins el terme assenyalat els treballs fixats pel Consell, car, en part, són certes lss raons que al·lega, o sigui, el trobar-se col·locada la pedra a major distància de la consignada en el projecte, les pluges, i la irregularitat i retard en el pagament de les certificacions; havent de fer-se avinent al contractista que no seran computats per a la revisió de preus altres augments que els que s'haguessin produït fins el 5 de maig de 1919, data en la qual finí el termini assenyalat en els plecs de condicions de la contracta.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

ADQUISICIÓ DE MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir quatre molles de fusell i accessoris per als auto-camions que utilitza aquella Secció, acordant el lliurament de la quantitat de 1,000 pessetes, a justificar, per a atendre les despeses que aquesta compra ocasioni.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'ofici tramès per l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Turell, i el certificat lliurat pels Drs. Balcells i Sayé, de conformitat amb la proposta de la Secció d'Administració visada pel Conseller-ponent del Servei, deixar sense efecte el nomenament d'Ajudant de la Secció tècnica de Carreteres i camins, fet a favor de D. Rossend Gutiérrez i Briso, per acord de 17 de novembre darrer.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Ordenar a la Secció de Caixa que admeti de mans del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts la quantitat de 102 pessetes, import de quaranta cinc arbres venuts situats en el quilòmetre primer del camí mancomunal de Puigcerdà a Pont Solé.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir quatre centes quaranta acàcies destinades als camins de Sant Boy de Llobregat a Begues (trajecte fins a Sant Climent) i de Gavà a Begues, pel seu import de 1,895 pessetes.

(Sessió del dia 7 de gener de 1921.)

L'adquisició, transport i plantació de 252 plàtans i 55 acàcies amb destinació a la carretera mancomunal de Borges Blanques a Bellpuig, i a la del quilòmetre 452, hectòmetre 8, de la de Madrid a França a Serós, pel seu import de 1,500 pessetes.

(Sessió del dia 26 de gener de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'una comunicació que la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona ha tramès a la Mancomunitat, fent esment d'una ordre de la Direcció general d'Obres públiques adreçada a la Diputació de Barcelona, que diu: «No disposant els contractes celebrats amb les Diputacions provincials per a l'execució de camins veïnals l'ordre en el qual deu empendre's la dels compresos en els dits contractes, aquesta Direcció general ha disposat que en començar cada any econòmic s'aprovi el pla anual d'obres que es redactarà en la següent forma: 1.r La Diputació comunicarà a aquesta Direcció l'import que pot dedicar a les esmentades obres en l'any del qual es tracti per sufragar la part que li'n correspongui, i en conseqüència l'import total de les obres que puguin construir-se en aquest període de temps. 2.a En la mateixa proporció en la qual, segons el contracte, contribueixen a les obres la Diputació i l'Estat, formularan aquella i aquesta Direcció la part alíquota corresponent del pla total anual, fixant els camins pertanyents al contracte que han de començar-se o continuar-se o construir-se totalment en dit període de temps.»

I, atenent el dictamen raonat de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, visat pel Conseller-ponent del Servei, s'acordà adreçar un ofici a la referida *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona comunicant-li que la Mancomunitat ha pres esment de la seva comunicació recordant l'ordre de la Direcció general de 1.r de juny de 1920, i que ha acordat seguir-se regint pel plec de condicions signat entre l'Estat i la Diputació de Barcelona en 21 de novembre de 1904, novat per R. O. de 12 de novembre de 1911 que fou dictada a instància de la Corporació darrerament dita.

(Sessió del dia 12 de gener de 1921.)

RUTES AÈRIES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al Cap d'Administració Sr. Collado, assessorat dels tècnics el concurs dels quals cregui oportú, l'estudi de la possible i ràpida comunicació de l'actual aeròdrom de Barcelona de la línia de França al Marroc amb la capital; i, en son defecte, qualsevol altra solució que eviti la supressió d'aquesta escala en la referida línia, tal com la Companyia explotadora té anunciat si no s'estableix aquella comunicació en la forma més avinent.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

Notícies i documents

El dia 13 dels corrents tingué lloc, amb resultat totalment satisfactori, el reconeixement i proves de resistència del pont construït segons projecte del personal facultatiu de la Secció d'Obres públiques de la Mancomunitat, sobre el riu Besòs al camí veïnal de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet, a presència del Diputat provincial D. Lluís Ysamat, Enginyer-cap d'Obres públiques de l'Estat D. Blas Sorribas, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, Enginyers subalterns de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, D. Tomàs Ribera i D. Joan Moreno, i el contractista les de dites obres D. Ramon Baxeras.

El pont està format per vuit trams rectes de formigó armat, de 8 metres d'amplada i 16 metres de llum cada un, apoiats damunt de piles i estrebs mixtes de pedra picada i de rebla, sobre fonaments de pilots de formigó armat, essent la longitud total del mateix de 133 metres; havent estat calculat, donada la seva proximitat a Barcelona i prevenint el que s'instal·li una línia de tramvies de Barcelona a Santa Coloma, perquè resisteixi les càrregues dels moderns cotxes elèctrics muntats sobre doble truc.

La utilitat, importància i necessitat d'aquesta obra, juntament amb l'esmentat camí veïnal, és palesa, tenint en compte que, el mateix el riu Besòs que el Llobregat, a les proximitats de Barcelona estan mancats de ponts en carreteres o camins, ço que obliga al trànsit, tant d'entrada com de sortida de la capital, a donar considerables rodeigs amb l'encariment consegüent dels transports, o bé a orientar-se en molt reduït nombre de vies de comunicació, originant-se veritables congestions de tràfec que per la seva mateixa intensitat fan difícil i costosíssima la conservació d'aquelles.

Pel que ateny a la zona del Llobregat, la Mancomunitat està construint actualment un pont molt important a les proximitats del poble del Prat, l'emplaçament del qual coincideix amb l'eix del carrer de les Corts Catalanes.

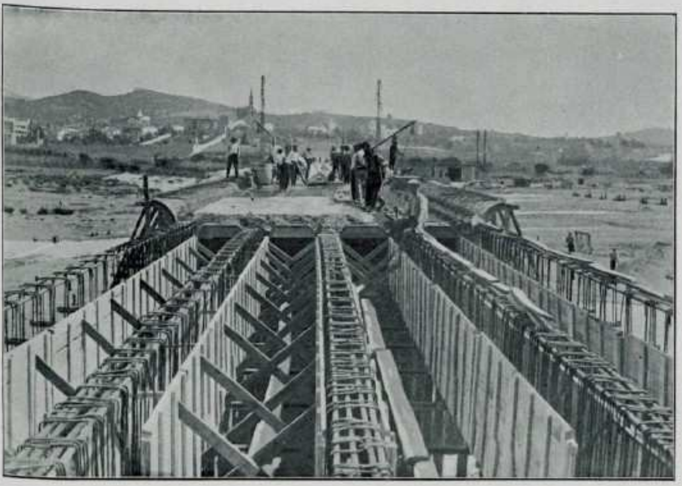

PONT EN CONSTRUCCIÓ, SOBRE EL RIU BESÒS, A SANTA COLOMA DE GRAMANET

PONT CONSTRUÏT SOBRE EL RIU BESÒS, A SANTA COLOMA DE GRAMANET

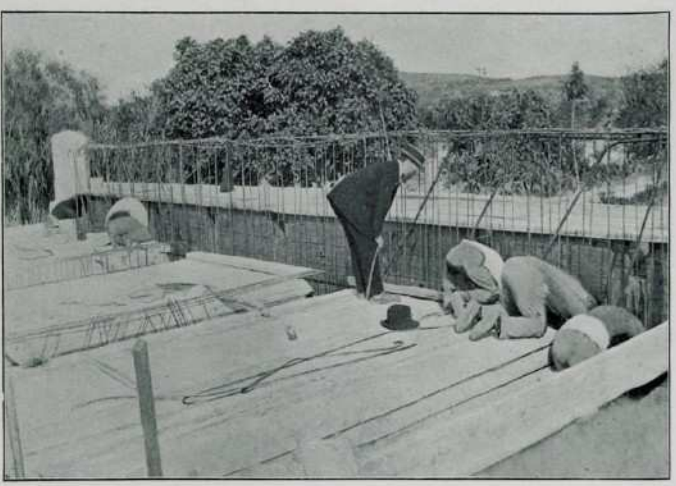

PONT DE «LA CARROBA», EN CONSTRUCCIÓ SOBRE EL CANAL DE LA DRETA DE L'EBRE

PROVES DEL PONT DE «LA CARROBA», SOBRE EL CANAL DE LA DRETA DE L'EBRE

Quant al Besòs, el pont que ressenyem i el camí que ha d'ésser el seu complement, la construcció del qual ha hagut de fer-se per trams per tal de donar temps per a solventar les nombroses dificultats oposades per propietaris a l'ocupació de llurs finques i que finalment han pogut ésser resoltes, ço que permetrà empendre tot seguit la construcció de l'enllaç amb la carretera de Barcelona a Ribes, a Sant Andreu, establirà una fàcil i ràpida comunicació entre la part baixa del Besòs i la molt poblada i industrial barriada esmentada i per ella amb el restant de la ciutat. Demés, cal tenir en compte que la nova via i pont formen un tros de la carretera de la Mancomunitat, denominada de Cornellà a Fogàs de Tordera, i que per mitjà de la mateixa restaran enllaçats directament la xarxa de camins que aflueix a Cornellà i que serveixen la zona baixa del Llobregat, així com Esplugues, Sarrià, Bonanova i altra part alta de Barcelona, amb els pobles situats a les proximitats del camí mancomunal de Sant Adrià a La Roca i amb les carreteres que hi embranquen.

Les fotografies que s'acompanyen donen idea de la contextura del pont i del conjunt de l'obra.

— El dia 21 del present mes tingué lloc, així mateix, el reconeixement i proves de resistència del pont construït, segons projecte redactat per la Secció d'Obres públiques, sobre el canal de la Dreta de l'Ebre, en el quilòmetre 4 de la carretera mancomunal d'Amposta a Vinallop, punt denominat «La Carroba». Assistiren al susdit acte, el resultat del qual fou completament satisfactori, els Diputats provincials D. Joaquim Ferrer i D. Joan Tomàs, l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell, els Enginyers subalterns del Canal i de la Mancomunitat, respectivament, D. Manuel Roman i D. Ramon Tarrida, i el constructor, en qualitat de preufetaire de dites obres, D. Enric Fornó.

El pont està construït per un tram de formigó armat, de vigues plenes de 8'56 metres de llum, apoiades sobre estrebs que ja estaven construïts; el pis és intermig i les aceres són volades, essent de 3'78 metres l'amplada útil per al creuament de dues fileres de carros i de 0'80 metres la de cada una de les aceres.

Aquest pont ha vingut a substituir el de fusta que existia en verificar-se el traspàs del Servei de conservació de les carreteres de la Diputació de Tarragona a la Mancomunitat, del tot insuficient, no tan sols per la reduïda amplada que tenia, permetent únicament el pas d'un carro, malgrat tractar-se d'una carretera que amb tot i no estar acabada, ja que manca construir el tros tercer, manté un tràfec molt intens per ésser la que uneix més directament dues ciutats de la importància comercial de Tortosa i Amposta, sinó també per manca de resistència agreujada pel mal estat de les vigues principals i taulons, ço que obligà a reforçar-lo interinament, mentre es procedia a la construcció de l'obra definitva que s'ha rebut i remès al trànsit.

S'acompanyen dues fotografies de l'obra, preses la una durant la construcció, i l'altre en verificar-se les proves de resistència, apareixent en aquesta última les vigues principals de l'antic pont de fusta, que seran tretes tantost arribi l'època de neteja del canal durant la qual aquest resta en sec.

— Ha estat objecte de recepció, verificada el dia 27 pel Diputat provincial D. Joan Casanovas, Enginyer-director Sr. Turell, i Enginyer-encarregat D. Eduard Peña, el proveïment de pedra partida acopiada a la carretera mancomunal de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 11 al 22, executat pel contractista D. Francesc Rubió.

— El dia 28 es procedí a la inspecció i recepció definitiva del camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Callús, tros primer, amb assistència del Diputat provincial don Iu Minoves, Enginyer-cap d'Obres públiques de l'Estat D. Blas Sorribas, Enginyer-director D. Frederic Turell, Enginyers-encarregats de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, D. Tomàs Ribera i D. Eduard Peña, i el representant del contractista de dites obres D. Francesc Triola.

El personal corresponent de la Direcció d'Obres públiques ha procedit a la presa de dades de camp per a l'estudi i redacció del projecte de desviament de la travessia per Sant Vicens dels Horts, del camí mancomunal que d'aquest poble va a Sant Boy de Llobregat, per tal d'evitar les pèssimes condicions en què actualment es verifica el trànsit per carrers estrets i plens d'humitat.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la comunicació tramesa per la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, adjuntant un certificat de la dimissió que ha presentat del seu càrrec el capellà d'aquells Establiments reverend D. Ramon Cassà, i un altre certificat de l'acord pres per la Junta amb aquesta motiu, de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent D. Agustí Riera, lloant la solució interina adoptada per la Junta de Govern, hagut esment de les condicions de zel, prudència i capacitat que reuneix el Rvnd. D. Francesc Mercadé, designat interinament, i vist que per aquesta designació la Junta es posà d'acord amb l'Autoritat eclesiàstica, confirmar el nomenament fet a favor de D. Francesc Mercadé, del càrrec de Capellà de la Casa de Beneficència de Tarragona, per un termini de tres anys, assignant-li els mateixos drets i obligacions del seu antecessor, o sigui el sou de 1,500 pessetes anuals, ocupant, demés, com a funcionari intern, l'habitació que a l'efecte té destinada, corrent a càrrec de les despeses generals de la casa el fluid elèctric que utilitzi per llum domèstica.

— Expedir un lliurament a favor de l'Auxiliar interí de la Secció de Caixa de la Mancomunitat, D. Josep A. Pérez i Guillén, per la quantitat de 131'25 pessetes, que constitueixen el total dels auxilis votats per la Diputació de Barcelona per raó del sosteniment de diversos dements pobres durant els mesos d'octubre, novembre i desembre de l'any proppassat, a fi que es distribueixi la referida quantitat entre els parents més pròxims dels expressats malalts en la forma i porció que preceptuen els acords de concessió de les dites quotes. L'anterior lliurament és amb càrrec al cap. 2.ª, art. 2.ª i partida 56 del Pressupost vigent de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

MANICOMIS

Acordà el Consell:

La gratificació, a favor de D. Salvi Pagès, que cessa en el càrrec d'Administrador interí de Beneficència per haver estat nomenat Administrador del Manicomi de Salt, de la diferència de sou de les 2,700 pessetes que percep a les 4,700 assignades a l'ex-Administrador Sr. Benesis, per durant els tres mesos que el Sr. Pagès ha exercit gratuïtament el càrrec d'Administrador.

(Sessió del dia 8 de gener de 1921.)

Donar-se per enterat d'un ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, comunicant, per trasllat, una R. O. en virtut de la qual es resol que la Diputació de Terol està obligada a fer-se càrrec de l'alienada pobra Consol de San Cristóbal Loras, repatriada de França, i a satisfer les estàncies que hagi devengat en el Manicomi de Salt.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Concedir un augment de o'30 pessetes en el preu de cada estada que ocasionin els dements asilats en el Manicomi d'homes i en el de dones de Sant Boy de Llobregat, a comptar del dia 1.r d'abril d'enguany. Aquest augment tindrà de vigència un termini indefinit, reservant-se el Consell, per quan, a son judici, les actuals circumstàncies anormals desapareguin, o no compleixi la Direcció dels Manicomis les condicions més avall establertes, posar-ho en coneixement de l'esmentada Direcció i deixar sense efectes, en conseqüència, l'acord d'augment. Tampoc aquest augment modificarà, en cap sentit, els contractes existents.

Que sia condició precisa, perquè tingui eficàcia l'augment concedit, que per part del Manicomi s'implanti, en el temps i condicions que la Ponència de Beneficència assenyali, les reformes i millores que també el Consell autoritza a la dita Ponència per determinar.

(Sessió del dia 27 de gener de 1921.)

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

GIRONA

Sessió del dia 3 de desembre de 1920. — A les sis de la tarda del dit dia es reuniren, sota la presidència del Conseller-ponent D. Agustí Riera, els Vocals D. Ramon de Berenguer, Dr. D. Josep Morera, D. Leopold Cànovas i D. Jaume Sagrera. Després de llegida l'acte de la sessió anterior, que fou aprovada, s'acordà, de conformitat amb els respectius dictàmens de l'Administració:

Anunciar concurs per a proveir de carn de xai, arròs, fesols, fesoles i carbó d'alzina a l'Hospital i Hospici de Girona i Manicomi de Salt per durant el primer trimestre de 1921, delegant als Vocals Srs. Sagrera i Cànovas perquè, juntament amb l'Administrador, resolguin i duguin a terme el pertinent al dit objecte, sense necessitat de nou acord.

Aprovar l'ingrés en el Manicomi de Salt, i a instància de D. Pere Noell Mundet, de la malalta Mercè Noell Almà, de Castelló d'Empúries, mitjançant el pagament de 1 pesseta diària.

S'aproven els comptes de diferents reparacions realitzades en els taulats de l'Hospital i Hospici, important, respectivament, 820'65 i 1,187'90 pessetes, presentats per D. Pere Simon.

S'acorda l'ingrés a l'Hospici dels nens Narcís i Aurora Ensesa Castelló, de vuit i set anys, respectivament.

A instància del Vocal Sr. Sagrera s'acorda la col·locació de llums elèctrics a les Sales de Sant Narcís i Drs. Escarrà, Muntanya i Cortada de l'Hospital.

A instància del propi senyor s'acorda que el Sr. Sureda vegi la manera d'adaptar el tipus de llits sumiers per ell indicat als llits de l'Hospital de Santa Catarina.

I després de resoldre altres afers d'ordre interior, s'aixeca la sessió.

Sessió del dia 10 de desembre de 1920. — Amb l'assistència dels mateixos Vocals i sota la presidència del senyor Conseller-ponent D. Agustí Riera, la Junta de Govern d'aquests Establiments, després d'aprovar l'acte de la sessió anterior, prengué els següents acords:

Admetre en el Manicomi de Salt, i a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, a les dements Rosa Batlle Oliveres, qual ingrés insta el seu marit Llorenç Capellera Picamal, de Darnius, i Maria Bruñol Bonal, que insta el seu pare Joan Bruñol Coromina, d'Agullana.

Satisfer les despeses de viatge de l'asilada donada d'alta en el Manicomi, Teresa Bagaria, des de Salt a Sant Feliu de Guíxols, i concedir-li ensems 15 ptes. de socors.

S'autoritza als esposos Rafael Gelabert i Antònia Muli Gabarra, de Bescanó, perquè per temps indefinit retinguin en son poder l'expòsita Florinda Jori Damià que alletà la dita Antònia.

S'autoritza a D.a Dolors Amell de Torrent perquè, d'acord amb el senyor Metge de l'Hospici, pugui practicar gratuïtament el massatge als asilats que ho necessitin, acordant-se que per l'Administració, juntament amb dit facultatiu, s'estudiï la forma en què sia possible practicar la gimnàstica atès al règim interior de l'Establiment.

I no havent-hi més assumptes de què tractar, es donà per finida la sessió.

Sessió del dia 28 de desembre de 1920. — Sota la presidència de D. Agustí Riera, i amb assistència dels Vocals Dr. Morera i Cànovas, tingué lloc la reunió d'aquesta data, a les sis de la tarda. Es llegí i aprovà l'acte de la sessió anterior.

En expedients instats per D. Joan Xicoira Feliu, de Palafrugell; D. Baltassar Blasi Arolas, de Figueres, i D.a Anna Serrat Curós, vídua de Parrarols, d'Olot, per a l'ingrés dels seus fills Emili Xicoira Mas, Pere Blasi Pijoan i Maria Parrarols Serrat en el Manicomi de Salt, s'acordà de conformitat al sol·licitat i que sien mantinguts a costa de la Mancomunitat de Catalunya atesa la seva pobresa.

S'accedeix al sol·licitat per D. Josep Julià Taberner, de Santa Coloma de Farnés, que demana l'abonament del didatge del seu fill Salvador, acord que també es pren en instància de D.a Gràcia Badia, de Cornellà de Terri, demanant-ho per a la seva filla Rosa.

Es concedeix als esposos Jaume Anglada i Teresa Girgas, de Santa Pau, que per temps indefinit puguin tenir en son poder a l'expòsita Genoveva Doris Gotarra, criada per aquella.

En expedients instats pels esposos Rafael Carreras i Magdalena Julià, de Mieres, i Josep Prats i Dolors Llis, de Blanes, demanant l'afillament de l'expòsita Encarnació Tresserra de cinc anys i el d'una expòsita de tretze a catorze anys, respectivament, se'ls concedeix provisionalment ço que sol·liciten fins que pel Consell Permanent es resolgui en definitiva, i es senyala la quantitat de 250 pessetes per al dot que deuen concedir a les afillades.

En comunicació de l'Administració del Manicomi de Salt donant trasllat de la R. O. del Ministeri de la Governació comunicada amb data 27 de novembre al Governador civil de la província i per la qual es resol que la Diputació provincial de Terol és obligada a fer-se càrrec de l'alienada pobra Consol de San Cristóbal Loras i satisfer les estades causades en el Manicomi

de Salt; s'acordà quedar enterat i que es doni trasllat de la mateixa al Consell.

Finalment, s'acordà que per l'Arquitecte Sr. Masó es realitzi el reconeixement dels teulats de l'Hospital i Hospici a fi de fer les degudes reparacions.

Sessió del dia 15 de gener de 1921. — A les sis de la tarda es reuniren sota la presidència de D. Agustí Riera, els Vocals Srs. Morera, Sagrera, Cànovas i Pérez Xifra.

Es llegí i fou aprovada l'acte de la sessió anterior, i es procedí a l'examen dels següents expedients, que foren aprovats de conformitat al sol·licitat:

De l'Alcalde de Besalú, demanant l'ingrés a l'Hospici de Francisca Seravosa Illa.

De D. Pere Negre, de Riudarenes, demanant sia admesa en el propi Establiment la seva germana Teresa.

De l'Alcalde de Sant Miquel de Campmajor, que sol·licita el mateix per En Jaume Torrentà Geronès, de Falgons.

S'acordà l'abonament de didatge d'un fill bessó de Josep Alsina Aragonès, veí de Salt; altre de Salvador Font i Carme Casadevall, de L'Escala; i d'altre de Pere Canadell, veí de Tortellà.

S'accedeix a què l'expòsita Innocència Brussà continuï per temps indefinit en poder dels seus didots Jaume Mir i Maria Jordà, de Sant Sadurní.

Es concedeix als esposos Pere Alsina Net i Maria Gelpí Sellés, veïns de Tossa, l'afillament d'una expòsita de set anys d'edat, mitjançant el senyalment de dot de 250 pessetes i a resultes del que en definitiva acordi el Consell Permanent.

La demanda de l'Alcalde de l'Ajuntament de Campmany interessant li sia retornat l'import de la subscripció al *Boletín Oficial* per un any que indegudament va satisfer, s'acordà de conformitat.

Vist l'informe emès pel Degà del Cos mèdic de la Beneficència, s'acordà augmentar en un Practicant el nombre dels que presten servei a l'Hospital de Santa Catarina.

A proposta de l'Administració i a prec de la Germana Superiora del dit Establiment, s'acordà augmentar a dues el nombre de bugaderes que presten en ell servei.

S'aprovà l'acte del concurs celebrat el dia 29 del proppassat mes de desembre per al proveïment de carn de xai, arròs, fesols, fesoles i carbó d'alzina per a totes tres Cases i per durant el primer trimestre d'enguany, acordant-se l'adjudicació del subministre de les diverses espècies als millors postors, que són D. Miquel Abella per a la carn de xai al Manicomi, pel preu de 4'10 pessetes quilo; a D. Joaquim Nouvilas per al mateix article a l'Hospital i Hospici, pel preu de 3'90 i a 4'10 pessetes quilo, respectivament; a D. Joaquim Bosch el proveïment d'arròs i fesoles a totes tres Cases a 75'90 i a 105 pessetes els 100 quilos; i a D. Enric Vila, també per a totes tres Cases, els fesols i carbó d'alzina a 116 i a 35 pessetes els 100 quilos.

A proposta de l'Administració, s'acorda : augmentar en dos els mossos hortelans del Manicomi de Salt, a fi que essent possible el conreu de major terreny es proveeixi més abundantment de verdures a l'Hospital i Hospici; la creació de dues places de cuinera, una a l'Hospital i altre a l'Hospici; i consignar en pressupost la quantitat de 795 pessetes per a atendre a la compra d'una màquina de pelar patates per a cada casa i d'un rellotge control de vetlla per al Manicomi.

Seguidament passà a examinar-se l'estat dels pressupostos per a enguany de cada casa, i apreciant la Junta que en alguns capítols apareix sobrant de consignació i en altres dèficit, acordà proposar al Consell Permanent una transferència dels dits sobrants, que importen en conjunt 13,889 pessetes, perquè sien aplicades al cap. 1.r, partides 1.a i 2.a de l'Hospici, i interessar un crèdit suplementari per a nivellar el dèficit d'un pressupost extraordinari de despeses que s'acorda elevar al Consell per a altres atencions de l'Hospici i Manicomi i que importa en conjunt 44,728'36 pessetes.

A continuació, s'examinà el projecte de pressupost ordinari per a l'any econòmic proper, i després d'estudiades les atencions a cobrir s'aprovà el pressupost general de despeses per a totes tres cases (Hospital, Casa de Misericòrdia i Manicomi) en un total de 992,921'94 pessetes, quedant el d'ingresos en 102,380'53 pessetes.

Sessió del dia 22 de gener de 1921. — Sota la presidència de D. Agustí Riera, es reuniren a les sis de la tarda els Vocals Dr. D. Josep Morera, D. Leopol Cànovas i D. Jaume Sagrera.

Es llegí l'acte de la sessió anterior i quedà aprovada.

Dels assumptes compresos en l'ordre del dia, es prengueren els següents acords:

A instància del senyor Interventor s'acordà la instal·lació de llum elèctric per a la seva oficina pel pressupost total de 170 pessetes.

Es concedeixen els següents abonaments de didatge: A instància de l'Alcalde de Sant Aniol de Finestres, al nen Narcís Aliqué Serra, fill de Joaquim Riqué; a instància de l'Alcalde de Verges, a un fill bessó de Manuel Comas; a instància de Jaume Prat Coll, d'Ossor, al seu fill Pere; a instància de Salvi Ventura Bonmatí, de Cassà de la Selva, a un seu fill bessó.

Es concedeix l'expòsita Rosa Mercet als consorts Josep Bosch i Julita Llongarriu, de Sant Esteve de Llémana, que diuen ésser els seus pares, i haver quedat provada la relació de maternitat.

En expedient instruït a instància de Josep Palou, veí de Salt, s'acordà l'ingrés en l'Hospici de la seva muller Mercè Rexachs Carreras, natural de Santa Maria de Vilert, i de cinquanta un anys.

En instància presentada per l'expòsit Benet Delmont, de divuit anys, demanant la sortida definitiva de l'Establiment i remesa dels seus estalvis, s'acordà tal com sol·licitava.

Es donà compte i la Junta quedà assabentada del moviment d'asilats ocorregut en el Manicomi de Salt durant el mes de desembre i dels estats d'alimentació dels mesos de novembre i desembre del propi Establiment.

Sessió del dia 29 de gener de 1921. — A les sis de la tarda, i sota la presidència de D. Agustí Riera, es reuniren els Vocals Srs. D. Ramon de Berenguer, Dr. don Josep Morera, D. Josep M.a Pérez Xifra i D. Jaume Sagrera.

Es donà compte de l'acte anterior, que quedà aprovada, passant a donar compte dels següents expedients:

De l'Alcalde de Banyoles, demanant l'abonament de didatge d'un fill de Pere Serra, anomenat Jesús, acordant-se de conformitat.

De Simaco Carrera Caula, veí d'Oix, i Josep Arnau, veí de Les Planes, demanant l'ingrés a l'Hospici, ço que se'ls hi concedeix; de Pere Masó Espigolé i Josep Collell Soy, naturals d'Oix i de Sant Cristòfol de Cogolls, respectivament.

Es concedeix als esposos Pere Alsina Masjuan i Dolors Gispert Gafas, de Palamós, l'afillament d'una expòsita mitjançant la concessió del dot de 250 pessetes i a resultes del que en definitiva acordi el Consell Permanent.

Es concedeix als esposos Bartomeu Casas Campà i Dolors Perramon Vila, de Ripoll, la remesa de l'expòsit Ramon Climent Eudald, que diuen ésser fill seu, per haver quedat demostrada la relació de maternitat.

S'acorda, a instància de l'Administrador del Mani-

comi de Salt, l'adquisició d'una màquina «Underwood» per a escriure, i del tipus del model 3-14 i preu de 1,200 pessetes.

S'aproven els comptes de diferents obres i reparacions practicades pel contractista D. Pere Simon en l'Hospital i Hospici, ascendents en conjunt a 975'50 pessetes (549'55 per a l'Hospital i 425'95 per a l'Hospici).

S'aproven els expedients d'ingrés en el Manicomi de Salt, de les següents malaltes: Agustina Serra Hortal, natural d'Amer i veïna d'Anglés, que insta la seva mare Concepció Hortal Cicras; Carme Masoliver Corominola, natural de Sant Privat de Bas i veïna de Sant Joan les Fonts, que insta el seu marit Josep Vila Bachilli; Francesca Vila Matabosch, natural de Sant Esteve de Bas i veïna d'Olot, que insta el seu germà Joan. Totes elles a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya.

S'admet, també, a la malata Dolors Olivé Mir, natural de Vilert i veïna de Crespià, el qual ingrés insta el seu marit Narcís Llorenç Recasens, mitjançant l'abonament per part d'aquest de 1'50 pessetes per estada.

LLEYDA

Sessió del dia 10 de gener de 1921. — Fou presidida pel Rvnd. Dr. D. Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, assistint els Srs. Vicens, Florensa, Solé i Izquierdo, i es resolgueren els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, prenent-se el següents acords:

Remetre a Maria Huguet l'expòsit Vicens Simon Planell, que ha reconegut com a fill, mitjançant el pagament de les despeses que ha causat des del seu ingrés en la Casa de Maternitat.

Concedir el dot a l'expòsita Presentació Gregòria que s'ha casat amb Joan Farré de Benavent, de Lleyda.

Adjudicar el subministre de vi durant el primer trimestre d'enguany a Ramon Recasens, per ésser la mostra presentada la de més graduació alcohòlica, segons anàlisi de l'apotecari de l'Hospital, i de menys preu.

Aprovar els comptes de les despeses fetes per al sosteniment dels asils durant el mes de novembre de l'any 1920, que importen en junt, 23,051'33 pessetes.

Aprovar les relacions dels queviures, utensili, efectes i reparacions que es considerin necessaris per al sosteniment dels asils durant el mes de gener.

Adjudicar a D. Fidel Sabal el subministre de cansalada, a D. Andreu Cemelis el de mongetes, i a D. F. Paba el de cafè, declarant desert el concurs pel que fa referència a carn i xocolata per ésser les proposicions presentades superiors als preus de concurs.

Quedar assabentada la Junta de la següent estadística dels malalts que han entrat en l'Hospital durant l'any passat.

TAULA DEMOSTRATIVA DEL MOVIMENT DE MALALTS DURANT L'ANY 1920

NOMS DE LES MALALTIES	ENTRADES: de 0 a 1 any		de 1 a 4 anys		de 5 a 19 anys		de 20 a 39 anys		de 40 a 59 anys		de 60 en endavant		TOTAL		TOTAL GENERAL	En tractament del mes anterior		Total de malalties tractades	Sortides		Per mort		En tractament	
	H.	D.	H.	D.	H.	D.	H.	D.	H.	D.	H.	D.	H.	D.		H.	D.		H.	D.	H.	D.	H.	D.
Febre tifoidea								5		1				6	6		2	8		7		1		
Febre palúdica					1		3		1	1			4	1	5			5	4	1				
Verola	1		2	7	14	23	5	15	6	3			28	48	76			76	23	43	3	2	2	3
Grip					4	1	6	5	1				11	6	17			17	11	6				
Diftèria				1										1	1			1		1				
Tisi del pulmó					1	1	3	1	1				5	2	7	1		8	5		1	1		1
Altres tisis						1								1	1			1				1		
Sífilis						2		14						16	16		1	17		13				4
Cranc									3	4			3	4	7	1		8	3	1		3	1	
Congestió del cervell					3		2		1				6		6	3	1	10	2		6		1	1
Malalties de cor					1		9	2	12	4	6	3	28	9	37	2	2	41	12	1	14	8	4	2
Bronquitis aguda					4	1	13	2	8		1	1	26	4	30	1	1	32	23	4	1		3	1
Bronquitis crònica					1	2	3	2	2			1	6	5	11		1	12	2	3	3	1	1	2
Pulmonia						1	1	1	3	1			4	3	7			7	1	3	2		1	
Altres malalties de l'aparell respiratori							3		5		1		9		9			9	5		2		2	
Malalties del paidor	1	2		1	7	3	24	7	33	8	16	9	81	30	111	8	2	121	73	24	7	3	3	5
Inflamació dels budells							1		2	2	4	5	7	7	14	2	1	17	4	3	4	5	1	
Esvinçadures							1						1		1			1	1					
Cirrosis del fetge									1				1		1			1	1					
Nefritis i mal de Bright									1	1	1		2	1	3	1	1	5	2	2				1
Altres malalties del ronyó, bufeta i accessos							3	1	4	2		1	7	4	11	1	1	13	6	4		1	2	
Tumors cancerosos i altres malalties dels orgues de la dona								6		1				7	7			7	6			1		
Debilitat senil																1		1			1			
Altres malalties				2	9	7	67	19	45	10	14	15	135	53	188	22	6	216	130	43	7	4	20	12
TOTAL PER SEXES	2	2	2	11	45	42	114	80	128	38	43	35	364	208	572	43	19	634	308	165	51	31	48	31
TOTAL GENERALS	4		13		87		194		166		78		572		572	62		634	473		82		79	

D'aquests malalts, sabien de llegir: 165 solters i 45 solteres; 67 casats i 11 casades; i 13 vidus i 8 vídues. I eren analfabets: 112 solters i 57 solteres; 47 casats i 57 casades; i 20 vidus i 30 vídues.

Sessió del dia 17 de gener de 1921. — Va celebrar-se sots la presidència de D. Romà Sol Mestre, President de la mateixa, assistint-hi els Srs. Jaques, Florensa, Izquierdo, Pereña, Solé i Vicens.

Es resolgueren els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, en la forma següent:

Afegir al compte de les despeses que ha de pagar Maria Huguet per al sosteniment als asils del seu fill Vicens Simon Planell Grau, 60 pessetes que acredita l'Ajuntament d'Ossó de Sió, per despeses de trasllat de l'expressat nen a la Casa de Maternitat.

Admetre en torn, en la casa de Misericòrdia, a Joaquim Aleza Isla, de Lleyda; Joaquim Ardon Arro, de les Bordes; Teresa Bugall Giró, d'Estach, i Francesc Domènec Jordi, de Vilosell.

Donar de baixa als asils a Mateu Roig, per haver-se'n anat sense permís.

Informar la instància de D. Josep Abadal i Sibila en sentit de què és de justícia donar-li una gratificació en compensació de tres mesos de sous que no pogué percebre per disfrutar altre sou de l'Estat.

Informar que s'ha de pagar a l'infermer Ermengol Castells el mes de setembre que va servir amb caràcter eventual.

Aprovar una factura de la Casa Dalmau i Oliveres de 531'90 pessetes, per medicaments per a la farmàcia de l'Hospital.

Sessió del dia 23 de gener de 1921. — Es va reunir aquesta Junta de Govern sota la presidència del Conseller D. Romà Sol Mestre, assistint els Vocals Srs. Jaques, Pereña, Solé, Izquierdo, Currià amb l'Interventor de la Mancomunitat Sr. Virgili, i va estar discutit minuciosament el pressupost de despeses dels asils per a l'any econòmic 1921-22, en el que s'hi van incloure totes aquelles partides que es consideren necessàries per a portar a cap les reformes aprovades per la Junta des que començà el seu funcionament. Relacionat amb l'aprovació del pressupost es va acordar una reorganització de serveis i de personal d'oficines.

Sessió del dia 24 de gener de 1921. — Va celebrar-se sota la presidència del Conseller D. Romà Sol Mestre, amb assistència dels Vocals Srs. Jaques, Florensa, Vicens, Pereña, Solé i Izquierdo, i es resolgueren tots els assumptes que figuraven en l'ordre del dia o siguin:

Concedir les pensions d'alletament sol·licitades per: Jaume Gili Mas, de Gerp (Os de Balaguer); Pere Sempau Manent, de Rialp; Manuel Subirà Llebot, de Llesp; Antoni Llahí Codina, de Talús.

Aprovar les relacions de queviures, material per a tallers, utensili, efectes i reparacions que es consideren necessaris per a l'abastiment dels asils durant el mes de febrer vinent, que importen 11,242'38 pessetes els de la casa de Misericòrdia, i 6,168'36 els de la Maternitat.

Aprovar dues factures per robes que ha facilitat D. Jaume Rovira durant els mesos de novembre i desembre últims, que importen 8,350 pessetes.

Aprovar les relacions dels salaris devengats per les dides que crien expòsits, orfes i bessons dels partits de Lleyda, Balaguer, Cervera, Seu d'Urgell, Solsona i Sort, durant el segon i tercer trimestre del corrent exercici econòmic, que importen en junt 10,543'73 pessetes.

I que es realitzin pels paletes de la casa les obres necessàries per establir un complet isolament entre el departament de vells de la casa de Misericòrdia i l'altra població dels asils, de manera que es tanqui entre ells tota mena de tracte i relació.

Sessió del dia 31 de gener de 1921. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol Mestre, varen assistir els Srs. Vicens, Pereña, Solé i Izquierdo, i es varen resoldre els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, adoptant-se els següents acords:

Aprovar les factures dels Srs. Guix i C.ª i Anton Molins, per farina facilitada als asils durant el mes de gener, que importen en junt 6,515'76 pessetes.

Admetre en la Casa de Maternitat, quant per torn els correspongui, als nens Lluïsa i Josepa Gabandé Curco, Francisca i Ramon Aguila Relluí, i Humbert i Josep Mauri Garcia, de Lleyda; i en la Casa de Misericòrdia a Josep Rollant Vidal, també de Lleyda.

Aprovar les relacions dels salaris que han guanyat les dides del partit de Tremp durant els trimestres segon i tercer del corrent exercici econòmic, que importen, respectivament, 540 i 509'48 pessetes.

Contestar al Sindicat Agrícola de Cervera que no pot acceptar l'oferiment de farines que fa a la Junta al preu de 80 pessetes els 100 quilos posades sobre vagó a Cervera, perquè n'hi ha d'altres al mateix preu posades en magatzem en la Casa de Misericòrdia.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Adjudicar definitivament la instal·lació i subministre d'aparells necessaris per a la calefacció per aigua calenta del Dispensari anti-tuberculós del carrer de Rades, a la casa Manuel Muntadas i C.ª, domiciliada en aquesta ciutat, carrer de Muntaner, núm. 6, per la quantitat de 4,400 pessetes.

Comunicar l'acord precedent a la Delegació d'Hisenda d'aquesta província i a la casa adjudicatària, per al seu coneixement i efectes consegüents, a fi que dintre el termini de deu dies presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers a què fa referència la condició 7.ª del plec de condicions particulars i econòmiques.

— Disposar, després d'examinar i aprovar l'escriptura d'arrendament d'un edifici situat al carrer de Rades, núm. 24, i Magallanes, núm. 62, on ha d'instal·lar-se el Servei d'Assistència Social als Tuberculosos, autoritzada pel Notari D. Alfons Grande, el lliurament de la quantitat de 333'70 pessetes, a què ascendeix el compte d'autorització, còpia i altres despeses de la referida escriptura, amb càrrec a la partida 83 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 13 de gener de 1921.)

Tenint en compte l'acord pres per la Comissió de Sanitat en sessió de 1.r de setembre darrer, en sentit d'invitar el Prof. Lleó Bernard, que en la Facultat de Medicina de París exerceix la Càtedra d'Higiene i és Cap de les organitzacions anti-tuberculoses de França, perquè doni tres conferències sobre la «Lluita social contra la Tuberculosi», amb motiu de la inauguració del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent dels afers de Beneficència, Dr. Riera, acordà autoritzar el Servei de Sanitat per a portar a terme l'esmentada invitació, subvencionant el viatge del Prof. Bernard amb la quantitat de 1,500 pessetes, que seran abonades amb càrrec a l'apartat «Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya», partida 83 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat del Projecte de nova reglamentació de la Borsa del Treball de Barcelona, presentat pel senyor Conseller-ponent dels afers Socials, don Joan Vallès i Pujals disposant que se'n passessin còpies a tots els senyors Consellers per al seu estudi i oportuna deliberació en una de les pròximes sessions.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

Notícies i documents

S'han començat els treballs per a establir una xarxa de corresponsals que facilitin regularment les dades per a un Butlletí on es reflexi l'estat del mercat del Treball i les perspectives immediates de la producció.

— Terminada ja la instal·lació amb el material procedent del Museu Social, s'ha recomençat la vida de relació exterior, havent-se rebut les publicacions oficials de París, dels ministeris del Treball d'Itàlia i d'Anglaterra, i de diverses acadèmies i entitats d'Europa i Amèrica.

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i les manifestacions fetes pel Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, de conformitat amb el que proposava la Ponència d'Instrucció pública, acordà que sense perjudici de donar-ne compte a l'Assemblea en la primera reunió que celebri per a la seva definitiva aprovació, sigui transferida a la partida del cap. 89 de l'anex núm. 18 del Pressupost vigent, la quantitat de 8,500 pessetes del sobrant que presentarà el cap. 87 de l'esmentat anex després de deixar atès el pagament a la Hisenda de l'impost sobre sous i gratificacions corresponent a l'actual any econòmic.

—Vist un altre informe del mateix Departament, escoltades les manifestacions del Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, de conformitat amb el que proposava la Ponència d'Instrucció pública, i sense perjudici de donar-ne compte a l'Assemblea de la Mancomunitat en la primera reunió que celebri per a la seva definitiva aprovació, siguin transferides a la partida del cap. 91 de l'anex 18 del Pressupost vigent, 12,000 pessetes del sobrant que presentaran les següents partides del propi Pressupost : Del cap. 72 del propi anex, 2,000 pessetes; del cap. 73 del propi anex, 1,113'15; del cap. 74 del propi anex, 4,752; del cap. 76 del propi anex, 1,300'02; del cap. 93 del propi anex, 2,834'83.

— S'assabentà el Consell de les decisions preses per la Comissió Mixta encarregada d'entendre en les qüestions que motivés el Contracte de Tresoreria celebrat entre el Banc de Terrassa i la Mancomunitat, amb motiu de la resolució del referit Banc de donar per finit el contracte el dia 31 de març pròxim, i les acceptà en la següent forma:

1.r La Comissió Mixta pren nota de la decisió del Banc de Terrassa de donar per terminat el Contracte de Tresoreria, celebrat amb la Mancomunitat de Catalunya, el dia 31 de març pròxim; però donades les raons que exposa el Banc de Terrassa, acordà, de conformitat amb l'art. 37, donar el Contracte per rescindit des del moment en què la dita decisió es confirmi pel Consell del Banc i es comuniqui al de la Mancomunitat, a l'objecte que aquest avís reglamentari produeixi tots els efectes legals.

2.n Es donen per finiquitats i saldats tots els comptes que el Banc de Terrassa tenia oberts a la Mancomunitat, els quals no es podran obrir novament; i durant el que resta de l'actual exercici, l'esmentat Banc actuarà exclusivament com a recaptador de la Mancomunitat de conformitat amb la Instrucció de 26 d'abril de 1900, i en tal sentit, tots els documents cobratoris d'ella que tingui o es posin en son poder, es tindran pel Banc exclusivament com efectes a cobrar i, per tant, mentre no hagi realitzat l'ingrés de l'import d'ells a la Caixa de la Mancomunitat, els conservarà en qualitat de dipòsit i hauran de figurar tan sols en el compte de Recaptació.

3.r La Mancomunitat podrà nomenar directament cobradors o representants, que durant el que resta de l'actual exercici coadjuvin al cobrament del contingent i altres ingressos de la Mancomunitat amb els designats pel Banc; com així mateix podrà adoptar tots els procediments que estimi convenients a fi de fer efectiva la recaptació.

4.t Durant el que resta de l'actual exercici, el Banc de Terrassa percebrà únicament, com a premi de recaptació, l'1 $^{1}/_{2}$ per 100 de les quantitats que recapti directament per la seva intervenció o per la dels agents nomenats per ell; havent però d'acceptar els girs o ordres de pagament que li faci la Mancomunitat amb la mateixa comissió fixada en el Contracte.

5.è Acceptades les anteriors decisions per la Mancomunitat de Catalunya, caldrà que ho siguin pel Consell del Banc de Terrassa.

(Sessió del dia 20 de gener de 1921.)

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 2

SUMARI

	Planes
ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT	37
La catorzena reunió ordinària	37
Ressenya de les sessions	37
PRESIDÈNCIA	38
Assumptes generals	38
Personal	38
Palau de la Generalitat de Catalunya	38
L'obra de la Mancomunitat a l'estranger	39
CULTURA I INSTRUCCIÓ	41
Museus, Biblioteques i Arxius	41
Junta de Ciències Naturals	41
Junta de Museus de Barcelona	41
Biblioteca de Catalunya	42
Servei Central de Biblioteques Populars	42
Biblioteca Popular de Canet de Mar	42
» » de Sallent	42
» » de Valls	42
» » d'Olot	43
» del Consell de Pedagogia	43
Serveis científico-administratius	43
Consell de Pedagogia	43
Servei d'acondicionament i assaigs	43
Consell de Pedagogia: Departament d'Ensenyament primari i secundari	43
Publicacions	43
Conservació i catalogació de Monuments	43
Ensenyament	44
Ensenyament superior	44
Ensenyament primari	44
Escola graduada de Figueres	44
Ensenyament normal	44
Ensenyament professional:	
Escola d'Infermeres de la Mancomunitat de Catalunya	44
Ensenyament técnico-industrial:	
Escola Local d'Indústries de Canet de Mar	45
Escola Elemental del Treball	45
Ensenyament artístic:	
Escola Superior de Bells Oficis	45
Escola de l'Art de la Forja de Sitges	45
Escola Catalana d'Art Dramàtic	46
Serveis de difusió i vulgarització:	
Extensió d'Ensenyament tècnic	46
Ensenyament domèstic	46
Extensió d'Ensenyament tècnic	46
Secció de Ensenyament domèstic del Consell de Pedagogia	46

	Planes
Vària	47
Personal	47
Beques, premis i subvencions	47
AGRICULTURA	47
Escola Superior d'Agricultura	47
Institut de Mecànica aplicada agrícola	47
Projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura	47
Serveis tècnics d'Agricultura	49
Serveis de Ramaderia	49
Acció Social Agrària	50
Servei d'Enologia	51
Serveis de Terra campa	51
Repoblació forestal	52
Cursets d'Ensenyament agrícola	53
TELÈFONS	53
Inauguració de serveis	53
Personal	53
Treballs en curs i obres acabades	53
FERROCARRILS	53
Obres i treballs en curs	53
CARRETERES, CAMINS I PONTS	54
Construccions	54
Reparació i conservació	55
Personal	57
Material	57
BENEFICÈNCIA I SANITAT	57
Beneficència	57
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Lleyda	57
Concurs per al forniment de queviures als Establiments de Beneficència de Lleyda	58
Sanitat	59
Adquisició de material	59
Dispensari antituberculós	59
POLÍTICA SOCIAL	59
Borsa del Treball de Barcelona	59
HISENDA	59
Arbitris	59
Transferències de crèdit	60
Personal	60
Caixa de Crèdit Comunal	60
Vària	60

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | FEBRER MCMXXI | NÚM. 2

ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT

LA CATORZENA REUNIÓ ORDINÀRIA

Acords del Consell Permanent

Amb assistència del President de l'Assemblea, don Antoni Jansana, deliberà el Consell l'ordre dels treballs de la pròxima reunió fixada per l'endemà, deixant distribuïda entre les diverses ponències la defensa dels Projectes d'acord que presenta el Consell Permanent.

—Acordà el Consell autoritzar la Secretaria de la Presidència per a contractar un taquígraf disposat a prestar servei durant els dies de l'Assemblea, en qualsevol moment que els debats ho exigeixin, destinant a aquest servei la quantitat de 300 pessetes.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1921.)

RESSENYA DE LES SESSIONS

El dia 23 d'aquest mes s'obrí la catorzena reunió ordinària de la Mancomunitat de Catalunya. Entrada la nostra Institució dins un camí de normalitat, les sessions de l'Assemblea es descabdellaren amb la regularitat fecunda d'una tasca reposada i constructiva. Però si no hi hagué ni debats de lluïment oratori ni incidents sensacionals, el balanç de la tasca realitzada constitueix el millor elogi de l'actuació de la Mancomunitat. Vet ací el resum de la feina feta en aquesta catorzena reunió.

1. Fou aprovat, amb lleugeres esmenes, el Pressupost ordinari per a l'any econòmic 1921-22, que pel seu caràcter de Pressupost de nivellació i consolidació representa una transició cap a futures expansions de el l'obra mancomunal.

El resum dels ingressos i despeses del Pressupost aprovat és el següent:

Pressupost d'Ingressos

1	Contingent	11.865,408'11
2	Beneficència	2.782,642
3	Cultura	175,711'91
4	Telèfons	883,000
5	Agricultura	68,390
6	Arbitris i altres ingressos	816,500
7	Subvencions i reintegraments	1.360,888'14
8	Emprèstit	8.500,000
9	Caixa de Crèdit Comunal	400,000
10	Resultes	200,000
	Total	27.052,540'16

Pressupost de Despeses

1	Govern i Administració de la Mancomunitat	660,300
2	Beneficència i Sanitat	7.465,987'76
3	Cultura	2.312,163
4	Política Social	134,700
5	Obres públiques, Carreteres, camins i ponts	7.476,901'80
6	Obres hidràuliques i de sanejament	302,000
7	Ferrocarrils secundaris	273,500
8	Telèfons	877,885
9	Agricultura	889,903
10	Hisenda	6.659,199'60
	Total	27.052,540'16

Així mateix foren aprovades, de conformitat amb la proposta del Consell Permanent, diverses transferències de crèdit relatives al Pressupost anterior. Durant la discussió dels Pressupostos, es presentà una proposició en el sentit que es procurés unificar en el Pressupost de l'any vinent els tipus de contingent que s'ha de repartir entre tots els pobles de Catalunya, la qual proposició passà com a moció al Consell.

2. Quedaren aprovats, unànimement, de conformitat amb el que proposava el Consell, els següents projectes d'acord:

Creació d'una institució escolar d'Estudis Superiors.

Noves normes per al Concurs de Regadius.

Autorització per a incloure en la partida de l'Emprèstit destinada a sanejament de terrenys pantanosos; les obres de regularització i endegament de rius, defensa contra les inundacions i abastiment d'aigües potables a les poblacions catalanes.

A conseqüència d'una proposició de la Comissió corresponent, es facultà al Consell per obrir concursos, a fi de concedir als Municipis de menys de 4,000 habitants la formació dels projectes d'abastiment d'aigües potables en el número i en les condicions que cregui oportunes, limitant aquesta tasca a l'ajut econòmic que de moment s'atorgui en el dit ram de serveis.

Ensenyament postal de l'Escola Superior d'Agricultura.

Creació d'una nova Secció dels Serveis d'Agricultura, que es denominarà Laboratori de Patologia vegetal,

amb mires a l'orientació científica de la lluita contra les malures de les plantes.

3. Pel que fa al projecte d'Acció social agrària que havia quedat damunt la taula en la reunió anterior, pendent d'una informació, es facultà al Consell per a designar una Comissió de Diputats que a son torn pugui nomenar altres persones pertanyents o no a la Mancomunitat, per tal que l'assessorin, i redacti el projecte definitiu, el qual serà comunicat al propi Consell i sotmès en el seu dia a l'Assemblea.

4. En ordre a la política social, fou aprovada una proposició perquè el Consell Permanent, degudament assessorat, porti a la propera Assemblea un projecte d'acord d'organització de les assegurances a Catalunya, basant-se en l'existència i tradició mutualista de les Germandats.

5. Acord fou pres d'adreçar-se a la representació parlamentària de Catalunya, pregant-li que gestioni la promulgació d'una llei d'amnistia en la qual sien compreses totes les causes per delictes d'opinió polítics i nacionalistes. Així mateix fou acordat d'adreçar-se telegràficament al Govern per a demanar-li que amb la major urgència legisli d'una manera completa sobre tots els aspectes de la qüestió social, en tal forma que les organitzacions obreres adquireixin llur ver caràcter, i les vinguin a integrar les masses proletàries per llur plena i lliure voluntat, imperant dins elles normes de publicitat i democràcia, en tals termes que es restableixi promptament la pau social.

6. Va ésser aprovada, en tots els seus extrems, una proposició encaminada a evitar que sigui un fet la derivació de les aigües del riu Carol a favor de determinades comarques franceses i en perjudici d'altres comarques d'ençà i enllà de la ratlla fronterera.

La catorzena Assemblea de la Mancomunitat ha posat, doncs, noves pedres en l'edifici de la Pàtria catalana. El novell Pressupost, el debat sobre el qual ocupà la major part de les sessions, fa més sòlida i ampla la base econòmica damunt la qual el nostre edifici s'alça. I els resultats feliços de la nostra feina van manifestant-se en les obres materials i en les institucions espirituals de la Mancomunitat. Les visites dels Diputats de Catalunya a aquestes Institucions, visites que són una noble consuetud de les nostres Assemblees, els permeten de veure com es transformen en realitat viva i en fruits de cultura les rengleres de xifres del Pressupost mancomunal.

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de les manifestacions del senyor President; respecte la visita que li ha fet el Secretari general de la Conferència de Comunicacions i Transports de la Societat de les Nacions, Mr. Robert Haas, el qual ha sol·licitat la cessió de diversos departaments del Palau de la Generalitat per tal d'instal·lar-hi les oficines de la dita Conferència, que tindrà lloc a Barcelona durant el mes de març; tenint en compte que l'Alcalde de la ciutat ha cedit ja el Saló de Cent de l'Ajuntament perquè s'hi celebrin les sessions generals, i considerant que ha de facilitar-se tant com sia possible la instal·lació i realització de l'esmentada Conferència, acordà també facultar la Presidència perquè disposi el que oportunament cregui necessari per tal que les oficines susdites trobin en el Palau de la Generalitat l'acolliment que el Sr. Haas demanà oficialment.

(Sessió del dia 3 de febrer de 1921.)

S'informà el Consell que el divendres, dia 18, havia quedat repartit entre els senyors Diputats i remès a la premsa el volum de Projectes d'Acord que es presenten a deliberació de la catorzena reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat.

—Així mateix prengué esment el Consell d'una lletra del Secretari general de la Société des Nations, regraciant les facilitats donades per la Mancomunitat al Secretari general de la Conférence des Communications et du Transit, i manifestant acceptar els locals que per a la celebració de la dita Conferència s'han posat a disposició de M. Haas.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1921.)

Accedir a la petició de la Federació Catalana d'Atletisme, i facultar la Presidència perquè inverteixi una quantitat prudencial en la concessió d'una copa dita «Copa Catalunya» per al VI Campionat Català de Cross-Country, que ha de celebrar-se el 13 de març propvinent.

(Sessió del dia 26 de febrer de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta que, per unanimitat ha formulat el Tribunal que es designà en sessió del dia 8 de gener per a procedir de conformitat amb l'article 15 del Reglament de les Oficines, a l'examen-revisió de la capacitat, conducta (activitat, exactitud, regularitat) i treballs fets pel Cap de Negociat adscrit a la Secció segona del Departament d'Administració, don Carles Soldevila i Zubiburu, renovar indefinidament el nomenament, o sia l'ingrés definitiu de l'esmentat funcionari Sr. Soldevila, als efectes dels arts. 15 i 24 del Reglament d'Oficines.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

Acordà el Consell:

Vist el dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració, amb el vist i conforme de la Presidència, aprovar els plànols, pressupost i plecs de condicions per a la subhasta de les obres de reforç de les sales *P* i *Q* i de la construcció d'un de nou a les mateixes sales en la part de ponent del Pati dels tarongers del Palau de la Generalitat, obertura de tres portes noves i reforç d'altres tres en igual forma que les ja existents en la part de migdia de la sala *R*, pel preu màxim de

48,037'99 pessetes, import del susdit pressupost, anunciant-se aquest acord al *Butlletí Oficial* de la província de Barcelona als efectes de l'art. 29 de la Instrucció per a la construcció dels serveis provincials i municipals, autoritzant el senyor President del Consell perquè en el cas de no formular-se cap reclamació en virtut del dit anunci, procedeixi a assenyalar la data de la subhasta, i al nomenament d'un senyor Diputat de la Mancomunitat per a intervenir en el dit acte.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

L'OBRA DE LA MANCOMUNITAT A L'ESTRANGER

L'OPINIÓ DEL PROF. MILLARDET

El *Bulletin Hispanique* insereix, en son número d'octubre-desembre de 1920 un report de M. Georges Millardet, professor de llengües i literatures romàniques a la Universitat de Montpeller, sobre la seva estada a Barcelona en maig de 1920. En aquest report, el Prof. Millardet exposa la seva autoritzada opinió sobre algunes de les nostres institucions culturals. D'aquest report traduïm els paràgrafs següents:

«En l'anomenada Universitat Industrial, que és una «Universitat nova» que depèn de la Mancomunitat de Catalunya, hi són donades les més diverses classes d'ensenyaments, demés de l'ensenyament de les ciències purament especulatives, com la filosofia, les matemàtiques i la filologia, s'hi dóna el d'oficis d'art (teixits, ceràmica, etc.), construccions mecàniques, fabricació i conducció de màquines elèctriques i màquines de vapor, etcètera.

»Una vida intensa anima aquest gran establiment d'instrucció. Els directors de la Mancomunitat curen actualment d'associar el més possible la ciència pura amb la ciència pràctica, car aquesta no pot prescindir de l'altra. És per aquesta raó que, en la Universitat Industrial, hi ha locals i instal·lacions especials per a l'ensenyament de ciències purament teòriques. Una sala molt confortable havia estat reservada, en la Secció de Filologia, a les conferències de dialectologia romana.

»El Sr. P. Fabra, ajudat de son col·laborador senyor A. Griera, dirigeix les Oficines lexicogràfiques, on es persegueix amb tenacitat una intensa tasca que aflueix a la redacció del *Diccionari de la llengua catalana*, a la impressió del *Diccionari Aguiló*, a l'execució de l'*Atlas lingüístic de Catalunya*, i a la publicació del *Butlletí de dialectologia catalana*.

»L'obra que es realitza en aquestes laborioses oficines té gran importància, tant per la quantitat com per la qualitat. Fa el més gran honor a les dots d'organitzador del Director Sr. P. Fabra, qui és un esperit abnegat, i a la passió que per la ciència mostren tots els seus col·laboradors, qui persegueixen un doble objecte : d'una part, es dediquen a l'estudi científic de l'idioma (dialectologia, geografia lingüística, fonètica experimental), i d'altra part, curen de purificar, d'embellir, i de fixar la llengua literària. Els Srs. Griera, Barnils i Montoliu estan especialitzats en l'estudi tècnic de la llengua. El Sr. Fabra (que és segurament un lingüístic dels més ben documentats), el Sr. Nicolau d'Olwer, els poetes Carner i Bofill, el prosista Ruyra, l'hel·lenista Segalà, i d'altres encara, col·laboren assíduament a la part literària de la tasca. Aquests senyors han començat la publicació d'un Diccionari que està concebut sobre el pla del nostre *Dictionnaire général*. L'estudi dels escriptors catalans de l'Edat mitjana, el coneixement cada vegada més perfecte de les formes actuals, els ha dut a abolir del parlar català, bon nombre de castellanismes i de neologismes. Aquests laboriosos lluiten amb gran interès i intel·ligència per la causa de la llengua catalana.

»Seria de desitjar que moltes de les nostres «societats sàvies» o «de Felibre», en les quals es parla amb tanta d'eloqüència de l'amor envers la llengua mare, tinguessin la mateixa amor per aquest parlar i que aquesta amor fos a la vegada secundat per una fervor tan desinteressada i clarivident.

»Anexes a la Universitat literària, es donen des de fa un any, una sèrie de cursos que es professen en els locals de la dita Universitat i en un departament especial que porta com a títol «Universitat Catalana». Aquests cursos anexes, organitzats per la Junta permanent del segon Congrés Universitari Català, són l'obra de la Universitat Catalana, entitat legal, que té personalitat jurídica per l'acceptació de donatius, subvencions, llegats, etc. Aitals cursos són donats per professors de la Universitat oficial, pertanyents a les Facultats de Filosofia i Lletres, Farmàcia, Dret, Ciències i Medicina, i que són a l'ensems membres de l'Institut d'Estudis Catalans, així com per alguns membres de l'Institut d'Estudis Catalans que no tenen cap funció oficial a la Universitat literària.

»Seria, doncs, inexacte creure, com es fa sovint, que no hi hagi cap relació entre els acadèmics de l'Institut d'Estudis Catalans, o els professors de l'anomenada Universitat Industrial, i el professorat de la Universitat literària o oficial, que depèn de l'Estat. Els dos agrupaments resten netament separats; però algunes afinitats secretes es manifesten entre ells malgrat tot.

»Un punt comú els aproxima : és l'exquisida urbanitat amb què els uns i altres saben rebre als seus col·legues francesos. Les dues primeres visites del conferenciant foren a la Mancomunitat, al President Sr. Puig i Cadafalch, a la Universitat, per al rector Dr. Carulla. L'acollida no ja simpàtica, sinó veritablement amical, que el delegat de l'Institut Francès a Espanya trobà a una i altra banda, prop d'aquests dos grans amics de França, i l'ampla i cordial hospitalitat, tradicional en els barcelonins, que li oferiren els membres dels dos agrupaments, deixaran perdurable record a qui tingué l'honor de rebre'ls.

»El Delegat francès conservarà profunda impressió de sa visita als establiments científics de Barcelona. La vida intel·lectual d'aquesta ciutat és tan intensa com sa vida econòmica. En totes les branques de l'ensenyament, en particular en la de les lletres i de la lingüística, hi ha a Barcelona institucions i homes que es destaquen en gran manera. Catalunya està al primer pla de la civilització moderna, ço que sorprendrà, potser, a alguns universitaris francesos que veuen l'Espanya de lluny, des de París, i des de New-York i tot! Hi ha a Catalunya veritables savis entusiastes i desinteressats. I no solament deuríem anar a coneixe'ls, sinó que hi guanyaríem més en atreure'ls cap al nostre país. Imitant-los a ells, deuríem correspondre a llurs «Cursos d'Intercanvi».»

L'OPINIÓ DEL PROF. CLAPARÈDE

Firmat per M. Eduard Claparède, l'eminent pedagog, que com és sabut donà en agost darrer unes lliçons a l'Escola d'Estiu, el butlletí que l'Institut Rousseau, de Ginebra, publica amb el títol de *L'Intermédiaire des Éducateurs*, insereix en son número d'octubre-desembre un llarg article intitulat «A Barcelone», del que reproduïm els següents paràgrafs:

«Barcelona, la capital superba de Catalunya, és una ciutat extremament viva i moderna. El que sembla dominar l'activitat que hi regna, és el desig de guanyar, a força de treball i de cultura, l'autonomia relativa

envers la qual tendeixen les aspiracions de la nació catalana. Per a fer compendre bé en què consisteix la mena d'oposició que es manifesta entre Catalunya i el govern espanyol, es podria pendre com a exemple ço que existeix a Suïssa entre els cantons i el govern federal; algunes institucions depenen de la competència cantonal i d'altres de la competència federal. Solament, mentre que a casa nostra, la repartició d'aquestes competències està ja sistematitzada, ha passat ja a l'estat estructural (si m'està permès aplicar el nostre llengüatge psicològic a les qüestions polítiques), a Catalunya, la concurrència d'aquestes competències està encara a l'estat dinàmic. Catalunya, entre altres coses, desitjaria que tot ço que pertany a la instrucció, depengués directament d'ella. Però les escoles primàries estan encara sota la jurisdicció de Madrid, com també la Universitat. Jo no he visitat les escoles primàries; car estaven de vacances; però sembla que estan, almenys pel que es refereix a llurs locals, en un estat ben deplorable. Varen contar-me que, recentment, havent-se d'impressionar un film que representava un drama que passa en una presó, l'operador cinematogràfic no trobà lloc més adequat per a impressionar-la, que una escola de l'Estat, en la que representaven els actors.

»L'autoritat catalana — que solament està mig reconeguda pel govern de Madrid — s'anomena Mancomunitat, i és presidida per un home enèrgic, un arqueòleg distingit. La Mancomunitat ha creat un Consell de Pedagogia i ha fundat un cert nombre d'Institucions d'ensenyament, que funcionen al costat a part de les de l'Estat espanyol. Són, especialment, la Universitat Industrial, que comprèn una sèrie d'edificis admirablement amoblats per a l'ensenyament d'arts de tota mena; l'Escola del Treball, de la que el nostre amic Pau Vila n'és Secretari general, per a la formació d'obrers de la gran indústria; l'Escola d'Estiu, fundada en 1914, i destinada a donar cursos, durant les vacances, als institutors o mestres, als estudiants, a les mares de família, etc. Fou a aquesta Escola d'Estiu on jo vaig ésser invitat a donar diverses conferències sobre la «Psicologia de la intel·ligència».

»El Consell de Pedagogia posseeix una bonica biblioteca pedagògica, molt ben muntada, al corrent de les darreres novetats. Publica una revista, els *Quaderns d'Estudi*, que rebem a l'Institut Rousseau.

»La Mancomunitat ha creat també una Escola Montessori que ha estat organitzada per la pròpia doctora Montessori, que viu actualment a Barcelona, on vaig tenir la gran satisfacció de conèixer-la. Però la doctora Montessori no dirigeix l'escola que duu el seu nom, sinó que consagra sa activitat a un servei d'infants que depèn de la Maternitat.

»Esmentem també la magnífica Escola de Bosc, instal·lada a la falda de la muntanya de Montjuïc, en el vast parc que s'està acabant de crear; escola magníficament instal·lada, part d'ella en un pavelló moresc, incrustat de mosaics i de daurats, que havia servit abans de xalet a un ric particular. La directora, senyora Rosa Sensat, havia visitat en 1913 el nostre Institut, i jo vaig sentir una veritable satisfacció de retrobar-la al front d'un establiment que ella dirigeix amb tan d'amor com intel·ligència.

»No puc explicar aquí totes les coses hermoses que vaig poder admirar a Barcelona, com l'Orfeó Català, gran conservatori de música, una sala del qual està consagrada al curs de rítmica del Sr. Llongueras. Cal, però, esmentar especialment l'Institut d'Orientació Professional, al qual la Mancomunitat destina l'important suma de 40,000 pessetes anuals. Tinguérem el goig d'acollir a Ginebra, fa mantes setmanes, al Director Sr. Ruiz i Castellà, i al seu psicòleg, el Dr. Mira i López, amb els quals estem satisfets d'haver creat llaços d'amistat i de treball.

»Ço que sorprèn molt al foraster, a Barcelona, és de veure per tot arreu, gent jove. (Què en fan, els catalans, dels vells?) Homes d'estat, diputats, directors, inspectors,... tots són joves, sense parlar de les dones, que sempre ho són també per definició. Tenint davant d'ells una bella realitat de la vida, són decidits, i s'esforcen en ésser clarividents. A l'aguait de totes les noves idees, a la conquesta del progrés, aviat faran de Catalunya, i potser d'Espanya entera, el país més intel·ligentment administrat del continent.

»La fi del curs de l'Escola d'Estiu fou terminat amb una excursió de tres dies als Pireneus, sota la direcció del Sr. Pau Vila. Excursió, no solament bonica i pintoresca, sinó ben interessant, car ella em féu passar per ciutats i pobles molt curiosos sota el punt de vista artístic i arqueològic.

»Els alumnes i professors de l'Escola d'Estiu m'han fet oir mantes dances de sa terra, per cert molt originals. Jo he provat d'apendre'n una, l'*Hereu Riera* o *Dança dels bastons* (la qual música es troba en el número de maig de 1917 dels *Quaderns d'Estudi*), i que hauria d'ésser ensenyada als infants de la Maison des Petits.

»Després d'haver parlat, massa suscintament, de les institucions, caldria dir algunes paraules sobre els homes que he trobat, de l'acollida dels quals, així com els sentiments que m'han expressat envers el nostre Institut, m'han impressionat fortament. En primer lloc, tinc d'esmentar el nom del Sr. Alexandre Galí, Secretari general en el Consell de Pedagogia, que és l'ànima de tot el moviment pedagògic de Barcelona; el Sr. Campalans, Director de l'Escola del Treball; el Sr. Homs, Director de l'Escola Montessori; el Dr. Mias, Metge escolar que ha organitzat els banys de mar, amb gimnàstica a la platja, per als nens de les escoles primàries; la Srta. Farran, Professora de Química a la Universitat Industrial; el Sr. Josep Piñol, Professor a l'Escola Normal de Lleyda; el Sr. Dwelshauvers, distingit filòsof belga, que s'ha instal·lat ara a Barcelona, i que ha volgut acompanyar-me per la ciutat i mostrar-me ses curiositats... Però no puc mentar-los pas tots. Malgrat això, voldria expressar la joia que tinguí de retrobar els quatre antics deixebles i amics catalans de l'Institut Rousseau : el Sr. Vila, primerament, a qui jo no havia vist des de feia set anys i a qui he trobat tan alegre com abans; els Srs. Jou, Mal·lart i Rosselló, que m'han testimoniat llur afecció i adhesió a l'Institut, la qual cosa m'ha arribat al cor. (El Sr. Rosselló, que és inspector primari, i que havia passat un semestre a Suïssa, fa tres anys, ha estat delegat a l'Institut per a l'any que comença.)

»Però calia pensar en el retorn. El Sr. Rosselló m'invità a deturar-me, abans d'abandonar l'Espanya, en la ciutat de Girona, on es trobava en aquell moment. Quina no fou la meva sorpresa, en arribar a la Venècia catalana, de trobar al moll de l'estació, no solament l'amic Rosselló, sinó també els Professors de l'Escola Normal, i, amb ells, la graciosa guilanda de mestresses que em foren mon seguici per la ciutat. (Durant uns minuts em vaig creure un gran home!) Visites a les escoles, a la catedral, a les fortificacions; la mateixa ciutat, que tant de caràcter té... Recepció cordial, especialment pel Sr. C. Costal, Professor de Pedagogia a l'Escola Normal de Girona, un col·lega al corrent de tot el que es fa en el nostre país, que coneix bé, i que parla un francès impecable.

»Mercès a aquests homes d'avant-guarda, és de preveure que l'ensenyament públic farà reals progressos a Catalunya. Em sembla que, en un clima tan suau, s'hi podrien desenrotllar, en llarga escala, les escoles a l'aire lliure, o almenys les lliçons a l'aire lliure. Això permetria potser reduir en certa manera la construcció d'escoles molt costoses, i utilitzar les quantitats que s'hi haurien d'esmerçar, d'una manera més profitosa

»A Barcelona, he tingut l'ocasió de trobar-hi un Professor de l'Escola Normal de Santiago de Cuba, Sr. Daniel Serra, que ha vingut a passar uns quants dies a Ginebra, i mercès al qual ens havem posat en relació amb un dels delegats cubans a l'Assemblea de Nacions de Ginebra, el Sr. García, antic Ministre d'Instrucció pública a l'Havana. Així s'apleguen a poc a poc, d'un país a l'altre, d'un continent a l'altre, tots aquests mitjans d'amistat que em semblen ésser els fonaments necessaris a la gran obra de solidaritat internacional que es proposa realitzar la Societat de les Nacions.»

CULTURA I INSTRUCCIÓ

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Notícies i documents

JUNTA DE CIÈNCIES NATURALS

La Junta de Ciències Naturals celebrà sessió el dia 4, sota la presidència d'En Lluís Nicolau d'Olwer.

Examinada una comunicació del Consell de Pedagogia sobre la conveniència de repetir el Concurs d'Herbaris de l'estiu passat, la Junta acordà, atès l'informe del senyor Conservador del Departament de Botànica, concedir un altre premi de 1,000 pessetes en les mateixes condicions que el concurs darrer, pregant al Consell de Pedagogia que doni un més llarg termini per a la presentació de col·leccions per tal de què els concursants disposin de més temps per a preparar els herbaris.

El senyor Conservador de Zoologia donà compte d'haver quedat enllestits l'estudi i ordenació dels *Tabanids* del Museu pel senyor Regent d'Entomologia, l'A. Codina, i pel propi Conservador, l'I. de Sagarra, l'estudi, retolació i exhibició al públic de la sèrie dels *Lacertilia*.

La Junta es donà per assabentada del donatiu del senyor Vocal honorari En Josep Maluquer, de cinquanta sis volums del *Botanische Jahrbuch*.

Finalment acordà la Junta que una ponència formada pels Drs. Cazurro i Bofill i Pichot estudiï els expedients dels concursants a la plaça de Director del Museu, senyors Pau Areny de Plandolit, J. R. Bataller, T. Vilardaga, Claudi Sala i P. Font Quer, i informi a la Junta en la pròxima sessió dels mèrits dels concursants.

— Reunida la Junta en sessió de 18 de febrer, sota la presidència d'En Lluís Nicolau d'Olwer, fou informada del donatiu del Dr. Felber, Director del Sindicat Alemany de Sals potàssiques de Berlín, de vint-i-nou mostres naturals i concentrades d'aquelles sals per a l'adob de les terres.

Assabentada la Junta del dictamen de la Ponència nomenada en la sessió anterior perquè informés sobre els mèrits dels concursants a la plaça de Director del Museu, l'aprovà per unanimitat, i acordà proposar a l'Ajuntament el nomenament per a aquell càrrec del Dr. P. Font Quer.

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte de la reunió celebrada el dia 11 del present mes de febrer. — Fou presidida pel M. Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència dels Il·ltres. Srs. D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Antoni Montaner, D. Josep Barbey, D. Manuel Fuxà, D. Carles Pirozzini, D. Manuel Vega i March, D. Josep M.ª Bassols, D. Jaume Bofill i Matas, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari de la mateixa, D. J. Folch i Torres.

Adquirir, a proposta de la Comissió de Biblioteca, algunes obres sobre gravats i litografies, i la de Jean Robinet *L'œuvre inédite de Gavarni*.

Agrair al senyor Conservador del Museu d'Art Antic de Lisboa son donatiu, per a la Biblioteca dels Museus, de vuit publicacions referentes a Art i Arqueologia.

Consignar en acte i significar als Il·ltres. Srs. Vocals comissionats de la Junta que anaren a València amb poders de la mateixa per a concertar amb els Srs. Almenar i Novella l'adquisició de les seves col·leccions ceràmiques excavades a Paterna i a Manisses, el reconeixement de la Junta per la manera encertada com han sabut portar a terme son comès, aprovant els contractes de compra que per ambdues parts es sotscrigueren, ja que les dites adquisicions contenen peces de gran valor, qualificables d'úniques en el món, tals com un candelabre, un aufabreguer, un gran cossi blanc amb inscripció aràbiga blava i altres, ultra que és possible concebir fonamentades esperances de què sobre el gran nombre de peces reconstruïdes, que fan ja importantíssima la col·lecció, les moltes més que amb els fragments comprats s'aniran reconstruint. Aquest material ve per *capitoné* en cinquanta vuit caixes, demés de la resta del carregament, que arribarà per mar.

Donar gràcies a D. Pau Tachard pel donatiu que ha fet del catàleg de la venda de la seva col·lecció de ceràmica a París l'any 1912, amb un prefaci que explica el descobriment que li suggerí la iniciativa d'empendre les excavacions de la ceràmica medieval valenciana i la idea de què el Sr. Almenar llogués un camp i les comencés, acompanyant també els dos trossos de ceràmica primerament trobats.

Organitzar en el Pavelló de la Junta de Museus una exposició de la ceràmica comprada, tan bon punt es rebi i abans de portar-la al Museu, a fi que el públic i els intel·ligents puguin fer-se càrrec de la seva importància, així com facilitar el coneixement de tot allò que és possible obtenir dels trossos en practicar-se detingudament les reconstruccions factibles.

Adquirir tres exemplars dels que es nomenen «socarrats», per a adjuntar-los a la col·lecció formada dels mateixos.

Agrair degudament a D. J. Moragas i Pomar l'important i generós donatiu que ha fet, amb destinació a les col·leccions d'Art Contemporani dels Museus, d'un conjunt de cinc pintures a l'oli, dotze aquarel·les i vint-i-cinc dibuixos i apuntaments, obra de son difunt pare, el reputat artista D. Tomàs Moragas.

En vista de ço que ha estat instat per la família del conegut artista mort fa poc, D. Aleix Clapés, pregant

a la Junta que presideixi l'acte inaugural d'una exposició de les obres del finat, a la vegada que oferint-li dret preferent en l'adquisició d'obres del mencionat pintor, s'acordà accedir i senyalar dia per a dita inauguració.

Acceptar, de conformitat, el pressupost que ha formulat l'artista Sr. Borràs i Abella per als treballs de conservació del quadro de Mayol «Un café en Carnaval», dipositat en el Museu per l'Escola d'Arts i Oficis i Belles Arts, confiant-li l'execució dels dits treballs.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llibres servits a la Biblioteca de Catalunya, sense ser-hi inclosos els de la Biblioteca de mà, 2,110 obres.

Llegidors de la Biblioteca, 3,039.

Llibres servits en préstec, 386 obres.

Llibres registrats, 623 obres.

— Llista de donadors de llibres corresponent al mes de febrer : J. Danés Torras, M. Bayés, A. Maseras, J. Puig i Cadafalch, J. Granger, J. Vázquez Sans, L. Bertran Pijoan, Comte de Gimeno, J. Terradas, C. Marinesco, Junta para Ampliación de Estudios, Societat de Geografia Comercial, revista *Los Estados Unidos*, i J. Viñas Muxí.

— Del Sr. E. Toda s'han seguit rebent nombroses caixes de llibres, principalment constituint grans col·leccions de revistes estrangeres.

— El Sr. J. Soler i Palet ha fet donació d'un formulari jurídic manuscrit, del segle XIV, en llatí, però escrit a Catalunya.

SERVEI CENTRAL DE BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar la relació de despeses, que sumen un total de 2,500 pesetes, ocasionades pels actes celebrats els dies 20, 21, 22 i 23 de desembre darrer, amb motiu de la tercera reunió a Barcelona de les Bibliotecàries de Catalunya, enterant-se amb satisfacció del report detallat d'aquells actes.

(Sessió del dia 26 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

A prees de la Directiva de l'Ateneu Democràtic Republicà de Rubí, se li ha tramès una llista d'uns quants centenars d'obres per a constituir el fons de la Biblioteca que projecta per a la societat.

Amb motiu del curset d'Ensenyament domèstic celebrat a Canet de Mar, s'ha tramès a la Biblioteca Popular un lot circulant de llibres d'Economia domèstica. S'han tramès també lots circulants a les Biblioteques Populars de Valls, Olot i Sallent.

S'han tramès les instruccions definitives per al Servei de Préstec a les Biblioteques de Valls i Olot.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 17 de febrer hi va haver, a la Sala d'actes, la quarta lectura infantil, a càrrec de l'Escola Graduada de Nenes.

La Srta. Carme Lloberas, Professora, llegí la biografia de l'insigne poeta Àngel Guimerà, escrita en xamós istil i molt pròpia per a les tendres intel·ligències a qui anava dirigida.

Llegiren poesies de l'autor les Srtes. Lloberas, Niell, Boher, Panadero, Cucurell, Jover i Farnés.

Assistiren a la sessió un centenar de nenes de la Graduada i les seves Profs. D.ª Emília Domènech de Lloberas, Directora, i D.ª Dolors Viñas, Auxiliar, la Professora de l'Escola de Sant Pol, D.ª Carme Domènech, amb vint alumnes i diverses famílies de Sant Pol i de Canet.

El Curset d'Ensenyament domèstic, que el Patronat de Cultura ha organitzat d'acord amb la Mancomunitat, té lloc a la Biblioteca, des del dia 21 de l'actual fins el 7 de març. La festa de la inauguració, feta amb gran solemnitat i amb assistència de les autoritats i del Diputat del districte, senyor Baró de Güell, va tenir lloc el dia 20.

Amb motiu d'aquest curset la Biblioteca es veu animadíssima. El nombre de matriculats és de 206, i el de lectors, aquests dies és extraordinari.

Per atendre les demandes del públic, determinades per aquest curset, hem rebut de la Biblioteca de Catalunya, en préstec, un lot de llibres d'Economia domèstica.

Han fet donatius per a la col·lecció local els Srs. D. Jacint Arxer, Bibliotecari de l'Ateneu Arenyenc, D. Josep M.ª Bordas i D. Vicens Fàbregas.

Han ingressat a la Biblioteca deu volums, tramesos per la Direcció tècnica.

A la Sala de Lectura han concorregut 539 llegidors: 298 infants, 138 homes i 103 dones. (El nombre de dones aquest mes és major, a causa del curset d'Ensenyament domèstic.) Els llibres consultats per aquests lectors, són : 570 llibres d'infants; 23 d'Obres generals; 10 de Filosofia; 4 de Ciències socials i Dret; 16 de Filologia; 17 de Ciències teòriques; 6 de Ciències aplicades; 17 de Belles Arts; 68 de Literatura; 19 de Geografia i Història. En conjunt, 750 llibres.

S'han deixat a domicili 52 obres, i el nombre de lectors inscrits al préstec, és de 38.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

La concurrència de lectors durant el mes de la data ha estat de 422. D'aquests, 145 han estat homes, 39 dones i 238 infants. Han consultat 429 obres; 186 llibres d'infants; 30 d'Obres generals; 5 de Filosofia; 4 de Religió; 13 de Ciències socials; 10 de Filologia; 22 de Ciències pures; 25 de Ciències aplicades; 32 de Belles Arts; 44 de Literatura; 58 d'Història i Geografia.

— El dia 12 dels corrents tingué lloc una reunió del Patronat de la Biblioteca a fi de concretar alguns acords sobre unes conferències que probablement s'inauguraran en les pròximes festes de Pasqua.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el present mes han concorregut a la Sala de Lectura 400 lectors : 100 homes, 32 dones i 268 infants. S'han llegit 506 llibres : 337 llibres d'infants; 31 de Coneixements generals; 3 de Religió; 3 de Ciències socials; 5 de Filologia; 5 de Ciències pures; 5 de Ciències aplicades; 5 de Belles Arts; 85 de Literatura i 27 d'Història i Geografia.

— El dia 13 del corrent, a la tarda, donà una conferència sobre «Terra campa», en la Sala d'Actes de la Biblioteca, el Sr. Poch de Feliu. Hi assistí una nodrida concurrència, pertanyent la major part als sindicats agrícoles de la població.

S'han rebut trenta tres volums de l'*Enciclopedia Espasa* i una sèrie de llibres per a infants.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant aquest mes han concorregut a la Biblioteca 322 lectors; entre ells, 177 homes, 12 dones i 133 nens. S'han consultat 825 obres, distribuïdes en les següents matèries: Obres generals, 252; Filosofia, 10; Religió, 25; Ciències socials i Dret, 39; Filologia, 12; Ciències pures, 8; Ciències aplicades, 8; Belles Arts, 102; Literatura, 56; Geografia i Història, 37. Llibres per a infants, 275.

S'han servit 45 obres del Servei de Préstec i n'han estat demanades 5 del de la Biblioteca de Catalunya.

S'han registrat 74 llibres.

S'ha tingut a disposició dels lectors durant quinze dies, un nou lot de la Biblioteca circulant.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Heu's aquí el moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes de febrer.

Les matèries dels llibres consultats a la Biblioteca, es distribueixen així: Obres generals i llibres d'infants, 30; Filosofia, 12; Religió, 1; Ciències socials i Pedagogia, 85; Filologia, 13; Ciències pures, 62; Ciències aplicades, 24; Belles Arts, 13; Literatura, 16; Història i Geografia, 24, els quals pugen a 280 llibres.

Corresponen al Servei de Préstec, els següents llibres: Obres generals i llibres d'infants, 79; Filosofia, 36; Religió, 6; Ciències socials i Pedagogia, 88; Filologia, 21; Ciències pures, 74; Ciències aplicades, 32; Belles Arts, 17; Literatura, 96; Història i Geografia, 47: sumant un total de 496 llibres.

Els lectors inscrits han estat 17, i els assistents a la Biblioteca 443.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Acords del Consell Permanent

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acordà el Consell:

Prorrogar interinament el nomenament dels Consellers-professors del Consell de Pedagogia, Srs. Pompeu Fabra i Josep Agell i Agell, fins que s'hagi procedit a l'elecció de llurs substituts, i

Disposar que, de conformitat amb la base 5.ª de les que regeixen el funcionament del Consell de Pedagogia, es procedeixi a l'elecció dels dos esmentats càrrecs de Conseller-professor.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

SERVEI D'ACONDICIONAMENT I ASSAIGS

Acordà el Consell:

Designar el Senyor Diputat D. Josep Grañé, per a assistir a la subhasta de les obres de reforma d'un edifici destinat a acondicionament tèxtil, en la Universitat Industrial de Barcelona, que tindrà lloc en aquest Palau de la Generalitat el dia 5 propvinent a les dotze del matí, conferint-se-li facultats per a delegar les seves fuccions en la persona d'un altre Diputat provincial.

(Sessió del dia 26 de febrer de 1921.)

CONSELL DE PEDAGOGIA

Notícies i documents

DEPARTAMENT D'ENSENYAMENT PRIMARI I SECUNDARI

El dia 7 de febrer el senyor Secretari del Departament visità l'Escola de Sant Llorenç Savall per estudiar l'amoblament.

— El dia 11 de febrer, en sessió del Consell de Pedagogia, s'ofereixen les obres pedagògiques de Ramon Lull en el Concurs de l'Internat Teresià de Barcelona pel següent tema: «Nota sobre el llibre *Doctrina Pueril* de Ramon Lull».

— El mateix dia es concedeix una col·lecció de llibres per a la Biblioteca de la Societat Iris, de Mataró, i es designa a D. Rafael Campalans per assistir a la inauguració de l'esmentada Biblioteca.

PUBLICACIONS

Ha aparegut el núm. 45, volum XII de *Quaderns d'Estudi*, amb el següent sumari: Maria Montessori: Sobre l'educació moral i religiosa. — Pompeu Fabra: Converses filològiques, XVIII. *Informació*: Obituari. — Organismes de govern. — Centres docents i de cultura. — Vària. — Catalunya, València i Mallorca.

— Ha sortit el volum XXXIV de la publicació *Minerva*, titulat «La Història Universal», per Ferran Soldevila.

— S'han posat a la venda els llibres següents, extrets de *Quaderns d'Estudi*: *Batracomiomàquia*, o sia combat entre les granotes i les rates. Poema atribuït a Homer. Traducció del P. Ramon Tarrats, S. J. — *Defensa de Sòcrates*, de Plató. Traducció de J. Farran i Mayoral. — *A Demònic*, d'Isòcrates. Traducció de les alumnes de l'Escola Superior de Bibliotecàries. — *Les Bucòliques de Virgili*, translatades de llatí en romanç i en vers catalanesc. Per Llorenç Riber, prev.

CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS

Tasca constant del Servei és la catalogació de monuments de Catalunya. A l'efecte, és nodrit l'arxiu de representacions gràfiques i documents, amb treballs propis, adquisicions i donatius. A base de la divisió del país en comarques, les fitxes novament obtingudes son col·locades en el lloc corresponent.

Un dels més importants treballs originals ingressats darrerament en les col·leccions, ha estat la sèrie de dibuixos policromats, reproduint l'enteixinat d'una dependència de la Seu de Tarragona, anexa al claustre. Obra del segle XV, és l'enteixinat decorat de major riquesa ornamental i finesa de detall entre tots els coneguts fins ara. Els motius gòtics són combinats amb elements aràbics e italianismes del Renaixement; els temes geomètrics alternen amb elements florals; el bestiari fantàstic, amb animals reproduïts fidelment de la natura. L'escut de la Seu i del costejador de l'obra apareixen repetidament. És un art que té quelcom del de l'il·luminador miniaturista.

— La Secció cura actualment d'alçar els plans de les excavacions arqueològiques, fetes a l'entorn de les esglésies de Santa Maria i Sant Miquel de Terrassa. A més de fixar la situació dels murs, és reproduït fidelment el mosaic de poc descobert, pertanyent a la més antiga

basílica construïda en aquell lloc, l'interès de la qual en la nostra història de l'art és singularíssim.

— Han estat publicades dues RR. OO. declarant monuments d'interès arquitectònic-artístic l'església de Covet, situada en el terme d'Isona (Conca de Tremp), monument del segle XII, amb ella portada escultorada, i les Torres de Mar i de Can Macià de Canet de Mar (La Costa), construccions de defensa per als primitius pobladors de la vila, alçades en els segles XV i XVI. El Servei havia dictaminat prèviament respecte la conveniència de la promulgació de les dites disposicions oficials.

— Ha estat editat un opuscle intitulat *Tarragona i els seus antics monuments*, en el qual són publicats els dibuixos d'avant-projectes del Servei per posar en valor les muralles de la Falsa Braga, les restes de l'amfiteatre i mur romà descobert prop del carrer de la Merceria.

— A l'Ateneu Enciclopèdic Popular ha dat una conferència el Director del Servei D. Jeroni Martorell sobre el tema «Reforma interior de Barcelona». La tesis de la conferència consistí en exposar els mètodes d'urbanització que cal adoptar per harmonitzar l'engrandiment i transformació de la ciutat, amb la conservació dels monuments i caràcters essencials de la mateixa.

— El Director del Servei ha estat nomenat membre del Jurat del Concurs fotogràfic fet a Valls amb motiu de les festes del Desenari de la Mare de Déu de la Candela.

— Han visitat l'Oficina de Conservació i Catalogació de Monuments D. Javier Garcia de Leaniz, Director de Belles Arts de l'Estat espanyol; M. Paül Lambotte, Director de Bèlgica, i els Srs. Paül Linder i Ernst Neufert, arquitectes de Berlín.

ENSENYAMENT

Acords del Consell Permanent

ENSENYAMENT SUPERIOR

Deixà definitivament aprovat el Consell el projecte d'acord de creació d'una Institució Escolar d'Estudis Superiors, que serà sotmès a la deliberació de la pròxima Assemblea.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

ENSENYAMENT PRIMARI

Acordà el Consell:

Procedir a la recepció provisional de les obres de construcció de l'edifici escolar de Sant Llorenç Savall, designant el senyor Diputat de la Mancomunitat D. Domènec Palet i Barba per a assistir a l'esmentada recepció.

— Admetre al Concurs per l'elecció de localitat on s'instal·larà una Escola graduada, els Ajuntaments de Sant Cugat del Vallès i Figueres, que han presentat les llurs instàncies d'absoluta conformitat amb les bases.

Encarregar el Consell de Pedagogia l'estudi de les ofertes dels esmentats Ajuntaments de San Cugat del Vallès i Figueres perquè es pugui procedir a l'elecció entre ells tal com es preveu en les dites bases publicades.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

ESCOLA GRADUADA DE FIGUERES

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Consell de Pedagogia, i de conformitat amb la proposta de la ponència d'Instrucció pública, i en mèrits del concurs celebrat dintre els acords de l'Assemblea de la Mancomunitat, elegir la ciutat de Figueres per a la construcció, instal·lació i sosteniment d'una Escola graduada de nois, les característiques de la qual es fixaran en ulteriors acords.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

ENSENYAMENT NORMAL

Notícies i documents

Per al règim directiu dels Estudis Normals el Consell de Pedagogia, en sessió 3 de febrer, va nomenar una Ponència constituïda pels Srs. D. Jaume Bofill i Matas, President; D. Eladi Homs, Conseller-tècnic de Pedagogia; D. Manuel Ainaud, Cap de l'Assessoria tècnica de l'Ajuntament de Barcelona, i el senyor Secretari general d'Ensenyament primari i secundari, a qui correspondrà la Secretaria de la Ponència.

Aquesta Ponència tindrà al seu càrrec els problemes d'ordre docent i tècnic que no afectin a l'estructura donada als Estudis Normals pel Consell Permanent i el Consell de Pedagogia. Quan es tracti de problemes de règim general podrà aquesta Ponència resoldre'ls pel seu compte, i en nom seu podran resoldre'ls el President i Secretari, cas que no pugui ésser reunida amb oportunitat; però quan els problemes afectin d'una manera especial a algun ensenyament o secció, hauran d'ésser cridats a consulta els Professors que hi tinguin relació. Pot, no obstant, la Ponència en aquest cas cridar altres Professors, i en tots el casos convocar els que cregui oportú, així com totes les persones estranyes als Estudis Normals que cregui convenient. Els temes que es debateixin, si per acord de les Juntes no són objecte de nota especial d'algun Professor, seran reportats pel senyor Secretari de la Ponència.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Notícies i documents

ESCOLA D'INFERMERES DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Atenent a la necessitat de què les alumnes puguin veure funcionar material moderníssim destinat a aplicacions elèctriques i raigs X, el Dr. Pijoan va aconseguir de la casa E. i A. Metzger autorització per fer una visita col·lectiva el 14 de novembre, en la que va ésser mostrat a les alumnes, no sols el material nomenat, sinó el que fabrica la dita Casa, amb destinació al serveis de cirurgia i desinfecció.

El 26 de novembre, les alumnes, acompanyades del Dr. Pijoan, visitaren l'Hospital de Sant Pau, on foren rebudes pel Dr. D. Joan Freixas i Dr. Fernàndez, els quals els donaren totes les explicacions necessàries.

Continuant la campanya de propaganda, el Dr. Pijoan donà el 30 de novembre una conferència al Centre Autonomista de Dependents del Comerç, sobre la necessitat d'existir i funcionar les Escoles d'Infermeres perquè coneguessin el funcionament d'aquell establiment.

L'Escola fou visitada, a part d'altres personalitats, pel Professor J. Osuna, del Teacher's College Columbia University de New York.

Les pràctiques de cuidar malalts i assistència a serveis de cirurgia, per a les alumnes del segon curs, començaren a l'Hospital de la Nostra Dona del Sagrat Cor quedant encarregat de llur control, per acord del Claustre, el Facultatiu del dit establiment, Dr. Castellà.

L'Associació d'Infermeres de la Mancomunitat, formada per diplomades de l'Escola, va creure convenient, i així ho va gestionar del Professor Nubiola, cap del

Servei de Tocologia de la Facultat de Medicina, l'obtenir en un curset especial els coneixements de Maternologia necessaris per apendre pràcticament l'assistència que deu donar-se a parteres. El Dr. Nubiola va donar sa aprovació al projecte, designant al Dr. Carulla, perquè sota sa direcció s'encarregués del desenrotllament del dit curset, al que assisteixen totes les alumnes infermeres diplomades i alumnes en curs d'estudis.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la proposta formulada per la Ponència d'Instrucció pública sobre adjudicació definitiva de l'execució de les obres de reforma de l'edifici destinat a Escola Local d'Indústries de Canet de Mar, i acordà deixar-la sobre la taula per resoldre definitivament en una de les pròximes sessions.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

Adjudicar definitivament l'execució de les obres de l'edifici destinat a Escola Local d'Indústries en el poble de Canet de Mar, a D. Josep Cabruja i Feliu, veí de la mateixa població, amb domicili en el carrer de l'Església, núm. 10, per la quantitat de 39,600 pessetes.

Comunicar l'acord precedent a la Delegació d'Hisenda d'aquesta província, i a l'adjudicatari per al seu coneixement i efectes consegüents, i a fi que dintre el termini de deu dies presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva, i compleixi la condició de tancar la contracta amb els obrers, a què fa referència la condició 7.ª del Plec de condicions particulars i econòmiques. Podrà també el contractista en lloc de constituir la fiança assenyalar com a fiador una entitat bancària de reconeguda solvència.

(Sessió del dia 26 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Aquesta Escola, sots els auspicis de la Cambra de Directors, Majordoms i Contramestres de l'Art Tèxtil, obre un curset sobre «Instal·lacions de fàbriques tèxtils» a càrrec d'En Manuel Massó i Llorens, Enginyer industrial i Director de l'Escola d'Indústries tèxtils de la Universitat Industrial.

Les lliçons d'aquest curset es donaran els diumenges al matí, en els locals de l'Escola, i la lliçó inaugural tindrà lloc el primer diumenge de març.

Els que desitgin assistir-hi hauran de passar a inscriure's a la Secretaria de l'Escola, tots els vespres, de set a nou. La inscripció és gratuïta.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Aprovar la disposició de la Direcció de l'Escola Superior dels Bells Oficis confirmant interinament D. Joaquim Folch i Torres en el càrrec de Professor de la Història general de l'Art.

Confirmar interinament i fins a fi de curs, amb la mateixa retribució i idèntiques obligacions, D. Joaquim Folch i Torres en el càrrec de Professor de la Història general de l'Art de l'Escola Superior dels Bells Oficis.

Procedir, mitjançant concurs lliure, a la provisió definitiva de l'esmentada càtedra de la Història general de l'Art de l'Escola Superior dels Bells Oficis, que quedarà vacant al principi del pròxim curs.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

ESCOLA DE L'ART DE LA FORJA DE SITGES

Sessió de constitució del Patronat. — A un quart de sis de la tarda, del dia 18 de gener d'enguany, en el despatx del senyor President de la Mancomunitat de Catalunya i sots la seva presidència, es reuniren D. Josep A. Mir i Miró, el senyor Alcalde de Sitges, D. Miquel Utrillo, D. Maurici Vilumara, D. Francesc d'A. Galí i D. Rafael Campalans, a l'objecte de procedir a la constitució del Patronat de l'Escola de l'Art de la Forja, que a iniciativa de l'Ajuntament de Barcelona, i amb la col·laboració de l'Ajuntament de Sitges, acordà establir en aquesta vila el Consell Permanent, en la seva reunió del dia 10 de desembre darrer.

El senyor Alcalde de Barcelona i els Srs. Rusiñol i Deering, convocats a la reunió, excusen la seva assistència; el primer, per tasques ineludibles, i els segons, per motius de salut

El senyor President exposà el procés de gestació del projecte des de la proposició inicial presentada a l'Ajuntament de Barcelona per D. Josep Mir i Miró i altres Regidors, fins a l'actual moment, remarcant la importància que per al reflorimient de l'art de la forja, que tan bella tradició té en la nostra terra, podria assolir la nova institució d'educació professional, gràcies a la generosa col·laboració oferta per D. Santiago Rusiñol i Mr. Charles Deering, les col·leccions de forja artística dels quals, localitzades respectivament en el Cau Ferrat i Marycel, constitueixen tresors de vàlua inestimable.

El senyor Alcalde de Sitges manifestà l'agraïment de la localitat a les Corporacions i elements particulars patrocinadors de l'empresa, oferint l'entusiasta ajut de l'Ajuntament que presideix, el qual, segons comunicà, ha pres l'acord d'adquirir i arranjar un immoble per posar-lo a la disposició de la Mancomunitat de Catalunya a l'objecte d'estatjar-hi l'Escola de l'Art de la Forja

Després d'un canvi d'impressions sobre les normes generals per a l'organització de l'Escola, s'acordà confiar als Vocals Srs. F. d'A. Galí i R. Campalans la formulació d'un projecte de pla d'estudis i bases de funcionament.

Finalment, s'acordà que el Patronat quedés constituït de moment en la següent forma, sense obstacle perquè més endavant pogués ésser augmentat el nombre de Vocals:

Presidents honoraris : Srs. President de la Mancomunitat de Catalunya, Alcalde de Barcelona i Alcalde de Sitges.

Vice-presidents honoraris : Mr. Charles Deering i D. Santiago Rusiñol.

President efectiu : Sr. Conseller d'Instrucció pública de la Mancomunitat.

Vocals : Sr. President de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, D. Josep A. Mir i Miró, D. Miquel Utrillo, D. Maurici Vilumara, i D. Francesc d'A. Galí.

Corrent la Secretaria a càrrec del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional.

I no havent-hi altres assumptes de què tractar, s'alçà la sessió a les sis de la tarda, pregant a la Presidència vulgui convocar nova reunió quan els Vocals-tècnics hagin enllestit la comanda que els ha estat feta.

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

Acordà el Consell:

El dia 2, festa de la Candelera, al matí, va tenir lloc a Eldorado la primera de les cinc representacions de teatre català. Es va representar el drama en tres actes, de Frederic Soler, *El Ferrer de tall*.

El diumenge, dia 13, també al matí, i en el mateix teatre, es va efectuar la segona d'aquestes representacions, posant-se en escena el drama en tres actes, de Joan Puig i Ferreter, *La Dama alegre*.

El diumenge, dia 20, va correspondre a la tercera d'aquestes sessions. L'obra representada va ésser el drama en tres actes, d'Adrià Gual, *La fi de Tomàs Reynald*.

Per a totes aquestes representacions la Direcció de l'Escola ha projectat el decorat que, per tant, ha estat confeccionat expressament.

La interpretació ha estat a càrrec dels alumnes del curs present més indicats per a cada personatge i algun dels ex-alumnes que han terminat darrerament els estudis. A més, d'acord amb el que prescriu el Reglament i les oportunes decisions del Patronat, han pres part en les indicades representacions els actors adherits a l'Escola, Sr. Teixidor i Sra. Ferrandiz i el Prof. Sr Enric Giménez.

Obeint al criteri que inspira aquestes representacions, que és el de posar de manifest l'existència d'obres valuoses de la dramàtica catalana, excessivament oblidades, ha precedit a cada una de les dites funcions una conferència explicativa del Director de l'Escola N'Adrià Gual.

La quarta i cinquena d'aquestes representacions, amb les quals quedarà completada la sèrie, estan anunciades pels diumenges dies 6 i 20 de març vinent.

A part d'aquestes representacions, l'Escola ha donat una sessió teatral en l'entitat Orfeó de Sans, el dia 2, a la tarda, amb la representació de la comèdia de Goldoni *El Sorrut benefactor*, i una altra el dia 26, a la Sala de Festes de l'Hotel Ritz, organitzada pel Patronat de la Federació d'Obreres a benefici de les seves escoles, posant-se la comèdia de Marivaux *La Mare confident*. Ambdues representacions foren també precedides de sengles conferències del Director N'Adrià Gual.

A darrers d'aquest mes ha sortit el primer fascicle de la segona sèrie de les publicacions de l'Escola. És la primera de les memòries de Secretaria, i es refereix a la fundació de l'Escola i als seus cursos de 1913, 1913-14 i 1914-15. Va il·lustrada amb nombroses fotografies de les més importants presentacions escèniques efectuades pels alumnes durant els períodes indicats.

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i tal com proposava la Ponència d'Instrucció pública, resoldre que l'acord del dia 10 de març de 1920 quedi ampliat en el sentit que els nomenaments del personal anexe al Servei d'Extensió d'Ensenyament tècnic, a què fa referència, tinguin de durada fins el dia 9 de març de l'any 1925.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

ENSENYAMENT DOMÈSTIC

Donar-se per informat d'un telefonema de Vilanova i Geltrú trametent el testimoni de l'agraïment de les Escoles obreres d'aquella població per la inauguració dels cursets d'Ensenyament domèstic que la Mancomunitat ha organitzat en aquella vila i a la qual han assistit dos cents alumnes.

(Sessió del dia 3 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Textos propis de l'Extensió d'Ensenyament tècnic. — En el número de la CRÒNICA OFICIAL corresponent al gener proppassat, pàg. 16, segona columna, primera línia, diu, per errada de còpia, «Textos propis de l'Ensenyament Elemental del Treball».

Ha estat rebut d'estampa el text següent : *Càlcul de circuits magnètics* (un quadern).

Han començat els treballs de composició i impressió dels textos d'*Electroquímica*.

Moviment d'alumnes. — Inscrits durant el mes : Don Eduard Bonet, de Sallent; D. Josep Solà, de Sabadell; D. Valentí Pineda, de Sabadell.

Ensenyament. — Consultes ordinàries evacuades, 174; Consultes especials per lletra, 15; Exàmens escrits, segons qüestionaris, 201.

Propaganda. — Lletres rebudes, 22; lletres trameses amb prospectes, 36; cartells tramesos, 9.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses, de tràmit i administració, 11; rebudes, 14.

SECCIÓ D'ENSENYAMENT DOMÈSTIC DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

En data 11 de febrer el Consell de Pedagogia va aprovar un curs de dotze lliçons d'Ensenyament domèstic a Canet de Mar, a càrrec de la Srta. Concepció Farran, Directora de la Secció, i de les Srtes. Auxiliars D.ª Carme Rodon i D.ª Montserrat Sastre, versant sobre temes d'Higiene, Puericultura, Jardineria domèstica i cura i adornament de la casa. El curset s'inaugurà el dia 20 de febrer, sota la presidència del senyor Alcalde D. R. Rodon; el reverend senyor Ecònom de Canet; el Sr. Campalans, en representació del Consell de Pedagogia; l'Excm. Sr. Baró de Güell, Diputat a Corts per aquell districte; el Sr. Fors, del Patronat de Cultura de Canet; el Sr. Serra, del Patronat de la Biblioteca, i la Srta. Farran, Directora de la Secció d'Ensenyament domèstic. Hi assistiren, demés de les principals figures polítiques de la vila, les professores de les Escoles Nacional i Montessori. Es celebra en el local de la Biblioteca, essent el nombre d'alumnes inscrites 205; tenint de limitar-se la inscripció per manca de local. Fins al moment actual es tenen notícies immillorables de l'interès que desperten les lliçons seguides amb veritable entusiasme per les alumnes i oients.

—El Consell de Pedagogia, en la seva sessió del 3 de febrer, va acordar la celebració d'un curs de vespre sobre «Les metamòrfosis dels insectes fonamentades en la cria dels cucs de seda», a càrrec del P. Barnola, S. J., els

dijous, a les sis de la tarda. La matrícula de 5 pessetes serà percebuda, com de costum, pel professor, qui no rep altra retribució. El senyor Secretari del Departament queda facultat per a resoldre tots els detalls que calguin, amb referència a aquest curs.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

PERSONAL

Acordà el Consell:

Destinar la quantitat de 19,125'25 pessetes, amb càrrec a la partida 132 del Pressupost vigent, per la regularització de sous del personal docent i administratiu dels centres d'ensenyament de la Mancomunitat de Catalunya.

El Consell de Pedagogia formularà un projecte d'escales de sous per al personal docent i de regularització del personal administratiu del Departament d'Instrucció pública, aplicables dintre dels límits assenyalats en les quantitats parcials que en l'acord anterior es relacionen, comptant que puguin ésser establertes a partir del 1.r d'octubre darrer.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

BEQUES, PREMIS I SUBVENCIONS

Acordà el Consell:

Concedir al Centre Excursionista de Terrassa la quantitat de 250 pessetes, com a premi, en el Concurs de Fotografies, sobre temes de la muntanya de Sant Llorenç del Munt i dels seus voltants, amb destinació a una monografia geogràfica i històrica de l'esmentada muntanya, havent de fer-se efectiva l'expressada quantitat amb càrrec a la partida 372 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

Donar-se per assabentat d'un ofici de l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular per la Dona, regraciant la concessió de tres matrícules per la classe de Dactilografia de la Srta. Dolors Miralles, que es donarà en aquella Institució.

(Sessió del dia 11 de febrer de 1921.)

Concedir al Cos d'Adjunts dels Jocs Florals de Lleyda la quantitat de 150 pessetes en concepte de premis, amb càrrec a la partida 90 del Pressupost vigent, amb destinació als Jocs Florals corresponents a l'any que som.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

Acompanyat del senyor President de la Mancomunitat; dels Srs. Sans i Buigas, Anglada i Camarassa i del Comitè de l'Exposició de l'Art Belga; l'Ambaixador de Bèlgica a Espanya, Sr. Baró de Borchgrave, visità, el dia 28 de febrer; a les cinc de la tarda, la Universitat Industrial.

Els visitants foren rebuts pels Srs. D. Alexandre Galí i D. Rafael Campalans.

— El dia 6 de febrer el Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, D. Rafael Campalans, donà a la Cambra de Directors i Majordoms de l'Art tèxtil de Barcelona una conferència sobre «Col·laboració que les Associacions professionals poden tenir en l'ensenyament tècnic a Catalunya». És d'esperar que aquesta conferència trobarà traducció pràctica, venint a contribuir la dita entitat a les despeses de perfeccionament de certs grups d'ensenyament de l'Escola Elemental del Treball.

— Amb la representació del Consell de Pedagogia, el Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, D. Rafael Campalans, assistí, el dia 20 de febrer, a l'acte de la inauguració de la Biblioteca de la Societat Iris, de Mataró.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que la quantitat de 1,166'67 pessetes, destinada a la tercera part de la consignació a favor del Sr. Caritg, alumne pensionat de l'Escola d'Agricultura, que no ha fet ús de l'esmentada part, s'apliqui, junt amb la quantitat de 334 pessetes que es lliurarà de nou, a satisfer a D. Ramon Sala, pensionat per a l'estudi de la fruticultura a Califòrnia, un suplement de subvenció important 1.500 pessetes.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

INSTITUT DE MECÀNICA APLICADA AGRÍCOLA

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de les gestions preparatòries que ve fent l'Institut de Mecànica aplicada agrícola, en el que es refereix a l'Exposició de Màquines agrícoles i Concurs de Tractors de Lleyda.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

PROJECTE DE REORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

(Continuació)

VII. *Adaptació del nou pla d'ensenyament.* — El canvi de pla d'ensenyament porta sempre una pertorbació, que es pot aminorar fins a fer-la insignificant si es tenen prèviament estudiades les normes d'adaptació. Hem seguit en formar-les, el principi, per a no lesionar interessos, que tot alumne que hagi ingressat a l'Escola amb la reglamentació antiga pugui acabar la carrera amb el nombre d'anys en què tenia decidit fer-ho. Pot això representar-li un esforç, puix que resulten cursos nodrits d'assignatures — no generalment

més del que ho són ara —; per la qual cosa és potestatiu dels alumnes l'escollir la solució de passar al pla nou, seguint-lo en la forma ordinària, o fer un any més d'estudis, amb una menor densitat.

Grau d'Enginyer agrícola

I. Els alumnes que ingressin de nou a l'Escola, seguiran íntegrament el pla reformat.

II. Els alumnes que tinguin aprovat el preparatori, poden escollir entre passar al primer curs del pla reformat o seguir-lo íntegrament fent la carrera en cinc cursos, o fer-la amb quatre, subjectant-se a la següent distribució d'assignatures:

a) Curs 1920-1921	Trimestre	Semestre
Complements de matemàtiques		6
Física i Meteorologia	6	6
Química general	6	6
Organografia i Fisiologia vegetal	6	
Botànica descriptiva		6
Histologia	6	
Geologia		6
Legislació	6	
Dibuix	4	4

b) Curs 1921-1922	Trimestre	Semestre
Anàlisi químic		6
Organografia animal i Zoologia		6
Topografia	6	
Mecànica agrícola		6
Agrologia	6	
Fitotècnia general		6
Economia rural	6	
Comptabilitat agrícola		6
Microbiologia agrícola	6	
Dibuix	4	4

c) Curs 1922-1923	Trimestre	Semestre
Fitotècnia especial	6	6
Zootècnia	6	6
Patologia animal	6	
Patologia vegetal		6
Biologia aplicada		4
Arboricultura	6	
Electrotècnia agrícola	6	
Construccions rurals		4
Indústries agrícoles		6

d) Curs 1923-1924

Estudis normals d'especialitat.

III. Els alumnes que tinguin aprovat el primer any, poden escollir entre passar al segon del pla nou i seguir els quatre anys més reglamentaris de la carrera, o bé acabar-la en tres cursos.

En el primer cas passaran al segon any, substituint les assignatures: Complements de matemàtiques, Física i Legislació, que tenen ja aprovadas, per Histologia, Geologia i Química orgànica (especial al trimestre que també segueixen els altres).

En el segon cas es subjectaran a la següent distribució d'assignatures:

a') Curs 1920-1921	Trimestre	Semestre
Química orgànica	6	
Anàlisi químic		6
Zoologia	6	
Geologia		6
Agrologia	6	
Fitotècnia general		6
Economia rural	6	
Comptabilitat agrícola		6
Topografia	6	
Mecànica agrícola		6
Dibuix	4	4

b') Curs 1921-1922	Trimestre	Semestre
Fitotècnia especial	6	6
Arboricultura	6	
Zootècnia	6	6
Patologia vegetal		6
Microbiologia agrícola	6	
Biologia aplicada		4
Electrotècnia	6	
Construccions rurals		4
Indústries agrícoles		6

c') Curs 1922-1923

Estudis normals d'especialitat.

IV. Els alumnes que tinguin aprovat el segon any, acabaran la carrera en dos anys més, en la forma següent:

a'') Curs 1920-1921	Trimestre	Semestre
Arboricultura	6	
Microbiologia agrícola	6	
Biologia aplicada		4
Patologia vegetal		6
Agrologia	6	
Economia rural	6	
Comptabilitat agrícola		6
Electrotècnia	6	
Mecànica agrícola		6
Construccions rurals		4
Indústries agrícoles		6

b'') Curs 1921-1922

Estudis normals d'especialitat.

V. Els alumnes que tinguin aprovat el tercer any, estudiaran l'especialitat en la forma reglamentària.

VI. Forma en què es donaran els ensenyaments en el curs 1920-1921.

L'adaptació del nou pla obliga a una distribució irregular, que s'ha procurat reduir en el possible. Així agrupant la distribució d'assignatures anteriors per cursos, tindrem que a l'any 1920-1921 es donaran els ensenyaments en la forma següent:

Ingrés: Seguint el pla nou.

Primer curs: Seguint el pla nou.

Segon curs: Assignatures de l'apartat *a)* del paràgraf II.

Tercer curs: Assignatures de l'apartat *a')* del paràgraf III.

Quart curs: Assignatures de l'apartat *a'')* del paràgraf IV.

Cinquè curs: Estudis reglamentaris d'especialitat.

Observacions:

1.ª Diferents assignatures queden comuns a diferents cursos: Química general; Histologia; Organografia vegetal; Botànica; Dibuix primer. (Comuns als cursos primer i segon.) Geologia. (Comú als cursos primer, segon i tercer.) Economia rural; Comptabilitat agrícola; Agrologia; Mecànica agrícola. (Comuns als cursos tercer i quart.)

2.ª No hi ha ensenyament durant aquest curs de les següents assignatures: Fitotècnia especial; Zootècnia; Nocions de Patologia animal; Meteorologia.

3.ª Es dóna una assignatura necessària per a l'adaptació: Química orgànica (trimestral).

4.ª Com què els alumnes de tercer curs tenen aprovada l'Organografia i Fisiologia animal, es substitueix l'assignatura Organografia animal i Zoologia del semestre per Zoologia (trimestre).

5.ª Es dóna amb la Física, la Meteorologia per un any com en el pla antic.

VII. Forma en què es donaran els ensenyaments en el curs 1921-1922.

Ingrés : Seguint el pla nou.

Primer curs : Seguint el pla nou.

Segon curs : Seguint el pla nou.

Tercer curs : Assignatures de l'apartat *b)* del paràgraf II.

Quart curs : Assignatures de l'apartat *b')* del paràgraf III.

Cinquè curs : Estudis reglamentaris d'especialitat.

Observacions:

1.ª Assignatures comuns : Anàlisi químic; Agrologia; Fitotècnia general; Topografia; Dibuix segon. (Comuns als cursos segon i tercer.) Microbiologia agrícola. (Comú al tercer i quart curs.)

2.ª No hi ha ensenyament durant aquest any de les assignatures : Nocions de Patologia animal; Meteorologia.

VIII. Forma en què es donaran els ensenyaments en el curs 1922-1923.

Ingrés : Seguint el pla nou.

Primer curs : Seguint el pla nou.

Segon curs : Seguint el pla nou.

Tercer curs : Seguint el pla nou.

Quart curs : Assignatures de l'apartat *c)* del paràgraf II.

Cinquè curs : Estudis normals d'especialitat.

Observacions:

1.ª Assignatures comuns : Fitotècnia especial; Electrotècnia. (Comuns als cursos tercer i quart.)

2.ª Es donen ja en la forma reglamentària totes les assignatures del pla nou.

IX. En el curs següent 1923-1924, tots els cursos segueixen la distribució del pla nou.

Grau de Tècnic agrícola

X. Els alumnes que tenen de fer el primer curs el començaran amb el pla nou.

XI. Els alumnes que han fet el primer curs i han de fer el segon, seguiran el segon curs convenientment modificat, tenint en compte el que han estudiat i el que comprèn el segon curs antic, en la següent distribució:

	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre
Zootècnia : (organografia i fisiologia animal, bestiar cavallí, boví, oví, porcs, avicultura, petita ramaderia, patologia)	6	6	6
Fitotècnia : (completar els coneixements fitotècnics adquirits el primer curs, preferentment Fitotècnia general.)	6	6	6
Construccions rurals i hidràuliques.	6		
Electrotècnia agrícola	6		
Indústries agrícoles : (enologia, elaiotècnia, alcohols, sucres, fècules, midons, essències, conserves)		6	6
Indústries ramaderes : (comprenent les indústries derivades de la llet)		6	
Economia agrícola	6		
Comptabilitat agrícola		6	6
Comerç i organització agrària			6

XII. En el curs 1921-1922 quedarà adoptat per complet el pla nou que es seguirà en tota la seva integritat.

(No acaba.)

— En el concurs que hom ha convocat per a l'adquisició d'una finca amb destinació a les Escoles d'Agricultura i Zootècnia i als Serveis del Departament d'Agricultura, han estat presentades les següents ofertes: una entre Rubí i Terrassa, altra entre Sabadell i Sardanyola, altra d'Argentona, i altra de Caldes de Montbuy.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Notícies i documents

SERVEIS DE RAMADERIA

El dia 10 de febrer donà el Prof. C. Ramon Danés Casabosch, dels Serveis de Ramaderia, una conferència de divulgació científica en el Sindicat Agrícola d'Espluga de Francolí sobre el tema «Higiene i malalties del bestiar».

La higiene és una ordenació de consells per a servar la salut, tant de l'home com dels animals, puix la marxa o funcionament de totes les peces que componen tota la màquina animal exigeix certa cura (ço és, la higiene individual). I no solament s'ha de tenir compte de l'animal, s'ha de pensar també que la vida i la utilitat d'aquest depenen en certa mesura de què els aliments siguin sans, l'aire pur, la temperatura regular, l'habitació que reuneixi determinades condicions (ço és, la higiene del medi que envolta els individus).

Els dos principis fonamentals de la higiene individual són relatius al treball i la nodrició:

Treball. — Cap individu pot servar-se sà, ni tan sols podria viure, en el repòs més absolut. És precís, per tant, fer treballar a tots els animals, perquè així desenrotllaran llurs energies, i per a obtenir un fruit més de valor d'aquesta mena de treball, quasi sempre tindrem que menar-lo perquè amb l'educació de funcions (producció de llet, força, cries, greix, pel, etc.), augmentarà el rendiment de treball.

Emperò, si la manca de treball és dolent per l'individu, també ho és l'excés de treball, la fadiga que produeix els emmatzinaments més greus per l'organisme.

Nodrició. — El treball es fa consumint les forces, i el cos té experiència d'aquestes pèrdues per les sensacions de fam, cansanci, set, etc., les quals seran compensades pels aliments que tinguin els principis gastats o consumits per aquell cos famolenc.

La higiene del medi que envolta l'individu aconsella les corts, galliners, quadres, etc., que es pugui renovar l'aire, entrar la claror del sol i mantenir una perfecta netedat; puix l'aire pur renovat per la ventilació defuig dels corrents d'aire, com la netedat allunya les probabilitats de malaltia, tenint en compte que la netedat exigeix un sistema de desguàs per a facilitar s'escorrin les dejeccions d'una faisó constant.

Les malalties infestants per paràsits de cavitats naturals o pell, i paràsits internats, són moltes; essent un deure del ramader aplicar els desinfectants amb oportunitat.

En canvi, de les malalties encomanadisses o infeccioses en deu tenir el ramader un coneixement general, per atendre llur profilaxis amb les vacunes, els sèrums i les inoculacions preventives, exemp. del mal roig, de la pigota, del còlera, del carbuncle, dels porcs, la diftèria, el còlera de l'aviram, etc., etc.

— Pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat s'han donat Conferències a Espluga de Francolí, a diferents pobles del pla de Barcelona, i a Pons, Torà, Oliana i Artesa de Segre.

— Havent estat molt nombroses les consultes fetes als Serveis de Ramaderia, preguntant si tota mena de criadors d'aviram i conills podien pendre part al Concurs de la Comarca del Pla de Barcelona, que es celebrarà a Prat de Llobregat el dia 27 d'aquest mes, es repeteix aquí el que s'ha dit als consultants, que mentre es sigui veí d'un dels municipis que es citen en el programa n'hi ha prou per a poder presentar-hi animals.

— Dels Concursos que es celebraran el pròxim mes — el dia 3 a Pons i el dia 6 a Balaguer — de bestiar porquí i bestiar lleter, respectivament, es tenen notícies de què seran molt concorreguts.

— El dia 10 d'abril es repetirà el primer Concurs que celebrarà la Mancomunitat, el qual tingué efecte el mateix dia de l'any 1919, dedicat al bestiar boví lleter. La repetició del dit Concurs tindrà lloc a Granollers, podent-hi menar toros i vaques tots els veïns de la Comarca del Vallès.

— Els dos primers Concursos d'animals de corral que la Mancomunitat celebrarà amb la col·laboració de l'Associació de Ramaders, el primer s'efectuarà el dia 27 de febrer a Prat del Llobregat, i l'altre, probablement, el 13 de març a Vilafranca del Penedès.

— El dia 6 de març s'efectuarà a Balaguer el primer Concurs de bestiar boví lleter. Per aquest Concurs la Mancomunitat hi destina 9,250 pessetes i la Junta Regional de Ramaders, 3,395.

— Per al dia 3 de març es projecta també celebrar un Concurs de bestiar porquí, a Pons, semblant a l'efectuat darrerament a Ripoll.

— Decididament el Concurs de bestiar boví lleter de la Plana de Vich se celebrarà el dilluns de Pasqua.

— En vista de l'èxit obtingut pels Sindicats Agrícoles de Catalunya que van concórrer amb els seus fruits a la primera Fira oficial de Mostres de Barcelona, el Cap dels Serveis d'Acció social agrària de la Mancomunitat de Catalunya invita per mitjà d'una circular expedida a totes les entitats, a què concorrin a la que, segurament amb més esplendor, ha de celebrar-se els dies del 20 al 30 del proper abril.

I prega a totes les corporacions de Catalunya que hi vulguin concórrer, que remetin llur adhesió a la Direcció dels esmentats Serveis (Urgell, 187), per tot el dia 20 del present, a l'objecte de que puguin organitzar-se els treballs sense precipitacions.

Les despeses que corresponguin a cada entitat, dependran del nombre d'adherits i s'anunciaran oportunament, una vegada recollides les adhesions.

— L'Escola Superior d'Agricultura ha organitzat un cicle de quatre conferències en les que D. Manuel Corrales desenrotllarà el tema «Els microbis i les indústries de la llet», per al qual estudi va ésser pensionat per la Junta d'Ampliació d'Estudis. Començaran avui dimecres, continuant fins el dissabte, donant-se en el local de l'Escola (Urgell, 187) a les cinc i mitja de la tarda, excepte el dijous, que es darà a les dotze del matí.

Les dites conferències, en les que es tractarà de matèries tan interessants com són microbiologia de la llet, ferments làctics, seleccionats, bacteriologia de la indústria de la mantega i bacteriologia de les indústries dels formatges, seran públiques.

— El diumenge es celebrà a Prat de Llobregat el Concurs d'animals de corral del Pla de Barcelona.

El Jurat estava format pel Dr. D. Manuel Llenas, President; D. Salvador Castelló, Vocal; i D. M. Rossell i Vilà, Secretari.

Es presentaren 33 galls i 66 gallines; quant a l'altra aviram i conills els exemplars foren molt escassos.

El Jurat atorgà els següents premis:

Galls i gallines : 150 pessetes a Francisca Carreras, de Viladecans; 100 pessetes a Joan Sanfeliu, de Gavà; 75 pessetes a Dolors Vergés, del Prat; 50 pessetes a Joan Sanfeliu, de Gavà; 50 pessetes a Josep Pugés, del Prat; 50 pessetes a Ramon Munés, del Prat.

El Jurat cregué que solament s'havia de donar un tercer premi a Roca Mas i Gibert, per un lot d'ànecs, i no concedir-ne cap pels conills presentats.

El Professor d'Avicultura Sr. Castelló féu una exposició raonada del veredicte del Jurat, la qual fou complement per a la coneixença dels caràcters de la raça del Prat que indubtablement serà aprofitada pel següent Concurs.

El Concurs, que havia despertat molta expectació, fou presenciat per un nombrós públic, i entre les personalitats rellevants molts propietaris de la comarca, el Diputat per la Mancomunitat Sr. Massó, l'Alcalde i Regidors del Prat, l'intel·ligent propietari Sr. Pujol, de la Junta de Ramaders, i molts altres noms que sentim no recordar.

La Mancomunitat de Catalunya i la Junta Regional de Ramaders, entitats organitzadores del Concurs, mereixen un aplaudiment per la noble tasca que vénen realitzant a favor de la indústria animal de la nostra terra.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Conferència a Parets. — Invitat el Sr. Rendé, Cap dels Serveis d'Acció social agrària, per la societat Cooperativa de Parets, el dia 20 hi donà una conferència sobre el tema «Cooperatives de consum i venda».

Començà el conferenciant fent història del cooperativisme mundial, remarcant els diferents caires que amb el temps, segons els països i segons la gent que la componen, havien pres les cooperatives de consum.

Digué que en les grans ciutats havien de donar millors resultats que en els pobles, doncs el pagès ja es procura de les seves collites els principals elements per al seu consum i l'obrer de fàbrica troben aquests elements amb molta poca diferència de les compres a l'engròs.

Glossà les qüestions que als precursors de les actuals organitzacions s'havien presentat, que al fi i al cap, diu, són les mateixes que s'estan debatint avui, tals com el sistema de vendes (a termini, al comptat, als socis solament o als individus no associats, etc.) donant solucions per a cada cas, però deixant la solució definitiva a resoldre segons les conveniències especials de la localitat o l'estat i manera d'ésser dels seus socis.

Parlà dels sistemes de repartiment de beneficis, dividint-los en el sistema de repartiment immediat en forma d'espècies, en metàl·lic, etc., i del sistema indirecte, consistent en subvencionar o establir escoles, maquinària per a la Societat o els seus socis, cases barates, préstecs, etc.

Recomanà una mica de desprendiment per part del soci en les compres, única manera de constituir un capital amb el que poder-se fer forts, i llavors poder gaudir en tota la plenitud dels aventatges de la cooperació; i acabà dient que calia aprofitar aquella organització per anar transformant la cooperativa de consum en cooperativa de producció fins al punt en què tota l'activitat de la Societat es fités en l'aprofitament major dels productes de la terra, però, en aquella vila, dels productes de la ramaderia.

I, donant una lleugera idea del que podria empendre la cooperativa lletera, així en l'adquisició de reproductors selectes, compra d'aliments, etc., com en l'aprofitament de productes i residus, clogué la conferència.

Conferència a Sant Vicens de Castellet. — Invitat el Cap d'Acció social agrària Sr. Rendé, per l'Alcalde i Sindicat Agrícola de Sant Vicens de Castellet, el dia 13 de febrer hi donà una conferència sobre «Cellers Cooperatius i manera de portar a cap l'obra».

Començà dient que l'exemple vident d'uns seixanta

Cellers cooperatius que actualment funcionen, i amb èxit, a Catalunya, li estalviarà temps i paraules per a demostrar la bondat d'aquestes institucions i els avantatges que, en tots els ordres, hi troben els pagesos. Convèncer al viticultor de la necessitat d'adinerar més son fruit i el mitjà de què s'ha de valer és cosa ja descartada per ésser acceptada per tothom.

El que hi ha, diu, és la dificultat de portar-ho a terme, i majorment avui en què el crèdit està tan restringit, que fa que siguin impossibles aquestes obres si ens hem de valer del préstec a una entitat bancària.

Afegeix que no seria la seva feina completa si a les dificultats que es presenten no hi donés solucions.— Per això, creu que n'hi ha prou amb l'esforç dels pobles.

Creu que la pagesia avui té mitjans de fer un préstec al futur Celler, i exposa que aquest pot fer-se en jornals, en materials de construcció i en metàl·lic, explicant, seguidament, la manera d'amortitzar-lo i com es reunirien les quantitats suficients.

Recomana molta prudència en les despeses, donat el preu car a què resulten avui les obres.

Explica alguns dels dubtes que en l'organització dels treballs i ajustació de fruits poden presentar-se, portant idees per a resoldre'ls, i s'ofereix, en nom dels Serveis que la Mancomunitat li ha encomanat, per a l'organització del Celler en projecte.

Creu que si obren amb cura en esmerçar el capital, no els ha d'espantar l'obra per a posar-s'hi de seguida, car si tenen en compte el que cada any perden en el vi elaborat i venut individualment, amb dos anys paguen de sobres l'excés de cost.

Conferència a Borges Blanques. — El Centre Nacionalista de Borges Blanques, d'acord amb el Sindicat Agrícola del Pla d'Urgell i amb el Sindicat Agrícola de Borges, ha organitzat un cicle de conferències de caràcter agrícola.

La del dia 27 de febrer a la vetlla va anar a càrrec del Cap d'Acció social agrària, que desenrotllà el tema «Organització social agrària de Catalunya».

Començà el dissertant fent una lleugera ressenya de l'origen de l'Associació en el seu aspecte econòmic, explicant les evolucions sofertes i les noves orientacions en Sindicats de producció i venda.

Afegí que perquè l'organització sigui completa ha d'estar integrada en primer lloc per Sindicats que actuïn i que, a l'ensems, aquests s'han de formar de gent conscient i convençuda.

Passà a glossar els principals punts dubtosos i els defectes de la gent dels Sindicats, recomanant enteresa per a soportar les conseqüències de la crisi actual, crisi que passa tot el món i de la que se'n resenten totes les activitats humanes.

Referint-se a les federacions de Sindicats, diu que aquestes, perquè tinguin eficàcia no han d'abarcar molts pobles i procurar els majors mitjans possibles de comunicació amb el centre de comarca, i tenir-hi amb ell una comunitat d'interessos i una relació constant.

Perquè aquestes federacions responguin a l'objecte perquè es creen, satisfacin les aspiracions de la pagesia de la comarca i constitueixin un llaç ferm per a la perfecta organització en una Confederació Nacional Catalana, les federacions han d'enterar-se bé, i ja abans de començar-les se'ls ha de donar una orientació ben definida.

Parlà després de la que podria ésser Federació del Baix Urgell, dels pobles i Sindicats que s'hauria d'integrar, afegint que, donada la distància, les faltes de comunicacions i l'escassa relació dels pobles de les Garrigues, en la part sud de la província de Lleyda se n'haurien de constituir dues : una que tindria per centre o capital Borges Blanques, i una altra, integrada pels pobles de les Garrigues, la capitalitat de la qual hauria d'ésser Granadella.

Explica els inconvenients que suposa la federació massa extensa, afegint que per casos de conveniència aquestes s'entendrien perfectament ja abans d'estar constituïda la Confederació.

Invita a què meditin el pla d'organització que els exposa i excita als Sindicats de Borges i als pagesos en general perquè escampin les seves activitats i el seu saber a tots els pobles de la comarca.

I, finalment, dirigint-se al Centre Nacionalista, el felicita d'associar la idea política amb l'econòmica fitant-la amb l'agricultura, recomanant-los que jamai deixin de contribuir a l'expansió de la pagesia, doncs ella és font de riquesa per Catalunya, i els diu que treballin de ferm així, perquè el crear riquesa és fer la pàtria gran i forta.

SERVEI D'ENOLOGIA

Estudi dels vins de la costa de Llevant. — Per aquesta Secció, amb la cooperació del Laboratori d'Anàlisis, es continua aquest any l'estudi dels vins de la costa de Llevant, començat l'any precedent.

Els estudis d'aquesta índole han de conduir-nos al coneixement complet dels nostres vins comarca per comarca, la seva composició i característiques mitges i extremes, servint totes aquestes dades per a la defensa dels interessos vitícoles catalans en l'exportació i per perseguir les adulteracions que en descrèdit dels nostres vins fa el comerç de mala fe.

El mateix temps, amb la coneixença i estudi de les comarques vitícoles i els seus vins, es podran delimitar completament les nostres zones vitícoles, el mateix que s'ha fet a França. La comarca per nosaltres triada per començar aquests estudis és la de la costa de Llevant, constant dels següents pobles : Sant Adrià del Besòs, Badalona, Santa Coloma de Gramanet, Tiana, Masnou, Alella, Teyà, Premià de Mar, Premià de Dalt, Sant Joan de Vilassar, Sant Genís de Vilassar, Cabrils, Cabrera, Argentona, Orrius, Dosrius, Mataró, Sant Andreu de Llavaneres, Sant Vicens de Llavaneres, Caldes d'Estrach, Arenys de Mar, Arenys de Munt, Canet, Sant Pol, Calella, Sant Iscle de Vallalta, Sant Cebrià de Vallalta, Pineda, Santa Susanna, Malgrat, Palafolls, Tordera, Fogàs de Tordera i Blanes.

L'any passat es procedí a conèixer les característiques dels vins; de dues a tres mostres de vi per municipi. Aquest any s'ha començat la recollida per prosseguir els estudis, recollint-se de dues a una mostra per municipi, segons la importància vitícola del mateix.

A base d'aquests estudis podrà la Mancomunitat publicar instruccions pràctiques per la vinificació dels vins de la comarca, així com donar conferències divulgadores sobre la moderna vinificació i orientació per a la creació del tipus comarcal.

SERVEIS DE TERRA CAMPA

Conferència sobre adobs, donada a Llagostera el dia 6 de febrer de 1921 pel Director D. Jaume Raventós.

Les plantes de conreu s'emporten nitrogen, àcid fosfòric, potassa i calç principalment, i en una o altra forma es té de procurar la restitució.—La restitució del nitrogen es fa parcialment, retornant a la terra amb el gas i les dejeccions part del nitrogen extret.

Demés, el nitrogen que plou amb l'aigua i la neu, el fixat per les bactèries nitròfagues que abunden en un terrer ben conreat, i finalment el que fixin les bactèries que viuen simbiòticament en les arrels de les lleguminoses, s'adjunta a l'anterior.

Generalment, aquesta restitució és deficient, i llavors el tenim d'emprar als adobs comercials, sulfat amònic, nitrat de sosa, sang seca, serradures de banya, etc., etc.

Pel que toca als altres elements, àcid fosfòric, potassa i calç, si en la terra no hi ha d'ells grans reserves convindrà addicionar-los amb els adobs comercials, restant les quantitats que d'ells porten els fems produïts i enterrats a la finca.

En demanar una fórmula d'adob al tècnic no cal pas demanar una fórmula per una planta determinada, puix que la fertilització d'una planta depèn dels cultius precedents i dels subsegüents. La fórmula de fertilització és d'ajuntar a tota la rotació de cultius adoptada. Una rotació de trèbol, patates i blat, triennal, necessiten els tres anys per hectàrea, i posades les produccions màximes del país, 30,000 qgs. de fems, 200 qgs. de sulfat amònic, 800 qgs. de superfosfat, 18/20 i 200 qgs. de clorur de potassa. S'ha previst el nitrogen plogut, el fixat per les bactèries, com també els elements que desapareixen amb les aigües de drenatge.

En les terres sense calç, tan abundants en aquesta comarca, es farà precís un encalat de 2,000 a 5,000 qgs. de calç per hectària com a base de tota fertilització.

La conferència es finalitzà amb unes al·lusions al present estat social, recomanant que es cerquin les solucions en una extricte moralitat i justícia en els tractes i en una intensificació de l'activitat absolutament necessària, activitat que ha de reunir tres condicions: abundant per la quantitat, ajustada als preceptes de la tècnica i efectuada amb la cooperació dels sindicats agrícoles.

És ofert als agricultors de Llagostera un curset de terra campa i ramaderia per a data pròxima.

Conferència donada el dia 13 de febrer a la Biblioteca Popular de Borges Blanques per D. Josep Poch de Feliu, Cap dels Serveis. — Manera de formar el pla d'explotació d'una finca. Una vegada determinada la producció que es pensa fer, quin ordre tenen de seguir els conreus per a constituir una bona alternativa, tenint en compte:

1.r La distribució de les feines durant l'any, perquè puguin ésser ben fetes i al seu degut temps.

2.n Tenint en compte la fondària a què s'alimenten les plantes.

3.r Aquelles que per no conrear-se durant la seva vegetació deuen intercalar-se amb les que reben treballades durant la primavera.

4.t Les lleguminoses han de tenir un lloc en tota alternativa i preferentment el tercer any en alternatives de quatre anys. Importància de les alternatives de més de quatre anys, per privar el desenrotllament de paràsits de les plantes. Consideracions pràctiques de cada cultiu de l'alternativa. Sembres, conreus, conservació, etc.

REPOBLACIÓ FORESTAL

A la ciutat de Barcelona, i al Palau de la Generalitat, a 3 de febrer de 1921 va reunir-se la Comissió de Repoblació Forestal de la Mancomunitat de Catalunya, sota la presidència del Conseller d'Agricultura i Boscos D. Pere Mias, i amb assistència del Vice-president D. Manuel Raventós i els Vocals Srs. Antoni Jansana, Macià, Guarro, Tomàs de Cendra, Albert Rosàs, i el Cap de Foment Sr. Gay.

Llegida i aprovada l'acte de la sessió de constitució, el President féu avinent als reunits l'acord del Consell Permanent disposant que formi part de la Comissió el Conseller-ponent d'Obres hidràuliques per raó d'haver d'entendre la Comissió en assumptes que pertanyen al seu departament.

El Sr. Raventós, atenent-se a les orientacions assenyalades en la sessió de constitució, demana es facilitin a la Comissió els antecedents necessaris per a estudiar els assumptes en què ha d'intervenir. Indica la conveniència de què la Comissió orienti la seva tasca en el sentit de recaptar dels propietaris de boscos els mitjans necessaris per a realitzar els seus projectes, ja que compta amb poques disponibilitats. Creu molt convenient provocar una intensa campanya forestal en la premsa.

El Sr. Cendra proposa l'establiment d'un viver per tal de facilitar la repoblació donant plantes a preus econòmics.

El Sr. Jansana exposa un pla a realitzar a base de l'establiment d'un viver que podria servir per a facilitar plantes a un preu moderat, suplint la seva insuficiència amb adquisicions a altres viveristes particulars. Podria assajar-se diferents espècies exòtiques de probable acomodament a Catalunya, i serviria per a ensinistrar als propietaris a aquesta mena de cultius.

Proposa es col·leccionin làmines o quadros anatòmics de diferents espècies, on figurin els noms científics i vulgars segons les comarques, terrenys més adequats, temperatures, etc.

La Comissió inicià l'estudi dels remeis més eficaços per a apaivagar el flagell dels incendis als boscos, acordant deixar aquesta qüestió sobre la taula, així com també el referent a guarderia forestal, de la que incidentalment se n'ocupà.

Després d'una deliberació, en la que prengueren part tots els reunits, s'acordà visitar al senyor President de la Mancomunitat per a indicar-li la necessitat d'incloure en el pròxim Pressupost una partida que permetés a la Comissió iniciar la tasca que se li ha confiat i pel moment pendre acords definitius sobre els diferents punts tractats.

Seguidament els reunits es dirigiren al despatx del Sr. Puig, donant el senyor President per acabada la sessió.

— El diumenge, dia 27 de febrer, va inaugurar-se a Guissona l'estatge social del Sindicat Agrícola i un curset de vuit lliçons d'ensenyament agrícola donat pels Professors dels Serveis tècnics d'Agricultura.

Al matí va celebrar-se una lluïda festa religiosa i la benedicció del local, assistint a l'acte el senyor Rector, els Diputats provincials del districte Srs. Florensa, Riu, Montiu i Agelet, la Junta de Govern del Sindicat, el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Jaume Raventós, el Sr. Vidal de Montpalau, en representació del Sindicat de Cervera, i altres personalitats i delegacions de la comarca. Al migdia, en l'àpat de cent cinquanta coberts servit per l'hostaler Sr. Santesmasses, es pronunciaren brindis pels Srs. Riu, Agelet, Montiu, Florensa, Vidal i Raventós, expressant llurs desitjos de què el Sindicat que amb tanta d'empenta comença, tingui llarga i pròspera vida. Es llegí, entre els aplaudiments del públic, l'adhesió del Diputat a Corts senyor Aunós, retingut a Madrid pels deures del seu càrrec.

A les tres de la tarda es féu la inauguració oficial del curset amb una conferència del Sr. Raventós, de caràcter econòmic, en la que després de definir en què consisteix el treball útil de l'home s'analitza quins són els membres socials que treballen i els que no treballen, acabant per afirmar la necessitat de treballar molt, de treballar bé segons els preceptes de la tècnica agrícola i de treballar conjuntament tots, sota la bandera de l'associació per a multiplicar la força dels agricultors i el profit de llur treball.

El curset inaugurat constarà de cinc lliçons de terra campa amb pràctiques i projeccions donades pels senyors D. Josep Poch de Feliu i D. Josep M.a Soler i Coll, i tres d'olivicultura, pels Srs. D. August Matons i D. Joan Salom.

CURSETS D'ENSENYAMENT AGRÍCOLA

El curset celebrat a Guissona, sol·licitat pel Sindicat Agrícola d'aquesta vila, des del 28 de febrer al 7 de març, ha versat sobre terra campa i cultiu d'oliveres, amb subjecció al programa següent, després d'una conferència de caràcter cultural i econòmic per En Jaume Raventós.

I. Estudi i experiments de fisiologia vegetal. — II. Pla general de cultius. Sembra i selecció de llavors.— III. Treballades i el seu forçament científic. Experiències en els camps amb el cultivador Jean, la grada canadenca i l'arada Brabant. — IV. Teoria dels adobs i pràctica de l'adobar. — V. Recol·lecció i conservació de cereals, tubèrculs i farratges. — VI. Conreu i adobs de l'oliver. — VII. Poda de l'oliver i pràctiques de poda en el camp. — VIII. Malalties de l'oliver i manera de combatre-les.

Les cinc primeres lliçons foren donades pels Professors D. Josep Poch de Feliu i D. Josep M.ª Soler i Coll, les tres últimes pels Profs. D. August Matons i D. Joan Salom.

L'èxit obtingut entre els agricultors va ésser notable, havent-hi assistit d'ells un nombre considerable que mai va baixar de cent cinquanta, seguint les explicacions amb creixent interès.

TELÈFONS

INAUGURACIÓ DE SERVEIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un telefonema del Tinent d'Alcalde de Montellà, D. Pere Serra, agraint la instal·lació d'una central telefònica en aquell poble amb motiu de la inauguració pública del servei.

(Sessió del dia 3 de febrer de 1921.)

Donar-se per informat el Consell del curs dels treballs en les diverses línies telefòniques en construcció, i d'haver-se inaugurat el servei a Xerta, Aldover, Granyena de Cervera, Santa Coloma de Farnés, Montellà i Sant Pere de Vilamajor.

(Sessió del dia 11 de febrer de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Vist l'informe de l'Enginyer-director de la Secció de Telèfons i la proposta del Conseller-ponent del Servei, concedir a la senyoreta telefonista D.ª Àfrica de Lera una pròrroga de sis mesos de la llicència amb la meitat de sou de que fruía, a comptar des del dia que deixà de percebre la dita part de sou, fent-li avinent que acabat el dit termini quedarà sense sou fins i tant que no es torni a presentar per a prestar servei, previ reconeixement facultatiu.

— A proposta del Ponent de la Secció de Telèfons, aprovar les relacions de dietes devengades pel personal tècnic d'aquell Servei, per sortides fora de la seva residència ordinària amb motiu d'inspeccions del servei d'explotació, durant els mesos de novembre i desembre de 1920, a fer efectives amb càrrec a la partida 264 del Pressupost vigent, pels seus imports respectius de 286'38 i 474'95 pessetes.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Continuen i acaben els treballs de la línia Calaf-Pons, i els d'estesa d'una nova línia Granollers-Ripoll.

Són acabades les línies Alguaire-Almenar i Almenar-Lleyda.

Comencen i acaben els treballs en les línies Figueres-Vilasacra.

Continuen els treballs en la línia Balaguer-Montgay.

Continuen els treballs d'estesa de nova línia de Granollers a Ripoll.

Es reparen greus averies en les línies de Granollers ocasionades pel riu Besòs.

Durant aquest mes s'inauguren els serveis a Oristà i a La Coromina.

FERROCARRILS

Notícies i documents

OBRES I TREBALLS EN CURS

TARRAGONA-PONS

Continua el replanteig i presa de dades complementàries, i l'estudi de la traça de la part topogràfica ja obtinguda.

Es prenen al camp les dades per a l'obtenció del plànol topogràfic des de Roda Milans fins a Pons.

TÀRREGA-BALAGUER

Continua treballant-se en la formació del projecte.

LLEYDA-FRAGA

Continuen desenrotllant-se les dades preses al camp per a l'obtenció del plànol topogràfic.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el dictamen de la mateixa Secció del Departament d'Administració proposant que s'acordi assenyalar un termini de nou mesos per enllestir les obres de construcció d'una caseta doble per a peons caminers en el camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Callús, tros primer, a comptar del 24 de juliol últim i que finirà, per tant, el 24 d'octubre d'enguany.

— Aprovar el projecte d'una claveguera de 3 metres de llum per a la supressió del baden del torrent de Can Gené, en el qm. 2 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, el pressupost de contracte del qual és de 65,267'86 pessetes, corresponent a l'Estat abonar-ne el 25 per 100, o siguin 16,316'96 pessetes, i a l'Ajuntament de Santa Coloma, en virtut de la seva oferta del 10 per 100, 6,526'78 pessetes, restant a càrrec de la Mancomunitat, 44,424'12 pessetes.

— Aprovar el dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració en el qual es proposava l'adopció dels següents acords :

1.r És acceptada la Societat General de Crèdit com a fiadora del contracte de les obres de construcció del tros quart del camí de Mura per Rocafort i Pont de Vilumara a la carretera d'Esparraguera a Manresa amb pont sobre el Llobregat.

2.a La dita fiança personal es formalitzarà en l'escriptura mateixa d'adjudicació definitiva, d'acord amb la repetida condició segona, i mitjançant la compareixença i signatura dels legítims representants de la susdita Societat i la protocolització dels documents que els acreditin.

— El Consell aprovà un altre dictamen de la mateixa Secció, proposant que fossin adoptats idèntics acords pel que es refereix a la contracta de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Collsuspina al límit amb Girona en direcció a Viladrau i camí de Collsuspina a Santa Maria de Seva, tros tercer.

— Vist l'ofici de l'Ajuntament d'Anserall, comunicant que ha construït pel seu compte un pont sobre el Balira per substituir la palanca que s'havia enderrocat, demanant a l'ensems que la Mancomunitat renunciï a favor seu la subvenció que la Diputació de Lleyda li té atorgada per a la dita obra i, de més a més, que la Mancomunitat la subvencioni amb la quantitat que cregui justa; i atès que, efectivament, la dita obra, el projecte de la qual és aprovat, figura en la Segona relació d'obres urgents i compta amb la subvenció susdita; i havent esguard de l'informe de la Secció tècnica en el qual hom fa constar que si bé l'obra realitzada per l'Ajuntament no s'ajusta a les exigències d'una tècnica rigorosa, pot tanmateix complir la seva comesa sense un risc evident; el Consell adoptà els següents acords:

1.r Resta suprimit de la Segona relació d'obres urgents el pont sobre el Balira a Anserall.

2.a Comuniqui's a l'Excma. Diputació de Lleyda que la Mancomunitat renuncia a favor de l'Ajuntament d'Anserall la subvenció del 40 per 100 del cost que aquella havia concedit per la dita obra.

3.r És atorgada a l'Ajuntament d'Anserall una subvenció de 1,135'42 pessetes, import del 10 per 100 del cost de l'obra que ha realitzat a despeses seves damunt del riu Balira.

(Sessió del dia 3 de febrer de 1921.)

Acordar el nomenament de D. Llorenç Llansó, per defunció de D. Francesc Subias, perquè representi l'Administració de la Mancomunitat en procedir a la valoració de la finca que ha d'expropiar-se de D. Miquel Vila i Casajuana en terme de Castellvell i Vilar, amb motiu de l'eixamplament de la travessia pel barri de Borràs de la carretera d'Esparraguera a Manresa; havent de comunicar-se aquest acord al Govern civil als efectes consegüents.

— Acordar la devolució de la fiança de 1,000 pessetes que constituí la companyia Ferrocarriles de Cataluña per a respondre de les obres de creuament subterrani de la carretera mancomunal de Cornellà a Fogàs de Tordera, secció 1.a, amb el ferrocarril de Sarrià a Les Planes de Vallvidrera.

— Consultar a la Diputació de Barcelona si els arbitris i cànons del Pressupost de l'any 1914 foren prèviament autoritzats pel Ministeri de Foment.

— Comunicar el primer d'aquests acords a la companyia Ferrocarriles de Cataluña, fent-li també avinent que ha estat consultada la Diputació de Barcelona sobre l'exempció d'arbitris i cànon que sol·licita.

— Aprovar el pressupost de despeses formulat per al replanteig de les obres de construcció del pont sobre el riu Garona a Les, d'import 847 pessetes, a lliurar.

— L'acte de recepció única i definitiva de les obres de construcció del pont d'enllaç entre els Bruchs del Mig i d'Abaix amb el de la Parròquia.

— Comunicar a l'Ajuntament de Sant Salvador de Guardiola que el projecte de camí veïnal de la carretera del Bruch a Manresa a la d'Igualada a Manresa per la Creu de Sant Salvador de Guardiola, fou aprovat el 21 d'abril de 1921 pel Consell i que actualment es troba pendent d'aprovació de l'Estat.

— Concedir una pròrroga de quatre mesos a D. Miquel Artés per a enllestir els treballs d'acabament del camí de Paüls a la carretera de Gandesa a Tortosa.

— Comunicar a D. Genís Robert, contractista de les obres de nova construcció del camí veïnal de Sant Iscle de Vallalta a Arenys de Munt, que tot i reconeixent que es compleixen en aquest contracte els extrems *a)* i *b)* de la base 3.a de les instruccions per a l'aplicació del R. D. de 23 de juliol de 1913, que permetien rescindir la contracta sense pèrdua de fiança, no havent complert la condició primordial, que és la que es refereix a la quantitat d'obra realitzada durant el temps transcorregut des de la firma de l'escriptura, no es pertany d'accedir a la seva demanda.

(Sessió del dia 11 de febrer de 1921.)

Aprovar el pressupost de les despeses probables que ocasionarà l'informe del projecte reformat i pressupost addicional del camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, tros primer, que ascendeix a 175 pessetes, i haurà d'ésser lliurat.

— Retornar a D. Eduard Servent la fiança que va constituir per a respondre de l'execució de les obres d'acabament de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses.

— Concedir a D. Francesc de P. Regàs una pròrroga de quatre mesos per a enllestir els treballs de construcció del camí veïnal de Manlleu a Folgaroles per Roda i Tabèrnoles, tros primer, quedant en suspens les sancions acordades pel Consell amb data 18 de novembre de 1920, d'imposar una penyora de 25 pessetes diàries al contractista si no finia en el termini que ell mateix fixà, tenint en compte que el Sr. Regàs (nou contractista) les realitza amb molta activitat.

— Comunicar a D.ª Teresa Monteiús, que si s'havia ocupat una parcel·la de la seva propietat per dipositar-hi la pedra destinada a la carretera mancomunal de Palautordera a la de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, fou en virtut de l'autorització que, en un principi, va concedir, però que, havent esguard que actualment la retira, es donaran les ordres oportunes per procedir al trasllat de la pedra i deixar-la lliure.

— Concedir a D. Miquel Artés una pròrroga de quatre mesos per a enllestir els treballs d'acabament de la carretera del camí veïnal de Paüls a la de Gandesa a Tortosa, corresponents als perfils núms. 822 i 927 (preu fet núm. 1).

— Accedir al que proposava la Secció segona, Negociat corresponent, aprovant l'acte de reconeixement, proves i acte de recepció provisional de les obres del pont de formigó armat construït sobre el canal de la Dreta de l'Ebre, en el quilòmetre 4 de la carretera d'Amposta a Vinallop.

— Aprovar l'acte de recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Callús, tros primer.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1921.)

Passar a informe de l'Enginyer-director Sr. Turell, la instància de diverses entitats, veïns i propietaris del Tibidabo, demanant que la Mancomunitat acordi l'immediat acabament de la carretera que enllaça el pic del Tibidabo amb la carretera de Sant Cugat del Vallès.

(Sessió del dia 26 de febrer de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

La inversió i consolidació de pedra partida per a la reparació del ferm del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, durant els mesos de gener, febrer i març de 1920, important 22,727'83 pessetes, de la qual resulta un romanent de 926'62 pessetes.

El subministre de pedra en gros per a la reparació del ferm del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès, durant el mes de juny de 1920, important 1,983'62 i 1,473'25 pessetes, aprovant també l'acte de recepció de l'esmentada reparació.

La reparació del pont de Conanglell, durant els mesos de febrer i març de 1920, important 5,953'53 pessetes, de la qual en resulta un romanent de 21'47 pessetes.

El subministre de pedra caliça en gros per al camí de la carretera de Tarragona a Corbera de Llobregat, important 4,374 pessetes, deixant també aprovat l'acte de recepció de la susdita pedra.

El subministre de pedra en gros per al ferm del camí esmentat, important 1,866'24 i 1,992'60 pessetes, deixant també aprovat l'acte de recepció de la susdita pedra.

La inversió i consolidació de pedra partida per a recàrrecs extraordinaris a la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló, important 5,471'50 pessetes, de la qual en resulta un romanent de 1'01 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a recàrrecs extraordinaris a la carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola, durant els mesos de maig a setembre de 1919, important 24,796'03 pessetes, de la qual en resulta un romanent de 476'13 pessetes.

— La inversió i consolidació de pedra partida al camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, durant els mesos de novembre i desembre de 1919, i gener, febrer i març de 1920, de la qual en resulta un romanent de 1'52 pessetes.

— L'aprovació del resum per demarcacions de les despeses motivades durant el mes de novembre de 1920 per a la conservació de carreteres i camins mancomunals, corresponents al personal de celadors, peons, capatassos, caminers i auxiliars de tota mena que, amb els de reintegrament de despeses als celadors motivats pel servei ordinari de vigilància de carreteres i camins, importen 52,895'57 pessetes, satisfetes amb càrrec als lliuraments núms. 2,068 i 2,069.

— L'aprovació del compte que presenta el Notari D. Josep M.ª Bandré per l'autorització de l'acte de subhasta celebrada a Lleyda dels proveïments de pedra partida amb destinació a la carretera de Bellpuig a la d'Artesa a Montblanch, important 37'25 pessetes.

— L'aprovació del compte de les despeses ocasionades per les còpies de diversos documents corresponents al servei de la província de Tarragona, que importa 153'15 pessetes i acord de lliurament.

— L'aprovació del compte que presenta la casa Manyar pels treballs d'enquadernació del projecte de camí veïnal de Sant Martí de Sobremunt al de Sant Boy de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, que importa 32'85 pessetes.

— L'aprovació del compte de pressupost reformat del camí veïnal de Folgaroles a Vilanova de Sau, important 189'45 pessetes.

— L'aprovació del compte que presenta la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per atendre les despeses ocasionades per l'adquisició de material d'oficina corresponent al tercer trimestre del present any econòmic 1920-21, important 340'30 pessetes i acord de lliurament.

— Aprovar un dictamen de la mateixa Secció segona del Departament d'Administració, acordant retornar a D. Càndid Vidal Baruel la fiança que va constituir per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 al 15 de la carretera d'Esparraguera a Manresa.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres per a realitzar per administració els treballs que a continuació s'esmenten, o bé per procedir a la revisió de preus de llurs projectes, a fi de facilitar la concurrència de licitadors en una nova subhasta:

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Sant Boy de Llobregat a La Llacuna, quilòmetres 8 al 13.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Vilafranca al límit de la província en direcció a Aguiló, quilòmetres 1 al 11, i camí de Vilafranca de Guardiola.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà, quilòmetres 1 al 13.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segon, quilòmetres 1 al 6'120.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, quilòmetres 7 al 26.

— Autoritzar, d'acord amb el dictamen de la Secció, la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a

realitzar per administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant així mateix els pressupostos llurs i acordant el lliurament del seu import:

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 7 de la carretera de Pla de Cabra a Sarreal, important 1,985'04 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 8, important 1,982'88 pessetes, de la mateixa carretera de Pla de Cabra a Sarreal.

Adquisició de 260 metres cúbics de pedra partida per construir una capa de pedra en gros en el ferm del camí veïnal de Pont de Molins a Les Escaules, quilòmetre 2, hectòmetres 1 al 7, important 1,998 pessetes.

(Sessió del dia 3 de febrer de 1921.)

Aprovar l'acte de recepció parcial de la pedra partida per a la conservació del ferm, acopiada en parcel·les i passeigs, dels quilòmetres 14, 15 i 17 de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, i l'acte de recepció última corresponent als quilòmetres 11 a 13 i 18 a 22.

—Concedir a D. Joan Musons, peó caminer afecte a la conservació de la carretera de Moyà a Calaf per Súria, quilòmetres 31 a 36, la jubilació que sol·licita, abonant-se-li diàriament la quantitat de 2'40 pessetes, o siguin 8 dècims de l'haver que percebia com empleat de plantilla.

Comunicar aquest acord a la Diputació de Barcelona i a la Intervenció de la Mancomunitat, ja que de la referida pensió correspon pagar la quantitat de 2'063 pessetes diàries a la Diputació, i la resta de 0'337 pessetes a la Mancomunitat.

—Aprovar les actes de recepció dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Reus a Vilallonga, amb ramal a Morell, i la d'inversió i consolidació en ferm consolidat.

Aprovar també la liquidació d'aquestes obres, de la qual resulta un romanent de 1,837'03 pessetes a favor del contractista, en les quals hi ha incloses 30'28 pessetes que acredita el personal facultatiu.

Lliurar la quantitat de 30'28 pessetes a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i la de 1,806'75 pessetes, sobrant que acredita el preufetaire a son favor.

—Invertir i consolidar pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 6 de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, per un import de 1,996'05 pessetes.

Aprovar el proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 5 de la carretera de Vilarrodona a Solivella, tros de Pla de Cabra a Sarreal, per un import de 1,985'04 pessetes.

Aprovar el proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa carretera, quilòmetre 6, per un import de 1,995'84 pessetes.

Aprovar l'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 6 a 9 del quilòmetre 9, del camí veïnal de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, per un import de 1,881'60 pessetes.

Aprovar l'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del mateix camí, hectomètres 1 a 6 del quilòmetre 9, per un import de 1,898'40 pessetes; hectòmetre 10 del quilòmetre 9 i 1 a 8 del quilòmetre 10, per un import de 1,932 pessetes; 8 a 10 del quilòmetre 10 i 1 a 10 del quilòmetre 11, per un import de 1,231'12 pessetes.

Aprovar la inversió i consolidació de pedra partida destinada a la conservació del ferm del camí veïnal de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 11 i 1 a 3 del quilòmetre 12, pel seu import de 1,992'90 pessetes; hectòmetres 3 a 10 del quilòmetre 12, per un import de 1,988'70 pessetes; hectòmetres 1 a 7 del quilòmetre 13, per un import de 1,995 pessetes; i hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 13 i 1 a 4 del 14, per un import de 1,982'40 pessetes.

Aprovar l'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, en els següents trossos:

Hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 5, per un import de 1,976'82 pessetes.

Hectòmetres 2 a 4 del mateix quilòmetre, per un import de 1,963'45 pessetes.

Hectòmetres 4 i 5, per un import de 1,995'55 pessetes.

Hectòmetres 6 i 7, per un import de 1,993'94 pessetes.

Hectòmetres 7 a 9, per un import de 1,990'73 pessetes.

Hectòmetres 9 i 10, per un import de 1,954'35 pessetes.

Aprovar el proveïment de 2,320 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig.

Aprovar el proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de l'estació del ferrocarril de Bellpuig al quilòmetre 52, hectòmetre 2, de la d'Artesa de Segre a Montblanch.

Aprovar el proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera del quilòmetre 8 de la de Madrid a França a Seròs.

—Comunicar a l'Ajuntament de Castellar del Riu que el camí carreter d'aquest poble a Berga, que havia estat exclòs de la relació de subvencionats per la Mancomunitat per no haver complert l'Ajuntament de Berga els requisits de la convocatòria, resta classificat en la Segona relació amb el núm. 2 de preferència, fent avinent que els que integren aquesta sols seran apariats en el cas que existeixi un romanent de la partida consignada a aquest efecte després d'enllestits els de la primera.

(Sessió del dia 11 de febrer de 1921.)

Aprovar la proposta de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts de realitzar per administració, en virtut d'haver quedat desertes les subhastes que han estat celebrades, les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 8 a 26 de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, amb subjecció al pressupost de 12,070'40 pessetes; havent de lliurar-se la quantitat de 3,000 pessetes, a justificar, per a atendre les despeses que ocasionarà el començament d'aquestes obres.

—Supressió de dos escorredors en el quilòmetre 7, i altres dos en el quilòmetre 6, de la carretera del Bruch a Manresa al Monestir de Montserrat, per un import de 1,836'12 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 7 del quilòmetre 2 del camí veïnal de Masnou a Teyà, per un import de 1,609'28 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, quilòmetre 1, per un import de 1,820'07 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament dels hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 15, i 1 a 3 del quilòmetre 16, del camí veïnal de Sant Boy de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, per 1,177 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, quilòmetres 12, 13 i 14, per un import de 1,899'25 pessetes; i quilòmetres 8, 10 i 11, per un import de 1,915 30 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament dels hectòmetres 3 a 10 del quilòmetre 3, 1 a 6 del quilòmetre 5, i quilòmetre 4, de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, per un import de 1,246'32 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 3 i 4 de la carretera de Pla de Cabra a Sarreal, per un import de 1,982'88 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa carretera, quilòmetres 2 i 3, per un import de 1,995'84 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal d'Àbià a la carretera de Solsona a Ribes, per un import de 535 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, quilòmetres 8 a 9 i 13 a 20, pels seus imports parcials de 1,926, 1,967'73, 1,979'50 i 1,994'48 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, quilòmetres 10, 11 i 12, pels imports parcials de 1,891'31, 1,876'87 i 1,862'43 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del mateix camí, quilòmetres 8 a 9 i 13 a 20, pels imports parcials de 1,933'49, 1,712 i 1,486'23 ptes.

Inversió de pedra partida i consolidació del ferm en els quilòmetres 1 i 2 i hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 3 de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, per un import de 1,246'32 pessetes.

Construcció de guarda-cossos en el quilòmetre 3, hectòmetre 8, de la carretera de Catllar a la de Tarragona a Barcelona, per un import de 1,448'26 pessetes.

— L'Enginyer-director dels Serveis tècnics de Carreteres, camins i ponts, donà compte al Consell dels treballs darrerament realitzats per aquella Secció, a fi de reparar els desperfectes que en les vies mancomunals han ocasionat les darreres pluges.

— Autoritzar el Municipi de Vich, amb caràcter de precari, per a la utilització de l'escorredor del camí mancomunal de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, per claveguera general del carrer del Remei, subjectant-se en l'execució de l'obra a les indicacions tècniques; fent-li avinent que aquesta concessió no li atorga cap domini sobre el camí, podent la Mancomunitat ordenar en qualsevol moment la desaparició de la claveguera sense dret, per part de l'Ajuntament de Vich, a cap reclamació.

— Comunicar a l'Ajuntament de Tous que no es pertany d'accedir a la seva demanda de què la Mancomunitat construeixi les voreres de les edificacions llindants amb la travessia del ramal a Tous de la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt, ja que les obres són d'incumbència dels veïns, auxiliats, si s'escau, per l'Ajuntament interessat.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta del Jurat qualificador de les oposicions per a la provisió d'una plaça de Delineant-cartògraf amb destinació a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, nomenar per al dit càrrec D. Vicens Turell i Isbert, amb el sou de 3,600 pessetes anuals, pel termini de tres anys, prorrogables cas de convenir a la Mancomunitat, de conformitat amb les Bases del Concurs i el Reglament d'Oficines.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1921.)

MATERIAL

Acordà el Consell:

Retornar a la Hispano Suiza la fiança que va constituir per a respondre del compliment de les condicions fixades per al subministre de dos camions-automòbils, amb destinació a la conservació de les vies mancomunals.

(Sessió del dia 11 de febrer de 1921.)

Disposar el lliurament de la quantitat de 1,720 pessetes, a justificar, per atendre les despeses que ocasionarà l'adquisició de llantes macises de goma per les rodes davanteres dels camions núms. 5,696 i 5,697, afectes a la Secció de Carreteres, camins i ponts.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits perquè concedeixi l'afillament de l'expòsit Romà Alboix i Linares, núm. 80, de l'exposició de 1910, als esposos D. Josep Prat i D.ª Maria Ribas, veïns de Ullastrell; el de l'expòsita Teresa Massip, núm. 78, de l'exposició de 1920, als esposos D. Joan Bartomeu i D.ª Encarnació Arqués, veïns de la Cava; i el de l'expòsita Rosa Ribera i Merino, núm. 563, de l'exposició de 1914, als esposos D. Josep Marcer i D.ª Enriqueta Ros, d'Avinyonet; fent constar els dits afillaments en escriptura pública, o en acte o documents privats, segons sigui més convenient.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

Notícies i documents

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

LLEYDA

Sessió del dia 7 de febrer de 1921. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol Mestre, assistint-hi els senyors Vicens, Solé, Pereña i Izquierdo.

Va quedar informada la Junta del moviment dels asils, i es varen resoldre els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, que són els següents:

Aprovar els comptes de despeses fetes pel sosteniment dels asils durant el mes de desembre proppassat, que importen 11,813'65 pessetes els de la Casa de Misericòrdia, 6,770'22 els de la Maternitat i 5,540'73 els de l'Hospital.

Regalar als asilats Joan Penelles i Joan Amorós, aprenents de la brigada d'obres de la Casa de Misericòrdia, les eines de treball quan surtin del referit asil.

Participar al Consell Permanent de la Mancomunitat la mort de l'infermer Ramon Pérez, i proposar per a substituir-lo a Miquel Florensa.

Sessió del dia 14 de febrer de 1921. — Sota la presidència del Dr. D. Josep Cortecans, i amb assistència dels Srs. Cúrria, Vicens, Solé i Izquierdo, es reuní la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència, havent pres els següents acords:

Passar a informe del metge de la Casa de Misericòrdia els expedients d'ingrés en els asils del noi Enric Lladós Farré, de Tírvia, i de la noia Maria Carrera Pol, de Surp.

No admetre a la Casa de Misericòrdia la noia Anna Pagès Coll, si la seva mare no es compromet a contribuir amb 2 rals diaris al pagament de les estades en l'asil.

Traslladar al bessó Josep Vilella la pensió d'alletament concedida al seu germà Baptista, de Lleyda.

Admetre als asils, quan per torn els hi correspongui, a Ramon Seuma Simó, d'Almacelles, i Francesc i Rosa Oriols Galbaldà, de Lleyda.

Concedir el permís sol·licitat per a casar-se, per l'expòsit Francesc, núm. 4.765.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Bartomeu Pané Bartolo, de Lleyda, per a atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Aprovar una factura de Joaquim Lamolla, de 76 pessetes, altra de Francesc Nadal, de 60'50 pessetes, i la de Domènec Roc, de 340 pessetes, per material d'obres per la Casa de Misericòrdia.

Aprovar una factura de la Vídua de Marquès, de 650 pessetes, per robes facilitades a l'Hospital, i la de la casa Dalmau i Oliveres, de Barcelona, de 333'85 pessetes, i de la casa Hartmann i C.ª, de 167'85, per medicaments que han tramès al dit establiment.

Comprar eines de treball amb destinació a la brigada d'obres, per un total de 58 pessetes.

I anunciar concurs per a contractar els queviures per als asils durant el primer trimestre de l'exercici econòmic 1921-22.

Sessió del dia 21 de febrer de 1921. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol Mestre, assistint-hi els senyors Vicens, Solé, Pereña, Florensa, Izquierdo i Cúrria.

S'acordà admetre a la Casa de Misericòrdia la noia Josepa Urgell Graells, de Freixanet, impedida per al treball.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Josep Llop, d'Alfarràs, per atendre a la d'un bessó.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Miquel Reves, de Sarroca, de Lleyda, per una de les seves filles bessones.

Admetre a la Casa de Maternitat al nen Josep Maria Amor Turmo, veí de Lleyda.

Concedir la pensió d'alletament sol·licitada pel veí de Sant Esteve de la Sarga, Josep Sanuy, pel seu fill que no pot criar la seva mare.

Aprovar els comptes de les despeses fetes durant el mes de gener per al sosteniment dels asils, que importen:

Casa de Misericòrdia:

	Pessetes
Queviures i combustible	9,890'28
Neteja	56'50
Taller de sastreria	64'50
Taller de sabateria	513
Taller de fusteria	444'25
Utensili, efectes i reparacions	210
Robes	129
Total	11,307'53

Casa de Maternitat:

	Pessetes
Queviures i combustible	6,452'82
Neteja	21'20
Utensili, efectes i reparacions	102'15
Robes	105'80
Material d'escola	20
Total	6,701'97

Hospital:

Queviures	5,275'95
Medicaments	87'70
Neteja	16'10
Utensili	114'10
Total	5,523'85

CONCURS PER AL FORNIMENT DE QUEVIURES ALS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA DE LLEYDA

Havent-se de procedir a l'adquisició dels articles que es detallen més avall, per al subministre de dits Establiments durant els mesos d'abril, maig i juny del present any de 1921, s'obre un concurs, que es celebrarà el dia 7 de març vinent, i hora de les divuit, en el Saló de Sessions d'aquesta Junta (Casa de Misericòrdia), sota la presidència de D. Romà Sol Mestre i amb assistència dels senyors Vocals que formen la Junta de Govern, amb les condicions següents:

1.ª S'admetran proposicions fins el dia i hora prefixats.

2.ª Les proposicions hauran d'anar esteses en un full de paper segellat de la classe 11.ª i reintegrades amb una pòlissa de 1 pesseta de la Mancomunitat de Catalunya i ajustades al model que s'insereix al peu, i ésser presentades en el despatx del senyor President de la Junta de Govern fins a l'hora indicada, i acompanyant-se la cèdula personal del concursant i en sobre tancat i lacrat.

3.ª S'acompanyaran a les proposicions les mostres dels articles a què s'aspira concursar, les quals quedaran a disposició del senyor Administrador, per la deguda comprovació de l'article adjudicat en el moment d'ésser remès aquest a l'Establiment.

4.ª L'adjudicatari vindrà obligat a subministrar els articles adjudicats que es consumeixin en el trimestre i remetre'ls a cada un dels Establiments en la forma que es determinarà per les oficines dels mateixos.

5.ª S'adjudicarà el concurs al postor que faci més bones proposicions i reuneixin els articles millors condicions de qualitat.

No seran admeses les proposicions que no s'ajustin estrictament a les presents bases.

El tipus que regularitzarà les proposicions del concurs és el que es detalla a continuació:

Farina 1.ª, el quintar mètric, 65 pessetes; patates, el quintar mètric, 20; carbó de coc, el quintar mètric, 20; carbó vegetal, el quintar mètric, 25; oli, decalitre, 17; vi, litre, 0'30; mongetes, hectolitre, 70; xai, quilo, 3'50; vaca, quilo, 2'50; tocino, quilo, 2'50; bacallà, quilo, 2'25; arròs, quilo, 0'60; cigrons, quilo, 1'05; fideus, quilo, 1'05; pastes per a sopa, quilo, 1'05; sal, quintar, 3'50; sucre, quilo, 1'50; xocolata, quilo, 3'25; espècies, quilo, 2'50; safrà, gram, 0'20; arengades, cent, 4'70; sèmola, quilo, 1'10; cafè, quilo, 5; carbó galleta, quintar mètric, 20; llet, litre, 0'50 pessetes.

Ço que es fa públic en aquest periòdic oficial per al general coneixement.

Model de proposició

El que sotscriu, D. ..., es compromet a subministrar als Establiments de Beneficència d'aquesta ciutat el o la ... (article), a ... pessetes ... cèntims ... (quintar mètric, hectolitre, decalitre, etc.), obligant-se a presentar els articles que se li adjudiquin en la forma que es determinarà per l'Administració dels propis Establiments i amb subjecció a la mostra presentada.

Lleyda, ... de ... de 1921.

Nota. — Les quantitats es consignaran amb lletra.

Sessió del dia 28 de febrer de 1921. — Assistiren, demés del President Dr. D. Josep Cortecans, els senyors Solé, Florensa i Izquierdo.

S'aprovà el reconeixement de l'expòsit Andreu Avelino, núm. 1,076, per la seva mare Francisca Godia.

Es va admetre a la Casa de Misericòrdia a Enric Lladós Farré, de Tírvia.

No es pogué accedir a la petició de Francesc Carrera Pol, de Surp, perquè s'admetés als Establiments de Beneficència a la seva germana Maria, perquè, segons dictamen facultatiu, on deu estar recluida és en un manicomi.

Autoritzar la compra de 50 resmes de paper per al *Butlletí Oficial* per un total de 1,051'85 pessetes.

Trametre a resolució del Consell Permanent de la Mancomunitat l'expedient d'afillament de l'expòsita Paulina Lluïsa, núm. 861, demanat per Joan Camaposada i Rosa Agut, informat en sentit que pot accedir-se a ço que s'ha demanat, mitjançant la remesa de 100 pessetes, que es dipositaran en la Caixa d'Estalvis, com a dot de l'afillat.

Aprovar les relacions de queviures, utensilis i efectes que es consideren necessaris per a les atencions dels asils durant el mes de març, que importen 11,199'26 pessetes els de la Casa de Misericòrdia, i 6,430'17 els de la Maternitat.

Aprovar tres factures de D. Antoni Molins per un total de 4,757'07 pessetes, import de la farina que ha facilitat durant el mes de febrer.

Passar a informe d'Intervenció una petició de l'apotecari perquè digui si hi ha en pressupost crèdit disponible per a comprar els medicaments que demana.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

ADQUISICIÓ DE MATERIAL

Acordà el Consell:

Accedir a la petició del Servei de Sanitat, concedint la quantitat de 675 francs suïssos, que serà lliurada amb càrrec a la partida 83 del Pressupost vigent, esmerçada, pagant per endavant a la casa Sherer, de Berna, la meitat de l'import d'una «estufa de Parafina», amb destinació al Servei d'Assistència social dels Tuberculosos de Catalunya.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

DISPENSARI ANTITUBERCULÓS

Acordà el Consell:

Autoritzar el Subdirector del Servei de Sanitat, Dr. D. Lluís Sayé, perquè contracti amb la Companyia Barcelonesa d'Electricitat el subministre de fluid elèctric per al Dispensari anti-tuberculós del carrer de Radas, lliurant-se a son favor la quantitat de 1,284'97 pessetes, a justificar, perquè les faci efectives a l'expressada Companyia en concepte de despeses que ocasionarà la canalització, presa de línia i materials, amb càrrec a la partida 84 del Pressupost ordinari vigent.

Autoritzar, també, al Dr. Sayé, per a contractar amb la mateixa Companyia la instal·lació d'un transformador per al servei del referit Dispensari; lliurant-se a son favor la quantitat de 1,900 pessetes, a justificar, perquè les faci efectives a l'expressada Companyia en concepte d'import del servei, amb càrrec a la partida 84 del Pressupost ordinari vigent.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

BORSA DEL TREBALL DE BARCELONA

Acordà el Consell:

Acceptar la dimissió que de son càrrec de Director de la Borsa del Treball de Barcelona ha presentat el Sr. D. Manuel M. Moragas Manzanares, acordant el Consell regraciar-li els serveis prestats a la Institució amb tot zel i intel·ligència durant el temps que l'ha regentada.

Designar amb caràcter interí per a dirigir la Borsa del Treball de Barcelona, mentre el Consell prengui acord respecte a la projectada reorganització del dit organisme, el Cap de Negociat encarregat de la Secció de Política social, D. Manuel Reventós i Bordoy.

(Sessió del dia 12 de febrer de 1921.)

HISENDA

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la instància de D. Francesc Casany i Robert, com a gerent de la Companyia General de Cotxes i Automòbils, S. A., en la que, al·legant que per efectes de la vaga de xofers va deixar de prestar tota mena de serveis des del 23 de maig al 24 d'octubre de 1920, sol·licita la declaració de què no se li han d'exigir els arbitris sobre automòbils per tot aquest temps.

Atès que l'arbitri de què es tracta, constitueix una patent anual que ha d'ésser safisteta integrament per a

poder circular per carreteres provincials i camins veïnals, sense que estigui en relació amb el lapsu de temps en que s'utilitzin aquelles vies, per la qual cosa no és possible accedir a la susdita petició.

Escoltades les manifestacions del senyor Conseller-ponent d'Hisenda, manifestar a la Companyia General de Cotxes i Automòbils, S. A., com a resolució de la seva instància de 8 de novembre últim, que no hi ha lloc a concedir el que en ella es demana; i que es comuniqui aquest acord a la susdita Companyia, a fi que es satisfaci íntegrament la quota d'enguany.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

Acords del Consell Permanent

TRANSFERÈNCIES DE CRÈDIT

Acordà el Consell:

Aprovar els projectes d'acord de transferències de crèdit generals del Pressupost de la Mancomunitat i de les transferències especials dels pressupostos dels Establiments de Beneficència de Girona, Lleyda i Tarragona i de l'Escola d'Agricultura de la Mancomunitat, que han d'ésser proposats a la deliberació de la pròxima reunió de l'Assemblea junt amb els pressupostos extraordinaris de les esmentades Cases de Beneficència.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Facultar el Conseller-ponent d'Hisenda D. Francesc d'A. Bartrina perquè, adjuntant-se l'Assessor jurídic de la Secció d'Hisenda, D. Jacint Vega, practiqui a Madrid les gestions necessàries per a l'aprovació dels arbitris que a favor de la Mancomunitat ha interessat el Consell del Ministeri corresponent.

(Sessió del dia 13 de febrer de 1921.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la Memòria presentada per D. Francesc Nel·lo, Director de la Caixa de Crèdit Comunal, donant compte dels treballs realitzats per la Caixa des que ell fou nomenat, i disposà que passés a la Ponència d'Hisenda.

(Sessió del dia 22 de febrer de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller-ponent d'Hisenda, que des d'aquesta data no podran invertir-se ni comprometre's per a la seva inversió, cap quantitat que hagi de satisfer-se amb cabdals procedents d'emprèstits, sense acord previ i exprés del Consell Permanent, per més que les despeses a què es destinin tinguin consignació especial en el Pressupost vigent, al qual efecte, les propostes d'acord que impliquin alguna despesa d'aquesta índole, hauran d'ésser prèviament sotmeses a informe de la Ponència d'Hisenda.

(Sessió del dia 4 de febrer de 1921.)

S'assabentà el Consell que havien estat acceptades pel Banc de Terrassa les decisions preses per la Comissió mixta encarregada d'entendre en les qüestions que motivés el contracte de tresoreria celebrat entre el referit Banc i la Mancomunitat, amb motiu de la resolució de donar per finit el contracte el 31 de març pròxim, de què havia pres esment el Consell en sessió del dia 20 de gener proppassat.

(Sessió del dia 13 de febrer de 1921.)

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 3

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	61
Assumptes generals	61
Visites i assistència a actes	61
CULTURA I INSTRUCCIÓ	62
Museus, Biblioteques i Arxius	62
Escola Superior de Bibliotecàries	62
Biblioteques Populars	62
Biblioteca Popular del Vendrell	62
Servei Central de Biblioteques Populars	62
Resum estadístic comparatiu de la vida de les Biblioteques Populars de la Mancomunitat en els anys 1919 i 1920	63
Biblioteca de Catalunya	64
» del Consell de Pedagogia	64
» Popular del Vendrell	64
» » de Valls	65
» » de Sallent	65
» » de Borges Blanques	65
» » d'Olot	65
» » de Canet de Mar	66
Junta de Museus de Barcelona	66
Serveis científico-administratius	66
Mapa Geogràfic de Catalunya	66
Servei de Meteorologia	66
Oficina d'Estudis Jurídics	67
Ensenyament	68
Ensenyament superior:	
Cursos monogràfics d'Alts estudis i d'Intercanvi de la Mancomunitat de Catalunya	68
Ensenyament normal	69
Ensenyament primari:	
Edificis escolars	69
Ensenyament professional:	
Escola de Funcionaris d'Administració Local	69
Escola Provincial de Tall de Girona	69
Ensenyament tècnico-industrial:	
Escola Elemental del Treball	69
Ensenyament artístic:	
Escola Catalana d'Art Dramàtic	70
Ensenyament comercial	70
Educació física	70
Serveis de difusió i vulgarització	70
Secció d'Ensenyament domèstic	70

	Planes
Vària	71
Premis, beques i subvencions	71
Visites i assistència a actes	71
AGRICULTURA	71
Escola Superior d'Agricultura	71
Projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura	72
Serveis tècnics d'Agricultura	74
Serveis de Ramaderia	74
Cursets organitzats pels Serveis tècnics d'Agricultura	74
Acció Social Agrària	75
Serveis de Ramaderia	75
Els Concursos de bestiar de Pons i Balaguer	76
Cursets d'Ensenyament agrícola	76
Institut de Mecànica aplicada Agrícola	77
Exposició de Maquinària agrícola i Concurs de Tractors	77
Personal	78
TELÈFONS	78
Treballs en curs i obres acabades	79
FERROCARRILS	79
Comunicació de la Cambra de Comerç i Indústria de Saragossa a Casp	80
Treballs en curs i obres acabades	81
CARRETERES, CAMINS I PONTS	81
Construccions	81
Conservació i reparació	82
Arbrat	84
BENEFICÈNCIA I SANITAT	84
Beneficència	84
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Lleyda	85
Tarragona	86
Girona	86
Sanitat	87
Paludisme	87
Tuberculosi	87
Discurs del Dr. D. Lluís Sayé	88
HISENDA	90
Caixa de Crèdit Comunal	91
Sessió del Comitè administratiu	91

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | MARÇ MCMXXI | NÚM. 3

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Fer constar en acte el sentiment de la Mancomunitat per l'assassinat de què ha estat víctima D. Eduard Dato, delegant-se el Conseller Sr. Bartrina, que es troba a Madrid, perquè representi el Consell en l'acte de l'enterrament del qui fou primer Ministre del Govern d'Espanya.

— Trametre al Dr. Vidal i Barraquer, Arquebisbe de Tarragona, la felicitació de la Mancomunitat pel seu enlairament a la dignitat cardenalícia; facultant-se la Presidència perquè, dins els termes de patriotisme i discreció que estimi més avinents, faci arribar a la Santa Seu l'expressió de l'agraïment dels catalans per l'alta honor atribuïda a la nostra terra.

— Accedint al prec del Grup Nacionalista Radical de Santiago de Cuba, passar a l'Arxiver la comunicació rebuda d'aquella entitat interessant la remesa de les publicacions de la Mancomunitat de Catalunya, a l'objecte que la petició quedi atesa.

— Facultar la Presidència perquè, en el moment i forma que estimi convenient, organitzi algun acte d'obsequi de la Mancomunitat als senyors Delegats estrangers que es troben a Barcelona, amb motiu de la Conferència Internacional del Trànsit, i alguna festa de caràcter popular en obsequi del personal d'oficines d'aquella Conferència, instal·lat en el Palau de la Generalitat.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Pendre esment d'una comunicació de la Junta Permanent del Segon Congrés Universitari Català, felicitant la Mancomunitat per la creació d'un Institut Escolar d'Estudis Superiors, iniciativa que fou aprovada per la darrera Assemblea, i per la fundació de l'Institut de Fisiologia dintre la Facultat de Medicina, oferint, amb tot entusiasme, la seva col·laboració a la primera d'aquestes obres, de tanta transcendència universitària.

— Enterar-se de les gestions que venia realitzant la Presidència per a preparar una excursió de tot el personal d'oficines adjuntat a la Conferència Internacional del Trànsit, a la muntanya de Montserrat, atenent l'acord pres en sessió de 9 de març darrer.

(Sessió del dia 16 de març de 1921.)

Donar-se per informat de diverses cartes i visites rebudes de senyors Delegats estrangers de la Conferència Internacional del Trànsit, especialment la del seu President Mr. Hanotaux, regraciant les atencions de què han estat objecte, per part de la Mancomunitat, amb motiu de l'excursió a Montserrat, amb què aquesta els obsequià.

— Assistir oficialment a l'acte inaugural de l'Exposició de Maquinària Agrícola i Concurs de Tractors de Lleyda, i encomanant la representació del Consell al senyor President D. Josep Puig i Cadafalch.

— Pendre esment d'una comunicació del centre Unió Catalana, de Sao Paulo del Brasil, regraciant l'interès de la Mancomunitat per la vida d'aquella Entitat i per les activitats dels catalans que hi estan adscrits.

— Donar-se per assabentat de les manifestacions del Conseller Sr. Bartrina, donant compte de les gestions practicades a Madrid, per comanda del Consell en sessió del dia 12 de febrer darrer, per a l'aprovació d'alguns arbitris especials a favor de la Mancomunitat i altres assumptes d'índole administrativa que afecten la nostra Corporació.

(Sessió del dia 30 de març de 1921.)

Designar el senyor Diputat D. Joan M.ª Roma per a assistir, en representació del Consell, a l'acte de la subhasta de les obres a realitzar en la Sala de l'Assemblea i Departaments anexos, del Palau de la Generalitat.

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

Amb motiu de la inauguració a Barcelona d'una Exposició d'Art belga, organitzada pel Círcol Artístic, va venir S. E. l'Ambaixador de Bèlgica, el qual, acompanyat del senyor President de la Mancomunitat, visità la Universitat Industrial i l'Institut d'Estudis Catalans.

— El senyor President assistí al banquet que donà el Círcol Artístic amb motiu de la festa de la clausura de l'Exposició esmentada. L'acompanyaren els diputats senyors Escalas, Grañé i Pich, el Secretari del Consell i el Cap del Cerimonial.

— El senyor President assistí a la sessió inaugural de la Conferència General de Comunicacions i Trànsit de la Societat de les Nacions. Tots els Ministres i Delegats vinguts a aquesta Conferència han visitat al senyor Pre-

sident en el Palau de la Generalitat, així com també el President de la dita Conferència M. Hanotaux, els Vice-presidents i Secretaris.

— El senyor President invità el dia 17 de març a seure a la seva taula, en àpat íntim que els oferí en el Palau de la Mancomunitat, al President de la Conferència i a la seva senyora Mme. Hanotaux, als Vice-presidents senyors Ferraris, Loudon, Sir Francis Dent, Adatci i senyora i als Srs. Prof. Attolico, Robert Haas i a D. Josep Gallostra, delegat del Ministeri d'Estat.

— També el dia 20 de març foren invitats tots els senyors Delegats i personal d'oficines de la Conferència a una excursió a la muntanya de Montserrat, per a la qual es formaren trens especials tant d'anada com de tornada.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del Govern civil de la província de Barcelona, traslladant una R. O. del Ministeri de la Governació desestimant el recurs de queixa interposat davant d'aquell Ministeri per D. Eugeni d'Ors contra un acord de la Mancomunitat deixant sense curs una alçada interposada també davant el Ministeri de la Governació contra l'acord en què es separava el referit senyor del càrrec de Professor de l'Escola de Bibliotecàries.

(Sessió del dia 30 de març de 1921.)

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acordà el Consell:

Encarregar al Consell de Pedagogia les gestions necessàries perquè siguin atorgades pels Ajuntaments les oportunes escriptures de cessió de terrenys en què s'hagin construït o s'hagin de construir Biblioteques Populars o altres edificis de caràcter docent, a base dels concursos oberts per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Havent-se presentat algun dubte en la interpretació de l'art. 18 del Reglament de Bibliotecàries en l'extrem que es refereix a la quantitat destinada als serveis de porteria i neteja de les Biblioteques Populars; atès l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i de conformitat amb la proposta de la Ponència d'Instrucció pública:

Fer constar que la quantitat de 700 pessetes que es fixa en Pressupost a favor de les senyoretes Directores de Biblioteca pel servei de porteria i neteja, s'entén com a quantitat màxima. Les senyoretes Directores de Biblioteca vindran així obligades, en començar cada exercici, a detallar les partides que hagin de necessitar pels esmentats serveis sobre les 700 pessetes consignades a l'efecte. S'entén, però, que si la consignació ofereix sobrant les senyores Directores de Biblioteca podran sol·licitar-lo durant l'exercici, sempre que justifiquin atencions imprevistes en els serveis a què es destina la consignació.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Acordà el Consell:

Aprovar la recepció definitiva de l'edifici destinat a Biblioteca Popular en la vila del Vendrell, de conformitat amb els actes signats pel senyor Conseller representant de la Mancomunitat D. Anselm Guasch, l'Arquitecte director de les obres D. Ramon Puig i Gairalt, i el contractista D. Salvador Serra.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Notícies i documents

SERVEI CENTRAL DE BIBLIOTEQUES POPULARS

El Consell de Pedagogia, fent ús de l'autorització del Consell Permanent, data de 8 de juliol de 1920, en sessió de 9 de març de 1921 va aprovar el següent pla de Conservació de les Biblioteques Populars:

Biblioteca Popular de Canet de Mar. — En aquest edifici convindria repintar els paraments interiors per treure unes taques produïdes per la mullena que contenien les parets i sostres i haver-se pintat sense poder esperar que estiguessin seques. Pel mateix motiu cal repassar la pintura de les aletes inferiors de les vigues de ferro. — Pressupost presentat per D. Joaquim Rovira, a 16 de febrer de 1921 : 300 pessetes.

Biblioteca Popular d'Olot. — Serà necessari repassar els porticons de les finestres de la part alta de l'edifici que, degut a estar col·locat a la part de fora, sofreixen les inclemències del temps i es malmeten més de pressa. Per protegir-los fóra convenient forrar-los amb una planxa de ferro galvanitzat i col·locar a sobre de cada obertura un salvapols que trencant les aigües de pluja que s'escorren per les parets de façana, guardessin la part de fusteria. Atès al rigurós de la temperatura durant l'hivern, el paviment de linoleum no guarda el calor de la calefacció, ans el contrari, conserva el fred, per la qual cosa és de gran necessitat substituir-lo per un empostissat que sempre guarda més el calor. — Pressupost de la part de fusteria, 350 pessetes; pressupost de l'empostissat, 1,500 pessetes.

Biblioteca Popular de Valls. — Les obres a fer poden reduir-se a ribotejar les portes i finestres que per moviment natural de la fusta influïda per la humitat fan que ajustin massa fort i dificulten el seu funcionament. — Pressupost, unes 75 pessetes.

Biblioteca Popular de Borges Blanques. — És convenient repassar tota la part de fusteria de les finestres altes de l'edifici i col·locar ganxos que les subjectin un cop siguin obertes i no quedin a mercè de l'acció dels vents. Caldrà construir una porta en el terrat. També es fa necessari repassar la pintura de les parets que pel

salobre que expel·leix l'obra del país durant els primers anys de la construcció priva de l'adherència completa de la pintura a les parets. — Pressupost de fusteria, 125 pessetes; pressupost de pintura, 150 pessetes.

Biblioteca Popular de Sallent. — Seria convenient col·locar el parallamps que avui està en un angle de la part alta de l'edifici, al centre del mateix. També seria convenient que es modifiqués la xemeneia de l'estufa, a fi que no fos visible des de l'exterior. — Pressupost del parallamps, 125 pessetes; pressupost de la xemeneia, 40 pessetes.

RESUM ESTADÍSTIC COMPARATIU DE LA VIDA DE LES BIBLIOTEQUES POPULARS DE LA MANCOMUNITAT EN ELS ANYS 1919 I 1920.

Memòria presentada al Consell de Pedagogia pel Director del Servei central de Biblioteques Populars, Dr. Jordi Rubió. — Durant l'any 1919 funcionaven normalment les Biblioteques Populars de Valls, Olot, Sallent i Borges, inaugurades en 1918. A les darreries del de 1919 s'obria la de Canet de Mar, essent cinc, llavors, les que en 1920 ens permeten cercar en la comparació de llurs estadístiques elements d'experiència a tenir en compte en el planejament de Biblioteques noves. La de Vendrell, inaugurada en la tardor de 1920, no la incloem en les informacions que segueixen perquè en els primers mesos de vida d'una Biblioteca la curiositat dels habitants sol imprimir al gràfic indicador de l'actuació d'aquella oscil·lacions que res tenen que veure amb el seu desenrotllament normal un cop adquirit l'equilibri. En fer el resum de l'any 1921 serà arribada l'hora de posar-la de costat amb les seves germanes.

Vegeu primer el quadre comparatiu de lectors i llibres llegits en les cinc primeres Biblioteques Populars de la Mancomunitat. Posem el costat la xifra de la població de cada localitat, ja que no s'ha d'oblidar la valor relativa que té el total de lectors de cada Biblioteca.

	Lectors		Llibres		Habitants de fet
	1919	1920	1919	1920	Cens 1910
Valls....	5.933	8,185	7.658	10,976	10,250
Olot.....	3.157	3.408	4.338	6,714	8,588
Sallent...	3.766	3.414	4.627	3.683	3.537
Borges...	3.041	3.258	3.590	4.006	4.444
Canet....		5.895		7.354	3.488

Valls és la Biblioteca que presenta major progrés en 1920 respecte de 1919: els lectors han augmentat en més de dos mil, i en més de tres mil els llibres consultats. A Olot la millora és escassa en els lectors i més important, senyalant-se un augment de més de dos mil números, en els llibres. Vénen després les Borges amb un augment d'uns dos cents lectors i mig miler de llibres. Sallent, per raons ja conegudes del Consell, senyala un retrocés transitori, que no és més gran per la promptitud amb què s'aplicà el remei a les irregularitats que treien eficàcia a la Biblioteca. Canet de Mar s'ha guanyat des del primer dia un lloc d'honor entre les nostres Biblioteques, i de segur que hi pot haver influït molt l'acció persistent de la Directora, organitzant concerts, conferències i cursets d'ensenyaments especials.

Comptant 350 dies hàbils de lectura, ço que no és exagerat, ja que els diumenges les Biblioteques són també obertes durant tres hores, tenim el següent promedi diari de lectors:

	1919	1920
Valls......................	17	23
Olot........................	9	9
Sallent.....................	10	9
Borges......................	8	9
Canet.......................		16

Però aquests números no tenen valor absoluta, sinó que se'ls ha de considerar en funció de la respectiva xifra de població. Feta la proporció a base d'aquest promedi, resulta que el número de lectors diaris que corresponen a cada població per miler d'habitants del seu cens, és el següent:

	1919	1920
Valls......................	1'66	2'24
Olot........................	1'05	1'05
Sallent.....................	2'83	2'54
Borges......................	1'80	2'02
Canet.......................		4'58

Tenim que tant en 1919 com en 1920 la població més reduïda és la que senyala un tant per mil més gran de lectors: Sallent (3,537 habitants) en 1919 i Canet (3,488 habitants) en 1920. Raons molt diverses podrien explicar, en part, aquesta aparent contradicció.

Els promedis esmentats estan molt lluny dels que es consideren corrents en països de cultura normal, ja que en les Biblioteques municipals angleses es calcula que un 12'50 per 1,000 de la població les visita diàriament. Però aquesta desproporció ha de servir-nos d'exemple i estímul. Som al principi d'una obra i no hem d'enganyar-nos sobre el camí que ens queda a fer per a rescabalar el temps perdut. Per altra banda, no s'ha d'oblidar que la Biblioteca és un instrument que pressuposa certa cultura en el qui hagi d'utilitzar-lo, i que en contra de l'analfabetisme, la Popular, per ben dotada i dirigida que sigui, sols pot lluitar d'una manera indirecta. I ja se sap que molts dels qui en el cens apareixen com sabent llegir i escriure, són pràcticament analfabets i incapaços de trobar interès en una lectura.

Estudiem ara l'ordre de preferència dels llibres llegits en la taula següent. Les xifres de les columnes indiquen el lloc que en l'ordre de freqüència de consulta ocupen les matèries expressades a l'esquerra.

	Valls		Olot		Sallent		Borges		Canet
	1919	1920	1919	1920	1919	1920	1919	1920	1920
Obres generals	4	3	2	1	3	4	4	5	5
Filosofia......	10	9	9	10	8	8	9	9	8
Religió.......	7	6	10	9	10	10	10	10	10
Dret. Ciències socials......	5	2	6	8	9	7	6	1	4
Filologia......	9	10	8	5	6	9	5	6	9
Ciències pures.	8	8	7	7	7	6	8	8	7
Ciències aplicades.......	6	7	5	6	1	2	7	7	6
Belles Arts...	3	5	3	3	5	5	5	4	2
Literatura....	1	1	1	2	2	1	1	2	1
Història i Geografia......	2	4	4	4	4	3	2	3	3

La conseqüència més palesa que es dedueix d'aquesta taula, és el predomini de les obres literàries entre els llibres llegits. En els dos anys als quals s'estenen aquestes notes, sols tres vegades han estat sobrepassades per altres obres.

Aquest predomini, serà definitiu? Un canvi o una diferent ponderació dels fons de llibres de les Biblioteques, no podria alterar la proporció que veiem ara

establerta? Jo no comparteixo la idea que difongué entre els bibliotecaris cert fariseisme molt en boga fa vuit anys, de què perden el temps els lectors que llegeixen novel·les i obres d'imaginació. Per altra banda, a totes les Biblioteques Populars del món es llegeixen per damunt de tot, obres d'aquest gènere. Però a casa nostra podem presentar el cas de la Biblioteca de Catalunya, on les obres de ciència són molt més llegides que les d'imaginació. Aquest cas podria repetir-se en les Populars, si els lectors hi trobessin el fons de llibres requerit per al perfeccionament autodidacte de llur tècnica respectiva, i prova d'això en tenim a la Biblioteca de Sallent, on les obres de ciències aplicades ocuparen el primer lloc en la sèrie de les llegides en 1919, i el segon en 1920. Recordi's que Sallent, demés del fons de llibres donat per la Mancomunitat, posseeix una important Biblioteca local, formada per l'Ajuntament, incorporada avui a aquell, en la qual hi són molt ben representades les obres de tècnica. Creiem, doncs, que s'ha de procurar enrobustir aquest nucli en les Populars, segons les necessitats i el caràcter de la indústria o agricultura de cada localitat.

Servei de préstec. — El tenen establert les Biblioteques de Valls i Olot. Aquest servei no és actualment més que una ombra del que hauria d'ésser. A Olot es deixaren 236 llibres i 161 a Valls en el darrer semestre de l'any passat. Aquestes xifres són insignificants. Actualment creiem que això no és de lamentar, ja que les nostres Populars, en actuar principalment com a biblioteques de presència, influeixen sobre el poble educant-lo en les normes de la convivència civil en un local suggestiu d'estudi, sempre preferible a les instal·lacions rudimentàries de la majoria de les cases del nostre obrer. Però estem certs que amb el temps el moviment de llibres deixats a domicili ha d'igualar almenys als que es consulten en la sala de la Biblioteca. El Servei de préstec tal com s'ha establert a les nostres Populars, en un règim de completa liberalitat, era una novetat a Espanya, on res de semblant s'hi és encara assajat. Malgrat això, el públic s'ha mostrat digne de la confiança en ell posada i no hi ha que lamentar la pèrdua de cap llibre. Falta sols que faci l'aprenentatge i remeti tot el profit que a l'estranger se'n deriva en totes les Biblioteques Populars.

Llibres per a infants. — Sols se'n porta estadística des d'abril de 1920. Les xifres són les següents:

	Lectors	Llibres llegits
Valls	1,772	2,616
Olot	306	367
Sallent	907	772
Borges	1,532	1,745
Canet	1,022	2,607

Aquests números són ben expressius de la importància que ja té la Biblioteca infantil a les Populars. Per a donar-li camp suficient per a desenrotllar-se, a suprimir els inconvenients de tot ordre que porta aparellada la convivència en un mateix local de grans i petits, és necessari anar, quant abans millor, a establir una sala a part destinada exclusivament als infants en les Biblioteques Populars.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llista de donadors de llibres, corresponent al present mes de març : Sr. President de la Mancomunitat; A. Rubió i Lluch, S. Bonavia, A. Maseras, T. Llorente, J. Givanel i Mas, F. Castan Tobeñas, F. Hernández Sanz, A. Bofill i Poch, J. B. Aguilar-Amat, L. Soler March, F. Camps Mercadal, R. P. L. Navàs, R. Campalans, R. P. Martín de Barcelona, Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona, Cámara Oficial de Comercio e Industria de Sabadell, Yale University Library, Laboratori d'Estudis i Investigacions. Escola Municipal de Sords-Muts, Academia das Sciencias de Lisboa, Library of Congress, Instituto Geográfico y Estadístico.

— La Fundació Carnegie per la Pau Internacional de Washington ha comunicat a la Biblioteca la pròxima remesa de totes les seves publicacions, que constitueixen una col·lecció riquíssima per l'estudi del Dret Internacional.

— S'ha donat a l'estampa el *Butlletí d'adquisicions* de la Biblioteca, corresponent a l'any 1920.

— Ha terminat la impressió del *Butlletí de la Biblioteca*, anys V-VI, i del *Catàleg dels Manuscrits de la col·lecció Pedrell*, per Mn. Higini Anglès. Pròximament es donaran al públic un i altre.

— Obres registrades durant el mes, 507.

Llibres servits a la Biblioteca, 1,949.

Llegidors de la Biblioteca, 3,838.

Servei de Préstec, 412 obres.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

Heu's aquí el moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes de març:

Les matèries dels llibres consultats a la Biblioteca es distribueixen així : Obres generals i Llibres d'infants, 32; Filosofia, 8; Religió, 1; Pedagogia i Ciències socials, 92; Filologia, 13; Ciències pures, 51; Ciències aplicades, 25; Belles Arts, 25; Literatura, 32; Història i Geografia, 35; els quals sumen un total de 314 llibres.

Corresponen al Servei de préstec, els següents llibres: Obres generals i Llibres d'infants, 63; Filosofia, 32; Religió, 7; Pedagogia i Ciències socials, 93; Filologia, 5; Ciències pures, 73; Ciències aplicades, 24; Belles Arts, 17; Literatura, 110; Història i Geografia, 62; sumant en conjunt 486 llibres.

Els lectors inscrits han estat 17, i els assistents a la Biblioteca, 564.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Durant el mes de febrer han acudit a aquesta Biblioteca 856 lectors (186 homes, 216 dones i 454 infants), els quals han consultat les obres següents : Llibres d'infants, 805; Obres generals, 147; Filosofia, 6; Religió, 4; Ciències socials i Dret, 14; Filologia, 5; Ciències pures, 25; Ciències exactes, 32; Belles Arts, 63; Literatura, 262; Història i Geografia, 68. Total, 1,431 llibres.

Altra volta, durant les hores de la vetlla, la Biblioteca s'omple, a l'extrem de què molts se n'han de tornar. Els infants són els que han tingut sempre més constància, però quan saben que han arribat llibres per ells, vénen tots els del poble.

Dels darrers lots rebuts de la Central de Biblioteques Populars, els autors més llegits són Torras i Bages, Pereda i Alarcon.

— La nostra Biblioteca continua veient-se molt concorreguda, especialment al vespre, fent-se difícil el trobar seient.

Durant el darrer mes de març han vingut 939 lectors; entre ells 179 homes, 231 dones i 529 criatures. Les obres consultades són les següents : 1,013 Llibres d'infants, 181 Obres generals, 1 de Filosofia, 5 de Religió, 18 de Ciències socials, 6 de Filologia, 24 de Ciències pures, 17 de Ciències exactes, 54 de Belles Arts,

293 de Literatura, 88 d'Història i Geografia. Total, 1,700 obres.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ens ha regalat un mapa de les terres de llengua catalana, que resulta en extrem interessant.

La part forana de la Biblioteca (en el clos que marca la línia del carrer paral·lel a la via fèrria) ha estat embellida plantant-s'hi quatre fènixs i alguns arbustes més regalats pels Srs. M. Berenguer, A. Martorell i J. Carbonell, d'aquesta vila.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de febrer han concorregut a la Biblioteca 712 lectors (321 homes, 61 dones, 330 infants), que han consultat 881 obres, corresponent a les diferents matèries : Obres generals, 82; Filosofia, 20; Religió, 4; Ciències socials i Dret, 8; Filologia, 25; Ciències pures, 27; Ciències aplicades, 11; Belles Arts, 52; Literatura, 174; Història i Geografia, 69; Llibres per a infants, 499.

Han estat deixades en préstec 42 obres, sol·licitades per vint-i-quatre lectors.

Durant aquest mes ha estat tancada sis dies la Biblioteca amb motiu de l'exposició de fotografies, per la qual cosa resulta un terme mig de trenta dos lectors diaris.

Darrerament la nostra Biblioteca ha estat considerablement enriquida. D. Fidel de Moragas, President del Patronat, ha fet donatiu d'un gran nombre de documents i fotografies de la seva rica col·lecció; i D. Indaleci Castells, membre del Patronat, ha ofert també a la Biblioteca una gran col·lecció d'impresos, fulles i programes curosament recollits per a dit senyor i que constituiran un fons de valor inestimable per la Història de la vida vallenca.

S'està fent gestions perquè siguin cedides a la Biblioteca les fotografies premiades en el concurs celebrat darrerament. Fóra una gran adquisició, puix que demés de la seva valor, quedaria permanent aquesta manifestació artística en la població.

—El dia 13 de març tingué lloc a la sala d'actes d'aquesta Biblioteca Popular una interessant conferència a càrrec d'En Manuel de Montoliu, el qual dissertà bellament sobre el Dant.

La sala estava completament plena d'una selecta concurrència, entre la que hi abundava l'element femení.

Amb belles i senzilles paraules féu la presentació del conferenciant D. Fidel de Moragas, President del Patronat, començant el Sr. Montoliu a desenrotllar el seu treball en mig d'un silenci i atenció generals.

Parlà successivament de les diferents opinions que s'han sostingut sobre l'obra del Dant i la figura de Beatriu.

Rebutjà les escoles que solen considerar a la figura de l'obra magna del gran poeta com una simple al·legoria, o també una forma purament humana. Volen els primers considerar a Beatriu, com l'al·legoria de la *Vida Nova* per exemple, en la qual l'autor mateix manifesta que es refereix a la Filosofia; si hagués volgut significar la mateixa cosa en la *Divina Comedia*, per què no havia de fer altre tant?

Demés, quan Dant en la seva jovenesa, als nou anys, veu per primera vegada a Beatriu i es queda prendat d'ella, com pot considerar-se que en aquesta edat, un infant, quedés enamorat de la Filosofia?

Fa també referència l'autor a la mort de Beatriu; no podem creure en cap manera que parlés de la mort de la filosofia, en ple segle XIII, trobant-se la filosofia escolàstica en un període de puixança. Ço que és més probable — opinió sostinguda pel Sr. Montoliu — és, que essent el seu amor purament ideal, la figura humana s'anés esbaint quedant més tard solament el símbol, ja divinitzat, quan esplendorosa, acompanya el Dant a les regions celestials.

Parlà que el Dant, en la seva obra, enalteix la dona, regenerada pel Cristianisme, i la presenta com una llum guiadora, desfent la idea que dominava en algunes obres mestres de la literatura antiga, que la presenten com un entorpiment per a realitzar un ideal de l'home. Cita a Helena de la *Illada*, a Calipso de l'*Odissea*, a Dido de l'*Eneida*...

Ja en aquella meravellosa lírica de la Provença, sorgida dels trobadors, on cada poeta parla de la dama dels seus pensaments trobem aquesta regeneració i enaltiment de la dona; el Dant fa més encara, arriba a divinitzar-la i diu ell mateix que dirà de Beatriu ço que jamai ha estat dit de cap altra.

Rebutjà també la idea dels que volen presentar-nos l'obra del Dant com un enigma i que ell mateix s'hagués proposat dificultar la comprensió de la seva obra, o transtornar el cervell de les generacions futures, cercant la clau d'aquest intrincat enigma, que segons la qual ens portaria a les més estranyes versions.

Acabà dient que no hem de creure el Dant un esperit tan migrat i que queda en una situació molt més noble si acceptem la idea de l'existència de Beatriu.

El Sr. Montoliu fou molt aplaudit i felicitat. La seva dissertació fou notabilíssima.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

En el present mes, la Biblioteca s'ha vist més concorreguda que en el mes passat, notant-se un augment de lectors i obres llegides.

El total de lectors puja a 521; essent d'aquests 203 homes, 59 dones i 259 infants. Les obres consultades han estat 528, repartides en la següent forma : Llibres d'infants, 257; Obres generals, 29; Filosofia, 8; Religió, 5; Ciències socials i Dret, 22; Filologia, 11; Ciències pures, 23; Ciències aplicades, 43; Belles Arts, 29; Literatura, 58; Història i Geografia, 44.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, seguint instruccions rebudes del Dr. Antoni Aleu, de Buenos Aires, ha tramès a aquesta Biblioteca un exemplar del mapa de les terres de llengua catalana.

—Durant el mes de març han concorregut a la Biblioteca 668 lectors : 79 homes, 14 dones, 575 infants. Han consultat 794 obres, distribuïdes en la forma següent: 692 Llibres per a infants, 24 d'Obres generals, 2 de Ciències socials, 1 de Ciències pures, 5 de Ciències aplicades, 11 de Belles Arts, 45 de Literatura, 14 d'Història i Geografia.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant aquest mes s'han servit de la Biblioteca 492 lectors : 209 homes, 43 dones, 240 infants.

A la sala de lectura s'han consultat 953 llibres, corresponents a les següents matèries : 391 Llibres d'infants, 255 Obres generals, 7 de Filosofia, 5 de Religió, 25 de Dret i Ciències socials, 18 de Filologia, 21 de Ciències pures, 8 de Ciències aplicades, 93 de Belles Arts, 75 de Literatura, 55 d'Història i Geografia.

S'han deixat en préstec 64 llibres. Se n'han registrat 15.

El doctor N'Antoni de P. Aleu, de Buenos Aires,

ha remès a aquesta Biblioteca un exemplar del mapa de les terres de llengua catalana, publicat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 4, a les set del vespre, es reuní el Patronat de la Biblioteca al seu local. Hi assistiren els senyors D. Francisco Serra de Barrechegurren, President; D. Josep Fors, Secretari; D. Anton Armadà, Dr. D. Moisès Jaumejoan, D. Tomàs Jover i D. Carles Mora, Vocals, i la Directora de la Biblioteca.

Hom prengué els següents acords : Encarregar al President, Sr. Serra, de la cura dels cabals que recapta el Patronat. Estudiar els mitjans per a procurar un mobiliari per a la sala de conferències, adequat a la bellesa de l'edifici i als mobles de la sala de lectura.

El dia 7 finalitzà solemnialment el Curset d'Ensenyament domèstic, organitzat pel Patronat de Cultura i donat a la Biblioteca. Les Professores Srtes. Concepció Farran, Directora, i Montserrat Sastre i Carme Rodon, auxiliars, han tingut, amb les seves lliçons, un sorollós èxit.

El dia 13 va tenir lloc la primera sessió del curset musical, dirigit per N'E. Roig. Començà la sessió per la dissertació d'En Pau Romeva, sobre «La socialització de les valors espirituals».

Les notes explicatives anaren a càrrec de N'E. Roig.

Les audicions musicals foren les següents : *VI Suite* francesa (Allemanda, Courante, Sarabanda, Gavotta, Polonesa, Bourrée, Menuet, Giga), de Bach, a piano sol, per En Josep Prat.

Sonata en *si menor* (Fuga, Andante, Allegro final), de Bach.

Sonata en *fa major* (Preludi, Allegro, Largo, Allegro), de Haendel, a violí i piano, per N'Enric Roig i En Tomàs Jover.

La Biblioteca ha rebut els següents donatius : Cámara de Comercio y Navegación de Barcelona. Memòria de 1919; de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, un mapa de les terres de llengua catalana. També s'ha rebut de la Universitat Catalana el cartell anunciant els cursets organitzats per aquesta entitat.

Durant el mes de març han concorregut a la sala de lectura 159 homes, 133 dones i 159 infants. En conjunt, 451 lectors.

S'han utilitzat en el mateix local 581 llibres, repartits de la següent manera : Llibres d'infants, 322; Literatura, 112; Belles Arts, 40; Filologia, 32; Obres generals, 31; Geografia i Història, 24; Ciències teòriques, 11; Ciències aplicades, 3; Ciències socials, 3; Religió, 2, i Filosofia, 1.

El nombre d'inscrits al préstec és de 52, havent-lo utilitzat 39 lectors.

S'han deixat 73 llibres, repartits així : 54 de Literatura, 10 de Ciències aplicades, 3 de Pedagogia, 2 de Ciències teòriques, 2 de Geografia i Història i 1 de Religió.

Han fet donatius per a la col·lecció local la Srta. Mercè Enric i els Srs. Francisco Serra i Pare Joan Isern, S. J.

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte dels acords presos en reunió celebrada el dia 11 del present mes. — Fou presidida pel M. Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència dels Il·ltres. Srs. Vocals D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Josep Barbey, D. Cassimir Giralt, D. Josep M.ª Bassols, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus (Secretari) D. J. Folch i Torres.

Adoptar els acords proposats per la Ponència d'habilitació del pavelló de la Junta, conegut per Pavelló Regi del Parc o Palau del Governador, determinant la repartició, utilització i restauració de l'edifici, locals i mobiliari, i, referentment a l'ocupació de part de la planta baixa del dit edifici pel Cos Municipal de Bombers, posar-los-hi en condicions habitables la capella de la Ciutadella, perquè s'hi puguin traslladar mentrestant tinguin construït son quarter general.

Adquirir, per a la Biblioteca dels Museus, tres obres il·lustrades, de la Llibreria Verdaguer, i una d'un particular.

Adquirir, a proposta de la Comissió d'Art contemporani, una aquarel·la i dos aiguaforts d'En Fortuny, dos paisatges d'En Vayreda i una pintura d'En Nonell datada l'any 1908.

Adquirir, a proposta de la Comissió d'Art medieval i modern, una placa d'esmalt aragonès (segle XVI-XVII), un pixis d'esmalt «champlevé» (segle XIII), un fragment de teixit hispano-aràbig (segle XIV), un calze del segle XV, una placa mudèjar esmaltada, una guarnició de cavall (segle XV-XVI), un fragment de brocat del segle XVI, un brancal de pou, cordobès, exemplar ceràmic datable en el segle XV, una col·lecció de rajoles valencianes (segles XV-XVI), dos «socarrats», una imatge en talla policromada (segle XVI) i una col·lecció de vint-i-tres exemplars reconstruïts, de ceràmica de Manisses.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Acords del Consell Permanent

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del Servei Geogràfic de la Mancomunitat, adjuntat un report de les gestions darrerament realitzades per enllestir la publicació dels Mapes geogràfic i geològic de Catalunya, que té al seu càrrec; i aprovar la proposta de publicació immediata de sis fulles que l'esmentat Servei formula, per un pressupost de 41,700 pessetes (quantitat encara disponible de la subvenció inclosa en el Pressupost de 1920-21, partida 145), autoritzant el seu Director interí D. M. Ferrer de Franganillo per a ultimar els tractes i les disposicions necessàries que permetin començar els treballs definitius ben aviat.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acordà el Consell:

I. — Crear amb el nom de Servei Meteorològic de Catalunya una Institució que tindrà per objecte establir i realitzar a Catalunya, a mesura que les circumstàncies ho facin possible, els serveis de Meteorologia i anexos, previstos en l'acord de l'Assemblea de la Mancomunitat de setembre de 1919, propulsant i encoratjant en la nostra terra els treballs originals d'investigació científica en el camp de la seva activitat.

II. — La Mancomunitat de Catalunya atendrà el funcionament d'aquesta Institució, procurant-li estatge en el clos de la Universitat Industrial, i consignant-li les partides dels seus pressupostos destinades a les finalitats del referit acord.

III. — Ultra les consignacions de la Mancomunitat, i previ acord favorable del Consell Permanent, el Servei podrà acceptar subvencions i donatius de Corporacions i particulars.

IV. — La Direcció del Servei Meteorològic de Catalunya estarà a càrrec d'un Director, el qual serà ajudat en les seves tasques pel personal auxiliar i subaltern que requereixi dintre les plantilles anualment establertes en els Pressupostos de la Mancomunitat.

V. — El Director del Servei serà nomenat pel Consell Permanent a proposta del ple de l'Institut d'Estudis Catalans i previ l'informe escrit de la Secció de Ciències, que actuarà amb caràcter de Ponència, justificant la proposició pels mèrits de l'escollit.

El nomenament de Director estarà subjecte als terminis i condicions assenyalats en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

VI. — Els nomenaments del personal adscrit seran fets per la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans, a proposta de la Direcció del Servei, entenent-se que llur validesa serà pel terme d'un any, podent-se renovar els nomenaments en la mateixa forma. Les propostes de personal que la Direcció faci s'entendran acceptades per la Secció de Ciències, si dintre del termini d'un mes després de llur presentació la Secció no recaba del Consell Permanent l'acord de declinar-les.

El Director podrà destituir el personal auxiliar i subaltern, comunicant-ho en forma raonada a la Secció.

VII. — La Comptaduria i Depositaria de la Mancomunitat curarà de la comptaduria i depositaria del Servei, satisfent la nòmina de personal que cada mes li comuniqui el Director, i pagant les factures de material i altres despeses dintre les consignacions del Pressupost anual aprovat per la Mancomunitat. Anualment, i en època oportuna, la Direcció haurà d'establir un projecte de pressupost pel manteniment del Servei en el pròxim exercici, trametent-lo al Consell de Pedagogia amb el «vist» del President de la Secció de Ciències.

VIII. — La inspecció tècnica del Servei estarà encomanada al ple de l'Institut d'Estudis Catalans, el qual l'exercirà per mitjà d'un delegat, membre de la Secció de Ciències, qui haurà de vetllar pel compliment de les Bases transcrites, i redactar en informe anual de les tasques realitzades.

Per facilitar al delegat el compliment de la seva missió, el Director procurarà assabentar-lo anticipadament de totes les oportunitats que s'ofereixin amb interès especial per a poder apreciar la valor de les tasques de la Institució, havent igualment de facilitar-li, per escrit, les dades i notícies que el delegat per la seva documentació li demani, en igual forma.

Anualment el Director farà remesa al delegat, perquè la traslladi a la Secció de Ciències i al Consell Permanent, d'una memòria sobre el funcionament del Servei.

IX. — El Director farà remesa al Consell Permanent d'un exemplar de totes les publicacions del Servei Meteorològic, i d'una còpia de les memòries i documents que al seu criteri mereixin ésser conegudes. El delegat de l'Institut d'Estudis Catalans trametrà igualment al Consell Permanent una còpia del seu report anual sobre les tasques del Servei.

X. — En tot ço que no estigui previst en les Bases anteriors, regirà un Reglament intern formulat pel Director, el qual serà remès, junt amb l'informe de la Secció de Ciències de l'Institut, al Consell Permanent per a la seva aprovació.

XI. — L'incompliment per part d'alguna de les persones afectes a la Direcció i al Servei Meteorològic de Catalunya, de les obligacions assenyalades en les Bases anteriors, serà prou perquè el Consell Permanent pugui deixar sense efecte el nomenament respectiu.

— Nomenar interinament per al càrrec de Director del Servei Meteorològic de Catalunya, el Dr. D. Eduard Fontseré, que ha vingut dirigint, fins ara, els Serveis de Tereorologia encomanats a la Secció de Ciències de l'Institut.

La durada d'aquest nomenament serà per un any, prorrogable mitjançant l'informe de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans, sobre la prestació del Servei.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

Notícies i documents

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Seguint el pla exposat en el report que l'Oficina d'Estudis Jurídics presentà al Consell Permanent, report que fou més tard publicat sota el títol *El Dret català i la codificació*, ha aparegut suara el primer volum de la sèrie que ha de contenir les institucions cabdals del Dret de Catalunya.

Aquest primer volum és destinat a estudiar tot ço que fa referència als béns parafernals.

Justifica la preferència que l'Oficina li ha atorgat, entre altres raons, el fet de tenir aquesta mena de béns una consideració i, per tant, una regulació en molts punts essencialment contraposada en el Dret nostre i en el denominat, oficialment, comú.

L'Oficina ha iniciat, així, un nou ordre d'activitats en la seva tasca.

«El present volum — diu l'advertiment preliminar — no té per objectiu el formular un projecte de llei reguladora d'una institució, com és ara la dels parafernals, o el capítol del Codi català referent als parafernals, sinó aplegar i metoditzar els materials que cal tenir a l'abast per judicar si una fórmula reguladora determinada escau a la manera d'ésser de la Catalunya actual o si, en canvi, s'ha de modificar o complementar, o s'ha de procedir a una regulació novella.»

Atenent-se a aquest criteri bàsic, després d'estudiar l'essència de la institució, s'exposa la regulació que té en el Dret català comú, en l'especial (Barcelona, Girona, Tortosa i València) en el Dret canònic i en el Dret romà; s'estudien la doctrina dels autors catalans, clàssics i moderns; la dels canonistes i romanistes i les lleis aplicades després del Decret de Nova Planta; la Jurisprudència del Tribunal Suprem i la de l'Audiència de Barcelona. Es tracta després el fet jurídic i s'entra a continuació a un capítol de Dret civil compost, a base de la regulació que tenen els parafernals en el Codi civil espanyol, en els projectes d'Apèndix i en els textos legals d'Aragó, Biscaia, Galícia i Navarra, i en els Codis de França, Itàlia, Alemanya, Suïssa i Anglaterra.

L'Oficina d'Estudis Jurídics pel seu compte proposa una regulació dels béns parafernals a Catalunya, la qual comprèn els epígrafs següents : I. Béns parafernals. II. Drets de la muller. III. Intervenció del marit. IV. Administració pel marit. V. Restitució. VI. Contribució a les despeses familiars, i VII. Administració per la muller dels béns del marit.

— L'enquesta feta entre interessats i experts per mitjà de l'edició provisional del volum segon del *Costumari català*, ve oferint aspectes interessantíssims.

Són ja molts els exemplars retornats, en alguns dels quals s'hi exposen punts de mira nous dictats per experiència professional o basats en diferenciacions comarcals.

Cal esmentar entre els col·laboradors : Joan Rubió, de Barcelona; Josep Gallifa, de Sant Hipòlit de Voltregà; Josep Callís i Manuel Anglada, de Vich; Bartomeu Ortall, de Vilanova i Geltrú; Marquès de Camps, Josep Vilaseca, de Salt; P. Prior del Monestir de Benedictins del Miracle, Francesc Camps, de Sant Esteve de Migjorn Gran (Menorca), Albert Rosàs, de Santa Eulàlia de Ronsana; Antoni Martí, de Barcelona; Pare Deodat Marcet, del Monestir de Montserrat; August

Matons, de Barcelona; Josep Danès Torras, d'Olot; Josep Draper, de l'Ametlla del Vallès; Joan B. Torroella, de Girona; Narcís Camps, de Bellcaire de l'Empordà; Pere Closet, de Berga; Emili Pascual i Amigó, del Bruch; Josep M.ª de Grassot, de Palafrugell; A. Campanyà, de Sercils; Ramon Albó, de la Calvaria de Sant Martí de Riudeperes; Joan Morera i Mestre, d'Igualada; Joan Arumí, de Vich; Josep Pou i Font, de Palautordera; Raimond Ferré, de Santa Bàrbara (Tarragona); A. Casas i Vinyas, de Sant Feliu de Guíxols; Joan Maluquer i Viladot i Ignasi de Fontcuberta, de Barcelona, i Francesc Mas, de Berga.

El nombre d'exemplars que es van rebent en aquests dies darrers fa preveure que caldrà afegir a aquesta llista d'altres encara més extenses.

— Signada pel professor de Heidelberg, Leopold Perels, ha aparegut en la *Zeitschift für Rechgeschichte* una relació de l'estat del Dret civil a Catalunya, prenent com a base la «Declaració relativa al règim jurídic de Catalunya. — Acords de l'Assemblea de la Mancomunitat de maig de 1918».

Per més que el Prof. Perels es fixa principalment en el dret canònic vigent a Catalunya en la seva relació amb el *Codex iuris canonici*, no deixa de fer esment de l'especial situació del nostre Dret civil des del Decret de Nova Planta o, si hom vol, des de les Corts de Barcelona de 1599, passant per la promulgació del Codi civil espanyol de 1889, fins als diversos intents de codificació de les nostres institucions, intents plenament justificats, diu, per la complicació del Dret i el fort sentit d'individual independència dels catalans.

Lloa en aquest sentit la tasca empresa per la Mancomunitat, a la que qualifica de representació de la terra catalana.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

Vuitena estació : CURSOS DE PRIMAVERA DE 1921. — *Tecnologia.* — «Problemes de la tècnica i de l'arquitectura del ferre i de l'acer : Solucions modernes». Cinc lliçons en llengua francesa, per Arthur Vierendeel, Director del Servei Tècnic de la Flandes Occidental, Professor a la Universitat de Lovaina.

I. El fenomen de la tracció i la magneto-elasticitat. — II. El fenomen del flambeig en les peces carregades per testa. — III. Les vigues de pont, sense diagonals. — IV. Els ponts penjants rígids. (Les dates d'aquestes lliçons s'anunciaran oportunament. A la Universitat Industrial, a les set del vespre. El preu de la inscripció és de 10 pessetes.)

Literatura, Art. — «La porcellana de França». Tres lliçons en llengua francesa, per Emile Bourgeois, Membre de l'Institut, Professor a la Sorbona.

I. Vincennes i els orígens de la pasta tendra. — Madame de Pompadour i la pasta tendra a Sèvres. — El *biscuit*; Boucher i Falconet (1738-1770). — II. Sèvres a l'època de Lluís XVI. — Maria Antonieta i M. d'Angivillers. — El *biscuit* i Boizot. — La pasta dura. — III. Sèvres en el vuitcents. — El govern de Brougniard. — Les transformacions de la porcellana i de l'art de Sèvres en la segona meitat del segle XIX. — La pasta nova de Lauth i Vogt. — El *gran foc*. (Dies 5, 7 i 9 d'abril. A la Universitat Industrial, a dos quarts de sis de la tarda. Inscripció gratuïta.)

Ciències físico-matemàtiques. — «Poincaré i la teoria de les equacions diferencials». Sis lliçons en llengua francesa, per Jacques Hadamard, Membre de l'Académie des Sciences, Professor al Col·legi de França i a l'Escola Politècnica de París.

I. Esguard sobre l'evolució general de la integració de les equacions diferencials. — II. L'obra de Poincaré i les seves conseqüències ulteriors. — III. Les noves vies obertes per Poincaré : La teoria qualitativa de les equacions diferencials; el seu principi. — IV. Les seves aplicacions a les equacions de la mecànica analítica i al problema dels tres cossos. — V. Equacions de derivades parcials. — VI. Poincaré i la teoria de les equacions de derivades parcials. (Dies 8, 9, 11, 12, 15 i 16 d'abril. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set del vespre; les lliçons dels dies 11 i 16 hauran lloc a dos quarts de dotze del matí. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 10 pessetes.)

Filosofia, psicologia, pedagogia. — «Els principis i els mètodes en l'ensenyament del francès». Deu lliçons en llengua francesa, per Paul Hazard, Professor a la Facultat de Lletres de la Universitat de París.

Primera sèrie : Els exercicis *(devoirs)*. I. Els primers exercicis de composició francesa. Els vells errors i les noves teories. — II. Els temes : l'ensenyament per la imatge. — III. El trànsit de l'observació a la invenció. — IV. Els diversos aspectes de la narració francesa. — V. La composició francesa en l'examen final dels estudis secundaris : el batxillerat.

Segona sèrie : L'explicació francesa. VI. Principis generals : lloc i valor de l'explicació dels textos francesos en l'ensenyament. — VII. La preparació : l'estudi del text. — VIII. El punt d'obir filològic, històric, psicològic, estètic. — IX. Exemple pràctic d'explicació francesa : Chateaubriand, «Atala». — X. Objeccions eventuals i discussió. (Dies 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27 i 28 d'abril. A la Universitat Industrial, a les set del vespre. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 5 pessetes.)

«Examen crític del racionalisme modern». Vuit lliçons en llengua francesa, per Georges Dwelshauvers, Professor als Estudis Normals de la Mancomunitat.

En el desenrotllament d'aquest curs, el professor assajarà un estudi del racionalisme modern, analitzant i discutint les principals posicions de la crítica : És una veritable filosofia o simplement un mètode? Com a mètode, no condueix pas als errors del matematisme? No és pas insuficient per explicar els fenòmens biològics i la vida mental? En fi : sota la seva forma criticista, ¿no ha oblidat un poc la valor de la raó, enfonsant-se d'una banda en les inconseqüències de *la cosa en sí*, i de l'altra en l'idealisme, el fenomenisme i l'agnosticisme, com a mal disfreçades formes de la filosofia escèptica? (Dies 2, 4, 6, 8, 9, 11, 13 i 15 de juny. A la Universitat Industrial, a les set del vespre. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 5 pessetes.)

Història. — «L'antiga escola poètica de Barcelona». Sis lliçons, per Jaume Massó Torrents, Membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

I. Introducció : La llengua i la poesia dels trobadors. Els trobadors catalans. Els poetes de les darreries del segle XIII. — II. Els poetes del segle XIV. L'escola de Tolosa i la «Gaia Sciencia». Creació del Consistori. Els poetes catalans concurrents a Tolosa. Els tractats. La qüestió del llemosí. — III. Creació del Consistori a Barcelona. Els llibres del Gai Saber i ordre de la Cerimònia. El favor reial i la poesia cortisana. — IV. Els poetes catalans del segle XV. Fortuna i decadència dels Consistoris. Els reis i els ofertors de joies. Barcelona i Va-

lència. Els poetes cavallers i els artesans. — V. Relació dels principals poetes de l'Escola de Barcelona en el segle xv. Els poetes forans. Catalanització gradual de la llengua poètica. La cort del Magnànim a Nàpols. — VI. La poesia patriòtica i els esdeveniments importants de Catalunya. El príncep de Viana i les guerres de Joan II. El darrer Consistori. Els debats. Decadència de Barcelona. (Dies 29 i 30 d'abril, i 2, 4, 6 i 7 de maig. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set del vespre. Matrícula limitada. El preu d'inscripció és de 5 pessetes.)

Ciències biològiques. — «Els caràcters sexuals secundaris en els animals superiors». Sis lliçons en llengua francesa, per Albert Pézard, Professor al Col·legi de França.

El programa i les condicions d'inscripció d'aquest curs s'anunciaran oportunament. (Dies 9, 10, 11, 12, 13 i 14 de maig. A l'Escola Superior d'Agricultura.)

Les inscripcions podran fer-se, tots els dies feiners, a l'Institut d'Estudis Catalans, de sis a set de la vetlla, i en el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia (Urgell, 187), de nou a una del matí.

Els cursos dels Professors Hadamard, Hazard, Bourgeois i Pézard, han estat organitzats sota els auspicis de l'Institut Français en Espagne, per la valuosa col·laboració del seu Director, M. Henri Merimée.

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Consignar al Consell de Pedagogia la quantitat de 1,500 pessetes a càrrec de la partida núm. 121 del Pressupost vigent, per a habilitació de la sala d'estudis i la de pràctiques de ciències naturals dels Estudis Normals.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

ENSENYAMENT PRIMARI

Acords del Consell Permanent

EDIFICIS ESCOLARS

Aprovà el Consell:

Encomanar al Conseller d'Instrucció pública, don Romà Sol, que formuli al Consell de Pedagogia una moció en sentit que aquell estudii la manera de propulsar l'edificació escolar a Catalunya.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Donar-se per assabentat d'una comunicació de la Direcció de l'Escola de Funcionaris d'Administració Local, en la qual es notifica que les tres matrícules que s'acordà atorgar als tres deixebles que fossin designats per a cursar el primer any d'estudis d'aquella Escola, havien estat concedides als alumnes Francesc Arau, Joan Cufí Cervera i Jaume Masagué.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Notícies i documents

ESCOLA PROVINCIAL DE TALL DE GIRONA

Continuen a aquesta Escola les classes corresponents, així com també les que, amb caràcter extraordinari, es donen bisetmanalment a la Casa de Beneficència.

Per a donar cabuda degudament a les moltes alumnes que assisteixen a aquesta Escola, es disposa d'un nou estatge per a les esmentades classes.

La Directora està organitzant una sèrie de Conferències culturals convenients a l'Escola.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Aprovà el Consell:

Consignar, amb càrrec a la partida 132 del Pressupost vigent, la quantitat de 250 pessetes per tal de cobrir la diferència que hi ha entre la quantitat consignada en Pressupost i la que, segons els termes del seu nomenament, correspon percebre al Professor de tecnologia, coneixement de materials, mecànica i hidràulica de l'Ensenyament per Electricistes de l'Escola Elemental del Treball, per les sis dotzaves parts corresponents als mesos d'octubre de 1920 a març de 1921, ambdós inclosos.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Que amb càrrec a la partida 113 del Pressupost vigent, sigui satisfeta a l'Escola Elemental del Treball la quantitat de 400'50 pessetes, import de la seva factura d'una taula de classe, executada segons croquis i tenyida de noguera, per l'Escola de Comerç de Lleyda.

Que amb càrrec a la mateixa partida 113, es pagui a D. Pere Armengol, de Lleyda, la quantitat de 1,600 pessetes, montant de la factura que té presentada per la construcció, segons dibuix, de dinou bancs de color de noguera flandes, destinats també a l'Escola de Comerç de Lleyda.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

Notícies i documents

El Curset d'Instal·lacions de fàbriques tèxtils que l'Enginyer industrial i Director de l'Escola d'Indústries tèxtils de la Universitat Industrial, En Manuel Massó i Llorens, donarà a aquesta Escola, sots els auspicis de la Cambra de Directors, Majordoms i Contramestres de l'Art tèxtil, es compondrà dels següents temes : Instal·lacions de fàbriques tèxtils. — Detalls de construcció. — Edificis a prova de foc. — Tipus principals de construcció de cement armat. — Tipus principals de cobertes. — Instal·lacions d'arruixadors apagafocs. — Il·luminació de les fàbriques. — Calefacció, ventilació i humidificació de les quadres. — Càlculs sobre els assortiments de màquines.

La inscripció, que és gratuita, és oberta en les oficines de l'esmentada Escola, on poden adreçar-se de sis a vuit de la vetlla tots els dies els que desitgin concórrer al curset.

— Heu's aquí l'estadística de les obres deixades en el Servei de Préstec de la nostra Biblioteca durant el que ha transcorregut del present curs escolar.

Octubre de 1920 : Ciències pures, 62; Ciències aplicades, 102; Literatura, 283; Història, 24; altres maté-

ries, 34. Novembre del mateix any : Ciències pures, 42; Ciències aplicades, 95; Literatura, 245; Història, 28; altres matèries, 45. Desembre del mateix any : Ciències pures, 12; Ciències aplicades, 32; Literatura, 60; Història, 6; altres matèries, 55. Gener de 1921 : Ciències pures, 35; Ciències aplicades, 84; Literatura, 129; Història, 15; altres matèries, 20. Febrer del mateix any : Ciències pures, 41; Ciències aplicades, 55; Literatura, 121; Història, 12; altres matèries, 20. Essent el total de lectors inscrits, 395.

— El diumenge, dia 6 de març, acompanyada pel Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, Sr. Campalans, visità les Escoles tècnica d'Oficis d'Art i Elemental del Treball una representació corporativa del Gremi de Manyans, composta de més d'un centenar de membres, els quals manifestaren viu interès per les institucions visitades.

— El diumenge, dia 6 de març, va tenir lloc a l'Escola Elemental del Treball la inauguració d'un curset dominical sobre «Instal·lació de fàbriques tèxtils i filatures», a càrrec de D. Manuel Massó i Llorens, Director de l'Escola d'Indústries tèxtils, i patrocinat per la Cambra de Directors, Majordoms i Contramestres de l'Art tèxtil, amb matrícula gratuïta i una inscripció molt nodrida. Aquest curset de perfeccionament es realitza sense ocasionar cap despesa per a l'Escola.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Notícies i documents

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

Durant aquest mes de març s'han termenat la sèrie de cinc representacions públiques començades en el mes anterior.

Aquestes han tingut lloc, com les altres tres, en diumenges al matí en Eldorado.

El dia 13 es va representar l'obra en tres actes de Joan Maragall, *Nausica*.

El dia 20 es va posar en escena la tragèdia en tres actes de N'Àngel Guimerà, *Judith de Welp*.

Aquestes dues obres foren presentades escènicament segons un criteri artístic original separat de les fórmules correntment usades en les representacions teatrals.

Abans de cada una d'aquestes funcions, el Director de l'Escola, N'Adrià Gual, pronuncià, com de costum, una conferència.

En aquesta sèrie de representacions hi ha concorregut un públic nombrós que les ha aplaudides amb entusiasme. La crítica ha tingut unànimement paraules d'elogi per a la tasca de l'Escola en general i particularment per la d'aquestes manifestacions.

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Acceptar la renúncia presentada per D. Josep M.ª Martí i Domingo del càrrec de bidell, conjuntament de les Escoles d'Alts Estudis Comercials i de la d'Infermeres Auxiliars de Medicina, a comptar del dia últim de febrer darrer.

Designar interinament, i per mentre duri la permanència de D. Joan Olivan i Cebrian en el servei militar, temps pel qual li fou concedida l'excedència, D. Josep Casals i Pons, per a suplir-lo en el referit càrrec de bidell, amb l'haver total que queda consignat en cada un dels pressupostos interiors de les dues escoles esmentades. Entenent-se, per als efectes de la nòmina, que el Sr. Casals i Pons començarà en l'exercici del seu càrrec el dia 1.r del corrent mes de març.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta de la Ponència de Instrucció pública, prengué el Consell els següents acords:

I. — Es crea una Ponència d'Educació física, que tindrà per missió l'estudi dels problemes relatius a l'orientació, coordinació i direcció de la cultura física i deportiva a Catalunya.

II. — Aquesta Ponència, amb caràcter d'organisme consultiu, estarà integrada per quatre vocals designats pel Consell Permanent, dos dels quals seran Diputats i els altres dos seran proposats l'un pel Consell de Pedagogia i l'altre per la Comissió d'Educació general. Pel seu regisme intern la Ponència es dictarà un Reglament ella mateixa.

III. — Els càrrecs de vocals de la Ponència d'Educació física, seran honorífics.

IV. — Es destina a la Ponència d'Educació física per a atendre les seves finalitats, preparant la formació d'un arxiu de documents, i organitzar conferències i actes de propaganda, la quantitat de 1.800 pessetes, sobrant de la partida núm. 90, per no haver-se esmerçat les quantitats de 1,000 i 800 pessetes a què feien referència els acords del Consell Permanent de dates 15 de setembre i 13 d'octubre de l'any 1920.

V. — La Ponència d'Educació física podrà disposar per lliuraments parcials de la quantitat que en l'acord anterior li és assignada, prèvia l'aprovació pel Consell Permanent, dels corresponents projectes de despeses.

VI. — Per les seves relacions amb el Consell Permanent, la Ponència d'Educació física estarà afecta al Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia.

El Consell, vista la Base II de l'acord anterior, designà els Diputats D. Enric Ràfols i D. Alfred Pereña per a formar part de la indicada Ponència.

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Donar-se per enterat d'una comunicació de l'Ajuntament de Canet de Mar regraciant i felicitant la Mancomunitat per la celebració i èxit del Curset de Conferències d'Educació domèstica, que actualment ve donant-se en la Biblioteca d'aquella vila.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Notícies i documents

SECCIÓ D'ENSENYAMENT DOMÈSTIC

El Consell de Pedagogia, en sessió de 16 de març, a proposta del senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari i per indicació de la

senyoreta Directora del Servei, D.ª Concepció Farran, acorda la celebració d'un Curs de Cuina en l'Escola Montessori, per les senyoretes Auxiliars de la Secció, i destina a l'efecte la quantitat de 500 pessetes a càrrec de la consignació respectiva. Així mateix s'acorda consignar 20 pessetes per dues matrícules al Curs d'Ensenyament domèstic organitzat a l'Institut de Cultura, i 40 pessetes per dues matrícules al Curs d'Indústries derivades de la Llet, de l'Escola Superior d'Agricultura.

— El Consell de Pedagogia, en sessió de 30 de març, atenent l'informe del senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, i a proposta de la senyora Directora del Servei, aprova la celebració d'un Curs d'Ensenyament domèstic com els de Vilanova i Canet a les Escoles de la Sagrada Família del Poble Nou i d'una conferència en la Biblioteca Popular de les Borges. S'autoritzen als fins esmentats les despeses de viatge i locomoció que calgui fer.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Aprovà el Consell:

Concedir al Casal Català de Buenos Aires la quantitat de 500 pessetes, amb càrrec a la partida 372 del Pressupost vigent, per a premiar la composició que desenrotlli millor el tema «Biografia de catalans il·lustres a Amèrica», en els Jocs Florals que l'esmentada entitat celebra enguany.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Concedir a l'Escola de Funcionaris la subvenció de 3,806'47 pessetes, per a atendre les despeses que va ocasionar la celebració de la darrera Setmana Municipal, pagant-se aquesta quantitat amb càrrec al cap. X, art. 10, partida 372 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

Pendre esment d'una instància de la societat Fomento y Turismo de Gran Canaria, interessant la cooperació de la Mancomunitat al projecte d'enlairament a les Palmes d'un monument a D. Benito Pérez Galdós, acordant-se que aquesta petició passi a estudi i informe de la Ponència de Cultura.

(Sessió del dia 30 de març de 1921.)

Concedir al Sindicat d'Iniciativa de Barcelona, conegut també per «Atracció de Forasters», la quantitat de 2,000 pessetes, en concepte de subvenció, amb càrrec a la partida 372 del Pressupost vigent.

— Consignar a favor de D. Artur Rigol, la quantitat de 1,000 pessetes, a l'objecte de contribuir a les despeses que li ocasionarà el viatge d'estudi pels Jardins d'Espanya, i que en compensació a aquest ajut econòmic i moral, el subvencionat queda obligat a remetre al Consell de Pedagogia una memòria explicativa dels resultats obtinguts en el referit viatge.

— Transferir la quantitat consignada com a subvenció al Congrés Penitenciari, escoltat l'informe de la Secció d'Intervenció, i a proposta de la Ponència d'Hisenda, concedir a l'Associació d'Estudis Penitenciaris i Reabilitació del Delinqüent, la quantitat de 500 pessetes, amb càrrec a la partida 392, que és la mateixa quantitat que existia consignada en la 212 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El diumenge, dia 6 de març, el Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional va assistir, per encàrrec de la Presidència, i en representació del Consell, a l'àpat d'homenatge al Prof. E. Goblot de la Universitat de Lió, amb motiu de l'acabament del curs professat a la Universitat.

— El dia 14 de març visitaren la Universitat Industrial el Dr. Francesc Murillo Herrera, Professor de Teoria de la Literatura i de les Arts a la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat de Sevilla i el Dr. Antoni de la Torre, que ho és d'Història d'Espanya a la Universitat de Barcelona.

Acompanyaren als visitants el Dr. Segalà i els senyors Campalans i Galí.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Autoritzar la inversió de la quantitat de 15,000 pessetes de la partida 330 del Pressupost vigent «Nous Laboratoris de l'Escola d'Agricultura», 4,000 pessetes de la partida 326 «Laboratori de Bacteriologia», i 2,000 pessetes de la partida 343 «Mobiliari», tal com proposava la Ponència d'Agricultura, i prèvia conformitat del Conseller-ponent d'Hisenda en compliment de l'acord pres pel Consell en data 4 de febrer darrer, referent a la inversió de partides del Pressupost extraordinari, atenent els treballs fets durant l'any per la instal·lació dels nous Laboratoris d'Indústries agrícoles, Biologia aplicada, Degustació de vins, Fermentacions, de l'Escola Superior d'Agricultura, i del de Bacteriologia dels Serveis de Ramaderia, com també per al mobiliari de les noves dependències de l'Escola i Serveis tècnics d'Agricultura, i traslladant la resta de les partides que s'han esmentat a resultes per aquells treballs que més endavant el Consell pugui autoritzar.

— Vistes les peticions presentades en el Concurs per a l'adquisició d'una finca amb destinació als serveis d'Agricultura, i atenent la conveniència de sentir el parer del Director de l'Escola Superior d'Agricultura, del Cap de Ramaderia i del Director del Departament d'Agricultura per a arribar a un perfecte coneixement de les condicions de cada una de les ofertes, a proposta

de la Secció segona del Departament d'Administració, visada pel Conseller-ponent del Servei:

Trametre als senyors Director de l'Escola Superior d'Agricultura, del Departament d'Agricultura i al Cap de Ramaderia de la Mancomunitat, les propostes i altres documents que s'acompanyen presentades en el Concurs obert per a l'adquisició d'una finca destinada a les Escoles d'Agricultura i Zootècnia i als Serveis del Departament d'Agricultura, pregant-los que, assessorant-se si és necessari del personal dels respectius Centres i mitjançant el reconeixement de les finques que han estat objecte d'oferta i l'estudi dels esmentats documents, informin sobre les condicions de cada una d'elles i la vàlua que els hi atribueixin, emetent llur opinió sobre la que entenguin fóra més convenient adquirir.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

Notícies i documents

PROJECTE DE REORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

(Continuació)

VIII. *Adaptació del Professorat.* — Si és important el previ estudi de l'adaptació del nou pla, en ço que es refereix als alumnes i a la forma d'organitzar els primers cursos, no ho és menys l'acoblament a la projectada distribució d'assignatures del personal que constitueix el Professorat de l'Escola, que ha d'ocupar en el pla reformat el lloc pel que sigui més apte. Tenim avui onze Professors i quatre Ajudants, nomenats tots ells per concurs; aquests darrers, segons queda esmentat en un capítol anterior, des de la seva creació, vénen donant classes com els altres Professors. Per tant, creiem que pot acabar aquest equívoc i portar-los a ocupar de dret el càrrec que de fet sempre han tingut. Amb el personal actual, més una vacant de Zoologia i Histologia (que no s'haurà de proveir fins al curs 1921-1922, i potser serà més indicat crear-la a l'Escola de Zootècnia), es podrà atendre en forma adequada a totes les assignatures del Grau d'Enginyer, i del de Tècnic agrícola.

Potser, parlant d'una nova organització del Professorat, fóra pertinent tractar de dos punts que representen un anhel, no sols dels Professors de la nostra Escola, sinó de tots els que es troben en semblants condicions : una major garantia de permanència i un imprescindible millorament econòmic. El primer donaria fruits d'una més gran devoció a la tasca que el règim d'interinitat; volent fugir de la immoralitat i les greus conseqüències dels càrrecs vitalicis a la faisó de l'Estat espanyol, s'ha caigut en el defecte contrari, perquè la inseguritat de l'esdevenidor mai pot ésser font d'estímul; indubtablement una solució que tot hi fent possibles les justes revocacions donés una sensació de major estabilitat, contribuiria en els Professors a una remesa total al càrrec, esmerçant-hi íntegra l'activitat personal i el treball de tota una vida. Apremiant és també el millorament econòmic, i tan sabudes les raons que l'exigeixen, que és endebades l'argumentació expositiva. La desvalorització de la moneda, la lògica conseqüència dels augments en les remuneracions de serveis — en les quals sols els Professors queden al marge —, la dignitat que deu revestir el caràcter docent del càrrec en són demostració. Una sola no esmentada fóra prou per a palesar-ne la urgència, i és la diferent condició en què avui ens trobem comparant-nos amb els Professors de l'Estat espanyol; i si profundes arrels de patriotisme mantenen i mantindran l'entusiasme, deure de patriotisme és també l'evitar que formin les nostres Escoles una Universitat de segona categoria. No entra en el projecte de reforma cap article referent a aitals qüestions, perquè així ens ho dicta la discreció, perquè no són de caràcter particular i perquè no voldríem que mai pogués semblar aquest treball un pretex per arribar en aquests punts. Però, en canvi, no podíem deixar de senyalar-los.

L'organització és feta, per tant — i a reserva de les mesures generals de millorament que en temps oportú prengui la Mancomunitat —, amb les condicions actuals. Amb el règim en vigència tenen els Professors de l'Escola Superior d'Agricultura un sou de 3,000 pessetes anuals, pels ensenyaments del Grau d'Enginyer agrícola, ultra el qual reben gratificacions per cada curs del Grau de Tècnic en ells encarregat. Com que en la transformació d'aquest Grau per una banda desapareixen aquests cursets, però, per l'altra és major el nombre d'assignatures, per l'augment d'anys de l'ensenyament superior i per la reunió dels dos Graus, es dibuixa tot seguit la solució justa, que consisteix en assignar el sou a l'explicació de dues assignatures, una trimestral i altra semestral, de sis hores setmanals, ço que representa tot l'any de classe, i acumular les assignatures sobrants gratificant-les d'una manera proporcionada a les normes establertes en la remuneració dels cursets del Grau de Tècnic vigents : a raó de 800 pessetes per assignatura trimestral i 1,600 pessetes per assignatura de semestre, i per classe de sis hores setmanal, comptant les de quatre hores en relació. Econòmicament la solució és poc favorable als Professors que en sa major part veuen reduïdes les seves retribucions, puix cal fixar-se en què el nombre d'assignatures acumulades és molt reduït, venint a ésser com a promedi d'un trimestre per Professor. Té per ells l'únic aventatge d'un temps quelcom menys ocupat, ja que desapareixen les repeticions de lliçons, aventatge segurament encara major per l'Escola, puix que permetrà servir-la millor, amb major amplitud en els laboratoris i en els camps, sense l'obsessionant monotonia de les lliçons dobles.

Proposem aquesta solució per a fer-la immediatament viable, puix que permet plantejar la reforma sense augment de Pressupost, arribant a una xifra de despeses per a Professorat inferior a la d'avui. En efecte, prescindint de les despeses per als Preparadors i els estudis d'especialitat, que ja tenen les corresponents consignacions en el Pressupost vigent, la quantitat actualment esmerçada en l'ensenyament dels dos Graus, és la següent:

	Pessetes
Onze Professors (3,000 pessetes)........	33,000
Quatre Ajudants (2,000 pessetes).......	8,000
Gratificació als Professors que donen les assignatures de Física i de Química del curs Preparatori (600 i 500 pessetes)............................	1,100
Gratificació als Professors encarregats dels cursets del Grau de Tècnic agrícola (500 pessetes cada curs)........	24,000
Total.......................	66,100

I en canvi, amb la forma projectada l'ensenyament dels dos Graus, costaria:

Setze Professors (3,000 pessetes)........	48,000
Gratificacions als Professors encarregats de les assignatures acumulades......	17,070
Total.......................	65,070

o sigui més de 1,000 pessetes menys que amb l'organització vigent. És prou l'eloqüència de les xifres per

a dispensar-nos d'insistir en la demostració de la justícia en què es fonamenta aquest punt delicat del nostre projecte.

La distribució d'assignatures entre els Professors és precís fer-la segons la competència en les diferents matèries. Fou aquest el primer treball emprès un cop el pla enllestit, donant per resultat la confecció d'un projecte de repartiment de disciplines, en el qual es tenen en compte més que les consideracions personals, les aptituds i especialitzacions respectives.

Professors	Assignatures reglamentàries	Assignatures acumulades
Dr. Pòüit	Àlgebra (T). Complements de matemàtiques (S).	Meteorologia (T).
Sr. Tàrrega	Problemes de matemàtiques (Tècnics) (T). Geometria i Trigonometria (S).	Nocions de matemàtiques (ingrés) (S). Francès (ingrés) (S), 4 hores.
Sr. Campalans.	Física general (T i S).	
Sr. Hebrard	Electrotècnia (T). Física i Meteorologia (Tècnics) (S).	Agrologia (T).
Sr. Novellas	Química general (T i S).	Indústries agrícoles (S).
Sr. Dou	Pràctiques de Química general (Tècnics) (T). Anàlisi químic (S).	Física i Química (ingrés) (S).
Sr. Pi i Suñer.	Construccions rurals (Tècnics) (T). Mecànica aplicada (S).	Topografia (T). Construccions rurals (S), 4 hores.
Dr. Girona	Economia rural (T) Comptabilitat agrícola (S).	Legislació agrícola (T).
Sr. Nebot	Dibuix primer i segon (curs T i S).	
Dr. Faura	Geologia (Tècnics) (T). Geologia (S).	Nocions de Geografia (ingrés), (S), 4 hores.
Dr. Llenas	Organografia i Fisiologia (T). Botànica descriptitiva (S).	Organografia vegetal i Botànica (Tècnics) (T). Biologia aplicada (S), 4 hores.
Vacant	Organografia animal i Zoologia (Tècnics) (T). Organografia animal i Zoologia (S).	Histologia (T).
Sr. Angel	Fitotècnia especial (T i S).	Fitotècnia general (S).
Sr. Nubiola	Arboricultura (T). Fitotècnia general (Tècnics) (T) Dibuix (Tècnics) (T).	
Sr. Rossell	Zootècnia (T i S).	Nocions de Patologia animal (T)
Sr. Nonell	Patologia vegetal (Tècnics) (T). Patologia vegetal (S).	Microbiologia agrícola (T).

(La lletra T, col·locada darrera el títol de l'assignatura, indica que corresponen a cursos trimestrals, i la lletra S, a cursos semestrals. Totes les assignatures són de sis hores setmanals, excepte les que porten la indicació d'ésser de quatre hores.)

Aquesta distribució no ha de considerar-se com a cosa definitiva, ja que les contingències del futur poden aconsellar alguna modificació. De moment, l'any vinent, segons surt de l'adaptació per cursos, hi haurà algunes assignatures que no es donaran; en canvi, en tindrem d'altres d'especials, com la Química orgànica i algunes del segon curs del Grau de Tècnic. No serà encara necessari proveir la vacant de Zoologia que es donarà més reduïda i en forma d'acumulada. Fent un càlcul semblant a l'anterior es veu tot seguit que l'any de transició no sobrepassarà tampoc les consignacions establertes; al contrari, les despeses seran lleugerament menors que les calculades, en ço que podrà passar-se sense esforç d'un pla a l'altre.

Els estudis d'aplicació i especialitat que constitueixen el darrer any tenen ja la corresponent consignació en el Pressupost, i es faran adaptant-se a ella. Cada curs es retribuirà als Professors encarregats de les assignatures que segons les demandes dels alumnes s'hagi decidit donar — els que podran ésser extranys a l'Escola, però, intel·ligents en les respectives matèries especialitzades — amb les mateixes gratificacions que les assignatures acumulades, exactament igual com es fa en l'actualitat i amb càrrec a la partida vigent destinada en aquest objecte. Convindria, però, que el Professor de Projectes de Explotació agrícola que es cursarà tots els anys i per tots els alumnes, fos nomenament fixe, perquè l'assignatura tingués continuïtat, en ço que no hi hauria cap inconvenient econòmic, puix que la seva consignació es restaria de la general d'especialitats en què ara va englobada.

Amb l'organització detallada desapareixen els Ajudants i es creen els Preparadors, l'urgent necessitat dels quals hem demostrat repetidament. El nombre de Preparadors hauria d'ésser com a mínim de cinc, i amb la següent assignació d'assignatures:

Un Preparador de Ciències exactes i físiques : Matemàtiques, Física, Meteorologia, Electrotècnia, Topografia, Mecànica i Construccions.

Un Preparador de Ciències químiques : Química general, Anàlisi químic, indústries agrícoles.

Un Preparador de Ciències naturals : Geologia, Organografia i Fisiologia vegetal, Botànica, Organografia animal, Zoologia i Histologia.

Un Preparador de Fitotècnia : Fitotècnia general, Agrologia, Fitotècnia especial, Arboricultura, Conreus especialitzats.

Un Preparador de Biologia i Zootècnia : Microbiologia agrícola, Biologia aplicada, Patologia, Zootècnia.

Figura en el Pressupost vigent consignació per a quatre Preparadors, dels quals n'hi ha un de nomenat. Per tant, seria necessari en el Pressupost pròxim augmentar-la, afegint-hi la retribució d'un Preparador. Aquest insignificant augment, gairebé compensat amb el que hem mostrat que s'estalviava en altres conceptes, és tota la modificació econòmica que exigeix la implantació íntegra de la reforma projectada.

IX. *Articulat del Reglament.* — I. Finalitat de l'Escola. — 1. L'Escola Superior d'Agricultura per a complir íntegrament la seva funció ha de satisfer les següents necessitats:

a) Orientar i propulsar la investigació científica agrícola.

b) Donar l'ensenyament superior que forma el Grau d'Enginyer agrícola.

c) Donar l'ensenyament elemental i pràctic que forma el Grau de Tècnic agrícola.

d) Cooperar a la difusió de la cultura agrícola, in-

fluint en el desenrotllament progressiu i científic de l'Agricultura catalana.

2. Per a conseguir els esmentats objectes, seran activitats ordinàries de l'Escola:

a) Cursos fixes dels plans reglamentaris del Grau superior i elemental.

b) Cursets de matèries complementàries, útils i d'aplicació, i cursets monogràfics, encarregats a personalitats competents.

c) Treballs de laboratori d'estudi i d'investigació.

d) Publicació d'uns arxius que recolleixin la tasca científica feta.

II. Direcció, Professors i Preparadors. — 3. El personal fixe de l'Escola el constitueixen els Professors i Preparadors, podent-se, però, a proposta del Claustre, encarregar cursos d'ensenyaments especials a altres persones de capacitat reconeguda.

4. El càrrec de Director de l'Escola recaurà en un dels Professors que componen el Claustre, tenint els drets i deures de consuetud : representar l'Escola en la vida de relació, servir de llaç d'unió entre ella i les direccions o corporacions de què depengui, treballar per al seu millorament, executar les decisions preses pel Claustre i pendre les que siguin de la seva atribució, i vetllar per l'estricta aplicació del reglament i la conservació de la disciplina en el règim intern de l'Escola.

5. Els Professors tindran els drets fixats per l'Estatut, i els deures de : revisar cada any el programa de l'assignatura, explicar-la íntegrament, assistir a classe tots el dies fixats i amb puntualitat, preguntar els alumnes per a capacitar-se de la seva aplicació i coneixements i portar la direcció de tots els treballs que es facin en els respectius laboratoris.

6. Les assignatures reglamentàriament assignades als Professors representaran un treball de sis hores setmanals de classe. Per les assignatures acumulades que expliquin rebran una gratificació proporcional a la durada del curs i el nombre d'hores setmanals.

7. La provisió de les vacants del Professorat es farà sempre per un procediment (concurs o oposició) que ofereixi prous garanties, constituint-se a l'efecte un Tribunal format per individus del Claustre d'assignatures afins, presidit per un Conseller de la Mancomunitat o per persona delegada pel Consell, el qual Tribunal farà la proposta corresponent.

8. Quan el Professor, per una causa qualsevol, no pugui donar la seva classe, tindrà que enviar-hi, a càrrec seu, un substitut, que podrà ésser el Preparador o una altra persona entesa en la matèria. Si la causa fos, a judici de la Direcció, ben justificada, s'encarregarà de la classe el Preparador, el qual haurà de donar-la, perquè no quedin desatesos els altres ensenyaments, fora de les hores de treball reglamentàries, retribuint-lo l'Escola proporcionalment segons les normes usuals de gratificacions.

9. Els Preparadors es nomenaran en forma anàloga als Professors, i tindran com a obligacions:

a) Ajudar els Professors en les pràctiques de les respectives assignatures.

b) Orientar els alumnes en els treballs que emprenguin i es relacionin amb les assignatures corresponents.

c) Portar junt amb el Professor l'organització dels laboratoris-museus o dels camps d'experiències i la distribució de les seves tasques.

d) Permanèixer a l'Escola les hores necessàries perquè siguin ateses les anteriors funcions.

e) Substituir en els casos fixats als Professors en les seves càtedres i en les condicions esmentades.

10. Els Preparadors hauran de fer un treball de divuit hores setmanals de pràctiques i de laboratori. En el cas d'encarregar l'ensenyament d'una assignatura acumulada a un Preparador, se'l gratificarà amb la mateixa reglamentació que als Professors, entenent-se que sols podrà fer-ho a part de les hores de treball fixat que haurà de complir íntegrament.

(No acaba.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

SERVEIS DE RAMADERIA

Aprovà el Consell:

Donar-se per assabentat que els Serveis de Ramaderia han celebrat, amb la Cooperació de l'Asociación General de Ganaderos del Reino, els següents concursos per a la millora de bestiar:

Un d'animals de corral el dia 27 de febrer, a Prat de Llobregat; un de bestiar porquí el dia 3 de març, a Pons, i un de bestiar lleter suís el dia 6 de març, a Balaguer.

— Donar-se per assabentat i donar la seva conformitat als projectes de Concursos de bestiar llaner a Santa Coloma de Queralt, i de bestiar boví, lleter, suís, a Vich, que organitzen els Serveis de Ramaderia, per als dies 21 i 28 del mes que som, respectivament.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

La designació dels Jurats encarregats de qualificar els Concursos de bestiar anunciats a Santa Coloma i Vich, en la següent forma, delegant la representació de la Ponència en el Conseller Sr. Guarro:

Pel de Santa Coloma : President, D. Josep Baptista i Molins; Vocal, D. Àngel Sabatés, i Secretari, D. M. Rossell i Vilà.

Pel de Vich : President, D. Baptista A. Comamala; Vocal, D. Salvador Martí, i Secretari, D. M. Rossell i Vilà.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

Donar-se per assabentat d'una comunicació de don M. Rossell i Vilà, en la qual es dóna compte que a causa de la denúncia de diferents casos de glossopeda bovina en un poble de la Plana de Vich, havia estat ajornat el Concurs de bestiar lleter suís anunciat per al dilluns de Pasqua, i circulades als pobles i entitats interessats notificacions en aquest sentit.

(Sessió del dia 30 de març de 1921.)

Autoritzar la celebració d'un Concurs de bestiar boví lleter suís, a Granollers, el dia 10 d'abril vinent, carregant-se les despeses, que es calculen en 9,990 pessetes, al pròxim Pressupost; i assabentant-se d'aquest acord el senyor Governador civil de la província de Barcelona i al senyor Inspector d'Higiene i Sanitat pecuària de la dita província, als efectes de l'art. 113 del Reglament de 30 d'agost de 1917, per a l'aplicació del llei de Epizooties.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

CURSETS ORGANITZATS PELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Aprovà el Consell:

Concedir els següents cursets:

Un de vuit lliçons al Sindicat de Marsà, sobre el conreu de la vinya i de les oliveres, les despeses del qual es calculen en 400 pessetes, amb càrrec a la partida 312 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

Un de vuit lliçons a l'Ajuntament de Bisbal del

Penedès, sobre els temes vinya, vi i oliveres, les despeses del qual es calculen en 400 pessetes, a càrrec de la mateixa partida.

Un de vuit lliçons a l'Ajuntament de Castelltersol, sobre conreu de terra campa i ramaderia, les despeses del qual han estat calculades en 500 pessetes, a satisfer amb càrrec a la partida 312.

Un de vuit lliçons a l'Ajuntament de Palau d'Anglesola, sobre el conreu de terra campa i vinya, les despeses del qual es calculen també en 500 pessetes, i hauran de pagar-se amb càrrec a la partida 312.

— Aprovar el projecte de celebració d'un curset d'un mes de durada (a començar dins el març corrent), dedicat a l'estudi especialitzat de les indústries derivades de la llet, a profit especial dels alumnes del grau de Tècnic agrícola de l'Escola d'Agricultura, i a càrrec del Professor d'aquella Escola D. Josep M. Soler i Coll, fixant-se el preu d'inscripció al dit curs en 20 pessetes, i carregant-se les despeses ordinàries, d'import 266 pessetes, a la partida 329 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Notícies i documents

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Conferència a Igualada. — Invitat per l'Associació Cooperativa Agrícola d'Igualada, el dia 6 de març, el Cap d'Acció Social Agrària hi donà en aquella ciutat una conferència sobre «Cellers cooperatius».

Començà el dissertant dolent-se que allí, on hi ha Associacions culturals com l'Ateneu Igualadí de la classe obrera i cooperatives de consum com L'Econòmica, que són associacions potentíssimes i que per llur organització podrien servir de model i són un exemple patent del que pot l'associació, no hi hagi una associació agrícola dedicada a l'elaboració dels fruits de la terra que faci parella amb aquelles.

Excità als agricultors perquè no deixin ressagada l'agricultura, doncs en períodes com l'actual en què la fabricació està poc menys que paralitzada, poden determinar una crisi ben fonda i difícil de remeiar.

Passà a l'objecte de la conferència explicant en la forma com es perden milers de pessetes, doncs amb els mitjans actuals en què es compta per a l'elaboració dels raïms, és impossible obtenir un rendiment normal.

Explicà el funcionament de la institució i la manera d'actuar perquè tothom cobri proporcionalment a la quantitat i qualitat de les bremes que hi aporti encarint la necessitat de què s'imposi la condició de què cap adherit pugui vendre ni reservar-se cap quantitat de raïms, puix que, a part del desgavell que representaria per l'administració, es donaria el cas que l'associat es reservaria la brema més sana i de més graduació i, portant al Celler la més dolenta i la més baixa, faria que aquest fes una mala classe i de dubtosa condició de conservació, cosa que, demés de contribuir al descrèdit, seria de pèssims resultats econòmics.

Explanà en la forma que es podria amortitzar el capital i pagament d'interessos, i acabà dient-los que, suposant, ja per endavant, que se'ls presentarian dubtes per al desenrotllament del seu pensament, oferia el seu concurs en nom dels Serveis que representa.

Conferència a Sant Joan de Vilatorrada. — El dia 12 de març el Sr. Rendé, invitat pel Sindicat Agrícola d'aqueix poble, hi donà una conferència desenrotllant el tema «L'esdevenidor dels Sindicats».

Començà dient que calia que tots els Sindicats de Catalunya fossin entitats ben organitzades, ben administrades i ben fortes si es volia que l'organització social agrària fos perfecta. Condemnà la impaciència dels homes que voldrien que el Sindicat, de seguida d'estar implantat, donés tots els resultats que cal esperar-ne i digué que els pagesos, avesats a fer treballs a la terra perquè al cap d'un any ens els pagui i que sabem plantar arbres que quasi nosaltres no en veurem el fruit, hem de saber formar el Sindicat posant-hi tot el nostre entusiasme i sacrificant-nos per ell perquè més tard ens retorni amb escreix tot ço que abans li haurem donat.

Parlà de les orientacions que calien seguir i recomanà que el Sindicat es dediqui, tan de seguida com les seves forces li permetin i les necessitats ho demanin, a industrialitzar el principal fruit de la terra, que en aquell poble és el vi.

Insinuà el que podria ser la unió de tots els Sindicats de la Comarca de Bages units en una Federació, i recomanà que s'intenti de seguida per assolir l'organització de la vinya catalana en una gran confederació d'entitats vinícoles i Cellers cooperatius.

Per arribar al fi que tots ens proposem i entenent que això no podrà aconseguir-se sinó mitjançant l'associació, la Mancomunitat de Catalunya ha creat la Secció que ell té l'honor de dirigir i que posa a disposició de tota la Comarca per ajudar als seus pagesos en totes les seves iniciatives.

Conferència a Callús. — El dia 13, l'esmentat senyor donà la seva anunciada conferència a Callús, al qual acte hi van assistir nombroses comissions dels pobles de la contrada.

Començà el Sr. Rendé felicitant al Sindicat i al seu Consell directiu, doncs en la visita practicada a dita entitat s'ha pogut enterar amb goig de la bona administració que porten i de la claredat i honradesa amb què es duu la comptabilitat, afegint que la gent que saben obrar com ells, tenen el deure de fer quelcom més que el que fa un Sindicat modest com el de Callús i han d'escampar el bon exemple per tots els pobles dels voltants.

Parlà del Celler cooperatiu, dels seus aventatges, de la manera com podrien reunir el capital, i en la forma que aquest es pot amortitzar.

Recomanà que s'implantés de seguida la Caixa rural, explicant els aventatges que aqueixa modalitat de l'organització agrària podria reportar, i explicà son funcionament en els seus dos aspectes de reunir capitals sobrants del pagès i retornar-los als altres germans que els necessitin, en forma de préstec. Explicà el que podria ser l'Agricultura catalana si a cada poble hi hagués la seva Caixa rural i després la Caixa central de Catalunya.

Explicà els serveis que aqueixa podria fer al Sindicat el dia que implantés l'edifici Celler i acabà recomanant a tots els agricultors que hi dipositessin els seus estalvis, ja que enlloc més trobarien la garantia que trobaran aquells diners administrats per ells mateixos i enlloc més se'ls donaria l'aplicació que dintre del Sindicat se li donaran.

SERVEIS DE RAMADERIA

Pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat s'han donat conferències a Aiguaviva, Fornells i Vidreres.

— Convidat per la Federació Sindical Agrària de Girona, el Prof. Rossell i Vilà donà una conferència tractant de vaques lleteres amb motiu de la inauguració del Gremi de recriadors i explotadors de la vaca lletera.

— El Cap dels Serveis de Ramaderia ha estat a

Girona per a començar l'organització del Concurs boví que es celebrarà en aquella capital, probablement per la tardor. Amb tal motiu, la Comissió de Foment de l'Ajuntament gironí i el Cap dels Serveis de Ramaderia tingueren una reunió en la que s'acordà la col·laboració de l'Ajuntament oferint alguns premis al Concurs de la Mancomunitat.

— Pel personal dels Serveis de Ramaderia es donaran tres lliçons el pròxim divendres, dissabte i diumenge a Castelltersol, en el curset que s'hi està celebrant.

ELS CONCURSOS DE BESTIAR DE PONS I BALAGUER

El dia 3 del corrent es celebrà a Pons un Concurs de porcs, i el dia 6 un de vaques suïsses lleteres organitzats per la Mancomunitat de Catalunya amb la cooperació de l'Asociación general de Ganaderos del Reino.

A la comarca zootècnica de Mig Segre, en la vila de Pons està enclavada, a excepció del municipi de Torà i algun altre, es pot dir que el bestiar porquí existent és una conseqüència de la labor dels Serveis de Ramaderia d'anys enrera, car no hi havia des de Pons a Oliana una cria de bestiar porquí. En l'actualitat solament a Pons hi ha un centenar de truges de cria.

Però els exemplars presentats al Concurs no responien del tot al tipus porquí desitjat, motiu pel qual els premis primers no pogué adjudicar-los el Jurat, donant-ne no obstant de més petits per a estimular d'aquesta forma els petits ramaders.

El Jurat, compost per D. M. Rossell i Vilà, President; D. Josep Vilanova, veterinari i criador de porcs d'Agramunt, Vocal, i D. Lluís Ticó, alumne especialista ramader, Secretari, atorgà els premis d'aquesta forma, entre els tres verros i vint-i-cinc truges que hi obtaven:

Un premi de 300 ptes. al verro de D. Ramon Vilaplana, de Torà; un premi de 125 ptes. a una truja de D. Francisco Huguet; altre de 100 ptes. a una de donya Carme Porredon, de Pons; un altre de 100 ptes. a una de D. Aleix Torrà, d'Oliana, i altre de 75 a una de don Antoni Codina, de Pons.

Dels premis de l'Asociación general de Ganaderos del Reino se n'adjudicaren un de 100 ptes. a la porcellada de D. Magí Castells, i altre a una de D. Joan Torrà.

Havent el Jurat de pernoctar a Pons, s'aprofità la vetlla per a celebrar un acte de divulgació ramadera, al Sindicat Agrícola, on el Prof. Sr. Rossell i Vilà, donà una conferència sobre el Concurs i les possibilitats ramaderes de la comarca.

— Referent al Concurs de Balaguer, hi havia por que l'assistència fos molt escassa. Per una part els ramaders s'han tirat a criar la raça holandesa, per altra part les vaques suïsses que hi havien foren venudes en gran quantitat als vaquers de Barcelona, no fa gaire temps.

No obstant, comparegueren al Concurs un nombre superior d'exemplars al que s'esperava : en total quaranta dos caps de raça suïssa.

Els premis de la Mancomunitat atorgats foren els corresponents a dos toros, propietat un de D. Antoni Juny, de Balaguer, i un altre de D. Ignasi Girona, de Sant Jordi de Mollé.

Les onze vaques premiades eren una de D. Joan Fàbregas, de Vallfogona; altra de D. Francisco Sorribes, del mateix poble; dues de D. Josep Rubió, de Bellcaire d'Urgell, i set de D. Ignasi Girona, de Sant Jordi de Mollé.

Els premis de l'Asociación general de Ganaderos del Reino, foren concedits a tres anolles dues de D. Joan Fàbregas, de Vallfogona, i una altra de D. Gaspar Lluc, de Ràpita, a 200 ptes. cada una.

El veredicte del Jurat, que formaven els senyors D. M. Rossell i Vilà, President; D. Adolf Vives, veterinari a Ripollet, Vocal; D. Eduard Simó, Secretari i alumne especialista ramader, fou molt ben rebut pel públic que presencià l'acte, que fou nombrós, assistint-hi entre altres distingides personalitats el Conseller de la Mancomunitat D. Josep Cabeceran i Borràs i el senyor Alcalde i Regidors de la ciutat.

— Els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya fan assaber als ramaders en general, com també als que s'hi han dirigit, que el semental premiat en el Concurs cavallí de Lleyda, que establa al mas Lleó, d'Almacelles, cobrirà de franc les eugues que s'hi presentin fins el nombre de cinquanta, tant si aquestes eugues estigueren al Concurs com no, però, les que hi concorregueren, tenen dret preferent a les altres.

CURSETS D'ENSENYAMENT AGRÍCOLA

Des del dia 13 al 20 del corrent març s'ha celebrat un curset de vuit lliçons a Palau d'Anglesola. La xamosa població del Pla d'Urgell ha respost com un sol home a la crida que li feren l'Alcalde D. Josep Boldú i el President del Sindicat D. Joan Teixidó, omplint de gom a gom la sala del Sindicat durant tots els dies de les conferències amb una poc comú perseverància. Es pot calcular en uns tres cents alumnes com a promedi els que han assistit a les lliçons, donant una bella mostra de lo que pot un poble unit, treballador.

Les lliçons han estat a càrrec dels Professors dels Serveis Tècnics d'Agricultura. Les quatre primeres de terra campa foren donades pel Cap dels Serveis de Terra Campa, D. Josep Poch de Feliu; altres tres per l'Ajudant de Viticultura, D. Llorenç Badell, i la darrera de la sèrie, pel Director dels Serveis Tècnics, D. Jaume Raventós. Les lliçons han estat acompanyades de pràctiques de camp i assaigs de laboratori per a la qual s'ha comptat amb la cooperació de l'operador D. Salvador Beneït.

El dia darrer, el Director dels Serveis Tècnics, acompanyats de l'Alcalde, del President del Sindicat i altres individus de la Junta del mateix, feren una visita al formós Celler cooperatiu que està ja prop d'ésser acabat. Magnífica demostració del que pot un poble quan s'ha encertat en juntar a l'unísson totes les seves activitats.

Curset d'Ensenyament agrícola a Guissona. — El curset tan bellament començat a Guissona el dia 27 de febrer passat, festa d'inauguració del local social del Sindicat Agrícola, ha tingut fi el dia 7 del present, sense cap cansament del públic que cada dia ha omplert la sala escoltant amb gran interès i atenció.

D. Josep M.ª Soler va donar una lliçó de fisiologia vegetal; D. Josep Poch de Feliu, quatre lliçons d'alternativa de conreus, sembra, treballades i adobs; D. August Matons, dues de conreu, adobs i tractaments contra malalties de l'olivera, i D. Joan Salom, una de la poda de l'olivera.

Ordinàriament assistiren a les conferències de dos cents a dos cents cinquanta alumnes, i passaven de tres cents els dies de festa; prova notable de l'acord amb què organitzaren l'assistència al curset, el President del Sindicat D. Ramon Parés, el senyor Secretari, i altres membres de la Junta.

Els treballs de laboratori versaren sobre experiències de fisiologia vegetal, ús del calcímetre, assaigs de composició de terres, anàlisis de vins, etc., i els treballs de

camp en proves de brabant, cultivador i grada, i poda de l'olivera.

Cridaren poderosament l'atenció la manera d'esporgar les oliveres pels nostres esporgadors de la Secció d'Arbres fruiters, i la pràctica de rasclar els blats, desconeguda en el país.

A tots causava pena que el curset s'acabés tan aviat; però tothom alumnes i professors, quedaren convençuts de la gran utilitat que reportarien a la comarca aquelles vuit lliçons de divulgació agrícola.

Cursets demanats. — Estan demanats i propers a ésser realitzats els cursets d'Ensenyament agrícola següents:

A Palau d'Anglesola : Data, del 13 al 20 de març. Temes, «Terra campa i vinya».

A Castelltersol : Data, del 28 de març al 4 d'abril. Temes : «Terra campa i ramaderia».

A Marsà : Data, del 10 al 17 d'abril. Tema : «Vinya i oliveres».

A La Bisbal del Penedès : Data, del 24 d'abril al 1 de maig. Temes : «Vinya, vi i oliveres».

INSTITUT DE MECÀNICA APLICADA AGRÍCOLA

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

A proposta del Conseller-ponent de la Secció d'Agricultura, designar el següent Jurat qualificador del Concurs de tractors i Exposició de Maquinària agrícola de Lleyda : President : D. Pere Mias i Codina, Conseller d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya; D. Joan Angel i Genís, Professor de Fitotècnia de l'Escola Superior d'Agricultura; D. Marian Fernández Cortés, Director de l'Estació d'Assaigs de Màquines de Madrid; D. Eusebi Martí i Lamich, Secretari del Consell provincial de Foment de Lleyda; D. August Matons, Cap del Servei d'Arbres Fruiters; D. Carles Pi i Suñer, Director i Professor de Mecànica de l'Escola Superior d'Agricultura; D. Josep Poch i de Feliu, Cap del Servei de Terra Campa; D. Jaume Raventós, Director dels Serveis tècnics d'Agricultura; D. Manuel Reventós, Ex-Director de l'Escola Superior d'Agricultura; Secretaris : D. Antoni Vergós, Secretari de la Comissió Organitzadora, i don Albert Daneo, Ajudant de l'Institut de Mecànica Agrícola.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

Notícies i documents

EXPOSICIÓ DE MAQUINÀRIA AGRÍCOLA I CONCURS DE TRACTORS

Per al Concurs de Tractors i Exposició de Maquinària agrícola que deu celebrar-se a Lleyda, a primers d'abril, han concedit premis el Consell Provincial de Foment de la dita capital, i l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, la Unió de Viticultors de Catalunya i la Cambra Sindical de l'Automòbil de Barcelona.

Demés, el Casino Principal i el Círcol Mercantil de Lleyda, han acordat l'encunyació d'unes medalles de cooperació per a totes les cases concurrents al Certamen.

— Continuen amb gran activitat els treballs preparatoris de l'Exposició General de Maquinària agrícola i Concurs de Tractors que organitzats per la Mancomunitat de Catalunya, es celebraran a Lleyda del 1.r al 10 del proper abril. Ha quedat instal·lada en l'Ajuntament de l'esmentada ciutat una oficina encarregada de la recepció de màquines. També han començat a muntar-se els hangars en el jardí dels Camps Elíseos, on es celebrarà l'Exposició. Tant pel gran nombre de cases de construcció inscrites, com per l'interès que desperta entre els nostres agricultors, és de preveure que els esmentats actes tindran una real eficàcia.

— Està ja ultimat l'ordre dels actes que compendrà l'Exposició de Maquinària agrícola i Concurs de Tractors, que, organitzat per la Mancomunitat de Catalunya, es celebrarà a Lleyda, del 1.r al 10 del proper abril. Aquesta importantíssima manifestació agrícola es desenrotllarà d'acord amb el següent programa:

Dia 1, a les tres de la tarda. — Inauguració oficial de l'Exposició, instal·lada en els amplis jardins dels Camps Elíseos.

Dies 2, 3, 4, 5, 6 i 7. — Concurs de Tractors; proves dinamomètriques i de capacitat de treballs; consum de combustible; les quals hauran lloc a la finca de Raimat, galantment cedida per aquest objecte per D. Manuel Raventós.

Dies 8, 9 i 10. — Demostracions de cultiu mecànic, prenent-hi part els tractors i aparells adequats, en conreus de vinya, oliveres i terrenys amb bancals, en camps pròxims a Lleyda.

Dia 10. — Clausura de l'Exposició, que haurà estat oberta diàriament, donant-se a les tardes concerts de bandes de música, orfeons, etc.

— Han quedat enllestits els cinc espaiosos hangars que l'entitat organitzadora ha bastit als Camps Elíseos i estan acabant-se els stands particulars muntats per diverses cases expositores.

La nombrosa afluència de màquines, la presència de representants i mecànics de les marques concurrents, donen ja a Lleyda, un aspecte d'animació, pròleg del que serà a primers del mes vinent. De les comarques lleydatanes pot assegurar-se que els agricultors hi acudiran en massa. Vivíssim és també l'interès despertat a la província d'Osca. De Barcelona i altres punts de Catalunya seran nombrosos els visitants.

Algunes entitats, com per exemple l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, tenen el projecte d'organitzar excursions col·lectives.

És justificat aquest interès per la gran varietat de màquines que es reuniran, podent-se dir que s'hi trobarà, a més de ço que tradicionalment es més perfeccionat, totes les innovacions mecàniques que satisfacin necessitats agrícoles. Es prou per a convèncer-se resseguir la llarga llista d'inscripcions. No hi faltarà cap casa de les conegudes a Barcelona en maquinària agrícola o tractors : Societat General d'Automòbils; Establiments Vitícoles Casellas; Càndida Civil; Pere Parés; Laboratori Vellino; Ricard i Pérez; Stevenson & Romagosa; Guisy; Subirà i Anglada; Tallers Raurich; Puig, Cortina i Esteve; Automòbil Salón; Joan Haelg; Cambra Alberti; Ernesto Lohberg, i Cotti i Feliu. També estaran ben representades les cases constructores de diverses poblacions catalanes, com són : La Societat Enològica del Penedès, de Vilafranca; L'Agrícola Moderna, de Vich; Fèlix Jaume Gelart, de Figueres; Joaquim Moret, de Lleyda; Oliveras, de Sant Feliu del Llobregat; Josep Trepat, de Tàrrega; Blas Madonna, de Sant Sadurní; Antoni Ciutat, de Lleyda; Orga i Ferrer, de Santa Coloma de Queralt; Josep Magriñà, de Valls, i Quirze Codina, de Moyà.

Les grans firmes espanyoles hi seran totes : Múgica

Arellano i C.ª i Dorda Astiz i C.ª, de Pamplona; Ajuria i Aranzabal, de Vitòria; Garteiz Hnos., Yermo i C.ª, i Arcedio de Carcuera, de Bilbao; Marino Dàvila, D'Aussenach, Omnium Ibérico Industrial, Díaz, Vidaurreta i C.ª, Fèlix Schlayer, Industrias Mima, American Trading Co., i Societat Fordson, de Madrid. I finalment, demés de les marques estrangeres que representen les cases esmentades, altres que vénen directament : Société Lyonnaise Plissonnier, de Lyó; Tourand Latil, de Suresnes; Ara, de París; Excelsior, de Txeco-Eslovàquia, i Renault, de Villancourt.

En conjunt passen de seixanta les cases inscrites, totes elles importants, i entre la gran varietat de màquines agrícoles passen de trenta els models de tractors presentats. Aquests nombres i la curosa organització de l'Exposició i Concurs — que preveu tota mena de facilitats per al públic i els forasters en particular — asseguren el seu èxit tècnic i la transcendència que tindrà en la difusió del coneixement de les aplicacions de la mecànica en l'Agricultura.

PERSONAL

Aprovà el Consell:

Concedir sis mesos de llicència sense sou a D. Llorenç Badell i Roig, Enginyer-ajudant de la Secció de Viticultura, a comptar del dia 1.r del vinent mes d'abril.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Concedida a D. Llorenç Badell i Roig, Enginyer-ajudant de la Secció de Viticultura, una llicència de sis mesos sense sou, per a atendre assumptes particulars, a començar el dia 1.r d'abril, el Consell, a proposta de la Ponència d'Agricultura, acordà encomanar amb caràcter interi, i a comptar des de l'esmentada data, els referits serveis de Viticultura a l'Enginyer-ajudant d'Enologia, D. Erasme M. d'Ymbert, qui simultanejarà aquest càrrec amb el que serveix, concedint-se-li una gratificació suplementària de la quantitat mensual corresponent a 2,000 pessetes anuals, amb càrrec a la partida 295 del Pressupost pròxim.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Donar-se per informat del curs dels treballs en la Secció tècnica de Telèfons, que ha deixat ja acabades les línies Pons-Calaf i Figueres-Vilasacra, havent inaugurat el servei a La Coromina el dia 1.r del mes que som.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Aprovar la relació de comptes presentada per don Esteve Terradas, Enginyer-director de l'esmentat Servei, d'import 141,327'09 pessetes, per materials adquirits amb destinació a la construcció de línies i satisfet amb cabals recaptats directament per la referida Secció tècnica de Telèfons en concepte de subvencions d'Ajuntaments i particulars.

— Donar-se per assabentat i aprovar el resum de la liquidació d'ingressos de la Secció de Telèfons, corresponent al quart trimestre de 1920, que dóna un augment de 45,539'50 pessetes comparat amb el mateix trimestre de l'any 1919.

— La devolució de 300 pessetes que apareixen a favor del Sr. Marín, per haver-les ingressat de més en concepte de subvenció de Vallfogona de Riucorp.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

Vista la proposició presentada per D. Marian Breton, oferint vendre a la Mancomunitat la finca de la seva propietat on està instal·lada l'estació telefònica de La Garriga i, en cas contrari, assabentant a l'esmentada Corporació que en el successiu haurà de fixar-se el lloguer en 125 pessetes mensuals, atès el dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració, i a proposta del Conseller-ponent del Servei; assabentar a D. Marian Breton, en contesta a la referida proposició de 25 de setembre darrer, que a la Mancomunitat no li convé la susdita cessió, però que declara la seva voluntat de prorrogar el contracte d'arrendament subscrit per la Telefonia del Vallès, S. A., anterior concessionària del servei, pel termini de vuit anys a comptar des de 1.r de juny propvinent, en què acaba el termini de deu anys forçosos per ambdues parts, de conformitat amb el que s'estipula en el susdit contracte.

— Vista la comunicació de l'Enginyer-director del Servei de Telèfons, i atès l'informe favorable de la Secció d'Intervenció, autoritzar l'adquisició urgent de 1,500 piles seques, ofertes a 1'90 pessetes, necessàries per al sosteniment del servei telefònic de la Mancomunitat, amb càrrec a la partida 290 del Pressupost en vigència.

— Escoltades les manifestacions del senyor President, respecte diversos afers relatius a Telèfons i Ferrocarrils, acordà autoritzar l'Enginyer D. Esteve Terradas, perquè en nom i representació del Consell, trameti i resolgui a Madrid els referits afers, en la forma més convenient als interessos d'aquesta Corporació.

(Sessió del dia 30 de març de 1921.)

Facultar l'Arquitecte D. Joan Rubió i Bellver, perquè inspeccioni les obres d'habilitació de la Central de Telèfons de la Mancomunitat a Girona, realitzant-hi amb urgència les reformes i addicions que estimi avinents per al millor compliment de la finalitat a què es destina l'edifici, ampliant-se al dit objecte el crèdit pressupostat fins a la quantitat que prudencialment s'estimi necessària, i donant-se coneixement d'aquest acord a Intervenció perquè, amb ell, entengui completat el de la sessió del Consell del dia 8 de gener, referent a aquesta qüestió.

— Atorgar franquícia telefònica als Vocals i Caporals dels Sometents armats de Catalunya per a la persecució dels malfactors i circulació de dades relatives a l'ordre públic, en les línies de la Mancomunitat, sempre que en els telefonemes que es presentin a les estacions es tracti únicament i exclusiva dels esmentats assumptes en la forma més lacònica possible, tan necessària al bon servei, i que aquests telefonemes siguin degudament signats pels Vocals o Caporals de Districte expedidors, els quals hauran de fer constar, demés, la data i hora de remesa dels telefonemes per a la seva transmissió.

—Atorgar franquícia per a les conferències telefòniques i telefonemes que es cursin per línies de la Mancomunitat al Servei Meteorològic establert en aquesta data pel Consell Permanent, amb subjecció a les instruccions que dicti en son dia la Secció tècnica.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Acabada la línia Artesa de Segre-Tudela-Ceró.
Acabada la nova línia Granollers-Ripoll.
Acabada la línia Balaguer-Montgay-Butsenit.
Acabada la línia Balaguer-Benavent de Lleyda-Torrefarrera.

Comencen els treballs en la línia Tiurana-Oliana.
Comencen els treballs en la línia Granollers-Hostalrich.
Comencen els treballs en la línia Artesa de Segre-Tudela i Ceró.
Comencen els treballs en la línia La Garriga-Bigas.
Continuen els treballs d'estesa d'una nova línia Granollers-Ripoll.
El dia 6 de març va quedar inaugurada la central d'Almenar.
El dia 7 de març va quedar inaugurada la central de Montgay.
El dia 6 de març es va inaugurar el servei a Torà.
El dia 21 de març es va inaugurar el servei a Prats de Rey.
El dia 31 de març es va inaugurar el servei a Calaf.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Pendre grat esment de la comunicació de la Cambra de Comerç i Indústria de Saragossa a Casp, que en altra banda es transcriu, en sol·licitud de què li siguin procurades les dades oportunes, a l'objecte d'aconseguir que el projectat ferrocarril de Lleyda a Fraga es prolongui fins a Casp, i expressant també el desig que la Mancomunitat pugui fer extensiu fins a Fayon el seu servei telefònic.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Aprovar les següents Bases per a la constitució de la Junta d'Obres del Ferrocarril de Tarragona a Pons:

Article 1.r *Objecte de l'Associació.* — A base del conveni establert entre la Mancomunitat de Catalunya i els Municipis interessats en el ferrocarril de Tarragona a Pons, en virtut de les ofertes votades pels Ajuntaments i respectives Juntes Municipals en acudir al concurs obert per la Mancomunitat sobre ferrocarrils secundaris, i dels acords presos pel Consell Permanent de la Mancomunitat en resoldre el mateix concurs, es crea una Associació de les dites Corporacions, sota la forma i regisme d'una Junta delegada d'aquelles, que tindrà per objecte:

Auxiliar el Consell de la Mancomunitat en tots els tràmits de concessió dels ferrocarrils.

Entendre i servir d'intermediària en les relacions entre la Mancomunitat i els pobles interessats en la línia.

Servir d'orgue de relació amb els Poders públics com a representant autoritzat de les Corporacions interessades.

Facilitar la tramitació d'opcions sobre terrenys i aports.

Entendre i proposar el que cregui convenient sobre l'admissió de nous pobles en el projecte.

Preparar i assegurar en el que sia possible el bon èxit de la subhasta de la concessió.

Assenyalar i proposar els termes econòmics i més convenients per les comarques que hagin de servir de base a la construcció i explotació.

Promoure totes aquelles iniciatives i gestions que cregui convenients i encaminades a la més ràpida i millor execució del ferrocarril, sigui prop de la representació electoral, sigui davant el Govern.

Art. 2.n *Denominació de l'Associació.* — Serà nomenada «Junta d'Obres del ferrocarril de Tarragona a Pons», per a conservar el paral·lel amb les ja semblants, tals com les d'Obres de Ports, Obres de Canals i Pantans, etc.

Art. 3.r *Dels mitjans de sosteniment.* — Serà destinat al sosteniment d'aquesta Associació, ultra les quantitats que siguin consignades pels diferents Municipis, una subvenció que podrà concedir la Mancomunitat, amb càrrec al seu Pressupost.

Les sumes que per aquest concepte abonin, tant els Municipis com la Mancomunitat, s'entendran a compte de la part amb què respectivament contribueixin a la formació del capital d'establiment del ferrocarril.

De totes les despeses que s'originin, se'n donarà compte justificat a les Corporacions de les quals s'hagi rebut subvenció.

El personal de la Secció de Ferrocarrils de la Mancomunitat quedarà adscrit als treballs de la Junta, sense rebre d'ella emolument especial.

Art. 4.t *Constitució de la Junta.* — La Junta d'Obres del Ferrocarril de Tarragona a Pons es compondrà:

1.r De la representació delegada de la Mancomunitat de què després es farà esment.

2.n Dels representants dels Municipis interessats en la proporció següent:

Dos per cada un dels següents pobles: Pobla de Mafumet, Morell, Raurell, Massó, Milà, Alió, Figarola, Cabra, Rocafort i Cabanabona.

Tres per cada un dels següents pobles: Constantí, Vallmoll, Vilarrodona, Aiguamúrcia, Pont d'Armentera, Pla de Cabra, Barberà, Sarreal, Santa Coloma, Cervera, Guissona i Pons.

Cinc per Valls, dels quals tres seran nomenats per l'Ajuntament, un per la Cambra de Comerç, i un altre per la Cambra Agrícola.

Deu per Tarragona, dels quals quatre seran nomenats per l'Ajuntament, dos per la Cambra de Comerç, altres dos per la Cambra de la Propietat Urbana, i dos per la Cambra Agrícola.

3.ᵉ D'un Delegat per cada agrupament d'Accionistes que representi 50,000 pessetes de capital.

Els representants dels Municipis seran nomenats pels Ajuntaments respectius; haurà d'haver-hi un de pertanyent al Consistori, el mandat del qual durarà un bienni. El reste podran ésser persones estranyes a l'Ajuntament i el terme del seu mandat es subordinarà a ço que es disposa en l'art. 7.è, a l'igual que els nomenats per les entitats econòmiques.

Els nomenaments que recaiguin en càrrecs, seran renovats en cessar en el seu exercici.

El President de la Mancomunitat serà President nat de totes les reunions, podent convocar sessions extraordinàries i presidir les ordinàries i extraordinàries. En absència d'aquell, la Junta nomenarà un Vice-president.

La Junta nomenarà un Consell d'Administració compost de dotze individus, als quals serà encomanada la tasca activa del treball. El nomenament de Conseller podrà recaure en persones alienes a la Junta.

Aquest Consell tindrà un President, un Secretari i Vocals.

El Secretari podrà ésser extern al Consell.

Fins que per la Junta general sigui nomenat el Consell d'Administració, actuarà com a tal la Comissió designada en l'Assemblea celebrada a Valls el dia 14 de juliol de 1920, composta dels següents senyors: D. Josep Bonet, de Tarragona; D. Joan de la C. Cuadrada, de Tarragona; D. Josep M.ª Pujol, de Tarragona; D. Manuel Galés, de Tarragona; D. Josep Montserrat Cuadrada, de Valls; D. Francesc Ballester, de Valls; D. Josep Magriñà, de Valls; D. Florenci Mateu, de Sarreal; D. Francesc Xuxlà, de Cervera; D. Pau Batalla, de Cervera; D. Joan Audet, de Pons; D. Ramon Petit, de Guissona.

Art. 5.è *De les reunions i votacions.* — La Junta d'Obres del Ferrocarril es reunirà ordinàriament almenys dues vegades l'any en un dels pobles de la línia; i quan sigui convocada pel President de la Mancomunitat, a Barcelona.

En les reunions de la Junta, així com també en les del Consell d'Administració, intervindrà, representant la Mancomunitat, la persona que aquesta designi per a la direcció tècnica dels ferrocarrils als que aporti algun ajut o respongui de l'explotació.

Actuarà de Comissari-delegat del Consell de la Mancomunitat, no tenint però vot sense abans recabar l'aprovació expressa del mateix Consell per a l'assumpte concret objecte de deliberació. Obtinguda aquesta aprovació, el seu vot serà decisiu quan es tracti de qüestions que puguin afectar a l'administració i explotació del ferrocarril.

En els altres afers el vot del Comissari-delegat de la Mancomunitat, com el dels representants dels pobles, en les reunions generals de la Junta d'Obres, tindrà un valor numèric proporcional a l'aportació relativa de cada entitat al capital d'establiment del ferrocarril.

En les reunions del Consell d'Administració tindrà el mateix valor el vot de cada un dels Consellers presents o representats, prenent els acords per majoria de vots en la forma ordinària, salvant sempre el que disposa el paràgraf segon d'aquest article respecte la intervenció del Comissari-delegat de la Mancomunitat.

Art. 6.è *Reglamentació interna.* — La Junta d'Obres del Ferrocarril formarà el reglament per al seu funcionament anterior i per al regisme del Consell d'Administració, en quant no s'oposi al que queda establert en les presents bases.

Art. 7.è *Reorganització i cessació de la Junta.* — El Consell Permanent de la Mancomunitat es reserva la facultat de disposar, sempre que ho aconsellin els interessos de l'empresa, la reorganització de la Junta d'Obres del Ferrocarril, o la renovació de les persones que la constitueixi, les quals cessaran en tot cas en acabar el període preparatori de la concessió, o sigui en el moment que s'anunciï la subhasta per a l'atorgament d'aquella, sense perjudici d'acordar, en son dia, els Estatuts definitius de l'Associació que hagi d'encarregar-se de la construcció i explotació del ferrocarril.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Notícies i documents

COMUNICACIÓ DE LA CAMBRA DE COMERÇ I INDÚSTRIA DE SARAGOSSA A CASP

Excm. senyor:

La Delegació oficial de la Cambra de Comerç i Indústria de Saragossa a Casp tenen un honor i ensems una veritable satisfacció en retre testimoni de profund respecte i alta consideració a la il·lustre Mancomunitat de Catalunya.

El President honorari d'aquesta Delegació, D. Maximilià Masip Pueyo, portador d'aquest escrit, ha donat compte a aquesta Cambra en junta general extraordinària celebrada el dia 27 de febrer, que la Mancomunitat de Catalunya, pensava fer els estudis del ferrocarril Lleyda-Fraga. Com que aquest assumpte afecta molt directament els interessos econòmics d'aquesta ciutat de Casp, fou acordat per unanimitat que el nostre president honorari D. Maximilià Masip anés en nom i representació d'aquesta Cambra de Comerç amb amplis poders per a posar-se en comunicació amb l'important organisme de la Mancomunitat, al qual es prega amb el major interès que vulgui facilitar de paraula i per escrit al nostre representant, quantes dades sien pertinents per a veure d'aconseguir que el projectat ferrocarril Lleyda-Fraga tingui la seva prolongació fins a Casp, assumpte d'un interès capitalíssim per a l'economia en tots els ordres d'aquesta ciutat, el seu districte i tot el Baix Aragó.

Amb la clara visió de la realitat, sentit pràctic i orientació vers la senzillesa, fugint de procediments burocràtics i expedienteigs que sempre esterilitzen i destorben l'engrandiment dels pobles, característiques en les quals s'inspira aqueixa il·lustre entitat, mercès al qual sistema la seva vida intensa es desenrotlla en un ambient de progrés digne d'imitació i de lloança, preguem ens indiquin el camí a seguir perquè el nostre vivíssim anhel que el ferrocarril de Lleyda acabi a Casp, i tingui aviat caràcters de viabilitat.

Com que és llei mai desmentida que els corrents dels rius marquen als pobles la ruta a seguir per a la seva expansió econòmica, i l'Ebre, que passa tocant la nostra ciutat, ens indica que vers Catalunya ha d'adreçar-se la nostra acció, nosaltres, que no volem variar sinó que complaguts seguirem aqueixa trajectòria, sancionada per la nostra unió interna en la història durant tants anys, pensem en la conveniència extraordinària que les nostres mútues comunicacions es perfeccionin.

La Mancomunitat té la millora importantíssima del telèfon implantada en tots els pobles de Catalunya. Almatret (Lleyda) es troba a uns set quilòmetres en línia recta de Fayon (Saragossa). Tenir el telèfon a Fayon constitueix per aquesta Cambra un desig fervent. Això ens anima a pregar a la Mancomunitat que ens digui si instal·laria el telèfon a Fayon o quins inconvenients poden presentar-se per a aconseguir-ho, forma i manera que, en tal cas, podríem subsanar-los.

Demés dels extrems que de paraula poden ser resolts amb el nostre representant D. Maximilià Masip, president honorari d'aquesta Cambra, demanem a la Mancomunitat, amb el més gran interès, condensi en un escrit el camí a seguir per a assolir els nostres desigs.

I anc que no tenim, certament, cap mena de títol per a adreçar-nos a la Mancomunitat, ni tampoc per a molestar-la amb el nostre prec, la seguretat que tenim en ço que constitueix la seva idiosincràsia : amor al progrés, en tots els ordres i intensificació de la riquesa del país, ens anima a adreçar aquest escrit obligant-nos també a fer-ho, per altra banda, l'interès d'aquest Baix Aragó, suprem ideal que ens mou amb força irresistible.

Molt devotament ofereix aquesta Delegació oficial de la Cambra de Comerç i Indústria de Saragossa a Casp, a la benemèrita Mancomunitat de Catalunya, els seus majors respectes i altíssima consideració.

Casp, 1.r de març de 1921. — El President, Josep Guim.

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

TARRAGONA-PONS

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

Continua l'estudi de la traça en la part topogràfica ja obtinguda.

Es desenrotllen les dades preses al camp per a l'obtenció del plànol topogràfic des de Roda-Milans fins a Pons.

TÀRREGA-BALAGUER

Continua treballant-se en la formació del projecte. Es completen al camp algunes dades sobre l'emplaçament de l'estació de Balaguer i empalme amb el ferrocarril Noguera-Pallaresa.

LLEYDA-FRAGA

Continua desenrotllant-se les dades preses al camp per a obtenir el plànol topogràfic.

REUS-MONTROIG

Es reuneix a Reus el Consell d'Administració de la Junta d'Obres d'aquest ferrocarril.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Comunicar el preufetaire de les obres de nova construcció del camí de Castellbisbal per l'estació del ferrocarril a Martorell, tros primer, trams compresos entre els perfils 1 a 75, 75 a 116, i 116 a 162 del projecte aprovat, que d'insistir en el seu propòsit de renunciar a l'execució de les obres, es procedirà a la rescissió dels respectius contractes, amb pèrdua de la fiança, en virtut de les condicions 2.ª i 6.ª dels referits contractes, i a tenor del que prescriu l'art. 55 del plec de condicions generals per a la contractació d'obres públiques.

Fer-li avinent que aquest acord entrarà en vigor una vegada transcorregut el termini de deu dies a comptar de la data en la qual li sigui comunicat, si no ha manifestat la resolució de prosseguir i acabar els susdits treballs.

— Comunicar al contractista de les obres del camí veïnal de Sant Feliu de Buxalleu a la carretera d'Hostalrich a Sant Hilari, que abans del dia 28 del mes que som ha d'enllestir els treballs d'explanació de tot el camí, l'arranc de 500 metres cúbics de pedra per al seu afermat, i l'esbocinament dels 500 metres cúbics esmentats.

Fer-li també avinent que en aquesta data es considerarà finida una de les pròrrogues parcials acordades pel Consell amb data 21 de juliol últim, i de no complir l'anteriorment prescrit, es procedirà a la rescissió del contracte, amb pèrdua de la fiança.

— Atorgar una pròrroga nova de quatre mesos al D. Vicens Bofill, per a enllestir els treballs de construcció del camí veïnal de Montmany a Figueró.

Deixar en suspens les sancions acordades en concedir la primera pròrroga, sancions que no hauran d'ésser aplicades sinó en el cas de que en finalitzar la nova pròrroga no es trobin els treballs en disposició d'ésser rebuts.

— Rescindir la contracta de les obres de construcció del camí veïnal de Centelles a la barriada de Sant Antoni, a tenor del que assenyala l'art. 52 del plec de condicions generals per a la contractació d'Obres públiques de 13 de març de 1903.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a procedir a la presa de dades per a la liquidació de les obres executades pel contractista, prèvia la recepció d'aquelles.

Designar el senyor Diputat D. Ramon d'Abadal perquè porti a cap aquesta recepció.

— Rescindir la contracta, amb pèrdua de fiança, de les obres de construcció del camí veïnal d'Arenys de Munt a Sant Iscle de Vallalta, d'acord amb el que preveu l'art. 55 del plec de condicions generals per a la contractació d'obres públiques, sense dret per part del contractista a cap reclamació, ni a què se li reconegui com admissible altra demanda que la d'abonament de la quantitat d'obra construïda i rebuda.

Designar el senyor Diputat D. Josep de Calart, per a assistir a la recepció de les obres, amb caràcter definitiu, per a totes les d'explanació i de fàbrica, que estiguin sense acabar, i com a provisional per a les d'aquesta última classe que es trobin completament enllestides, i que seran objecte de recepció definitiva un cop transcorregut l'any de garantia que assenyala el plec de condicions facultatives que regeixen la contracta, segons determina l'art. 66 del plec esmentat.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Aprovar l'acte de fixació de preus d'execució material contradictoris efectuats d'acord amb el que preveu l'art. 48 del plec de condicions generals que hauran

de regir per a l'abonament de l'obra executada i no prevista en la construcció del camí veïnal de la carretera de Vich a Clot a Tavertet per Santa Maria de Corcó, tros primer.

—Aprovar el projecte d'un mur de sosteniment situat en el quilòmetre 9, hectòmetre 5 del camí de Sant Boy de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, el pressupost de contracte del qual és de 14,058'93 pessetes.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar aquests treballs pel sistema d'administració.

Lliurar la quantitat de 3,000 pessetes, a justificar, a favor del Pagador primer de la dita Secció per a atendre les despeses que ocasionarà el començament de les obres.

—Aprovar el projecte de defensa del marge esquerre del riu Besòs per a protecció del terraplè del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, entre els hectòmetres 5 i 9 del quilòmetre 11, el pressupost de contracte del qual és de 14,659'92 pessetes.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar aquests treballs pel sistema d'administració.

Lliurar la quantitat de 4,000 pessetes, a justificar, a favor del Pagador primer de la dita Secció per a atendre les despeses que ocasionarà el començament de les obres.

Designar el senyor Diputat D. Josep Monegal per a assistir a les recepcions parcials dels quilòmetres completament enllestits del camí de Figueres a Terrades, tros de Figueres a Llers, que consideri convenients la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, facultant-se el senyor Enginyer-director per a verificar-les directament en el cas que el Diputat designat es trobés impossibilitat d'anar-hi.

(Sessió del dia 16 de març de 1921.)

Designà el senyor Diputat D. Joan M. Roma per a procedir a la inspecció i, si hi ha lloc, a la recepció definitiva de les obres de construcció del tros primer del camí veïnal de la carretera d'Esparraguera a Manresa a la del Bruch a Manresa, per Marganell.

—Comunicar al contractista de les obres de construcció del camí de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet, amb pont sobre el Besòs, que les obres complementàries l'execució de les quals li fou ordenada per acord del Consell de 24 de novembre últim, en vista d'haver desatès les ordres donades anteriorment en el mateix sentit per la inspecció facultativa de la seva contracta, no solament no són estranyes a aquella, sinó que l'Administració està facultada per ordenar la seva execució, en virtut del que es disposa en l'art. 11 del plec de condicions generals per a la contractació d'obres públiques, i en l'art. 38 de les especials facultatives, i que, quant el tram del camí que resta per executar entre l'estrep de la dreta del pont sobre el Besòs i la carretera de Barcelona a Ribes, queda definitivament acordada la seva segregació de la dita contracta, d'acord amb la resolució adoptada per la Comissió provincial de Barcelona en sessió de 20 de juliol de 1914, i de conformitat amb el que té sol·licitat, entenent-se resoltes en aquest sentit les instàncies que té presentades.

—Aprovar el projecte de construcció d'un mur de contenció en el quilòmetre 2, hectòmetres 3 i 4 de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, pel seu pressupost de contracte de 22,429'99 pessetes, així com els plecs de condicions que han de regir la subhasta, a anunciar tot seguit.

—Concedir al contractista del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga, per Alsina, Moro i Estorn, al de Guàrdia de Tremp a la carretera de Balaguer a la frontera, la pròrroga de tres mesos que sol·licita, en el ben entès però, que no li serà concedida cap altre pròrroga, i que, cas de no tenir enllestides les obres el dia 17 del propvinent mes de juny, data en què acaba la que ara se li concedeix, li serà rescindida la contracta, amb pèrdua del dipòsit.

—Aprovar l'acte de recepció definitiva de les obres de construcció del camí veïnal de Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

CONSERVACIÓ I REPARACIÓ

Aprovà el Consell:

Aprovar els actes de recepció següents:

El de la pedra en gros destinada a la reparació del ferm de la carretera d'Igualada a Santa Coloma de Queralt.

El de la pedra partida per a la reparació del ferm del quilòmetre 1 del camí de Barcelona a Prat de Llobregat.

El de la pedra en gros destinada a la reparació del ferm del camí de Martorell a Vilafranca del Penedès.

El del replanteig del camí veïnal de Mura per Rocafort, Pont de Vilumara i Sant Vicens de Castellet a la carretera d'Esparraguera a Manresa, tros quart, travessia per Sant Vicens de Castellet, i pont sobre el Llobregat, d'enllaç amb la carretera.

El de la definitiva de les obres executades en el camí veïnal d'Olost a la carretera de Prats de Llussanès a Sant Quirze de Besora.

—Comunicar a l'Ajuntament de Sant Pere de Ribes, que va ésser equivocació del peó caminer del camí de Vilanova al dit poble el pintar l'escut de la Mancomunitat en el pont situat a l'entrada de Sant Pere de Ribes, ja que aquesta Corporació no es pot fer càrrec de la conservació d'una via que no reuneix les condicions de solidesa per al trànsit rodat.

—Comunicar a l'Alcalde de les Bordes que després d'efectuada la recepció definitiva del camí veïnal de Les Bordes a la carretera de Balaguer a la frontera, s'incautà l'Estat del camí, i per tant, a ell correspon la seva conservació.

—Comunicar a l'Ajuntament d'Almatret que, tant bon punt les brigades volants hagin acabat els seus treballs en els camins que precedeixen als del seu terme en l'ordre de preferència assenyalat pel Consell, es traslladarà una d'elles a Almatret per a apariar-ne els que li interessen.

—Ordenar a la Secció de Caixa que s'incauti de la quantitat de 100 pessetes que D. Miquel Biosca ha satisfet en concepte de indemnització per als danys i perjudicis que el seu aute ocasionà en el quilòmetre 1, hectòmetre 8, de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat.

—Assenyalar un termini de seixanta dies, a partir del següent en què aparegui l'anunci corresponent a la *Gaceta de Madrid*, per a la presentació de reclamacions contra la devolució de la fiança constituïda per respondre dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Martorell a Vilafranca del Penedès, quilòmetres 1 a 80, fent avinent que si no se'n formula cap, restarà anul·lat el resguard expedit per la Caixa de la Mancomunitat avui extraviat, i es retornarà al contractista dels treballs esmentats, l'import de la fiança.

—L'apariament provisional dels desperfectes ocasionats per les avingudes dels rius Ripoll i Besòs en els quilòmetres 8-10 i 11, del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, per un import de 1,992'34, 1,969'87, 1,977'36 i 1,984'85, segons divisió en pressupostos parcials.

— La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 11 de la carretera de Vich per Roda, a empalmar amb la de Vich a Olot, per un import de 1,974'15 pessetes.

— La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 11, per un import de 1,982'18 pessetes.

— Adreçar un ofici a la Delegació d'Hisenda de la província de Barcelona, indicant-li que la quantitat de 9,195'30 pessetes que li va ésser lliurada pel Pagador de la *Jefatura* d'Obres públiques, import del pressupost d'exhauriments per a la cimentació del viaducte sobre el Torrent del Llop, en el camí veïnal de Sant Esteve Sesrovires a la carretera de Madrid a França, l'ha de percebre la Mancomunitat.

— Consultar a la Direcció General d'Obres públiques, si correspon pagar a l'Estat l'import líquid total de les certificacions expedides que puja a 9,154'12 pessetes, o bé si solament l'import del 25 per 100, que ascendeix a 2,288'52 pessetes.

— Aprovar el Projecte de Bases per a la concessió i distribució de subvencions amb destinació a l'arranjament i millora de camins rurals, existents a la província de Lleyda, i anunciar seguidament, amb subjecció a aquelles bases, la celebració de l'oportú concurs.

— Comunicar als Municipis de Coll de Rat, Vilach, Estorn, Alinyà, Oden, Almatret, Freixanet, Mur, Espot, Arròs, Vilà i Serch, que encara que segons la base 6.ª de les que serviren per al concurs de l'any passat l'apariació dels camins per ells sol·licitada té preferència en igualtat de circumstàncies sobre els camins que s'acordi arranjar en virtut del concurs que es celebrarà aquest any, se'ls avisa la convocatòria d'aquest perquè, si ho estimen convenient, renovin llurs instàncies, millorant la cooperació oferta, per tal d'assolir lloc preferent entre els concursants de nou, entenent-se que de no fer-ho així es considerarà no obstant que mantenen els auxilis que tenen oferts i, de conformitat amb ells, es verificarà pel Consell l'ordenació de preferència i distribució de treballs per a l'arranjament dels camins, dintre el propvinent any econòmic.

— Comunicar als Municipis d'Olius, València d'Aneo, Jou, Unarre, Son, Sorpe, Guils i Castellà la celebració del nou concurs perquè puguin presentar, si ho estimen convenient, noves sol·licituds, ja que les que cursaren l'any passat no pogueren ésser tramitades per mancar-los-hi la pòlissa de la Mancomunitat.

— Comunicar als Municipis d'Albagés, Soses, Mayals, Seu d'Urgell, Baent, Llanera, Les Bordes, Les, Almenar i Granyanella, la celebració del nou concurs perquè puguin, si ho estimen convenient, presentar noves sol·licituds, ja que les que cursaren l'any passat no pogueren ésser tramitades per mancar-los-hi certificat d'estar al corrent de pagaments amb la Diputació de Lleyda.

— Comunicar als Municipis de Tahus, Guardia de Seo i Noves, la celebració del nou concurs, perquè puguin, si ho creuen convenient, presentar noves sol·licituds, ja que les que cursaren l'any passat no pogueren ésser tramitades per mancar-hi la pòlissa de la Mancomunitat i el certificat d'estar al corrent de pagaments amb la Diputació de Lleyda.

— Comunicar als Municipis de Vilanova d'Alpicat i Sapeira la celebració del nou concurs perquè puguin presentar, si ho creuen convenient, noves sol·licituds, ja que les que cursaren l'any passat no pogueren ésser tingudes en compte per manca de tots els documents que s'exigien en les bases de la convocatòria.

— Donar-se per assabentat de les manifestacions de l'Enginyer-director Sr. Turell, qui donà compte al Consell de què per virtut del nou Reglament de Policia i Conservació de Carreteres i camins veïnals, aprovat per R. D. de 29 d'octubre de 1920 i entrar en vigència el dia 1.r de gener últim, correspon a la Direcció facultativa d'Obres públiques de la Mancomunitat la tramitació de denúncies i imposició de multes quan pertanyin per infraccions al susdit Reglament, conforme a la disposició aclaratòria donada per la Direcció general d'Obres públiques del Ministeri de Foment en 12 del mateix mes de gener. Amb aquest motiu exposà al Consell la conveniència de què per a auxiliar-lo, i en quant sigui pertinent assessorar-lo, en la tramitació de denúncies i pràctica de les diligències que calguin, sempre que ho estimi necessari, sigui designat un lletrat de les Seccions administratives de la Mancomunitat. I designar, de conformitat amb la referida proposta, el Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, D. Carles Soldevila.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració la inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1, 2, 3 i 4, i hectòmetres 1 a 6 del quilòmetre 5, de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, per un pressupost de 1,122'12 pessetes, a lliurar a favor del Pagador corresponent.

(Sessió del dia 16 de març de 1921.)

Pendre esment de les manifestacions de l'Enginyer-director, Sr. Turell, referents a què s'han presentat al Jutjat de Castellbisbal algunes reclamacions per deutes de jornals i materials contra el Director de la Cooperativa Econòmica, D. Joaquim Servent, amb motiu dels treballs de proveïment de pedra en la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 1 a 10, per ço que demanà al Consell, i aquest li atorgà, autorització per a fer remesa al Jutjat, cas de produir-se el corresponent requeriment, de la quantitat que pels esmentats treballs tingui pendent de cobrament el referit Sr. Servent, per tal que la dita Autoritat judicial, o la que en dret correspongui, liquidi en ço que abasti, els deutes que aquell ha contret amb motiu dels susdits treballs.

— Comunicar a l'Alcaldia de Vilanova de la Muga que tant bon punt con la corrent del riu ho permeté, es procedí a l'arranjament dels desperfectes que es produiren amb motiu de l'última avinguda en el camí de Peralada a Vilanova de la Muga, i que, quant a les obres de defensa del referit poble, que sol·licita, es creu convenient esperar el resultat de les gestions que es realitzen, a fi que tots els pobles interessats en l'endegament del riu Muga arribin a un acord i pugui procedir-se a la realització d'un pla orgànic i projecte de conjunt de tots els trams del riu on convingui fer obres de defensa i no limitar-ho a una sola població, com en principi es pretenia, per considerar que no se n'obtindrien resultats pràctics.

— Constestar les instàncies de l'Ajuntament d'Agullana sol·licitant una subvenció per a l'arranjament dels camins carreters existents dins el seu terme municipal i, especialment, per a la construcció d'un pont baden en el lloc conegut per «Pas de l'Estrada» sobre el riu Llobregat, en el sentit que no pertany l'accedir a la seva petició, per no figurar les obres demanades en el pla general de vies de comunicació, ni tampoc en cap relació de camins als quals els ha estat concedida subvenció per virtut de concurs, ni haver-hi partida adequada en el Pressupost vigent.

— Trametre a l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, contestant la seva instància fent remarcar a la Mancomunitat el perjudici que porta a la sanitat de les serres del Tibidabo la formació de grans dipòsits de pols en les vies que la travessen, les extenses raons i

manifestacions contingudes en el dictamen de la Secció, fent-li avinent també els bons propòsits que sempre ha tingut la Mancomunitat de posar aquelles vies en les millors condicions possibles de viabilitat, i fent-li avinent les dificultats en què sempre ha topat per la resistència que hi oposen els propietaris colimitants amb les referides vies, i pregant-li a l'ensems que faci tot el que d'ella depengui a fi que pugui arribar a ésser un fet la realització de les millores que la Mancomunitat es proposa fer-hi.

— Contestar la instància signada per diversos propietaris i estiuejants de Vallvidrera, protestant de l'estat en què es troben els camins construïts a les serres del Tibidabo i Vallvidrera, en sentit que són fora de raó les queixes contra la Mancomunitat, per quant per part d'ella s'han fet totes les gestions necessàries per a millorar degudament el camí de Vallvidrera a la carretera de Gràcia a Manresa, havent fins i tot començat l'any 1918 les obres per realitzar aquesta aspiració, les quals, contra la seva voluntat, van haver de suspendre's per l'oposició persistent i irreductible d'alguns propietaris colimitants.

— Segons dictamen de la mateixa Secció segona d'Administració, comunicar a l'Alcaldia de Massarach que, atenent la seva petició, s'ha procedit ja a l'arranjament dels desperfectes ocasionats pels últims aiguats en el camí de Figueres a Sant Climent Sassebes, quilòmetre 7.

—De conformitat amb el dictamen de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, comunicar a l'Alcaldia de Cornellà, en vista del seu ofici denunciant que el peó del camí del dit poble a Sant Feliu de Llobregat llençà terres dintre la vall pluvial del Municipi, que s'han donat al referit peó les ordres oportunes perquè no tiri les terres procedents del camí a la vall pluvial esmentada i que extregui les que hi havia tirat abans.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

ARBRAT

Aprovà el Consell:

Comunicar a l'Ajuntament de Montmeló, que havent fet tardanament la seva demanda de plantació d'arbres a la carretera de Montmeló a la de Granollers a Masnou, sols es podria atendre si volgués contribuir-hi pagant les despeses d'obertura dels clots, o bé fer-ho ell directament, atenent-se a les indicacions tècniques; subministrant-li la Mancomunitat els arbres i satisfent les despeses de transport fins al camí de Montmeló.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

Notícies i documents

El dia 4 del present mes de març es verificà la inspecció, als efectes de la recepció i remesa a l'Estat, del camí veïnal de Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell, amb assistència del Diputat provincial D. Miquel Roger, Enginyer-cap d'Obres públiques de Girona D. Josep C. de Ucelay, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, Enginyers-encarregats de l'Estat i Mancomunitat respectivament D. Josep March i D. Ramón Compte; i contractista del susdit camí D. General Solé.

Així mateix tingué lloc el dia 11 la inspecció de les obres del camí veïnal de l'estació del ferrocarril de Lleyda a Torrelameo per Corbins, tros primer, als efectes de la seva recepció i remesa a l'Estat per a la conservació del mateix, amb assistència del Diputat provincial D. Marià Jaques, Enginyer-cap d'Obres públiques de Lleyda don Alfons Benavent, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell, Enginyer-encarregat don Josep Oriol, i contractista de les dites obres D. Josep Pujol.

— El dia 21 del corrent mes tingué lloc el reconeixement, als efectes de la recepció, de les obres executades del camí veïnal de Sant Iscle de Vallalta a Arenys de Munt, el qual contracte ha estat rescindit per acord del Consell Permanent de data 9 del corrent, amb assistència del Diputat provincial D. Josep Caralt, en representació de la Mancomunitat; D. Blas Sorribas, Cap d'Obres públiques de l'Estat; Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell; Enginyers-encarregats per part de l'Estat i Mancomunitat respectivament, Srs. Sans i Lagarde, i el contractista de les dites obres Sr. Robert.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Concedir la gratificació de 250 pessetes a D. Pere Pedrosa, mosso flequer de la Casa Hospici de Girona, amb càrrec al cap. 8, partida, 4, del pressupost de la dita Casa, tal com proposava la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència d'aquella província.

— Gratificar els Srs. D. Josep Monzon i D. Josep Samitier, amb 900 pessetes cada un, a càrrec de la quantitat sobrant del cap. 1.r, «Atencions generals», del Pressupost vigent, tal com proposava la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda.

— Aprovar les bases provisionals proposades pel referit Consell de Pedagogia per al règim docent dels Establiments de Beneficència a càrrec de la Mancomunitat, en la forma següent:

1.a El Consell de Pedagogia queda encarregat d'estudiar, adjuntant-se tots els elements que cregui necessaris, el problema general de l'ensenyament de Beneficència a Catalunya, comprenent tots els infants que han d'ésser objecte de l'assistència pública, molt especialment els anormals d'ambdós sexes : cecs, sords-muts, i tota mena de defectius.

2.a Mentre no s'hagi marcat un pla de conjunt per atendre d'una manera global l'ensenyament de Beneficència a Catalunya, els problemes que s'ofereixen es resoldran dintre de cada Casa a base de les possibilitats amb què compti i d'acord amb les normes següents:

a) Les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència tindran en absolut al seu càrrec el règim ordinari de les Escoles dels dits Establiments, responent, per tant, del seu funcionament dintre les condicions que vinguin previstes.

b) Tot el que signifiqui modificació del que figura actualment establert en les dites Escoles, ja sigui en el personal, distribució de graus, material, reforma de locals, etc., no podrà ésser executat per les Juntes sense informe previ del Consell de Pedagogia. En les Cases de Beneficència de Barcelona l'informe del Consell de Pedagogia serà suplert pel de la Ponència mixta que funciona a l'efecte.

c) Quan s'hagin de dur a terme reformes, la iniciativa de les quals correspongui al Consell de Pedagogia, es constituirà per dictaminar sobre elles, i en els llocs on no funcioni, una Ponència mixta que presidiran el senyors President del Consell de Pedagogia i President de la Junta de Govern que correspongui i serà integrada per dos membres de la mateixa Junta i dos del Consell de Pedagogia. Aquesta Ponència, un cop constituïda, tindrà caràcter permanent.

Aquest acord haurà d'ésser comunicat a la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, molt especialment, perquè serveixi de contestació a les observacions que feia i de norma de funcionament.

— Vista la instància presentada per la Superiora de les Filles de la Caritat del Refugi-Bressol de la ciutat de Girona, exposant que des de 1.r d'octubre de 1913 la Diputació d'aquella província venia sostenint dues Filles de la Caritat amb les mateixes condicions que les establertes per la presó correccional, i, com sia que pel traspàs dels Serveis de Beneficència a la Mancomunitat no ha estat rebuda pel Refugi-Bressol la quantitat amb què venia essent subvencionada la institució, pregant que aquesta Corporació vulgui continuar la referida bona obra, de conformitat amb la proposta de la Ponència del Servei:

Concedir la subvenció que s'interessava, consistent en sostenir dues Filles de la Caritat en el Refugi-Bressol de la ciutat de Girona, mitjançant el pagament mensual, a comptar del dia 1.r d'abril proppassat, de la quantitat de 10 pessetes mensuals per vestir i 1'50 pessetes diàries per menjar, per cada una d'elles, amb càrrec a la partida 75 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

Concedir una subvenció a la Rvnda. Mare Superiora de les Germanetes dels Pobres de la ciutat de Girona, consistent en la quantitat de 360 pessetes, amb càrrec a la partida 75 del Pressupost vigent, en concepte d'auxili per les despeses dels pobres recollits en aquella casa.

— Que quedi sobre la taula, per sa deliberació definitiva en una altra sessió, una proposta del Conseller-Ponent dels Serveis de Beneficència, referent a l'aprovació del projecte formulat pels Arquitectes Srs. Masó i Pericas, de la primera etapa de construcció d'una Clínica d'Observació i Hospital per al tractament de malalties mentals en la finca «Torre Ribera», que comprèn les obres d'urbanització i sanejament de l'expressada finca.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

Notícies i documents

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

LLEYDA

A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència hi assistiren els Vocals Srs. Solé, Pereña, Florensa, Vicens i Izquierdo, sota la presidència del senyor Canonge Dr. Cortecans, i es resolgueren els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, prenent-se els següents acords:

Contestar una comunicació de l'Alcalde de Monrós preguntant si estava asilada a la Misericòrdia Josepa Palau Sanmartí.

Trametre llibretes d'alletament a l'Administrador de la fillola d'expòsits de Tremp amb l'encàrrec de què en trametre una a l'Alcalde de Durro per al bessó Ramon Bardají.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Josep Prat Pons, de Cervera, impedit per al treball.

Concedir les pensions d'alletament sol·licitades per Josep Solans Palmes, d'Almacelles, i Carles Mir, d'Alcarraç, per als fills bessons llurs.

Concedir 100 pessetes per a despeses d'enterrament de l'infermer de l'Hospital Ramon Pérez Garcia.

Trametre a la Junta de Govern dels Establiments de Girona la certificació facultativa expedida pels metges de l'Hospital, perquè faci l'expedient de reclusió de l'asilat Eduard Cortada Mercadé.

Acceptar la donació feta a la Junta pels hereus de D.a Rosa Aixut consistent en una peça de terra de tres jornals i quatre porques de la partida de Grañena per a destinar les rentes en forma determinada als malalts de l'Hospital.

Aprovar les següents factures : Joan Tapiol, per llenya pel forn, 308'05 pessetes; Casa Dalmau i Oliveres, medicaments, 517'05; Hartmann i C.a, medicaments, 653'60; Jaume Calvo Marceri, medicaments, 6; Josep Carnicer, medicaments, 25; Marian Abadias, queviures, 6'75; Francesc Cuspinera, reparacions, 45; Magatzems generals de vidres i metalls, S. A., 655; Joan Balasch, material obres, 58'50; Teresa Pasquet, material obres, 175; Domènech Roch, material obres, 275; Teresa Grau, material obres, 292; Larrosa germans, material obres, 115; Josep Claramunt, material obres, 34; Antoni Vives, material obres, 8 pessetes.

Aprovar els comptes de despeses fetes per al sosteniment dels asils durant el mes de març, que importen: els de la Casa de Misericòrdia, 10,065'25 pessetes; els de la Maternitat, 6,209'33 pessetes, i els de l'Hospital, 4,814'08 pessetes.

I que tots els asilats que es morin a la Casa de Misericòrdia se'ls faci enterrament en la forma que es detalla en l'acte del dit dia.

— El dia 9 del mes de març de 1921 es va reunir la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència presidida per D. Josep Maria Vicens, que es Vocal que en torn d'edat li correspon, per absència dels senyors President i Vice-president, assistint els Srs. Pereña, Izquierdo, Solé i Cúrria, prenent-se els següents acords:

S'admet a la Casa de Misericòrdia a Jaume Coromines, de Seu d'Urgell, i Anna Pagès Coll, d'Alàs.

Trametre a resolució del Consell Permanent de la Mancomunitat l'expedient d'afillament de l'expòsita Amàlia Miquela núm. 876, sol·licitat per Josep Perecamps i Filomena Puigdellívol, veïns de Sarrateix, informat en sentit que pot concedir-se mitjançant la condició que els afillants dotin amb 150 pessetes a l'afillada.

Autoritzar l'adquisició de medicaments per a l'Hospital per un valor de 690 pessetes.

Nomenar caixista de la impremta de la Casa de Misericòrdia a Joan Gassió Sagarra.

Concedir permís per a casar-se als expòsits Gregori Torres, núm. 5,601, i Trinitat Torres, núm. 4,476.

Expedir una certificació referent a l'assentament del registre de la Maternitat del veí de Barcelona Joan Tugues.

Adjudicar el subministre dels articles necessaris per

a les atencions dels asils durant el pròxim trimestre en la forma següent:

El de mongetes, a D. Fèlix Vallverdú, a 70 pessetes l'hectolitre.

El de patates, a D. Andreu Cemelis, a 20 pessetes el quintà mètric, i al mateix senyor el de la sal, a 8'75 pessetes els 100 quilos.

El de carn de xai, a D. Ermengol Agelet, a 3'45 pessetes quilo, i el de carn de vaca a D. Tomàs Grau, a 2'50 pessetes.

El de bacallà, a D. Hipòlit Bielsa, a 2'25 pessetes quilo.

El d'arròs i sucre, a D. Carles Bellmunt, a 0'55 i 1'50 pessetes quilo.

El de xocolata, a D. Josep Quadrat, a 3'20 pessetes quilo, i al mateix senyor el d'espècies i safrà.

El d'arengades, a D. Josep Claramunt, a 4'64 pessetes el cent.

El de carbó galleta, a D. Fidel Sabal, a 199 pessetes tona.

El de vi, a D. Ramon Recasens, a 0'30 pessetes litre, si de l'anàlisi resulta ésser de bona qualitat.

El de llet, a D.ª Gertrudis Vendrell, a 0'50 pessetes litre, i amb la condició de rebaixar-lo si baixa el preu de plaça.

Trametre al Consell Permanent de la Mancomunitat la plantilla de personal dels Establiments de Beneficència feta de conformitat amb la reorganització de serveis acordada i ajustada a les consignacions del pressupost aprovat per l'Assemblea, per a ésser ratificats els nomenaments, i expedir els interessats els títols corresponents.

— La Junta de Govern dels Establiments de Beneficència reunida el dia 14 de març de 1921, sota la presidència del Sr. Rvnd. D. Josep Cortecans, amb assistència dels Vocals Srs. Florensa, Vicens, Izquierdo i Solé, va pendre els acords següents.

Interinament es resolgui pel senyor Conseller-ponent dels afers de Beneficència, la petició que se li va adreçar perquè volgués gestionar fossin admesos a l'Escola de Sords-muts els pobres de Lleyda que ingressin a la Casa de Misericòrdia els nens Lluís Albarado i Josep Carné, on reberan instrucció a càrrec de la germana de la Caritat Sor Basília Buisan, especialitzada en l'ensenyament dels dits anormals.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Felip Castillo, d'Artesa de Lleyda, per a la seva filla orfe de mare.

Com a resultat de l'anàlisi de mostres de vi, fetes pel senyor Apotecari de l'Hospital, s'adjudica el subministre del dit article a D. Ramon Recasens pel trimestre vinent.

Admetre a la Casa de Misericòrdia el veí de Lleyda Babtista Palomera Arnau, i el del poble d'Alamús Josep Bosch Ticó, impossibilitat per al treball.

Aprovar els següents comptes, que es pagaran amb càrrec als capítols corresponents del pressupost de despeses dels respectius Establiments : De l'administrador de la fillola d'expòsits de Sort de 75'50 pessetes, import de les despeses de viatge de conducció a la Maternitat de l'expòsit núm. 20; de la casa Jerònim Martí, de Barcelona, de 363 pessetes, import de materials de pintura per a la Casa de Misericòrdia; de Jaume Rovira, per la roba que ha facilitat a la Casa de Misericòrdia, que importa 383'65 pessetes; de Dolors Capdevila, de 180 pessetes, per 1,500 rajoletes emprades en les obres del pavelló de vells, i de la societat Geloneh i C.ª de 85, pessetes, import dels transports d'oli a la Casa de Misericòrdia.

Donar mercès a la Cooperativa Gremial, S. A., per l'acte de generositat amb què va afavorir els pobres de la Casa de Maternitat el dia 11 del corrent mes.

— A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència del dia 21 de març de 1921, que presidí el Conseller de la Mancomunitat de Catalunya D. Romà Sol Mestres, assistiren els Srs. Florensa, Cortecans, Pereña, Vicens i Izquierdo.

Es varen resoldre tots els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, que són els següents:

Admetre a la Casa de Maternitat als orfes de mare Josep i Marian Estadella Costa, de Preixana.

Aprovar els comptes de despeses fetes durant el mes de febrer per al sosteniment dels asils, que importen 9,902'65 pessetes els de la Casa de Misericòrdia; 5,866'42, els de la de Maternitat, i 4,903'45, els de l'Hospital.

Queda assabentada la Junta de què l'Assemblea de la Mancomunitat aprovà en la reunió del dia 24 de febrer un pressupost extraordinari de despeses dels Establiments de Beneficència de Lleyda, que importa 27,750 pessetes, i unes transferències de crèdit corresponents a la Casa de Maternitat, per 8,150 pessetes.

Aprovar les factures de D. Joan Tapiol per llenya que facilità per al forn de la Casa de Misericòrdia que importen 1,122'54 pessetes.

Aprovar la distribució de gratificacions que disfrutaran l'any vinent els asilats de la Casa de Misericòrdia que treballen als tallers del susdit Establiment.

Reunir-se en sessió extraordinària el dia 25 per a tractar del projecte d'aportament a la Beneficència de la col·laboració pública que presentaren els Srs. Pereña i Florensa, a proposta d'aquest últim.

TARRAGONA

Sessió del dia 1.r de març. — S'autoritzà el matrimoni de l'expòsita Catarina Marca Carrillo, de Sant Carles, sempre que els antecedents del contraent, que no aporta la sol·licitant, sien favorables.

Foren concedides provisionalment les pensions d'alletament sol·licitades per Domènec Porqueres, de la Morera, i Joan Monseny, de Solivella, les que es convertiran en definitives quan els interessats justifiquin, ultra la pobresa, la impossibilitat del treball dels pares sol·licitants.

Accedir a l'ingrés dels nens Esteve, Rosa i Maria Clavé Planas, de Vilaseca, fills de Joan Clavé, per haver justificat les condicions exigides.

La Junta quedà informada d'haver-se possessionat del càrrec de metge oto-rino-laringòleg de l'Establiment el Dr. D. Lluís Torrens, pel que fou nomenat, acceptant els oferiments que tingué la bondat de fer a la Junta de prestar gratuitament tan important servei.

Per a donar més regularitat i exactitud a les reunions de la Junta, s'acordà que d'aquí en endavant tinguessin lloc cada segon i quart dimarts del mes, a l'hora que designés el senyor President, segons l'època de l'any, sense perjudici de celebrar-ne d'extraordinàries si les circumstàncies així ho exigeixen.

GIRONA

Sessió del dia 11 de març de 1921. — Amb assistència del senyor President D. Agustí Riera, i del Vocal senyor D. Jaume Sagrera, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

S'aprovà l'acte de la sessió anterior.

Es concediren les següents pensions d'alletament : a D. Joan Mont, de Perelada, per a un seu fill bessó; a D. Francesc Bernades, de Ribes de Fresser, per a la seva filleta Margarida; a D. Joan Martra Noguer, de La Sellera, per al seu fillet Lluís; a D. Ramon Llagostera,

de Santa Pau, i a D. Vicens Barnada, de Cassà de la Selva, per a uns seus fillets bessons.

Es denegà la que demana En Salvador Pujadas, de Brunyola.

Fou concedit a Bonaventura Vidal, a la seva muller Juliana Pelagós i al seu fill Carles, l'ingrés a la Casa de Misericòrdia.

S'aprovà el compte de les obres que ha realitzat, en el pavelló de dones del Manicomi de Salt, En Pere Simon, l'import del qual és de 581'45 pessetes.

El senyor President donà compte del donatiu de 1,250 pessetes que per a millores no consignades en Pressupost li ha estat remès per la Junta Benèfica Provincial, i s'acordà donar les gràcies pel mateix.

A proposta de l'Administració, s'acordà demanar al Consell Permanent la provisió de la plaça d'escrivent del Manicomi de Salt.

I no havent-hi altres afers a tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió del dia 23 de març de 1921. — Assisteixen a la mateixa els següents senyors : D. Agustí Riera, President; D. Jaume Sagrera, D. Josep M.ª Pérez Xifra, D. Josep Morera i D. Leopold Cànovas.

Fou llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

A instància de Clara Tarré Gotarra, de Llagostera, es concedeix l'ingrés a la Casa de Misericòrdia a la seva germana Concepció.

S'acordà abonar el didatge d'un fill de Benet Canalias Ponts, veí de Ridaura.

S'accedí a què les expòsites Anna Pineda Urús i Teresa Vila Martí continuin, per temps indefinit, en poder de les seves dides respectives, Emília Juventeny, esposa de Pere Nadal, de Sant Julià de Ramis, i Dolors Blanquera, esposa de Pere Baus, de Salt.

S'acordà treure a concurs el proveïment dels articles combustibles, de neteja i queviures que necessitin els Establiments durant els mesos d'abril, maig i juny.

S'aprovà un compte de reparacions realitzades per D. Pere Simon a la Casa de Misericòrdia, important 522'30 pessetes. Igual acord recaigué en els presentats per la Intervenció referents a la instal·lació de llum elèctrica i a material d'oficina de la dita dependència, important, respectivament, 170 i 462'05 pessetes.

I no havent-hi altres afers a tractar s'aixecà la sessió.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Vista la comunicació tramesa per D. Lluís Sayé, i de conformitat amb el dictamen raonat de la Secció primera d'Administració, visat pel Conseller-ponent don Agustí Riera, deixar sense efecte l'acord pres en sessió de 30 de desembre darrer, aprovant dues factures de l'Institut de Biologia i Sueroteràpia de Madrid, per cent dosis de vacuna antitífica, important en junt 300 pessetes; i aprovar, en canvi, una nova factura presentada pel propi Institut, amb data 22 de febrer últim, important 120 pessetes per les mateixes cent dosis de vacuna antitífica, rebaixades de 190 pessetes en virtut de les gestions practicades pel Servei de Sanitat. Havent de fer-se efectiu aquest nou compte amb càrrec a la partida 83 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

Designar el senyor Diputat D. Lluís Ysamat, perquè, junt amb l'Arquitecte D. Joan Rubió i Bellver, procedeixi a la recepció provisional del muntatge de la calefacció en el Dispensari anti-tuberculós del carrer de Radas.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

Notícies i documents

PALUDISME

Estan preparant-se els plans de la campanya profilàctica antipalúdica que el Servei porta a terme en els nuclis més intensos dels diversos fogars palúdics de Catalunya.

Atesa l'especial significació que té el naixent focus del Prat del Llobregat, i després d'un acurat estudi previ de l'estat actual del paludisme en aquell lloc fet pels tècnics del Servei, i davant de la probable marxa invasora que de no ésser combatut seguiria, la Comissió de Sanitat, en la seva darrera sessió, acordà atendre d'una manera preferent la qüestió del paludisme, al qual efecte es fan gestions prop dels propietaris dels terrenys on es conrea l'arròs perquè cooperin econòmicament a l'obra que el Servei de Sanitat s'ha imposat.

TIFOIDEA

Apurant l'estudi detallat fet amb motiu de l'epidèmia tifòdica de la tardor passada a Pont de Vilumara, s'han realitzat dos nous viatges pels tècnics del Servei. En un d'ells foren acompanyats pel geòleg Mn. Faura, a fi de cercar lloc on poder trobar una deu d'aigua que subministri aigua pura al poble.

També s'han practicat nous anàlisis bacteriològics de les aigües de les diverses fonts de la població.

Amb tal de plantejar-se amb tota la generalitat possible el problema a resoldre de les epidèmies hídriques a Catalunya, s'han començat a cursar als Alcaldes i Metges de tots els pobles una detallada enquesta per a aconseguir reunir el major nombre d'elements.

S'han subministrat, a petició de l'Ajuntament de Figueres, cinquanta dosis de vacuna antitífica polivalent. A l'Ajuntament de Mollet, un altre lot de cent dosis completes de vacunes de la mateixa classe. S'ha tramès un article de propaganda de la vacuna per la publicació en un periòdic de Figueres, i es facilitaren instruccions als facultatius encarregats per a la deguda aplicació.

TUBERCULOSI

El dia 18 de març va tenir lloc la inauguració oficial del primer Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, situat en el cor del districte VII de Barcelona, el més castigat per la infecció, en el carrer de Radas, núm. 27, Poble Sec.

Hi assistiren representants de les autoritats i un nodrit concurs de metges i dames infermeres.

Després d'una detinguda visita als diversos departaments del local, els invitats s'aplegaren en el saló destinat a conferències, on tingué lloc la cerimònia inaugural amb unes paraules del Dr. Pittaluga, Director del Servei de Sanitat, glossant la significació de l'obra que s'anava a començar, a les que va seguir unes notes que s'insereixen a continuació, llegides pel Dr. Sayé, Cap del nou Servei. Després, el Dr. Léon Bernard, catedràtic d'Higiene de París, expressament invitat per la Mancomunitat per donar tres conferències sobre la lluita antituberculosa, explanà la segona parlant de l'organització de la lluita antituberculosa.

Posà fi a l'acte el President de la Mancomunitat

amb un breu parlament, fent ressaltar l'atenció que aquesta presta a les coses que fan referència a la salut del poble.

— El Prof. Léon Bernard, catedràtic d'Higiene de la Facultat de Medicina de París, va donar, a més de la conferència inaugural del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, altres dues conferències, una d'elles parlant dels «Fonaments científics de la lluita antituberculosa» al gran amfiteatre de la Facultat de Medicina, i l'altre sobre «El paper del metge en la lluita contra la tuberculosi», professada a l'Institut d'Estudis Catalans. Les tres conferències seran publicades en el llibre-report dels treballs del Servei.

— El Dr. Pittaluga va donar el dia 20 de març, davant de la quasi totalitat dels metges del partit judicial d'Igualada, una conferència en el local de l'Ateneu Igualadí parlant sobre «Política social i política sanitària».

— Expressament invitat pel Claustre de la Facultat de Medicina de Madrid, el Dr. Sayé, Director del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, va professar en l'edifici de San Carlos de la Real Academia de Medicina, una sèrie de conferències que versaren sobre «Fonaments anatomo-patològics per la interpretació clínica i radiogràfica de la tuberculosi del pulmó».

DISCURS DEL DR. D. LLUÍS SAYÉ

EN LA INAUGURACIÓ OFICIAL DEL PRIMER SERVEI D'ASSISTÈNCIA SOCIAL DELS TUBERCULOSOS

La Mancomunitat de Catalunya va començar la seva obra sanitària fa ja sis anys, quan En Prat de la Riba, escoltant les suggestions d'En Pi Suñer, d'En Fargas i d'En Pittaluga, va fundar el Servei tècnic del Paludisme sota els auspicis de l'Institut de Ciències. Aquest organisme tenia una missió precisa : investigar la significació de l'endèmia palúdica i de les mesures més convenients per a combatre-la. Es començava així a recollir una informació sobre l'epidemiologia general a Catalunya, i l'exploració que anava fent el Servei sobre els diferents problemes de la nostra Higiene pública va convèncer al Dr. Pittaluga que era necessari estendre l'acció del Servei a la previsió de les grans endèmies que sofrim a Catalunya. En proporció inadequada a les malalties d'origen hídric per la tifoidea i altres i a la tuberculosi. L'Institut de Ciències va aprovar aquesta proposició que el Dr. Estadella, aleshores Ponent de Beneficència i Sanitat, va fer seva. Aleshores, en 1918, se'm va encarregar el problema de la tuberculosi a Catalunya. Un any després, en 1919, vaig comunicar al Tercer Congrés de Metges de la Llengua catalana el seu resultat, i com a conclusió vaig proposar a l'Institut de Ciències, i després a la Comissió de Sanitat, un projecte de lluita antituberculosa a desenrotllar en cinc anys i quin primer element era el Servei que avui inaugurem.

Durant aquests anys l'ajuda que he merescut dels Drs. Pittaluga, Pi Suñer, Bofill i Pitxot i dels membres de la Comissió de Sanitat Drs. Nubiola, Turró, Salvat i Estadella, i d'una manera principalíssima del Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat Dr. Agustí Riera, i del Sr. Puig i Cadafalch, que en totes les ocasions ha tingut per mi la paraula més encoratjadora i plena de realitat, m'ha fet sentir més gran encara la responsabilitat del meu intent i m'ha sostingut en el mateix malgrat compendre que sobrepassava a les meves forces. Permeteu-me que els hi endreci en aquest moment l'expressió de la més profunda gratitud.

Els elements que he cregut que havien d'ésser la base de l'orientació a seguir, són:

1.r Les dades epidemiològiques.
2.n Els mitjans econòmics de què disposàvem.
3.r L'estat d'esperit de l'opinió pública envers aquestes qüestions.

Les dades epidemiològiques. — Avui la profilàxia contra la tuberculosi té una base rigorosament científica d'aplicació social amb normes cada vegada més precises i segures : ho heu sentit molts de vosaltres en escoltar la paraula de l'il·lustre Professor que ens acompanya. Avui sabem que el principal causant de la tuberculosi és l'home tuberculós que escup o elimina bacils virulents; sabem que el tuberculós és tant més perillós per la col·lectivitat, quant més dolentes són les condicions econòmiques en què vivim. En considerar la qüestió en un sentit general, resulta que el principal fogar de tuberculosi en un poble determinat són els barris més pobres i poblats de les grans ciutats, on viuen en condicions inversemblants de misèria i de brutícia milers de tuberculosos amb les seves famílies. Aquest és l'enemic principal a combatre. Al costat d'aquest totes les altres condicions que determinen o afavoreixen la malaltia tenen una significació relativa. Si fos possible intervenir contra l'endèmia tuberculosa d'una manera executiva i ràpida com es fa contra les epidèmies d'altre origen i combatre per tots els mitjans possibles, aquest fet influiria decisiva i ràpidament en la mortalitat per tuberculosi allà on es fes l'experiència. Avui sabem que la primera víctima de l'home tuberculós són els infants en contacte immediat amb ell, per no tenir el neu una disposició defensiva prou forta per resistir a les repetides infeccions que la convivència amb els malalts tuberculosos determina. Mes la tuberculosi no es localitza a les grans ciutats, s'estén per les diferents poblacions amb intensitat tant més gran quan més dolentes siguin les condicions econòmiques i les d'habitació. Aquestes regles generals les hem vistes confirmades a Catalunya, i així nosaltres, a més de tenir una xifra de mortalitat més gran de la que ens correspondria pel tipus dominant de la nostra indústria, que no és ni de molt especialment tuberculitzant, i per la relativa sobrietat dels nostres costums, oferim exemples evidents del valor de l'agombolament i de l'organisme com a factor essencial de tuberculosi. A Barcelona tenim xifres que varien des del 12 per 10,000 en el districte més ric a un 37 en el més pobre; i a la ciutat on hem vist les habitacions més dolentes i l'Higiene general més descuidada, Girona, és la que ens ofereix una xifra de mortalitat tan alta, que per si sola justificaria tota la campanya. El mal tuberculós no afecta sols a la ciutat; a les relacions comercials i altres es deu el fet de què al voltant seu al camp sofreixi tant més com més infectada està la ciutat pròxima, i així el camp de Girona té doble mortalitat que el de Tarragona, Lleyda i Barcelona. Aquestes dades ens assenyalen com tenim el mal i com l'hem de combatre.

Els mitjans econòmics de què hem disposat han estat forçosament limitats. L'obra sanitària de la Mancomunitat és obra de prepració pel dia en què un nou estat polític ens permeti treballar amb atribucions i mitjans adequats. Una obra antituberculosa completa necessitaria almenys un capital inicial de 10 milions de pessetes per fer les instal·lacions necessàries, sense tenir en compte el que això vol dir d'entreteniment; mes, àdhuc en el cas que haguéssim pogut disposar de moment aquestes quantitats, no hauriem cregut oportú plantejar ara de sobte, sense un estat previ de preparació de l'esperit públic, una obra total. Tampoc hauriem demanat a la Mancomunitat aquesta xifra, perquè les despeses que representi en el seu dia una obra completa deuen ésser sufragades proporcionalment per l'Estat, les corporacions populars i pel públic. Els cabals que

hem tingut són suficients per l'obra que inicialment havem de fer, que ha de dirigir atenció principal a crear un estat d'opinió disposat a col·laborar en l'obra antituberculosa. Aquest no existeix encara, i no ens hem d'avergonyir en confessar-ho. Sembla com si els pobles, en civilitzacions més antigues, oferissin la mateixa resistència a aquests nous esforços que els homes ja vells a canviar de costums. Així la relativa indiferència que l'esperit públic té envers les campanyes d'higiene pràctica no es tan sols a la Ibèria, fins fa pocs anys, fins el 1914, la tenien també la França i la Itàlia; davant d'aquest estat de coses, hem cregut que deviem fer una obra parcial, de defensa a les ciutats i un treball de divulgació per tots els mitjans possibles. Per a aconseguir-ho hem creat el Servei d'Assistència Social, centre de treballs amb la diversitat de funcions que el caràcter especial de la campanya exigeix. Les funcions del Servei seran les següents:

D'organització de la lluita a Barcelona i arreu de Catalunya, atenent el principi general de què organitzar la lluita vol dir anar creant les institucions i organismes necessaris per assistir als tuberculosos i a la seva família en les més variades situacions plantejades per la malaltia. Per portar a terme aquest treball perseguirem la coordinació en les tasques amb les institucions amb finalitats anàlogues, per anar fent així una obra conjunta amb la major unitat d'orientació possible. L'èxit definitiu de tota campanya antituberculosa dependrà sempre de què hi hagi la deguda proporció entre el mal a combatre i les institucions per a prevenir. Aquesta proporció té un mínim inexcusable que representa l'assistència al tuberculós pobre : prop dels altres, intervenció, vol dir divulgació i consell. El principi que dirigirà el treball mèdic i profilàctic del Servei serà el següent:

Tot tuberculós greu que viu en condicions higièniques dolentes s'ha de considerar com el testimoni d'un ambient infectat. El que avui podem fer per un malalt greu en algun cas és molt, en altres es tan sols ajudar-lo en el seu penós camí; en canvi, el que es pot arribar a fer prop dels que hi conviuen, i que han de sofrir les conseqüències del seu mal, és il·limitat, i és per això que la lluita ha d'organitzar-se per disposar cada dia de més sales d'isolament de tuberculosos greus, d'escoles-sanatoris, d'escoles de sol, per a tractament i profilàxia de les manifestacions de la malaltia a la infància, de sales a les Maternitats per l'alletament de fills de mares tuberculoses, d'institucions on la dona tuberculosa sigui especialment tractada quan va a ésser mare, de sanatoris per al tractament d'adultes, de colònies de treball per als convalescents. El treball mèdic serà completat per una enquesta econòmica i social recollida per infermeres visitadores en el propi domicili dels malalts. Aquest treball té una doble finalitat; per una part permet compendre exactament les condicions veritables dels malalts i, per tant, l'orientació profilàctica i terapèutica és més fonamentada. Demés, permet recollir documents inapreciables per l'estudi de l'habitació com a factor de tuberculosi. Tenim la convicció que a mesura que anem divulgant la significació d'aquest factor guanyarem moltes voluntats per l'obra profilàctica. El Servei farà el tractament d'aquells casos que puguin ésser millorats o guarits, però partirà sempre del principi que el nostre fi primordial és no fer perillós el tuberculós greu, isolant-lo en un hospital i instituint a casa seva les mesures profilàctiques a pendre. El Servei farà cursos per metges i estudiants sobre diagnòstic terapèutic i profilaxis de la tuberculosi, amb el fi d'anar preparant el personal per les futures institucions antituberculoses de la Mancomunitat i per millorar els coneixements del metge general. Aquesta tasca és primordial. Fins que tota l'obra de divulgació hagi arrelat fondament i canviïn les idees usuals sobre la tuberculosi, el metge serà sempre qui haurà de resoldre les més variades qüestions profilàctiques, i al metge no se li ensenya prou sobre la matèria. La Tisiologia s'ha establert definitivament com a especialitat aquests últims anys; té avui una forta base doctrinal i pràctica per ésser fonament d'un ensenyament universitari que si l'interès purament clínic no justifiqués, la significació de la malaltia exigiria. La Tisiologia és avui tota una especialitat, però de la mateixa en resulten coneixements basals prou precisos que el metge general no pot ignorar. Precisa, doncs, aquesta obra d'altíssima divulgació, la més fecunda, i per arribar-hi no limitarem la nostra càtedra al personal fixe del Servei, sinó que per ella farem desfilar les figures més representatives nostres i d'altres centres científics. Demés d'aquest ensenyament, un altre d'essencial mereixerà la nostra atenció sostinguda, el de l'infermera que ha d'assistir al tuberculós, el de la visitadora que ha d'ésser intermediària entre el metge i el malalt, completant l'estudi del clínic i de quina actuació en derivaran les indicacions més precises per la profilàxia.

El Servei d'Assistència té una secció dedicada exclusivament a informació, oberta al públic per a respondre a totes les qüestions que, relacionades amb la malaltia, se li facin en qualsevol dels seus aspectes, i altra dedicada a divulgació i propaganda, que utilitzarà tots els mitjans que la pràctica ha demostrat com a més eficients : cartells, conferències, opuscles, publicacions periòdiques, follets per als malalts amb consells pràctics, amb regles d'higiene infantil, etc., etc.

Establirem altres serveis anàlegs a Girona, Tarragona i Lleyda. Farem en cada una d'aquestes ciutats escoles de sol i sales d'isolament per tuberculosos greus.

Aquest és el projecte de lluita immediat : obra de cinc anys; obra inicial. Aquesta obra no fracassarà, i m'atreveixo a dir-ho perquè hi ha empreses que el seu interès social estan per sobre dels homes que les agiten. No fracassarà perquè no podrà ésser mai l'obra d'un home, i és el meu desig més fervent perquè quantes voluntats se sentin impulsades per aquests fins es reuneixin en un esdevenidor molt pròxim, en una associació catalana per la lluita contra la tuberculosi, on tingui la deguda representació, a més dels tècnics els elements més diversos dels diferents estaments socials; que per combatre mals col·lectius són necessaris esforços col·lectius. Tal vegada es pugui creure que tot aquest projecte és concebut amb optimisme excessiu, que representa massa renovació; però pensem que Catalunya és terra d'entusiasmes, que a Catalunya hi ha energies insospitades pels qui viuen sempre a les grans ciutats; pensem que mai s'ha valorat la salut dels seus fills com es devia, i mai s'ha fet d'aquestes qüestions, qüestions de patriotisme en el seu sentit més enlairat. La lluita antituberculosa la fa i l'organitza una generació, el fruit el recull sempre un altra; tan sols moguts per un ideal així expliquen els esforços admirables que han fet pobles semblants al nostre, França i Itàlia. Fins a la guerra, la sanitat pública era en part defensa i en part luxe d'Estat jove o fort. La guerra li ha donat un valor econòmic primordial, i fins l'Occident ha sortit del seu *laisser faire* i ha reaccionat vivament, i com ho ha fet? Ho ha fet com fan les coses els llatins quan volen, quan les senten amb un rigor crític, agut, amb un concepte exacte de la realitat. Així ho ha fet de manera principal la França; en cinc anys s'ha posat al costat de les nacions més avançades en quant a orientació i comprensió del problema. Ha recollit de cada escola profilàctica el millor, i ho ha adaptat segons les condicions especials de cada cas. Va resoldre el problema plantejat en les pitjors condicions d'urgència pel soldat tuberculós; es varen crear sanatoris, sales d'isolament per greus, hospitals-sanatoris. Es varen multiplicar el nombre de

dispensaris, la campanya de divulgació fou intensíssima i fecunda; es va combatre la tuberculosi de guerra, mes ha vingut la pau i amb ella l'atenció deguda a la població civil, i avui els sanatoris populars, les obres de previsió de la infancia i el Servei d'Higiene Social són cada vegada més nombrosos.

He citat aquest exemple per dues raons : en primer lloc, per demostrar que també es pot improvisar una lluita antituberculosa, i en segon lloc, per compendre la magnitud de l'obra en la que ha tingut part principalíssima el Professor eminent que ens acompanya.

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Donar-se per informat de les proposicions i mocions que li han estat passades per la Mesa de l'Assemblea com a resultat de les darreres deliberacions, acordant donar-los el tràmit que a continuació s'indica:

Passar a la Ponència d'Hisenda, per a son dictamen, la proposició en la qual l'Assemblea interessa del Consell Permanent que cas d'ésser possible, en formular el Pressupost de l'any pròxim procuri unificar el tipus de contingent que s'ha de repartir entre tots els pobles de Catalunya.

Passar a la Ponència de Política social la proposició en la qual s'encomana al Consell Permanent que, assessorat per la Secció de Política social i pels organismes de qualsevol mena que, eventualment, estimi necessari consultar, porti a la vinent Assemblea un projecte d'acord d'organització de les assegurances a Catalunya, basant-se en l'existència i tradició mutualista de les germandats.

Passar a la Secció d'Estudis Jurídics la moció en la que s'interessa que el Consell, atès que ha estat presentada al Congrés una proposició de llei d'arrendament de predis rústics, vetlli a l'objecte de dirigir-se al Govern recaptant que en legislar sobre aquesta matèria es tingui en compte la diferència de les distintes regions espanyoles i, especialment, la característica organització de la propietat en les comarques catalanes, ecomanant a la dita Secció d'Estudis Jurídics, que prepari un dictamen amb el projecte d'acord a pendre en son dia, cas que la referida proposició de llei arribés a tenir estat parlamentari.

Passar a la Ponència d'Hisenda perquè pugui tenir-ho present en son dia, en formular un nou projecte de Pressupost de la Mancomunitat, la proposició en la que s'interessa la concessió a les Cases de Beneficència de la ciutat de Reus de la quantitat de 50,000 ptes., o bé aquella que es cregui més justa i equitativa per a atendre les despeses que importen els asilats d'aquelles Cases.

Passar a la Ponència de Beneficència, per a son estudi, la proposició en què s'interessa la reorganització total dels Serveis de Beneficència de la Mancomunitat.

Encomanar a la Ponència d'Obres Hidràuliques que prepari les Bases per a la convocatòria de Concursos d'abastiment d'aigües potables entre Municipis de menys de 4,000 habitants, tal com es demanava en la proposició, al dit objecte aprovada per l'Assemblea, i les Bases a què hauran de subjectar-se les proposicions que es presentin en els vinents concursos d'auxilis amb destinació al regatge de terres.

Aprovar les propostes d'acord de la Secció, per al compliment de la proposició aprovada per l'Assemblea encaminada a evitar la derivació de les aigües del riu Carol.

Encomanar a la Ponència de carreteres i camins que prepari el document a què es refereix la proposició que encomana al Consell que presenti al Ministre de Foment un memorial detallant l'estat en què es troben a Catalunya i especialment a la província de Barcelona les carreteres de l'Estat, i pregant-li que adopti les mesures necessàries per a la seva immediata reconstrucció, o bé que accepti una fórmula en virtut de la qual resti a càrrec de la Mancomunitat la prestació d'aquest servei, donant-se, en son dia, coneixement d'aquest document al públic.

Encomanar a la Ponència d'Agricultura la complimentació dels acords de l'Assemblea referents al projecte d'Acció Social Agrària.

(Sessió del dia 9 de març de 1921.)

A proposta verbal de l'Interventor de la Mancomunitat, i atesos els seus raonaments, que, a comptar del vinent mes d'agost, sigui satisfet l'impost del timbre sobre les conferències i telefonemes amb càrrec a la partida 392 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Nomenar D. Enric Pla i Alegre Agent executiu de la Mancomunitat en la província de Lleyda, tal com ho és per les de Barcelona, Girona i Tarragona, segons acord de 31 de juliol de 1919.

— Vista la instància presentada pel senyor Alcalde President de l'Ajuntament d'Alfarràs dirigida al senyor President de la Mancomunitat, demanant la rebaixa de la quota que per contingent li ha estat assignada per l'exercici econòmic 1921-1922; atès que les quotes assenyalades als respectius Ajuntaments per l'esmentat concepte obeeixen a una sèrie de càlculs matemàtics sobre la base d'unes quantitats fixes que serveixen de fonament a aquells, no estant subjecte per tant a una apreciació per part del que l'imposa que permeti esmenar aquells totals, no essent per tant el contingent d'aquells impostos que gaudeixen de l'elasticitat suficient per fer-los ajustar a la respectiva capacitat contributiva.

Desestimar la instància presentada per la referida Alcaldia d'Alfarràs en 5 de gener de l'any que som; i

Comunicar aquest acord a l'Alcalde instant.

— Vista una altra instància de l'Ajuntament de Balsareny demanant també rebaixa de la quota del contingent per estar equivocades, segons manifesta en la seva petició l'Ajuntament interessat, les dades base del repartiment; i atès el dictamen raonat de la Secció d'Intervenció:

Desestimar l'esmentada petició de l'Ajuntament de Balsareny, per ésser de conformitat la quota de contingent atribuida al dit poble; i

Comunicar a l'Ajuntament peticionari l'acord del Consell.

— Dirigir la següent comunicació a la Presidència de la Diputació de Barcelona:

«Excel·lentíssim senyor:

»El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, en confeccionar el seu Pressupost per a l'any 1921-22, que va ésser aprovat per l'Assemblea en 26 de febrer darrer, es va veure impossibilitat, degut a les crítiques circumstàncies actuals, de tots conegudes, d'introduir-hi a favor dels seus funcionaris les millores que, tant pel que es refereix a augment de sou com en el relatiu a estructuració de quinquennis, va acordar per als seus funcionaris la Diputació de la vostra Presidència.

»Ara bé; les millores acordades per la Corporació últimament esmentada, obeïen a necessitats per tothom sentides que en aquells moments havien arribat al màximum d'intensitat i agudesa; mes la Mancomunitat de Catalunya, en confeccionar el seu Pressupost, es trobà amb el fenomen de què la baixa per molts prevista i anunciada, era francament iniciada, no sols en la localitat, sinó arreu del món; ço que féu que desistís de posar en pràctica millores anàlogues a les projectades per la Diputació de Barcelona, limitant-se a mantenir en els seus pressupostos un *statu quo* que les circumstàncies i la més elemental prudència aconsellaven.

»És en gran manera convenient evitar que personal d'igual categoria que conviu i labora en una mateixa casa en tasques anàlogues, i pel qual les dificultats de la vida són les mateixes, percebi distinta remuneració, cosa a la qual s'arribaria si la Diputació no amotllés la seva conducta a les noves circumstàncies; i com, per altra banda, aquells acords de la Diputació de Barcelona, exigeixen un altre d'adaptació del personal.

»El Consell Permanent de la Mancomunitat acordà dirigir-se a la Diputació de Barcelona per si en vista dels anteriors raonaments creu oportú adoptar alguna nova resolució.»

(Sessió del dia 17 de març de 1921.)

Vist l'acord del Consell Permanent del dia 5 de novembre últim, vistes les partides 30, 31 i 32 del Pressupost de despeses de la Mancomunitat per l'any 1921-22, vist l'art. 16 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, i a proposta del Conseller-ponent d'Hisenda, nomenar D. Jacint Vega i March, Cap-director del Departament d'Hisenda, amb funcions d'Assessor jurídic; D. Joan Pelegrí i Nicolau, Cap de Negociat; i D. Francesc Quintana i D. Pere Vives, Auxiliars segons, amb els sous fixats en el Pressupost de la Mancomunitat per a l'any 1921-22, i amb dret als augments reglamentaris per raó d'antiguitat, reconeixent a tots ells els drets que tenen adquirits pels seus anys de serveis a la Diputació provincial de Barcelona.

A proposta de la Ponència d'Hisenda, i atès l'informe de la Secció d'Intervenció, adscriure l'Oficial de la referida Secció, D. Josep M. Escofet i Milà, al Negociat del Deute, cobrant el sou de 4,000 pessetes, amb càrrec a la partida 37 del Pressupost per a 1921-22.

—Aprovà el Consell el compte de les despeses ocasionades amb motiu del viatge de l'Assessor jurídic d'Hisenda, D. Jacint Vega, i del Conseller Sr. Bartrina, al qual aquell acompanyava en comissió, a Madrid, a l'objecte de gestionar l'aprovació d'alguns arbitris especials a favor de la Mancomunitat i l'aprovació dels Pressupostos provincials, importants 2,197'60 ptes., a satisfer amb càrrec a la partida 372 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 31 de març de 1921.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'assumpte següent: L'Agent executiu de la Mancomunitat de Catalunya i de la Caixa de Crèdit Comunal, D. Enric Pla, va remetre al President de la primera d'aquestes corporacions, el dia 14 de febrer proppassat, l'expedient d'apremi instruït contra l'Ajuntament de Canet de Mar per deutes a la Caixa de Crèdit dels trimestres vençuts en 15 de març, 15 de juny, 15 de setembre i 15 de desembre de l'any 1920, per interessos i amortització del préstec que se li concedí, havent-se practicat l'embarg sobre el 25 per 100 de totes quantes quantitats i sumes percebi o realitzi l'Ajuntament per virtut del pressupost d'ingressos; però, tenint en compte que en l'escriptura de nou préstec, autoritzada pel Notari D. Melcior Canal i Soler, el 31 de juliol de 1919, resta establerta la estipulació setena, que, copiada textualment, diu així: «*En garantía* especial del pago puntual de las anualidades convenidas, además de la general de todos los ingresos de sus presupuestos, el Ayuntamiento de Canet de Mar afecta especialmente el producto total de todos los arbitrios de mercados y puestos públicos, mataderos y cloacas, tal como están establecidos en la actualidad, o en aquella parte que no resulte afectada por razón del préstamo que tiene realizado con la Caja de Pensiones para la Vejez y Ahorros, de Barcelona, y se obliga a no conceder de hoy en adelante ningún otro derecho sobre los *arbitrios especialmente hipotecados* en esta escritura a cualquier otra Entidad distinta de la Caja de Crédito Comunal, ni en la parte que ahora resulta libre ni en la afectada con la mencionada Caja de Pensiones para la Vejez y Ahorros, de Barcelona, una vez quede amortizado totalmente el préstamo con la misma contratado», i per tal d'aconseguir la intervenció i ingrés de la totalitat del producte dels esmentats arbitris, demés del 25 per 100 dels cabals, crèdits i béns del dit Municipi, ja embargat, i exigir les degudes responsabilitats contra qui procedeixi si s'han fet inversions indegudes, des que l'Ajuntament va deixar transcórrer els venciments sense fer els puntuals pagaments a la Caixa de Crèdit de les quantitats procedents dels repetits arbitris afectats en garantia del compliment de les obligacions nascudes del préstec, acordà retornar a l'Agència executiva l'expedient de què s'ha fet esment perquè, en virtut de la més àmplia autorització, l'Agent D. Enric Pla procedeixi de nou contra l'Ajuntament de Canet de Mar i intervingui els seus cabals embargats, i si de la inversió d'ells es dedueix que s'ha comès el delicte a què fa referència l'art. 548 del Codi penal, o altres d'incompliment de disposicions administratives, pugui en son dia el Consell Permanent exigir-ne les degudes responsabilitats a l'autor o autors, ja sigui per la via judicial o per l'administrativa.

(Sessió del dia 10 de març de 1921.)

Notícies i documents

SESSIÓ DEL COMITÈ ADMINISTRATIU

A les set del vespre del dia 4 de març es reuní al Palau de la Generalitat el Comitè administratiu de la Caixa de Crèdit Comunal, sota la presidència de D. Josep Puig i Cadafalch, assistint-hi els Srs. D. Joan M.ª Roma, D. Pere Corominas, D. Josep Calbany, D. Joan Rubió, i actuant de Secretari el que ho és del referit Comitè D. Guillem Virgili.

El senyor President disposà fossin immediatament repartides als senyors Vocals dels Comitès, còpies de la Memòria redactada pel Director de l'actuació de la Caixa des que prengué possessió del càrrec i de l'Inventari-balanç de l'any passat, per tal que els Vocals, en la reunió vinenta, puguin fer les observacions que son zel els dicti.

El Comitè restà informat de l'acte d'arqueig estès el dia 3 de març d'enguany.

Acordà proposar al Directiu l'aprovació del préstec sol·licitat per la Societat Agrícola Pràctica, d'Albatàrrech, reduint-lo, però, a la quantitat de 20,000 pessetes, i desestimar la petició formulada pel Sindicat de Soses.

Restà assabentat d'una comunicació de l'Alcalde de Granadella, desistint de la petició formulada per l'Ajuntament de la dita població.

Proposar al Consell Permanent de la Mancomunitat, respecte de l'Ajuntament de Canet de Mar, el curs de quin expedient d'apremi el Comitè estudià detingudament, que acordi exigir les responsabilitats a què hi hagi lloc per l'incompliment de les garanties establertes.

Així mateix acordà el Comitè no concedir préstecs als Sindicats agrícoles si els municipis on aquells radiquin estan en descobert amb la Mancomunitat o Diputació respectiva, i no concedir-ne tampoc, quan, a judici dels Comitès, l'aplicació dels cabals sigui per a conversions, cancel·lacions o liquidacions de crèdits o deutes anteriors, sotmetent-se, però, dits acords a la sanció del Comitè directiu.

I fou pres acord així mateix de:

Que es proporcioni als senyors Vocals dels Comitès una relació dels préstecs concedits des de la fundació de la Caixa.

Autoritzar al senyor President perquè gestioni prop de les entitats bancàries d'aquesta capital la col·locació de dues centes obligacions de la Caixa, i que quan se sotmetin a l'aprovació del Directiu les operacions proposades, cal que les entitats peticionàries hagin manifestat llur acceptació de l'anualitat que els hi pertoqui pagar, un cop feta l'operació, d'acord amb els tipus de cotització a què hagin estat negociats els títols de la Caixa necessaris per a l'obtenció del capital prestat.

El senyor President aixecà la sessió a les nou de la vetlla.

—*Extracte de la Memòria presentada pel Director de la Caixa al Comitè administratiu* del dia 4 de març, fent esment de l'actuació de la mateixa durant l'any 1920. — En un principi, els negocis de la postguerra, l'afluència del diner vers accions de caràcter industrial oferint rendes desacostumades, les emissions de deutes nous de tot gènere, les especulacions amb moneda estrangera, l'afany del crèdit per al fals negoci de l'acaparament, les pignoracions i les vendes de valors i accions per a obtenir disponibilitats, les agitacions socials i després les situacions del canvi, la depreciació de la pesseta semblant a la d'un nou ric tornat a l'antic règim, l'excés de la circulació fiduciària, el *saldo* contrari del comerç exterior, i l'explosió de la crisi bancària, la immobilització poruga del diner en espera de millors temps de confiança, foren les causes de retret del diner, de l'atur econòmic, repercutint tot en borsa — sedàs del diner i de la riquesa — on s'han produït grans baixes en els preus de quasi tots els valors, s'han estripat cotitzacions, sentint-se la inactivitat a la concurrència de venedors amb manca de demanda i flexibilitat. Aquestes circumstàncies han influït en les restriccions de crèdit imposades en les operacions de la Caixa.

Cal dir que en 1917 es cobraren cinc quotes d'estudi per valor de pessetes 11,957; en 1918, vuit de 6,714'75; en 1919, catorze de 18,902'25, i en 1920, tretze de 13,509'40 pessetes. Això és una positivitat.

A principis de 1920 hi havia pendents d'estudi, aprovació o tràmit, les demandes de uns cinc o sis Ajuntaments i de dos o tres Sindicats. Avui tenim les de cinquanta vuit Ajuntaments i de trenta Sindicats, ço que significa un nombre considerable de consultes, verbals i escrites, que s'han despatxat.

S'han efectuat inspeccions als Ajuntaments de Borges Blanques, Arbós, Bisbal del Penedès, Pobla de Claramunt i Granadella, i als Sindicats agrícoles de Sant Isidre d'Artesa de Lleyda, Albagés, Arbeca, Soses i Albatàrrech.

Durant l'any darrer s'han venut 904 títols, essent l'últim posat en circulació el de número 7,904; ço vol dir que s'han invertit pessetes 452,000 del deute especial de la Caixa.

Foren celebrats dos sorteigs per l'amortització de noranta títols, d'import 45,000 pessetes.

Notes informatives del moviment i marxa de la Caixa d'interès públic, han aparegut en els tres números de la CRÒNICA OFICIAL de la Mancomunitat i en la premsa diària. Se n'ha fet propaganda en una Revista d'administració local, en el Butlletí de les Joventuts Nacionalistes, en diversos folletons agrícoles d'*El Sol*, en *La Veu de Catalunya*, i amb motiu de pendre possessió el nou Director, en assabentar-ho a tots els periòdics de Catalunya, als representants parlamentaris, senyors Diputats de la Mancomunitat i als Bancs de la nostra terra.

Per acord de l'Assemblea de la Mancomunitat, es sol·licità del Ministre de la Governació la modificació de la part dispositiva de la R. O. de 20 d'octubre de 1914, perquè la Caixa pugui transferir dues dècimes parts del capital nominal a les operacions de crèdit en favor d'associacions agrícoles. Actualment, resta en la Secció de Política de l'esmentat Ministeri.

S'han interposat recursos contra liquidacions d'imposicions de drets reials als Ajuntaments de Tarragona, Figueres i Bisbal del Penedès, suara pendents de tràmits i resolucions.

En el curs del darrer any fou redactada una Memòria sobre l'auxili que pogués prestar la Caixa a la construcció dels ferrocarrils secundaris de Catalunya; una biografia del crèdit agrícola; modificacions en la Reglamentació provisional; un mapa gràfic dels préstecs concedits; modelacions per a la Secció Agrària Social de la Mancomunitat, per tal de què les associacions agrícoles sabessin a què atendre's en la part formal al sol·licitar crèdits a la Caixa; foren trameses circulars a les entitats agrícoles que han contractat amb la nostra institució fent-los-hi avinent que en virtut d'acord de l'última Assemblea, podran utilitzar, gratuitament, la Caixa de la Mancomunitat, per a dipositar-hi títols dels emprèstits de les Diputacions, Mancomunitat i Caixa de Crèdit.

Ha quedat instal·lat el nou despatx de la Direcció en el vestíbul de les oficines de la Intervenció general.

Una explicació de l'Inventari-balanç de 1920 completa les dades del present report.

Hom confiadament espera que represa la normalitat, la vida del mercat bursàtil i dels negocis, l'acostumada col·locació del capital català, s'obtindran a bon preu les necessàries disponibilitats per a contractar els préstecs de segura garantia i responsabilitat.

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 4

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	93
Assumptes generals	93
Palau de la Generalitat	93
Presidència accidental	93
Visites i assistència a actes	93
CULTURA I INSTRUCCIÓ	94
Centres acadèmics	94
Institut d'Estudis Catalans	94
Museus, Biblioteques i Arxius	95
Escola Superior de Bibliotecàries	95
Junta de Museus de Barcelona	95
Biblioteca de Catalunya	96
» Popular de Valls	96
» » del Vendrell	96
» » de Borges Blanques	96
» » de Canet de Mar	96
» » d'Olot	97
Serveis científico-administratius	97
Consell de Pedagogia	97
Mapa Geogràfic de Catalunya	97
Ensenyament	97
Ensenyament superior:	
Cursos monogràfics d'Alts estudis i d'Intercanvi	97
Ensenyament normal:	
Escola d'Estiu	98
Ensenyament professional:	
Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina	98
Ensenyament artístic:	
Escola Catalana d'Art Dramàtic	98
Ensenyament tècnico-industrial:	
Escola Elemental del Treball	99
Serveis de difusió i vulgarització:	
Extensió d'Ensenyament tècnic	99
Vària	99
Visita del Gremi de Manyans	99
Curs del Prof. Goblet a la Universitat	99
Premis, beques i subvencions	99

	Planes
AGRICULTURA	100
Escola Superior d'Agricultura	100
Projecte de reorganització de l'Escola Superior d'Agricultura	100
Serveis tècnics d'Agricultura	104
Serveis de Ramaderia	104
Servei d'Enologia	105
Acció Social Agrària	105
Cursets	106
Cursos extraordinaris i monogràfics	107
Servei d'arbres fruiters	107
Laboratori dels Serveis tècnics d'Agricultura	107
Mostres analitzades	107
Institut de Mecànica aplicada Agrícola	107
Personal	108
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	108
TELÈFONS	109
Treballs en curs i obres acabades	110
FERROCARRILS	110
Obres i treballs en curs	111
CARRETERES, CAMINS I PONTS	111
Construccions	111
Reparació i conservació	113
Material	114
Arbrat	114
Personal	115
BENEFICÈNCIA I SANITAT	115
Beneficència	115
Personal	116
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	116
Girona	117
Lleyda	117
Sanitat	118
POLÍTICA SOCIAL	119
Personal	119
Institut d'Orientació Professional	119
HISENDA	120
Caixa de Crèdit Comunal	120

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | ABRIL MCMXXI | NÚM. 4

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de les contestacions dels Excel·lentíssims i Il·lms. Srs. Arquebisbes de Tarragona i de Burgos, regraciant la felicitació de la Mancomunitat amb motiu de son enlairament a la dignitat cardenalícia i de l'honor que amb ella és feta al poble català del qual són fills els esmentats purpurats.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Atesa la invitació de la Cooperativa de Periodistes per a la construcció de cases barates, visitar les darreres construccions bastides per compte d'aquella entitat el dimecres, dia 27, a les quatre de la tarda.

(Sessió del dia 13 d'abril de 1921.)

Concedir la quantitat de 500 pessetes per a premis del Campionat de tir d'Espanya, que es celebrarà durant els mesos de maig, juny i juliol pròxims, significant el preferent desig que la dita quantitat s'esmerci en premis a tirades reservades als Cossos de Mossos de l'Esquadra i Sometents armats de Catalunya, cas que prenguessin part en l'esmentat Concurs.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

Donar-se per enterat dels regraciaments tramesos pel Secretari general de la Conferència del Trànsit que acaba de tenir lloc a Barcelona, amb motiu de les atencions de què han estat objecte per part de la Mancomunitat, tant els senyors Delegats com el personal de Secretaria d'aquella Conferència.

(Sessió del dia 21 d'abril de 1921.)

Donar-se per enterat d'una carta del Dr. Pi i Suñer manifestant que per motius d'ordre familiar no podia acceptar la representació de la Mancomunitat en el Cicle de Conferències d'Intercanvi que ha de celebrar-se a França, i deixar sense efecte la referida representació i l'acord en què es contenia, a no ser que les circumstàncies permetin al Dr. Pi i Suñer la realització del seu comès.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

Concedir a D. Miquel Cases i Pous, Auxiliar segon agregat a la Secretaria particular de la Presidència, la gratificació de 2,000 pessetes anuals, a comptar del dia 1.r del mes que som, amb càrrec a la partida 7 del Pressupost vigent.

Donar-se per enterat d'un ofici de la Comandància general dels Sometents de Catalunya, regraciant la franquícia telefònica atorgada al servei d'aquella institució.

Concedir a l'Associació del Lawn Tennis de Catalunya un premi pel match oficial entre França i Espanya, que ha de tenir lloc el dia 1.r de maig, facultant la Presidència per al seu assenyalament i adquisició.

(Sessió del dia 29 d'abril de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acordà el Consell:

Autoritzar l'Arquitecte de la Mancomunitat per a apariar provisionalment el paviment en la forma per ell proposada, i encarregar-li que presenti un pressupost de la substitució de les llosetes destruïdes o en vies de destrucció de l'esmentat paviment del Pati dels tarongers.

— Autoritzar la Presidència perquè, si ho considera oportú, suspengui la celebració de la subhasta de les obres de reforç dels sostres d'unes sales del Palau de la Generalitat, construcció d'un sostre nou en altra sala, obertura d'una porta i reforç d'altres en el dit Palau, per tal de formular un nou pressupost amb rebaixa de preus.

(Sessió del dia 21 d'abril de 1921.)

PRESIDÈNCIA ACCIDENTAL

Present a la sessió del Consell, el Vice-president tercer, D. Jaume Bofill i Matas, i havent manifestat el senyor President, D. Josep Puig i Cadafalch, que havent-se d'absentar alguns dies i no podent possessionar-se de la Presidència els Vice-presidents primer i segon, corresponia al senyor Bofill l'exercici del referit càrrec, amb la vènia del Consell li en fou donada possessió.

(Sessió del dia 21 d'abril de 1921)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El dia 6 d'abril foren invitats pel senyor President, a sopar amb ell en el Palau de la Mancomunitat, els

Srs. O. Lankas, Delegat de Txeco-Eslovàquia; Dr. Ante Tresich Pavichich, Delegat de Sèrbia; Georges Cretziano, de Rumania; Josep Wielowieky, de Polònia; O. Skybak, de Noruega; Lefort, de Luxemburg; Vaclovas Sidzikauskas, de Lituània; Germain Albat, de Letònia; Sir L. J. Kershaw, de l'Índia; Sir Hubert Llewellyn Smith, d'Anglaterra; Paolo Bignami, d'Itàlia; Neujean, de Bèlgica; Matsuda, del Japó; Dr. C. Lely, d'Holanda; Sibille, de França.

— Per al dia 8 foren invitats, ultra els senyors Consellers de la Mancomunitat, els Delegats següents : Von Treutler i Seeliger, d'Alemanya; Midhet Frasheri, d'Albània; Henri Reinhardt, d'Àustria; Lubin Bochkoff, de Bulgària; Tsang-Ou, de Xina; P. A. Holck Colding, de Dinamarca; Charles Robert Pusta, d'Estònia; Rolf Thesleff, de Finlàndia; Pierre Scassi, de Grècia; Emile de Walter, d'Hungria; Mirza Hussein Khan Alai, de Pèrsia; F. V. Hansen, de Suècia, i Gaston Carlin, de Suïssa.

— El dia 9 foren invitats els Srs. Trifon Melean, Delegat de Bolívia; Demetri Ribeiro, del Brasil; Manuel Rivas, Vicuña de Xile; Manuel M. de Peralta, de Costa Rica; Antoni José Restrepo, de Colòmbia; Josep Oriol Sala, de Cuba; Emili Ortuño, d'Espanya; Dr. Norberto Gálvez S., d'Honduras i Guatemala; Lluís M. Soler, d'Haití; Evenor Hazera, de Panamà; Dr. Hector Velázquez, de Paraguay; A. Freire d'Andrade, de Portugal; Benjamí Fernández, de l'Uruguay, i Dr. Simó Planas Suárez, de Veneçuela. També hi foren invitats el Secretari del Consell i el Director-cap d'Administració de la Mancomunitat.

— El dia 9, a la tarda, gran nombre de Delegats, acompanyats del senyor President, visitaren la Universitat Industrial, i el diumenge següent, dia 10, a la tarda, l'Institut d'Estudis Catalans i Biblioteca de Catalunya. Els visitants foren rebuts pels Professors i Empleats, que els acompanyaren en llur visita.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès l'acord de la Diputació de Barcelona, referent a la publicació de les obres del que fou primer President de la Mancomunitat, D. Enric Prat de la Riba, i entenent que amb el traspàs de Serveis correspon al Consell vetllar per al compliment de l'esmentat acord; oficiar l'Institut d'Estudis Catalans encarregat de l'ordenació dels textos que han de constituir la referida publicació, interessant-li que assabenti el Consell de l'estat en què es troben els seus treballs referents a aquest assumpte i interessant-li la major activitat per a la immediata eficàcia de la tasca que li està encomanada.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

Amb motiu de la designació feta a favor del senyor N'Eduard Fontseré per al càrrec de Director del Servei Meteorològic de Catalunya, adés creat per la Mancomunitat de Catalunya, i en compliment de la base quinta de l'Estatut de fundació d'aquell Servei, la Secció de Ciències ha redactat i té l'honor de presentar al ple de l'Institut el següent informe:

N'Eduard Fontseré i Riba (nascut a Barcelona en 1.r de març de 1870) és Doctor en Ciències físico-matemàtiques i Professor a la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona. Guanyà per oposició la càtedra de Geodèsia de la mateixa Facultat, prenent-ne possessió en desembre de 1899, passant després, en virtut de R. O., a exercir la càtedra de Mecànica racional que avui ocupa.

És Membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (Comissió de Geografia que comprèn la Geofísica i la Meteorologia) i de l'Institut d'Estudis Catalans (Secció de Ciències), i fou Membre de les Comissions internacionals d'Exploració de l'alta atmosfera i de Meteorologia agrícola, nomenat per la Conferència de Directors de Serveis Meteorològics tinguda a París en setembre-octubre de 1919. Delegat oficial del Govern d'Espanya a la Conferència internacional de Directors de Serveis meteorològics (París, setembre-octubre de 1919); Encarregat de la reorganització de la Xarxa meteorològica de Catalunya i Balears que funcionà a l'Escola Provincial d'Agricultura durant l'any 1899, la qual xarxa fou continuada després amb el caràcter de xarxa pluviomètrica, que encara subsisteix; i autor del projecte d'Observatori del Tibidabo, patrocinat per la Reial Acadèmia de Ciències en 1895, d'acord amb els plans desenrotllats per En Josep Domènech Estapà i E. Fontseré, i realitzat pocs anys després amb el nom d'Observatori Fabra.

Exerceix, demés, els càrrecs de Director del Servei horari de la ciutat de Barcelona a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts; Director i fundador de l'Estació aerològica de Barcelona, pròxima a refondre's amb el Servei Meteorològic; Director i fundador de la Xarxa sismològica del NE. d'Espanya per a l'estudi macrosísmic de la regió íbero-pirenaica; Director de la Secció Meteorològica i sísmica de l'Observatori Fabra, i Vocal tècnic del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat. Exercí, també, els càrrecs d'Ajudant de Física superior a la Universitat i de Professor auxiliar de la Facultat de Ciències (en els quals càrrecs cessà en ésser nomenat catedràtic); i, finalment, el de Professor d'Astronomia de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts mentre subsistí aquesta càtedra, primer a despeses d'una societat particular, i després sostinguda per l'Excma. Diputació Provincial.

Quant a publicacions, podem esmentar les següents:

Sobre los primeros resultados obtenidos con el anemómetro de aspiración del Observatorio Fabra. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1914.

Métodos modernos en Meteorología (Memoria inaugural del año académico de 1914 a 1915). — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1914.

Treballs de l'Estació aerològica de Barcelona, sèrie I, 1914. — Publicacions de l'Institut de Ciències. Barcelona, 1915.

Treballs de l'Estació aerològica de Barcelona, sèrie II,

1915. — Publicacions de l'Institut de Ciències. Barcelona, 1917.

Desarrollo de la brisa marina en el litoral de Barcelona. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1915.

Sobre els vents estivals de convecció a la costa catalana. Publicacions de l'Institut de Ciències. Barcelona, 1918.

Movimiento de las nubes altas y medias en el zenit de Barcelona (en colaboración con D. Gabriel Campo Cunchillos). — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1919.

Resum de Meteorologia. — Col·lecció «Minerva», editada pel Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya.

Distribució de les humitats mitjanes des del port de Barcelona a la muntanya. — Per l'Institut d'Estudis Catalans.

Boletín sísmico mensual del Observatorio Fabra (en col·laboració amb els Ajudants de la Secció). Es publica regularment des del 1.r d'abril de 1914.

La estación sísmica del Observatorio Fabra y su funcionamiento durante el año 1914. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1915.

Sobre un Centro de actividad sísmica en el Alto Ésera. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1916.

Nota sobre el temblor de tierra ocurrido en Arenys de Mar el 27 de abril de 1916. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1916.

Nota sobre el temblor de tierra ocurrido en la Costa de Levante el 15 de junio de 1916. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1916.

Observaciones macrosísmicas en la región íbero-pirenaica (fulles 1 a 5).

Nota sobre el temblor de tierra ocurrido en Bellmunt de Ciurana el 26 de enero de 1917. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1917.

Catálogo provisional de terremotos catalanes ocurridos en los siglos XVIII y XIX. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1917.

Nota sobre el temblor de tierra ocurrido en Cotillas (Murcia) el 28 de enero de 1917. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1917.

Nota sobre los terremotos alicantinos de noviembre y diciembre de 1916. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1917.

Nota sobre los temblores de tierra ocurridos en la región de Teyá del 9 al 12 de diciembre de 1916. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1917.

Terremotos observados en la región íbero-pirenaica desde junio a octubre de 1917. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1918.

Notas sueltas de sismología Balear. — Publicaciones de la Sección de Ciencias Naturales de la Universidad de Barcelona. Barcelona, 1918.

Terremotos observados en la región íbero-pirenaica desde noviembre de 1917 a febrero de 1918. — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1918.

Estudio de un procedimiento para determinar un epicentro sísmico en función de los valores de P *en varias estaciones cercanas.* — Memorias de la R. A. de C. y A. Barcelona, 1919.

Resum d'Astronomia. — Col·lecció «Minerva», vol IV.

Tratado de Cinemática (un vol. 8.º, 1906).

Sobre el régimen normal de los vientos superiores en Barcelona, en los meses de verano y otoño. — Publicaciones de la Facultad de Ciencias. Barcelona, 1920.

Sobre las variaciones de transparencia de la atmósfera desde las Baleares al Puigmal. — Memorias de la R. A. de C. y A. 1921.

Principios y problemas de Geometría. — Un volum.

Elementos de Ciencias físicas y naturales. — Un volum; 3.ª edició; 1918.

Geometría elemental. — Un volum; 1919.

Primer libro de Ciencia y de Dibujo. — Un àlbum.

Per tots aquests antecedents, la Secció de Ciències creu molt encertada la designació del Sr. Fontseré per a dirigir el Servei Meteorològic de Catalunya, en el qual càrrec té la convicció absoluta que representarà dignament la ciència meteorològica catalana.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acords del Consell:

Assignar amb càrrec al capítol 1.r del pressupost interior reformat per a l'exercici anterior de l'Escola Superior de Bibliotecàries, destinat al Professor de Teoria i Història de la Cultura; a D.ª Consol Pastor la quantitat de 420'85 pessetes, import de la diferència entre el sou que té assignat com Auxiliar i les 500 pessetes que per millora de sou té percebudes, i el sou que es consigna pel Professor numerari, a comptar des del 15 de desembre de 1920.

Assignar, a partir del corrent mes d'abril i per mentre resti sense proveir l'esmentada càtedra de Teoria i Història de la Cultura, durant els mesos de funcionament d'aquesta càtedra, a D.ª Consol Pastor, el sou destinat al Professor titular, passant a estalvis les quantitats que pel seu caràcter de Bibliotecària i pel càrrec d'Auxiliar de l'Escola li tocaria percebre.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte dels acords presos en reunió celebrada el dia 8 del corrent mes. — Fou presidida pel M. Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència dels Il·ltres. Srs. D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Josep Barbey, D. Casimir Giralt, D. Carles Pirozzini, D. Jaume Bofill i Matas, D. Santiago Andreu i Barber, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols, i el Director dels Museus, Secretari, D. J. Folch i Torres.

Adquirir, a proposta de la Comissió de Biblioteca i amb destinació a la mateixa, algunes obres dels llibreters Hoepli, de Milà; Champion, de París, i dels d'aquesta ciutat Srs. Domènech i Martínez Pérez.

Agrair alguns donatius de llibres rebuts per a dita Biblioteca, entre ells un exemplar de la *Guia de l'Armeria Reial d'Estocholm.*

Consignar en ferm la compra, amb destinació a les col·leccions d'Art Contemporani dels Museus, el bocet de l'Aleix Clapés *Trasllació dels restes de Santa Eulàlia* i de dos paisatges d'En Vayreda, que vénen a augmentar la col·lecció d'obres d'aquest artista.

Adquirir un conjunt de seixanta sis exemplars de vidre, dels segles XVI al XIX.

Celebrar pròximament, en el pavelló de la Junta de Museus, una exposició de la ceràmica comprada fa poc a Paterna i a Manisses.

Acceptar parcialment dues esmenes presentades pel Capítol Catedral de Lleyda a les condicions que proposà la Junta referents a l'adquisició d'un fragment de tapís gòtic, a canvi de la restauració dels altres tapissos propietat d'aquella Catedral.

Proporcionar Guies dels Museus i totes les facilitats per a visitar-los, segons agradosa indicació de l'honorable

senyor President de la Mancommunitat, als senyors Delegats estrangers en la Conferència Internacional de Comunicacions i Trànsit.

Accedir a què la Comissió commemoradora de l'Exposició Universal de 1888 pugui reunir-se, per a la seva actuació del present any, en el pavelló de la Junta, i, demés, com de consuetud, que aquesta remeti oportunament una corona a l'homenatge d'En Rius i Taulet i altres organitzadors d'aquella Exposició.

Extracte dels acords presos en reunió celebrada el dia 22 del mes que som. — La presidí el M. Il·ltre. Sr. D. Lluís Nicolau d'Olwer, assistint-hi els Il·ltres. Srs. D. Josep Barbey, D. Manuel Fuxà, D. Carles Pirozzini, D. Manuel Vega i March, D. Josep M.ª Bassols, D. Jaume Bofill i Matas, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols, i el Director dels Museus, Secretari, D. J. Folch i Torres.

Adquirir, per a la Biblioteca, algunes obres il·lustrades, modernes, del llibrer Martínez Pérez, i altres, antigues, d'un particular.

Establir, segons dictamen, i comunicar a l'Associació de Blanquers i Assaonadors d'aquesta ciutat, l'oferta de preu per a adquirir, amb destinació a les col·leccions del Museu, els retaules representatius de la vida de Sant Agustí, obra de l'Huguet.

Disposar que sien recollides i portades al Museu les pintures murals romàniques de Santa Maria d'Aneu, Sant Miquel de la Seu d'Urgell, Ginestarre, Esterri de Cardós i Santa Eulàlia d'Estahon, els respectius imports de les quals han estat satisfets a l'Il·lm. i Rvdm. Sr. Bisbe d'Urgell davant notari.

Delegar en l'Il·ltre. Sr. Vocal D. Jeroni Martorell la representació de la Junta per a assistir a la festa dels Jocs Florals d'enguany.

Acceptar, amb el degut agraïment, el donatiu fet per D. Macari Golferichs d'un capitell procedent del Monestir de Sant Pere de Roda.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llista de donadors de llibres: Academia das Sciencias de Lisboa, Centre Excursionista de Catalunya, Escola Municipal de Sords-muts, Asociación de Viajantes del Comercio y de la Industria de Barcelona, Centre Català (Buenos Aires), Junta de Cultura Vasca de la Excma. Diputación de Vizcaya, Mancomunitat de Catalunya, Monestir de Montserrat, Ateneu Empordanès, Cámara Oficial de Comercio, Industria y Navegación de Bilbao, Excm. Sr. D. J. Puig i Cadafalch, Charles Henry, J. Terradas, J. Sanchis Sivera, E. Terradas, M. Golferichs, F. Rodríguez Marín, M. Folguera Duran, Dolors Ordoñez, Vda. de Ros, Olaguer Miró, *Los Estados Unidos*, Sr. Conde de Gimeno.

— El Sr. D. Eduard Toda ha continuat els seus donatius, en forma igualment generosa i escollida.

— Obres servides a la Sala de Lectura, 1,806.

Llegidors, 3,275.

Obres servides en préstec, 489.

Obres registrades, 438.

— S'ha publicat el cinquè volum del *Butlletí de la Biblioteca*, corresponent als anys 1918-1919, formant un volum de més de 300 pp. abundosament il·lustrat amb facsímils i reproduccions de llibres i manuscrits.

— S'ha publicat igualment el *Catàleg dels manuscrits musicals de la col·lecció Pedrell*, redactat per Mn. Higini Anglès, encarregat del Departament de Música de la Biblioteca.

— S'està terminant la impressió del *Butlletí d'adquisicions* de la Biblioteca, corresponent a l'any 1920.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de març han concorregut a la Biblioteca 892 lectors : 456 homes, 98 dones i 338 infants, els quals han consultat 1,078 obres, repartides en les següents matèries : Obres generals, 96; Filosofia, 22; Religió, 25; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 33; Filologia, 11; Ciències pures, 48; Ciències aplicades, 16; Belles Arts, 27; Literatura, 229; Història i Geografia, 95; Llibres d'infants, 476. Demés, han estat deixats en préstec 59 llibres.

Tenint en compte els dies que ha estat tancada la Biblioteca, l'estadística dóna un terme mig diari de 35 lectors.

— Durant el mes d'abril han concorregut a la Biblioteca 724 lectors, els quals han consultat 946 obres, repartides en les següents matèries:

Obres generals, 103; Filosofia, 18; Religió, 14; Ciències socials i Dret, 33; Filologia, 10; Ciències pures, 16; Ciències aplicades, 32; Belles Arts, 31; Literatura, 242; Història i Geografia, 119; Llibres d'infants, 328.

Ens han estat remesos sis exemplars del llibre d'En Suriñach Senties intitulat *El tresor dels pobres*, els quals exemplars han estat repartits entre els infants més assidus a la Biblioteca que s'han distingit per llur comportament.

El P. Pijoan, S. J., ha fet donatiu a la Biblioteca, d'algunes de les seves obres o traduccions, així tenim: *Vida de Santa Marguerida, Maria de Alacoque, L'amor dels amors*, de Bossuet; *Recés espiritual de cada mes*, de Lessem.

BIBLIOTECA·POPULAR DEL VENDRELL

Han vingut a la Sala de Lectura 1,204 lectors : 212 homes, 332 dones i 660 infants. S'han llegit 1,242 llibres per a infants, 312 Obres generals, 10 de Filosofia, 7 de Religió, 13 de Ciències socials, 13 de Filologia, 31 de Ciències pures, 31 de Ciències aplicades, 61 de Belles Arts, 398 de Literatura i 98 d'Història i Geografia. Total 2,216 obres.

Els llibres demanats en préstec a la Biblioteca de Catalunya han estat 5.

La Central de Biblioteques Populars ha tramès un escollit lot de llibres i l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha regalat a la nostra Biblioteca la interessant obra d'En Jeroni Zanné *Aigües vessants*, que ja ha trobat molts llegidors.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Durant el present mes han concorregut a la Sala de Lectura 956 lectors : 97 homes, 75 dones, 784 infants. S'han llegit 1,152 obres, repartides en la forma següent: 34 Obres generals, 7 de Filosofia, 4 de Religió, 4 de Filologia, 7 de Ciències pures, 4 de Ciències aplicades, 19 de Belles Arts, 77 de Literatura, 28 d'Història, 968 llibres d'infants.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 11 visità aquesta Biblioteca l'Escola La Sagrada Família, del Poble Nou. Eren unes vint noies, acompanyades de diverses senyoretes del Patronat de l'Escola, amb la seva Presidenta, Srta. Mercè Puig i Cadafalch i els reverends doctors Mn. Batlle i mossèn Mn. J. Tarré.

El dia 14 estigué a la Biblioteca Popular el Sr. Pla-

nas, arquitecte de la Mancomunitat, a qui acompanyaven D. F. Serra, D. J. Fors i D. J. Cabruja, de Canet. El Sr. Planas donà els oportuns consells referents a les reparacions que s'han de fer a la Biblioteca.

El mateix dia reberem la visita de l'Escola Nacional de Nois de Pineda, dirigida pel Sr. Micer. Eren, en conjunt, vint-i-cinc.

El dia 17 d'abril el senyor Director del Servei de Conservació i Catalogació de Monuments de la Mancomunitat de Catalunya, l'arquitecte D. Jeroni Martorell, va donar una conferència, amb projeccions, sobre «Les Construccions de Defensa en l'Edat mitjana a Catalunya i especialment a la Costa de Llevant». La lliçó resultà interessantíssima, essent molt aplaudit el senyor Martorell.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha fet donatiu a la Biblioteca de l'obra *Aiguaforts i aigües vessants* d'En Jeroni Zanné.

La Central de les Biblioteques Populars ha enviat 19 obres noves.

La Biblioteca de Catalunya ens ha servit, en préstec, 7 llibres, demanats pels lectors.

El nombre de lectors en la Sala de Lectura ha estat 355 : homes, 126; dones, 31, i infants, 198.

El total d'obres consultades a la Biblioteca mateixa, ascendeix al nombre de 741.

Els lectors que han utilitzat el préstec són 33. El nombre d'inscrits puja a 59. El nombre de llibres llegits a casa és de 52.

A la Biblioteca : Llibres d'infants, 488; Obres generals, 81; Filosofia, 14; Religió, 1; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 4; Filologia, 15; Ciències teòriques, 21; Ciències aplicades, 1; Belles Arts, Jocs, 17; Literatura, 74, i Història i Geografia, 25. Pujant el total a 741 llibres.

A domicili : Obres generals, 2; Filosofia, 1; Religió, 3; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 3; Ciències teòriques, 1; Ciències aplicades, 4; Belles Arts, Jocs, 1; Literatura, 37. Pujant el total a 52 llibres.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes d'abril han assistit a la Biblioteca 552 lectors; entre ells, 374 homes, 33 dones i 145 infants, que han consultat 1,108 llibres, distribuïts en les següents matèries : Llibres d'infants, 329; Obres generals, 391; Filosofia, 9; Ciències socials i Dret, 14; Filologia, 11; Ciències pures, 21; Ciències aplicades, 17; Belles Arts, 145; Literatura, 99; Història i Geografia, 72.

Han estat demanades 89 obres del Servei de préstec d'aquesta Biblioteca i 2 del de la Biblioteca de Catalunya.

Darrerament s'ha rebut en aquesta Biblioteca una nova remesa de llibres.

El passat dia 7 va reunir-se el Patronat.

En Raimond Vayreda, de l'Escola Superior dels Bells Oficis, ha reprès, a la Sala de Conferències de la Biblioteca, el curset d'Història general de l'Art. Aquesta etapa, dedicada al Renaixement i il·lustrada amb projeccions, segueix la següent pauta.

I. Els orígens. Primer període del Renaixement : Florència.

II. La Plenitud. Segon període del Renaixement : Roma.

III. Decadència del Renaixement a Itàlia.

III. Expansió del Renaixement.

IV. El Renaixement i els temps moderns.

Amb motiu d'aquestes lliçons, i com a complement de les mateixes, s'inaugurà una interessant exposició de reproduccions de quadres de diferents Escoles.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Acords del Consell Permanent

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acordà el Consell:

Nomenar Vocals-professors del Consell de Pedagogia, en mèrits de la votació verificada, els Srs. D. Josep Agell i Agell, D. Pompeu Fabra i D. Jordi Rubió i Balaguer, pel termini de quatre anys, indicat en l'art. 9 de les Bases de constitució del Consell de Pedagogia, a comptar des del dia d'avui.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acordà el Consell:

Facultar el senyor Enginyer-director interí del Servei del Mapa perquè tingui a París una entrevista amb l'eminent cartògraf Schrader, per tal de completar estudis i ultimar detalls referents a la publicació començada del Mapa de Catalunya, utilitzant les dades recollides per l'esmentat senyor, i destinant-se a aquest objecte un crèdit de 1,000 pessetes, amb càrrec a la partida corresponent a aquest Servei.

(Sessió del dia 13 d'abril de 1921.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

Va arribar a Barcelona, acompanyat de la seva senyora, el savi historiador francès Émile Bourgeois, Professor a la Sorbona i Membre de l'Institut, el qual, convidat per la Mancomunitat de Catalunya, ha vingut per a professar un curs a la Universitat Industrial, sobre la «Porcellana de França».

Ultra altres personalitats, eren a l'estació per a rebre tan il·lustre hoste, el Cònsul general de França, M. Filippi; el delegat de l'Institut Francès, M. de Valicourt; el Sr. Campalans, del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat; el Secretari de l'Escola Superior dels Bells Oficis, Sr. Llorens; D. Joaquim Folch i Torres, Professor d'Història de l'Art a la mateixa Escola; el Professor del Seminari i Laboratori de Filosofia, M. Dwelshauvers; el Sr. Blay, President de l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, etc., etc.

— L'arribada del Prof. Hadamard va constituir un veritable acte d'homenatge a l'il·lustre representant de la ciència francesa, qui, sota els auspicis de l'Institut Français en Espagne i convidat per la Mancomunitat de Catalunya, ha vingut a Barcelona a professar un curs de la present estació de Cursos Monogràfics a l'Institut d'Estudis Catalans.

Acudiren a l'estació, ultra altres personalitats, el Secretari general d'Ensenyament tècnic de la Mancomunitat Sr. Campalans, el Cap de cerimònies Sr. Utrillo, el representant de l'Institut Francès i ministre plenipotenciari M. de Valicourt, el President de l'Acadèmia de Ciències Dr. Alcobé, i els Catedràtics de matemàtiques de la Universitat i Escoles especials i de la Mancomunitat Srs. Fontseré, Mur, Polit, Clariana, Rubert, Bordas i Sirera.

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ESTIU

Acordà el Consell:

Autoritzar el Consell de Pedagogia per a convocar una Exposició-Concurs d'Herbaris i Mètodes escolars per a l'estudi de les plantes i la seva vida, per l'Escola d'Estiu de l'any 1922, fixant la quantitat de 1,000 pessetes per a premis, a càrrec de la partida 123 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al Dr. D. Baltasar Pijuan, professor de Bromatologia a l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, llicència amb la totalitat del sou que per aquest càrrec té dret a percebre, per a absentar-se de Barcelona fins el dia 10 de juny de l'any actual, a l'objecte que pugui anar a França per a ampliar els seus coneixements sobre l'organització de l'ensenyament professional d'Infermeres en aquella nació.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

Convidada l'Escola a pendre part a l'Exposició Regional d'Higiene organitzada per l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya, el Claustre acordà concórrer a aquest certamen i va fer-se una bella instal·lació amb el material fet per les alumnes i fotografies de l'Escola, mostrant el treball que s'hi porta a terme. La instal·lació fou visitadíssima, mereixent moltes felicitacions, essent l'Escola premiada pel Jurat amb medalla d'or.

En el mes de gener donà començ a l'Escola un curset d'Ètica professional, que s'encarregà de portar-lo a terme l'il·lustrat Dr. Tarré, prevere, capellà de la Casa de Maternitat.

En el mes de febrer, havent el Claustre acordat seguir els ensenyaments de Gimnàstica mèdica, s'encarregà el curset al professor suec Sr. Berglund.

L'Ajuntament de la ciutat de Sabadell va acudir al Consell de Pedagogia demanant que se li proporcionés personal docent a fi de donar un curs per infermeres. El senyor Secretari de l'Ensenyament tècnic i professional disposà que es fes un programa, que fou exposat al dit Ajuntament i que consisteix en quinze lliçons, encarregant-ne cinc a cada un dels Drs. San Ricart, Alomar i Pijoan. El programa adoptat és el següent:

Dr. D. Ramon San Ricart : *Anatomia, Fisiologia, Patologia.* — 1. Cèl·lules, teixits, òrguens, sistemes i aparells. — 2. Sistemes ossi, muscular i nerviós. — 3. Anatomia, fisiologia i patologia dels aparells circulatori i respiratori. — 4. Anatomia, fisiologia i patologia dels aparells digestiu i urinari. — 5. Causes generals de malalties i defenses orgàniques.

Dr. D. Baltasar Pijoan : *Assistència a malalts.* — 6. Cambra i mobiliari per malalts : llit, robes, neteja; com deu fer-se un llit. — 7. Isolament, desinfecció; concepte de l'asèpsia i antisèpsia. — 8. Administració de medicaments d'ús intern i extern. — 9. Alimentació de malalts. — 10. Assistència a embarassades, parteres i nadons.

Dr. D. Josep Alomar : *Bacteriologia i Higiene.* — 11. Què és un microbi? Microbis patògens, microbis d'acció de ferments i microbis saprofítics. Habitació dels mateixos i llur vida relacionada amb el medi ambient. Camins pels que arriben al nostre organisme. Mitjans profilàctics que deriven d'aquests coneixements. — 12. Sèrums i vacunes d'ús més senyalat. — 13. Salut. Sa conservació. Higiene. — 14. Virtuts higièniques : sobrietat, laboriositat, treball, activitat funcional, neteja. — 15. Habitacions. Hospitals : llurs condicions per ser higiènics.

S'acordà que el referit curs es donés a raó de dues lliçons per setmana i que comencés el 18 de febrer.

L'Escola, gentilment invitada a visitar la Casa Provincial de Maternitat de les Corts, efectuà la dita visita acompanyada per una germana i pel Dr. Tarré, prevere, capellà de la Casa. Una vegada més es pogué apreciar el servei esmerat en totes les dependències de l'esmentat Establiment, del que sortiren molt ben impressionades totes les alumnes.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Notícies i documents

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

Per acord de l'Excm. Ajuntament de Barcelona, proposat per la seva Il·ltre. Comissió de Cultura, l'Escola Catalana d'Art Dramàtic ha començat una sèrie de tres representacions teatrals dedicades als alumnes de les Escoles de la Ciutat.

La primera d'aquestes representacions ha tingut lloc el dijous, dia 14 d'aquest mes d'abril, a les quatre de la tarda, en el saló central del Palau de Belles Arts.

Ha estat especialment dedicada als alumnes concurrents a les escoles primàries nacionals.

A cada una de les dites escoles s'han tramès pel President de la dita Comissió, l'Il·ltre. Tinent d'Alcalde En Lluís Nicolau d'Olwer, vint invitacions. Els concurrents a l'acte han ascendit a més de tres mil.

L'obra representada ha estat la comèdia en tres actes de Molière *El malalt imaginari*, traduïda al català per Josep Carner.

Abans de començar la representació, en els intermedis de l'un acte a l'altre i en acabar-se, la Banda Municipal ha executat un escollit programa.

El dia 10, l'alumne Joan Cumellas ha llegit diverses composicions en la sessió organitzada per l'entitat Amics de la Poesia.

El diumenge immediat, dia 17, s'ha donat al Círcol Egarenc, de Terrassa, la quarta representació de la sèrie amb l'obra *Judith de Welp*, de Guimerà.

El dia 28, l'alumna Josepa Tàpias, delegada per la Direcció de l'Escola, ha recitat poesies de Pijoan en la conferència donada sobre la personalitat d'aquest poeta per En Josep M.ª Sagarra a l'Ateneu Barcelonì, organitzada per l'Associació Catalana d'Estudiants.

En començar-se aquest mes s'han intensificat les lliçons de Gramàtica Catalana, Història del Teatre i Història de l'Art, que s'havien retrassat en els mesos anteriors, per a donar lloc a la preparació de les representacions públiques de què ja s'ha fet esment en les informacions anteriors, per tal d'arribar al proper fi de curs amb el nombre reglamentari de lliçons que corresponen a cada una d'aquelles assignatures.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Notícies i documents

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Curs de perfeccionament per mecànics de màquines d'escriure i similars. — Per iniciativa de la Asociación de Comerciantes de Máquinas de Escribir y Similares, i per acord del Consell de Pedagogia, va a inaugurar-se en l'Escola Elemental del Treball, Universitat Industrial, (Urgell, 187) un Curset de Perfeccionament per la formació de mecànics especialitzats en el ram de màquines d'escriure.

Tothom sap la importància que ha assolit en la nostra època l'ús de la màquina d'escriure i de diversos aparells moderns d'oficina, com multicopistes i calculadores, que contribueixen al perfeccionament i major rendiment del treball dels despatxos comercials. Les empreses creades al voltant d'aquests moderns perfeccionaments de l'utillatge mercantil adquireixen més amplitud cada dia, i cal observar que aquesta amplitud no es refereix solament a les transaccions, per tractar-se de mecanismes generalment d'importació, sinó que, demés, afecta a un interessant aspecte industrial, ja que els comerciants en màquines d'escriure i similars han de sostenir tallers per l'adob i conservació d'aquests moderníssims aparells.

La formació de mecànics especialitzats en aquest ram no ha seguit una evolució tan ràpida com les circumstàncies han vingut reclamant. Els operaris que treballen en la dita especialitat s'han format en llur majoria empíricament dintre de la mateixa, és a dir, sense una base sòlida d'ensenyaments adequats a les característiques dels nous mecanismes. Per això són relativament pocs els bons mecànics de màquines d'escriure amb què avui comptem, i persistirà la manca de personal mentre no funcioni un organisme on siguin donades les ensenyances especialment adaptadas al cas.

És realment una obra meritòria la creació dels dits ensenyaments. Des que fou constituïda fa prop d'un any la Asociación de Comerciantes de Máquinas de Escribir y Similares, la seva digna Junta directiva va ocupar-se amb especial pruïja de la creació d'aquesta especialitat, científicament orientada, recabant de les nostres primeres autoritats pedagògiques i tècniques un ajut que des dels primers moments fou entusiasta. L'Escola de Mecànica de Màquines d'Escriure estaria ja en ple funcionament si las circumstàncies penoses per les quals ha vingut travessant la nostra ciutat en l'aspecte social no haguessin dificultat la seva ràpida organització. No obstant, avui ja pot donar-se com un fet l'establiment d'una millora que tant pot afavorir un sector de la classe obrera.

Mentre hom estudia la implantació d'un ensenyament complet per la formació de mecànics especialitzats en aquest ram — que probablement quedarà establerta en el pròxim curs — hom ha organitzat un Curset de Perfeccionament per mecànics de màquines d'escriure i similars, el qual durarà dos mesos i la Direcció del qual ha estat confiada a D. Francesc Weiler, ex-director tècnic de la Remington Scholes de Wiena i antic Cap de tallers de la casa Guillermo Trúniger i Cº, la competència del qual en aquesta especialitat és ben notòria. Les classes començaran el dia 4 de maig i es donaran tots els dies feiners — menys els dissabtes — de dos quarts de vuit a dos quarts de nou de la vetlla. Els obrers que tinguin interès en cursar aquests ensenyaments, poden passar a inscriure's en les oficines de la citada Escola tots els dies feiners, de dos quarts de set a dos quarts de nou, sense altre requisit que el pagament de 3 pessetes per la inscripció.

En aquests moments de crisi industrial té una especial valor l'establiment d'aquestes noves ensenyances, que proporcionaran als joves mecànics una bona oportunitat per adquirir coneixements que els permetran millorar llur situació econòmica.

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:

Nomenar D. Agustí Royo, interinament i pel termini màxim que finirà el dia 9 de març de 1925, ordenança de l'Extensió d'Ensenyament tècnic, amb l'assignació de 1,950 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 5 de l'anex núm. 17 del Pressupost vigent, entenent-se, per als efectes de la nòmina, que començà en el seu comès el dia 1.r del corrent mes d'abril.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

Textos propis de l'Extensió d'Ensenyament tècnic. — Han començat els treballs de composició i impressió del text *Piles elèctriques.*

Moviment d'alumnes. — Inscrits durant el mes: don Josep Orfila, de Sabadell, i D. Pere Almacelles, de Lleyda.

Ensenyament. — Consultes ordinàries evaquades, 131. Consultes especials per lletra, 27. Exàmens escrits, segons qüestionari, 214.

Propaganda. — Lletres rebudes, 35. Lletres trameses amb prospecte, 39.

Correspondència de Secretaria: Lletres i comunicacions trameses, de tràmit i administració, 7. Rebudes, 3.

VÀRIA

Notícies i documents

VISITA DEL GREMI DE MANYANS

El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional comunica al Consell que el passat diumenge, dia 6 de març, acompanyà a visitar les Escoles tècnica d'Oficis d'Art i Elemental del Treball a una representació corporativa del Gremi de Manyans, composta de més d'un centenar de membres, els quals manifestaren viu interès per les institucions visitades.

CURS DEL PROF. GOBLET A LA UNIVERSITAT

El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional donà compte d'haver assistit, per encàrrec de la Presidència, i en representació del Consell, a l'àpat d'homenatge al Prof. E. Goblet, de la Universitat de Lió, amb motiu de l'acabament del curs professat a la Universitat, que tingué lloc el dia 6 de l'actual.

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una carta de l'escriptor castellà D. Josep Sánchez Rojas, sol·licitant una subvenció que li permeti l'estudi directe de la vida catalana, completant

amb els viatges necessaris a aquest objecte els treballs que té realizats per a la preparació d'una obra dedicada al moment actual de Catalunya; acordant-se que aquesta petició passi a informe de la ponència d'Hisenda.

— Amb motiu de la invitació feta a l'Escola Catalana de Metges per a l'ampliació d'estudis a França, confiant-li una sèrie de conferències d'intercanvi en diversos centres científics oficials de la República francesa; delegar la representació oficial de la Mancomunitat en el Dr. D. August Pi i Suñer, encomanant a la Ponència d'Hisenda que fixi la quantitat que pot destinar-se-li en concepte de despeses de representació.

— Pendre esment d'una petició del Director de l'Orquestra Simfònica de Barcelona, interessant el concurs moral i material de la Mancomunitat per a l'organització d'uns concerts globals simfònics d'autors ibèrics, que es proposa realitzar aquella entitat; acordant-se passar aquesta petició a dictamen del Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Destinar, en concepte de subvenció, la quantitat de 3,000 pessetes al IV Congrés de Metges de Llengua Catalana, que s'ha de celebrar a Girona, durant la segona quinzena del pròxim mes de juny; designant-se el Conseller D. Agustí Riera perquè representi la Mancomunitat en l'esmentat Congrés.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Pendre esment d'un ofici de la Congregació Mariana de Sant Lluís, de Sabadell, regraciant el premi per al concurs fotogràfic que està organitzant, i que els fou atorgat per acord del Consell Permanent en sessió del dia 2 de desembre darrer.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

Esmerçar la quantitat de 5,000 pessetes que el Consell Permanent acordà destinar perquè fossin invertides en la compra de llibres per a donar-los a la ciutat de Perpinyà a títol de donatiu de la Mancomunitat a la Biblioteca catalana d'aquella ciutat, en la forma següent:

Compra de llibres, 1,500; reintegraments a la Nostra Parla, per despeses de correu, circulars, propaganda, màquina d'escriure, etc., 800; relligatge, 1,000; ports i facturació, 500; viatges i imprevistos, 1,200. Total, 5,000 pessetes.

Autoritzar el senyor Director de la Biblioteca de Catalunya per a esmerçar la indicada quantitat de 5,000 pessetes, a mesura que a son jui sigui necessari.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Havent tornat ja del Canadà l'ex-alumne de l'Escola Superior d'Agricultura, D. Josep Camps, que fou pensionat per ampliar-hi els seus estudis de Fruticultura, i creient aventatjós posar a l'abast de les persones a qui puguin interessar els coneixements per ell adquirits referents als mètodes usats en aquella nació per a la conservació de vegetals i fruits, a proposta del Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, autoritzar l'organització a l'Escola Superior d'Agricultura d'un curset de caràcter essencialment pràctic de fabricació de conserves vegetals, encarregant-lo a l'esmentat senyor, i destinat als alumnes de segon curs del grau tècnic, però admetent-se matrícules de les persones de fora de l'Escola que hi vulguin concórrer. Aquest curs durarà tot el mes de maig, i la seva remuneració, fixada en 333'35 pessetes, anirà a càrrec del capítol corresponent a cursos extraordinaris i monogràfics del pressupost de l'Escola. Les matèries que es tractaran en el curs seran : Conserves al natural, Vegetals i llegums, Fruits, Confitures, Melmelades, Mantegues, Gelatines i xarops, i dessecació de fruits.

(Sessió del dia 21 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

L'Escola Superior d'Agricultura organitza un curset de caràcter essencialment pràctic de «Fabricació de conserves vegetals» encarregat a l'ex-alumne de la mateixa, D. Josep Camps, que estigué darrerament com a pensionat al Canadà per a estudiar aquestes matèries, tractant-se de posar els coneixements per ell adquirits, referents als mètodes usats en aquell país per a la conservació de vegetals i fruites, a l'abast de les persones a qui pugui interessar. El curs començarà el dia 2 de maig essent la seva durada d'un mes.

Per a consultes i inscripcions adreçar-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187: Barcelona).

Notícies i documents

PROJECTE DE REORGANITZACIÓ DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

(Acabament)

III. Claustre de Professors. — 11. El Claustre de Professors està constituit pels Professors, presidits pel Director de l'Escola, podent adjuntar-se quan convingui i amb caràcter consultiu, els Preparadors, els Professors encarregats de cursos especials i comissions que representin els escolars.

12. La Junta de Professors nomenarà un Secretari de Claustre que portarà el llibre d'actes, i també en cas d'absència o malaltia del Director, un Degà que el substitueixi.

13. La Junta de Professors es reunirà almenys un cop cada un dels tres trimestres del Curs. A més, podrà ésser convocada pel Consell de la Mancomunitat o Conseller-delegat, pel Director o per demanda escrita de tres o més Professors. El Claustre, per a facilitar les seves tasques, podrà nomenar entre els seus components, comissions o ponències, permanents o transitòries.

14. El Claustre de Professors distribuirà les consignacions de caràcter extraordinari i les ordinàries en ço que afecta a material d'importància. Les despeses de petit material d'ús corrent i les de caràcter administratiu seran ordenades per la Direcció a proposta dels respectius Professors i de la Secció administrativa.

15. Anualment, en la primera reunió de Claustre,

els Professors presentaran els programes de les respectives assignatures, que seran examinats per a evitar repeticions i omissions de matèries, i donar un conjunt orgànic a l'ensenyament.

IV. Laboratoris. — 16. Els laboratoris de l'Escola tindran el doble caràcter de centres d'estudis científics i de pràctiques de les assignatures respectives, que faran els alumnes sota la direcció del Professor i el Preparador.

17. Podran treballar en els laboratoris particularment i a part de les hores de pràctiques, els Professors i Preparadors, els alumnes i les persones de fora l'Escola desitjoses d'ocupar-se en activitats que pertanyin al radi de la mateixa, i de prou solvència personal i científica perquè els pugui ésser concedit el corresponent permís.

18. Els laboratoris estaran oberts les mateixes hores que l'Escola. Com a règim d'ordre i per a l'eficaç organització interna, els alumnes i persones de fora de l'Escola que vulguin treballar-hi convindran abans amb la Direcció, Professorat o Preparadors, les hores que hi puguin concórrer.

19. Si el desenrotllament dels treballs d'investigació científica ho fes necessari, es podrà adscriure als laboratoris de l'Escola personal permanent o temporer i adquirir material, preferentment destinats en aquest objecte.

V. Biblioteca i Museu Comercial. — 20. La Biblioteca estarà especialitzada en llibres de temes agrícoles, i serà oberta als alumnes i persones de fora de l'Escola totes les hores que l'Escola ho sigui, podent-se en tot moment consultar el catàleg públic, ordenat per matèries.

21. Per a sol·licitar un llibre es demanarà a la senyoreta Bibliotecària, firmant el corresponent rebut en el talonari registre portat a Secretaria. Als alumnes i persones de solvència reconeguda se'ls podrà deixar els llibres per un termini de quinze dies.

22. Hi haurà instal·lat a l'Escola un Museu Comercial de productes derivats de l'Agricultura, nodrit principalment pels donatius dels productors i fabricants als quals es faran les corresponents peticions.

VI. Publicacions. — 23. L'Escola editarà uns *Arxius*, que es publicaran amb fascicles independents, de format igual, un per treball, sense periodicitat, però, amb numeració d'ordre per a col·leccionar-se en volums. Recolliran els treballs inèdits de Professors, Preparadors, i alumnes, i de les persones de fora l'Escola, en relació a ella, que vulguin sumar-se a la seva tasca cultural. S'exigirà de tots els treballs que tinguin una valor científica positiva per a jutjar la qual cosa nomenarà el Claustre una comissió expressa de Professors.

24. L'Escola procurarà empendre o ajudar la publicació de llibres de text o resums de les lliçons explicades a classe pels Professors.

25. L'Escola, com a Centre superior de cultura, es posarà en relació amb totes aquelles entitats nacionals i estrangeres l'intercanvi amb les quals pugui ésser de mútua utilitat.

VII. Règim intern. — 26. La vida escolar es fonamentarà en una amistosa col·laboració de Professors i alumnes, regida per una disciplina estricta, procurant que els deixebles siguin estimulats per l'interès que deuen tenir en el progressiu desenrotllament de l'Escola i el seu enaltiment. S'afavorirà també l'organització d'associacions escolars de fins culturals i de cooperació i ajut d'alumnes i ex-alumnes.

27. Els alumnes tenen el dret de dirigir-se individualment i col·lectivament a la Direcció i al Claustre de l'Escola. Quan ho faran en col·lectivitat delegaran una Comissió que els representi, nomenada pels mateixos deixebles. El Claustre, com a complement de la nota escrita, podrà convocar a l'esmentada Comissió a una reunió de Professors, per a escoltar les raons en què el fonamenta. També el Claustre, d'iniciativa pròpia, pot demanar el parer dels estudiants en assumptes d'interès general, cridant a una Comissió nomenada amb la mateixa forma.

28. Pels assumptes de règim intern de la càtedra els alumnes es dirigiran primerament al Professor que la regeix, podent després de complert aquesta condició dirigir-se per escrit a la Direcció al Claustre.

29. Si un alumne es fa mereixedor d'una correcció disciplinària podrà ésser advertit o castigat, segons la importància de la falta, pel Professor, la Direcció, o el Claustre de Professors. Les sancions aplicades estaran també en relació amb l'anterior gradació. Tot acord que pugui implicar pèrdua d'assignatura, de curs o de carrera, pot ésser únicament pres pel Claustre.

30. Els alumnes, en ingressar a l'Escola, entregaran en concepte de dipòsit la quantitat de 50 pessetes per a respondre del material que puguin deteriorar. En cas de desperfectes, es descomptarà del dipòsit la quantitat corresponent, podent la Direcció fer reposar l'import retirat. En acabar els estudis el dipòsit serà retornat a l'alumne.

VIII. Reglamentació de l'ensenyament. — 31. El Grau d'Enginyer agrícola tindrà una duració de cinc anys i el de Tècnic agrícola de dos anys, havent-se de subjectar els alumnes tant en ço que es refereix a les condicions d'ingrés com a l'ordre i distribució de les assignatures, a la reglamentació del Pla d'Ensenyament vigent.

32. El curs començarà el dia 15 d'octubre, acabant les tasques docents el dia 30 de juny. El període comprès entre el dia 15 d'octubre i 23 de desembre, inclusius, forma el primer trimestre; el comprès entre el 10 de gener i el 31 de març, el segon; i el que agafa de 1.r d'abril a 30 de juny el tercer. Aquests dos trimestres darrers constitueixen per les assignatures del Grau d'Enginyer el curs semestral.

33. Es confeccionarà l'horari procurant com a norma pedagògica que en cap matí no hi hagin més de tres hores d'explicació teòrica. Entre classe i classe es donarà als alumnes un temps de descans no inferior a quinze minuts. No hi haurà classes orals ni treballs de laboratori obligatoris els dissabtes a la tarda.

34. Totes les classes teòriques seran d'una hora efectiva de durada; les pràctiques podran ésser de dues hores. Normalment les sis hores setmanals es descompondran en quatre classes teòriques d'una hora, i una pràctica de dues hores, ultra la qual el Professor podrà exigir les pràctiques complementàries que estimi necessàries i els alumnes empendre personalment les que desitgin, ajudats en unes i altres pels Preparadors. Aquesta distribució normal podrà ésser modificada quan les necessitats de l'assignatura ho exigeixin. Dintre l'horari el Professor segons les necessitats del programa podrà també discrecionalment destinar a pràctica les classes d'una hora.

35. El Professor posarà als alumnes faltes d'assistència quan deixin de concórrer i de puntualitat que — als efectes disciplinaris es comptaran com a mitja falta d'assistència — quan entrin endarrerits. Un nombre de faltes igual a la dècima part de les classes donades, farà perdre a l'alumne el dret d'examinar-se en primera convocatòria; i un nombre igual a les dues dècimes parts, farà perdre el curs en aquella assignatura. Pot ésser dispensada aquesta sanció per un acord especial del Claustre de Professors, en casos excepcionals de justificació manifesta reunida a una aplicació reconeguda, o d'incompatibilitat d'hores en una assignatura repetida.

36. S'avisarà als alumnes d'entrada a classe amb dos cops de timbre elèctric; l'un cinc minuts abans de l'hora per advertir-los, l'altre en el moment fixat per

l'horari, des del qual instant estaran tots disposats per a entrar a l'aula.

37. El Professor preguntarà als alumnes amb la freqüència necessària perquè els serveixi d'estímul i puguin fer-se càrrec del profit que treuen de les explicacions i els coneixements que adquireixin. Qualificarà les respostes amb una puntuació que vagi de o a 10. Els nombres inferiors a 5 corresponen a diferents graus de respostes considerades insuficients; les notes de 5 a 10, a graus de coneixements suficients de brillantor diferent.

38. Quinzenalment s'exposarà en el tauló d'avisos les llistes amb la indicació de notes i faltes, i es trametrà a les famílies o encarregats dels alumnes una fulla amb les esmentades notes i faltes per a informar-los de l'aplicació i comportament dels alumnes pels quals s'interessen.

39. Cada quinzena, junt amb la llista de qualificacions i faltes, presentaran els Professors una nota-resum de ço explicat i les pràctiques fetes.

40. L'historial de l'alumne en cada assignatura que comprengui les notes i faltes d'assistència i puntualitat, serà portat al respectiu examen, essent consultat pel Tribunal i influint com a valor informativa en la qualificació.

El Professor podrà refusar, impedint que es presentin en la primera convocatòria, els alumnes que no hagin fet les pràctiques, problemes, treballs gràfics, etc., donats durant el curs.

IX. M a t r í c u l e s. — 41. L'import de les matrícules, serà:

Matrícula d'ingrés (totes les assignatures), 30 pessetes.

Matrícula d'una assignatura trimestral, 10 pessetes.

Matrícula d'una assignatura semestral, 20 pessetes.

Per l'ús de laboratoris i materials durant el trimestre, qualsevol que sigui el nombre d'assignatures cursades, 20 pessetes.

Per l'ús de laboratoris i materials durant el semestre, qualsevol que sigui el nombre d'assignatures cursades, 40 pessetes.

42. Per al pagament de matrícules i drets d'exàmens es donarà als alumnes un temps de deu dies, abans del començament del curs i dels exercicis, notificant-se la data de pagaments amb un avís col·locat en el quadre d'avisos. Els alumnes que no efectuïn el pagament en el terme senyalat, sofriran un recàrrec d'un 25 per 100 de l'import. Podran dispensar-se el recàrrec els alumnes de fora Barcelona que s'hagin matriculat per correspondència, notificant el pagament posterior, amb motius justificats.

43. No podran matricular-se del primer curs alumnes que no tinguin quinze anys complerts.

44. Els alumnes refusats i els no presentats podran matricular-se de les assignatures del curs següent, però no poden examinar-se'n sense tenir aprovades les assignatures anteriors que figuren en el quadre d'ordre de prelació d'assignatures.

45. Els alumnes que en començar un nou curs els falti un nombre d'assignatures superior a dues d'un grup trimestral o semestral, perden el dret de matricular-se d'assignatures de cursos superiors, encara que individualment fossin compatibles, i han de repetir en un curs, per a posar-se al corrent, les assignatures endarrerides.

X. E x à m e n s i r e v à l i d e s. — 46. Els exàmens es faran per assignatures, havent-hi per cada assignatura dues convocatòries, i seran jutjats per un Tribunal de tres membres pertanyents a l'Escola, presidit pel Professor més antic. Constaran dels exercicis (explicacions teòriques, resolució de problemes, maneig d'aparells, pràctiques de laboratoris o de camp), almenys en nombre de dues, que el Tribunal estimi convenients, formant una prova àmplia que mostri d'una manera palesa la suficiència de l'alumne.

47. Segons el resultat de l'exercici i tenint a més en compte l'expedient de l'alumne en l'assignatura que es jutja, el Tribunal donarà una qualificació de l'examen que seguirà la mateixa puntuació que les notes ordinàries. Un nombre de punts inferior a 5 equivalen a un «Refusat» i obliguen a l'alumne a repetir la prova. Les qualificacions de 5 a 7.5 inclusius representen la nota de «Bé»; les de 7.6 a 9 inclusius la de «Notable»; i les de 9.1 a 10 la de «Excel·lent». Aquestes tres darreres qualificacions donen l'aprovació de l'assignatura.

48. Els alumnes refusats o no admesos en la primera convocatòria poden presentar-se als exàmens extraordinaris que hauran lloc : per les assignatures del primer trimestre, abans de començar els exàmens del segon; per les del segon trimestre, prèviament als exàmens del tercer; i per les del tercer i les del semestre, amb anterioritat al començament del curs següent.

Els alumnes refusats en la segona convocatòria, així com també els no presentats, han de repetir l'assignatura matriculant-se de nou.

49. L'exercici de segona convocatòria es jutjarà amb absoluta independència del primer examen, no influint el nombre de punts merescut en aquest. Poden també presentar-se als exàmens de segona convocatòria els alumnes desitjosos de millorar la nota guanyada en la primera, en el qual cas la nova qualificació no podrà ésser mai inferior a la que tenen.

50. L'import dels drets d'exàmens, serà:

Dret d'exàmens d'ingrés (totes les assignatures), 20 pessetes.

Dret d'exàmens d'una assignatura trimestral, 5 pessetes.

Dret d'exàmens d'una assignatura semestral, 10 pessetes.

Dret d'exàmens de revàlida, 50 pessetes.

51. El pagament dels drets d'examen dóna dret a la presentació a les dues convocatòries. Aquell que no vulgui presentar-se fins als exàmens extraordinaris, pot realitzar el pagament abans de la segona convocatòria.

52. Els alumnes que tinguin extraviada la papereta d'exàmens poden demanar-ne una de duplicada a Secretaria, pagant de nou la meitat dels drets d'examen de l'assignatura.

53. Com a prova final de carrera els alumnes tindran de presentar una Memòria que desenrotlli un tema elegit per ells mateixos amb la prèvia aprovació de la Direcció. Després d'examinada la Memòria per tres Professors (l'un d'ells considerat com a ponent, que serà el de l'assignatura més afí al tema escollit, i els altres dos designats per torn), aquests es constituiran en Tribunal cridant a l'alumne a un exercici oral, fent-li les objeccions adequades i podent-li fer preguntes referents a totes les assignatures que componen la carrera, acordant finalment, tenint en compte la Memòria i l'examen, si procedeix aprovar o refusar l'alumne.

54. Un cop aprovades totes les assignatures de la carrera, es podrà obligar als alumnes que desitgin obtenir el títol d'Enginyer o de Tècnic agrícola, a passar un cert temps, no superior a tres mesos, en una explotació agrícola del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat.

55. L'import dels títols, serà:

Títol d'Enginyer agrícola, 200 pessetes.

Títol de Tècnic agrícola, 100 pessetes.

XI. E x c u r s i o n s. — 56. Es considera que les visites i excursions coadjuven eficaçment al conjunt de l'ensenyament, per ço que es procurarà fer-les tot el nombroses que permeti el no portar perjudici a les classes teòriques i pràctiques. Fora el cas, en què excepcionalment convingui aprofitar momentànies avinenteses que

poden passar, les excursions respondran a un pla preconcebut, havent-se posat d'acord per a decidir-les la Direcció i tots els Professors de cada curs, per als alumnes de les seves classes. Els alumnes de darrer curs faran obligatòriament una excursió de conjunt, aprofitant preferentment dies de vacances.

57. En les excursions organitzades per l'Escola aniran a càrrec d'aquesta totes les despeses de ferrocarril, carruatges, etc.; que representin mitjans de transport, tenint de satisfer sols els alumnes individualment les despeses d'hostatges i manutenció.

58. Quan un Professor o Preparador surti d'excursió amb els alumnes cobrarà una dieta de 30 pessetes per cada dia d'absència. Una excursió d'un matí o una tarda fora de la ciutat devenga mitja dieta. No es cobrarà, en canvi, dieta en aquelles visites que prenguin solament les hores de classe.

59. El Professor, en les excursions que ho cregui pertinent, podrà exigir de l'alumne una nota escrita sobre el conjunt d'ella o detallant un punt concret, que serà qualificada, retornant-se després a l'alumne.

XII. Estudis d'aplicació i especialitzats. — 60. El cinquè curs del Grau d'Enginyer estarà format per estudis d'aplicació, amb una assignatura comú a tots els alumnes, d'aplicació purament agrícola, i altres especialitzades d'ampliació o aplicació tecnològica, que es donaran en el major nombre possible als diferents alumnes que les sol·licitin.

61. Els estudis d'aplicació especialitzats es faran preferentment de les següents matèries : Ramaderia i indústries derivades; Viticultura i Enologia; Oleïcultura i Elaiotècnia; Fruiterars, hortes i indústries derivades, boscos i indústries derivades; Enginyeria rural, agrupant les assignatures d'una sola matèria o de vàries.

62. En el mes de març de cada any els alumnes de quart curs sol·licitaran individualment o col·lectivament els estudis d'aplicació que desitgin seguir, i per tot l'abril el Claustre de Professors, tenint en compte les peticions dels alumnes i procurant atendre-les amb la major amplitud possible, acordarà les assignatures que integraran el curs següent.

63. S'encarregaran dels estudis especialitzats Professors de capacitat reconeguda en les respectives matèries, proposats pel Claustre, en fer l'organització i distribució d'assignatures, retribuïts amb les gratificacions reglamentàries de les assignatures acumulades, i als que el Claustre podrà cridar i escoltar en els assumptes que afectin a les especialitats.

64. En el darrer curs, els alumnes abans d'examinar-se hauran de presentar un treball monogràfic o d'investigació referent a un tema de l'especialitat que estudien. Aquest treball no serà qualificat, però, en el cas d'ésser insuficient o de valor escassa, pot impossibilitar a l'alumne d'examinar-se en la primera convocatòria, de tot el curs o almenys de l'assignatura o assignatures que més es relacionin amb el tema escollit.

65. Els alumnes del Grau de Tècnic que vulguin matricular-se de les assignatures d'aplicació podran fer-ho, i si s'examinen se'ls estendrà, ultra el títol corrent de Tècnic, un certificat indicant que han cursat les matèries aprovades.

XIII. Alumnes especials. — 66. No hi haurà categoria d'alumnes lliures, però el Claustre de Professors queda facultat en casos excepcionals i verament justificats per a dispensar parcialment o totalment l'assistència a classe, en el ben entès que aquell a qui es concedeixi haurà de demostrar no solament coneixement teòrics, sinó pràctics de camp o de laboratori, quan menys anàloga a la dels altres alumnes de l'Escola.

67. Els alumnes que no desitjant la possessió de cap títol de l'Escola, vulguin, però, cursar algunes assignatures isolades, podran ésser admesos com a alumnes especials, pagant doble matrícula i estant subjectes a les mateixes obligacions que els oficials. En el cas que vulguin examinar-se hauran de seguir l'ordre d'incompatibilitat, i se'ls podrà dar un certificat de les assignatures cursades.

68. Els alumnes que hagin fet estudis de les disciplines d'aquesta Escola en altres centres docents del país o estrangers i es presentin com a aspirants a alguns dels títols de l'Escola Superior d'Agricultura, hauran d'exhibir certificat dels esmentats estudis, i segons els programes, mètodes i categoria de l'Escola en què foren fets, el Claustre de Professors acordarà si poden substituir a alguna de les assignatures del pla d'ensenyament. En cap cas podran rebre un títol d'aquesta Escola sense haver treballat en la mateixa dos cursos sencers, per al Grau d'Enginyer agrícola, i un per al de Tècnic, provat la seva preparació i capacitat.

X. *L'acció integral futura.* — No podem deixar enllestit aquest estudi sense dirigir un esguard a les possibles ampliacions que pot tenir l'activitat de l'Escola. Els capítols precedents marquen les regles en què s'amotlla la tasca fonamental docent : l'ensenyament elemental i superior amb els dos graus de Tècnic i Enginyer agrícola. Ultra aquesta acció definida, que a creure-la única fóra susceptible de caure al llarg del temps en mecànica repetició, han d'ésser funció de l'Escola altres activitats, unes mentades en les pàgines anteriors i altres no; unes ja començades, altres per iniciar en el futur. Totes en un conjunt de realitats vives que mútuament s'esperonin, fent de l'Escola un organisme dinàmic.

Forma el primer grup i en un pla superior el treball d'investigació científica. Poc s'ha d'insistir per a remarcar l'amplada del lliure horitzó que en aquest sector queda obert a totes les possibilitats. Comprenent-ho així, una de les característiques del projecte de reorganització és la tendència a iniciar la vocació i a estimular el treball personal de laboratori. No podem de moment crear del no-res institucions artificials, però, atenent a ço que pot ésser un demà ric de plenitud, l'articulat és fet de manera que el teixit de les seves regles no sigui un vistós ropatge sense cos, però, tampoc un vestit esquifit que apresoni les iniciatives; té una flexibilitat i elasticitat que el fan adaptable al màxim desenrotllament que esperem arribar en la investigació científica, funció futura essencial de la nostra Escola. Considerem sols quina vitalitat tindria el jorn en què les recerques dels laboratoris, les troballes i les aportacions originals, publicades en els *Arxius* i ocupant un lloc honrós en l'intercanvi científic internacional, fessin que l'Escola d'Agricultura de Catalunya prengués un lloc en el món civilitzat, no com a una entitat material, sinó com a denominació d'un cenacle d'investigadors i de mestres.

De la seva pròpia obra normal pot treure'n l'Escola una real influència en el mitjà agrícola, procurant que els alumnes en deixar-la no es deslliguin del centre on aprengueren. Si la funció específica de l'Escola és el formar els Tècnics que han de renovar l'agricultura catalana, les relacions amb els antics deixebles poden i deuen donar-li una preponderància decisiva en el desenrotllament d'aquella. És en profit de tots la continuïtat en la comunicació que per l'Escola representa la certesa de la eficàcia de la seva acció, un estímul ininterromput i la impossibilitat de caure en pecat d'isolament que porta a les xorques incomprensions i als esforços fets endebades.

L'acció dels Tècnics requereix al complement indispensable de la difusió de la cultura agrícola. Variadíssimes són les modalitats en què poden concretar-se activitats diferents del grup general d'extensió d'ensenyaments agrícoles. Per a atendre-les en la seva complexitat les nacions amb consciència dels seus deures estatals — i no sols les grans potències, sinó les vives nacionalitats pe-

tites: Dinamarca, Suïssa, Holanda, Bèlgica, fins el Luxemburg, darrerament Txeco-Eslovàquia — han creat una gama riquíssima d'institucions que culminen en les escoles superiors ramificant-se després profusament. És lògic que així sigui, perquè les despeses esmerçades són de les més reproductives. En un estudi fet per a la França, Plissonnier ha calculat que el portar la producció de blat a una xifra mitja de 20 hectolitres per hectàrea (cosa ben factible, puix que amb el millorament agrícola modern ha passat de 1874 a 1910, de 13 a 17 hectolitres) es tindria un augment anual de 350 milions de francs; que recollint per hectàrea la mateixa quantitat de patates que a Bèlgica, s'arribaria en aquest concepte a un augment de 684 milions; que si per la seva preparació més racional es podés reduir en un cèntim per dia i per animal les racions alimentícies d'aquests, s'estalviarien a l'any 200 milions; que en conjunt la xifra total de la producció agrícola, si es posava en condicions anàlogues a les d'Alemanya, Bèlgica i Dinamarca, on l'ensenyament l'ha portat a un avenç major, pujaria a 6,000 milions de francs més que la valor que avui representa.

Proporcions guardades nosaltres podríem tenir una plus-vàlua (difícil de determinar exactament per la manca d'estadístiques) encara major perquè el marge de millorament de producció, entre els promedis obtinguts i els assolibles és més gran. Tot ço que en aquest sentit s'organitzi serà, per tant, més eficaç i reproductiu. Vetllant pels interessos catalans la Mancomunitat vol donar a les tasques d'extensió de l'ensenyament agrícola una real importància, per la qual cosa els Serveis tècnics d'Agricultura tenen l'encàrrec, com a una de les seves principals funcions, d'organitzar cursets i conferències a les poblacions foranes, per a la qual tasca els elements de l'Escola ofereixen la seva més entusiasta cooperació. Ultra aquestes activitats, n'hi ha d'altres a establir encara, que segons el seu desenrotllament poden caure en el radi d'acció de l'Escola o dels esmentats Serveis. Les principals modalitats de l'obra de difusió de la cultura agrícola i de caràcter docent, organitzades en certes nacions i adaptables a la nostra comprenent les ja establertes en el Departament d'Agricultura i les no creades avui, són enunciades en forma esquemàtica, les següents:

a) Escoles pràctiques d'Agricultura donant un ensenyament de grau inferior per a capataços i obrers agrícoles, instal·lades en finques situades en comarques de conreus determinats, i preferible amb règim d'internat.

b) Escoles *ménagères* agrícoles, fixes per a l'ensenyament femení, instal·lades també en finques; la importància de les quals sobressurt del nombre d'elles existents abans de la guerra en altres estats : França, 22; Alemanya, 42; Austria-Hongria, 34; Bèlgica, 10; i Luxemburg, 15, amb una població de 250,000 habitants.

c) Escoles i càtedres ambulants consistents les primeres en ensenyaments de segon grau, formant cicles de dos o tres cursets en poblacions de relativa importància; les segones, itineraris sistematitzats de cursets breus o conferències a càrrec de Professors fixos.

d) Escoles d'hivern, d'un desenrotllament rapidíssim a l'estranger, que acullen els agricultors durant els mesos centrals de l'hivern en què la feina als camps és reduïda, fàcils d'organitzar aprofitant les instal·lacions de l'Escola Superior d'Agricultura i de les Escoles pràctiques si es muntessin.

e) Cursos breus de matèries especialitzades donats per professors en la nostra Escola, en les Escoles pràctiques i en totes les institucions autònomes que seran la base dels estudis d'aplicació, com per exemple cursets d'enologia, d'alaiotècnia, d'indústries derivades de la llet, de conserves, de fabricació d'alcohols, sucres, fècules, midons, essències, etc.

f) Ensenyaments complementaris per a la formació dels Professors destinats a donar les Conferències als agricultors i a les dones pageses.

g) Escola per correspondència per a estendre l'acció difusora, relacionant-la per a fer-la eficaç amb els cursos de matèries especialitzades, indicats en el paràgraf *e*, i seguits en les institucions centrals.

h) Una sèrie nombrosa de cursets breus, donats en els pobles importants, sobre temes pertinents a les comarques respectives, i seguint les regles de l'organització ja existent.

i) Una multiplicitat encara major de conferències de caràcter agrícola pràctic, destinats als agricultors i a les dones pageses, resultant-ne una amplitud de dispersió que arribés als pobles més petits i als recons més allunyats.

j) Una acció a l'escola primària i post-escolar d'una gran transcendència, però impossible d'organitzar donada la llei uniforme que priva d'una intervenció en l'ordenació d'ensenyament i en son defecte cercant una influència indirecta.

k) L'organització de cursos especials per als mestres de les escoles primàries, en relació potser amb els Cursos d'Estiu de la Mancomunitat que han fet quelcom en aquest sentit, que es deuria intensificar i ampliar, arribant a establir cursets permanents d'estiu dedicats especialment als mestres primaris.

Com a coronament del nostre treball, hem mostrat les solucions del problema en tota la seva complexa integritat; no és el nostre intent el fer-ho ni catalogar atribucions, ni demanar inconscientment que s'improvisin els organismes que les satisfacin. Sabem ço que de cada dia se'n pot treure; l'esterilitat d'iniciar accions sense demà; els lligams estrets i ben afectius que tenim amb els altres elements del Departament d'Agricultura, que ha de fer que aquesta obra sigui de cooperació, encarregant-se els uns d'unes branques, els altres de les altres, sense duplicitats, ni competències; les condicions en què es troba el nostre organisme de govern, limitatives dels seus velers; el fet que la majoria de les accions esmentades arrelarien en la nostra terra, però, potser algunes hi foren artificials. No, no és el nostre intent presentar una obra definitiva, acabada, pulida, a empendre amb urgència...

És sols mostrar la llunyària i l'amplitud dels horitzons oberts a l'evolució en què volem que l'Escola, viva, es desenrotlli. És a dir, que no limitaran la nostra obra els sòlids fonaments que li donem avui. Que en el camí de les comuns aspiracions no representa el treball present la màxima, és sols una fita, en la que per estímul, per a poder mesurar temps a venir l'avenç acomplert, hi deixem gravada una data.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

SERVEIS DE RAMADERIA

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat del pla de concursos que els Serveis de Ramaderia organitzen per a l'any 1921-22; deixant-lo aprovat, als efectes de publicitat i realització.

— Designar, a proposta del Conseller dels afers d'Agricultura, D. Pere Mias, el següent Jurat qualificador del Concurs de bestiar boví lleter suís, que ha de celebrar-se a Granollers el dia 10 del mes que som:

President, D. Sebastià Martí Codolar, ex-Diputat provincial i ramader; Vocal, D. Josep Fatjó, Veterinari a Mataró; Secretari, D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

Es celebrà a Granollers el segon Concurs de bestiar boví lleter de la Mancomunitat, primer dels Concursos que repeteix la dita Mancomunitat.

Aquest Concurs havia despertat una gran curiositat entre els ramaders de diverses comarques de Catalunya, alguns de tan allunyats com els de la Vall d'Aran. Hi havia interès per a constatar si el bestiar que es presentaria fóra millor que el del Concurs anterior, la qual cosa equivalia a comprovar l'eficàcia dels Concursos de la Mancomunitat.

Els animals presentats al Concurs, molt superiors als de dos anys enrera, constitueixen la millor prova de la ben orientada acció ramadera de la Mancomunitat. Els ramaders més prestigiosos que havien presenciat el Concurs de dos anys enrera expressaven amb satisfacció la millora notada, sobretot els vaquers, els quals veien que per aquest camí no es trigaria gaire a què Catalunya produís les vaques necessàries per a atendre el consum de llet, en lloc de fer com ara, que les vaques lleteres s'han de comprar a l'estranger.

Malgrat ploure tot el matí, la pluja no fou obstacle perquè un nombrós públic presenciés la tasca del Jurat. Però sí s'ha de fer constar que degut al mal temps la majoria de vaquers, per mor de no exposar els animals a un refredament, s'abstingueren de concórrer.

El Jurat, compost per D. Sebastià Martí-Codolar, President, el qual nom és inseparable de la Ramaderia catalana; D. Josep Fatjó, veterinari, Vocal; i el Prof. M. Rossell i Vilà, Secretari.

El veredicte del Jurat fou ben rebut pel públic. Els senyors propietaris dels animals premiats foren els següents: Froilà Tintó, per un toro, 800 pesetes; Ferran Morgas, i Joan Garriga, un toro cada un, 1,350 pessetes. Deu vaques a 500 pessetes cada una, als propietaris Francisco Brustenga; Josep Bonvilà, tres; Froilà Tintó, dues; Josep Malera; Esteve Palau; i Ferran Moragas, dues.

— A l'objecte de preparar el Concurs de bestiar boví del país, que es celebrarà a Berga l'últim diumenge de maig, ha sortit per a diverses poblacions del Bergadà el Cap dels Serveis de Ramaderia.

— El Concurs de bestiar lleter que devia celebrar-se a Vich i que fou sospès per motius sanitaris, havent desaparegut les causes que el feren ajornar dintre de poc es fixarà la diada de la seva celebració.

— L'Ajuntament de Girona col·laborarà amb una quantitat no inferior a 1,000 pessetes, destinades a premis, al Concurs de bestiar boví de la Mancomunitat, que es realitzarà pels primers dies de novembre en aquella capital.

— Els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya desitjarien que tots els Ajuntaments i Sindicats Agrícoles que han rebut circulars consultant la dada més apropiada per a la celebració de Concursos, remetessin, quan més aviat millor, aquest extrem de la consulta.

SERVEI D'ENOLOGIA I VITICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Accedir a la invitació de la Unió de Vinyaters de Catalunya, i designar el senyor Conseller D. Macià Guarro perquè, acompanyat del Director dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, D. Jaume Raventós, assisteixi, representant aquesta Corporació, a l'Assemblea general que l'esmentada Unió celebrarà en la ciutat de Montblanch els dies 30 d'abril i 1.r de maig.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar la comissió de senyors Diputats de la Mancomunitat que ha de redactar el projecte d'Acció Social Agrària, per a la qual foren designats els Srs. D. Joan Vallès i Pujals, D. Fèlix Escalas i D. Alfred Pereña, sota la presidència del Conseller-ponent dels afers d'Agricultura.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

El dia 10 d'abril, a Vich, fou inaugurat i beneït per l'Il·lm. Sr. Bisbe Dr. Muñoz l'estatge social de la Cambra Agrícola Ausetana i del Sindicat Agrícola, en un sumptuós local del Passeig de Verdaguer.

Acabats que foren els actes de la benedicció del local i llegits els actes de la darrera sessió d'ambdues entitats i una memòria del Secretari de la primera Sr. Pratdesaba, va donar una conferència de caràcter social el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Jaume Raventós, mostrant les diferents finalitats a què deu encaminar-se l'associació agrícola.

1.a La finalitat de procurar un benefici material als socis, comprant i venent en millors condicions els productes agrícoles i disputant en bona llei de lluita als intermediaris i comerciants una part dels beneficis que aquests actualment realitzen. Des d'aquest punt de vista els sindicats actuen com si fossin unes veritables societats mercantils.

2.a Una finalitat d'ordre superior encaminada al bé social de tota la societat, instruint al pagès tècnicament i proveint-lo d'eines i sementals per a arribar a una intensificació en la producció.

3.a Una finalitat d'ordre moral, estimulant l'activitat, l'austeritat i l'harmonia de caritat entre les diferents classes de la pagesia, de tal manera, que les associacions de pagesos esdevinguin uns veritables puntals de l'ordre moral social.

L'acte acabà amb un parlament del Dr. Muñoz i amb un àpat d'un centenar de coberts, en el qual varen ocupar la presidència l'Alcalde D. Joaquim Prats, el delegat del Bisbe Dr. Serra i Esturi, el tinent coronel D. Carles Bosch, els presidents de les esmentades societats, que ho són respectivament, D. Josep Espona i D. Josep Gallifa, i el conferenciant D. Jaume Raventós.

— El diumenge, dia 17 d'abril, el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós, va donar una conferència en l'estatge social del Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Sant Andreu de la Barca, davant d'una nombrosíssima concurrència, amb motiu de la festa anyal que celebra aquest Sindicat.

El conferenciant va elogiar aquella manera de celebrar la festa del treball, no pas en so de protesta contra el treballar, com de vegades es fa en les ciutats, sinó com un acte d'acceptació del treball, cercant la manera de treballar més i millor.

Posà com a nuclis de l'economia social, el treball, l'estalvi i l'associació, al voltant dels quals es condensen tots els fets econòmics: el treball, propulsant les eines, les màquines i les primeres matèries; l'estalvi, contribuint a la formació del capital, i l'associació, sumant les forces i, encara, demés, multiplicant la suma per un coeficient, proporciona l'activitat i disciplina de l'associació.

Explicant com pot ésser que aquests elements naturalment tan lligats estessin en lluita contínua, des-

tructora, ho va atribuir a la falta d'elevació moral d'aquests tres factors.

Posada aquesta elevació, considerat el treball com un deure moral, l'estalvi com una austeritat virtuosa i l'associació com una unió inspirada en el mutu amor, aquelles tres forces trobaven un punt natural de convergència, quedant així orientades vers el bé social, exclüit l'egoisme.

— Va celebrar-se un àpat en obsequi del Comissari regi del Consell Provincial de Foment Sr. Soler i March, el President de la Secció d'Agricultura del dit Consell, el Director dels Serveis tècnics, amb assistència de les autoritats locals i altres personalitats.

— La Secció d'Acció Social Agrària s'ha dedicat durant el mes d'abril als treballs següents:

Projecte de Reglament de la Secció Celler, de Sant Vicens de Castellet.

Atendre la visita del senyor President de la Federació Sindical Agrària de Girona.

Atendre la visita del senyor Gerent de la Industrial Mercantil Ibèrica, S. A., per a adquirir dades dels Sindicats que es dediquen al conreu de terres.

Conferència a Igualada sobre el tema «Cellers cooperatius».

Diversos informes, escrits, models d'original d'impremta, etc., etc., del projecte del Celler cooperatiu d'Igualada.

Conferència a Sant Joan de Vilatorrada sobre «Cooperatives de producció».

Conferència a Callús sobre «Cellers cooperatius i Caixes rurals».

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola de Linyola per a introduir-hi la Cooperativa de consum.

Projecte de Reglament de Caixa rural, per al Sindicat Agrícola de Manlleu.

Atendre una Comissió del Sindicat Agrícola La Granada per a diverses consultes.

Visita el Sindicat Agrícola de Manlleu per a començar els treballs de la Caixa Rural.

Treballs per a la concurrència dels Sindicats a la Segona Fira Oficial de Mostres de Barcelona.

Atendre la visita de diverses cases de maquinària agrícola, adobs, etc., per a recollir dades referents a Sindicats.

CURSETS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir un curset de vuit lliçons a l'Ajuntament de Lloret de Mar sobre terra campa, vinya i vinificació, les despeses del qual, calculades en unes 750 pessetes, es pagaran, per una part amb les 250 pessetes ofertes per la Corporació sol·licitant, i d'altra part amb unes 500 pessetes de la partida 306 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

Donar-se per enterat d'un ofici de l'Alcaldia de Castelltersol, regraciant en nom d'aquell Municipi el curset de Terra campa i Ramaderia donat pels Serveis d'Agricultura de la Mancomunitat.

— Concedir un curset de vuit lliçons sobre Viticultura, Olivicultura i Terra campa al Sindicat Agrícola i Caixa Rural de Verdú les despeses del qual, calculades en unes 750 pessetes, es pagaran d'una part amb les 250 pessetes ofertes per l'entitat peticionària, i 500 pessetes amb càrrec a la partida 306 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 29 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

Varen ésser donades a Marsà set conferències. Els conferenciants tractaren els temes següents:

D. Erasme M.ª d'Ymbert donà cinc conferències de viticultura, explicant la fisiologia del cep, conreus i adobs més convenients, i tractaments de les seves plagues i malalties.

D. August Matons donà dues conferències d'olivicultura, tractant de conreu, adobs i poda, i una sobre diversos punts interessants del conreu de l'ametller i avellaner.

On va ressaltar en gran manera l'interès dels assistents, fou en les pràctiques dirigides pels Professors amb la cooperació de l'operador D. Salvador Beneït, versant sobre anàlisis de vins, assaigs de terres i observació de malalties en els mateixos camps.

— Ha tocat el torn a la vila de Castelltersol per a disfrutar de l'ensenyament ambulant que la Mancomunitat de Catalunya facilita als pobles que ho reclamen.

El curset allí celebrat s'ha compost de vuit lliçons teòriques i pràctiques i alhora acompanyades de projeccions. Fou l'iniciador i el sol·licitant el senyor Alcalde D. Josep Cuspinera.

Les quatre primeres lliçons foren donades per D. Josep Poch de Feliu i versaren sobre el cultiu de terra campa, cereals, patates i farratges, estudiant ço que fa referència a les treballades, sembres, selecció de llavors, adobs, etc.

Una fou a càrrec de D. Josep M.ª Rendé, el qual parlà dels aventatges derivats de l'associació agrícola.

Finalment, D. C. Ramon Danés i D. M. Rossell i Vilà donaren les tres últimes, parlant el primer de les funcions fisiològiques i de les malalties del bestiar, i el darrer de l'engreix dels porcs.

Es realitzaren pràctiques d'anàlisis de terres, de fisiologia vegetal, de treballs culturals amb arades i grades, de reconeixement de defectes i de l'edat dels animals, etc.

Després d'una visita del Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, Sr. Raventós, a l'Alcalde Sr. Cuspinera, que fou el que va sol·licitar el curset en nom de tots els elements de la població, per a ultimar els detalls del curset, es va donar la primera lliçó el dilluns de Pasqua, dia 28 de març, i la darrera el dilluns següent, 4 d'abril, amb nombrosa concurrència de propietaris i pagesos, que va oscil·lar entre 100 i 150, a la sala de sessions de casa la Vila.

— A la Bisbal del Penedès fou professat un curs de conreu de la vinya i elaboració del vi. El curset fou distribuït en vuit lliçons, que es donaren pel següent ordre.

1.ª Cultiu, poda i tractaments de l'olivera, per D. August Matons.

2.ª, 3.ª, 4.ª i 5.ª Cultiu, poda, adobs i tractaments de malalties del cep, per D. Erasme M.ª d'Ymbert.

6.ª, 7.ª i 8.ª Elaboració i tractament de les malalties del vi, per D. Jaume Raventós.

Acompanyaren al curset pràctiques de camp i de laboratori, i projeccions, que es feren amb la cooperació de l'incansable operador D. Salvador Beneït.

Acabada cada conferència es repartiren extractes impresos de la mateixa, que eren àvidament recollits i llegits pels que assistiren a les dites conferències.

En la darrera conferència, D. Jaume Raventós aprofità les bones disposicions del públic per a estimular-los a encoblar tots els esforços dels pagesos de la localitat envers la formació d'un gran Sindicat amb Celler Cooperatiu, que vingués a ésser el fruit visible i grandiós del curset que s'acabava de celebrar, posant de relleu el conferenciant els aventatges d'ordre tècnic, comercial i moral que se'n podrien reportar.

CURSOS EXTRAORDINARIS I MONOGRÀFICS

Fabricació de conserves vegetals. Prof. D. Josep Camps. — El curs serà de caràcter essencialment pràctic i en ell es tractaran les següents matèries, fent les necessàries operacions de fabricació:

Conserves al natural. Vegetals i llegums (espàrrecs, mongetes, pèsols, espinacs, tomàtecs, escarxofes, pastanagues i naps).

Fruits (pomes, albercocs, cireres, móres i maduixes).

Confitures (pomes, móres, cireres, llimones, peres, maduixes i tomàtecs).

Mermelades, mantegues, gelatines i aixarops. Operacions necessàries per a fabricar-les i preparació d'algunes.

Dessecació de fruits. Idea general. Aparells usats en la fabricació industrial i dessecació d'alguns fruits.

El curs començarà el dia 2 de maig, durant fins el dia 31 d'aquest mes. Els treballs es faran en el Laboratori d'Indústries agrícoles de l'Escola, els dilluns, dimarts i divendres, de dos quarts de quatre a dos quarts de sis.

El preu d'inscripció és de 20 pessetes.

Per a consultes i matrícules dirigir-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187 (telèfon 579 H.), Barcelona.

— A l'Escola Superior d'Agricultura es donà un curset d'Indústries derivades de la llet, a càrrec del Professor D. Josep M.ª Soler i Coll, formant part de la sèrie d'estudis extraordinaris i monogràfics.

Les lliçons tractaren de les següents matèries:

Generalitats. Secreció, fonts i propietats de la llet; la seva composició i variacions en la mateixa; microbiologia lletera; control de les malalties i de les falsificacions.

Lleteria. Conservació de la llet; venda al natural; llets fermentades.

Mantegueria. Desnatat de la llet; maduració i baratatge de les cremes; darreres operacions de la fabricació de les mantegues; conservació; control i falsificacions; aprofitament dels residus.

Formatgeria. Fonaments generals; fabricació de formatges: *a)* de coagulació; *b)* de pasta tova, freses, afinats amb floridures exteriors; *c)* de pasta ferma amb floridures interiors; *d)* de pasta ferma sense floridures interiors i amb crosta, crus, lleugerament cuits i cuits. Aprofitament dels subproductes de la formatgeria.

El Curs començà el dimarts, dia 1.r de març, acabant el dissabte dia 2 d'abril.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Durant el mes de març s'han rebut i contestat les següents consultes orals i escrites: d'Igualada, sobre poda olivera; de Copons, sobre malalties oliveres; de Sant Sadurní d'Anoya i de Valls, sobre ametllers; de Barbarà, sobre instal·lació de motors en un molí d'oli; de Terrassa, sobre malalties de l'olivera; de Tarragona, sobre la mosca de l'olivera; de Barcelona, sobre l'ús d'insecticides per als fruiterars; d'Espluga, sobre malalties de l'ametller; de Càceres i de Palma de Mallorca, sobre la poda de l'olivera; de Lleyda, sobre malalties de l'ametller.

S'han donat tres conferències al curset de Guissona, tractant del conreu, malalties i poda de l'olivera.

S'ha efectuat una visita a Terrassa per a indicar un tractament contra algunes malalties de l'olivera, a petició del Gremi d'Agricultors.

Continua l'estudi de les varietats d'ametllers. Durant aquest mes s'han observat els fenòmens de fecundació creuada amb l'objecte de determinar el poder fecundant.

Com en els anys anteriors, s'ha efectuat la campanya de poda d'oliveres, amb la qual aquest Servei es proposa donar a conèixer el millor sistema de poda aplicable a l'olivera, a Catalunya.

S'han esporgat arbres i donat conferències explicant els fonaments de la poda practicada, als següents pobles: Guissona, Massoteres, Sant Guim de la Plana, Vellvehí, Torrefeta, Morana, Tremp, Salàs, Isona, Sant Romà, Igualada, Odena, Santa Margarita de Miralles, Santa Maria de Montbuy, La Llacuna, Piera, Capellades, Vallbona, Sant Esteve Sasrovires, Ibars d'Urgell, Barcelona, Terrassa, Viladecavalls, Olesa, Monistrol, Sant Vicens de Castellet, Manresa, Sampedor, Sant Fructuós de Bages, Artés, Calders, Súria, Callús, Sant Martí de Torroella i Rajadell.

En conseqüència de les campanyes anteriors practicades per aquest Servei, el sistema de poda s'aplica avui bastant extensament en uns vuitanta pobles de Catalunya.

En la impossibilitat de practicar aquestes proves en tots els pobles de Catalunya, s'han repartit unes cinc mil fulles, descrivint amb detall la manera d'esporgar els arbres.

S'han visitat els camps experimentals de Torregrossa, Maldà, Borges Blanques i Perelló, practicant la poda en les parcel·les corresponents.

S'han contestat les següents consultes: de Mollerusa, sobre pruneres; de Vilanova de Meyà, sobre conreu d'oliveres; de Falset, sobre malalties dels presseguers; de Granadella, sobre tractors per arbres; d'Igualada, sobre malalties de l'olivera; de Guiamets, sobre malalties de l'ametller; de Marsà, sobre malalties de l'avellaner; de Bellvís, sobre malalties de la prunera; de Cambrils, sobre malalties de l'olivera; de Barcelona, sobre premses per molins d'oli.

S'ha assistit al Concurs de tractors de Lleyda, en qualitat de Jurat.

S'han tramès adobs als camps experimentals.

S'han donat tres conferències a Marsà tractant del conreu i malalties de l'olivera, avellaner i ametller.

S'ha donat una conferència a la Bisbal del Penedès sobre el conreu dels arbres fruiters.

LABORATORI DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Notícies i documents

MOSTRES ANALITZADES

Terres de conreu, 1; anticriptogàmics i insecticides, 6; adobs, 27; vins, misteles i alcohols, 38; aliments, 4; diversos, no especificats, 2. Total, 78.

Aquests anàlisis comporten els següents treballs: Determinacions quantitatives, 306; números i relacions, 206; assaigs qualitatius, 4; certificats i informes, 21.

Per encàrrec dels Serveis tècnics s'han analitzat les mostres següents: Dejeccions, 6; aliments, 3; vins, 11. Total, 20.

Prossegueix la segona tanda d'anàlisis de vins de la costa de Llevant, i està en curs la redacció de la Memòria relativa als dits vins.

INSTITUT DE MECÀNICA APLICADA AGRÍCOLA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat amb satisfacció, dels resultats de l'Exposició de Maquinària agrícola i Concurs de

tractors, celebrada a Lleyda; acordant encomanar a la Ponència d'Agricultura que trameti la felicitació del Consell al personal de la Secció confiada a la seva direcció, per la part que els correspon en els bons resultats d'aquell certamen.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

Amb motiu del Concurs de tractors i Exposició de Maquinària agrícola que es va celebrar a Lleyda del 1.r al 10 d'abril, s'aplegaren a Lleyda, el diumenge dia 3, un gran nombre de delegats dels Sindicats catòlics de la Federació de Lleyda i de pagesos d'aquelles contrades, motivant una conferència que els va adreçar el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós, sobre la qüestió candent de la motocultura.

El conferenciant va exposar i explicar alguns conceptes elementals de mecànica, tals com de la força, velocitat i treball, i les unitats esmerçades en mecànica per a mesurar aquests factors, fixant-se principalment en el quilogràmetre, unitat de treball. Va fer veure com en diferents motors, incluint els motors animats, les calories o unitats de calor es transformen en treball amb diferents rendiments : el 5 per 100 en l'home, el 7 per 100 en el cavall, del 15 al 20 per 100 en els motors de benzina.

Fixant-se, finalment, en els tractors, va enumerar els factors que s'han d'evaluar per a deduir el cost del treball d'una hectàrea de terra, factors que són els següents:

1.r Amortització de l'aparell per hectàrea, que depèn del preu, i del nombre d'hectàrees treballades durant la seva vida.

2.n Interès del capital gastat en la seva compra.

3.r Reparacions.

4.t Jornal del conductor.

5.è Combustible que gasta.

6.è Oli d'untar.

Tot calculat, exposat per hectàrea.

Acabà expressant la confiança que en l'estat actual un bon tractor, ben portat i ben entès, podrà dar la treballada de 20 a 25 centímetres, a un preu igual que un tir animal, oferint, demés, l'aventatge d'estar sempre i en tot temps disposat al treball.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'expedient per a la provisió de la plaça d'Oficial-secretari de la Direcció d'Agricultura; resultant que per acord del Consell Permanent de 14 de març de 1918 i mitjançant Concurs fou nomenat per al dit càrrec don Didac Vilar i Masmitjà, qui prengué possessió el dia 1.r del mes següent, essent una de les Bases de l'esmentat Concurs la de què el nomenament seria vàlid per tres anys, podent, un cop passat el dit termini, prorrogar-se per altres tres, i així successivament; atès que havent donat immillorables resultats durant aquests tres primers anys l'exercici del càrrec pel susdit senyor Vilar, i demostrada la seva aptesa, cal acordar una pròrroga per altres tres anys, de conformitat amb les Bases del Concurs convocat per a la provisió del càrrec abans dit, atenent la proposta de la Ponència del Servei, prorrogar per tres anys, a comptar del 1.r del mes que som, a D. Didac Vilar i Masmitjà la duració del càrrec que exerceix d'Oficial-secretari de la Direcció d'Agricultura, assabentant d'aquest acord el dit funcionari i el Departament d'Intervenció.

— Vist l'expedient per a la provisió de la plaça de Cap de Laboratori d'Anàlisis de la Direcció d'Agricultura; resultant que per acord del Consell Permanent de 14 de març de 1918 i mitjançant Concurs fou nomenat per al dit càrrec D. Jaume Raventós i Domènech, qui en prengué possessió el dia 1.r del mes següent, essent una de les Bases de l'esmentat Concurs la de què el nomenament seria vàlid per tres anys, podent, un cop passat el dit termini, prorrogar-se per altres tres, i així successivament; atès que havent donat immillorables resultats durant aquests tres primers anys l'exercici del càrrec pel susdit Sr. Raventós, i demostrada la seva aptesa, cal acordar una pròrroga per altres tres anys, de conformitat amb les Bases del Concurs convocat per a la provisió del càrrec abans dit, de conformitat amb la proposta de la Ponència del Servei, prorrogar per tres anys, a comptar del 1.r del mes que som, a D. Jaume Raventós Domènech, la duració del càrrec que exerceix de Cap de Laboratori d'Anàlisis de la Direcció d'Agricultura, assabentant d'aquest acord el dit funcionari i el Departament d'Intervenció.

(Sessió del dia 21 d'abril de 1921.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'acord de l'Assemblea de la Mancomunitat de 26 de febrer darrer, de concedir als Municipis de menys de 4,000 habitants la formació dels projectes d'abastiment d'aigües potables en el número i sota les condicions que cregui oportunes; vistes les Bases dels susdits Concursos, formulades pel senyor Enginyer-director d'Obres hidràuliques en 18 del mes que som; extensament deliberat aquest assumpte pel Consell, i a proposta de la Ponència del Conseller Sr. Guarro, aprovar les referides Bases en la forma següent:

Convocatòria. — En compliment de l'acord pres per l'Assemblea de la Mancomunitat en la seva reunió del dia 26 de febrer de 1921, es convoca un primer Concurs entre els Municipis de Catalunya de menys de 4,000 habitants, per a l'estudi i formació dels projectes d'abastiment d'aigües potables, per tal que serveixin de base per a recaptar de l'Estat els auxilis que aquest ofereix a les Corporacions Municipals a tenor del que prescriu el R. D. de 27 de març de 1914, modificat pel de 28 de juliol darrer, per virtut de les disposicions dels quals els Municipis sol·licitants vindran obligats en son dia per a donar estat legal al respectiu projecte, a complir amb l'Estat les condicions que en aquelles es detallen, essent les més essencials les següents:

a) Contribuir a l'execució de les obres amb el

50 per 100 de llur cost total, i si aquest rebassa de 120,000 pessetes, l'excés serà de càrrec del Municipi, tret de quan sigui motivat per augments de preus de jornals i materials o per modificacions del projecte imposades per l'Estat.

b) Si el pressupost no excedeix de 120,000 pessetes, l'Estat pot executar les obres abonant al Municipi el 10 per 100 de les certificacions mensuals dels treballs que es realitzin i el 40 per 100 restant serà satisfet durant vint anys com a màxim, havent d'acceptar el Municipi un recàrrec transitori sobre la contribució territorial, fins a saldar el deute.

c) Cas d'excedir el pressupost de l'anterior xifra de 120,000 pessetes, o que l'Ajuntament executi les obres, l'Estat, una vegada acabades, abonarà al Municipi la subvenció concedida, però repartida en deu anualitats.

d) Remesa dels terrenys que sigui precís ocupar.

e) Els Municipis estaran facultats per a imposar tarifes sobre l'ús i aprofitament de l'aigua, prèvia l'aprovació del Ministeri de Foment.

Bases. — Els Municipis de menys de 4,000 habitants que es proposin realitzar l'abastiment d'aigües potables en les respectives poblacions, poden acudir al present Concurs per a l'estudi i redacció del projecte corresponent, amb subjecció a les condicions que expressen les Bases següents:

I. A la instància hauran d'acompanyar:

a) Còpia autoritzada de l'acord adoptat per l'Ajuntament, ratificat per la Junta de Vocals Associats, en què consti que la Corporació Municipal, en acudir al present Concurs, s'ha assabentat prèviament de les disposicions relacionades en el R. D. de 27 de març de 1914, modificat pel de 28 de juliol de 1920, així com de les obligacions que per virtut d'aquelles hauria de contraure en son dia amb l'Estat, les quals està disposat a complir per tal d'executar l'abastiment d'aigües potables a la població.

b) Original o còpia dels estudis i dades que conegui sobre el problema de l'abastiment de la població o relació equivalent.

c) Original o còpia del plànol de la població si existeix fet, o relació equivalent.

II. A la instància es farà, demés, una exposició suscinta de la classe de treballs a realitzar, procedència de l'aigua per a l'abastiment (de pou, artesiana o superficial, de font, riera o riu, etc.), cabdal que es calcula disponible, motius en què es basa el sol·licitant per a creure en la possibilitat de la captació, cabdal d'aigua potable que adés s'utilitza per a usos domèstics, sistema actualment establert en la població per a l'aprovisionament d'aigua, i procedència d'aquesta, i altres dades i antecedents de caràcter tècnic, legal i econòmic, que serveixin per a donar idea de la importància, abast i possibilitat de realització del projecte.

III. El Municipi haurà de comprometre's a facilitar pel seu compte els peons, cavalleries i elements accessoris per a la realització dels estudis.

IV. Si el Consell Permanent de la Mancomunitat, previs els informes que consideri precisos, entengués en principi que l'obra proposada fos pràctica i viable, encarregarà a la Direcció tècnica del Servei d'Obres hidràuliques que, constituint-se damunt el terreny el tècnic que designi la dita Direcció, informi aquesta sobre totes i cada una de les proposicions presentades per a determinar quines han d'ésser objecte de l'estudi d'un avantprojecte, i quines excloses del Concurs. Si durant la tramitació de l'expedient el Consell Permanent cregués útil presentar a la Divisió hidràulica corresponent un projecte definitiu en lloc de l'avantprojecte, estudiat, s'ultimarà en la forma esmentada.

V. Per a l'ordre de preferència dels avantprojectes es tindrà en compte la quantitat d'aigua potable que té el Municipi per habitant, les condicions sanitàries i d'higiene de cada població, i el que estigui aquesta compresa en alguna de les zones atacades o influenciades per malalties endèmiques o epidèmiques, quedant en llibertat el Consell Permanent per a atendre qualssevol de les dites circumstàncies, amb exclusió de les altres, al major nombre o a totes.

VI. Serà condició precisa per a tramitar la petició, que les instàncies es presentin reintegrades amb la pòlissa de la Mancomunitat i que el Municipi sol·licitant estigui al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i amb la Diputació respectiva.

VII. Les peticions hauran d'ésser presentades al Registre general de la Mancomunitat fins el dia 30 de juny de 1921.

(Sessió del dia 21 d'abril de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat dels treballs realitzats darrerament per la Secció tècnica de Telèfons, que ha deixat ja enllestides les línies Artesa de Segre-Tudela-Ceró i Granollers-Ripoll, havent-se inaugurat el servei a Torà, Prats de Rey i Calaf, els dies 6, 21 i 31 de març, respectivament.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Vist el dictamen del Cap de la Secció segona del Departament d'Administració; coneguts i estudiats els antecedents que fan referència a la deliberació que s'hi proposa, amb el vist i conforme de la Ponència que correspon, adoptar el següent acord:

No hi ha lloc a pendre cap mesura amb motiu de la separació del servei de l'estació telefònica d'Ager de la Srta. Carme Monsó, decretada per l'Ajuntament de la dita vila; exposant a la susdita telefonista el sentiment que produeix a la Mancomunitat la seva remoció en el càrrec sense haver comès faltes en el servei, per una disposició que pertany donar-la a l'Ajuntament, i assabentant d'aquest acord la Secció tècnica de Telèfons d'Ager.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

Nomenar, interinament, per a les tres places d'Oficial de la Secció tècnica de Telèfons, consignades en la partida 262 del Pressupost de la Mancomunitat per a 1921-22, amb 12,000 pessetes, a raó de 4,000 pessetes per cadascuna, a comptar des del dia 1.r del mes corrent, a favor de D. Joan Nolla i Pujol, D. Josep Castells i Vall-llobera, i D. Francesc Punsoda Bordons, que

venien exercint fins ara els càrrecs auxiliars de la mateixa Secció.

— Autoritzar l'Enginyer-director de l'esmentat Servei perquè pugui invertir la quantitat de 1,000 pessetes, consignada en la partida 260 del Pressupost vigent, en la forma més convenient al Servei.

— Nomenar interinament, a comptar des del 1.r del mes que som, per als càrrecs d'Auxiliar segon i d'Escrivent de la Secció tècnica de Telèfons, consignades en les partides 263 i 265 del Pressupost corrent de la Mancomunitat, amb les quantitats de 3,000 i 2,000 pessetes, respectivament, a favor de D. Marian Martí Llopart, com Auxiliar segon, i de D. Manuel Fernández Verge, com Escrivent, ambdós adscrits ja al Servei de la repetida Secció amb el caràcter d'Escrivents.

(Sessió del dia 21 d'abril de 1921.)

Donar-se per enterat d'una comunicació de l'Alcalde de Jafra, agraint la instal·lació del servei telefònic, i saludant la Mancomunitat en el moment de la inauguració.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Acabar la línia Tiurana-Oliana.
Acabar la línia Oliana-Peramola.
Acabar la línia La Garriga-Bigas.
Acabar la línia Borrassà-Creixell.
Acabar la línia Verges-Jafra.

Començar i acabar els treballs d'estesa d'una nova línia Lleyda-Balaguer.

Comencen els treballs en la línia d'Artesa de Segre-Vall-llobrera-Vall-llebrerola-Montargull.

Continuar els treballs en la nova línia Granollers-Hostalrich.

Continuar els treballs en la línia La Garriga-Bigas.

El dia 31 de març es va inaugurar el servei a Sanahuja, Vilanova de l'Aguda, Benavent i Butsenit.

El dia 17 d'abril el de Paramola i Olrana.

El dia 28 el de Jafra.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'acte de la reunió celebrada a la ciutat de Tàrrega el 14 de gener proppassat, per la Junta d'Obra del Ferrocarril de Tàrrega a Balaguer amb ramal a Linyola, en la qual consta que en ús de les facultats que concedeix a la pròpia Junta l'art. 4.t de les Bases de sa constitució, fou nomenat D. Agustí Aguilar i de Ferrer per al càrrec de Secretari del Consell d'Administració, i com sigui que en el Pressupost de la Mancomunitat que ara comença a regir figura una partida de 8,000 pessetes amb l'objecte de retribuir els quatre Secretaris de les Juntes dels Ferrocarrils que tracta de construir la Mancomunitat, a raó de 2,000 pessetes a cadascun d'ells; atès el dictamen del Cap-director d'Administració amb la conformitat de la Ponència del Servei, assignar el sou de 2,000 pts. a comptar del dia 1.r del mes que som, i amb càrrec a la partida 253 del Pressupost a D. Agustí Aguilar, Secretari del Consell d'Administració de la Junta d'Obres del Ferrocarril de Tàrrega a Balaguer amb ramal a Linyola, nomenat per aquella Junta en la reunió de què abans s'ha fet esment.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Conferència del Sr. Terradas. — A l'estatge de l'Institut Catòlic d'Arts i Indústries, de Madrid, va donar, la tarda del dia 10, el catedràtic de Barcelona i enginyer dels ferrocarrils de la Mancomunitat, D. Esteve Terradas, una interessant conferència sobre «El problema dels ferrocarrils secundaris, especialment a Catalunya».

De molt abans de començar l'acte, es trobava ja l'ampla sala plena d'una selecta concurrència, entre la qual figuraven els Srs. Torres Quevedo, general Vives, Pérez del Pulgar, Ayala, Aguilar, duc de Vista-Hermosa i moltíssims catedràtics i enginyers.

Començà el Sr. Terradas pronunciant algunes frases d'agraïment per al jesuïta P. Pérez del Pulgar, pel requeriment que li féu, i a l'Institut Industrial, per l'amable acollida que li ha dispensat.

Seguidament exposà com el problema dels ferrocarrils secundaris, quan no per altres circumstàncies, pel volum mateix del capital que involucra, cal resoldre a base de la cooperació de tots els organismes públics i particulars que hi tinguin un interès directe o immediat. Estat, Diputacions, Ajuntaments, particulars, els quals, de l'una o de l'altra faisó, han de subscriure el capital-accions suficient per a anivellar o cobrir la pèrdua necessària i l'inevitable risc que la llei marca per als constructors i responsables de l'explotació.

Assenyalà la propaganda realitzada a Catalunya en aquest sentit i el resultat brillant i pràctic de la dita propaganda, l'excel·lent disposició i esperit de sacrifici dels pobles i la seva capacitat per a obra tan grossa, i terminà la primera part de la conferència assenyalant quines han d'ésser a judici seu les condicions de l'èxit, sia des del punt de mira de la finança, sia des del punt de mira tècnic.

Com a conseqüència de tals condicions, demostrà en la segona part de la conferència ser insoluble financierament el problema dels ferrocarrils secundaris, considerant-lo només com a problema de transports.

Examinà el cost comparat d'explotació per l'electricitat i per vapor, a base d'una estima d'aventatge a favor de la primera manera, per la més comoditat en els serveis de tramvia interurbà ràpid.

Indicà com en un cas concret podria obtenir-se la solució del problema considerant-lo com a part integrant d'un altre de caràcter general que abraça la valorització de les riqueses comarcals a la zona d'influència del ferrocarril.

En la tercera i última part examinà l'esperit i la lletra de la llei francesa de 1913, en la qual les concessions són atorgades pels departaments i a ells reverteixent comparant-la amb l'espanyola, sia la vigent, sia la que batega en els diversos projectes últims, la qual ignora l'existència regional.

Indicà com la complexitat i magnitud del problema, la iniciativa imprescindible i el tenir cura en el més petit detall, indueixen a sentar la necessitat de no ignorar

l'existència de les províncies o regions, principalment on ofereixin més vitalitat i capacitat per a això, amb la garantia inexcusable deguda a l'Estat, i ha fet ressaltar aquesta tesi d'iniciatives centrípetes davant l'antítesi del monopoli en el complexe administratiu a què les organitzacions polítiques i burocràtiques poden sentir-se inclinades.

Notícies i documents

OBRES I TREBALLS EN CURS

TARRAGONA-PONS

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

Es remeten tres fulles acabades del plànol topogràfic general contenint des de Roda-Milans fins a Pons.

Es prenen al camp les dades per a l'obtenció del plànol topogràfic des de Valls a Pla de Cabra.

TÀRREGA-BALAGUER

Continua treballant-se en la formació del projecte.

LLEYDA-FRAGA

Continuen desenrotllant-se les dades preses al camp per a obtenir el plànol topogràfic.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents pressupostos:

El de les despeses probables que ocasionarà l'assistència a la recepció definitiva del camí veïnal d'Olost a la carretera de Prats de Llussanès a Sant Quirze de Besora, d'import 55 pessetes, a lliurar.

El de les despeses probables que ocasionarà la confrontació sobre el terreny, i informe, del projecte de construcció d'un clavagueró de 3 metres per a supressió del baden del Torrent de Can Jané, en el camí veïnal de Sant Adrià de Besòs a la Roca, d'import 389'50 pessetes, també a lliurar.

— Atès l'informe verbal de l'Enginyer-director, senyor Turell, relatiu a les obres de carreteres, camins i ponts que podrien construir-se amb caràcter preferent, assumpte sobre el qual ha deliberat el Consell en altres sessions, s'acordà encarregar-li, en definitiva, l'estudi i elaboració d'un pla-selecció de les obres pertanyents:

a) Al II Concurs de subvencions de l'Estat;

b) A la Primera o Segona relació de les denominades més necessàries i urgents;

c) Als respectius plans provincials de les Diputacions catalanes;

a base de procurar incloure entre les obres que en son dia hauran d'ésser objecte de contracte amb l'Estat per virtut dels III i IV Concursos, les que, havent estat admeses per aquest, figuren en alguna d'aquelles relacions i siguin d'interès general, o que, formant part dels plans provincials, hagin estat traspassades per les Diputacions amb caràcter preferent en tot quant abastin les subvencions concedides per l'Estat, segons la R. O. de 12 de febrer de 1920. Cas d'haver-hi sobrant de les dites subvencions en alguna província, podran incloure's en el dit pla de preferents altres obres que, malgrat no pertànyer a cap de les relacions o plans provincials esmentats, hagin estat, no obstant, admeses per l'Estat en els referits Concursos i es considerin de major utilitat general, però amb la prescripció, per tal d'assolir aquell caràcter de preferència, de què els Municipis o entitats interessades contribueixin a l'execució de les obres amb un 25 per 100, com a mínimum, del cost d'aquestes, a tenor del paràgraf *d)* de la 3.ª de les normes acordades per l'Assemblea del dia 26 de novembre de 1916. Les altres obres de les relacions o plans provincials esmentats que no càpiguen dintre les subvencions de l'Estat concedides per virtut dels II, III o IV Concursos o que per qualsevol motiu no hagin de figurar en el contracte que en son dia haurà de celebrar-se, però que, no obstant, es consideri llur construcció de caràcter preferent, seran agrupades amb subjecció a les respectives partides del Pressupost de la Mancomunitat.

Així mateix acordà el Consell que de les obres que s'incloguin d'antuvi en el pla esmentat, se'n practiqui tot seguit un examen-revisió dels respectius expedients, per tal de comprovar si compleixen els següents requisits indispensables per a considerar-les-hi compreses definitivament:

1.r Estar al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i amb la Diputació provincial respectiva els Municipis interessats en l'obra de referència.

2.n Compromís de cessió dels terrenys que s'hagin d'ocupar.

3.r Compromís de satisfer almenys les despeses de peons, materials, estaques i cavalleries necessàries per a l'estudi dels projectes corresponents.

4.t Compromís contret en deguda forma de prestació d'auxili que hagin ofert els interessats, o del que se'ls assenyali en el pla esmentat, per tal de poder figurar en l'ordre de preferència.

Cas de mancar algun o alguns d'aquests requisits, se'n donarà compte el Consell i s'assenyalarà el termini de tres mesos simultàniament per a totes les obres, a comptar de la data en que sigui comunicat als interessats, per tal de completar el respectiu expedient, fent-los avinent que el seu incompliment portarà aparellada la segregació de l'obra de què es tracti del referit pla-selecció de les de caràcter preferent.

Finalment, es practicarà una revisió de totes les instàncies presentades en sol·licitud de construcció de vies de comunicació i ponts, que estan pendents de resolució, per tal de contestar als peticionaris el que sigui pertinent en vista dels presents acords.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Aprovar igualment el pressupost de les despeses que ocasionarà la confrontació i informe del projecte de carretera de la de Pla de Cabra a Sarreal a la de Valls a

Igualada i travessia de Pla de Cabra, que importa 433'13 pessetes, a lliurar.

— Aprovar l'acte de comprovació del projecte i replanteig del camí veïnal de Viver a Navàs, tros segon.

— Comunicar a la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona, en resposta a les preguntes que ha fet en nom de la Direcció general, que : «Tot i reconeixent que l'època oportuna per a realitzar treballs de fonamentació en la comarca per on es desenrotlla el camí veïnal de Tabertet a la carretera de Vich a Olot per Santa Maria de Corcó, és l'estiu; la necessitat d'establir un ordre de preferència entre les diferents obres d'aquesta mena compreses en la contracta per tal d'enllestir-les totes dins el termini assenyalat en els plecs de condicions, féu impossible que el grup de ponterols a què fa referència la consulta de la Direcció, fos totalment construït en la dita època, havent, a més a més, encarit l'obra els extraordinaris aiguats que es produiren mentre durava la construcció.»

— Satisfer a D. Joaquim Padrosolanet i Ramoneda la quantitat de 615'39 pessetes, en concepte d'indemnització per l'ocupació de la finca núm. 6 de la relació de les que havien d'expropiar-se per a la construcció del tros segon de la secció tercera de la carretera mancomunal de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, pertanyent en el moment de l'ocupació als hereus de D. Joaquim Ramoneda i Marcet, en el ben entès que, d'acord amb la seva instància de 8 del mes que som, resta garantitzat el possible retorn de la dita quantitat amb els drets de llegítima i quarta preveliànica que, si s'escau, pertanyeran al sol·licitant D. Joaquim Padrosolanet i Ramoneda, damunt de l'herència provinent de D. Pere Ramoneda i Ferran.

— Comunicar al Reial Automòbil Club i al Reial Moto Club de Catalunya que s'han donat ja les ordres oportunes als tècnics de la Mancomunitat perquè, tantost ho permetin els treballs de caràcter urgent, procedeixi a l'estudi, redacció de projecte i pressupost corresponent per a la supressió dels tres guardacossos existents en la carretera mancomunal de Masnou a Granollers en els 2-5 quilòmetres primers.

(Sessió del dia 13 d'abril de 1921.)

Acordar, vist el dictamen de la Secció corresponent, autoritzar les Seccions segona i d'Intervenció per a tramitar les certificacions d'obres pertanyents al contracte de la Diputació de Girona amb l'Estat, seguint els mateixos tràmits establerts per a les certificacions d'obres pertanyents al contracte de la Diputació de Barcelona, és a dir, sense sotmetre-les una a una a l'aprovació del Consell, i mitjançant que siguin visades per la *Jefatura* d'Obres públiques.

— Comunicar a la Comandància d'Enginyers de Barcelona que no hi ha inconvenient en accedir al que es sol·licita d'assenyalar la zona ocupada pel camí en construcció de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet, que és efectivament un tros de la carretera provincial denominada de Cornellà a Fogàs, mitjançant que les despeses que amb tal motiu s'ocasionin siguin a càrrec del peticionari; fent-li també avinent que, d'estar conforme amb l'acord del Consell, cal que assabenti a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, amb vuit dies d'antelació a la data que consideri convenient fixar per verificar l'esmentada operació, la persona i càrrec que exerceixi que ha designat la Comandància per a assistir-hi, per tal que el senyor Enginyer-director de l'esmentada Secció nomeni també el facultatiu que en la seva representació practiqui la delimitació de la zona de terres que hagi d'ocupar-se amb motiu de la construcció del susdit camí.

— Disposar, tal com interessava la Secció segona del Departament d'Administració, que fos comunicada a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts la veritable situació en què es trobaven, respecte el pagament del Contingent, els Ajuntaments de Castellar del Riu, La Quart, Santa Eulàlia de Ronsana, Orpí, Torre de Claramunt, Olost, Oristà, Borrassà i Ciurana abans del dia 30 de març darrer, per tal que estudiï la forma d'esmenar el tort que els fou fet involuntàriament en considerar-los exclosos del concurs de subvencions de camins rurals per no haver complert aquest requisit quan havien ja ingressat les quotes corresponents en el Banc de Terrassa.

— Aprovar el pressupost de les obres de construcció del camí veïnal de Paüls a la carretera de Gandesa a Tortosa, preu fet núm. 2, perfils 736 a 822, per un import de 32,958'03 pessetes, després de reformat i com addicional.

— Declarar rescindits, amb pèrdua de fiança, els contractes a preu fet signats per la Mancomunitat i la Cooperativa Obrera, per a la construcció del camí veïnal de Castellbisbal a l'estació del ferrocarril a Martorell, tros primer.

Del romanent que donarà la liquidació, retenir-ne a disposició del Jutjat de 1.ª Instància del districte de l'Hospital d'aquesta ciutat la quantitat de 2,000 pessetes, import del crèdit de la societat Bernet i Montaner, amb interessos i despeses.

Retenir també la resta de l'import del rossec de la liquidació a les resultes de les altres reclamacions pendents, contra la dita Cooperativa Obrera.

Comunicar a l'Alcaldia de Castellbisbal que les reclamacions presentades pel Sr. Roca Rigol, perquè siguin legalment eficaces, cal que siguin produïdes davant el Jutjat competent i comunicades per aquell a la Mancomunitat de Catalunya.

— Aprovar el compte de les despeses ocasionades amb motiu del fitament del camí de ferradura de Setcases a la Portella de Mantet, que importa 6,700'50 pessetes, i disposà el lliurament de la quantitat de 2,720'50 pessetes, a la qual ascendeix la diferència entre les sumes expedides i les despeses que aquests treballs han ocasionat, ahvnte de justificar-se la seva inversió.

— Aprovar el pressupost de despeses que ocasionarà la construcció de guardacossos en el ramal de la carretera del Bruch a Manresa al Monestir de Montserrat, per un import de 1,284 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 20 d'abril de 1921.)

Reconèixer el dret que tenen els menors Josefina, Pilar, Maria i Francesca Vidaller i Ferrándiz, a retirar la fiança que llur pare, En Josep Vidaller i Coscojuela, tenia constituïda per a respondre de l'execució de les obres de construcció del camí veïnal de Savellà del Comtat a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera, sempre i quan durant el termini que s'assenyalarà per reclamacions no se'n produeixi cap.

Comunicar a D.ª Maria Ferrándiz que la fiança serà tramesa al llegítim representant dels menors esmentats, o sigui a llur tutor, degudament autoritzat pel Consell de família.

— Concedir les següents pròrrogues, en la forma i condicions de costum:

Una de tres mesos a D. Jaume Talló, per a enllestir els treballs de construcció del camí veïnal d'Espoia a la carretera d'Igualada a Sitges.

Una de dotze mesos a D. Antoni Escursell, per a enllestir les obres de construcció del tros primer del camí veïnal de la carretera de Vich a Olot, per Santa Maria de Corcó, a Tavertet, fent-li avinent que si el dia 1.r d'abril de 1922 no es troben els treballs en disposició de ser rebuts, es procedirà a la rescissió de la contracta, i se li aplicaran les sancions que hi hagi lloc, segons el seu estat.

Una altra pròrroga, també de dotze mesos, a D. Ne-

mesi Larrabe, per a enllestir les obres del tros primer del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, fent-li avinent que si el dia 1.r de març de 1922 no es troben els treballs en disposició d'ésser rebuts, es procedirà a la rescissió de la contracta i se li aplicaran les sancions a què hi hagi lloc, segons el seu estat.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

El dia 15 del corrent mes tingué lloc el reconeixement, als efectes de la recepció de les obres executades, del camí veïnal de Centelles a la carretera de Barcelona a Ribes, per la barriada de Sant Antoni, el qual contracte ha estat rescindit per acord del Consell a instància del contractista, amb assistència del Diputat provincial D. Ramon Abadal, en representació de la Mancomunitat; D. Blas Sorribas, Cap d'Obres públiques de l'Estat; Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell; Enginyers encarregats per part de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, Srs. Sans i Lagarde, i el contractista de les dites obres Sr. Boada.

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica per a verificar pel sistema d'administració les següents obres, deixant aprovats els oportuns pressupostos que hauran de lliurar-se a favor del Pagador corresponent:

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 11, hectòmetres 1 a 5, de la carretera de Vich al confí amb Girona en direcció a Sant Hilari, d'import 1,952'75 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 11, per un import de 1,498 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida, també per a l'arranjament de la carretera de Vich al confí amb Girona en direcció a Sant Hilari, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 12, per un import de 1,262'60 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Manlleu al confí amb Girona, per Sant Pere de Torelló, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 7, per un import de 1,990'20 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,942'05 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 8, per un import de 1,904'60 pessetes, i hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,968'80 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Vich per Roda a enllaçar amb la de Vich a Olot, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 12, per un import de 1,984'85 pessetes, i hectòmetres 6 a 9 del mateix quilòmetre, per un import de 1,995'55 pessetes.

—Aprovar, a proposta de la mateixa Secció segona d'Administració, la liquidació del proveïment de pedra destinat a la conservació del ferm de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Aprovar un compte de 370'93 pessetes, import de les despeses ocasionades durant el segon trimestre de l'any actual, corresponents a la diferència entre l'haver d'un guardabarreres i el d'una guardesa, en el pas a nivell del quilòmetre 61,961 de la línia de Tarragona, en son creuament amb la carretera de Martorell a Vilafranca.

—Atorgar al contractista dels treballs de proveïment de pedra per a la conservació del camí de Cabrils a Vilassar, una pròrroga de dos mesos per a enllestir-los.

—Comunicar a l'Alcaldia de Vilanova del Camí que ja s'han donat les ordres oportunes perquè siguin reparats els desperfectes ocasionats en el camí de Vilanova del Camí a Igualada.

—Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant-se els oportuns pressupostos, que hauran de lliurar-se:

Reparació provisional dels desperfectes causats per les avingudes dels rius Ripoll i Besòs en els quilòmetres 8-10 i 11 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, per un import de 1,926 pessetes.

—Comunicar a D.ª Carme Escaler que havent-se comprovat que l'escorredor del quilòmetre 10, hectòmetre 4, del camí de Castelltersol a Granera és insuficient per recollir les aigües pluvials en dies de temporal, s'han donat les ordres oportunes per tal d'estudiar i modificar el dit escorredor.

—Autoritzar la Direcció de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè ingressi a la Caixa de la Mancomunitat la part de les multes que per infracció de l'esmentat Reglament de Policia pertany a l'Administració.

—Aprovar:

l'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 26 de la carretera de Gràcia a Manresa, hectòmetres 1 i 2, per un import de 1,999'29 pessetes; hectòmetres 2 i 3 del mateix quilòmetre, per un import de 1,885'34 pessetes; hectòmetres 3 a 5, per un import de 1,995'23 pessetes; hectòmetres 5 i 6, per un import de 1,826'49 pessetes; hectòmetres 6 a 8, per un import de 1,778'34 pessetes; hectòmetres 8 a 9, per un import de 1,799'74 pessetes, i hectòmetres 9 a 10, per un import de 1,726'77 pessetes.

l'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, quilòmetre 27, hectòmetres 1 i 2, per un import de 1,969'66 pessetes; hectòmetres 2 a 4, per un import de 1,993'84 pessetes; hectòmetres 4 i 5, per un import de 1,971'26 pessetes; hectòmetres 5 a 7, per un import de 1,977'68 pessetes; hectòmetres 7 a 9, per un import de 1,976'61 pessetes, i hectòmetres 8 a 10, per un import de 1,995'98 pessetes.

la inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Figueres a Terrades, quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 7, per un import de 1,895'40 pessetes; quilòmetres 1 i 2, hectòmetres 7 a 10 i 1 a 4, per un import de 1,895'40 pessetes, i quilòmetre 2, hectòmetres 4 a 10, per un import de 1,801'44 pessetes.

la inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 5, per un import de 1,998 pessetes; hectòmetres 6 a 10, per un import de 1,992'60 pessetes; quilòmetre 2, hectòmetres 1 a 5, per un import de 1,998 pessetes; hectòmetres 6 a 10, per un import de 1,992'60 pessetes; quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 5, per un import de 1,998 pessetes.

la inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Martorelles al de Sant Adrià de Besòs a La Roca, quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 6, per un import de 1,381'15 pessetes; hectòmetres 6 a 10, per un import de 1,963'45 pessetes; quilòmetre 2, hectòmetres 1 a 7, per un import de 1,765'50 pessetes.

l'adquisició de pedra en gros per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 10, 11 i 12 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pels imports respectius de 1,949'06, 1,949'06, 1,876'87, i 1,876'87 pessetes.

(Sessió del dia 13 d'abril de 1921.)

Aprovar el pressupost reformat i addicional de les obres de reparació del pont de Vernet sobre el riu Segre, per un import de 199,808'85 pessetes.

—Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, aprovant els corresponents pressupostos, que hauran d'ésser lliurats:

L'adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 7 a 17 de la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 1,987'65 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 8, 9 i 13 a 20 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pels cinc pressupostos de 1,486'23, 1,484'94, 1,781'55, 1,979'50 i 1,872'50 pessetes, en què ha estat dividit el pressupost total.

La inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, quilòmetre 3, hectòmetres 6 a 10, per un import de 1,998 pessetes; quilòmetre 4, hectòmetres 1 a 5 i 6 a 10, pels imports respectius de 1,992'60 i 1,998 pessetes; i quilòmetre 5, hectòmetres 1 a 5 i 6 a 10, pels imports respectius de 1,992'60 i 1,998 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a la reparació del ferm del quilòmetre 8, hectòmetres 1 a 5 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, pel seu import de 1,872'50 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa via, quilòmetre 9, hectòmetres 1 a 5, pel seu import de 1,909'95; quilòmetre 9, mateixos hectòmetres, per un import de 1,979'50 pessetes, i quilòmetre 9, hectòmetres 5 a 10, per un import de 1,195'46 pessetes.

—Comunicar al Reial Moto Club de Catalunya, que seran activats els treballs de reparació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, des del seu origen al quilòmetre 9,670, per tal de procurar que es trobin enllestits el dia 29 de juny propvinent, data en la qual tindrà lloc una cursa de motocicletes, assabentant-se d'haver estat remesa per l'esmentat Moto Club la quantitat de 15,000 pessetes, i ordenant-se a Caixa el seu ingrés.

—Annul·lar el lliurament núm. 2360, d'import pessetes 1,984'50, per no ésser urgents els treballs de proveïment de pedra amb destinació al camí d'Orrius a la riera de Clarà, per a l'execució dels quals s'havia expedit.

—Aprovar el pressupost de les despeses per a la defensa de la marge esquerra del riu Besòs, per a la protecció de terraplens del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, en els quilòmetres 8, 9, 10 i 11, per un import de 380'68 pessetes, que hauran d'ésser lliurades.

—Aprovar el resum per demarcacions de les despeses ocasionades durant el mes de gener de l'any que som per a la conservació ordinària de carreteres i camins mancomunals, corresponents al personal de celadors, peons capatassos, caminers i auxiliars de tota mena que amb el de reintegrament de despeses als celadors motivats pel servei ordinari de vigilància de carreteres i camins, important 46,235'04 pessetes, satisfetes amb càrrec als lliuraments núms. 2,544 i 2,545 de 31 de gener de 1921.

(Sessió del dia 20 d'abril de 1921.)

Aprovar el projecte, els plecs de condicions particulars i econòmiques, i acordà treure a subhasta, els proveïments de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de l'Estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, pel seu pressupost de contracte de 25,89 pessetes.

—Aprovar el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Moyà a Calaf per Súria, quilòmetres 44 a 58, pel seu pressupost de contracte 81,820'77 pessetes, així com els plecs de condicions que han de regir la subhasta a anunciar tot seguit.

—Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar les obres que a continuació es detallen, pel sistema d'administració, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran de lliurar-se:

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, secció 1.ª, en els següents trossos:

Quilòmetre 11, hectòmetres 1 a 3, per un import de 1,985'38 pessetes.

Hectòmetres 3 a 6, del mateix quilòmetre, per un import de 1,996'08 pessetes.

Hectòmetres 6 a 8, per un import de 1,995'55 ptes.

Hectòmetres 8 a 10, del quilòmetre 11, i 1 del quilòmetre 12, per un import de 1,993'41 pessetes.

Hectòmetres 1 a 3 del mateix quilòmetre 12, per un import de 1,997'67 pessetes.

Hectòmetres 3 a 6, per un import de 1,999'83 pessetes.

Hectòmetres 6 a 9, per un import de 1,999'22 pessetes.

Hectòmetres 9 i 10, per un import de 1,998'76 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 3, pel seu import de 1,925 pessetes.

La inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa carretera, quilòmetre 3, en els següents hectòmetres:

Hectòmetres 3 a 5, per un import de 1,932'42 pessetes.

Hectòmetres 6 a 8, per un import de 1,927'07 pessetes.

Hectòmetres 8 a 10, per un import de 1,939'37 pessetes.

L'adquisició de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa carretera, quilòmetre 25, en els següents hectòmetres:

Hectòmetre 1, pel seu import de 1,995'55 pessetes.
Hectòmetre 2, pel seu import de 1,994'48 pessetes.
Hectòmetre 3, pel seu import de 1,993'41 pessetes.
Hectòmetre 4, pel seu import de 1,984'85 pessetes.
Hectòmetre 5, pel seu import de 1,997'69 pessetes.
Hectòmetre 6, pel seu import de 1,990'20 pessetes.
Hectòmetre 7, pel seu import de 1,996'08 pessetes.
Hectòmetre 8, pel seu import de 1,991'27 pessetes.
Hectòmetre 9, pel seu import de 1,992'34 pessetes.
Hectòmetre 10, pel seu import de 1,998'76 pessetes.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè adquireixi tres carros-bótes per a atendre la conservació dels camins de les Seccions de Banyoles, Mollet i Figueres, acordant-se per cada una d'elles el lliurament de la quantitat de 1,300 pessetes.

(Sessió del dia 28 d'abril de 1921.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Ordenar la Secció de Caixa que admeti de mans del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins

ponts, la quantitat de 40'75 pessetes, import dels duc milers de canyes procedents dels terraplens dels camins de Sant Adrià a Sant Iscle de Vallalta, i de la carretera de Madrid a França per Malgrat, al confí amb Girona, en direcció a Blanes i ramal a Palafolls, venudes en pública subhasta el dia 27 de febrer últim.

(Sessió del dia 13 d'abril de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'ofici de l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, de data d'avui, referent a les faltes comeses pel Delineant-escrivent adscrit a la mateixa Secció, D. Manuel d'Andrés i Morera, i atès el que prescriuen els arts. 21, 50, 51, 53 i 54 del Reglament de les Oficines de la Mancomunitat, de conformitat amb el dictamen del Cap-director d'Administració, formar expedient a l'esmentat Delineant per a depurar la responsabilitat en què hagi incorregut amb la seva conducta, suspenent-lo de moment d'empleu i sou, durant la tramitació de l'expedient, designant-se per a la instrucció d'aquest el Sr. D. Josep Cabeceran, Conseller-ponent dels afers de carreteres, i comunicant-se aquest acord a la Intervenció, al senyor Director de la Secció abans esmentada i a l'interessat, pels efectes consegüents.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Vista la instància del Delineant-escrivent D. Manuel d'Andrés Morera, de data 9 del corrent, rebuda el dia 13, demanant una llicència de sis mesos per motius de salut, i atès que el dit funcionari es troba actualment sotmès a expedient i suspès d'empleu i sou, durant la tramitació d'aquell, en virtut d'acord del Consell del dia 8 del mes que som, a proposta del Cap-director d'Administració, amb el vist i conforme del Conseller-ponent Sr. Cabeceran, que no hi ha lloc a concedir la llicència que es demana, comunicant-ho d'aquesta guisa a l'interessat, com a contestació a la seva instància.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

Que des del començament de l'actual exercici econòmic s'abonin íntegrament per la Mancomunitat, amb càrrec, respectivament, a les partides núms. 365 i 366 del Pressupost d'enguany, les pensions corresponents als funcionaris jubilats d'Obres Públiques provincials D. Jacint Mumbrú, la pensió del qual, segons acord de 20 de gener de 1919, ascendeix a 11,947'50 pessetes, i D. Ezequiel Porcel, la pensió del qual, segons acord de la Diputació d'11 de juliol de 1911, ascendeix a 4,550 pessetes, i les corresponents als capatassos i peons del dit Servei, també jubilats, esmentats en la següent relació:

Classes	Noms	Mes de 31 dies	Mes de 30 dies
Peó	Ramon Riera i Suriñachs	38'75	37'50
»	Francesc Jover i Dorca	46'50	45
Capatàs	Josep Sors i Capdevila	61'38	59'40
»	Jaume Rabentós i Sonet	71'61	69'30
Peó	Pau Aregall i Delgé	74'40	72
»	Josep Esteve i Plans	46'50	45
»	Pere Vilà i Sala	71'61	69'30
Capatàs	Isidre Vendrell i Rodríguez	71'61	69'30
»	Joan Déu i Llonch	71'61	69'30
»	Domènec Solsona i Bascó	71'61	69'30
Peó	Josep Cañellas i Planas	65'10	63
»	Pere Montañà i Freixanet	55'80	54
Capatàs	Severí Rovira i Fabré	51'15	49'50
Peó	Miquel Russiñol i Cofiné	55'80	54
»	Joan Puig i Ballús	55'80	54
»	Joan Folgarolas i Capdevila	55'80	54
Capatàs	Raimond Oncins i Duran	81'84	79'20
»	Pere Vila i Minoves	61'38	59'40
Peó	Pau Argullós i Pujol	65'10	63
»	Manuel Cirera i Martí	55'80	54
Capatàs	Martí Claramunt i Brufau	81'84	79'20
Peó	Esteve Brufau i Iborra	74'40	72
»	Antoni Rossich i Gual	74'40	72
»	Antoni Valldossera i Rius	55'80	54
»	Antoni Servent i Hervera	55'80	54
Capatàs	Simó Vall i Herms	51'15	49'50
Peó	Josep Rabentós i Sonet	46'50	45
»	Agustí Riba i Cuadras	74'40	72
»	Baldomer Roca i Rovira	65'10	63
»	Saturní Carbó i Ros	55'80	54
»	Salvador Amich i Veadevall	46'50	45
»	Francesc Llorca i Lloret	65'10	63
Capatàs	Joan Vilamaña i Vall	71'61	69'30
Peó	Agustí Ballaró i Solà	55'80	54
»	Joan Comellas i Escriu	55'80	54
»	Josep Gras i Santamaria	55'80	54
Capatàs	Josep Vallès i Ferrando	71'61	69'30
»	Ferran Serret i Puig	71'61	69'30
»	Joaquim Labarre i Rosés	81'84	79'20
Peó	Josep Romagosa i Piñol	61'38	59'40
»	Joan Galimany i Puig	65'10	63
»	Joan Sellés i Sans	55'80	54
»	Valentí Olivé i Vila	65'10	63
»	Jacint Enfruns i Güell	66'96	64'80
»	Josep Galimany i Puig	60'45	58'50
Capatàs	Josep Casas i Canudas	69'75	67'50

(Sessió del dia 29 d'abril de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits de Barcelona perquè concedeixi l'afillament de l'expòsita Josefa Santonja i Padró, núm. 290 de l'exposició de 1910, als esposos D. Gaspar Esteva i D.ª Maria Estop, veïns de Sabadell; el de l'expòsita Maria Bacardí, núm. 394 de l'exposició de 1914, als esposos D. Agustí Solà i D.ª Manuela Calsina, veïns de Monistrol de Montserrat; i el de l'expòsita Rufina Roca, núm. 606 de l'exposició de 1915, als esposos Joan Piñol i Maria Raventós, veïns de Fontrubí; fent constar els dits afillaments en escriptura pública, o en acte o document privat, segons sigui més convenient.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda perquè concedeixi l'afillament de l'expòsita Amàlia Miquela, núm. 875 del Registre de la Maternitat, als esposos D. Josep Perecamps i D.ª Filomena Puigdellívol, veïns de Viver i Serrateix, mitjançant la condició que els esmentats esposos, en fer-se càrrec de la nena, dipositin la quantitat de 150 pessetes en concepte de dot de l'afillada; i el de l'expòsita Paulina Lluïsa, núm. 861 del Registre de la Maternitat, als esposos D. Joan Camaposada i D.ª Rosa Agut, veïns de Serrateix, mitjançant la condició que en fer-se càrrec de l'expòsita dipositin la quantitat de 100 pessetes en concepte de dot, havent de fer-se constar aquests afillaments en escriptura pública, o en acte o document privat, segons sigui més convenient.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Atesa la instància de D. Antoni Valls i Ferrer, Auxiliar administratiu, per oposició, del Manicomi de Salt, data 15 de març proppassat, rebuda el 5 del mes que som; vist el dictamen del Cap-director d'Administració, amb la conformitat del Conseller-ponent dels afers de Beneficència; Dr. Riera concedir a l'esmentat D. Antoni Valls i Ferrer, per motius d'ordre particular, una llicència sense sou, pel terme de tres mesos, a comptar des del dia següent a la data d'aquest acord, sense perjudici que si durant el dit terme s'arribés a establir reglamentàriament l'excedència voluntària pels empleats de la Mancomunitat, pugui el Sr. Valls demanar-la, renunciant al temps que resti de la llicència que se li atorga.

— Vist un ofici del President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, data 15 de març proppassat, interessant el proveïment d'una plaça d'Escrivent de plantilla que actualment es troba vacant en el Manicomi de Salt, càrrec que ara té la denominació d'Auxiliar, i atès el que disposen els articles 13 i 16 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, de conformitat amb el dictamen del Cap-director d'Administració, visat pel Conseller-ponent del Servei, procedir a la provisió, mitjançant oposició pública, d'una plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, dotada amb 2,500 pessetes anuals, en el cas que no hi hagi funcionaris procedents de les Diputacions mancomunades que es presentin amb les condicions fixades en l'art. 16 del Reglament de les Oficines de la Mancomunitat, i tinguin mèrits per a ésser designats per a la dita plaça, publicant a l'efecte un edicte en el qual s'assenyali el terme de vuit dies hàbils, que començarà a córrer des del següent al de la inserció del referit anunci en els *Butlletins Oficials* de les respectives províncies, perquè puguin sol·licitar l'esmentada plaça els funcionaris de les quatre Diputacions mancomunades que hagin obtingut els seus càrrecs per oposició, de conformitat amb el que s'estableix en l'esmentat article del Reglament.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, per a nomenar interinament la nova plaça de practicant amb destinació a l'hospital fins que en el Reglament especial que per a regir aquells Establiments ha de redactar i proposar a l'aprovació del Consell la pròpia Junta, sigui determinada definitivament la forma d'ingrés del personal depenent de la Junta.

(Sessió del dia 29 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Sessió del 22 d'abril de 1921. — Despatxada l'ordre del dia, s'adoptaren diferents acords referents a la mateixa, essent els de més importància els següents:

Quedar assabentada la Junta, per al seu degut compliment, del contingut d'un ofici del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya, traslladat pel senyor Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, D. Alexandre Galí i Coll.

Restar igualment assabentada d'altra comunicació del senyor Director del Servei de Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya participant que el dia 23 quedaria obert el Servei d'Assistència social dels Tuberculosos.

Es tractà de la forma com han estat i poden ésser utilitzats a la Casa de Caritat, els serveis de l'Oficina tècnica d'orientació professional, en utilitat dels nois asilats abans de començar una classe de treball determinat.

Es donà compte de les instàncies presentades pels metges que sol·licitaven pendre part a les oposicions convocades per la Junta per a la provisió de tres places de Metge de número assistent de la Casa de Maternitat i Expòsits, una de l'especialitat d'Obstetrícia i dues de la d'Infantesa, així com de la constitució dels respectius Tribunals, que ho foren en la següent forma:

Tribunal d'Obstetrícia : President, Dr. D. Alexandre Planellas Llanos, Catedràtic de la Facultat de Medicina; Vocals, Dr. D. Felip Proubasta Masferrer, Acadèmic; Dr. D. Josep Bassedas Montaner, Metge de la Casa Municipal de Lactància; Dr. D. Francisco Terrades i Pla, Professor de la Facultat de Medicina, i Secretari, Dr. D. Boi Guilera, Metge del Departament d'Obstetrícia de la Casa de Maternitat i Expòsits.

Tribunal d'Infantesa : President, Dr. D. Ricard Zariquiey, Director del Cos Facultatiu de la Casa de Maternitat i Expòsits; Vocals, Dr. D. Jaume Guerra i Estapé, Soci de número de la Reial Acadèmia de Medicina; Dr. D. Francisco Gallart i Monés, Director de la Secció d'Higiene Municipal; Dr. D. Lluís Llagostera i Pascual, Metge especialista; i Secretari, Dr. D. Joan Casasayas, Metge d'Infantesa de la Casa de Maternitat i Expòsits i Professor de la Facultat de Medicina.

En el *Butlletí Oficial* de la província i premsa local es publicà l'anunci de la reunió prèvia del Tribunal d'Obstetrícia, convocada per al dia 25, a dos quarts de dotze del matí, per a formular el qüestionari dels exercicis d'oposició, el qual havia d'ésser remès el dia següent als opositors, de conformitat amb el Reglament aprovat en sessió de 4 de febrer de 1916, havent de publicar-se dintre pocs dies igual anunci pel que respecta a la del Tribunal d'Infantesa, la qual tindrà lloc el dia 2 del vinent mes de maig, a les set de la tarda.

Fou llegida una Memòria presentada per l'enginyer D. Gaspar Brunet, relatiu a la centralització dels serveis d'esterilització i purificació de l'aigua, calefacció, bugades, etc., a la Casa de Maternitat i Expòsits, transformant les actuals instal·lacions isolades, en una de conjunt ben estudiada, acordant girar una visita prèvia a l'esmentat Asil, a fi de veure si seria possible aprofitar alguna de les actuals dependències per a instal·lar-hi, en tot o en part, el servei de què es tracta, sense pendre, de moment, altra resolució referent al projecte, el qual, si bé es considera d'indiscutible utilitat, donada la importància de l'establiment, és, per altra part, difícil d'atendre, per la grossa despesa que implicaria de no

poder-se comptar amb algun auxili extraordinari destinat a l'esmentat fi.

S'acordà confiar al taller dels Srs. Cucurella germans la realització de l'obra de fusteria de la Casa Maternal Catalana, de conformitat amb l'informe emès per l'Arquitecte, autor del projecte, D. Josep Goday i Casals, per ésser el pressupost presentat pels dits senyors, el més aventatjós de tots els rebuts amb subjecció al plec de condicions redactat per l'esmentat facultatiu.

Foren aprovats diferents expedients de naturalització i afillament d'expòsits, així com les relacions de les sumes satisfetes per mesades a les dides internes de la Casa de Maternitat, durant el quart trimestre de 1920-21, i de les en igual període satisfetes als encarregats d'expòsits, menors de set anys, residents en diferents punts de Catalunya.

S'acordà nomenar llevadora interina, del susdit Asil, a D.ª Maria Buils.

Finalment, es donà compte de les almoines darrerament rebudes amb destinació a les atencions de la Casa de Caritat, essent les més importants la de 50,000 pessetes del Comitè d'Obra Benèfica i Social, 1,000 de D. Josep Bertranol i Solces i 500 de D.ª Josefa Bosch.

GIRONA

Amb assistència del President D. Agustí Riera i dels Vocals D. Jaume Sagrera, D. Josep M.ª Pérez Xifra, Dr. D. Josep Morera i D. Leopold Cànovas, celebrà sessió aquesta Junta de Govern el dia 1.r del corrent mes.

Es llegí i aprovà l'acte de la sessió anterior.

Es concedeix, a instància de l'Alcalde de Sant Aniol de Finestres, l'abonament de didatge d'un fill bessó de Joan Font.

A instància dels consorts Miquel Martí i Carme Trias, d'Amer, s'accedeix a què per, temps indefinit, continuï en son poder l'expòsit Ferran Gotarda Artimà criat per aquesta.

Es concedeix l'ingrés a l'Hospici que demana per a si Pere Planellas, de Massarach, mitjançant l'ingrés del líquid que produeixin els pocs béns que posseeix.

Atès el resultat del concurs celebrat en 31 de març últim per al proveïment de queviures, combustible i útils de neteja a aquests Establiments, es concedeix el mateix i per durant el primer trimestre de 1921-22, i preus que es consignen, als senyors següents:

A D. Miquel Oliveras, la llenya d'alzina llarga, a 53'80 pessetes la tona; al mateix, la llenya d'alzina curta, a 59 pessetes la tona; a la Sra. Vídua de A. Boixa, la cansalada, a 2'50 pessetes el quilo; a la mateixa, el sucre, a 1'65 pessetes el quilo; a la mateixa, les patates, a 0'24 pessetes el quilo; a la mateixa, el greix blanc, a 3'50 pessetes el quilo; a D. Joaquim Bosch, l'arròs, a 0'58 pessetes el quilo; al mateix, el bacallà, a 3'15 pessetes el quilo; al mateix, el sabó fort, a 139 pessetes els 100 quilos; a D. Pere Lapedra, les fesoles, a 0'75 pessetes el quilo; al mateix, els fesols, a 0'90 pessetes el quilo; a Vila Germans, els cigrons, a 96 pessetes els 100 quilos; als mateixos, la sal, a 10 pessetes els 100 quilos; a D. Francesc Casas, la xocolata, 2'75 pessetes el quilo; a D. Joaquim Soler, les botifarres blanques, a 4'20 pessetes el quilo; al mateix, les botifarres de sang, a 2'90 pessetes el quilo; a D. Joaquim Ricart, el vi comú, a 34 pessetes els 100 litres; a D. Joan Palomer, l'oli d'olives, a 1'80 pessetes el litre; a D. Joan Costa, la llet de vaca, a 0'62 pessetes el litre; a D. Joaquim Nouvillas, el xai, a 3'28 pessetes el quilo, al mateix, el bou, a 2'22 pessetes el quilo.

Instància del mestre fuster de l'Hospici oferint-se a ensenyar gratuïtament dibuix als asilats de l'Establiment; acordant-se que el Vocal Dr. Morera estudiï la manera de dun dita idea a la pràctica.

Quedà enterada la Junta de l'ofici adreçat a la mateixa per l'Interventor general de la Mancomunitat trametent el Pressupost ordinari d'ingressos i despeses per a l'any econòmic de 1921-22.

S'acordà, en revisió dels preus a què es presta el servei de barberia en els Establiments, l'establir per a l'Hospital i Manicomi, i a partir del 1.r d'abril corrent, el preu de 0'18 pessetes per barba, i continuar a l'Hospici el de 0'15 pessetes, vigent en l'actualitat.

Atès a què en el pressupost ordinari aprovat figura una plaça de Practicant més per al servei de l'Hospital, la Junta acordà dirigir-se al Consell Permanent demanant el proveïment de la mateixa.

I no havent-hi més afers que tractar s'aixecà la sessió.

— Sota la presidència de D. Jaume Sagrera, i amb assistència dels vocals D. Josep M.ª Pérez Xifra, doctor D. Josep Morera i D. Leopold Cànovas, celebrà sessió aquesta Junta de Govern el dia 12 del mes que som. El Secretari excusà l'assistència del senyor President, D. Agustí Riera, per trobar-se fora de Girona per afers professionals.

Es llegí i aprovà l'acte de la sessió anterior.

Es concedeix, a instància de l'Alcalde de Les Planes, l'abonament de didatge de Concepció Llorà Canal.

Instància de Na Florinda Torrent Palloch, soltera i veïna de Port-Bou, demanant li sia remesa l'expòsita Nativitat Mercè Josepa, al·legant ésser filla seva, i instància dels consorts Jaume Roset i Anna Sala, veïns de Banyoles, que demanen l'expòsit Manuel Fabra Triquet, fill de l'esmentada Anna; s'accedeix de conformitat a ço que és sol·licitat.

Es concedeix la continuació, per temps il·limitat, en poder dels consorts Ramon Expòsit i Antònia Serrat, veïns d'Ossor, de l'expòsita Josepa Masnou Tayà, criada per aquella. Així mateix s'accedeix perquè continuï, per temps indefinit, en poder dels consorts Jaume Subirós i Maria Puig, veïns de Cistella, l'expòsit Carles Romà Iscle, criat per aquella.

Es concedeix l'ingrés a l'Hospici, a instància de l'Alcalde de Port de la Selva, a Pere Paltré Vilanova i Pere Paltré Mallol; de l'Alcalde d'Olot, demanant-ho per Teresa Plana Ferrer; i per petició pròpia, a Josep Estrany Oliver, veí de Salt, i Pere Camps Mercader, veí de La Bisbal.

Sol·licitud de Francesca Valls Bornàs, vídua i veïna de Blanes, demanant la deguda autorització per a poder emportar-se'n a l'expòsita per ella afillada Nativitat Almató Pascual, a viure a l'Havana on hi resideix un seu fill; la Junta acordà de conformitat, havent, però, de demanar i posar en coneixement de la mateixa tot nou canvi que faci de residència.

I no havent-hi altres afers que tractar s'aixecà la sessió.

LLEYDA

A la sessió de la Junta de Govern celebrada el dia 8 d'abril de 1921 sota la presidència del Vice-president de la mateixa Rvnd. D. Josep Cortecans, amb assistència dels Srs. Jaques, Pereña, Vicens, Izquierdo i Solé, es resolgueren els assumptes següents:

Concedir la pensió d'alletament demanada per Francesc Docet Roca, veí de Soses, per atendre a la de la seva filla Rosari.

Admetre en torn, a la Casa de Misericòrdia, a Ramon Caminal Marquès, de la Seu d'Urgell, impedit pel treball.

Concedir permís per a casar-se a l'expòsit Modest, núm. 4,729.

Que ocupi una de les vacants que hi ha a la Maternitat el nen Jaume Coromines, de la Seu d'Urgell.

Autoritzar la compra d'un barril de tinta per a la impremta de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar dues factures, una de la casa Carbonell i C.ª, de Barcelona, de 325 pessetes, i altra de la casa Gelon i C.ª de 11'70 pessetes, per l'arranjament i ports d'un aparell de passar bugada.

Aprovar les relacions de queviures, utensili i efectes per a l'abaratiment dels asils durant el mes d'abril corrent, que importen 10,371'72 pessetes les de la Casa de Misericòrdia i 5,634'97 les de la Maternitat.

Encarregar al Majordom dels asils la recaptació d'ingressos propis dels Establiments.

Lliurar al Secretari la consignació de material d'oficines.

I que mensualment es lliurin a la Superiora de l'Hospital, a més de les 50 pessetes de pressupost per petites despeses, altres 50 amb el mateix objecte.

— A la sessió de la Junta del dia 11 d'abril de 1921, que va presidir el Conseller D. Romà Sol, hi varen assistir els Srs. Cortecans, Solé, Pereña, Izquierdo i Vicens.

Es va concedir permís per a casar-se a l'expòsita Catarina, núm. 4,914.

Aprovar el pressupost d'acabament del menjador de vells de la Casa de Misericòrdia, que importa 935 pessetes.

Amb assistència de l'Interventor de la Mancomunitat, D. Guillem Virgili, es va examinar el resultat de la liquidació del pressupost de l'exercici econòmic de 1920-21, i es varen canviar impressions de la manera de desenrotllar el de l'exercici corrent.

— A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència del dia 18 d'abril de 1921, concorregueren els Srs. Cortecans, Jaques, Vicens, Solé, Izquierdo, Pereña i Florensa, presidits pel Conseller de la Mancomunitat i President de la Junta D. Romà Sol Mestre.

Va quedar enterada la Junta de què el Consell de Pedagogia de la Mancomunitat, aprovà, en sessió del 16 de març proppassat, amb un vot de lloança per la ponència d'Instrucció de la Junta, les reformes proposades per al millorament de l'ensenyança als asils.

Quedar així mateix assabentada de les bases aprovades pel Consell de la Mancomunitat pel regisme dels afers d'ensenyament als asils.

Es va admetre a la Casa de Maternitat a la sorda-muda Maria Ortiz Giralt, veïna de Barbens.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Josep Domènech Cerda, veí de Montella, per atendre el de la seva filla Maria.

Admetre a la Casa de Maternitat al nen Ramon Bartolí Llobera, de Pobla de Ciérvoles.

Aprovar la distribució de cabals per al mes d'abril, que importa 10,685'81 pessetes.

Autoritzar la compra de material de pintura per un total de 508'45 pessetes i material d'obres per valor de 277'50 pessetes.

Quedar enterada de què els treballs fets a la impremta de la Casa de Misericòrdia estan valuats en 24,246'05 pessetes, amb un total de despeses anuals d'11,829.

Aprovar les bases convingudes entre el senyor Rector de la Parròquia de Sant Llorenç i Capella de la Casa de Misericòrdia perquè tots els asilats que morin en el dit Establiment rebin els honors funeraris que disposa l'Església.

— Presidits pel Conseller D. Romà Sol, els Srs. Cortecans, Vicens, Cúrria, Izquierdo, Pereña, Florensa i Solé varen celebrar la sessió del dia 25 d'abril de 1921.

Entre els assumptes resolts, figuren la concessió d'un permís per a casar-se a l'expòsita Josepa, núm. 121.

Contestar una comunicació del Jutge d'Instrucció, donant-li unes dades que demanava sobre l'ingrés d'un expòsit.

Admetre en torn, a la Casa de Misericòrdia, a Raimunda Pujol Claramunt, de Lleyda; Rita Solé Riera, de Cervera; i Martí Bota Sahon, també de Lleyda.

Aprovar les relacions de queviures, utensilis i material per a tallers i efectes que es consideren necessaris per a l'abastiment dels asils durant el mes de maig, que importen : les de la Casa de Misericòrdia, 11,077'58 pessetes, i les de la Maternitat, 5,941'64.

Aprovar la distribució de cabals per al mes de maig, que importa : Despeses generals, 23,314'15 pessetes; Casa de Misericòrdia, 5,450'34; Casa de Maternitat, 870'43; Hospital, 2,194'39. Total, 31,829'30 pessetes.

Aprovar una factura de la Casa Trúniger per una màquina d'escriure per a les oficines dels Establiments de Beneficència.

Agrair a D. Pere Roste el donatiu de tabac que ha fet per als pobres vells de la Casa de Misericòrdia.

Concedir vuit dies de permís al mestre blanquejador.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la proposta de distribució dels cabals de la partida 81, per a personal, del Pressupost de la Mancomunitat per a 1921-22, formulada al Consell per la Comissió de Sanitat, segons acord d'aquella Comissió en sessió del dia 16 de març, i escoltades les explicacions del Conseller-ponent de Beneficència, aprovar l'esmentada distribució, facultant la repetida Comissió perquè, amb caràcter interí, designi el personal que ha de cobrir les places dotades en la repetida distribució.

— Vist l'ofici del sub-director del Servei de Sanitat, i a proposta del senyor Conseller-ponent dels afers de Beneficència, escoltat l'informe verbal de la Ponència d'Hisenda, i resultant insuficient la quantitat consignada en l'apartat «Dietes i viatges del personal facultatiu, incloent-hi despeses de direcció» de la partida 82 del Pressupost últim; autoritzar que les quantitats que hi ha pendents en concepte de dietes de la Comissió de Sanitat siguin satisfetes amb càrrec a l'apartat «Personal temporer» de la mateixa partida.

(Sessió del dia 8 d'abril de 1921.)

Finida la campanya antipalúdica de 1920, realitzada pel Servei de Sanitat en diversos indrets de Catalunya, vistos els reports tramesos pels Metges encarregats d'aquella campanya a les localitats respectives, i ateses totes les circumstàncies que han concorregut en llur cooperació, a proposta del Subdirector del Servei, Dr. Sayé, i escoltat l'informe verbal del Conseller-ponent de Beneficència, aprovar la següent distribució feta dels cabals de l'apartat «Gratificacions a metges», partida 83 del Pressupost anterior : Dr. Manuel Vilà, de Tortosa, 500 pessetes; Dr. Ramon Llop, d'Almacelles, 500; Doctor Josep Montserrat, de Tortosa, 400; Dr. Josep Torredeme, de Perelló, 300; Dr. Llorenç Lórez, de Barcelona, 150 pessetes.

(Sessió del dia 14 d'abril de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

D'acord amb les manifestacions del Conseller senyor Vallès i Pujals, donant compte dels treballs realitzats per la Ponència que li està encomanada, d'estudi de la instància de la Federació de Societats Mutualistes de la província de Barcelona, demanant el patronatge de la Mancomunitat per a crear un Institut Autònom de Previsió i Estalvi a Catalunya, segons comanda feta al Consell per l'última Assemblea, i de la possible intervenció de la Mancomunitat en el règim de segur obligatori, continuar la deliberació d'aquest assumpte en successives reunions.

(Sessió del dia 7 d'abril de 1921.)

Aprovar el pla d'inversió de cabals per a l'exercici 1921-22, formulat per la Institució Catalana de Política Social, per aplicació de la subvenció consignada en la partida 204 del Pressupost vigent, en la forma següent:

Subvenció : 30,000 pessetes.

Despeses de personal subaltern, 1,500 a la dactilògrafa i 2,200 a l'auxiliar.

Pels treballs dels Consellers, com a màxim, 9,000.

Material : Impresos (publicacions), 7,900; biblioteca (subscripcions), 9,200; imprevistos i menors, 200.

—Modificar l'extrem 5.è de l'acord de 6 de maig de 1920, referent a reorganització dels serveis de Política social, de manera que s'entengui interpretat en sentit que els senyors Consellers no percebran retribució fixa mensual, sinó que cobraran a proporció dels treballs que vagin realitzant en la Institució i contra factures pels serveis prestats i conformades pel Conseller-ponent, finalitat per a la regularització de la qual el Cap de l'Oficina administrativa i tècnica remetrà cada mes ofici a l'Exem. Sr. President, pregant-li que vulgui lliurar, amb càrrec a la partida corresponent, la quantitat necessària per a les atencions del mes, justificant després la inversió deguda de les quantitats lliurades, entenent-se, però, limitat a un màxim de 12,700 pessetes la retribució de treballs fets per compte de l'Oficina, i per excedir aquesta suma caldrà acord del Consell de la Mancomunitat.

Que el nomenament del personal subaltern es faci pel Consell de la Institució i per termes fixos, sempre amb caràcter de temporer.

Seguir per al pagament de les despeses de material, els mateixos tràmits que per al de les del personal.

Passar diligència dels esmentats acords a Intervenció, als efectes consegüents.

(Sessió del dia 29 d'abril de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Acceptar els nomenaments d'Auxiliars de l'Agència Executiva de la Mancomunitat, fets per l'Agent D. Enric Pla per les províncies de Barcelona, Girona i Tarragona, a favor dels Srs. D. Màrius Arderiu i Batista, D. Ramon Castells i Granada i D. Antoni Almató i Espinach, i per la de Lleyda a favor dels esmentats senyors i de D. Carles Busquets i Gálbez i de D. Daniel Raglà i Arbizu.

Acceptar la baixa comunicada per l'esmentat Sr. Pla, de l'auxiliar D. Enric Delhom i Echenique, per haver cessat en el càrrec que servia en les províncies de Barcelona, Girona i Tarragona.

Publicar els esmentats acords en els *Butlletins Oficials* de les províncies catalanes, per a coneixement de les Autoritats judicials, Corporacions municipals i majors contribuents.

(Sessió del dia 29 d'abril de 1921.)

Notícies i documents

INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

L'Institut ha celebrat durant el mes d'abril una sèrie de reunions de tècnics, per tal d'aportar-se el llur alliçonament, adquirit en les qüestions en les quals s'han especialitzat.

Ha celebrat dues reunions de metges oculistes, per tal de comprovar i discutir els mètodes de mensuració de les aptituds visuals, en el Laboratori mèdico-antropomètric, nomenant, en la darrera sessió, i entre els senyors concurrents, una ponència, formada pels Drs. Arruga i Sellas, encarregada de redactar un pla de treball per a les investigacions de les aptituds visuals dels joves, en relació amb els oficis.

Altres reunions han estat també celebrades amb enginyers, directors d'importants indústries de la capital, per tal d'estudiar la manera de preparar una oficina d'organització científica del treball, adjunta a les seccions de l'Institut.

Ha rebut l'Institut mantes comunicacions d'entitats i eminents especialistes estrangers, entre les quals: l'*Officio Municipale del Lavoro*, de Roma, que es proposa crear una oficina d'orientació professional i creu essencial conèixer la tasca del nostre organisme; del Dr. J. Weber, del *Psycologischen Mitteilungen*, de Wattenscherd, demanant una extensa informació del funcionament de l'Institut; del Dr. Myers, del *National Institute of Psychology & Physiology applied to Industry and Commerce*, de Londres, anunciant una visita a l'Institut; del Dr. J. M. Lahy, Cap del *Laboratoire de Psychologie Expérimentale de l'École Pratique des Hautes Études de París*; Dra. Franziska Baumgarten, de Berlín, demanant també informacions — precisament en català — respecte l'Institut, per tal de donar-ne compte en una obra de Psicotècnica que està preparant en llengua polonesa.

També treballa l'Institut en la redacció del tercer volum dels *Anals*, que apareixeran aviat. Contindrà, ultra els treballs del personal tècnic de l'Institut, un interessant article, escrit expressament per als *Anals*, sobre la psicologia de les professions, en alemany, del Dr. Otto Lipmann, de l'*Institut für Angewandte Psychologie*, de Berlín.

HISENDA

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Notícies i documents

Extracte de la sessió del Comitè directiu de la Caixa de Crèdit Comunal, celebrada el dia 18 d'abril de 1921. — A dos quarts de set de la tarda del dia esmentat es reuní, al Palau de la Generalitat de Catalunya, el Comitè directiu de la Caixa de Crèdit Comunal, sota la presidència de D. Josep Puig i Cadafalch, amb assistència dels senyors D. Joseph Monegal, D. Jaume Algarra i D. Josep Garí-Gimeno, actuant de Secretari el que ho és del referit Comitè D. Guillem Virgili i Albornà.

Llegit i aprovat l'acte de la sessió anterior, celebrada el dia 2 de juliol de l'any proppassat, es donà lectura de la Memòria redactada pel senyor Director en ordre a la seva actuació en la Caixa, des que es possessionà del càrrec, enterant-se'n el Comitè amb grat esment, així com de l'Inventari-balanç de l'últim any, que fou aprovat unànimement.

Es donà compte de diverses propostes del Comitè administratiu, referents a la concessió de préstecs a l'Ajuntament de Pobla de Claramunt i als Sindicats agrícoles de Bonastre, Aiguamúrcia, La Fraternal d'Albagés, i Societat agrícola pràctica d'Albatàrrech, acordant el Comitè, després d'un minuciós estudi dels informes units als expedientes i de les garanties ofertes per cada una de les dites entitats, aprovar íntegrament les referides propostes en quant a l'Ajuntament de Pobla de Claramunt, i als Sindicats La Fraternal d'Albagés, Societat agrícola pràctica d'Albatàrrech, i Bonastre, concedint-los-hi, respectivament, 30,000, 60,000, 20,000 i 50,000 pessetes; i en quant al Sindicat d'Aiguamúrcia, rectificant l'acord del Comitè administratiu, se li concedí la meitat de la suma objecte de la petició, o siguin 37,500 pessetes, per creure el Comitè deliberant limitada a aquesta quantitat la garantia que ofereix.

Fou presa en consideració una proposició presentada pel Sr. Garí-Gimeno, segons la qual: serà potestatiu dels Comitès reduir els termes d'amortització o minvar els capitals demanats per les entitats que sol·licitin l'auxili de la Caixa, malgrat d'haver-se complert en els respectius expedients de préstec totes les condicions exigides per la Reglamentació en ordre a garanties i responsabilitats de caràcter hipotecari o personal.

Finalment, el Comitè ratificà per unanimitat els següents acords adoptats per l'Administratiu en sa última reunió: «No concedir préstecs als Sindicats agrícoles de Catalunya, si els Municipis on aquells radiquin estan en descobert amb la Mancomunitat o Diputació respectiva; i no concedir-ne tampoc, quan, a judici dels Comitès, l'aplicació dels cabals sigui per a conversions, cancel·lacions o liquidacions de crèdits o deutes anteriors.»

A les vuit de la vetlla s'aixecà la sessió.

El senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, firmà el dia 29 d'abril l'escriptura pública de préstec concedint a l'Ajuntament d'Argentona la quantitat de 50,000 pessetes, la qual s'ha de destinar per la dita Corporació municipal a la construcció d'una plaça pública i un cementiri municipal. Autoritzà l'acte esmentat, el notari d'aquesta ciutat Sr. Batlle.

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 5

SUMARI

Planes

PRESIDÈNCIA 121

Assumptes generals 121
Palau de la Generalitat 121
Personal 121
Vària 122
Visites i assistència a actes 122

CULTURA I INSTRUCCIÓ 122

Centres acadèmics 122

Institut d'Estudis Catalans 122
Institut de Ciències 123

Museus, Biblioteques i Arxius 123

Junta de Museus de Barcelona 123
Escola Superior de Bibliotecàries 123
Biblioteca de Catalunya 124
Direcció tècnica de Biblioteques Populars 124
Biblioteca Popular de Borges Blanques 125
» » de Canet de Mar 125
» » de Sallent 125
» » d'Olot 125
» » del Vendrell 125

Serveis científico-administratius 125

Consell de Pedagogia 125
Oficina d'Estudis Jurídics 126
Servei de Meteorologia 126
Pla per a la instal·lació d'un Servei Meteorològic a Catalunya 126

Ensenyament 133

Ensenyament superior:
Cursos monogràfics d'Alts estudis i d'Intercanvi de la Mancomunitat de Catalunya 133
Ensenyament professional:
Escola de Funcionaris d'Administració Local 133
Ensenyament tècnico-industrial:
Escola Elemental del Treball 134
Ensenyament artístic:
Escola Catalana d'Art Dramàtic 134
Educació física 134

Vària 134

Premis, beques i subvencions 135

Planes

AGRICULTURA 135

Serveis tècnics d'Agricultura 135

Serveis de Ramaderia 135
Servei de Plagues del camp 136
Servei d'Arbres fruiters 136
Acció Social Agrària 137
Serveis d'Enologia i Viticultura 137
Serveis de Terra campa 137
Cursets 137
Laboratori dels Serveis tècnics d'Agricultura 137
Personal 138

Vària 138

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT 138

TELÈFONS 138

Treballs en curs i obres acabades 138

FERROCARRILS 139

Ttreballs en curs i obres acabades 139

CARRETERES, CAMINS I PONTS 139

Construccions 139
Noves construccions 140
Reparació i conservació 140
Adquisició de material 141
Les aigües del riu Carol 141

BENEFICÈNCIA I SANITAT 141

Beneficència 141

Manicomis 141
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:
Barcelona 141
Girona 142
Lleyda 144
Tarragona 145

Sanitat 145

POLÍTICA SOCIAL 146

HISENDA 147

Borsa del Treball 147
Contingent de la Mancomunitat 147
Arbitri d'automòbils 148

Vària 148

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | MAIG MCMXXI | NÚM. 5

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que la Presidència dirigeixi a l'Excm. Sr. Ministre de Foment el següent telegrama:

«En retornar d'un viatge d'inspecció dels serveis de la Mancomunitat al nord de Catalunya, em crec en el deure de comunicar a V. E. l'estat de la carretera de Manresa a Súria a Solsona i de Solsona a Basella. Amb perill de la vida he passat la primera i he intentat seguir la segona, veient-me obligat a tornar enrera davant de la impossibilitat de moure'm en la mar de llots que és avui la carretera. No trobo manera d'expressar l'estat d'aquestes faixes de fang quilometrades que semblen treballades per la rella i que no tenen pariò en tot Europa.

»Prego a V. E. que ordeni una inspecció per persona no habituada a la tècnica de reparar aquestes vies amb cabassos de pedra que es perden dintre el fang; i és impossible que assabentat V. E. d'aquest estat de coses que bloqueja una gran extensió de país i afecta més de 78 quilòmetres de carretera, permeti que segueixi ni un dia més aquesta vergonya. El saluda afectuosament»; acordant-se trametre còpia als Alcaldes dels pobles afectats pel mal estat de les referides carreteres, i als Diputats pel Districte, a l'objecte que cooperin prop del Ministre de Foment a la gestió de la Mancomunitat.

—Pendre grat esment de la salutació que li dirigeix, per acord unànim en la seva sessió de clausura, l'Assemblea Nacionalista Gallega, acordant contestar-la en termes d'afectuosa reciprocitat.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acordà el Consell:

Vist l'acord del Consell Permanent del dia 12 de febrer darrer, aprovant els plànols, pressupost i plec de condicions per a la subhasta de les obres de reforç de diverses sales del Palau de la Generalitat; atesa la conveniència de suspendre l'acte de subhasta feta present en son dia per l'Arquitecte, a conseqüència de la baixa dels preus del ferro; havent estat autoritzat el senyor President per a suspendre la referida subhasta, i havent estat rectificat el pressupost pel susdit Arquitecte, aprovar el nou pressupost que munta a 37,310'49 pessetes, de les obres de reforç dels sostres de les sales *P* i *Q* i de la construcció d'un de nou a les mateixes sales, de la part de ponent del Pati dels tarongers en el Palau de la Generalitat, obertura de tres portes noves i reforç d'altres tres en igual forma que les ja existents en la part de migdia de la sala *R*, i refermar l'aprovació dels plànols i plec de condicions per a la subhasta de les susdites obres, donada per acord del Consell del dia 12 de febrer d'enguany, anunciant-se aquest acord en el *Butlletí Oficial* de la província de Barcelona als efectes de l'art. 29 de la Instrucció per a la contractació de serveis provincials i municipals; autoritzant-se el senyor President del Consell perquè, en el cas de no formular-se cap reclamació, en virtut del dit anunci, i donada conformitat del Departament d'Hisenda per a l'execució de les obres, procedeixi a assenyalar la data de la subhasta; designant-se el Diputat Sr. Roma per a intervenir en el dit acte.

—Facultar la Presidència per a l'habilitació dins el Palau de la Generalitat, de locals destinats al despatx dels senyors Consellers-ponents de Carreteres, Obres hidràuliques i Beneficència; i per a la tramitació necessària per al lloguer, amb destinació a serveis especials de la Mancomunitat, d'una de les cases que el Capítol Catedral té al carrer del Bisbe i que la seva proximitat amb el nucli principal de serveis instal·lats en aquest Palau de la Generalitat fa de bon aprofitament.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Aprovar les següents Bases per a la provisió de les places d'Oficial encarregat del Servei d'Actes, Oficial encarregat del Servei de Premsa, i Oficial destinat a la Secció 2.ª del Departament d'Administració, dotada cadascuna d'elles amb el sou de 4,000 pessetes anuals, i amb dret als augments reglamentaris per raó d'antiguitat:

1.ª Fins el dia 20 de juny propvinent s'admetran en el Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin els que aspirin a cadascuna de les referides places. No s'admetrà cap títol ni document que acompanyi les dites instàncies si nó s'adjunta una còpia per a cada un d'ells, estesa en paper de la classe vuitena i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades pel Cap-director del Departament d'Administració, s'uniran a l'expedient, tornant-se els originals als interessats.

2.ª Els aspirants, demés d'acompanyar el certificat

de la seva partida de naixement, hauran d'acreditar els estudis de Secretari municipal, procurador, batxiller, mestre o qualsevol altre títol similar, i trobar-se lliures del servei militar, o estar-lo complint en la situació corresponent; aquest extrem es justificarà amb el certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars a qui pertoqui, segons els casos.

3.ª Els aspirants hauran de demostrar davant el Tribunal que a l'efecte designi el Consell Permanent, conèixer les llengües catalana i castellana per a parlar-les i escriure-les correctament.

4.ª Es tindrà en compte, com a mèrit especial, haver exercit càrrecs similars en Corporacions oficials, amb preferència a poblacions de Catalunya. Els aspirants podran alegar, demés, els altres mèrits que considerin pertinents, contrets en serveis o activitats que es relacionin directament o indirecta amb el càrrec a què aspirin.

5.ª Acabat el terme que es fixa en la primera d'aquestes Bases, la Direcció del Departament d'Administració presentarà els expedients dels aspirants al Consell Permanent, el qual, en vista de tots ells, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

6.ª Feta la declaració de què tracta la Base precedent, el Tribunal examinarà els documents presentats, i cas d'haver-hi unanimitat en l'apreciació del mèrit dels aspirants, farà la corresponent proposta unipersonal per a cada plaça al Consell Permanent, sense que calgui subjectar els sol·licitants a exercici de cap mena.

7.ª Cas de no haver-hi unanimitat entre els individus del Tribunal, els opositors seran cridats per a la realització d'un exercici pràctic, consistent per als aspirants a la plaça d'Oficial encarregat del Servei d'Actes, en redactar l'acte d'una sessió del Consell, a base de les minutes dels acords que s'hagin de fer constar; per als que obtin a la plaça d'Oficial encarregat del Servei de Premsa, en escriure un article per a la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT, sobre el tema que el Tribunal assenyali; i per als que pretenguin la plaça d'Oficial destinat a la Secció 2.ª del Departament d'Administració, en redactar el plec de condicions particulars i econòmiques per a la contractació d'una obra pública, o qualsevol altre treball propi de les funcions del càrrec respectiu.

8.ª Els nomenaments que s'obtinguin en virtut d'aquestes oposicions, es faran en les condicions que es fixen en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat, a tenor del qual, en acabar els cinc primers anys de servei, seran sotmesos els nomenats a un examen revisió de la seva conducta i treballs fets a la Secció respectiva durant el quinquenni, perquè puguin obtenir, en son cas, la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del President de la representació provincial del Tir Nacional, agraint la concessió de 300 ptes. per premis que li féu la Mancomunitat, segons acord del Consell de 14 d'abril darrer.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El Consell, presidit pel Sr. Puig i Cadafalch, visità les cases de la Cooperativa de Periodistes de la Salut i Horta, essent obsequiats amb un delicat lunch.

— El dia 5 de maig el Sr. Marquès assistí, en representació del senyor President de la Mancomunitat, a la inauguració del Servei per a tuberculosos a la Quinta de Salut La Alianza.

— El Consell va concedir una copa per al Campeonat de Lawn-tennis de Catalunya, al que hi va assistir en delegació el diputat Sr. Ràfols.

— El Sr. Massó assistí, representant el senyor President, a la inauguració de l'Exposició de Clavells a Sitges.

— El Sr. Vidal de Llobatera assistí el dia 14 al Centre de Dependents del Comerç a l'Homenatge a la memòria del Dr. Martí i Julià, presidint l'acte en nom de la Mancomunitat de Catalunya.

— Els Srs. Andreu i Ràfols assistiren el dia 15 al Campeonat de rem de Catalunya organitzat pel Club de Mar.

— El Sr. Roma assistí el dia 20, en representació del senyor President, a la missa en sufragi dels supervivents organitzadors de l'Exposició del 1888.

— El Sr. Bofill i Matas assistí el dia 22, en representació, a l'Acadèmia de Ciències a la presa de possessió de l'acadèmic, P. Casanovas, S. J.

— El senyor President anà a Sitges a presidir la reunió del Patronat de l'Escola de la Forja, a Sitges.

— El senyor President de la Mancomunitat va ésser invitat per primera vegada, i previ acord de l'Il·lm. Cabildo Catedral, a ocupar un lloc al presbiteri, al costat de les tres úniques autoritats que per consuetud hi assisteixen. A la tarda, després de pendre seient al presbiteri, assistí a la processó del Corpus, presidint amb els Excms. Capità general, Governador civil i Alcalde.

— El senyor President trameté un representant a l'enterrament de la filla del Sr. Sampere, a Sabadell.

— El Sr. Ràfols anà a Toulouse, de França, al Concurs d'aviació de les nacions llatines, en representació del senyor President.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de les memòries de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, del Servei Geogràfic del Mapa de Catalunya i dels Estudis Jurídics, referents als treballs realitzats durant l'any econòmic de 1920-21, i als efectes de justificació, en compliment d'acords del Consell, acordant-se, per a la total eficàcia dels referits acords, que passin a la Ponència d'Hisenda.

— Donar-se per enterat de l'ofici de la Secretaria general de l'Institut d'Estudis Catalans, donant compte de l'estat dels treballs d'estudi i preparació de la publicació de les obres de D. Enric Prat de la Riba, contes-

tant la consulta que li fou feta per acord del Consell del dia 7 d'abril darrer.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

INSTITUT DE CIÈNCIES

Sessió de 18 de maig de 1921. — El Sr. Bofill dóna la benvinguda al Sr. Eduard Fontseré que, després del seu nomenament, assisteix per primera vegada a les sessions d'aquest Institut.

A continuació és llegida i aprovada la Memòria dels treballs realitzats per la Secció durant l'any econòmic 1920-1921.

El Sr. d'Ors llegeix una nota relativa a la nova organització i funcionament d'alguns grups de filosofia a l'estranger després de la guerra que sembla haver determinar la unificació d'un cert nombre d'ells, i, finalment, dóna una lleugera notícia del Congrés de Filosofia celebrat l'any passat a Anglaterra i dels treballs que hi foren presentats.

És donat compte d'un document signat pel Sr. Fontseré en el qual, d'acord amb la base VI de l'Estatut de fundació del Servei Meteorològic de Catalunya, proposa a la Secció i aquesta acorda els següents nomenaments:

De meteoròleg a favor del Sr. Gabriel Campo, amb el sou de 3,600 pessetes anuals i les següents obligacions: Tenir al seu càrrec la guarda permanent del Servei durant les hores que aquest funcioni; les observacions normals no encomanades a altres persones; la recepció de dades meteorològiques per telèfon, telègraf i telegrafia sense fils a mesura que s'estableixin; la formació de les cartes del temps, la transmissió de les que emanin del Servei i genèricament tot el que es comprèn en el títol de Meteorologia dinàmica, el govern directe del personal subaltern que en son dia sigui nomenat, la cura de l'Arxiu-Biblioteca i Secretaria, el registre i despatx de la correspondència i la substitució eventual de tot l'altre personal tècnic amb motiu de malalties o absències.

D'encarregat de laboratori i aparells a favor del Sr. Ramon Jardí, amb el sou de 1,200 pessetes anuals. A aquest càrrec van anexes com obligacions, el muntatge, rectificació i comprovació del material científic, la determinació periòdica de constants, tant dels aparells fixos del Servei com dels que siguin portats a comprovació per les estacions meteorològiques i entitats adherides: el projecte i organització de les noves instal·lacions i, en general, tot quant requereixi per a son bon funcionament l'instrumental del Servei.

I d'Ajudant a favor del Sr. Jaume Gálvez amb el sou de 2,200 pessetes anuals. Comporta com obligacions les operacions i càlculs pertanyents als sondatges, les determinacions dels vents superiors, tot el que ordinàriament va comprès en el nom d'Aerologia i les observacions sistemàtiques entre set i nou hores del matí.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Notícies i documents

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte dels acords presos en la reunió celebrada el dia 6 de maig de 1921. — Fou presidida pel M. Il·ltre. senyor D. Josep Llimona, amb assistència dels il·lustres senyors D. Antoni Rubió i Lluch, D. Jaume Bofill i Matas, D. Santiago Andreu i Barber, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Lluís Masriera, don Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, D. Joaquim Folch i Torres.

De conformitat amb ço que ha estat dictaminat per la Comissió d'Art Contemporani, respecte la tria d'obres de l'actual Exposició d'Art, perquè sien adquirides amb destinació a les col·leccions públiques de la ciutat, foren designades les següents:

Sala d'Honor, formada per les obres d'En Joaquim Mir. — Quadres núm. 4 «El Solei (Cicle L'Heretat el Pascol, de Rovinyo)» i núm. 14 «Gorg de la trona».

Sala especial dedicada a Xavier Nogués. — Col·lecció de trenta cinc aiguaforts, núms. 4 al 38, inclusius.

Sala especial dedicada a Pau Gargallo. — Escultures núm. 9 «Retrat de P. Segura» i núm. 12 «Retrat del pintor P. R. Picasso».

Premis del Museu.

De la Societat Artística i Literària de Catalunya. — Quadre núm. 345 «Contra llum (Aranjuez)» d'Eliseu Meifrèn.

Del Círcol Artístic de Sant Lluc. — Quadre núm. 268 «El safaretx» d'En Joan Llimona.

De Les Arts i els Artistes. — Quadre núm. 35 de l'Apèndix del Catàleg, «Paisatge» d'En Rafael Benet.

Extracte dels acords presos en la reunió celebrada el dia 27 de maig de 1921. — Fou presidida accidentalment pel M. Il·lustre Sr. D. Lluís Nicolau d'Olwer, amb assistència dels Il·ltres. Srs. D. Josep Barbey, D. Manuel Fuxà, D. Carles Pirozzini, D. Ricard Canals, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, D. J. Folch i Torres.

Vist un ofici de l'Associació de Blanquers i Assaonadors d'aquesta ciutat, respecte l'oferta que se li féu d'adquirir per 200,000 pessetes els retaules de la dita entitat, manifestant el document de referència que si bé li plauria a l'entitat que passessin els seus retaules a ésser propietat dels Museus Municipals d'Art i Arqueologia, considera inacceptable en l'actualitat l'esmentada proposició, s'acordà nomenar tres senyors Vocals comissionats i pregar a l'Associació de Blanquers i Assaonadors que així mateix nomeni altres tres representants seus, perquè, formant amb els de la Junta una comissió mixta, en constant i recíproc contacte, es pugui intentar la recerca de la solució de l'assumpte que sia més equitativa i favorable per a les dues parts.

Adquirir de D. Josep Dalmau una estatueta de ceràmica representant Sant Miquel.

Acceptar, en gratitud, el donatiu que, amb destinació a les col·leccions dels Museus, ha fet D. Víctor Rahola en memòria de son germà D. Frederic, de bona recordança, consistent en una sèrie de vasos antics i d'objectes d'etnografia.

Havent estat presentats a examen de la Junta uns fragments de ceràmica aràbiga primitiva, trobats a Mallorca i a Eivissa, juntament amb una moneda de Jaume I, i en vista de l'interès i probable abast de la troballa, s'acordà la conveniència de fer un tanteig en els llocs corresponents de les dites illes, per a veure els resultats que pogués donar una excavació.

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Conferències amb audicions musicals pel Prof. Ezequiel Martín. — Aquestes conferències tingueren per objectiu iniciar a les alumnes de l'esmentada escola en les primícies de l'art musical.

Primera lliçó. — Defineix el *classicisme* com la música preconcebuda dins un pla determinat, subjecte a regles i preceptes. N'és característica la puresa en la melodia i la simplicitat en l'harmonia, de manera que les modulacions són en el classicisme una cosa verament accidental, mentre que en la música moderna constitueixen la base fonamental del seu desenrotllament.

Seguidament féu notar que els més grans clàssics rompen les regles severes de l'escola, així Mozart començà la sonata en *la* amb *andante* amb variacions, cosa excepcional en l'estructura de la mateixa.

Autors estudiats : Haendel, Mozart, Clementi, Beethoven.

Segona lliçó. — El *romanticisme* — diu el Sr. Martín — es diferencia de l'escola anterior per la llibertat d'expressió del sentiment. No està subjecte a la rigidesa de les regles clàssiques, fent avinent que l'expressió no pot ni deu subjectar-se a regles concises, car tenen sempre aquestes per necessitat deturar la seva volada.

Demostrà que existia aquesta llibertat de concepció, a la primeria discutida amb apassionament, però després admirada com a forma més apta a l'espontaneïtat artística.

Autors estudiats : Schubert, Weber, Schumann, Mendelssohn i Chopin.

Tercera lliçó. — En la música catalana es fixà particularment el Professor en la del nostre renaixement. Féu remarcar com ha transcorregut un espai gairebé de tres segles entre el Renaixement i la música antiga. Aconsellà que quan s'estudiés alguna obra catalana o espanyola hom parés atenció en l'endarreriment que representava respecte altres nacions europees, puix que mentre a fora floria el romanticisme, aquí passa desapercebut aquell esdeveniment.

Afegí que la característica de la nostra música moderna és el romanticisme, i que en la part harmònica no segueix cap escola determinada.

Autors estudiats : Arnau, Alió, Vidiella, Noguera, i Martí Cristià.

Els parlaments del mestre Martín foren escoltats amb molt d'interès, i l'execució de les obres dels grans mestres amb devoció pel nombrós públic que omplenava la sala del Patronat d'Estudiants de la Universitat Industrial.

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Acordà el Consell:

Comunicar a D. Pompeu de Quintana l'agraïment de la Mancomunitat pel seu donatiu de llibres, revistes i documents relacionats amb el moviment dels felibres, a la Biblioteca de Catalunya.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Llista de donadors de llibres : C. Parpal Marquès, J. Trasserra, L. C. Viada Lluch, J. Folguera, R. Rucabado, F. de Sagarra, B. V. Moreira de Sa, M. Golferichs, J. Maurici, M. Casas Fernández, E. Terradas, J. Terradas, Excm. Sr. President de la Mancomunitat, Excm. senyor President de la Diputació, Mn. F. Quer i Cassart, senyor J. Conangla i Fontanilles, Biblioteca Menéndez i Pelayo, Junta de Museus de Barcelona, Academia das Sciencias de Lisboa, Societat de Geografia Comercial, Société de l'Histoire de France, Institut d'Orientació Professional, Library of Congress, Washington, Junta para Ampliación de Estudios, Junta Superior de Excavaciones, Sr. F. Carbonell.

— El Dr. Manaut a fet deixa testamentaria a la Biblioteca de la seva llibreria, que suma un conjunt de 137 obres, amb un total de 290 volums.

— S'ha establert el canvi de les publicacions de la Biblioteca amb la col·lecció completa de la *Revista de Historia* de Portugal dirigida pel Sr. Fidelino de Figueiredo.

— Ha establert igualment el canvi amb el *Butlletí de la Biblioteca* per part de la revista *Le Bibliographe moderne*, dirigida per Mr. Henry Stein, Conservador dels Arxius de l'Estat a París.

— Per mediació del Consulat General de França a Barcelona, ha rebut la Biblioteca del Ministeri de Negocis Estrangers de la veïna República un important donatiu de llibres de literatura, crítica i història francesa moderna, formant un conjunt de més de tres cents volums. Els llibres han estat molt ben escollits, entre els més significatius de les diverses tendències de la literatura francesa en el segle XIX.

— El Sr. A. de Quintana ha ofert al Sr. President de la Mancomunitat, amb destinació a la Biblioteca de Catalunya, una rica col·lecció de publicacions del *Felibrige* francès, corresponents a l'època en què foren més estretes les seves relacions amb les lletres catalanes.

— El dia 31 de maig es reuní el Patronat de la Biblioteca de Catalunya.

— S'ha publicat el *Butlletí d'adquisicions* de la Biblioteca de Catalunya corresponent a l'any 1920.

El moviment de la Biblioteca ha estat com segueix:

Llegidors........................	2,121.
Llibres servits a la Sala de Lectura.	1,493.
Servei de Préstec................	471 obres.
Obres registrades................	618.

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a D. Jordi Rubió, Director de la Biblioteca de Catalunya, la instància signada per D. Francesc Matheu i Fornells, en demanda de què la Mancomunitat vulgui ajudar a l'edició de les obres catalanes completes de Miquel S. Oliver, amb l'adquisició de vint-i-cinc exemplars; perquè la tingui en compte, donant satisfacció al que s'hi demana, i destinant, en tot cas, els llibres que pugui adquirir al servei de Biblioteques de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

S'han tramès uns cent seixanta llibres a les Biblioteques Populars; entre ells hi havia alguns exemplars de l'obra *El tresor dels pobres* d'En R. Suriñach Senties, perquè les senyoretes Bibliotecàries els repartissin entre els infants més assidus a la Biblioteca.

S'han tramès a totes les Biblioteques Populars en funcionament les instruccions necessàries per al registre de llibres, i a la Biblioteca de Sallent el material i les indicacions pertinents per a la confecció del catàleg de préstec.

S'ha preparat un lot de llibres per a l'Associació de la Premsa de Manresa i un per a l'Agrupació Recreativa La Cultural, d'Artesa de Segre.

S'ha rebut de les Biblioteques d'Olot i Sallent l'inventari en cèdules dels seus llibres, per al catàleg central d'aquesta Direcció.

Donatius : Sis exemplars de l'obra *L'oliver* d'En Riba, del Consell Provincial de Foment de Barcelona; deu exemplars de la seva obra *Pluviometria catalana*, del Sr. Bofill; un exemplar d'*Obres poètiques de Jordi de Sant Jordi*, del Sr. Massó Torrents; i cent exemplars de l'obra *El tresor dels pobres*, del seu autor En Suriñach Senties.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Durant el mes de maig han concorregut a la Biblioteca 888 lectors: 70 homes, 22 dones i 796 infants. Han consultat 1,014 obres: 910 Llibres d'infants, 11 d'Obres generals, 1 de Religió, 1 de Filologia, 2 de Ciències pures, 7 de Ciències aplicades; 8 de Belles Arts; 63 de Literatura i 11 d'Història i Geografia.

Tots els dijous, de set a vuit del vespre, es donà, a la Sala de conferències, unes sessions infantils d'Història de Catalunya, a fi de preparar als petits lectors per al Concurs d'Ensenyança catalana que tindrà lloc el dia 29 del corrent en aquesta Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

S'ha rebut el llibre de la Mancomunitat de Catalunya *Projectes d'acord presentats a la catorzena reunió ordinària de l'Assemblea i acords que recaigueren*, acompanyat d'un exemplar de l'obra d'En Suriñach Senties *El tresor dels pobres*.

El senyor Director tècnic de les Biblioteques Populars ha tramès també cinc exemplars d'*El tresor dels pobres*. Seguint les seves instruccions se n'ha incorporat un a la Biblioteca i els altres cinc han estat regalats a cinc infants d'entre el nombrós petit públic que assiduament concorre a la Biblioteca.

L'estadística de lectors i llibres llegits en aquesta Biblioteca, durant el mes de maig, és com segueix:

En la Sala de Lectura: 304 lectors.

Els llibres llegits corresponen: 373 a Llibres d'infants; 25 a Obres generals; 2 a Filosofia; 2 a Ciències socials; 4 a Filologia; 13 a Ciències teòriques; 5 a Ciències tècniques; 13 a Belles Arts; 66 a Literatura; 14 a Geografia i Història. Total, 517 llibres.

Han interessat el Servei de Préstec: 30 lectors; els quals han sol·licitat llibres corresponents a les següents matèries: Obres generals, 7; Religió, 1; Ciències socials, 1; Ciències teòriques, 2; Ciències tècniques, 1; Belles Arts, 1; Literatura, 44; Geografia i Història, 5. Total, 62 obres.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Durant el mes d'abril s'ha vist la Biblioteca molt concorreguda, pujant a 712 el nombre de lectors; d'ells són 305 homes, 48 dones i 359 infants. Les obres llegides han estat 821, repartides en la següent forma: Llibres d'infants, 439; Obres generals, 48; Filosofia, 15; Religió, 8; Ciències socials i Dret, 18; Filologia, 15; Ciències pures, 26; Ciències aplicades, 54; Belles Arts, 45; Literatura, 82; Història i Geografia, 71.

En l'actual mes ha disminuït bastant l'assistència de lectors, degut principalment a les persistents pluges que durant tot aquest mes han caigut en aquesta comarca.

El nombre de lectors ha estat de 382: 196 homes, 27 dones i 159 infants. Les obres llegides han estat 441; 182 llibres d'infants; 31 d'Obres generals; 7 de Filosofia; 4 de Religió; 11 de Ciències socials i Pedagogia; 5 de Filologia; 12 de Ciències pures; 49 de Ciències aplicades; 27 de Belles Arts; 80 de Literatura i 33 d'Història i Geografia.

El dia 5 del corrent, diada de l'Ascensió, visitaren la Biblioteca els senyors de l'Ajuntament i Orfeó de Berga, quedant summament complaguts i fent dignes elogis de tot quant admiraven.

Dos donatius d'importància ha rebut la Biblioteca, que enriquiran el fons de la secció local; un és l'ofert per D. Pere Sellés, d'aquesta vila, consistent en un exemplar del llibre *Història de Sallent* de Fortià Solà, pare, i l'altre és un quadro emmarcat, amb unes fotografies dels il·lustres fills d'aquesta vila, Ignasi i Fèlix Torres Amat, cedit pels senyors Administradors de l'Elèctrica Sallentina.

S'han rebut també uns quants exemplars del llibre recentment publicat per als infants, de R. Suriñach Senties, *El tresor dels pobres*, i per la diada de Corpus es procedí al seu repartiment entre els nens i nenes que han estat durant tot temps més assidus concurrents a la Sala de Lectura. Com els exemplars a repartir eren menys que el nombre d'infants que els mereixien per la seva constància, es recorrí al procediment de rifar-los, i així cadascú va quedar content amb la seva sort.

Els que no la tingueren, de treure-la, vénen a llegir l'exemplar que ha quedat per a tots en la seva secció a la Sala de Lectura.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Els llibres de la Sala de Lectura han estat consultats per 327 lectors: 262 homes, 13 dones, 52 infants. S'han llegit 711 llibres: 125 Llibres d'infants, 333 Obres generals, 4 de Filosofia, 10 de Ciències socials i Dret, 17 de Filologia, 16 de Ciències pures, 25 de Ciències aplicades, 57 d'Art, 60 de Literatura, 64 d'Història i Geografia.

Del Servei de Préstec han estat demanades 76 obres.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Han vingut a aquesta Biblioteca 858 lectors, entre ells, 248 homes, 252 dones i 358 infants, els quals han consultat les obres següents: Llibres d'infants, 765; Obres generals, 248; Filosofia, 13; Religió, 1; Ciències socials, 8; Filologia, 13; Ciències pures, 21; Ciències aplicades, 23; Belles Arts, 41; Literatura, 301; Història i Geografia, 63. Total, 1,497 obres.

La Srta. Farran, Directora de l'Escola d'Ensenyament Domèstic de la Mancomunitat, donà dues conferències a la sala d'actes de la Biblioteca. La primera, el dissabte, dia 7, a la vetlla, sobre «Higiene i adornament de la casa»; i la segona, el diumenge a la tarda, sobre «Higiene de l'alimentació». Ambdues conferències foren presidides per l'Alcalde, el Conseller Sr. Mias, membres i secretari del Patronat. La nodrida concurrència, composta sobretot de senyores i senyoretes, quedà molt satisfeta dels interessants parlaments de la senyoreta Farran.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Notícies i documents

CONSELL DE PEDAGOGIA

Conferència a Mataró. — El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional donà compte al Consell de Pedagogia de la conferència que sobre «L'Ensenyament professional i l'obra de la Mancomunitat» va donar el dia 18 del corrent a la societat Iris, de Mataró.

Joventut Nacionalista de Canet de Mar. — El Consell de Pedagogia s'informà amb satisfacció de la celebració de la conferència que D. Rafael Campalans va donar, el dia 19 del pròxim passat mes de març, a la Joventut Nacionalista de Canet de Mar.

Conferència del Dr. Agell. — El Consell s'informà amb satisfacció de la conferència que sobre «L'obra cultural de la Mancomunitat» va donar en el Casino de

Sans el Conseller-professor D. Josep Agell, el dia 28 d'abril.

OFICINA D'ESTUDIS JURÍDICS

Notícies i documents

Trobem en la revista *Recht und Wirtschaft* (Dret i Economia), de Berlín, que dirigeix Fritz Rathenau, un article signat pel professor a la Universitat de Heidelberg, Leopold Perels, en el qual article aquest erudit coneixedor del Dret de Catalunya estudia la part de publicacions que l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat comprèn sota el nom genèric de *Costumari Català*.

L'alta estima científica de la revista *Recht und Wirtschaft* i la solvència del Prof. Perels, consagrat durant anys a estudiar el nostre Dret, fan que puguem considerar el seu judici com a expressió justa de l'interès que arreu del món, entre les institucions sàvies, mou l'obra de cultura de la nostra Mancomunitat.

L'article esmentat diu:

«*Mancomunitat de Catalunya, Oficina d'Estudis Jurídics, Costumari Català.* — L'obra de la qual fem la recensió, cridarà l'atenció a la majoria dels nostres llegidors, tant pel seu contingut com per la seva forma i mètode. El mot *costumari* correspon al francès *coutumier*, però si el traduíssim en el sentit de recull d'hàbituds, no expressaríem prou bé el seu veritable significat, car, fent-ho així, mancaria el pensament que tanca la paraula costum, on s'uneixen els sentits popular i jurídic d'una faisó tan arrelada a la plenitud de la vida, que dóna, concretament a la matèria forestal, un segell característic a aquesta col·lecció.

»El primer volum, que tenim a la vista, es parteix en tres grans seccions, cada una de les quals pot considerar-se com una unitat autònoma. La primera parla de la manera com han d'ésser ben menades les arbredes i boscos; la segona, dels contractes en general i dels de venda, carbonatge, poda pelada i altres; i la tercera, de les mides i peces més usuals així com de les designacions i noms dels arbres i anàlegs. El per què de tot això? El pròleg prou ens ho diu: «És propòsit d'aquest *Costumari* aplegar les qüestions jurídiques catalanes en una forma fàcilment manejable. El que aquí s'ha recollit no són costums històrics, sinó vivents, és a dir, actuals, tant si tenen anys com segles. El nostre mètode ha consistit en recollir-les directament de boca de gents que les viuen.»

»També aquí s'ha publicat una edició provisional, que esdevindrà definitiva quan els col·laboradors i, en general, els competents en el ram, hagin subjectat a estricta comprovació la provisional. De fet, com ho palesa oi més la llarga llista de voluntaris col·laboradors, res s'ha estalviat per a assolir un fruit esponerós. Cambres agrícoles, sindicats, rectors, jurisconsults, terratinents, comerciants, pagesos, carboners, boscatans i llenyataires, tots aquests i encara altres gents, des dels Pireneus a la desembocadura de l'Ebre, i també de les Illes Balears, han coincidit i col·laborat a posar en clar aquestes normes de conducte que altrament hauran de servir a més amples cercles de població. La seva redacció sòbria i l'ordre que permet la fàcil visió del conjunt, fan recomanable el llibre. Està treballat amb una gran finura de sentiments i es pot llegir per lo popular i lo jurídic. Els usos no es juxtaposen sense criteri. Les paraules tècniques són explicades. El pensament jurídic posat de relleu. Malgrat la simplicitat i to popular de l'exposició, es nota quan han guanyat els materials populars sota la discreta i educadora ploma de l'anònim compilador. De vegades el més important és dir en què consisteix el costum; d'altres, al contrari, en qualificar-lo com a lloable o censurable. (Aquí segueixen transcrits uns fragments relatius a diverses matèries.) Una consideració capital i que dóna idea del llibre, és la consideració final que diu: «Per anticipar-nos a arbitrar discussions sobre la interpretació dels contractes i diferències en el moment del seu compliment, serà un bon costum en l'acte de celebrar-los declarar expressament que tot el no convingut s'estarà a ço que diu el present costumari.»

»Mentrestant s'ha publicat un segon volum atenyent als costums, sobre termenals, camins i aigües en terres de pagès, imprès també com a provisional en espera de l'opinió de les persones a qui interessa. Una introducció tan simple com ben pensada, invita a remetre projectes de millora. Especialment són invitats els competents a declarar si quelcom manca, si quelcom sobra, si quelcom ha d'ésser canviat.

»Així s'estudien a Catalunya les realitats dels drets, unint la investigació del dret amb la del fet, i obtenint així, a l'ensems, la millora de les regles jurídiques i de la realitat econòmica.»

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Cedir en dipòsit al Servei Meteorològic de la Mancomunitat alguns aparells meteorològics duplicats i altres no posats encara en funcionament que es troben en el Laboratori de Física de l'Escola Superior d'Agricultura, fent un previ inventari dels deixats, i en tant que el Servei Meteorològic vagi adquirint material propi.

— Passar a informe de la Ponència d'Hisenda el pressupost de les obres i adquisicions amb destinació al Servei de Meteorologia de la Mancomunitat, formulat pel Director interí del Servei D. Eduard Fontseré i per l'Arquitecte del Consell de Pedagogia D. Lluís Planas.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

PLA PER A LA INSTAURACIÓ D'UN SERVEI METEOROLÒGIC A CATALUNYA

Per al compliment de l'encàrrec amb què va honorar-me el Consell Permanent de la Mancomunitat, per acord del 3 de gener de 1919, d'estudiar la forma en què podria establir-se a Catalunya un Servei Meteorològic, ha de tenir-se en compte abans que tot el desenrotllament que aquesta ciència va prenent en els diferents països, i l'orientació que avui domina per tot el món en les seves aplicacions; mes també cal considerar, d'una manera primordial, les condicions locals i d'ambient en què el projectat servei haurà d'implantar-se, tant per a emmotllar-lo dins de les migrades facultats econòmiques que el règim de centralisme li deixa a Catalunya per a atendre a les seves necessitats culturals, com per a obtenir el màxim rendiment d'una munió d'iniciatives, més o menys encertades, més o menys fruitoses, mes sempre prosseguides amb bona fe i entusiasme, que en el camp de la Meteorologia vénen actuant en diverses localitats catalanes. Per altra banda, al croquitzar un pla de Servei Meteorològic no poden oblidar-se altres serveis paral·lels que tenen llur base en ciències conexes, com són el Servei d'hora i els estudis sismològics en ço que tenen d'organització territorial i utilitària, en quina manera de veure creiem ajustar-nos a les conveniències d'aquell màxim rendiment i economia científica que suara indicàvem, per ésser encara semblants les aptituds tècniques que han d'exigir-se per al conreu de totes aquestes disciplines i no ésser, en canvi, prou aparent la possibilitat d'una especialització d'aitals serveis, sobre-

tot des del punt d'esguard de les despeses que una excessiva divisió del treball exigiria. Per aquest motiu, el pla proposat comprèn el conjunt de les esmentades matèries, mes en forma que pugui prescindir-se, de moment, d'aquelles tasques que siguin considerades com menys urgents o com menys immediatament realitzables.

A) EMPRESES CIENTÍFIQUES ANTERIORS. — Les ciències d'observació, a Catalunya, han tingut per característica les iniciatives independents, i sovint migrades de recursos; el resultat n'ha estat una difusió d'esforços tan lloables com incoherents, la creació de capelletes més o menys efímeres, la impossibilitat de la coordinació, i sols d'una manera excepcional l'establiment d'institucions viables, ja fos perquè hagin vingut a satisfer alguna necessitat pública urgent i indiferible, ja perquè d'un o altre lloc hagin aconseguit petites subvencions que els permetessin anar arrossegant amb penes i treballs llur existència.

Meteorologia. — Malgrat aquesta disgregació d'esforços, que ha reduït a una part alíquota molt insignificant el fruit que de la feina feta hauria pogut obtenir-se, no ha deixat mai d'haver-hi a Catalunya un nombre considerable d'estacions meteorològiques servides per observadors particulars que a la bona voluntat del treball gratuït hi han afegit gairebé sempre la del subveniment de les despeses. Al costat d'aquestes estacions, generalment pobres, hi han figurat, més ben proveïdes, les d'algunes entitats que han pogut destinar-hi personal o material d'alguna consideració, essent les congregacions religioses les que major nombre d'establiments d'aquesta classe han fundat o sostingut. Va sense dir, que algunes en funcionen completament isolades del món científic, no essent rar sentir parlar de tant en tant, com d'un descobriment inesperat, de l'existència d'algun senyor que des de molts anys venia observant a casa seva la pluja, la temperatura o els vents, sense que ningú n'hagués sabut esment.

Referint-nos a la part coneguda d'aquestes estacions, pot donar-se com molt aproximadament completa per a Catalunya l'estadística següent:

Observatoris independents, proveïts de material abundant suficient per a estudis especials de Meteorologia:

Barcelona. — Observatori Fabra : Propietat de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts. — Se sosté amb les subvencions que rep d'aquesta Acadèmia, de l'Estat, de la Diputació i del Municipi de Barcelona. Consta d'una Secció meteorològico-sísmica i d'una d'astronòmica; la primera es dedica a estudis de climatologia local i de sismologia catalana, i la segona a estadístiques i fotografia d'asteroids i de cometes. Ambdues seccions, les direccions de les quals són independents i gratuïtes, no tenen de comú més que l'edifici en què estan establertes.

Tortosa. — Observatori de l'Ebre : Propietat dels PP. Jesuïtes. — Sostingut amb recursos de la comunitat i amb subvencions de l'Estat. Es dedica a Física còsmica, comprenent-hi magnetologia, meteorologia i sismologia.

Sant Julià de Vilatorta. — Observatori del Col·legi d'Orfes : Sostingut per la fundació del Col·legi. — Fa principalment observacions de climatologia local i de núvols.

Montserrat. — Observatori del Monestir. — Creat en gran part a base dels aparells meteorològics del que fou Observatori Patxot a Sant Feliu de Guíxols. Sostingut per la Comunitat dels PP. Benedictins.

Les Escoles Pies sostenen observatoris climatològics bastant complets i que funcionen amb regularitat, a Puigcerdà, Sabadell, Tarragona i Mataró, havent-se fet també algunes observacions a Moyà i a Caldes de Montbuy.

Del Servei meteorològic de l'Estat i amb recursos proporcionats per l'Observatori Central de Madrid depenen l'Estació meteorològica de la Universitat i les dels Instituts de segona ensenyança, ultra algunes estacions purament pluviomètriques que, juntament amb les diverses estacions del mateix caràcter que depenen de les divisions hidràuliques, del Servei nacional de fars, de la societat Riegos y Fuerza del Ebro, de la Direcció de l'estany de Foix, de la xarxa pluviomètrica montserratina, dels Serveis agronòmics, del Canal d'Aragó i Catalunya, de la Societat Astronòmica de Barcelona i de diferents entitats i particulars, vénen a sumar unes 200 en total, reduïdes, fora mitja dotzena, a l'observació diària d'un pluviòmetre, únic instrument que en llur majoria posseeixen. Difícilment pot comptar-se amb una tercera part d'elles per als treballs de síntesi climatològica, per causa de les nombroses interrupcions en el servei, dels canvis de residència o de la dificultat de sostenir a tot arreu l'esperit de continuïtat.

En un ordre totalment independent de la climatologia figura l'Estació Aerològica de Barcelona, servida gratuïtament per l'autor d'aquest informe i dos ajudants voluntaris; son objecte és l'estudi dels vents superiors com a contribució als problemes internacionals de l'Aerologia i avui a les necessitats de l'aerostació i l'aviació. Les despeses de material són sufragades per l'Institut de Ciències, i els treballs, que es publiquen en els *Arxius* d'aquest Institut, han donat lloc al planteig de problemes de conjunt referents a la meteorologia dinàmica de Catalunya, un dels quals, sobre els vents costers, ha estat també publicat en els referits *Arxius*.

De tot aquest conjunt se n'han fet en diverses ocasions agrupacions més o menys espontànies. Una d'elles, ja desapareguda, fou la «Red meteorológica de Cataluña y Baleares» que funcionà alguns anys centralitzada a l'extingida Escola provincial d'Agricultura, anexa a la Granja Experimental. Aquella xarxa, la direcció tècnica de la qual tinguérem encarregada en l'època de major activitat, fou el primer assaig de climatologia de conjunt a Catalunya. Al decaure la intervenció meteorològica de la referida Escola, una bona part de sos elements dispersos foren novament agrupats i reforçats amb noves estacions per En Rafael Patxot, qui prosseguí alguns anys amb gran activitat i encert en llur direcció reduint el conjunt a una Xarxa pluviomètrica de Catalunya, el funcionament de la qual traspassà després a la Societat Astronòmica de Barcelona, que, encara que en forma molt reduïda i potser un xic rutinària, continua en aquesta tasca. Simultàniament envien els observadors d'aquesta Xarxa, en llur quasi totalitat, les observacions a l'Observatori Central Meteorològic de Madrid, sortint les dades de conjunt per duplicat, als *Anals* d'aquest Observatori i als *Butlletins* de la Societat esmentada.

La bona disposició de molts dels observadors voluntaris per a contribuir a treballs de caràcter integral, s'ha posat algunes vegades en evidència; proves en tenim nosaltres mateixos en alguns assaigs de meteorologia de conjunt.

Poca intervenció han tingut les estacions catalanes en la prognosis del temps. Durant alguns anys va dedicar-se a aquesta tasca En Denís Puig, de Granollers, al qual efecte aconseguí una disposició oficial que li facilitava les dades que s'utilitzaven per al mapa diari de l'Institut Central Meteorològic de Madrid; ignorem l'èxit que aquell treball pogués tenir, si bé tenim notícia que les teories en què fundava els seus procediments el Sr. Puig no semblen haver convençut a cap meteorologista professional. Quan va esser-nos confiada la presidència de la Societat Astronòmica de Barcelona, aconseguírem per a aquesta Societat la recepció dels telegrames meteorològics peninsulars i els internacionals,

ensinistrant a dos joves en la confecció de la carta del temps, que s'exposava diàriament en una pissarra de Ca la Ciutat; mes aquest assaig fou abandonat tan prompte com finí la nostra missió presidencial, i avui no en queda ni rastre, ni creiem que, des de fa ja alguns anys, ningú s'hagi pres més la molèstia de recabar la continuació del servei telegràfic, que pot donar-se per automàticament i definitivament caducat. Tot això fa que, en el terreny de les realitats, puga dir-se que la prognosis meteorològica està encara per establir a Catalunya, no mereixent tampoc aital nom els renglons VII i VIII que figuren en el mapa diari de l'Observatori Central Meteorològic.

Projecte en aquest sentit no en manca, estant pendent d'aprovació del Govern la creació d'un Centre regional a Catalunya, depenent de l'Observatori central, i prenent per base alguna de les estacions meteorològiques locals. El senyor Director d'aquell Observatori ens ha honorat diverses vegades amb la indicació de dirigir nosaltres el funcionament del Centre regional de Catalunya; mes sembla prudent suposar que tant com creixin els recursos de la Meteorologia de l'Estat — i és probable que creixin molt, donades les iniciatives i els entusiasmes de l'actual Director del servei espanyol — l'esperit de cos dels seus meteoròlegs es desenrotllarà cada dia més, i arribaria a fer vidriosa aquesta intervenció nostra, encara que sincerament oferta, i així ho hem tingut d'exposar al referit senyor Director, a qui hem manifestat l'opinió de què la Meteorologia a Catalunya ha de fer-la un organisme totalment del país, lligat per cordials relacions amb l'Observatori Central, o bé un Centre regional totalment dependent de Madrid, amb els elements de l'Estat. Les organitzacions intermitges sols podrien ésser transitòries, acabant fatalment per l'absorció del fruit dels esforços locals en benefici dels organismes centrals.

La *Sismologia* compta amb elements que, encara que modestos per llur valor, comparat amb el de les grans institucions sismològiques, estan donant un fruit utilíssim per a l'estudi dels terratrèmols catalans. A l'Observatori Fabra disposem d'un joc de pèndols bifilars, model Mainka, i d'un microsismògraf de Vicentini amb component vertical; són tots ells el més reduït de cost que pot demanar-se i que les circumstàncies financieres de l'Observatori ens imposaren; mes llurs resultats són obtinguts amb la màxima precisió amb què es poden portar aquests treballs, i avui l'estació de l'Observatori Fabra és una de les elegides pel Comitè de Sismologia de la British Association for the advancement of Science per als estudis de rectificació de les taules sísmiques internacionals.

A l'Observatori de l'Ebre han vingut funcionant durant alguns anys pèndols de Grablowitz, avui substituïts per aparells construïts al mateix Observatori; les dades no es publiquen, mes els aparells funcionen amb regularitat i de llurs indicacions rebem notícia telegràfica abans de les vint-i-quatre hores.

A Girona, a l'Institut d'Ensenyament secundari, hi ha un pèndol Mainka que vàrem posar personalment en estat de funcionament fa quatre anys, a petició del Prof. Sr. Novella; des d'aleshores les dades ens són trameses setmanalment, i immediatament en fem la reducció, que es publica després en els diaris de Girona, aprofitant de pas nosaltres els sismogrames per a l'estudi dels terratrèmols pròxims.

Per tal de conèixer els terratrèmols catalans, així com els de les regions veïnes que més o menys puguin tenir relació amb la nostra terra, vàrem organitzar en 1914 una «Red sismológica de la región íbero-pirenaica», comprenent des dels dos graus de longitud a l'oest de Greenwich fins a les Balears, i del Mediterrani fins a la Catalunya francesa; en aquesta organització hi comptem prop de tres cents col·laboradors, que ens trameten nota de tots els moviments del terreny per ells observats. Així va treballant-se en la carta sísmica de Catalunya, i publicant-se els resultats en les memòries de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts, i, en forma reduïda, en una «fulla macrosísmica» que es reparteix gratuïtament junt amb el butlletí sísmic mensual de l'Observatori Fabra.

L'*Astronomia* d'observació compta amb la ja esmentada Secció astronòmica de l'Observatori Fabra, dedicada avui principalment a fotografies del cel per a la recerca d'asteroids i cometes, a quina tasca contribueix l'observatori privat del Director d'aquella Secció. El servei d'hora funciona a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts, on tenim encarregada la direcció del servei horari municipal, que per telèfon canvia senyals diàries amb l'esmentat observatori. El servei de l'hora oficial, que vàrem instal·lar personalment en 1893, té per base les observacions meridianes d'esteles a la torre nord de l'edifici de l'Acadèmia i subsidiàriament la recepció de les senyals horàries de la torre Eiffel per telegrafia sense fils, en els quals treballs comptem amb la col·laboració de dos ajudants observadors i tres rellotgers. La tasca del personal d'observació és tenir a la dècima de segon exacte el pèndul central de precisió instal·lat a l'Acadèmia, i al segon el pèndul visible pel públic a la biblioteca i destinat a donar hora als rellotgers, que en nombre d'alguns cents hi compareixen periòdicament. Com a treball complementari es fa el canvi de senyals amb l'Observatori Fabra, els aparells sismogràfics del qual són governats per un rellotge de contactes elèctrics adaptat a les indicacions del servei horari de l'Acadèmia. Quant als rellotgers, llur missió és tenir cura dels rellotges de torre que constitueixen la xarxa horària municipal de Barcelona i Sarrià, en la forma publicada en el volum VIII de les Memòries de l'Acadèmia.

Paral·lelament al servei horari municipal, o de l'«hora oficial» com generalment se'l nomena, funciona, també sota la nostra direcció, el de control dels cronòmetres de la Marina d'altura. Aquests són dipositats a l'Acadèmia mentre dura l'estada dels vaixells al port, essent observats diàriament a la dècima de segon. A la sortida, se'ls dóna un certificat de marxa on consten l'estat absolut i el moviment mig diari, elements que serveixen durant el viatge per la determinació diària de la longitud geogràfica del vaixell. En el moment en què escrivim aquestes ratlles, portem ja expedits més d'un miler de certificats de marxa, la majoria d'ells als vaixells espanyols de carrera transatlàntica, comptant-se també entre els certificats un regular nombre d'ells expedits als cronòmetres de la marina estrangera.

A l'Observatori de l'Ebre es fan treballs astronòmics relacionats sobretot amb la Física del Sol. Té aquell Observatori un servei d'hora bastant precís, a jutjar per la perfecció dels registres sísmics que ens tramet; aquest servei pot utilitzar-lo, demés, la ciutat de Tortosa, a qui dóna hora aquell Observatori.

Que nosaltres sapiguem, l'Astronomia catalana no compta avui amb altres elements de treball sistemàtic, havent-hi no obstant alguns aparells, de propietat més o menys particular, destinats a l'ensenyament o al plaer personal d'alguns aficionats.

B) ORIENTACIONS QUE CAL ESTABLIR. — Sembla el més lògic, en tractar d'intensificar les tasques científiques a què venim referint-nos, no desconèixer ço que existeix, aprofitar el molt de bo que conté, i encarrilar-ho cap a la màxima producció de conjunt, deixant a cada organisme el desenrotllar per altra banda les iniciatives particulars que se li ocorrin. És clar que, tractant-se d'institucions independents, no pot pensar-se en sotmetre-les a un règim uniforme; mes l'experiència del que ja s'ha fet en altres països, i la que hem adquirit en les nostres relacions amb les estacions catalanes, permet afirmar que la gran majoria d'elles gustosament

s'acomodarien a un pla que d'una manera certa conduís al màxim rendiment en igualtat d'esforç. Segons aquest criteri, l'organització que es projecta ha d'ésser abans que tot el llaç d'unió de tots els treballadors de les ciències d'observació a Catalunya, i sols en allò que no existeixi o necessiti una essencial transformació, ha de pensar-se en instal·lacions de nova planta.

Un altre concepte que no ha de perdre's de vista és el de la màxima utilitat. Tota ciència té una part immediatament aplicable a les necessitats públiques i privades, i una altra de purament especulativa, o més ben dit, de llunyana aplicació. Ambdues són igualment interessants a l'home de ciència, i han d'ésser igualment protegides pels homes de govern; mes en tractar-se d'establir un organisme que ha d'enquadrar-se dins d'un marc limitat, no sembla dubtosa l'elecció, sens perjudici que al marge de la ciència pràctica hi neixi i es desenrotlli la teòrica quan les circumstàncies permetin aquesta desitjable expansió. Dins d'aquest ordre d'idees, exposarem els punts de mira més importants al nostre objecte.

I. *Metaorologia.* — Ha de compendre aquesta branca:

a) Climatologia general de Catalunya.
b) Meteorologia agrícola especial.
c) Aerologia, relacionada amb els serveis d'aerostació i aviació.
d) Pluviometria i anemometria en llurs relacions amb el règim dels rius i de les construccions.
e) Organització dels serveis de predicció del temps.
f) Serveis especials marítims.

a) *Climatologia general de Catalunya.* — En aquesta empresa, més que en cap altra, poden intervenir-hi les actuals estacions meteorològiques, tant amb son treball present com amb el recull de dades anteriors. La feina principal d'un organisme central ha d'ésser vetllar perquè els instruments de les diverses estacions estiguin degudament instal·lats i controlats, comprovar-los amb els instruments patrons quantes vegades sia necessari, donar les instruccions convenients per al bon funcionament, i uniformar en lo possible el treball. Per altra part, el mateix organisme central ha de col·leccionar els milers de dades disperses, publicades i inèdites, recollides des de molt antic pels observadors catalans, discutir-les, unificar-les, i treure'n un primer esbós de la climatologia catalana, punt de partença obligat de tot treball ulterior. Aquesta feina, aparentment d'oficina, requereix un criteri científic especialment educat, perquè no pot fer-se sense crítica l'adopció de nombres on de vegades s'hi han escorregut durant llargues temporades errades instrumentals o de concepte, essent per consegüent la climatologia històrica o retrospectiva una tasca més tècnica que burocràtica.

Aquesta recopilació de la climatologia catalana, pel que fa referència als treballs anteriorment fets, és feina llarga, essent molt difícil predir quins elements desconeguts o quines dificultats de selecció i d'unificació poden presentar-se. Per altra part, malgrat que essencial dins de la Fisiografia de la nostra terra, no ha d'ésser considerada com a tasca urgent, sinó que ha de constituir un treball anexe als altres de la Meteorologia, ocupant el temps que deixin vagatives les atencions més peremptòries.

No pot dir-se el mateix de les contribucions actuals a la Climatologia, perquè demorar son estudi és anul·lar en molta part llur eficàcia i deixar un dubte definitiu damunt de llur veracitat. Les observacions termomètriques i les pluviomètriques, tan interessants per a l'art del pagès, són fetes generalment amb aparells mal comprovats, que donen errors sistemàtiques impossibles de descobrir més tard. Tasca de l'organisme central ha d'ésser una vigilància amistosa, mes sempre desperta, del funcionament de les petites estacions i de les condicions de llur instrumental, proveint a les correccions necessàries i fins substituint de franc el material defectuós fins on permetin els recursos. Va sense dir que les estacions que posseeixen baròmetre són en general ben regides; mes totes manquen d'instal·lació adequada per la comprovació dels aparells baromètrics, que és costosa i encombranta. També a aquesta necessitat ha de proveir el Servei Central, a fi de fer utilitzables les dades de pressió.

Demés, l'organització i uniformació del treball d'acord amb els cànons internacionals, el sosteniment de la continuïtat del treball allí on desfalleixi, la reducció i totalització dels resultats en mapes sinòptics, representen un esforç de correspondència, quan no el viatge d'un tècnic al lloc de la instal·lació. És aquest un capítol que ha d'embargar bona part del temps als qui cuidin d'ell.

Com a finalitat general dels estudis climatològics, comprenent en seccions separades la recopilació històrica i les observacions modernes, considerem la següent:

1. Sostenir en estat de perfecte funcionament el major nombre possible d'estacions climatològiques a Catalunya.
2. Formació dels mapes normals de temperatures, de glaçades, de pluges, de neus i de nuvolositat.
3. Estudi de les relacions físiques que puguin tenir aquests elements climatològics uns amb altres i amb els canvis generals dels temps.

b) *Meteorologia agrícola especial.* — Pot dir-se que aquesta branca és només que una derivació de l'anterior. Les mateixes estacions climatològiques o altres semblades poden realitzar la tasca de la Meteorologia agrícola, tant per a proporcionar les dades d'observació com per a rebre les prognosis quan la perfecció de l'organisme que es projecta permeti implantar els serveis de previsió del temps. Les úniques necessitats de la Meteorologia agrícola si se la institueix al marge de la Meteorologia general, són un augment de treball dels observadors i del centre, i de les despeses de comunicacions.

No creiem que aquesta secció hagi d'envair el camp d'altres serveis, com són el de la geografia agrícola o botànica ni el de la patologia vegetal, que han d'ésser l'objecte d'aptituds i d'especialitzacions molt diferents; ambdues classes d'estudis s'han de complementar per mera comunicació de llurs treballs, deixant al botànic i al pagès ço que és de llur incumbència, i al meteoròleg el que a la Meteorologia pertany. No obstant, seguint els acords dels Congressos internacionals de Meteorologia agrícola, correspon al meteoròleg el registre d'aquells fets de la vida vegetal que directament depenguin de les mutacions atmosfèriques, així com els avisos a les comarques agrícoles quan algun accident meteorològic pot donar lloc a danys evitables.

c) *Aerologia, relacionada amb els serveis d'aerostació i aviació.* — Els treballs d'aerologia començaren a Catalunya, com per tot arreu, amb vistes exclusivament a l'especulació científica. Fins fa pocs anys, les úniques manifestacions de l'estudi de l'atmosfera lliure a Catalunya foren fetes per observació dels núvols a Sant Feliu de Guíxols, a Sant Julià de Vilatorta i a Roquetes, i no era possible predir que mai fos necessari arribar gaire més enllà. Des l'any 1914 en què fundàrem l'Estació aerològica de Barcelona, començàrem d'una manera sistemàtica l'estudi dels vents superiors i de l'altitud dels núvols, relacionant el nostre treball amb el de la Comissió internacional per a l'aerostació científica, al qual fi els llençaments de globus pilots es feien els anomenats dies internacionals, i, demés, en aquelles ocasions en què ens interessava conèixer algun fet determinat.

Mes, involuntariament, ens hem vist empesos per les circumstàncies en una intensificació dels sondeigs de l'atmosfera, orientant-los en el sentit de les necessitats de l'aviació, essent ja avui en nombre de quatre els llençaments diaris reclamats pels aviadors, intensitat que passa molt per damunt dels recursos de què la nostra estació disposa, àdhuc comptant amb el treball gratuït del personal, circumstància aquesta darrera que no sols surt dels límits de la justícia, sinó que, demés, és ja impossible en la pràctica, des que es tracta d'ocupar totalment el temps de persones que han d'atendre per altres procediments a llurs necessitats privades. A fi de què una organització netament catalana no manqués en el concert aerològic internacional, l'esmentat personal ve sostenint voluntàriament una part del programa proposat, i diàriament se'n telegrafien els resultats als aeròdroms, i ocasionalment als aviadors que els demanen. Mes aquest és un esforç que perilla acabar-se a cada moment, si no se'l proveeix dels recursos necessaris.

Els sondeigs que avui ja es sol·liciten de nosaltres són els de la una de la nit, les set del matí, la una de la tarda i les set del vespre, amb comunicació immediata per telègraf per ús dels aviadors espanyols i per radiograma per l'estranger. Això representa tota una organització que en una quarta part funciona ja; però que està necessitada d'un reforç notable si ha de posar-se al nivell de les seves anàlogues. Com iniciativa particular l'Estació aerològica de Barcelona ha establert les comunicacions diàries, també telegràfiques, de la visualitat dels punts geogràfics més distants obirables des de la nostra serra, dada que ha estat agraïda pels aviadors, i que té la seva importància per al projecte de noves línies aèries, car les condicions de nuvolositat i transparències de l'atmosfera tenen per a la navegació amb avions més importància que les de velocitat del vent, ordinàriament poc considerable al costat de la velocitat pròpia dels aparells, si no és en dies de vents molt forts, de línies de turbonada o en les proximitats de l'aterrissatge.

d) *Pluviometria i anemometria.* — La formació de cartes pluviomètriques de Catalunya, ja fa anys que és començada. Com s'ha indicat, la xarxa pluviomètrica, en sos tres períodes, ha donat elements per la croquització de mapes d'isoietes mensuals, estacionals i d'any, essent avui relativament avençat el nostre coneixement de les pluges a Catalunya pel que pertoca a les valors mitjanes. Manca totalment, no obstant, l'estudi de les pluges en sos caràcters individuals, en les seves relacions amb els elements meteorològics, i principalment estan per definir les precipitacions causades per les borrasques i tempestes, que són part principalíssima en la Meteorologia pràctica. Demés, certes comarques, especialment de la província de Lleyda, estan encara desproveïdes de pluviòmetres.

Per part nostra creiem que, sens perjudici de la totalització de pluges que publica l'Observatori Central de Madrid, podria fer-se a Catalunya un estudi verament meteorològic de les nostres observacions pluviomètriques, que no fos un duplicat d'aquella i que s'acomodés a necessitats generalment sentides del coneixement del règim dinàmic de les pluges a la nostra terra, estudi per al qual servirien perfectament els elements avui actius en totes les comarques catalanes.

El règim dels vents a Catalunya ens és desconegut, si s'exceptua un petit nombre d'estacions. Difícil fóra avui traçar, ni tan sols a sentiment, la trajectòria dels corrents atmosfèrics normals, quant més les roses de vents mitjanes en cada comarca, o descriure els caràcters que hi tenen els vents sistemàtics, tan importants des del punt d'albir de la higiene i de les aplicacions pràctiques. El règim de boires i de nuvolositat, tan íntimament lligat amb el dels vents en ses relacions amb la topografia, no cal dir que constitueix un dels molts problemes encara no plantejats.

És de presumir que un Servei Meteorològic de la Mancomunitat no trobaria dificultats perquè li fos traspassada tota l'organització pluviomètrica catalana, i fins tenim motius per a suposar que no és altre el desig dominant respecte a aquest punt dins de la societat que avui el regenta, car l'empresa de continuar els treballs de pluviometria li resulta superior a les seves possibilitats materials. A base d'aquesta organització, seleccionant els elements més actius de la mateixa, podrien estendre's a quelcom més que a la pluviometria els bons oficis dels observadors escampats per Catalunya.

Una de les finalitats que aquesta ampliació ha de perseguir ha d'ésser el coneixement de les variacions accidentals del règim dels rius, i, temps a venir, els avisos de crescudes entre els pobles riuencs. Aquesta darrera tasca exigirà, com és natural, una intercomunicació senzilla i ràpida entre els observadors d'una mateixa conca. Comptant amb el mateix personal, i amb els mitjans de comunicació telefònica que la Mancomunitat ve prodigant a tots els pobles, podrà, també temps a venir, pensar-se en els avisos de propagació de les tempestes locals, la producció de les quals escapa per avui a les previsions de la Meteorologia general, mes quina marxa d'unes contrades a les altres pot ésser objecte d'un avís oportú, quan s'hagin educat amb aquest fi observadors forans en nombre suficient i amb l'indispensable criteri per a una tasca d'aquesta naturalesa.

e) *Organització dels serveis de predicció del temps.* — Veiem venir, des del moment que s'instauri el Servei Meteorològic de Catalunya, una exigència general : la de què es predigui el temps que farà. Per a la major part de les persones, l'objecte únic de la Meteorologia és la predicció, i encara d'aquesta, principalment un fet concret : si plourà o no plourà. Tasca difícil ha d'ésser, sens dubte, per al qui s'encarregui de portar a la pràctica el projecte que estem esquematitzant, no deixar-se arrossegar per la petició general, i, limitant-se a fer en cada moment ço que les circumstàncies permetin, tenir en compte l'endarreriment en què aquí han estat els treballs meteorològics, i la necessitat de no començar per la teulada l'edifici de la Meteorologia catalana, procurant, abans que tot, constituir un cos d'experiència en què pugui fonamentar-se més endavant la predicció.

La Meteorologia dinàmica a Catalunya té a resoldre tres problemes cabdals que li són peculiars : el de les golfades i temporals de Llevant, el de les tempestes viatgeres d'origen conveccional i el de les turbonades d'alta muntanya. Són tres problemes on s'amaguen els secrets de causes de pertorbació que afecten el nostre cel d'una manera sobtada, i que estan totalment per estudiar; qualsevol meteoròleg conscient, davant de l'enunciat d'un sol d'aquests problemes, es tornarà circumspecte en matèria de predicció del temps.

Mes no ha d'ésser això motiu per a no escometre des del primer moment un assaig *intern* de predicció i fins per a donar-la públicament quan siguin indubtables les característiques del temps. Aquesta part del treball requerirà disposar de tots els mitjans de recepció de les dades meteorològiques, per telègraf, telèfon i telegrafia sense fils, a fi de formar amb tota la freqüència possible els mapes meteorològics de l'Europa occidental, comprenent-hi el nord d'Àfrica, on es troba moltes vegades l'explicació de canvis repentins i violents de l'estat atmosfèric a Catalunya.

Els telèfons de la Mancomunitat serien un preciós element de divulgació del resultat d'aquesta feina. En particular les estacions telefòniques properes a les meteorològiques més importants i les establertes en els pobles de Marina, podrien rebre diàriament una nota succinta de l'estat atmosfèric general.

PLA GENERAL D'UN PROJECTE D'OBSERVATORI CENTRAL DE CATALUNYA, DETALLANT ESPECIALMENT ELS SERVEIS METEOROLÒGICS

- **Observatori central de Catalunya**
  - **Meteorologia**
    - **Estació central, anexa al Servei Meteorològic**
      - 1. — *Observacions normals* de meteorologia i climatologia, prosseguides periòdicament durant les vint-i-quatre hores (pressió, temperatura, vent, humitat, núvols, pluja, fenòmens generals).
      - 2. — *Sondeigs* de l'atmosfera lliure, d'acord amb les altres organitzacions d'aerologia i de navegació aèria; exploració dels vents superiors i de l'altitud i direcció dels núvols visibles.
      - 3. — *Transmissió telegràfica* i telefònica dels resultats immediats als Instituts centrals i a les entitats interessades.
      - 4. — *Estudis especials* de l'atmosfera; el programa dependrà dels recursos de personal i material.
      - 5. — *Publicació* periòdica de les dades i de llurs resums.
        Nota. — Les observacions fenològiques, així com les de fisiologia i patologia vegetal, foren encarregades a un departament agronòmic especial, anexe o no a l'Observatori.
    - **Servei Meteorològic de Catalunya**
      - **Climatologia de Catalunya**
        - 6. — *Centralització* de les observacions actuals, uniformant-les en ço que sia més essencial.
        - 7. — *Control* periòdic de l'instrumental de les estacions; determinació de constants; visites a les estacions quan sigui necessari.
        - 8. — *Creació de noves estacions* a mesura que els recursos ho permetin.
        - 9. — *Pluviometria, anemometria i nivometria* catalana; formació i estudi dels resums periòdics i per períodes meteorològics.
        - 10. — *Règim dels rius* principals i llurs avingudes: organització i establiment de punts d'observació.
        - 11. — *Glaçades i gebrades*; llur estudi topogràfic i meteorològic.
        - 12. — *Recopilació* dels treballs dispersos anteriors; llur unificació i crítica fins a integrar-los a l'estudi general de la climatologia de Catalunya.
        - 13. — *Publicació* periòdica de les dades i de llurs resums, que compendria demés les dels altres serveis de la Institució.
          Nota. — El departament agrícola abans esmentat reuniria les observacions referents als cultius i vida de les plantes.
      - **Serveis de predicció general**
        - 14. — *Recepció de les observacions* fetes a Europa i a l'Atlàntic, així com dels radiogrames meteorològics internacionals, i formació de les cartes del temps.
        - 15. — *Prognosis* del temps probable.
        - 16. — *Avisos* telegràfics o telefònics del temps probable als centres agrícoles i mariners.
        - 17. — *Avisos* d'avingudes i d'altres fenòmens susceptibles d'aquest servei.
      - **Serveis especials d'Aerologia aplicada**
        - 18. — *Centralització*, quatre vegades al dia, de les observacions de nuvolositat i visualitat, segons instruccions que es donarien a determinades estacions catalanes.
        - 19. — *Informació de l'estat del cel* a Catalunya i regions veïnes, per telègraf, telèfon o radi, als aeròdroms i als aviadors interessats.
      - **Serveis especials de Meteorologia marina**
        - 20. — *Comprovació* dels instruments meteorològics de a bord, i en particular determinació de la correcció del baròmetre.
        - 21. — *Publicació* i distribució d'una carta diària del temps per als navegants.
        - 22. — *Senyals de costa* i de port, en col·laboració amb els serveis espanyol i internacional.
  - Astronomia pràctica (cronometria amb servei automàtic de l'hora a tot Catalunya), i Sismologia; susceptibles de desenrotllament global quan s'hagin rodonit els Serveis de Meteorologia.

f) *Serveis especials marítims.* — La marina mercant podria treure del Servei Meteorològic de la Mancomunitat nombrosos aventatges. Això requeriria la residència del Servei prop del mar, o la instal·lació d'una oficina sucursal al port. Les funcions principals a acomplir, serien la revisió dels baròmetres de a bord, la publicació de cartes especials del temps per a l'ús de la navegació, i les senyals de costa, en particular les se-

nyals de tempesta. Aquesta darrera tasca, reglamentada per acords internacionals, sols podria empendre's per delegació de l'Estat.

Els treballs de Meteorologia marina suposaran per al nou Servei la resolució prèvia de dificultats d'ordre administratiu i polític, que aquí no es fa més que apuntar, considerant aquesta secció com una de les ulteriors extensions del Servei de Meteorologia catalana, sols possible quan la vitalitat del mateix s'hagi fet prou evident per a reclamar, en aquest ram, una plena delegació de funcions.

II. *Cronometria.* — Reduïm al servei de l'hora oficial la part d'Astronomia pràctica que podria anexionar-se als treballs de l'Oficina central meteorològica.

A Barcelona, com ja s'ha dit, tenim des de fa molts anys l'hora exacta al segon, mercès a les iniciatives del Municipi i de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts. Mes aquesta funció, tan indispensable per a la vida moderna; sols actua d'una manera directa en el pla de la ciutat, indirectament arriba la nostra hora oficial a tot arreu on el català és parlat, perquè l'escampen, ultra els rellotges del ferrocarril, del telègraf i del telèfon, els milers de viatgers que de tota la nostra terra compareixen diàriament al Cap i Casal de Catalunya. Transportada d'aquesta manera, l'hora va perdent precisió amb la distància i amb l'augment dels intermediaris; en alguns llocs, sols de tard en tard hi ha qui hi porta «l'hora de Barcelona».

Respectant el servei horari municipal, que té uns límits i una missió precisa, la Mancomunitat sembla la Corporació indicada per a establir per tot Catalunya el que l'Ajuntament de Barcelona ha fet a la ciutat. No caldria pas inventar el procediment : aquest està ja establert a Alemanya, on l'Observatori de Bergedorf, prop d'Hamburg, és el centre d'un servei horari nacional. A l'Observatori, un aparell automàtic dóna dia i nit unes senyals acústiques, i de qualsevol telèfon d'Alemanya pot demanar-se comunicació amb l'aparell horari de Bergedorf, i obtenir-se així l'hora amb la precisió d'un segon, i generalment d'una fracció de segon.

Establert a Barcelona un centre d'aquesta mena, aprofitant la precisió de l'hora de l'Acadèmia, o amb una determinació independent d'hora, valent-se de la instal·lació de telegrafia sense fils necessària per a les tasques de meteorologia dinàmica, qualsevol abonat als telèfons podria, en un parell de minuts, temps inferior al d'una conferència ordinària, escoltar i identificar sis d'aquelles senyals, nombre més que suficient per a una gran precisió en la determinació de minuts i segons. Fóra aquesta una millora, que de pas intensificaria la utilitat i els ingressos del Servei de telèfons, unificant l'hora a tot Catalunya, i pot ser estenent la seva acció fora de la nostra terra, com el Servei de l'Observatori de Bergedorf és de vegades sol·licitat des de telèfons de fora d'Alemanya.

III. *Sismologia.* — Amb veritable esforç, l'esmentada Acadèmia de Ciències i Arts ve sostenint el funcionament de l'Observatori Fabra. A l'ombra del material sísmic allí instal·lat s'hi ha format una institució completament independent, la xarxa sismològica, composta d'observadors que en gran part consten també en les llistes de la xarxa pluviomètrica. Si aquesta passés al Servei de la Mancomunitat, la primera hi quedaria transferida de fet, essent ja gairebé impossible separar les dues agrupacions, que tard o aviat hauran de constituir una sola associació d'observadors.

Les consideracions que precedeixen, poden resumir-se en un quadre sinòptic de tasques que publiquem en la plana anterior, que en son major grau d'extensió compendrà les funcions que en ell es relacionen.

C) Realització successiva del projecte. — No és probablement possible, i amb tota seguretat no és convenient, la implantació immediata de la totalitat del projecte que acaba de detallar-se. Sembla la cosa més prudent assolir aquella realització d'una manera gradual, encara que tenint present, des del primer dia, el desenrotllament ulterior, a fi que ni per manca de lloc ni per manca d'elasticitat de l'organització, pugui donar-se després el cas d'un encongiment que malmeni les iniciatives futures.

Per a l'estació central, sens perjudici de les ampliacions que més endavant resultin convenients, pot donar-se com aparellatge de primer establiment el que s'indica a continuació. A títol informatiu hem assenyalat preu als aparells, incloent-hi les despeses d'instal·lació; mes cal tenir en compte que els preus, en aquest moment, estan sofrint oscil·lacions extraordinàries, i que cal considerar-los com susceptibles d'ampla variació en més o en menys.

Instrumental de primer establiment

Meteorologia de l'atmosfera inferior	Pessetes
Anemògraf Dines, gran model	5,400
Barògraf de pes, gran model	1,800
Registradors reglamentaris, models petits i mitjans	1,080
Anemògraf Robinson amb totalitzador elèctric	890
Baròmetre normal i un auxiliar Fortin	1,150
Heliògraf	450
Pluviòmetre normal i pluviògraf de sifó	500
Anemòmetre portàtil	45
Psicròmetre d'aspiració	300
Abric termomètric i termòmetres diversos	400
Meteorologia de l'alta atmosfera	
Nefòscop Besson	160
Deu tubs Draegger per hidrogen a 150 atmosferes	2,500
Dos distensors	400
Unes balances aerològiques	100
Un teodolit Quervain	1,000
Un comptador de segons	75
Instal·lació horària i telegràfica	
Un pèndol de precisió	3,000
Un cronòmetre de marina	900
Una estació de T. S. F., de potència 5 quilovats, amb dues antenes independents	13,000
Laboratori i aparells auxiliars	
Un comparador de baròmetres	470
Un aneroide de precisió	490
Un telèmetre nefoscòpic	1,400
Instal·lacions generals	
Primer establiment de la Biblioteca	6,000
Mobles i taller	3,490
Total pressupostat de primer establiment, sense tenir en compte eventuals obres d'habilitació en el local de què es disposi	45,000

DESENROTLLAMENT EN TRES FASES, DE LA PART METEOROLÒGICA DEL PROJECTE

Primera fase. — Del pla general s'establirien fins on fos possible les tasques 1, 2, 3, 5, 6, 7, 9, 14, 18 i 19.

Això requeriria el següent personal:

Un Director
Quatre Meteoròlegs
Un Auxiliar
Tres Subalterns.

Les despeses anyals de material, un cop feta la primera instal·lació, serien les següents:

	Pessetes
Impresos, Secretaria, despeses menudes......	1,500
Material per als sondatges; un sondatge diari.	2,000
Reparacions i nous arranjaments d'aparells...	1,000
Biblioteca..............................	1,500
Despeses de laboratori i experimentació......	1,000
Pluviometria i visita d'estacions............	1,500
Telèfon urbà............................	370
Fulles de registradors i imprevistos..........	650
Total........................	9,520

En aquest pressupost anyal s'han suposat pagades a part les despeses de lloguer, electricitat i aigua, així com concedida franquícia de telèfon i telègraf.

Segona fase. — Ampliació dels serveis anteriors, i, demés, instauració dels indicats amb els números 8, 10, 11, 12, 13 i 15.

El personal encarregat el constituiran:

Un Director
Set Meteoròlegs
Tres Ajudants
Quatre Subalterns
Un Telegrafista.

Tercera fase. — Ampliació dels números anteriors, més 4, 16, 17, 20, 21 i 22.

Personal:

Un Director
Nou Meteoròlegs
Quatre Ajudants
Quatre Subalterns
Un Telegrafista.

Les despeses anyals de material corresponents al desenrotllament de les fases segona i tercera sembla prematur calcular-les, essent preferible deixar aquest càlcul per a quan els treballs de la primera fase puguin considerar-se com definitivament arrelats.

Barcelona, 30 de juny de 1919. — EDUARD FONTSERÈ.

— Ha començat a posar-se en pràctica l'organització del mapa diari del temps a Catalunya, que venia preparant el Servei Meteorològic de la Mancomunitat. Aquest mapa tindrà per base els telefonemes de diferents estacions de la Xarxa pluviomètrica catalana, i es referiran, per ara, a les observacions de les vuit del matí relatives a l'estat del temps, al règim dels rius i a l'estat del mar.

Durant la present setmana quedaran definitivament establertes les comunicacions sistemàtiques de les estacions de l'Energia Elèctrica de Catalunya (Capdella, La Pobla, Ribes i Manresa); les de Riegos y Fuerza del Ebro (Tremp, Camarasa, Lleyda, Tarragona i Igualada); les de Sant Julià de Vilatorta (Col·legi d'Orfes), Moyà (Escoles Pies), Blanes (Col·legi de Santa Maria), Arenys de Munt (D. Blai Llusà), Porrera (D. Jaume Monlleó), Cervera (P. P. del Cor de Maria), Puigcerdà (D. Armengol Ferrer) i Sant Martí de Maldà (Mn. Joan Baixeras). En les setmanes successives s'anirà estenent gradualment aquesta informació a les altres estacions adherides, fins a obtenir-se una xarxa completa de 30 a 40 quilòmetres de malla, que en son dia pugui constituir, no solament un element d'informació permanent del Servei Meteorològic de la Mancomunitat, sinó també una federació de grups naturals d'estacions lligades per interessos comuns i disposades a comunicar-se l'esdeveniment de fenòmens de ràpid procés, com són el curs de les tempestes i les crescudes dels rius.

Les facilitats que les grans empreses d'electricitat i els observadors particulars han donat per a aquesta organització, i principalment la forma ràpida, senzilla i pràctica amb què la Direcció de telèfons de la Mancomunitat ha establert el nou sistema de comunicacions amb el Servei Meteorològic, permetran intensificar tant com sia necessari aquestes informacions, a mesura que vagi completant-se la xarxa meteorològica catalana.

Mentre duri aquest període preparatori, no es farà públic el resultat de les informacions; mes a fi de què aquells a qui interessi puguin aprofitar les dades rebudes, tots els dies feiners, a migdia, quedarà exposada a la Universitat Industrial una reducció de la carta general del temps a l'Europa occidental segons els telegrames dels serveis europeus corresponents a les observacions del matí, i la del mapa detallat del temps a Catalunya, extret dels telefonemes abans esmentats.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Notícies i documents

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA.

Queda oberta, de nou a una del matí, en el Consell de Pedagogia, Urgell, 187, i a l'Institut d'Estudis Catalans, de sis a set de la tarda, la matrícula que per al curs sobre l'*Examen crític del racionalisme modern* explicarà en la present sèrie de Cursos Monogràfics de la Mancomunitat l'antic Professor a la Universitat de Brussel·les, i actualment als Estudis Normals de la Mancomunitat, M. Georges Dwelshauvers.

En el desenrotllament d'aquest curs el Professor assajarà un estudi del racionalisme modern, analitzant i discutint les principals posicions de la crítica : És una veritable filosofia o simplement un mètode? Com a mètode, no condueix pas als errors del matematisme? No es pas insuficient per explicar els fenòmens biològics i la vida mental? En fi : sota la seva forma criticista, no ha oblidat un poc la valor de la raó, enfonsant-se d'una banda en les inconseqüències de la *cosa en si*, i de l'altra en l'idealisme, el fenomenisme i l'agnosticisme, com a mal disfressades formes de la filosofia escèptica?

Les conferències tindran lloc durant el proper mes de juny a la Universitat Industrial, els dies 2, 4, 6, 8, 9, 11, 13 i 15, a les set de la tarda. L'import de la inscripció és de cinc pessetes, essent la matrícula limitada.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Acordà el Consell:

Prorrogar fins el dia 30 del vinent mes de juny, data

en què es declararan definitivament les vacants, el nomenament dels senyors Professors de l'Escola de Funcionaris d'Administració Local, per a les càtedres que a continuació es detallen:

Càtedra de Dret administratiu espanyol : Josep Claveria i Echave.

Càtedra de Dret orgànic municipal : D. Isidre Lloret i Massaguer.

Càtedra d'Idees del regisme d'Administració local a l'estranger : D. Isidre Lloret i Massaguer.

Càtedra de Teoria de la Hisenda pública : D. Miquel Vidal i Guardiola.

Càtedra de Legislació estrangera : D. Miquel Vidal i Guardiola.

Càtedra de Funcions especials del Secretari : D. Ferran Sans i Buigas.

Càtedra de Procediments administratius : D. Josep Maria Pi i Suñer.

Càtedra de Coneixement de Serveis Municipals de caràcter tècnic : D. Guillem Busquets i Bautravers.

Càtedra de Nocions generals del Dret : D. Ramon Coll i Rodés.

Càtedra de Llei de justícia municipal : D. Josep Maria Gich i Pi.

Càtedra d'Aritmètica, Comptabilitat i Nocions d'estadística : D. Josep M.ª Tallada i Paulí.

Càtedra d'Hisendes locals : D. Lluís Jover i Nunell.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Nomenar pel termini d'un any, i amb el sou de 1.200 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 84 de l'anex núm. 12 del Pressupost vigent, D.ª Carme Miralles, per al càrrec de mecanògrafa auxiliar del Secretariat de l'Escola Elemental del Treball.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Aquesta Escola organitza enguany, com en anys anteriors, un Curset preparatori d'Estiu, durant els mesos de juliol, agost i setembre, les classes del qual es donaran tots els dies feiners menys els dissabtes, d'un quart de vuit a tres quarts de nou del vespre.

Deuran passar per aquest Curset tots els obrers que desitgin ingressar el mes d'octubre a algun dels ensenyaments que es donen en l'Escola, que són per manyans de màquines, mecànics de màquines d'escriure, electricistes, fonedors i modelistes, automobilistes, operaris i empleats en filats, teixits, blanqueig i aprestos; operaris d'indústries químiques, fusters, paletes, carrossers, calderers, planxistes i fumistes.

La inscripció, que és gratuïta, començarà el dia 1.r de juny en el local de l'Escola, Urgell, 187 (Universitat Industrial), de dos quarts de set a dos quarts de nou del vespre.

Les persones que vulguin més detalls poden passar per l'Escola a les hores dites, on seran degudament ateses.

— Aquesta Escola adverteix que, havent de procedir aviat al repartiment de premis i retorn de matrícules corresponents als cursos 1918-19 i 1919-20, aquells alumnes que no ho haguessin percebut ja i es creguin amb dret de percebre-ho, poden passar per l'Oficina de Secretaria tots els dies, de sis a dos quarts de nou, durant la present setmana, per enterar-se si són a la llista, i, en cas contrari, reclamar. Passat el dia 7, ja no seran admeses les reclamacions.

— L'Escola Elemental del Treball avisa als alumnes de la Secció de Teixits que van acabar llurs estudis en el curs proppassat, i que, tenint assenyalats temes de revàlida, no han presentat encara llurs treballs, que el termini inajornable per a la dita presentació es clou el 15 de maig corrent.

Els que en aquell dia no hagin fet la remesa a Secretaria, s'entendrà que renuncien llurs drets, i si volen obtenir el títol conferit per l'Escola s'hauran de sotmetre a nous exercicis.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

Acordà el Consell:

Pendre esment de les memòries de la Biblioteca de Catalunya i de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, referents als treballs realitzats durant l'any econòmic de 1920-21, i als efectes de justificació, en compliment d'acords del Consell, acordant-se, per a la total eficàcia dels referits acords, que passin a la Ponència d'Hisenda.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El dia 8 d'aquest mes va tenir lloc la segona de les tres representacions de teatre organitzades per la Comissió de Cultura de l'Exem. Ajuntament de Barcelona, dedicades als alumnes de les Escoles de la Ciutat, i encarregades a l'Escola Catalana d'Art Dramàtic.

Aquesta representació es féu als jardins de les Escoles del Parc de Montjuich, representant-se la comèdia en tres actes de Goldoni *El sorrut benefactor*, traduïda per Narcís Oller.

El dia 15, els alumnes varen recitar poesies catalanes en la conferència donada pel Prof. Pere Barnils sobre la nostra llengua, en el Centre Moral Instructiu de Gràcia.

Han començat els estudis de l'obra de Goethe *Ifigènia a Taurida* que s'ha de representar el vinent mes de juny en la tercera sessió del cicle de representacions organitzades per la Comissió Municipal de Cultura.

EDUCACIÓ FÍSICA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de l'acceptació pel Diputat D. Enric Ràfols del càrrec de vocal de la Ponència d'Educació física, per al que fou designat.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat, amb satisfacció, de les atencions de què han estat objecte els metges catalans que han pres part en la missió d'Extensió d'Estudis a França.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Consignar al Consell de Pedagogia la quantitat de 1,000 pessetes, amb càrrec a la partida 356 del Pressupost vigent, per a atendre el servei de conservació dels edificis de cultura, en la forma prevista en l'acord del Consell Permanent data 8 de juliol de 1920.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El Secretari del Departament comunicà al Consell la bona impressió que causà la visita a la Universitat Industrial a M. Henri Merimée, President de l'Institut Francès a Espanya, M. Petit, Director General d'Instrucció pública de França, i M. Caravallo, Director d'Estudis a l'Escola Politècnica de París.

— El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional donà compte al Consell de la conferència que va donar el dia 5 del corrent a la Casa del Poble de Sitges, amb l'assistència del senyor Alcalde de la localitat i bon nombre de regidors.

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe de la Ponència d'Instrucció pública la petició de l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, demanant un premi per a l'equip guanyador del Campionat de Futbol, entre les diferents escoles del recinte de la Universitat Industrial, que estant organitzant.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Doldre's que la falta de consignació adequada en el seu Pressupost vigent no li permeti pendre un acord favorable a la demanda formulada per la societat Fomento y Turismo de Gran Canaria, interessant la cooperació de la Mancomunitat de Catalunya al projecte d'enlairament a Les Palmes d'un monument a D. Benet Pérez Galdós.

— Fer, amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent, concessió a la Secció d'Enginyeria del Centre Excursionista de Catalunya de la quantitat de 200 pessetes, destinades a un premi del Cinquè Concurs d'Enginyeria.

Destinar aquest premi, com s'ha fet en Concursos anteriors, per a oferir-lo a la nomenclatura tècnica d'un ofici.

Assabentar a l'entitat peticionària que caldrà trametre el treball premiat, o una còpia, a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

AGRICULTURA

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

SERVEIS DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Celebrar un Concurs de bestiar boví a la ciutat de Berga, el dia 5 del pròxim mes de juny, les despeses del qual es calcula que pujaran d'una part a 898 pessetes per despeses de preparació i execució, que es troben consignades en la partida 334 del Pressupost vigent, i d'altra part a 1,000 pessetes per premis amb càrrec a la partida 333 del Pressupost vigent, havent de pagar-se el vinent exercici la resta dels premis, que ascendirà probablement a 3,000 pessetes.

— Acceptar l'auxili ofert per l'Ajuntament de Girona per a la celebració d'un Concurs de bestiar, disposant que se'l feliciti per haver volgut col·laborar a l'obra de millora ramadera que la Mancomunitat realitza, expressada en part amb els concursos de bestiar, i fixant per al dia 4 del vinent mes de novembre la data de celebració del dit Concurs.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Durant el mes de juny la Mancomunitat celebrarà dos Concursos de bestiar boví, un a Berga, el dia 5, i un altre a Vich, el dia 19. El primer serà per animals de raça del país o catalana, l'altre per a bovins de la raça schwitz o suïssa.

— Els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat continuen fent gestions perquè el Reglament de parades de sementals aprovat per la Junta Superior de Cria Cavallar — el qual Reglament en cas de portar-se a la pràctica perjudicaria enormement els propietaris de parades de sementals — no sigui implantat sense introduir-hi almenys les modificacions necessàries per a la bona marxa de la indústria cavallina i asinal.

— En el Sindicat agrícola cooperatiu de Sabadell, el diumenge passat el Prof. Rossell i Vilà hi donà una conferència tractant de l'engreixement de vedells. El nou local del Sindicat era ple de socis i altres agricultors i ramaders. Alguns d'ells en acabat la conferència entaularen conversa amb el conferenciant sobre diversos aspectes ramaders.

El diputat a Corts pel districte, Sr. Companys, que assistí a la conferència, dirigí la paraula al públic glossant dels beneficis morals i materials de la instrucció ramadera.

Per al pròxim diumenge, en el mateix local, el veterinari i avicultor D. Antoni Riera, per encàrrec dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, donarà una conferència que versarà sobre aviram i conills.

— Degut a la persistent campanya realitzada pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, per iniciativa del Conseller d'Agricultura, D. Pere Mias, s'ha pogut obtenir l'exportació de guarans, prohibida de fa més de dos anys. La lliure exportació, segons una lletra que el Conseller d'Agricultura ha rebut del Ministre de Foment, apareixerà tot seguit a la *Gaceta*.

A aquesta campanya hi han col·laborat molt eficaçment la Junta Regional de Ramaders, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, la Cambra Agrícola de Vich, i el Diputat Sr. Zulueta.

L'exportació de guarans interessa poderosament a les comarques de Vich, Urgell, Garrotxa, Valls de Ribes i Camprodon, Bergadà, Solsona i Mallorca, totes elles centres de cria i recria de l'espècie asinal.

L'exportació de guarans sementals destinats a la producció de mules, dintre poc temps amb tota seguritat que augmentarà considerablement, degut en primer lloc a la millora de l'espècie, motivada pels Concursos que ve realitzant la Mancomunitat, i per altra part, pel llibre que acaba de publicar el Prof. Rossell i Vilà, titulat *Zootècnia de la raça asinal catalana*, primer volum dels Arxius de l'Escola Superior d'Agricultura.

D'aquest llibre els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat n'han fet extractes en francès, italià, anglès, alemany, espanyol i portuguès. La *Zootècnia de la raça asinal catalana*, junt amb l'extracte de la llengua del país a què va adreçat, s'està remetent als centres productors de mules de França, Algeria, Madagascar, Congo belga, ex-colonies alemanyes de l'Àfrica, Canadà, Estats Units, Índia anglesa, Transval i Colònia del Cap, Portugal, Brasil, Itàlia, Colòmbia, Venezuela, Argentina, Cuba i altres països de la llengua espanyola.

La coneixença dels caràcters racials del guarà català era exigida pels mateixos estrangers, cosa que el Professor Rossell i Vilà ha fet abastament.

Ultra aquest interès científic, hi ha l'interès d'ordre econòmic, ço és, que la xifra d'exportació és susceptible de multiplicar-se moltes vegades, el qual augment esdevindrà d'una manera segura, puix que molts compradors de guarans anaven a cercar els reproductors a França, Itàlia i Egipte per desconeixement de les excellències del guarà català, que és sense cap mena de dubte el millor de tots.

La producció de mules que es va accentuant a tots els països, fins en aquells que mai n'havien criat, com són Suïssa, Anglaterra i Alemanya, determinarà que el mercat de guarans de Catalunya sigui el més important, gràcies a l'obra de propaganda que s'està realitzant.

La meritòria acció de la Mancomunitat, motiva que la coneixença d'una producció catalana circuli pel món, i una font de riquesa que s'estingia, torni ufanosa a manifestar-se. L'obra de la Mancomunitat de crear cultura i riquesa va prosseguint.

SERVEIS DE PLAGUES DEL CAMP

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar els Serveis tècnics d'Agricultura per a empendre, d'acord amb el Consell provincial de Foment de Tarragona, una campanya de divulgació dels procediments de lluita contra la mosca de l'olivera; disposant el lliurament de la quantitat de 3,000 pessetes, amb càrrec a la partida 305 del Pressupost vigent, per a atendre les despeses que aquesta campanya ocasioni.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

SERVEIS D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

S'han contestat a les següents consultes: de Sant Sadurní, sobre bibliografia de fruiters; de Marsà, sobre malalties de l'avellaner; de Canyamàs, sobre el diabló de l'avellaner; de Begur, sobre oliveres; de Torroella de Montgrí, sobre arrufat del presseguer; de Guiamets, sobre exportacions espanyoles a Colòmbia; de Terrassa, sobre malalties de l'olivera.

S'ha donat una conferència sobre el conreu de l'olivera a La Bisbal del Penedès.

S'ha preparat el polisulfur i s'han fet experiències al camp experimental de Vilovi per a destruir l'eriofes de l'avellaner.

S'ha organitzat una campanya de divulgació contra la mosca de l'olivera. Per això el Servei s'ha posat d'acord amb el Consell Provincial de Foment de Tarragona, per a procedir conjuntament. Amb aquest objecte s'han celebrat algunes reunions amb els membres del Consell Provincial i amb els tècnics del Consell, repartint-se la feina a fer.

S'ha publicat una fulla i un cartell tractant dels mètodes de lluita contra la mosca.

Organització i començ de la campanya contra la mosca de l'olivera.

Anada a Tarragona, per a assistir a la reunió del Consell Provincial de Foment tractant de la campanya.

A Vendrell per a organitzar les conferències.

Conferències a Gandesa, Bot, Pinell de Bray, Prats de Compte, Horta, Arnes, Corbera, Almoster, Castellvell, Montroig i Catllar.

Visita al Camp Experimental d'Alió.

Acabada la campanya de poda d'oliveres, en la que es varen donar conferències teòrico-pràctiques en els pobles de Guissona, Torana, Massoteres, Sant Guim de la Plana, Bellvehí, Torrefeta, Pobla de Segur, Salàs, Tremp, Isona, Santromà, Miralles, La Llacuna, Montbuy, Igualada, Odena, Capellades, Piera, Vallbona, Sant Esteve Sasrovires, Maldà, Borges d'Urgell, Ibars, d'Urgell, Torregrossa, Perelló, Terrassa, Viladecavalls, Monistrol, Sampedor, Sant Fruitós, Artés, Sant Vicens, Manresa, Súria, Callús i Rajadell.

El Servei d'Arbres fruiters (Serveis tècnics d'Agricultura, Urgell, 187) ha començat, junt amb el Consell provincial de Tarragona, una campanya de lluita contra la mosca de l'olivera. El personal tècnic del Servei d'Arbres fruiters, Srs. Matons i Salom, han donat conferències i organitzat la campanya en els pobles de Gandesa, Bot, Pinell de Bray, Prat de Compte, Horta, Arnes, Corbera, Mora d'Ebre, Benissanet, Mirabet, Ascó, Flix, Ribarroja, Batea, Villalba i Pobla de Massaluca del partit judicial de Gandesa; i en els de Pobla de Montornès, Bonastre, La Nou, Masllorenç, Montferri, Vilarrodona, Sant Jaume dels Domenys, Llorenç, Roda, i Salomó, del partit de Vendrell.

El personal tècnic del Consell provincial de Foment de Tarragona, Srs. J. Aguiló i B. Darder, han donat conferències a Pobla de Mafumet, Secuita, Renau, Constantí, Canonja, Pallaresos, Tamarit, Rourell, Borges del Camp, Botarell, Almoster, Castellvell, Montroig, Alforja, Vilaseca, Vinyols i Riudoms dels partits de Tarragona i Reus.

Preparada la campanya es començarà l'aplicació dels tractaments tant prompte com es cregui oportú.

De l'enèrgica decisió de gran nombre de pobles olivarers i de l'ajuda de les entitats oficials, es d'esperar que enguany al combatre's eficaçment la mosca de l'olivera no s'hagi de lamentar l'enorme pèrdua de quaranta milions de pessetes que el terrible insecte va destruir l'any passat a Catalunya.

Per tal d'obtenir que els agricultors es decideixin a combatre la mosca, demés de les conferències celebrades i dels cartells i fulles repartits profusament per tots els pobles de Catalunya, el Consell Provincial de Foment, de Tarragona, cedirà gratuïtament l'arseniat i la melassa necessària per a la lluita.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació de la Direcció dels Serveis d'Agricultura, manifestant haver accedit a la petició de l'Alcalde de Navarcles donant una conferència en aquella població el dia 16 del mes que som, sobre cellers cooperatius, i afegint que no pot donar-se la que interessava pel dia 15, per manca de personal disponible en aquella data.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

Notícies i documents

La Secció d'Acció Social Agrària realitzà durant el mes de maig els següents treballs:

Estudi del reglament del Sindicat Agrícola de Bellvís, per a introduir-hi modificacions.

Atendre la visita d'una Comissió del Sindicat Agrícola de Prat del Llobregat per a diverses consultes.

Assistència a la Caseta dels Sindicats a la Fira de Mostres de Barcelona, per a atendre visites.

Conferència per a la festivitat de Sant Isidre al Sindicat Agrícola de Navarcles.

Treballs derivats de la concurrència dels Sindicats a la Fira de Mostres.

— El dia 19 de maig de 1921 tingué lloc, en el Palau de la Generalitat, la primera sessió de la Comissió d'Acció Social Agrària, i a més del Vocal Sr. Vallès i Pujals i del President Sr. Mias, s'hi trobaren presents per assessorar-la el senyor Director del Serveis tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós, el Cap de la Secció d'Acció Social Agrària, D. Josep M.ª Rendé, i el Cap de la Secció segona, D. Ricard Gay.

Foren nomenats, en qualitat d'adjunts, els esmentats Srs. Raventós i Rendé, i a més D. Francesc Maspons i Anglesell, sense perjudici d'ampliar aquest nombre. Fou designat com a Secretari el Sr. Gay.

Deliberats diversos extrems del problema, s'acordà que el dia 31 del mateix mes fos celebrada una reunió, en la qual, demés dels susdits senyors, es convoquessin els que es detallen a continuació:

D. Jaume Rosich, D. Joaquim Balcells, D. Ramon Vidal, D. Pau Robert, D. Joaquim Vila, D. Albert Talavera, D. Josep Vidal, D. Joan Riba, D. Francesc Santacana, D. Pere Corominas, D. Albert Bastardas, D. Sebastià Martí, Dr. Josep Llovera, D. Josep M.ª Boix, D. Eusebi Corominas, D. Ricard Ferrer Smith, D. Jaume Algarra, D. Jaume Carner i D. Carles de Fortuny.

— En la sessió del dia 31 de maig de 1921, després de deliberar detingudament sobre el problema d'Acció social agrària, fou nomenada una Ponència, composta dels Srs. Corominas (D. E.) i Ferrer, sota la presidència del Sr. Vallès i Pujals, per entendre de la federació de socorsos mutus i segur forçós, i una altra, composta dels Srs. Algarra i Rendé, sota la Presidència del Sr. Mias, per estudiar el problema agrari. Restà assenyalat el dia 15 de juny per enllestir les tasques llurs, acordant que més tard serà formada una altra Ponència per a la necessària conexió dels treballs de les dues primerament dites.

SERVEIS D'ENOLOGIA I VITICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat que el Conseller Sr. Guarro ha assistit, ostentant la delegació que li fou atorgada, i en compliment de l'acord del Consell, a l'Assemblea general que celebrà la Unió de Vinyaters de Catalunya a la ciutat de Montblanch.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El Servei d'Enologia i Viticultura verificà durant el mes, els següents treballs:

Visita a les obres del Celler Cooperatiu de Barbarà.

Contestar consultes dels Cellers Cooperatius de Falset i Rubí, i a una particular de Tivissa i una altra de Falset.

S'ha assistit al curset de La Bisbal del Penedès, donant quatre conferències sobre Viticultura.

Aplicació de sofre i sulfat en els camps experimentals d'Esparraguera, Vilamaniscle i Tivissa.

SERVEIS DE TERRA CAMPA

Notícies i documents

Aquest Servei realitzà els següents treballs:

Visità els Camps experimentals d'Olot, Palautordera i Manlleu.

També redactà les fulles resum de les conferències que es donen en els Cursets.

Memòria-resum dels treballs efectuats en els camps experimentals de Olot, Palautordera i Sant Miquel de Cladells, durant l'any 1920-21.

Redacció de fulles resum de les conferències que es donen en els cursets de Terra Campa.

CURSETS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'un ofici de l'Alcalde de La Bisbal del Penedès regraciant els cursets celebrats en aquella localitat pels Serveis tècnics d'Agricultura.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

LABORATORI DELS SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

Notícies i documents

Mostres analitzades. — Anticriptogàmics i insecticides, 6; Vins, misteles i alcohols, 45; Adobs, 18; Aliments, 1; Diversos, 4.

Total de mostres analitzades, 74.

Aquests anàlisis comporten els següents treballs: Determinacions quantitatives, 206; Números i relacions, 145; Assaigs òptics, 6; Assaigs químics qualitatius, 2; Certificats i informes, 14.

Per compte dels Serveis tècnics d'Agricultura s'han analitzat les mostres següents : Vins, 6; Aliments, 1.

Total de mostres analitzades, 7.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el Conseller D. Pere Mias per a procedir al nomenament immediat de dos mossos amb destinació als Serveis tècnics d'Agricultura i a l'Escola Superior, un de Serveis generals (partida 300) i un altre encarregat dels animals (partida 340).

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el President de l'Assemblea de la Mancomunitat, D. Antoni Jansana, per a assistir al XXIV.é Congrés Agrícola que la Federació Agrícola Catalana Balear celebrarà els dies 15, 16 i 17 del corrent mes de maig a Banyoles.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar el lliurament de la quantitat de 5.000 pessetes, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Masoliver, amb càrrec a la partida 243 del Pressupost vigent, per a atendre el pagament de les despeses que s'ocasionaran durant el vinent mes de juny, amb motiu de les obres d'excavació d'un sondeig a Castelló d'Empúries per a l'obtenció d'aigües subterrànies, que s'executen per administració directa, segons acord del Consell del dia 8 de gener darrer, havent de justificar-se degudament, mitjançant la presentació de llistes de jornals i comptes de materials esmerçats en l'execució, la inversió de la quantitat referida.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'haver quedat enllestides les línies telefòniques La Garriga-Bigas i Balaguer-Lleyda, havent-se inaugurat el servei en les estacions de Peramola i Oliana el dia 17 d'abril darrer, i en la de Jafra el dia 28 del mateix mes.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Fer avinent al Jutjat d'Instrucció del Districte de la Llotja d'aquesta capital (Secretaria de don Fèlix Sarmiento i Porras), en contestació a son ofici del dia 7 del corrent, que en mèrits de l'exhort del Jutjat d'Instrucció de Vich, esbrinant si la Mancomunitat desitja fer ús del dret que estableix l'art. 109 de la Llei processal penal en la causa que s'instrueix per tala d'uns pals i fils de la línia telefònica del grup de Ripoll, que la Mancomunitat renuncia a pendre part en l'esmentada causa, però no a la indemnització civil que li pertoqui.

— Acordà donar la seva conformitat al pressupost de les despeses que ha d'ocasionar l'informe i despatx de l'expedient dels encreuaments telefònics en els quilòmetres 266'550 i 266'880 de la línia de Saragossa a Barcelona (Nord), tramès per la 2.ª Divisió de Ferrocarrils, i lliurar la quantitat de 53'55 pessetes, import de l'esmentat pressupost a favor de D. Antoni Ragnan, Oficial comptable de la Secció de Telèfons, perquè ell la remeti a D. Rafael Luna, habilitat de la susdita Divisió, justificant aquella la inversió.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

Aprovar un compte de la Secció de Telèfons per l'abonament corresponent al període del 15 de novembre de 1920 a 31 de març de 1921, del telèfon de la Casa de Misericòrdia de Lleyda, que importa 48'50 pessetes; un altre per l'abonament corresponent al període del 15 de novembre de 1920 al 31 de març de 1921, del telèfon de l'Hospici de Lleyda, per un import de 36 pessetes; i un altre, d'import 50 pessetes, per respondre de l'aparell telefònic instal·lat en la Casa Hospici de Lleyda; a fer efectius, tots ells, amb càrrec a la partida 372 del Pressupost 1920-21.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

S'acaba la línia Artesa de Segre-Vall-llebrerola-Montargull.

Es continuen els treballs en la nova línia Granollers-Hostalrich.

Comencen i continuen els treballs en la nova línia La Garriga-Castelltersol.

Comencen i continuen els treballs en la línia Calaf-Manresa.

Comencen i continuen els treballs en la línia Gandesa-Villalba.

Comencen i continuen els treballs en la línia Sant Quirze-Perafita.

Comencen els treballs de las línies de Puigcerdà-Alp i Armentera-Sant Pere Pescador.

El dia 8 s'inagurà el servei a Vall-llebrera i Montargull.

El dia 16 s'inagurà el Servei a Bigues i Riells.

FERROCARRILS

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

TARRAGONA-PONS

Es desenrotllen les dades preses al camp i es remet el plànol topogràfic des de Valls a Pla de Cabra (traçat directe).

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

TÀRREGA-BALAGUER

Es procedeix al replanteig i nivellació general del traçat i presa de dades complementàries.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el senyor Diputat D. Santiago Andreu i Barber per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció provisional de les obres de construcció del camí veïnal de Manlleu a Folgaroles, per Roda i Tabèrnoles, tros primer.

— Disposar que fos retornada a D. Miquel Artés i Caselles la fiança que va constituir per a respondre de l'execució de les obres de construcció del camí veïnal de Vilanova del Camí a Igualada.

— Trametre a la Diputació provincial de Barcelona una còpia de la instància presentada per D. Josep Playà i Suñé, Enginyer i apoderat de la societat Ferrocarriles de Cataluña, demanant el retorn del dipòsit constituït per l'esmentada societat per a respondre del compliment de les condicions que li foren imposades en autoritzar-la a fer les obres de creuament subterrani de la carretera de Cornellà a Fogàs, Secció primera, amb el ferrocarril de Sarrià a Les Planes, car la fiança obra en la caixa de la dita Corporació i no en la de la Mancomunitat de Catalunya com es desprenia de l'acord del Consell de data 11 de febrer d'enguany.

— Comunicar al contractista de les obres del pont sobre el riu Gurri, en el quilòmetre 1.r de la carretera provincial de Vich al confí amb Girona en direcció a Sant Hilari, D. Antoni Calsina i Alagorda, que per a poder retornar a D. Miquel Pallàs i Sala la fiança que amb data 30 de juny de 1916 constituí aquest a la Caixa de la Mancomunitat per a respondre de l'execució d'aquelles obres, cal que faci efectiva a aquesta Corporació la suma de 900 pessetes, import de la penyora que li fou imposada per la Diputació provincial de Barcelona.

Traslladar el precedent acord a la Secció d'Intervenció als efectes consegüents, autoritzant-la des d'ara perquè, si D. Antoni Calsina ho prefereix, i D. Miquel Pallàs hi dóna la seva conformitat, procedeixi a la venda dels valors que calguin i que integren la fiança susdita per a incautar-se de la quantitat de 900 pessetes. El dipòsit repetit fou sentat a Comptaduria de la Diputació sota el núm. 232 i hi figura un títol sèrie *C*, número 137,448 del Deute perpetu Interior 4 per 100 que, al canvi d'aquell dia, 77 per 100, importa 3,850 pessetes.

— Pendre esment de l'informe emès per la Secció tècnica de Carreteres i camins, en compliment de la comanda que havia fet a l'Enginyer-director de la Secció esmentada, d'estudiar i elaborar un pla-selecció de les obres que podrien construir-se amb caràcter preferent entre les que figuren en les compreses en el contracte signat en virtut del II Concurs de subvencions i bestretes, en la Primera i Segona relació de les més necessàries i urgents i en els plans provincials de les quatre Diputacions catalanes.

Prengué esment així mateix de les dues relacions que ha formulat la repetida Secció tècnica perquè serveixin de base als contractes que caldrà fer en virtut dels concursos III i IV de subvencions i bestretes, deixant-les aprovades, i acordant que sien trameses sengles còpies al Ministeri de Foment per tal d'activar la formalització dels al·ludits contractes.

I acordà, de més a més, que el Negociat de Carreteres, camins i ponts curi de completar els expedients de cada una de les obres incloses en les relacions damunt dites, de conformitat amb les Bases establertes en l'acord de 7 d'abril proppassat.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Ordenar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts que ingressi en la Caixa de la Mancomunitat el dipòsit que fou constituït per a respondre de l'execució de les obres del camí veïnal de Castellbisbal a l'estació del ferrocarril a Martorell.

Comunicar aquest acord a la Caixa de la Mancomunitat perquè admeti de mans del Pagador primer la susdita fiança.

— Autoritzar el contractista del camí veïnal d'Espoya a la carretera d'Igualada a Sitges per a cedir els seus drets al Banc de Terrassa.

— Aprovar l'acte de les proves de resistència per a la recepció provisional del pont de formigó armat construït sobre el riu Besòs en el camí veïnal de Barcelona (Sant Andreu) a Santa Coloma de Gramanet.

Quedar enterat de què en els dits documents manca la firma del contractista, per no considerar de la seva incumbència el pintat del parament, l'extracció de rajoles que es troben en la part inferior de les vigues,

i que, de conformitat amb l'acord del Consell de 24 de novembre de 1920, ha d'executar en el termini de tres mesos.

Trametre dos exemplars del susdit acte a la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona, traslladant-li a l'ensems les manifestacions tècniques motivades per la disconformitat del contractista amb el contingut del repetit acte.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

NOVES CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a D. Ramon Colomer, Administrador del Banc de Terrassa, i a D. Jaume Talló, contractista de les obres de nova construcció del camí veïnal d'Espoya a la carretera d'Igualada a Sitges, que, d'acord amb l'art. 26 de la Instrucció de 24 de gener de 1905, la cessió del dipòsit i dels drets que puguin pervenir al primer en virtut de la revisió de preus, només té eficàcia llavors que es fa en escriptura pública i es liquiden amb la Hisenda els drets reals corresponents; i que, d'acord amb l'art. 5.ª del plec de condicions particulars i econòmiques, cap cessió no serà vàlida si no va precedida de l'expressa aprovació del Consell.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Examinar i aprovar el nou projecte de pont sobre el riu Tordera en el camí de Fogàs de Tordera a Hostalrich, reformat en virtut de les prescripcions de la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona, per un pressupost de contracte de 189,309'35 pessetes, o sigui un augment de 67,567'10 pessetes sobre el primitiu, que era de 121,742'25 pessetes.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, pel seu pressupost de contracte de 10,631'75 pessetes, així com els plecs de condicions particulars i econòmiques, i es disposà l'anunci de la corresponent subhasta.

— Aprovar, després d'examinat, el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a Calella, pel seu pressupost de contracte de 14,038'92 pessetes, així com els plecs de condicions particulars i econòmiques, disposant que s'anunciés la subhasta tot seguit.

— Designar el senyor Diputat D. Josep Compte i Juncosa per a assistir a la recepció de les obres corresponents als preus fets núms. 1 i 2 que comprenen els perfils transversals del núm. 736 al 927 en total, i autoritzar el Negociat de Carreteres, camins i ponts per a anunciar la subhasta dels preus fets núms. 3 i 4, del mateix camí, o sigui de Paüls a la carretera de Gandesa a Tortosa, amb subjecció a les Bases que regiren les primeres i que foren declarades desertes per manca de postors.

—Realitzar pel sistema d'administració, en virtut dels actes negatius de les subhastes que es celebraren per a la seva adjudicació, les obres d'inversió i consolidació de pedra partida per a recreïxer l'afermat del camí veïnal de Sant Climent de Llobregat a la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell a Viladecans, pel seu pressupost d'execució per administració, que és de 18,136'50 pessetes, i del qual haurà de lliurar-se de seguida la quantitat de 4,000 pessetes, a justificar, per a poder començar les obres.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els oportuns pressupostos, que hauran de lliurar-se:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, en els següents trossos:

Hectòmetres 1-4 i 5-10 dels quilòmetres 14 i 13, per un import de 1,936'72 pessetes.

Hectòmetres 1-5 i 5-10 dels quilòmetres 13 i 12, per un import de 1,943'02 pessetes.

Hectòmetres 1-5 i 5-10 dels quilòmetres 12 i 11, per un import de 1,949'32 pessetes.

Hectòmetres 1-5 i 5-10 dels quilòmetres 11 i 10, per un import de 1,955'62 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm, de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 7, per un import de 1,971'53 pessetes; i hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,988'81 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera:

Hectòmetres 8-10 i 1-4 dels quilòmetres 2 i 3, per un import de 1,911 pessetes.

Quilòmetre 1, per un import de 1,974 pessetes.

Hectòmetres 1 a 7 del quilòmetre 2, per un import de 1,980'30 pessetes.

Hectòmetres 4 a 10 del quilòmetre 3, per un import de 1,923'60 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Manlleu al confí amb Girona per Sant Pere de Torelló, hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 9, per un import de 1,952'75 pessetes; i hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 12, per un import de 1,947'40 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Sant Boy de Lluçanès a Sant Hipòlit de Voltregà, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 12, per un import de 1,926 pessetes; i hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,984'85 pessetes.

Inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Figueres a Terradas, hectòmetres 1 a 6 del quilòmetre 3, per un import de 1,853'28 pessetes; i hectòmetres 7 a 10 del mateix quilòmetre, per un import de 1,976'40 pessetes.

— Concedir una pròrroga de dos mesos a D. Pere Blanch per a enllestir els treballs de reparació i ferm del camí veïnal de Pont de Molins a les Escaules, a finir el dia 3 de juliol propvinent.

— Donar-se per enterat d'una comunicació del Reial Moto Club de Catalunya, en la qual assabenta la Mancomunitat que sols ha pogut arribar a 10,000 de les 15,000 pessetes que va oferir-li per a contribuir als treballs de reparació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, des del seu origen al quilòmetre 9'670, per tal de procurar que es trobin enllestits el dia 29 de juny propvinent, data en la qual tindrà lloc una cursa de motocicletes.

— Pendre esment de l'ofici de l'Alcaldia d'Os, regraciant els treballs de reparació del camí d'Os a Tartareu.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Aprovar el compte del Notari D. Emili Saguer, d'import 35'50 pessetes, a lliurar, per l'autorització de l'acte

de subhasta deserta del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Banyoles a la carretera de Besalú a Roses, que tingué lloc a Girona el dia 14 d'octubre darrer.

— Designar el senyor Diputat D. Josep Nolla i Badia per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció provisional de les obres del camí veïnal d'Espoya a la carretera de Igualada a Sitges.

També designà el Diputat D. Francesc Canivell per a assistir a la recepció definitiva de les obres del pont sobre el Canal de la Dreta de l'Ebre, en el quilòmetre 4, de la carretera d'Amposta a Vinallop.

— Disposar el lliurament de la quantitat de 3,990 pessetes, que amb la resta dels lliuraments precedents farà la suma de 4,000 pessetes, a favor del Pagador primer de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som en la reparació de la carretera de Montesquiu a Berga, quilòmetres 7-15.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran de lliurar-se:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 10 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, pel seu import de 1,976'70 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 10, pel seu import de 1,904'60 pessetes; i hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 11, pel seu import de 1,829'70 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament dels quilòmetres 10, 11, i 12 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pels seus pressupostos parcials de 1,890, 1,984'50, 1,946'70, 1,965'60 i 1,323 pessetes.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

ADQUISICIÓ DE MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir dos carros-bótes, amb destinació a la conservació de carreteres de les seccions de Reus i Vendrell, per un import de 1,300 pessetes per cada una d'elles, a lliurar.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Notícies i documents

El dia 20 del corrent mes de maig tingué lloc la recepció definitiva de les obres de nova construcció del camí veïnal de la carretera d'Esparraguera a Manresa a la del Bruch a Manersa per Marganell, tros primer, amb assistència del Diputat provincial D. Joan M.ª Roma, Enginyer-cap d'Obres públiques de l'Estat a Barcelona D. Blas Sorribas, Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, Enginyers subalterns de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, D. Tomàs Ribera i D. Eduard Peña, i el contractista de les dites obres D. Joan Vilagut.

El dia 22 va rependre's el trànsit públic pel camí mancomunal de Sant Adrià del Besòs a La Roca, el qual havia estat interromput a conseqüència de les averies ocasionades per les crescudes del riu Besòs (segons nota explicativa remesa al senyor President per a la seva publicació a la premsa diària).

LES AIGÜES DEL RIU CAROL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment del curs de les gestions practicades en defensa de les aigües del riu Carol, amb motiu de la moció en aquest sentit presentada a la darrera Assemblea de la Mancomunitat, acordant-se comunicar a la Comissió de defensa constituïda a Puigcerdà el text de la R. O. de la Presidència del Consell de Ministres, donant compte de la tramitació de les negociacions diplomàtiques iniciades pel Govern, a l'objecte interessat.

(Sessió del dia 18 de maig de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una proposta d'acord del Conseller-ponent Dr. Riera, referent a millores immediates en el Manicomi de Sant Boy (Secció d'homes) i correlativa millora d'estades especials, acordant-se que quedés damunt de la taula a estudi dels senyors Consellers per a definitiva deliberació en una de les pròximes sessions.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Concedir a la Junta de la Societat de Salvament de Nàufregs de Palamós la subvenció de 100 pessetes, que per correspondre a l'exercici econòmic de 1920-21 hauran de fer-se efectives amb càrrec al capítol de resultes del Pressupost vigent, partida 71.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

JUNTA DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits perquè concedeixi l'afillament

de l'expòsita Carme Serra i Ferraz, núm. 502 de 1915, als esposos D. Ramon Farré i D.ª Ramona Brusé, veïns d'aquesta ciutat; el de l'expòsita Rosa Fàbregas i Lluch, núm. 139 de 1915, als esposos Antoni Serna i Maria Mas, veïns de Barberà; el de l'expòsita Carme de Gràcia, núm. 357 de 1914, als esposos Isidre Torres i Teresa Grau, de Terrassa; i el de l'expòsita Maria de Candelera Suáñez i Rico, núm. 5 de 1910, als esposos D. Josep Duocastella i Maria Solanells, veïns de Manresa; fent constar els dits afillaments en escriptura pública o en document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a les Juntes de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, amb devolució dels documents corresponents.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

GIRONA

Vist l'acord del Consell del dia 14 d'abril darrer d'anar a la provisió, mitjançant oposició pública, de la plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, i publicada en els *Butlletins Oficials* de les quatre províncies catalanes la convocatòria a concurs entre funcionaris de les respectives Diputacions per a la provisió de la referida plaça, i finits els vuit dies fixats sense que s'hagi rebut cap sol·licitud, el Consell, a proposta de la Secció 1.ª d'Administració, amb el vist i conforme del Conseller-ponent, adoptà els següents acords:

1.r Aprovar el programa format per a l'exercici oral de les oposicions a la plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, redactat en la següent forma:

I. — Organització provincial. — Governadors de província, ses atribucions com a Cap de l'organització provincial i com a delegat de la central. — Caràcter, designació, responsabilitat del càrrec.

II. — Diputació provincial. — Composició dels districtes. — Eleccions. — Aprovació d'actes, incapacitats, excuses, vacants extraordinàries.

III. — Funcionament de la Diputació. — Sessions ordinàries i extraordinàries, públiques i secretes. — Comissions internes.

IV. — Atribucions de la Diputació. — En sa esfera pròpia, com administradora dels interessos peculiars de la província, i com superior jeràrquic dels Ajuntaments.

V. — Comissió provincial. — Sa composició. — Els vocals, assistència, sessions. — Atribucions de la Comissió com a Cos consultiu. — Com a superior dels Ajuntaments. — Com a Cos administratiu.

VI. — Acords provincials. — Requisits perquè existeixi acord. — Qui els comunica i persones a les quals han d'ésser comunicats.

VII. — Mancomunitat de Catalunya. — Son origen i constitució. — Número de Diputats que la componen i duració dels càrrecs. — Organització d'aquesta entitat.

VIII. — Assemblees generals. — Època en la qual han de celebrar-se. — Reunions extraordinàries. — Qui les convoca i requisits de la convocatòria. — Consell Permanent de la Mancomunitat. — Número de Consellers que el formen. — Manera de funcionar.

IX. — Estudi especial dels serveis provincials de beneficència. — Cases d'Expòsits, Hospitals, etc. — Esfera d'acció de la Mancomunitat en matèria de beneficència.

X. — El servei de dements pobres. — Tramitació de llurs expedients de reclusió. — Reclusió preventiva i definitiva.

XI. — Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya. — Llur composició.

XII. — Atribucions exclusives de les Juntes de Govern. — Casos en què cal l'autorització expressa de la Mancomunitat. — Atribucions reservades especialment al Consell Permanent en aquesta matèria.

XIII. — Atribucions dels Presidents de les Juntes de Govern, en son caràcter de Directors dels Establiments de Beneficència. — Atribucions dels Vocals de les Juntes de Govern.

XIV. — Registres d'entrada i sortida. — Llur finalitat i manera d'ésser portats. — Detalls del curs d'un expedient en la Mancomunitat, fins a la seva resolució final.

XV. — Tractament que correspon a cada una de les Autoritats, locals, provincials, regionals i centrals.

2.n Serà publicat en els *Butlletins Oficials* de les quatre províncies mancomunades, junt amb una convocatòria, d'acord amb les següents Bases:

1.a Fins el dia 30 de juny propvinent inclusiu, s'admetran en la Secretaria del Consell les instàncies i documents que ajustats a les prescripcions vigents, sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin els que pretenguin pendre part en els exercicis.

2.a Per a pendre part en aquests exercicis, els aspirants hauran d'acreditar no tenir encara complerts trenta cinc anys d'edat el dia 30 de juny, requisit que hauran de justificar mitjançant la corresponent certificació expedida pel registre civil, i hauran d'acreditar, demés, trobar-se lliures del servei militar o estar-lo prestant en la situació que correspongui, per mitjà de l'oportú certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui, segons els casos. Podran també aportar tots aquells documents que creguin útils per a acreditar mèrits i serveis. No serà admès títol ni document de cap mena que es produeixi amb les instàncies, si no va acompanyat d'una còpia per a cadascun d'ells, estesa en paper del segell que correspongui, i en deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades per funcionari competent, s'uniran a l'expedient, tornant-se els originals als interessats.

3.a Acabat el termini que es fixa en la primera d'aquestes regles, la Secretaria del Consell presentarà els expedients dels opositors al referit Consell, el qual, en vista de tots ells, farà declaració expressa dels que siguin admissibles, guardant silenci sobre els altres.

4.a Els exercicis d'oposició seran públics, començaran el dia i en el lloc que el Tribunal designi, i seran de dues classes, a saber:

1.r Exercici pràctic, que consistirà en la redacció d'una comunicació que expressi correctament el pensament que el Tribunal determini; en escriure a mà i a màquina, copiant i al dictat, en castellà i català, el document que s'assenyali, i en resoldre un problema d'aritmètica elemental.

2.n Exercici oral, que consistirà en la contestació a tres preguntes tretes a la sort, d'entre les compreses en el programa abans copiat.

5.a Practicat per tots els opositors el primer exercici, el Tribunal deliberarà a porta tancada i decidirà en votació secreta, per boles, sobre l'aptesa, en absolut, que hagi demostrat cada opositor per aprovar-lo, entenent-se eliminats de la pràctica del segon exercici aquells opositors que no hagin obtingut majoria de vots.

L'opositor que deixés de concórrer a algun dels exercicis el dia assenyalat, sigui quin vulgui el motiu, quedarà exclòs de l'oposició i no serà tingut en compte ni per a la pràctica d'aquell ni per a la de l'exercici successiu.

6.a El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquestes oposicions serà pel terme de cinc anys i d'acord amb els requisits que imposa el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

Notícies i documents

Sessió del dia 6 de maig de 1921. — Sota la Presidència de D. Agustí Riera i amb assistència dels senyors Vocals D. Jaume Sagrera, D. Josep M.ª Pérez Xifra, D. Ramon de Berenguer, D. Leopold Cànovas i el doctor D. Josep Morera, celebrà sessió aquesta Junta.

Fou llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior. Seguidament la Presidència donà compte de què fou visitat per Mn. Enric Faixat i l'artista En Jaume Busquets, els quals li mostraren el projecte d'ornat de l'altar de la Capella del Sant Crist de l'Hospital que es proposen realitzar diverses senyoretes d'aquesta capital. Manifestà que el projecte és de caràcter seriós i acceptable, però que creia necessari que la Junta havia de quedar assegurada de la seva terminació un cop es posessin mans a l'obra. Al dit fi proposà que s'indiqués a les sol·licitants el desig de la Junta de què la seva realització no comencés fins i tant no es tinguessin recaptades les quantitats necessàries per a la seva completa execució, i s'acordà de conformitat.

Dit senyor President donà compte dels donatius concedits per la Junta Benèfica, importants 1,750 pessetes per al mes de març i 3,400 per al d'abril, i després d'un canvi d'impressions sobre l'esmerçament a verificar de les quantitats remeses per dita Junta, s'acordà remerciar-les.

Es donà compte del moviment d'asilats d'aquests Establiments durant el mes d'abril últim.

En instància de D. Josep Maurici, encarregat de la conducció de cadàvers des del Manicomi al cementiri de Salt, s'acordà concedir l'augment de 2 pessetes per servei que sol·licitava.

Foren concedits els següents abonaments de didatge:

Als esposos Emili Barbosa i Enriqueta Bassacoma, veïns de Palafrugell, i a En Pius Viarnès, de Osor, per a un seu fill bessó.

A En Domènech Casanova, vidu de Batet, per al seu fill Joan.

S'accedí a què l'expòsita Dolors Rich Borrell continués per temps indefinit en poder dels seus didots Josep Puigdemont Giró i Angela Plana Cros, veïns de Fares, terme municipal de Besalú.

A pròpia instància fou admesa a l'Hospici Amàlia Pou Lleuas, vídua, veïna de Girona, i a la del seu pare Bartomeu Pla Quera, de Vilajuïga, ho fou Mercè Pla.

Foren aprovades unes factures, les quals importaven respectivament, 80 i 130'50 pessetes pel paper subministrat a la impremta de la Casa de Misericòrdia pels senyors Jordà i Geli.

Igualment fou aprovada la liquidació dels pressupostos d'aquests Establiments per durant l'any econòmic de 1920-21.

El Vocal Dr. Morera, a qui la Junta féu encàrrec d'estudiar la manera de duu a la pràctica la idea d'instaurar una classe de dibuix per als asilats que treballen en els diferents tallers de la Casa de Misericòrdia, donà compte del seu comès, i la Junta, acceptant la forma de realització per ell proposada, acordà elevar al Consell de Pedagogia una exposició a ella ajustada interessant la creació de la dita classe de dibuix.

I no havent-hi altres afers de què tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió de 13 de maig de 1921. — Amb assistència del senyor President D. Agustí Riera i dels Vocals D. Ramon de Berenguer, D. Leopold Cànovas i el Dr. D. Josep Morera, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

El Sr. Pérez Xifra excusà la seva assistència.

Fou llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

El senyor President s'ocupà de l'esmerçament de les quantitats remeses per la Junta Benèfica i donà compta de les gestions que a dut a terme després del canvi d'impressions hagut en la sessió anterior sobre aquest afer, manifestant que a fi de guanyar temps i confiant amb l'aprovació de la Junta, havia encarregat a la casa Sala, de Barcelona, que telegrafiés a Alemanya perquè es trametés, juntament amb altres demandes fetes per dit industrial, una vintena de comunes portàtils, que vindrien a costar de 60 a 65 pessetes cada una.

La Junta, ateses les dites manifestacions, acordà, contra les quantitats mentades, adquirir per a l'Hospital una taula per a operacions fabricada als tallers de C. Maquet, de Heidelburg (Alemanya), sota les indicacions del Dr. Quervain, una vintena de comunes portàtils; procedir a la reposició de material per a l'arsenal de cirurgia; terminar la Sala d'operacions; substituir les actuals tauletes per altres més pràctiques i de més fàcil neteja, i, contra les quantitats procedents del llegat de la senyora Vilella, l'adaptació de somiers als llits del nomenat Establiment, sense perjudici de destinar-hi també les quantitats de què pugui disposar-se procedentes dels donatius de la Junta Benèfica.

La pròpia Presidència féu avinent als senyors Vocals les insinuacions aparegudes en les planes d'alguns diaris de la ciutat demanant que es doni compte de les quantitats que li han estat remeses per la Junta Benèfica, i manifestà que tal volta fóra necessari publicar una nota oficiosa manifestant que les mateixes obren en caixa per no haver arribat encara el moment de fer efectiu el pagament de cap de les millores a què se les té destinades. S'acordà de conformitat.

Igualment fou acordat donar les gràcies al Sr. Suriñach Senties pel seu donatiu de cent exemplars del llibre *El tresor dels pobres* per als asilats de la Casa de Misericòrdia, quedant determinat que la seva distribució fos feta com a premi en els propers exàmens.

Es quedà enterat d'una comunicació del Consell donant compte de l'adaptació de les partides destinades a pagament d'havers figurades en el Pressupost vigent, al personal que actualment exerceix els corresponents càrrecs.

S'acordà adreçar-se a la Diputació de Girona i trametre-li el projecte del pressupost formulat pel Regent de la Impremta de la Casa de Misericòrdia per a la impresió del Cens electoral, pregant-li se serveixi manifestar amb la major urgència possible si desitja que amb sujecció a ell es dugui a terme el susdit treball.

Es resolgué proveir les dues noves places d'hortelans que figuren en Pressupost per al Manicomi de Salt.

S'autoritzà als consorts Pere Madi Costa i Maria Tubert Madrenys, de Salt, perquè per temps indefinit retinguin en son poder a l'expòsita Carme Soler Sallerés criada per aquella.

Fou concedit l'ingrés a l'Hospici de Maria Serra Vilanova, tal com insta el seu nebot Miquel Serra, veí de Begudà.

Foren concedits els següents abonaments de didatge: a D. Rafael Roselló, veí de Sant Joan de Palamós, per a un seu fill bessó; a D. Manuel Fàbrega, veí de Salt, per a un seu fill, també bessó, i a D. Josep Anglada, veí de Sant Joan les Fonts, per a un seu fill, també bessó.

I no havent-hi altres afers a tractar s'aixecà la sessió.

Sessió de 24 de maig de 1921. — Sota la Presidència de D. Agustí Riera, i amb assistència dels Vocals D. Josep M.ª Pérez Xifra i Dr. D. Josep Morera, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

Fou llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

Es quedà enterada de què el Consell Permanent, en reunió celebrada el dia 29 d'abril, aprovà la distribució de cabals per aquests Establiments de Beneficència i per durant el propi mes en la quantitat total de pessetes 95,986'81.

Es donà lectura a altra comunicació del propi Consell autoritzant la Junta per a nomenar interinament el Practicant, la qual plaça se li interessà proveís per acord de data 1.r d'abril; i conseqüent amb ella, s'acordà nomenar D. Marian Orri Corredor, que fa tres anys presta servei a l'Hospital gratuïtament, i que resulta ésser l'únic practicant de Girona que no pertany al dit Establiment.

Foren concedits els següents abonaments de didatge: a D. Ramon Puigblanquer, veí de Tortellà, per a un seu fill bessó; a D. Felicià Costa, veí de Terrades, per a la seva filla Rosa; i a D. Joaquim Cortés Andreu, veí de Vidreres, per a un seu fill bessó.

Fou concedida, interinament, autorització als esposos Jaume Brugué Coll i Vicenta Torres, d'aquesta ciutat, perquè puguin afillar-se una expòsita de set anys mitjançant la dot de 250 pessetes. Igualment i amb les mateixes condicions es concedí als consorts Josep Servós i Concepció Manera, veïns de Calella, l'afillament d'una expòsita de sis anys.

S'aprovà una relació de diversos comptes presentats per diferents industrials, que importen en conjunt de pessetes 17,361'44.

I no havent-hi altres afers a tractar, s'aixecà la sessió.

LLEYDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el nomenament interí fet a favor de D. Miquel Florensa Mesalles per al càrrec d'Infermer de l'Hospital, vacant per mort del que anteriorment el servia, entenent-lo interí fins a tant que en el Reglament especial que per a regir aquells Establiments ha de redactar i proposar a l'aprovació del Consell la pròpia Junta, sigui determinada definitivament la forma d'ingrés del personal depenent de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència del dia 2 de maig assistiren, presidits pel Conseller D. Romà Sol Mestre, els Srs. Vicens, Solé, Florensa, Pereña i Izquierdo.

Autoritzat pel Consell de la Mancomunitat varen estar concedits els afillaments de l'expòsita Miquela, núm. 876, als esposos Josep Perecamps i Filomena Puigdellívol, que la dotaran amb la quantitat de 150 pessetes, i el de Paulina Lluïsa, núm. 861, a D. Joan Comaposada i D.ª Rosa Agut, que la dotaran amb 100 pessetes.

Foren admesos a la Casa de Misericòrdia, Ramon Corretge Barrufet, de Juneda; Maria Colomines, de Lleyda; i Josep i Jaume Soldevila Domingo, d'Alguaire.

Concedir la pensió d'alletament sol·licitada per Joan Guàrdia Ordas, d'Ager, per atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Aprovar les relacions de robes que es consideren es necessitaran durant l'estiu als asils, que importen 3,287'50 pessetes les de la Casa de Misericòrdia, i 1,917'50 pessetes les de la Casa de Maternitat.

Contestar una comunicació del senyor Governador demanant s'admetés a l'Asil a la nena Empar Obispo Rojo, que es resoldrà ço que sigui just quant l'interessat justifiqui les condicions reglamentàries.

Fixar les quantitats que en concepte de lloguer dels edificis anexos a l'Hospital es recaptaran des del mes vinent.

Aprovar una factura de la casa Vilaseca, de Barcelona, de 1,064'61 pessetes per paper per al *Butlletí Oficial* i altra de la casa Jerònim Martí de 546'95 pessetes per material de pintura.

Quedà assabentada la Junta del balanç d'operacions fetes durant el mes d'abril en ingressos i pagaments.

—A la sessió de la Junta de Govern del dia 9 de maig de 1921 assistiren, sota la Presidència del Conseller D. Romà Sol, els Srs. Cortecans, Jaques, Vicens, Solé, Florensa, Izquierdo i Cúrria.

Es va fer constar en acte el sentiment de la Junta per la mort del digne i virtuós capellà de la Casa de Misericòrdia Rvnd. D. Jaume Morreres, i es va aprovar tot el que amb tal motiu va disposar el senyor Vice-president.

S'autoritzà la compra de medicaments per la farmàcia de l'Hospital per un total de 210 pessetes.

S'acordà concedir les pensions d'alletament demanades per Aleix Piera Jovells, de Golmes, per un dels seus fills bessons, i per Pere Mas Galadies, de Florejachs, pel seu fill, orfe de mare, Ramon.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Martí Genes Mentruit, de Bescaran.

Aprovar els comptes de despeses fetes per al sosteniment dels asils durant el mes d'abril, que importen 10,656'56 pessetes els de la Misericòrdia, 5,744'26 els de la Maternitat i 4,432'66 els de l'Hospital.

Designar al Vocal Sr. Cúrria per a presidir l'acte del concurs anunciat per a vendre cinc truges que es crien amb les sobres dels asils.

—A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència celebrada el dia 23 d'abril de 1921, presidida pel senyor Vice-president Dr. D. Josep Cortecans, varen assistir els Srs. Solé, Jaques, Florensa, Cúrria i Vicens.

Es varen despatxar tots els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, prenent-se els següents acords:

Aprovar interinament l'ingrés a la Casa de Misericòrdia dels orfes Josep i Maria Estadella, de Preixana.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Josep Franch Fuertes, de Vilanova d'Alpicat.

Admetre a la Casa de Misericòrdia al pobre impedit per al treball Isidre Bartomeu Grajà, de Tírvia.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Amadeu Biguera Lloret, de Lleyda, per atendre a la d'un dels seus fills bessons.

Admetre a la Casa de Misericòrdia, pagant les estades que causi, a Rosa Pàmpols Verdú, de Corbins.

Concedir el dot de 100 pessetes a l'expòsita Trinitat Torres, núm. 4476, per haver-se casat.

Confirmar l'ordre provisional d'ingrés a la Maternitat expedida pel senyor President a favor de la noia Antònia Duart Arbós.

Ordenar al cap de la brigada d'obres que arregli la teulada de l'Hospital.

Adjudicar definitivament el concurs anunciat per la venda de cinc truges que es crien amb les sobres dels asils al millor licitador Joan Cervera.

Autoritzar la compra de material d'obres per un total de 432'50 pessetes.

Concedir permís a l'expòsita Pasquala per ingressar com a religiosa en el Convent de l'Ensenyança de Manresa.

Aprovar les següents factures:

De Teresa de Grau, de 100 pessetes, per vint carretades d'arena.

De Jaume Magrí, de 137'50 pessetes, per mil tobes.

De Domènec Roc, de 40 pessetes, per ciment.

De Llorenç Domingo, de 84'65 pessetes, per una balanda de ferro.

De la casa Lorilleux i C.ª, de 140 pessetes, per un barril de tinta per a la impremta de la Casa de Misericòrdia.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Ramon

Montraveta Angrill, de Naves, per un dels seus fills bessons.

Aprovar la distribució de cabals pel mes de juny, que ascendeix a 39.046'38 pessetes.

Destinar a material de l'Escola de Sords-muts 150 pessetes, les quals es cobraran de la Caixa d'Estalvis.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Maria Rosa Alceda, de Cervera.

I no havent-hi res més a tractar, s'aixecà la sessió.

A la sessió de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència celebrada el dia 30 de maig, sota la Presidència del Conseller D. Romà Sol Mestre, assistiren els Srs. Cortecans, Jaques, Vicens, Pereña, Florensa, Solé i Izquierdo.

Es varen concedir les pensions d'alletament demanades per Ermengol Giribert, de Castellserà, per un dels seus fills bessons, i per Pere Fo, de Torrefarrera, també per un dels seus fills bessons.

Per a contractar els articles de consum en els asils que es considerен necessaris per al tercer trimestre d'enguany, s'acordà anunciar un concurs que es celebrarà el dia 20 de juny vinent.

S'acordà adquirir vint resmes de paper per a la impressió del *Butlletí Oficial*, a 16'75 pessetes resma, i quatre de satinat per altres treballs.

S'aprovà la liquidació d'estades a la Casa de Misericòrdia d'Eduard Cortada, que importa 87 pessetes.

S'aproven les relacions de queviures i efectes per als asils, del mes de juny, que importen 10,456'25 pessetes les de la Casa de Misericòrdia i 5,925'64 les de la Maternitat.

S'acordà trametre al senyor President de la Mancomunitat els expedients de reclusió de Josepa Grells i Consol Castro.

Foren admesos en torn, a la Casa de Misericòrdia, Antoni Eroles Fortuny, d'Os de Balaguer, i Gregori Navas, de Juncosa.

Fou tramès al senyor President del Consell la renúncia que del càrrec de Vocal de la Junta havia presentat D. Carmel Izquierdo.

TARRAGONA

Notícies i documents

La Junta de Govern de la Casa de Beneficència, durant els mesos d'abril i maig, ha adoptat els acords següents:

Sessió del dia 12 d'abril. — Retornar el dipòsit constituït a favor de l'expòsit Joan de S. Albenio, per haver contret matrimoni.

Celebrar, com de costum, la festa de Sant Jordi, patró de Catalunya, encarregant el sermó al Dr. D. Ramon Sabater.

Sessió del dia 26 d'abril. — Dirigir-se als senyors Rectors i Metges de les poblacions on hi hagi criatures d'alletament o ja major, demanant-los que periòdicament vulguin donar noves a la Junta de l'estat físic i cura moral i material que amb ells tenen les persones sots quina custòdia viuen.

Així mateix s'acordà excitar el bon zel dels senyors Metges i Professors d'Instrucció pública a fi que recomanin a llurs conveïns la conveniència de què treguin de l'Establiment criatures per alletar-les, posant-los al corrent de les condicions immillorables que actualment s'ofereixen.

Estudiada amb la deguda atenció la situació legal de tot el que fa referència al llegat que féu a l'Establiment D. Llucià Smith de Vilardaga, s'acordà interposar l'acció judicial per obtenir l'efectivitat de la deixa, investint al senyor President de la Junta de quantes facultats sien necessàries en dret per a portar a terme aquest important afer.

Passar a estudi del Vocal-ponent d'Ensenyança, Sr. Martí, unes Bases rebudes del Consell de Pedagogia de la Mancomunitat de Catalunya per al règim docent en els establiments de Beneficència que té sots la seva cura aquella entitat.

Accedir a la petició de Baptista Sans, veí d'Amposta, d'ingressar els seus fills Josepa, Maria, Manuela i Eliseu Sans Gils.

Sessió del dia 10 de maig. — Autoritzar l'ingrés del nen Josep Martí Cabestany, a petició de la seva àvia Teresa Sala Iglesias, veïna de Blancafort.

Concedir una pensió d'alletament als veïns de Masdenverge Josep Cavallé i Josepa Massagué pel seu fill bessó Francisco.

Confirmar el permís, concedit provisionalment per la Presidència, per a contraure matrimoni l'expòsita Mariana Paula, de Tortosa, amb el seu conveí Josep Garcia.

Celebrar, amb la forma de consuetud, la Primera Comunió dels nens i nenes asilats, assenyalant el dia 22 per a tenir lloc el susdit acte.

Remerciar al seu autor Sr. Suriñach Senties la remesa de cent exemplars de la seva obra *El tresor dels pobres*, i repartir-los entre els asilats que més es distingeixin per les seves virtuts i aplicació.

Reformar les antigues llegendes disseminades per l'Establiment, substituint-les per altres més adequades, pròpies del Vocal Sr. Martí, unes, i per pensaments d'autors escollits.

Sessió del dia 25 de maig. — Autoritzar el retorn dels nens Josep i Antònia Salvadó, instat pel seu pare Joan Salvadó, veí de Prades.

La pròpia concessió es féu a Teresa Miró Anglès, veïna de Reus, que demana la remesa del seu fill Josep Maria Borràs Miró; a Assumpta Callao Sedó, del mateix veïnat, que demana li sia remesa la seva filla Angelina Anguera Callao, i a Gertrudis Escoda Barceló, veïna de Montroig, que desitja incorporar-se de la seva néta Maria Calduch Escoda.

Donar lloc a l'ingrés del nen Joan Aubareda Crusells, a petició de la seva mare Palmira Crusells Vidal, veïna de Tarragona.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat dels treballs realitzats pel Servei de Sanitat, sota la Direcció del Dr. Pittaluga, per al sanejament sanitari del Pla del Llobregat, en compliment d'anteriors acords, i acordà fer pública, per mitjà de la premsa i de la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT, la relació en la qual es detallen aquells treballs.
(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Notícies i documents

En compliment dels acords adoptats per la Comissió de Sanitat, en sessió del 16 de març d'enguany, en allò que respecte a la situació sanitària creada a les masies del Pla del Llobregat i en el mateix poble del Prat pel conreu de l'arròs, el Servei de Sanitat, i personalment el Dr. Pittaluga, ha realitzat les següents qüestions:

1.r Acord amb els propietaris de «cotos» arrocers perquè aquests acatin la direcció sanitària d'una enèrgica campanya antipalúdica i contribueixin a les despeses necessàries amb una quantitat que ha estat fixada de moment en 3,500 pessetes, a les quals s'ha d'afegir la quantitat de què pot disposar el Servei del seu pressupost actual i la participació indirecta que, com seguirà més endavant, hi pren l'Estat mitjançant la seva Comisión Ejecutiva para el saneamiento de comarcas palúdicas, que depèn del Ministeri de Governació (Inspección General de Sanidad) i que el Dr. Pittaluga presideix.

2.n Acords amb l'Alcalde del Prat i amb els Metges vocals Drs. Pujol i Soler (el primer Inspector municipal de Sanitat) per aconseguir l'ajuda i cooperacions indispensables a aquesta campanya.

3.r Acord de la Comisión Ejecutiva para el saneamiento de comarcas palúdicas, ratificat per R. O. de l'Inspector General de Sanitat, de trametre a disposició del Servei, per la campanya del Prat, el personal tècnic especialitzat en la lluita antipalúdica, actualment destinat a la campanya de la província de Càceres. Des del dia 18 del present mes s'ha instal·lat en el poble del Prat per a dirigir la campanya a les ordres del Servei, el Dr. D. Sadi de Buen, Professor auxiliar de la Càtedra de Parasitologia i Patologia tropical i Ajudant de Secció del Instituto Nacional de Higiene de Alfonso XIII, Jefe del personal tècnic de la lluita antipalúdica, el qual s'estarà en el Prat tot el temps necessari, a judici d'aquest Servei, per a orientar la campanya i preparar degudament un personal especialitzat tècnic i subaltern.

4.t Designació del Dr. D. Pere Domingo, Ajudant del Laboratori Municipal d'Higiene de Barcelona, per a practicar, al costat del Dr. de Buen, per tal d'especialitzar-se en la tècnica de la lluita antipalúdica, cooperar amb el primer, particularment en els exàmens hematològics, i substituir eventualment al personal de la Comissió Central.

5.è Concessió d'una pensió per l'estudi de perfeccionament respecte al paludisme i la seva profilàxia per part de la Creu Roja Espanyola i per indicació del doctor Pittaluga, a l'ajudant de l'Institut de Fisiologia de Barcelona, Dr. Puche, qui sortirà amb aquest objecte cap a Itàlia el pròxim mes de juny, on hi restarà tres mesos participant en la campanya de la Creu Roja Italiana i de la Comisió antipalúdica presidida per l'il·lustre biòleg Prof. Grassi, i podrà ésser emprat més endavant en la campanya del Prat o en altre lloc dintre de l'organització sanitària antipalúdica de la Mancomunitat. La pensió l'import líquid de la qual està ja a la nostra disposició, consisteix en un bitllet de primera classe d'anada i tornada Barcelona-Roma i viceversa, més 3,000 lires.

6.è Acord de la Comisión Ejecutiva para el saneamiento de comarcas palúdicas, ratificat per R. O. de la Inspecció General de Sanitat, concedint al Servei, per la campanya del Prat, 15,000 píldores de quinina, arsènic i ferro (a base de 0'15 centigrams de clorhidrat de quinina cada una), preparades per la Farmàcia Central de Sanitat Militar conforme a la fórmula aconsellada pel Dr. Pittaluga. D'aquestes 15,000 píldores obren ja en poder del Dr. de Buen, en el Prat, 5,000, amb les quals s'ha començat la campanya profilàctica amb el tractament intensiu dels portadors de gèrmens.

7.è Concessió d'un microscopi binocular Greenough per la campanya del Prat (investigacions sobre els mosquits transmissors) per la Comisió Central. Aquest microscopi està ja en poder del Dr. de Buen, en el Prat.

8.è La resta de la quinina necessària per la campanya serà donada en part pel Servei, que ja disposa de 20,000 tabletes de 0'25 gr. de sulfat de quinina, i en part serà adquirit i distribuït a càrrec dels mateixos propietaris de la quantitat que aquests han posat a la disposició del Servei.

9.è Tots els treballadors de l'arròs procedents de localitats palúdiques i importats al Prat de Llobregat per les feines agrícoles, seran sotmesos a examen hematològic i tractament intensiu obligatori d'acord amb els propietaris dels «cotos» arrocers, als quals s'ha tramès la disposició circular núm. 1.

10. Un personal subaltern no tècnic serà preparat per a la cerca i captura dels mosquits, per tal d'establir l'índex de l'anofelisme local.

Successivament anirem publicant el curs que segueixi la campanya antipalúdica iniciada en el Prat, a la qual el Servei, en compliment de l'encàrrec, que li va ésser fet pel Consell Permanent, va prestant una atenció preferent.

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta del Conseller-ponent d'Afers socials, D. Joan Vallès i Pujals, adoptà el Consell els següents acords:

I. — Que s'expedissin per la Presidència de la Mancomunitat tres lliuraments per satisfer els endarreriments de les bonificacions atorgades als vells pensionats pels Municipis de Terrassa i Pineda, en la forma següent:

a) Un lliurament de 688 pessetes, equivalents a 2,762 rals endarrerits de l'any 1919, que es pagaran amb càrrec a Resultes del dit exercici, ingressant-se 167 rals (41'75 pessetes) en la llibreta de pensió de cada un dels vells pensionats pel Municipi de Terrassa, que són Romuald Sabater i Guimerà, Angela Aymerich i Pont, Maria Riera i Casajuana, Mercè Sellarès i Ramon, Eulàlia Arís i Juncà, Rosa Tarrida i Dalmau, Tomàs Izquierdo i Monton, Josep Mas i Vendrell, Mariana Cardona i Mitjavila, Carme Vidal i Trilla, Rosa Ramoneda i Marcet, Francesca Invers i Sitges, Jaume Tusell i Ollés, Josepa Pere i Semaranch, Ignàsia Rodó i Puijavert i Josepa Noguera i Susana.

b) Altre lliurament de 1,672 pessetes, equivalents a 6,288 rals devengats i no satisfets durant l'exercici de 1920-21, dels quals s'ingressaran 365 rals en cada una de les llibretes dels vells pensionats pel Municipi de Terrassa, que figuren en la relació del primer lliurament i 224 rals, és a dir 56 pessetes, en les llibretes dels vells Nicolau Martí i Pujol i Josep Barangó i Maresma, pensionats pel Municipi de Pineda, la pensió dels quals ha de bonificar la Mancomunitat des de la data de 19 d'agost de 1920; i

c) Altre lliurament de 135 pessetes, equivalents a 640 rals, import de les bonificacions del mes de juny, de l'exercici corrent, que es pagarà amb càrrec a la

partida 207 del Pressupost vigent, ingressant-se 30 rals (7'50 pessetes) en les llibretes de cadascun dels vells pensionats pels Municipis de Terrassa i de Pineda.

II. — D'ara endavant, i per mensualitats vençudes, es lliuraran en igual forma i amb la mateixa destinació, 135 pessetes mensuals, a fi d'ingressar en la llibreta de cada un dels pensionats o'25 pessetes diàries, amb què els afavoreix la Mancomunitat.

III. — Dels esmentats acords, passi's diligència als Municipis interessats per al seu coneixement i a Intervenció de la Mancomunitat per a la seva execució, avisant-se, demés, a les Alcaldies que notifiquin la mort dels vells pensionats a mesura que tingui lloc, a fi de rectificar les relacions que cada mes hauran de servir de base al lliurament i a la formalització dels ingressos en la Caixa de Pensions.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Vista la instància formulada amb data 10 del corrent mes de maig, per D. Antoni i D.ª Matilde Bordas i Mencia, manifestant que el dia 15 d'abril proppassat morí el seu pare D. Andreu Bordas i Cortés, empleat en el Museu Social des de l'any 1910, darrerament traspassat a la Secció de Política social, i pregant a la Mancomunitat que en atenció als serveis que el referit don Andreu Bordas havia prestat a la Corporació els siguin concedits els havers que es tingui per convenient; i, de conformitat amb el dictamen del Cap-director del Departament d'Administració, amb el vist i conforme del Conseller-ponent dels Afers de Política social, concedir als peticionaris en concepte d'auxili, amb motiu de la mort del seu pare, l'import de dues mensualitats, o sia la quantitat de 370 pessetes, amb càrrec a la partida 204 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

HISENDA

BORSA DEL TREBALL

Notícies i documents

Aquesta Institució continua la seva tasca pròpia, facilitant la col·locació d'obrers i dependents. Durant l'any 1920 s'han registrat 5,178 demandes de treball, en minva de 896 respecte a l'any anterior. La minva és deguda sens dubte a les anormals circumstàncies socials perquè ha travessat Barcelona durant els darrers temps.

La marxa administrativa de la Borsa ofereix algunes novetats, a conseqüència de la reorganització dels serveis empresa per la Mancomunitat de Catalunya. L'alta inspecció de la Borsa ha estat confiada a la Institució Catalana de Política Social, novellament creada, posant-se al front de la Borsa el Cap de la Secció de Política social de la Mancomunitat.

S'ha conservat el canvi de fulles d'ofertes i extracte d'estadístiques amb les Borses estrangeres de Gand i Lieja.

La petita biblioteca especialitzada de la Borsa del Treball s'ha englobat en la de la Institució de Política Social.

Està pendent la reorganització de personal i la dels estudis, havent-se formulat alguns projectes com el de l'extensió del servei al treball agrícola.

CONTINGENT DE LA MANCOMUNITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de les comunicacions de diversos Ajuntaments de la província de Girona significant llur adhesió a la Mancomunitat amb motiu de la intentada campanya de descrèdit i resistència al pagament del contingent, iniciada per determinats elements d'aquella província.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Aprovar les següents Bases per a l'organització del Servei de Recaptació del Contingent de la Mancomunitat:

1.ª El Servei de Recaptació del Contingent de la Mancomunitat, dependrà directament del Departament d'Intervenció.

2.ª La recaptació es farà per mitjà dels Bancs o representants que designarà anualment el Consell. Els dits Bancs o representants estaran facultats per a rebre els ingressos que facin els Ajuntaments, als quals remetran rebuts provisionals que es substituiran per la carta de pagament definitiva, dintre els quinze dies de fet l'ingrés. A aquest fi, el Banc o representant trametrà diàriament al Departament d'Intervenció la nota dels ingressos realitzats.

3.ª Els al·ludits Bancs o representants vindran subjectes, en la seva funció recaptatòria, a les normes i obligacions que determina la vigent Instrucció de 26 d'abril de 1900.

4.ª Al Departament d'Intervenció de la Mancomunitat es constituirà una Oficina destinada a impulsar i facilitar el pagament del contingent en els dos períodes, voluntari i executiu.

5.ª Al front d'aquesta Oficina hi figurarà com a Cap, la persona que designi el Consell Permanent.

6.ª Aquest Cap de Recaptació percebrà l'1 $^1/_2$ per 100 de totes les quantitats que des del començament de la seva actuació es recaptin pel concepte de contingent corresponent a tots els pobles de Catalunya, excepció feta de la capital, o sia de l'Ajuntament de Barcelona, el qual quedarà totalment exclòs de l'actuació del dit funcionari.

7.ª L'al·ludit tant per 100 constituirà l'únic pagament que haurà de fer la Mancomunitat dels serveis del dit funcionari i dels que, amb consentiment del Consell, ell designi; i amb càrrec al susdit tant per 100, abonarà aquell tots els premis i comissions corresponents als Bancs, entitats i particulars que intervinguin en el pagament del contingent. Amb càrrec a aquest mateix tant per 100, haurà de satisfer l'expressat funcionari el sou corresponent a l'Agent delegat de la província de Tarragona que designi el Consell, i a l'Agent executiu de la mateixa província.

8.ª No podran disminuir-se les agències i entitats recaptadores del contingent que existeixen en l'actualitat.

9.ª La liquidació de l'import del tant per 100 que correspongui a l'esmentat Cap de Recaptació es farà per mensualitats vençudes.

10. Totes les entitats i funcionaris que intervinguin en aquest servei tindran relació directa i immediata amb el senyor Interventor de la Mancomunitat, les ordres del qual hauran d'acatar i complir.

11. El Consell podrà suspendre o separar del Servei el Cap de Recaptació que designi i l'altre personal de

la recaptació, sempre i quan estimi convenient, sense que hagi de donar raó de la seva resolució i sense dret a reclamació de cap mena.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

ARBITRI D'AUTOMÒBILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Sobreseir els expedients referents a propietaris d'automòbils denunciats, els expedients dels quals haguessin estat sobreseïts i pagant solament la quota ordinària per tenir satisfet el trimestre d'ampliació de l'exercici de 1918, o per no haver rebut la circular invitant-los al pagament de l'arbitri, rellevant-los de tota penalitat.

Ingressar en la Caixa de la Mancomunitat l'import de les penalitats imposades als propietaris d'automòbils que foren denunciats i pagaren doble quota sense haver fet cap mena de reclamació.

Retornar als propietaris dels automòbils que han estat denunciats, pagant doble quota i que ha de retornar-se'ls-hi el que han satisfet com a penalitat, per haver pagat el trimestre d'ampliació del Pressupost passat, o per no haver rebut la corresponent circular d'avís de pagament, les dobles quotes satisfetes, menys el 10 per 100 que correspon al denunciant.

Donar per sobreseïts els expedients referents a propietaris denunciats, que ho han estat per no trobar-se llurs propietaris o per haver resultat cotxes de lloguer o falsos.

—Assenyalar el dia 31 de juliol propvinent com a termini del cobrament voluntari de les patents de circulació de motocicles, side-cars, cycle-cars, voiturettes, automòbils, òmnibus, camions i carros per carreteres i camins de la Mancomunitat, pel corrent any econòmic. Les dites patents seran expedides en la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat, conservant-se les matrius en els corresponents talonaris.

2.ª Transcorreguda que sigui aquella data, s'aplicarà la penalitat determinada en la regla VI de l'anex núm. 1 del Pressupost d'enguany, o sigui la imposició del doble de la quota ordinària si el pagament es fa dins els vuit dies feiners següents a aquell en què s'hagi invitat per ofici a pagar-la, i triple quota si es deixen transcórrer els expressats vuit dies sense satisfer l'arbitri, als propietaris dels esmentats vehicles que circulin per les dites vies sense haver-se proveït prèviament de la corresponent patent.

3.ª El personal afecte a la Inspecció del dit arbitri, podrà aturar els vehicles que circulin per les dites vies, a l'únic objecte de comprovar si estan proveïts de patent, i, en son cas, pendre nota de la marca i del número del motor, demés del número de matrícula, i donar a la Mancomunitat l'avís corresponent, amb subjecció al model que se'ls remetrà.

4.ª Els acords precedents, junt amb les regles de la tarifa respectiva, seran publicats en els *Butlletins Oficials* de les províncies mancomunades i en dos diaris de cada una d'elles, i seran, demés, posats en coneixement, per mitjà de circular, de cada una de les persones que dels Registres generals apareguin que son propietaris de la dita classe de vehicles.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Vista la instància presentada per D. Ramon Sarquella, administrador de la societat anònima Transportes Eléctricos Interurbanos, domiciliada a Banyoles, sol·licitant celebrar un concert per al pagament de l'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres mancomunals, corresponent a l'any econòmic actual, i de conformitat amb el dictamen del Departament d'Hisenda, visat pel Conseller-ponent del Servei; desestimar la referida instància de D. Ramon Sarquella, administrador de la damunt dita societat anònima.

—Desestimar la instància de D. Pere Astals i Vilà, interessant que se l'autoritzi a transitar per la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera mentre s'està realitzant l'empedrament de la carretera de Madrid a França per La Junquera — liquidant sols per un trimestre l'arbitri que li correspon satisfer sobre circulació d'automòbils per carreteres provincials —, atès que el pagament de l'esmentat arbitri s'efectua mitjançant una patent, la quota de la qual és irreductible.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Anul·lar, en vista de la R. O. de 25 d'abril últim, establint que la part de penyores corresponent a l'administració ha d'ésser percebuda sempre en paper de pagament de l'Estat, el seu acord de data 13 del mateix mes d'abril, en virtut del qual s'autoritzava la Secció de Caixa per a ingressar la part de penyores que pertany a l'Administració i disposà que d'ara endavant siguin cobrades en paper de l'Estat.

(Sessió del dia 11 de maig de 1921.)

Acceptar el nomenament d'Auxiliar de l'Agència Executiva de la Mancomunitat, fet per l'Agent D. Enric Pla, per les províncies de Barcelona, Girona, Lleyda i Tarragona, a favor de D. Josep Arsalaguer i Pujals.

Publicar l'esmentat acord en els *Butlletins Oficials* de les províncies catalanes, per a coneixement de les autoritats judicials, corporacions municipals i senyors contribuents.

—Aprovar el resum de les liquidacions dels comptes corrents amb interessos corresponents al quart trimestre de l'any econòmic de 1920-21, presentat pel Banc de Terrassa.

Formalitzar l'ingrés a la Caixa de la Mancomunitat de la quantitat de 1,025'24 pessetes, import dels interessos devengats.

Datar el Caixer interí de la Mancomunitat de la quantitat de 718'88 pessetes, import de les comissions de gir i altres despeses, expedint el lliurament corresponent.

(Sessió del dia 12 de maig de 1921.)

Acordar, als efectes d'examen i proposta d'acord d'aprovació, que tots els comptes que no es refereixin a un servei adscrit nominativament a una Ponència determinada, s'entenguin pertanyents a la Ponència d'Hisenda.

—Per extensiva a totes les altres Seccions i Negociats de la Mancomunitat, l'autorització concedida al Negociat de Carreteres i camins, en sessió del dia 20 d'octubre de l'any passat, per reduir els anuncis de subhasta, inspirant-se en les circulars de la Direcció d'Obres públiques de dates 9 d'octubre de 1919 i 11 de febrer de 1920.

—Designar el Conseller Sr. Vallès i Pujals perquè supleixi el Conseller d'Hisenda D. F. Bartrina, en l'exercici d'aquella Ponència, sempre que les circumstàncies ho determinin.

(Sessió del dia 19 de maig de 1921.)

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 6

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	149
Assumptes generals	149
Personal	150
Vice-presidència	150
Visites i assistència a actes	150
CULTURA I INSTRUCCIÓ	150
Centres acadèmics	150
Institut d'Estudis Catalans	150
Secció Històrico-Arqueològica	151
Laboratori de Psicologia	152
Museus, Biblioteques i Arxius	152
Biblioteques Populars	152
Biblioteca Popular de Pineda	152
» » de Figueras	152
Biblioteca de Catalunya	152
» Popular de Canet de Mar	152
» » de Borges Blanques	153
» » d'Olot	153
» » de Sallent	153
» » de Valls	154
» » del Vendrell	154
» del Consell de Pedagogia	154
Serveis científico-administratius	154
Junta de Museus de Barcelona	154
Mapa Geogràfic de Catalunya	154
Servei de Meteorologia	154
Ensenyament	155
Ensenyament del català	155
Ensenyament normal:	
Estudis normals	155
Escola d'Estiu	155
Ensenyament primari:	
Edificis escolars	156
Edifici escolar de Palau Sabardera	156
Escola Montessori	156
Ensenyament professional:	
Escola Professional per a la dona	156
Ensenyament tècnico-industrial:	
Escola Elemental del Treball	156
Ensenyament artístic:	
Escola Superior dels Bells Oficis	158
Exposició de ferros artístics	158
Educació física	159
Premis, beques i subvencions	159
Exposicions, Concursos, etc.	159
Exposició General Escolar	159
Serveis de difusió i vulgarització:	
Extensió d'Ensenyament tècnic	160
Vària	160
Visites i assistència a actes	160

	Planes
AGRICULTURA	161
Escola Superior d'Agricultura	161
Serveis tècnics d'Agricultura	161
Serveis de Ramaderia	161
Les parades de sementals	161
Direcció tècnica d'Agricultura	162
Servei de Viticultura i Enologia	162
Serveis de Terra campa	162
Serveis d'Acció Social Agrària	163
Servei d'Arbres fruiters	163
Personal	163
Cursets	163
Cursets de divulgació	164
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	164
TELÈFONS	165
Treballs en curs i obres acabades	166
FERROCARRILS	166
Treballs en curs i obres acabades	166
CARRETERES, CAMINS I PONTS	166
Construccions	166
Reparació i conservació	168
Camins de bast	172
Material	172
Personal	172
Permisos	172
Vària	172
BENEFICÈNCIA I SANITAT	172
Beneficència	172
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència	172
Personal	173
Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	173
Lleyda	174
Girona	175
Patronat de Beneficència de Lleyda	176
Sanitat	176
POLÍTICA SOCIAL	177
Institut d'Orientació Professional	177
HISENDA	178
Pressupostos	178
Tresoreria	178
Arbitri d'automòbils	178
Contingent	178
Personal	179
Caixa de Crèdit Comunal	179

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | JUNY MCMXXI | NÚM. 6

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de la comunicació de la Presidència dient que havia rebut la visita del Diputat don Enric Ràfols, per a fer-li saber que havia complert la comanda que se li féu de representar la Mancomunitat en la Festa Aeronàutica celebrada a Toulouse, a la qual havia estat invitat el Consell.

—Pendre esment d'una comunicació del Consulat Imperial del Japó a Barcelona, regraciant a la Mancomunitat, en nom del Ministre plenipotenciari del Japó a Brussel·les i Cap de la Delegació Japonesa en la Conferència del Trànsit, les atencions tingudes amb els delegats del Japó a aquella Conferència celebrada ara de poc a Barcelona.

—Donar-se per enterat de la lletra del President de la representació provincial del Tir Nacional, regraciant el premi concedit per la Mancomunitat per als concursos d'aquesta Primavera.

—Enterar-se amb satisfacció de l'ofici del senyor Bisbe de Barcelona, comunicant l'acord del Capítol Catedral, en sentit de concedir a la Presidència de la Mancomunitat de Catalunya seient en el presbiteri de la Catedral, junt amb les Autoritats a les quals és concedida aquesta distinció.

—Assabentar-se amb satisfacció del donatiu fet a la Biblioteca de Catalunya pel Ministeri d'Afers estrangers, a França, reiterant-se en els mots de cortesia amb què la Presidència remercià l'esmentat donatiu.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

Accedir a la invitació de les Juntes organitzadores del IV Congrés de Metges de Llengua Catalana que ha de celebrar-se a Girona els dies 26, 27 i 28; i acceptar el patronatge del dit Congrés, que ha estat ofert a la Mancomunitat, i reiterar la designació del Conseller Dr. Riera per a representar-la en aquells actes.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Acceptar el lloc ofert a la Mancomunitat en el Comitè d'Honor de la carrera d'autocicles «Trofeu Armangué», organitzada pel Reial Moto Club de Catalunya.

—Pendre esment d'una petició de l'entitat Fomento y Turismo de Gran Canaria, demanant informacions i el concurs assessor de la Mancomunitat, amb motiu del projecte de celebrar a les Palmes una Fira Oficial de Mostres; acordant-se passar aquesta comunicació a consulta del Comitè Permanent de la Fira de Mostres de Barcelona.

—Donar-se per enterat de les manifestacions de la Presidència, dient que havent rebut amb endarreriment l'ofici del Reial Automòbil Club de Catalunya en el qual es demanava servei extraordinari de les estacions telefòniques de la Mancomunitat per als dies 11, 12, 13 i 14 del mes que som, amb motiu de la caravana d'automòbils al Migdia de França, organitzada per aquella entitat, no havia estat possible accedir per manca de temps a la petició.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

Havent arribat al Consell, mentre aquest estava celebrant sessió, la nova de l'atemptat de què acabava d'ésser víctima l'Alcalde de Barcelona, el President es dirigí personalment a l'Alcaldia per a protestar del fet en nom del Consell, i interessar-se per l'estat del ferit; retornant després de poca estona i fent sabedor el Consell de què les ferides del Sr. Martínez Domingo no tenien, afortunadament, la greugetat que en el primer moment es cregué, de la qual cosa se'n gaudí el Consell, fent que així constés en acte, junt amb la protesta abans indicada.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Donar-se per enterat amb satisfacció de l'estat de franca millora en què es troba el senyor Alcalde de Barcelona, el qual ha significat a la Presidència el seu agraïment per l'interès del Consell Permanent amb motiu de l'atemptat de què va ésser objecte el dia 17 del mes que som.

—Donarse per informat de les comunicacions dels Alcaldes de Prats i Samsor, Riu i Bellver, amb motiu de les inauguracions del servei públic de telèfon en les dues primeres localitats, i en la de Bor, en el districte de Bellver.

—Delegar el Conseller Sr. Bartrina per a assistir, en representació de la Mancomunitat, als actes que per al dia 26 del mes que som té organitzats la Quinta de Salud La Alianza, i a tots aquells altres actes a què doni lloc la visita del senyor Ministre de la Guerra, delegat del Govern per a assistir-hi.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

Donar-se per informat que el Sr. Riera representà la Mancomunitat, tal com li en havia estat feta comanda, en el IV Congrés de Metges de Llengua Catalana, havent-hi recollit entusiastes testimonis de catalanitat i de simpatia a la Mancomunitat, i significant el desig de bon nombre de congressistes que en els pròxims Congressos pugui la Mancomunitat donar una major subvenció, tenint en compte que després de traspassats els serveis de les Diputacions no han mantingut aquelles en els respectius pressupostos les subvencions amb què nominativament contribuïen a les despeses de les mentades sessions dels metges de llengua catalana.

—La Presidència donà compte que en virtut de l'autorització que li fou concedida per acord de la sessió del dia 18 de maig proppassat, havia dut a terme la tramitació necessària per al lloguer, amb destinació a serveis especials de la Mancomunitat, d'una de les cases del Capítol Catedral, del carrer del Bisbe, a partir del dia 1.r de juliol.

—Donar-se per enterat de la felicitació del Sindicat Agrícola de Lloret de Mar, i del testimoni d'agraïment de l'Alcaldia d'aquella població, amb motiu del curs de conferències que hi ha estat donat per la Secció d'Agricultura.

—Donar-se per informat del regraciament de l'Alcaldia de Villalba, amb motiu de la inauguració del servei telefònic en aquella localitat.

—Obsequiar els congressistes inscrits en la VII Setmana Municipal, amb motiu de la visita que faran a la Mancomunitat, el divendres dia 8 de juliol, facultant la Presidència perquè amb aquella avinentesa expliqui als reunits els treballs del Consell per a assolir dels Poders públics la supressió del contingent provincial; recollint així les aspiracions dels Municipis de Catalunya, i per l'ordenament de les despeses que motivi l'organització de la festa.

—Donar-se per enterat que el Conseller Sr. Sol, en nom del Consell, havia visitat l'Enginyer-cap del Servei de Carreteres, camins i ponts Sr. Turell, per informar-se del seu estat de salut i del dels seus companys, Enginyers també de la Mancomunitat, accidentats amb motiu d'haver assistit a la carrera «Trofeu Armangué», a Tarragona.

(Sessió del dia 30 de juny de 1921.)

PERSONAL

Acabant la llicència d'un any que, per acord de 17 de juny de 1920, es va concedir a l'ordenança-xofer interí Esteve Tomàs i Martorell, i renunciant aquest a reintegrar-se en l'exercici del dit càrrec, nomenar perquè el serveixi, amb caràcter interí, a Joan Rovira i Oller, que venia ja servint-lo com a substitut durant l'esmentada llicència, amb el sou de 3,000 pessetes anuals, que continuarà percebent a càrrec de la partida núm. 28 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

De conformitat amb el que es prescriu en la base tercera de la convocatòria per a la provisió de les places d'Oficial encarregat del Servei d'Actes, Oficial encarregat del Servei de Premsa, i Oficial destinat a la Secció segona del Departament d'Administració, de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya; i en vista dels expedients dels aspirants, declarar admissibles tots els que s'han presentat, o siguin: D. Felip N. Pujades i Garrets; D. Lluís Segú i Monsó, D. Joan Salvatella i Parellada, D. Jaume Prats i Burgay, D. Artemi Casanovas i Plé, i D. Ramon Sanuy i Agustí, aspirants a les tres places indistintament; D. Josep M. López-Picó, que aspira únicament a la d'Oficial encarregat del Servei d'Actes; D. Antoni Rovira i Virgili, que sol·licita tan sols la d'Oficial encarregat del Servei de Premsa; i D. Baldomer Tona i Xiberta, que pretén només la d'Oficial destinat a la Secció segona del Departament d'Administració.

—Designar el Tribunal per a les oposicions a les places anteriorment esmentades, en la forma següent: El senyor President del Consell, amb facultat de delegar en un Conseller, actuarà de President del Tribunal; el Director de l'Escola de Funcionaris d'Administració local, i el Cap-director del Departament d'Administració de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

VICE-PRESIDÈNCIA

El President del Consell Sr. Puig i Cadafalch, després de manifestar que, presentant-se a la reelecció i volent, després de verificades les eleccions, poder descansar alguns dies, creia necessari al dit objecte deixar la Presidència, donant-ne possessió al Vice-president tercer D. Jaume Bofill i Matas, present a la sessió.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

Notícies i documents

El Diputat Sr. Ràfols va assistir a la processó dels PP. de Sant Vicens de Paül.

—El senyor President va assistir a l'arribada de l'ex-Nunci de SS. el Cardenal Ragonessi.

—El dia 25, assistí el Sr. Barrina, acompanyat del Secretari del Consell Permanent, Sr. Sans i Buigas, a l'arribada del Ministre de la Guerra.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment, — als efectes de justificació, i en compliment d'anteriors acords del Consell, — de la Memòria de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, referent als treballs realitzats durant l'any 1920-21, disposant que passés a la Ponència d'Hisenda.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

Pendre esment de la Memòria que li ha estat tramesa, referent als treballs portats a cap per la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans durant el passat any econòmic de 1920-21, acordant assa-

bentar-ne la Secció d'Intervenció, a fi de què procedeixi als efectes oportuns.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Trametre a la Secció Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans un ofici de l'Ajuntament de Sant Mateu de Bages, sol·licitant la reconstrucció de la «Creu escapçada», situada en la carena de Castelltallat, i manifestant que ha estat destruïda per alguns obrers de la Mancomunitat, a fi que, després d'haver aportat totes les dades que puguin interessar des del punt d'obir artístic i arqueològic del monument enderrocat, acordi el Consell el que cregui més convenient.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

MEMÒRIA DE 1920-1921

La Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans ha continuat les tasques en anys anteriors començades. La vida de relació exterior de la Secció es normalitza lentament, a mesura que reprenen els seus treballs les corporacions estrangeres que la guerra i les seves conseqüències havien aturat o limitat. S'ha pogut organitzar el canvi de publicacions amb l'abadia de Montecassino, un dels centres de cultura més interessants de la Itàlia meridional, que l'Oliva enllaça amb la història catalana; la *Prähistorische Gesellschaft*, de Viena, ha establert així mateix el canvi, que ha pogut a més renovar-se amb gran part de societats que havien sospès les seves publicacions obligades per les circumstàncies. El canvi s'havia fins ara limitat als llibres que la Secció editava; l'extensió i intensitat de les excavacions prehistòriques empreses i els brillants resultats que n'han estat conseqüència, han permès ampliar-lo als objectes i material duplicat i moltes vegades repetit; aquest intercanvi s'ha organitzat enguany, com assaig, amb el Museu de Saint-Germain-en-Laye, mercès a la col·laboració de M. Salomon Reinach, i amb els de Pamplona i Sant Sebastià, tan rics en material prehistòric.

La Secció ha continuat els treballs d'impressió dels llibres en curs amb tota l'activitat que han permès les seves condicions econòmiques. El volum de l'*Anuari* està a punt de sortir. El volum II dels *Documents per a l'estudi de la cultura medieval catalana*, que publica el Dr. D. Antoni Rubió i Lluch, està gairebé llest. Quant a la *Bíblia Catalana*, segons els antics manuscrits de París i Londres, la Secció ha pogut obtenir les fotocòpies dels manuscrits de París integrament, i D. Ramon d'Alòs ha començat els treballs necessaris per a publicar aquest llibre fonamental dintre de la nostra cultura.

La Secció havia començat els treballs de publicació de les *Cròniques Catalanes*, del gran corpus narratiu històric català del qual ja dos volums estaven en preparació; les *Gesta Comitum* en edició confiada als senyors Barrau-Dihigo i Massó Torrents, i el *Dietari del Capellà d'Alfons V*, a cura de D. Josep Sanchis Sivera, canonge de la Seu valenciana. La generositat particular ha vingut en ajut de la Secció, i aquest projecte que necessàriament hauria hagut de realitzar-se lentament, se guint les nostres possibilitats, serà un fet ben aviat. D. Rafael Patxot i D. Salvador Vilallonga, com executors testamentaris de D.a Concepció Rabell i Civil, vídua de Romaguera, han inclòs dintre la fundació que porta aquest nom la publicació de les *Cròniques Catalanes*, sota la direcció científica de la Secció.

La Secció n'ha acordat la publicació, que començarà tot seguit, de l'*Arqueologia litúrgica de la província tarragonina*, de Mn. Josep Gudiol.

Dintre del temps que ressenyem, s'ha tramès a les Societats que tenen canvi establert amb la Secció el volum tercer de l'*Arquitectura Romànica a Catalunya*. Aquesta, com les altres publicacions de la Secció, ha obtingut una inmillorable acollida : MM. Dieulafoy, Brutails, etc., n'han publicat amples recensions en el *Journal des Savants*, *Le Moyen Age*, i altres revistes diverses. L'autor ha estat distingit per l'Acadèmia d'Inscripcions de França amb el premi Raoul Dusseigneur.

S'ha preocupat la Secció de l'estudi dels monuments religiosos de la vella Terrassa, ha subvencionat el recull de la cançó popular mallorquina, ha tramès a París a Mn. Pere Pujol per a estudis a l'Escola de Cartes, ha acceptat els treballs d'organitzar a Catalunya la col·laboració de la nostra terra al Congrés d'Art que ha de reunir-se a París per la Tardor. Mercès a una subvenció de la Secció, el Prof. Schulten, d'Erlangen, ha realitzat per les nostres costes un viatge de comprovació de les *Orae Maritima* d'Avienus. El Prof. Neuss, de la Universitat de Bonh, ha pogut disposar per als seus treballs sobre antiga miniatura catalana de tot el material de la Secció.

Han prosseguit els treballs d'exploració prehistòrica, sota la direcció del Dr. Bosch i Gimpera. Cal fer notar la col·laboració que ha trobat arreu la Secció per a dur a terme aquests estudis : els propietaris i Ajuntaments han donat tota mena de facilitats; les notícies de descobertes casuals es reben a la Secció, trameses pels erudits locals, sovint junt amb el material trobat. Cal citar, entre aquests, el benemèrit metge de la vila de Tossa, que ha descobert una vil·la romana d'època tardana, però del més alt interès per la seva disposició i pels mosaics que la decoren, obra rústega del país d'un tipus molt curiós; el Sr. Santamaria comunica la troballa d'una habitació romana a Manresa; el Sr. Marquès, Diputat provincial, la d'uns sepulcres a Seva; el P. Noguera la d'un mosaic, prop de Tàrrega. Podem assegurar que cap troballa important es fa avui a Catalunya, en aquest ordre, sense que l'Institut en tingui coneixement.

En els treballs d'excavació d'un forn ibèric de ceràmica, a Fonscaldes, s'ha trobat una gran quantitat de vasos ibèrics; el forn ha pogut ésser ben estudiat i restaurat, deixant-lo després, amb la col·laboració del Servei de Conservació de Monuments, assegurat contra tota possible destrucció. Ha prosseguit l'excavació de Puig Castellar. S'ha treballat en posar en clar el recinte d'Olèrdola; un plànol minuciós ha estat fet pel General Lammerer, del Servei topogràfic de Munich. Els resultats obtinguts en campanyes anteriors a Mallorca i Calaceit han augmentat amb la de l'any passat. Han estat explorats els dòlmens de la comarca d'Espolla i altres de l'Empordà i Urgell. La Secció ha pogut encara col·laborar a les excavacions d'Empúries amb una maqueta de la ciutat i amb un pla topogràfic detalladíssim, obra de l'abans esmentat General Lammerer.

Consignada per la Mancomunitat de Catalunya una quantitat per a la publicació de documents i inscripcions, tot seguit la Secció Històrico-Arqueològica s'ha ocupat de l'organització d'aquests treballs, confiant-ne la direcció al seu Secretari. S'ha establert el pla de publicació de la primera sèrie del nostre corpus documental : Preceptes carolingis, Butllari, Corpus de documents originals, Cartorals, fins a la fi de la dominació franca a Catalunya.

Els treballs estan ja molt avançats.

Normalment havia destinat la Secció, ja fa alguns anys, la consignació fixada per a Conservació, Catalogació d'Arxius i Biblioteques, a un Concurs anual per a premiar la catalogació d'un arxiu local. Els resultats últimament obtinguts han fet que enguany la Secció destinés la consignació esmentada a l'estudi directe dels arxius i a l'adquisició de documents. En la Memòria anterior es donava compte de la compra de l'Arxiu de l'Hospital de Santa Creu de Barcelona; una part del preu de compra fou satisfeta l'any passat i la resta ha estat pagada aquest any.

A l'Arxiu de la Seu de Lleyda molts manuscrits es trobaven en un estat de conservació deplorable i han estat ara restaurats. Cal encara esmentar els treballs fets a Mallorca, en la Biblioteca provincial, tan rica en manuscrits i impressions lul·lianes, i en diverses biblioteques particulars. Ha estat possible fer a les Balears algunes importants adquisicions, les quals augmentaran el fons del nostre Arxiu i de la Biblioteca de Catalunya.

La consignació de Conservació de Museus ha estat destinada al Concurs que aquest any havia estat novament convocat, seguint les condicions acostumades. El premi s'ha concedit al Museu diocesà de Solsona; el premi de la Secció en permetrà una instal·lació adequada. L'accèssit ha estat concedit al Museu Municipal de Manresa.

El Servei de Conservació i Catalogació de Monuments ha realitzat els següents treballs:

Pintures murals de Barberà : Subvenció per als treballs de descobriment i neteja.

Forn ibèric de Fonscaldes : Construcció d'un cobert protector.

Monestir de Pedralbes : Practicar les obres necessàries per a la reconstrucció de la coberta del mirador de Sant Rafael del referit monestir.

Castell de la Geltrú : Acabament dels treballs de restauració.

Esglésies de Terrassa : Consolidació del mosaic de la primitiva basílica.

Santuari del Corredor : Diversos treballs per a la conservació del mateix.

El Servei ha fet encara diferents projectes de conservació i altres gestions per a conseguir la del Castell de Bellcaire, Convent de Sant Agustí de Torroella, cripta de l'Església de Santa Maria de Cervera, Castell del Camarer de Reus, Església de Covet, Torres de Canet de Mar, altar de Sant Miquel de Santa Maria del Mar de Barcelona, Creu de Moyà, etc.

LABORATORI DE PSICOLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'un ofici de la Secretaria general de l'Institut d'Estudis Catalans, comunicant que en sessió celebrada per aquell Institut el 14 d'abril, fou llegida i acceptada la dimissió presentada conjuntament per la Dra. Maria Montessori, Dr. Antoni Batlle, doctor J. Alsina i Melis i D. Lluís Folch, dels respectius càrrecs de Directora i Assistents del Seminari Laboratori de Pedagogia d'aquesta ciutat, havent-se acordat que aquelles dimissions no passarien a ésser efectives fins el dia 1.r d'octubre d'enguany.

I passar la comunicació al Consell de Pedagogia, perquè, en la deguda avinentesa, proposi l'acord que estimi pertinent, respecte el funcionament del Laboratori de Pedagogia.

(Sessió del dia 9 de juny de 1921.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Que, als efectes de la intervenció general de la Mancomunitat, la quantitat per despeses de material d'oficines, impresos i conservació de mobiliari de les Biblioteques Populars que en l'enunciat del Pressupost consta equivocadament com de 400 pessetes, ha d'ésser entesa de 500 pessetes, que és la que han percebut sempre les Biblioteques, i la que serveix de base per al càlcul de la corresponent partida del Pressupost.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, i de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent del Servei, aprovar la certificació i relació valorada del primer termini de construcció de l'edifici destinat a Biblioteca Popular en la vila de Pineda, a favor del contractista D. Josep Codina i Martorell, de pessetes 12,926'75, que li seran lliurades amb càrrec a la partida 95 del Pressupost de 1920-21 (Resultes).

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent del Servei, aprovar la certificació i relació valorada del primer termini de construcció de l'edifici destinat a Biblioteca Popular en la ciutat de Figueres, a favor del contractista D. Antoni Coderch i Capellà, de pessetes 15,027'95, que li seran lliurades amb càrrec a la partida 92 del Pressupost de 1920-21 (Resultes).

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

Notícies i documents

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llista de donadors de llibres, corresponents al mes de juny de 1921 : P. Estela, J. Ruiz Porta, P. Bosch Gimpera, Excm. Sr. President de la Mancomunitat, Dr. J. Ayneto, P. Fazenda, F. Maspons Anglasell, Baró de Romañà, M. Folguera i Duran, Mn. J. Gudiol i Cunill, R. M. Avramovitch, M. Salvat, Ateneu Empordanès, Société des Nations, i Ministeri d'Estat.

— El moviment de la Biblioteca ha estat el següent:

Obres servides a la Sala de Lectura, 1,517.

Llegidors, 2,748.

Obres servides en préstec, 398.

Obres registrades, 582.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Durant el mes de juny han concorregut a la Biblioteca 390 lectors, 253 infants, 85 homes i 52 dones.

El nombre de lectors inscrits al préstec és de 66.

L'han utilitzat vint-i-nou persones.

S'han llegit els llibres següents : A la Sala de Lec-

tura : 553 Llibres d'infants, 48 de Belles Arts, 40 de Literatura, 37 de Filologia, 26 de Geografia i d'Història, 21 Obres generals, 6 de Ciències aplicades, 3 de Ciències teòriques, 2 de Religió i 1 de Filosofia. Total, 727 llibres.

A domicili : 36 de Literatura, 2 d'Obres generals, 2 de Filosofia, 2 de Religió, 2 de Ciències socials i Dret, 2 de Ciències aplicades, 2 de Geografia i d'Història i 1 de Ciències teòriques. Total, 49 llibres.

S'ha servit set llibres de la Biblioteca de Catalunya i tres llibres de la Biblioteca del Consell de Pedagogia.

La Central de Biblioteques ha tramès una nova remesa de llibres.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ens ha fet donatiu de l'obra de Mn. Llorenç Riber *Vida abreujada del benaventurat Ramon Lull.*

L'Associació Artística de Barcelona, en companyia de la Junta i gran nombre de socis de l'Ateneu Obrer d'aquesta vila, visitaren la Biblioteca el diumenge, dia 5.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Durant el mes de juny han concorregut a la Sala de Lectura 292 lectors : 18 homes; 2 dones; 272 infants.

Han consultat 382 obres : 7 de Generals; 2 de Religió; 1 de Filologia; 1 de Ciències pures; 3 de Ciències aplicades; 5 de Belles Arts; 6 de Literatura, i 357 Llibres d'infants.

S'ha rebut de la Central de Biblioteques Populars un lot de llibres. Aquesta nova remesa conté la *Historia general de España*, d'En Lafuente, que consta de vint-i-cinc volums, i el volum 43 de l'*Enciclopedia Espasa.*

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes de juny han assistit a la Biblioteca 505 lectors, entre ells 355 homes, 10 dones i 140 infants, els quals han consultat 1,275 llibres, distribuïts en les següents matèries : Llibres d'infants, 277; Obres generals, 603; Filosofia, 9; Religió, 8; Ciències socials i Dret, 22; Filologia, 7; Ciències pures, 54; Ciències aplicades, 38; Belles Arts, 84; Literatura, 77; Història i Geografia, 96.

Han estat demanades 69 obres del Servei de préstec d'aquesta Biblioteca i 2 del de la Biblioteca de Catalunya.

Des del dia 20 regeix l'hora d'estiu, per la que la Biblioteca sols resta oberta els dies feiners de les cinc de la tarda a dos quarts de nou del vespre.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

El dia 26 dels corrents, a la Sala d'Actes d'aquesta Biblioteca, D. Rafael Campalans donà la seva anunciada conferència sobre «El problema de l'aprenentatge i d'educació professional a Catalunya».

Davant d'una nombrosa i distingida concurrència començà fent la presentació del conferenciant l'il·lustrat Director de l'Escola graduada de nens d'aquesta vila i membre del Patronat de la Biblioteca, D. Joan Vilà, dedicant frases d'elogi al conferenciant i de felicitació al Patronat per l'encert que ha tingut en sol·licitar la paraula del dissertant.

Agraeix el Sr. Campalans les frases del Sr. Vilà, i en mig d'una atenció general, entra a exposar el tema. Exposà primerament el diferent aspecte que presenta avui dia respecte d'abans, el problema de l'aprenentatge. Digué que la introducció primer, i el perfeccionament després, de l'utillatge mecànic, lliguen i esclavitzen l'home a la màquina, desapareixent per aquest motiu, a poc a poc, l'ideal antic de l'aprenent d'esdevenir amo amb el temps. Com exemple d'aquesta invariable mecanicitat en el treball, cita el cas de la construcció de rellotges, en la construcció dels quals hi intervenen tants d'operaris encarregats cadascú d'un determinat treball que no varia ni en el transcurs del temps, donant-se el cas que de pares a fills s'ha tramès l'obligació de fer sempre un determinat engranatge de la minúscula maquinària.

A fi d'adquirir la cultura i perfeccionament necessaris que permetin a l'obrer deslliurar-se a son temps d'aquesta mecanicitat del seu treball, s'han creat les Escoles professionals. S'estengué el conferenciant amb molt justes i atinades observacions respecte al funcionament, perfeccionament i protecció que deurien tenir aquestes Escoles, que, com en totes les coses de cultura i ensenyament, han de lluitar amb la manca de recursos materials. I com en coses pràctiques i ben organitzades hem de girar sempre els ulls envers els nord-americans, cita algunes de les Escoles professionals de New-York, les quals, diu, no solament estan ben retribuïdes per l'Estat, que té un pressupost per a cultura molt més crescut que el del nostre país, sinó que a més disposen d'importants donatius particulars. Amb aquest exemple es condolgué el Sr. Campalans de què no poguem nosaltres dir el mateix; al contrari, hem de constatar la negligència dels qui haurien de vetllar per aquestes coses i també la indiferència amb què s'ho miren els qui podrien coadjuvar a l'obra de cultura; però els governants no se'n preocupen, i els nostres nous rics prefereixen fer fastuosa ostentació de llurs riqueses que no pas esmerçar-les en quelcom de més utilitat.

Com a compensació d'aquesta negligència per part d'uns i altres, cità després l'obra realitzada per la Mancomunitat, estenent-se en exposar el què ha arribat a fer aquesta entitat no obstant no disposar del cabal econòmic necessari per a portar a terme aquestes empreses, i posant de relleu els ideals d'amor i pura abnegació de la Mancomunitat que sap sobresortir poderosa i activa dels obstacles que es presenten en el camí de la seva actuació.

Per últim, exposà en detalls generals la creació, primeres passes i funcionament actual de l'Escola Elemental del Treball, de Barcelona. Cità, dels diferents oficis que allí rep ensenyament l'obrer, les condicions i garanties de què poden disfrutar els alumnes; els ensenyaments, professorat i materials emprats, l'activitat creixent cada dia de l'Escola; en fi, digué que no para mai, puix que quan terminen les classes de dia comencen les de la nit, quan fineix el curs normal, s'inicien cursos complementaris, l'Escola d'Estiu, els cursets d'Humanitats, excursions, etc. Les seves últimes paraules despertaren l'interès dels que l'escoltaren al palesar l'absoluta necessitat per a viure com cal la intensa vida, d'avui, de cultivar i enriquir l'esperit amb tota mena de coneixements, no solament els indicats per a assolir la perfecció en l'especialitat a què cadascú es dediqui, sinó també interessar-se per totes aquelles coses que si bé de moment sembla queden molt apartades del camí que hom es proposa seguir, no deixen d'aportar un dia o altre la llavor que ha de germinar i contribuir amb el temps a l'obra general de cultura.

— Durant el mes de juny han concorregut a la Sala de Lectura 330 lectors; d'aquests han estat 209 homes, 49 dones i 72 infants.

Ultra els diaris i revistes, s'han utilitzat els següents llibres, per ordre de preferència : Llibres d'infants, 90; Literatura, 84; Ciències aplicades, 53; Història i Geografia, 31; Obres generals, 26; Belles Arts, 21; Ciències socials, 17; Ciències pures, 15; Religió, 10; Filosofia, 5; i Filologia, 5.

Aquest mes la Biblioteca s'ha vist molt visitada, especialment pels sometenistes i acompanyants que assistiren a l'acte de la benedicció de llur bandera, celebrat el diumenge dia 19 en el Passeig de la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de maig han concorregut a la Biblioteca 701 lectors (252 homes, 94 dones, 355 infants), els quals han consultat 875 obres, repartides en la forma següent : Obres generals, 93; Filosofia, 15; Religió, 14; Ciències socials i Dret, 36; Filologia, 17; Ciències pures, 20; Ciències aplicades, 16; Belles Arts, 27; Literatura, 118; Història i Geografia, 60; Llibres per a infants, 459.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Durant aquest darrer mes de juny han concorregut a aquesta Biblioteca 994 lectors, entre ells 268 homes, 224 dones i 502 infants. S'han consultat 1,825 llibres de les matèries següents : Obres per infants, 1,035; Obres generals, 247; Filosofia, 3; Religió, 7; Ciències socials, 26; Filologia, 13; Ciències pures, 25; Ciències aplicades, 25; Belles Arts, 63; Literatura, 322; i Història i Geografia, 59.

Com es pot veure, n'obstant i la molta calor que fa, a la Sala de Lectura la gent no ha pas minvat gaire.

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha regalat el llibre *Vida abreujada del benaventurat Ramon Lull*, el text del qual és en extrem interessant.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de juny, ha estat con segueix:

Llibres consultats a la Biblioteca : Obres generals i Llibres d'infants, 20; Filosofia, 5; Religió, 3; Pedagogia-Ciències socials, 66; Filologia, 13; Ciències pures, 46; Ciències aplicades, 30; Belles Arts, 18; Literatura, 15; Història i Geografia, 33. Total, 249.

Hi han estat remesos pel Servei de prèstec : Obres generals i Llibres d'infants, 37; Filosofia, 28; Religió, 5; Pedagogia-Ciències socials, 82; Filologia, 7; Ciències pures, 75; Ciències aplicades, 46; Belles Arts, 31; Literatura, 113; Història i Geografia, 20. Total, 444.

Els lectors inscrits han estat 10, i els assistents a la Biblioteca, 471.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Extracte dels acords de la reunió celebrada el dia 10 de juny de 1921. — Fou presidida accidentalment per l'Il·ltre. Sr. D. Josep Barbey, amb assistència dels Il·ltres. Srs. D. Carles Pirozzini, D. Josep M.ª Bassols, D. Jaume Bofill i Matas, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, D. Joaquim Folch i Torres.

De conformitat amb el dictamen presentat per la Comissió d'Art Contemporani, formar el «Museu de Belles Arts», instal·lant-lo en el Palau de Belles Arts, comprenent obres de Pintura, Escultura, Dibuix, etc., produïdes des del començ del segle XIX, incluint-hi les d'En Flaugier; que el trasllat es faci sots la inspecció del senyor Conservador del Palau de Belles Arts; encarregar el transport de les obres a la casa Bonnevie, i distribuir-les cronològicament en les Sales, on els senyors Vocals de la Comissió d'Art Contemporani disposaran la respectiva col·locació; autoritzar al senyor Director-Secretari per a destinar dos fusters, dos dauradors i un restaurador als treballs de neteja, restauració i modificació de marcs, etc., que ocasioni la instal·lació, i publicar el Catàleg il·lustrat del Museu de Belles Arts, encarregant-ne l'execució al Conservador del mateix, d'acord amb el Director-Secretari de la Junta.

Acceptar amb agraïment el donatiu d'un estudi a l'oli i un dibuix, obres originals de N'Aleix Clapés, remeses per la família de dit pintor.

Oferir preu a D. Carles i D. Sebastià Junyer, per mitja figura de dona, dos paisatges de l'any 1861 i un altre paisatge que representa una tempesta, obres d'En Martí i Alsina, escollides d'entre altres presentades per dits senyors.

Adquirir de D. Francisco Quer un cartró a l'oli, estudi atribuït a Simó Gómez, representant una figura de dona, d'espatlles, mig nua.

Adquirir de D. Leopold Gil els dibuixos «Neixement de la Verge» i «Mort de la Verge», i la pintura a l'oli «Retrat de la Teresita», obres originals d'En Benet Mercader, que formaven part de la Sala especial d'aquest autor en la passada Exposició d'Art.

Tractar la construcció d'un absis de mostra per a la instal·lació de les pintures murals romàniques en el Museu, i formació de pressupost per a fer els vuit dels dits absis que de moment són necessaris.

Adopció de mesures que evitin possiblement les faltes d'assistència del personal de la Brigada dels Museus, excusades per malaltia.

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a D. Josep de Ribera, Enginyer cartògraf encarregat de la Direcció dels treballs del Mapa geogràfic de Catalunya, una pròrroga de sis mesos sense sou, que finirà el dia 22 d'agost de l'any actual, a la llicència també de sis mesos en les mateixes condicions que li fou concedida en la reunió celebrada pel Consell Permanent el dia 7 d'agost de l'any passat.

Queda també prorrogada en les mateixes condicions i per igual termini, que finirà el dia 22 de l'any actual, la comanda de substituir el senyor de Ribera en el seu càrrec, que fou feta per l'esmentat acord del 7 d'agost de l'any passat, a D. M. Ferrer de Franganillo.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

SERVEI DE METEOROLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que les obres d'instal·lació del Servei Meteorològic de la Mancomunitat en l'Edifici del Rellotge de la Universitat Industrial, hauran de satisfer-se pel Patronat de la Universitat Industrial amb càrrec als seus cabals, disposant el pagament de l'import del moblatge d'adquisició inajornable, fins a la quantitat de 2,700 pessetes, amb càrrec a la partida 142 del Pressupost d'enguany.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT DEL CATALÀ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

La creació d'una Comissió inspectora de l'ensenyament del català, que es regirà per les següents Bases:

I. Per a contribuir amb més eficàcia a l'ensenyament del català es crea una Comissió inspectora que tindrà per missió el vetllar l'ensenyament del català en les Escoles, i cursos sostinguts o subvencionats per la Mancomunitat, i els de totes aquelles entitats o organismes que prèvia sol·licitud siguin admesos pel Consell de Pedagogia; i practicar totes les gestions i estudis que cregui necessaris per a assegurar el bon ensenyament de la nostra llengua en els llocs esmentats i en tota mena de Institucions docents.

II. La Comissió inspectora de l'ensenyament del català serà integrada per un Conseller del Consell de Pedagogia, un representant de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, un membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, un representant de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, un de Nostra Parla, i serà presidida pel President del Consell de Pedagogia. El número d'aquests membres podrà ésser augmentat, però sempre els nomenaments els farà el Consell Permanent, a proposta del Consell de Pedagogia. La renovació de persones que ostentin representació haurà d'ésser aprovada pel Consell Permanent, a proposta del Consell de Pedagogia.

III. La Comissió podrà repartir entre els seus membres els càrrecs d'ordre intern que consideri necessaris el seu funcionament.

IV. La Comissió exercirà la seva gestió guiadora i d'estudi per mitjà de Ponències, que nomenarà i reglamentarà a l'efecte. Els ponents podran ésser persones alienes a la Comissió.

V. Tot acord que prengui aquesta Comissió, que impliqui despeses amb càrrec al Pressupost de la Mancomunitat, serà previ assenyalament de la partida i informe de la Ponència d'Hisenda.

VI. *Transitori.* — Les propostes de les persones que han d'integrar la Comissió, seran comunicades al Consell Permanent dins el terme d'un mes, i la constitució de la Comissió haurà d'ésser efectuada vint dies després de l'aprovació de les propostes pel Consell Permanent.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

ENSENYAMENT NORMAL

ESTUDIS NORMALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Satisfer l'impost d'utilitats dels havers dels actuals Professors d'Estudis Normals, amb càrrec a la partida 358 del Pressupost d'enguany, sense perjudici de què en fer-se els nous nomenaments es determini si aquell impost haurà de córrer a càrrec dels Professors o de la consignació global d'aquell ensenyament.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Notícies i documents

ESCOLA D'ESTIU

S'aproven les propostes de concessió de beques de l'Associació del Magisteri de la província de Tarragona a favor de D. Ricard Ballester, Mestre de Montroig, i Maria de la R. Gómez, Mestressa de Reus; i de l'Associació Provincial de Mestres de Girona a favor de donya Dolors Batlle Suñé, de Banyoles, i de D. Joan Capellà Plaja, de Sant Sadurní.

— S'encarreguen les classes de l'Escola d'Estiu als senyors següents: Elements de Mineralogia, D. Josep R. Bataller, prev.; Botànica general, D. Salvador Maluquer; Pràctiques de Zoologia, D. Salvador Maluquer; Pràctiques de Química elemental, Srta. Concepció Farran; Història de Catalunya, D. Josep M.ª de Casacuberta; Pràctiques de Psicologia escolar, D. Emili Mira; Geografia física i Geologia, D. Jaume Marcet; Sistemàtica vegetal, D. Timoteu Botey; Microscòpia zoològica, P. Joaquim M.ª de Barnola, S. J.; Ampliació de pràctiques de Química, D. Manuel M.ª Balaguer; amb la gratificació de 300 pessetes cada un.

Realitzacions (Treballs manuals de l'Escola Superior dels Bells Oficis), D. Rafael Solanich i D. Joan Mirambell; amb la gratificació de 200 pessetes cada un.

— S'aprova el següent pressupost de l'Escola d'Estiu:

Cursos generals: Professor de Mineralogia, 300 pessetes; Professor de Botànica, 300; Professor de Zoologia, 300; Professor de Química, 300; Professor de Història de Catalunya, 300; Professor de Psicologia, 300; Professor de Geografia, 300.

Cursos especialitzats: Professor de Botànica, 300 pessetes; Professor de Zoologia, 300; Professor de Química, 300; dos Professors de Treballs d'obrador, a 200 pessetes cada un.

Subvenció a un curs de fotografia, 150 pessetes.

Excursions, visites i festes, 1,400 pessetes.

Assemblea final de l'Escola d'Estiu (quatre conferenciants), 700 pessetes.

Subvenció a vuit mestres, a 150 pessetes, 1,200 pessetes.

Gratificacions al personal subaltern, 400 pessetes.

Material de classes, 500 pessetes.

Propaganda, 600 pessetes.

Sumant tot plegat un total de 8,350 pessetes.

— S'aproven també el reglament de l'Escola d'Estiu com segueix:

Admissió i preus de matrícula. — S'admeten a l'Escola d'Estiu els Mestres, Mestresses, Professors particulars i estudiants. El preu de la matrícula és de 5 pessetes. L'admissió d'altres alumnes es fa en condicions especials i prèvia una matrícula de 25 pessetes. Aquestes inscripcions donen dret d'assistència a tots els actes de l'Escola d'Estiu i Setmana final dintre les condicions que cada un d'ells comporti.

Ingrés. — L'ingrés és lliure en els ensenyaments de primer grau. Per l'ingrés als de segon precisa el certificat de l'ensenyament que correspongui del primer grau o l'acceptació del Professor, previ examen o interrogatori. Cada alumne, atesa l'anterior condició, podrà triar del programa totes les matèries que sien compatibles.

Setmana final. — S'admeten inscripcions especials per a la Setmana final al preu de 2 pessetes, amb dret a assistir a tots els actes inherents a la mateixa, prèvies les condicions de cada un d'ells.

Material de classes. — El material d'ús general i col·lectiu és absolutament gratuït. El que tingui caràcter d'utensili o objecte particular haurà d'ésser adquirit per l'alumne. Així mateix s'entén que l'alumne, en inscriure's, es compromet a satisfer l'import dels

objectes o aparells que faci malbé intencionadament o per barroeria.

Durada de les classes. — L'Escola d'Estiu funcionarà durant les vacances dels Mestres. Els Cursets constaran generalment de vint a vint-i-cinc lliçons.

Puntuacions i beques. — En les classes els alumnes faran per torn el resum diari de la lliçó, el qual serà puntuat pels Professors a comptar de 1 fins a 10. Aquestes puntuacions donaran lloc a un ordre de qualificació, en el qual es consideraran desaprovats els alumnes que no obtinguin la meitat de la puntuació màxima possible. A fi d'obtenir que els alumnes facin el mateix número de proves, els Professors poden confiar el mateix resum a més d'un alumne. Les proves han d'ésser com a mínim quatre per cada inscrit.

Es concediran dues beques per Concurs entre els alumnes de l'Escola d'Estiu, una per cada grau, per a les classes de l'any següent. La concessió es farà a favor dels alumnes que hagin tingut millor puntuació. Podran ésser preferits, però, els alumnes que en un major número de classes hagin obtingut puntuacions altes. Les preguntes seran fetes pels Professors de l'Escola d'Estiu durant el mes de juny. Les sol·licituds hauran de fer-se per escrit abans d'aquesta data.

Certificacions. — Per l'ingrés a les classes de segon grau i als efectes dels Concursos que obra la Mancomunitat de Catalunya per a la provisió de places, es lliuraran certificats a tots els alumnes que hagin resultat aprovats i no tinguin un número de faltes d'assistència superior a un quart de les classes realitzades.

ENSENYAMENT PRIMARI

EDIFICIS ESCOLARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de l'informe sobre la construcció d'Edificis escolars a Catalunya, signat per don Alexandre Galí i Coll, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, aprovat pel Consell esmentat en sessió de 18 de maig, acord fou pres d'autoritzar la Ponència d'Instrucció pública perquè faci les gestions oportunes per al millor èxit de l'acció que en el referit informe es detalla.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Notícies i documents

EDIFICI ESCOLAR DE PALAU SABARDERA

Per estudiar la manera d'evitar el pas de l'aigua en les finestres de l'Escola de Palau Sabardera, s'autoritza l'assaig de reparació de dues o tres finestres en un dels llocs més castigats per la pluja, d'acord amb el projecte que presenta el fuster de Figueres D. Antoni Bosch, a base d'un pressupost aproximat de 10 pessetes per cada batent. Vist els resultats d'aquest assaig, es pendran les mesures necessàries per a reparar les altres finestres que es trobin en el mateix cas.

ESCOLA MONTESSORI

Adaptació de sous. — A proposta del Director de l'Escola Montessori, D. Eladi Homs, es fixa el sou de les Srtes. Carme Bou, Professora de Labors, i Teresa Segura, Mecanògrafa, en 900 i 1,000 pessetes anuals, respectivament, a partir del 1.r d'abril proppassat.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

ESCOLA PROFESSIONAL PER A LA DONA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist un altre informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller-ponent d'Instrucció pública, desdoblar la classe de vestits de l'Escola Professional de la Dona, deixant la primera a càrrec de l'actual Professora, i proveint la segona per Concurs, de conformitat amb les següents Bases:

1.ª Per a concursar serà precís:

a) Formar o haver format part d'alguna de les Escoles de les Diputacions catalanes o de la Mancomunitat, ensenyant-hi matèria conexa.

b) No tenir menys de vint anys ni més de quaranta.

c) Haver acreditat la suficiència en la matèria d'ensenyament, amb bon número en concursos o oposicions de les Diputacions catalanes.

2.ª Les aspirants presentaran les seves instàncies, ajustades a les prescripcions vigents, a les Oficines de la Mancomunitat (Palau de la Generalitat), des de la data de publicació de l'anunci corresponent en els *Butlletins Oficials* de Catalunya fins a les tretze hores del dia 30 de juliol pròxim, junt amb un programa de l'ensenyament, les relacions de mèrits i treballs que puguin il·lustrar el Jurat, i una Memòria explicativa del programa presentat. Els títols i documents que les aspirants vulguin retirar hauran d'anar acompanyats de còpies en la deguda forma.

3.ª La classe serà retribuïda amb 2,700 pessetes anuals, i comportarà una obligació mínima de dues hores diàries de lliçó. El nomenament serà per cinc anys.

4.ª Si davant dels documents i treballs presentats en el Concurs i altres circumstàncies, resulta unanimitat en el criteri del Jurat, sobre la concursant a la qual s'hagi d'adjudicar la càtedra, aquesta serà proposada al Consell Permanent, per al seu respectiu nomenament. En cas contrari, el Jurat podrà pendre acords eliminatoris, i proposar a la resta de les concursants aquells exercicis que cregui convenients, per a completar el criteri a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

5.ª S'entén que en presentar-se a Concurs les concursants accepten el calendari i règim establert en l'Escola, sometent-se a les modificacions que puguin sofrir, quant als programes i el Reglament del personal docent, dintre les condicions i règim general de la Mancomunitat de Catalunya.

6.ª Constituiran el Jurat el senyor Conselller-ponent d'Instrucció pública de la Mancomunitat o el senyor Diputat a qui delegui, el qual actuarà de President, un Vocal que nomenarà el Consell de Pedagogia entre les persones tècniques en la matèria d'aquest ensenyament, la senyora Directora de l'Escola Professional per la Dona, i un Secretari tècnic del Consell de Pedagogia, que actuarà de Secretari.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

CURS PREPARATORI

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament

tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i atesa la proposta del Conseller-ponent, l'adopció del següents acords:

1.r De conformitat amb el que és previst en el cap. 74 de l'anex núm. 12 del Pressupost vigent, s'autoritza l'organització, durant aquest estiu, d'un curset preparatori en l'Escola Elemental del Treball, facultant-se la Direcció de l'Escola per a esmerçar la quantitat a aquest objecte consignada, i per a poder fer directament les designacions del personal temporer necessari.

2.n Per via d'assaig s'autoritza l'Escola Elemental del Treball per rebre, a títol de dipòsit, de tots els alumnes del curset d'estiu d'enguany, la quantitat de 5 pessetes, per tal d'atendre les despeses de correspondència que ocasioni la negligència dels alumnes i de llurs famílies en no notificar com deuen les faltes d'assistència a les classes.

3.r En acabar el curset, o en donar-se de baixa el alumne, haurà d'ésser retornat a aquest o al cap de casa, si així es demana, el dipòsit o el que d'ell resti, d'acord amb les còpies de lletres trameses, que seran guardades en els dossiers de l'alumne.

4.t Queda també autoritzada l'Escola per a esmerçar en l'adquisició de llibres per a la seva Biblioteca, segons relació que serà tramesa al Consell de Pedagogia, el romanent que pogués quedar dels esmentats dipòsits, per no haver estat sol·licitats o recollits pels interessats en temps oportú.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta de la Ponència del Servei, aprovar els següents extrems:

1.r Són aprovades les següents normes per a la regulació dels exercicis de revàlida dels graus de Contramestre auxiliar i Contramestre d'Indústries mecàniques a l'Escola Elemental del Treball:

Grau de Contramestre auxiliar. — I. Els alumnes que tinguin aprovats els quatre cursos del pla actual dels Ensenyaments per manyans de màquines o fonedors i modelistes, podran sol·licitar ésser admesos als exercicis de revàlida del grau de Contramestre auxiliar, en les especialitats de «Funderia», «Ajustatge a la mà», «Treball de màquines-eines» i «Dibuix de projectes».

II. Els exercicis consistiran en proves escrites, pràctiques i orals, i es desenrotllaran segons l'esquema següent:

Examen escrit (Exercici primer). — Consistirà, segons els casos, en la resolució, o desenrotllament escrit, de tres problemes o temes de l'especialitat, trets a la sort, entre una sèrie que serà comunicada als candidats amb anterioritat a la data de l'examen.

Les qüestions que compendrà la sèrie esmentada hauran d'haver estat exposades en el curs dels ensenyaments.

Els candidats refusats en la primera prova no podran pendre part a nous exercicis fins sis mesos després de la data dels primers.

Els candidats que superin aquesta primera prova seran cridats a continuar els exercicis pràctico-orals, els quals tindran lloc normalment tots els anys, durant els mesos de gener i juliol, i amb caràcter extraordinari, sempre que ho sol·licitin deu alumnes aprovats en el primer exercici. En aquest cas, hauran de convocar-se en el termini de trenta dies, des de la data de presentació de la sol·licitud a la Secretaria de l'Escola.

Exàmens pràctico-orals (Exercici segon).— Consistirà:

a) Pels fonedors modelistes : En l'execució completa d'un treball de funderia.

b) Pels ajustadors : En l'execució d'un encaix, amb llima i buril, en peces de forma especial.

c) Pel torners : En l'execució de peces acabades amb mesures fixes.

d) Pels dibuixants projectistes : En la croquització a mà alçada, d'un orgue maquinal i en el seu dibuix de projeccions i en l'execució d'un traçat amb tinta xina sobre paper tela.

Examen oral (Exercici tercer). — Consistirà en la resposta de tres preguntes que fixarà el Tribunal entre les que figurin en un qüestionari que sobre punts i matèries dels programes de l'ensenyament serà comunicat als candidats un mes, com a mínim, abans de la data dels exercicis ordinaris, o quinze dies abans de la dels extraordinaris.

Els candidats que siguin refusats per tres vegades en el mateix exercici, perdran el seu dret al títol de la revàlida corresponent.

Grau de Contramestres d'indústries mecàniques. — I. Els alumnes que tinguin aprovats els exercicis per a l'assoliment del títol de Contramestre auxiliar podran aspirar al de Contramestre d'indústries mecàniques, després de demostrar la possessió de coneixements d'una llengua estrangera, amb exercici de traducció, sometent-se a les proves següents:

Exercici teòric. — Consistirà en la demostració dels coneixements dels programes que establirà l'Escola, amb indicació de textos i fonts d'informació, referents a les matèries següents:

a) Nocions de Tecnologia mecànica.
b) Nocions de Tecnologia de la fundició.
c) Nocions de Tecnologia elèctrica.
d) Nocions d'Economia i Legislació industrial i obrera.
e) Nocions de Comptabilitat, organització de tallers i establiment de preus de cost.
f) Correspondència i redacció de documents, en català o castellà.
g) Primers auxilis en cas d'accidents.

Els candidats que siguin aprovats en aquests exàmens, seran admesos als exercicis pràctics.

Exercicis pràctics. — Compendran:

a) L'execució d'un treball de l'especialitat i iniciativa de l'aspirant.

b) L'estudi i execució d'un treball fixat pel Tribunal, i el planejament d'un cas de fabricació en *sèrie*, amb fixació de preus de cost.

II. Els candidats que tinguin aprovats els primers cursos de Tecnologia dels Ensenyaments per Manyans de màquines, Fonedors modelistes i Electricistes, seran dispensats de l'examen de les assignatures de Nocions de Tecnologia de la fundició, Tecnologia elèctrica i Tecnologia mecànica.

III. Sempre que ho sol·licitin un nombre de Contramestres auxiliars no inferior a quinze, i privi l'abonament dels drets de matrícula corresponents, l'Escola podrà establir cursets intensius per a l'ensenyament de les matèries del programa de revàlida. L'aprovació dels exàmens de final de curset, equivaldrà en cada una de les assignatures a la prova de revàlida corresponent.

IV. Els candidats refusats en totes o algunes de les proves de l'exercici teòric, podran sol·licitar nou examen de les matèries que els manquin aprovar, en la convocatòria següent.

V. Els candidats que siguin refusats per tres vegades en el mateix exercici, perdran el seu dret al títol de Contramestre d'indústries mecàniques.

2.n S'autoritza la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a l'establiment dels programes i qüestionaris relatius als exercicis de revàlida, pel grau de Contramestre auxiliar i de les mesures necessàries a l'adequada implantació del projecte corresponent.

3.ᵉʳ Publiqui's la convocatòria dels primers exercicis de revàlida per al grau de Contramestre auxiliar, perquè enguany, extraordinàriament, puguin tenir efecte durant el mes de setembre.

4.ᵗ El Consell de Pedagogia autoritzarà la Direcció de l'Escola en el moment oportú, per la convocatòria dels primers exercicis de revàlida pel grau de Contramestres d'Indústries mecàniques, prèvia l'aprovació, pel mateix Consell, dels programes i textos de les matèries que constitueixen l'exercici oral de la dita revàlida.

— Nomenar Professor de Matemàtiques, pel segon grup del primer curs de l'Ensenyament per a Electricistes de l'Escola Elemental del Treball, D. Antoni Robert i Rodríguez, amb la gratificació de 750 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 32 de l'anex núm. 12 del Pressupost vigent, amb l'obligació de tres hores setmanals de classe. Aquest nomenament sorgirà efecte el dia 1.ᵉʳ d'octubre de l'any actual i finirà el dia 11 de març de l'any 1923, data en què fineix el nomenament que ja té pel primer curs del mateix Ensenyament.

— Nomenar professor de Matemàtiques del quart curs de l'Ensenyament per a Electricistes de l'Escola Elemental del Treball, D. Paulí Castells i Vidal, amb la gratificació anual de 600 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 33 de l'anex núm. 12 del Pressupost vigent, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe. Aquest nomenament no sorgirà efecte fins el dia 1.ᵉʳ d'octubre de l'any actual i finirà el dia 6 d'octubre de l'any 1925, data en què fineix el nomenament que ja té pel segon curs del mateix Ensenyament.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Obrir concurs lliure pel proveïment, a l'Escola Superior dels Bells Oficis, de la càtedra d'Història general de l'Art, comú a totes les especialitats, i Història particular i concepte de cada una de les branques que integren el pla general de l'Escola, amb vuit hores setmanals de classe, i amb l'assignació anual de 3,000 pessetes.

El Concurs es regirà per les següents Bases:

1.ª Els aspirants presentaran llurs instàncies ajustades a les prescripcions vigents a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya (Palau de la Generalitat), des de la data de la publicació de l'anunci corresponent en els *Butlletins Oficials* de Catalunya fins a les tretze hores del dia 31 del pròxim mes de juliol, junt amb els programes de l'assignatura, les relacions de mèrits, treballs i documents que puguin il·lustrar el judici del Jurat, i una Memòria justificativa dels programes presentats. Els títols i documents que els aspirants desitgin retirar hauran d'anar acompanyats de còpies esteses en deguda forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del servei militar, o estar-lo prestant en la situació corresponent, mitjançant un certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui.

Els actuals Professors de l'Escola queden dispensats d'acompanyar llurs sol·licituds de les relacions de mèrits, treballs i Memòries adés dites.

2.ª Constituiran el Jurat el senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública, o el senyor Diputat a qui delegui, que actuarà de President, dos Vocals, que nomenarà el Consell de Pedagogia entre les persones que s'hagin especialitzat en el camp d'aquest Ensenyament, i el Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, qui actuarà de Secretari.

3.ª El nomenament es farà per cinc anys prorrogables, i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al Concurs i altres circumstàncies, resulta unanimitat en el parer del Jurat, respecte del concursant a qui s'hagi d'adjudicar la càtedra, quedarà aquest designat i es proposarà al Consell Permanent pel respectiu nomenament.

En cas contrari, el Jurat podrà pendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimi convenients per a completar el judici a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

4.ª Quedarà entès que els concursants, en presentar-se a Concurs, accepten el calendari i règim establert a l'Escola, i se sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir el pla, els programes i el reglament del personal docent, dins les condicions i règim generals de la Mancomunitat de Catalunya.

5.ª El concursant que sigui designat per a ocupar la càtedra del present Concurs, percebrà el sou assignat en el cas que no professi actualment altres càtedres a la Universitat, Escoles especials i Escoles Superiors de la Mancomunitat. Els concursants que no estiguin en aquestes condicions, quedaran subjectes a les escales de sous i règim d'acumulacions que s'estableixen.

Publiqui's el corresponent anunci en els *Butlletins Oficials* de Catalunya i en la premsa diària, en la forma de costum.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

EXPOSICIÓ DE FERROS ARTÍSTICS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, referent a l'Exposició de ferros artístics, organitzada pel Gremi de Serrallers i Ferrers de Barcelona, i després d'escoltar l'opinió del senyor Interventor respecte la partida a la qual podria consignar-se la quantitat necessària per a afavorir el referit certamen; aprovar que fos retornat l'informe al seu origen, per a nova i més escaient proposta, fent avinent per comanda d'Intervenció al Consell de Pedagogia la conveniència de cenyir-se en les seves propostes a les partides i consignacions del pressupost parcial d'Instrucció pública.

(Sessió del dia 9 de juny de 1921.)

Acceptar en nom de la Mancomunitat, el patrocini de l'Exposició de Ferros artístics, organitzada pel Gremi de Serrallers i Ferrers de Barcelona.

Destinar, amb càrrec a la partida 378 del vigent Pressupost, la quantitat de 1,000 pessetes per l'adquisició de treballs exposats.

Encomanar a D. Francesc d'A. Galí, Director de l'Escola Superior dels Bells Oficis, la representació de la Mancomunitat en el Jurat de classificació dels treballs presentats.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

EDUCACIÓ FÍSICA

El senyor Sol, Conseller-ponent d'Instrucció pública fent-se ressò d'una proposta de la Ponència de Cultura Física, integrada actualment pels Srs. Ràfols i Pereña, Diputats de la Mancomunitat, i Martínez Vallespir, nomenat a proposta del Consell de Pedagogia, manifestà que la dita Ponència per omplir el quart lloc que l'ha d'integrar proposa D. Josep A. Trabal, acordant-ho el Consell d'aquesta guisa.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Destinar la quantitat de 300 pessetes a la Comissió organitzadora de l'Aplec de la Sardana, que ha de celebrar-se enguany el dia 5 de juny, per a cooperar a les despeses de l'esmentada festa.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Que en virtut d'acord de l'Excma. Diputació de Tarragona en la seva reunió de 22 de novembre de 1918, procedeix abonar, amb càrrec a la partida núm. 90 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, a D. Salvador Martorell, natural de la Canonja, i a D. Innocenci Soriano, d'Amposta, sengles subvencions de 1,000 pessetes, per ampliació d'estudis d'escultura, corresponents a l'any econòmic de 1920-21.

—Concedir la quantitat de 500 pessetes, amb càrrec a la partida 378 del vigent Pressupost, al Centre de Lectura de Reus, en concepte de premi pel seu certamen d'enguany, sobre el tema «Delimitació i característiques geogràfiques de les comarques tarragonines.»

—Destinar la quantitat de 200 pessetes, amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent, per la concessió d'una copa al Club Nàutic de Tarragona, amb motiu de les regates a rem de yols, que té organitzades pels dies 26 a 29 del mes que som.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Vist l'informe de la mateixa Secretaria, i a proposta de la Ponència d'Instrucció pública, concedir 500 pessetes a l'Orfeó Català, en concepte de premi pel IX Concurs de la Festa de la Música Catalana; constant en el visat d'Intervenció, que aquesta quantitat es farà efectiva amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent.

—Atenent l'informe emès pel Consell de Pedagogia, en la seva sessió del dia 18 de maig proppassat, contestar la petició del Director de l'Orquestra Simfònica de Barcelona, interessant el concurs moral i material de la Mancomunitat per a l'organització d'uns Concerts globals simfònics d'autors ibèrics, en sentit que, malgrat l'interès i simpatia que mereix la iniciativa de l'entitat sol·licitant, no permet la manca de consignació expressa en Pressupost, ni la distribució d'aquest, atendre la petició del concurs material que ha estat feta al Consell.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ETC.

Acords del Consell Permanent

EXPOSICIÓ GENERAL ESCOLAR

Acordà el Consell:

Convocar a una Exposició General Escolar de fi de curs totes les Escoles i altres centres mantenedors d'ensenyaments que depenen econòmicament de la Mancomunitat o que directa o indirectament són ajudats amb cabals del seu Pressupost; i a totes les altres Escoles o Institucions de Cultura, de conformitat amb les següents Bases:

a) L'Exposició se celebrarà en els locals de la Universitat Industrial de Barcelona, des del dia 21 de juliol a 15 d'agost d'enguany, havent-hi de concórrer, per obligació, totes les entitats docents que sosté la Mancomunitat de Catalunya, i les que figuren amb consignació expressa en el vigent Pressupost, i, voluntàriament, tots els centres culturals que aspirin a ésser premiats per la seva actuació en el camp de l'ensenyament.

b) Els Establiments al·ludits trametran a l'Exposició els treballs executats pels alumnes durant el curs actual, en les classes de dibuix, i altres de caràcter artístic, productes obtinguts en els laboratoris i altres llocs d'estudi, objectes executats en els obradors i altres indrets de treball tècnic o escolar i, en general, tota mena de treballs pràctics.

c) Així mateix trametran de tots els alumnes quaderns dels problemes fets a les classes, llibretes de treball al laboratori, etc.

d) Acompanyaran la remesa de treballs escolars les llibretes dels alumnes matriculats a cada una de les classes, amb indicació dels que han acabat el curs, i qualificacions obtingudes.

e) Sense que això sigui un requisit indispensable, les Entitats docents i també els Professors, individualment, podran adjuntar les Memòries que creguin convenient, explicatives dels mètodes d'ensenyament seguits; així com també es donaran facilitats perquè durant l'Exposició els Directors i Professors d'Ensenyaments que ho sol·licitin puguin exposar, mitjançant la conferència pública, les idees pedagògiques per ells realitzades en les classes.

f) Els trametiments hauran de fer-se a les Oficines del Consell de Pedagogia (Urgell, 187), abans del 13 de juliol, o a tot tardar en aquest dia; havent la Institució interessada d'avisar el Consell en tenir a punt la tramesa i abans de mobilitzar-la per si aquell volgués llavors examinar els treballs triats.

g) Es destinarà una quantitat per a indemnitzar les Entitats expositores de les despeses que els ocasioni el transport de tots els objectes que a judici del Consell de Pedagogia siguin considerats material d'Exposició.

h) A cada Entitat expositora, en fer remesa del material, li serà lliurat un rebut-certificat de concurrència, als efectes de la percepció dels premis que s'esmenten en el paràgraf anterior o de les parts de consignació que corresponguin als pagaments del mes d'agost endavant, sempre que es tracti d'Entitats sostingudes o subvencionades per la Mancomunitat, amb partida expressa en el Pressupost.

i) També seran concedits als expositors que en siguin dignes, diplomes de mèrit, els quals podran ésser tinguts en compte per concursos o premis o altres avantatges ulteriors.

j) El Consell Permanent de la Mancomunitat destina la quantitat de 7,000 pessetes per a premiar concretament, i a les Entitats que més es distingeixin en l'ensenyament que determinarà el Consell de Pedagogia. Aquesta quantitat podrà ésser concedida com a premi únic o repartida en fraccions amb el ben entès de què en aquest últim cas hi haurà d'haver almenys un premi, que no serà inferior a 2,000 pessetes.

k) El Consell de Pedagogia queda encarregat de donar compliment a aquest acord, i se'l faculta per a resoldre tot ço no previst en les presents Bases.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Notícies i documents

El Consell Permanent ha acordat convocar a una Exposició General Escolar de fi de curs a totes les Escoles i altres Centres mantenedors d'ensenyaments, que depenen de la Mancomunitat, o que directament o indirectament són ajudats amb cabals del seu Pressupost, i a totes les altres Escoles o institucions de Cultura, de conformitat amb les següents Bases:

a) L'Exposició es celebrarà en els locals de la Universitat Industrial de Barcelona, des del 21 de juliol al 15 d'agost d'enguany, havent-hi de concórrer per obligació totes les entitats docents que sosté la Mancomunitat de Catalunya i les que figuren en consignació expressa en el vigent Pressupost, i, voluntàriament, tots els centres culturals que aspirin a ésser premiats per la seva actuació en el camp de l'ensenyament.

b) Els establiments al·ludits trametran a l'Exposició els treballs executats pels alumnes durant el curs actual en les classes de dibuix i altres de caràcter artístic, productes obtinguts en els laboratoris i altres llocs d'estudi, objectes executats en obradors i altres indrets de treball tècnic o escolar i, en general, tota mena de treballs pràctics.

c) Així mateix trametran, de tots els alumnes, quaderns dels problemes fets a les classes, llibretes de treball al laboratori, etc.

d) Acompanyaran la remesa de treballs escolars les llistes dels alumnes matriculats a cada una de les classes, amb indicació dels que han acabat el curs i qualificacions obtingudes.

e) Sense que això sigui un requisit indispensable, les entitats docents i també individualment els Professors, podran adjuntar les Memòries que creguin convenient, explicatives dels mètodes d'ensenyament seguits, així com també es donaran facilitats per tal que durant l'Exposició els Directors i Professors d'ensenyaments que ho sol·licitin puguin exposar, mitjançant la conferència pública, les idees pedagògiques per ells realitzades en les classes.

f) Els trametiments hauran de fer-se a les oficines del Consell de Pedagogia (Urgell, 187) abans del 13 de juliol, o a tot tardar, en aquest dia: havent, la institució interessada, d'avisar al Consell en tenir a punt la remesa i abans de mobilitzar-la, per si aquell volgués llavors examinar els treballs triats.

g) Es destinarà una quantitat per indemnitzar total o parcialment a les Entitats expositores de les despeses de transport dels treballs escolars que a judici del Consell de Pedagogia siguin considerats material d'Exposició.

h) A cada entitat expositora, en fer remesa del material, li serà lliurat un rebut certificat de concurrència als efectes de la percepció dels premis que s'esmenten en les presents Bases, o de les parts de consignació que corresponguin als pagaments del mes d'agost endavant si es tracta d'entitats sostingudes o subvencionades per la Mancomunitat amb partida expressa en el Pressupost.

i) També seran concedits als expositors que en siguin dignes, diplomes de mèrit, els quals podran ésser tinguts en compte per concursos o premis o altres avantatges ulteriors.

j) El Consell Permanent de la Mancomunitat destina la quantitat de 7.000 pessetes per premiar concretament a les entitats que més es distingeixin en la metodització i realització dels treballs de taller per l'ensenyament dels oficis. Aquesta quantitat podrà ésser concedida com a premi únic o repartida en fraccions, amb el ben entès que en aquest últim cas hi haurà d'haver almenys un premi de 2.000 pessetes.

k) El Consell de Pedagogia queda encarregat de donar compliment a aquest acord i se'l faculta per resoldre tot el no previst en les presents Bases.

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Notícies i documents

Textos propis de l'Extensió d'Ensenyament tècnic. — Han començat els treballs d'impressió dels textos *Electroquímica, Galvanòmetres.* Rebuts i revisats els originals dels textos *Corrents alterns*, ha estat encarregat el dibuix de les figures.

Moviment d'alumnes. — Inscrits durant el mes: don Pere Oriach Solà, de Sabadell; D. Manuel Domènech Roses, D. Francisco Monistrol Novas i D. Pere Baquer i Baquer, de Barcelona; i D. Manuel Mullor Segon.

Ensenyament. — Durant aquest mes, com en el mateix i en tots els d'estiu de l'any anterior, ha minvat l'activitat d'alguns alumnes. Consultes ordinàries evaquades, 83. Consultes especials per lletra, 12. Exàmens escrits segons qüestionari, 135.

Propaganda. — Lletres rebudes, 15; lletres trameses amb prospecte, 17.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses, de trànsit i administració, 3; rebudes, 2.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Recollint una moció verbal del Conseller d'Instrucció pública D. Romà Sol, delegar el Dr. D. August Pi i Suñer perquè representi la Mancomunitat en el Congrés Ibèric que es celebrarà a Oporto a iniciativa de l'Associació per al Progrés de les Ciències.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

A proposta del Conseller Dr. Riera, que quedés damunt de la taula una proposta d'acord del despatx d'Instrucció pública, referent als concursos de renovació per a la provisió de càtedres en els centres docents de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Els següents extrems:

Autoritzar el Consell de Pedagogia perquè abans de procedir-se a l'anunci de Concursos per al proveïment de Càtedres vacants en les quals els Professors que últimament les ocupin hagin estat dues voltes designats pel mateix càrrec en mèrits de Concurs i no tinguin nota desfavorable en el seu expedient acadèmic, pugui proposar al Consell Permanent, previ l'informe verbal de la Direcció de la respectiva Escola, o tot altre mitjà d'informació que cregui del cas, la renovació de la comanda dels dits Professors, en els termes mateixos del seu darrer nomenament.

Pels efectes de l'acord anterior, s'entendran ésser una mateixa càtedra, les que, corresponent a disciplines anàlogues, hagin experimentat canvis de designació o amplitud, per modificació dels plans d'estudis.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El dia 25 del corrent, acompanyat del Dr. Segalà i del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, el Professor de Matemàtiques don

Teodor Sabràs visità la Universitat Industrial, fent ressaltar durant la visita el seu entusiasme per l'obra que en aquell Centre de Cultura es realitza.

— Acompanyat del Sr. Ruiz Castella, Director de l'Institut d'Orientació Professional, i del Sr. Campalans, Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, el doctor don Carles Myers, Professor a la Universitat de Cambridge, Director del *British Journal of Psychology* i membre del Nationale Institut of Psychology and Physiology applied to Industry and Commerce, de Londres, ha visitat la Universitat Industrial.

— Acompanyada dels Srs. Galí i Campalans, visità la Universitat Industrial la Srta. Dra. Maria de Maeztu.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atenent la proposta del Conseller-ponent d'Agricultura, i amb la conformitat de la Ponència d'Instrucció, encomanar al Prof. Mr. Lewis Knudson, de la Universitat de Cornell (Estats Units), un curset experimental de Fisiologia dels Arbres fruiters, de tres setmanes de durada, retribuït amb la quantitat de 2,000 pessetes, a satisfer la meitat amb càrrec a la partida 340, cap. 35 (Conferències i cursos monogràfics), de l'Escola Superior d'Agricultura, i l'altra meitat amb càrrec a la partida 93 (Missions), del Pressupost d'Instrucció pública, en la mateixa forma que es féu l'any passat pel Curset de Fisiologia vegetal que donà el mateix Professor.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

SERVEIS DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller-ponent dels Afers d'Agricultura, designar el següent Jurat qualificador del Concurs de Bestiar de raça bovina catalana, que ha de celebrar-se a Berga el dia 5 del mes que som : President, D. Pere Moragues i Obiols, Secretari general del Centre Gremial dels Carnicers; Vocal, D. Benigne Garcia i Neira, Veterinari delegat d'Escorxadors; Secretari, D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Informar-se amb satisfacció del resultat del Concurs de bestiar boví de raça catalana celebrat a Berga el dia 5 del mes que som.

— Prengué també esment el Consell del resultat satisfactori del primer Concurs de reproductors bovins de la raça suissa, celebrat recentment a la ciutat de Vich.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

Notícies i documents

Solidaritzant-se amb el criteri sostingut pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya en co que fa referència al desencertat projecte de modificació del Reglament de parades de sementals aprovat per la Junta Superior de Cría Caballar, han estat cursats els següents telegrames:

«Ministro de la Guerra — Madrid. — Ante inevitables perjuicios irrogaríase clase ganadera nacional implantación Reglamento paradas sementales aprobado por Junta Superior Cría Caballar, rogamos a V. E., en representación Colegio Oficial Veterinarios Provincia Gerona, tenga consideración contraproyecto formulado y elevado ese Ministerio por Servicios Ganadería Mancomunidad Catalana que conceptuamos positiva orientación científica y económica redundante beneficio producción equina su adopción.»

«Ministro Fomento — Madrid. — Junta Superior Cría Caballar aprobó Reglamento paradas sementales pernicioso intereses ganaderos nación, habiéndose elevado contraproyecto V. E. por Servicios Ganadería Mancomunidad Catalana, suplicamos, en representación Colegio Oficial Veterinarios provincia Gerona, interesada su implantación beneficiosa industria equina por plausible orientación económica y científica. Rogamos asimismo recabe dependan ese Ministerio todos asuntos fomento pecuario.»

També el Col·legi de Veterinaris de Barcelona ha tramès als ministres de Foment i de Guerra, telegrames concebuts en termes idèntics, segons consta en l'ofici endreçat als Serveis de Ramaderia.

A la campanya iniciada a Catalunya són ja bastants els organismes veterinaris i ramaders d'Espanya que s'hi han ajuntat.

— Ha estat a Vilafranca el Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat per a estudiar la raça de gallines pròpia del Penedès, única que es podrà presentar al Concurs que la Mancomunitat celebrarà en aquella comarca el mes de desembre.

LES PARADES DE SEMENTALS

La Junta de Cria Cavallar de Madrid ha confeccionat un Reglament de Parades de sementals que si s'arribés a posar en pràctica constituiria un dany tan gros per a la indústria de la producció de cavalls i mules que, amb tota seguretat, moltes parades particulars es veurien obligades a plegar.

En aquest Reglament es preté que els propietaris de sementals hagin de demanar permís abans del 15 de novembre de cada any, de manera que si es compra el semental l'endemà d'aquesta data, el propietari l'haurà de guardar tot un any sense poder-lo fer servir.

A més, en les parades de sementals hi haurà d'haver, mentre duri la temporada de cobrició, un veterinari de guàrdia.

Entre altres coses es disposa també que una comis-

sió doni l'aprovat als sementals, no solament des del punt de vista sanitari, sinó també del de la raça. De manera que si la comissió creu que a la Plana de Vich o l'Empordà, per exemple, els sementals han d'ésser d'aptituds per a la sella, el tipus bretó que ara s'hi produeix no es podrà criar.

En el Reglament es disposa que las parades o cases de cobrició que tinguin un guarà o ase semental forçosament hauran de tenir un cavall almenys destinat a la reproducció.

En aquest Reglament no hi apareix cap aventatge per a la cria de cavalls i mules, però, en canvi, està ple de dificultats i inconvenients per a l'exercici de la indústria de sementals.

Contra el Reglament aprovat per la Junta de Cria Cavallar els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat n'han fet una crítica i han presentat un contra reglament apropiat a les conveniències de la producció de bestiar de peu rodó.

Així mateix els Serveis de Ramaderia han fet gestions perquè algun diputat o senador intervingui en aquesta qüestió. Finalment, mereix consignar-se que l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre i la Junta Regional de Ramaders han manifestat que estan conformes amb les solucions pràctiques proposades pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat.

DIRECCIÓ TÈCNICA D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'expedient per a la provisió de la plaça d'Auxiliar de Laboratori de la Direcció tècnica d'Agricultura, i de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent dels Afers del Servei, prorrogar per tres anys, a comptar del dia 7 del corrent mes de juny, a D. Guillem de Benavent i Camps, la duració del càrrec que exerceix d'Auxiliar de Laboratori d'Anàlisis Agrícoles de la Direcció tècnica d'Agricultura, assabentant aquest acord al dit funcionari, al Departament d'Intervenció i a la Direcció esmentada.

— Vist també l'expedient per a la provisió de la plaça d'Auxiliar de Viticultura i Enologia de la Direcció tècnica d'Agricultura, i de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent del Servei, prorrogar per tres anys, a comptar del dia 1.er del vinent mes de juliol, a D. Erasme d'Ymbert, la duració del càrrec que exerceix d'Auxiliar de Viticultura i Enologia de la Direcció tècnica d'Agricultura, assabentant aquest acord a l'interessat, al Departament d'Intervenció i a la Direcció esmentada.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

El Servei ha donat dues conferències de Viticultura en el Curset de Lloret de Mar i ha visitat les obres del Celler Cooperatiu de Barbarà, per a ultimar detalls de la sala de màquines.

— Conferència a Tivissa, amb gran concurrència de pagesos, sobre «El mildiu».

Visita als Experimentals de Vilamaniscle per a fer el tractament de sofre i sulfat a Barbarà, Palou i Cabrianes.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Notícies i documents

El Servei ha realitzat una visita d'inspecció als pobles de la província d'Osca envaït per la plaga de la llagosta, per a planejar els mitjans pràctics de la seva extinció en el cas que es presentés en territori català.

— També ha donat dues conferències sobre terra campa el Curset de Lloret de Mar.

— *La plaga de la llagosta.* — Preocupada la Mancomunitat de Catalunya dels avenços que fa la plaga de la llagosta a la província d'Osca, i prop de la frontera de Catalunya, ha determinat fer una inspecció ocular i adquirir dades de la dita invasió.

Amb aquest fi els Serveis tècnics d'Agricultura es dirigiren al Servei Agronòmic d'Osca, pel qual s'assabentaren que la invasió arribava a les vores del Cinca, havent-lo traspassat en algunes bandes.

Aquestes notícies alarmants, ocasionaren que pels Serveis tècnics (Secció de Terra Campa) es fes una visita a les zones atacades per a poder apreciar bé la importància de la invasió.

Foren els encarregats, el Cap del Servei de Terra Campa D. Josep Poch de Feliu i el perit agrònom don Josep Callís i Marquet, pràctic en els tractaments contra la dita plaga, que recorregueren la zona envaïda més propera a Catalunya, seguint la línia formada per les poblacions de Fraga, Velilla de Cinca, Callobar, Bellver i Alcolea de Cinca, acompanyats molt galantment pel senyor Alcalde de Fraga Sr. Sasafranca, al qui quedaren molt especialment agraïts i obligats. Per tot arreu reberen proves d'afecte i simpatia.

La impressió rebuda fou de què la invasió a l'altre costat del Cinca ofereix real importància i constitueix una amenaça que cal prevenir. Els focus de menys importància apareguts en aquest costat del Cinca han estat fortament combatuts pel Servei Agronòmic, entre altres els de Bellver i Pueyo de Santa Cruz.

No obstant, no cal dormir-se. Amb més o menys virulència la infecció subsisteix, en les vores del Cinca des de Fraga fins a Monzón. Els focus, malgrat que no tenen una gran importància, per la relativament escassa infecció registrada i certa eficàcia en els treballs d'extinció realitzats, no gens menys són suficients per a donar el crit d'alerta, i majorment, si es té en compte que internant-nos en la comarca de Monegros i a distància, on hi ha la possibilitat de què els núvols de llagosta puguin salvar-la internant-se en la província de Lleyda, la infecció ha estat més intensa i els treballs d'extinció no s'han realitzat amb tot l'èxit desitjable.

La Mancomunitat de Catalunya crida l'atenció a tots els pobles dels partits de Lleyda i Balaguer, fronterers als partits de Fraga i Tamarite, principalment als de Almacelles, Alcarraz, Soses, Aitona, Almenar, Alguaire i Rosselló, i tots els particulars que tinguin interessos agrícoles creats en la dita demarcació, perquè estiguin a l'aguait, i si realment es realitza la temuda invasió, o sigui, que notessin la presència de la dita plaga, donin immediatament compte de la tal aparició a les respectives autoritats i procedeixin immediatament a acotar o assenyalar els terrenys envaïts, vigilant escrupulosament el curs de la dita plaga.

Es la primera previsió que ha de tenir-se en l'extinció de tan maleïda plaga, i espera la Mancomunitat de Catalunya que tothom se'n farà un deure de denunciar-la, mentre s'estan planejant els mitjans pràctics per a aconseguir una eficàcia absoluta en la seva extinció i en evitar per a anys successius la possibilitat d'aquestes invasions en territori català.

Hem de demostrar, amb motiu de la plaga de la llagosta, que som, els catalans, previsors i actius.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

El Servei ha verificat els treballs següents:

Atendre la visita d'una comissió d'Isona per a diverses consultes encaminades a la reorganització del Sindicat Agrícola d'aquella vila.

Atendre la visita d'una comissió del Sindicat Agrícola de Masroig per a diverses consultes.

Atendre així mateix la visita d'una comissió de la Cambra Agrícola d'Igualada per a la constitució, dintre d'ella, d'una Secció de Vinicultura.

Visita de l'Excm. Sr. D. Josep Elias de Molins, Senador per Tarragona, per a consultar i parlar de diversos projectes de Llei que ha de presentar al Senat.

Projecte de Reglament per al Sindical de Vinyaters d'Igualada.

Atendre la visita del President del Sindicat Agrícola de Guiamets per a parlar del projecte de Federació Agrícola del Priorat.

Expedient de constitució en Sindicat Agrícola de la Societat Agrícola Experimental de Sant Joan d'Horta, i tramitació de l'esmentat reglament.

Atendre la visita d'una comissió del Sindicat Agrícola de Sampedor per diverses consultes relacionades amb la construcció d'una farinera.

Confecció de l'estat de comptes de les dues Fires de Mostres.

Atendre la comissió del Sindicat Agrícola de Ripollet per a consultes referents a la maquinària que han d'adquirir pel Celler en construcció.

Atendre la visita del Representant general de la Internacional Trade Developer per a estudiar un projecte d'expansió comercial dels Sindicats.

Assistència a la reunió de la Ponència que ha de confeccionar un projecte d'Estatut d'un Banc o Entitat de Crèdit a Catalunya.

Atendre la visita d'una comissió del Sindicat Agrícola de Sant Cugat del Vallès, per a diverses consultes relacionades amb el Celler cooperatiu (en construcció).

Expedients de declaració de Sindicat Agrícola al Sindicat de Vinyaters d'Igualada i sa tramitació.

Estudi de les bases d'un projecte de mutualitat entre els elements de la Universitat Industrial i l'Escola d'Agricultura.

Assistència a la reunió de la Ponència que elabora el projecte de Crèdit agrari i treballs de colaboració als treballs de la mateixa.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

El Servei ha verificat els treballs següents:

S'han respost consultes de Mollerusa, sobre pruneres; d'Albi, sobre neteja dels cups d'oli; de Girona, sobre instal·lació de molins de vent; de Bellpuig, sobre pruneres; de Caldes, sobre cirerers; de Barcelona, sobre escòries Thomas; de Villalba, Benissanet, Marsà, Arnés, Torres de Segre, Barcelona, Mataró i Ribarroja, sobre la mosca de l'olivera.

—Ha continuat la campanya contra la mosca de l'olivera. Havent procedit ja al repartiment d'arseniat de sosa i melassa als pobles que ho han sol·licitat en la forma acordada. Anada a Tarragona per a determinar la manera de fer els repartiments d'arseniat. S'han tramès circulars a tots els pobles de la província de Tarragona indicant novament la forma de fer els tractaments.

—S'ha escrit una fulla explicant la manera de combatre el negre i la cotxinella de l'olivera i un altre tractament de l'arrufat i pugó de l'ametller i presseguer, que s'han remès ja a la impremta.

—S'han respost consultes de Balaguer, Terrassa, Poal, La Garriga, Mataró i Bellvís, sobre la mosca de l'olivera; de Reus, sobre la mosca i el negre de l'olivera; de Reus, sobre el pugó de l'ametller; d'Espluga de Francolí, sobre el cicloconium.

—S'ha visitat els pobles d'Ascó, Flix, Ribarroja, Mora d'Ebre, Pinell de Bray i Cambrils per a establir el número d'oliveres a tractar contra la mosca.

—S'ha assistit a una reunió al Consell Provincial de Foment de Tarragona per a tractar del repartiment de la melassa i arseniat als pobles sol·licitants.

—S'han recollit noves varietats d'oliveres per a completar l'herbari.

—Conferència en el Curset de Lloret de Mar, sobre l'alimentació de l'home.

—Visita a Santa Eulàlia de Ronsana, i a Lloret de Mar per a acabar de precisar els detalls del Curset de terra campa, vi i vinya que ha de començar el dia 19 del corrent.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment que el Conseller-ponent D. Pere Mias, usant de les facultats que li foren concedides en sessió del dia 12 de maig darrer, ha nomenat mosso de l'Escola Superior d'Agricultura, encarregat dels animals, D. Josep Coll i Joanmartí, el qual començà a prestar servei el dia 1.r del mes que som.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Accedint a la petició de D. Joan Arumí i Fargas, Ajudant de la Secció de Terra Campa dels Serveis tècnics d'Agricultura, i a proposta del Conseller-ponent del Servei, concedir una llicència de tres mesos sense sou, tal com demana l'esmentat Sr. Arumí, amb la conformitat del senyor Director d'Agricultura.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

CURSETS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al Casal Català de Tiana un curset de vuit lliçons, sobre Enologia, Viticultura i Terra Campa, les despeses del qual es calculen en unes 400 pessetes, amb càrrec a la partida 312 del Pressupost vigent, i autoritzant-se el Director dels Serveis tècnics per a fixar la data del curset.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

Notícies i documents

Aprofitant el trobar-se de nou entre nosaltres el Prof. Mr. Lewis Knudson, de la Universitat de Cornell (Estats Units), que l'any passat donà a l'Escola Superior d'Agricultura (Urgell, 187) un interessant curset de treballs experimentals de Fisiologia vegetal, s'ha aconseguit que donés aquest any, a la mateixa Escola, un nou curs de tres setmanes de duració, del 21 de juny al 9 de juliol, dedicat a estudis fisiològics dels arbres fruiters, aplicats més particularment (per la importància que té en la nostra terra) a l'olivera. Oportunament es publicarà el programa de les lliçons i s'anunciarà les condicions d'inscripció.

CURSETS DE DIVULGACIÓ

L'ensenyament de divulgació emprès pels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, i que constitueix una de les millors proves de l'encertada gestió d'aquesta entitat governativa, prossegueix, es va solidant i s'intensifica de dia en dia. Ara li ha tocat el torn a la formosíssima vila de Lloret, asseguda d'esquena a les muntanyes gironines amb els peus acaronats per les onades esmortuïdes del nostre mar Mediterrani.

Tota la població ha contribuït al lluïment i utilitat del curset; però, devem fer esment d'una manera especial de l'Alcalde D. Joan Riera, del President del Sindicat Agrícola D. Narcís Zaragoza, i dels propietaris Srs. don Joan Mariés, D. Romà Reynés i D. Josep Moré, els quals s'han contrapuntat en facilitar la tasca dels Professors i en fer agradable llur permanència a la susdita vila. L'acostumada subvenció ha estat oferta per l'Ajuntament i pel Sindicat.

Les lliçons, acompanyades de projeccions i pràctiques de laboratori, han estat donades en l'estatge social del Sindicat Agrícola, i en un dels camps propers a la vila s'efectuaren proves i assaigs de l'interessant tractor rotatiu de la casa S. O. M. U. A., mercès a la cooperació desinteressada del representant de les dites màquines, D. Didac Vilar.

El programa que es va desenrotllar en el curset del 18 al 26 de juny, va ésser el següent:

El dia 18. — Lliçó preparatòria; tema «L'alimentació de l'home», pel Director dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Jaume Raventós.

Els dies 19 i 20. — Dues lliçons de Terra Campa, pel Cap de Terra Campa D. Josep Poch de Felin.

Els dies 21, 22 i 23. — Tres lliçons de Viticultura, per l'Ajudant de Viticultura i Enologia D. Erasme M.ª d'Ymbert.

Els dies 24, 25 i 26. — Tres lliçons d'Enologia, pel Director dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Jaume Raventós.

L'operador, D. Salvador Beneït, feia el servei de projeccions i pràctiques.

Malgrat trobar-se els agricultors de Lloret de Mar en plena sega, la concurrència fou nombrosa i distingida, i l'interès demostrat pels temes tractats venia posat de relleu per les preguntes i observacions dirigides als conferenciants al final de cada conferència.

S'estan preparant cursets a Tiana (Barcelona), Constantí (Tarragona) i Verdú i Juncosa (Lleyda).

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la comunicació del Dr. D. M. Faura i Sans, en què es dóna compte d'haver començat ja la tasca de les perforacions artesianes d'assaig a l'Empordà, i en la que es sol·licita la quantitat de 1,500 pessetes a justificar en son dia, per a prosseguir aquells treballs, i per a completar els estudis geològico-hidrogràfics d'aquella conca artesiana, amb els anàlisis de les terres i aigües que vagin travessant-se; assabentat el Consell de l'informe de la Ponència d'Hisenda, favorable a la petició del crèdit esmentat, a proposta de la Secció segona d'Administració, amb la conformitat del Conseller-ponent del Servei, lliurar la quantitat de 1,500 pessetes, a justificar, a càrrec de la partida 243 del Pressupost ordinari vigent de la Mancomunitat, a favor del referit Dr. D. Marià Faura i Sans, a l'objecte de què ja s'ha fet esment.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

S'informà el Consell del curs de les negociacions entre els Governs de França i d'Espanya, amb motiu del projecte de desviament de les aigües del riu Carol, assabentant-se amb satisfacció del bon resultat de les gestions de la Mancomunitat, i acordant comunicar aquest resultat a les entitats interessades.

— Vista la petició de la Direcció del Servei d'Obres Hidràuliques, i atès l'informe favorable de la Ponència d'Hisenda, anul·lar el lliurament de la quantitat de 10,000 pessetes a càrrec de la partida 248 del Pressupost 1920-1921, a favor del Pagador segon de la Secció de Foment, i per a procedir a l'adquisició de 100 metres de tole i execució de treballs preparatoris per a l'obtenció d'aigües subterrànies a Castelló d'Empúries, i disposà el lliurament de la mateixa quantitat de 10,000 pessetes a càrrec de la partida 243 del vigent Pressupost, a justificar-ne degudament la inversió, mitjançant la presentació de llistes de jornals i comptes de materials esmerçats en l'execució de les obres a què se'n fa referència més amunt.

(Sessió del dia 8 de juny de 1921.)

Interessar del President del Consell de Ministres i del Ministre de Foment, la ràpida solució del problema de l'endegament del riu Llobregat, per la qual cosa tan reiteradament s'han interessat les comarques que en beneficiarien.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

El lliurament de la quantitat de 5,000 pessetes, amb càrrec a la partida 243 del Pressupost vigent, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Masoliver, per a satisfer el pagament de les despeses que s'ocasionaran durant el vinent mes de juliol, amb motiu de les obres d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries per a l'obtenció d'aigües subterrànies, les quals s'executen per administració directa, segons acord de 8 de gener darrer; havent de justificar se degudament la inversió de la referida quantitat mitjançant la presentació de llistes de jornals i comptes de materials esmerçats en l'execució.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Assabentar-se de la resposta del Ministeri de Foment a la comunicació que per acord de la sessió anterior li fou remesa, manifestant que es trameti ràpidament el projecte d'endegament del riu Llobregat.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat i assentir amb la seva conformitat, del següent recurs de súplica al Ministre de la Governació contra la R. O. de 22 d'abril retornant dades i documents que li havien estat tramesos per a la seva il·lustració, sobre el Servei de Telèfons de la Mancomunitat, a l'objecte de la interpel·lació del Diputat don Daniel Riu, al Congrés:

«Excmo. Sr.:

«Con oficio de 7 de abril último, en la creencia de que su conocimiento podía ser útil a V. E., tuve el honor de elevarle determinados antecedentes relacionados con las manifestaciones hechas en el Congreso por el Diputado D. Daniel Riu, acerca del Servicio de Teléfonos de la Mancomunidad de Cataluña. Tales antecedentes, sin ser por lo visto examinados, han sido devueltos a esta Presidencia en virtud de lo dispuesto por V. E. por Real orden que ha sido trasladada a la misma por el Excmo. señor Gobernador civil de esta provincia, en 30 del expresado mes, para que, según se expresa en la propia Real orden fuesen tramitados por conducto del Gobernador civil de la provincia de Barcelona como Jefe de la Administración provincial, con arreglo a lo dispuesto en el artículo 28 y concordantes de la Ley provincial vigente.

»A juicio de esta Presidencia, y sea ello dicho con todo respeto, sólo una errónea interpretación, por parte de la Superioridad, de las disposiciones legales vigentes ha podido motivar la R. C. de que se ha hecho mérito, y esta Presidencia espera que, examinados de nuevo por V. E. los antecedentes legales del asunto, se dignará dejar sin efecto la referida R. O. y admitir la documentación que se cursa directamente a ese Ministerio por la Mancomunidad de Cataluña.

»Ninguna disposición de las que regulan la prestación de los servicios de la Mancomunidad de Cataluña, que, como es sabido, abarca las cuatro provincias catalanas, atribuye al Gobierno civil de Barcelona, ni a ningún otro de las referidas provincias en particular (las cuatro en el orden administrativo se encuentran en el mismo plano), la Jefatura administrativa sobre la Mancomunidad de Cataluña, y ello es obvio por cuanto la naturaleza de los cuatro Gobiernos civiles al frente de los cuales hay cuatro Autoridades distintas completamente una de otra, y de igual categoría todas, pugna abiertamente con el concepto de unidad que representa el organismo Mancomunidad de Cataluña, en cuanto a los servicios que presta por igual en las referidas cuatro provincias catalanas. De ello se desprende que la designación del Gobierno civil de Barcelona como órgano de comunicación entre la Mancomunidad y V. E.; no viene, ni cabe conceptuar que pueda venir impuesta por la Ley. Así se entendió indudablemente al ser confeccionado el Estatuto por el que se rige la Mancomunidad, al consignarse en su artículo primero que «contra los actos y acuerdos de la Junta General y el Consejo Permanente existirán los mismos derechos y procederán iguales recursos que los que la Ley provincial reconoce contra los acuerdos de la Diputación, *si bien deberán interponerse ante el Ministerio de la Gobernación los que dicha Ley atribuye al conocimiento y competencia del Gobernador de la provincia».*

»Este precepto, al substraer a los Gobernadores civiles las funciones indicadas, vino impuesto conjuntamente por dos distintas razones, la de territorio y la de jurisdicción, ya que los servicios de la Mancomunidad se extienden a provincias, en donde dichas Autoridades, si bien ejercen jurisdicción, ésta está estrictamente circunscrita a su respectiva provincia, sin que trascienda en lo más mínimo y por ningún concepto a las demás, y en buenos términos jurídico-administrativos no cabe atribuir en manera alguna intervención a Autoridades con jurisdicción limitada sobre territorio a que ésta no se extiende.

»De lo expuesto se deduce, como lógico corolario, que el Gobierno civil de Barcelona, si bien es Jefe de la Administración provincial de Barcelona, no es ni puede ser superior jerárquico ni Jefe administrativo de la Mancomunidad, que no es una provincia, sino la reunión de cuatro a cuyo territorio en su totalidad no se extiende la jurisdicción del Gobierno civil de Barcelona.

»La argumentación antes expuesta no cabe conceptuar que quede desvirtuada con el hecho que pudiera citarse de que el Gobierno, en algunas ocasiones, por conducto del Gobierno civil de Barcelona haya pedido antecedentes a la Mancomunidad, y ésta sin protesta se los haya facilitado, pues además de que ello es distinto de lo que acontece en el caso actual, la existencia de lo manifestado solo redundaría en pro de la cortesía administrativa tenida por la Mancomunidad con el Centro peticionario al remitirle mediante un rodeo innecesario y no establecido por la Ley los antecedentes pedidos.

»Con lo expuesto queda evidenciado que el art. 28 de la Ley provincial no puede tener aplicación a la Mancomunidad, toda vez que la estructura de los Gobiernos civiles no encaja, en cuanto a su territorio y jurisdicción, con el territorio a que la Mancomunidad extiende sus servicios, la cual, dada la naturaleza de la misma en las relaciones con el Gobierno, no tiene, ni dada la actual jerarquía administrativa española puede tener, órgano intermedio de comunicación con el Gobierno, y siendo ello así, como lo es, las relaciones entre la Mancomunidad y el Gobierno han de tener lugar de manera directa.

»Por todo lo expuesto, pues, esta Presidencia espera que V. E., haciendo de todo lo consignado el oportuno mérito, se dignará dejar sin efecto la R. O. mencionada al principio del presente oficio y, en su consecuencia, disponer que sean admitidos los antecedentes que se envien a V. E. directamente por la Mancomunidad de Cataluña.

»Dios guarde...»

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

Aprovar el pressupost de les despeses que ha d'ocasionar la inspecció de les obres de l'encreuament telefònic en el quilòmetre 274'200 del ferrocarril de Saragossa a Barcelona (Nord), tramès per la Segona Divisió de Ferrocarrils, i lliurar la quantitat de 83'38 pessetes, import de l'esmentat pressupost, a favor de D. Antoni Raguan, Oficial Comptable de la Secció de Telèfons, perquè ell ho remeti a D. Rafael Luna, habilitat de la susdita Divisió, havent de justificar-se la inversió de l'esmentada quantitat.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

Autoritzar el senyor President perquè acordi practicar les gestions judicials que estimi necessàries per a consignar a disposició de D. Marian Breton, propietari de la finca de La Garriga, on és instal·lada la central

telefònica de la dita població, el preu de l'arrendament establert en l'oportú contracte, de conformitat amb els pactes que conté i que per acord del Consell de 31 de març proppassat ha quedat prorrogat per vuit anys.
(Sessió del dia 30 de juny de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Són acabades les línies de Sant Pere Pescador-Vilamacolum, Granollers a Hostalrich, Gandesa a Villalba, La Garriga-Castelltersol, Puigcerdà a Alp, Butsenit-Ventoses-Pradell-Preixens, i Armentera a Sant Pere Pescador.

Es continuen els treballs en les línies Calaf-Manresa, Sant Quirze-Perafita, Molins de Rey-Santa Coloma de Queralt.

S'han començat els treballs de temple en les línies Barcelona-Granollers.

El dia 19 es va inaugurar el servei a Riu, Bor, Prats i Sampsor i Villalba.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa la proposta del Cap-director del Departament d'Administració, amb l'assentiment de la Ponència del Servei i l'informe favorable de la Ponència d'Hisenda, donar la seva conformitat al pressupost tramès per la Segona Divisió de Ferrocarrils, de les despeses que ocasionarà el compliment de l'ordre de la Direcció d'Obres públiques de 20 de maig proppassat, referent al projecte del ferrocarril de Reus-Montroig, que disposa el reconeixement sobre el terreny, juntament amb el senyor Comandant d'Enginyers militars; i lliurar la quantitat de 347'30 pessetes amb càrrec a la partida 255 del Pressupost vigent, a favor de D. Antoni Raguan, Oficial comptable, perquè, a son torn, ho remeti a don Rafael Luna, habilitat de la dita Divisió, havent de justificar-se oportunament la inversió de la dita suma.
(Sessió del dia 9 de juny de 1921.)

Lliurar, amb càrrec a la partida 255 del Pressupost vigent, la quantitat de 277'50 pessetes, a favor de don Antoni Raguan, Oficial comptable, perquè la dipositi a la Caixa de la Comandància d'Enginyers de la Demarcació de Lleyda, a l'objecte d'atendre les despeses que ocasioni a l'Enginyer representant del Ram de Guerra el reconeixement sobre el terreny motivat per l'estudi del ferrocarril de Reus a Montroig, havent de justificar-se oportunament la inversió de l'esmentada quantitat.
(Sessió de 16 de juny de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

TARRAGONA-PONS

Es completen unes dades topogràfiques a Pla de Cabra.
Continua el replanteig i presa de dades complementàries.
Es remeten els que s'han acabat de Morell fins a Valls.
S'estudia la traça en la part topogràfica ja obtinguda.

TÀRREGA-BALAGUER

Continua el replanteig i nivellació general del traçat i presa de dades complementàries.
Es van desenrotllant les dades ja obtingudes.

LLEYDA-FRAGA

Continuen desenrotllant-se les dades preses per a obtenir el plànol topogràfic.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir les pròrrogues següents:

Una de vuit mesos a D. Leandre Vidal per a enllestir els treballs de nova construcció de la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a redactar el projecte d'acabament i millora del camí de Sant Andreu de Llavaneres a la carretera de Barcelona a França, davant el baixador de Llavaneres, en el ferrocarril de la costa.

Declarar rescindida la contracta de les obres de construcció del camí veïnal de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera francesa, sense pèrdua de fiança, a tenor del R. D. de 23 de juliol de 1918, i en vista dels dos acords del Consell de data 28 de juliol de 1920, adoptats sobre aquest particular.

Aprovar els actes de recepció de les obres executades pel contractista En Valentí Campa en el camí esmentat, i la seva liquidació, per un import total de 22,471'69 pessetes, així com el ròssec de 382'70 pessetes que resulta a favor del susdit contractista.

Trametre a la *Jefatura* d'Obres públiques de Lleyda còpia dels presents acords, acompanyant un exemplar de l'acte i liquidació esmentades, als efectes del contracte

entre l'Estat i la Mancomunitat per a la construcció dels camins veïnals del II Concurs de subvencions.

— Aprovar i acceptar el projecte definitiu de variant a l'origen de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, per a creuar inferiorment la línia fèrria de Martorell a Barcelona, pel seu pressupost de contracte revisat, d'import 205,755'80 pessetes, redactat pel l'Enginyer de camins D. Cebrià M.ª Sabater, per encàrrec de l'Ajuntament de Cornellà, en substitució de l'aprovat per la Diputació provincial de Barcelona, i per virtut de la R. O. de 19 d'agost de 1911, mitjançant, però, que el Municipi de Cornellà curi pel seu compte i càrrec de què els terrenys que calgui ocupar per a la construcció de les obres, siguin cedits a la Mancomunitat lliures de tot gravamen.

Si l'acord del Municipi de Cornellà és ratificat per la Junta de Vocals Associats, trametin-se sengles exemplars d'aquest projecte a la Segona Divisió de Ferrocarrils, perquè el cursi a la Companyia de Ferrocarrils de M. Z. A. i a la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona, perquè el trameti al Ministeri de Foment, a fi d'aconseguir la seva conformitat i aprovació, i a l'ensems de la Companyia de Ferrocarrils esmentada la cooperació que cregui convenient, i en tot cas, com a mínim, la que assenyala la R. O. susdita de 19 d'agost de 1911.

Arranjament provisional dels danys causats per les avingudes dels rius Ripoll i Besòs, en els quilòmetres 8, 10 i 11 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pels pressupostos parcials de 1,797'60, 1,893'90, 1,926, 1,890, 1,984'50, 1,946'70, 1,927'80 i 1,732'50 pessetes.

(Sessió del dia 1.ᵉʳ de juny de 1921.)

Autoritzar el Negociat d'aquell Servei, Secció segona del Departament d'Administració, per a exigir que en els compromisos a contreure pels Ajuntaments interessats en obres del pla-selecció consti l'obligació de pagar les quantitats que com a subvenció hagin de lliurar els Municipis, bé d'un sol cop, abans d'ésser anunciada la subhasta de l'obra, bé en quotes que hauran de consignar en llurs pressupostos i fer-les efectives per trimestres amb les mateixes responsabilitats que el Contingent provincial i dins els terminis que la Mancomunitat assenyalarà en cada cas, amb el ben entès que les repetides quotes hauran de permetre l'extinció del deute en un termini màxim de vint-i-cinc anys.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Aprovar, a proposta de la mateixa Secció segona, la liquidació i fulla de dades corresponent, de les obres de construcció del camí veïnal de Fontanilles a la carretera de Vilademat a Palafrugell; essent l'import líquid dels treballs executats, deduïda la baixa proporcional a la subhasta, de 40,380'98 pessetes, i comparat amb el pressupost reformat i addicional aprovat, que és de 40,382'98 pessetes, dóna una diferència de 2 pessetes a favor de l'Administració.

— Aprovar els extrems següents:

I. — Resta anul·lada l'ordre de retenció acordada amb data 14 d'abril de les sumes que acreditava la Cooperativa Econòmica Obrera, contractista de les obres de construcció del camí de Castellbisbal a Martorell, per l'estació del ferrocarril, i s'ordena, en canvi, la retenció amb la data esmentada de la quantitat que acredita la Cooperadora Econòmica, a les resultes de l'embarg decretat pel Jutjat de l'Hospital, en virtut del judici executiu seguit per Bernet i Montaner, S. en C.

II. — Comuniqui's el precedent acord a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i a la Secció de Caixa, als efectes oportuns.

III. — Comuniqui's a cada un dels Jutjats que decretaren l'embarg de quantitats a cobrar per la Cooperadora Econòmica, les reclamacions pendents davant dels altres i els antecedents exposats en dictamen, a fi que resolgui allò que cregui oportú.

Designar el Sr. D. Antoni Abadal per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció provisional de les obres d'una caseta doble per a peons caminers en el camí veïnal de Sant Mateu de Bages a Callús, tros primer.

— Retornar a la *Jefatura* de la Segona Divisió de Ferrocarrils, favorablement informat, el projecte d'un pas superior de dos ulls de 3'75 metres de llum normal en el quilòmetre 15'45450 (quilòmetre 0'848 del ferrocarril), mitjançant que la companyia Ferrocarriles de Cataluña, S. A., se subjecti per a la seva construcció al plec de condicions redactat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts que completa el projecte, i, en allò que cal, el modifiquen per a major garantia de l'obra.

(Sessió del dia 8 de juny de 1921.)

Accedint al corresponent dictamen de la Secció segona d'Administració (Negociat de Carreteres, camins i ponts), manifestar a l'Ajuntament de Castellgalí que es procedeix al desenrotllament del projecte d'ampliació del pont sobre la riera de Rajadell, situat en el quilòmetre 13, hectòmetres 1 i 2, de la carretera d'Esparraguera a Manresa, que se li regracia i accepta el seu oferiment, i se li indiqui que caldria que fes les gestions oportunes prop dels Municipis beneficiats per l'obra a fi que cooperin en proporció als seus recursos econòmics, amb la qual cosa serà possible una més prompta realització.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

Pregar a la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona que trameti la certificació núm. 6 de les obres d'exhauriments per a la fonamentació del viaducte sobre el torrent del Llop, en el camí veïnal de Sant Esteve Sesrovires, d'acord amb les manifestacions de la Direcció general d'Obres públiques, i a l'objecte de percebre el 25 per 100 que ha d'abonar l'Estat.

— Adoptar els següents extrems:

I. — Aprovar l'acte de recepció definitiva de les obres del pont de formigó armat, construït sobre el Canal de la Dreta de l'Ebre, en el quilòmetre 4 de la carretera d'Amposta a Vinallop.

II. — Aprovar la liquidació de les dites obres, de la qual queda un romanent a favor del preufetaire de 4,302'65 pessetes.

III. — Aprovar la relació de les indemnitzacions corresponents a les despeses que acredita el personal facultatiu, d'import 171'81 pessetes.

IV. — Lliurar aquesta quantitat a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

— De conformitat també amb un dictamen de la Secció segona d'Administració (Negociat de Carreteres, camins i ponts), concedir a D. Victorià Porredon una nova i última pròrroga de dos mesos per a enllestir les obres de nova construcció del tros primer del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga, per Alsina, Moro i Estorn, a la carretera de Balaguer a la frontera, Secció primera; fent-li avinent que de no trobar-se finides el dia 17 d'agost propvinent li seran aplicades amb tot rigor les sancions aprovades pel Consell el dia 17 de març últim.

— Adoptar els següents extrems:

I. — Aprovar la liquidació de les obres de construcció del camí veïnal de Vilach a la carretera de Balaguer a la frontera, l'import de les quals, incloent-hi l'import de les despeses ocasionades per la inspecció facultativa és de 10,156'15 pessetes.

II. — Es autoritzada la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a finir les obres pel sistema d'administració directa, dintre de la quantitat de 13,560'57

pessetes, romanent del pressupost de l'obra, en virtut de la rescisió del contracte per incompliment de les condicions estipulades per part del preufetaire.

III. — Lliurar la quantitat de 5,000 pessetes, a justificar, per a atendre les primeres despeses que ocasionaran els treballs.

— Designar el senyor Diputat D. Josep Grañé per a assistir a la subhasta de les obres de construcció d'un mur de contenció en el quilòmetre 2, hectòmetres 3 i 4, de la carretera de l'Estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, que se celebrarà en el Palau de la Generalitat el propvinent dia 1.r de juliol, a les onze del matí.

— Aprovar el projecte reformat del camí veïnal de Molins de Rey a Vallvidrera, pel seu pressupost revisat de contracte de 567,001'28 pessetes, disposant que sigui tramès a la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona, als efectes de la R. O. d'aprovació.

— Disposar que es retornés a D. Josep Montileó, en la seva qualitat de tutor dels menors Josefina, Pilar, Maria i Francesca Vidaller i Ferrández, el dipòsit que constituí llur pare, D. Josep Vidaller i Coscojuela, per a respondre de les obres de construcció del camí veïnal de Savellà del Comtat a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera.

— Aprovar el pressupost reformat i addicional dels fonaments i exhauriments del pont sobre el riu Llobregat, en el camí veïnal de Mura, per Rocafort, Pont de Vilumara i Sant Vicens de Castellet a la carretera d'Esparraguera a Manresa, tros quart, pel seu import de 48,553'45 pessetes, o sia amb una diferència de 20,571'25 pessetes sobre el primitiu que era de 27,982'20 pessetes.

(Sessió del dia 22 de juny de 1920)

Adoptar el següents extrems:

Aprovar el traspàs convingut entre D. Vicens Forcada i D. Jaume Rosa, cedint el primer al segon tots els drets i obligacions naixents del contracte a preu fet, de les obres de construcció del camí veïnal de Palau Sabardera a la carretera de Besalú a Roses.

Des d'ara es reconeix a D. Jaume Rosa com a preufetaire de les obres esmentades, amb subjecció a les mateixes clàusules del contracte establert amb don Vicens Forcada el dia 27 d'agost de 1919.

— Adoptar el següents extrems:

Comunicar a l'Ajuntament de Sant Celoni que la Mancomunitat accedirà a la seva demanda de procedir a l'acabament de les obres del camí de Sant Celoni a Campins, sempre que, demés de contribuir amb el 20 per 100 del seu valor, en la mateixa forma que quan es verificà la reparació de tot el camí, expropiï i enderroqui pel seu compte les cases i corrals que fins a la data han impedit finir les dites obres, en la part de la seva travessia a Sant Celoni.

Tan bon punt el Municipi de Sant Celoni accepti el compromís de cooperar amb el 20 per 100, i després d'haver comprovat pel personal de la Secció tècnica el compliment del que es refereix a l'enderrocament de les cases, serà aprovat el pressupost i s'acordarà el començament de les obres.

— Assabentar a l'Alcaldia de Guardiola pel que correspon al projecte de camí veïnal de Sant Salvador de Guardiola a la carretera del Bruch a Manresa, que dintre breu temps quedarà redactat el reformat motivat per les modificacions que va introduir en el primitiu la *Jefatura* d'Obres públiques, i tan prompte sigui enllestit es trametrà novament a l'Estat per la seva aprovació i tràmits corresponents.

— Concedir les següents pròrrogues en la forma i condicions de costum:

Una de cinc mesos, per a enllestir les obres de construcció del camí veïnal de Palau Sabardera a la carretera de Besalú a Roses.

Una de tres mesos, per a enllestir les obres de construcció del camí veïnal de Serdanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, en terme d'Horta, per Valldaura.

(Sessió del dia 30 de juny de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat de les respostes dels pobles interessats, als quals fou comunicada la gestió de la Mancomunitat, per a l'immediat adob de la carretera de Manresa a Basella, per Solsona, donant compte d'haver cooperat a aquella gestió en els termes pertinents al cas.

Retornar a D. Francesc Rubió i Montserrat, contractista de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 11 a 22 de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, la fiança que va constituir amb data 1.r d'agost de 1919, per a respondre de la seva execució. Integren aquesta fiança, que porta el núm. 138, quinze títols del Deute de la Mancomunitat, núms. 2,323 a 2,331, 22,717 a 22,719, 23,264, 23,376 i 23,377, que, al canvi d'aquell dia, par, importaren 7,500 pessetes.

— Passar a la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat una instància de l'Atracció de Forasters de Barcelona, interessant l'immediat adob de la carretera de Sant Boy de Llobregat a Sant Vicens dels Horts.

Pendre esment de l'ofici de la Secció tècnica de Carreteres i camins, assabentant que havia emès informe favorable, a instància de la Diputació de Barcelona, perquè sia aprovat el projecte de modificació de les Ordenances municipals, formulat per l'Ajuntament de Vich, fixant les condicions d'edificació de la illa formada pels carrers de Verdaguer, Morgades, Estudis i Rambla de l'Hospital.

— Retornar a D. Joaquim Vidal, contractista de les obres de construcció del pont sobre la riera del Pla en el camí de Pla del Penedès a Lavid i Terrassola, la fiança que, amb data 6 de setembre de 1911, constituí a la Depositaria de la Diputació provincial de Barcelona per a respondre de les esmentades obres. Integren aquest dipòsit, que porta el núm. 62-*A*, quatre títols del Deute amortitzable, núms. 50,721, 82,907, 152,529 i 290,609, el valor dels quals és de 2,000 pessetes.

— Concedir les pròrrogues següents:

Una de cinquanta dies a D. Frederic Borja per a finir les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera del Bot a Gandesa, quilòmetres 1 a 3.

— Comunicar a l'Ajuntament de Castellvell i Vilar, que des del dia 25 de març d'enguany és possible el trànsit rodat per la carretera de Monistrol al Monestir de Montserrat, en condicions acceptables, i que es prossegueixen els treballs d'extracció de les terres que amenacen despendre's, procurant amb les mesures adoptades allunyar la possibilitat de la repetició de nous accidents, l'origen i producció dels quals són motivats per causes de força major, havent d'afegir que els treballs que es realitzen van encaminats a la defensa de la carretera, ja que no és d'incumbència de la Mancomunitat la de les cases llindants amb la dita via, encara que de fet resulten així mateix defensades.

— Que no hi ha inconvenient en curar directament la Mancomunitat del proveïment anual i com a mínim de 50 metres cúbics de pedra partida amb destinació al camí de Montagut a la carretera de Girona a Olot,

que en l'actualitat realitza l'Ajuntament de Montagut, mitjançant que aquest, ratificat el seu acord per la Junta de Vocals Associats, accepti les condicions següents:

I. — El Municipi de Montagut es compromet a consignar anualment en el seu pressupost la quantitat de 400 pessetes, import aproximat en l'actualitat de 50 metres cúbics de pedra partida apilada al llarg dels passeigs del camí de Montagut a la carretera de Girona a Olot, quantitat que ingressarà a la Caixa de la Mancomunitat, sense esperar requeriments, en dues entregues i parts iguals, abans del 30 de juny i 31 de desembre, respectivament, cada any.

II. — El terme de duració del present compromís serà d'un any, essent prorrogable, per la tàcita, per igual període de temps.

III. — Quedaran subsistents les altres obligacions contretes pel Municipi de Montagut a tenor de les Bases d'Auxili als pobles per a la reparació i conservació de camins, vigents a la província de Girona, excepte el que fa referència a la conservació del ferm del camí esmentat, de la qual curarà directament la Mancomunitat.

IV. — Cas que l'Ajuntament deixés de fer efectives en la Caixa de la Mancomunitat alguna de les entregues assenyalades, aquesta Entitat acudirà, si calgués, a la via d'apremi, tal com preveu l'onzena de les referides Bases.

V. — Una vegada donat per finida la present concessió restarien amb tot el seu vigor i integritat les obligacions a què, per virtut d'aquelles Bases, està subjecte el Municipi de Montagut.

—Aprovar el projecte de proveïment de pedra partida destinada a la carretera de Mollerusa a Bellcaire, per Linyola, pel seu pressupost de contracte de 35.311'90 pessetes; disposant que s'anunciï de seguida l'oportuna subhasta.

—L'Enginyer-director Sr. Turell, en donar compte, en línies generals, de l'estat dels treballs en període d'execució relatius a l'apariament i conservació de carreteres i camins mancomunals, cridà l'atenció del Consell respecte a la lentitud que, per a poder assegurar el pagament mensual de les despeses, es veu forçat a donar a la marxa dels referits treballs quan són realitzats pel sistema d'administració, el qual cas es dóna en la majoria dels que s'executen actualment, a causa de no haver-hi hagut postor en les subhastes celebrades l'any passat.

A part d'això, féu observar que hi ha alguns projectes de reparació d'altres vies mancomunals que ja havien d'haver-se executat l'any anterior i que, per circumstàncies econòmiques de moment, no per manca de consignació en les corresponents partides del Pressupost, no s'han portat a cap. Com que la majoria dels susdits projectes es refereixen a vies de gran trànsit (les quals per l'estat actual del seu afermat són d'inajornable reparació, majorment amb motiu de les intenses i continuades pluges que durant el passat hivern i principis de primavera han contribuït a malmetre llur consistència i a agreujar llur situació; i alguns, com el de Barcelona a Prat de Llobregat, per la necessitat de defensar el solament de pedra en gros que durant l'any 1918 va ésser col·locat a la caixa de l'explanació amb el consegüent augment de cost que aquella reparació implicà i que seria totalment perdut), exposà la gravetat del cas, que es presenta augmentada per la circumstància de què als treballs que calia haver realitzat l'any anterior i que han restat en suspens, cal sumar-hi els que pertocava executar enguany, preveient que de no posar-hi remei amb tota urgència, l'hivern propvinent es farà difícil i, en molts llocs, perillosa la circulació de vehicles per aquelles vies, sense possibilitat aleshores de poder atendre degudament i econòmicament la conservació pel temps material que la preparació i execució dels treballs d'aquella mena necessiten, els projectes dels quals estan tots ells ja estudiats pels Enginyers encarregats de les respectives demarcacions.

El Consell deliberà llargament sobre la qüestió plantejada pel Sr. Turell, reconeixent la seva gravetat, estimant-la deguda únicament i exclusiva a les dificultats econòmiques que caracteritzaren el començament de l'exercici 1920-21, i a les que actualment es deixen sentir, fent sobre aquest particular la Presidència algunes manifestacions a propòsit del promedi de les recaptacions obtingudes, comparant-les amb les despeses que cal atendre, i deduint-se que, malgrat tot, no hi ha altre remei que anar a una selecció per ordre d'importància i estat de les vies l'arranjament de les quals cal realitzar amb urgència per tal de no ultrapassar els compromisos que s'adquireixin de les possibilitats amb què pot comptar actualment el Consell; deixant per una altra sessió i en vista de les noves dades que s'obtinguin sobre la marxa de recaptació d'ingressos, examinar cada un dels projectes ja presentats o preparats, tots els quals hauran d'ésser tramitats per les Seccions corresponents, fins arribar a coneixement del Consell, a fi de procedir a llur execució, o acordar el que cregui procedent, comunicant-se en cada cas la resolució que es deliberi a l'esmentada Direcció del Servei tècnic.

— Recalçament dels estreps del pont sobre el riu Fluvià, en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets, pel seu import de 1,981'80 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 8, pel seu pressupost de 1,999'61 pessetes; i hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,998 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Pla de Cabra a Sarreal, quilòmetre 1, pel seu import de 1,959'12 pessetes; i hectòmetres 1 a 4 del quilòmetre 9, pel seu import de 841'32 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 24 de la carretera de Gràcia a Manresa, en els següents hectòmetres : 1, per 1,988'06 pessetes; 2, per 1,989'13; 3, per 1,979'50; 4, per 1,980'57; 5, per 1,978'43; 6, per 1,981'64; 7, per 1,986'09; 8, per 1,982'71; 9, per 1,983'78, i 10, per 1,985'38 pessetes.

(Sessió del 1.r de juny de 1921.)

Pendre esment d'un ofici del Ministeri de Foment comunicant que ha estat ordenat el pagament de la quantitat de 504,089'88 pessetes, en concepte de pagament de la subvenció concedida per liquidar els acopis destinats a la conservació de camins veïnals del Contracte entre l'Estat i la Diputació de Barcelona, durant el quatrienni 1917 a 1920.

—Aprovar l'acte de recepció parcial núm. 1 de la pedra partida invertida en els passeigs dels quilòmetres 1 i 2 del camí de Figueres a Terrades, per reparació del seu afermat.

—Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els oportuns pressupostos, que hauran d'ésser lliurats:

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 8-10 i 7-10 dels quilòmetres 1 i 2 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a Corbera de Llobregat, pel seu import de 1,722'70 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del mateix camí, hectòmetres 1-6 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,840'40 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 8-10 del quilòmetre 1 del camí abans esmentat, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida també per a l'arranjament del camí de la carretera de Barcelona a Tarragona a Corbera de Llobregat, quilòmetre 2, dividit per hectòmetres, en la següent forma : 1 i 2, pel seu import de 1,991'27 pessetes; 3 i 4, per 1,992'34; 5 i 6, per 1,985'92; 9 i 10, per 1,996'62; 7 i 8, per 1,988'16 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació de la carretera de Manlleu al confí amb Girona per Sant Pere de Torelló, hectòmetres 8 a 10 del quilòmetre 9, pel seu import de 1,984'85 pessetes, i hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 10, pel seu import de 1,920'65 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 13 del camí de Sant Boy de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, pel seu import de 1,947'40 pessetes, i hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,958'10 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 4 del camí de Figueres a Terrades, pel seu import de 1,989'36 pessetes; i hectòmetres 1 a 4 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,992'60 pessetes.

Execució de paret de rebla per a la construcció de dos murs, i altres treballs complementaris en el camí de Port de Llansà a l'estació del ferrocarril, pels pressupostos parcials de 1,987'31 i 1,956'99 pessetes.

—Que no es pertany d'accedir a la demanda de don Vicens Brunet sobre l'abonament dels danys ocasionats a les cases núms. 51 i 52 del Barri de la Bauma, ja que, demés de no poder-se comprovar que els seus desperfectes fossin motivats pels explosius de les barrinades, l'extracció de les ensulciades era indispensable per a evitar majors mals als veïns, i, entre ells, al mateix peticionari.

—Pendre esment d'un ofici de la Penya Rhin, assabentant l'ajornament de la gran cursa internacional de voiturettes que havia de tenir lloc el dia 19 del mes que som; donant compte de l'ampliació dels premis que s'oferiran el dia de la nova data de la cursa, i interessant de la Mancomunitat l'arranjament immediat del tros de carretera que amb anterioritat havia l'esmentada Penya Rhin interessat fos arranjada; acordant el Consell que passi a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts aquesta petició.

—Designar el senyor Diputat D. Manuel Massó i Llorens per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció única dels treballs de proveïment de pedra partida destinada al camí veïnal de Gavà a Begues.

Designar també el Sr. Diputat D. Josep O. Guanyabéns, per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció única dels treballs de proveïment de pedra partida destinada al camí de Mediona a Sant Pere Sacarrera.

(Sessió del dia 8 de juny de 1921.)

Retornar a D. Feliu Casas la fiança que constituí a la Caixa de la Mancomunitat per a respondre de l'execució dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Manlleu al confí amb Girona per Sant Pere de Torelló.

—Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a executar per administració els treballs d'extracció de terres procedents de les esllavissades del talús de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, quilòmetre 2, hectòmetres 3 i 4, en el tram anomenat «La Bauma».

Disposar el lliurament de la quantitat de 6,000 pessetes, a justificar, amb càrrec a la partida 239 del Pressupost vigent.

—Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar les següents obres pel sistema d'administració, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran de lliurar-se:

Reparació d'un aquaducte en el quilòmetre 4 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, import 1,305 i 1,251'90 pessetes.

Supressió de dos passallisos en el quilòmetre 6 del mateix camí, pel seu import de 1,993'41 pessetes.

Explanació i tancament amb ars artificial d'una parcel·la en el quilòmetre 1 de la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 1,104'24 pessetes.

Reparació del ferm dels quilòmetres 1 i 2 del mateix camí, pel seu import de 1,465'90 pessetes.

Adquisició, inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 3 i 4 del quilòmetre 2 del camí de Monjos a Castellví de la Marca, pel seu import de 1,712 pessetes.

Adquisició, inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la mateixa via, hectòmetres 5 i 6 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,717'35 pessetes; hectòmetres 9 i 10, pel seu impopt de 1,733'40 pessetes; hectòmetres 7 i 8, pel seu import de 1,720'50 pessetes; hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,682'04 pessetes, i hectòmetres 3 i 4 del mateix quilòmetre 3, pel seu import de 1,728'05 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 4 del quilòmetre 4 de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, secció 4.ª, pel seu import de 1,976'10 pessetes; hectòmetres 4 a 7 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,982'40 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 3 a 5 del quilòmetre 10 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 1,937'20 pessetes; inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 8-9 i 13-20 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pels seus pressupostos parcials de 1,856'45, 1,968'80, 1,990'20 1,904'60, 1,947'40 i 1,920'65 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 11 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, pel seu import de 1,819 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 12, pel seu import de 1,904'60 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre 12, pel seu import de 1,861'80 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 13, pel seu import de 1,926 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre 13, pel seu import de 1,963'45 pessetes; i hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 14, pel seu import de 1,851'10 pessetes.

—Donar-se per enterat d'haver-se tornat a repetir els enfonsaments del tros que s'estava apariant en el quilòmetre 2 del camí de Sant Sadurní a la carretera de Capellades a Martorell, als quals feia referència l'ofici tècnic de 13 d'abril últim, i d'haver-se donat per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts les ordres oportunes per a aconseguir la prompta reparació.

Així mateix s'assabentà d'haver-se produït noves esllavissades en el camí de Martorell a Vilafranca, quilòmetre 18, i en el camí de la carretera d'Igualada a Sitges pel Pla de Lavid i Terrassola, on ha calgut obrir un desviament provisional per a reconstruir el camí en degudes condicions de vialitat.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a assenyalar la traça, rasant i línia d'edificació en la travessia per Cardedeu del camí en projecte de Cardedeu a Dosrius.

Fer avinent a l'Ajuntament de Cardedeu que les indemnitzacions al personal facultatiu i altres despeses que ocasioni l'abans dita operació, aniran a càrrec seu.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres i camins per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació s'indiquen, pels pressupostos que regiren les oportunes subhastes, tenint en compte que aquestes restaren desertes:

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de l'Estació del ferrocarril de Bellpuig al quilòmetre 52, hectòmetre 2, de la d'Artesa a Montblanch, pel seu pressupost de 19,245'60 pessetes, disposant el lliurament immediat de 4,000 pessetes per a començar els treballs.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera del quilòmetre 452, hectòmetre 8, de la de Madrid a França a Seròs, pel seu pressupost de 11,195'53 pessetes, lliurant-se de seguida la quantitat de 3,000 pessetes per a començar les obres.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, pel seu pressupost de 22,008'01 pessetes, lliurant-se de seguida la quantitat de 4,000 pessetes per a començar les obres.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració les següents obres, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran d'ésser lliurats:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 9 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, pel seu import de 1,997'45 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 18, pel seu import de 1,819 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,851'10 pessetes; hectòmetres 5 a 10, del quilòmetre 19, pel seu import de 1,861'80 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del mateix quilòmetre 19, pel seu import de 1,904'60 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 20, pel seu import de 1,926 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,444'50 pessetes, i hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 21, pel seu import de 1,583'60 pessetes.

— Aprovar els projectes i plecs de condicions particulars i econòmiques, i disposà l'anunci de subhasta de les següents obres:

Proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Mollerusa a Bellcaire, per Linyola, pel seu pressupost de 35,311'90 pessetes.

Proveïments de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de la carretera de Tarragona a Barcelona, a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, pel seu pressupost de 133,161'08 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 10 a 17 de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 64,119'40 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia, per La Galera, quilòmetres 1 a 23, pel seu import de 48,188'45 pessetes.

Proveïments de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, pel seu import de 56,765'44 pessetes.

— Designar el senyor Diputat D. Lluís Ferrer i Bàrbara per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció única de les obres de proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí de Cabrils a Vilassar de Mar.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

Adoptar els següents extrems:

I. Aprovar l'ordre de preferència establert per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, entre els camins a arranjar en el present any econòmic, en virtut del segon Concurs per a la concessió i distribució de subvencions, amb destinació a l'apariament i millora de camins rurals, existents a la província de Lleyda, convocat per acord del Consell de data 9 de març últim.

II. Afegir a la relació dels camins a apariar, els de

Tragó de Noguera a Os de Balaguer,
Torms a Juncosa,
Camí del Calvari (Almenar),
Espluga Calva a Fulleda,
Estach, Masies de Barà, Baró a Arcalis,

perquè els pobles interessats han acabat de complir les condicions exigides; i autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a assenyalar quin lloc els pertany dins l'ordre de preferència al·ludit en l'acord preferent, i

III. Oficiar als Municipis de Freixanet, Oden i Espot, perquè indiquin el nom i ordre de preferència dels camins del seu terme l'apariació dels quals tenen sol·licitada, essent també autoritzada la Secció tècnica de Carreteres perquè, en virtut de llur resposta, determini els camins que aquells Ajuntaments esmentin que han d'ésser objecte d'arranjament dins d'aquest any.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

Adoptar els següents extrems:

Comunicar a l'Ajuntament de Guardiola, pel que es refereix al camí carreter de Guardiola a la carretera del Bruch a Manresa, que no es pot concedir, de moment, cap subvenció per a atendre al seu arranjament, per no figurar entre les preferents de la Relació aprovada pel Consell, però que es tindrà en compte la seva demanda en el cas que hi hagi un sobrant de la partida destinada a aquest efecte.

— Adoptar el següents extrems:

No es pertany d'accedir a la demanda de subvenció del camí anomenat *del Portillon* que va de Bossost a Banyeres de Luchon, per no haver presentat la instància dins el termini oportú.

Comunicar a l'Ajuntament de Bossost l'acord precedent, fent-li present demés que, donada la necessitat de l'apariament i havent esguard de la Base IV del Concurs per a la concessió de subvencions, si la brigada volant de la Vall d'Aran acaba les seves tasques en aquella regió dins el període econòmic i en època en què les condicions climatològiques permetin encara treballar, es traslladarà al camí de Bossost a Banyeres de Luchon per a apariar-lo.

— Disposar el lliurament de la quantitat de 8,000 pessetes per a atendre les despeses que ocasionarà la continuació dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, durant el mes que som, havent-se de justificar oportunament la inversió d'aquesta quantitat.

— Disposar el lliurament de la quantitat de 6,000 pessetes per a atendre els treballs de reparació de l'explanació i ferm de la carretera del quilòmetre 4, hectòmetre 7, de la d'Artesa a Tremp a Vilanova de Meyà, per Alentorn; havent de justificar-se oportunament la inversió, com en l'acord anterior.

— Comunicar a l'Ajuntament de Fornols que no es pertany d'accedir a la seva demanda de reparació dels camins veïnals d'aquell terme, per no haver presentat la sol·licitud en temps oportú i per no ajustar-se, demés, a cap de les condicions prescrites en les bases que regiren el concurs de subvencions per a l'apariament de camins rurals.

—Donar-se per informat de l'ofici del Reial Automòbil Club de Catalunya regraciant, en nom del Comitè organitzador de la Caravana al Migdia de França, els esforços realitzats pel personal de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts de la Mancomunitat, a l'objecte de tenir en bon estat les vies de comunicació que formaven part del circuit que recorregué aquella manifestació deportiva.

— Designar el senyor Diputat D. Paulí Gelf per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció definitiva de les obres de proveïment de pedra partida per a la reparació del ferm del camí de Pont de Molins a Les Escaules.

(Sessió del dia 30 de juny de 1921.)

CAMINS DE BAST

Passar a la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat, per a son informe i oportuna proposta d'acord, la petició del Centre Excursionista de Catalunya, adjuntant un projecte de senyalament del camí del Xalet d'Ull de Ter al Santuari de la Verge de Núria, com a continuació de l'obra de senyalament dels camins d'alta muntanya, començada l'any passat per la Mancomunitat, amb el concurs del referit Centre Excursionista.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el lliurament de les quantitats de 1,300 i 1,300 pessetes, per a atendre les despeses que ocasionarà l'adquisició de dos carros bótes, destinats a la conservació de les vies mancomunals, de la primera i cuarta brigada de Lleyda.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts que faci una enquesta entre el seu personal a fi d'esbrinar la mena de treball que realitzava el peó Antoni Alvarez, el qual manifesta, havent-ho així comprovat el Dr. D. Joaquim M. Balcells, que pateix d'una hèrnia eplípica inguinal dreta, que se li produí durant el treball, encomanant-se també a la Secció tècnica que aplegui els testimonis que pugui, a propòsit de la versemblança... de la verosimilitud de les manifestacions del peó Alvarez.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

Vist l'expedient instruït per depurar les responsabilitats en què hagi incorregut amb la seva conducta don Manuel d'Andrés i Morera, Delineant-escrivent adscrit a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts; vistos també els antecedents que consten en l'expedient personal de l'esmentat funcionari, atès el dictamen del Cap del Departament d'Administració, signat pel Conseller-ponent, els següents extrems:

I. — Confirmar la suspensió d'empleu i sou imposada a D. Manuel d'Andrés i Morera, per acord del Consell del dia 8 d'abril proppassat, per mentre durés la tramitació de l'expedient al·ludit en el mateix acord.

II. — Destituir D. Manuel d'Andrés i Morera del càrrec de Delineant-escrivent que venia exercint en la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

III. — Comunicar els acords precedents al senyor Enginyer-director de la dita Secció, al senyor Interventor general de la Mancomunitat, i a l'interessat, notificant-li que contra aquesta resolució pot interposar recurs contenciós-administratiu davant el Tribunal provincial corresponent, dins el termini de tres mesos, a comptar des del dia següent al de la notificació.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

PERMISOS

Vista la instància subscrita per l'I. S. P. Marcet, Abad Coadjutor del Reial Monestir de Montserrat, demanant que li sia concedida autorització per a construir un portal al final del camí de l'Estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, en el punt que comença a ésser de la seva propietat, i atès l'informe de l'Oficina corresponent, que no es pertany accedir a la petició referida, per resultar-ne perjudicats els interessos públics.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a la Direcció de Carreteres, camins i ponts diverses peticions interessant la propulsió de treballs públics en les vies de comunicació mancomunals, com un remei a l'actual crisi econòmica, i per rescabalar-se els pobles damnificats dels estralls produïts pels darrers temporals.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits perquè concedeixi l'afillament de l'expòsita Nicàssia Peláez, de 1909, als esposos D. Roc Vilajossana i D.ª Mercè Vidal, veïns d'aquesta ciutat; i el de l'expòsita Agustina Duclara i Plaza, de 1915, a D.ª Elissa Mirambell, vídua d'Andreu Burgaya, també veïna d'aquesta ciutat, fent constar els dits afillaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons signi més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern de les referides Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, amb

l'oportuna devolució dels documents corresponents.

— Vista la comunicació remesa pel senyor President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, la qual fa avinent que resoltes les dificultats d'ordre formal que impedien empendre una acció ràpida i eficaç per a obtenir allò que correspongui a la Casa de Beneficència, procedent del llegat ordenat en son testament per D. Llucià Smith de Vilardaga, han estat empreses les gestions oportunes per a aconseguir l'efectivitat del llegat de referència; atès que aquelles gestions a què es refereix la comunicació han estat dins les atribucions de la referida Junta de Govern, a proposta del Conseller-ponent de Beneficència, aprovar les gestions fetes per la repetida Junta, en ús d'atribucions que li són pròpies.

— Vist l'ofici del senyor Administrador de l'Hospici de Girona, i atès el dictamen de la Secció, a proposta del Conseller-ponent del Servei, remetre al senyor President de la Diputació de Valladolid el compte de les despeses ocasionades en l'Hospici de Girona pels asilats naturals de la dita província, compte que ha estat remès al Consell pel referit senyor Administrador, interessant prop d'aquella Diputació l'abonament d'aquest compte i recomanant-se a Intervenció que efectui el seu cobrament.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Pendre esment el Consell del següent ofici que li ha estat tramès per la Junta de Govern de les Cases de Caritat i Maternitat i Expòsits de Barcelona:

«En la sessió celebrada per aquesta Junta el dia 10 del corrent, manifestà la Presidència, en nom dels senyors Marmesors de l'herència de D. Joan Puigventós i Vivet (a. c. s.), que, per a donar compliment a la disposició testamentaria del dit senyor a favor de la seva servent D.ª Elionor Mercadé, havien resolt, d'acord amb la interessada, constituir a la seva utilitat una pensió vitalícia de 300 pessetes mensuals, i al dit efecte la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvis fixava la remesa d'un capital vitalici de 31,088'07 pessetes; i que, per quan resultaven ésser dos dels hereus de dit senyor la Casa de Caritat i la de Maternitat i Expòsits, oferien constituir la renta de què es tracta a la Casa de Caritat, fent-li remesa de la suma esmentada. — Tenint en compte la Junta l'edat de la interessada, que és de seixanta set anys, acordà per unanimitat acceptar la quantitat oferta, amb el compromís de satisfer mensualment a la dita senyora la pensió de 300 pessetes, sol·licitant a aquest fi l'oportuna autorització.»

I el Consell, atesos els termes de la precedent comunicació, acordà, en conseqüència, concedir l'autorització que s'hi demana, als efectes de validesa de l'acord de la referida Junta de Govern de les Cases de Caritat i Maternitat i Expòsits.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

Pendre esment d'un ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, assabentant que, en sessió del dia 30 del mes proppassat, D. Carmel Izquierdo Núñez presentà la renúncia del càrrec de Vocal de la Junta i es va possessionar immediatament del d'Interventor dels dits Establiments, per al qual fou nomenat en virtut de l'acord de 21 d'abril últim, sobre adaptació al Pressupost vigent del personal de Beneficència; acordant el Consell comunicar al Departament d'Intervenció la data de l'esmentada presa de possessió, a comptar de la qual ha de començar a fruir el senyor Izquierdo la gratificació anual de 2,000 pessetes, assignada en el susdit acord d'adaptació.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la comunicació de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, assabentant als efectes de la base 5.ª de les per què es regeix el seu funcionament, la vacant ocorreguda per mort del digne i virtuós capellà de la Casa de Misericòrdia Rvnd. don Jaume Morreres, a proposta del Conseller-ponent doctor Riera, autoritzar l'esmentada Junta per a proveir amb caràcter interí la dita vacant fins que en el Reglament especial que per a regir aquells Establiments ha de redactar i proposar a l'aprovació del Consell la pròpia Junta, sia determinada definitivament la forma d'ingrés del personal dependent d'ella, assignant al que es nomeni el sou anual de 1,350 pessetes, igual al del capellà més modern dels referits Establiments.

— Procedir a l'examen-revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat pel que fa referència al funcionari D. Salvador Vives i Casajoana, Director facultatiu del Manicomi de Salt, per complir-se dintre el mes de juliol propvinent, els cinc anys des de la data del seu nomenament, designant-se per a constituir el Tribunal, junt amb el Conseller don Agustí Riera, els Srs. D. Odon Moles i D. Tomàs Burquets.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Notícies i documents

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Sessió del dia 20 de maig de 1921. — Despatxats els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, es donà compte del resultat de les oposicions a les tres places de Metge de número de la Casa de Maternitat i Expòsits, de què es donà compte en la sessió anterior, en virtut de les quals foren proposats pels respectius Tribunals el Dr. D. Víctor Conill i Montobbio, per a la plaça del Departament d'Obstetrícia, i els Drs. D. Salvador Goday i Casals i D. August Brossa i Bosqué, per a les dues del Departament d'Infantesa, les quals propostes foren acceptades per la Junta.

S'assabentà la Junta d'un ofici del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya incloint diligència de l'acord del mateix de 21 d'abril últim, adaptant les partides destinades a havers del personal de les Cases provincials de Caritat i de Maternitat i Expòsits, que figuren en els respectius pressupostos de 1921-22, als empleats que actualment presten servei en les dites Cases.

S'enterà, demés, amb satisfacció, d'haver l'Excellentíssim Ajuntament de Barcelona comunicat en ofici data 9 del corrent l'aprovació de la modificació per al traçat d'alguns carrers propers a la Casa de Maternitat de Les Corts, de conformitat amb les aspiracions de la Junta, exposades a l'esmentada Corporació Municipal en instància de 21 de maig de 1920, per desaparèixer amb dita modificació l'actic camí del Cementiri que divideix la finca, podent quedar ara formant una sola gleva; quedant igualment amb reconeixement enterada

d'haver estat tret a subhasta pel Municipi la construcció de les clavegueres i obres necessàries de la Riera de Tena, en el tros comprès entre la Travessera i el carrer de Miquel Angel, millora així mateix sol·licitada per la Junta, que facilitarà el deguàs de les aigües brutes i residuàries del mateix Asil.

S'acordà la col·locació d'una nova bomba en el pou de la Casa de Caritat, efectuant determinats treballs, proposats per l'Enginyer D. Gaspar Brunet, per tal d'obtenir major quantitat d'aigua, assegurant el servei.

Igualment s'acordà realitzar en la part d'edifici de la Casa de Caritat, destinat a dormitori d'asilades, determinades obres, per amenaçar una ruïna imminent el sostre-terrat de la dita dependència, segons dictamen de l'Arquitecte D. Josep Goday.

Davant la quantia de les obres i instal·lacions que precisen en el pavelló destinat ara a tuberculosos en la finca «Torre dels frares», per no ésser el primitiu projecte destinat a l'actual fi, s'acordà posar-ho en coneixement de la Diputació, a càrrec de la qual el pavelló es construeix, per a les consignacions complementàries.

Foren aprovats diferents expedients de matriculització, de legitimació i d'afillament d'expòsits.

I, finalment, es donà compte dels donatius rebuts amb destinació a les atencions de la Casa de Caritat, els més importants dels quals són : el de 60,000 pessetes, rebut del Comitè d'Obra Benèfica i Social; el de 2,000, dels germans D. Josep, D. Casimir i D. Francesc Clapers i Berenguer; 1,000, de D. Pere Turull i Comadrau; 1,000, de D. Lluís Marian Vidal; 1,000, de la raó social Ramón Bach y Hermano; 500, de D. Josep Garí i Cañas; 500, de D.ª J. M.; 250, de D. Josep Arnals i Sormaní; 187'50, de D.ª Mercè Coma; 150, de D. Josep Badia; 100, de D. Josep Mundó; 50, de D. Joan Pujol; 50, de La Catalana, Societat de Segurs, i 50, de D. Manuel Mogas; havent ingressat, demés, en la Caixa del dit Asil, la suma de 8,957'77 pessetes rebuda de l'Excellentíssim i Il·lm. Sr. Bisbe de la Diòcesi, marmessor de l'herència de D. Antoni Marian de Padró i Castellana, import de la venda de part de valors de la dita herència, domiciliats a l'estranger; havent-se igualment rebut la quantitat de 4,478'88 pessetes, de la mateixa procedència i idèntic concepte, amb destinació a la Casa de Maternitat i Expòsits.

Sessió del dia 10 de juny de 1921. — Fou despatxada l'ordre del dia.

S'enterà amb reconeixement la Junta d'un ofici de la M. Il·ltre. Junta de Dames comunicant que les senyores que formen la Secció d'Expòsits havien inscrit divuit llibretes de la Caixa d'Estalvis a favor d'altres tants expòsits amb la imposició inicial de vint-i-cinc pessetes.

Es donà compte d'haver-se traslladat a París dues religioses de la Comunitat de la Casa de Caritat, per tal de conèixer els moderns avenços en l'ensenyament del cec, com també d'estar realitzant un viatge a Albí, Burdeus i Migdia de França altres tres religioses de la mateixa Comunitat, per tal d'estudiar ço que més modernament es practica per a l'ensenyament dels sords-muts.

S'acordà demanar a la Mancomunitat de Catalunya l'oportuna autorització per a constituir a la Casa de Caritat una renda vitalícia de 300 pessetes mensuals a favor de D.ª Elionor Mercadé, disposada per D. Joan Puigventós i Vivet, acceptant l'Asil dels marmessors del dit senyor la suma de 31,088'07 pessetes, que és la fixada per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi per a constituir l'esmentada pensió.

S'assabentà la Junta de l'informe presentat per l'Enginyer D. Gaspar Brunet, estudiant el pla a seguir, a l'objecte d'estalviar les obres en la instal·lació de la Central tèrmica a la Casa de Maternitat i Expòsits, presentant, a l'efecte, el pressupost probable, acordant-se demanar preus a diferents cases.

S'acordà demanar igualment pressupostos per a la instal·lació elèctrica en l'edifici «Prat de la Riba» i pavellons de la finca «Torre dels frares».

Es concedeix un any de pròrroga en l'exercici del seu càrrec al Metge intern temporal del Departament d'Infantesa de la Casa de Maternitat i Expòsits, don Pompeu Pascual, el termini del primer nomenament del qual fineix en 31 del propvinent mes de juliol.

Són aprovats diferents expedients de matriculització, de legitimació i d'afillament d'expòsits.

Per últim, es donà compte d'haver ingressat en concepte de donatius a la Caixa de la Casa de Caritat, la suma de 60,000 pessetes rebudes del Comitè d'Obra Social i Benèfica, i la de 600 pessetes de l'Excm. i Il·lm. Sr. Bisbe de la Diòcesi procedent de l'Indult Quadragesimal, havent també ingressat per igual concepte, 400 pessetes a la Caixa de la Casa de Maternitat i Expòsits, com també d'haver-se rebut per meitat, en ambdós Asils, la quantitat de 8,536'46 pessetes, producte de la realització al canvi de 62'25 per 100, de 13,713'20 francs, procedents de l'herència de D. Joan Puigventós i Vivet.

LLEYDA

Sessió del dia 6 de juny. — Assistiren, presidits pel Conseller D. Romà Sol, els Srs. Cortecans, Cúrria, Jaques, Pereña i Vicens.

De l'ordre del dia es varen resoldre els assumptes següents:

Admetre interinament, a la Maternitat, els nens Gertrudis, Jaume i Cosme Miró abandonats dels pares llurs.

Concedir la pensió d'alletament demanada per la veïna de Balaguer Paulina Rebert Folch pel seu fillol Josep Molins, orfe de pares.

Trametre favorablement informat, al Consell de la Mancomunitat, l'expedient d'afillament de l'expòsit Eugeni, núm. 836, demanat pels esposos Josep Condó i Antònia Navarra, de Sant Esteve de la Sarga.

Admetre en torn, a la Casa de Misericòrdia, a Jaume Ribera i Pere Ginesta, veïns de Bellver; Rosa Sala Trullols, de Araño, impossibilitada pel treball; Josep Salas Cons, de Lleyda, pobre i impedit per al treball; Carles Rotges Tugues, de Pons, pobre i desemparat, i Josep Farré, de Balaguer, impedit per al treball.

Autoritzar la compra de medicaments per l'Hospital, per un total de 500 pessetes.

Aprovar el balanç de les operacions de cobraments i pagaments fetes fins al dia 31 de maig, les quals importen 32,680'96 pessetes.

Aprovar tres factures d'Antoni Molins, per farina pels Asils, les quals importen 2,995'95 pessetes, i una altra de la Sra. Vídua de Camps, de 2,097'16 pessetes, també per farina pels Asils.

Aprovar les obligacions que haurà de complir el Capellà de la Casa de Misericòrdia.

Sessió del dia 13 de juny de 1921. — Assistiren els senyors Jaques, Vicens, Pereña, Solé i Florensa, presidits pel Conseller D. Romà Sol Mestre.

Contestar una comunicació de la Inspecció de Primera Ensenyança, preguntant el dia en què va ingressar a la Misericòrdia el mestre de Trago de Noguera, Eduard Cortada.

Quedar enterada d'una comunicació del Jutge municipal de Prades, denunciant als esposos Ramón Anglès i Maria Olivé sobre el tracte que donaven a l'expòsita que tenien afillada Cornèlia Balbina, i manant-los-hi que la reingressessin tot seguit a la Maternitat.

Quedar enterats dels estats demostratius del preu de les estades causades pels asilats en els Establiments de Beneficència durant el mes de maig, els quals es valuen en 0'988 pessetes les de la Misericòrdia, i 0'848 les de la Maternitat, amb una baixa global de despeses de 2,949'39 pessetes.

Suspendre les classes de gimnàstica durant els mesos de juliol, agost i primera quinzena de setembre.

Aprovar els comptes de despeses fetes per al sosteniment dels Asils durant el mes de maig, els quals importen 11,020'70 pessetes les de la Misericòrdia, 6,924'14 les de la Maternitat, i 3,949'41 les de l'Hospital.

Autoritzar al Majordom perquè es faci càrrec dels sobrants d'aprehensions de contraban que li remetran en la Delegació d'Hisenda.

Aprovar sis factures de material d'oficina, que en junt importen 458'60 pessetes.

Aprovar les bases per a l'establiment d'una fundació per a millorar la condició dels nens i nenes dels Asils.

Sessió del dia 21 de juny. — Fou presidida pel Vocal don Josep M.ª Vicens, a la que assistiren els Srs. Florensa, Jaques, Pereña, Solé i Cúrria.

Es varen admetre a la Casa de Maternitat els nens Josep i Pere Joval Solé, de Cubells; i a la Casa de Misericòrdia, a Catarina Pujol Vallès, de Barcelona.

Concedir una gratificació mensual de 5 pessetes a l'asilat Nicomedes Torres, ajudant del flequer.

Concedir les pensions d'alletament sol·licitades per Ramon Farré Torremorell, de Menàrguens, i per Josep Cosialls Navalles, de Balaguer, per un dels seus fills bessons.

Aprovar el compte de despeses fetes amb motiu de la conducció de dements a Sant Boy, que importa 295'50 pessetes.

S'assabentà la Junta de què, amb data 9 del corrent, aprovà el Consell la distribució de cabals per al sosteniment dels Asils durant el mes de juny, que importa 39,046'38 pessetes.

Adjudicar el suministre de queviures pel trimestre vinent, en la següent forma:

A Manuel Ribera, les farines a 72'87 pessetes els 100 quilos; a Tomàs Grau, la carn de vaca a 2'25 pessetes el quilo, i la de xai a 2'75; a Andreu Cemelis, la de sigrons a 1'30 pessetes el quilo; a la Vídua de Boneu, els fideus i pastes de sopa a 1'10 pessetes el quilo i la sèmola a 1'50; a Josep Cuadrat, la xocolata a 3 pessetes el quilo, el safrà a 0'20 pessetes gram i espècies a 2'50 el quilo; a Clement Pava, el cafè a 6'60 pessetes el quilo; la de mongetes, a Manuel Ribera, a 50'60 pessetes l'hectolitre.

Declarant desert el concurs per als altres articles anunciats, que es compraran per administració, sense que els preus rebassin els de concurs.

Aprovar les següents factures : De la casa Hartmann, per medicaments, 453'10 pessetes; de la mateixa casa, també per medicaments, 185; de la casa Dalmau i Oliveres, per medicaments, 527'20; d'Isabel Ribera, per guix i ciment, 242'50; de Teresa Perna, per maons i rajoles, 165'50; de Teresa Grau, per transports, 75 pessetes.

Autoritzar al farmacèutic de l'Hospital per adquirir 250 litres de vi comú per a convertir-lo, per procediments enològics, en vi de Xerès, cosa que ve fent des de molts anys amb gran economia pels asils i magnífic resultat.

Aprovar la distribució de cabals pel mes de juliol, que ascendeix a 42,254'98 pessetes.

Sessió del dia 26 de juny. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol, amb assistència dels Srs. Florensa, Pereña, Solé, Cúrria.

Es va concedir la pensió d'alletament demanada per Joan Ripoll, de Torrelameu, i es va admetre a la Casa de Misericòrdia a Baptista Català Gatius, de Lleyda.

Es va nomenar Capellà de la Casa de Misericòrdia al Rvnd. D. Ramir Vidal Perna.

GIRONA

Sessió del 18 de juny de 1921. — Sota la Presidència de D. Agustí Riera i Pau, es reuniren en sessió els Vocals Dr. D. Josep Morera, D. Ramon de Berenguer i don Leopold Cànovas.

Llegida l'acte de la sessió anterior, que és aprovada, es concedeixen els següents abonaments de didatge: A D. Narcís Danés, veí de Mieres, per al seu fill Esteve; a D. Ramon Masoliver, de Sant Pere les Preses, per al seu fill Josep, i a D. Josep Basols, veí del propi Municipi, per al seu fill Joan.

Es denegat el que demanava En Joaquim Salleras, veí de Figueres, per a un seu fill bessó, hagut compte que no apareix de la documentació presentada que tinguin, ultra de l'altre bessó, cap altre fill menor de deu anys.

Es concedit als esposos Joaquim Abras Gou i Rosalia Joher Pi, veïns de Sant Feliu de Guíxols, l'afillament interí d'una expòsita de deu a dotze anys d'edat, mitjançant la signatura de la corresponent escriptura i la concessió de la dot de 250 pessetes.

S'acorda anunciar concurs per al proveïment de farina, carns de xai i de bou, cansalada, arròs, patates, pastes per a sopa, fesols, fesoles, sigrons, bacallà, xocolata, greix blanc de tocino, sal, sucre, oli d'olives, vi comú, botifarres primes blanques i negres, cok i savó fort, per durant el tercer trimestre d'enguany i per al de llet de vaca per tot el restant del present any econòmic. El pagament s'acorda sia a seixanta dies data factura, i que les propostes puguin presentar-se de nou a tretze els dies laborables, fins al 28 del corrent.

S'acorda igualment anunciar concurs per al proveïment de robes per a llit, vestuari i altres, amb les mateixes condicions de pagament i presentació d'ofertes que l'anterior.

El Dr. Morera prega a la Presidència s'adquireixin, dels donatius que es reben de la Junta Benèfica, vasos per als asilats de la Casa de Misericòrdia, i aquella manifesta que farà els possibles per a accedir a la dita demanda.

I no havent-hi altres afers a tractar s'aixecà la sessió.

Sessió de 25 de juny de 1921. — Sota la Presidència de D. Agustí Riera i Pau, i amb assistència dels Sra. Vocals D. Josep M.ª Pérez Xifra i D. Leopold Cànovas, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

Es llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

Es concedeix als consorts Pau Planas i Balbina Viarnés, de Figueres, la remesa de l'expòsita Carme Balbina Francisca, que diuen ésser filla seva.

En informe de la Intervenció, en sol·licitud de D. Emili Batlle Aupí demanant autorització per a cobrar un crèdit de 293'40 pessetes, del que era creditor el seu difunt pare D. Eloi Batlle, s'acorda de conformitat amb ço que es demana, atès a què es demostra el seu dret per mitjà de l'oportuna escriptura de testament i justifica haver satisfet a l'Estat els drets corresponents.

La Presidència donà compte de què li ha estat demanat pel senyor President del IV Congrés de Metges de Llengua Catalana que deu celebrar-se en aquesta ciutat, autorització per a visitar aquests Establiments de Beneficència. S'acordà accedir-hi gustosament i avinentar-ho al senyor Degà del Cos Mèdic de Beneficència als efectes corresponents.

I no havent-hi altres afers de què tractar, s'aixecà la sessió.

PATRONAT DE BENEFICÈNCIA DE LLEYDA

Base 1.ª Es constitueix una fundació amb el nom de «Patronat de Benefitència de Lleyda», els fins de la qual aniran encaminats a cooperar al millor establiment dels nens o nenes acollits a les Cases que té a son càrrec la Mancomunitat de Catalunya i que són regides per la Junta de Govern de la Beneficència de Lleyda.

Base 2.ª L'esmentada fundació restarà confiada al Patronat i regisme d'una Junta especial, integrada en la següent forma:

a) Pels individus que componen la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda.

b) Per un nombre igual de dames lleydatanes de reconeguda actuació caritativa.

c) Per aquelles persones que per la quantia dels seus donatius, o per la seva intensa i constant actuació benèfica en pro dels indicats Establiments, en siguin mereixedors i a judici de la Junta de Govern.

Base 3.ª Les dames lleydatanes que hagin de formar part de la primera Junta de Patronat de Beneficència de Lleyda, seran designades per la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda en la forma que estimi convenient.

Les vacants femenines que es produeixin un cop constituïda la primera Junta de Patronat, seran cobertes mitjançant proposta d'aquesta mateixa Junta.

Base 4.ª Aquesta fundació es recaptarà per mitjà de deixes i donatius de particulars i associacions que vulguin contribuir a la damunt dita finalitat, fins arribar a la suma de 50,000 pessetes nominals dels valors que més endavant es descriuen, en el qual moment i data la Junta podrà començar a fer ús dels interessos que reporti la fundació per a les obres que més avall es proposen.

Base 5.ª A mesura que vagin recollint-se les almoines, es publicarà la corresponent nota en el *Butlletí Oficial* de la província i en la CRÒNICA DE LA MANCOMUNITAT, amb expressió del nom i cognoms del donant i quantitat rebuda, i els cabals recollits seran invertits en títols del Deute de la Mancomunitat de Catalunya. Els interessos seran acumulats al capital, i la mateixa cosa serà feta amb els beneficis que hom pugui obtenir al correspondre l'amortització de títols.

Base 6.ª Cada fi d'any es publicarà un balanç, en el qual restin resumits els ingressos, despeses, sumes invertides en títols del Deute i fons existent a la Caixa del Patronat.

Base 7.ª Es portarà una comptabilitat especial i es tindrà una caixa separada per a la custòdia dels títols i el metàl·lic, els quals cabals per cap motiu ni excusa no podran mai confondre's amb els generals de la Beneficència. També podrà fer-ne dipòsit al Banc d'Espanya.

Base 8.ª La Junta de Patronat nomenarà una ponència amb l'encàrrec de gestionar la recaptació d'almoines o donatius, proveint-la d'un talonari amb matriu i duplicat, per a lliurar rebut de les quantitats recaptades. Mensualment en farà remesa i donarà compte del seu comès, fent-se constar el resultat a l'acte de la sessió.

Base 9.ª Quan la fundació arribi a 50,000 pessetes nominals del Deute amortitzable de la Mancomunitat de Catalunya, les rendes que produeixi, un cop deduït el 10 per 100 per a prevenir riscos que poguessin disminuir el capital i sempre per a enfortir la fundació, seran dedicades a facilitar mitjans als nois o noies que per llur capacitat i aptitud acreditades en fossin mereixedors.

Base 10.ª La indicada resta de les rendes seran invertides sense preferència ni prelació de cap mena entre uns i altres acollits, en el pagament de despeses per a:

a) Estudis de caràcter professional en l'ordre científic, literari o artístic.

b) Perfeccionament tècnic d'oficis, tant de l'home com de la dona.

c) Preparació de caire comercial en ambdós sexes.

d) Ensenyaments propis de la llar i ocupacions característiques del sexe femení.

e) Pagament de títols i despeses de primer intent que siguin necessàries per a l'Establiment dels asilats en llurs oficis o carreres.

Base 11.ª Les millores que vagin obtenint-se per amortització de títols quan comenci el funcionament d'aquesta fundació, i d'una manera indefinida després aniran acumulant-se al capital fundacional, de la mateixa manera que les almoines o donatius que es recaptin.

Base 12.ª La Junta de Govern resta facultada per a invertir en títols del Deute de la província de Lleyda si aquesta arriba a establir-se, les quantitats que es vagin recollint per damunt de les 50,000 pessetes abans dites. Per al cas que arribés una època en la qual no existissin títols del Deute de la Mancomunitat ni de la província, hauria de fer-se la inversió en paper de l'Estat, confiant-se a la Junta de Govern el determinar la classe que millor convingui.

Base 13.ª El Patronat i direcció de la massa de béns de la present fundació correspondrà a la Junta de Patronat damunt esmentada; però, si per algun nou regisme fos suprimida l'actual Junta de Govern, les facultats d'aquesta serien traspassades a la institució que restés encarregada de la cura dels acollits als Establiments de Beneficència de Lleyda i de la seva província.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la instància presentada per l'interessat, i atesa la proposta del Cap-director d'Administració, amb la conformitat del Conseller-ponent, concedir a D. Jaume Gras Tarré, Auxiliar tècnic del Servei de Sanitat, la llicència que sol·licita per motius d'ordre particular i terme de trenta dies, que començaran a comptar-se des d'aquesta data, essent els vuit dies primers amb sou enter, els set següents a mig sou, i els altres quinze dies restants, sense sou, segons disposa l'art. 39 del Reglament de les Oficines de la Mancomunitat, comunicant-se aquest acord a l'interessat, a la Direcció del Servei de Sanitat i a Intervenció, als efectes corresponents.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Notícies i documents

INSTITUT D'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

CONFERÈNCIA INTERNACIONAL DE PSICOTÈCNICA APLICADA A L'ORIENTACIÓ PROFESSIONAL

Organitzada per l'Institut se celebrarà a Barcelona la Segona Conferència de Psicotècnica. La primera va tenir lloc l'any passat a Ginebra, i el nostre Institut va demanar que Barcelona fos designada per a la celebració de la pròxima. Definitivament les reunions de l'esmentada conferència seran a Barcelona, durant els darrers dies del mes de setembre.

L'Institut ha delegat el Dr. Mira, Cap del Laboratori Psicomètric, perquè visiti les institucions afins i els especialistes en la matèria, recabant l'aprovació del programa de la Conferència, que diu així:

»*Conferència internacional de Psicotècnica aplicada a l'orientació professional i a l'organització del treball* (Barcelona, 28-30 setembre 1921). — Actualment, la qüestió de l'orientació professional pot ésser considerada des de tres punts de mira:

»1.r El dels psicotècnics qui, amb l'única ajuda dels mètodes de laboratori, s'han esmerçat en estudiar alguns oficis en vista de determinar els signes característics de la *superioritat professional* i de fer, per una professió determinada, la *selecció dels ben dotats*.

»2.n El dels observadors qui, procedint empíricament, han volgut aportar una solució immediata del problema de l'orientació professional dels escolars. Llur finalitat és informar els infants sobre llurs aptituds pròpies i ensenyar-los a pensar sobre la qüestió, tan greu, de l'elecció d'una carrera.

»3.r El dels psicòlegs qui utilitzen, si així es pot dir, un mètode mixte. Inspirant-se en les dades fonamentals fornides pels experimentadors del primer grup, esmercen també l'observació directa com a mitjà de classificació d'aprenents.

»Perquè els treballs de la Conferència donin tot llur efecte, cal tenir en compte les diverses tendències. És per això que, replegant les suggestions escrites de certs col·legues nostres que han establert, com nosaltres, aquestes distincions, havem format tres Seccions en els fons de la Conferència. Els treballs d'aquestes Seccions es verificaran durant els dos primers dies.

»Primera Secció. — I. Mètode general de recerques en Psicotècnica aplicada a l'orientació professional.

»II. Inventari de les professions ja estudiades pels psicotècnics. Examen dels resultats en vista de llur aplicació a l'orientació professional.

»III. Pla d'una enquesta internacional sobre les aptituds requerides per algunes professions a determinar.

»IV. Acord sobre el mètode a adoptar per a l'estudi de les funcions les més actives en les professions usuals: aptituds motrius, atenció, memòria, etc., per a obtenir resultats comparables.

»V. Algunes dades psicotècniques especials: monotonia, visió crepuscular, prova del Tapping.

»Segona Secció. — Quines dades han de contenir les fitxes pedagògiques, econòmiques i socials de l'infant?

»Com poden ésser obtingudes?

»Com han d'utilitzar-se?

»El problema de les aptituds morals.

»Tercera Secció. — ¿Quins *tests* han d'esmerçar-se per a l'examen psico-fisiològic dels subjectes a orientar?

»¿Quines són actualment les dades més científiques per a una classificació dels treballs professionals en relació amb les aptituds que aquests treballs exigeixen dels individus?

»Com han d'evaluar-se els resultats de l'examen mental?

»Treballs comuns a les tres Seccions (Sessió del matí; tercer dia). — Un delegat de cada Secció exposarà les conclusions pràctiques a les quals ha arribat el seu grup. Una discussió general seguirà, o seran fetes certes preguntes pels congressistes.

»Sessió de la tarda. — Organització de l'Associació internacional per a l'orientació professional de l'estudi del treball.

»Discussió dels Estatuts.

»Elecció dels membres del Consell directiu.

»Fixació de la data de la pròxima Conferència.

»Cada sessió tindrà: Un President, un Secretari, un traductor.

»Des de llur arribada a Barcelona, els congressistes rebran una llista de les comunicacions que hauran d'ésser fetes.

Per això és necessari trametre de seguida els títols de les comunicacions amb un breu resum.

»Les persones que no assistiran al Congrés i que s'interessin per aquestes qüestions, poden trametre'ns un report, el qual serà llegit.

»Seran organitzades visites a les institucions pedagògiques i tecnològiques de Barcelona, a mesura que ho permetin els treballs.

»Se celebrarà una recepció per la Municipalitat, una representació teatral, etc.

»Cal adreçar quan més aviat millor l'adhesió a l'Institut d'Orientació Professional de Barcelona, carrer de Sant Honorat.

»La tarja de congressista és gratuïta.»

Les oficines de la Conferència han rebut ja diverses adhesions de personalitats especialitzades que assistiran a les sessions. També s'espera la vinguda dels psicòlegs americans, o almenys, la tramesa de comunicacions.

HISENDA

PRESSUPOSTOS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell.

Sotmetre a l'examen, censura i aprovació de l'Assemblea, els comptes de Pressupostos i de Caixa de la Mancomunitat de Catalunya, corresponents a l'any 1920-21, juntament amb els documents que els integren, retuts, respectivament, pel senyor President Ordenador de Pagaments i el Caixer de la Mancomunitat, trametent-los tot seguit a la Presidència de l'Assemblea per tal de què la Comissió d'Hisenda pugui examinar-los i formular el corresponent dictamen.

Que els dits comptes quedin exposats al públic en l'Oficina d'Intervenció, fins a la reunió de l'Assemblea, publicant els corresponents anuncis als *Bulletins Oficials* de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleyda.

— Proposar a l'Assemblea que encomani a l'Oficina d'Intervenció que recapti dels perceptors que encara no hagin rendit comptes de les quantitats percebudes la justificació de les dites quantitats.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.)

Donar-se per enterat que per la Presidència de l'Assemblea havia estat convocada la Comissió d'Hisenda, a l'objecte de comunicar-li el projecte d'acord de liquidació del Pressupost 1920-21, que ha d'ésser sotmès a deliberació de la pròxima reunió de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

TRESORERIA

Acords del Consell Permanent

Fou comunicat al Consell el següent ofici de la Presidència:

«El fet de què els ingressos de Mancomunitat no es cobrin per quinzenes o mesades equivalents a la part corresponent de les despeses a fer en aquells períodes; l'escrupulosa justesa de les consignacions de despeses i la circumstància de no comptar amb suficients sobrants d'exercicis anteriors i de no tenir establert un Servei de Tresoreria que faciliti les operacions, imposa la necessitat de què vinguin a suplir aquests serveis els cabals de l'Emprèstit, així ho ha estimat en diverses ocasions el Consell autoritzant la Presidència per a disposar per atencions ordinàries dels dits cabals, amb el ben entès del seu posterior reintegrament.

»Mes aquestes autoritzacions, per les quals la Presidència pot disposar d'aquells cabals, a les esmentades finalitats, limiten la facultat atorgada a la quantitat de 2.000,000 de pessetes, que avui dia, donat l'endarreriment amb què es cobra el Contingent i les necessitats del Pressupost, resulta exigua, per la qual cosa aquesta Presidència prega al Consell es digni ampliar-la fins a la quantitat de 5.000,000 de pessetes.

»Déu vos guardi molts anys la vida.

»Barcelona, 1.r de juny de 1921. — *J. Puig i Cadafalch.*»

I el Consell, de conformitat amb el que es demana en l'ofici transcrit, acordà l'ampliació de la quantitat, fins a la xifra de 5.000,000 que es demana.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

ARBITRI D'AUTOMÒBILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a estudi de la Ponència d'Hisenda, per a la deliberació que, en son dia, sia més avinent, el recurs del Reial Automòbil Club de Catalunya contra l'augment progressiu de l'arbitri d'automòbils que figura en els Pressupostos de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

Vista novament la instància del Reial Automòbil Club de Catalunya contra l'augment progressiu de l'arbitri d'automòbils que figura en els Pressupostos de la Mancomunitat, passada a informe de la Ponència d'Hisenda per acord del Consell del dia 1.r del corrent mes de juny, de conformitat amb la proposta d'aquella Ponència, i atès que no es tracta més que d'una senzilla protesta sense fonament legal, limitar-se a pendre esment de la susdita instància.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat dels oficis dels Ajuntaments de Cassà de la Selva i Port de la Selva, adherint-se al dictamen presentat per la Comissió Municipal d'Hisenda de l'Ajuntament de Girona, i reiterant, com en les conclusions d'aquell dictamen, la seva consideració a la Mancomunitat.

(Sessió del dia 1.r de juny de 1921.)

Pendre esment d'un ofici de l'Ajuntament de Torroella de Montgrí, adherint-se a les conclusions tercera i quinta del dictamen i acord de l'Ajuntament de Girona, del dia 6 de maig, referent al Contingent provincial.

(Sessió del dia 2 de juny de 1921.)

Donar-se per enterat de l'ofici de l'Alcaldia de Borrassà, comunicant l'acord d'aquell Municipi adherint-se a les conclusions del de Girona, referents al Contingent provincial.

(Sessió del dia 16 de juny de 1921.

Aprovar els següents extrems:

De conformitat amb les Bases aprovades pel Consell, en reunió del dia 12 de maig últim, es nomenen els següents Recaptadors del Contingent de la Mancomunitat, per a les demarcacions que es diuen : Arenys de Mar, D. Domènec Massnet; Badalona, Banc de Terrassa; Barcelona, Banc de Terrassa; Berga, Banc de Terrassa; Granollers, Banc de Granollers; Igualada, Banc de Terrassa; Manresa, Banc de Terrassa; Martorell, Banc de Terrassa; Molins de Rey, Banc de Terrassa; Olesa de Montserrat, Banc de Terrassa; Rubí, Banc de Terrassa; Sabadell, Banc de Sabadell; Sant Celoni, Banc de Granollers; Terrassa, Banc de Terrassa; Vich, Banc de Granollers; Vilanova i Geltrú, Banc de Vilanova; Figueres,

Banc de Terrassa; Girona, Banc de Terrassa; Olot, Banc de Terrassa; Palafrugell, Banc de Palafrugell; Ripoll, D. P. Suñer i Ferrer; Santa Coloma de Farnés, D. Josep Mon i Pascual; Balaguer, Banc de Terrassa; Bellpuig, Banc de Terrassa; Borges Blanques, Banc de Terrassa; Cervera, Banc de Terrassa; Lleyda, Banc de Terrassa; Mollerusa, Banc de Terrassa; Pons, D. Josep Audet; Seu d'Urgell, D. Joan Fornesa; Solsona, Banc de Terrassa; Sort, D. Ramon Rafel i Sibis; Tàrrega, Banc de Terrassa; Tremp, D. Emili Sullà; Falset, Banc de Reus de Préstecs i Descomptes; Montblanch, Banc de Reus de Préstecs i Descomptes; Reus, Banc de Reus de Préstecs i Descomptes; Tarragona, Banc Comercial.

El premi de recaptació que correspondrà a cada un dels esmentats Recaptadors, serà el que determinin de comú acord els Recaptadors o Entitats nomenades i el Cap de Recaptació, de conformitat amb el que estableixen les Bases 6.ª i 7.ª de les abans al·ludides.

El reembors de les quantitats recaptades s'abonarà al compte corrent que la Mancomunitat tingui obert en el Banc de Catalunya o en el Banc de Terrassa, o per transferència en la Sucursal del Banc d'Espanya, o remetent xecs a càrrec d'un Banc d'aquesta ciutat el mateix dia de la recaptació, donant-ne sempre avís a l'Oficina d'Intervenció.

Els Recaptadors faran la recaptació en el mateix poble que actualment comprengui cada demarcació. No obstant, si algun Ajuntament comprès en una demarcació determinada, volgués fer l'ingrés en altra, podrà fer-ho, anunciant-ho prèviament a l'Oficina d'Intervenció.

Els Recaptadors o Entitats recaptadores vindran subjectes, en la seva funció recaptatòria, a les normes i obligacions que determina la vigent Instrucció de 26 d'abril de 1900.

El Consell podrà deixar sense efecte els anteriors nomenaments i suspendre o donar per finida la funció recaptatòria dels Recaptadors o Entitats designades, sempre i quan ho estimi convenient, sense que hagi de donar raó de la seva resolució i sense dret a reclamació de cap mena, fora de les que sien conseqüència obligada de les operacions realitzades.

— Atenent la proposta verbal de la Ponència d'Hisenda, facultar la Presidència per a obrir un compte corrent al Banc de Catalunya, a l'objecte de l'efectivitat del paràgraf tercer de l'acord anterior.

(Sessió del dia 17 de juny de 1921.)

Donar-se per enterat de les adhesions dels Municipis de Celrà i Sant Sadurní, als acords de l'Ajuntament de Girona, referents al Contingent provincial.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Convocar a oposicions per a la provisió de cinc places d'Oficial i dues d'Auxiliars segons de la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya, dotades amb el sou anual de 4,000 i 3,000 pessetes, respectivament, amb subjecció a les següents Bases:

I. — Fins el dia 15 de juliol proper s'admetran, en el Departament d'Administració de la Mancomunitat de Catalunya, les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin els que aspirin a cada una de les dites places. No serà admès cap títol ni document que acompanyi les dites instàncies, sinó s'adjunta una còpia per a cada un d'ells, estesa sobre paper de la classe vuitena i en la deguda forma. Les còpies, després de compulsades i autoritzades pel Cap-director del Departament d'Administració, s'uniran a l'expedient, retornant-se els originals als interessats.

II. — Els aspirants, ultra acompanyar el certificat de la partida de naixement, hauran d'acreditar:

1.r Trobar-se lliures, els que siguin menors de quaranta anys, del servei militar, o estar-lo prestant en la situació corresponent; aquest extrem es justificarà amb el certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui, segons els casos.

2.n Conèixer suficientment l'idioma català per enraonar-lo i escriure'l.

3.r Haver prestat durant tres anys, com a mínim, llurs serveis en les Oficines de Comptaduria, Intervenció o Caixa de Corporacions públiques, anàlogues; i

4.t Per als que aspirin a les places d'Oficials, que reuneixin les condicions exigides en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

III. — Els aspirants, ultra els documents referits anteriorment, hauran d'acompanyar una Memòria, desenrotllant els següents punts:

Per als que aspirin a les places d'Oficials:

a) Concepte del règim legal de la Mancomunitat.

b) Pressupost. Estructura del de la Mancomunitat. Incidències. Liquidació.

c) Hisenda de la Mancomunitat. Contingent i arbitris. Recaptació en períodes voluntari i executiu.

d) Emprèstit. Emissió. Tràmits i altres incidents. Pagament d'interessos. Amortització. Impostos.

e) Ordenació de pagaments. Legislació.

f) Comptabilitat administrativa.

Per als que aspirin a les places d'Auxiliars segons:

a) Concepte del règim legal de la Mancomunitat.

b) Pressupost. Estructura del de la Mancomunitat.

c) Contingent. Arbitris. Documents de càrrec i data.

d) Emprèstit. Pagament d'interessos. Amortització. Impostos.

En igualtat de circumstàncies, tindran preferència per a ocupar les vacants els que justifiquin estar exercint càrrecs similars als que s'han de proveir.

IV. — El Tribunal examinarà els documents presentats, i, cas d'haver-hi unanimitat en l'apreciació del mèrit dels aspirants, farà la corresponent proposta unipersonal al Consell, sense que sia necessari subjectar els aspirants a exercici de cap mena.

V. — Cas de no haver-hi unanimitat entre els individus del Tribunal, els opositors seran cridats per a la realització d'un exercici pràctic que fixarà el Tribunal.

VI. — El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquestes oposicions, serà pel termini i en les condicions assenyalades en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 22 de juny de 1921.)

Nomenar D. Francesc Fornesa i Puigdemasa, Cap de l'Oficina de Recaptació de la Mancomunitat, en les condicions fixades en les Bases que aprovà el Consell Permanent en la sessió del dia 18 de maig darrer.

(Sessió del dia 23 de juny de 1921.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Notícies i documents

La Direcció de la Caixa de Crèdit Comunal ha demanat a tots els Ajuntaments i Sindicats agrícoles que han contractat préstecs amb la mateixa, que li remetin cli-

xés fotogràfics de les obres, millores i serveis que hagin realitzat amb llurs cabals.

Així mateix ha sol·licitat de les pròpies entitats que se serveixin contestar les següents enquestes, per tal de publicar un fulletó de propaganda de la Caixa de Crèdit.

Enquesta sobre l'obra realitzada per la Caixa de Crèdit Comunal en favor dels Municipis de Catalunya.

1. Estat actual de les obres, millores, reformes o serveis executats a l'empar del producte del préstec atorgat per la Caixa de Crèdit.

2. Si l'obra o servei és de caràcter reproductiu, expliqui's breument l'augment gradual que s'hagi aconseguit en el pressupost anyal en la recaptació, o en quina forma se n'ha beneficiat la hisenda municipal.

3. Si són ateses totes les obligacions, i en quin tant per 100 hi contribueixen els cabals obtinguts amb l'obra o servei.

4. Si s'ha creat algun nou deute o crèdit d'importància.

5. Si la majoria de Regidors posteriors a aquells que formaven part de l'Ajuntament que contractà el préstec, aplaudeixen aquelles iniciatives i els resultats actuals.

6. Si així mateix els veïns en senten bon grat i la població ha entès que el nou servei acomplia una necessitat sentida.

7. Beneficis d'ordre moral, cultural o urbà.

Enquesta sobre l'obra realitzada per la Caixa de Crèdit Comunal en favor dels Sindicats agrícoles de Catalunya.

1. Estat actual de les obres o reformes executades a l'empar del producte del préstec fet per la Caixa de Crèdit i la seva relació amb el foment i progrés de l'acció agrícola i social del Sindicat.

2. En quina forma i tant per 100 s'han aconseguit beneficis i economies.

3. Si s'han adquirit immobles, maquinària i aparells agrícoles des de la data del préstec contractat.

4. Si ha millorat l'organització, funcionament, potencialitat de l'Associació, i així mateix l'elaboració i industrialització dels productes, objecte de la finalitat del Sindicat.

5. Si són ateses totes les obligacions.

6. Si s'ha creat cap nou deute.

7. Si la majoria dels socis i les Juntes directives posteriors a aquella que inicià el préstec creuen en la bondat i beneficis de la nova obra o servei realitzat amb l'efectivitat del crèdit concedit.

—El dia 18 de juny tingué lloc el tercer sorteig per l'amortització de les làmines de l'Empréstit especial d'aquesta Caixa, resultant amortitzades les obligacions corresponents a les següents numeracions: 1,571 al 580; 3,341 al 350; 3,971 al 980; 5,391 al 400.

El pagament començarà a partir del dia 18 de juliol, efectuant-se en la Banca Arnús.

Imprenta de la Casa de Caritat : Carrer de Montalegre 5 : Barcelona

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 7

SUMARI

Planes

PRESIDÈNCIA 181
- Assumptes generals 181
- Palau de la Generalitat 181
- Personal 182
- Visites i assistència a actes 183
- Arxiu 183

CULTURA I INSTRUCCIÓ 183
- *Serveis científico-administratius* 183
  - Junta de Museus de Barcelona 183
- *Museus, Biblioteques i Arxius* 190
  - Biblioteques 190
  - Biblioteca Popular de Borges Blanques 190
  - » de Catalunya 191
  - » del Consell de Pedagogia 191
  - » Popular de Canet de Mar 191
  - » » d'Olot 191
  - » » del Vendrell 191
  - » » de Valls 191
- *Serveis científico-administratius* 192
  - Mapa Geogràfic de Catalunya 192
  - Conservació i catalogació de monuments 192
- *Ensenyament* 193
  - Ensenyament superior:
  - Cursos monogràfics d'Alts estudis i d'Intercanvi de la Mancomunitat de Catalunya 193
  - Ensenyament primari:
  - Edificis escolars 193
  - Ensenyament secundari: 193
  - Ensenyament professional:
  - Escola de Funcionaris d'Administració Local 193
  - Escola Especial d'Infermeres Auxiliars de Medicina 194
  - Ensenyament tècnico-industrial:
  - Escola Elemental del Treball 195
  - Escola d'Indústries Tèxtils 196
  - Ensenyament comercial:
  - Escola d'Alts Estudis Comercials 197
  - Ensenyament artístic:
  - Escola Superior dels Bells Oficis 197
  - Escola d'Oficis d'Art: 197
  - Projecte per a l'establiment a Sitges d'una Escola de l'Art de la Forja 198
  - Serveis de difusió i vulgarització:
  - Extensió d'Ensenyament tècnic 199
- *Vària* 200

Planes

AGRICULTURA 200
- *Escola Superior d'Agricultura* 200
  - Premis, beques i subvencions 201
  - Cursets de divulgació 201
- *Serveis tècnics d'Agricultura* 202
  - Personal 202
  - Servei d'Arbres fruiters 202
  - Serveis de Terra campa 202
  - Servei de Viticultura i Enologia 202
  - Laboratori de Patologia vegetal 203
  - Laboratori dels Serveis tècnics d'Agricultura 203
  - Serveis d'Acció Social Agrària 203
  - Servei forestal 203
  - Serveis de Ramaderia 204
- *Vària* 204
  - Exposició Agrícola Popular a Banyoles 204

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT 204

TELÈFONS 205
- Treballs en curs i obres acabades 205

FERROCARRILS 206
- Treballs en curs i obres acabades 206

CARRETERES, CAMINS I PONTS 206
- Construccions 206
- Reparació i conservació 207
- Arbrat 208
- Personal 208
- Material 209
- *Vària* 209

BENEFICÈNCIA I SANITAT 209
- *Beneficència* 209
  - Personal 213
  - Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:
    - Barcelona 213
    - Lleyda 213
- *Sanitat* 214

POLÍTICA SOCIAL 215

HISENDA 217
- Arbitris 217
- Contingent 217
- Arbitris 218
- Personal 219
- *Vària* 219
  - Caixa de Crèdit Comunal 220

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | JULIOL, MCMXXI | NÚM. 7

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'una comunicació de la Cambra de Comerç Italiana, notificant l'ajornament de l'arribada del yatch «Trinacria», Fira de Mostres Navegant, fins el pròxim dia 9.

—Pendre grat esment de la salutació de la Diputació de Tarragona a la Mancomunitat, amb motiu de celebrar la darrera sessió de l'actual bienni, acordant-se regraciar la unanimitat patriòtica d'aquell encoratjament i contestar-lo amb cordial simpatia.

—Que constés en acte el sentiment de la Mancomunitat per la mort del Diputat D. Josep Monegal, trametent-se el testimoni d'aquest condol a la família.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

Donar-se per enterat d'un ofici de la Cambra Oficial del Comerç i Indústria de Sabadell notificant que havia estat fixat el dia 26 del present mes per a la inauguració oficial del Mercat de Llanes organitzat per la dita Cambra, en el nou local de l'edifici Docks del Gremi de Fabricants.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

El Sr. Puig i Cadafalch, amb motiu d'haver pres novament possessió de la Presidència, saludà els senyors Consellers, essent corresposta la seva salutació amb cordial estima.

—Pendre grat esment de la salutació de l'Orfeó Català de Mèxic, tramesa pel President d'aquella institució En Jaume Carbonell, de pas a Barcelona, acordant-se regraciar a dit senyor i, en son nom, a l'entitat que representa, l'afecte patriòtic amb què han volgut encoratjar l'obra de la Mancomunitat.

—Pendre esment d'una comunicació de l'Ajuntament de Barcelona assabentant que ha estat designada la Presidència de la Mancomunitat per a formar part de la Junta executora del monument en memòria dels catalans morts en la gran guerra.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

Fixà el dia 30 del pròxim mes d'agost a les deu del matí, la data i hora de reunió de la quinzena assemblea de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

Essent aquesta la darrera sessió que celebra el Consell Permanent abans del dia 31, data en la qual cessen en el càrrec de Consellers, per cessar també en el de Diputats de la Mancomunitat, els senyors D. Francesc d'A. Bartrina i D. Macià Guarro, fer constar en acte el seu testimoni d'agraïment al bon concurs amb què els esmentats senyors han cooperat a les tasques conjuntes i a l'harmonia amb què s'ha arribat sempre a les deliberacions de govern i d'administració, regraciant el Sr. Guarro aquest acord i designant-se el Conseller Sr. Cabeceran perquè, interinament, s'encarregui de la Ponència d'Obres hidràuliques.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acordà el Consell:

Designar el senyor Diputat D. Josep Grañé, en substitució de D. Joan M.ª Roma que pròximament ha de cessar en el càrrec, per a intervenir en la subhasta de les obres de construcció d'uns sostres en les Sales del Pati dels Tarongers del Palau de la Generalitat i en les d'altres accessòries.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Vencent el dia 4 d'agost pròxim les pòlisses de les cinc Companyies asseguradores del Palau de la Generalitat, convenint no deixar sense garantia el risc possible de l'esmentat edifici i corresponent a la Mancomunitat renovar les esmentades pòlisses d'assegurança, a proposta del Cap-director del Departament d'Hisenda, amb la conformitat de la Ponència del Servei, pendre els següents acords:

1.r Es fixa en 5.501,000 pessetes la quantitat del segur sobre l'immoble i objectes següents:

a) 4.000,000 de pessetes sobre el conjunt de l'edifici, de propietat de la Diputació, que constitueix l'antic Palau de la Generalitat de Catalunya i ocupa tota l'extensió compresa entre la plaça de Sant Jaume i els carrers del Bisbe, Sant Sever i Sant Honorat, d'aquesta ciutat.

b) 1.501,000 pessetes sobre els béns, mobles de tota mena, que existeixen en el dit Palau (tapissos, quadres, llibres, objectes de valor, mobiliari pròpiament dit, i altres objectes).

2.n El segur es farà per un termini de deu anys, amb les Companyies asseguradores que ofereixin millors condicions a judici de la Presidència, i mitjançant el

pagament de la prima que mùtuament es consigni, la qual serà satisfeta amb càrrec al capítol d'imprevistos del Pressupost vigent, pel que es refereix a la d'aquest any, consignant-se les restants en els Pressupostos successius.

3.r En les corresponents pòlisses es descriuran l'immoble i els mobles i objectes de valor, els que convingui atribuir un preu determinat, fixant, demés, una condició especial per virtut de la qual quedi convingut que tot el que no vingui especialment descrit s'entén no obstant comprès dintre el segur, sempre que s'acrediti la seva existència en el moment del sinistre, i mentre no rebassi l'import assignat als béns assegurats de què formi part.

4.t S'autoritza el senyor President de la Mancomunitat perquè, en nom d'ella, firmi les corresponents pòlisses per a portar a cap el segur.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Anunciar la provisió reglamentària de les tres places d'Auxiliars segons mecanògrafes, vacants en la Secció primera del Departament d'Administració, actualment servides amb caràcter interí, aprovant les següents Bases, que hauran de regir en les oposicions per a la referida provisió:

I. Cada plaça estarà dotada amb el sou anual de 3,000 pessetes, corresponent a la categoria d'Auxiliar segon.

II. Fins el dia 30 del corrent mes de juliol s'admetran en el Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de cèdules personals, presentin les que vulguin pendre part en les oposicions. Els documents que les sol·licitants vulguin retirar, hauran d'ésser acompanyats de còpies en deguda forma.

III. Les aspirants hauran, indispensablement, d'acreditar:

a) Que no passen de quaranta anys, extrem que es justificarà mitjançant la partida de naixement.

b) Conèixer suficientment la llengua catalana per a parlar-la i escriure-la.

c) Haver prestat serveis en Corporacions públiques similars durant tres anys com a mínim.

Les aspirants podran acompanyar, demés, tots els documents que creguin convenients, com són els certificats i títols d'aptitud que posseeixin i puguin constituir mèrits especials als efectes del Concurs.

IV. Acabat que sigui el terme d'admissió de sol·licituds, les aspirants admeses seran cridades a efectuar davant el Tribunal un exercici pràctic, que consistirà en la redacció i escriptura a màquina, en català i castellà, dels documents que determini el Tribunal, sobre temes relacionats amb els serveis propis dels càrrecs que es tracta de proveir.

V. Acabats els exercicis, el Tribunal elevarà la corresponent proposta unipersonal per a cada plaça al Consell Permanent de la Mancomunitat, o proposarà que es declari desert el Concurs, si cap de les aspirants hagués estat qualificada amb prou aptitud.

VI. Els nomenaments que s'obtinguin en virtut d'aquestes oposicions, es faran en les condicions fixades en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya.

—De conformitat amb la proposta del Tribunal d'oposicions per a la provisió de les places d'Oficial encarregat del Servei d'Actes, Oficial encarregat del Servei de Premsa i Oficial destinat a la Secció segona del Departament d'Administració, nomenar, respectivament, per als dits càrrecs, D. Josep M.a López-Picó, D. Antoni Rovira i Virgili i D. Baldomer Tona i Xiberta, amb el sou anual de 4,000 pessetes; i atès per altra part que els tres senyors nomenats han vingut exercint les funcions pròpies del càrrec respectiu amb caràcter interí durant més de cinc anys, que és el terme fixat en l'art. 15 del Reglament d'Oficines per a l'examen-revisió de la capacitat tècnica, conducta i treballs fets pels empleats durant aquell espai de temps, formalitat que ha de considerar-se complerta ja en el present cas, tota vegada que el Tribunal ha revisat aquests antecedents respecte cada un dels aspirants, essent precisament el resultat favorable d'aital revisió un dels motius en què es fonamenta la seva proposta, el Consell declarà que els referits nomenaments s'entenguin fets amb caràcter definitiu.

—Concedir a D. Berenguer Mir, Auxiliar segon adscrit a la Secció primera del Departament d'Administració, la llicència de trenta dies que demana, a comptar des del dia 18 del mes que som; essent els vuit primers dies amb sou enter, els set següents a mig sou, i els restants sense sou, i comunicant-se aquest acord a l'interessat i a Intervenció, als efectes oportuns.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Atesos els acords de 15 de setembre de 1920 i 31 de març del present any, referents a publicació de la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT i distribució i gratificació dels treballs de redacció i confeccionament a proposta de la Ponència d'Hisenda, abonar mensualment, a comptar del 1.r d'abril proppassat, en concepte de gratificació per la redacció de la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT, i amb càrrec a la partida núm. 58 del Pressupost vigent, les quantitats de 50 pessetes a D. Josep M. López-Picó, 50 a D. Antoni Rovira i Virgili, i 75 a D. Josep Millàs-Raurell, que els foren, respectivament, assignades en l'acord esmentat de 31 de març darrer.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

A proposta unànime del Tribunal designat als efectes de procedir a l'examen de revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines, renovar indefinidament el nomenament o ingrés definitiu del funcionari D. Salvador Vives i Casajuana, al qual serà aplicable l'art. 24 de l'esmentat Reglament.

—Reconèixer a l'empleat Enric Martorell els drets que tant pel que fa referència al sou, com respecte als augments graduals per raó d'antiguitat, tenia adquirits a la Diputació provincial de Barcelona, en 31 de març darrer, o sia en el moment d'ésser traspassat en concepte d'electricista al Negociat de Serveis especials de la Mancomunitat.

Per virtut d'aquest reconeixement, la dotació de 4,000 pessetes assignada al dit empleat en la partida 26 del Pressupost vigent, es considerarà, quant a 2,500 pessetes, sou que percebia en la Diputació de Barcelona, com a sou fixe, i quant a les restants 1,500 pessetes, com a suplement de sou subjecte a augment o reducció en els Pressupostos successius, a l'objecte que la retribució total d'aquest empleat guardi sempre la deguda relació amb els jornals que guanyen fora de la Corporació els operaris d'oficis similars.

Els augments graduals per raó d'antiguitat de l'empleat de què es tracta, es regularan fins el 1.r d'abril de 1925 a base del sou de 1,500 pessetes que li corresponia en l'any econòmic de 1919-20, i a comptar des d'aquella data servirà de regulador en els quinquennis el nou sou de 2,500 pessetes que començà a percebre en 1.r d'abril de 1920.

El referit empleat tindrà principalment al seu càrrec

els serveis d'electricitat, lampisteria i distribució d'aigües, sense perjudici d'ajudar també l'encarregat del servei de calefacció, substituint-se l'un a l'altre sempre que sigui necessari, i realitzant tots dos els altres treballs que els encarregui l'Arquitecte de la Mancomunitat, de qui dependran més immediatament.

— Aprovar el compte presentat per D. Joan Savall, per treballs fets en concepte d'Auxiliar sota la direcció de l'Arquitecte de la Mancomunitat, durant el mes de juny proppassat, d'import 216 pessetes, a satisfer amb càrrec al cap. I, art. 2.ª, partida 19, del Pressupost vigent.

— Nomenar de plantilla definitiva, amb el sou de 3.000 pessetes anuals, i amb subjecció al Reglament d'Oficines, els Auxiliars segons, fins ara interins, don Josep Pascual del Pobil i D. Alfred d'Avilés i Sanz.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Ateses les circumstàncies que concorren en don Ramon Oliveres, i tenint en compte els serveis que pot prestar a la Mancomunitat, facultar la Presidència perquè, en el moment que ho cregui oportú i dins les formalitzacions reglamentàries que escaiguin, pugui utilitzar aquells serveis.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

Designar el Diputat D. Enric Ràfols i Martí, perquè, junt amb la Presidència o el Conseller que delegui, i el Secretari del Consell D. Lluís Sans i Buigas, constitueixin el Tribunal censor dels exercicis d'oposició per a la provisió de tres places d'Auxiliar segon en la Secció primera del Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El dia 3 el Sr. Vidal de Llobatera va assistir, en representació del senyor President, a la Festa d'Infants i Flors, celebrada al Parc.

— El senyor President accidental D. Jaume Bofill i Matas i el Conseller Sr. Mias, acompanyats dels Diputats de la Mancomunitat Srs. Grañé i Casanovas, assistiren a la sessió que en el Saló de Cent celebrà la Setmana Municipal dedicada a la Mancomunitat. El Sr. Mias llegí un treball sobre les carns, i el Sr Bofill féu un parlament al final de la sessió. Acompanyaren a la Mancomunitat el Secretari Sr. Sans, el cap del Ceremonial Sr. Utrillo i dos porters de gala.

— El Sr. Ràfols, en representació de la Presidència, assistí a rebre el barco-fira «Trinacria» i a tots els actes en obsequi de la Comissió italiana.

— Els periodistes que acompanyaven el «Trinacria», foren obsequiats amb una visita a la Universitat Industrial, i després, amb un xampany d'honor, assistint-hi el Sr. Ràfols en representació del senyor President.

— Els Srs. Nolla i Vidal de Llobatera assistiren a Sabadell a la inauguració del Mercat de Llanes.

Notícies i documents

ARXIU

Les trameses de publicacions fetes per aquest Departament durant el primer semestre d'enguany, sumen 14,300, les quals han estat distribuïdes com segueix:

Al Dr. Alen, de Buenos Aires, per a les Biblioteques i Centres culturals de les Repúbliques sud-americanes, 250.

A les Biblioteques i Centres culturals nord-americanes de la Illa de Cuba, 354.

A l'Administració general de la Universitat Industrail, 5.

A les Biblioteques Populars de Catalunya, 228.

A les Autoritats locals, 36.

Als Diputats i Autoritats forانes, 539.

A les Associacions i Corporacions oficials i particulars, 121.

A les Biblioteques d'Europa, 86.

A personalitats d'Europa, 355.

A particulars, 8,375.

CRÒNIQUES trameses durant el semestre, 3,951.

Total, 14,300.

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

Notícies i documents

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte dels acords presos en la reunió celebrada el dia 10 de juliol de 1921. — Fou presidida accidentalment pel M. Il·ltre. Sr. D. Lluís Nicolau d'Olwer, assistint-hi els Il·ltres. Srs. D. Josep Barbey, D. Carles Pirozzini, D. Antoni Rubió, D. Manuel Vega i March, D. Josep M. Bassols, D. Jaume Bofill i Matas, D. Santiago Andreu i Barber, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Francesc Pujols, i el Director dels Museus, Secretari, D. Joaquim Folch i Torres.

Aprovar, d'entera conformitat, l'ofici en son dia dirigit per la Presidència, en nom de tota la Junta, a l'Excm. Sr. Alcalde D. Antoni Martínez Domingo, amb motiu de l'atemptat de què fou objecte, protestant enèrgicament de la triple ofensa que atany a l'estimable persona, a la més alta representació de la ciutat i al President d'honor, tot expressant gran satisfacció per haver sortosament estat frustat el criminós intent, desitjant la prompte i completa curació de la ferida i reiterant amb tal ocasió l'alta consideració i afecte de l'entitat envers son digne President i Alcalde de Barcelona.

Haver-se enterat amb plaença de les satisfactòries comunicacions rebudes amb motiu de l'exhibició de ceràmica, entre elles les del senyor Bibliotecari del South Kensington Museum de Londres, Mr. Van de Put; de Mr. Migeon, Conservador de la Secció de Ceràmica Musulmana del Museu del Louvre, i de la Biblioteca de l'Unió Central de les Arts Decoratives de París.

Notificació d'haver estat interessat de la M. il·lustre

Comissió Municipal de Cultura que sia demanat per l'Excm. Ajuntament a l'Estat el dret de tanteig i retracte sobre els retaules de l'Associació de Blanquers i Assaonadors d'aquesta ciutat, enterant-se també la Junta de què el requeriment que en data 13 del proppassat juny es féu a la Directiva d'aquella Associació havia notificat, en ofici de 27 del mateix mes, accedint a la proposta de crear una Comissió mixta els components de la qual, en constant i recíproc contacte, puguin intentar la recerca d'una solució a l'assumpte dels retaules, equitativa i favorable per ambdues parts, designant com a delegats seus en l'esmentada Comissió als senyors D. Rafael Pibernat i Andreu, D. Josep O. Rafel i Margenedas i D. Enric Creus i Pont.

Comunicació de la Direcció dels Museus proposant l'adhesió de la Junta al Congrés de la Història de l'Art que s'ha de celebrar a París en setembre d'aquest any i senyalant la conveniència de fer-hi conèixer la ceràmica de Paterna darrerament adquirida. S'acordà pregar a l'Il·ltre. Sr. Vocal D. Jeroni Martorell que es cuidi de fer la inscripció de l'entitat en el susdit Congrés i d'anunciar-hi la remissió oportuna d'una comunicació sobre l'esmentada ceràmica, i que en l'ocasió hi assisteixi, si és possible, alguna delegació de la Junta.

Adquirir de D. Leopold Gil els dibuixos «Naixement de la Verge» i «Mort de la Verge» i la pintura a l'oli «Retrat de la Teresita», obres d'En Benet Mercader, que formaven part de la Sala especial d'aquest autor en la passada Exposició d'Art, i de D. Francisco Quer, un cartró a l'oli, estudi atribuït a Simó Gómez.

Fer-se càrrec d'una escultura de D. Josep Reynés, remesa per l'Excm. Ajuntament, per a ésser conservada i exhibida en el Museu de Belles Arts, i també de la reproducció en bronze, feta en la fundició Staccioli per encàrrec de la Junta, de l'estàtua d'En Nobas, «Segle XIX (torero ferit)».

Acceptar, amb agraïment, el donatiu fet per don Llorenç Balanzó, de l'encuny modern, en argent, d'una medalla commemorativa d'una victòria naval d'un seu avantpassat, en temps del rei Ferran IV, contra una galera moresca, la qual medalla, que es conserva en la Reial Acadèmia de Sant Ferran, de Madrid, és obra del gravador F. Prieto.

Proposta verbal de D. Leopold Gil per a dipositar la seva col·lecció (exhibida fins ara en la Sala Reina Regent, del Palau de Belles Arts), en el Museu d'Art i Arqueologia. S'acordà de conformitat amb la proposta, però consignant-se que ha d'ésser amb condició que no sien contingudes les obres que formen la col·lecció en una Sala especial, sinó que puguin ésser distribuïdes segons les normes de classificació que regeixen al Museu, encara que expressant en cada una d'elles que pertanyen a la dita col·lecció dipositada per don Leopold Gil.

Adquirir dels hereus de D. Alexandre de Riquer una col·lecció de dibuixos, un quadro d'En Lucas, la llibreria, els ex-libris i gravats.

Memòria de l'actuació de la Junta durant l'any econòmic 1920-21 i liquidacions d'ingressos i despeses presentades per Tresoreria, referents a la inversió de les consignacions en els Pressupostos ordinaris de l'excel·lentíssim Ajuntament i de l'honorable Mancomunitat de Catalunya. Foren aprovades per unanimitat la dita Memòria i les liquidacions per a ésser remeses a les Corporacions respectives, junt amb les relacions d'exemplars ingressats en els dintints Museus, per adquisició, donatiu o dipòsit.

Adquirir diverses obres dels llibrers Martínez Pérez i Verdaguer, de Barcelona, i Champion, de París, i algun donatiu rebut amb destinació a la Biblioteca dels Museus.

MEMÒRIA DE L'EXERCICI DE 1920-1921

Aquesta Junta, per disposició continguda en les bases que regeixen son funcionament, té el deure, que compleix gustosa, de donar compte a les respectables Corporacions Municipal i Mancomunitat de Catalunya de la manera com va portant a terme l'alta i honrosa comanda que li tenen confiada.

Pel que respecta a la seva gestió durant l'any econòmic que comprèn des de 1.r d'abril de 1920 a fi de març de 1921, ultra acompanyar la liquidació de les consignacions determinades en els seus respectius pressupostos ordinari i extraordinari, i un detall especificant de les adquisicions d'exemplars que, amb la quantia de les mateixes, han pogut ésser adquirits per a nodrir les col·leccions dels Museus a càrrec de la nostra entitat, cal consignar en la present Memòria les iniciatives, tendències i activitats desplegades a l'atendre els diversos serveis artístics i culturals que són l'objectiu i actuació d'aquesta Junta.

Començarem per consignar la renovació produïda en els components de l'entitat en el mes d'abril de 1920, a conseqüència del canvi introduït en la constitució de l'Excm. Ajuntament, segons el qual i per acord de Consistori, foren confirmats en el càrrec de representants seus dins de la Junta els Il·ltres. Srs. D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Antoni Montaner i D. Casimir Giralt, entrant de nou, com a tal, l'Il·ltre. Sr. D. Josep Barbey, qui substituí a l'Il·ltre. Sr. D. Josep Rogent, conferint-se-li la Tresoreria que dit senyor havia tingut. L'il·lustre Sr. D. Manuel Fuxà, per raó d'haver acabat d'ésser Director de l'Escola Oficial d'Arts i Indústries i Belles Arts, cessà de Vocal representant de la mateixa, però se li conferí el nomenament de Vocal honorari, en premi als llargs i bons serveis que havia vingut prestant a la Junta. El càrrec de Vocal efectiu que deixava vacant el Sr. Fuxà correspongué al nou Director de la dita Escola, l'Il·ltre. Sr. D. Manuel Vega i March, qui, com el Sr. Barbey del de Vocal-Tresorer, se'n possessionà en la mateixa sessió de 16 d'abril de 1920.

Notificada alhora per l'Excma. Diputació Provincial de Barcelona i l'honorable Mancomunitat de Catalunya que des de 1.r d'abril del mateix any els serveis provincials d'Instrucció pública anaven a càrrec de la Mancomunitat, devent establir-se amb aquesta les successives relacions que la Junta tenia amb la Diputació, es conferí a l'honorable Sr. D. Josep Puig i Cadafalch, en concepte de President de la Mancomunitat, una de les dues Presidències honoràries de la Junta.

En la mateixa sessió al·ludida fou reelegit President efectiu de la Junta el M. Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona i Bruguera, designant-se per a les Vice-presidències 1.a i 2.a als M. Il·ltres. Srs. D. Lluís Nicolau d'Olwer i D. Antoni Montaner, respectivament, i ultra confiar, com s'ha dit, la Tresoreria a l'Il·ltre. Sr. D. Josep Barbey, es nomenà Comptador a l'Il·ltre. Sr. D. Casimir Giralt.

En sessió del dia 14 de maig següent, havent notificat l'Excm. Ajuntament la designació en Consistori de l'anterior dia 11 el nomenament de components de la Junta, en concepte de Vocals tècnics municipals, als Il·ltres. Srs. D. Ricard Canals i D. Francesc Pujols, foren aquests possessionats de son càrrec.

En el següent dia 2 de juliol del mateix any 1920 se celebrà una visita als Museus, seguida d'un àpat de salutació i comiat dels nous i dels vells components de la Junta.

Més tard, en sessió de 29 d'octubre, la Junta quedà enterada, amb recança, de què reglamentàriament havia correspost, per acord consistorial, jubilar en els seus respectius càrrecs al Sr. Secretari de la Junta, Cap de

la Secció Municipal de Museus i Belles Arts, D. Carles Pirozzini i al Director dels Museus d'Art i Arqueologia D. Carles de Bofarull. Segons disposicions d'acords municipal i suprimint-se el càrrec de Secretari de la Junta, les seves funcions les exerceix el Director dels Museus, i havent d'ocupar aquest càrrec de Director, segons les mateixes disposicions, el funcionari tècnic de major categoria, es nomenà interinament, en sessió de 29 d'octubre de 1920, a D. Joaquim Folch i Torres, designació que féu efectiva un nou acord de 12 de novembre i que refermà, definitivament, poc després, un acord consistorial.

Finalment, respecte variacions de personal, cal consignar que en la vacant de Conservador del Palau de Belles Arts, produïda amb motiu de la defunció de D. Fèlix Rich i Ardèvol, proposà la Junta, en sessió d'11 de març de 1921, pel dret que li assistia, adjudicarla a l'Oficial segon més antic de la plantilla de Museus, D. Francisco Guasch i Homs, quedant amortitzada la plaça que el mateix ocupava en la plantilla provisional.

Serveis generals realitzats per la Junta de Museus durant l'any 1920-21. — Assumpte d'improrrogable urgència fou l'advertiment cada cop més ferm de *deficiències en el servei de vigilància.*

A la Direcció dels Museus se li confià l'estudi i redacció d'un projecte de reorganització del dit servei, projecte acceptat per la Ponència de personal i aprovat per la Junta en sessió del dia 17 de desembre de 1920, en el qual, després de fer l'historial de la manera com s'ha vingut portant a cap la vigilància, la conservació, els trasllats d'objectes i la instal·lació i neteja, s'advoca pel restabliment de la primitiva brigada composta de gent d'ofici, i tenint en compte les creixents necessitats del Museu, produïdes per son augment en extensió i en importància, i prevenint les necessitats de l'esdevenidor, se senyala el fet de l'envelliment d'una part de l'antic personal, l'augment que hi hagut del que no té ofici, a mesura que s'han anat omplint les vacants del qui en tenia; el perjudici moral d'haver-se anat nivellant els sense ofici amb els que en tenen, i l'existència d'un reglament delimitatori de les funcions amb atròfia de les millors qualitats del bon personal; proposant l'establiment d'una divisió fonamental entre els serveis de vigilància i els de conservació, neteja, instal·lació, trasllat d'objectes, etc., en virtut de les diverses aptituds que en els distints casos són requerides, i que el primer dels dits serveis, o sia el de vigilància, es confiés a les Guàrdies Urbana o Municipal, amb dependència absoluta de les respectives quefatures, amb sols el control per part de la Junta de Museus de si el servei es fa com cal, i completar el segon amb la formació d'una brigada permanent de quinze individus amb ofici, atenent-se, demés, la conveniència de serveis especials d'impremta, porteries, del Museu i Pavelló de la Junta, ordenances de la Biblioteca, Conservaduria, Direcció i Oficina, amb el corresponent personal, ocupant aquestes últimes places el personal sense ofici, els llocs dels quals aniran essent amortitzats en l'esdevenidor, reduint-los a lo més indispensable.

Projecte d'extensió de l'obra dels Museus. Idea fonamental de divisió dels mateixos en tres, denominats Arqueològic, d'Art medieval i modern i d'Art contemporani.— Per a major eficàcia, desembaràs en l'actuació i especificació necessària al més fàcil, clar i prompte apreci i estudi de les col·leccions, a la vegada que responent a impressions ben lògiques, es cregué indispensable deslindar en tres grans i separades agrupacions el material constitutiu de les col·leccions dels Museus.

Museu d'Arqueologia. — Constituït per l'antiga Secció Arqueològica, situada en la planta alta de l'edifici dels Museus, ocupant dues naus centrals i la rotonda que les divideix, comprèn la Prehistòria, amb troballes de les diverses excavacions fetes en estacions del país, en el sud-oest d'Espanya pels germans Siret i les de l'Institut d'Estudis Catalans a Calaceit, Sidemunt i altres llocs; les sèries comparatives de ceràmica ibèrica, etrusca, grega i romana i altres objectes arqueològics d'aquests períodes; la Sala d'Empúries, on s'hi mostren les excavacions fetes en aquells terrenys, amb la ceràmica corresponent a cada estratificació, els metalls, els vidres, marfils, i, en el fons, la remarcable catapulta, exemplar únic; l'estàtua d'Esculapi, la testa de Venus, els fragments escultòrics, els de mosaics, la part de Numismàtica i els grans plànols de les excavacions, amb la vista panoràmica de la ciutat grega.

Aquest Museu, a part de les adquisicions amb què sia completat i dels donatius que pugui rebre, anirà essent nodrit amb les troballes que aporten els treballs d'excavació que cada any es fan a Empúries, i també principalment amb el dipòsit de material arqueològic de les exploracions científiques que hi va constituint l'honorable Institut d'Estudis Catalans.

Excavacions d'Empúries. — La campanya de 1920 fou començada el dia 30 de juliol, durant fins a mitjans del següent novembre, excavant-se un tros de terreny situat al costat nord del que fou recinte de la colònia grega, des del carrer descobert que va de la banda de sol ixent fins a la façana de l'edifici d'aquell Museu, constituït sobre el que fou Convent dels Servites. Pel costat de ponent s'ha excavat tota la porció de sud a nord, fins al final de la finca propietat de la Junta, en un quadrat de trenta vuit metres per vint-i-vuit, comprès entre quatre carrers, segons queda croquitzat i descrit en el Diari que va redactant l'encarregat d'aquests treballs.

En les capes superficials hi foren descoberts molts enterraments d'època cristiana, i, en les següents, els murs que formaven les habitacions, trobant-se tres cisternes de forma oval; un pou construït en pedra seca, circular, amb l'aigua a 9'600 metres del brocal; un forn que havia estat convertit en fossa, i, a son costat, una boca de pedra, de desguàs, pertanyent a l'època romana.

Les troballes d'objectes foren d'importància, haventhi molts fragments ceràmics grecs, en sa majoria del segle IV i els menys del VI, V i III (a. J. C.), amb els quals fragments podrà reconstruir-se algun exemplar, particularment un gerro amb figures roges, del segle V, i algun altre del tipus «kilix», com també un tassó amb figure negra sobre fons vermell, del VI al V segles, vasos campaniencs i de «sigil·lata», mascarons, àmfores gregues de terra cuita, amb faixes, altres de tipus romà, monedes de bronze íberes i romanes, objectes diversos del mateix metall i d'os, que seran degudament classificats en les vitrines de la Secció Empuritana, cada dia més important.

Cal fer aquí esment de què en juny de 1920, en ésser notificada la sensible defunció del senyor Vocal Tresorer de la Comissió Delegada de la Junta a L'Escala D. J. Sureda i Callol, fou nomenat en son lloc D. Eugeni Jubé i Brugera.

Finalment, correspon donar compte de què a càrrec del Conservador del Museu d'Art Medieval i Modern D. Emili Gandia, a fi d'obtenir major extensió i eficàcia per als treballs d'excavació, han estat adquirides amb cabals de l'honorable Mancomunitat, segons acords de la Comissió especial, aprovats en sessió de Junta de Museus de 12 de novembre de 1920, les finques dels Srs. Villanueva i Tuñà, anexes a les que ja són pròpies de la nostra entitat, recavant-se actualment tot el que sia necessari per a poder excavar en l'antic cementiri de Sant Martí d'Empúries. Hi ha, demés, l'acord de comprar la finca del Sr. Sureda, amb consignacions del nou Pressupost de la Mancomunitat.

Museu d'Art Medieval i Modern. — Aquest Museu podria també denominar-se de la cultura catalana, ja que en ell s'hi apleguen les obres que constitueixen la documentació de la vida espiritual de Catalunya en el moment de plenitud de la seva vida nacional, i van entrant-hi, a mesura dels mitjans disponibles i per virtut d'un persistent i patriòtic afany, tots quants exemplars són necessaris per a la complementació de les sèries d'estudi, molt sovint salvats dels perills d'emigració i dels de natural destrucció per acció del temps o de barbarisme de la incultura.

Molt plenes i remarcables són ja les col·leccions de pintura i escultura romànica i gòtica que constitueixen part estimable del llegat que ens pertoca recollir de la gloriosa Catalunya medieval, i molt més ho seran si es té en compte el sanitós desvetllament que alhora s'observa de l'amor a les coses que planen al sentiment de l'Art i al sentiment de la Pàtria.

El Museu dóna, a base de reproduccions o d'originals, una sèrie ben completa de l'art de l'Edat mitjana a Catalunya, començant pels sarcòfags paleo-cristians, seguint amb les ornamentacions barbres-visigòtiques i amb les sèries de reproduccions dels elements iconogràfics i escultòrics dels capitells romànics dels més antics temples cristians de la terra.

Es mostren a la contemplació del visitant, en recull completíssim, els antipendis o frontals d'altar i altars enters, amb totes les seves característiques, en sèries interessantíssimes de retaules que acrediten envejables produccions de grans pintors, que són honor d'aquests segles de la nostra història.

Pintures murals romàniques de Catalunya. — Per acord de l'any anterior la Junta, en vista de què havien estat arrencades les pintures murals romàniques a l'església de Mur, per a ésser portades a l'estranger, i de què aquesta mena de pintures, en general, a part que no tenien una llei de defensa dels tresors artístics, es destruïen per la mala condició dels temples que ornamenten, es decidí procedir a l'arrencament i trasllat de totes les pintures de referència al Museu, pensant que si en l'esdevenidor generacions més sortoses podien veure resoltes les deficiències que ara obligaven a aquest acord, tindrien les pintures ben conservades, per a retornar-les als seus llocs, si així ho consideraven més interessant.

Pres aquest acord, el servei va encomanar-se als mateixos experts italians que havien arrencat les pintures de Mur, començant-se dintre de l'any els expedients d'adquisició prop dels Bisbats corresponents, els quals han tramitat les autoritzacions de la Nunciatura i del Vaticà, fent-se les peritacions ordenades pel Dret canònic, fins a resoldre-les favorablement a les aspiracions de la Junta.

El contracte amb els que realitzen el servei d'extracció i trasllat al Museu ha estat fet amb els millors aventatges per a la Junta, que, malgrat i ésser la que consta com adquirent de les pintures, no haurà de bestreure cap quantitat fins a tenir aquestes definitivament instal·lades en el Museu.

Per a preparar son ingrés en el lloc d'honor que els pertoca dins de les col·leccions del Museu d'Art Medieval, en juny de 1920, el Director, amb l'Arquitecte Sr. Ràfols, verificaren un viatge circular a totes les esglésies on hi ha pintures d'aquesta època, alçant-ne els plànols i determinant les que hi havia sota calç i la situació precisa de les que calia arrencar; enviant després un funcionari que presenciés els treballs que efectuaven per compte de la Junta els tècnics italians sots la Direcció del Cav. Steffanoni, competent acreditat en aquestes delicades i sorprenents operacions, que practicà durant la guerra passada, a les ordres del Ministre del seu país, en els temples decorats del nord d'Itàlia, amenaçats pels avions austríacs.

Com a primer fruit de l'obra empresa es recolliren dos fragments de les pintures de l'església de Bohí, seguint al llarg de l'any els treballs d'arrencament de pintures en moltes altres esglésies del Pireneu, així com les corresponents gestions de permís prop dels bisbats respectius, rebent-se més tard les de Sant Miquel de la Seu, Esterri d'Aneu, Esterri de Cardós, Ginestarre i Estahon, mentrestant es va fent l'estelatge de les pintures i es construeixen els absis que en el Museu les han de contenir, i satisfent-se últimament a l'Il·lm. senyor Bisbe d'Urgell l'import de cinc de les pintures.

Per altra part, s'estan obtenint les còpies de les pintures molt notables de Terrassa, Barberà i Polinyà, i dins de poc ingressaran, ja arrencades, les dels dos temples de Tahull.

Retaules de l'Associació de Blanquers i Assaonadors d'aquesta ciutat. — En la sessió de 30 d'abril de 1920 va ésser notificada la Junta, per son Procurador, de què l'Audiència havia aprovat el fallo del Jutjat de 1.ª Instància considerant propietat de dit Gremi els retaules de referència, obres molt remarcables de pintura medieval, degudes a l'Huguet, i la possessió dels quals ve perseguint des de molt temps la Junta, per l'esplendor que donarien a les col·leccions i per la temença de què es perdessin per nosaltres aquests formosos exemplars de la pintura gòtica de Catalunya.

Per a assegurar-los tot el possible va procurar-se aconseguir, des del començ de les getions, la concessió per part de l'Estat del dret d'opció de la Junta, sobre aquests retaules, i, fa poc, després d'una visita oficial, feta a l'estatge de l'Associació, a fi d'apreciar de presència la magnificència dels exemplars, es féu oferta de compra per valor de 200,000 pessetes, i havent contestat l'Associació que si bé li plauria que els retaules passessin al nostre Museu, no pot acceptar la susdita oferta en l'actualitat, ha estat nomenada una ponència de tres senyors components de l'entitat, perquè, juntament amb altres tres delegats de l'Associació, constitueixin una Comissió mixta que procuri l'arribar a un comú acord favorable a ambdues bandes i a la finalitat que es persegueix.

Juntant quan sia possible aquestes obres de l'Huguet amb les que ja posseïm d'En Dalmau, Lluc, Borrassà, els Vergós, Alfonso, Martorell i altres, queda plenament afirmada l'existència d'una veritable escola nacional catalana en els segles mitjans, no mancant, tampoc, valuosos exemplars d'escultura romànica i gòtica, que des del llunyà art rústec a les delicadeses i perfeccions de les estatuetes procedents del Monestir de Poblet, enllacen la producció d'art del nostre país amb les d'escoles influïdes d'Itàlia i del nord d'Europa.

Continuen avalorant aquest Museu d'Art Medieval i Modern les obres de pintura i d'escultura del segle XVI, com són les taules d'En Bermejo i les de la vida de sant Eloi del nostre Gremi d'Argenters, i després la sèrie de pintures d'En Viladomat, cimal de l'art a dintre del segle XVII, a qui fan costat les produccions d'En Montanya i d'En Juncosa, passant-se després d'ells als exemplars de pintura espanyola producció de Ribera, Zurbaran, Pacheco, Lagasca, Sánchez Coello i altres, i també a les que posseïm de pintura italiana, flamenca i francesa, amb bona representació d'En Flaugier, qui tant va influir en la formació dels nostres artistes del segle XIX.

Són adquisicions remarcables d'aquesta Secció, una escultura, romànica «Verge asseguda, amb el Nen», en fusta policromada procedent de l'església d'All (Cerdanya); altra escultura en fusta policromada, representant un personatge dels temps gòtics, de la mateixa procedència; un Christ vestit, escultura romànica, també

de l'església d'All; una escultura en fusta policromada «Jesús Infant», obra d'En Bonifaç, segle XVIII; una «Verge» de pedra, segles XIV-XV; altra escultura en pedra «L'Àngel de l'Anunciació», segles XIV-XV; vuit plafons al tremp, obra del Vigatà; una miniatura d'un llibre de devoció del segle XIV; un «Sant Pau» i un «Sant Marc», escultures en pedra policromada, segle XV; un retaule d'escola aragonesa, representant Santa Bàrbara; una escultura gòtica, bust de dama, en fusta policromada, segles XIII-XIV; una imatge romànica de Sant Joan Evangelista, en fusta policromada, segles XI-XII, etc., etc.

Quant a l'Art Decoratiu, enriqueixen el mateix Museu d'Art Medieval i Modern les agrupacions de Ceràmica i Vidrieria, de les Arts del Cuir, del Teixit i del Metall.

Ceràmica de Paterna i de Manisses. — Les col·leccions de ceràmica s'han vist en els últims temps notablement augmentades per dues satisfactòries causes: l'ingrés de la nombrosa i important col·lecció de rajoles catalanes i valencianes, cedida generosament per D. Josep Font i Gumà, a canvi de la restauració de l'antic Castell de La Geltrú, que, aprofitat per a escoles, fou remès a l'Ajuntament de Vilanova en agost de 1920, i l'adquisició darrerament feta de gran lot de fragments i exemplars reconstruïts, de ceràmica medieval excavada a Paterna i a Manisses, de gran interès i satisfacció per als intel·ligents, i que està cridada a despertar fonda curiositat arreu, per tractar-se d'una ceràmica no coneguda ni prou apreciada encara en els centres on es fa d'aquests estudis el degut apreci, fins el punt de què des d'ara, per la gran quantitat de material arreplegat, pels moltíssims exemplars que dels fragments adquirits aniran reconstruint-se i per l'al·ludida circumstància d'ésser una ceràmica de la que sols algun Museu en posseeix mostres disperses i d'apreciació encara pendent per manca de nucli classificat a què referir-les i d'elements de judici, és la Secció de Ceràmica del nostre Museu un punt únic d'afluència de tots els qui s'interessen per aquesta atraient especialització de l'Art Decoratiu.

També van enriquint-se, a mesura que les oportunitats i els mitjans ho permeten, les altres Seccions d'aquest Museu, en la part d'Art aplicat, tal i com pot veure's en la detallada relació d'adquisicions fetes durant l'anyada 1920-21, la relació de les quals acompanya la present Memòria, no calguent pas remarcar la importància dels exemplars fa poc ingressats, com són una col·lecció que passa de quaranta monedes d'argent, gregues i romanes; un llit del segle XVIII, amb ornaments esmaltats i daurats al foc; una col·lecció de cent catorze vidres esmaltats, del segle XVIII; gran nombre de rajoles valencianes del segle XV, de peces ceràmiques dites «Socarrats» i de fragments d'enteixinat; una placa d'esmalt policromat, sobre coure, treball aragonès dels segles XVI-XVII; un «pixis» d'esmalt «champlevé», sobre coure, policromat; un calze del segle XV; una placa circular, metàl·lica, guarnició de cavall, treball mudèjar, segles XV-XVI, alguns interessants teixits dels segles XIV a XVI, un brocall de pou, de terra cuita, procedent de Còrdova, segle XIV, etc., etc.

Museu d'Art Contemporani. — Aquest és el tercer dels grans Museus en què és pla de la Junta subdividir i classificar les col·leccions que componen l'actual Museu d'Art Decoratiu i Arqueològic i de Belles Arts.

Sots la denominació de «Museu d'Art Contemporani» serà reunida la producció dels nostres artistes del segle XIX i tota la que, d'aquí i de fora, ha vingut a enriquir el patrimoni cultural de la ciutat, mitjançant les compres fetes en les successives Exposicions Internacionals d'Art que tan bon nom han donat a Barcelona en els països cultes, i també les comprades en les exhibicions artístiques que amb tant de zel ve organitzant des de fa tres anys la Junta Municipal d'Exposicions d'Art.

D'aquestes últimes, la del passat any 1920 ha portat l'adquisició d'obres tan estimables com el «Nu de dona», triada en la Sala d'honor que es dedicà a l'escultor D. Josep Llimona, la «Noia nua» de la Sala especial de D. Enric Casanovas, la pintura «Flor» de la Sala especial de D. Ricard Canals, i com a premis dits del Museu, les pintures «El vell lladoner» de D. J. Colom i «Vores del Fluvià» de D. Iu Pascual, i l'escultura de D. Jaume Otero «Jovenívoles».

En sessió del dia 26 de novembre de l'any proppassat prengué la Junta l'acord de traslladar al Palau de Belles Arts les col·leccions d'Art Contemporani, segons iniciativa de la Comissió corresponent, i amb elles les que, per manca de prou lloc, havien de restar magatzemades i no exhibides al públic; realitzant-se també, per aquest acord, el pla formulat per la Direcció de fer una sèrie històrica de la pintura i de l'escultura del segle XIX, començant per formar les Sales Fortuny, Vayreda i Martí Alsina, al qual objecte han pogut ésser adquirides últimament les següents:

D'En Fortuny, dos interiors, a l'oli, mides superiors a 50 per 60 centímetres; una aquarel·la representant una platja del Marroc, amb figures; altra aquarel·la auto-retrat de l'autor, jovenet; un aiguafort «Ronda de nit», primera i única prova; un croquis a la ploma, «Caps de moros»; altre croquis a la ploma, aquarel·lat, «Estudi de cap» i altre croquis a la ploma, estudi de potes de cavall; l'aquarel·la «Tipus calabrès»; els aiguaforts «L'últim amic», i «Moro mort»; el dibuix a la ploma «Retrat del pintor Tomàs Moragas», estimable donatiu de D. Josep Moragas i Pomar, així com el quadro a l'oli «Pati rústec»; l'estudi a l'oli «Cap de cavall»; els aiguaforts «Cap de moro», «Home ajegut» i «Carnaval», i el dibuix al llapis «Retrat d'un sacerdot». D'En Vayreda han ingressat dos paisatges a l'oli; un dibuix a la sèpia, contornejat a la ploma, i els quadros a l'oli «Dia de mercat a Olot» i «Dona fent mitja». D'En Martí i Alsina, un paisatge a l'oli i un «bodegó» també a l'oli. Demés, s'han comprat un retrat al pastell d'En Pelegrí Clavé; dotze bocets a l'oli d'En Benet Mercadé; un quadro a l'oli de N'Isidre Nonell, representant una dama recolzada; un paisatge a l'oli d'En Lluís Rigalt, etc., etc., continuant-se amb zel i resultats l'engruiximent d'aquesta Secció, al qual ha contribuït també altre remarcable donatiu del fill de D. Tomàs Moragas, consistent en cinc pintures a l'oli, dotze aquarel·les i vint-i-cinc dibuixos i apuntaments d'aquest autor.

La formació d'aquest Museu d'Art Contemporani, a la vegada que permet descongestionar l'atapaïment del gran edifici de la plaça dita d'Armes del Parc, és, amés, obra de reivindicació dels nostres grans artistes que més properament han honorat son nom i el de la terra i l'herència directa dels quals ens pertoca recollir. Mai més pròpiament que en l'ocasió present podrà dir-se que a l'honrar a aquestes personalitats artístiques catalanes del segle proppassat ens honorem a nosaltres mateixos.

Demés, escatint-se a través dels temps i amb la deguda serenor les valors positives dels esmentats pintors, van quedant més precises i determinades les altes qualitats, absolutes i relatives, d'aquests artistes, els noms dels quals no sols perduren, sinó que van remarcant-se més fondament i extensa a mesura que el temps passa, deixant enrera prejudicis i falses visions. L'obra d'aquest Museu d'Art Contemporani no pot ésser més oportuna ni més simpàtica, puix és obra de justícia i d'afirmació de valors en favor dels reivindicats i del terrer que tingué l'honor de donar-los la vida.

Tan bon punt sia clausurada, a mitjans de l'entrant

juny, l'Exposició d'Art, començarà activament la instal·lació, en el Palau de Belles Arts, de les col·leccions d'Art Contemporani, i sens dubte, un cop arranjades les Sales d'aquell edifici, amb les especials on s'honoraran els tres grans noms pels quals s'inicià el remarcament de les personalitats de l'art nostre en la passada centúria, es trobarà Barcelona amb un esplendorós tresor insospitat, que es mostrarà a la contemplació i estima amb el merescut enaltiment.

I a les obres de pintors i escultors catalans s'hi ajuntaran les que, com s'ha dit, procedents principalment de compres en les passades Exposicions, fan ja important el nostre Museu de Belles Arts, ja que, entre el no petit nombre d'exemplars, hi ha les firmes dels millors artistes que ha produït Espanya i dels més remarcables dels països estrangers. Basta citar, lleugerament, alguns noms dels pintors : Hães, Madrazo, Muñoz-Degrain, Sáenz, Sorolla, Zuluaga, Romero de Torres, Sotomayor, Gonzalo Bilbao, Padilla, Chicharro, López Mezquita, Nieto, Hermoso, Rodríguez Acosta, Brangwyn, Adams, Lazló, Mela Muttermilch, Humels, Paül Rieth, Gerald Moira, Reters, Stanton, Rackam, Aman-Jean, Dall-Occa Bianca, Vierin, Ackerman, Zanetti, Bartels, Casciaro, A East, Bock, Anning Bell, Moffat Linder, Cassiers, Thomas, Latouche, Paterson, Münzer, Wytsmann, Rassenfosse, etc., etc., i dels escultors Rodin, Neunier, Charlier, Fremiet, Deplechin, Rombeaux, Albert des Enfants, Apolloni, Violet, Boucher, Ackerman, Bralke, etc., etc., ultra les dues obres de Bernard «Bacchante» i «Jeune fille a la crouce».

Un cop separades aquestes obres i portades al Palau de Belles Arts, s'hi estendrà en el lloc que ara ocupen la pintura de l'Edat mitjana, amb adequada col·locació que faciliti agrupaments cronològics i de característiques, en bé de la millor apreciació i estudi.

Pavelló de la Junta de Museus. — De l'antic Pavelló Regi o Palau del Governador de l'ex-Ciutadella n'ha estat posessionada la nostra entitat, per concessió consistorial presa a l'ésser traslladades les Oficines de l'Exposició d'Indústries Elèctriques o de Barcelona, que hi havia establertes en dit edifici.

La primera reunió de la Junta en el dit Pavelló es celebrà el dia 29 d'octubre de 1920.

Ocupa encara la planta baixa el Cos Municipal de Bombers, però els hi serà donat estatge en l'adjunta església, adequadament habilitada, fins i tant que passi el susdit Cos a l'edifici que se li destina, ara en construcció.

És pla de la Junta, que ara té en la planta alta del Pavelló els seus Salons d'actes i d'exhibicions d'exemplars adquirits o a adquirir, demés dels despatxos de Presidència, Tresoreria, Direcció-Secretaria, i les Oficines, instal·lar en l'edifici la Biblioteca i els tallers de restauració i reconstrucció d'exemplars, tals i com els de la ceràmica de Paterna i de Manisses, de quin treball, llarg i delicat, n'és, però, d'esperar resultats tan admirables com reproductius.

És acord també de la Junta fer la total restauració de l'edifici, en cobertes, façanes i escales, retornant-lo en lo possible a son primitiu estat, en les quals obres es treballa actualment, sempre amb la deguda relació amb la M. Il·ltre. Comissió Municipal de Cultura, a la qual són sotmesos els corresponents projectes per a la seva aprovació, tal com s'ha fet també en lo referent a l'habilitació de l'ex-església de la Ciutadella, destinada a contenir en son dia la Secció històrica de la ciutat.

Biblioteca. — Va adquirint tan remarcable importància aquesta part dels nostres Museus, que mereix especial i detinguda menció en aquesta Memòria.

Començarem per consignar que durant el proppassat any econòmic 1920-21 l'ingrés d'exemplars ha ascendit al nombre de cent quaranta nou volums i setanta un fulletons, o sia un total de dues centes vint unitats, corresponents a cent seixanta dues diferents obres. D'aquestes, unes són adquisicions i altres donatius, especificades totes elles en la relació que acompanya la Memòria, no calguent sinó passar-hi la mirada per a veure que en elles és molt més remarcable encara la qualitat que no pas la quantitat.

Ultra la importància de textos que versen sobre matèries d'Art en general o especialitzat, hi ha els que són indispensables a l'acurada classificació d'exemplars.

La col·lecció de gravats ve també alcançant un grau de veritable riquesa, igualment que la de dibuixos, procedint-se per la Conservaduria a una metòdica ordinació, classificació i instal·lació adequada dels uns i dels altres. S'estan reconstruint totes les sèries, reculls i grups d'il·lustració del llibre; s'acoblen els anònims i monogrames, aplicant les normes adoptades en el Departament d'Estampes de la Biblioteca Nacional de París; s'agrupen les unitats restants per ordre alfabètic del nom dels gravadors, minimitzant les dades, que avui queden reduïdes als conceptes de país, època i procediment, i es distribueix l'obra de cada gravador segons les categories vulgaritzades per Bartsch i Passavant.

Els gravats són proveïts d'una defensa especial que consent la seva manipulació sense deterioraments, i es guarden, segons son format, en porta-fulles «ad-hoc» dels quals en tanca tres cada carpeta.

Segurament aquest mateix any quedarà enllestida la tasca de classificació i instal·lació de totes les col·leccions de gravats, per a ésser exhibides en la Sala especial que s'hi destinarà en el Pavelló de la Junta de Museus.

Com pot veure's, entre les adquisicions hi figuren quatre grans planxes d'aram tallat al burí, que vénen a fer més valuós aquest fons, que és ja actualment de seixanta planxes d'aram i tres centes cinquanta vuit de fusta, i quin recull constitueix un inici de «Calcoxilografia catalana», adscrita a l'obra conjunta del Museu.

Obres. — Es van fent les abans esmentades, i hi ha el projecte de reforma de les naus laterals del Museu d'Art Medieval i Modern (segons la nova denominació), a fi de protegir tot el possible les obres que conté de la mala influència dels agents atmosfèrics, essent acordada a tal objecte la cobertura dels patis interiors.

Com a complementació indispensable és també un acord, a base del Pressupost extraordinari de l'excel·lentíssim Ajuntament, la terminació de l'escala monumental que dóna accés a la planta alta de l'edifici.

Catalogacions i publicacions dels Museus. — Han continuat els treballs d'inventariació fotogràfica dels exemplars que constitueixen les col·leccions i a fi de precisar respectivament i certa tots i cada un dels objectes. A punt d'exhaurir-se l'edició de la *Guia sumària dels Museus*, que es publicà en 1915, ha estat encarregada la Direcció de redactar-ne una altra.

El senyor Conservador del Museu de Belles Arts, o d'Art Contemporani (nova denominació), treballa en el Catàleg d'aquesta Secció, part del qual és ja en premsa, podent-se esperar la seva publicació en la vinent Tardor.

Secció Numismàtica. — Per acord de la Junta s'han encomanat a l'ex-Director D. Carles de Bofarull els treballs de complementar la catalogació de les monedes que venia fent el dit senyor, qui va practicant acuradament aquesta tasca, atenint-se als mètodes més recomanats.

És el nostre Monetari una de les col·leccions més importants d'Espanya, i se li dedica per part de la Junta la deguda atenció.

Contribució de la Junta a diferents obres de caràcter cultural i artístic. — En compliment d'una de les seves finalitats, varen tenir l'honor els Museus de pendre a

son càrrec la restauració de l'antic castell senyorial de La Geltrú, com abans s'ha mencionat, per a convertir-lo, un cop tornat a posar en condicions d'habitabilitat, en escoles per a Vilanova.

Tan satisfactòria tasca ha pogut ésser portada a terme amb els mitjans facilitats generosament per l'honorable Mancomunitat de Catalunya, a canvi del desprendiment, digne de tota lloa, que efectuà el distingit patrici, digníssim ex-component de la Junta de Museus, l'Arquitecte D. Josep Font i Gumà, cedint a aital formós objecte la seva tan important col·lecció de rajoles catalenes i valencianes; havent estat un acte de record inesborrable el de la solemnial entrega de l'edificació de referència a l'Autoritat municipal d'aquella població.

Altres serveis de la Junta, en aquest aspecte del seu actuar, han estat l'aportació d'obres propietat del Museu, producció d'artistes catalans, per a concórrer, en honor dels nostres pintors i escultors, al Saló de Tardor de París, de 1920, segons iniciativa i gestió realitzada per la M. Il·ltre. Junta Municipal d'Exposicions d'Art; la decoració de les dependències del Palau de la Generalitat, en ocasió de reunir-se allí la Conferència de Transports, de la Societat de Nacions l'exhibició de les pintures de N'Aleix Clapés; la de les obres d'En Benet Mercadé en una de les Sales de l'Exposició d'Art de 1921, etc., etc.

En donar per acabada la present Memòria, que juntament amb les corresponents liquidacions i detall d'exemplars que per distints conceptes han estat ingressats en els Museus d'Art Decoratiu i Arqueològic i de Belles Arts, tenim l'honor de sotmetre a l'alta aprovació de l'Excm. Ajuntament i de l'honorable Mancomunitat de Catalunya, ens pertoca retre el degut homenatge a ambdues Corporacions, per quant a son lloable esperit d'amor a la Ciutat, a l'Art, a la Cultura i a son espandiment popular, és degut el que entitats com la nostra puguin comptar amb estímuls i amb mitjans per a dur a terme l'agradosa encomanda que tant ens afalaga i distingeix.

EXEMPLARS INGRESSATS EN LES COL·LECCIONS DURANT L'EXERCICI DE 1920-1921

Col·leccions de l'Excm. Ajuntament

Museu d'Arqueologia

Adquisicions

29 maig 1920:

D. Joaquim d'Alòs : Col·lecció de quaranta una monedes gregues i romanes, d'argent. 500 ptes.

Museu d'Art Medieval i Modern

Adquisicions

19 juny:

Senyor Rector de l'església parroquial d'All (Cerdanya) : «Verge asseguda, amb el Nen». Escultura romànica en fusta policromada; alt 0'88 m. 300 ptes. — «Un personatge». Escultura gòtica, en fusta policromada; alt 0'95 m. 150 ptes. — «Christ vestit». Escultura romànica, en fusta policromada; alt 0'80 m. 100 ptes.

18 desembre:

D. Juli Pérez : «Jesús infant». Escultura en fusta policromada, obra de l'escultor vallense Bonifaç, segle XVIII. Figura nua, dreta, amb el peu esquerre sobre un crani. 100 ptes.

D. Francisco Llorens i Riu : «La Verge». Escultura en pedra, segles XIV-XV; alt 1'24 m. 2,000 ptes.— «L'Àngel de l'Anunciació». Escultura en pedra, segles XIV-XV; alt 1'25. 2,000 ptes.

D.ª Maria G.ª Tudela, vídua de Martí : Vuit plafons pintats al tremp per En Francisco Pla «El Vigatà», a saber : «Mort d'Abimelech», 1'78 × 1'48 m. — «Heliodor expulsat del temple», 1'78 × 1'47 m. — «Mort d'Eleàzar Macabeo», 1'78 × 1'50 m. — «Jesabel llençat per la finestra», 1'72 × 1'32 m. — «Jesús calma la tempesta», 1'72 × 1'31 m. — «Martiri de sant Esteve», 1'72 × 1'24 metres. — «La Conversió de sant Pau», 1'72 × 1'25 m. — «Martiri d'un sant», 1'79 × 1'48 m. 2,000 ptes.

D.ª Empar Novillo, vídua de Solà : «Impressió de les llagues de sant Francesc d'Assís», miniatura en pergamí d'un llibre de devoció, del segle XIV. 250 ptes.

D. S. Babra : «Sant Pau». Escultura en pedra policromada, segle XV. 5,000 ptes. — «Sant Marc», escultura en pedra policromada, segle XV. 5,000 ptes.

D. J. Valenciano : «Santa Bàrbara». Retaule d'escola aragonesa. — «Bust de dama». Escultura gòtica en fusta policromada, segle XIV. — «La Verge». Imatge romànica en fusta policromada, segles XIII-XIV, repintada en el XVIII. — «Sant Joan Evangelista». Imatge romànica en fusta policromada, segles XII-XIII. — «La Verge». Imatge romànica en fusta policromada, segles XI-XII. 4,950 ptes.

13 novembre:

D. Santiago Soldevila : Llit de fusta esmaltat de blanc, amb ornaments daurats al foc, segle XVIII. 2,000 pessetes.

18 desembre:

D. Francisco Llorens i Riu : Pot d'apotecari, de ceràmica vernissada, decoració en blau sobre fons blanc. Fabricació catalana, segle XVII. 85 ptes. — Pot d'apotecari, de ceràmica vernissada, decoració en blau pàl·lid sobre blanc i la inscripció «Se, Sabine». Fabricació de Savona (Itàlia), segle XVII. 130 ptes.

22 gener 1921:

D. Francisco Quer : Col·lecció de cent catorze vidres esmaltats, del segle XVIII, composta de noranta ampolles, disset vasos, un gerro, dues copes, tres fioles i un vaixell dins d'un fanal 7,000 ptes.

D. Joan Iborra, de València : Rajola valenciana, segle XV, 0'35 × 0'43 m. — Rajola valenciana, segle XV, 0'355 × 0'44 m. — Cinc peces de ceràmica de les dites «socarrats», amidant cadascuna d'elles 0'44 × 0'35 metres. 200 ptes.

D. Josep Botet, de Manisses : Rajola valenciana, segle XV. 900 ptes.

D. Salvador Arpa : Fragment d'enteixinat, segle XVI. 50 ptes.

26 febrer:

D. J. Valenciano : «El Calvari», laca d'esmalt policromat, sobre coure, treball aragonès segles XVI-XVII, autor anònim; alt 0'349, ampla 0'267 m. 1,200 ptes. — «Pixis» de coure amb esmalt Champlevé, policromat, dominant el blau; tapa cònica rematada en una creu; alt 0'095, diam. 0'067. 1,000 ptes. — Tira de teixit de fil i seda, treball hispano-aràbig del segle XV; llarg 1'97, amp. 0'26 m. 300 ptes.

D. Francisco Llorens i Riu : Calze de metall platejat, treball del segle XV; alt 0'193, diàm. del peu 0'131. 250 ptes. — Placa circular (guarnició de cavall), de metall daurat. Treball mudèjar dels segles XV-XVI; diàm. 0'095. 330 ptes. — Teixit de seda, fons verd,

treball espanyol del segle XVI; alt o'85, amp. o'495. 60 ptes.

D. Joan Iborra de València : Peça de terra cuita, «socarrat»; o'146 × o'121 m. 25 ptes. — Peça de terra cuita, «socarrat»; o'315 × o'147 m. 25 ptes.

D. J. Almenar, de València : Col·lecció de seixanta nou rajoles valencianes, dels segles XV-XVI. 2,800 ptes.

D. Josep Gutiérrez, de València : Col·lecció de vint-i-tres exemplars reconstruïts, de ceràmica de Manisses, segles XV-XVI. 12.000 ptes.

12 febrer:

D. J. Costa i Ferrer : Peça de terra cuita, «socarrat»; alt o'44, amp. o'36 m. — Peça de terra cuita, «socarrat»; alt o'44, amp. o'35 m. — Peça de terra cuita, «socarrat»; alt o'45, amp. o'35. 1,000 ptes.

26 febrer:

D. V. García Novella, de València : «Imatge de dona», escultura en fusta policromada i daurada. (Li manquen els braços.) Obra valenciano-castellana, segle XVI; alt 1'28 m. 1,500 ptes.

12 març:

D. Josep M.ª Jordà : Brocal de pou, de terra cuita, amb dibuixos estampats i esmaltats en verd i manganès, treball aràbig de Còrdova, segle XIV. 3,000 ptes.

Donatius

Il·ltre. Sr. D. Ermengol Giner de los Ríos : Col·lecció de ferros antics, dels segles XV al XVIII, composta de cent cinquanta cinc exemplars de claus de pany, claus de porta, nanses, escudets, trencapinyons, passadors, esmocadors, cantoneres, estisores, etc., etc. — Nou ídols mexicans, procedents de l'Exposició Hispano-Americana de 1892. — Cinc closques de coco treballades. — Cinc tabaqueres per a rapè. — Sis treballs de tetxat. — Tres estoles de teixits, segles XV al XVIII. — Set exemplars de ceràmica xina i japonesa.

30 juliol:

N. N. : Restes d'una túnica i un guant episcopal, compostos de cinc fragments de teixits, trobats casualment entre les runes de les obres de restauració de la catedral de la Seu d'Urgell, i procedents d'un sarcòfag-ossera on hi havia les despulles d'un senyor Bisbe que exercí son pontificat dins la primera meitat del segle XIII.

14 octubre:

D. Salvador Arpa : Teixit de seda, fons carmí clar, dibuix en groc d'or, de florons simètrics i ocells afrontats. Itàlia, segle XVI; alt o'35, amp. o'50 m.

D. J. Almenar García, de València : Rajola de terra cuita vidriada, amb dibuix blau sobre blanc, i la llegenda «Com ara, sempre». Fabricació de Manisses, segle XV; diagonal o'08 m.

D. Francisco Almarche, de València : Emmotllat d'un relleu representant mitja figura de dama, reproducció d'un exemplar de ceràmica de Manisses, trobat allí en 1919; alt o'60, amb. o'40 m.

Comissió Municipal de les obres de Reforma : Deu gerres de terra cuita, procedents de la volta de l'enderrocada església de Sant Cristòfol, que havia estat fundada en 18 d'octubre de 1568; alt. promedi, o'35. m. — Cantí de terra cuita grisa, amb nansa i broc, procedent de la susdita església; alt, o'36 m.

22 gener 1921:

D. J. Babra : Franja de teixit peruà, ocre fosc, amb florons de colors blau, vermell i groc i encontorns alternats de blau i negre; ample o'09, llarg o'26 m.

D. Pau Tachard : Fragment d'un plat de ceràmica de Paterna, decoració verda i bruna, amb mitja figura de mico; diàm., major o'085. — Altre fragment d'un plat de ceràmica de Paterna, decoració verda i bruna; diàm., major o'105 m.

(No acaba.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTEQUES

DONACIONS

Acordà el Consell:

Acceptar, amb agraïment, les invitacions de S. E. el Cardenal Mercier i del Rector de la Universitat de Lovaina per a assistir a l'acte de col·locació de la primera pedra de la Biblioteca de l'esmentada Universitat (al nou fons de llibres de la qual contribuí la Mancomunitat amb un donatiu), que tindrà lloc el dia 28 del mes que som, i aprofitant l'avinentesa de trobar-se en viatge d'estudi a Bèlgica D. Rafael Campalans, Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, confiar-li la representació de la Mancomunitat per a assistir als actes a què es refereixen les indicades invitacions, destinant la quantitat de 500 pessetes en concepte de despeses de representació.

— Pendre esment d'una petició del Centre Català de Montevideo interessant la concessió d'una Biblioteca amb les mateixes condicions de la concedida al Casal Català de Buenos Aires, acordant-se passar aquesta petició a informe del Consell de Pedagogia, assabentant-ho en aquest sentit a l'entitat sol·licitant.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

Acceptar, amb agraïment, l'oferta feta per la vídua Barret, dels llibres que integraven la Biblioteca del seu difunt marit, acordant facultar el Consell de Pedagogia perquè, en vista del catàleg tramès, en faci la distribució entre la Biblioteca de Catalunya, la de l'Escola Elemental del Treball i aquelles altres Biblioteques especialitzades de la Mancomunitat, a les quals pugui interessar el contingut de cada una de les respectives especialitats a què els llibres indicats es refereixen.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Acceptar la renúncia presentada pel Diputat D. Alfred Pereña de President del Patronat de la Biblioteca Popular de Borges Blanques, fonamentada en l'allunyament de residència de l'interessat; acordant-se encomanar al referit Patronat de la Biblioteca la designació de nou President.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

Durant el mes de juliol han concorregut a la Biblioteca, 131 lectors : 14 homes, 1 dona, 116 infants. S'han

consultat 191 obres : 174 Llibres d'infants, 6 Obres generals, 1 de Ciències aplicades, 5 de Belles Arts, 2 de Literatura i 3 d'Història.

S'ha rebut de la Central de Biblioteques Populars una remesa de llibres. L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha fet donatiu a aquesta Biblioteca d'un exemplar del llibre de Mn. Riber *Vida abreujada del benaventurat Ramon Lull*. La Comissió d'Homenatge Pro-Aladern ens ha tramès, també, un exemplar del llibre intitulat *Homenatge a la memòria d'En Cosme Vidal*.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llista de donadors de llibres, corresponent al mes de juliol de 1921 : A. Rubió Lluch, J. Givanel Mas, R. Rucabado, J. Puig i Cadafalch, A. Giannini, F. de Figueiredo, J. Ribelles Comín, J. Oliver, M. Bros, Junta para Ampliación de Estudios, Centre Excursionista de Catalunya, Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, Comissió d'Homenatge Pro-Aladern, Foment de Pietat Catalana, Consejo Provincial de Fomento, Escola Catalana d'Art Dramàtic, Mn. R. Piñas, Mn. R. Aragó, Rvnd. P. L. M. Cid Pazo, i Comte de Gimeno.

— El moviment de la Biblioteca ha estat el següent:

Llibres servits a la Sala de Lectura, 1.172.

Obres servides en préstec, 306.

Llegidors, 2.145.

Llibres registrats, 531.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de juliol, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca : Obres generals i llibres d'infants, 27; Filosifia, 2; Pedagogia i Ciències socials, 50; Filologia, 16; Ciències pures, 26; Ciències aplicades, 13; Belles Arts, 13; Literatura, 46; Geografia i Història, 20. Total, 213.

Remesos pel Servei de préstec : Obres generals i llibres d'infants, 34; Filosofia, 19; Religió, 3; Pedagogia i Ciències socials, 68; Filologia, 7; Ciències pures, 75; Ciències aplicades, 30; Belles Arts, 12; Literatura, 146; Geografia i Història, 27. Total, 421.

Els lectors inscrits han estat 11, i els assistents a la Biblioteca, 375.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 17 rebérem la visita del senyor Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, D. Alexandre Galí Coll, a qui acompanyaven els Srs. D. Josep Fors i D. Narcís Fàbregas, de Canet.

— S'ha rebut de la Comissió organitzadora el volum publicat en Homenatge a En Cosme Vidal (Josep Aladern).

El Rvnd. Capellà custodi de l'ermita de la Misericòrdia, Mn. Joan Oller, ha regalat, per la col·lecció local un parell d'opuscles i diversos programes de festes religioses referents al Santuari.

La senyoreta Auxiliar de la Central de Biblioteques, D.ª Maria Montaner, visità la Biblioteca el dia 21.

S'ha rebut de la Central de Biblioteques 44 obres noves.

En aquest mes de juliol hi ha hagut major activitat a la Biblioteca, degut en part als estiuejadors de Canet i pobles veïns.

Han visitat la Biblioteca, 111 persones.

A la Sala de Lectura el moviment ha estat com segueix : Lectors : 174 infants, 125 homes i 78 dones. En conjunt, 377.

S'han llegit les següents obres : 588 Llibres d'infants, 74 de Literatura, 44 de Belles Arts, 28 de Geografia i Història, 24 d'Obres generals, 18 de Filologia, 10 de Filosofia, 10 de Ciències aplicades, 2 de Religió i 1 de Ciències socials. En conjunt, 803 llibres.

A domicili s'han deixat 73 llibres, repartits així : 55 de Literatura, 10 d'Història, 3 de Pedagogia i Feminisme, 2 de Religió, 1 de Coneixements generals, 1 de Filosofia i 1 de Ciències teòriques.

Han utilitzat el préstec 46 lectors, havent-se'n inscrit 15 novament.

De la Biblioteca de Catalunya s'han deixat 6 llibres, havent-se'n demanat altres 6 que no s'han pogut servir.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes de juliol els llibres de la Sala de Lectura han estat consultats per 453 lectors : 267 homes, 50 dones i 136 infants. S'han consultat 1,150 llibres: 261 Llibres d'infants; 523 Obres generals; 14 de Filosofia; 6 de Religió; 16 de Ciències socials i Dret; 9 de Filologia; 22 de Ciències pures; 32 de Ciències aplicades; 96 d'Art; 82 de Literatura; 89 d'Història i Geografia.

Del Servei de Préstec han estat demanades 61 obres, dos d'elles de la Biblioteca de Catalunya.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Acordà el Consell:

Constituir el Patronat de la Biblioteca del Vendrell, en la forma que segueix:

Presidents honoraris : Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya; Il·ltre. Sr. Conseller-ponent d'Instrucció pública, i Il·ltre. Sr. Alcalde del Vendrell.

Patrons : Sr. D. Anselm Guasch, representant del Consell Permanent de la Mancomunitat; Sr. D. Josep Gay i Rigual, representant del Municipi; Rvnd. Elias, Arxiprest-rector de la Parròquia; Sra. D.ª Maria-Anna Guimerà i Saló, Mestressa particular; Srta. Maria Gulibert i Güell, Professora; Sr. D. Pau Casals i Defilló, Músic; Sr. D. Àngel Guimerà Jorge, Dramaturg i poeta; Sr. D. Jaume Carné, Advocat; Sr. D. Benvingut Socias i Mercadé, Concertista de piano; Sr. D. Josep Ramon i Blanch, Periodista; Sr. D. Salvador Palau i Rabassó, Advocat; Sr. D. Joan Vidal i Salvó, Advocat; senyor D. Jaume Palau i Badia, Advocat i propietari; senyor D. Salvador Reventós i Fortuny, Metge; Sr. D. Francesc Alsina i Marquès, industrial; Sr. D. Isidre Martorell i Gomis, industrial; Sr. D. Francesc Pagès i Morató, obrer, i Sr. D. Ferran Ramon i Soler, obrer.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de juliol han concorregut a la Biblioteca 779 lectors : 475 homes, 101 dones i 203 infants; havent-se consultat, 1,022 obres de diferents matèries, repartides en la forma següent : Obres generals, 127; Filosofia, 14; Religió, 21; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 19; Filologia, 14; Ciències pures, 18; Ciències aplicades, 26; Belles Arts, 78; Literatura, 227; Història i Geografia, 71; Llibres d'infants, 407.

Demés, han sortit en caràcter de préstec 54 llibres, que se n'aprofitaren 30 homes i 6 dones.

La Biblioteca Vallenca s'ha vist enriquida per un donatiu de l'Il·ltre. Sr. Arxiprest d'una obra referent al *Certamen Literario y Artístico*... dedicat a la Verge de la Candela, Patrona de Valls, i per un altra obra: *Certamen Público celebrado con motivo del Concurso de Premios dedicado a Ntra. Sra. de la Candela*..., primera i tercera part.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre grat esment de la relació feta pel senyor Enginyer-director interí del Servei del Mapa geogràfic de Catalunya de la missió prop del cartògraf Mr. Schrader, que li fou encomanada per acord del Consell de 13 d'abril, i ateses les condicions de mútua col·laboració pactades entre els dos experts esmentats, acord fou pres de llurar al repetit senyor Director interí del Servei del Mapa, i amb càrrec a la partida 141 del Pressupost vigent, la quantitat de 3.500 pessetes, per la realització dels assaigs previs a la col·laboració que s'interessa pel pacte referit.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

Les proposicions següents han estat pactades entre D. Manuel Ferrer de Franganillo, Enginyer-director del Servei Geogràfic de Catalunya, i Mr. Franz Schrader, Enginyer geògraf, de París, President honorari del C. A. F.

Mr. Schrader ha realitzat durant cada estiu, des de 1876 fins a 1879, estudis topogràfics als Pireneus que han permès la creació d'una carta topogràfica a : 100,000 dels Pireneus centrals, en sis fulles, publicades pel Club Alpí Francès, amb el concurs del Ministeri d'Instrucció pública. Aquest treball ha estat premiat per l'Acadèmia de Ciències l'any 1890.

Ultra aquest mapa, Mr. Schrader ha continuat els seus estudis en les mateixes condicions fins a la mar mediterrània, sobre una superfície aproximadament igual a la primera. Aquests estudis han restat inèdits, llevat de llur utilització per al Mapa de França, a 1 : 500,000 de Ct. Prudent, publicada pel Servei geogràfic de l'exèrcit; els documents aplegats així per Mr. Schrader han restat sense utilització fins avui.

En aquestes condicions, el Sr. Ferrer de Franganillo, havent-se assabentat de llur existència s'ha adreçat a Mr. Schrader per a demanar-li si donaria permís, i en quines condicions, perquè el Servei Geogràfic de Catalunya, aprofiti aquest plec de documents per al dibuix de la part pirenenca del Mapa de Catalunya a 1 : 100,000 en curs d'execució, el qual, segons el propòsit dels seus fundadors, ha de presentar a poca diferència les mateixes característiques que el Mapa a 1 : 100,000 dels Pireneus centrals de Mr. Schrader. En el curs de la visita recent del Sr. Ferrer de Franganillo han estat examinades les consicions següents:

Mr. Schrader està disposat a permetre que el Servei utilitzi els documents i estudis de què es tracta, consistents sobretot en una col·lecció de noranta vistes d'horitzó, traçades en llur major part mitjançant l'Orògraf Schrader i els altres amb l'ajut de la Regla d'eclímetre Goulier, modificada en alguns punts; a més, es una col·lecció de cotes d'altitud calculades i en una preparació topogràfica a 1 : 80,000, tot això anàleg als estudis preparatoris del Mapa dels Pireneus centrals a 1 : 100,000.

Els treballs de Mr. Schrader, particularment d'un Atlas Universal, sota els auspicis del Ministeri de la Guerra, no li permeten actualment el redactar ell mateix el Mapa projectat, no essent possible determinar des d'ara les condicions precises per analogia amb el Mapa dels Pireneus.

En aquestes circumstàncies les parts han examinat la preparació d'una fulla d'assaig i han triat la fulla tres del Mapa de Catalunya, que comprèn una part comú amb l'antic Mapa a 1 : 100,000 i gairebé la meitat de la seva superfície d'altres terres.

El pressupost total d'aquesta part muntanyosa de la carta futura hauria d'ésser partida necessàriament en dues parts distintes : 1. Una quantitat fixa per la comunicació integral dels documents; 2. Un preu a establir per al treball d'adaptació dels resultats d'eixos documents, per al qual treball Mr. Schrader s'ha assegurat la col·laboració de la Societat d'Estudis i de Treballs topogràfics. Segons aquests principis, per a l'execució d'assaig no seria demanada cap remuneració pel que fa a l'ús dels documents al·ludits, fins a l'acabament del traçat d'aquesta fulla, no fixant-se aquesta part del pressupost fins després de realitzat l'assaig.

Pel que fa a la segona part de la remuneració del treball i a les condicions tècniques en les quals hauria d'ésser emprès, les condicions serien les següents, havent-se de limitar el Mapa a les regions muntanyoses de la regió pirenenca:

Geodèsia-projecció. — El Servei Geogràfic de Catalunya faria abans de tot treball d'utilització de documents, conèixer a Mr. Schrader les dades geogràfiques que posseeix per a l'establiment del Mapa, puix que tota possibilitat de construcció topogràfica resta subordinada a la constitució d'un canevàs geodèsic tan complet com sia possible.

Escala. — A propòsit d'aquest punt, cal precisar que l'escala de l'1 : 50,000 demanada per al traçat pel servei de Catalunya, està destinada a ésser reduïda a l'escala real de 1 : 100,000 igual a la del Mapa dels Pireneus centrals, publicat per Mr. Schrader. Aquesta és, doncs, la que haurà de servir de guia per a la densitat de la topografia i de la lletra.

Fonts documentals. — Mr. Schrader remetrà per a la construcció del Mapa tots els documents recollits per ell i dels quals pugui disposar. En canvi, vist el caràcter exclusivamente tipogràfic d'aquests documents i llur data, demanarà que la documentació més recent que pugui posseir el Servei li sia comunicada.

Construcció. — El treball de coordinació i d'utilització de tots els documents per aquesta primera fulla d'assaig serà confiat per Mr. Schrader a la Societat d'Estudis Topogràfics i reproduïda segons el sistema de pagar les despeses i càrregues a la societat lleialment comptades, amb l'augment d'una comissió del 30 per 100 per la direcció del treball. Però queda entès que el Servei Geogràfic no tracta sinó amb Mr. Schrader,-i que és ell qui s'ha posat d'acord amb la dita Societat per a fer-se ajudar en el seu treball.

No serà demanada cap remuneració per aquesta fulla d'assaig fins el moment que estigui llesta, i sigui rebuda pel Director del Servei Geogràfic. La valoració del treball serà establerta de comú acord entre Mr. Schrader i el Sr. Ferrer de Frenganillo. En cas de desacord, les parts recorrerien a un arbitratge.

CONSERVACIÓ I CATALOGACIÓ DE MONUMENTS

Notícies i documents

Sota la direcció tècnica, i amb la cooperació econòmica del Servei, ha estat restaurada al Reial Monestir de Pedralbes la Torre del mirador de Sant Rafael cons-

trucció de planta rectangular anexa als dormitoris. Els murs, en la part baixa, són obra gòtica del segle XV, i en la part alta, així com la coberta, obra del XVIII. La característica silueta de la torre, amb la coberta de ceràmica blava i blanca, terminada per tres gerros, és, pel cantó de muntanya, una de les notes més típiques del monestir.

Trobant-se en avançat estat de consumpció l'armadura de fusta de la coberta oferia, aquesta, perill de ruïna; moltes peces de ceràmica eren trencades; demés, els murs del torrió presentaven esquerdes. Tot ha estat reparat: reforçats els murs, refeta la coberta, reproduïts amb precisió els gerros del cim; en les finestres altes, abans cegades, s'han deixat a la vista les gelosies de pedra.

— Amb recursos del Servei han estat executats treballs de consolidació en la històrica Torre de Mar, existent a la vila de Canet, a la costa. L'interès d'aquesta torre és singular per la seva planta, composta d'un nucli principal de secció circular, al qual en van adherits altres dos de petit diàmetre, constituint el sistema de defensa de la porta. És obra del segle XV. Consta que una petita guarnició, dependent del castell d'Hostalrich, habitava aquesta fortalesa. El Municipi de Canet de Mar fou constituït i tingué la residència, durant molts anys, a la torre.

L'acció del temps havia fet despendre el morter del parament, quedant les pedres, en molts llocs, al descobert, oferint perill i fins ocasionant un desgraciat accident. El Servei ha cuidat de fer els treballs precisos per a la conservació del monument, omplint amb noves pedres els buits i rejuntant-les curosament on calia.

— Entre els treballs de Catalogació darrerament realitzats cal esmentar l'ordenació dels documents gràfics procedents de l'adquisició feta als hereus de D. Ceferí Rocafort, proves de clixés de D. Antoni Gallardo, i fitxes amb fotografies i reduccions de plans referents a l'estudi de la casa, a Barcelona, en els segles XV i XVI.

— Havent tingut notícia que amb motiu de l'explotació de les pedreres inferiors estava a punt d'ésser destruït el camí que serveix per a visitar les muralles de la Falsa Braga a Tarragona, el Servei ha fet gestions per evitar-ho.

— El Director del Servei ha donat les següents conferències:

Ateneu Empordanès, de Barcelona: «Castells i viles fortificades de l'Empordà».

Centre Excursionista, de Terrassa: «El Renaixement i Barroquisme en l'art català. L'altar major de l'església del Sant Esperit».

Biblioteca Popular de Canet de Mar: «Les construccions de defensa, a l'Edat mitjana, a Catalunya i especialment a la costa».

Olèrdola: «Parlament, referent als monuments del lloc, amb motiu de l'Aplec excursionista».

— Ha visitat la Secció, estudiant en els seus arxius, D. Guillem Neuss, Professor de la Facultat de Teologia de la Universitat de Bonn.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT SUPERIOR

Acords del Consell Permanent

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Acordà el Consell:

Aprovar els comptes rendits per D. Alfons Maseras, Auxiliar administratiu de la Secció d'Instrucció pública, referents a la inversió de les 6,000 pessetes, cobrades per lliuraments núms. 1,420 i 1,593, de 8 de febrer i 14 de març de 1919, de pessetes 2,000 i 4,000, respectivament, satisfetes amb destinació a organització de cursos propedèutics i ensenyances científiques.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

ENSENYAMENT PRIMARI

Acords del Consell Permanent

EDIFICIS ESCOLARS

Acordà el Consell:

Aprovar el compte d'honoraris, de pessetes 3,000, que presenta l'Arquitecte-director de les obres de l'Edifici Escolar de Sant Llorenç Savall, D. Antoni de Falguera, a càrrec de la partida núm. 63, cap. 3.r, art. 6.è, del Pressupost de resultes de 1919-20.

(Sessió del dia 3 de juliol de 1921.)

ENSENYAMENT SECUNDARI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Constituir una Comissió, que tindrà per objecte l'estudi de l'Ensenyament secundari a Catalunya, i la implantació, dintre el pla de treball que es fixi, d'una Institució docent que contribueixi a la solució de l'Ensenyament citat.

Aquesta Comissió serà integrada per representants de la Mancomunitat de Catalunya i de l'Ajuntament de Barcelona, en la forma que segueix:

Presidències del Consell de Pedagogia i de la Comissió de Cultura, un membre de cada un dels dos organismes citats, i, demés, el Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i el Director de l'Assessoria tècnica de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, en qualitat de Secretaris de la Comissió.

Pel desenrotllament dels seus estudis i treballs la Comissió podrà adjuntar-se els membres que cregui necessaris.

En son dia, la Comissió proposarà al Consell Permanent de la Mancomunitat les quantitats que consideri indispensables per a dur a terme la seva missió.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Acordà el Consell:

Pel termini de tres anys, a comptar del dia 1.r del pròxim mes d'octubre, i amb les mateixes condicions (no desvirtuades per aquest acord ni per cap altre del Consell Permanent que directa o indirectament facin referència) dels seus respectius nomenaments anteriors, es confia als senyors que s'indiquen la regència de les càtedres de l'Escola de Funcionaris d'Administració local que s'expressen, amb les respectives assignacions que es mencionen, que percebran amb càrrec als caps. 1 i 6 indistintament de l'anex núm. 14 del Pressupost vigent:

A D. Josep Claveria Echave, la càtedra de Dret Administratiu espanyol, amb l'assignació de 2,732'14 pessetes anuals.

A D. Miquel Vidal i Guardiola, la càtedra de Legislació financiera espanyola, amb l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals.

A D. Guillem Busquets i Bantravers, la càtedra de Coneixements dels Serveis municipals de caràcter tècnic, amb l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals.

A D. Isidre Lloret i Massagué, la càtedra d'Idea dels Regismes d'Administració local a l'estranger, amb l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals.

A D. Josep M. Pi i Suñé, la càtedra de Procediments administratius, amb l'assignació de 1,821'42 ptes. anuals.

A D. Ferran Sans i Buigas, la càtedra de Funcions especials del Secretari i Pràctiques de Secretaria, amb l'assignació de 2,732'14 pessetes anuals.

A D. Miquel Vidal i Guardiola, la càtedra de Teoria de la Hisenda pública, amb l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals.

A D. Isidre Lloret i Massaguer, la càtedra de Dret orgànic municipal, amb l'assignació de 2,732'14 pessetes anuals.

A D. Josep M. Gich i Pi, la càtedra de Llei de Justícia municipal, amb l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

I. S'obra Concurs lliure per al proveïment de les següents càtedres anexes a l'Escola de Funcionaris d'Administració local, dotades amb les assignacions i obligacions que a continuació s'expressen:

1.ª Professor de Nocions generals del Dret, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals; i

2.ª Professor d'Hisendes locals, amb l'obligació de tres hores setmanals de classe, i l'assignació de 2,732'14 pessetes anuals.

II. El Concurs es regirà per les Bases següents:

1.ª Podran pendre part en aquest Concurs:

a) Els que siguin o hagin estat Professors o Auxiliars de classes iguals o similars a la dita Escola i no tinguin nota desfavorable en el seu expedient personal, imposada en mèrits d'expedient.

b) Els posseïdors de títols de llicenciatura en Universitat o en Escola Superior de la Mancomunitat o de l'Estat.

2.ª Els aspirants presentaran llurs instàncies ajustades a les prescripcions vigents a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, Palau de la Generalitat, des de la data de la publicació corresponent de l'anunci en els *Butlletins Oficials* de Catalunya, fins a les tretze hores del dia 16 d'agost de l'any actual, junt amb les relacions de mèrits, treballs i documents que puguin il·lustrar el judici del Jurat, i hauran d'acompanyar llurs instàncies amb els programes de l'assignatura les càtedres de les quals concursin, i sengles memòries justificatives. Els títols i documents que els aspirants desitgin retirar, hauran d'anar acompanyats de còpies esteses en deguda forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del servei militar o estar-lo prestant en la situació corresponent, mitjançant un certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui.

Els actuals Professors de l'Escola queden dispensats d'acompanyar llurs sol·licituds de les relacions de mèrits, treballs i memòries adés dits.

3.ª Constituiran els Jurats, el senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública o el senyor Diputat a qui delegui, qui actuarà de President, dos Vocals que nomenarà el Consell de Pedagogia, entre les persones que s'hagin especialitzat en el corresponent ensenyament, i un Secretari-tècnic del dit Consell, qui actuarà de Secretari.

4.ª Els nomenaments es faran per tres anys prorrogables i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al Concurs i altres circumstàncies, resulta unanimitat en el parer dels Jurats, respecte dels concursants als quals s'hagin d'adjudicar les càtedres, quedaran aquests designats, i es proposaran al Consell Permanent per als respectius nomenaments. En cas contrari, el Jurat podrà pendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimi convenients per a completar el judici a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

5.ª Quedarà entès que, en presentar-se a Concurs, els concursants accepten el calendari i règim establerts a l'Escola, i se sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir el pla, els programes i el Reglament del personal docent, dins les condicions i règim generals de la Mancomunitat de Catalunya.

6.ª El Concursant que sigui designat per a ocupar la càtedra del present Concurs, percebrà el sou assignat en el cas que no professi actualment altres càtedres a la Universitat, Escoles especials i Escoles Superiors de la Mancomunitat. Els concursants que no estiguin en aquestes condicions, quedaran subjectes a les escales de sous i règim d'acumulacions que s'estableixin.

III. Publiqui's el corresponent anunci en els *Butlletins Oficials* de Catalunya i en la premsa diària, en la forma de costum.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Pel termini de tres anys, a comptar del dia 1.r del pròxim mes d'octubre, i amb les mateixes condicions no desvirtuades per aquest acord ni per cap altre del Consell Permanent que directament o indirecta faci referència al règim de personal docent, dels seus nomenaments anteriors, confiar a D. Josep M. Tallada i Paulí la gerència de la càtedra d'Aritmètica, Comptabilitat i Nocions d'Estadística de l'Escola de Funcionaris d'Administració local, amb l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec als caps. núms. 1 i 6 indistintament de l'anex núm. 14 del Pressupost vigent, amb l'obligació de dues hores setmanals de classe.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

ESCOLA ESPECIAL D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Acordà el Consell:

Confirmar fins el dia 30 de setembre de l'any 1924 i en les mateixes condicions dels seus respectius nomenaments anteriors, als senyors Professors que s'indiquen en els càrrecs de l'Escola Especial d'Infermeres Auxiliars de Medicina, que es mencionen:

A D. Baltasar Pijoan i Soteras, en el càrrec de Professor de Bromotologia, Terapèutica i Semiologia, amb pràctiques de Medicina general.

A D. Ramon San Ricart en el de Professor d'Anatomia, Fisiologia i Patologia general.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

I. — Obrir un Concurs lliure, per al proveïment de les següents càtedres i places anexes, amb les assignacions i obligacions que a continuació s'expressen:

1. Professor de Nocions de Física i Nocions de Química per a l'Ensenyament d'Infermeres, amb tres

hores setmanals de classe, i l'assignació de 1,000 pessetes anuals.

2. Professor d'Ètica professional, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'assignació de 500 pessetes anuals.

3. Professor de Recapitulació i ampliació dels coneixements d'Ensenyament primari i ampliació de coneixements de Cultura general.

II. — El Concurs es regirà per les Bases següents:

1.ª Pondran pendre part en aquest Concurs els que siguin ho hagin estat Professors o Auxiliars de classes iguals o similars a les dites Escoles, no tinguin acte desfavorable en el seu expedient personal, imposada en mèrits d'expedient disciplinari.

Altrament podran concursar:

a) A les places assenyalades amb els núms. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 15 i 18: Els posseïdors de títols de llicenciatura d'Universitat o d'Escola Superior de la Mancomunitat o de l'Estat.

b) A les places assenyalades amb els núms. 5, 9, 12, 13, 16 i 17: Els que puguin demostrar que exerceixen la professió de l'especialitat com a Mestres, Directors o Caps de Secció.

c) A la plaça assenyalada amb el núm. 6, podran obtar-hi també els Mestres que hagin estat alumnes dels Estudis normals o de les Escoles d'Estiu de la Mancomunitat.

d) A la plaça assenyalada amb el núm. 20, hi podran concursar les Mestresses que siguin titulars de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.

e) Per concórrer a les places assenyalades amb els núms. 14 i 19, serà suficient la presentació de la ins-tància i altra documentació prescrita en la base segona.

2.ª Els aspirants presentaran la seva instància ajustada a les prescripcions vigents a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, Palau de la Generalitat, des de la data de la publicació corresponent de l'anunci en els *Butlletins Oficials* de Catalunya, fins a les tretze hores del dia 16 d'agost de l'any actual, junt amb les relacions de mèrits, treballs i documents que puguin il·lustrar el judici del Jurat. Els que concursin les places assenyalades amb els núms. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 18, 19 i 20, hauran d'acompanyar la instància amb els programes de l'assignatura les càtedres de la qual concursin, i sengles memòries justificatives. Els títols i documents que els aspirants desitgin retirar, hauran d'ésser acompanyats de còpies esteses en deguda forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del Servei militar o estar-lo prestant en la situació corresponent, mitjançant un certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que corresponguí.

Els actuals Professors de l'Escola queden dispensats d'acompanyar les seves sol·licituds de les relacions de mèrits, treballs i memòries, abans dits.

3.ª Constituiran els Jurats el senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública, o el senyor Diputat a qui delegui, que actuarà de President, dos Vocals que nomenarà el Consell de Pedagogia entre les persones que s'hagin especialitzat en el corresponent ensenyament, i un Secretari tècnic del dit Consell, qui actuarà de Secretari.

4.ª Els nomenaments es faran per cinc anys prorrogables, menys els corresponents a les places assenyalades amb els núms. 4 i 5 que es faran per un any, també prorrogable, i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al Concurs i altres circumstàncies resulta unanimitat en el parer dels Jurats, respecte els concursants als quals s'hagin d'adjudicar les càtedres, quedaran aquests designats i es proposaran al Consell Permanent pels respectius nomenaments. En cas contrari, el Jurat podrà pendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimi convenients per a completar el judici a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

5.ª Quedarà entès que en presentar-se a concurs els concursants accepten el calendari i règim establert a l'Escola i se sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir el pla, els programes i el Reglament del personal docent, dins les condicions i règim general de la Mancomunitat de Catalunya.

III. — Publicar el corresponent anunci en els *Butlletins Oficials* de Catalunya, i en la premsa diària, en la forma de costum.

— El Conseller Dr. Riera donà compte al Consell del resultat satisfactori dels primers exercicis de revàlida celebrats a l'Escola d'Infermeres, i de l'esperança ment falaguer que pot posar la Mancomunitat en l'eficàcia d'aquella institució.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

I. — Obrir un Concurs lliure, per al proveïment de les següents càtedres i places anexes amb les assignacions i obligacions que a continuació s'expressen:

1. Professor de Matemàtiques, primer i segon cursos de l'Ensenyament de Calderers i similars, amb cinc hores de classe setmanals i l'assignació de 1,750 pessetes anuals, tenint el deure d'acumular el càrrec i el sou del tercer curs quan es creï.

2. Professor de Nocions de Ciències, curs únic, i de Física i Mecànica, primer curs, de l'Ensenyament de Calderers i similars, amb dues hores de classe setmanals i l'assignació de 1,250 pessetes anuals, tenint el deure d'acumular el càrrec i el sou del segon curs d'aquest darrer Ensenyament quan es creï.

3. Professor de Dibuix, dos cursos, de l'Ensenyament de Calderers i similars, amb quatre hores de classe setmanals i l'assignació de 1,000 pessetes anuals, tenint el deure d'acumular el càrrec i el sou del tercer curs quan es creï.

4. Professor de Tecnologia i Pràctiques de taller, un curs, de l'Ensenyament de Calderers i similars, amb dues hores setmanals de classe, i la direcció del taller, amb l'assignació de 1,000 pessetes anuals, tenint el deure d'acumular el càrrec i el sou dels altres cursos que es creïn.

5. Contramestre de Pràctiques de taller de l'Ensenyament de Calderers i similars, dos cursos, amb quatre hores de classes setmanals i l'assignació de 1,000 pessetes anuals, tenint el deure d'acumular el càrrec i el sou del tercer curs quan es creï.

6. Professor de Llenguatge, curs únic, dels Ensenyaments de Manyans, d'Electricistes i de Calderers i similars, amb deu hores setmanals de classe i l'assignació de 2,000 pessetes anuals.

7. Professor de Matemàtiques del primer curs de l'Ensenyament de Manyans, per dos grups, amb sis hores setmanals de classe i l'assignació anual de 1,750 pessetes.

8. Professor de Nocions de Ciències del primer curs de l'Ensenyament de Manyans, per dos grups, amb dues hores setmanals de classe i l'assignació anual de 600 pessetes.

9. Ajudant per la classe d'Automobilistes, amb l'obligació d'ajudar o substituir al Professor, sempre que sigui necessari, amb el sou de 750 pessetes anuals.

10. Professor de Tecnologia elèctrica especial, pel quart curs de l'Ensenyament d'Electricistes, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals i l'assignació de 900 pessetes anuals.

II. — El Concurs es regirà per les Bases següents:

1.ª Podran pendre part en aquest Concurs els que siguin ho hagin estat Professors o Auxiliars de classes iguals o similars a les dites Escoles, no tinguin acte desfavorable en el seu expedient personal, imposada en mèrits d'expedient disciplinari.

Altrament podran concursar:

a) A les places assenyalades amb el núms. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 15 i 18: Els posseïdors de títols de llicenciatura d'Universitat o d'Escola Superior de la Mancomunitat o de l'Estat.

b) A les places assenyalades amb el núms. 5, 9, 12, 13, 16 i 17: Els que puguin demostrar que exerceixen la professió de l'especialitat com a Mestres, Directors o Caps de secció.

c) A la plaça assenyalada amb el núm 6, podran obtar-hi també els Mestres que hagin estat alumnes dels Estudis Normals o de les Escoles d'Estiu de la Mancomunitat.

d) A la plaça assenyalada amb el núm. 20, hi podran concursar les Mestresses que siguin titulars de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.

e) Per concórrer a les places assenyalades amb els núms. 14 i 19, serà suficient la presentació de la instància i altra documentació prescrita en la base segona.

2.ª Els aspirants presentaran la seva instància ajustada a les prescripcions vigents a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, Palau de la Generalitat, des de la data de la publicació corresponent de l'anunci en els *Butlletins Oficials* de Catalunya, fins a les tretze hores del dia 16 d'agost de l'any actual, junt amb les relacions de mèrits, treballs i documents que puguin il·lustrar el judici del Jurat. Els que concursin les places assenyalades amb els núms. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 18, 19 i 20, hauran d'acompanyar la instància amb els programes de l'assignatura les càtedres de la qual concursin, i sengles memòries justificatives. Els títols i documents que els aspirants desitgin retirar, hauran d'ésser acompanyats de còpies esteses en deguda forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del Servei militar o estar-lo prestant en la situació corresponent, mitjançant un certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui.

Els actuals Professors de l'Escola queden dispensats d'acompanyar les seves sol·licituds de les relacions de mèrits, treballs i memòries, abans dits.

3.ª Constituiran els Jurats el senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública, o el senyor Diputat a qui delegui, que actuarà de President, dos Vocals que nomenarà el Consell de Pedagogia entre les persones que s'hagin especialitzat en el corresponent ensenyament, i un Secretari tècnic del dit Consell, qui actuarà de Secretari.

4.ª Els nomenaments es faran per cinc anys prorrogables, menys els corresponents a les places assenyalades amb els núms. 4 i 5 que es faran per un any, també prorrogable, i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al Concurs i altres circumstàncies resulta unanimitat en el parer dels Jurats, respecte els concursants als quals s'hagin d'adjudicar les càtedres, quedaran aquests designats i es proposaran al Consell Permanent pels respectius nomenaments. En cas contrari, el Jurat podrà pendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimi convenients, per a completar el judici a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

5.ª Quedarà entès que en presentar-se a concurs els concursants accepten el calendari i règim establert a l'Escola i se sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir el pla, els programes i el Reglament del personal docent, dins les condicions i règim general de la Mancomunitat de Catalunya.

— Incorporar al Concurs anterior i amb les mateixes condicions generals, el proveïment de la plaça de Contramestre de pràctiques de taller de l'Ensenyament d'Electricistes de l'Escola Elemental del Treball.

Podran pendre part en aquest concurs els que puguin demostrar que exerceixen la professió d'aquesta especialitat, com a mestres, directors o caps de secció.

El nomenament es farà per cinc anys prorrogables.

Aquesta plaça té assignades 1,500 pessetes anuals, i comporta l'obligació de sis hores setmanals de classe.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Que a comptar del dia 1.r del corrent mes de juliol, fins el 30 del pròxim mes de setembre, En Juli Nogués, Professor de Matemàtiques del Departament de Calderers de l'Escola Elemental del Treball, percebeixi, amb càrrec al cap. 25 del pressupost especial de l'esmentada Escola, el sou mensual de 83'33 pessetes, resultant de la diferència entre l'assignació que té assenyalada i la suma que ja haurà percebut.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

ESCOLA D'INDÚSTRIES TÈXTILS

El dia 18 del corrent mes de juliol l'Escola d'Indústries Tèxtils i de Blanqueig, Tintoreria, Estampació i Acabats de la Universitat Industrial, féu remesa als alumnes D. Delmir de Caralt Puig del títol de Director d'Indústries tèxtils i tintòrees, a D. Joan Ribot Ginestà, D. Pere Vilaseca Danot, D. Joaquim Cabeza Imbert, D. Joaquim Domènech Rosés, D. Felip Grau Ros i D. Ramon Muntan de Diego del de Director d'Indústries tèxtils i del de Director tècnic de teneria a D. Ramon Godó Valls. Fou presidit l'acte pel Vocal-Secretari del Patronat de l'Escola, D. August de Rull, i hi assistiren els Professors de les Escoles D. Camil Cots, D. Jeroni Oller, D. Francesc Canyellas, D. Tomàs Flaquer, D. Francesc de P. Cerveto, D. Joan Sala, D. Gaspar Brunet i D. Manuel Martínez junt amb el Director de la Secció d'Indústries Tèxtils D. Manuel Massó Llorens.

Una vegada remesos els títols, D. August de Rull dirigí la paraula als nous Directors remarcant-els-hi que el ric bagatge de tecnicisme simbolitzat en el títol que se'ls hi dóna, fa que en la greu crisi industrial que travessem es posi a les seves mans l'esdevenidor de la indústria tèxtil i tintòrea, ja que sols la tècnica podrà resoldre els molts problemes econòmics que hi han plantejats.

Remarcà tot seguit la conveniència de què no oblidin en mig de la lluita l'Escola que els ha format. Que no l'oblidin en els seus dubtes, perquè ella no vol donar per acabat el seu magisteri; que no l'oblidin en els seus triomfs, perquè els triomfs dels alumnes són triomfs de l'Escola. Per això no és despedia d'ells, sinó que per ésser un nou element tècnic els donava la benvinguda.

Tan belles com interessants paraules foren coronades amb remarcables mostres de conformitat per part de tots els assistents, els quals sortiren satisfets de l'activitat que la Universitat Industrial desplega per a la formació acabada dels Directors industrials.

ENSENYAMENT COMERCIAL

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Abans de publicar els programes pel curs vinent i d'obrir la matrícula, el Claustre desitja posar-se en contacte amb tots els qui s'interessin pels ensenyaments que es donen a l'Escola.

L'experiència dels cursos passats demostra que no van a l'Escola d'Alts Estudis Comercials tots els qui deurien anar-hi i que alguns dels qui hi van estan mal orientats. Però, podria succeir també que l'Escola — jove encara — no hagués arribat a establir el ver contacte amb la joventut desitjosa de formar-se per a exercir bé càrrecs secundaris en la vida de la Indústria i del Comerç, i, sobretot, per a poder aspirar a càrrecs d'importància, ben retribuïts, que exigeixen un coneixement i un domini dels grans problemes econòmics al voltant dels quals giren les grans i petites empreses industrials i comercials.

El Claustre vol renovar aquest contacte, i prega a tots els qui havien pensat acudir a la matrícula de l'Escola que manifestin per escrit els seus desigs relatius a les matèries, a la forma i a les circumstàncies externes de l'ensenyament.

Les matèries seran:

I. Geografia econòmica. — II. Mineralogia. — III. Organització d'Empreses mercantils. — IV. Aritmètica mercantil i Estadística comercial. — V. Dret del Comerciant. — VI. Economia del Comerç. — VII. Economia del Diner. — VIII. Teoria de l'Economia i Política social.

Les hores de classe, a primera hora del matí i darrera hora de la tarda. El local, el de l'Escola, carrer d'Urgell, núm. 187; Barcelona.

L'Escola té, en aquest respecte, una doble missió que complir:

I) *Crear la carrera de Directors i Secretaris de grans empreses comercials*, i II) *Aixecar el nivell cultural dels empleats distingits de les mateixes empreses*. — Que aquesta missió és urgent, ho demostra el fet que mentre les col·locacions petites, mal pagades, on no s'exigeix preparació especial, estan supersaturades, en canvi les col·locacions bones, ben pagades, on s'exigeix preparació especial estan a voltes buides o proveïdes interinament.

Ni aquesta Escola ni cap pot substituir els ensenyaments de la pràctica; la seva missió és completar-los per a donar al rendiment del treball aquella intensitat indispensable perquè individus i pobles puguin resistir les condicions duríssimes en què es desenrotlla i es desenrotllarà per molt temps la lluita per l'existència.

Tots els qui vulguin, doncs, treure profit dels Cursos de l'Escola faran bé en posar-se de seguida en contacte amb el Claustre per a donar a aquest ocasió de tenir en compte, dins del possible els interessos i desigs dels futurs deixebles.

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Aprovar, en principi, el pressupost aproximat de les obres a realitzar en l'adaptació de l'edifici destinat a l'Escola Superior dels Bells Oficis, formulat amb data 22 de febrer de l'any actual per l'Arquitecte interí de la Mancomunitat, D. Joan Rubió i Bellver, el muntant del qual és de 12,917'78 pessetes.

Que sense perjudici de la prèvia aprovació dels plecs de condicions facultatives i econòmiques que formalitzarà el senyor Arquitecte, treure a subhasta l'execució de les obres que en el susdit pressupost són relacionades.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Concedir a D. Josep Llorens i Artigas, Secretari de l'Escola Superior dels Bells Oficis, i assistent director de l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, la llicència necessària per a absentar-se de Barcelona des del dia 22 del corrent mes de juliol fins el 21 del pròxim setembre, amb el dret de percebre la totalitat dels havers que amb càrrec al Pressupost de la Mancomunitat té consignats.

Consignar, amb càrrec a la partida 93 del Pressupost vigent, a favor de D. Josep Llorenç i Artigas, la quantitat de 500 pessetes, a l'objecte de contribuir a les despeses que li ocasionarà la visita als principals Museus de Ceràmica i als més afamats mestres ceramistes francesos.

En compensació a aquest ajut econòmic i moral, el subvencionat queda obligat a remetre al Consell de Pedagogia una Memòria explicativa dels resultats obtinguts en aquesta viatge d'estudi.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

ESCOLA D'OFICIS D'ART

I. — Obrir un Concurs lliure, per al proveïment de les següents càtedres i places anexes, amb les assignacions i obligacions que a continuació s'expressen:

1. Professor de Construcció, amb dues hores setmanals de classe i l'assignació de 900 pessetes anuals.
2. Professor de Dibuix de taller aplicat als oficis de la fusta, amb una sessió setmanal de classe i l'assignació de 500 pessetes anuals.
3. Professor de Dibuix de taller aplicat als oficis del metall, amb una sessió setmanal de classe i l'assignació de 500 pessetes anuals.
4. Professor d'Història de l'Art, aplicada als oficis, amb l'obligació de tres hores setmanals de classe i l'assignació de 1.250 pessetes anuals.
5. Professor de Geometria descriptiva, amb dues hores setmanals de classe i l'assignació de 900 pessetes anuals.
6. Professor d'Escultura aplicada a la talla amb una sessió setmanal de classe i l'assignació de 500 pessetes anuals.
7. Professor d'Escultura aplicada al repujat, amb una sessió setmanal de classe i l'assignació de 500 pessetes anuals.

II. — El Concurs es regirà per les Bases següents:

1.ª Podran pendre part en aquest Concurs els que siguin ho hagin estat Professors o Auxiliars de classes iguals o similars a les dites Escoles, no tinguin acte desfavorable en el seu expedient personal, imposada en mèrits d'expedient disciplinari.

Altrament podran concursar:

a) A les places assenyalades amb el núms. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 15 i 18 : Els posseïdors de títols de llicenciatura d'Universitat o d'Escola Superior de la Mancomunitat o de l'Estat.

b) A les places assenyalades amb el núms. 5, 9, 12, 13, 16 i 17 : Els que puguin demostrar que exerceixen la professió de l'especialitat com a Mestres, Directors o Caps de secció.

c) A la plaça assenyalada amb el núm. 6, podran obtar-hi també els Mestres que hagin estat alumnes dels Estudis Normals o de les Escoles d'Estiu de la Mancomunitat.

d) A la plaça assenyalada amb el núm. 20, hi podran concursar les Mestresses que siguin titulars de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.

e) Per concórrer a les places assenyalades amb els núms. 14 i 19, serà suficient la presentació de la instància i altra documentació prescrita en la base segona.

2.ª Els aspirants presentaran la seva instància ajustada a les prescripcions vigents a les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, Palau de la Generalitat, des de la data de la publicació corresponent de l'anunci en els *Butlletins Oficials* de Catalunya, fins a les tretze hores del dia 16 d'agost de l'any actual, junt amb les relacions de mèrits, treballs i documents que puguin il·lustrar el judici del Jurat. Els que concursin les places assenyalades amb els núms. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 18, 19 i 20, hauran d'acompanyar la instància amb els programes de l'assignatura les càtedres de la qual concursin, i sengles memòries justificatives. Els títols i documents que els aspirants desitgin retirar, hauran d'ésser acompanyats de còpies esteses en deguda forma.

Els aspirants hauran d'acreditar trobar-se lliures del Servei militar o estar-lo prestant en la situació corresponent, mitjançant un certificat del Secretari de la Comissió Mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les Autoritats militars que correspongui.

Els actuals Professors de l'Escola queden dispensats d'acompanyar les seves sol·licituds de les relacions de mèrits, treballs i memòries, abans dits.

3.ª Constituiran els Jurats el senyor Conseller-ponent d'Instrucció pública, o el senyor Diputat a qui delegui, que actuarà de President, dos Vocals que nomenarà el Consell de Pedagogia entre les persones que s'hagin especialitzat en el corresponent ensenyament, i un Secretari tècnic del dit Consell, qui actuarà de Secretari.

4.ª Els nomenaments es faran per cinc anys prorrogables, menys els corresponents a les places assenyalades amb els núms. 4 i 5 que es faran per un any, també prorrogable, i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats al Concurs i altres circumstàncies resulta unanimitat en el parer dels Jurats, respecte els concursants als quals s'hagin d'adjudicar les càtedres, quedaran aquests designats i es proposaran al Consell Permanent pels respectius nomenaments. En cas contrari, el Jurat podrà pendre acord eliminatori i proposar a la resta dels concursants els exercicis que estimi convenients, per a completar el judici a què haurà donat lloc la presentació de documents i treballs.

5.ª Quedarà entès que en presentar-se a concurs els concursants accepten el calendari i règim establert a l'Escola i se sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir el pla, els programes i el Reglament del personal docent, dins les condicions i règim general de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

PROJECTE PER A L'ESTABLIMENT A SITGES D'UNA ESCOLA DE L'ART DE LA FORJA

Preàmbul. — La crisi de l'aprenentatge, que en hora matinera s'acusava en aquest ofici, més intensament potser que en cap altre, ha provocat la desaparició gairebé absoluta de bons fadrins. La causa principal d'aquest estat de coses s'ha de cercar en el desenrotllament que han pres en els anys darrers les indústries de forja i estampatge mecànic, que han vingut a envair, substituint-lo d'una manera barroera, el lloc de la forja artística, la qual ha passat a hores d'ara gairebé a la categoria d'art de conservatori.

Plantejat així el problema, la creació d'una Escola de Forja pot enviassatjar-se sota dos caires distints:

I. Anant a la creació d'una Escola destinada a la formació del vell tipus d'artesà, exclusivament forjador, o bé

II. Establint una Escola destinada a l'educació complementària dels que posseeixin o cursin l'aprenentatge de l'ofici de manyà amb l'especialitat de forjadors.

De moment, sembla sols possible i necessària la implantació de la segona d'aquestes Escoles, car a part de les despeses considerables que exigiria la instal·lació i funcionament de la primera, els obrers exclusivament forjadors que pogués produir no trobarien actualment en l'exercici de la seva professió el mitjà de guanyar-se la vida. Demés, no essent possible formar un bon forjador complet, sense donar-li els coneixements generals i les pràctiques essencials de l'ofici de manyà, la creació d'una Escola que volgués atendre així a la seva educació professional tindria d'ésser forçosament vasta i complexa ultramesura, atès el nombre d'alumnes que podria atreure.

Ara com ara, doncs, creiem sols possible anar a la formació d'un tipus d'artesà que hagi complementat i perfeccionat els seus coneixements de manyà amb unes hores de pràctica de forja i amb l'adquisició de nocions generals de les que en podríem anomenar «Humanitats artístiques», fins a aconseguir una especialització suficient per les necessitats de l'hora, tot esperant que aquest primer impuls provoqui un ressorgiment que pugui permetre anar més endavant a l'establiment d'Escoles de major volada.

Solament una habilitat que abreugi el temps, una cultura general que respongui al pla més elevat que deu ocupar l'obrer d'avui en dia, i una viva educació de les dots i facultats dels aprenents aptes per aquest art subtil i complexe, podran valorar novament el seu aspecte industrial.

De l'Escola. — Degut a la naturalesa d'aquesta Escola caldrà que els seus ensenyaments surtin de les normes novo-acadèmiques que després de mitja centúria d'ésser aplicades amb extremada cura, es diria que han tingut per únic efecte el provocar la desaparició a casa nostra de les darreres aptituds d'una raça que havia competit, en la pràctica dels oficis d'art, amb els pobles de major perfecció.

Caldrà, doncs, que en ella l'obrador sigui el centre d'interès i el nexe coordinador de tots els ensenyaments. Regint i ordenant així totes les disciplines, podran tornar-se vives i assimilables, àgils i sense limitacions concretes. Que en l'obrador, tot realitzant i practicant, es dibuixi, i que en l'aula de dibuix i escultura, la pràctica d'aquesta disciplina, despullada de simulacions i còpies fredes, s'elevi a la categoria de mitjà d'expressió plàstica de conceptes i d'idees, il·luminant i enriquint tot aquest treball amb la valor d'un ensenyament d'Humanitats. Sols amb aquesta fusió i transfusió de disciplines, l'aprenentatge esdevindrà viu i eficaç.

Del funcionament de l'Escola. — L'Escola funcionarà a les hores que corresponen a la immediata sortida dels obradors de la vila, és a dir, de sis a nou de la vetlla, a raó, per tant, de divuit hores setmanals. Creiem necessari aquest nombre d'hores, car si bé en les Escoles de vespre, els ensenyaments en duren generalment només dues, en aquesta, que no pot tenir el simple caràcter d'escola complementària ni de perfeccionament, aquest temps fóra insuficient.

La durada dels estudis deuria ésser il·limitada, tenint en compte que per la varietat d'aptituds dels alumnes no arribarien igualment a la fi d'un mateix temps a assolir els coneixements indispensables.

La durada mínima podria ésser de tres cursos.

Dels ensenyaments. — En els tres cursos ordinaris foren cursats els ensenyaments següents:

Nocions de Matemàtiques.

Nocions de Ciències aplicades a la tecnologia.

Nocions d'Història de l'Art i dels oficis.

Dibuix i Escultura.

Pràctiques d'obrador.

En el primer curs els ensenyaments tindran una valor principal d'educació general, procurant d'una banda atendre a la preparació tècnica necessària per a la introducció a les disciplines pròpies de l'Escola, i de l'altra dotar als aprenents de la curiositat i compressió necessàries pel seu desenrotllament, que l'Escola primària hauria de proveir. Així, en aquest primer curs, les disciplines ordenades en dos agrupaments, seran:

Dibuix i Color, Escultura i Pràctiques d'obrador, que integraran el grup d'educació tècnica, i les

Nocions de Matemàtiques, del grup de coneixements indispensables.

El mateix aspecte podria donar-se als cursos següents:

Curriculum. Primer curs. — Nocions de Matemàtiques, 3 hores; Dibuix i Escultura, 6; Pràctiques d'obrador, 9. Total, 18 hores setmanals.

Segon curs. — Nocions d'Història de l'Art, 3 hores; Dibuix i Escultura, 6; Pràctiques d'obrador, 9. Total, 18 hores setmanals.

Tercer curs. — Nocions d'Història dels Oficis, 1 hora; Nocions de Ciències aplicades a la tecnologia, 2, Dibuix i Escultura, 6; Pràctiques d'obrador, 9. Total, 18 hores setmanals.

Finits aquests tres cursos ordinaris, els alumnes podrien continuar a l'Escola, com abans s'ha dit, sotmetent-se a la distribució del seu temps que fes la Direcció.

Personal docent. — Un Professor de Coneixements generals (Història de l'Art i dels Oficis), Matemàtiques, Ciències aplicades.

Un Professor de Dibuix i Escultura.

Un Mestre de Pràctiques d'obrador.

Hores setmanals de treball dels Professors. Primer curs. — Professor de Coneixements generals, 3 hores; Professor de Dibuix i Escultura, 6; Mestre d'obrador, 9. Total, 18 hores setmanals.

Segon curs. — Professor d'Humanitats, 6 hores; Professor de Dibuix i Escultura, 12; Mestre d'obrador, 18. Total, 36 hores setmanals.

Tercer curs. — Professor d'Humanitats, 9 hores; Professor de Dibuix i Escultura, 12; Mestre d'obrador, 18. Total, 39 hores setmanals.

Personal administratiu. — Un Director (Professor de Coneixements generals) i un Majordom.

Pressupost de l'Escola en el seu primer any de funcionament. Personal. — Director (Professor d'Humanitats), 1,000 ptes; Professor de Dibuix i Escultura, 1,500; Mestre d'obrador, 1,500; Majordom, 900. Total, 4,900 ptes.

Material. — Despeses totals 3 150 ptes.

Import total de despeses, 8,050 ptes.

Matrícules. — L'import de la matrícula podria fixar-se en 5 pessetes pels drets d'inscripció, i 2'50 de segells d'arbitri, amb el nombre necessari de matrícules gratuïtes, a concedir en la forma que es determinés.

Resum del pressupost. — Estimant-se en aquest primer curs d'establiment, en 50 ptes. la quantitat recaptada pels drets d'inscripció, tindríem el següent pressupost general:

Despeses, 8,050 ptes.; Ingressos, 50. Dèficit, 8,000 pessetes.

En el període de funcionament hauria de comptar-se amb un pressupost anual mínim d'unes 13,000 pessetes, per l'augment necessari de 3,000 pessetes en els sous del personal, i de 2,000 en la partida de material.

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acordà el Consell:

Que es trameti a D.ª Concepció Gómez de Salazar, vídua de D. Francesc Pàmias i Puente, el testimoni del condol amb què el Consell Permanent ha hagut esment de la mort de seu espòs.

Concedir a l'esmentada senyora la quantitat de 750 pessetes, corresponent a mitja anualitat del sou que tenia assignat el seu espòs, com a ordenança de l'Extensió d'Ensenyament tècnic.

Que la quantitat de 750 pessetes que en virtut de l'anterior acord toca percebre a D.ª Concepció Gómez de Salazar, durant el present exercici, sigui amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent.

— A proposta del senyor Interventor general de la Mancomunitat, aprovar els comptes rendits pel Director de l'Escola d'Ensenyament tècnic, D. Cèsar Molinas, referents a la inversió de les 4,028 pessetes que li foren satisfetes, mitjançant lliurament núm. 358, de 26 de juny de 1919, per despeses de sosteniment de la dita Escola.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Notícies i documents

Material ambulant. — L'Escola ha adquirit el següent material que serà tramès als alumnes en caixes ambulants per a pràctiques preparatòries: dos electròfors, dues barres d'ebonita i dues de vidre, dos pèndols elèctrics, dues brúixoles dos jocs de barres imants, dos imants de ferradura, quatre piles seques, un pot de llimalles de ferro, dues solenoides, dues barres de ferro dolç, dos galvanòmetres, dues bobines de fil gruixut i dues de fil prim, dues bobines d'inducció, dos voltímetres, dos amperímetres, dos transformadors, dues ampolles de Leyden, un induït complet dentat, bobinat S d'electromotor 1/4 HP., un motor per corrent de 125 volts, una resistència per 150 volts, una dinamo i un lampadari amb làmpara.

Textos de l'E. E. T. — Ha estat rebut d'estampa el text *Piles elèctriques*.

Moviment d'alumnes. — Inscrit durant aquest mes: D. Pere García Norte, de Barcelona.

Ensenyament. — Consultes ordinàries evaquades, 47; consultes especials per lletra, 5; exàmens escrits segons qüestionari, 114.

Propaganda. — Ha estat imprès un petit opuscle de setze planes per repartir durant els dies de l'Exposició Escolar i enviar a diversos elements de Catalunya. Demés d'anunciar en l'esmentat opuscle els ensenyaments de la carrera d'Expert Electricista, es dóna ja compte dels treballs que ve realitzant l'Escola Superior d'Agricultura per establir des del mes d'octubre pròxim els ensenyaments agrícoles per mitjans postals d'acord amb l'Extensió d'Ensenyament tècnic. Lletres rebudes, 23; lletres trameses amb prospecte, 57.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions trameses, de tràmit i administració, 6; rebudes, 5.

VARIA

El Professor M. H. Handman, catedràtic a la Universitat de Texas, que es troba en aquesta ciutat en viatge d'estudis, va visitar, el dia 15 del mes que som, la Universitat Industrial, interessant-se vivament per l'organització general, instal·lació i mètodes de treball i d'ensenyament, i sobretot per l'esperit nou d'aquell centre docent.

—El dijous, dia 21 dels corrents, a les cinc de la tarda, tingué lloc a la Universitat Industrial (Urgell, 187), l'acte inaugural de la VII Exposició General Escolar organitzada pel Consell de Pedagogia per comanda del Consell Permanent de la Mancomunitat.

A aquest acte, que fou presidit per l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, foren invitades, ultra les Autoritats locals, els senyors Diputats, els senyors Presidents i Directors de les entitats expositores.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'acord del Consell Permanent de la Mancomunitat de 18 de novembre proppassat, obrint un concurs per a l'adquisició d'una finca amb destinació a Escoles d'Agricultura i Zootècnia i als Serveis tècnics d'Agricultura, resultant que anunciat el dit Concurs es presentaren les propostes de les finques pertanyents a la societat Ribas i C.ª, D. Francesc Cabanyes, D. Pere Matarrodona, i Srs. Estrada i Bover, situades a Terrassa, Argentona i Caldes de Montbuy, respectivament; resultant que havent-se passat les dites propostes per acord del Consell Permanent a informe del Director de l'Escola d'Agricultura, del Cap de Ramaderia i del Director dels Serveis d'Agricultura, han emès informe els dits funcionaris després de relacionar abastament les condicions de les esmentades finques, consignant que cap reuneix les que es demanaven en el Concurs; a proposta de la Secció, amb la conformitat del Conseller-ponent, declarar desert el Concurs a què s'ha fet esment, assabentant-se d'aquest acord als concursants que hi prengueren part, i retornant-los-hi els documents presentats.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

A proposta de D. Pere Mias, Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, obrir concurs per a la provisió de la vacant de Professor de Zoologia de l'Escola Superior d'Agricultura, segons les bases que seguidament es transcriuen, i constituint-se el Tribunal que farà la corresponent proposta, en la forma reglamentària, pels dos Professors de l'Escola D. Jaume Nonell (Patologia vegetal) i D. M. Rossell i Vilà (Zootècnia), presidits pel senyor Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, o persona per ell delegada.

I. — El Professor tindrà al seu càrrec l'ensenyament trimestral d'Organografia i Fisiologia animal, i de l'assignatura semestral de Zoologia.

II. — Les matèries que han de compendre's en aquestes assignatures dintre el pla orgànic de l'Escola, són:

Zoologia general, des del punt d'obir de Ciència natural.

Entomologia per a les aplicacions Zoològiques a la Patologia vegetal.

Anatomia i Fisiologia animal dels mamífers, i particularment dels animals domèstics per a la seva aplicació a la Zootècnia.

III. — Els concursants podran presentar les relacions de mèrits, treballs personals, etc., i tota aquella documentació que creguin de bon servei per a mostrar al Tribunal la seva aptitud en la matèria demanada i en totes les seves branques.

IV. — Els concursants hauran de presentar, demés, dues memòries originals, una d'elles de tema científic i de recerca personal i l'altre de caràcter didàctic, segons és norma ja establerta en els concursos de provisió de càtedres de l'Escola Superior d'Agricultura.

V. — Els documents es remetran a la Secretaria de l'Escola (Urgell, 187), acabant el termini de presentació per tot el dia 20 de setembre, data en què quedarà acabat el concurs.

VI. — El Professor designat començarà les seves tasques el dia 15 d'octubre. Tindrà la remuneració anual de 4,000 pessetes, i el seu nomenament serà fet segons les normes generals estatuïdes pels nomenaments de professorat en la Mancomunitat.

— Vist l'acord del Consell Permanent de 1.r del mes que som declarant desert el Concurs per l'adquisició d'una finca amb destinació a Escoles d'Agricultura i Zootècnia i a Serveis tècnics d'Agricultura, i de conformitat amb la proposta del Conseller-ponent, aprovar les noves bases d'adquisició que a continuació s'esmenten:

1.ª La finca ha de tenir una superfície mínima de 100 hectàries en un sol tros, de les quals 7 almenys seran de regadiu, amb les corresponents sèquies i desguassos, i altres 7 també almenys de terreny pla que fàcilment pugui arranjar-se per regadiu, i que sense grans despeses, a judici dels tècnics de la Mancomunitat de Catalunya, pugui disposar-se d'aigua cabal per la irrigació de les 14 hectàries.

2.ª La finca haurà de contenir una extensió almenys de 30 hectàries destinada al cultiu de la vinya, ametller i olivera, ja en producció; 10, almenys, en condicions per cereals, ferratges, hortes i altres conreus similars, i altres 20, com a mínim, de bosc de pi i alzineres.

3.ª Han d'integrar la finca totes aquelles construccions necessàries per a la seva explotació, casa, celler amb els útils indispensables d'ús corrent per a elaborar i emmagatzemar el vi que doni la finca en una collita, no essent obstacle pel concurs el que aquestes construccions siguin deficients.

4.ª Que estigui dotada de les màquines i aparells de conreu més indispensables, no considerant-se obstacle el fet que en número i qualitat siguin deficients.

5.ª La finca ha de trobar-se lliure de tot contracte d'arrendament, parceria, rabassa o altre que pogués limitar la llibertat de l'explotació per una durada major de la de l'any agrícola.

6.ª L'estació de ferrocarril més pròxima a la finca no ha de ser més de 40 quilòmetres lluny de Barcelona, per línia ferrada.

7.ª La casa de la finca no ha de ser més lluny de 4 quilòmetres de l'estació, en carretera o camí veïnal.

8.ª Seran admesos en el Concurs o un propietari sol que ofereixi la seva finca o bé una agrupació de propietaris que ofereixin dues o més finques de costat, que ofereixin conjuntament les esmentades condicions.

9.ª El preu de la finca, incloses les edificacions, màquines i aparells, drets, dominis, etc., no haurà de resultar superior al de 2,750 pessetes hectària, i el total del seu valor no ser superior al de 275,000 pessetes, que serà pagat, quant a 100,000 pessetes, en formalitzar-se el contracte de compra-venda, i la resta, o sien 175,000 pessetes, per tot l'exercici econòmic de 1922 a 1923.

10.ª En igualtat de circumstàncies serà preferida la que estigui lliure de cens, dominis i altres càrregues.

11.ª Es rebaixarà del preu l'import de les càrregues intrínseques, i el de les extrínseques se separarà en fer-se el pagament a qui en dret correspongui.

12.ª El proposant haurà d'acompanyar, quan se li demani, els títols de propietat i plànols de la finca i un certificat de càrregues lliurat pel Registre de la Propietat.

13.ª Regiran el present Concurs els preceptes de les Instruccions per a la contractació de serveis provincials i municipals de 24 de gener de 1905.

14.ª La instància, reintegrada amb una pòlissa de 2 pessetes i acompanyada de la cèdula personal de l'interessat, es redactarà de conformitat amb el model de proposició que es farà públic junt amb aquestes bases.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Declarar urgent el Concurs per a adquisició d'una finca amb destinació a Escoles d'Agricultura i Zootècnia i als Serveis tècnic d'Agricultura, les bases del qual quedaren aprovades en la reunió del Consell de 21 de juliol proppassat.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Havent presentat els alumnes de l'especialitat enològica de l'Escola Superior d'Agricultura, D. Antoni Vergós, D. Abdon Barceló i D. Antoni Quixal, una instància a la Direcció en sol·licitud de què els sigui concedida la quantitat de 1,000 pessetes a cadascun d'ells per a ajudar-los en una excursió que els serveixi de coronament de la carrera, que desitgen empendre per les comarques vitícoles de França i Argèlia; atenent la importància pedagògia que en la seva especialitat té la projectada excursió, atenent també que els interessats ofereixen pagar-se la quantitat que es rebaixi de la demanda, i que l'experiència mostra que es treu més profit de poques excursions importants fetes al fi de la carrera que de moltes petites i repartides, i atenent, finalment, el compromís contret pels sol·licitants de redactar una memòria del que hagin vist i estudiat, autoritzar la Direcció de l'Escola Superior d'Agricultura per a organitzar l'esmentada excursió, carregant-se la quantitat de 3,000 pessetes de despeses a la partida 340 del Pressupost vigent, i repartint-se, per millor distribució dins el Pressupost ordinari, en parts iguals, amb càrrec als caps. 30 de despeses generals, 33 d'excursions i 35 d'imprevistos del pressupost especial de l'Escola.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

CURSETS DE DIVULGACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir un curset de vuit lliçons a l'Ajuntament de Constantí sobre conreu de la vinya, avellaners i anàlisis de vins, les despeses del qual es calculen en unes 750 pessetes, amb càrrec a la partida 306 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Vist el dictamen de la Secció i a proposta del Conseller-ponent del Servei, concedir un curset de vuit lliçons a l'Ajuntament de Juncosa de Les Garrigues, sobre conreu de l'olivera, ametller, terra campa i vinya, les despeses del qual es calculen en unes 750 pessetes, amb càrrec a la partida 312 del Pressupost vigent, i a celebrar en la data que assenyali el Director del Serveis tècnics d'Agricultura.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

Curset de divulgació a Tiana. — Certament, amb ses campanyes de divulgació, els Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya han assolit una de les seves principals finalitats, el fer néixer en l'esperit dels pagesos una certa inquietud de saber, deixondint-se de les quietes rutines damunt de les quals estaven adormits. Un bell exemple d'aquest fet l'ha donat recentment la pintoresca vila de Tiana, propera a Barcelona.

Ni la intensitat de la passada campanya de collita de pèsols i patates, ni la fatiga de la lluita heroica d'enguany contra el mildiu, ni l'endormiscadora influència de l'estiueig dels barcelonins que està actualment en el període àlgid, han estat prou per a aquietar el desig que sentien els seus pagesos de donar una embranzida més pels camins del progrés, desig que els va portar a sol·licitar un dels nostres populars cursets, que s'ha realitzat fructíferament en plena canícula, des del 24 al 31 de juliol passat.

La iniciativa va sortir dels elements del Casal Català, entitat que actualment està en febrosa activitat cultural i patriòtica, en combinació amb el Sindicat Agrícola.

Ja el diumenge, dia 17, es va donar el primer toc d'atenció amb una conferència sobre l'alimentació humana, donada a la sala del Casal, a la qual assistí un bell estol de pageses i dames per a escoltar la veu del Director dels Serveis tècnics, D. Jaume Raventós, qui, a part del tema tècnic que li estava encomanat, enaltí l'obra cultural i progressiva de la Mancomunitat de Catalunya.

El següent diumenge, dia 24, començà pròpiament el curset, que es desenrotllà amb una lliçó diària, durant vuit dies seguits fins al 31.

El programa ha estat el següent:

Dies 24 i 25. — Conreu de patates primerenques, per D. Josep Poch de Feliu, Cap dels Serveis de Terra campa, amb pràctiques de funcionament de la motofanga S. O. M. U. A., deixada desinteressadament pel representant D. Dídac Vilar.

Dies 26, 27 i 28. — Lliçons de Viticultura per don Erasme M.ª d'Ymbert, Ajudant dels Serveis de Viticultura i Enologia, amb pràctiques de laboratori i projeccions, dirigides per l'operador D. Salvador Beneït.

Dies 29, 30 i 31. — Lliçons d'Enologia per D. Jaume Raventós, Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, amb pràctiques de laboratori i projeccions.

Per a donar major esplendor al curset s'imprimiren uns bonics cartells que foren fixats a les vies públiques de Tiana, Montgat i Badalona.

Els elements de les esmentades entitats treballaren de ferm i de valent en la recluta d'alumnes per al curset, devent ésser fet especial esment de D. Antoni Clapés, Alcalde de Tiana; D. Antoni Jordana, President del Casal Català i Vocal de la Junta del Sindicat; D. Rosend Daura, Vice-president del Casal; D. Joaquim Bruguera, Tresorer; D. Isidre Valls, D. Joan Vilaró i D. Pau Baratau, respectivament, Secretari, Tresorer i Vocal del Sindicat Agrícola.

Els tècnics que han donat les lliçons del curset quedaren especialment obligats a tots ells per les atencions i obsequis rebuts.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment que el Conseller-ponent d'Agricultura, D. Pere Mias, usant de les facultats concedides pel Consell en la reunió celebrada el dia 12 de maig passat, havia nomenat mosso dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Antoni Joves i Mercader, el qual començà a prestar servei el dia 23 de juny darrer.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Aquest Servei ha efectuat els següents treballs:

Ha respost consultes de Barcelona sobre pruneres; de Poboleda, sobre mosca de l'olivera; de Sant Feliu de Boada, sobre l'oliver; de Belianes, sobre poda de l'olivera; de Barcelona, sobre planters; d'Argentona, sobre malalties del taronger.

Ha visitat els camps experimentals de Maldà, Ibars d'Urgell i Vilovi.

Ha organitzat conferències a Sant Martí de Maldà sobre conreu i malalties de l'ametller i a Maldà sobre conreu i malalties de l'olivera.

Han estat trameses a Itàlia deu varietats catalanes de l'avellaner per a classificar botànicament.

Ha assistit a la reunió del Consell Provincial de Foment que va tenir lloc a Tarragona per a tractar de la campanya contra la mosca de l'olivera.

Respost consultes de Bot, sobre malaties de l'olivera.

Recol·lecció de brots d'ametller per a l'herbari de varietats.

Visita als camps experimentals de Borges, Bellvís i Torregrò.

Visita a les oliveres podades pels esporgadors del Servei a Golmés.

Visites als senyors Alcaldes de Solianes, Maldà i Sant Martí de Maldà per a preparar conferències tractant de les malalties i conreu de l'ametller i olivera.

Visita als planteristes de Lleyda per a tractar de les varietats de fruiters produïdes a Catalunya i que convé propagar.

Estudi de la mortalitat de l'ametller a l'Urgell.

El Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya d'acord amb el Consell Provincial de Foment de Tarragona, ha iniciat en aquests dies una activa campanya encaminada a propagar els mitjans de lluita contra la mosca de l'oliva, que tants perjudicis ocasiona als nostres olivicultors. Es calcula que l'any passat es perderen prop de 40.00,0000 de pessetes destruïts per la terrible mosca i cada any les pèrdues es repetixen, sense que fins ara els productors s'hagin preocupat de defensar-se malgrat existir alguns procediments de lluita reconeguts ja perfectament eficaços.

La campanya es desenrotlla donant conferències als pobles dels partits judicials de Tarragona, Reus, Vendrell, Tortosa i Gandesa i a totes les altres comarques que ho sol·licitin demanant-ho directament al Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat (Urgell, 187). Demés, es reparteixen gratuïtament a tots els que les desitgin, unes fulles descrivint els mitjans de lluita i la manera de fer els tractaments. Els Sindicats i Ajuntaments de les comarques olivareres han rebut ja uns cartells incitants als pagesos a defensar-se de la mosca.

Per a facilitar les proves que es faran aquest any, el Consell de Foment de Tarragona cedeix gratuïtament l'arseniat i la melassa necessaris per a la lluita, i, junt amb el Servei d'Arbres fruiters, posa a disposició dels agricultors personal tècnic per a dirigir els treballs d'extinció.

Totes les demandes de conferències o publicacions s'han de dirigir al Servei d'Arbres fruiters, i les d'arseniat i melassa el Consell Provincial de Foment de Tarragona.

SERVEIS DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Nomenar per a servir interinament, mentre duri l'absència de D. Joan Arumí i Fargas, que gaudeix de llicència, l'ajudantia de Terra Campa a D. Josep Camps i Carnicer, amb el sou mensual corresponent a 3,500 pessetes anuals que al dit càrrec estan assignades en el vigent Pressupost de la Mancomunitat, cap. IX, partida 294.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

Aquest Servei ha efectuat els següents treballs:

Redacció d'una fulla de divulgació sobre les llaurades d'estiu.

Visita als camps experimentals de Sampedor, Avià, Alguaire, Bellcaire, Vilanova de Moyà, Guissona i Palautordera.

Preparació del curset de Tiana.

SERVEIS DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Deixar sense fecte l'acord pres en sessió de 17 de juny proppassat, prorrogant per tres anys la duració del càrrec d'Auxiliar de Viticultura i Enologia a D. Eduard d'Ymbert, nomenat tal el 4 de juliol de 1918, per haver estat suprimit el càrrec l'any 1920, i haver-se'l nomenat en la mateixa data Ajudant d'Enologia per tres anys, amb caràcter interí.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

Aquest Servei ha efectuat els següents treballs:

Visita al Camp Experimental de Tivissa.

Visita a les obres del Celler cooperatiu de Moja.

Visita a les obres del Celler cooperatiu de Barbarà per tal de donar alguns detalls sobre la instal·lació de maquinària.

Es donaren tres conferències de Vicitultura en el curset de Tiana.

Es donà una conferència a Terrassa sobre les pedregades a la vinya. Forma de tractar les vinyes pedregades.

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar les següents bases del Concurs per a la provisió d'una plaça de Cap de Laboratori de Patologia vegetal, dotada amb el sou anual de 4,000 pessetes, subjecte a les condicions generals i reglament del personal de la Secció tècnica d'Agricultura:

1.ª Els aspirants hauran de parlar i escriure el català, el castellà i el francès, i traduir, demés, l'italià i l'anglès o l'alemany.

2.ª Els aspirants hauran de posseir algun dels títols següents: De Llicenciat en Ciències naturals, de Llicenciat en Farmàcia, d'Enginyer agrícola de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, o d'Enginyer agrònom.

3.ª Haver treballat en algun Laboratori d'investigacions biològiques i químiques.

4.ª El Jurat computarà com a circumstància favorable l'estar exercint o haver exercit els concursants el càrrec de Professor en alguna de les Escoles de la Mancomunitat.

5.ª Els aspirants hauran de presentar dues memòries, una referent a Patologia vegetal, i l'altra a Microbiologia agrícola.

6.ª El jurat podrà subjectar els aspirants a totes aquelles proves tècniques que estimi convenients per a assessorar-se de llur capacitat científica.

7.ª El jurat del Concurs estarà format pel senyor Conseller-ponent dels afers d'Agricultura, pel President de la Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans i el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura.

8.ª La presentació de documents i treballs s'ha de fer en la Secretaria del Departament d'Agricultura, dins els seixanta dies després de publicada la present convocatòria en els *Butlletins Oficials* de Catalunya, i els aspirants tindran el deure de deixar còpia de tots els documents que vulguin retirar, una vegada fallat el Concurs.

9.ª El nomenament serà vàlid per tres anys, podent, passat el dit temps, ésser prorrogat per altres tres anys, i així successivament.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

LABORATORI DELS SERVEIS TÈCNISC D'AGRICULTURA

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats en el Laboratori durant el mes de juliol de 1921:

Mostres analitzades. — Vins, misteles i similars, 24; adobs, 28; diversos, 5. Total de mostres analitzades, 57.

Aquests anàlisis comporten els treballs següents: Determinacions quantitatives, 181; números i relacions, 67; certificacions i informes, 9.

Per compte dels Serveis tècnic d'Agricultura s'han analitzat tres mostres d'aigües procedents del pou artesià, en construcció, de Castelló d'Empúries.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller-ponent d'Agricultura, don Pere Mias, i de conformitat amb les disposicions de l'acord del Consell de 4 de desembre de 1919, concedir al Sindicat Agrícola de Moja l'auxili tècnic per a construir un Celler Cooperatiu.

—Deliberar sobre el Projecte d'acord referent a Acció Social Agrària, que ha d'ésser presentat a la pròxima Assemblea.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Aprovar el preàmbul i els acords bàssics del Projecte d'Acció Social Agrària, que ha de ser proposat a la pròxima reunió de l'Assemblea de la Mancomunitat, abastant els extrems referents a Crèdit agrari, Redempció i parcel·lacions agrícoles i Construcció de cases barates en poblacions de menys de 10,000 habitants.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

Aquest Servei ha efectuat els següents treballs:

Atendre la Comissió del Sindicat de Vinyaters d'Igualada, per a diverses consultes sobre el Celler en construcció.

Atendre la Comissió del Sindicat Agrícola de Ripollet per a diferents consultes sobre maquinària del Celler cooperatiu en construcció.

Atendre la Comissió de Plegamans per a diverses consultes encaminades a la constitució d'un Sindicat Agrícola amb Caixa rural.

Atendre una comissió de la Granja Agrícola de Plegamans per a un emprèstit de constitució d'un Sindicat i Caixa rural i construcció de cases barates per a obrers.

Atendre una Comissió del Sindicat de Sant Isidre de Bot, per a diverses consultes sobre crèdit per acabar el Celler en construcció.

Atendre una comissió de la Societat Agrícola pràctica de Sant Joan d'Horta per a diverses consultes sobre la interpretació del reglament.

Atendre la visita d'una comissió del Sindicat Agrícola de Ripollet per a diverses consultes encaminades a preparar els treballs de la propera verema.

Diverses gestions encomanades per Sindicats Agrícoles i diverses consultes contestades per escrit.

SERVEI FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al senyor Enginyer de Monts, D. Segimon Vendrell, que visuri els boscos «Estret de Llúria», «Gresolets i «Costes de Roset», de Saldes, i informi sobre les seves condicions, amb motiu d'una instància del Centre Excursionista de Catalunya, demanant que la Mancomunitat es faci ressò de la seva iniciativa, perquè es declari Parc nacional el conjunt dels dits boscos.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

SERVEIS DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Proveir una plaça prevista d'Ajudant dels Serveis tècnics de Ramaderia, dotada amb 3,500 pessetes anuals (partida 324), i amb subjecció a les següents bases:

1.ª El Consell Permanent obre Concurs per a proveir la plaça d'Ajudant dels Serveis tècnics de Ramaderia, amb el sou anual de 3,500 pessetes, subjecte a les condicions generals i reglament del personal dels Serveis tècnics d'Agricultura.

2.ª Els aspirants hauran de presentar un treball versant sobre una o més races indígenes dels animals explotats a Catalunya, dintre el termini de dos mesos, a comptar del dia que hagin estat publicades aquestes bases en els *Butlletins Oficials* de les províncies catalanes.

3.ª Els aspirants podran presentar la relació dels mèrits que estimin pertinents, essent considerat preferent el títol d'Enginyer o Tècnic agrícola, o el tenir aprovades les assignatures d'últim curs de l'Escola Superior d'Agricultura.

4.ª El Consell Permanent farà oportunament la designació del Jurat d'aquest Concurs, el qual podrà subjectar els aspirants a totes aquelles proves tècniques que estimi convenients per a millor assessorar-se de llurs mèrits científics.

5.ª El nomenament serà vàlid per tres anys, podent un cop passat el dit termini, prorrogar-se per altres tres, i així successivament.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

VÀRIA

Notícies i documents

La Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura ha visitat el Celler cooperatiu de Montblanch i el de Terrassa.

EXPOSICIÓ AGRÍCOLA POPULAR A BANYOLES

El dia 7 d'agost, invitat per l'Ajuntament i pel Sindicat Agrícola Catòlic de Banyoles i per l'Escola Municipal d'Agricultura de les Escoles Pies d'Olot, el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, En Jaume Raventós, va assistir a la inauguració oficial de l'Exposició Agrícola Popular, que sota la direcció del reverend P. Manuel Montané, d'Olot, s'ha organitzat enel local de les Escoles Municipals de Banyoles, sota els auspicis de l'Ajuntament i del Sindicat Agrícola.

L'acte constituí una veritable festa agrícola, a la que assistiren l'Alcalde En Josep Congost, el Tinent d'Alcalde N'Emili Piana, els Regidors En Lluís Torrent, En Joan Duran, En Jaume Dilmé, En Josep M.ª Mascaró, i el Secretari En Lluís Masgrau; el Rvnd. Anton Figueras, en representació del Sr. Rector; Rvnd. Josep Olivé, President de la Casa Missió; En Francisco Estartús, Director de les Escoles; En Joan Malagelada, President del Foment de Cultura i Esport; En Josep Fontanet del Centre Nacionalista; En March Torrentà, President del Sindicat Catòlic; Rvnd. Pere Dansà, Conciliari del mateix. El Regidor de l'Ajuntament de Barcelona, En Martí Matons, fou també especialment invitat a l'acte.

Contribuïren al lluïment del mateix un bon estol de pagesos que omplenaren el local.

En aquesta Exposició Agrícola Popular, la tercera de la sèrie que ha organitzat el Rvnd. P. Manuel Montané, Schol. Piar., Professor de l'Escola Municipal d'Agricultura d'Olot, fundada fa dos anys a l'Escola Pia de la dita ciutat.

El Rvnd. P. Montané, que sigui dit de pas és un apòstol de l'Agricultura, ha estat el fundador d'aquestes Exposicions, de les quals en poc temps se n'han celebrades a Olot i Balaguer, essent els seus deixebles els més antics col·laboradors. En aquesta de Banyoles devem citar com a tals els joves N'Anton Mir i Mas de Xexars i En Francesc Iglesias.

La part més nova i pintoresca de l'Exposició ve formada per uns quadros plàstics en miniatura, on vénen representades les maneres de treballar la terra amb fanga, pala, arades, arpiots, pintes, rampins, grades i diversos models d'arades, des de l'antiga arada romana a les modernes de post giratòria; petits models de ruscos, galliners, porqueres i quadres, femers i graners; representacions plàstiques de piles de carboneig, disposició de prats, plantacions d'arbres, vinyes, col·leccions d'empelts. Arrodoneix el conjunt sengles col·leccions de llavors i fustes, herbaris de plantes útils, medicinals i perjudicials; cartellets amb indicacions resumides molt ben pensades, etc.

No dubtem en afirmar que l'obra del Rvnd. P. Montané és d'un mèrit notable i d'una alta valor pedagògica. Mentre l'Exposició duri allí ell no hi falta mai, i tot seguint les diverses seccions amb els visitants arriba a donar als pagesos un veritable curset d'Agricultura pràctica com el sap i el pot donar un home com ell, coneixedor de la ciència agrícola moderna per sos estudis de l'Agricultura de diversos països europeus i americans per sos viatges i de l'Agricultura especial del país on ell exerceix el seu càrrec de Professor.

És de notar que tots els models plàstics són construïts pels alumnes del P. Montané. A Banyoles, l'Exposició Popular Agrícola està muntada en una sala que té uns 6 × 12 metres, però es troben allí apilotades les diverses matèries, amb impossibilitat de fer les degudes separacions. Una gran sala de 15 × 25 metres fóra un lloc no pas massa gran per al material recollit.

Mereix felicitacions el P. Montané per la seva obra, i també la protecció dels Ajuntaments, Sindicats i entitats agrícoles perquè pugui estendre-la i fer-la profitosa a tota la nostra terra.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Regraciar a la Junta del Canal d'Urgell la tramesa d'una còpia de la reclamació adreçada al Ministeri de Foment contra el projecte del ferrocarril del Midi francès, de desviar les aigües del llac de Lanós que aflueixen al riu Carol i d'altres dades relacionades amb aquest afer, trametent-se-li còpia de l'informe emès pel Consell Permanent amb motiu de la realització del dit projecte, conforme la referida Junta sol·licitava.

— Disposar el lliurament de la quantitat de 5,000

pessetes, destinades al pagament de les sdepeses que s'ocasionaran durant el vinent mes d'agost, amb motiu de les obres d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries per a l'obtenció d'aigües subterrànies, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, amb càrrec a la partida núm. 243 del Pressupost vigent; havent de justificar-se oportunament la inversió de la referida quantitat amb la presentació de llistes de jornals i comptes de materials esmerçats.

— Vist el resultat del Concurs per a l'estudi i formació d'avant-projectes d'obres d'abastiment d'aigües potables a les poblacions de Catalunya, i de conformitat amb el dictamen de la Secció segona del Departement d'Administració, amb el visat del Conseller-ponent del Servei, adoptar els següents extrems:

1.r Són acceptades, en principi, les peticions presentades pels Ajuntaments de Barbarà, Tragó de Noguera, Sant Pere de Torelló, Bellvei i Sant Hipòlit de Voltregà en el Concurs d'estudis i formació d'avant-projectes per a l'abastiment d'aigües potables a les poblacions de menys de 4,000 habitants, trametent-se les dites peticions i els documents que s'hi acompanyen al senyor Enginyer-director d'Obres hidràuliques perquè se serveixi informar sobre la resolució del Concurs.

2.a És acceptada també, en principi, la petició que sense acompanyar-hi els documents necessaris dintre del termini assenyalat en el Concurs, ha presentat l'Ajuntament de Rocafort i Vilumara, en el ben entès que la dita admissió no ha d'ésser en perjudici de les poblacions que han complert l'esmentat requisit, trametent-se al propi senyor Enginyer-director d'Obres hidràuliques la dita petició i els documents que amb posterioritat s'han tramès.

3.r Es concedeix un termini de trenta dies a l'Ajuntament de Llívia perquè presenti els documents de què fa esment la Base primera del Concurs, entenent-se que aquesta concessió no ha de perjudicar als Ajuntaments que els tenen presentats en temps oportú.

4.t Es fa avinent a l'Ajuntament de Banyeres i a la Comissió provincial de Girona que no és possible atendre la petició del dit Ajuntament i la que ha formulat la dita Comissió provincial, en pro del de Castelló d'Empúries, per no haver-se complert la condició d'estar ambdues poblacions al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i amb la Diputació respectiva, podent entrar en un proper concurs si aleshores ha desaparegut la causa que ara ho impideix.

5.è Assabenti's d'aquests acords als respectius Ajuntaments i al susdit Enginyer.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per D. Josep Cabanyes i Barba, procurador dels Tribunals, corresponent a l'any 1919-20, d'import 3,154'85 pessetes; el de l'any 1920-21, d'import 2,915'30 pessetes, pel plet sostingut per la Mancomunitat amb la Companyia Peninsular de Telèfons, i la de 499'65 pessetes, corresponent a l'any 1920-21, pel plet sostingut contra D. Pius Coll i Soldevila; a lliurar dites quantitats amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent.

— Aprovar les següents factures de material telefònic, isoladors, per al Servei de Telèfons de la Mancomunitat, amb càrrec a la partida 285 del cap. VIII, art. 4.t del Pressupost vigent:

Una de 655'05 pessetes, una altra de 386'05 pessetes, una altra de 655'05 pessetes, una altra de 1,309'10 pessetes, una altra de 655'05 pessetes i una altra de 773'50 pessetes, totes elles presentades per D. Lluís Berenguer, S. en C., de Barcelona.

— Autoritzar el senyor Enginyer-director de la Secció de Telèfons per a esmerçar la quantitat de 101,845 pessetes en la instal·lació de noves línies telefòniques, i per a elevar a 125 pessetes l'auxili amb què contribueixen els abonats, per una sola vegada, a l'augment del preu del material, en fer-se la instal·lació, i que, adés, era de 100 pessetes.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Pendre esment de la salutació del poble i Ajuntament de Sant Pere Pescador, amb motiu de la inauguració del servei telefònic, i d'una altra del poble de Vilamacolum, en el mateix sentit.

— Donar-se per assabentat que havien quedat enllestides les línies telefòniques Sant Pere Pescador-Vilamacòlum, La Garriga-Castelltersol i Butsenit-Ventoses-Pradell-Preixens, i que havien començat els treballs de retemplement de les línies Barcelona-Granollers, i s'havia inaugurat el servei a Riu, Bor, Prats, Sampedor i Villalba, el dia 19 del mes passat.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

A proposta de la Ponència del Servei de Telèfons, autoritzar les despeses d'un viatge a Madrid, en comissió de servei, de l'Oficial D. Modest Nieto.

— Pendre esment que el propietari de la finca on és instal·lada la central de La Garriga s'ha avingut a percebre el lloguer fixat en el contracte d'arrendament sense tenir que recórrer a les mesures que s'adoptaren pel Consell en 30 de juny proppassat, amb previsió de què fossin necessàries.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Pendre esment de la salutació de l'Alcalde de Freixans amb motiu de la inauguració del servei telefònic en aquella localitat.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Acabada la línia Sant Quirze-Perafita.

Acabada la línia Calaf-Manresa.

Acaben els treballs de tremp en les línies Barcelona-Granollers.

Continuen els treballs en la línia Molins de Rey-Santa Coloma de Queralt.

Comencen els treballs en la línia Ripoll-Vallfogona de Ripoll.

Comencen els treballs en la línia Ripoll-Pobla de Lillet.

Comencen els treballs en la línia Borges del Camp-Santa Coloma de Queralt.

El dia 4 es va inaugurar el servei a Sant Pere Pescador i Vilamacòlum.

El dia 20 es va inaugurar el servei a Preixens i Ventoses.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils de les despeses motivades per l'adquisició de material tècnic durant els mesos de gener, febrer i març de l'any corrent, important la suma de 6,463'66 pessetes, que, afegint-hi 48 pessetes pel descompte de l'impost de 1'20 per 100, dóna un total de 6,511'66 pessetes, quedant amb això justificada la inversió de la quantitat de 4,000 pessetes lliurada per a atendre les dites despeses, amb càrrec a la partida 256 del Pressupost de Resultes 1920-21, i una diferència en més de 2,511'66 pessetes, a favor de l'esmentat Enginyer-director, a satisfer amb càrrec a les esmentades Resultes de l'any 1920-21, partida abans esmentada.

—Aprovar el compte presentat per l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, justificant la inversió de les quantitats lliurades per a atendre les despeses que a continuació s'indiquen, ocorregudes durant els mesos de gener, febrer i març de 1921, satisfetes amb càrrec a la partida 258 del Pressupost de 1920-21: Despeses d'estudi del ferrocarril de Reus-Montroig, 166'25 pessetes; despeses d'estudi del ferrocarril Tàrrega-Balaguer, 1,352'60; despeses d'estudi del ferrocarril de Tarragona a Pons, 10,189'05. En total, 11,707'90 pessetes.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Lliurar, a favor del senyor Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, amb càrrec a la partida 251 del Pressupost vigent, la quantitat de 1,250 pessetes per a satisfer les despeses probables d'adquisició de material tècnic per a continuar els estudis de projectes durant els mesos de juliol, agost i setembre del corrent any, havent de justificar-se oportunament la inversió, mitjançant la presentació dels comptes degudament formalitzats.

—Lliurar a favor del senyor Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, amb càrrec a la partida 255 del Pressupost vigent, la quantitat de 13,349 pessetes, per a atendre les despeses probables que s'ocasionaran durant els mesos de juliol, agost i setembre del corrent, amb motiu de l'estudi de projectes de ferrocarrils, l'import dels quals es calcula que pujarà en el mes de juliol a 3,627'50 pessetes, en el d'agost a 4,916'50 pessetes i en el de setembre a 4,805 pessetes, segons el pressupost formulat; havent de justificar-se oportunament la inversió, mitjançant la presentació dels comptes degudament formalitzats.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

TARRAGONA-PONS

Es remet un plànol topogràfic contenint les immediacions de Pla de Cabra.

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

S'estudia el traçat en la part topogràfica ja obtinguda.

TÀRREGA-BALAGUER

Continua el desenrotllament de les dades obtingudes, longitudinals i transversals.

LLEYDA-FRAGA

Continuen desenrotllant-se les dades preses per a obtenir el plànol topogràfic.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb el dictamen corresponent, i vist l'ofici del Jutjat de 1.ª Instància del districte de l'Audiència de Barcelona, demanant que s'embargui preventivament el dipòsit i tota altra quantitat que acrediti el contractista Vidaller, comunicar al susdit Jutjat que no essent possible accedir a la retenció del dipòsit constituït per En Josep Vidaller en garantia de les obres de Savallà del Comtat a la carretera de Rocafort de Queralt a Cervera, per ésser ja retornat, serà retinguda, a disposició del Jutjat de primera instància de Lleyda, la suma que tal vegada produirà la revisió de preus de la contracta al·ludida.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Aprovar el pressupost reformat i addicional del camí veïnal de Bagur a la Platja d'Aiguablava amb ramal a la de Fornells, pel seu import de 233,254 pessetes,

resultant una diferència de 31,708'65 pessetes respecte el primer pressupost que era de 201,546'31 pessetes.
(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

Aprovar el compte de les despeses de material d'oficina i d'altres, presentat per l'Ajudant de Lleyda senyor Aran, corresponents al primer trimestre de l'any econòmic de 1920-21, per un import de 195'95 pessetes, a lliurar a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

Aprovar el pressupost de les despeses probables que motivarà la recepció definitiva de les obres rescindides del camí veïnal de Centelles a la Barriada de Sant Antoni, pel seu import de 55 pessetes, a lliurar a favor del mateix Pagador segon, perquè la trameti a la Pagaduria de la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona.

Aprovar el pressupost per a la recepció definitiva de les obres rescindides del camí veïnal de Sant Iscle de Vallalta a Arenys de Munt, pel seu import de 55 pessetes, i acord de lliurament igual que l'anterior.

Aprovar el pressupost de les despeses probables que motivarà la presa de dades complementàries per a l'estudi del projecte del tros segon del camí veïnal de Lleyda a Torrelameu, secció de Corbins a Torrelameu, pel seu import de 278'25 pessetes, a lliurar a favor del mateix Pagador segon de la Secció tècnica.

—De conformitat amb el dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració, Negociat de carreteres, camins i ponts, atorgar una nova pròrroga de sis mesos al contractista del camí veïnal de Montmany al Figaró, la qual finirà el dia 15 de desembre vinent; disposant que es deixin en suspens les sancions acordades en concedir les anteriors pròrrogues, les quals hauran d'aplicar-se si en finir la nova pròrroga concedida les obres no es troben en estat d'ésser rebudes.
(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta de la Secció segona del Departament d'Administració, Negociat de carreteres, camins i ponts, disposar que fos retornada als Srs. Barenys i Puig, la fiança que constituïren per a respondre de les obres de proveïment de pedra partida en el camí de Martorell a Vilafranca del Penedès; quedant anul·lat el resguard que els fou lliurat per la Secció de Caixa, en virtut de l'acord del Consell de 9 de març darrer.
(Sessió del dia 1.er de juliol de 1921.)

Aprovar el compte de les despeses motivades per les obres de reparació del pas a nivell de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, Secció primera, executades per l'Ajuntament de Cornellà, segons acord del Consell de 10 de novembre de 1920, important 3,952'78 pessetes; havent de lliurar-se'n 1,355'89, que amb les 2,496'89 anteriorment percebudes faran el total que el Municipi de Cornellà acredita de la Mancomunitat.

—Designar el senyor Diputat D. Josep Grañé per a assistir a les següents subhastes que tindran lloc el dia 12 del mes que som, en aquest Palau de la Generalitat, a dos quarts de dotze del matí, la del proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 44 a 58 de la carretera de Moyà a Calaf per Súria, i a les dotze, la del proveïment de pedra partida per a la conservació dels quilòmetres 1 a 5 de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat.

—Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a realitzar les obres que a continuació s'indiquen pel sistema d'administració, deixant aprovats els oportuns pressupostos, que hauran d'ésser lliurats:

Inversió i consolidació de pedra partida per a la reparació del ferm del camí de Manresa a Sampedor, pel seu import de 1,465'90 pessetes, pel que es refereix als quilòmetres 1 i 2.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 23 de la carretera de Gràcia a Manresa, hectòmetre 1, pel seu import de 1,645'75 pessetes; hectòmetre 2, pel seu import de 1,808'83 pessetes; hectòmetre 3, pel seu import de 1,827'29 pessetes; hectòmetre 4, per 1,956'49 pessetes; hectòmetre 5, pel seu import de 1,919'58 pessetes; hectòmetre 6, per 1,974'95 pessetes; hectòmetre 7, per 1,993'94 pessetes; hectòmetre 8, per 1,939'11 pessetes; hectòmetre 9, per 1,901'12 pessetes, i hectòmetre 10, per 1,882'66 pessetes.

Col·locació de pals hectomètrics en la carretera mancomunal de Tarragona a Pont d'Armentera, quilòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,149'12 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del quilòmetre 10 de la mateixa carretera, pel seu import de 1,999'08 pessetes, i quilòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,900'80 pessetes.

—Designar el Diputat Sr. Geli, en substitució de D. Josep Monegal que morí el dia 3 del mes que som, per a assistir a la recepció de la pedra acopiada en els quilòmetres 3 a 6 del camí de Figueres a Terrades.

—Designar el Diputat Sr. Sampere per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció provisional de les obres del tros primer dal camí de Sardanyola a la carretera de Cornellà a Fogàs.
(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

Designar els senyors Diputats D. Joan Casanovas i D. Albert de Quintana per a assistir als actes de les subhastes dels proveïments de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 3'500 del camí de Palafrugell a Calella, i del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, que tindran lloc, simultàniament, en aquest Palau de la Generalitat i en la Diputació de Girona, el propvinent dia 22, a les onze i a dos quarts de dotze del matí, respectivament.
(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar per administració les obres que a continuació es detallen, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran d'ésser lliurats:

Inversió de pedra partida en la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, quilòmetre 10, pel seu pressupost de 133'92 pessetes.

Inversió de pedra partida en els camins d'Espunyola a Puigreig i Avià a la carretera de Solsona a Ribes, pel seu import de 1,851'10 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra en els camins veïnals de Monjos a Castellví de la Marca, quilòmetre 2, hectòmetres 1 i 2, pel seu import de 1,724'84 pessetes; quilòmetre 1, hectòmetres 9 i 10, pel seu import de 1,588'95 pessetes; hectòmetres 7 i 8 del mateix quilòmetre 1, pel seu import de 1,599'65 pessetes; hectòmetres 5 i 6 també del quilòmetre 1, pel seu import de 1,594'30 pessetes; hectòmetres 3 i 4, pel seu import de 1,605 pessetes; hectòmetres 1 i 2, pel seu import de 1,583'60 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida en el carretera d'Esparraguera a Manresa, quilòmetre 9, hectòmetres 6 a 10, pel seu import de 1,966'66 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida amb destinació al mateix quilòmetre 9, hectòmetres 6 a 10 de la

carretera d'Esparraguera a Manresa, pel seu import de 1,953'82 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 9, pels seus imports de 1,958'10 i 1,932'42 pessetes.

Treballs d'acabament d'un mur de sosteniment en el quilòmetre 13 de la carretera d'Esparraguera a Manresa i construcció d'ampits, pels seus imports de 1,797'60 i 1,198'40 pessetes.

Adquisició i inversió de pedra partida en el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, quilòmetres 1 a 8, pels seus imports parcials de 1,893'90, 1,868'22, 1,970'94, 1,983'78 i 1,996'62 pessetes.

Construcció d'un mur de sosteniment en la carretera de Montesquiu a Berga, quilòmetre 38, hectòmetre 3, pels imports parcials de 1,958'10, 1,947'40 i 1,968'80 pessetes.

Inversió de pedra partida en el camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetre 9, hectòmetres 4 a 6, pel seu import de 1,972'95 pessetes; hectòmetres 6 a 8 del mateix quilòmetre 9, pel seu import de 1,966'65 pessetes; hectòmetres 8 a 10 també del quilòmetre 9, pel seu import de 1,960'35 pessetes; hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 10, pel seu import de 1,954'05 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida en la carretera de Manlleu al límit amb Girona, per Sant Pere de Torelló, quilòmetre 5, hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,963'45 pessetes, quilòmetre 6, hectòmetres 1 a 5, pel seu import de 1,974'15 pessetes; i hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre 6, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

Inversió de pedra partida en el camí de Sant Boy de Llussanès a Sant Hipòlit de Voltregà, quilòmetre 8, hectòmetres 1 a 5, pel seu import de 1,936'70 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre 8, pel seu import de 1,947'40 pessetes.

Inversió de pedra partida en la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, quarta secció, hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,995 pessetes; i hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,988'70 pessetes.

—Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració les obres d'acabament de l'explanació, de les obres de fàbrica, afermats i accessoris, en el camí veïnal de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera, i aprovar les bases de contracte a preu fet, en sis trossos, important el núm. 1, 16,829'91 pessetes; el núm. 2, 19,362'56 pessetes; el núm. 3, 19,129'03 pessetes; el núm. 4, 8,997'44 pessetes; el núm. 5, 21,781'94 pessetes, i el núm. 6, 15,071'29 pessetes; acordant anunciar la subhasta dels tres últims, per considerar-se que per ara estan en millors condicions, havent de curar de l'anunci dels altres tres un cop estiguin a punt de finir els tres que ara s'anuncien.

—De conformitat amb el dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, i a fi de no perjudicar els pobles que tenen concedits auxilis per a adob de llurs camins rurals, amb l'endarreriment que ha produït en la marxa del servei el fet de no haver facilitat el Municipi de Doncell la cooperació promesa, que l'arranjament dels camins d'aquell terme passi a l'últim lloc en l'ordre de preferència establert per a la primera zona.

—Vista la instància de l'Ajuntament de Serch-Ortedó, atès l'informe tècnic, i de conformitat amb el dictamen de la Secció, substituir en la llista aprovada en virtut del primer concurs de camins rurals a apariar en la província de Lleyda, el camí de Vilanova de Banat a Llató pel de Vilanova de Banat a Molina de Llató, de llargada aproximadament igual, però de trànsit molt més freqüent.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració les obres seguidament detallades, aprovant els respectius pressupostos, que hauran de lliurar-se:

—Adquisició i transport de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, quilòmetre 22, dividit per hectòmetres, en la següent forma: Hectòmetre 1, 1,995'34 pessetes; hectòmetre 2, 1,963'66; hectòmetre 3, 1,992'04; hectòmetre 4, 1,933'06; hectòmetre 5, 1,948'36; hectòmetre 6, 1,806'37; hectòmetre 7, 1,906'98; hectòmetre 8, 1,868'65; hectòmetre 9, 1,885'02, i hectòmetre 10, 1,853'35 pessetes.

—Aprovar, vist el dictamen de la Secció, el projecte de proveïment de pedra per a la conservació del ferm del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, quilòmetres 1 al final, pel seu pressupost de contracte de 175,415'93 pessetes, així com les condicions facultatives, particulars i econòmiques que han de regir la subhasta, a anunciar de seguida.

—Prengué esment de l'embarg decretat pel Jutjat de 1.ª Instància de Vich, a demanda d'En Josep Arisa, sobre la fiança i quantitat a cobrar per En Josep Solans i Roqué, contractista del camí veïnal de Manlleu a Folgaroles per Roda i Tabèrnoles, per respondre de la quantitat de 1,625 pessetes per capital, 162'50 pessetes per interessos vençuts i vencedors, i 1,000 pessetes per costes, en el ben entès que l'embarg no podrà fer-se efectiu fins i tant que s'hagin complert les responsabilitats inherents al contracte.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a l'Alcaldia de Sant Esteve de Castellar que no pot accedir a la seva sol·licitud de què s'arrenquin dos arbres existents en la travessia pel dit poble de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, per entendre que els embassaments d'aigua que diu que motiven poden evitar-se procedint a la neteja de la claveguera i verificant, demés, les obres necessàries per a facilitar a l'esdevenidor la vigilància i neteja del desguàs construint-hi un o dos registres, obres que correspon executar a l'Ajuntament de Sant Esteve, amb subjecció a les instruccions que li siguin donades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Declarar a favor de D. Joan A. Lagarde, Enginyer subaltern adscrit a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, el primer quinquenni d'antiguitat, a comptar del dia 15 de novembre de 1920, amb dret a devengar el corresponent augment de sou des del 1.r de desembre del mateix any 1920; passant en sa conseqüència, a fruir el sou anual de 10,500 pessetes, o sia 9,000 pessetes com a dotació assignada al referit càrrec en el Pressupost vigent, més 1,500 pessetes, import d'un quinquenni a raó del sou de 6,000 pessetes que corresponia al referit funcionari en l'exercici econòmic de 1919-20, i abonant-li, demés, la quantitat de 875 pessetes que ha deixat de cobrar des de 1.r de desembre de 1920, i en què a tenor de la present declaració hauria hagut de començar a devengar el referit augment.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Comunicar a l'Alcaldia de Viloví que no pot ésser atesa la seva petició de nomenar un altre peó pel camí de Guardiola a Vilafranca, perquè la distribució de peons obeeix a normes determinades; disposant que se li faci avinent a l'ensems, que en l'actualitat s'està fent un proveïment de pedra en el camí que interessa i que, per tant, prompte podrà procedir-se al seu arranjament.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

Vista la comunicació del senyor Enginyer-director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, i atès el criteri sentit pel Consell en sessió del dia 21 del mes que som, referent a l'Enginyer Sr. Lagarde, a proposta del Cap-director d'Administració, amb la conformitat de la Ponència, declarar a favor de D. Josep Martí i Tomàs, Ajudant d'Obres públiques adscrit a la Secció tècnica referida, el primer quinquenni d'antiguitat, a comptar del dia 20 d'octubre de 1920, amb dret a devengar el corresponent augment de sou des del 1.r de desembre del mateix any 1920, passant en sa conseqüència a fruir el sou de 7,500 pessetes anuals, o sia 6,500 pessetes com a dotació assignada al dit càrrec en el Pressupost vigent, més 1,000 pessetes import d'un quinquenni a raó del sou de 4,000 pessetes que corresponia a aquest funcionari en l'exercici econòmic de 1919-20, i abonant-li demés les quantitats que hagi deixat de cobrar des del 1.r de desembre de 1920, en què, a tenor de la present declaració havia d'haver començat a devengar el referit augment.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir un aparell arrancador de macadams, per un preu que no excedeixi de 7,500 ptes., de la qual quantitat se'n farà lliurament a l'objecte que s'indica.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Manifestar a l'Alcaldia d'Olot, en contestació al seu ofici de 24 de juny proppassat, que el Consell ja ha pres acord respecte la protesta del Reial Automòbil Club, i que per no ésser pràctica usual, ni norma de policia de carreteres, no s'estima procedent accedir a la petició de rotulació en la forma que es fa en l'al·ludit ofici, signat per l'Alcaldia de l'esmentada ciutat.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

De conformitat amb el dictamen corresponent, i vist l'ofici del Jutjat de 1.a Instància del districte de l'Hospital, lliurar a favor del Secretari d'aquell Jutjat la quantitat de 3,143'40 pessetes, que foren retingudes a disposició del repetit Jutjat, per acord del Consell de 8 de juny darrer.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller Sr. Riera, Ponent dels afers de Beneficència, i escoltats els seus raonaments fonamentals, concedir 1 pesseta diària d'augment per cada un dels malalts reclosos en el Manicomi d'homes de Sant Boy de Llobregat, durant els dies que ocupin l'Hospital de nova creació, ja sigui el Pavelló d'Infermeria o bé el Pavelló d'Observació, tant bon punt la Direcció de l'esmentat Manicomi hagi donat la seva conformitat a les següents Bases, i la Mancomunitat, a son torn, hagi acceptat el pla d'organització dels serveis facultatius d'aquell Manicomi, el qual es fa referència en la sisena de les dites Bases:

I. — És creada en el Manicomi d'homes de Sant Boy de Llobregat una Secció anomenada Hospital, que serà integrada:

a) Pel Pavelló d'Infermeria, i

b) Pel Pavelló d'Observació.

Aquest pavelló vindrà destinat així a l'observació dels malalts ingressats de nou, com a enllitament dels malalts amb processos psicopàtics aguts o aguditzacions dels crònics.

II. — Aquest pavelló estarà organitzat amb totes aquelles conveniències que requereixin els malalts que hi siguin destinats, ço és:

a) Distribució apropiada del pavelló.

b) Número de banyeres proporcionat a les necessitats del servei, amb quantitat d'aigua calenta i freda suficient per a donar els banys necessaris i sostenir-los durant les hores i dies que siguin precisos.

c) Barrejadors automàtics de l'aigua calenta i freda.

d) Calefacció central del pavelló durant els dies freds de l'any.

III. — Un facultatiu curarà, únicament i exclusiva, dels malalts d'aquest pavelló, passant la visita diàriament i amb la detenció que precisa el tractament individual i moral d'aquests malalts. Demés, el metge de guàrdia farà en aquest pavelló una visita complementària i les que imposi la necessitat dels malalts en ell acollits.

IV. — En l'esmentat Pavelló d'Observació o d'Enllitament hi haurà el personal infermer o de vigilància necessari, hagut compte que han de ser-hi tractats tots els malalts amb processos psicopàtics aguts sense recórrer a mitjans coercitius.

V. — En l'actual Pavelló d'Infermeria del Manicomi d'homes de Sant Boy serà feta la corresponent intal·lació d'aigua freda i calenta per a banys, i també la instal·lació de calefacció.

Amb la promptitud possible es farà la reforma del pis superior del pavelló, en els mateixos termes que ha estat realitzada la reforma del pis de planta baixa.

VI. — Requerint, naturalment, la creació del Servei

d'Observació i Enllitament un augment en el personal facultatiu i una distribució apropiada del treball del referit personal, la Direcció del Manicomi presentarà a la Mancomunitat un pla d'organització que regirà d'aquí endavant, respecte dels serveis facultatius de l'Establiment, cas d'ésser acceptat per la Mancomunitat.

VII. — Hi haurà en el Manicomi un Metge de guàrdia, disposat en tot moment a acudir a qualsevol necessitat en l'Establiment, i d'una manera especial a les contingències del Pavelló d'Observació.

VIII. — L'augment de 1 pesseta diària concedida a cada un dels malalts, durant els dies que ocupin la Infermeria de l'Hospital de nova creació, quedarà sense efecte si a partir dels cinc mesos d'ésser concedit no estés encara organitzat i en funcions el Pavelló d'Observació en projecte, a no ser que a judici del Consell Permanent, previ dictamen del Conseller-ponent de Beneficència, mitjancessin causes justificatives d'aquest major endarreriment.

IX. — Quan les circumstàncies econòmiques de l'Establiment ho permetin, es procedirà a la construcció de pavellons per malalts treballadors, que inciaran la formació de la Colònia. Aquesta construcció vindrà a càrrec de la Direcció del Manicomi d'homes, tenint en compte que, conforme prescriuen les regles de la tècnica manicomial moderna, aquests pavellons han d'ésser emplaçats fora del recinte murallat del Manicomi i d'una capacitat relativament reduïda.

X. — Les estàncies devengades pels malalts per raó dels dies que ocupin l'Hospital de nova creació, ja sigui en el Pavelló d'Infermeria, ja sigui en el d'Observació, seran fetes efectives mensualment per la Mancomunitat de Catalunya, mitjançant nòmines complementàries i detallades.

XI. — Ultra els contractes firmats amb anterioritat entre la Mancomunitat de Catalunya i la Direcció del Manicomi de Sant Boy pel règim dels dements reclosos en aquell Manicomi, queden també en vigor les condicions convingudes amb motiu del darrer augment de 20 cèntims diaris per estada de malalt, concedit a aquell Manicomi.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits de Barcelona perquè concedeixi l'afillament de l'expòsita Francesca Camp i Torro, núm. 90 de l'exposició de 1914, a D.a Maria Comília, vídua de Piris, veïna de Mahó; el de l'expòsita Carme Sòria, núm. 479 de l'exposició de 1907, als esposos D. Climent Fontanet i D.a Providència Figueres, veïns d'Alfara; el de l'expòsit Jacint Carrion i Rull, núm. 256 de l'exposició de 1911, als esposos D. Joan Carné i D.a Serafina Prat, veïns de Manresa; i el de l'expòsita Josefa Jorba Lafuente, núm. 124 de l'exposició de 1910, als esposos D. Joan Cloca i D.a Cinta Bosch, veïns de Torà; fent constar els dits afillaments en escriptura o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern de les referides Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, amb devolució dels documents corresponents.

— Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda perquè concedeixi l'afillament de l'expòsit Eugeni Leopold, núm. 836 del registre de la Maternitat, als esposos D. Josep Condó i D.a Antònia Navarra, mitjançant la condició que els esmentats esposos, en fer-se càrrec del nen, dipositin la quantitat de 150 pessetes en concepte de dot de l'afillat, i havent de fer-se constar aquest afillament en escriptura púb ica o en acte o document privat, segons sigui més convenient; comunicant-se a la referida Junta de Govern aquest acord, amb devolució dels documents corresponents, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Donar-se per assabentat que la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, en ús de l'autorització que li fou concedida per acord del 17 de juny proppassat, havia designat el Rvnd. D. Ramir Vidal i Perna, per al ministeri de capellà interí de la Casa de Misericòrdia d'aquella ciutat, amb el sou anual de servei de 1,350 pessetes; havent pres possessió l'interessat el dia 30 de l'esmentat mes de juny.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Aprovar els següents acords:

1.r Podrà sol·licitar-se i obtenir-se l'ingrés a la Secció de Sords-muts de la Casa de Caritat de Barcelona de tots aquells nens o nenes sords-muts pobres, que tinguin de sis a vuit anys d'edat, siguin naturals de Catalunya ells o bé un dels seus pares, i tinguin l'aptitud deguda per rebre la corresponent educació.

2.n Tant la sol·licitud d'ingrés, com els documents acreditatius de l'edat, baptisme, vacunació i naturalesa del sord-mut, com els de la pobresa dels pares o de la naturalesa d'un d'aquest, aniran estesos en paper d'ofici.

3.r En el cas de pobresa relativa de les famílies dels sords-muts que sol·licitin l'ingrés en la referida Secció de la Casa de Caritat de Barcelona, es faculta la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona perquè, en cada cas, assenyali la quantitat amb què amb les famílies interessades hauran de contribuir a les despeses de sosteniment dels asilats.

4.t Els documents esmentats en el paràgraf segon seran dirigits al senyor President de la Junta de Govern de la Casa de Caritat de Barcelona, per a la resolució que correspongui.

— Vista la instància aduïda pels esposos D. Josep Boixadera i Mitjana i D.a Teresa Serra i Gasull, veïns d'Ossó de Sió (Lleyda), i de conformitat amb el dictamen de la Secció primera del Departament d'Administració, Negociat de Beneficència, amb el visat del Conseller-ponent del Servei; autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda perquè concedeixi als referits esposos l'afillament de l'expòsita Consol Cipriana, núm. 427 del registre de la Maternitat, mitjançant la condició que, en fer-se càrrec de la nena, dipositin la quantitat de 300 pessetes en concepte de dot de l'afillada, i havent de fer-se constar aquest afillament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenients, i comuniqui's aquest acord a la referida Junta de Govern, amb devolució dels documents corresponents, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

— Donar-se per informat dels estats demostratius de moviment de dements reclosos per compte de la Mancomunitat en els Manicomis de Sant Boyp de Llobregat i Institut Pere Mata de Reus, durant el mes de juny darrer.

— A proposta del Cap de la Secció segona, i previ informe favorable de la Ponència d'Hisenda, aprovar els comptes de les obres realitzades per a la instal·lació d'una Central telefònica en uns locals de l'Hospici de Girona, presentats per D. Pere Simon i Oliver, d'import 1,189'70 i 1,909'85 pessetes, a satisfer amb càrrec a la partida 285 del Pressupost vigent.

— Encomanar a l'Arquitecte de la Mancomunitat l'estudi i proposta de realització d'obres immediates en els Establiments dels Serveis de Beneficència incorporats a la Mancomunitat, amb mires al millorament general dels serveis que s'hi presten i a la possible especialització d'aquells serveis en ordre d'ensenyaments i pràctiques de taller, i a l'objecte d'un major rendiment d'eficàcia i d'utilitat per tot Catalunya.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Concedir una subvenció a l'Ajuntament de Ripoll, consistent en la quantitat de 1,731 pessetes, amb càrrec a la partida 75 del Pressupost vigent, corresponents a les estades causades en l'Hospital d'aquella població per malalts de fora d'aquell districte, a partir de 1.r d'abril de l'any passat; havent de manifestar-se a l'Alcaldia de Ripoll que les altres estades corresponents a l'any 1919 i primer trimestre de 1920, no ha de reclamar-les de la Mancomunitat de Catalunya, ja que el Servei de Beneficència fou traspassat a la Mancomunitat per la Diputació de Girona, només a partir de 1.r d'abril de 1920, i havent de manifestar-se-li, també, que si d'aquí endavant vol obtenir aquesta subvenció caldrà que s'atengui a l'obligació de presentar els comptes per trimestres vençuts, amb els altres requisits que li foren imposats per la Diputació de Girona, havent d'acompanyar a últims de cada any còpia dels comptes generals de despeses i ingressos de l'Establiment.

—Acceptar el pla d'organització dels serveis facultatius en el Manicomi d'homes de Sant Boy de Llobregat, proposat per la Direcció de l'esmentat Establiment frenopàtic, i hagut esment que la pròpia Direcció ha acceptat a son torn les bases aprovades pel Consell Permanent en reunió del dia 1.r dels corrents, les dites bases començaran a regir a partir del pròxim dia 1.r d'agost, en sentit d'ésser concedida 1 pesseta diària d'augment per cada un dels malalts reclosos en el referit Manicomi d'homes de Sant Boy de Llobregat, durant els dies que ocupin l'Hospital de nova creació, ja sigui el Pavelló d'Infermeria, ja sigui el Pavelló d'Observació; havent de comunicar-se aquest acord, als oportuns efectes, a la Secció d'Intervenció i a la Direcció del Manicomi d'homes de Sant Boy.

—Manifestar a l'Alcaldia de Puigcerdà, en contestació a la seva petició, que s'abonin 1,000 pessetes per cada un dels anys 1917, 1918 i 1919 per remeiar les despeses originades durant aquell temps a l'Hospital de pobres d'aquella localitat, que tenint en compte que la Mancomunitat de Catalunya durant els anys que es reclamen no tenia incorporat aquest Servei i que en el Pressupost no hi té consignació que pugui aplicar-se a aquest objecte, es desestima la seva petició.

—Pendre esment del següent dictamen del Conceller-ponent de Beneficència, Dr. Riera:

«Figura en el Pressupost de la Mancomunitat de l'exercici econòmic anterior, any de 1920-21, una partida, la 71, important 77,500 pessetes, amb destinació a subvencionar Establiments particulars de Beneficència.

»Diverses Corporacions que actuen a Catalunya en sentit benèfic amb més o menys intensitat, han acudit a la nostra Corporació en súplica que se les subvencionés amb càrrec a l'esmentada partida del Pressupost.

»El número creixent d'aquestes instàncies, els precedents que convenia consultar, les informacions que calia fer i els interessos que, de no procedir amb molta cura, podien haver estat lesionats, expliquen que fins ara aquesta Ponència no pugui presentar el resultat del seu treball.

»Les nostres tasques han estat inspirades en el criteri que a continuació s'exposa:

»En primer lloc, ha presidit el major respecte a allò que venia fent en aquest particular la Diputació de Barcelona, antecessora de la Mancomunitat en l'esmerç de la dita partida del Pressupost. El costum establert, el precedent sentat, foren la primera guia nostre. Vol dir que hem acceptat com a bo el criteri de la Diputació de Barcelona. En conseqüència, proposem que sigui concedida una subvenció igual a la que atorgava la Diputació provincial a aquelles entitats benèfiques que havent aconseguit subvenció l'any passat ara de nou n'han demanada, i que es deneguin les que denegà la Diputació l'any passat.

»En segon lloc, ens trobem amb algunes instàncies d'institucions que eren subvencionades per la Diputació amb càrrec a altres partides del seu Pressupost, i amb les d'altres entitats que havent estat subvencionades altres anys no ho foren l'any últim, per no haver-ho demanat.

»A aquestes institucions se'ls ha adjudicat una quantitat igual a la que els concedia la Diputació, treient-se aquestes quantitats del sobrant que en la partida destinada a subvencions ha quedat, a conseqüència d'haver-hi establiments de Beneficència que encara que l'any passat obtingueren subvenció de la Diputació, enguany no ho han sol·licitat.

»I en tercer lloc, ens hem trobat amb algunes instàncies d'institucions que per primera vegada demanen subvenció. El criteri seguit ha estat distribuir aquestes instàncies en dos grups. Primer, el d'aquelles entitats que bé per no encaixar en la finalitat que aquestes subvencions es proposen, o bé per desconèixer l'abast de la seva missió, no procedeix subvencionar, i segon, el d'aquelles institucions que tenen una missió notòriament protegida que convé protegir. Entre aquest segon grup, la distribució ha estat feta a base de la quantitat que encara ha quedat sobrant un cop repartida la subvenció entre les entitats compreses en els dos grups anteriors, distribuint l'esmentada quantitat sobrant en la proporció que a criteri d'aquesta Ponència procedia, vista la importància de les entitats i la intensitat de la funció benèfica que compleixen.

»Per totes aquestes consideracions, el Conseller-ponent susdit, té l'honor de proposar al Consell l'adopció dels acords que segueixen:

»1.r És denegada la subvenció que sol·liciten les entitats: Consultori Mèdic de la Casa del Poble del Districte V, Caixa de Pensions de l'Empar del Vigilant, Hospital Homeòpata del Niño Dios.

»2.n Són concedides, amb càrrec a resultes del Pressupost 1920-21, partida núm. 71, les subvencions següents a les entitats que a continuació són esmentades:

	Pessetes
Asil de Sant Josep de la Muntanya	800
Asil de Sant Josep de Manresa	300
Asil Bressol del Nen Jesús (Montcada, 18)	2,000
Asil de Vells Desemparats de Berga	750
Asil de Nostra Dona del Carme (Hostafranchs)	1,000
Asil de Sant Joan de Déu	1,000
Associació delss Amics del Pobres d'aquesta ciutat	1,000
Asil Naval Espanyol	1,000
Asil del Bon Pastor	1,000
Asil i Casa Bressol, de Sabadell	200
Associació Catequística de la Sagrada Família, de Mataró	250
Asil Busquets, de Terrassa	350
Asil de Santa Isabel	500
Associació de l'Esperit Sant	250
Asil Agrícola de Santa Rosalia de Teyà	400
Asil de la Sagrada Família (Mallorca, 593)	700
Associació Espanyola de Sant Rafael	600
Associació Protectora de la Maternitat	250
Beneficència Villafranquesa	300
Bazar de l'Obrer (Lladó, 4)	750
Bazar Popular, de Terrassa	100
Beneficència Parroquial de Nostra Dona del Port	150
Casa Empar, de Vilanova i Geltrú	2,000
Casa de Lactància i Bressol, d'aquesta ciutat	1,000
Centre Obrer de la Sagrada Família	100
Casa Empar de Nenes Orfes, de Berga	500
Casa d'Infants Orfes, de Manresa	750
Casa Asil, de Sant Andreu de Palomar	500
Casa Empar, de Badalona	2,000

	Pessetes
Convent de Sant Tomàs, de Riudeperes	250
Casa de Caritat, de Vich	1,000
Caixa de Lloguers, de Barcelona	1,250
Congregació de la Caritat Cristiana	1,000
Col·legi de la Puríssima per Sordes-mudes i Cegues	1,500
Caixa Popular de Lloguers, de Terrassa	100
Caixa Dotal de Nostra Dona de la Providència, de Terrassa	100
Cuines Econòmiques per a Obrers, de Manresa	450
Centre Obrer del Poble Nou	200
Col·legi de Noies de Sant Josep, del Bruch	500
Centre de la Mare de Déu de Montserrat i Sant Francesc Xavier	125
Centre de Nostra Dona del Carme i Sant Pere Claver	350
Centre de Nostra Senyora de Montserrat, de la Barceloneta	250
Consell Directiu del Casino de Sans (Dispensari)	500
Cuines Econòmiques, de Gràcia	500
Col·legi de Nostra Dona del Puig, de Sant Celoni	200
Convalescència de Sant Ignasi per a Joves obreres	300
Convent de les Germanes Josefines, de Sampedor	250
Casa Bressol-Asil, de Granollers	350
Escoles de la Sagrada Família, del Poble Nou	200
Germanes Josefines de la Caritat, de Gràcia	200
Germanetes dels Pobres (carrer de Borrell)	500
Germanetes dels Pobres, de Manresa	1,300
Germanes Terciàries Dominiques, de Manresa	250
Germanetes dels Pobres, de Mataró	500
Germanetes dels Pobres, de Vich	1,000
Germanes Terciàries Carmelites Descalces, de Sant Pere de Terrassa	300
Germanetes dels Vells Desemparats, de Sabadell	1,000
Germanes Carmelites Descalces de Berga	150
Germanes Trinitàries	500
Germanes de la Doctrina Cristiana, de Cornellà	300
Hospital de Balsareny	300
Hospital de Manlleu	1,000
Hospital de Vilafranca del Penedès	1,000
Hospital d'Igualada	1,000
Hospital de Vich	1,000
Hospital de Nens pobres de Barcelona	1,000
Hospital de Sallent	400
Hospital i Casa de Caritat, de Terrassa	2,000
Hospital i Casa de Caritat, de Terrassa, per a obres	1,900
Hospital d'Olesa de Montserrat	900
Hospital de Sant Antoni Abad, de Vilanova i Geltrú	200
Hospital Asil de Granollers	350
Hospital Asil de Granollers, per obres	1,500
Hospital de Caldes de Montbuy	250
Hospital Municipal d'Esparraguera	250
Hospital de Cardona	400
Hospital de Sant Joan Baptista, de Sitges	1,000
Hospital i Casa de Beneficència de Sabadell	2,250
Hospital de Pobres Malalts, de Pobla de Lillet	500
Hospederia de l'Immaculat Cor de Maria per la Preservació de les Donzelles	500
Junta de Senyores de la Sala Asil de Vilanova i Geltrú	1,000
Jun de Dames de la Caritat Cristiana, de Gràcia	800
Junta La Caritat, de la Garriga	450
Junta de Patronat de la Casa Benèfica de Masnou	1,500
La Previsión Obrera, de Sant Andreu de Palomar	500
Lliga contra la Mortalitat Infantil, de Vilafranca del Penedès	100
Montepío La Alianza Mataronense	500
Orfanat de Sant Josep (Roger de Flor, 224)	1,000

	Pessetes
Patronat de Presos adults pobres, de Sant Vicens de Paül	500
Patronat de Sant Pau de la Guàrdia del Bruch	400
Patronat de Pobres, de Vilanova i Geltrú	750
Patronat de la Policlínica Popular (Roger de Flor, 243)	350
Patronat local de Beneficència, de Sant Sadurní d'Anoya	1,000
Patronat de la Niñez Escolar	100
Patronat de la Casa Provincial de Maternitat i Expòsits	500
Patronat de la Sagrada Família	100
Patronat per la Repressió de la Trata de blanques	375
Patronat d'Obreres de la Joventut Seràfica, d'Igualada	100
Patronat de Sant Camil, de Badalona	100
Patronat per a Obrers, La Caritat, de Martorell	150
Patronat d'Obreres del Poble Sec	500
Patronat del Casal de Curació, de Vilassar de Mar	250
Patronat de Catalunya per la Lluita contra la Tuberculosis, de Barcelona	1,000
Quinta de Salud La Alianza	1,000
Religioses Germanes de la Doctrina Cristiana, de Sant Vicents dels Horts	500
Rober de Nostra Dona de la Mercè	250
Religioses Serves de Maria (carrer de la Universitat)	500
Religioses Serves de Maria, de Sant Andreu de Palomar	250
Religioses Serves de Maria, de Mataró	500
Religioses Filles de Sant Josep, de Manresa	750
Religioses Filles de Sant Josep, de Vilafranca del Penedès	250
Religioses Serves Mínimes del Sagrat Cor de Jesús, de Vich	500
Religioses Filles de Sant Josep, d'Igualada	250
Religioses Serves de Maria, de Sabadell	300
Rober Parroquial de Sant Vicens de Paül, de Terrassa	200
Rober de Nostra Dona del Carme, de Terrassa	200
Reial Associació Espanyola en favor dels Cecs	500
Rober de Nostra Dona dels Angels	250
Religioses Adoratrius Esclaves del Santíssim Sagrament	400
Religioses Filles de Maria Immaculada per Servei domèstic	500
Religioses Franciscanes de la Immaculada Concepció	300
Rober de la Sagrada Família	500
Religioses Obrates del Santíssim Redemptor	500
Religioses Filles de Sant Josep, de Barcelona	200
Rober de la Santa Casa de Nazaret	100
Religioses Filles de Maria Auxiliadora, de Sarrià	100
Religioses de la Doctrina Cristiana, de Molins de Rey	500
Secretariat Popular i Borsa del Treball, de Terrassa	250
Sales d'Asil de l'ex-vila de Gràcia	2,000
Societat Protecció Mútua de Cecs i Semicecs d'ambdós sexes	150
Sanatori Marítim de Sant Josep per a Nens tuberculosos (Vinaroç, 66; Barceloneta)	300
Institut del Salvador dels Pàrvuls	500

13.ª Les subvencions anteriorment concedides ho són en la mateixa forma i condicions que ho feia la Diputació de Barcelona, i, en conseqüència, la quantitat de 1.500 pessetes concedida al Col·legi de la Puríssima per Sordes-mudes i Cegues, és atorgada mitjançant la condició que el referit Col·legi tindrà l'obligació de

mantenir i educar dues sordes-mudes de la província de Barcelona.

»Demés, s'imposa al Sanatori Marítim de Sant Josep per a Nens tuberculosos del carrer de Vinaroç, 66, de la Barceloneta, la condició de què permeti una intervenció tècnica pel Servei de Sanitat de la Mancomunitat, en la direcció científica del Sanatori, amb el fi d'obtenir la major unitat possible dels procediments i mètodes a seguir amb els que el Servei vagi autoritzant en les diferents institucions antituberculoses que anirà fundant en el desenrotllament del seu pla general de treball.

»4.t Els precedents acords hauran de comunicar-se a les entitats i associacions interessades, en la part que respectivament els pertoqui, i hauran de comunicar-se així mateix a Intervenció per als efectes de sa especial incumbència.»

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Pendre esment dels expedients dels opositors a la plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, i, de conformitat amb la base tercera per les quals es regeixen aquestes oposicions, féu declaració que eren admisibles tots els presentats, o sigui els senyors D. Lluís Batlle i Aupí, D. Francesc Druart Muntals, D. Lluís Poch i Ros, don Joan Badia i Casañas, D. Joan Crus i Baus i D. Ramon Xifra i Riera.

Nomenar el Tribunal que ha de judicar les esmentades oposicions, que serà presidit pel Conseller-ponent de Beneficència D. Agustí Riera, assistint-lo els Vocals D. Paulí Gelí, Diputat de la Mancomunitat, i D. Domènec Cànovas, Administrador de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Concedir a D. Antoni Valls, funcionari administratiu del Manicomi de Salt, per motius d'ordre particular, una llicència sense sou, pel terme de tres mesos, a comptar del dia següent a la data del present acord, sense perjudici que si durant el dit terme s'arribés a establir reglamentàriament l'excedència voluntària pels empleats de la Mancomunitat, pugui el Sr. Valls demanar-la, renunciant al temps que resti de la llicència que se li atorga.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

A proposta del Tribunal d'Oposicions per a la provisió d'una plaça d'Auxiliar de l'Oficina d'Administració dels Establiments de Beneficència de Girona, nomenar per l'esmentada plaça l'opositor D. Ramon Xifra i Riera, amb el sou anual de 2.500 pessetes, pel termini de cinc anys, i d'acord amb els requisits que imposa el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

BARCELONA

Sessió del dia 1.r de juliol de 1921. — Ultra els assumptes de caràcter administratiu que figuraven en l'ordre del dia, s'adoptaren, entre altres, els següents acords:

Confiar a l'enginyer D. Gaspar Brunet, l'examen del projecte d'instal·lació de llum en els edificis «Prat de la Riba» i pavellons de la Casa d'Horta, passant l'informe de dit senyor als arquitectes directors de les obres dels esmentats edificis.

Adquirir de la casa Pathé un motor, amb destinació a l'aparell de cinematògraf existent a la Casa de Maternitat i Expòsits, de Les Corts.

Adquirir una partida de plats d'alumini, amb destinació als menjadors dels nois de la Casa de Caritat.

Que les diferents Seccions de nois i noies, a les hores respectivament senyalades, traslladant-s'hi en les centrals propietat de l'asil comencin els banys de mar, acceptant a l'efecte la Junta l'oferiment de D. Tomàs Ribalta, propietari dels banys «La Deliciosa» i «Sant Sebastià».

S'acordà la forma com, en el present any, havien de concórrer a l'Exposició General Escolar els treballs realitzats durant el curs pels alumnes de les Escoles Catalanes i de les classes de dibuix de la Casa de Caritat.

Es projectà formar a la Casa de Caritat una nova Secció de nois, de més de setze anys, independents de l'Asil, com a institució post-asilar en la Casa de Família, ampliant l'actualment existent amb nous locals de l'edifici conegut per «Poblet», propietat de la dita Casa de Caritat.

S'aprovà la reglamentació de les Seccions d'Aprenents, de la Banda i de l'Orquestra de la Casa de Caritat.

S'acordaren les condicions que, en atenció a la voluntat del testador D. Josep Postius Casadesús, verbalment expressades als seus marmessors, havien amb aquests estat convingudes per a la percepció del llegat disposat pel susdit senyor a favor de la Casa de Caritat.

Per últim, es donà compte d'haver ingressat en concepte de donatius en la caixa del dit Asil, entre altres de menys quantia, un de 60,000 pessetes del Comitè d'Obra Benèfica i Social, i altre de 1,000 pessetes de D. Jaume Raventós.

S'enterà també d'haver-se rebut, a nom de D.ª Àngela Draper i Pujol (a. c. s.), un calze amb destinació a la Casa de Caritat.

Com també d'haver-se rebut un important nombre d'exemplars de l'inspirat llibre d'En Ramon Suriñach Senties *El tresor dels pobres*, el qual ha estat repartit als petits asilats de la Casa; acordant-se remerciar a l'esmentat senyor la seva ofrena, a l'ensems que felicitar-lo per tan bella producció.

LLEYDA

Sessió del dia 11 de juliol. — Amb assistència dels Srs. Solé, Peruña, Florensa i Vicens, presidits pel Vicepresident Dr. D. Josep Cortecans, va celebrar sessió aquest dia la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència, havent pres els següents acords:

Admetre a la casa de Misericòrdia a Rosa Solé Serra, de Miralcamp.

Concedir les pensions d'alletament demanades per Joan Campí Domenjo, de Toloriu, per la seva filla, orfe de mare, Josepa Campí Rosell; Josep Fortit, de Pobla de Cèrvoles, per un dels seus fills bessons, i Rogeli Farré Audet, de Rosselló, per una filla que no pot criar la seva mare.

Quedar assabentada la Junta de la dimissió que del càrrec d'habilitat de personal ha presentat D. Francesc Fontanals.

Proposar al Consell Permanent concedeixi una gratificació de 294'43 pessetes al Rvnd. D. Lluís Balcells pels serveis que ha prestat en la Casa de Misericòrdia des que morí el capellà del dit asil, i fer constar en acte l'agraïment de la Junta per la cura que ha posat en el compliment del seu deure.

Autoritzar la compra de material d'obres per valor de 362'50 pessetes i de pintura per un total de 178'60 pessetes.

Aprobar una factura d'Higini Blanco, de Barcelona, per material que ha facilitat per als asils.

Anunciar un concurs per a adquirir la maquinària, útils i material necessari per a la creació d'un taller mecànic en la Casa de Misericòrdia.

Adjudicar el concurs de robes d'estiu pels asils als Srs. Espinal i Prats per la suma de 4,714 pessetes.

Aprovar els comptes de les despeses fetes durant el mes de maig pel sosteniment dels asils, que importen 10,375'08 pessetes els de la Misericòrdia, 5,810'64 els de la Maternitat, i 3,944'24 els de l'Hospici.

Sessió del dia 18 de juliol. — La Junta de Govern dels Establiments de Beneficència es reuní sota la presidència del Dr. Rvnd. D. Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, amb assistència dels Srs. Pereña, Solé i Vicens.

Es va admetre en la Casa de Misericòrdia, al veí de Tragó de Noguera, Francesc Canfapé Pedra.

Es concediren les pensions d'alletament demanades per Josep Esterri Camins, de Lleyda, i per Marcelí Irla Serret, de Bellver, per un dels seus fills bessons.

Ordenar al regent de la impremta de la Casa de Misericòrdia que envii el *Butlletí Oficial* a les Biblioteques Populars de la Mancomunitat de Catalunya establertes a Valls, Olot, Borges Blanques, Sallent, Canet i Vendrell, i a totes les que en el successiu es creïn.

Acceptar l'oferiment de Joan Tapiol per a facilitar el carbó de coc al preu de 215 pessetes tona.

Aprovar dues factures de Jaume Ten, de 12 i 42 pessetes, per calç esmerçada en el blanqueig de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar una factura de Jaume Rovira, de 121'25 pessetes, per roba per la Maternitat.

Aprovar el compte mensual de despeses ordinàries de la impremta de la Misericòrdia, que importa 31'60 pessetes.

Aprovar un compte de vi per l'Hospital de 126 pessetes.

Quedar assabentada la Junta de què ha estat elegit habilitat del personal de Beneficència l'empleat d'Intervenció D. Josep Franco.

Quedar enterada la Junta dels estats demostratius d'estades en els asils, les quals, segons l'import del que s'ha esmerçat durant el mes, resulta que a la Misericòrdia s'ha causat 8,552 estades a o'993 pessetes, amb un estalvi de o'007 pessetes en cada una; a la Maternitat, les estades són 5,430, que resulten a o'871 amb un estalvi de o'079 per estada, i a l'Hospital el número és de 1,842 que, al preu de 1'77 pessetes, donen una baixa de o'48 pessetes per estada.

Ordenar que es pagui, amb càrrec al cap. 1.r, art. 6.è, partida 29, del pressupost, les indemnitzacions per mort dels infermers Alamon i Pérez, de l'Hospital.

Aprovar els comptes de despeses d'apariament del joc de pilota de la Casa de Misericòrdia que, en junt, importen 91'90 pessetes.

Concedir un mes de llicència per malalt a l'auxiliar d'Intervenció Sr. Paba, quedant encarregat del negociat el Sr. Franco.

Designar a Jaume Petanas per a instal·lar el taller mecànic de nova creació a la Casa de Misericòrdia.

Aprovar la distribució de cabals per al mes d'agost, que importa 42,269'98 pessetes.

Quedar assabentada amb satisfacció del bon resultat obtingut en les Escoles dels Asils durant els curs actual, segons s'ha pogot buservar en la visita que ha fet a les mateixes la ponència de Pedagogia de la Junta i d'una manera especial la de noies de la Misericòrdia.

Sessió del dia 21 de juliol. — La Junta de Govern dels Establiments de Beneficència va celebrar sessió aquest dia, sota la presidència del Vice-president de la mateixa Rvnd. Dr. D. Josep Cortecans, i es prengueren els següents acords:

Admetre a la Casa de Maternitat a Francesc Moragues Betria, de Golmes.

Concedir les pensions d'alletament demanades per Lluís Roig Siscart, de Soses, per la seva filla Rosa, que no pot criar la mare; per Josep Morreres Casals, també de Soses, per una de les seves filles bessones, i per Josep Estadella Gargante, de Cedó (Torrefeta), per la seva filla bessona Ramona.

Trametre, informat favorablement, al Consell de la Mancomunitat, l'expedient d'afillament de l'expòsita núm. 641, demanat per Pere Ribes i Dolors Rué, de Sarroca de Lleyda.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Ramon Rufat Justribo, d'Almacelles.

Admetre a la Maternitat als nens Ramona Mesalles Cevera i als seus germans Romuald i Àngela.

Contestar una comunicació del Jutge d'Instrucció demanant antecedents de la suposta dement Maria Martí Balañà.

Admetre a la Maternitat a Joan Borràs Mata, de Torres de Segre.

Aprovar les relacions de queviures, útils, materials per a tallers, utensili i efectes que es consideren necessaris per als asils durant el mes d'agost, que importa la de la Casa de Misericòrdia 10,648'97 pessetes, i la de la Maternitat 5,800'73.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Cecília Casals Piulats, de Bellvís.

Passar a informe d'Intervenció els tres plecs presentats al concurs obert amb objecte d'adquirir la maquinària pel nou taller mecànic de la Casa de Misericòrdia.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir al Dr. D. Eusebi Balasc i Carulla, Auxiliar tècnic del Servei d'Assistència Social dels Tuberculosos de Catalunya, els tres mesos de llicència que sol·licita per motius particulars, a comptar d'aquesta data, essent els vuit primers dies de la dita llicència amb sou enter, els set següents a mig sou, i els restants sense sou; comunicant-se aquest acord a l'interessat, al senyor Director de l'esmentat Servei, i a l'Interventor, als efectes oportuns.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Vista la comunicació del senyor Arquitecte de la Mancomunitat D. Joan Rubió i Bellver, designar el senyor Diputat D. Lluís Ysamat per a assistir a la recepció definitiva de les obres efectuades en el Dispensari Antituberculós del carrer de Radas, amb motiu de la

instal·lació dels serveis de calefacció per mitjà d'aigua calenta.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Pendre esment d'un ofici de l'Acadèmia d'Higiene de Catalunya regraciant la quantitat de 500 pessetes assignada com a subvenció a l'Exposició Regional d'Higiene celebrada el passat desembre en la Universitat Industrial.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Aprovar, a proposta del Conseller-ponent d'Acció social, Sr. Vallès i Pujals, el projecte de creació de la Fundació Catalana de Previsió, Treball i Estalvi, de conformitat amb les següents bases que seran sotmeses a la deliberació de la pròxima Assemblea de la Mancomunitat:

I. — Amb la denominació de Fundació Catalana de Previsió, Treball i Estalvi es crea una entitat encarregada de procurar la coordinació dels diversos treballs que en l'ordre econòmico-social es realitzen a Catalunya, acollir les entitats que compleixen aquesta finalitat, procurar la creació de noves entitats que realitzin funcions de la dita índole fins avui no establertes, i portar a cap directament els serveis realitzats en el dit ordre que es creguin convenients, establint alhora les relacions de col·laboració, també convenient, amb l'obra d'aquest ordre de l'Estat a Catalunya.

II — La F. C. de P. T. i E. tindrà personalitat, administració i cabals propis i distints dels de la Mancomunitat de Catalunya, la qual no assumeix altres responsabilitats que les que emanin de la intervenció que en aquest acord es determina, i les altres que en casos concrets puguin derivar d'acords especials que la Mancomunitat de Catalunya prengui.

En conseqüència, la F. C. de P. T. i E. tindrà plena capacitat per a adquirir, posseir, alienar i gravar béns de tota mena, acceptar herències i llegats, concertar prèstecs i comparèixer a judici.

Si vénen a acollir-se dins de la F. C. de P. T. i E. altres entitats avui ja existents o que es creïn de nou, podran aquelles conservar la seva personalitat jurídica.

Així mateix podrà tenir personalitat pròpia alguna de les Seccions o branques de la Fundació.

III. — La F. C. de P. T. i E. es dividirà en Seccions, comprenent cada una d'elles una de les gran agrupacions en què poden acoblar-se les obres que constitueixen la seva finalitat.

Immediatament procedirà el Consell Permanent de la Mancomunitat a constituir una Secció que s'anomenarà de Mutualisme i Previsió.

El dit Consell, per pròpia iniciativa o a proposta de la mateixa Fundació, acordarà l'establiment de les noves Seccions.

IV. — Cada Secció estarà regida per un Patronat, el número d'individus del qual determinarà el Consell Permanent de la Mancomunitat; designats la primera volta per aquest Consell, i essent cobertes les successives vacants pel Patronat mateix.

D'igual manera el Patronat designarà d'entre els seus membres el President, Vice-president, Tresorer i Secretari.

Mentre no hi hagi més que una Secció el Patronat d'aquesta actuarà de Consell de la Fundació.

Quan s'estableixin altres Seccions tots els membres d'aquestes, junts, formaran el ple de la Fundació.

Llavors, el Consell encarregat de les funcions executives serà nomenat pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, a proposta del ple de la Fundació.

V. — El Consell i els Patrons de les Seccions redactaran els reglaments interiors per què s'hagin de regir, els quals seran aprovats pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya.

VI. — Cada una de les Seccions fixarà en el seu reglament la naturalesa i quantia dels ingressos i despeses, així com el procediment de recaptació i les garanties pels serveis de Tresoreria i Comptabilitat. El reglament peculiar del Consell executiu fixarà també els recursos del ple a la constitució dels quals contribuiran les diverses Seccions en la proporció que fixi el Reglament esmentat.

Per al període inicial, i mentre les Seccions no funcionin amb activitat completa, la Mancomunitat podrà avençar fins a un límit de 20,000 pessetes els recursos necessaris per a posar en marxa la Fundació.

VII. — Correspondrà al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya la facultat de comprovar, sempre que ho tingui per convenient, el funcionament de la Fundació i de cada una de les seves Seccions. La dita comprovació haurà de fer-se per una Comissió de persones tècniques nomenades pel dit Consell, la qual serà presidida per un membre del Consell repetit.

Com a resultat d'alguna de les dites comprovacions el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya podrà decretar la supressió d'algun servei o Secció o la de la Fundació mateixa. Per això, cal que l'acord l'adopti el dit Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya per unanimitat. Si no es reuneix tal unanimitat la dita supressió haurà d'ésser proposada per l'Assemblea.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

Acordà el Consell:

1.r Crear una Associació que faci les operacions de segurs de retir forçós dels obrers de Catalunya, en la forma que preveuen i reglamenten els Estatuts que seguidament es transcriuran, els quals són aprovats per aquest mateix acord.

2.n Donada la imminència de la data per a començar les operacions de segur de retir forçós, acordat en l'extrem primer, es presentaran immediatament al registre i aprovació del Govern civil els esmentats Estatuts, i, en son dia, el Consell Permanent donarà compte a l'Assemblea de la Mancomunitat de la seva conducta en aquest punt, justificada per les premures del temps.

ESTATUTS

Article 1.r Convençuda la Mancomunitat de Catalunya de la transcendència que ha de tenir el règim d'assegurances del retir obrer obligatori, d'imminent

aplicació, i desitjant col·laborar a tant important labor, coordinant o millorant els esforços dels patrons, crea a tal objecte una Associació amb el nom de Caixa de Previsió de Catalunya, de la qual poden venir a formar part per la pràctica del retir obrer, els patrons industrials i llurs agrupacions.

Art. 2.a Aquesta Associació estableix el seu domicili per a tots els efectes legals a Barcelona, sense perjudici de les sucursals, delegacions o agències que fundi o estableixi fora de la capital en altres punts del territori de Catalunya.

Art. 3.r L'objecte de l'Associació serà:

1.r Practicar totes les operacions d'assegurança necessàries per a portar a la pràctica el de retir obrer obligatori establert pels RR. DD. d'1 de març i 21de gener de 1921.

2.a Millorar dins les normes dels dits textos legal, la pràctica de l'esmentada assegurança subsidiant les prestacions de patrons i de l'Estat en termes que sia possible millorar les pensions o disminuir l'edat del seu gaudiment, diversificar, en fi, el retir obrer, tenint en compte les circumstàncies locals i les que acompanyen a certes classes de treball, enc que sense traspassar mai el límit inferior unitari establert per la legislació del ram.

3.r Verificar aquelles altres operacions d'assegurança de caràcter social que les lleis estableixen i confien a l'Institut Nacional de Previsió, com assegurances dotals, de vellesa amb llibertat subsidiada.

4.t Totes les operacions tècniques d'assegurança personal lliurement practicada.

5.è Les operacions d'estalvi simple.

Art. 4.t Ultra la Mancomunitat de Catalunya, que tindrà una categoria especial de soci fundador, a la qual correspondran certes consideracions en el govern de l'Associació, els socis seran de tres classes : col·lectius, individuals i protectors.

Seran socis col·lectius les entitats patronals que per a la pràctica de l'assegurança obrera vinguin a formar part d'aquesta Associació, essent-hi admeses pel Consell de Govern i subjectant-se als presents Estatuts, així com a les seves modificacions, als reglaments interiors i altres regles de govern que siguin adoptades en deguda forma.

Són socis individuals les persones físiques o jurídiques que, exercint una indústria en territori de Catalunya, s'inscriguin com a patrons a la Caixa per les operacions d'assegurança que deguin o vulguin verificar en profit de llurs obrers.

Protectors seran les persones que a judici de l'entitat mereixin aquesta qualificació per haver cooperat ab llurs donatius o serveis a l'èxit de l'Associació.

Art. 5.è Entre els socis individuals podran comptar-se els Ajuntaments, Diputacions, Corporacions oficials i altres subjectes de Dret públic, en quant tinguin a llur servei personal assalariat en sentit legal i subjecte, per tant, a les disposicions dels esmentats RR. DD. d'11 de març de 1919 i 21 de gener de 1921.

Art. 6.è Tant els socis individuals com els col·lectius, en sol·licitar llur adhesió a la Caixa, hauran de produir, ultra els documents usats en aquests casos, llista duplicada dels obrers que hagin d'assegurar-se, amb expressió de les circumstàncies personals precises per al compliment de les disposicions vigents en la matèria.

Art. 7.è Els socis satisfaran les quotes primes, recàrrecs per al pagament de pensions vençudes i el tant per 100 assenyalat per despeses de filiació i recaptació que fixa l'art. 77 del R. D. de 21 de gener de 1921, o els que assenyalessin les disposicions que vinguin a substituir-lo. Els sobrants que resultessin de la gestió o dels donatius dels socis protectors, o de la major contribució que es procurarà que prestin les Corporacions oficials, seran aplicats a la millora de les pensions o altres obres socials, quedant prohibida la participació o repartiment directe o indirecte de beneficis als socis.

Art. 8.è L'Associació serà administrada, governada i representada en totes les esferes per un Consell de Govern i per una Junta consultiva.

Aquell es compondrà de nou Consellers elegits per sufragi general de socis, en votació secreta, corresponent a cada associat tants vots com obrers al seu càrrec registrin les llistes de l'Associació, i tres més designats per la Mancomunitat de Catalunya, soci fundador de la Caixa.

El Consell es compondrà de President, Vice-president, Tresorer, Comptador, Secretari i set Vocals, renovant-se per terces parts en Junta general ordinària de tots els socis, cada any. Del Consell de Govern podrà formar-ne part, demés, amb vot, però sense veu, delegats dels socis col·lectius que tinguin més de quatre cents obrers assegurats en l'entitat, als quals correspondrà també formar part d'una Comissió d'oidors de comptes, encarregada de censurar els de l'any, junt amb el balanç, abans que se sotmetin a l'aprovació de la Junta general.

La dita Comissió d'oidors de comptes la integraran, ultra els socis col·lectius abans anomenats, igual nombre de Vocals designats per elecció dels socis individuals.

La Junta consultiva es compondrà de nou Consellers, sis designats per la Mancomunitat directament, i tres elegits per sufragi general dels socis en votació secreta.

Art. 9.è Són atribucions de la Junta consultiva:

1.r Aprovar els Reglaments interiors que siguin dictats per al bon règim de l'Associació o de les seves Seccions.

2.n Decidir respecte les inversions que dins les normes legals procedeixi donar als capitals i recursos de l'Associació.

3.r Concedir, en el seu cas, la situació de preferència que per a certs socis preveuen els arts. 8.è i 2.n transitori d'aquests Estatuts.

Seran atribucions del Consell de Govern:

1.r Representar l'Associació en judici o fora d'aquest.

2.n Resoldre respecte de les sol·licituds d'ingrés de nous socis.

3.r Convocar la Junta general de tota classe i executar els seus acords.

4.t Disposar el pagament de pensions vençudes.

5.è Redactar anualment la memòria-balanç de l'Associació corresponent a l'exercici finit, sometent-la a l'aprovació de la Junta general.

6.è Organitzar, reglamentar i retribuir tots els serveis i treballs que es prestin per l'Associació.

7.è Acordar, en general, suplint deficiències dels presents Estatuts, allò que sigui necessari per a la bona marxa de l'Associació, llevat en el que pertany a la competència especial de la Junta consultiva.

Art. 10.è La Junta general de socis es reunirà en sessió ordinària cada any, en iniciar-se l'exercici, per a aprovar el balanç i comptes dels anteriors, renovar el Consell de Govern, i formalitzar els pressupostos del nou exercici. Demés, es reunirà en sessió extraordinària a petició d'un nombre de socis que aplegui almenys la vigèsima part dels vots computables per a l'elecció del Consell de Govern i per a deliberar respecte els extrems que constin en la convocatòria.

Les discrepàncies que eventualment es produeixin entre el Consell d'Administració i els associats podran ser sotmeses al Patronat de Previsió Social que ha de nomenar el Ministre del Treball, a proposta de la Junta de la Mancomunitat, segons el Reglament del dia 21 de gener de 1921.

Art. 11.è Per a dissolució de l'Associació caldrà acord de tres quartes parts dels seus membres, adoptat en Junta general extraordinària reunida a l'efecte. Els fons socials, satisfetes les obligacions generals, es distribuiran entre els associats en la proporció que resulti dels documents corresponents i els sobrants que pogués haver-hi es destinaran a fins benèfics.

Articles transitoris

Article 1.r Pendent de creació per la Mancomunitat un organisme de Serveis socials constituït per diverses entitats que conservaran personalitat jurídica plena i distinta, però que es reuneixen en una entitat superior per a procedir d'una manera harmònica, sense duplicació de tasques, col·lisions ni competències, queda entès que la Caixa de Previsió vindrà, en el seu dia, a integrar amb plena personalitat el dit organisme, facilitant així el patronatge i alta inspecció de la Mancomunitat que l'ha creat.

Art. 2.n Dels dotze Consellers que segons l'art. 8.è han de constituir la Junta de Govern només cinc seran designats en constituir-se l'Associació, i quan, a judici del Consell així constituït, convingui ampliar el nombre de Consellers per a la representació a entitats o socis individuals novament ingressats es procedirà a elegir els Consellers restants, fins a dotze, en la forma prevista en l'article corresponent.

Mentre el Consell actuï amb un nombre d'individus reduït, es limitarà a dos el nombre de membres d'aquell designats directament per la Mancomunitat.

Art. 3.r Si en virtut del previst en l'art. 5.è, vingués a formar part de la Caixa de Previsió un organisme o entitat de categoria i significació especials, sigui per la seva naturalesa, sigui per la xifra dels seus assegurats, la Junta consultiva podrà concedir-li, com queda dit, una situació diferenciada dins de l'Associació, consistint en la facultat de designar un o més Consellers, o en altra distinció o privilegi anàlegs.

Art. 4.t La Caixa procurarà obtenir la categoria definida en l'art. 71 del R. D. de 21 de gener de 1921, i, cas d'aconseguir-ho, els organismes directius d'aquella es constituiran amb subjecció a allò que disposa l'art. 3.r del R. D. de 15 de juliol últim.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

Autoritzar el viatge a Madrid del funcionari adscrit al Servei d'Acció social, D. Manuel Reventós, a l'objecte de gestionar diversos assumptes relacionats amb la possible intervenció de la Mancomunitat en l'aplicació del R. D. sobre retirs obrers.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

Atès el dictamen de la Secció, i escoltades les explicacions de la Ponència del Servei, pendre els següents acords:

Als efectes del que es disposa en l'art. 3.r del R. D. de 14 del corrent, es designa com a delegat de la Mancomunitat en la Caixa Col·laboradora de Catalunya, per a la implantació de règim del retir obrer obligatori, el senyor Conseller-ponent d'Acció social, D. Joan Vallès i Pujals.

Faci's avinent a l'Institut Nacional de Previsió que el Consell de la Mancomunitat entén que la representació que hauria de tenir la nostra regió, hauria d'estar composta de cinc delegats; pregant-li que per via d'aclaració al precepte abans esmentat es digni proposar la corresponent disposició en què es resolgui d'aquella conformitat.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

HISENDA

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat que el mateix dia 18 de juny havia estat celebrat el tercer sorteig per a l'amortització de quaranta obligacions de l'Emprèstit especial de la Caixa de Crèdit Comunal, de 10.000,000 de pessetes, havent resultat amortitzades les dels números següents:

Del 1,571 al 1,580	Del 3,971 al 3,980
» 3,341 » 3,350	» 5,391 » 5,400

—Donar-se per enterat que el dia 18 de juny darrer va celebrar-se el tercer sorteig per a l'amortització de cent deu obligacions de l'Emprèstit especial de 15.000,000 de la Mancomunitat, havent resultat amortitzades les dels números següents:

Del 1,531 al 1,540	Del 25,501 al 25,510
» 3,271 » 3,280	» 27,771 » 27,780
» 5,381 » 5,390	» 28,471 » 28,480
» 7,431 » 7,440	» 28,561 » 28,570
» 8,431 » 8,440	» 28,721 » 28,730
» 9,201 » 9,210	

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

Donar-se per enterat del resultat dels sorteigs celebrats el dia 22 de juny darrer, per l'amortització dels Emprèstits de la Diputació de Barcelona, el qual és com segueix:

Emprèstit de 9.000,000 (Sorteig núm. 23)

157	235	525	526	747	795
831	1,010	1,079	1,125	1,306	1,459
1,639	1,687	1,796	1,891	2,186	2,657
2,771	3,261	3,301	3,571	3,630	3,749
3,922	4,002	4,345	4,653	4,808	5,095
5,147	5,314	5,445	5,464	6,041	6,262
6,449	6,456	6,464	6,529	6,683	6,703
6,748	6,941	7,050	7,181	7,380	7,959
8,542	8,576	8,657	9,268	9,379	9,405
9,552	9,749	9,770	9,783	9,909	10,117
10,281	10,429	10,548	10,636	10,815	10,951
11,277	11,650	11,715	11,862	11,955	12,711
12,907	12,993	13,203	13,684	13,804	14,218
14,281	14,354	14,372	14,730	14,754	14,802
14,811	14,909	15,055	15,101	15,169	15,670
16,267	16,532	16,841	16,931	16,997	17,373
17,536					

Emprèstit de 5.000,000 (Sorteig núm. 15)

976	1,019	1,211	1,267	1,434	1,444
1,634	1,651	2,172	3,033	3,062	3,409
3,525	3,645	3,896	3,988	4,010	4,727
5,012	5,545	5,579	5,706	5,903	6,029
6,517	6,812	7,011	7,305	7,310	7,406
7,441	7,458	7,465	7,533	7,948	8,002
8,467	8,669	8,751	8,755	8,868	8,877
9,153	9,677	9,707	9,915		

Emprèstit de 13.000,000. — Serie B. (Sorteig núm. 3)

1,751 a 1,760 2,801 a 2,810
9,863 a 9,870 5,571 a 5,580

Emprèstit de 15.000,000. — Serie C. (Sorteig núm. 3)

6,431 a 6,440 10,591 a 10,600

— Pendre esment de les obligacions en circulació de l'Emprèstit de 60.000,000 de pessetes, durant el mes de juny del corrent any, de conformitat amb l'acord del Consell de data 29 d'abril darrer, presentada pel senyor Interventor general, segons el següent detall i resultat:

Data	Corredor o conceptes	Canvi	Número obligacions	Import	Corretatge, timbre i 1 °/₀ comissió	Producte líquid
2	E. de Fuentes	72,50	50	18,125	290'25	17,834'75
3, 4, 6, 7	Ídem	72'25	237	85,616'25	1,375'60	84,240'65
10, 11	Ídem	72	50	18,000	290'50	17,709'50
14	Ídem	71'50	120	42,900	696'25	42,203'75
16, 17	Ídem	71'25	200	71,250	1,160'50	70,089'50
21, 22, 25, 27, 28	Ídem	71	580	205,900	3,365'50	202,534'50
28	Banc de Granollers	71	14	4,970	81'45	4,888'55
14	Per a pagament de lliuraments	72	86	30,960		30,960
18	Ídem	71'75	15	5,381'25		5,381'25
18	Ídem	71,25	40	14,250		14,250
25	Ídem	71	69	24,495		24,495
	Totals		1,461	521,847'50	7,260'05	514,587'45

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Aprovà el Consell:

Donar-se per enterat de l'adhesió de l'Ajuntament de La Sellera, a les conclusions de l'informe de la Comissió d'Hisenda de l'Ajuntament de Girona, sobre el Contingent provincial.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Desestimar la petició de D. Josep Elies i Font, interessant que se li reintegri la quantitat corresponent als mesos de novembre a març propvinent de la que té satisfeta en concepte d'arbitri sobre circulació d'automòbils per carreteres mancomunals, per raó del servei públic de transport de viatgers, que efectua per la carretera de Can Massana a Montserrat.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Havent estat atorgat per acord del Consell Permanent de 9 de gener de 1919, permís a la societat La Auxiliar de la Construcción per a l'establiment d'una via sistema Decauville al llarg del camí de Sant Celoni a Campins, fixant-se per mitjà del corresponent plec de condicions les que la dita entitat havia de tenir en compte als efectes de la realització de l'obra. Aprovat igualment l'arbitri que havia de satisfer el concessionari pels 2,009'64 metres de via longitudinal sobre el camí de Campins, en terme de Sant Celoni (zona tercera), i pels 12 de via transversal en el camí de Gualba, i dels 2,373'73 metres en terme de Fogàs de Montclús (zona quarta), que en total importaven 4,547'62 pessetes. Corresponent-li, demés, en concepte de cànon anual per la servitud de pas sobre els esmentats trajectes i camins el pagament de 1,315 pessetes.

Considerant que transcorregut tot l'any 1920, sense que per part de l'entitat concessionària fos satisfeta cap quantitat pels esmentats conceptes, la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat va cridar-li l'atenció instantli el pagament dels referits arbitris i cànon, amb arranjament a la liquidació següent:

Per l'arbitri d'un permís d'instal·lació de via Decauville (camí de Sant Celoni a Campins i altres), 4,547'62 pessetes.

Cànon (prorrateig des de 9 de gener a 31 de desembre de 1919), 1,279 pessetes.
Cànon totalitat any 1920, 1,315 pessetes.
Total, 7,141'62 pessetes.

Atès que, malgrat les contínues comunicacions de caràcter oficiós que per l'esmentada Secció d'Intervenció han estat adreçades a La Auxiliar de la Construcción i de l'oferiment que aquesta féu de liquidar el deute assenyalant a l'objecte la data d'últim del proppassat maig; atès també que la repetida entitat fou advertida que si no saldava el descobert es procediria al cobrament per via d'apremi, sense que aquells oferiments s'hagin complert, a proposta del senyor Interventor s'acordà dirigir una comunicació al senyor Director de La Auxiliar de la Construcción, S. A., domiciliada al carrer de Fontanella, 16, pral., assenyalant-li un terme de quinze dies per a fer efectiu l'import de la liquidació de l'arbitri i cànon abans relacionats, i assabentant-li que transcorregut el temps que s'indica es procedirà sense més tramitació a fer efectiu el deute pel procediment d'apremi, amb els recàrrecs corresponents.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

A proposta del senyor Interventor, i com aclaració a l'extrem de la tarifa d'arbitris sobre circulació de vehicles per les vies mancomunals, en el que es refereix als carros de motor animal, fer constar que l'esmentat arbitri sols té aplicació als vehicles destinats normalment a la indústria del transport, i als dedicats a un ús extraordinari durable. Així vénen obligats al pagament de la patent per a la lliure circulació dintre les vies mancomunals, els vehicles de les agències de transports, els dels recaders o altres similars, els carros que transporten normalment els productes de les fàbriques, mines, pedreres, boscos o altres indústries, restant-ne exclosos els nomenats *carros de pagès* que transporten productes de la finca pròpia o adobs per a la susdita finca.

(Sessió del dia 27 de juliol de 1921.)

Manifestar a D. Evarist Juncosa, com a resolució a la seva instància relativa al pagament de l'arbitri sobre automòbils, que, sense perjudici d'estudiar i proposar en el pròxim Pressupost una tarifa especial per a automòbils elèctrics de poc pes, la quota que li correspon satisfer aquest any pel de la seva propietat és la de 200 pessetes fixada pels automòbils.

—A proposta del Cap-director del Departament d'Hisenda, i amb la conformitat del Conseller-ponent del Servei, manifestar a D. Josep Espluga, en contestació a la seva instància de 13 del corrent, que no és possible accedir al que sol·licita, i que per circular per carreteres de Mancomunitat ha d'obtenir prèviament la corresponent patent anual.

(Sessió del dia 28 de juliol de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el nomenament de Recaptadors del Contingent de la Mancomunitat a favor de les entitats que a continuació es relacionen, en idèntiques condicions als anteriors nomenaments acordats pel Consell Permanent en reunió de 17 de juny proppassat: Vilafranca del Penedès, Banc del Penedès; Gandesa, Banc de Reus de Préstecs i Descomptes; Tortosa, Banc de Tortosa; Vendrell, Caixa de Crèdit i Estalvis.

(Sessió del dia 6 de juliol de 1921.)

Designar el Tribunal que haurà de judicar en el Concurs obert per acord de 22 de juny proppassat, per a proveir algunes places vacants en la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat, el qual estarà constituït pel senyor Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, don Francesc d'A. Bartrina, pel senyor Director d'Hisenda, D. Jacint Vega, i el senyor Interventor general, don Guillem Virgili.

—Admetre a D. Jaume Pla la dimissió que ha presentat del càrrec d'Inspector d'Arbitris de la Mancomunitat, fundada en motius de salut; sense perjudici de què, passat aquell motiu, pugui ésser reintegrat en les Oficines, en el cas de què el Consell ho estimi convenient, prèvia petició de l'interessat.

(Sessió del dia 7 de juliol de 1921.)

Vistos els expedients dels aspirants a les places d'Oficial i d'Auxiliar segon del Departament d'Intervenció, i de conformitat amb les bases de la convocatòria, declarar admissibles als sol·licitants D. Josep M. Escofet i Milà, D. Àngel Fernández i Fernández, D. Joan Oñate i Ferrer, D. Antoni Rio i Perpinyà, i D. Alexandre Fargas i Barrera, que aspiren a les places d'Oficial, i D. Denís Monton i Bonet i D. Jaume Cortada i Forcat, que aspiren a les d'Auxiliar, declarant inadmissible D. Joan Coll i Jané, per no haver acreditat els requisits que exigeix la segona de les referides bases.

(Sessió del dia 20 de juliol de 1921.)

A proposta del Tribunal designat per judicar les oposicions a cinc places d'Oficials i dues d'Auxiliars segons de la Secció d'Intervenció, nomenar Oficials de l'esmentada Secció, amb el sou de 4,000 pessetes anuals, els senyors D. Joan Oñate, D. Àngel Fernández i Fernández, D. Josep M. Escofet i Milà, D. Antoni Rio Perpinyà, i D. Alexandre Fargas i Barrera, i Auxiliars segons de la mateixa Secció, amb el sou de 3,000 pessetes, els Srs. D. Jaume Cortada i Forcat i D. Denís Monton i Bonet, entenent-se fets aquests nomenaments en les condicions respectivament assenyalades en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

— Vista la proposta formulada pel Cap-recaptador d'ingressos de la Mancomunitat de Catalunya, acceptada pel Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, a proposta d'aquest; designar D. Pere Plana i Mañé pel càrrec d'Agent executiu en la província de Tarragona.

—A proposta del Conseller-ponent d'Hisenda, senyor Bartrina, designar per als càrrecs de Recaptadors d'ingressos de la Mancomunitat de Catalunya, pendents encara de designació, les entitats i persones que a continuació s'expressen:

Banc de Reus de Descomptes i Préstecs.
Banc de Tortosa, Ulldecona.
Banc de Valls, Valls
Banco Urquijo Catalán, Mataró.
Srs. Borrell i Martí, Puigcerdà.
Sr. D. Evarist Pinós, Viella.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el senyor Caixer interí i el senyor Interventor general de la Mancomunitat perquè, conjuntament, puguin lliurar quantitats amb càrrec al compte

corrent que la Mancomunitat té obert al Banc de Catalunya, segons acord del 17 del mes que som.

Comunicar l'esmentat acord, acompanyant les firmes dels al·ludits funcionaris, al Banc de Catalunya pel seu coneixement i reconeixement de firmes.

(Sessió del dia 1.r de juliol de 1921.)

Pendre esment de la R. O. del Ministeri de la Governació, data 28 de jany darrer, que li ha estat comunicada, demanant la tramesa dels Pressupostos de la Mancomunitat, als efectes del prec formulat per un senyor Diputat al Congrés; acordant-se fer el trametiment sol·licitat a la Secretaria de la Cambra Popular i als efectes que s'interessa.

(Sessió del dia 17 de juliol de 1921.)

Aprovar la relació dels lliuraments en els quals no ha estat retingut l'impost de 1'20 per 100 en fer-se llur pagament, per córrer a càrrec de la Mancomunitat l'import de l'impost que els correspon; ascendint a 350'97 pessetes la quantitat que per l'esmentat 1'20 per 100 ha satisfet la Mancomunitat.

(Sessió del dia 21 de juliol de 1921.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

El dia 6 del corrent, el senyor President de la Mancomunitat firmà l'escriptura de préstec concedint al Sindicat L'Agrícola pràctica, d'Albatàrrech, la suma de 20,000 pessetes, amb destinació a l'adquisició d'una premsa i bomba i per a completar les obres d'instal·lació d'un molí d'oli. Autoritzà l'acte el Notari d'aquest Col·legi D. Albert Gabarró.

—El dia següent, el propi senyor President firmà altra escriptura de préstec concedint al Sindicat La Fraternal, d'Albages, la suma de 60,000 pessetes, per a completar la instal·lació del molí d'oli del Sindicat, havent autoritzat l'acte el Notari D. Domènec Roca.

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 8

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	221
Missatge del President	221
Resum de les sessions celebrades per la 15.ª Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya	223
Consell Permanent	227
Assumptes generals	227
Palau de la Generalitat	227
Personal	227
CULTURA I INSTRUCCIÓ	228
Serveis científico-administratius	228
Mapa Geogràfic de Catalunya	228
Consell de Pedagogia : Publicacions	229
Museus, Biblioteques i Arxius	229
Junta de Museus de Barcelona	229
Escola Superior de Bibliotecàries	232
Biblioteca de Catalunya	232
» Popular de Canet de Mar	233
» » d'Olot	233
» » de Sallent	233
» » de Valls	233
» » del Vendrell	233
» » de Figueres	233
Vària	234
Exposició Escolar	234
Personal	234
Premis, beques i subvencions	234
Visites i assistència a actes	234
Setena Exposició General Escolar	234
AGRICULTURA	234
Escola Superior d'Agricultura	234
Serveis tècnics d'Agricultura	235
Servei de Terra campa	235
Servei d'Arbres fruiters	235
Servei de Viticultura i Enologia	235
Servei d'Acció Social Agrària	235
Serveis de Ramaderia	236

	Planes
Campanya de divulgació	236
Cursets breus de divulgació	236
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	236
TELÈFONS	237
Treballs en curs i obres acabades	237
FERROCARRILS	237
Treballs en curs i obres acabades	238
CARRETERES, CAMINS I PONTS	238
Construccions	238
Reparació i conservació	239
Arbrat	241
Material	242
Personal	242
BENEFICÈNCIA I SANITAT	243
Beneficència	243
Manicomis	243
Augment de les estàncies dels malalts reclosos en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat	247
Subvencions	248
Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits	250
Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència	250
Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	250
Lleyda	251
Girona	251
Visites dels senyors Diputats als Establiments de la Mancomunitat de Catalunya durant l'Assemblea	253
POLÍTICA SOCIAL	258
HISENDA	258
Contingent	258
Arbitris	259
Vària	259

CRÒNICA OFICIAL

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II	AGOST MCMXXI	NÚM. 8

PRESIDÈNCIA

MISSATGE DEL PRESIDENT

El Sr. Puig i Cadafalch en prendre possessió del seu seient de President de la Mancomunitat de Catalunya, llegí el missatge presidencial, que diu el següent:

«Amb l'emoció que desperta en mi els més enlairats sentiments de l'agraïment i de la responsabilitat, pujo a aquest noble setial portat pels vostres vots, que representen els de tot Catalunya.

És la tercera vegada que m'honoren els vostres sufragis, honra altíssima mai dispensada i que, per tant, m'imposa amb subtil irresistible força altíssims manaments a complir. Ella significa un lloc comú que ens uneix; una sola llum que tots seguim i és aquest homenatge al propi ideal professat per partits diversos en grau distint el que desperta en mi deures majors i més difícils.

L'elecció en la meva persona representa encara una afirmació que em complau tant com m'honora. Recordo campanyes persistents, contra mi dirigides, fet el blanc dels atacs. No ho esmento amb odi. Hi ha en el fons una distinció. Guardo en els arxius de la Presidència, en col·lecció classificada, sèries curioses d'insults vinguts de l'home primitiu que habita entafurat entre les ciutats de la noble Espanya, o a les pampes i els boscos enredats de lianes verges o en qualque ciutat amorfa, que formaren part dels seus dominis perduts, frases emprades al llenguatge dels esclaus romans que ens han revelat les comèdies de Terenci i de Plaute, grollers desafiaments, supervivències bàrbares, que ens semblen trobats en documents del segle X, coses curioses inintel·ligibles com els insults de certes tribus del Sudan, que es desafien a distància i a so de tabals. Pel que això pogués representar, el vostre vot és una resposta.

Nosaltres, entre el so de tabals, després d'un instant de distracció curiosa, escoltant-lo, seguirem el nostre camí. El vostre vot, que és la síntesi del vot del país, representa, no el desig de rectificar, sinó el de continuar.

La tasca que anem a empendre, és aquesta : consolidar, afermar.

Jo, fa dos anys, tinguí l'honor d'exposar l'esbós del que Catalunya necessita en camins, carreteres, en ferrocarrils, en treballs hidràulics, en escoles, en institucions d'alta cultura, en serveis de Sanitat, Beneficència, en institucions socials. Tot aquest nostre esforç, que havem reduït a un projecte d'emprèstit, és descrit en el llibre *L'obra a fer*, i tendeix a aminorar el dèficit que calculava un economista eminent en més de 130.000,000 de pessetes.

La nostra Institució, en la part material, té per objecte aminorar els mals que en la vida de Catalunya representa aquesta tràgica condemnació secular a una pobresa de serveis públics. Deia jo aleshores que érem com un país desvastat pels mals Governs i que ens cal treballar ardidament per a restaurar la terra. Visitant els països devastats, se m'acudia que la nostra condició era encara pitjor. A Reims consoliden la Catedral de França. Els obusos bàrbars han cremat la coberta, han destruït voltes, han escrostossat les escultures i esborrat centenars de meravelles i parat el somriure de l'Àngel anunciador. Més enllà, encara tenen Catedral. Jo pensava aleshores en la Sagrada Família a mig fer, per volta la del Cel, no per ruïna, sinó per mancament, i aixecant-se a la bona de Déu, no obra d'una llarga tradició, sinó d'una improvisació genial. Així és Catalunya, un palau inacabat que sembla una ruïna, ara és Barcelona, la capital d'un país en obra, mancat de serveis col·lectius, no per devastació de la guerra, sinó per la devastació de la pau infructuosa.

A nosaltres, la pau no ens és donada. La guerra tanca el temple de la Llei i de la Llibertat. Tal és la vida normal de Catalunya.

No, no vull parlar de les circumstàncies que ens rodegen, no tinc el dret del ciutadà lliure ni des d'aquest elevat setial, subjecte també a la censura i a la coacció del pensament. Prefereixo el silenci a la hipocresia. Així, no miro a l'actual immediat de la guerra social de Barcelona, ni en l'actualitat més llunyana de la guerra d'Àfrica, que al cap i a la fi seran episodis, sinó als elevats interessos de la Pàtria, lligats amb la Història, lligats amb l'esdevenidor, que són permanents i indestructibles.

Passaran els que serveixen al Rei amb la mentida i amb la falsificació de documents i amb la immoralitat dels públics costums i restarà la Pàtria amb les seves necessitats espirituals i materials. Passaran les revoltes, que algunes vegades han estat preparades des dels centres de govern. Passaran les superposicions totes i restarà el granit de la raça nostra amb les seves aspiracions i la seva constància ferma.

En els països devastats caldrà només treure uns quants munts de runes, netejar uns canals, refer uns ponts, rebastir unes escoles, mes els canals hi són, els

camins han restat, han quedat mestres suficients, prous per a relligar els deixebles a la tradició científica mai rompuda. Un esforç i el passat reviurà millorat amb vida i amb pau més serena i més austera. En part de la nostra terra no hi ha camins ni hi ha canals; no hi ha escoles, i això és símbol material que no hi viu el dret i la llibertat. El Marroc colonitzat, les seves grans ciutats de Fez, Meknes, Marraquesch, en podria sortir qui ensenyés, qui transformés a pobres boscataires o pastors en ceramistes excelsos, teixidors de sederies i d'alfombres i tapiços, en orfebres, en alboradors de guadamecils i d'ivoris.

Per tota ella hi manquen els elements fonamentals de la civilització.

Tenim una indústria i no tenim solidades les altes institucions de la tècnica; tenim un comerç i ens manca la gran Banca i la gran Escola comercial; som un poble primparat, a punt de caure en la trista decadència si no persistim en el gran esforç de donar-nos una civilització i d'exigir de nosaltres i de fora de nosaltres l'esforç econòmic necessari. Això en la part material. Ens cal després una més pregona restauració de la nostra rusticitat moral, ens cal restaurar el nostre esperit en ruïnes.

Oh, l'exemple dels pobles en finir la guerra! Un s'espanta, s'aterra de l'empenta que van a pendre les grans nacions vencedores i potser les vençudes. Un s'aterroritza en llegir de les riqueses amb què compten les grans Universitats nord-americanes. Harward té una biblioteca de 1.200,000 volums. Nosaltres, a la nostra Biblioteca de l'Institut, no arribem encara als 100,000. El seu pressupost és de 15.000,000 de dòlars, i tot el nostre ensenyament no ens costa 3.000,000 de pessetes. I parlo de la més bescantada, per la seva quantia, de les nostres despeses per a escandalitzar els nostres pobres avars.

Veu's aquí com se'ns imposa una tasca immensa; mes ella té les seves jornades. Començàrem aglobant qualques serveis per a fer una incipient Institució que representés Catalunya. Havem continuat a poc a poc engrandint-la i solidant-la.

Aquesta és la tasca a seguir. El pla que fa dos anys jo exposava, exigia que sumèssim tots els nostres mitjans. La nova Mancomunitat fou votada, ara fa més d'un any, i un pressupost extraordinari fou sotmès i aprovat per l'Assemblea. La realització d'aquest esforç d'obres públiques de sancjament, d'instrucció, de beneficència, de cultura material i moral, requereix que els augments graduals de riquesa pública es tradueixin en riquesa a la nostra Hisenda. Aquest és el treball de consolidació que us demano que poseu com a tasca del bienni que comencem. Consolidació de la Hisenda, fent efectius els ingressos a què tenim dret; augmentant-los a proporció de la riquesa dels pobles per a respondre dels rèdits i amortització dels emprèstits, cercant nous mitjans fiscals i mitjans industrials que els aminorin.

Encara crec en un altre esforç de consolidació depurant la nostra obra, cenyint-la a estricta economia, espurgant-la de l'inútil, i d'allò que es pugui corrompre. Jo he estat i seré en això inflexible.

Cal després obtenir dels alts poders de l'Estat totes aquelles concessions d'autonomia a què tenim dret. No haig d'acudir a invencions pròpies, sinó a termes oficials del president del Consell de Ministres, senyor comte de Romanones : «ha arribat l'hora de satisfer les demandes d'Autonomia perquè cada orgue del cos nacional recobri i conservi la independència de llurs funcions, aconseguint així aquella unitat que, dintre la varietat, constitueix la base dels interessos generals i comuns, però sense absorbir ni arribar als interessos especials peculiars i privatius de la vida local. Es arribada l'hora perquè a través dels anys han vingut accentuant-se les ànsies del país per una legislació transformadora del nostre sistema polític, fins a constituir una realitat viva que és obligació del Govern i de les Corts recollir i encarrilar per a prevenir i esvair tota possibilitat de discòrdia, tot perill de desavinença dintre de la societat espanyola, prestant a la pàtria el servei de crear aquella interna i íntima unitat que neix de l'amor entre les grans col·lectivitats nacionals».

La Mancomunitat no féu més que una obra de transició. Sostingut el seu concepte en el projecte de llei primer del partit conservador en 1908 en les memorables discussions del projecte d'Administració local, després en el projecte de llei de 1912, presentat pel partit liberal, «no com a satisfacció d'un ideal — repeteixo paraules del president del Consell de Ministres — sinó com a obra de transició, d'oportunitat, camí de l'autonomia, que desgraciadament no arribà a obtenir l'aprovació del Parlament, però que poc temps després, si bé modificat i restringit, realitzà per decret el partit conservador».

Doncs bé, podem dir que hem exhaurit els mitjans que se'ns donaven en la llei de Mancomunitats. Estén avui la seva acció a tota l'obra viva facultat de les Diputacions i ha arribat a la plenitud dels mitjans econòmics possibles. Hem estructurat l'orgue polític que funciona normalment amb la col·laboració de tots els partits populars de Catalunya. Hem omplert el vall obert a les nostres aspiracions, seguint un símil antic de l'actual president del Consell. Queda ara al Govern mostrar la fe en l'organisme pels seus antecessors creat, tractant-lo no com a enemic, sinó com a obra pròpia, fecunda, estimulant d'energies, ubèrrima, arribada a la seva plenitud, i, per tant, mereixedora d'un vall més ample que els canals que sobreixen s'aixaragallen, que l'aigua és força útil dintre canal i força destructora fora.

Cap d'aqueixos diversos cercols de l'obra que ens proposem serà oblidat. Acabem de votar, senyors, l'organització de l'Assemblea i la del Consell de Govern i execució. El Consell, que és ja fa temps no amorf, sinó organitzat, obrarà com els seus antecessors, amb seny i prudència. Com a testimoni d'aqueixa continuïtat haveu reelegit diversos dels seus antics components.

L'Assemblea complirà també com sempre amb saviesa i serenitat. Sé des d'ara, que un bloc de partits acaba de votar-me a mi i als meus companys de Consell, que una majoria s'és formada per a regir dintre la llei del nostre Estatut, per la força de les lleis del regne, els elevats interessos de civilització i les aspiracions i ànsies de llibertat i de cultura que Catalunya ens fa sos heralds per a proclamar-los i els seus cabdills per a guiar-los. La nostra Assemblea té la tradició de la disciplina, fundada no en l'estreta rigidesa de comandaments partidistes, sinó en el més sòlid lligam de les idees que ens són comuns a tots, bo i militant en partits diferents. Homes diversos de la política pensem tots a la una en Catalunya, i ens unim per llaços d'un sol amor. Sé de cert que durant dos anys marxarem units imposant per la força dels vots ço que creiem és el bé del país, quan la força del raonament no hagi convençut abans els nostres adversaris.

Jo, a aquest, també els haig de pregar col·laboració, dividint-los encara en dos sectors. Als que reconeixen el nostre Estatut i comparteixen el nostre patriotisme, fins contradint-nos són els nostres col·laboradors.

Jo no sé si hi ha entre vosaltres qui vingui a dintre aquest cenacle a treballar contra nosaltres. Si així fos, jo encara tindria una esperança, la de què la força de la justícia de la nostra causa, la força de l'ambient patriòtic, la sang catalana de llurs venes, dels dos camins històrics evangèlics a seguir, elegirà la de

sant Apòstol de les gents, que d'enemic es convertí en panegerista.

A tots la meva salutació, i que aquesta, traspassant el trespol d'aquesta Sala i els seus murs venerables, ungits amb l'oli sant de la tradició i de la història pàtria, s'estengui per tot Catalunya i a tots els catalans del món.»

Les darreres paraules del Sr. Puig i Cadafalch foren acollides amb una gran ovació dels senyors Diputats i del públic que omplia les tribunes que li eren destinades.

El Sr. Puig i Cadafalch cedí el seient presidencial al Sr. Jansana, president de l'Assemblea, i passà a ocupar, com és costum, el seu lloc en el banc vermell del Consell.

El Sr. Jansana, en pendre possessió de la Presidència de l'Assemblea, es dirigí als senyors Diputats en senzilles i nobles paraules.

RESUM DE LES SESSIONS CELEBRADES PER LA 15.ª ASSEMBLEA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

DIA 30 D'AGOST : PRIMERA SESSIÓ

Al matí :

La concurrència de senyors Diputats a aquesta Assemblea ha estat una de les més nombroses de les que ha celebrat la Mancomunitat. Han assistit a la primera sessió vuitanta cinc diputats.

Comença la sessió a les dotze del matí. Presideix D. Antoni Jansana, president de l'Assemblea.

El secretari, Sr. Sans i Buigas, llegeix la convocatòria.

La presidència invita el Diputat de més edat i els dos més joves que passin a ocupar la taula d'edat.

Corresponen a la invitació el Sr. Grañé, el més vell, i els Srs. Palau i Vidal de Llobatera, que són els més joves.

Queda constituïda en aquesta forma la taula d'edat.

Se suspèn la sessió breus moments perquè els Diputats es posin d'acord referent a l'elecció de President de la Mancomunitat.

En rependre's la sessió es procedeix a la votació corresponent, que dóna el següent resultat:

Josep Puig i Cadafalch, 75 vots.

Paperetes en blanc, 10.

El Sr. Grañé proclama President de la Mancomunitat a D. Josep Puig i Cadafalch, el nom del qual és rebut amb aplaudiments entusiàstics que surten de tots els indrets de l'Assemblea.

Tot seguit se suspèn la sessió.

SEGONA SESSIÓ

A la tarda :

A dos quarts de sis es va obrir la sessió, sota la presidència de la taula d'edat.

Els Vice-presidents. — Es va procedir a la votació de les quatre vice-presidències. El resultat de la votació fou el següent : Prengueren part en la votació vuitanta cinc senyors Diputats. Foren elegits : D. Antoni Jansana, nacionalista, per 80 vots; D. Francesc Carbó, monàrquic autonomista, per 81 vots; D. Fèlix Escalas, nacionalista, per 80 vots; D. Ramon Riu Vendrell, republicà nacionalista, per 82 vots. Paperetes en blanc, 1.

Els Secretaris. — Es va procedir seguidament a l'elecció dels senyors secretaris, prenent-hi part setanta nou senyors Diputats. Resultaren elegits els Srs. D. Manuel Massó i Llorens, nacionalista, per 74 vots; D. Josep Pla i Casadevall, nacionalista, per 73 vots; D. Salvador Palau i Rabassa, maurí, per 76 vots; D. Ramon Noguer i Comet, republicà nacionalista, per 76 vots. Paperetes en blanc, 1.

Acte seguit es va suspendre la sessió perquè els senyors assembleistes es posessin d'acord referent a l'elecció del Consell Permanent.

Elecció del Consell. — A dos quarts de vuit reprèn llurs tasques l'Assemblea i es procedeix a elegir el Consell.

El resultat de la votació és el següent :

Prenen part en la mateixa vuitanta vuit senyors Diputats. Han obtingut vots els següents senyors : D. Romà Sol, nacionalista, 43 vots; D. Agustí Riera, nacionalista, 41 vots; D. Jaume Bofill i Matas, nacionalista, 42 vots; D. Joan Vallès i Pujals, nacionalista, 41 vots; D. Anselm Guasch, liberal, 48 vots; D. Pere Lloret i Ordeig, republicà nacionalista, 32 vots; D. Josep Estadella, radical, 30 vots; D. Eduard Micó, reformista, 27 vots; D. Josep Maria Marquès, jaumí, 26 vots; D. Rosend Pich, radical, 16 vots; D. Josep Irla, republicà nacionalista, 16 vots; D. Paulí Gelí, nacionalista, 1 vot.

Queden, per tant, elegits els vuit primers senyors.

Acabada la votació, els senyors elegits per a les presidències i secretaries de l'Assemblea passen a ocupar els seients de la taula.

DIA 31 D'AGOST : TERCERA SESSIÓ

A les onze del matí comença la tercera sessió, sota la presidència del Sr. Jansana, actuant de secretari el Sr. Massó i Llorens.

El Sr. Sans i Buigas llegeix l'acte de la reunió anterior, que és aprovada.

Se suspèn la sessió perquè els Diputats es posin d'acord sobre el nomenament de Comissions que han d'entendre en els projectes que es llegiran en aquesta sessió.

En rependre's la sessió el Sr. Jansana dóna compte de la mort dels Diputats Srs. Monegal i Lasala i dedica a llur memòria unes paraules plenes d'afecte.

Proposa que consti en acte el condol de la Mancomunitat per aquelles pèrdues.

El Sr. Micó s'hi adhereix.

El Sr. Puig i Cadafalch, en nom del Consell, diu unes paraules dedicades a la memòria dels difunts.

S'aprova ço que ha proposat el Sr. Jansana.

A proposta de la presidència són elegides, per unanimitat, les comissions dictaminadores en aquesta forma :

Comissió de Telèfons. — Srs. Pereña, Pons, Picart, Llecha, Murall, Avellà i Seix.

Comissió d'Agricultura i Boscos. — Srs. Galí, Fatjó, Minoves, Robert, Butinyà i Solà.

Comissió de Beneficència i Sanitat. — Srs. Bosc, Vidal, Jaques, Solanas, Pol, Ferran i Folch.

Comissió d'Indústria i Comerç. — Srs. Montserrat, Ysamat, Tomàs, Iglesias, Casprubí, Borràs i Compte.

Comissió de Carreteres, camins i ponts. — Srs. Riba, Ràfols, Casanovas (Serafí), Pich, Montiu, Micó i Puiggrefagut.

Comissió d'Hisenda. — Srs. Estapé, Rosés, Piquer, Abadal, Guanyabéns i Berenguer.

Comissió de Política social. — Srs. Pontova, Galceran, Giró, Sansa, Canela, Casanovas i Nolla.

Comissió d'Obres hidràuliques. — Srs. Vidal de Llobatera, Fàbregas, Ferrer, Briansó, Prat i Canivell.

Comissió de Reforma del Reglament. — Srs. Bassols, Borrell, Pornesa, Grañé, Bonmatí, Riu, Puig i Flaquer.

Comissió de Cultura. — Srs. Abadal, Masramon, Company, Valls, Quintana, Pérez de Rozas i Marquès.

Comissió de Ferrocarrils. — Srs. Vidiella, Colomer, Roger, Serres, Agelet, Saura i Potau.

Comissió d'Interessos generals. — Srs. Valls, Xuclà, Nolla, Cabeceran, Llobet i Irla.

Projectes d'acord. — Els projectes d'acord presentats pel Consell a l'Assemblea se'ls fa seus el nou Consell.

Passen a les Comissions corresponents.

Proposicions. — Diu el Sr. Jansana que fins a les sis de la tarda es podran presentar proposicions.

I s'aixeca la sessió.

Tot seguit es reuneixen les Comissions per a elegir llurs respectius presidents.

DIA 1.r DE SETEMBRE : QUARTA SESSIÓ

A un quart de dotze comença la sessió.

Presideix el Sr. Jansana.

Parlen, referint-se al missatge presidencial, els senyors Micó, Marquès, Casanovas i Llobet.

El Sr. Puig i Cadafalch contesta als senyors oradors que l'han precedit.

Agraeix les paraules d'elogi, però sobretot el sentiment unànime de totes, absolutament totes les fraccions polítiques, davant el problema de Catalunya, i es felicita que no tingui representació a l'Assemblea cap partit que no estimi l'autonomia de Catalunya.

Quant a les manifestacions emeses respecte la gestió del Consell, referent a la petició d'Autonomia, recorda els dos volums del llibre blau que ho expliquen, i afirma que el llibre no acaba amb un fracàs, com ha dit un senyor Diputat.

Recorda els resultats optimistes que donà la campanya de petició d'Autonomia, especialment la coincidència absoluta de tot Catalunya, de la qual és una prova l'actual sentir d'aquesta Assemblea. En el missatge ja es declara la posició de la majoria, i quant a l'actitud del Sr. Cambó, diu que no dirà ni una paraula, però confia absolutament en la seva catalanitat.

Referint-se al Pressupost, afirma que ningú pot acusar-lo d'error. Podrà haver-hi diferències, que són molt lleus i vénen determinades per les fluctuacions del valor del diner.

Quant a l'exercici actual del Pressupost extraordinari creu que ningú pot fer cap acusació. Recorda l'actitud del Govern davant d'aquell Pressupost, actitud que indubtablement havia d'influir en la marxa de la Corporació que presideix. Però nous horitzonts s'han obert i creu que, sense arribar al terme de l'Autonomia, s'aconseguirà enrobustir els ingressos de la Mancomunitat. Amb això el Pressupost extraordinari tindrà una exacta realització.

Referint-se a les opinions que s'han emès respecte la totalitat del missatge, diu que sent perfectament la situació actual de Catalunya davant la dels altres pobles que acaba de visitar, i que aquesta comprensió fa néixer en ell el desig de millorar, sense límit, l'estat total de Catalunya. No obstant, de totes les manifestacions brolla el mateix sentiment unànime de col·laboració que agraeix profundament.

Quant a la constitució del Consell manifesta que està integrat per representacions de diversos partits, i que no és possible donar cabuda a la gran diversitat d'opinió que regeix a l'Assemblea.

Seguidament el Sr. Sans i Buigas llegeix el dictamen de la Comissió d'Hisenda aprovant la liquidació del Pressupost de 1920-21.

El Sr. Guanyabéns, que va votar en contra d'aquest dictamen, l'impugna, contestant-li el Sr. Estapé i se suspèn la sessió.

CINQUENA SESSIÓ

A la tarda:

A dos quarts de set de la tarda comença la sessió sota la presidència del Sr. Jansana.

Segueix la discussió sobre el dictamen referent a la liquidació del Pressupost.

El Sr. Guanyabéns l'impugna, contestant-li el Sr. Estapé.

Ocupa la presidència el Sr. Riu.

Intervé en el debat el Sr. Marquès i parla el Sr. Vallès i Pujals. Els Srs. Micó, Butinyà, Riera i Ferran intervenen en el debat.

Rectifiquen els Srs. Marquès i Vallès i Pujals.

Els Srs. Noguer i Cornet, Riera, Ferran, Vallès i Pujals, Casanovas i Estapé intervenen en el debat i rectifiquen.

S'aprova el dictamen amb el vot en contra del senyor Guañabéns.

S'aixeca la sessió a tres quarts de nou.

DIA 2 DE SETEMBRE : SISENA SESSIÓ

Comença la sessió a un quart de dotze, sota la presidència del Sr. Carbó. Als bancs del Consell els senyors Vallès i Pujals, Bofill i Matas i Estadella.

El Sr. Noguer parla per una qüestió incidental. Li contesta el Sr. Carbó. Rectifiquen ambdós.

Parlen els Srs. Marquès i Jaques, contestant-los-hi el Sr. Jansana.

DEBAT SOBRE LA FUNDACIÓ CATALANA DE PREVISIÓ I ESTALVI

El Sr. Noguer intervé, i el Sr. Vallès i el Conseller de Política social, Sr. Bofill i Matas, contesten al primer per al·lusions.

El Sr. Noguer rectifica, i el Conseller, Sr. Vallès i Pujals, li contesta.

El Sr. Noguer rectifica novament, agraint les paraules del Sr. Vallès i Pujals.

Es posa a votació ordinària el dictamen, el qual és aprovat.

ADQUISICIÓ D'UNA FINCA DESTINADA A UNA ESCOLA D'AGRICULTURA I ZOOTÈCNIA

Llegeix el dictamen de la Comissió el Sr. Sans i Buigas.

El Sr. Vidiella fa ús de la paraula, i el Sr. Mias, Conseller d'Agricultura, li contesta.

Rectifiquen els Srs. Vidiella i Mias.

El Sr. Gelí, president de la Comissió d'Agricultura i Boscos, i els Srs. Palau i Robert, intervenen en el debat.

S'aprova el dictamen en votació ordinària.

SETENA SESSIÓ

A la tarda:

Sota la presidència del Sr. Jansana comença la sessió, a tres quarts de sis de la tarda.

El Sr. Sans i Buigas llegeix el projecte d'Acció social agrària, i una esmena presentada al mateix pel senyor Noguer.

El Sr. Gelí, en nom de la Comissió, diu que rebutja l'esmena.

El Sr. Noguer manté l'esmena i la defensa.

El Sr. Gelí prega el Sr. Noguer que no insisteixi a mantenir aquesta esmena.

El senyor Conseller d'Agricultura, Sr. Mias, i el Sr. Noguer, intervenen en el debat.

El Secretari llegeix l'esmena del Sr. Noguer.

El Sr. Gelí diu que la Comissió no pot admetre l'esmena.

El Sr. Noguer accepta el criteri de la Comissió.

El Sr. Gelí ho agraeix.

Intervenen els Srs. Palau, Gelí, Mias, Galceran, de la Comissió, i Vidiella.

A les vuit s'aixeca la sessió.

DIA 3 DE SETEMBRE : VUITENA SESSIÓ

S'obre la sessió a dos quarts d'onze, sota la presidència del Sr. Jansana. Als bancs blaus del Consell els Srs. Riera i Sol.

REFORMA DEL REGLAMENT

El Sr. Puigrefagut sol·licita que quedi damunt la taula fins a la pròxima Assemblea.

El Sr. Casanovas prega que no sia atesa aquesta petició, però es discuteixen abans altres assumptes de menor interès per a donar lloc que estiguin presents els representants de totes les minories.

El President accedeix a avantposar a aquest dictamen un altre sobre la

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Es designa per a formar el Comitè directiu de la Caixa de Crèdit Comunal els Srs. Micó i Irla, i per a integrar l'Administratiu el Sr. Pich.

S'aprova el dictamen sense discussió, i el Sr. Noguer felicita el Consell per la designació esmentada.

El President pregunta al Sr. Puigrefagut si insisteix en la seva petició el que es deixi el projecte damunt la taula, mantenint el dit senyor el seu prec.

Parlen els Srs. Bassols, Casanovas i el Conseller Sr. Sol, a propòsit d'aquest assumpte; adherint-se a les paraules del Sr. Puigrefagut el Sr. Butinyà.

El Sr. Casanovas rectifica per afirmar que accedeix al prec del Sr. Puigrefagut mentre s'asseguri que el primer dictamen a discutir en la pròxima Assemblea sia aquest que es debat, i que se celebri sessió al matí i a la tarda.

El Sr. Bassols, President de la Comissió, li contesta.

El Sr. Puigrefagut s'adhereix a les manifestacions del Sr. Casanovas.

Parlen els Srs. Jansana, Bassols, de la Comissió, i Marquès.

El President accepta el prec del Sr. Casanovas, i la taula decidirà.

FERROCARRIL DE VALL DE ZAFAN A SANT CARLES DE LA RÀPITA

La Comissió de Ferrocarrils proposa a l'Assemblea l'adopció del següent acord:

«La Mancomunitat de Catalunya, que presta especial atenció a tota iniciativa que tendeixi a augmentar i completar la nostra xarxa ferroviària, s'ha informat singularment de l'objecte de l'Assemblea celebrada a la ciutat de Gandesa el 22 de juliol proppassat, pro ferrocarril de Vall de Zafan a Sant Carles de la Ràpita, estant disposada des d'ara a entrar en relació amb la Comissió nomenada per a coadjuvar decididament als treballs de gestió que sien necessaris a fi d'aconseguir la continuació i terme de l'obra per compte de l'Estat; i amb molt més entusiasme si els dits treballs es dirigeixen a aconseguir, com creu ser el més convenient, que l'Estat encarregui o delegui tota la seva gestió administrativa de la construcció i explotació de l'esmentat ferrocarril i confiï els seus recursos econòmics a les Corporacions públiques representants de les regions o la província i pobles interessats mitjançant una Junta autònoma integrada pels delegats del mateix Estat i de totes aquestes entitats. Es proposa, així mateix, que aquest acord es transmeti a l'Excma. Diputació de Terol i als Alcaldes d'Alcañiz, Vallderrobles, Gandesa, Roquetes, Tortosa, Sant Carles de la Ràpita i Amposta, que integren la Comissió gestora.»

I en votació ordinària s'aprova el dictamen.

EN AJUT DELS DAMNIFICATS PELS DARRERS TEMPORALS

La Comissió proposa facultar el Consell perquè designi la quantitat.

Es llegeix una altra proposició en igual sentit i la Comissió presenta anàleg dictamen.

Els Srs. Robert i Noguer intervenen.

En absència del Conseller de Carreteres i camins els contesta el Sr. Riera.

El Sr. Ferran hi intervé breument.

Els Srs. Riera i Robert rectifiquen.

El Sr. Jansana diu que la proposició verbal del Sr. Robert queda incorporada a la proposició del senyor Noguer.

CREACIÓ D'UNA ESCOLA DE MÚSICA RELACIONADA AMB LA DANSA EN UN INDRET DE L'EMPORDÀ

El Sr. Pla, per la Comissió, accepta la proposició.

Els Srs. Roger, Abadal, President de la Comissió, i Butinyà intervenen.

El Conseller de Cultura, Sr. Sol, manifesta que el Consell accepta amb entusiasme aquesta proposició i assegura que la portarà al Consell de Pedagogia perquè sia estudiada.

PROPOSICIONS SOBRE LA GUERRA DEL MARROC

La Comissió dictamina les tres proposicions presentades en el sentit que s'autoritzi al Consell perquè si en un moment donat ho exigeixen les circumstàncies pugui organitzar el servei d'assistència i auxili als ferits i malalts procedents del Marroc amb la reglamentació que cregui pertinent i destinant a tal fi la quantitat proporcionada a l'esforç que sia possible realitzar.

Hi ha un vot particular del Sr. Cabeceran.

El Sr. Casanovas afirma que es fa solidari del vot particular.

Es passa a votació nominal un vot particular del Sr. Ferran.

El resultat de la votació és el següent : A favor del dictamen, 14 vots; en contra, 28 vots. Queda, per tant, rebutjat el vot particular.

El President atorga la paraula al Sr. Puig i Cadafalch, el qual la cedeix al Sr. Bofill.

Els Srs. Noguer, Solà, Butinyà, Roger, Marquès, Valls, com a President de la Comissió, i Quintana intervenen.

També parla el Sr. Micó.

El President pregunta si s'acorda prorrogar la sessió per menys d'una hora.

El Sr. Quintana, de la minoria republicana-nacionalista, fa ús de la paraula, i els Srs. Valls, Ferran i Micó també intervenen.

El Sr. Marquès fa ús de la paraula.

Intervingué en el debat el Sr. Puig i Cadafalch, qui, després de declarar que, àdhuc dins un règim federatiu d'Espanya, el problema del Marroc, com a problema internacional, era de competència del Parlament d'Espanya, féu, en essència, les següents manifestacions:

«Per uns sembla que es desitja arribar a l'abandonament de l'Àfrica davant el sacrifici terrible de sang i de diner.

»Jo crec que ningú que tingui responsabilitat política pot demanar al Govern l'abandonament de tota empresa al Marroc : seria renunciar a la vida internacional. Ningú que tingui sentiment de responsabilitat pot dir ni sol·licitar, ni considerant-nos en la nostra situació política actual, ni situant-nos en el punt de vista d'una solució autonomista, que un Govern, del país de què es formi part, abandoni la vida internacional. Si alguna cosa jo hagués de reptar als governants d'Espanya, fóra l'abandó en què tenen la vida internacional, i pregar que la intensifiquessin.

»Doncs bé : Espanya es troba avui amb una missió que li ha estat encarregada per un tractat que ha acceptat i que té de complir. Pot dir que és incapaç de fer-ho? Seria tant com dir, per a l'esdevenidor, que és incapaç a tota relació conjunta amb els altres països d'Europa.»

A continuació examinà el President del Consell un altre aspecte de la qüestió : el de la forma com ha realitzat fins ara Espanya la missió que al Marroc li fou confiada:

«Espanya — digué — ha anat a l'empresa de protectorat prenent-la com a dominació militar. Cap preparació científica ha precedit els exèrcits. Cal només per a demostrar-ho comparar l'acció colonitzadora de França amb la d'Espanya. A França, a la conquesta l'ha precedit una bibliografia immensa; estudis d'índole científica; recordem els volums de les *Missions Scientifiques* del Marroc. Quins estudis han precedit als treballs de colonització espanyola? Què té comparable en els diversos ordres de la tècnica l'acció preparatòria de la colonització d'Espanya? Res o quasi res des de la missió d'Alí-Bey, el nostre Domingo Badia, dels temps de Godoy.

»Obrim un volum qualsevol del Butlletí oficial del Protectorat espanyol al Marroc i compendreu el per què del fracàs de la colonització d'Espanya, sense acudir a altres més tristes causes. Sols hi ha que llegir el Pressupost i veure com no hi ha cap xifra per l'estudi integral del Marroc, o xifres insignificants.

»La insuficiència de la preparació d'Espanya per la colonització és el pròleg del desastre passat. La colonització, després, no és feta; res o quasi res de ferrocarrils, res d'acció agrícola, res per a guanyar a poc a poc l'amor de la gent del país.»

Passant a examinar l'actitud dels que voldrien actituds d'entusiasme patriòtic, afegí l'orador:

«Nosaltres no compartim aquest gest heroic, cridaner, impremeditat. Nosaltres no hem sentit mai, jo ho confesso, no els sentim aquests odis pels habitants d'un país que es va a colonitzar, contra gent que creuen defensar la seva terra, la seva fe; gent senzilla com infants. No els sentíem abans, ni els sentim després de l'agressió. Miro el problema del Marroc com un problema, fred, tranquil. Entusiasme cap, sentiment de conquesta patriòtica, sentiment guerrer, cap.»

Després el Sr. Puig i Cadafalch precisà la seva posició davant la qüestió africana, dient:

«Avui hi ha la guerra. Davant d'ella jo donaria per bo el programa que ha manifestat el Govern en quant a l'acció militar : buscar de mantenir les places antigues i fer impossible un contrabàndol que pugui empitjorar llur situació, i, pel demés territori, una acció de vertadera colonització que es començaria ara de bell nou, alliçonats pel desastre.

»Per a la guerra no cal l'organització medieval que una part de la societat espanyola sembla vol donar-li.

»Han d'estar organitzats els mitjans de campanya i els mitjans d'assistència pels nostres soldats han d'estar previstos. Aquesta és la missió de l'Estat Major i del Govern. Per això Catalunya ha pagat d'anys quantitats considerables de contribució. Si l'organització no existís, no s'improvitzaria i s'aniria a la desfeta. Jo no crec en el regal d'armes ni en el d'aeroplans, que de vegades els dóna la mà que ha acompanyat el parent desertor a la frontera.

»Ara problema de benestar allí pels nostres germans soldats, problema d'assistència, problema d'hospitalització quan es vegi que els mitjans de govern siguin insuficients : evidentment que en tots nosaltres neix un espontani sentiment unànim d'humanitat que ens portaria a l'ajut en aquesta acció. Quan el servei de sanitat militar sia insuficient, o per donar major comoditat als nostres ferits, els nostres hospitals allotjaran els que sia necessari. L'altre dia visitàveu pavellons nous, assolellats : aquests pavellons podran ésser oferts: deixeu el Consell, que complirà amb son deure.»

El Sr. Marquès s'adhereix a les paraules del Sr. Puig i Cadafalch i retira la proposició.

El Sr. Quintana afirma que el que es vol aconseguir s'ha aconseguit : s'ha deliberat sobre aquest problema i defineix el criteri de la seva minoria, que és el mateix que l'expressat pel Sr. Puig i Cadafalch. Proposa que es concreti l'opinió de l'Assemblea en una fórmula i retira la proposició.

El Sr. Ferran es complau de les manifestacions del senyor President i també retira la proposició.

El President diu que podrien pendre's les paraules que ha pronunciat com a base per a l'acord abans esmentat.

S'aprova la proposició del President.

Els diputats feliciten el Sr. Puig i Cadafalch.

PROPOSICIÓ SOBRE LA REPOSICIÓ DE LES GARANTIES CONSTITUCIONALS

Es llegeix la proposició i la Comissió dictamina en sentit favorable.

El Sr. Noguer proposa unes addicions al dictamen que són acceptades per la Comissió.

PROPOSICIÓ SOBRE LA LLIBERTAT DELS PRESOS NACIONALISTES

Es llegeix la proposició i el dictamen de la Comissió. Els Srs. Micó i Marquès intervenen, contestant-los-hi els Srs. Valls i Noguer, i aprovant-se el dictamen.

PROPOSICIÓ ASSEMBLEA DESARMAMENT UNIVERSAL

Es llegeix la proposició i la Comissió proposa que passi al Consell per al seu estudi.

El Sr. Noguer explica la seva proposició.

L'ADHESIÓ A IRLANDA

Es llegeix e dictamen, que queda aprovat.

FINAL

S'aprova un acord sol·licitant del Govern que dicti determinades disposicions relatives a ferrocarrils secundaris.

El senyor President dóna les gràcies als senyors assembleistes per la col·laboració prestada a les tasques de l'Assemblea, i acte seguit s'aixeca l'última sessió de la XV Assemblea de la Mancomunitat.

CONSELL PERMANENT

El Sr. Puig i Cadafalch donà possessió del càrrec als senyors Consellers, saludant el nou Consell, i d'una manera especial els Consellers de nova elecció que han de cooperar amb els que han estat reelegits a les tasques del govern de la Mancomunitat.

Foren detingudament assabentats els senyors Consellers per la Presidència del curs de les qüestions cabdals en l'estudi i resolució de les quals esmerça preferentment el Consell les seves deliberacions; distribuint-se els treballs de direcció i despatx de les Seccions entre els senyors Consellers, en la forma següent:

D. Jaume Bofill i Matas, Acció social; D. Josep Estadella, Beneficència i Sanitat; D. Anselm Guasch, Telèfons; D. Pere Lloret, Ferrocarrils i Obres hidràuliques; D. Pere Mias, Agricultura; D. Agustí Riera, Carreteres, camins i ponts; D. Romà Sol, Instrucció, i D. Joan Vallès i Pujals, Hisenda.

Encomanant-se a Secretaria que, d'acord amb els senyors Consellers, fixi i faci públic l'horari de visites que aquells assenyalin.

A dos quarts de dues de la tarda la Presidència clogué la sessió, fixant el Consell per les seves reunions ordinàries els dimecres, a les sis de la tarda, i els dijous, a les onze del matí, i acordant reunir-se novament totes les vegades que el curs dels debats de l'Assemblea ho reclamin.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1921.)

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de l'informe i documentació tramesos per la Secretaria de la Fira de Mostres de Barcelona, a l'objecte interessat de la Mancomunitat per l'entitat Fomento y Turismo de la Gran Canaria i en son dia tramitat per acord del Consell.

— Designar el senyor Diputat-conseller D. Anselm Guasch, o persona en qui ell delegui, perquè representin la Mancomunitat en els actes que el vinent diumenge, dia 14, se celebraran a Montbrió de Tarragona, amb motiu de trasiladar les despulles del mestre En Maties Carceller i Catalán, a la tomba que com a penyora d'agraïment i en homenatge a la seva recordança li han dedicat els seus deixebles amb la cooperació del Municipi.

— Assabentar-se de la comunicació de D. Rafael Campalans, delegat de la Mancomunitat, en l'acte de col·locació de la primera pedra de la nova Biblioteca de Lovaina, donant compte del resultat de la seva missió i de les honors fetes a la seva representació.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

Pendre esment d'un ofici de l'Associació del Lawn Tennis de Catalunya, regraciant la cooperació de la Mancomunitat a l'últim Concurs internacional celebrat per aquella Associació.

— Assabentar-se amb satisfacció que ha estat fet a favor de la Mancomunitat el nomenament de membre d'honor del IX.è Congrés de la Federació Catalana d'Esperantistes que ha de celebrar-se a Girona els dies 15, 16 i 17 del pròxim mes d'octubre.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

Havent estat sol·licitat pel Sr. D. Macià Guarro, en concepte d'ex-Conseller, el servei de llibres i publicacions de la Mancomunitat, continuant a favor seu, accedir a aquesta petició, fent-la extensiva a tots els que trobant-se en igual cas ho sol·licitin; passant-se d'aquest acord l'opotuna comunicació a Majordomia als efectes deguts.

(Sessió del 18 d'agost de 1921.)

Enterar-se amb satisfacció de la declaració de la Diputació de Girona en l'acte de la seva constitució, ratificant el pacte patriòtic que definí la Mancomunitat i expressant el desig d'un règim ampliament autonòmic que doni a Catalunya les institucions de Govern que necessita per a desenrotllar la seva personalitat, acordant-se regraciar aquest vot i correspondre al bon daler que expressa.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acordà el Consell:

De conformitat amb el dictamen del Cap de la Secció segona del Departament d'Administració, amb el visat de D. Joan Rubió, aprovar els comptes presentats per D. Joan Savall, D. Josep Sánchez i Vidal i D. Josep M. Camarassa, per treballs fets en concepte d'Auxiliars, sota la direcció de l'Arquitecte de la Mancomunitat, durant el mes de juliol, d'import 225, 28'125 i 71'25 pessetes, respectivament.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1912.)

Declarar deserta la subhasta celebrada el dia 23 del mes que som, de les obres de reforç dels sostres de les Sales P i Q de les de construcció d'un de nou a les esmentades Sales de la part de ponent del Pati dels Tarongers i altres.

Aprovar el nou pressupost de les referides obres que ascendeix a 46.957'14 pessetes, i ratificar l'aprovació dels plànols i plecs de condicions per a la subhasta, per tal de treure amb urgència les referides obres a subhasta, anunciant-se aquest acord en el *Butlletí Oficial* de la província de Barcelona, als efectes de l'art. 29 de la Instrucció per a la contractació dels serveis provincials i municipals, autoritzant el senyor President del Consell perquè, en el cas de no formular-se cap reclamació en virtut del dit anunci, procedeixi a senyalar la data de la subhasta.

Nomenar el Diputat de la Mancomunitat D. Josep Grañé per a intervenir en nom del Consell en la repetida subasta.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

De conformitat amb les bases de la convocatòria per a la provisió de tres places d'Auxiliar segon (mecanògrafes) de la Secció primera del Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, i en vista dels expedients de les aspirants,

declarar admissibles les tres aspirants presentades Na Mercè Vila i Raventós, Na Margarida Suñé i Pi i Na Dolors Comas i Depares.

Aix ímateix, i tenint en compte l'absència de Barcelona del Diputat D. Enric Ràfols, designat per a formar part del Tribunal censor d'aquestes oposicions, designar, per a substituir-lo, el Diputat D. Josep M.ª Bassols.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

A proposta del Tribunal d'oposicions per a la provisió de tres places d'Auxiliar segon (mecanògrafes) de la Secció primera del Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya, nomenar per a les esmentades places les Srtes. Dolors Comas i Depares, Mercè Vila i Reventós i Margarida Suñé i Pi, amb el sou anual de 3,000 pessetes cada una d'elles.

I atès, per altra part, que les dues senyoretes nomenades en primer lloc han vingut exercint les funcions pròpies dels càrrecs respectius, amb caràcter interí, durant més de cinc anys, que és el terme fixat en l'art. 15 del Reglament d'Oficines per a l'examen-revisió de la capacitat tècnica, conducta i treballs fets pels empleats durant aquell espai de temps, formalitat que ha de considerar-se complerta ja en el present cas, tota vegada que el Tribunal ha revisat aquests antecedents respecte a les dues referides aspirants; declarar que els expressats nomenaments s'entenguin fets amb caràcter definitiu.

Respecte la Srta. Margarida Suñé i Pi, que començà a prestar serveis a la Mancomunitat, amb caràcter interí, el dia 4 de febrer de 1918, haurà d'entendre's que li pertoca fer l'examen-revisió a què fa referència l'art. 15 del Reglament d'Oficines, així que es compleixin els cinc anys des de la data del seu ingrés amb caràcter interí.

— De conformitat amb el dictamen del Cap-director del Departament d'Administració, que :

Als empleats de les Oficines de la Mancomunitat que obtinguin o hagin obtingut un nomenament definitiu després d'haver exercit els mateixos càrrecs amb nomenaments interins, els serà abonat per al còmput de la seva antiguitat als efectes dels quinquennis i jubilacions, la meitat del temps de servei en la situació d'interí, mitjançant la condició de què no hi hagi hagut interrupció o solució de continuïtat entre l'exercici interí de l'empleu i el nomenament amb propietat.

Als efectes d'aquest acord, s'entendrà tan sols per funcionari interí el nomenat pel Consell Permanent per a exercir una plaça vacant en la plantilla mentre no s'acordi la seva provisió en propietat, i de cap manera els temporers.

L'abonament de temps que concedeix el paràgraf primer del present acord no tindrà cap efecte respecte l'escalafó o antiguitat relativa dels empleats, que es determinarà dintre de cada categoria i classe per l'ordre d'obtenció de la plaça en propietat.

Els augments de sou per raó de les declaracions de quinquenni que faci la Presidència aplicant el present acord, no començaran a devengar-se fins el mes següent a aquell en què sia feta la declaració, segons prescriuen els arts. 23 i 24 del Reglament d'Oficines.

— Vista la instància de D. Pompeu Crehuet i Pardas, Cap de Negociat adscrit actualment a la Secció primera del Departament d'Administració, demanant el reconeixement per als efectes de l'antiguitat del temps de servei prestat amb caràcter interí; atès l'acord pres pel Consell en aquesta mateixa sessió, concedint en general l'abonament de la meitat del temps durant el qual s'hagi exercit el càrrec interinament, i hagut esment que aplicant el susdit acord el cas del Sr. Crehuet li correspon ja una antiguitat que excedeix de cinc anys, que es procedeixi a l'examen-revisió que prescriu l'article 15 del Reglament d'Oficines, pel que fa referència a l'esmentat funcionari, nomenant per a constituir el Tribunal el senyor President, o Conseller en qui delegui, el senyor Conseller-ponent dels afers de Beneficència i el Cap-director del Departament d'Administració.

(Sessió del dia 18 d'agost de 1921.)

De conformitat amb la proposta que, per unanimitat, ha formulat el Tribunal que es designà en sessió del dia 18 del corrent per a procedir, amb subjecció a l'art. 15 del Reglament d'Oficines a l'examen-revisió de la capacitat, conducta (activitat, exactitud, regularitat) i treballs fets pel Cap de Negociat adscrit a la Secció primera del Departament d'Administració, don Pompeu Crehuet i Pardas; la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu de l'esmentat funcionari Sr. Crehuet, als efectes dels arts. 15 i 24 del Reglament d'Oficines.

(Secció del dia 25 d'agost de 1921.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de la relació de despeses motivades pel viatge, en missió de servei, a París, efectuat pel Director interí del Servei del Mapa els mesos de juny i juliol darrers, i atès que de l'esmentada relació se'n dedueix un dèficit de 387'60 pessetes a cobrar per l'interessat; passar-la a Intervenció als efectes oportuns i perquè pugui ser satisfet aquell dèficit.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1921.)

Vist l'acord del Consell Permanent en sessió del dia 17 de juny de l'any que som; atès l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, en absència del titular del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, i a proposta del Conseller-ponent d'Instrucció pública, sense perjudici de l'acord que recaigui en son dia sobre la situació de D. Josep de Rivera, Director del Servei del Mapa Geogràfic de Catalunya; confirmar, a partir del dia 23 del present mes d'agost,

en el càrrec de Director interí de l'esmentat Servei, D. M. Ferrer de Franganillo, al qual haurà de fer-se efectiva la diferència entre el sou que com auxiliar té assignat i el que hi ha consignat per direcció d'aquest servei.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acords del Consell Permanent

PUBLICACIONS

Acordà el Consell:

Així mateix, a proposta de la Intervenció, d'acord amb la Ponència d'Hisenda, aprovar la liquidació de les quantitats recaptades durant l'exercici proppassat per a la publicació *Quaderns d'Estudi*, la qual ascendeix, deduït l'import de la comissió per anuncis, a 661'50 pessetes.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

(Acabament)

Museu d'Art Contemporani

Adquisicions

18 desembre 1920:

D. Juli Pérez : Retrat de cavaller, en bust, vestint uniforme civil, amb ermilla vermella. Pintura al pastell d'En Pelegrí Clavé. 2,500 ptes.

8 gener 1921:

D. Carles i D. Sebastià Junyer : «Interior sumptuós», pintura a l'oli original d'En Marian Fortuny, amb dedicatòria a l'amic Terrassa; alt o'54, amp. o'64. 10,000 pessetes. — «Interior rústec», pintura a l'oli d'En Marian Fortuny, dedicat a l'amic Terrassa; alt o'50, amp. o'61. 10,000 ptes. — «Platja al Marroc», aquarel·la d'En Marian Fortuny. Porta la llegenda : «Acuarela hecha por Mariano en 1867. Cecilia de Madrazo, Vda. de Fortuny»; alt o'32, amp. o'61. 5,000 ptes. — «Autoretrat d'En Fortuny, jovenet», estudi a l'aquarel·la; alt o'32, amp. o'243. 500 ptes. — «Ronda de nit», aiguafort, primera i única prova del gravat abans de la lletra, original d'En Marian Fortuny; alt o'40, amp. o'32, 2,000 ptes. — «Caps de moro», croquis a la ploma, en part aquarel·lats, originals d'En Marian Fortuny; alt o'198, amp. o'235. 1,000 ptes. — «Estudi de cap», croquis a la ploma, aquarel·lat, d'En Marian Fortuny. 1,000 pessetes. — «Estudi de potes de cavall», croquis a la ploma d'En Marian Fortuny; alt o'25, amp. o'39. 500 pessetes.

D. Francisco Quer : «Paisatge», quadro a l'oli d'En Martí i Alsina; alt o'38, amp. o'51 m. — «Retrat bust d'home jove» (forma ovalada), pintura a l'oli. — Dotze bocets a l'oli, d'En Benet Mercader, a saber : «La mort de sant Francesc d'Assís»; alt o'44, amp. o'58 m. — «La mort de sant Francesc d'Assís» (altre tanteig); alt o'36, amp. o'46 m. — «La mort de sant Francesc d'Assís» (altre tanteig); alt o'38, amp. o'45 m. — «Santa Teresa davant del Capítol de l'Ordre». L'acompanya fotografia del quadro realitzat; alt o'25, amp. o'32 m. — «Santa Teresa davant del Capítol de l'Ordre» (altre tanteig); alt o'32, amp. o'41. — «Santa Teresa davant del Capítol de l'Ordre» (altre tanteig); alt o'27, amp. o'22 m. — «La Verge», mitja figura; alt o'30, amp. o'22 m. — «Grup de dones»; alt o'31, amp. o'21 m. — «Església de Cervara» (Itàlia, bocet del quadro d'igual nom, existent en el mateix Museu); alt o'15, amp. o'25 m. — «La mort de la Verge»; alt o'33, amp. o'33 m. — «Interior d'església, a Padova»; alt o'47, amp. o'31 m. — Interior de l'església de Sant Marc, de Florència»; alt o'31, amp. o'48 m. 12,000 pessetes, en conjunt.

26 febrer:

D. Josep M.ª Jordà : «Dama recolzada», quadro a l'oli de N'Isidre Nonell, firmat en 1908; alt o'81, amp. 1'00 metres. 2,000 ptes.

1.r març:

D. Domènec Carles : «Paisatge», quadro a l'oli d'En Joaquim Vayreda; alt o'287, amp. o'228 m. 1,000 pessetes. — «Paisatge», dibuix a la sèpia, contornejat a la ploma, obra d'En Lluís Rigalt; alt 2'228, amp. o'347 metres. 500 ptes.

D. Juli Pérez : «Tipus calabrès», aquarel·la, d'En Marian Fortuny; alt o'505, amp. o'323 m. 1,200 ptes. — «L'últim amic», aiguafort, d'En Marian Fortuny; alt o'195, amp. o'385 m. 400 ptes. — «Moro mort», aiguafort, d'En Marian Fortuny; alt o'20, amp. o'40 m. 400 ptes.

D. Francisco Quer : «Dia de mercat a Olot», quadro a l'oli d'En Joaquim Vayreda; alt o'40, amp. o'52 metres. 900 ptes. — «Paisatge», quadro a l'oli d'En Joaquim Vayreda; alt o'235, amp. o'310 m. 350 ptes.

D. Carles i D. Sebastià Junyer : «Bodegó», quadro a l'oli d'En Martí Alsina; alt o'63, amp. o'52 m. 3,000 pessetes. — «Paisatge», quadro a l'oli d'En Lluís Rigalt; alt o'486, amp. o'700. 2,000 ptes. — «Dona fent mitja», quadro a l'oli d'En Joaquim Vayreda; alt o'57, amp. o'48 metres. 1,000 pessetes.

Donatius

17 abril 1920:

D.ª Eulàlia Besses, Vda. de Balasch, per mediació de l'Il·ltre. Sr. Vocal D. Lluís Masriera : «Retrat de senyora vella», quadro a l'oli d'En Francisco Masriera; alt o'53, amp. o'60 m., de tela forma exagonal, amb el marc circular.

28 febrer:

Srta. D.ª Emília Furnó : Quinze troquells de la «Medalla de proclamació de la Reina Isabel II», i de segells de la Casa de l'Infant d'Espanya D. Gabriel.

10 maig:

Il·ltre. Sr. D. Lluís Masriera : Retrat de la Srta. XXX, bust en marbre d'En Rosend Nobas.

12 març:

D.ª Consol Farràs : Palillo de fer mitja, de fusta i ivori, molt decorat.

D. Josep Moragas i Pomar : «Retrat del pintor Tomàs Moragas», dibuix a la ploma, d'En Marian Fortuny; alt o'320, amp. o'225 m.

D. Carles i D. Sebastià Junyer : «Pati rústec», quadro a l'oli d'En Marian Fortuny. — «Cap de cavall», estudi a l'oli d'En Marian Fortuny; alt o'117, amp. o'232 m. — «Cap de moro», aiguafort, d'En Marian Fortuny; alt o'107, amp. o'068 m. — «Home ajegut», aiguafort, d'En Marian Fortuny; alt o'110, amp. o'170 m. — «Carnaval», aiguafort, d'En Marian Fortuny; alt o'09, ample o'05 m. — «Retrat d'un sacerdot», dibuix al llapis,

d'En Marian Fortuny; alt o'075, amp. o'051 m. — «Retrat d'un sacerdot», dibuix a la ploma, d'En Marian Fortuny; alt o'075, amp. o'051 m.

11 febrer:

D. Josep Moragas i Pomar : Cinc pintures a l'oli d'En Tomas Moragas. — Dotze aquarel·les i vint-i-cinc dibuixos i apuntaments, del mateix autor.

Biblioteca dels Museus

Adquisicions

19 juny 1920:

Martínez Pérez : «Ingrés, sa vie et son œuvre» 1807-1867, par Henri Lapauze. Paris. Georges Petit, 1911. Un vol.

8 juliol:

Srs. Salvat-Papaseit : «Artistes catalans contemporanis : Joaquim Sunyer», per Alexandre Plana, amb un colofó per Josep M.ª Junoy. Barcelona. Un vol. 3 pessetes. — «Degas», per Paul Lafont. Paris, H. Flaury, 1910. Dos vols. 85 ptes. — «Le Parc de Versailles», esculpture décorative, notices, par Gaston Brière. Paris. Librairie Centrale des Beaux Arts. Un vol. carpeta. 212'50 pessetes. — «La ceramique dans l'art Musulman. Publié sous la direction d'Henri Rivière, avec un preface de Gaston Migeon». Paris, Emile Levy, 1913. Dos volums. 1,080 ptes.

10 juliol:

D. Eduard Champion : «Dictionaire des artistes et ouvriers d'Art du Lyonnais», par Marius Audin et Eugène Vial. Paris, Bibliotéque d'Art Arqueologie, 1918. Dos volums. I, LVI-521 pp., II, 370 pp.

23 novembre:

D. Llienç Coromina : «Hodie mihi cras tibi. — Ajourd'hui a moy, demain a toy». Paris, chez Rasset, Rue St. Jacques, a Stª. Geneviève. Gravat al cer, de gran tamany, representant l'esquelet humà. Obra del segle XVII; alt o'68, amp. 1'80 m. — «El Judici final», gravat al cer i colorit, obra del segle XVII; alt o'90, amp. o'69 metres. — «Tertium mirabile mundi Piramides Ægipti», gravat al cer del segle XVII; alt o'35, amp. o'50 m. — «Secundum mirabile mundi. Magnus colossius solus in urbe Rhodi», gravat al cer, segle XVII; alt o'35, amp. o'40 metres. — «Primmum mirabile mundi. Mœnia urbis Babiloniæ», gravat al cer, segle XVII; alt o'35, amp. o'50 metres. — «Remat i campana del campanar de la Catedral de Barcelona». Reproducció d'un gravat de la segona meitat del segle XVIII; alt o'40, amp. o'29 m. 1,150 pessetes els cinc precedents gravats.

27 novembre:

D. C. Martínez Pérez : «Le prix des Estampes anciennes et modernes», par Lucien Monod. Paris, Albert Morancé, 1920. Un vol. 20 ptes. — «The Gardens of Italy. With Historical and descriptive notes», per Arthur T. Bolton. London, 1919. Un vol. 90 ptes. — «Le Meuble: ameublement provençal et contadin», par l'abbé G. Arnaud d'Aguel. Paris, Lucien Laver, 1913. Dos vols. 20 pessetes. — «Les ouvrages populaires des Slovaques: batiments populaires, intérieurs, ouvrages manuels», par Dusan Jurtovic. Wien, Anton Schroll & Cº. Una carpeta. 150 ptes. — «Exposition d'objectes d'Art du Moyen Age et la Renaissance organisée par la Marquise de Ganay». Notícies descriptives per Seymour de Ricci. Paris, Emile Levy. Una carpeta. 190 ptes. — «La Colection Dutuit». Notícies de M. Frœnner & Cº. Paris, Librairie Central des Beaux Arts. Una carpeta. 175 pessetes. — «La Casa Artística Italiana. Prefacioni di P. Toesca». Milano, Ulrico Hoepli, 1918. Una carpeta. 200 ptes.

27 novembre:

D. A. Domènec, S. en C. : «Comisión de Investigaciones Paleontológicas y Prehistóricas. Memoria núm. 25. Estelas discóideas de la Península Ibérica», por Eugenius Frankowski. Madrid, Museo Nacional de Ciencias Naturales, 1920. Un vol. 8 ptes. — «Cuadros notables de Mallorca», colección de D. Tomás de Veri, por los Marqueses de Ariany y de la Cenia y D. Antonio Ayerbe. Madrid, V. H. Sans Calleja, 1920. Un vol. 9 ptes. — «L'ancien Art Serbe. Les Eglises», par Gabriel Millet. Paris, E. de Boccard, 1919. Un vol. 22 ptes. — «Los tapices de la Real Casa del Rey N. S.», por D. Elías Tormo Monzó y D. Francisco S. Sánchez Cantón. Madrid, Mateu, 1919. Un vol. 60 ptes.

27 novembre:

D. Agustí Bosch : «Denkmaler der Malerei des altertums herausgegeben», von Paul Hermann. München, E. Bruckmann, A. C., 1906. Una carpeta. 215 ptes.

«Some Drawings of ancien embroidery. Thrly Speciments by Mrs. Narg Barber. London, Henry Sotheran & Cº, 1885. Un vol.

A. Domènech, S. en C. (Llibreria Verdaguer) : Col·lecció de vint-i-una obres de les publicades per la «Junta para ampliación de estudios e investigaciones científicas» de Madrid». 131'50 ptes.

8 gener 1921:

D. Francisco Sans Castaño : «Manuel des amateurs d'Art», par M. Huber et C. C. H. Rost. Zurich, Orell, Gessner, Fuestin et Cº, 1797 a 1808. Nou vols., enquadernats en cinc vols. — «Regla de las cinco órdenes de arquitectura de Jacome Vignola», traducido por Patricio Caxesi. Madrid, Acosta de Bernardo, 1698. 100 ptes.

A. Domènech, S. en C. (Llibreria Verdaguer): «Iglesias muzárabes. Arte español de los siglos IV a XI», por M. Gómez Moreno. Madrid, Centro de Estudios Históricos, 1919. Dos vols. 30 ptes. — «Trofeos Militares de la Reconquista», por D. Rodrigo Amador de los Ríos. Madrid, Fontanet, 1893. Un vol. 16 ptes. — «España, sus monumentos y artes. Su naturaleza e historia. Burgos», por D. Rodrigo Amador de los Ríos. — «Jean Puy», par Michel Puy». Paris, Nouvelle Revue Française, 1920. Un vol. 2 ptes.

M. Honoré Champion, Paris : «Dictionnaire des Monogrames, Chifres, Lettres initiales et Marques Figurés», par François Bruilliot. Munich, I S. Zeller, 1817. Un vol. 70 francs. — «Guide de l'amateur des Livres a Gravures du XVIII siècle», par Henri Cohen. Paris. P. Roquette, 1886. Un vol. 250 francs. — «Catalogue sommaire des Gravures et Lithografies composant la Reserve-Bibliotèque Nationale», par François Courboin. Paris, 1900. Dos vols. 40 francs. — «Histoire de la Gravure», por Georges Duples. Paris, Hachette et Cº, 1880. Un vol. 75 francs. — «Noticies générales des Graveurs divisés par Nations et des peintres ranges par Écoles», par M. Huber A. Dresde et a Leipzig. I. G. I. Breittorpf, 1787. Un vol. 40 francs. — «Manuel de l'amateur d'estampes», par F. E. Joubert Père. Paris, 1821. Tres volums. 150 francs.— «Les Dessinateurs d'Illustrations au dix-huitième siècle», par le Baró Roger Portalis. Paris, Damascène Morgand et Charles Fatant, 1877. 200 francs. — «Le Peintre Graveur Italien ouvrage faisant suite au Peintre-Graveur de Bartsch», par Alexandre de Vesme. Milano, Ulrico Hoepli, 1906. Un vol. 75 francs.

Febrer:

Srs. Salvat-Papaseit : L'œuvre inedit de Gavarni», par Jean Robiquet. Paris, H. Floury, 1912. Un vol. 75 francs.

Llibreria Verdaguer : «Arte del Califato de Córdoba, Medina Azhara y Alamiriya», por Ricardo Velázquez Bosco. Madrid, José Blas y C.ª, 1912. Un vol. 8 pessetes. (F. M.).

A. Domènech, S. en C. : «Emblemes et Drapeaux de la France», par A. Maury. Paris. Un vol. 12'50 ptes. — «Repertoire des Peintures Datées», par Isabella Errera. Bruxelles, G. Van Dest et Ce, 1920. — «Charles Guerin», par Tristan L. Klingsor. Paris. Un vol. 2'50 ptes. — «Luc-Albert Moreau», par Roger Allard, Paris. Un volum. 2'25 ptes.

D. Francisco Carles Abad : «Il Secondo libro dell'Architettura», di Andrea Palladio. In Venetia appresso Dominico de Franceschi, 1570. Un vol. 25 ptes.

E. Champion, Paris : «Œuvres complètes de Bartolomeu Borghesi». Paris, Impremerie National, 1884-1893-1897. Quatre vols. 90 francs. — «Fondation Eugène Piot». Monuments et Memoires publiés par l'Académie des Inscriptions et Belles Lettres, sous la Direction de Georges Penot et Robert de Lasteyrie. Paris, Ernest Leroux, 1911. Vols. I, 19 a 23, fascicles 34 a 37, i II, 38 a 42, 440 francs.

Donatius

Abril:

D.ª Anna Serra Trillas, Vda. de Casals : «Casals Vernis y su obra». Reus, Heraldo de Cataluña, año V, 20 de marzo de 1920, núm. 172. Un quadern.

18 maig:

Junta Municipal d'Exposicions d'Art de Barcelona : «Exposició d'Art», Catàleg il·lustrat 1920. Barcelona, Editorial Catalana, S. A. Un vol. — «El pintor Martí i Alsina», per Joaquim Folch i Torres. Barcelona, 1920. Un vol.

27 maig:

Arxiu Municipal Històric : «Recull de Documents i Estudis. Arxiu Municipal Històric», I, fascicle 1, maig 1920. Barcelona, 1920. Un vol.

Excm. Sr. D. Ròmul Bosch i Alsina : Col·lecció de gravats antics, composta de cent setze exemplars representant plànols i mapes de Catalunya, Rosselló i Cerdanya, i un retrat del general francès Andreas Cantelmo.

Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades: Col·lecció de vint-i-quatre fulletons-memòries referents a excavacions fetes en distints llocs d'Espanya. — «La Necrópolis Ibérica de Tútugi» (Galera, provincia de Granada), por D. Juan Cabré y D. Federico de Motos. Madrid, 1920. Un quadern. — «Excavaciones en extramuros de la ciudad de Cádiz», por D. Pelayo Quintero. Madrid, 1920. Un quadern. — «Excavaciones en el poblado ibérico de Castellvell. Solsona», por D. Juan Vilaró. Madrid, 1920. Un quadern.

La Ciutat Jardí : «Civitas», butlletí de propaganda de la Ciutat Jardí. Barcelona. Tres quaderns.

«Crònica Oficial de la Mancomunitat de Catalunya». Barcelona. Tres quaderns.

Escola Catalana d'Art Dramàtic : «Les representacions teatrals en els camps de batalla de França», per Frederic Pujulà. Barcelona, 1920. Un quadern. — «Del diàleg en la poesia medieval catalana», per D. Lluís Nicolau d'Olwer, Barcelona, 1920. Un quadern.

D. Joaquim Folch i Torres : «Memoria acerca de la erección y progresos de la Junta de Comercio de Cataluña y de su Casa Lonja», por D. Luis Bordas. Barcelona, I. Oliveras y C.ª, 1837. Un volum petit.

Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades: «Vias romanas de Carrión a Astorga y de Mérida a Toledo», por D. Angel Blásquez y Giménez. Madrid, 1920. Un quadern. — «Excavaciones en extramuros (Cádiz)», por D. Pelayo Quintero Atauri. Madrid, 1920. Un quadern.

Construcciones y Pavimentos, S. A. : «Revista de Arquitectura. El cemento armado en España». Barcelona. Un volum.

D. Vergilio Correia, Conservador del Museu d'Art Antic de Lisboa : «Monumentos e esculturas» (seculos III-XVI), por Vergilio Correia. Lisboa, Libanio da Silva, 1919. Un volum. — «Arte e Arqueologia», por Vergilio Correia. Lisboa, 1920. Un volum. — «Arte prehistórico», por Vergilio Correia. Lisboa, 1916. Un fulletó. — «Arte prehistórico», por Vergilio Correia. Lisboa, 1917. Un fulletó. — Etnografia As «Cabanas» da Assafarja (Concelho de Coimbra), por Vergilio Correia. Porto, 1915. Un fulletó. — «Lisboa Prehistórica», por Vergilio Correia. Lisboa. Antonio María Antúnez, 1912. Un fulletó. — «As cabaceiras de sepultura e as suas transformaçoes», per Eugeniuz Frankoneski, e «Cabaceiras de sepultura medievaes», por Vergilio Correia. Lisboa, Anuari Comercial, 1918. Un fulletó. — «Rocas enfeitadas. Margens de Douro, alta Beira. — Altatras-os-Montes, Miranda», por Vergilio Correia. Un fulletó.

Biblioteca de Catalunya : «Real Academia de Buenas Letras de la Ciudad de Barcelona. Origen, progresos y su primera Junta general, baxo la Protección de su Magestad». Barcelona, Francisco Suria, 1756 a 1901. Set volums. — «Boletín de la Real Academia de Buenas Letras de Barcelona». Barcelona, Casa Provincial de Caridad, 1901 a 1916. Vuit volums.

D. Esteve Cladellas : «Les Antiquités de la Ville de Rome», par M. André Palladio. Rome, Mascardi, 1872. Un volum.

Junta Superior de Excavaciones y Antigüedades: «Nertrobiga», Memoria acerca de los trabajos efectuados en 1920, por D. Narciso Sentenach. Madrid, 1920. Un quadern. — «Excavaciones de Numancia». Memoria acerca de las practicadas en 1919-1920, por D. José Ramón Mélida y D. Blas Turacena Aguirre. Madrid, 1920. Un quadern.

Consten en l'anterior relació les obres ingressades, especialment esmentables per llur íntima connexió amb l'especialitat de la Biblioteca.

Col·leccions de l'honorable Mancomunitat de Catalunya

Museu d'Arqueologia

Adquisicions

12 març 1921:

D.ª Isabel Tuñà i Puig, de L'Escala : Una finca de terra de cultiu, denominada «Les Muralles», del terme d'Empúries, que amida quatre vessanes i es destina a excavacions, per estar situada en el punt d'enllaç de les ciutats grega i romana, la qual finca és adquirida a nom de la Junta de Museus de Barcelona, pel preu de 2,716'05 ptes.

D. Pere Villanueva i Mas : Una finca del terme d'Empúries, de sis vessanes d'extensió, colindant amb la precedent i l'ex-Convent de Servites, propietat de la Junta de Museus, en nom de la qual es fa també l'adquisició, per iguals motius que l'anterior, i per contenir, ultra nombrosos mosaics, la part més sumptuosa de la ciutat romana, pel preu conjunt de 14,850 ptes.

Excavacions d'Empúries

Durant la temporada dels treballs s'han recollit i remès al Museu gran quantitat de troballes, fragments

ceràmics, monedes i objectes diversos de bronze, os, etc., els quals no es detallen en el present inventari fins i tant que sien possiblement reconstruïts, classificats i instal·lats en les vitrines de la Secció corresponent.

Dipòsit

Institut d'Estudis Catalans

12 novembre:

Donatiu de D. Joaquim Miret i Sans, format per seixanta set objectes procedents de Cartago, El Caire i Thebes, recollits en els seus viatges de 1905 a 1909.

Museu d'Art Contemporani

Donatius

Excm. Sr. D. Josep Puig i Cadafalch, President de l'honorable Mancomunitat de Catalunya : Medalla de metall blanc, commemorativa de la festa feta a la muntanya de Montjuich en celebració dels treballs de la futura Exposició de Barcelona. En l'anvers la figura eqüestre de D. Jaume I, i la llegenda: «Exposició de Barcelona» i en el revers un nu de dona i la llegenda «Festa a Montjuich, 7 de juliol 1918»; diàm. 0'05 m.—Medalla d'aram, commemorativa d'una Exposició de puntes a Arbós. En l'anvers hi ha mitja figura de nena fent puntes i l'escut de la població, i en el revers la llegenda «Exposició local de puntes de coixí. — Arbós, 1920.»

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acordà el Consell:

De conformitat amb el dictamen de la Secció primera del Departament d'Administració, aprovar els comptes de l'Escola Superior de Bibliotecàries corresponents als anys 1916, 1917 i 1918-19, que ascendeixen els de l'any 1916 a 8,220 pessetes, amb nivellació d'ingressos i despeses; els de l'any 1917, també nivellats, a 17,955 pessetes, i els de 1918-19, que apareixen amb sobrant, a 30,965 els ingressos i a 30,666'79 pessetes les despeses, descomponent-se les partides de despeses en la forma següent :

Any 1916. — Despeses de material, 185 pessetes.

Despeses de personal : D. Eugeni d'Ors, per l'assignatura de Teoria i Història de la Cultura, 1,500 pessetes; D. Lluís Segalà, per l'assignatura de Llatí (primer curs), 1,500; D. Rafael Campalans, per l'assignatura de Principis i desenrotllament de les Ciències físiques i naturals, 1,500; D. Jordi Rubió, assignatura de Bibliologia, 500; D. Eugeni d'Ors, assignatura de Classificació de les Ciències, 125; D. Lluís Segalà, Llatí (segon curs), 125; D. Jordi Rubió, assignatura de Biblioteconomia, 250; D. Joan Palau, Geografia general, 125; D. Lluís Nicolau, Grec (primer curs), 125; D. Carles Riba, Literatura general, 125; D.ª Maria Lois, Secretària, 1,500 pessetes.

Drets d'examen, jornals i gratificacions, 660 pessetes.

Any 1917. — Despeses de material, 4,462'60 pessetes.

Despeses de personal : D. Eugeni d'Ors, 2,250 pessetes; D. Joan Palau, 750; D. Lluís Segalà, 2,250; D. Rafael Campalans, 1,500; D. Jordi Rubió, 2,000; D. Lluís Nicolau, 750; D. Carles Riba, 750; D. Lluís Nicolau, 250; D. Jaume Massó, 104'10; D. Manuel de Montoliu, 83'30; D. Josep Martí Sabat, 125; D. Ramon d'Alòs, 125; donya Maria Lois, Secretària, 1,500 pessetes.

Drets d'examen, jornals i gratificacions, 1,055 ptes.

Any 1918-19. — Despeses de material, 9,237'04 ptes.

Despeses de personal : D. Eugeni d'Ors, 2,812'50 pessetes; D. Lluís Segalà, 2,812'50; D. Rafael Campalans, 1,875; D. Jordi Rubió, 2,500; D. Joan Palau, 937'50; D. Lluís Nicolau, 2,812'50; D. Carles Riba, 937'50; D. Jaume Massó, 781'25; D. Manuel de Montoliu, 625; D. Josep Martí Sabat, 937'50; D. Ramon d'Alòs, 937'50; D. Josep M. Capdevila, 125; D.ª Maria Lois, Secretària, 1,875 pessetes.

Drets d'examen, cursos extraordinaris, jornals i gratificacions, 1,461 pessetes.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

Notícies i documents

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

L'Escola Superior de Bibliotecàries de la Mancomunitat de Catalunya anuncia la provisió de vuit places d'alumnes, que es farà mitjançant els exàmens corresponents en la segona quinzena del mes de setembre d'enguany.

Les aspirants hauran de tenir disset anys complerts, presentar un títol equivalent al de batxiller o al de mestressa superior (o bé sofrir un examen especial i eliminatori a base d'un programa detallat que es facilita en l'Escola Superior de Bibliotecàries) i subjectar-se a un examen concursiu, que compendrà tres exercicis : un d'oral, contestant a un interrogatori sobre temes de cultura general; un d'escrit, desenrotllant la candidata un tema escollit entre diversos presentats pel Tribunal, i un exercici de llengües, en què es demostri la possessió de les llengües catalana, castellana i francesa i tenir nocions d'una altra llengua moderna.

La carrera de bibliotecària comprèn dos anys d'estudis tècnics i d'Humanitats (Teoria i història de la cultura, Coneixements generals de les ciències pures i aplicades i de llur classificació, Història de Catalunya, Llengua llatina i nocions de Llengua grega, Bibliologia, Bibliografia, Biblioteconomia, Ètica, Dret usual i Institucions fonamentals de Dret català, Literatura catalana, Literatura general) i un de pràctiques, indemnitzat, a les ordres de la Direcció tècnica de Biblioteques. Aprovats els tres cursos, i mitjançant els exàmens de revàlida i la demostració del coneixement d'una altra llengua moderna, s'obté el títol de bibliotecària de Catalunya indispensable per a ingressar en el cos del personal que presta serveis tècnics en les Biblioteques de la Mancomunitat.

Les sol·licituds per examinar-se d'ingrés, així com els documents justificatius de les circumstàncies de la candidata, es presentaran durant la primera quinzena del mes de setembre en el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia (Urgell, 187. Universitat Industrial).

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llista de donadors de llibres, corresponent al mes d'agost de 1921 : V. Serra Boldú, O. Miró Borràs, Excm. Sr. President de la Mancomunitat, Société des Nations, Ateneu Empordanès, J. Vilaseca Ascuaciati, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Excma. Diputació de Vizcaya, J. A. Brutails, Joana Valls, Carnegie Endowment of Inst. Peace, W. Rothschild, N. Alonso Cortés, E. Terradas, J. Bulvena Estrany.

— L'enginyer agrònom Sr. Joan Bulbena i Estrany ha cedit a la Biblioteca la seva col·lecció d'obres sobre Agricultura, entre les quals hi figuren alguns llibres clàssics estrangers de valor.

— El moviment de la Biblioteca ha estat el següent:
Obres servides a la Sala de Lectura, 805.
Obres servides en préstec, 301.
Llegidors, 1,254.
Obres registrades, 234.
Tot el mes d'agost la Biblioteca fou tancada els matins.

— El Director de la Biblioteca, Sr. Jordi Rubió, va assistir, en representació d'ella i de l'Institut, a la festa de la primera pedra de la nova Biblioteca de Lovaina. Va ésser gentilment rebut pel Rector de la Universitat i el seu claustre de Professors, podent fer-se càrrec del bon nom que l'Institut ja s'ha guanyat a l'estranger. Mgr. Ladeuze, Rector de la Universitat, li va remetre per a l'Institut i la Biblioteca la medalla encunyada en recordança d'aquella solemnitat. En el seu viatge de tornada va estudiar els manuscrits lul·lians de la Biblioteca Reial de Brussel·les i l'organització de l'Institut International de Bibliographie, on ja era coneguda l'adaptació catalana que del sistema decimal de classificació ha editat la Mancomunitat.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el mes d'agost, ha estat com segueix:

Lectors, 582, entre ells, 81 homes, 90 dones i 411 infants, els quals han consultat 1,362 llibres, distribuïts en les matèries següents : Llibres d'infants, 968; Obres generals, 46; Filosofia, 11; Religió, 4; Ciències socials, 17; Filologia, 35; Ciències pures, 29; Ciències aplicades, 37; Belles Arts, 38; Literatura, 145; Història i Geografia, 32.

Obres servides en préstec : 63 (44 Literatura; 6 Religió; 3 Història i Geografia; 4 Ciències pures; 2 Ciències aplicades; 2 Ciències socials; 1 Filologia; 1 Filosofia).

El nombre de lectors inscrits al préstec és 86, i el dels que l'han utilitzat, 34.

Llibres llegits de la Biblioteca de Catalunya, 5.

Visitants : El dia 9 vàrem ésser agradablement sorpresos per la visita de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya, qui vingué acompanyat de la seva honorable família.

S'han rebut de la Central de Biblioteques Populars els llibres : *Faules de Lafontaine*, tr. de Carner, J.; *Pau i Virgínia*, de Bernardin de Saint Pierre, tr. de Cabestany.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes d'agost han assistit a la Biblioteca 462 lectors : 265 homes, 104 dones i 93 infants. S'han consultat 1,031 llibres, distribuïts en les següents matèries : Llibres d'infants, 209; Obres generals, 464; Filosofia, 12; Religió, 11; Ciències socials i Dret, 22; Filologia, 7; Ciencies pures, 16; Ciències aplicades, 34; Belles Arts, 135; Literatura, 85; Història i Geografia, 36.

Els lectors que han utilitzat el préstec són 50, i les obres demanades, 61.

Aquest mes d'agost ha ingressat a la Biblioteca una nova remesa de llibres, composta de 63 obres. També hem rebut en dipòsit cinc obres de la Central de Biblioteques.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Durant part de juliol i agost ha estat tancada la Biblioteca, quedant reduïda l'assistència de lectors a les següents xifres:

Mes de juliol. — 252 lectors : 150 homes, 64 dones i 38 infants.

Les obres consultades, per ordre de preferència, han estat les següents : 101 de Literatura; 37 Llibres d'infants; 34 de Ciències aplicades; 30 d'Història i Geografia; 27 d'Obres generals; 18 de Belles Arts; 14 de Ciències pures; 11 de Ciències socials; 7 de Filologia; 5 de Filosofia, i 5 de Religió.

Mes d'agost. — Lectors, 233 : 105 homes, 32 dones i 96 infants.

Llibres llegits : 117 d'infants; 54 de Literatura; 42 d'Història i Geografia; 23 de Ciències aplicades; 19 de Belles Arts; 17 de Ciències pures; 13 d'Obres generals; 4 de Ciències socials, i 3 de Filologia, Filosofia i Religió, respectivament.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes d'agost han concorregut a la Biblioteca 563 lectors : 340 homes, 72 dones i 151 infants; havent estat consultades les següents obres : Obres generals, 156; Filosofia, 2; Religió, 11; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 22; Filologia, 13; Ciències pures, 6; Ciències aplicades, 7; Belles Arts, 29; Literatura, 91; Història i Geografia, 61; Llibres d'infants, 202. Total d'obres consultades, 600.

Han estat deixades en préstec : 2 obres de Filosofia; 6 de Religió; 8 de Ciències socials, Dret i Pedagogia; 1 de Filologia; 5 de Ciències pures; 3 de Ciències aplicades; 1 de Belles Arts; 12 de Literatura, i 11 d'Història i Geografia, i Llibres d'infants, 1. Total d'obres deixades en préstec, 50.

Demés s'han servit 3 llibres de la Biblioteca de Catalunya.

Durant el mes d'agost s'han inscrit cinc lectors al Servei de préstec.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Durant el mes de juliol han concorregut a aquesta Sala de Lectura 1,326 lectors; d'ells hi ha : 372 homes, 289 dones i 665 infants. S'han consultat 2,208 obres, repartides en les següents matèries : 1,177 Llibres d'infants, 334 Obres generals, 2 de Filosofia, 2 de Religió, 20 de Ciències socials, 13 de Filologia, 26 de Ciències pures, 33 de Ciències exactes, 108 de Belles Arts, 396 de Literatura i 97 d'Història i Geografia.

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acordà el Consell:

Atenent la instància de la interessada, i a proposta de la Ponència d'Instrucció pública:

1.r Acceptar l'oferta que fa la Sra. D.a Dolors Sabà, vídua de D. Antoni Coderch, per a seguir els treballs de construcció de l'edifici destinat a Biblioteca Popular en la ciutat de Figueres, d'acord amb el contracte que havia signat el seu difunt espòs.

2.n Ordenar a la Secció d'Intervenció que lliuri a l'esmentada senyora un certificat de la certificació expedida per l'Arquitecte del Consell de Pedagogia a favor del seu marit i pendent de pagament, a fi de què pugui liquidar amb la Hisenda els drets reals corresponents a la successió.

3.r Disposar que es comuniqui el primer acord a l'esmentat Arquitecte, perquè hagi esguard de la continuació dels treballs de construcció de l'esmentat edifici, i perquè d'ara endavant lliuri les certificacions a nom de D.a Dolors Sabà.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre grat esment de l'oferta que fa a la Mancomunitat l'entitat Nostra Parla, d'una Biblioteca d'autors catalans, perquè, en nom de Catalunya, sigui tramesa a Perpinyà, en compliment de l'acord d'homenatge al Rosselló pres amb motiu de la Festa dels Jocs Florals de l'any passat, presidida pel Mariscal Joffre; acordant-se acceptar l'ofrena i la comanda que ha de fer-la eficient, donant-ne notícia al senyor Director de la Biblioteca de Catalunya per la seva realització.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1921.)

EXPOSICIÓ ESCOLAR

Acordà el Consell :

A proposta de la Ponència d'Instrucció pública, i a l'objecte de facilitar la visita als senyors Diputats de la Mancomunitat reunits amb motiu de la pròxima Assemblea; prorrogar fins el dia 4 inclusiu del pròxim mes de setembre l'Exposició de Treballs Escolars oberta actualment en la Universitat Industrial.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

PERSONAL

Acordà el Consell:

Escoltades les manifestacions fetes pel senyor President, referents a la conducta seguida pel funcionari afecte al Servei de Cultura de la Mancomunitat D. Emili Pérez i Prió, retenint en son poder diversos dies una lletra que li fou remesa per fer-la arribar a mans de D. M. Rossell i Vilà, conducta amb la qual va ocasionar greu perjudici al Servei i demostrà una greu negligència en el compliment del seu deure, i vistos els preceptes del cap. II, apartat 6.è del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat; suspendre d'empleu i sou el dit funcionari, a partir del dia 25 del mes que som, i que pel Secretari del Consell, o pel funcionari que aquest designi, es procedeixi a la instrucció del corresponent expedient per a esbrinar el que hagi ocorregut respecte d'aquest particular, ultimat el qual es pendrà la resolució corresponent, i comunicar aquest acord a l'interessat i a Intervenció, als efectes de la seva incumbència.

(Sessió del dia 26 d'agost de 1921.)

Informat el Consell de tots els detalls i dels resultats de l'expedient incoat per a depurar les responsabilitats del funcionari D. Emili Pérez i Prió, afecte als serveis de Cultura, en compliment dels preceptes reglamentaris i per acord de la sessió del dia 24 dels corrents; escoltat l'informe del senyor Secretari, i atesos els descàrrecs atenuants que de la informació practicada a l'efecte es desprenen; que s'entengui correctiu disciplinari el fet de suspensió de servei i soldada en què ha estat el referit funcionari des del dia 25 fins avui, donant-se per finit aquest estat i reintegrant-se l'interessat en les seves funcions i drets a partir del 1.r de setembre, i assabentant-se-li aquesta resolució, a l'igual que al senyor Interventor als oportuns efectes.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1921.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller-ponent del Servei, concedir al Club Velocipèdic de Sabadell, en concepte de premi al Campionat Ciclista de Catalunya, la quantitat de 50 pessetes, amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

Notícies i documents

VISITES I ASSISTÈNCIA A ACTES

El Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional comunica al Consell que durant la darrera quinzena tingué l'honor d'atendre les visites d'una Comissió de Delegats a la Setmana Municipal, la del Comitè del «Trinacria» i la del notable Professor de la Universitat de Texas, Dr. Handman.

SETENA EXPOSICIÓ GENERAL ESCOLAR

El Consell Permanent de la Mancomunitat, en la seva reunió del dijous, dia 11, acordà prorrogar la clausura de la Setena Exposició General Escolar fins el dia 4 del pròxim mes de setembre.

Podrà ésser visitada, com fins avui, de deu a dotze del matí i de quatre a set de la tarda.

LA CLAUSURA DE L'EXPOSICIÓ ESCOLAR

A primeres hores de la tarda del dia 1.r de setembre s'efectuà la sessió de clausura de l'Exposició escolar, installada a la Universitat Industrial, a la qual assistiren els Diputats de la Mancomunitat, acompanyats dels Consellers Srs. Sol, Mias i Guasch.

Al pas per les diverses seccions de la Universitat, els tècnics i directors d'ensenyaments, Srs. Agell, Campalans, Galí i Pi i Suñer, explicaven el significat de l'obra exposada a cada una d'elles i el funcionament de les classes.

Acabada la sessió de clausura, els Diputats tornaren al Palau de la Generalitat per assistir a les tasques de l'Assemblea.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del senyor Conseller-ponent d'Agricultura, atesa la innegable preponderància que va prenent en l'Agricultura l'útil transformació dels seus productes per mitjà de les indústries agrícoles que, per les peculiars condicions del rediment de la nostra terra, convindria intensificar a Catalunya, i vist l'informe en aquest sentit i dins aquest ordre de consideracions presentat per l'Enginyer-director de l'Escola, subvencionar amb 2,000 pessetes, amb càrrec a la partida 340 del Pres-

supost vigent, un viatge d'estudi de les indústries frigorífiques i les derivades de la llet a D. Francesc Novelles, Professor d'indústries agrícoles en l'Escola Superior d'Agricultura.

(Sessió del dia 18 d'agost de 1921.)

1.r Que en mèrits del concurs obert per acord del Consell Permanent de 21 de juliol proppassat per l'adquisició d'una finca amb destinació a Escoles d'Agricultura i Zootècnia i als Serveis tècnics d'Agricultura, és acceptada la proposició presentada per D. Pere Matarrodona i Serracanta per a alienar a la Mancomunitat de Catalunya una finca situada en el terme de Caldes de Montbuy, d'extensió que afirma ser de 110 hectàrees, o la major o menor que es contingui dintre els seus límits, sempre que de les comprovacions que acordi fer la Mancomunitat apareguin les extensions total i parcial consignades en les bases del Concurs, comprenent-hi tots els edificis i accessoris que s'enumeren en la seva instància, pel preu de 275,000 pessetes, a pagar, quant a 100,000 pessetes, en formalitzar-se el contracte de compra-venda, i quant a la resta, o siguin 175,000 pessetes, per tot l'exercici econòmic de 1922-23, emperò amb la condició que la dita acceptació ha d'ésser aprovada per l'Assemblea de la Mancomunitat; pugui declarar l'esmentat Consell imprescindible la permuta de terres i la cessió de bótes de vi de què es fa esment en l'informe que amb data 24 del mes que som han formulat els senyors Directors de l'Escola d'Agricultura i dels Serveis tècnics d'Agricultura i el Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, i que la superfície mínima total de la finca resulti lliure de les càrregues a què fa referència la base cinquena del Concurs.

2.n Que la Secció administrativa reclami, un cop prestada la dita operació, els títols de propietat i plànols de la finca i el certificat de càrregues lliurat pel Registre de la Propietat.

3.r Assabentar d'aquest acord a l'interessat i a Intervenció.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

SERVEIS TECNICS D'AGRICULTURA

SERVEI DE TERRA CAMPA

Notícies i documents

La Secció va fer una visita als Camps Experimentals de Noves de Segre, Peramola i Guissona.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

El Servei ha efectuat els següents treballs:

Ordenació dels treballs de temporada en els camps experimentals d'oliveres.

Trametiment d'empelts d'ametllers del camp experimental d'Alió als Alcaldes de Maldà i Sant Martí de Maldà.

Resposta a consultes de Perelló sobre l'ús de tractors en els olivars, de Sant Feliu de Llobregat sobre malalties de fruiters, de Barcelona sobre el comerç de fruita, de Bellanes sobre la fecundació de l'ametller.

Continuació de l'estudi de refinació d'olis.

Continuació de l'estudi etimològic de diverses malalties de l'olivera, seguint les seves evolucions en laboratori.

S'han respost consultes de Santa Coloma de Queralt sobre oliveres, de Barcelona, sobre exportació d'olis a Anglaterra, i de Palausolitar sobre ametllers.

Continuació de l'estudi de les varietats catalanes d'ametllers i avellaners.

Preparació de les conferències del curset de Juncosa.

Ordenació de les projeccions dels fruiters.

Estudis sobre la refinació dels olis.

Atendre una consulta sobre viticultura i enologia d'un agricultor de Súria.

S'ha confeccionat un pressupost per una publicació d'una resseuya dels Cellers Cooperatius de Catalunya.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

El Servei ha efectuat els següents treballs:

Visita d'una comissió del Celler Cooperatiu de Ripollet per a sol·licitar la intervenció tècnica en l'elaboració del vi del seu celler.

Visita d'una comissió del Celler Cooperatiu de Moyà per a la resolució de diferents assumptes de la sala de màquines.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

El Servei ha efectuat els següents treballs:

Atendre la visita del senyor Director de l'Escola Agrícola de Plegamans (de la Junta Provincial de Protecció a la Infància).

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola (en construcció) de Palausolitar i Plegamans.

Continuació dels treballs per a la formació del Cens d'associacions agrícoles i estadística de les mateixes.

Estudi del Reglament de Cubells per a introduir-hi modificacions i Secció de Caixa Rural.

Visita del Sindicat Agrícola Cooperatiu de Vilanova i Geltrú per un projecte de reglament de Celler.

Visita del Sindicat Lo Llobregat, de Prat de Llobregat, per diversos assumptes.

Ordenar les contestes al qüestionari sobre cens i estadística d'Associacions agrícoles.

Com a pràctiques de final de carrera, els alumnes de l'especialitat zootècnica de l'Escola Superior d'Agricultura, acompanyats de llur Prof. Sr. Rossell, han realitzat una excursió a la Vall d'Aran, conques dels rius Noguera-Pallaresa i Ribagorçana, penetrant després al pla de Tolosa, on visitaren l'Escola de Veterinària de Tolosa, essent rebuts pel Professor de Zootècnia Mr. Girard. Així mateix visitaren una finca de Bagnols de Grenade, de 400 hectàrees d'extensió, acompanyats per Mr. Rouart, Diputat; i, finalment, estigueren a l'Escola Regional d'Agricultura d'Ondes, en el qual establiment foren atesos amablement pel seu Director, el Senador Mr. Duchein.

— El Director dels Serveis de Ramaderia ha practicat una inspecció als reproductors premiats en els concursos d'Urgell, Segrià i Pla de Lleyda, Mig Segre, Urgellet, Ripollès i Cerdanya.

— Per al pròxim mes de setembre la Mancomunitat de Catalunya anuncia la celebració de dos Concursos, un de bestiar porquí, a Olot el dia 18, i altre de bestiar asinal, el dia 25 del mateix mes, a Mollerusa.

— El Prof. Sr. Rossell i Vilà donarà dues conferències sobre l'explotació de diverses classes de bestiar al Sindicat Agrícola de Calonge.

— Per encàrrec dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, l'Enginyer agrícola don Eduard Simó ha donat una conferència sobre engreix de porcs al Sindicat Agrícola de Serinyà.

— El propi conferenciant donarà, durant la darrera desena d'aquest mes, unes conferències sobre el mateix tema als pobles de Falset, Marsà, Capsanes, Masroig, Mora la Nova, Mora d'Ebre, Garcia i Ginestar.

— El tècnic clínic dels Serveis de Ramaderia, D. C. Ramon Danés i Casabosch, ha fet una visita d'inspecció a Viladrau, per tal d'estudiar una malaltia parasitària declarada en els conills d'aquella localitat.

El resultat de l'estudi clínic i de l'ulterior examen de laboratori, han aclarit la naturalesa d'aquella malura; es tracta de la propagació d'un àcar pertanyent al gènere *Psoropter cuniculi Megnin*. Davant d'aquest diagnòstic han estat dictades les mesures convenients per a evitar-ne la propagació i aconsellats els mitjans per a exterminar-la.

— El Cap dels Serveis de Ramaderia ha donat unes conferències sobre engreix de porcs als pobles de Roses i Tortellà.

— Els Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya dies enrera recomanaven per mitjà de la premsa que, a fi d'atendre les demandes de guarans que se li han fet, era convenient que se li remetessin preus i dades de sementals de tres anys.

Va motivar l'avís una demanda del Sindicat Agrícola Departamental de la Isla de Còrcega, que desitja adquirir guarans de tres anys de 1'40-1'42 d'altura.

— Davant de la propaganda que els dits Serveis de Ramaderia vénen realitzant aquí i a l'estranger, a l'anterior demanda deu afegir-s'hi la que han formulat ara criadors d'aqueixa espècie de bestiar, de Venezuela i República Argentina.

Interessa, doncs, als propietaris de reproductors (mascles i femelles) fer oferta dels exemplars als Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya (Urgell, 187), donant tots els detalls possibles dels animals en venda, a fi de complaure als demandants.

SERVEIS DE RAMADERIA

Notícies i documents

S'ha practicat una visita d'inspecció als reproductors premiats en els concursos celebrats a les comarques d'Urgell, Segrià i Pla de Lleyda, Cerdanya, Urgellet i Ripollès.

La Secció de Patologia ha fet estudis de malalties de vedells en lactació.

CAMPANYA DE DIVULGACIÓ

Notícies i documents

El Sindicat Agrícola de Badalona-Cañet, entitat constituïda gairebé exclusivament de parcers i petits agricultors, va sol·licitar per al 28 d'agost una conferència dels Serveis tècnics d'Agricultura, tractant principalment el tema «Preparació de la collita del raïm».

La conferència fou donada pel Director dels Serveis, D. Jaume Raventós, en el local que el Chor Badalonès té en el Casal Apolo. En ella es tractaren els temes següents:

I. — Neteja del material de la collita, de ferro, de fusta i d'obra.

II. — Neteja de bótes noves i velles.

III. — Sulfatació de veremes i defecació de mostos.

IV. — Avinença social de tots els estaments agrícoles fonamentada en la justícia i en la bona fe.

El públic era nombrosíssim, mercès als treballs d'organització efectuats pel president D. Joaquim Maurell i el vice-president D. Joaquim Colomer.

L'orador fou obsequiat per la Junta del Sindicat.

CURSETS BREUS DE DIVULGACIÓ

Dóna bo de veure com les viles més separades de la capital que no havien tingut mai notícia de cap acció oficial educadora, participen ara de la divulgació de la ciència agrícola realitzada sota la direcció de la Mancomunitat de Catalunya.

La villa de Juncosa està situada en la comarca de les Garrigues, a la falda de la Serra de la Llena, que havent ja perdut de vista el mar de Salou domina la immensa planura lleydatana tancada al nord pel Pireneu.

Els elements locals que coadjuvaren a l'organització mereixen aplaudiments i lloances. Citem, en primer lloc, l'Alcalde D. Marcelí Estivill, els Regidors D. Josep Domingo, D. Ramon Guardiola, D. Josep Martí, D. Francesc Rey, el Secretari D. Francesc Compte, el Metge D. Ramon Gomis, el Centre Carlista, el Propietari i Ex-diputat provincial Alfons Pinyol que juntament amb el seu fill, l'alumne de l'Escola Superior d'Agricultura En Tomàs Pinyol, foren incansables en preparar tots els detalls i obsequis als professors.

El curset tingué lloc del 21 al 28 del passat mes d'agost, desenrotllant-se els temes següents:

Dia 20. — «L'alimentació humana», pel Director dels Serveis tècnics, En Jaume Raventós.

Dies 21, 22 i 23. — «Viticultura i Enologia», pel l'Enginyer-agrícola En Lluís Guitart.

Dies 24, 25, 26 i 27. — «Conreu i malaltia delsolivers», pel Cap de la Secció, N'August Matons.

Dia 28. — «Conreu i malalties dels ametllers», per l'Ajudant de la Secció, En Joan Salom.

Demés de les conferències orals, movia l'interès públic d'un modo extraordinari les nombrosíssimes projeccions que il·lustraven l'ensenyança verbal, les pràctiques en el camp i les pràctiques de laboratori, consistint en anàlisis de terres, vins i olis, a les que cooperava l'operador En Salvador Beneït.

Les sessions acabaven amb tot un rengle de preguntes que demostraven l'interès del públic, que eren contestades pels Professors. No podem menys d'esmentar al pagès Ramon Triquell i Cebrià, qui amb la seva intervenció freqüent i sempre oportuna donava lloc a què s'aclarissin moltes idees.

Valgui dir que acabada la tasca els Professors deixaven amb recança la companyia d'aquells pagesos, senzills, obsequiosos i plens del desig noble de millorar els seus conreus.

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre grat esment de la R. O. de 25 de juny proppassat, en què es dóna compte de les gestions realitzades per l'Embaixador d'Espanya a París, per tal d'impedir el desviament de les aigües del riu Carol, i acordà assabentar aquella resolució a la Comissió de defensa, a la Junta del Canal d'Urgell i al Sindicat de Regants del Canal d'Urgell, regraciant la Presidència del Consell

de Ministres pel seu bon zel, i fent-li avinent que en el cas de constituir-se alguna Comissió de la qual formin part representants de les regions afectades, es tinguin en consideració les indicacions de la Mancomunitat, com a genuïna representació dels interessos de Catalunya.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

Pendre esment d'una comunicació de la Junta de Govern del Canal d'Urgell, regraciant les informacions que per la Mancomunitat li han estat trameses, referents a les gestions practicades sobre aprofitament de les aigües del riu Carol.

— De conformitat amb la proposta de la Secció, visada per la Ponència d'Hisenda; lliurar a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts la quantitat de 1,500 pessetes, amb càrrec a la partida núm. 243 del vigent Pressupost, per al pagament dels treballs d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries, per a l'obtenció d'aigües subterrànies.

(Sessió del dia 18 d'agost de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'un ofici de la Comandància general dels Sometents armats de Catalunya, trametent el regraciament unànim de la Comissió organitzadora d'aquella entitat en la seva sessió quatrimestral reglamentària del 1.r de juliol, per a la concessió de franquícia telefònica en afers de servei, que els ha estat atorgada per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

Donar-se per enterat de les mocions que el Conseller-ponent del Servei de Telèfons formulà i que són com segueixen:

1.r Exposant que els pobles de la ribera del Gayà, tan perjudicats per les darreres inundacions, tenien concedida una línia telefònica d'enllaç amb Valls i Tarragona, havent abonat, en part, les quantitats corresponents i acceptat les bases de la instal·lació. I com sia que no tots aquests pobles es troben al corrent de pagament, sol·licita el referit Conseller que, ateses les esmentades circumstàncies i sense que pugui servir de precedent, s'autoritzi a concertar la liquidació dels deutes per una data a determinar, autoritzant la Secció de Telèfons perquè reamusi els treballs de construcció autoritzats per un anterior acord del Consell.

2.n Exposant que existint ja a Tortosa els pals necessaris per a la construcció de la línia de Roquetes a Santa Bàrbara-Ulldecona-Alcanar, de 36 quilòmetres de longitud, i havent acceptat aquells pobles les bases d'instal·lació i trobant-se en condicions per a obtenir el servei telefònic, és sol·licitada autorització per a adquirir material per l'import de 16,000 pessetes, i invertir en jornals el de 3,000 pessetes, a fi de poder fer les construccions de referència.

3.r Exposant que la línia d'Arbúcies a Viladrau construïda per la Telefonia del Vallès, de l'estat ruïnós de la qual ja té esment el Consell, amb motiu dels últims temporals ha quedat completament destruïda, havent-se restablert la comunicació en forma tan deficient que obliga el celador a estar contínuament a la línia per a remeiar les averies que seguidament es produeixen, i indicant que per la reparació d'aquesta línia són indispensables amb tota urgència 400 pals, que, al preu aproximat de 15 pessetes, importen 6,000 pessetes, més 1,500 pessetes per jornals i transports, fent un total de 7,500 pessetes.

4.t Exposant que la forma de desenrotllar-se el Servei de Telèfons durant aquest estiu demostra l'evidència de la insuficiència de les línies generals existents, i proposant que sia ampliada la xarxa interurbana amb l'estesa de noves línies, el pressupost de les quals, en junt, fóra de 477,000 pessetes.

El Consell prengué esment de les referides mocions i acordà que passessin a informe de la Secció d'Intervenció.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Continuen els treballs en les línies Molins de Rey-Santa Coloma de Queralt, Ripoll-Vallfogona de Ripoll, Ripoll-Castellfullit, Ripoll-Pobla de Lillet, i Borges del Camp-Santa Coloma de Queralt.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar, de conformitat amb el que proposava el Cap-director d'Administració, amb el visat del Conseller-ponent del Servei, el compte presentat per l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, justificant la inversió de les quantitats lliurades amb càrrec a la partida 255 del Pressupost vigent, per a atendre les despeses que a continuació s'indiquen, ocorregudes durant els mesos d'abril, maig i juny de l'any corrent: Despeses d'estudi del ferrocarril de Lleyda a Fraga, 450 pessetes; despeses d'estudi del ferrocarril de Tàrrega a Balaguer, 3,923'60, y despeses d'estudi del

ferrocarril de Tarragona a Pons, 7,753'05. Total, 12,126'65 pesetes.

— El compte presentat per l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, de les despeses motivades per l'adquisició de material tècnic durant els mesos d'abril, maig i juny de l'any corrent, important la quantitat total de 1,167'72 pessetes, satisfetes amb càrrec a la partida 251 del Pressupost vigent.

— Les relacions d'indemnitzacions devengades pel personal facultatiu de la Secció tècnica de Ferrocarrils per les sortides del lloc de residència amb motiu d'estudi de projectes durant els mesos d'abril, maig, juny i juliol de l'any corrent, important les quantitats indicades a continuació, que hauran de fer-se efectives amb càrrec a la partida 250 (Emprèstits) del Pressupost vigent : Mes d'abril, 885'29 pessetes; mes de maig 2,391; mes de juny, 1,204'30, i mes de juliol, 610'92 pessetes. Total, 5,091'51 pessetes.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

REUS-MONTROIG

Es treballa en la formació del projecte.

TARRAGONA-PONS

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

S'estudia la traça en la part topogràfica ja obtinguda.

TÀRREGA-BALAGUER

Continua el replanteig i nivellació general del traçat i presa de dades complementàries.

Es van desenrotllant les dades obtingudes.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb el que proposava la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, disposar que fos retornada al contractista de les obres de construcció de la caseta en el camí de Terrassa a Talamanca, quilòmetre 15, la fiança que havia constituït per a respondre'n.

—Lliurar la quantitat de 2,000 pessetes per a procedir al fitament del camí d'alta muntanya del Xalet d'Ull de Ter al Santuari de Núria pels colls de la Marrana i les Noucreus, autoritzant el Centre Excursionista de Catalunya per a realitzar els treballs per administració directa, i sota la inspecció i vigilància de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, subjectant-se en la seva realització al que expressen els plànols i pressupost del projecte tramès per l'al·ludit Centre.

— Prorrogar, a petició dels Ajuntaments de Balanyà i Cassà de la Selva, fins el dia 21 de setembre propvinent, el termini de presentació de documents exigits als Municipis interessats en la formació del pla-selecció d'obres a construir amb caràcter preferent per la Mancomunitat de Catalunya; comunicar el precedent acord als Alcaldes dels pobles esmentats per al seu coneixement i efectes, advertint-los-hi que en aquella data quedarà definitivament finit, i restaran, per tant, exclosos del pla els camins que els interessen, si abans no han complert tots els requisits, i publicar el primer extrem d'aquest acord en els *Butlletins Oficials* de les quatre províncies catalanes, per coneixement de les Corporacions interessades en aquest afer.

— Designar el Diputat de la Mancomunitat D. Francesc Vidal i Farré per a assistir a la inspecció i, si s'escau, a la recepció definitiva de les obres de construcció del camí de Sant Esteve de la Sarga, per Alsina, Moro i Estorn al de Guàrdia de Tremp a la carretera de Balaguer a la frontera.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

Disposar el pagament del segon termini de la subvenció que la Diputació provincial de Barcelona havia atorgat a l'Ajuntament d'Òdena, amb motiu de la construcció d'una passarel·la metàl·lica sobre la riera d'Òdena, executada pel Municipi d'aquella població.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1921.)

Així mateix, de conformitat amb el dictamen de la Secció segona, que no és pertany d'accedir a la demanda de D. Esteve Martín i Laurens, de construir un mur de contenció en el ramal a Sant Pere de Vilamajor, de la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, car no essent indispensable per la construcció del camí mancomunal, es reduiria el seu interès al purament local.

—Aprovar, a proposta de la mateixa Secció, el pressupost de despeses probables que ocasionarà la confrontació del projecte reformat del tros primer del camí veïnal de Molins de Rey a Vallvidrera, pel seu import de 356'25 pessetes, a lliurar.

—Atès el dictamen de la Secció segona d'Administració, Negociat corresponent, el lliurament de les següents quantitats, a justificar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som:

5,000 pessetes per les obres de construcció del pont sobre el Garona a Lès.

8,500 pessetes pels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera de Borges Blanques a Bellpuig.

5,000 pessetes per les obres de reparació de l'explanació i ferm del quilòmetre 4, hectòmetre 7, de la carretera de la d'Artesa a Tremp a Vilanova de Meyà per Alentorn.

5,195'53 pessetes pels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera del quilòmetre 452, hectòmetre 8, de la de Madrid a França a Seròs.

7,500 pessetes pels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de l'Estació del Ferrocarril de Bellpuig al quilòmetre 52 de la d'Artesa a Montblanch.

— Vista la instància signada pels Alcaldes de Vich, Gurb i Sant Bartomeu del Grau, en la que exposen

com es comprometeren amb la Diputació provincial de Barcelona millorant la cooperació que fixaven en les bases per a construcció de camins veïnals a contribuir amb el 25 per 100 del cost de les obres d'explanació i ferm del camí de Sant Bartomeu per Gurb a Vich, i que han pagat en els terminis establerts la quantitat que els fou exigida, aplicant el susdit tant per 100 al pressupost de contracta del segon tros, sense que es tingués en compte la reducció obtinguda en la subhasta, i exposant així mateix que els ha estat augmentada la quota que els corresponia pagar per la construcció del primer tros, proporcionalment a l'augment cobert pel seu pressupost, a conseqüència de la revisió de preus que s'hi va fer després de restar desertes les subhastes i demanant, per tant, que no havent participat en la rebaixa aleshores de la construcció del segon tros no siguin obligats a participar ara en l'augment que ha sofert el pressupost; atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts i les bases que tenia establertes la Diputació de Barcelona per a la construcció de camins, en les quals (paràgraf *D)* es diu que «les subvencions podran abastar a la totalitat de les obres de fàbrica i a les quatre quintes parts del cost de les d'explanació i ferm», deixant entendre que el 25 per 100 que pertoca pagar als Ajuntaments ha d'ésser calculat sobre el cost; tenint en compte que si bé aquesta opinió sembla contradita per la base *G* que obliga els Municipis a contraure el compromís de pagar el repetit 25 per 100 calculat sobre el pressupost de l'obra, en cap cas fóra lògic ni equitatiu que hom apliqués aquesta darrera interpretació en les avinenteses en què podria perjudicar els Ajuntaments i l'altra contrarí en les avinenteses en què podria afavorir-los; atès, finalment, que l'interès de la Mancomunitat consisteix a restablir els seus compromisos i els compromisos d'altri damunt la base del cost veritable de les obres i no damunt la base sempre insegura del tipus de subhasta, a proposta de la Secció segona d'Administració; pendre els següents acords:

1.r Els Ajuntaments de Vich, Gurb i Sant Bartomeu del Grau hauran de satisfer les quotes que els han estat assenyalades en vista del pressupost revisat de les obres de construcció del tros primer del camí veïnal de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich.

2.n Ordenar a la Secció tècnica que faci el càlcul de la suma total que pertoca pagar als Ajuntaments susdits en concepte de 25 per 100 del cost real de les obres de construcció del tros segon del camí esmentat, a fi que els puguin ser retornades o compensades en la forma que la Intervenció cregui oportuna les quantitats que ultrapassin la repetida suma.

3.r Des d'ara endavant s'entendrà que els compromisos de cooperació dels Ajuntaments a les obres de la Mancomunitat, fixats per tants per 100, han d'ésser establerts sobre la base del cost real de les obres.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta de la Secció segona del Departament d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, aprovar les relacions d'indemnitzacions per la presa de dades per a la liquidació de les obres executades en el camí d'Espunyola a Puigreig, tros primer, la contracta del qual fou rescindida, important 730'44 pessetes, que hauran de descomptar-se de la fiança que té constituïda el contractista per respondre de les al·ludides obres.

— Vistos els corresponents dictàmens de la mateixa Secció segona del Departament d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, disposar el lliurament de les quantitats que a continuació s'esmenten a favor del Pagador segon de la Secció tècnica:

8,000 pessetes per a atendre les despeses del proveïment de pedra en la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.

7,867'65 pessetes per a atendre, durant el present mes, les despeses del proveïment de pedra en el camí de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa.

7,97'896 pessetes per a atendre, durant el present mes, les despeses dels treballs d'extracció de terres en el quilòmetre 2, hectòmetres 3 i 4, de la carretera de l'Estació de Monistrol al Monestir de Montserrat.

4,669'92 pessetes per a atendre, durant el present mes, les despeses dels treballs de defensa del marge esquerre del riu Besòs per la protecció del terraplè del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, quilòmetre 11.

5,994'27 pessetes per a atendre, durant el present mes, les despeses del proveïment de pedra en el camí de Sant Climent de Llobregat a Viladecans.

3,000 pessetes per a atendre, durant la segona quinzena del mes que som, les despeses del proveïment de pedra en el quilòmetre 452, hectòmetre 8, de la carretera de Madrid a França a Seròs.

5,000 pessetes per a atendre, durant la segona quinzena del mes que som, les despeses del proveïment de pedra en la carretera de Borges Blanques a Bellpuig.

3,000 pessetes per a atendre, durant la primera quinzena del mes que som, les despeses del proveïment de pedra en la carretera de l'Estació de Bellpuig al quilòmetre 52, hectòmetre 2, de la d'Artesa a Montblanch.

6,000 pessetes per a atendre, durant el mes que som, les despeses del proveïment de pedra en els camins de Figueres a Sant Climent i de Figueres a Espolla.

10,000 pessetes per a atendre, durant el mes que som, les despeses del proveïment de pedra en la carreterra de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros primer.

5,000 pessetes per a atendre, durant el mes que som, les obres d'acabament del camí de Bagur a la platja d'Aiguablava amb ramal a la de Fornells.

8,000 pessetes per a atendre, durant el mes que som, les despeses dels treballs d'arranjament del pont de Vernet sobre el Segre.

1,999 pessetes per a atendre les despeses dels treballs d'arranjament del camí de bast de la corba d'Agulló, en Ager, per Corsà i Serra del Montsech a la Vall del Ribagorçana.

2,000 pessetes per a atendre, durant el mes que som, les despeses del proveïment de pedra en el camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà.

— De conformitat amb els dictàmens de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, autoritzar la Secció tècnica per a realitzar per administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos que hauran d'ésser lliurats a favor del Pagador segon de la referida Secció:

Inversió i consolidació de pedra partida en la carretera d'Esparraguera a Manresa, quilòmetre 14, hectòmetres 8 a 10, pel seu import de 1,904'40 pessetes; hectòmetres 5 a 7, del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,915'30 pessetes; quilòmetre 15, hectòmetres 1 a 4, del seu import de 1,840'40 pessetes; hectòmetres 5 a 7, del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,851'10 pessetes; hectòmetres 8 a 10, del mateix quilòmetre 15, pel seu import de 1,876'78 pessetes.

Obres de recalçament dels estreps i «zampeado» en el pont sobre la riera de Vilaritg en el camí de la carretera de Besalú a Roses a Vilaritg, pel seu import de 1,299'24 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra en el camí de Sant

Bartomeu del Grau, per Gurb a Vich, tros segon, quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 8, pel seu import de 1,968'80 pessetes; quilòmetres 1 i 2, hectòmetres 9 i 10 i 1 a 6, pel seu import de 1,952'75 pessetes; quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,968'80 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra en la carretera de Manlleu al límit amb Girona, per Sant Pere de Torelló, quilòmetre 2, hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,942'05 pessetes; quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,968'80 pessetes; quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,936'70 pessetes; quilòmetre 4, hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,958'10 pessetes.

Inversió de pedra en el camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetre 4, hectòmetres 2 a 4, pel seu import de 1,979'25 pessetes; quilòmetre 9, hectòmetre 1, i quilòmetre 8, hectòmetres 9 i 10, pel seu import de 1,985'55 pessetes; quilòmetre 8, hectòmetres 7 a 9, pel seu import de 1,991'85 pessetes; quilòmetre 8, hectòmetres 5 a 7, pel seu import de 1,998'15 pessetes; hectòmetres 3 a 5, del mateix quilòmetre 8, pel seu import de 1,942'29 pessetes; hectòmetres 1 a 3, del mateix quilòmetre 8, pel seu import de 1,948'59 pessetes; quilòmetre 7, hectòmetres 8 a 10, pel seu import de 1,954'89 pessetes.

Arranjament provisional dels desperfectes causats per les avingudes dels rius Ripoll i Besòs, en els quilòmetres 8 a 10 i 11 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pel seu import de 1,776'20, 1,947'40 i 1,840'40 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Arranjament del baden del quilòmetre 4 del camí de Montmaló a la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 1,947'40 i 1,926 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Construcció d'un tram de formigó armat en el pont sobre el Fluvià en el camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets, pel seu import de 1,994'76 pessetes.

— Vist igualment el dictamen de la Secció d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, els projectes de proveïment de pedra partida per a la conservació dels ferms de les vies que a continuació s'esmenten, junt amb els plecs de condicions que hauran de regir les subhastes a anunciar de seguida:

Camí veïnal de Sarrià a Vallvidrera, pel seu pressupost de contracte de 67,731'55 pessetes.

Carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola, pel seu pressupost de contracte de 37,080'55 pessetes.

Camí veïnal de Sardanyola a Montcada per Ripollet, pel seu pressupost de contracte de 31,906'12 pessetes.

Camí veïnal de Calaf a Sant Martí Sesgaioles, pel seu pressupost de contracte de 31,768'29 pessetes.

— També de conformitat amb el dictamen de la Secció, comunicar al Jutjat de 1.ª Instància del districte de l'Oest d'aquesta ciutat, que les quantitats que acredita D. Roc Savall, preufetaire dels treballs de proveïment de pedra en els quilòmetres 1 a 9 de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, són de 1,601 pessetes, resultant de la liquidació del primer preu fet, i de 1,806'75 pessetes, resultant del segon, comunicant-ho així mateix a Caixa, als efectes de la retenció de les referides quantitats, reclamades pel Jutjat de 1.ª Instància de Reus.

— Comunicar a l'Alcalde de Pierola que no és possible atendre de moment la seva petició demanant la col·locació de pedra en el camí de Piera a Hostalets de Pierola, però que es procedirà a l'arranjament del camí quan li correspongui, per ser norma del Consell l'arranjar els camins tenint en compte el seu estat en relació amb la importància del tràfec que hi circula i amb el crèdit assignat per aquestes atencions en Pressupost.

— Pendre esment d'un ofici de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, donant compte de l'incident ocorregut el dia 31 de juliol proppassat en el quilòmetre 6, entre els hectòmetres 7 i 8 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, i exposant la necessitat de modificar les condicions de vialitat de l'esmentat camí en el lloc referit a fi d'evitar en l'esdevenidor possibles accidents, a proposta de la Secció Administrativa; passar a la Ponència d'Hisenda el projecte d'un doble viratge en el lloc i camí esmentats, el pressupost d'execució material del qual és de 12,149'92 pessetes, i el de contracte de 13,972'40 pessetes; i mitjançant el seu informe favorable curi la Secció Administrativa de redactar les condicions de la subhasta de les obres del dit projecte, per a la seva aprovació.

— A proposta de la Ponència del Servei, ordenar al senyor Director de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, que, amb caràcter d'urgent, requereixi a la Companyia concessionària del tramvia de Can Gomis a la Rebassada, fent-li avinent que amb motiu dels treballs d'arranjament de la carretera de Gràcia a Manresa, on es troba establert l'esmentat tramvia, cal que dintre breu termini, que assenyalarà el susdit Director, executi les obres que li pertoquen segons les condicions estipulades en atorgar-li la Diputació provincial de Barcelona el permís d'establiment de la dita línia, i prevenint-li que, en el cas de no enl'estir-les, les farà la Mancomunitat pel seu compte i càrrec.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, prorrogar fins el dia 30 de setembre propvinent el termini d'enllestiment de les obres del proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera del Bot a Gandesa, quilòmetres 1 a 3, les quals havien d'acabar-se el dia 10 del mes que som.

—Vistos els dictàmens del mateix Negociat, el lliurament de les quantitats que a continuació s'indiquen, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a justificar oportunament:

3,988'95 pessetes per a atendre les despeses de separació de la carretera de Vilafranca a Aguiló i camí de Vilafranca a Guardiola.

1,987'49 pessetes amb destinació al proveïment de pedra partida per al ferm de la carretera de Sant Boy de Llobregat a La Llacuna.

2,987'90 pessetes pel proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Barcelona al Prat de Llobregat.

3,000 pessetes pel proveïment de pedra partida amb destinació a la reparació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.

— També, de conformitat amb els dictàmens del Negociat corresponent, autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació s'indiquen, deixant aprovats els oportuns pressupostos, que hauran de lliurar-se a favor del Pagador segon de l'esmentada Secció tècnica:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 3 a 5 del quilòmetre 5 de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, Primera secció, pel seu import de 1,964'34 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa carretera, hectòmetres 5 a 7 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,970'64 pessetes; hectòmetres 9 i 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,983'24 pessetes; hectòmetres 7 a 9 també del quilòmetre 5, pel seu import de 1,976'94 pessetes, i hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 6, pel seu import de 1,989'54 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament de la carretera de Gràcia a Manresa, quilòmetre 21, hectòmetres 1 i 2, pel seu import de 1,984'42 pessetes; hectòmetres 3 i 2, pel seu import de 1,954'35 pessetes; hectòmetre 3, pel seu import de 1,473'28 pessetes; hectòmetre 4, pel seu import de 1,804'02 pessetes; hectòmetres 5 i 6, pel seu import de 1,924'29 pessetes; hectòmetre 6, pel seu import de 1,683'75 pessetes; hectòmetre 7, pel seu import de 1,834'09 pessetes; hectòmetres 8 i 9, pel seu import de 1,894'22 pessetes; hectòmetre 9, pel seu import de 1,743'89 pessetes; hectòmetre 10, pel seu import de 1,709'75 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la mateixa carretera de Gràcia a Manresa, quilòmetre 4, hectòmetres 1 a 3, pel seu import de 1,950'07 pessetes; hectòmetres 3 a 5, pel seu import de 1,940'98 pessetes; hectòmetres 6 a 8, del seu import de 1,943'12 pessetes, i hectòmetres 8 a 10, pel seu import de 1,890'95 pessetes.

— Tal com proposava la Secció segona del Departament d'Administració, aprovar els següents projectes, junt amb els plecs de condicions particulars i econòmiques que hauran de regir les subhastes a anunciar tot seguit:

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 a 5 de la carretera de Vich per Roda a enllaçar amb la de Vich a Olot, pel seu pressupost de contracte de 47,048'80 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 a 7 de la carretera de Montesquiu al confí amb Lleyda per Berga, pel seu pressupost de contracte de 4,338'38 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí veïnal de Taradell a l'estació de Balenyà, pel seu pressupost de contracte de 12,361'35 pessetes.

— Aprovar el pressupost reformat i adicional de les obres de reparació d'explanació i ferm dels quilòmetres 1 a 12 de la carretera del quilòmetre 4, hectòmetre 7 de la d'Artesa a Tremp a Vilanova de Meyà, per Aleutorn, que importa 97,991'34 pessetes, i essent el primitiu de 81,191'73 pessetes la diferència ascendeix a 16,799'61 pessetes.

— 1.r Acceptar l'oferta que fa la Sra. D.a Dolors Sabà, vídua de D. Antoni Caderch, per a seguir els treballs de proveïment de pedra amb destinació al camí de Figueres a Terrades, quilòmetres 1 a 6, d'acord amb el contracte que havia signat el seu difunt espòs.

2.n Ordenar a la Secció d'Intervenció que lliuri a l'esmentada senyora un certificat de l'import de les certificacions expedides per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a favor del seu marit i pendents de pagament, a fi que pugui liquidar amb la Hisenda els drets reals corresponents a la successió.

3.r Comunicar el primer d'aquests acords a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè hagi esguard de la continuació dels treballs de proveïment, i perquè, d'ara endavant, lliuri les certificacions a nom de D.a Dolors Sabà.

— Designar el Diputat D. Joan Casanovas per a assistir als actes de subhasta del proveïment de pedra partida amb destinació als quilòmetres 44 a 58 de la carretera de Moyà a Calaf per Súria, i del proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Monistrol a Montserrat, que tindran lloc a Barcelona el dia 22 a les onze i a dos quarts de dotze del matí, respectivament.

Designar el Diputat D. Josep M. Marquès per a assistir als actes de subhasta del proveïment de pedra partida amb destinació al camí de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat; al camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell per Sant Boy de Llobregat, i a la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia per La Galera, quilòmetres 1 a 23, que tindran lloc a Barcelona el dia 23 pròxim, a les onze, a dos quarts de dotze i a les dotze del matí, celebrant-se també la darrera a Tarragona, i designant-se per a assistir-hi el Diputat D. Manuel Solanas.

Designar el Sr. Diputat D. Josep Grañé per a assistir als actes de subhasta del proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Mollerusa a Bellcaire per Linyola, i als quilòmetres 10 a 17 de la carretera de Gràcia a Manresa, que tindran lloc a Barcelona el dia 24, a les onze i dos quarts de dotze del matí. I escaient-se la celebració simultània de la primera a Lleyda, designà el Consell el Diputat D. Josep Estadella per a assistir-hi.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1921.)

Donar-se per enterat de les comunicacions rebudes de diversos Alcaldes de Catalunya i de Diputats de la Mancomunitat donant compte dels estralls i perjudicis ocasionats pels darrers aiguats i inundacions, i escoltada la relació que pel que atany les comarques de Girona i Tarragona, especialment damnificades, feren els Consellers Srs. Riera i Guasch, s'acordà ordenar a l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat que, completant les disposicions d'urgència preses per l'Enginyer-cap de cada demarcació, es procedeixi a la reparació immediata de les vies de comunicació de la Mancomunitat, formulant-se una memòria de les obres posteriors que sia convenient empendre i d'aquelles obres de caràcter municipal a la iniciativa i desenrotllament de les quals pugui contribuir la Mancomunitat amb el seu concurs assessor.

— De conformitat amb el que proposava la Secció segona del Departament d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, aprovar el compte de les despeses ocasionades per la recepció definitiva del pont de formigó armat construït en el quilòmetre 4 de la carretera d'Amposta a Vinallop, sobre el Canal de la Dreta de l'Ebre, i inspecció de les obres del camí veïnal de Paüls a la carretera de Gandesa a Tortosa, preus fets núms. 1 i 2, pel seu import de 284'17 pessetes, a lliurar.

— Atenent al dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, autoritzar la Secció tècnica per a realitzar per administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos llurs, que hauran d'ésser lliurats:

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 6 del quilòmetre 9 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 1,848 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 3 a 10 del quilòmetre 8, del mateix camí, pel seu import de 1,963'50 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del camí de Monjos a Castellví de la Marca: Quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 4, pel seu import de 1,999'83 pessetes; hectòmetres 4 a 7, pel seu import de 1,933'49 pessetes, i hectòmetres 8 a 10, pel seu import de 1,972'01 pessetes. Quilòmetre 2, hectòmetres 1 a 4, pel seu import de 1,997'69 pessetes; hectòmetres 4 a 7, pel seu import de 1,998'76 pessetes, i hectòmetres 8 a 10, pel seu import de 1,996'62 pessetes. Quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 4, pel seu import de 1,993'41 pessetes; hectòmetres 4 a 7, pel seu import de 1,944'48 pessetes, i hectòmetres 7 a 10, pel seu import de 1,995'55 pessetes. Quilòmetre 4, hectòmetres 1 a 5, pel seu import de 1,992'34 pessetes.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1921.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb un dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, comunicar a D. Antoni Fà-

brega, firmant de la instància demanant autorització per tallar un arbre del camí de Sant Celoni a Gualba i ramal a La Batllòria que diu que li impedeix la construcció d'un pas sobre rasa per la que fou autoritzat en 23 de juliol de l'any passat, que no pot accedir-se a la seva petició per haver-se comprovat que entre els arbres limitants amb la seva finca hi ha lloc suficient per a establir el pas de referència, sense necessitat de tallar-ne cap.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

També, atenent el que proposava la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, pendre els següents acords:

1.r És autoritzat el Municipi de Moyà i la societat Lliga de defensa de l'Arbre fruiter, conjuntament, per a recollir i retirar pel seu compte i càrrec els fruits que donin els arbres que la dita societat té plantats a la carretera mancomunal de Moyà a Calaf per Súria, dins el terme municipal de Moyà.

2.a Les operacions abans dites s'efectuaran en forma que no perjudiquin ni malmetin els arbres plantats a la carretera o les obres d'aquesta i amb estricta subjecció a les ordres i instruccions que dicti la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat; quedant terminantment prohibit embarassar la via pública amb material o altres objectes, ni obstruir o dificultar el trànsit per ella.

3.r Els fruits que es recullin haurien d'ésser distribuïts gratuïtament entre els Establiments de Beneficència de la població o entre els pobres de la localitat, reservant-se'n una part que assenyalarà la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per ésser entregada al celador i al peó encarregats del tram de carretera esmentat, si a judici d'aquella en són mereixedors pel zel que hagin palesat en la cura i vigilància dels arbres.

4.t La present autorització sols tindrà validesa i pot produir efectes per la cullita del corrent any, no podent recollir-se la fruita en els anys successius sense prèvia petició del Municipi i concessió en cada cas per part de la Mancomunitat.

5.è El present permís i concessió no podrà significar en cap temps menyspreu o renunciament del dret de plena i exclusiva propietat que la Mancomunitat té sobre els arbres de referència i llur fruit, a tenor de la condició tercera de les acordades per l'Excma. Diputació de Barcelona, en sessió de 19 de gener de 1919, en atorgar l'autorització per fer la plantació.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1921.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts perquè adquireixi un automòbil, marca Hispano-Suiza, tipus 16 H.G., pel preu de 21,500 pessetes, a pagar en dues parts iguals, la primera en retirar el cotxe i la segona dins el termini de seixanta dies, acordant-se el lliurament de 10,750 pessetes, import de la primera remesa.

— Atesa la comunicació de l'Enginyer-director senyor Turell, de la qual s'assabentà el Consell en sessió del dia 1.r de juny últim, i escoltades les manifestacions fetes per l'esmentat Enginyer-director relatives a la necessitat, la satisfacció de la qual s'ha fet inajornable, d'adquirir trepitjadores de motor mecànic per a poder donar abast als treballs d'inversió de pedra que cal realitzar, palesant així mateix la conveniència d'adquirir màquines partidores de pedra per tal d'intensificar els proveïments d'aquest material a les vies mancomunals; tenint en compte demés que el concurs verificat l'any passat per adquirir dues màquines de vapor de producció nacional restà desert, i que els aparells d'aquesta classe de fabricació estrangera han estat considerablement gravats per drets de Duana; autoritzar el repetit Enginyer-director perquè gestioni la compra directa d'una màquina trepitjadora de motor mecànic i una altra partidora de pedra, de les existents en magatzem a Barcelona, per tal que llurs imports no sien gravats pels nous aranzels, cas que els aparells fossin de fabricació estrangera; presentant oportunament al Consell la corresponent proposta d'adquisició.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir quatre carros-bótes, de 1,000 litres de capacitat cadascun, amb destinació al servei de la tercera Demarcació, dos pel dictricte de Vich i dos per el d'Arenys-Granollers, per un import de 3,800 pessetes, a lliurar.

— Autoritzar també la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir vuit corrons de tracció animal i càrrega d'aigua, amb llurs accessoris, per un cost total de 29,000 pessetes, per a procedir en degudes condicions als treballs d'inversió de pedra en les vies mancomunals.

(Sessió del dia 17 d'agost de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar als Ajuntaments de Fontrubí, Les Cabanyes i Vilobí, que no procedeix atendre llur petició d'augmentar el personal de peons del camí de Vilafranca a Guardiola, ja que la distribució de personal de peons fixos obeeix a normes acordades amb caràcter general; fent-los avinent ensems que s'està acabant el proveïment de pedra en els quilòmetres 1 a 5 del referit camí i que, un cop llest, es procedirà a proveir els quilòmetres restants, i que quant el mal estat de la carretera d'Igualada a Sitges que denuncien, cal que gestionin el seu arranjament de l'Estat, ja que a ell pertoca.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

A petició de l'interessat, atès l'informe de l'Enginyer-director del Servei de Carreteres, camins i ponts, i a proposta del Cap-director d'Administració, concedir a Pere Escuder i Sunyer, peó caminer, procedent de la Diputació provincial de Barcelona, la jubilació que sol·licita, amb la pensió reglamentària de 2'40 pessetes diàries, o siguin els vuit dècims del sou regulador; comunicant-se aquest acord a l'interessat, a la Secció d'Intervenció i a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, als efectes consegüents.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

MANICOMIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell :

A proposta del Conseller-ponent de Beneficència, aprovar el projecte de Pavellons per a aguts pacífics de les Seccions d'homes i de dones del Manicomi de Salt, fent declaració que convé realitzar-lo amb urgència, i recomanant a les Seccions corresponents de la Mancomunitat la ràpida tramitació administrativa de l'esmentat projecte, per tal que les obres que comporta puguin ésser tretes ben aviat a subhasta.

— Pendre esment de la següent moció del Conseller-ponent dels Serveis de Beneficència i Sanitat, Dr. Riera:

«La Memòria referent al Servei de dements de Sant Boy de Llobregat, presentada amb data 8 del corrent per l'Inspector facultatiu Dr. Busquets, dóna clara idea, que ve corroborada per les estadístiques que a dita Memòria acompanyen, de la persistent i enutjosa continuïtat de les defectuositats que adoleix l'assistència dels dements en el Manicomi de Sant Boy, i de la manca de voluntat, per no dir de la resistència manifesta, per part dels que el regeixen, a introduir-hi aquelles modificacions que podrien remeiar en tot o en part tan lamentable estat de coses.

»Per més que en la Memòria es fa referència a les millores que accedint a les insistents indicacions de la Mancomunitat ha acceptat per fi introduir l'actual Direcció del Manicomi, el mer fet que la marxa de l'Establiment vingui supeditada a una persona el nomenament de la qual i la seva separació no estigui a l'abast de la Mancomunitat posa de manifest el perill que en temps tal vegada no llunyà s'esvaeixin els resultats de les millores introduïdes.

»És per això que aquesta Ponència, una vegada més, ha d'insistir en la necessitat que la Mancomunitat faci tots els esforços i amb la major sol·licitud possible, a fi que els dements per ella atesos ho siguin en Establiments absoluta, total i lliurement organitzats i regits per la Mancomunitat.»

— Atesa la proposta raonada del Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat, pendre els següents acords, que es faran públics, com tots els altres del Consell, en la CRÒNICA de la Mancomunitat, precedits de l'exposició de motius en què es fonamenten:

Per a diagnosticar encertadament una malaltia mental, per a pronosticar respecte de la seva evolució i termini i per a poder pendre immediatament aquelles mesures preventives i terapèutiques que calen per a cada cas, és necessari que l'alienista conegui ben bé tots els antecedents hereditaris i individuals del psicòpata, així com també la forma i data de l'exteriorització de les primeres manifestacions de la psicopatia o desequilibri mental.

Si hom preté averiguar, per mitjà de dades estadístiques, la intensitat amb què actuen, en determinada localitat o regió, els suposats elements etiològics de la psicopatia, o bé noves ensenyances científiques que ens ratifiquin o rectifiquin les coneixences actuals, aleshores encara es fan molt més necessàries tota aquella multitud de dades referents al psicòpata, llur família i a l'ambient en què uns i altres han viscut.

Totes aquelles dades i antecedents, tan summament interessants, solament per excepció podem avui obtenir-les dels malalts que entren en els nostres Manicomis. En forces casos, amb prou feines hom pot obtenir la filiació exacta del malalt.

Això és degut a què els alienats poques vegades poden donar-nos personalment els antecedents de llur família, i, menys encara, de llur malaltia; i àdhuc en els casos que amb major a menor claredat es mostren ben disposats per a donar-nos algunes dades no podem pas confiar gaire amb el que ells diuen.

D'altra banda, les persones que solen acompanyar l'alienat al Manicomi moltes vegades són empleats dels Municipis o persones estranyes al malalt i, per tant, no saben pas donar-nos cap antecedent. Àdhuc quan els acompanyants són persones pertanyents a la família del malalt — pares, muller, fills, germà, etc. — tampoc és possible obtenir, allà a la porta del Manicomi, les dades necessàries, ja que les dites persones, en virtut de certs temors i prejudicis de difícil desvirtuació, s'esforcen en negar o amagar moltes dades de positiu interès, gairebé sempre les de major interès precisament.

De l'única manera que l'alienista podria obtenir les dades i antecedents referits fóra per mitjà dels certificats mèdics, que per prescripció legal han d'ésser presentats en ingressar un alienat al Manicomi. Però s'excusen que aquests certificats s'estenen, en la immensa majoria dels casos, únicament i exclusiva per a donar compliment al tràmit legal. Així veiem que en aquests documents s'hi fa constar, en forma ben taxativa, la necessitat i la urgència de la reclusió, a vegades un diagnòstic qualsevol i àdhuc un tractament que no ha estat seguit, però de dades interessants per l'alienista no acostuma haver-n'hi cap.

I aquesta deficiència no és pas, en la majoria dels casos, per negligència o manca de preparació del facultatiu que estén el certificat, sinó, sovint, pel mateix caràcter delicat de les dades que convindria que continguessin, impròpies d'un document que ha de córrer de mà en mà, per despatxos i oficines, i sobre el qual no hi ha cap garantia de prudencial reserva.

És urgent, sobretot ara que la Mancomunitat es preocupa d'atendre més i millor els dements a son càrrec (com ho proven les bases darrerament acordades pel Consell amb referència a creació dels serveis d'observació i enllitament en els Manicomis de Salt i de Sant Boy), arbitrar un procediment que sense venir a representar un nou tràmit que entorpeixi la formació i resolució dels expedients d'alienats, posi a l'abast de la Direcció facultativa dels Manicomis on es reclouen els asilats a compte de la nostra Corporació, totes aquelles dades, àdhuc les de caràcter més reservat i delicat de mena, que puguin contribuir a un encertat diagnòstic del malalt, única garantia d'un posterior tractament adequat.

Per a aconseguir això el Conseller-ponent Dr. Riera, recollint una iniciativa de l'Inspector facultatiu de la Mancomunitat en el Manicomi de Sant Boy, D. Tomàs Busquets, i degudament assessorat pel Metge-director del Manicomi de Salt, D. Salvador Vives i Casajoana, ha formulat un qüestionari en el qual estan recollides i enunciades totes aquelles dades que poden ésser de conveniència a la Direcció facultativa d'un Manicomi

per diagnosticar i tractar com cal una malaltia mental. Bastarà que el metge de la família del malalt ompli aquest qüestionari i que sia tramès, amb tota reserva, a son destinatari, per aconseguir la finalitat objecte d'aquest dictamen.

Omplir degudament l'adjunt qüestionari resultarà cosa fàcil al metge de la família, coneixedor com és de la patologia de les persones que la componen i de totes aquelles circumstàncies que poden haver influït en l'evolució de la psicopatia. La proximitat amb la família facilitarà, a aquest metge, d'enterar-se de tot el que consideri precís. Crec, encara, que l'adjunta pauta simplificaria la tasca del facultatiu no especialitzat en aquesta branca de la Medicina, ara desorientat gairebé sempre quan ha de redactar un document sobre aquesta mena de malalties.

Tampoc ha d'ésser difícil rodejar la tramesa del document a la Direcció del Manicomi on el malalt sia destinat, de totes aquelles precaucions que la discreció aconsella, per tal que no corri de mà en mà sota mirades curioses i displiscents. En remetre l'expedient de l'alienat al Negociat de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya pot incloure-s'hi, sota carpeta closa, el qüestionari degudament informat. I aquesta carpeta passaria, sense més tràmits ni controls, a la Direcció de l'Establiment frenopàtic, junt amb els documents de consuetud (partida de naixement i certificats mèdics usuals), així que l'expedient del malalt hagués estat resolt favorablement, permaneixent, en cas contrari, arxivada en el Negociat.

Resta solament resoldre la manera d'implantar i popularitzar l'ús d'aquest qüestionari. Entenc que fóra un bon sistema disposar que fos enviat amb profusió, imprès, a tots els Municipis de Catalunya, junt amb una nota explicativa dels motius que han mogut a la Mancomunitat a recomanar el seu ús, oferint a la vegada a la classe mèdica en general, per mitjà de la premsa diària i de la professional, les esmentades fulles impreses, indicant els llocs per proveir-se'n amb facilitat.

Conseqüència de les dites raons, el Conseller-ponent, Dr. Riera, té l'honor de proposar al Consell Permanent l'adopció dels acords que segueixen:

I. Sigui circulada una comunicació entre tots els Municipis de Catalunya en sentit que la Mancomunitat, en bé dels alienats reclosos per son compte, i per tal d'estar en possessió de dades suficients perquè la Direcció facultativa dels Manicomis on van destinats, pugui diagnosticar encertadament sobre llur malaltia, pronosticar llur evolució i termini, i pendre immediatament aquelles mesures preventives i terapèutiques que calen en cada cas, ha acordat que, junt amb els documents usuals de l'expedient dels alienats, sigui tramès, sota carpeta closa, amb indicació «qüestionari», al Negociat de Beneficència de la dita Corporació, i convenientment informat pel metge de la família del malalt, el qüestionari que s'insereix al final d'aquests acords.

Pel cas que, per qualsevol raó, no fos possible o no es considerés convenient la tramesa del referit qüestionari informat, pregui's als Municipis que ho facin constar així en l'ofici acompanyatori, mitjançant el qual solen ésser circulats els expedients.

II. Un mes després de circulada la comunicació entre els Municipis, més amunt referida, en rebre el Negociat de Beneficència un expedient per la reclusió d'un alienat, comprovarà si, a la vegada, ha estat circulat, en la forma abans dita, el corresponent qüestionari, o bé l'Alcaldia ha fet manifestació que no és possible o no ha estat considerat convenient incloure'l en l'expedient.

En el primer cas, ço és, si el qüestionari ha estat tramès, es procedirà a tramitar l'expedient i, cas de correspondre resolució favorable, sense descloure la carpeta on el qüestionari vagi inclòs, serà adjuntat amb els altres documents que, de consuetud, són remesos a la Direcció del Manicomi. Si la resolució de l'expedient no és favorable, o queda sense ulterior tramitació per manca de documents, la carpeta serà guardada en el Negociat fins que sia reclamada pels interessats o persona per ells autoritzada.

En el segon cas, ço és, si l'Alcaldia manifesta que no ha estat possible o no s'ha considerat convenient trametre el referit qüestionari, es prescindirà d'aquest requisit i serà tramitat l'expedient en la forma usual, sense que sia cap obstacle l'absència del qüestionari per a la resolució favorable de l'afer, si correspon així.

Però si s'escau que ni el qüestionari és tramès, ni l'Alcaldia fa cap mena de manifestació en l'ofici acompanyatori de l'expedient, s'insistirà prop de l'Alcaldia perquè compleixi amb el requisit de trametre el qüestionari o expliqui la seva absència, suspenent-se, entretant, la tramitació de l'expedient.

III. Faci's públic que la Mancomunitat ha pres els esmentats acords, especialment entre la classe mèdica, a l'objecte que, si així ho creu convenient, pugui recollir, imprès, el qüestionari en el Negociat de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya.

El qüestionari és com segueix:

FULLA MÈDICA*

Manicomi de..	per a l'ingrés de l'alienat:
Noms i cognoms .... Edat.. Estat : solter, casat, vidu.. Professió.. Domicili..	

* Aquesta fulla ha d'ésser omplerta pel Metge de família de l'alienat i presentada junt amb l'expedient.
Té el caràcter de document confidencial i és tramesa dintre plec tancat, adreçat a la Secció de Beneficència de la Mancomunitat que, a son torn, el trametrà, també tancat, al Metge-director del Manicomi.

Antecedents de família

1. *Herència.* — Pare..............................
Mare...
Consignar : edat del pare i de la mare en nàixer l'alienat, si hi ha parentiu entre ells, si són vius o morts, edat en què moriren i causa de la mort...........
Judicar : Alienació mental, malalties cerebrals o nervioses, epilèpsia, obsessions, fòbies, estranyeses, excentricitats, manies, suïcidi, delinqüència..........
Alcoholisme, sífilis, tuberculosi, càncer, diabetis, etc...

2. *Altres parents.* — Avis paterns i materns.........
Oncles, ties.......................................
Germans, germanes (número, vius i morts, edat i causa de la mort)......................................
Nebots, cosins.....................................
Indicar : alienació mental, malalties cerebrals o nervioses, epilèpsia, etc. (com pel pare i la mare)....

3. *Estat de la mare durant l'embaràs.* — Emocions, traumatismes, albuminúria, eclàmpsia, malalties, fatigues, privacions ....

4. *Deslliurament.* — A terme, prematur, presentació, fòrceps ....

5. *Descendència de l'alienat.* — Es casà a l'edat de.
Avortaments ....
Número de fills, vius, morts.......................
Indicar dels morts, edat i causa de la mort..........

Antecedents de l'alienat

1. *Infància.* — Alletament natural, artificial. Dentició. Diarrea. Convulsions. Terrors nocturns. Altres malalties ....
Començà a caminar, bé, defectuosament, a l'edat de.
Començà a parlar, bé, defectuosament, a l'edat de...
Micció nocturna....................................

2. *Instrucció.* — Anys d'escolaritat. Assiduïtat a l'escola.
Resultats ....
Es mostrà precoç, especialment dotat, retrassat.......

3. *Servei militar.* — Arma. Accidents en el curs del mateix. Si no el complí, indicar per què..........

4. *Professió.* — Aptituds professionals o especials.
Canvis d'ofici.....................................

5. *Funcions sexuals.* — Apetit sexual. Onanisme...
Excessos genitals. Perversions sexuals............

6. *Menstruació.* — Embarassos. Puerperalitat. Menopàusia ....

7. *Malalties convulsives.* — Indicar si l'alienat ha tingut atacs d'epilèpsia, d'histerisme, freqüència dels accessos i símptomes que l'acompanyen................

8. *Malalties cerebrals anteriors diverses de l'alienació mental.* — Meningitis, encefalitis, apoplegia cerebral.

9. *Altres malalties*, particularment les infeccions i les intoxicacions ....

10. *Cops o caigudes sobre el cap.* — Insolació.......	
11. *Excessos alcohòlics.* — Classe de begudes, quantitat ingerida *pro die* .... Ús de l'opi, de la morfina, de la cocaïna, de l'éter, etc. Tabaquisme	
12. *Sífilis.* — Data de la infecció, manifestacions, tractament seguit,.................................. Heredosífilis .... 13. *Accessos anteriors d'aliquació mental.* — Número d'accessos, duració, terminació .... El malalt ha estat ja internat......................	
14. *Caràcter i inclinacions.* — El caràcter del malalt era : trist, alegre, sociable, tancat, violent, dolç, inestable, ponderat, gelós, avar, cruel, desconfiat, malfiat, tímid, emotiu, apàtic, etc................ Inclinacions : al joc, a la peresa, al vagabundeig, al furt, a mentir, al treball	
15. *Causes morals.* — Fatigues en el treball manual, intel·lectual. Contrarietats familiars, professionals, amoroses. Gelosia. Reversos de fortuna. Disgustos, esglais, emocions intenses o reiterades. Misticisme. Accessos d'ira.................................. Necessitat. Misèria................................	
16.	
1. *Pròdroms.* — Modo d'invasió, sobtat, lent........ Data precisa del començament...................... Estat febril.......................................	*Història de la malaltia*
2. *Al·lucinacions i il·lusions.* — De la vista, de l'oïda, de l'olfat, del gust, de la sensibilitat general.....	
3. *Idees delironts.* — Sistematitzades o incoherents, alegres o tristes, de riquesa, de grandesa, de persecució, d'emmatzinament, de culpabilitat, de misticisme, etc...................................	
4. *Estat de la memòria.* — Esdeveniments immediats, recents, antics..................................	
5. *Estat dels sentiments afectius.* — Envers la família, envers els estranys.............................	
6. *Altres símptomes mentals.* — Canvis observats en el caràcter, en la conducta. Exaltació i depressió habituals .... Cants, crits, verborrea, grafomania, mutisme.......... Tendència al suïcidi, a les fugues, a l'incendi, al robament, a l'homicidi; impulsions eròtiques..........	
7. *Actes o fets anormals realitzats*..................	
8. *Símptomes físics.* — Funcions digestives. Alimentació. Refús d'aliments.......................... Com és el son. Insomni............................. Trastorns de la sensibilitat, de la motilitat, dels reflexes. Tremolors de les mans, dels llavis, de la llengua..... Ictus, trastorns de la paraula......................	

9. *Curs de la malaltia mental.* — Contínua. Intermitent. Canvis de forma.	
10. *Tractament seguit*.	

OBSERVACIONS PARTICULARS DEL METGE

. . . .
. . . .
. . . .

. . . . de . . . . de 192. .

(Firma del Metge)

Nom i adreça del Metge (lletra clara):

(Sessió del 25 d'agost de 1921.)

AUGMENT DE LES ESTÀNCIES DELS MALALTS RECLOSOS EN EL MANICOMI DE SANT BOY DE LLOBREGAT

PROPOSTA D'ACORD

(Proposta d'acord del Conseller de Beneficència i Sanitat D. Agustí Riera; aprovada en sessió del Consell del dia 1.r de juliol de 1921.)

No sols amb l'objecte de poder-los regir amb plena llibertat, introduint-hi totes aquelles reformes i millores que l'adequada assistència dels alienats requereix, i els mitjans econòmics de la Mancomunitat consentiu, sí que també, a fi i efecte que tot quant s'hi esmercés sia destinat al millorament i extensió del servei, i mai a benefici, per llegítim que sia, de cap entitat industrial o religiosa, és indispensable fer tots els esforços possibles per obtenir que els alienats de Catalunya, a qui la Mancomunitat assisteix, o sien atesos en Institucions pròpies de la mateixa.

Essent dissortadament, per ara, irrealitzable la totalitat del projecte, creu aquesta Ponència que, en quant el Pressupost ho consenti, deu anar-se : per una banda, a la construcció de la Clínica per a observació i tractament de malalties nervioses projectada, i a la radical reforma del Manicomi de Salt que, per ésser de la Mancomunitat, fóra una vergonya que continués per llarg temps en l'actual estat; i per altra banda, a la millora de l'assistència d'un grup tan important de dements com el que per compte de la Mancomunitat és atès en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat.

El sistema que es segueix en l'esmentat Manicomi, pels tractaments dels alienats, no està gens d'acord amb els avenços del temps, essent reconegut així per tots els alienistes.

El sistema allà utilitzat és conegut en Psiquiatria amb la denominació de «Tractament col·lectiu», i és d'eficàcia curativa gairebé nul·la i de vegades contraproduent. Aquest «tractament col·lectiu» és un tractament en bloc; no descendeix, sinó per excepció, a esbrinar les particularitats de cada individu per a amotllar-hi les prescripcions terapèutiques corresponents.

L'estudi d'aquestes modalitats individuals i la prescripció adequada a cada una d'elles, és allò que s'anomena «tractament individual». Aquest és el tractament que s'utilitza en tota classe de malalts. (El tractament col·lectiu solament s'utilitza en Manicomis antiquats que, en virtut de la seva aplicació, produeixen la impressió de veritables magatzems d'alienats.)

Sortir-se d'aquest tractament col·lectiu, quan ha estat erigit en sistema, és cosa que resulta sempre difícil.

El Manicomi de Sant Boy no ha estat pas, en aquesta regla general, una excepció. Els constants requeriments fets a la Direcció d'aquell Manicomi perquè hi fos establert l'esmentat tractament individual, fins ara no han aconseguit bon èxit.

No obstant avui, degut a canvis en el personal directriu de l'ordre religiosa, propietària de l'Establiment, han estat insinuats, en el Manicomi d'homes d'aquella població, propòsits d'esmena en sentit de recollir les reiterades indicacions de la Mancomunitat. Aquesta millor comprensió de les coses fa nàixer esperances en sentit que la modernització del servei d'alienats de Sant Boy arribarà a ésser una realitat.

Els Directors de l'Ordre de Sant Joan de Déu sembla que, finalment, s'han convençut de la necessitat d'abandonar el sistema antiquat de tractament col·lectiu i substituir-lo pel tractament individual pel qual la Mancomunitat ha propugnat sempre. Tractament modern i verament científic amb el qual els boigs aconsegueixen realment la categoria de malalts i, com a conseqüència immediata, augmenta d'una manera molt notable el percentatge de curacions.

Però, per a portar a la pràctica aquest canvi de sistema en el tractament dels alienats, cal fer, en el Manicomi de Sant Boy, modificacions de veritable importància.

El Manicomi de Sant Boy, com tot Establiment general per a alienats, ha d'ésser integrat pels tres organismes següents : Hospital, Colònia, Asil. Cadascú d'aquests organismes té finalitat distinta i, per tant, particularitats diverses d'organització. A l'Hospital és on es fa tractament veritablement intensiu; és la Secció més cara d'organització i on les despeses de manteniment pugen més. A la Colònia totes les despeses que ocasioni la seva organització són compensades sobradament pels rendiments que reporten els malalts treballadors. L'Asil resta destinat als pròpiament invàlids físicament i mentalment; els Departaments de l'Asil poden quedar tal com en l'actualitat són tots els Departaments del Manicomi.

Tenim així, que el canvi de sistema a Sant Boy sols ocasiona un augment real en les despeses d'organització i manteniment de l'organisme que havem anomenat Hospital, el qual estaria integrat pel Pavelló d'Infermeria i pel Pavelló destinat tant a l'observació dels malalts ingressats de nou, com a enllitament dels malalts amb processos psicopàtics aguts o aguditzacions dels crònics. (En conseqüència, la Infermeria restaria destinada exclusivament a les malalties intercorrents.)

El Conseller-ponent Dr. Riera, creu arribat el moment d'aprofitar, a benefici dels malalts reclosos per la

Mancomunitat de Catalunya, el bon desig d'una millor orientació que sembla haver-hi en la Direcció del Manicomi d'homes de Sant Boy (a conseqüència dels constants requeriments fets en aquest sentit per la Mancomunitat), i si bé no és partidari, en les actuals circumstàncies, de concedir un augment general per cada una de les estàncies que els malalts devenguin — amb tot i haver-lo previst en Pressupost — ja que sembla haver-se definitivament consolidat una disminució en la baixa de queviures, medicaments i demés, en canvi, opina que és de justícia indemnitzar l'Empresa d'aquell Establiment de les majors despeses d'organització i manteniment que ha de portar-li la creació de la nova Secció del Manicomi que havem anomenat Hospital, integrada pel Pavelló d'Infermeria i pel Pavelló d'Observació. Així, la Direcció d'aquell Manicomi trobaria, demés de possibilitats, estímul i encoratjament per perseverar en l'obra iniciada.

Però hem de tenir en compte que la despesa no resulti desproporcionada, ni excessiva, donats els mitjans de què disposem en Pressupost. Cal assegurar-se — està clar que dintre un càlcul de probabilitats — que el compromís que contrauríem, per concedir-se el que aquesta Ponència proposa, no és superior a la nostra possibilitat econòmica. Partint de la base que les places que devengarien l'augment a raó d'1 pesseta és de 96'5 diàries (tenint en consideració el número de llits que el Manicomi instal·la en el dit Hospital, i la proporció que correspon al número d'asilats per compte de la Mancomunitat dintre la població total de malalts del Manicomi), resulta que la despesa amb què gravaríem la consignació del Pressupost destinada a aquest objecte, és de 26'537'50 pessetes, suposant que la millora comencés a regir el 1.r de juliol vinent. Ara bé, la consignació amb càrrec a la qual hauria de fer-se efectiva la despesa, la núm. 60, «Per estades i altres despeses relacionades amb el Servei de dements pobres de les províncies de Barcelona, Lleyda i Tarragona», va ésser augmentada, en el Pressupost vigent, amb la quantitat de 74,500 pessetes, quantitat més que suficient per a cobrir la nova despesa que es proposa, encara que el Manicomi de dones implantés una millora igual i sol·licités la compensació corresponent. Observi's — i a aquesta Ponència li plau fer-ho remarcar — que si s'hagués concedit, com en principi hi havia el propòsit, un augment que hauria pogut arribar a 0'15 pessetes per estada, no hauria millorat per això gens la prestació del servei, mentre que ara, no excedint-se d'aquesta quantitat, s'aconsegueix una positiva millora que àdhuc ha de deixar-se sentir i repercutir en la curació dels malalts que la Mancomunitat empara i sosté pel seu compte.

— Aprovar les següents nòmines, relatives a les estades causades en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat, pels dements asilats amb càrrec a la Mancomunitat de Catalunya, durant el mes de juliol darrer:

La dels dements naturals o veïns de la província de Barcelona, Secció d'homes, que importa en total pessetes 25,166'30.

La de les dements naturals o veïnes de l'esmentada província de Barcelona, que importa en total 24,698'50 pessetes.

La dels dements naturals o veïns de la província de Lleyda, Secció d'homes, que importa en total 4,456'40 pessetes.

La de les dements naturals o veïnes de la província de Lleyda, que importa en total 4,505'65 pessetes.

Resolgué el Consell que s'expedissin els oportuns lliuraments per les dites quantitats, per ço que respecta la Secció d'homes, a favor del Rvnd. Pare Joan Jesús Adradas i Gonzalo, i pel que fa referència a la Secció de dones, a favor de la Rvnda. Mare Sor Josefa Martunet i Echarte, amb càrrec al cap. 2.n, art. 2.n i partida 60 del Pressupost vigent de la Mancomunitat de Catalunya; i hauran de comunicar-se els acords corresponents als respectius interessats i al senyor Interventor de la Mancomunitat, al qual se li encarregarà, demés, el compliment de les disposicions fiscals en el que tingui relació amb els referits pagaments.

També aprovà el Consell la relació dels dements compresos en la base 1.a del contracte celebrat entre l'Administració de l'Institut «Pere Mata» de Reus i la Diputació provincial de Tarragona, asilats en l'esmentat Establiment frenopàtic durant el mes de juliol proppassat, important 5,900 pessetes, a lliurar amb càrrec a la mateixa partida 60 a favor de l'Administrador del referit Establiment, D. Nicolau Gausset, i seguint els tràmits indicats en l'acord anterior.

Igualment fou aprovada la relació dels dements asilats en el mateix Institut «Pere Mata» de Reus a càrrec de la Mancomunitat, durant el mes de juliol proppassat, amb la condició d'avançar el pagament de les estades diversos Ajuntaments de la província de Tarragona, la qual importa 10,263'60 pessetes, amb la deducció de 127'25 pessetes que satisfan les famílies d'alguns alienats per a ajudar a llur sosteniment, quedant en conseqüència reduït l'import de la dita relació a la quantitat de 10,136'35 pessetes. Aquesta aprovació és feta als efectes de la comprovació que en son dia haurà d'efectuar-se dels rebuts de les estades de cada un dels malalts que s'hi comprenen.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

SUBVENCIONS

SUBVENCIONS A ESTABLIMENTS PARTICULARS DE BENEFICÈNCIA

Al Consell:

En el Pressupost vigent de la Mancomunitat de Catalunya, figura la partida 67, de 77,500 pessetes, amb destinació a subvencionar Establiments particulars de Beneficència.

Una quantitat semblant era assignada el darrer, i cada any en el Pressupost de la Diputació de Barcelona a la mateixa finalitat. En l'adjudicació i repartiment de la partida, no presidia pas un criteri rígid, ni respecte a les condicions que havien de reunir els Establiments afavorits, ni pel que fa referència a la data de presentació d'instàncies.

Per a reglamentar i normalitzar aquell repartiment, sorgiren diverses iniciatives, tendint, en resum, a què s'obrís una mena de concurs amb totes les garanties de control i publicitat. La Comissió, no obstant, preferí defensar la seva llibertat d'acció limitant-la només, l'any avantpassat, en sentit de subvencionar tan sols aquells Establiments que haguessin remès l'oportuna instància abans de la data en la qual es procedí a resoldre sobre el repartiment de la subvenció.

Per més que en fer la proposta de distribució de la partida 71 del Pressupost darrer s'ajustà en un tot a lo fet per la Diputació l'any avantpassat, no comparteix aquesta Ponència el criteri o punt d'obir esmentat. Desitja, al contrari, en aquest punt concret de la seva actuació, establir normes que prejutgin el repartiment de la subvenció; ço és, assenyalar una pauta en la qual vinguin a encaixar-se, situar-se o excloure's automàticament les institucions benèfiques que aspirin a un auxili econòmic de la Mancomunitat.

No vol dir això que accepti el Conseller-ponent doctor Riera, el pensament d'obrir un concurs que vingui a ser com una oferta de subvencions per part de la nostra Corporació. Ni la partida corresponent del Pres-

supost és prou important perquè pugui, sense risc, acceptar-se tal procediment, ni creiem aconsellable aquesta mena d'invitació a una subvenció, circulada d'ofici, entre els Establiments benèfics de Catalunya.

El nostre sistema té una ben diversa finalitat. Tendeix a rodejar, des de sos inicis, l'actuació personal de la Ponència, en aquest afer, d'una severa disciplina, allunyant-se tota sospita de partit pres o de simpàtica inclinació en vers uns Establiments en perjudici dels altres. Vol, en un mot, imposar-se la major objectivitat possible en el seu comès, tan delicat de naturalesa; desitjant, a l'ensems, disposar d'elements de judici en què fonamentar una proposta de distribució justa i equitativa.

El sistema general de la legislació vigent espanyola en matèria de beneficències ve fonamentada en la distinció entre necessitats permanents, necessitats transitòries i necessitats mixtes (les quals, essent més que transitòries no arriben, però, a permanents). A les primeres necessitats, segons la llei, cal que hi atengui l'Estat; a les segones, el Municipi, i a les altres, la Província, avui la Mancomunitat de Catalunya, mentre no sia reconeguda esfera d'acció més ampla a la nostra Corporació.

Seran, en conseqüència, més dignes d'ésser afavorits per la Mancomunitat, en quant vénen a suplir o completar funcions benèfiques que li són pròpies, aquells Establiments que exerceixen estrictament activitats que la llei atribueix avui a les províncies. (Per exemple, els Hospitals.)

Altres Establiments hi ha que assumeixen major número de funcions que les atribuïdes pròpiament a la beneficència provincial. (Per exemple, curació de malalties cròniques i agudes, Cases de salut, etc.) Conserven aquests Establiments llur caràcter genèric de benèfics, però s'esmercen en activitats que la llei no exigeix de les Diputacions. Amb aquestes Institucions pot formar-se un segon grup, als efectes que ara ens interessen.

El tercer grup, pel que respecte a prioritat de dret a subvenció, on pot caracteritzar-lo per aquells Establiments que àdhuc exercint altres funcions que les de Beneficència (que de vegades passa a ésser secundària), conserven i practiquen, no obstant, activitats d'ordre benèfic. (Per exemple, Centres obrers que tenen establertes classes nocturnes a benefici d'estaments socials necessitats de la barriada.)

Els Establiments compresos en el tercer grup, han beneficiat de les distribucions fetes per la Diputació, i l'any darrer per la Mancomunitat; entén, però, aquesta Ponència, que per radicar tots o gairebé tots ells a la ciutat de Barcelona, i ésser participants amb quantitats molt superiors a les que de la Diputació rebien en la distribució de cabals que, periòdicament, fa el Comitè d'obra social i benèfica, poden i deuen ésser exclosos del repartiment que en son dia la Mancomunitat faci de la partida de què venim ocupant-nos.

L'esbós d'aquesta classificació, així com les consideracions que l'han precedida, ja assenyalen un camí a seguir en la concessió de les subvencions de la Mancomunitat de Catalunya. Cal, només, reduir-lo a forma preceptiva i completar-lo convenientment perquè les bases que dèiem quedin definitivament redactades, ço que fem a continuació:

Formulació de les bases de repartiment de subvencions

En la proposta de distribució de la partida de 77.500 pessetes entre els Establiments particulars de Beneficència de Catalunya, que en son dia elevi al Consell Permanent de la Mancomunitat el Conseller-ponent de Beneficència, seran tingudes en compte les bases que segueixen:

I. — El dret de prioritat per aconseguir subvenció, serà fixat d'acord amb aquesta escala:

1. Aquells Establiments que vinguin a suplir o completar funcions benèfiques que la llei atribueix estrictament a les províncies, avui a la Mancomunitat de Catalunya.

2. Aquells Establiments que bo i conservant llur caràcter genèric de benèfics exerceixin, no obstant, major número de funcions que les atribuïdes, pròpiament, a la beneficència provincial.

II. — Per a venir en coneixement de la importància dels Establiments que optin a la subvenció, manera d'exercir la seva missió, mitjans amb què comptin i necessitat d'auxili, la petició anirà acompanyada d'una Memòria que en doni clara idea; reservant-se el Conseller-ponent el dret de comprovar lo dit a la Memòria i demanar quants documents complementaris jutgi convenients.

III. — Un cop en possessió de totes les claricies precises, el Conseller-ponent de Beneficència, amb estricte subjecció a aquestes bases, formularà la corresponent proposta de repartiment de subvenció entre les entitats peticionàries, que elevarà al Consell Permanent.

Control

Sia circulada còpia de les bases anteriors entre els Diputats de la Mancomunitat de Catalunya, fent-los avinent que les peticions de subvenció podran presentar-se per tot el vuitè mes de l'any econòmic. — Barcelona, 17 d'agost de 1921.

Faig constar que en la reunió celebrada el dia 18 d'agost de l'any actual, atenent la moció presentada al Consell pel Conseller Dr. Riera, formulà el Consell les següents bases de repartiment de subvencions a Establiments particulars de Beneficència de Catalunya, a les quals s'haurà d'atendre la Ponència de Beneficència en la proposta de distribució de la partida de 77.500 pessetes que figura en el Pressupost d'enguany:

I. — El dret de prioritat per a conseguir subvenció, serà fixat d'acord amb aquesta escala:

1. Aquells Establiments que vinguin a suplir o completar funcions benèfiques que la llei atribueix estrictament a les províncies, avui a la Mancomunitat de Catalunya.

2. Aquells Establiments que tot hi conservant llur caràcter genèric de benèfics exerceixin, no obstant, major número de funcions que les atribuïdes, pròpiament, a la beneficència provincial.

II. — Per a venir en coneixement de la importància dels Establiments que obtin a la subvenció, manera d'exercir la seva missió, mitjans amb què comptin i necessitat d'auxili, la petició haurà d'anar acompanyada d'una Memòria que doni d'ella idea clara; reservant-se el Conseller-ponent el dret de comprovar el que en la Memòria es digui, i demanar tots aquells documents complementaris que jutgi convenients.

III. — Una vegada en possessió de totes les claricies precises, el Conseller ponent, amb estricta subjecció a aquestes bases, formularà la corresponent proposta de repartiment de subvenció entre les entitats peticionàries, que elevarà al Consell Permanent.

Base addicional. — Als efectes de publicitat i coneixement se'n farà publicació íntegra, junt amb l'exposició de motius en què es fonamenti la proposta d'acord en la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT.

(Sessió del dia 18 d'agost de 1921.)

CASES DE CARITAT, MATERNITAT I EXPÒSITS

Acordà el Consell:

De conformitat amb la proposta de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, i d'acord amb l'informe del Conseller-ponent de Beneficència D. Agustí Riera, concedir al Rvnd. D. Lluís Balcells i Castelló, que prestà el servei religiós en la Casa de Misericòrdia de Lleyda en substitució del difunt capellà Mn. Morreres, des del 8 de maig al 30 de juny proppassat, una gratificació de 294'43 pessetes, del sobrant que hi ha en el cap. 4.t, art. 3.r, partida 40, del sou assignat al capellà de la dita Casa de Misericòrdia i que no ha estat despesat durant el temps que ha vacat l'esmentada plaça.

— Vista la instància aduida a l'efecte, i atès el dictamen de la Secció primera, conformat pel Conseller-ponent, autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda perquè concedeixi l'afillament de l'expòsita Càndida Fausta, núm. 641 del Registre de la Maternitat, als esposos D. Pere Ribas i Masip i D.ª Dolors Rué, veïns de Lleyda, mitjançant la condició que els esmentats esposos en fer-se càrrec de la nena dipositin la quantitat de 100 pessetes en concepte de dot de l'afillada, havent de fer-se constar aquest afillament en escriptura pública, o en acte o document privat, segons sia més convenient; comunicant-se aquest acord a la referida Junta de Govern amb devolució dels documents corresponents, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 18 d'agost de 1921.)

Donar-se per informat de l'estadística referent al moviment d'asilats en les Cases de Caritat i de Maternitat i Expòsits de Barcelona, corresponent als mesos de juny i juliol, i dels estats demostratius del moviment d'alienats en els Manicomis de Sant Boy i Institut «Pere Mata» de Reus, durant el mes de juliol.

— A proposta del Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, aprovar els comptes presentats pels senyors Interventors dels Establiments de Beneficència de Girona, Lleyda i Tarragona, i pels senyors Interventor i Depositari de les Cases Provincials de Caritat i de Maternitat i Expòsits de Barcelona, pertanyents a l'exercici econòmic de 1920-21, disposant que passessin a incorporar-se al capítol de Resultes dels pressupostos respectius les quantitats pendents de cobrament o de pagament de l'esmentat exercici econòmic.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Acordà el Consell:

Vist el dictamen de la Secció, i a proposta del Conseller-ponent del Servei, autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, perquè renovi els contractes de segur d'incendis1 els Establiments al seu càrrec, fixant les condicions que cregui més convenients per als interessos que li estan confiats; donant-ne oportunament compte al Consell.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

1.r A l'objecte d'informar i assessorar el Consell sempre que aquest ho jutgi necessari, així com per a poder suggerir-li aquelles iniciatives que cregui convenients, crear una Comissió de Beneficència.

2.n La Comissió estarà formada pel President i vuit Vocals.

El President serà el Conseller-ponent de Beneficència, sempre que no assisteixi a la Comissió e President de la Mancomunitat.

Seran Vocals nats els Presidents de les quatre Juntes de Govern dels Establiments benèfics de la Mancomunitat de Catalunya, a Barcelona, Girona, Lleyda i Tarragona.

Els altres quatre Vocals seran nomenats pel Consell de la Mancomunitat, a proposta del Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat.

Actuarà de Secretari el funcionari de la Mancomunitat que el Conseller-ponent designi.

3.r Sempre que el Conseller-ponent ho cregui convenient, actuarà aquesta Comissió conjuntament amb la de Sanitat, bé mitjançant la designació d'una Ponència integrada per igual número de Vocals de les dues Comissions, bé per la reunió de tots els individus que les componen.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

Notícies i documents

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Sessió del dia 5 d'agost de 1921. — Despatxats els assumptes d'administració que figuraven en l'ordre del dia, s'adoptaren altres acords, essent els més importants els següents:

Fer constar en acte el sentiment de la Junta per la mort de l'antic senyor Vocal, D. Lluís Martí-Codolar i Pascual (a. c. s.), remarcant la profitosa tasca que realitzà en l'administració de la Casa de Caritat i molt especialment com a Vocal comissionat de cotxes mortuoris.

Autoritzar la Presidència per a l'adquisició, en ço que sia possible, de tot o part del material que precisa per a l'aixamplis de l'estació tèrmica i de bugades de la Casa de Maternitat i Expòsits, en la forma mínima plantejada per l'Enginyer D. Gaspar Brunet.

En donar-se compte de les visites practicades per les religioses de la Comunitat, que cuida de la Casa de Caritat, Sor Pertoyre i Sor Baguñà, a París, i Sor Cabañes, Sor Pueyo i Sor Ceró, a Albí, Burdeus i Migdia de França, als més importants centres d'ensenyaments de cecs i sords-muts, s'acordà esperar conèixer en detall les dades que contingui la Memòria que ha ofert presentar la primera de dites Religioses, per a dur a implantació ço que de la mateixa es desprengui ésser factible, en bé dels cecs i sords-muts asilats, l'ensenyament dels quals corre al seu càrrec.

Portar a compliment la disposició del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya referent a l'admissió a la Casa de Caritat de tots els nens i nenes sords-muts pobres, que tinguin de sis a vuit anys d'edat, sien naturals de Catalunya, ells o bé un dels seus pares, i tinguin l'aptitud deguda per a rebre la corresponent educació.

Confiar a D. Josep Badia, per la quantitat de 42,381 pessetes, la instal·lació elèctrica als pavellons nous de la finca Torre dels Frares i a l'edifici Prat de la Riba de Les Corts, després de conegut el dictamen de l'Enginyer Sr. Brunet en ço que es refereix a la part tècnica, i als informes emesos pels respectius Arquitectes don Josep Goday i D. Josep Bori, després d'estudiada la mateixa part tècnica, al mateix temps que l'econòmica dels quatre pressupostos presentats.

Col·locar una làpida en el pavelló Prat de la Riba, perpetuant el pas per la Junta de Govern dels Establi-

ments de Beneficència de Barcelona de l'Excm. Sr. N'Enric Prat de la Riba, invitant a l'acte del descobriment a tots els Diputats de Catalunya que devien trobar-se a Barcelona amb motiu de celebrar-s'hi l'Assemblea de constitució de la Mancomunitat.

Practicar obres de reforma a la cotxera de la Casa de Caritat per a la convenient separació dels diferents departaments, instalant-hi, al mateix temps, un servei de dutxes amb destinació als empleats afectes al servei de conducció de cadàvers.

Es donà compte que, de conformitat amb el dictamen facultatiu del veterinari D. Josep Mas Alemany, havien estat adquirides directament al tractant de bestiar D. Lluís Guasch, per la quantitat, en junt, de 13,200 pessetes, sis vaques lleteres — cinc holandeses i una creuada del país — totes recent parides, de cinc a set anys, amb destinació a augmentar el nombre en l'actualitat existent a la Casa de Maternitat i Expòsits.

Donant-se, finalment, compte d'haver-se rebut, amb destinació a les atencions de la Casa de Caritat, entre altres donatius, de menys importància, els següents: un de 50,000 pessetes, del Comitè d'Obra Benèfica i Social; 500, de D. Alfons Tomàs; 500, de la família Moncerdà Vidal; 300, de D. Bartomeu Terradas; 225, de D.ª Mercè Coma de Bertran, i 100, de D. Francesc Munné.

LLEYDA

Sessió del dia 18 d'agost. — Hi concorren els Srs. Pereña i Vicens, presidits pel Dr. Cortecans, Vice-president.

Es dóna compte del moviment d'asilats des de la darrera sessió, resultant en aquesta data 287 a la Misericòrdia i 189 a la Maternitat.

S'acorda l'afillament de l'expòsit Climent Cecili, número 764, pels consorts Ramon Arqué i Antònia Boldú, constituint un dot de 150 pessetes.

S'acorda l'ingrés, a la Casa de Misericòrdia, de Josep Mancho Tufet, de Castelló de Farfanya, i el reingrés a la de Maternitat d'Emili Cava Not per haver-se quedat orfe de mare.

Queda aprovada la demanda de materials de construcció pel que resta de mes, que importa 209 pts.

Degudament informats per Intervenció, queden aprovats els comptes de despeses per sosteniments dels asils corresponents al mes de juliol, per uns totals de: Misericòrdia, 10,179'68 pessetes; Maternitat, 5,707'33, i Hospital, 3,408'12. Total, 19,295'13 pessetes.

Queda enterada dels estats demostratius de les estades causades en juliol a cada Establiment, promedi de les mateixes, que han resultat a 0'956 a la Misericòrdia, 0'827 a la Maternitat i 1'65 a l'Hospital, amb una economia global respecte al pressupost de 3,812'11 pessetes.

S'aproven les factures de 147'75 pessetes, de Bernadó i fills de Vilalta, per efectes de despatx, i de D. Jaume Rovira, de 30'75 pessetes invertides en roba per a endomassar la Casa de Misericòrdia.

També queda aprovada la despesa de fluid elèctric a les Cases, des de desembre a 31 demarç del darrer exercici, per la suma de 1,616'60 pessetes.

S'admet, en definitiva, la compra d'una màquina taladradora per a la Impremta, que va quedar en suspens, autoritzant l'import de 500 pessetes.

Finalment, es delega al Sr. Pereña perquè estudiï la solució legal a la reclamació feta per l'empresa funerària de no prestar-se a la conducció gratuïta dels cadàvers d'asilats, con venia fent-se, la qual pretensió ha estat atesa per acord de l'Ajuntament.

Sessió del dia 27 d'agost. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol Mestre i amb assistència dels Srs. Cortecans, Vicens i Pereña, prenent-se els següents acords:

Anunciar concurs per a contractar el subministre d'articles de primera necessitat per l'abastament dels Asils durant els mesos d'octubre, novembre i desembre.

Concedir les pensions d'alletament demanades per Enric Olsina Monich, de Llimiana, per la seva filla, orfa de mare, Dolors Olsina Chalamanch, i per Pere Oliva Escola, per les seves filles bessones Dolors i Joaquima Oliva Colom.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Rafael Camps Farré, de Lleyda, i en la Maternitat a la noia Cecília Font Cisquella, de Pons.

Aprovar les relacions de queviures, útils, materials per a tallers, utensili i efectes necessaris per les atencions dels Asils durant el mes de setembre, que importen les de la Casa de Misericòrdia 10,316'85 pessetes, i les de la Maternitat 5,646'59.

Adjudicar definitivament a la casa G. E. Julienne de Barcelona el concurs per al subministre de material i aparells per a muntar el nou taller mecànic de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar les següents factures: De la casa Hartmann, per medicaments, 135 pessetes; de la casa Dalmau i Oliveres, també per medicaments, 338; de Joan Tapiol, per a serrar fusta, 130; de Josep Florensa, per a material d'obres, 42; de Pautubí i Prats, igualment per a material d'obres, 105 pessetes.

Contestar una comunicació de l'Alcaldia demanant 38 pessetes per arbitris d'obres en els Asils, fent-li present que els Establiments de Beneficència, segons la legislació vigent, estan exempts de tota mena de contribucions, arbitris i impostos.

GIRONA

Sessió del 5 de juliol de 1921. — Sota la presidència de D. Agustí Riera i Pau i amb l'assistència dels senyors Vocals D. Josep M.ª Pérez Xifra, D. Ramon de Berenguer, Rvnd. Dr. D. Josep Morera i D. Leopold Cànovas, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

És llegida i aprovada l'acte del dia anterior.

El senyor President dóna compte i entrega el nou donatiu de la Junta Benèfica corresponent al mes de juny darrer, important 4,269'80 pessetes, que s'acorda remerciar amb la forma feta en anteriors vegades.

Seguidament el propi senyor manifesta que fent ús de l'autorització concedida en la sessió anterior, els facultatius assistents al IV Congrés de Metges de Llengua Catalana realitzaren l'anunciada visita a aquests Establiments, si bé ella hagué de limitar-se a l'Hospital, degut a la manca de temps disposable. La impressió que ella causà als il·lustrats congressistes fou per demés satisfactòria, malgrat els defectes que ofereix l'Establiment, fins al punt que algun d'ells, coneixedors d'aquesta mena de serveis, confessà que el nostre Hospital els produí una impressió molt millor que la majoria dels de la seva classe i categoria, cridant-los-hi l'atenció la perfecta instal·lació de la Sala d'operacions. Cal fer notar, diu, que per part del personal facultatiu, administratiu i de germanes de la Caritat es procurà amb tot interès el presentar l'Establiment lo més adecentat possible; la Junta deu veure amb satisfacció la labor de tots ells i proposa que així se'ls faci avinent. El Sr. Berenguer demana que les paraules del senyor President constin en acte, i acceptant-se ambdues propostes, s'acorda de conformitat, encarregant a l'Administrador que ho trameti al personal.

Seguidament es passa a la resolució dels expedients que figuren en l'ordre del dia.

Es concedeix als esposos Joan Boada i Roca i Magdalena Mensió i Ayats, veïns de Sarrià de Ter, l'afillament interí d'una expòsita de quatre a sis anys d'edat

per mentre el Consell resolgui en definitiva, mitjançant, però, la signació de la corresponent escriptura i la concessió de la dot de 250 pessetes.

S'acorda concedir a Miquel Ferrer, vidu, veí de Joanetes, l'abonament de didatge que sol·licita per al seu fill Josep.

Es concedeixen els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia: Als esposos Joaquim Gratacós i Eulàlia Alsina Ballesta, naturals i veïns de Roses, tal com insta l'Alcalde de dit Municipi; a Maria Alsina i Arnau, natural i veïna de Cistella, a instància pròpia; i al nen de nou anys Esteve Riera Armengou, tal com demana la seva mare Dolors Armengou i Mas, vídua i veïna de Campdevànol.

En vista dels actes dels concursos celebrats el dia 28 del finit juny, i de conformitat amb ço que ha dictaminat l'Administració, s'acorda adjudicar a D. Emili Comadira el servei de proveïment de robes per a llits i vestuari en les quantitats i qualitats anunciades i pel preu total de 46.818 pessetes i el de queviures i altres, als següents senyors i preus que s'indiquen:

A D. Joaquim Nouvilas, les carns de xai i de bou, als preus de 3 i 1'95 ptes. el quilo; a D. Joaquim Soler, la cançalada a 4 ptes. íd.; a D. Joaquim Bosch, el bacallà, a 3'30 ptes. íd.; als Srs. Vila germans, la sal, a 10 ptes. 100 quilos; a D. Francesc Casas, la xacolata, a 2'75 ptes. quilo; a la Sra. Vda. de A. Boixa, el greix, a 4'50 ptes. íd., el sucre, a 1'75 ptes. íd., les botifarres negres primes, a 4'25 ptes. íd., i les íd. blanques, íd a 6 ptes. íd.; a D. Joan Palomer, l'oli d'olives, a ptes. 2'25 el litre; a D. Joan Costa, la llet de vaca, a 0'63 ptes. el litre; a D. Joaquim Ricart, el vi comú, a ptes. 36 els 100 litres; a D. Manuel J. Ibáñez, el carbó de cok a 128 ptes. la tona; al Sr. Fill d'Esteve Bachs, el sabó, a 123 ptes. 100 quilos.

Pel que fa referència als fesols, fesoles, cigrons, arròs i patates s'acorda rebutjar les ofertes presentades autoritzant a l'Administració per adquirir-les per administració directa, ço que es fa extensiu també al proveïment de farines i pastes per a sopa per quins articles no s'ha presentat postor.

Nomenar, amb caràcter eventual, aios de la Casa de Misericòrdia als Srs. D. Domènech Morató i D. Rafael Sot; el primer per a la vacant del Sr. Castenyer i el segon per la que es produirà amb la sortida del Sr. Jofré.

L'Administració fa avinent a la Junta de la manca de bressols que sofreix la Secció d'Alletament de la Casa de Misericòrdia a causa del major nombre d'ingressos que al present tenen lloc. Hagut compte que a l'Asilo Cuna d'aquesta capital se'ls deixà al temps de la seva fundació deu llits bressols, s'acorda reclamar-los i modificar-los ajuntant-los al tipus existent en l'esmentada Secció.

La Presidència fa avinent que han arribat ja les mostres dels diferents tipus d'adaptació de somiers als llits de l'Hospital i prega als senyors Vocals se serveixin examinar-los a fi de poder-se determinar el més convenient a l'Establiment.

I no havent-hi altres afers a tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió del 12 juliol de 1921. — Fou presidida per D. Agustí Riera i Pau i assisteixen els senyors Vocals D. Josep Morera i D. Leopold Cànovas.

És llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

Es dóna compte, per l'Administració, dels tractes formalitzats amb els Srs. Vila germans, Vda. de A. Boixa i J. Boixa Coll, per al proveïment de fesols, fesoles, cigrons, arròs, patates i pastes per a sopa per durant el present trimestre, i als preus respectius de 78, 57, 79, 60, 24 i 127'50 pessetes els 100 quilos, o sia a 11, 7, 15 i 5 pessetes més barat que els oferts en el concurs darrerament celebrat. S'aprova la gestió de l'Administració.

S'acorda, en comunicació de la mateixa, la substitució dels actuals plats rodons de terriça usats pels asilats de la Casa de Misericòrdia i Secció de dements de l'Hospital, per altres de metall estanyat i l'adquisició de 400 i 50 d'ells, respectivament, al preu unitari de 1'80 pessetes.

En comunicació del senyor Mestre de l'Escola Nacional de la Casa de Misericòrdia, avinentant que del dia 13 al 17 del present mes seran exposats en el local de l'Escola els treballs escolars i manuals fets pels alumnes que assisteixen a ella i noticiant que l'obertura de la mateixa tindrà lloc el dia 13, a les tres de la tarda. S'acorda que en lloc d'aquesta hora se celebri a dos quarts de cinc del propi jorn.

En comunicació del Dr. D. Josep M.ª Riera interessant l'habilitació de local propi i dotació de mobiliari instrumental convenient per al servei de otorinolaringologia de l'Hospital; s'acorda, en principi, accedir a ço que s'interessa i estudiar la manera de dur-la a la pràctica.

El senyor President fa avinent que demà, dia 13, el senyor Governador civil visitarà aquests Establiments, ço que noticia per si els senyors Vocals s'honoren en ésser-hi presents. S'acorda invitar als no assistents a la reunió d'avui, per a dit acte i ensems per a la inauguració de l'Exposició escolar.

I no havent-hi altres afers a tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió del 23 de juliol de 1921. — Sota la presidència del Sr. D. Agustí Riera i Pau i amb l'assistència dels senyors Vocals D. Ramon de Berenguer, Dr. D. Josep Morera, D. Leopold Cànovas i D. Josep M.ª Pérez Xifra, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

És llegida i aprovada l'acte del dia anterior.

En comunicació del senyor Metge de l'Hospital, Dr. Coll, interessant de la Junta s'augmenti en una germana de la Caritat el personal adscrit a la Sala d'Operacions, i sia tapat el pou d'on es recullen les aigües per mitjà d'un motor elèctric a fi d'augmentar les condicions higièniques del mateix. S'acordà, respecte al primer extrem, — tot procurant de moment satisfer en ço que sia possible el que es demana — tenir-ho en compte per a quan es formi el nou pressupost, i respecte al segon, que es procedeixi a la reparació que s'interessa.

S'aproven els següents expedients demanant l'ingrés a l'Hospicide Concepció Jacomet Quintana, veïna de Sant Feliu de Guíxols, que insta l'admissió del seu fill legítim Lluís Cros Jacomet i del seu altre natural Joan Jacomet Quintana, de quatre i un anys, respectivament. De l'Alcalde de Palafrugell que interessa el de la veïna de dit Municipi Rosa Casals Denclan. De Leandre Castells Sala, de Sant Pau Seguries, que demana el del seu germà Jaume.

Són concedits els següents abonaments de didatge:

A Maties Figuerola Pou, veí d'aquesta capital, que el demana per al seu fill Pere.

A Joan Bahí Barris, veí de Terrades, per a la seva filla Maria.

A Pere Viñets, Joan Cullell i Josep Arduà, veïns d'Osor, que ho demanen per als seus fills respectius Llorenç, Dolors i Carme.

A Neus Oliva, veïna de Cantallops, per a un seu fill bessó.

A Pau Roca, veí de Campdevànol, per a un seu fill també bessó.

A Jeroni Prat, veí de Banyoles, per la seva filla Margarida.

A Joaquim Salleras, veí de Figueres, per a un seu fill bessó, atès a què si bé li va ésser negat en sessió del 18 de juny darrer, justifica en acudir novament, ço que no féu llavors, que té un altre fill menor de deu anys.

És denegat l'abonament de didatge que per a un seu fill demana En Pere Viñolas, veí de Cassà de la Selva.

És concedit als esposos Narcí Serradella Xifró i Maria Fontanella Bas l'afillament interí, a reserva del que resolgui el Conseil, d'un expòsit de deu a dotze anys, mitjançant la signatura de la corresponent escriptura i l'atorgament de la dot de 250 pessetes.

S'acorda, a proposta de l'Administrador, la substitució de les actuals culleres de fusta que serveixen per l'ús dels asilats de la Casa de Misericòrdia, per altres d'alumini.

I no havent-hi altre afer a tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió del 9 d'agost de 1921. — Sota la Presidència de D. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència dels senyors Vocals Dr. D. Josep Morera i D. Leopold Cànovas, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

És llegida i aprovada l'acte de la sessió del dia anterior.

El senyor President dóna compte de què el Vocal Sr. Berenguer ha excusat la seva assistència en la sessió d'avui.

Es dóna lectura a una comunicació del Consell Permanent noticiant que en sessió del 28 de juliol últim, a proposta del Tribunal d'oposicions per a la provisió d'una plaça d'auxiliar de l'Oficina d'Administració d'aquests Establiments, acordà nomenar per l'esmentada plaça l'opositor D. Ramon Xifra i Riera, amb el sou anyal de 2,500 pessetes, pel terme de cinc anys, d'acord amb els requisits que imposa el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya. El senyor President dóna compte de què D. Ramon Xifra i Riera ha pres possessió del seu càrrec el 1.r del present agost. S'acorda l'enterat.

Es dóna compte d'altre acord del Consell traslladant els acords presos en la sessió del 21 de juliol últim, i a proposta del Conseller-ponent de Beneficència, sobre l'educació de sords-muts naturals de Catalunya, ells o un de sos pares, que tinguin sis o vuit anys d'edat, sien pobres i tinguin l'aptitud deguda. Després de breus paraules del Dr. Riera donant noves de l'afer i altres del Dr. Morera, s'acordà, atès el gran interès que ofereixen els esmentats acords, fer-los públics per mitjà de la premsa de la capital.

Es llegeix una comunicació de l'Administració donant compte de la necessitat d'adquirir paper per a la impressió del *Butlletí Oficial* de la Província, servei encarregat per la Diputació a la impremta de la Casa de Misericòrdia. S'acordà adquirir-ne el necessari.

Es concedeix l'ingrés definitiu a l'Hospici, de Carme Castenyer Marturell, natural de Banyoles i veïna de La Bisbal, tal com insta la seva germana Emília. És admès en la Secció de vells i valetudinaris de l'esmentat Establiment, En Gabriel Fossas Pujals, veí de Llagostera.

Queda enterada la Junta d'haver ingressat en observació en el Manicomi de Salt, Francesca Canal Ferrer, de quaranta quatre anys, natural i veïna de Garrigoles, esposa de Josep Fàbrega i Pagès, acordant-se que aquest satisfaci en concepte d'estada la quantitat de o'25 pessetes diàries.

I no havent-hi res més per a tractar, fou aixecada la sessió.

Sessió del 19 d'agost de 1921. — Sota la Presidència del Dr. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència dels senyors Vocals D. Josep Morera i D. Leopold Cànovas, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

El senyor President dóna compte del donatiu de 3,100'10 pessetes fet per la Junta Benèfica, corresponent al mes anterior, acordant-se remerciar-lo com anteriors vegades s'ha fet.

Es concedit interinament als esposos Joan Naspleda i Teresa Solà, veïns de Mieres, l'afillament de l'expòsita Encarnació Tresserra Junoll, criat per aquella mitjançant la signatura de la corresponent escriptura i l'assenyalament de la dot de 250 pessetes.

Es dóna compte dels següents ingressos al Manicomi de Salt:

De Maria de l'A. Bosch Solé, vídua, natural de La Bisbal i veïna d'Olot, a instància del seu germà Antoni.

De Maria Solés Pi, soltera, natural de Fonteta, i veïna de Vullpellach, a instància de la seva mare Teresa Pi.

De Manuel Rossell Renart, casat, natural de Sant Cristòfol les Fonts i veí d'Olot, a instància de la seva muller Carme Canal Font.

A tots ells s'acorda sien assistits a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, per haver-se demostrat la seva pobresa.

En compliment del prec fet pel Dr. Morera en sessió del 18 de juny darrer, s'acorda l'adquisició de quatre cents vasos d'alumini per als asilats de la Casa de Misericòrdia, al preu de 1'25 pessetes un i contra els donatius de la Junta Benèfica.

S'aproven i s'acorda la satisfacció dels comptes presentats pels diferents industrials que han intervengut en les obres de terminació de la sala d'operacions de l'Hospital civil. El seu total import de 2,782'85 pessetes deu ésser satisfet contra els donatius de la Junta Benèfica.

Així mateix és aprovada i acordada la satisfacció contra els esmentats cabals, la factura presentada per D. Josep Camins, que importa 190 pessetes, pels assaigs d'adaptació de somiers als llits de l'Hospital civil.

I no havent-hi altres afers de què tractar, s'aixecà la sessió.

VISITES DELS SENYORS DIPUTATS ALS ESTABLIMENTS DE LA MANCOMUNITAT DURANT L'ASSEMBLEA

VISITA A L'ASSISTÈNCIA SOCIAL DELS TUBERCULOSOS

El President de la Mancomunitat, Sr. Puig i Cadafalch, el President de l'Assemblea Sr. Jansana i els Consellers Srs. Sol, Riera i Estadella, als quals s'unien altres diputats, feren una visita a l'Assistència Social dels Tuberculosos, instal·lada per la Mancomunitat al carrer de Radas (Poble Sec).

L'edifici, bastant espaiós, ha estat construït expressament per a l'Assistència, i muntat amb riquíssim material, així com amb instal·lacions de molt bon gust.

Han rebut als visitants el Director de l'Assistència, Dr. Sayé; els Drs. Ferrando, Riera, Seix i Balasch, ultra els ajudants i les infermeres deixebles de l'Escola de la Mancomunitat.

El Dr. Sayé ha donat llargues explicacions de l'obra començada i dels projectes per a l'esdevenidor, posant una gran fe en les seves paraules. Ha dit que a l'Assistència hi trobaran els metges les revistes de tuberculosi d'arreu del món, així com els llibres millors moderns, sense deixar els clàssics. Ha afegit que fins que a les Universitats no s'estudiï la tisicirúrgia no s'avençarà d'una manera definitiva en aquest ram de la ciència, i aquest ensenyament és molt escàs al món. A Alemanya es dóna el cas que hi ha molts sanatoris i pocs especialistes de la tuberculosi. En el sentit d'obtenir-los a l'Assistència es donaran cursos de tisicirúrgia pels metges que vulguin apendre-la.

S'han recorregut després les instal·lacions, admirant-se el modern i nombrós material científic, destacant-se una esplèndida instal·lació de Raigs X, que són aplicats a tots els que acuden a l'Assistència, treient-se fotografies i estudiant-se les condicions dels pulmons.

En arribar a l'Assistència un individu per ésser visitat,

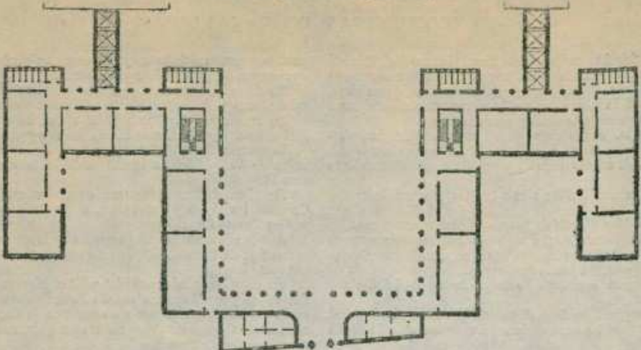

PAVELLONS «PRAT DE LA RIBA» : Planta baixa

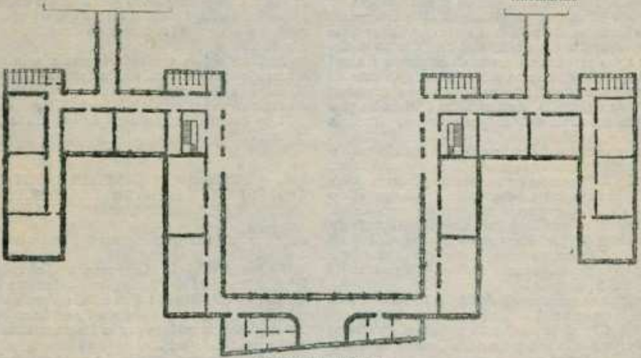

Planta del primer pis

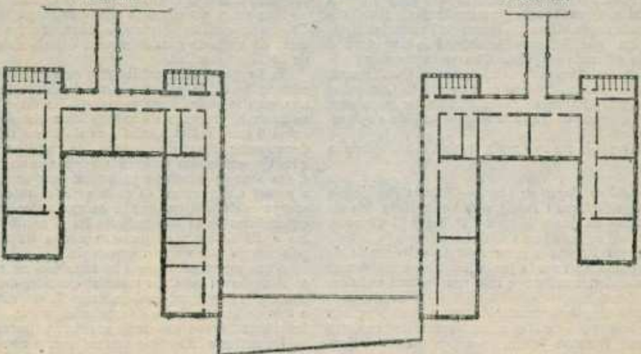

Planta del segon pis

CASA DE MATERNITAT (Les Corts)

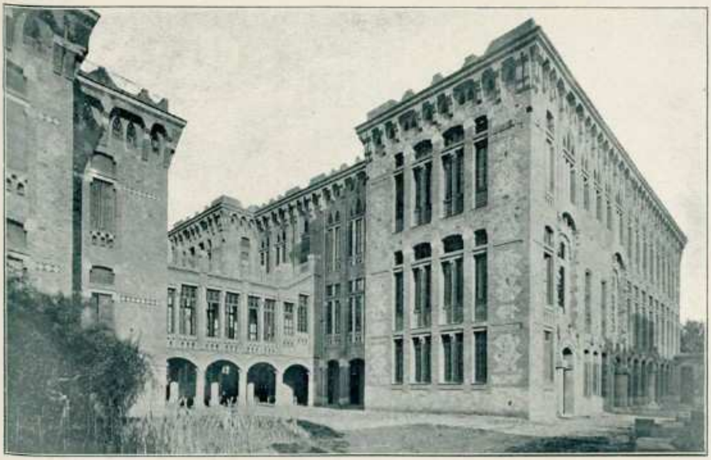

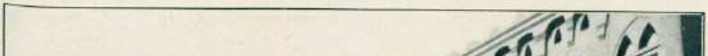

Pavellons «Prat de la Riba»

Acte de descobrir la làpida col·locada en els dits pavellons

Visita a l'edifici en construcció «Maternal Catalana»

Visita al Pavelló d'epilèptiques

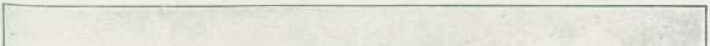

Vista del Pavelló d'epilèptiques

Vista del Pavelló d'epilèptics

Vista del Pavelló de tuberculosos

CASA DE CARITAT : TORRE DELS FRARES (Horta)

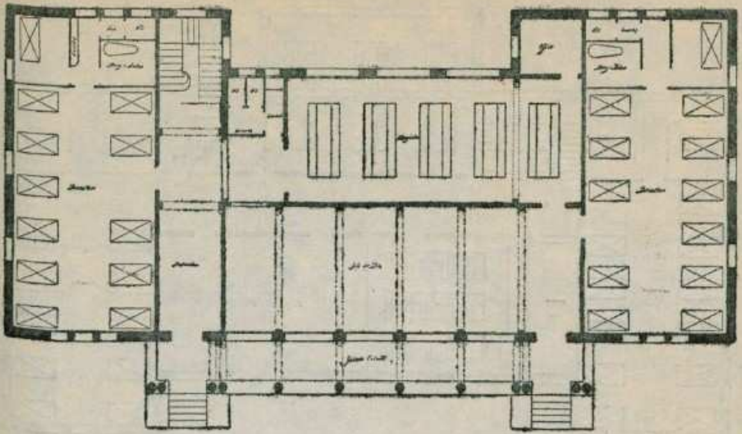

Pavelló per a epilèptics. Planta baixa

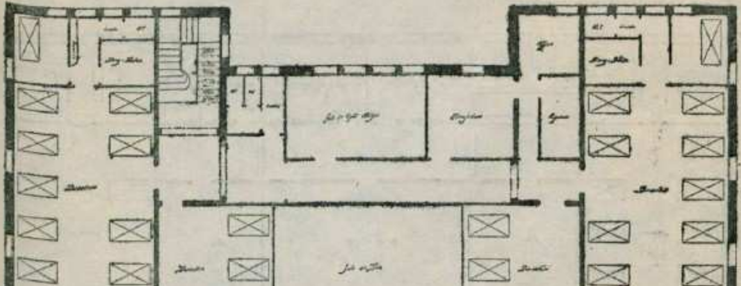

Planta del pis

CASA DE CARITAT : TORRE DELS FRARES (Horta)

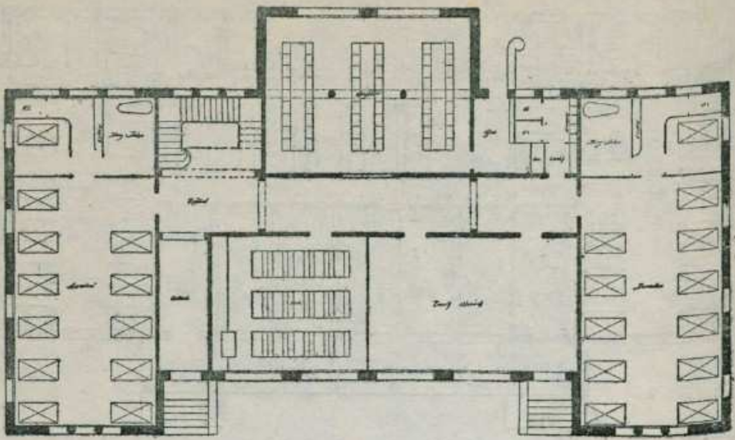

Pavelló per a tuberculosos (infants) : Planta baixa

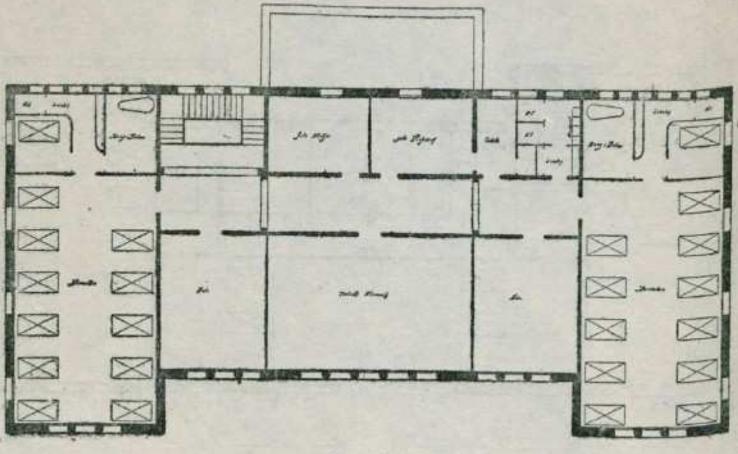

Planta del pis

se li fa dir la seva història, la qual queda apuntada en una grossa cartrolina, on s'especifiquen tots els detalls de la persona, així com les condicions físiques en les quals es troba. Si l'Assistència sap que hi ha algun malalt greu, acut al domicili, el posa en curació i intervé enèrgicament la família, fent-li observar les regles de netedat. S'ha donat un cas en què l'Assistència recaptà l'auxili de l'autoritat per a entrar a un pis on hi havia un malalt entre les trenta cinc persones rellogades, corresponent una família per cada habitació.

L'Assitència s'ha posat d'acord amb la Comissió de Cultura perquè aquesta faciliti cinc cents nois que seran reconeguts totalment, apreciant-se el tant per 100 d'atacats de tuberculosi. La Comissió de Cultura farà les escoles de sol necessàries per als nois atacats, on ingressaran al matí i tornaran al vespre a casa llur, sempre que la família es deixi intervenir per a veure que el noi no perdi a la nit el que guanyi de dia, degut a les males condicions de condícia.

Sobre aquest punt de les cures de sol ha dit el doctor Sayé que l'Assistència té aparells per a fer tractaments de curació dels tumors que dóna la tuberculosi, però que no caldrà utilitzar-los així que compti amb un Sanatori de sol, puix s'ha observat que el sol fa veritables cures aplicat científicament.

Ha remarcat que l'acció dels Raigs X són de gran eficàcia per a les afeccions del coll, i segons s'ha observat, als Estats Units, per a curar la inflamació de les glàndules ja no caldrà tallar-les, fent aplicacions dels Raigs X.

En arribar a la sala d'actes el Dr. Sayé ha fet observar les dades que hi havia a la pissarra. Són aquestes: del mes d'abril al d'agost, l'Assistència ha fet 392 observacions, de les quals corresponen 199 a homes i 193 a dones, especificant-se per edats, dominant les de 20 a 30. Ha hospitalitzat per força 42 malalts greus, n'ha remès a altres dispensaris 37 i ha intervingut 50 famílies. L'Assistència s'ha posat d'acord amb tots els establiments benèfics perquè admetin els malalts que se'ls remetin.

Abans de marxar els visitants el Dr. Sayé ha recomanat a la Mancomunitat la construcció d'una sala d'isolament de malalts, la construcció d'un sanatori i la creació de juntes locals a les poblacions, a l'objecte d'estendre arreu de Catalunya l'obra de l'Assistència.

El President i els Consellers han promès atendre aquestes indicacions fins al màximum de les disponibilitats de la Mancomunitat i han renovat el propòsit de crear aviat un altre servei d'Assistència a Gràcia, que és la població de Catalunya que dóna més contingent de tuberculosos.

Els visitants han sortit molt complaguts i admirats de la Institució.

VISITA A LA CASA DE MATERNITAT DE LES CORTS

Continuant el criteri adoptat pel Consell a la passada Assemblea, d'aprofitar la celebració d'aquesta per a fer visites als establiments que sosté la Mancomunitat, ahir, la majoria dels Diputats anaren a la Casa de Maternitat de Les Corts, no sols per a visitar-la, sinó també per a retre un tribut d'admiració al primer President, D. Enric Prat de la Riba.

Per a realitzar aquesta visita es preparà un servei d'automòbils — que eren en nombre de disset — en els quals hi prengueren seient el President Sr. Puig i Cadafalch, els Consellers, els Diputats, alts funcionaris de la Mancomunitat i els representants de la premsa.

Les finestres de l'edifici eren adornades amb domassos de les banderes catalana i de sant Jordi.

En arribar a la Casa els visitants, foren rebuts pel Consell de Govern de les Cases de Maternitat i de Caritat, Srs. Cabot, Folch, Santaló, Trabal, el Canonge doctor Gasia, el Capellà de la Casa i la Superiora de les religioses i el personal.

Els nens de la Casa, molt nombrosos, estaven formats davant l'església en construcció. Anaven ben vestits i amb correcció saludaren els visitants amb llargs aplaudiments.

Aprofitant la visita de la Mancomunitat la Junta de Govern va decidir fer la inauguració dels dos pavellons que tenen per nom «Prat de la Riba» i descobrir una làpida commemorativa del que durant tants anys regí i fomentà aquesta Institució.

Al peu mateix dels pavellons s'hi havia instal·lat una tribuna en la qual prengueren seient el Sr. Puig i Cadafalch, els Consellers de la Mancomunitat i la Junta de Govern de la Casa.

Seguidament, el President de la Diputació, Sr. Vallès i Pujals, féu una relació de les activitats desplegades per En Prat de la Riba a profit de la Casa, essent un acte d'estricta justícia l'homenatge que se li ha dedicat.

Després va parlar el Sr. Puig i Cadafalch, manifestant la satisfacció que sentia en inaugurar l'obra iniciada pel gran Prat de la Riba. Dedicà paraules d'elogi pel primer President, les quals foren molt aplaudides.

Acabats aquests parlaments el Sr. Puig i Cadafalch va descobrir la làpida que tapava una gran bandera catalana. La làpida és de marbre i gravada amb molt gust, i porta la següent inscripció:

«Sota el nom d'Enric Prat de la Riba ha estat bastit aquest pavelló per acord de la Junta de Govern de la Casa de Caritat i de Maternitat de Barcelona, en homenatge a la memòria del patrici que enlairà la beneficència a servei de ciutadania dins la nova figuració de Catalunya.»

Tot seguit els visitants passaren a veure els espaiosos pavellons en els quals s'admirà la distribució excel·lent, així com la bellesa i la netedat en tots els departaments, quedant tots molt satisfets.

Acabada aquesta visita es féu la del nou edifici destinat a la Institució Maternal Catalana, que està situada a la part nord de la Casa. Les obres es troben ja força avançades i també causaren excel·lent impressió.

Durant aquests actes, la Banda de la Casa de Caritat executà diverses composicions.

VISITA A LA CASA DE CAMP D'HORTA

Sortint de la Casa de Les Corts, els visitants agafaren novament els automòbils, els quals, per Pedralbes i Sarrià, i agafant la carretera d'Horta, es dirigiren cap a la Casa de Camp que té en aquella barriada la Casa de Caritat.

Els acompanyava la Junta de Govern, i en arribar a la Casa, foren rebuts per la Superiora, altres religioses i restant personal.

Es féu un recorregut de les instal·lacions ocupades pels asilats, observant-se també arreu la higiene més exigent i el bon gust en les instal·lacions.

Després fou feta la inauguració dels dos nous pavellons, destinats a tuberculosos i epilèptics, obra de l'arquitecte Sr. Goday i que constitueixen una obra digna d'admiració, puix dintre la seva senzillesa reuneixen característiques de veritables palaus, que se separen de les construccions fins ara estilades.

Abans d'abandonar la Casa els visitants foren obsequiats amb un refresc, i prenent viatge de tornada arribaren a les set del vespre, molt complaguts de l'excursió.

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar el Conseller-ponent d'Acció social per a representar la Mancomunitat en el pròxim Congrés de Psicotècnia que ha de tenir lloc el mes de setembre, a iniciativa de l'Institut d'Orientació Professional.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

Pendre esment de l'ofici de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis de Barcelona, interessant, amb motiu de la vigència del règim obligatori de retirs obrers, la designació per part de la Mancomunitat del Delegat que ha de formar part del Consell de la Caixa col·laboradora a Catalunya i Balears; i ratificant-se en la deliberació de 28 de juliol darrer, acord fou pres de contestar l'esmentada comunicació assabentant que per al càrrec que s'indica ha estat designat el Conseller-ponent d'Acció social, que s'escau ser actualment D. Joan Vallès i Pujals.

(Sessió del dia 24 d'agost de 1921.)

Acordar afirmar el seu propòsit, informant-ne amb tota urgència la Caixa de Pensions per la Vellesa i Estalvis de Barcelona, dins el termini legal que fineix avui, de constituir a favor dels empleats de la Mancomunitat les pensions de retir per la vellesa, preceptuades amb caràcter obligatori, facultant-se el Conseller d'Acció social Sr. Bofill i Matas perquè prepari per una pròxima reunió del Consell els complements dispositius d'aquest acord.

(Sessió del dia 31 d'agost de 1921.)

HISENDA

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atès que el Consell Permanent ha deliberat tantes vegades sobre la necessitat de procedir per la via d'apremi contra els Ajuntaments que no estan al corrent en el pagament del Contingent de la Mancomunitat, ajornant tota resolució fins que terminés el període electoral; atès que malgrat els requeriments amistosos particulars i oficials que s'han fet als Ajuntaments alguns deuen fins tota o part de la quota de 1918, pel que és inevitable acudir a aquell procediment, començant pels que es troben en el cas esmentat i seguint contra els altres, a judici de la Presidència; atès que per haver ja finit el primer trimestre d'enguany és convenient que el procediment se segueixi per a fer efectives totes les quantitats adeutades fins a dit trimestre, a proposta de la Ponència d'Hisenda; procedir per la via d'apremi contra els Ajuntaments morosos en el pagament dels deutes que tenen amb la Mancomunitat, per tal de fer efectives les quantitats que deuen per tots conceptes, fins el primer trimestre d'enguany inclusiu, començant pels que estan en deute de tot o part de la quota del Contingent de l'any 1918, i prosseguint contra els altres quan, a judici de la Presidència, s'estimi oportú.

(Sessió del dia 10 d'agost de 1921.)

A proposta també de la Secció d'Intervenció, ampliar l'acord de 12 de maig proppassat aprovatori de les bases per a la recaptació del Contingent de la Mancomunitat, fent extensiu el contingut de les referides bases i el premi de recaptació assenyalat al Cap de Recaptació, als ingressos de telèfons, cànons establerts per servituds en carreteres i camins de la Mancomunitat, subvencions d'Ajuntaments per obres de camins i ponts, i altres subvencions d'Ajuntaments per serveis que presta la Mancomunitat.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Cap-director de la Secció d'Hisenda, amb la conformitat del Conseller-ponent, manifestar a D. Francesc Montanyà, com a resolució de la seva instància de 10 de juliol últim, que no és legalment possible concedir l'exempció d'arbitri d'automòbils que en aquella demana.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

Ultimats els expedients instruïts als propietaris d'automòbils que no van adquirir la patent de circulació per les carreteres de la Mancomunitat durant el període de recaptació voluntària, i que varen ésser denunciats pels empleats encarregats dels serveis d'inspecció; i examinats i classificats els dits expedients, vist el dictamen de la Secció i la proposta de la Ponència d'Hisenda:

1.r Sobresseir els expedients referents a propietaris d'automòbils denunciats que han estat sobreseïts i paguen solament la quota ordinària per justificar-se no

haver rebut la circular invitant-los al pagament de l'arbitri, rellevant-los, en conseqüència, de tota penalitat.

2.n Ingressar en la Caixa de la Mancomunitat l'import de les penalitats imposades a propietaris d'automòbils que foren denunciats i pagaren doble quota sense haver fet cap mena de reclamació, els quals, per aquest motiu, no procedeix eximir-los de la penalitat. L'import d'aquesta penalitat és de 7,850 pessetes que, deduït el 10 per 100 per premis als denunciants, pessetes 785, resten a ingressar 7,165 pessetes.

3.r Retornar als propietaris d'automòbils denunciats que han pagat doble quota i que ha de retornar-se'ls-hi el satisfet com a penalitat per no haver rebut la corresponent circular d'avís de pagament. L'import que ha de retornar-se és de 250 pessetes que, deduït el 10 per 100 per premis als denunciants, pessetes 25, resten a retornar 225 pessetes.

4.t Procedir per la via d'apremi contra els propietaris d'automòbils que havent estat denunciats han deixat transcórrer el termini assenyalat sense proveir-se de la corresponent patent, trametent-se els expedients que correspongui a l'Agència executiva perquè procedeixi al seu cobrament per la via d'apremi, fent efectives les tres quotes que determina la base 6.a de l'anex I del Pressupost proppassat.

5.è Donar per sobreseïts els expedients referents a propietaris d'automòbils denunciats, els quals havien estat sobreseïts per no trobar-se llurs propietaris o per haver resultat cotxes de lloguer o falsos.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

1.r Aprovar els resums de les operacions de compte corrent amb interessos, corresponents al segon trimestre de l'actual any econòmic, presentats pel Banc de Terrassa.

2.n Formalitzar l'ingrés a la Caixa de la Mancomunitat, de la quantitat de 456'16 pessetes, rossec dels interessos devengats.

3.r Datar el Caixer interí de la Mancomunitat de Catalunya de la quantitat de 728'05 pessetes, import de les comissions de gir i altres despeses, expedint-se el lliurament corresponent.

— De conformitat amb el dictamen de la Secció d'Intervenció, autoritzar els senyors Interventor i Depositari de la Mancomunitat per invertir l'import dels interessos que hagin devengat i vagin devengant els dipòsits de títols pertanyents als Establiments de Beneficència de la província de Tarragona, en la compra d'obligacions del Deute a càrrec de la Mancomunitat, al tipus corrent de cotització en Borsa.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

A la proposta del senyor Interventor general de la Mancomunitat, d'acord amb el senyor Conseller-ponent dels afers d'Hisenda, aprovar les tres liquidacions corresponents a les quantitats ingressades pel Banc de Terrassa, des de 17 d'octubre de 1920 a 16 de juliol de 1921, data final de la gestió del dit Banc com a recaptador de la Mancomunitat, que importen, respectivament: La de 17 d'octubre de 1920 a 15 de gener de 1921, 21,970'89 pessetes; la de 16 de gener de 1921 a 15 de maig del mateix any, 22,840'14 pessetes; i la de 16 de maig a 16 de juliol de 1921, 4,079'51 pessetes.

—A proposta del Director de la Caixa de Crèdit Comunal, instar del Ministre d'Hisenda exempció de l'impost de drets reals aplicat en contractes establerts a benefici del crèdit, de la hisenda i de l'obra dels Municipis.

(Sessió del dia 25 d'agost de 1921.)

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 9

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	261
Assumptes generals	261
CULTURA I INSTRUCCIÓ	262
Serveis científico-administratius	262
Conservació de Monuments	262
Consell de Pedagogia	262
Museus, Biblioteques i Arxius	262
Biblioteques	262
Biblioteca Popular del Vendrell	263
» de Catalunya	263
» Popular de Borges Blanques	263
» » de Canet de Mar	263
» » de Sallent	263
» » d'Olot	263
» » del Vendrell	264
» » de Valls	264
Ensenyament	264
Ensenyament normal:	
Estudis Normals	264
Ensenyament artístic:	
Escola Superior dels Bells Oficis	265
Escola d'Art i Indústries de Palafrugell	265
Ensenyament tècnico-industrial:	
Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada	265
Escola Elemental del Treball	265
Ensenyament comercial:	
Escola d'Alts Estudis Comercials	265
Ensenyament professional:	
Escola de Funcionaris d'Administració Local	266
Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina	266
Ensenyament domèstic	267
Premis, beques i subvencions	267
Vària	267
Visites	267
AGRICULTURA	267
Escola Superior d'Agricultura	267

	Planes
Escola Superior de Zootècnia	268
Serveis tècnics d'Agricultura	268
Servei de Ramaderia	268
Servei de Viticultura i Enologia	268
Acció Social Agrària	269
Servei de Terra campa	269
Servei d'Arbres fruiters	269
Cursets	270
Repoblació forestal	270
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	270
TELÈFONS	271
Treballs en curs i obres acabades	271
FERROCARRILS	271
Treballs en curs i obres acabades	272
CARRETERES, CAMINS I PONTS	272
Construccions	272
Reparació i conservació	272
Arbrat	275
Subhastes	275
Personal	276
BENEFICÈNCIA I SANITAT	276
Beneficència	276
Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Girona	277
Lleyda	278
Tarragona	279
Sanitat	281
POLÍTICA SOCIAL	282
HISENDA	282
Arbitris	283
Caixa de Crèdit Comunal	283

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | SETEMBRE MCMXXI | NÚM. 9

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que constés en acte el sentiment de la Mancomunitat per la mort del Rvndm. Pare Josep Deàs, abat del Monestir de Montserrat, dolent-se que les tasques de l'Assemblea ordinària reunida aquests dies a Barcelona no hagin permès l'assistència d'algun representant del Consell en l'acte de l'enterrament del reverendíssim Abat difunt.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

Disposar que per Secretaria es dugués a compliment l'acord de l'Assemblea de 13 de setembre de 1919, referent a la substitució, en cas d'absència o malaltia, del President del Consell per un dels Vice-presidents, per ordre correlatiu.

— Aprovar comptes presentats per D. Francesc Quintana i D. Ignasi Camprubí per treballs taquigràfics realitzats en quatre i tres Assemblees de la Mancomunitat respectivament, i que ascendeixen a 400 pessetes a favor del Sr. Quintana i 700 a favor del Sr. Camprubí, a satisfer amb càrrec al cap. 10, art. 10, partida 378 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

La Presidència donà compte del pèsam tramès al Conseller Sr. Estadella per la desgràcia del Segre, amb prec que en nom del Consell se'n fes ressò prop de les famílies de les víctimes, a les quals la Mancomunitat, cas d'ésser necessari, procurarà atendre en la mesura de les seves possibilitats.

— Pendre esment, per a tenir-ho en compte en la deguda oportunitat, del dictamen de Comissió referent a una proposició presentada a l'Assemblea pels Srs. Noguer, Quintana, Pla i altres, que en la part dispositiva diu:

a) Manifestis's al Govern de l'Estat espanyol el vehement desig de Catalunya d'arribar ben aviat a la normalitat, i que tan bon punt les circumstàncies ho permetin sien restablertes les garanties constitucionals a tot Espanya.

b) Sia també sotmès al Govern perquè l'esmeni el fet de la desigualtat de tractament que es dóna per les Autoritats governatives en exercir la censura a la premsa de Catalunya, i especialment a la de Barcelona amb respecte a la de la resta d'Espanya, causant greus i injustos perjudicis a les nostres empreses periodístiques.

— Encomanar a la Secretaria del Consell que prepari les comunicacions oficials per al compliment de la part dispositiva de les proposicions, que l'Assemblea aprovà de salutació a Irlanda i de simpatia al President de la República dels Estats Units, per la seva iniciativa de celebració d'una Conferència de pobles a l'objecte d'arribar al desarmament universal.

— Regraciar al President del Consell de Ministres l'indult del jove nacionalista Emili Store, que l'Assemblea tenia acordat demanar.

— Que Secretaria passi a cadascun dels senyors Consellers nota de les Comissions, Juntes o Delegacions afectes a renovació, perquè puguin proposar l'acord que a dit objecte calgui pendre.

— Informat el Consell de la comunicació del Majordom de la Mancomunitat, de data 26 d'agost darrer, referent a la conducta i faltes comeses per l'ordenança-ciclista En Jaume Agustí i Fabregat, i del decret dictat pel senyor President en la mateixa data, suspenent de sou l'esmentat Agustí, a comptar del dia 20 d'agost que va quedar suspès del servei, i destituint-lo demés, interinament, del referit càrrec; vist el Reglament de les Oficines i considerant que es tracta de faltes repetides, greus i patents que sobretot en el que es refereix a la intercepció i amagament de cartes i comunicacions oficials han pogut, inclús, comprometre la responsabilitat de la Corporació, lesionar els seus interessos o els públics en general, o els de particulars en assumptes relacionats amb la Mancomunitat; confirmar definitivament la suspensió de sou i la destitució del dit empleat decretada per la Presidència i assabentar aquesta resolució a l'interessat i a la Intervenció als efectes oportuns.

(Sessió del dia 17 de setembre de 1921.)

Atès que en l'actualitat hi ha molts assumptes en tràmit, per la prompte resolució dels quals pot ésser convenient i àdhuc necessària en repetides ocasions l'absència d'algun dels funcionaris de la Mancomunitat, al qual per a atendre la finalitat indicada calgui deixar la nostra ciutat, autoritzar la Presidència perquè, en el moment que ho cregui oportú, pugui disposar que el funcionari o funcionaris que estimi més convenient s'absentin del seu lloc habitual de residència i treball, amb la missió que per la pròpia Presidència els sia encomanada i pel temps que es tingui a bé, continuant aquells fun-

cionaris en la percepció de llurs havers i essent a càrrec de la Mancomunitat les despeses de locomoció.

— Donar-se per enterat del resultat dels tràmits seguits per a fixar la substitució del President de la Mancomunitat en casos d'absència o malaltia, assabentant-se que havent renunciat, degut a les seves múltiples ocupacions i repetides absències, els Srs. Jansana i Carbó, Vice-presidents primer i segon respectivament, en arribar el cas les funcions presidencials hauran de delegar-se en el Vice-president tercer D. Fèlix Escalas, el qual accepta aquesta possibilitat, i, trobant-se present a la sessió, manifesta al Consell l'honor que serà per ell presidir-lo.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1921.)

Designar per formar part de les Comissions que s'indiquen el següents senyors Diputats i tècnics:

Ponència d'Educació física : D. Enric Ràfols i D. Alfred Pereña, Diputats de la Mancomunitat.

Biblioteca de Catalunya : D. Ramon d'Abadal, Diputat de la Mancomunitat.

Fira de Mostres : D. Pelai Vidal de Llobatera, Diputat de la Mancomunitat.

Comissió del Monument a Mn. Cinto Verdaguer : Don Josep M. Bassols, D. Ramon d'Abadal, D. Ramon Noguer i Comet, D. Josep M. Marquès, D. Manuel Massó i Llorens, i D. Enric Ràfols, Diputats de la Mancomunitat.

Exposició Internacional d'Indústries Elèctriques : Don Jaume Bofill i Matas, D. Francesc Carbó, D. Ramon Noguer i Comet, D. Lluís Ysamat, D. Fèlix Escalas, Don Pelai Vidal de Llobatera i D. Manuel Massó i Llorens, Diputats de la Mancomunitat.

Comissió d'Homenatge a Prat de la Riba : D. Josep Grañé, D. Rosend Pich, D. Jaume Bofill i Matas, D. Joan Casanovas, D. Ferran Valls Taberner i D. Manuel Puigrefagut, Diputats de la Mancomunitat.

Junta de Ciències Naturals de Barcelona : D. Josep M. Bassols i D. Ferran Valls Taberner, Vocals Diputats; D. M. Llenas i D. Josep M. Bofill i Pitxot, Vocals tècnics.

Patronat del Museu d'Art de Lleyda : D. Alfred Pereña, Diputat de la Mancomunitat.

Junta de Museus de Barcelona : D. Jaume Bofill i Matas, D. Josep M. Bassols, D. Joan Casanovas i D. Ferran Valls Taberner, Diputats de la Mancomunitat; el senyor Director de l'Escola dels Bells Oficis, D. Francesc Galí, i el senyor Director del Servei de Catalogació i Conservació de Monuments, D. Jeroni Martorell, Vocals tècnics.

Institut d'Orientació Professional : D. Jaume Bofill i Matas i D. Josep Pérez de Rozas, Diputats de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

Pendre grat esment d'un telegrama del senyor President de la Mancomunitat, saludant els companys des de París, acordant-se correspondre'l amb amicals regraciaments.

— Donar-se per assabentat d'un ofici de l'Ajuntament d'Albatàrrech, testimoniant conhort per les ofertes de la Mancomunitat, amb motiu de la catàstrofe de la barca en l'aplec del Santuari de Butsenit.

(Sessió del dia 28 de setembre de 1921.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

CONSERVACIÓ DE MONUMENTS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al Servei de Conservació de Monuments de la Mancomunitat una visita a la casa anomenada de l'Abat, actual Ajuntament d'Aiguamúrcia, a l'objecte de proposar els acords pertinents a l'arranjament de desperfectes causats en aquell immoble pels darrers temporals.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

CONSELL DE PEDAGOGIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Produïda en el Consell de Pedagogia la vacant de Vice-president segon per renúncia del Sr. Bofill i Matas, amb motiu d'haver passat a formar part del Consell Permanent de la Mancomunitat, a proposta del Conseller d'Instrucció pública, designar el senyor Diputat D. Ramon d'Abadal i Vinyals per a cobrir aquesta vacant; i de conformitat amb els arts. 3.r i 5.è de les bases que regeixen el Consell de Pedagogia, i a proposta de la Presidència, foren nomenats membres de l'esmentat Consell, per les tres vacants que s'han d'omplir, els senyors Diputats D. Ferran Valls Taberner, D. Josep M. Marquès Sabater i D. Joan Casanovas Maristany.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

Passar a coneixement i estudi del Consell de Pedagogia la comanda feta al Consell per l'Assemblea, en sentit que en la confecció del vinent Pressupost procuri arbitrar mitjans per a la creació al lloc de l'Empordà que es determini d'una Escola de Música dedicada especialment a l'ensenyament de composició de la nostra dansa i l'execució d'instruments de cobla.

(Sessió del dia 14 de setembre de 1921.)

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTEQUES

Acordà el Consell:

Posar sota el Patronat de la Mancomunitat de Catalunya la Biblioteca del Centre Català de Montevideo, en la mateixa forma i condicions de la del Casal Català de Buenos Aires, tal com vénen expressades en l'acord de 21 d'octubre de 1920, entenent-se, però, que tant en la una com en l'altra Biblioteca els llibres, revistes i altres

publicacions han d'ésser els editats en català o que tenen relació especial amb les activitats literàries i científiques de Catalunya.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Acordà el Consell:

Retornar a D. Salvador Serra, contractista de les obres de la Biblioteca Popular del Vendrell, la fiança definitiva que va fer en son dia, d'acord amb el plec de condicions.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

Notícies i documents

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

Llista de donadors de llibres, corresponent al mes de setembre de 1921 : Excma. Diputación de Vizcaya, University of California, Yale University, Foment del Treball Nacional, J. M. Simón de Guilleuma, S. Bonavía, F. Martorell, Cámara de Comercio y Navegación, L. Suñé Medán, Asociación de Arquitectos de Cataluña, Mn. A. Grieta, J. Givanel Mas, J. Raventós, J. M. Rosell, E. Forbes, Columbia University, Carnegie Endowment for International Peace, Ajuntament de Barcelona, Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, Excm. Sr. President de la Mancomunitat, E. Terrades, A. Rubió i Lluch, A. Gottron, Col·legi d'Advocats, Instituto Geográfico y Estadístico, i Compañía Transatlántica.

— El moviment de la Biblioteca durant el present mes ha estat com segueix:

Llegidors, 2,261.

Llibres servits a la Biblioteca, 1,363 obres.

Llibres sortits pel Servei de préstec, 364 obres.

Obres registrades, 644.

— S'ha terminat l'estampació de l'edició dels Madrigals i la *Missa pro defunctis* de Brudieu a cura del mestre Pedrell i Mn. Higini Anglès, la qual es posarà seguidament a la venda.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

La Biblioteca ha estat oberta deu dies, solament, durant el mes de setembre, havent-hi concorregut 184 lectors : 27 homes, 23 dones, 134 infants. S'han consultat 223 obres : 179 Llibres d'infants; 11 de Coneixements generals; 1 de Filosofia; 2 de Ciències pures; 2 de Ciències aplicades; 3 de Belles Arts; 22 de Literatura; i 3 d'Història.

S'ha rebut de la Central de Biblioteques Populars una nova remesa de llibres.

El dia 25 de setembre tingué lloc, en aquesta Biblioteca, la sessió de constitució del Patronat de la mateixa. Hi assistiren, demés del Director-tècnic de Biblioteques Populars, els Srs. Mias, Conseller, representant de la Mancomunitat; Cambrodi, representant del Municipi; Rvnd. Rubies, rector de la Parròquia; Palau, secretari de l'Ajuntament; Srs. Fàbregas de Segarra, López de Lois, Sementé de Benet, Piñol de Farrerons, Lois de Rubió, doctora en Filosofia i Lletres, i la senyoreta Bibliotecària.

Es llegí l'acord del Consell de Pedagogia acceptant la renúncia del Sr. Pereña de President del Patronat d'aquesta Biblioteca. Es féu, tot seguit, l'elecció de nou President, resultant elegit, per unanimitat, D. Pere Mias; Vice-president, D. Ramon Arqués, notari; i Secretari, D. Ramon Fabregat. El President proposa al Director-tècnic l'adquisició de llibres d'Agricultura. Es parla d'organitzar cursets agrícoles i d'ensenyament domèstic. S'acorda fer constar en el llibre d'actes l'agraïment del Patronat envers l'Ajuntament de la població pel seu interès en embellir els voltants de la Biblioteca amb magnífics jardins, dirigits pel professor de Floricultura de la Mancomunitat, D. Vicens Nubiola.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Han ingressat a la Biblioteca, durant aquest mes, 31 volums, remesos per la Central de Biblioteques.

S'ha començat a rebre el periòdic *La Mainada*, que fa les delícies dels nostres petits lectors.

L'extraordinària concurrència a la sala de lectura ha disminuït bastant, relativament amb el mes anterior, però continua essent encara molt nombrosa, sobretot a les últimes hores.

En canvi, malgrat haver tornat a Barcelona bastantes famílies estiuejadores, el servei a domicili continua la seva marxa progressiva.

Moviment de la Biblioteca : A la sala de lectura, 578 llegidors : 330 infants, 135 dones i 113 homes.

Els llibres llegits són 953, repartits, en ordre de preferència, de la manera següent : 655 Llibres d'infants, 125 de Literatura, 41 d'Obres generals, 36 de Geografia i Història, 34 de Filologia, 24 de Ciències aplicades, 13 de Belles Arts, 12 de Ciències teòriques, 7 de Religió i 6 de Filosofia.

A domicili s'han llegit 78 llibres, dels quals 61 són de Literatura, 5 de Geografia i Història, 3 d'Obres generals, 3 de Religió, 2 de Filosofia, 2 de Ciències aplicades, 1 de Ciències teòriques i 1 de Belles Arts.

Han utilitzat el Servei de préstec 43 lectors.

El nombre d'inscrits puja a 94, havent-hi 8 inscripcions noves.

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit 6 llibres.

Han visitat la Biblioteca, sense quedar-se a llegir, 99 persones.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

L'assistència de lectors i les obres llegides durant el mes de setembre han estat com segueix:

Lectors 485; essent d'aquests 246 homes, 53 dones i 186 infants. Els llibres llegits han estat 703, amb el següent ordre de preferència : Obres per infants, 263; Història i Geografia, 103; Literatura, 102; Ciències aplicades, 77; Belles Arts, 44; Obres generals, 37; Ciències pures, 31; Ciències socials, 17; Filologia, 16; Filosofia, 7; i Religió, 6.

Amb motiu d'haver-se celebrat els dies 11 i 12 la festa major d'aquesta vila i acudir-hi per aquest motiu una gran aglomeració de gent forastera, fou visitada la Biblioteca per unes 300 persones.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

El dia 20 rebérem la visita dels Srs. Mias i Pi Suñer.

S'ha rebut del senyor Secretari general d'Ensenyament primari i secundari alguns exemplars del programa d'Estudis Normals pel pròxim curs que han estat repartits al públic.

Durant aquest mes s'han registrat 26 obres rebudes darrerament.

Han assistit a la Biblioteca el següent número de lectors : 226 homes, 81 dones, 97 nens; total, 404. Havent estat consultades 1,028 obres, segons les matèries se-

güents : Llibres d'infants, 252; Obres generals, 484; Filosofia, 1; Religió, 3; Ciències socials i Dret, 11; Filologia, 6; Ciències pures, 22; Ciències aplicades, 29; Art, 84; Literatura, 35; Història i Geografia, 34.

S'han servit del préstec 62 lectors, els quals han demanat 89 obres, repartides en les següents matèries: Obres generals, 7; Religió, 1; Ciències socials i Dret, 2; Ciències pures, 6; Ciències aplicades, 4; Art, 11; Literatura, 50; Història i Geografia, 8.

Del Servei de préstec de la Biblioteca de Catalunya ha estat demanada una obra.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Durant el darrer mes de setembre han vingut 1,394 llegidors : 421 homes, 281 dones i 692 infants. S'han llegit 1,100 Llibres per a infants, 379 Obres generals, 7 de Filosofia, 9 de Religió, 5 de Ciències socials i Dret, 11 de Filologia, 31 de Ciències pures, 44 de Ciències aplicades, 98 de Belles Arts, 453 de Literatura, i 122 d'Història i Geografia; total, 2,259 obres.

En la darrera sessió de l'Ajuntament s'acordà plantar un bosquet de pins al tros que dóna a la via, en substitució dels arbrets i palmeres que hi varen plantar temps enrera i que es varen morir.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de setembre han concorregut a la Biblioteca 786 lectors : 529 homes, 73 dones i 184 infants. S'han consultat 936 obres, repartides entre les diferents matèries de la manera següent : Obres generals, 285; Filosofia, 22; Religió, 10; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 19; Filologia, 26; Ciències pures, 41; Ciències aplicades, 43; Belles Arts, 43; Literatura, 108; Història i Geografia, 94; Llibres d'infants, 245.

S'han deixat en préstec 70 llibres als 29 homes, 8 dones i 3 infants que durant aquest mes s'han gaudit del servei. Amb els que durant aquest període de temps han sol·licitat tarja, que ascendeixen a nou, són ja 64 els inscrits al mateix servei.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT NORMAL

Acords del Consell Permanent

ESTUDIS NORMALS

Acordà el Consell:

Pendre esment de la memòria del Consell de Pedagogia sobre funcionament dels Estudis Normals durant el curs 1920-21, i ateses les consideracions que s'hi fan respecte l'organització futura de la citada Institució, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, encomanar al Consell de Pedagogia la direcció i administració dels Estudis Normals, de conformitat amb les següents bases:

1.ª Els Estudis Normals de la Mancomunitat tindran per objecte el cultiu de les ciències relacionades amb la Pedagogia i l'estudi dels problemes propis de la Instrucció primària, i es dedicarà a la vegada a la formació de mestres primaris. Sota aquest aspecte els Estudis Normals seran essencialment professionals. L'edat mínima d'ingrés als mateixos serà de quinze o setze anys i s'exigirà la carrera de mestre o el batxillerat. Excepcionalment, i previ acord exprés del Consell de Pedagogia, podrà admetre's alumnes sense cap dels títols precedents, si bé no es lliurarà a aquests alumnes cap certificació fins que tinguin els estudis de les Normals de l'Estat. No hi haurà alumnes lliures, però podrà acceptar-se l'assistència a classes soltes. Dins els Estudis Normals es constituirà de moment un sol grup per mestres i mestresses.

S'autoritza també el Consell de Pedagogia per admetre els elements universitaris, eximint l'assistència a classes o commutant les assignatures en què es considerin els aspirants suficientment preparats. Aquests alumnes no podran, però, rebre el certificat dels Estudis Normals si no ostenten el de llicenciatura corresponent.

2.ª L'ingrés als Estudis Normals és lliure pels mestres i batxillers. Passat el primer trimestre del primer any els alumnes seran, no obstant, sotmesos a una prova eliminatòria que demostri les seves condicions i aptituds.

3.ª La preparació dels mestres durarà tres anys i es regirà pel següent pla d'ensenyaments:

Ensenyaments obligatoris

Grup de matèries professionals	Cursos
Fisiologia	1
Psicologia general, experimental i pedagògica	3
Fonaments de Filosofia	1
Història de la Filosofia i de l'Educació	2
Metodologia i problemes experimentals d'aplicació	2
Pràctiques d'ensenyament i organització d'Escoles	2
Grup d'humanitats catalanes	
Llengua i Literatura catalanes	3
Condicions naturals i geografia de Catalunya	2
Història de Catalunya (característiques i procés de la cultura nacional)	2
Grup de matèries diverses	
Literatura general	1
Religió i moral	2
Anglès	3
Ensenyament domèstic i labors (senyoretes)	1
Matemàtiques	2
Dibuix com a mitjà d'expressió	2

Ensenyaments d'Opció

Una matèria de caràcter artístic	
Dibuix, escultura, realitzacions	3
Música (instruments, teoria)	3
Una matèria de caràcter científic	
Química	3
Geografia	3
Ciències naturals (geologia, mineraolgia, botànica, zoologia)	3

4.ª Pels ensenyaments de Llengua catalana, Literatura general, Dibuix i Treballs d'obrador, Matemàtiques, Dibuix com a mitjà d'expressió, Ensenyament domèstic i Labors, Química, i Història de Catalunya els alumnes assistiran a les classes que sosté la Mancomunitat de Catalunya en altres Escoles o Institucions.

Les classes de música hauran d'ésser seguides enterament fora de les Escoles de la Mancomunitat, i en cas necessari podran ésser subvencionats els alumnes que optin a elles.

5.ª Els Estudis Normals estaran sota el règim directe del Consell de Pedagogia, fins i tant que es pugui donar a la Institució una organització definida. Durant

aquest temps el Consell de Pedagogia queda facultat per encarregar a precari les classes no mencionades en la base 4.ª als professors que consideri més competents, entenent que no pot mai adquirir compromisos que ultrapassin els recursos que posi a la seva disposició el Pressupost de l'any. Les funcions directives i administratives dels Estudis Normals podrà exercir-les el Consell per mitjà dels seus membres o de les persones que consideri més aptes, organitzades en la forma que cregui més adequada. Terminat el curs el Consell de Pedagogia elevarà una memòria al Consell Permanent, donant compte del funcionament dels Estudis Normals, en forma que pugui orientar per la seva organització futura.

6.ª Les proves de curs i finals de carrera seran determinades oportunament pel Consell de Pedagogia. Terminats els estudis els alumnes que els hagin superat rebran una certificació que lliurarà la Mancomunitat de Catalunya.

7.ª Les pràctiques d'ensenyament seran realitzades en les Escoles de la Mancomunitat o en aquelles ben regides amb les quals pugui el Consell de Pedagogia obtenir avinença.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Acordà el Consell:

Deixar sense efecte l'acord del dia 1.r de juliol d'enguany, en virtut del qual, amb càrrec a la partida 102 del Pressupost per a l'any 1921-22, es consignava la quantitat de 12,917'78 pessetes, per tal d'atendre les obres d'adaptació de l'edifici destinat a l'Escola Superior dels Bells Oficis.

—Autoritzar el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, per invertir, amb càrrec a la partida 102 del Pressupost per a l'any econòmic de 1921-22, fins la quantitat de 13,079'87 pessetes, en les depeses que ocasionarà el trasllat i acondicionament de l'Escola Superior dels Bells Oficis en els nous locals que el clos de la Universitat Industrial té assenyalat.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

ESCOLA D'ART I INDÚSTRIES DE PALAFRUGELL

Acordà el Consell:

Satisfer a D. Lluís Medir i Jofra les mesades vençudes i les que venceran de la subvenció que com a Director de l'Escola d'Art i Indústries de Palafrugell li corresponen i figuren en la partida 114 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

INSTITUT D'ELECTRICITAT I MECÀNICA APLICADA

Acordà el Consell:

Atesa la conveniència d'unificar la Direcció i funcionament de tots els Laboratoris que integren l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada, per la major facilitat i amplitud del règim de mesures necessàriament esteses als materials de tota classe i assaigs legals corresponents, segons les normes internacionals; i com sia que el Laboratori d'Investigacions i Assaigs que funciona en la Universitat Industrial, creat per la Diputació Provincial de Barcelona i l'Ajuntament d'aquesta capital, i regit fins ara per una Junta autònoma, ve naturalment comprès entre els elements de què es pot disposar pels assaigs de ciments, pedres i altres materials de construcció; proposar a l'Ajuntament de Barcelona que tingui a bé prestar sa conformitat per la supressió de la Junta autònoma del dit Laboratori d'Investigacions i Assaigs, passant el mateix a formar part de l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada, essent subvencionat aquest per l'Ajuntament en la mateixa forma que ara ho és el repetit Laboratori, a fi d'atendre les despeses de personal i material, sense perjudici de les altres subvencions que l'Ajuntament cregui necessàries per a millor dotar el Laboratori general, conservant l'Ajuntament els drets que li corresponen, segons les bases de creació del Laboratori d'Investigacions i Assaigs amb tot ço que fa referència a les operacions i funcions que ara són objecte del mateix, i sol·licitar també de l'Ajuntament d'aquesta capital que vulgui acordar que sense perjudici de les proves que cregui convenient realitzar per si propi, tot material objecte de subhastes o concursos que celebri hagi de portar el certificat expedit pel Laboratori de la Universitat Industrial, corrent les despeses de l'anàlisi o assaig a càrrec del contractista respectiu.

(Sessió del dia 14 de setembre de 1921.)

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Aprovar els següents extrems:

1.r Autoritzar l'Escola Elemental del Treball per rebre, a títol de dipòsit, de tots els alumnes dels seus cursets especials i dels que des d'aquest mes vulguin matricular-se al primer i segon curs dels seus Ensenyaments normals, la quantitat de 5 pessetes, per tal d'atendre les despeses de correspondència que ocasioni la negligència dels alumnes i de llurs famílies en no notificar com deuen les faltes d'assistència a les classes.

2.n En acabar el curs, o en donar-se de baixa l'alumne, haurà d'ésser retornat a aquest o al cap de casa, si així es demana, el dipòsit o el que d'ell resti, d'acord amb les còpies de lletres trameses, que seran guardades en l'expedient de l'alumne.

3.r Queda també autoritzada l'Escola per a esmerçar en l'adquisició de llibres per la seva Biblioteca, segons relació que serà tramesa al Consell de Pedagogia, el romanent que pogués quedar dels esmentats dipòsits, per no haver estat sol·licitats o recollits pels interessats en temps oportú.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, acceptar la dimissió que D. Joaquim Pérez i Prió ha presentat del seu càrrec d'Auxiliar d'escrivent a l'Escola d'Alts Estudis Comer-

cials, que ha servit fins ara; entenent-se que cessa en l'exercici del seu càrrec el dia 31 d'agost del present any.
(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

Autoritzar el Conseller d'Instrucció pública per a designar la persona que hagi d'ocupar la plaça vacant d'Auxiliar d'escrivent interí de l'Escola d'Alt Estudis Comercials, dotada amb 780 pessetes anuals, amb càrrec al cap. 13 del pressupost interior de la dita Escola.
(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

Notícies i documents

L'Escola d'Alts Estudis Comercials acaba de publicar el programa dels seus ensenyaments. Del pròleg d'aquest programa reproduïm els paràgrafs següents:

«Introduïdes en els ensenyaments de l'Escola les reformes aplicades per primera volta en el Curs 1920-21, el Claustre de l'Escola d'Alts Estudis Comercials creu que actualment els cursos contenen tot ço que pot exigir la joventut estudiosa, tant pel que es refereix a la formació de professors com pel que es refereix a la formació de directors i alts empleats d'empreses comercials.

»Cal, només, que en les relacions entre el Claustre i els deixebles es mantingui el grau d'intimitat necessari per a treure a l'ensenyament tot rastre de formulisme i convertir-lo en una cosa ben vivia i, per tant, profitosa. Aquesta es el més fervent desig del Claustre. Els ensenyaments de l'Escola comprenen els grups següents:

I. Geografia econòmica.
II. Mercologia.
III. Organització d'Empreses mercantils.
IV. Aritmètica mercantil i Estadística comercial.
V. Dret del Comerciant.
VI. Transports, Duanes i Política mercantil.
VII. Moneda, Banca i Canvi.
VIII. Teoria de l'Economia i Política social.
Curset especial de treballs monogràfics.

»L'agrupament de les matèries a estudiar per cada alumne no es fa d'acord amb normes rígides, sinó tenint en compte les seves necessitats especials exposades a la Direcció o als Professors amb qui desitgi treballar. Ha d'inspirar-se sempre en la doble finalitat d'arribar a una profunda especialització i la de donar a l'alumne una idea dels problemes en mig dels quals haurà de viure i treballar.

»El nombre de professions, carreres i formes d'ocupació per a les quals l'Escola ofereix elements de preparació és molt gran. Entre les principals, citarem: 1. Corredors de Comerç. — 2. Agents de canvi i borsa. — 3. Organitzadors i Directors de la Comptabilitat. — 4. Revisors comptables. — 5. Dependents de Bancs. — 6. Dependents de Companyies i Agències de Segurs. — 7. Funcionaris de Duanes. — 8. Empleats d'Agències de Duanes. — 9. Experts de cases d'importació i exportació. — 10. Empleats d'empreses de transports (ferrocarrils, navegació, etc.). — 11. Empleats d'Agències de transports. — 12. Funcionaris del Cos de Correus. — 13. Funcionaris de la Carrera consular. — 14. Funcionaris del Cos auxiliar de Comptabilitat de l'Estat. — 15. Secretaris d'Associacions obreres i patronals. — 16. Secretaris de Cooperatives. — 17. Organitzadors i Directors d'Empreses mercantils.

»Demés, poden completar a l'Escola llurs coneixements generals, els Advocats, els Enginyers, els Periodistes, etc., profunditzant l'estudi de matèries sobre les quals han de treballar en l'exercici de la professió.»

A continuació es dóna, en aquest programa, el contingut de les explicacions de la casa Grup. Al final del mateix, el Director i el Secretari signen una curta i expressiva al·locució adreçada al públic, i que diu així:

«El mercat del treball ha evolucionat a Barcelona, i arreu del món, en el sentit que cada dia són més desfavorables les condicions en què la joventut troba col·locació, per tal com l'oferta de treball corrent augmenta, però no la de treball especialitzat; la demanda de treball especialitzat, en canvi, continua creixent, i els joves ben preparats es col·loquen en condicions relativament aventatjoses *perquè l'oferta continua essent molt reduïda.* En interès de Catalunya i dels comerciants catalans, l'Escola d'Alts Estudis Comercials vol augmentar aquesta oferta.

»El Claustre de l'Escola fa apel·lació al patriotisme i l'interès de directors i empleats d'empreses industrials i comercials de Catalunya perquè examinin les possibilitats de preparació especialitzada que inclouen aquests programes. Combinant el contingut d'aquests pot arribar-se a satisfer les necessitats de tota la nostra joventut en aquest respecte. El Claustre està disposat a fer totes les gestions necessàries prop de propietaris i gerents d'empreses industrials i mercantils, així com prop de totes les Associacions patronals, per a obtenir l'autorització necessària a favor dels joves empleats qui desitgin assistir a les classes de l'Escola i no puguin fer-ho per petites incompatibilitats d'horari.

»La Direcció, la Secretaria i tots els Professors tindran una especial satisfacció en contestar totes les consultes que se'ls facin, a l'objecte de deliberar amb els futurs alumnes sobre la distribució dels estudis en la forma més apropiada a llurs desigs. Oficines : carrer d'Urgell, núm. 187.»

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Acordà el Consell:

Nomenar interinament D. Josep Gibert i Pujol per al càrrec d'Oficial de Secretaria de l'Escola de Funcionaris d'Administració local, amb l'haver anual de 2,340 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 5 de l'annexe 14 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Acordà el Consell:

Els següents extrems:

1.r Treure a concurs entre les titulars de l'especialitat d'Auxiliars de Laboratori de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, la plaça d'Auxiliar general i Preparadora de Laboratori a l'esmentada Escola, dotada amb l'haver de 1,200 pessetes.

2.n El Concurs es regirà per les següents bases:

Les aspirants presentaran llurs instàncies adreçades a l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya, i ajustades a les prescripcions vigents, en el Palau de la Generalitat, durant les hores hàbils, des del dia 15 al 25, ambdós inclosos, del mes de setembre de l'any actual, junt amb les relacions de mèrits, treballs i documents que puguin il·lustrar el criteri del jurat. Els títols i documents que les aspirants desitgin retirar hauran d'anar acompanyades de còpies esteses en deguda forma.

b) El Jurat estarà format pel senyor Conseller d'Instrucció pública, el senyor Diputat en qui ell delegui, el senyor Professor-secretari i el Professor de Bacteriologia de l'esmentada Escola, i el Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, qui actuarà de Secretari.

c) El nomenament es farà per un any renovable i en la forma següent:

Si en vista dels documents i treballs presentats en el Concurs i altres circumstàncies resultés unanimitat en el criteri del Jurat respecte de la concursant a la qual s'hagi d'adjudicar la plaça, quedarà aquesta designada i es proposarà al Consell Permanent el seu nomenament. En cas contrari, el Jurat podrà pendre acord eliminatori i proposar a les altres concursants els exercicis que estimi convenients per completar el criteri a què hagi donat lloc la presentació de documents i treballs.

d) Quedarà entès que, en presentar-se a Concurs, les concursants accepten el calendari i règim establerts a l'Escola i se sotmeten a les modificacions que poguessin sofrir, així com a donar compliment a les ordres emanades de la Direcció, en tot el que faci referència a la substitució de personal i bon funcionament de l'Escola.

e) Comunicar aquest acord a les titulars de l'especialitat d'Auxiliars de Laboratori de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

ENSENYAMENT DOMÈSTIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir llicència a la Srta. Concepció Farran per estudis particulars a l'estranger, que duraran des de 1.er d'octubre fins a últims de juny pròxim, i confiar-li la missió d'estudiar els nous aspectes de l'Ensenyament domèstic a França i Bèlgica, amb l'obligació de redactar una memòria detallada sobre els referits estudis, essent-li concedida per aquesta tasca la quantitat que li tocaria percebre en concepte de sou durant la seva absència.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atesa una moció verbal del Conseller d'Instrucció pública destinar la quantitat de 500 pessetes, amb càrrec a la partida d'imprevistos del Pressupost vigent, i en concepte de premi, als Jocs Florals de Girona d'enguany.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

Concedir al Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Reus la quantitat de 100 pessetes, en concepte de premi per un Concurs de fotografia, amb càrrec a la partida 378 del Pressupost vigent.

— Concedir a l'Orfeó Gracienc la quantitat de 100 pessetes, en concepte de premi per un Concurs de fotografia, consignant-se l'esmentada quantitat a càrrec de la partida 378 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

VÀRIA

Notícies i documents

VISITES

Durant la darrera setmana han visitat la Universitat Industrial el publicista italià Arnaldo Fraccaroli i el Director de l'Institut Francès a Espanya, Mr. Henry Meriné, acompanyat del Professor Director de la Delegació de Barcelona Mr. Gabriel Bounoure.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Notícies i documents

Durant les hores laborables dels dies del 3 al 14 d'octubre inclusiu, queda oberta la matrícula en la Secretaria de l'Escola per aquells alumnes que vulguin cursar els graus que en ella s'ensenyen, això és, el d'Enginyer agrícola, de cinc anys de durada, i el de Tècnic agrícola que s'estudia en dos anys.

Així mateix podran matricular-se aquells que per a iniciar els seus estudis necessiten aprovar un examen d'ingrés, que tindrà lloc els dies 13 i 14 del mateix mes, començant-se a les nou del matí.

Les matèries objecte d'examen per al grau d'Enginyer agrícola són els següents : Nocions de Matemàtiques (Aritmètica, Algebra, i Geometria); Nocions de Física i Química; Geografia; Exercicis de lectura i escriptura en català (els alumnes catalans) o en castellà; y traducció de la llengua francesa o italiana. Els que aspiren a ingressar en el grau de Tècnic agrícola denen acreditar en l'examen que posseeixen coneixements de lectura i escritura en català i castellà, traducció de la llengua francesa o italiana; i Nocions d'Aritmètica i Geometria, en forma elemental i preferentment pràctica.

Aquells alumnes que posseeixen coneixements demostrats de les matèries que són objecte de l'examen d'ingrés, o haguessin cursat la segona ensenyança, seran directament admesos al primer curs del grau que aspiren estudiar.

Per a tota mena d'aclaracions i detalls dirigir-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, telèf. 579 H. Barcelona.

ESCOLA SUPERIOR DE ZOOTÈCNIA

Notícies i documents

En la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, de les nou a les dotze del matí i de dos quarts de quatre a les sis de la tarda, dels dies del 3 al 14 d'octubre, inclusiu, queda oberta la matrícula de tots aquells que vulguin seguir els estudis d'Enginyer zootècnic i d'Enginyer i Metge zootècnic.

Per a ingressar en l'Escola es fa precís passar per un examen d'ingrés comprenent de les següents matèries: Nocions de Matemàtiques (Aritmètica, Àlgebra i Geometria); Nocions de Física i Química; Geografia; Exercicis de lectura i escriptura en català i traducció de la llengua francesa o italiana.

Aquest examen haurà lloc el dia 14, per al qual deuen matricular-se durant els dies indicats.

Per a tota mena d'aclaracions i detalls dirigir-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, telèf. 579 H., Barcelona.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Celebrar dos Concursos, un de bestiar porquí a la comarca de La Garrotxa, fent-se a la ciutat d'Olot el dia 18 del mes que som, i l'altre de bestiar asinal a l'Urgell, celebrador a Mollerusa el dia 25 d'aquest mateix mes, calculant-se les despeses de premis en 1,600 pessetes per al d'Olot i 2,000 pessetes per al de Mollerusa, amb càrrec a la partida 333 del Pressupost actual de la Mancomunitat, i en 650 de despeses generals per al d'Olot i 700 per al de Mollerusa, amb càrrec a la partida 334, designant-se demés els següents Jurats:

Per al Concurs d'Olot : President, D. Pere Mias, Conseller d'Agricultura; Vocal, D. C. Danés Casabosch, tècnic clínic; Secretari, el Cap del Servei de Ramaderia.

Per al Concurs de Mollerusa : President, D. Josep Fatjó, Propietari ramader de Vich; Vocal, D. Jesús Pujoldevall, Veterinari de Torelló; Secretari, el Cap del Servei de Ramaderia.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

Notícies i documents

Durant aquest mes el Servei ha verificat els següents treballs:

S'ha efectuat a Olot el Concurs de bestiar porquí. La concurrència poc nombrosa, però selecta. Es pogué notar una millora dels reproductors comparats amb els inscrits d'ara dos anys. El verro que guanyà el primer premi era fill de pares premiats en l'anterior concurs.

El Jurat, compost de l'honorable Conseller d'Agricultura, D. Pere Mias, i dels Srs. Danés i Rossell i Vilà, dictaren el següent veredicte, previ un discurs crític del Secretari del Jurat.

Els premis atorgats corresponsgueren als següents propietaris:

	Pessetes
Joan Bosch, de Les Planes (Mas Junqué), un verro	400
Francisco Planella, de Batet (Ca la Coixa), un verro	350
Llorenç Pastoret, de Begudà (Ca la Puntia), un verro	250
Joan Curcós, de Les Preses (Casanova d'En Camps), un verro	250
Josep Font, d'Olot (Puigroig), una truja	150
Josep Coll, de La Cot (Can Bora), una truja	150
Llorenç Pastoret, de Begudà (La Puntia), una truja	150
Jaume Massies, de Begudà (Les Tosques), una truja	150
Joan Llagostera, d'Olot (Cal Músic), una truja	150
Joan Guix, de Batet (Bellvespre), una truja	150
Francisco Vila, de La Cot (Can Formiga), una truja	150
Jaume Massies, de Begudà (Les Tosques), una truja	150

—El Tècnic clínic del Servei de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, Sr. Danés, ha arribat de Tortosa, on, acompanyat del Veterinari de la localitat senyor Montserrat, establí el diagnòstic i tractament en animals de dues vaqueries, alguns d'ells morts per processos patològics anormals en aquella comarca. Les altres vaques malaltes segueixen una franca millora sots el tractament preconitzat pel Sr. Danés.

—El Cap del Servei de Ramaderia donà a Arbúcies i a Sant Hilari una conferència sobre alimentació i higiene del bestiar.

—Conforme estava anunciat, la Mancomunitat ha realitzat el Concurs asinal per a la comarca d'Urgell, el qual ha tingut lloc a Mollerusa, assistint-hi seixanta nou someres i sis guarans.

L'Ajuntament de Mollerusa destinà al Concurs un grandiós local havent-lo guarnit amb molt de gust.

El Jurat, format per D. Josep Fatjó, propietari; don J. Pujoldevall, Veterinari, i el Prof. D. M. Rossell i Vilà, després d'un conscient examen premiaren els següents exemplars, pertanyents a Josep Sandiumenge, de Montgay (un guarà, segon premi, 1,500 pessetes), i les someres del Srs. Joan Miró, de Torregrossa; Celestí Folguera, de Torregrossa; Batista Provint, d'Albesa; Anton Rubinat, d'Arbeca; Rafael Carulla, de Miralcamp; Ramon Pons, de Ventoses, i Ramon Pijoan, de Castellserà, amb 500 pessetes per exemplar.

El veredicte, prèvia una crítica del Concurs feta pel Secretari, per estar afònic el President Sr. Fatjó, mereixé els aplaudiments del públic, que era molt nombrós i provinent de diversos pobles de la comarca.

L'Alcalde, Sr. Cullaré, i les altres autoritats i forces vives de la població, que des de la tribuna presenciaren el Concurs, obsequiaren després al Jurat amb un esplèndid banquet servit a la Casa Consistorial.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

Durant aquest mes el Servei ha verificat els següents treballs:

Visita als Cellers cooperatius de Rubí, Falset i Guiamets per a ultimar detalls per a la collita vinent.

Visita a les obres dels Cellers cooperatius de Barbarà i Moja, la direcció tècnica dels quals té encomanada aquest Servei.

Visita al Celler cooperatiu de Terrassa per a ultimar detalls per a la preparació del local per a la pròxima collita.

Dues conferències de Viticultura i una d'Enologia, donades a Verdú, els dies 14, 15 i 16, amb motiu del curset que s'hi va celebrar.

Preparació de la campanya de recol·lecció en els camps experimentals.

Visita al Celler cooperatiu de Ripollet per a donar instruccions per a la pròxima vinificació.

Direcció de la vinificació als Cellers cooperatius de Rubí, Terrassa, Falset, Guiamets i Palau d'Anglesola.

ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a estudi i informe de la Secció d'Estudis Jurídics la moció presentada pel Diputat Sr. Noguer i Comet amb motiu de la discussió del projecte d'Acció Social Agrària en la darrera Assemblea, base cinquena sobre redempció i parcel·lacions agrícoles, interessant que s'addicioni «perquè la Caixa pugui tenir una major amplitud i més eficàcia i alhora per a portar al nostre dret civil una renovació avui absolutament necessària, la Mancomunitat de Catalunya gestionarà prop del Govern i del Parlament l'obtenció de la llei tantes voltes promesa, facultant la redempció de tots els censos i càrregues emfitèutiques per la sola voluntat dels censaris, al tipus de capitalització fixat en el contracte, i a manca d'aquest al 3 per 100 de la pensió».

— Passar a dictamen simultani dels Consellers d'Agricultura i d'Acció social una altra moció presentada a l'Assemblea pel Diputat Sr. Noguer al mateix projecte d'Acció Social Agrària, en sentit que, a l'apartat primer del projecte de construcció de cases barates en poblacions de menys de 10,000 habitants, s'adicion : «...sinó les necessàries per la indústria pagesa o en general de l'adquirent, així com de la terra que es necessiti per al sosteniment folgat de la família pagesa».

(Sessió del dia 14 de setembre de 1921.)

Notícies i documents

Durant aquest mes el Servei ha verificat els següents treballs:

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola de Cubells per a introduir-hi modificacions i les seccions de Caixa rural i Cooperativa de consum.

Atendre la visita d'un representant del Sindicat Agrícola Lo Llobregat, de Prat de Llobregat.

Atendre la visita d'un representant del Sindicat Agrícola Comarcal de Vilanova i Geltrú per a consultar referent a la creació d'una Secció de viticultura i construcció d'un Celler cooperatiu. Estudi del Reglament de l'esmentat Sindicat i del de la Secció, per a adoptar-los a la llei especial.

Atendre una Comissió d'Ibars d'Urgell per a diverses consultes.

Atendre una Comissió del Sindicat Agrícola de Verdú per a diverses consultes encaminades a l'expansió comercial dels seus fruits.

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola de Navarcles i diferents escrits per a la legalització i creació de la Caixa rural. Reglament de la Secció de Crèdit del mateix.

Conferència a Igualada per a l'organització de la verema, treballs i elaboració del vi en el Celler cooperatiu del Sindicat de Vinyaters d'aquella ciutat. Escrit resumint els conceptes de la conferència perquè serveixi de guiatge en la propera campanya.

Atendre una Comissió del Sindicat Agrícola de Sant Pere de Riudevitlles per a diverses consultes basades en el Reglament de la dita entitat.

Recopilació de dades rebudes per al cens d'associacions.

Ordenació de dades per a la redacció definitiva del pla d'organització en federacions comarcals de l'agricultura catalana.

Contesta a consultes : sobre crèdit agrari a La Bisbal, sobre la comptabilitat d'un Celler cooperatiu a Igualada i sobre el funcionament cooperatiu d'una farinera a Sampedor.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Notícies i documents

Durant aquest mes el Servei ha verificat els següents treballs:

Preparació de la campanya de camps experimentals.

Dues conferències de terra campa a Verdú, els dies 12 i 13 del corrent, amb motiu del curset que s'està celebrant.

Visita als camps experimentals de la Secció per a dirigir la sembra i fixar la rotació dels cultius.

Redacció d'un informe sobre l'eficàcia i conveniència de sostenir o no certs camps experimentals.

Visita al camp experimental de Manlleu.

Preparació de les sembres als camps de Guissona, Vilanova de Meyà, Noves de Segre i Sampedor.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

Durant aquest mes el Servei ha verificat els següents treballs:

Respost consultes de Sant Feliu de Llobregat, sobre malalties del presseguer; de Vinaroç, sobre l'empelt de la melassa contra la mosca de l'olivera; de Bellvís, sobre pruneres; d'Alcover, sobre la mosca i sobre avellaners; de Barcelona, sobre l'ús de l'arseniat de plom.

Visita als molins cooperatius de Granadella i Soleràs.

Quatre conferències al Curset de Juncosa sobre poda, conreu, malalties de l'olivera i de l'ametller.

Tres conferències al curset de Verdú, tractant del conreu de l'ametller i del conreu, poda i malalties de l'olivera.

Consultes de Sant Jaume dels Domenys, sobre la poda de les oliveres; de Perelló, sobre tractors.

Visita a les oliveres tractades contra la mosca, al poble de Cambrils, per a estudiar-ne els resultats.

Visita a les oliveres esporgades a l'Espluga de Francolí l'any 1920.

Confecció d'una fulla divulgadora titulada *La Poda de l'Ametller.*

Preparació de les lliçons del curset de Constantí.

Estudis sobre refinació d'olis.

Recollida d'ametlles per a l'estudi de les varietats catalanes i continuació del dit estudi.

Ordenació i comparació dels resultats obtinguts en les experiències dels camps experimentals d'oliveres i ametllers.

Contesta a consultes verbals sobre la poda de l'olivera, a Tàrrega, i malalties dels presseguers, a Barcelona.

CURSETS

Notícies i documents

CURSET DE DIVULGACIÓ A VERDÚ

És ben cert que assistim a un remarcable deixondiment de les nostres comarques agrícoles, i que tal fet ve determinat per la coincidència providencial de dues accions paral·leles : la dels Sindicats agrícoles que es propaguen prolíferament i l'acció cultural i tutelar de la Mancomunitat d'any en any més intensa. Diem que aquesta coincidència és providencial perquè es tradueix en una sorprenent concordància laborant ambdues accions ensems en benefici de l'agricultura pàtria.

Aquesta nota harmònica s'ha fet sentir en el passat curset de divulgació agrícola de Verdú.

El Sindicat Agrícola de Verdú, del qual n'és President l'eminent agricultor En Manuel Guixà, i Tresorer el Dr. Anton Ros, agricultor i metge a l'hora, és una secció del Patronat de Sant Pere Claver i estan establertes ambdues entitats en l'històric castell de Verdú, que conserva encara nombroses relíquies dels monjos de Poblet que el posseïren.

Sia dit de pas que és de notar i alabar el respecte amb què tracten tan venerable monument, no removent una pedra ni alçant un embà sense l'aprovació de l'arquitecte En César Martinell, encarregat de la direcció de les obres.

Així l'obra del Patronat i Sindicat esmentats, ensems que té els caires cultural i agrícola, ensenya també el caire patriòtic, en la veneració i respecte amb què tracta l'històric monument.

Els soterranis, coberts de magnífiques voltes de pedra picada, s'estan convertint actualment en un molí d'oli bellament instal·lat, i la sala del primer pis, que té tots els aires d'una sala capitular gòtica, discretament restaurada, és la sala d'actes de la societat, on acaba de celebrar-se el curset.

Aquest fou organitzat com a coronament de les festes dedicades al Sant Patró Sant Pere Claver, servint de trànsit entre unes i altre l'acte celebrat el diumenge, dia 11 de setembre, a la nit, en el qual feren ús de la paraula el sociòlec Rvnd. P. Vives, S. J., i el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura D. Jaume Raventós.

El curset pròpiament dit es va desenrotllar els vuit dies subsegüents, amb subjecció al següent programa:

Dies 12 i 13. — Cereals, pel Prof. D. Josep Poch i de Feliu, Cap de la Secció de Terra Campa.

Dies 14, 15 i 16. — Cultiu de la vinya i elaboració del vi, per D. Lluís Guitart, operador del Laboratori d'Agricultura.

Dies 17, 18 i 19. — Cultiu i malalties dels olivers i ametllers, per D. Joan Salom, Ajudant del Servei d'Arbres fruiters.

La gernació que va assistir al curset fou cosa mai superada en cap altre, i dies hi hagué en què la sala, prou espaiosa per a quatre centes persones, era insuficient.

La impressió dominant, en ésser acabat el curset, es podria traduir per aquesta frase que moltes boques pronunciaren : «— N'hauríem de fer un cada any».

Bé poden quedar satisfets els organitzadors, entre els quals, demés dels noms ja citats, ens plau recordar els de D. Francisco Boldú, Comptador del Sindicat; D. Josep Riera, Secretari; Rvnd. Jaume Martínez, Conciliari; D. Josep Huguet, President del Patronat; Rvnd. Francisco Solsona, Rector, i Regidors D. Josep Boleda, D. Ramon Capdevila i D. Francisco Morara.

Honraren algunes lliçons amb la seva presència el Diputat provincial D. Serafí Casanovas, l'alumne de l'Escola Superior d'Agricultura D. Magí Alfonso i una representació del Sindicat Agrícola de Tàrrega.

REPOBLACIÓ FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a estudi del Conseller d'Agricultura i de la Comissió del Servei de Repoblació forestal la moció verbal del Diputat Sr. Robert, presentada a l'Assemblea darrera, en sentit que es procuri procedir a l'arranjament de l'arbrat de les conques dels rius destruït per les darreres inundacions i d'atendre la reproducció dels ocells, amenaçada a conseqüència dels estralls dels temporals.

(Sessió del dia 14 de setembre de 1921.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de la petició de l'Enginyer D. Ramon Compte, tramesa per l'Enginyer-director D. Frederic Turell, vist l'informe favorable del Conseller d'Hisenda, a proposta del Cap-director accidental del Servei, lliurar la quantitat de 9,000 pessetes, amb càrrec a la partida 243 del vigent Pressupost, per al pagament dels treballs d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries per l'obtenció d'aigües subterrànies.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

Atenent la proposta del Conseller d'Obres hidràuliques i vist l'acord del Consell Permanent de 21 de juliol proppassat, i atès el dictamen del Cap de la Secció segona, atorgar a l'Ajuntament de Llívia un segon termini de trenta dies per a presentar els documents necessaris al Concurs d'Auxilis per a l'abastiment d'aigües potables en les poblacions de menys de quatre mil habitants, restant encarregada la Secció Administrativa d'explicar al dit Ajuntament els documents que falta aportar i la manera com cal que vagin formulats.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

Lliurar la quantitat de 6,000 pessetes, amb càrrec a la partida 243 del vigent Pressupost, pel pagament dels treballs d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries, per a l'obtenció d'aigües subterrànies, durant el mes d'octubre propvinent.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat del curs dels treballs en la Secció de Telèfons, i d'haver quedat instal·lades la central i línies d'abonament de Solsona, i reparades les avaries ocasionades pels darrers temporals.

— Tenint en compte que l'autorització concedida pel R. D. de 9 de setembre de 1915, referent al servei telefònic urbà i interurbà, facultà a la Mancomunitat per a establir el servei urbà a les àrees no afectades de concessions prèvies, i que essent aquestes la part més important des del punt de vista comercial, industrial i agrícola era necessari, per a un règim orgànic, l'adquisició d'algunes xarxes, com així efectivament es féu amb les de Lleyda, Figueres i La Garriga; essent per altra banda proper el termini de reversió de les mateixes i d'altres a l'Estat; autoritzar la Presidència per a instar del Govern, en nom de la Mancomunitat, les ampliacions i alteracions del R. D. esmentat, necessàries per al millorament del servei i per a atendre degudament la telefonia en la part que li sigui encomanada.

(Sessió del dia 14 de setembre de 1921.)

Aprovar el pressupost de despeses que ha d'ocasionar la inspecció de les obres de l'encreuament telefònic en el quilòmetre 105'902 de la línia de Barcelona a Sant Joan de les Abadesses, tramès per la Segona divisió de ferrocarrils, i lliurar la quantitat de 83'38 pessetes, import de l'esmentat pressupost a favor de D. Antoni Raguan, Oficial-comptable de la Secció de Telèfons, perquè a son torn l'entregui a D. Rafael Luna, habilitat de la susdita Divisió, justificant aquell la inversió de l'esmentada quantitat.

— Donar-se per enterat del resum de la liquidació d'ingressos de la Secció de Telèfons, corresponent al segon trimestre de 1921, que acusa un ingrés de 69,276'66 pessetes, amb un producte líquid total de 65,520'25 pessetes, i un augment de 39,363'15 pessetes en relació amb la recaptació d'igual trimestre de l'any passat; prenent esment a l'ensems de les operacions efectuades pel Banc de Terrassa dins l'esmentat trimestre en ordre al Servei de Telèfons.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

Assabentar l'Ajuntament de Puigcerdà, com a contestació del seu ofici del mes proppassat, que la Mancomunitat no ha de pagar lloguer per fruir del local destinat a Central Telefònica, segons l'acord del dit Ajuntament de 22 de març de 1918, ratificat l'endemà per la Junta Municipal, en virtut del qual fou feta la instal·lació de la línia, i que, per tant, ha d'ésser mantingut mentre no falti la Mancomunitat a les seves obligacions.

— Declarar que no és pertany d'accedir a la petició de la telefonista de Pons, Srta. Clara M. Berry, per ara, d'assignar cap sou a la sol·licitant.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

És acabada la línia Molins de Rey-Santa Coloma de Queralt.

És acabada la línia Borges del Camp-Santa Coloma de Queralt.

És acabada la línia Ripoll-Gombrany.

Es continuen els treballs en la línia Ripoll-Castellfullit.

Es continuen els treballs en la línia Ripoll-Pobla de Lillet.

Es comencen els treballs en la línia Tremp-Pobla de Segur.

El dia 15 de setembre s'inaugurà el servei a Pradell.

El dia 1.r d'octubre s'inaugurà el servei a Vallfogona de Ripoll.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al Conseller de Ferrocarrils que prepari la proposta d'acord que calgui com a conseqüència d'haver-se acceptat per l'Assemblea la proposició de la Comissió de Ferrocarrils, encomanant al Consell que, per mentre no es pugui obtenir la desitjable autonomia en matèria de ferrocarrils secundaris, sol·liciti del Ministeri de Foment, en la forma i moment que ho estimi més oportú, que es dictin les disposicions adequades, a l'objecte que quan un organisme públic com la Mancomunitat de Catalunya presenti el projecte i resolgui pendre a son càrrec la construcció i explotació d'un ferrocarril secundari s'abreviïn els tràmits, reduint-los als més estrictament indispensables perquè pugui ser-li adjudicada l'obra directament pel mateix Ministeri, convenint amb l'entitat sol·licitant les condicions i garanties necessàries a l'efecte.

(Sessió del dia 14 de setembre de 1921.)

Donar-se per enterat de les manifestacions del Conseller-ponent de Ferrocarrils Sr. Lloret donant compte d'haver estat aprovat l'avant-projecte de ferrocarril de

Reus a Montroig, presentat per la Mancomunitat, llegint a l'efecte la R. O. aprovatòria de 26 de setembre últim; i manifestar haver vist amb satisfacció l'acompliment del dit tràmit legal per la construcció del ferrocarril com es proposa la Mancomunitat amb l'ajuda i intervenció directa dels pobles interessats, augurant un treball del més eficaç rendiment per la prosperitat de Catalunya.
(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

REUS-MONTROIG

Es treballa en la formació del projecte.

TARRAGONA-PONS

Continua el replanteig i presa de dades complementàries.

Es desenrotllaren les dades preses per ampliar el plànol topogràfic entre Vilarodona i Pont d'Armentera.

S'estudia la traça en la part topogràfica ja obtinguda.

TÀRREGA-BALAGUER

S'acaba la nivellació general del traçat i presa de dades complementàries.

Es van desenrotllant les dades obtingudes.

LLEYDA-FRAGA

Continuen els treballs de camp per a obtenir el plànol topogràfic.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Ordenar a la Secció d'Intervenció que vengui els títols que calgui de la fiança constituïda a la Depositaria de la Diputació per respondre de l'execució de les obres del camí veïnal d'Espunyola a Puigreig per Casserres, tros primer, i un cop realitzada la venda procedeixi al lliurament de la quantitat de 730'44 pessetes, import de les indemnitzacions aprovades en l'esmentat dia 10.

— Aprovar els següents termes:

1.r Ordenar a la Secció d'Intervenció que quan s'escaigui fer el lliurament de la quantitat de 3,798'78 pessetes que havia de percebre D. Enric Guixà, contractista de les obres del camí de Navarcles a la carretera de Basella a Manresa, per Sampedor de Cabrianes, sia expedit a favor de la seva muller D.a Dolors Arderiu, vídua de Guixà, com a representant dels seus fills menors Pilar, Rosa i Enric Guixà i Arderiu.

2.a Comunicar el precedent acord a la Secció tècnica als efectes oportuns.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

Comunicar a l'Ajuntament de Cabanelles que la Mancomunitat no pot contreure el compromís d'executar en data fixa la construcció de les obres del camí de Sant Martí Sesserres a la carretera de Besalú a Roses, perquè la seva realització no solament depèn de la seva major o menor utilitat, sinó de les necessitats i serveis que s'han d'atendre en relació amb els mitjans econòmics de què es disposa.

— Comunicar a Intervenció que la quantitat que els Ajuntaments de Vich, Gurb i Sant Bartomeu del Grau han de destinar a contribuir a les obres de construcció del camí de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segons, és de 20,783'54 pessetes, import del 25 per 100 del seu cost total, en lloc del 25 per 100 del pressupost de contracte.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1921.)

Acceptar la cessió atorgada per D. Jaume Talló a favor del Banc de Terrassa de tots els drets que li corresponen contra la Mancomunitat, en virtut de la revisió de preus del contracte de les obres de construcció del camí veïnal que del poble d'Espoya es dirigeix a la carretera d'Igualada a Sitges; així com del dipòsit que per garantitzar l'execució dels treballs constituí a la Caixa d'aquesta Corporació, cessió que fou autoritzada pel Consell amb data 18 de maig últim.

— Retornar a D. Valentí Campà la fiança que va constituir per respondre de l'execució del camí veïnal de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs de nova construcció del pont d'enllaç entre el Bruch del Mig i de Baix amb el de la Parròquia, suspesos a causa de la rescissió de la contracta, i acordà el lliurament de la quantitat de 8,000 pessetes, import de les despeses que s'ocasionaran durant el mes d'octubre propvinent, sempre que el poble interessat estigui en condicions legals i al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i la Diputació.

— Que fos lliurada la quantitat de 8,000 pessetes, a justificar, per atendre les despeses que s'ocasionaran durant el propvinent mes, amb la continuació dels treballs del camí de Bagur a la platja d'Aiguablava amb ramal a la de Fornells; i la quantitat de 1,980 pessetes per a atendre les despeses que s'ocasionaran amb la continuació dels treballs de reparació del camí de bast de la corba d'Agulló per Ager, Corsà i Serra del Montsech a la vall del Ribagorçana, havent de justificar-se oportunament aquesta suma.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la reparació de la línia d'Arbúcies a Viladrau, destruïda amb motiu dels últims temporals, per

existir consignació suficient en el cap. 8.é, art. 4.t, partida 285 del Pressupost vigent, per a subvencionar el total de 7,500 pessetes a què pujaran les obres de reparació, i autoritzar així mateix la construcció de la línia de Roquetes a Santa Bàrbara-Ulldecona-Alcanar, de 36 quilòmetres de longitud, per a la qual existeixen ja a Tortosa els pals necessaris i han acceptat els pobles les bases d'instal·lació, mancant 16,000 pessetes per a l'adquisició de material i 3,000 per a la inversió en jornals, que poden arbitrar-se consignades al capítol, article i partida abans esmentats, entenent-se per la validesa d'aquests dos acords que cal que els Ajuntaments afectats pels serveis que s'acorden estiguin al corrent de pagaments.

— Aprovar els següents projectes, amb els corresponents plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir la subhasta a anunciar tot seguit:

Proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera d'Arbós a la del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, quilòmetres 1 a 5, pel pressupost de contracte de 65,275'15 pessetes.

Proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, tros segon, quilòmetres 1 a 13, pel pressupost de contracte de 22,588'30 pessetes.

Proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, quilòmetres 1 a 9, pel pressupost de contracte de 13,892 pessetes.

Proveïment de pedra partida amb destinació al camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan, pel pressupost de contracte de 10,584'60 pessetes.

— Aprovar el projecte de proveïment de pedra partida destinada al camí de Santa Coloma de Farnés a Castenyet, quilòmetres 1 a 4'600, pel seu pressupost de contracte de 51,271'60 pessetes; acordant comunicar-ho a l'Ajuntament de Santa Coloma, a fi que, d'acord amb el que prescriuen les bases d'auxili als pobles per la conservació i reparació de camins veïnals, vigents a la província de Girona, contribueixi a l'obra amb la quantitat de 4,143'75 pessetes, valor de la pedra que no va acopiar durant els anys 1918, 1919 i 1920.

— Acordà les següents adjudicacions:

A D. Joan Granell, la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Santa Bàrbara a La Cènia per la Galera, quilòmetres 1 a 23, per la quantitat de 43,768'40 pessetes.

A D. Francesc Molins, la del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Tarragona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, per la quantitat de 133,160 pessetes.

També, a D. Francesc Molins, la del proveïment de pedra amb destinació al camí de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, per la quantitat de 56,760 pessetes.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

Aprovar el pressupost de despeses per l'estudi dels desperfectes ocasionats pels darrers temporals a Pont de Suert, pel seu import de 446'25 pessetes, que hauran d'ésser lliurades.

— Aprovar el pressupost de despeses de les obres de variació de rasant en un tram del quilòmetre 1.r del camí de Puigcerdà a Pont de Llívia, i reconstrucció de l'afermat, pel seu import de 1,992'60 pessetes, que hauran de lliurar-se.

— Autoritzar la Secció tècnica d'aquest Servei per a realitzar els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els corresponents pressupostos que hauran d'ésser lliurats:

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 i 2 de la carretera de Vilarrodona a Solivella, tros de Pla de Cabra a Sarreal, pel seu import de 286'75 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 7 a 10 i 1 a 3 dels quilòmetres 2 i 3 del camí de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segon, pel seu import de 1,942'05 pessetes; hectòmetre 4 a 10 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,947'40 pessetes; hectòmetre 1 a 7 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,990'20 pessetes; hectòmetres 8 i 10 i 1 a 3 dels quilòmetres 4 i 5, pel seu import de 1,984'85 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 5 a 7 del quilòmetre 15 de la carretera d'Esparraguera a Manresa, pel seu import de 1,594'30 pessetes; hectòmetres 8 a 10, del mateix quilòmetre 15, pel seu import de 1,904'60 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 3 de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, Secció 4.a, pel seu import de 1,978'20 pessetes; hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,969'80 pessetes; hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,963'50 i 1,957'20 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Manlleu al confí amb Girona per Sant Pere de Torelló, quilòmetres 1 i 2, pel seu import de 1,952'75 pessetes; hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 1, pel seu import de 695'50 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 10, pel seu import de 1,992'90 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre 10, pel seu import de pessetes 1,989'75; hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 9, pel seu import de 1,963'50, 1,969'80, 1,974'10, 1,982'40, 1,988'70 i 1,995 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra partida per a la conservació del ferm del camí d'Artés a Pont de Cabrianes, hectòmetres 1 a 4 del quilòmetre 1, pel seu import de 1,947'40 pessetes, hectòmetres 4 a 10 del quilòmetre 1, pel seu import de 1,984'85 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,909'95 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre 2, pel seu import de 1,936'70 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,979'50 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 7 i 8 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, pel seu import de 1,973'05 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa, hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 18, pel seu import de 1,033'70 pessetes; hectòmetres 2 a 4 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,936'97 pessetes; hectòmetres 4 i 5 del mateix quilòmetre 18, pel seu import de 1,944'46 pessetes; hectòmetres 6 i 7, pel seu import de 1,923'86 pessetes; hectòmetres 7 a 9, pel seu import de 1,911 pessetes; i hectòmetres 9 i 10, pel seu import de 1,883'07 pessetes.

— Havent quedat desertes les subhastes de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del camí veïnal de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, atenent la proposta del Negociat de Carreteres, camins i ponts, prorrogar per un any el terme de pagament de les subvencions de 3,937'50 i 2,567'50 pessetes, que els Ajuntaments de Castelló d'Empúries i Sant Pere Pescador han de satisfer a la Mancomunitat, en virtut de l'acord del Consell de 25 d'agost de 1920, quantitats equivalents al volum de pedra partida que ambdós havien d'acopiar en el camí veïnal esmentat.

— Aprovar els següents extrems:

1.r El projecte de proveïment de pedra partida

amb destinació a la conservació del ferm del camí de Bordils a Madremanya, el pressupost de contracte del qual és de 30,499'16 pessetes.

2.a El plec de condicions particulars i econòmiques que han de regir la subhasta, i disposar l'anunci d'aquesta.

3.r Comunicar els precedents acords als Ajuntaments de Bordils i Madremanya, a fi que, en compliment de les bases d'auxili als pobles per a la conservació dels camins veïnals, vigents en la província de Girona, satisfaci el primer la quantitat de 861'21 pessetes, i el segon la de 7,176'75 pessetes, corresponents al valor de la pedra que deixaren d'acopiar durant els anys 1918, 1919 i 1920 en l'esmentat camí.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

Tal com proposava la Secció segona del Departament d'Administració, aprovar l'acte de recepció parcial número 2, de la pedra partida i acopiada en els passeigs dels quilòmetres 3, 4, 5 i 6 del camí de Figueres a Terrades, per la reparació del seu afermat.

— Comunicar a D. Pere Blanch, contractista de les obres de proveïment de pedra partida per la conservació del ferm del camí de Pont de Molins a Les Escaules, que si han sofert alguna merma els dipòsits de pedra destinada al camí esmentat a causa del temps d'estar fets, sols pot atribuir-se a la poca activitat que desenrotllà en l'obra i que, demés, no és just el tant per 100 que sol·licita, per quant el recompte, la medició i l'abonament del volum de pedra ha de verificar-se solament en el cas previst en les condicions del plec de la seva contracta.

— Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos respectius i acordant el lliurament de llur import a favor del Pagador segon de la referida Secció tècnica:

Treballs en exercici durant l'any que som, per la reconstrucció de terraplens i extracció de terra, reparació de trams d'afermat, neteja i reparació d'obres de fàbrica i altres obres de conservació extraordinària dels camins i carreteres de la Demarcació primera, necessàries per reparar els desperfectes ocasionats per desprendiments de terres i altres, degut a les últimes pluges, pel seu import de 18,231'48 pessetes.

Substitució d'un guardacossos per un grup d'escorredors en el quilòmetre 6 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pels seus imports de 1,963'45 i 535 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 21 de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, pel seu import de 1,931'35 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 22, pel seu import de 1,968'80 pessetes, i hectòmetres 5 a 10 del mateix quilòmetre 22, pel seu import de 1,926 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Monjos a Castellví de la Marca, hectòmetre 4 del quilòmetre 1, pel seu import de 1,979'50 pessetes; hectòmetre 5 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,980'57 pessetes; hectòmetre 7, pel seu import de 1,988'06 pessetes; hectòmetre 8, pel seu import de 1,986'99 pessetes; pel mateix quilòmetre, 1,981'64 pessetes; quilòmetre 2, pel seu import de pessetes 1,983'78; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,982'71 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre 3, pel seu import de 1,989'13 pessetes; hectòmetres 1 a 4 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

Per inversions no especificades en el referit camí, 1,983'92 pessetes.

Treballs d'inversió i consolidació de pedra partida en la carretera de Gràcia a Manresa, hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,938'84 pessetes; hectòmetres 2 i 3, pel seu import de 1,960'24 pessetes; hectòmetres 3 i 4, pel seu import de 1,940'98 pessetes; hectòmetres 4 i 5, pel seu import de 1,958'10 pessetes; hectòmetres 5 i 6, pel seu import de 1,943'12 pessetes; hectòmetres 6 i 7, pel seu import de 1,955'96 pessetes; hectòmetres 8 i 9, pel seu import de 1,945'26 pessetes; hectòmetres 9 i 10, pel seu import de 1,953'82 pessetes.

Treballs d'inversió i consolidació de pedra partida en la carretera de Montesquiu a Berga, quilòmetre 7, hectòmetre 1 a 5, pel seu import de 1,947'40 pessetes; hectòmetres 6 a 10, pel seu import de 1,963'45 pessetes.

Obres d'un tram de formigó armat en el pont sobre el riu Fluvià, del camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets, pels seus imports de 1,998'60 i 1,988'98 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Construcció de les degudes defenses en el pont de 7 metres de llum en el quilòmetre 32 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, pels seus imports de 1,981'80, 1,994'76 i 1,728 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

— Designar el senyor Diputat D. Josep Colomé perquè, en substitució de D. Lluís Ferrer i Bàrbara, assisteixi a la recepció de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del camí de Cabrils a Vilassar, i el Diputat D. Ferran Valls Taberner per a assistir, en substitució de D. Antoni Abadal i Portella, a la recepció de la caseta doble de peons caminers del camí de Sant Mateu de Bages a Callús, tros primer.

— Designar el senyor Diputat D. Josep M. Bassols, per a assistir al reconeixement i recepció definitiva de les obres de recreixement i consolidació del ferm del camí veïnal de Sant Climent de Llobregat a la carretera de Barcelona a Santa Creu de Calafell.

— Autoritzar la Secció tècnica per a construir un pas sobre rasa en l'embrancament de l'antic camí que des del mancomunal de Corró de Vall a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs es dirigeix al poble de Marata, i que es comuniqui aquest acord a D. Antoni Marimon, a fi que, en compliment de la seva oferta, acceptada pel Consell, hi contribueixi amb els maons que calguin, fent-li avinent que no es començaran els treballs fins que hagi complert aquest requisit.

— Aprovar els projectes que a continuació s'esmenten, amb acord d'anunciar les respectives subhastes, les condicions de les quals foren així mateix aprovades:

Projecte d'empedrament del pont sobre el riu Ter, en el camí veïnal de Manlleu a la Gleva (Masies de Sant Hipòlit), per un pressupost de contracte de 7,085'15 ptes.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Mongat a Tiana, segons reformat en virtut de l'acord de 21 de desembre de 1920, pel seu pressupost de contracte de 22,734'35 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Manresa a Sampedor, quilòmetres 1 a 6'300, pel seu pressupost de 50,123'31 pessetes.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1921.)

Aprovar l'acte de recepció dels proveïments de grava corresponents als quilòmetres 1 a 11 del camí veïnal de Gavà a Begues.

— Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar per administració els treballs que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos respectius, amb acord de lliurament de llur import a favor del Pagador segon de la referida Secció tècnica:

Reconstrucció de l'explanació de la carretera d'Ulldecona a Alcanar, quilòmetres 11 i 12, pel seu import de 1,246'30 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 2, i quilòmetre 1, de la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal

a Morell, pel seu import de 1,671'29 pessetes; hectòmetres 4 a 10 del quilòmetre 2 i 1 a 5 del quilòmetre 3, pel seu import de 1,702'08 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 3 i 1 a 6 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,716'12 pessetes; hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 4, i 1 a 6 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,357'01 pessetes.

— Havent esguard de la urgència de portar a terme els treballs de proveïment de pedra en la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 1 a 10 i ramal a Ullastrell, suspesos a causa de reclamacions presentades contra el contractista, autoritzar la Secció tècnica per a continuar les obres pel sistema d'administració en els quilòmetres que calgui, sempre que per a l'abonament de la pedra no hi hagi cap litigi, deixant els quilòmetres 1 i 2 i el 8, en els que, segons dades que figuren a l'esmentada Secció, hi ha acopiats en total 402'5 metres cúbics, per a quan s'incauti el Jutjat del rossec a favor del contractista, que puja a la quantitat de pessetes 3,143'40, després de feta la deducció del 1'20 per 100 dels treballs realitzats per pagaments a l'Estat, i quedi definitivament liquidat l'esmentat subministre de pedra; acordant-se també el lliurament de la quantitat de 6,000 pessetes, import de les despeses probables, durant el mes que som.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració els treballs de defensa del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, contra les avingudes dels rius Ripoll i Besòs, entre els hectòmetres 5 i 10 del quilòmetre 8, el pressupost de contracte dels quals és 81,981'20 pessetes i el d'administració 76,991'04 pessetes; acordant-se lliurar la quantitat de 8,000 pessetes, a justificar, per atendre les despeses que s'ocasionaran durant el propvinent octubre.

— Aprovar els següents termes:

1.r El projecte de mur de contenció i de claveguerò de 1'50 metres de llum, en el camí veïnal d'Orfens a la carretera de Madrid a França, el pressupost d'administració del qual és de 4,653'35 pessetes, i el de contracte de 4,823'70 pessetes, de les que corresponen abonar al Municipi de Pontós, de conformitat amb la base desena, apartat *g)* de la quarta de les d'auxili als pobles per a la reparació i conservació de camins veïnals, vigents a la província de Girona, la quantitat de 2,412'85 pessetes, import del 50 per 100 del pressupost de contracte.

2.n Comuniqui's el present acord a l'Ajuntament de Pontós perquè dintre el termini de quinze dies, a comptar del de la data de comunicació, manifesti la seva conformitat a la realització de les obres pel seu compte i sota la inspecció de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, amb subjecció al projecte aprovat, comptant amb l'auxili del 50 per 100 del seu cost, que li abonaria la Mancomunitat de Catalunya, a tenor de la base *e)* de la quarta de les bases esmentades. Faci's a l'ensems avinent al susdit Municipi que si dins el temps que se li ha assenyalat no complimenta l'acord del Consell la Mancomunitat procedirà a l'execució de les obres, venint aleshores obligat a reintegrar a la caixa d'aquesta Corporació la suma corresponent al 50 per 100 del cost de les obres, en la forma que determinin les repetides bases, especialment l'onzena.

— Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració o procedir a la revisió de preus del pressupost de les obres següents que han estat subhastades, havent-se declarat deserts els dos actes celebrats per a la seva adjudicació:

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a Calella.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

Notícies i documents

El dia 9 del corrent mes tingué lloc el reconeixement als efectes de la recepció provisional de les obres del camí veïnal d'Espoya a la carretera d'Igualada a Sitges, amb assistència del Diputat provincial D. Enric Ràfols, en representació de la Mancomunitat; B. Elias Sorribas, Cap d'Obres públiques de l'Estat; Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, Sr. Turell; Enginyers encarregats per part de l'Estat i Mancomunitat, respectivament, Srs. Ortega i Moreno, i el contractista de les dites obres, Sr. Talló.

—El dia 16 del corrent mes tingué lloc el reconeixement als efectes de la recepció dels proveïments de pedra partida per a l'arranjament del camí veïnal de Gavà a Begues, amb assistència del Diputat provincial D. Manuel Massó, de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell, de l'Enginyer encarregat de la Demarcació primera Sr. Moreno i del contractista de les dites obres Sr. Vendrell.

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe de la Direcció d'Obres públiques de la Mancomunitat la instància del President de la Lliga de Defensa de l'Arbre fruiter, demanant la modificació de l'acord de 17 d'agost, referent a aprofitament del fruit dels arbres de la carretera de Moyà a Calaf per Súria, dins el terme municipal de Moyà.

(Sessió del dia 14 de setembre de 1921.)

SUBHASTES

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar els senyors Diputats D. Joan Casanovas i D. Albert de Quintana per a assistir a l'acte de subhasta del proveïment de pedra partida amb destinació al camí de Palafrugell a Calella, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i Girona el vinent dia 16, a les onze del matí.

Es designaren també els mateixos Srs. Casanovas i Quintana per a assistir a la del proveïment de pedra partida destinada al camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, que es celebrarà igualment el dia 16, a dos quarts de dotze del matí, simultàniament a Barcelona i Girona; i el Sr. Casanovas, per a assistir a la dels preu fets referents al camí de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera, que tindrà lloc en aquest Palau de la Generalitat, a les dotze del dia esmentat.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

— Aprovar les següents designacions de senyors Diputats de la Mancomunitat per a assistir a les subhastes que s'esmenten, els dies, llocs i hores que s'assenyalen:

Dia 4 d'octubre: A les onze, proveïment de pedra amb destinació al camí de Sardanyola a Montcada per Ripollet; a dos quarts de dotze, proveïment de pedra per a la conservació del ferm de la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola; a les dotze,

proveïment de pedra amb destinació a la carretera de Sant Adrià de Besós a La Roca. Celebradores totes a Barcelona, amb assistència del Diputat D. Manuel Puigrefagut.

Dia 5 d'octubre : A les onze, proveïment de pedra amb destinació al camí de Sarrià a Vallvidrera; a dos quarts de dotze, proveïment de pedra pel camí de Calaf a Sant Martí Sesgayoles. Celebradores a Barcelona, amb assistència del Diputat D. Josep M. Marquès.

Dia 7 d'octubre : A les onze, proveïment de pedra amb destinació al camí de Taradell a l'estació de Balenyà; a dos quarts de dotze, proveïment de pedra destinat a la carretera de Montesquiu al límit de la província de Lleyda per Berga; a les dotze, proveïment de pedra per a la carretera de Vich per Roda a la de Vich a Olot. Celebradores a Barcelona, amb assistència del Diputat D. Manuel Puigrefagut.

Dia 10 d'octubre : A les onze, proveïment de pedra per a la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys; a dos quarts de dotze, proveïment de pedra amb destinació a la carretera del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys. Celebradores, simultàniament, a Barcelona i Tarragona, amb l'assistència respectiva de D. Josep M. Marquès i de D. Manuel Solanas.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a l'Ajuntament de Vilamaniscle que la supressió i reposició de peons que presten servei amb caràcter permanent en les vies mancomunals es regula de conformitat amb les «Bases d'organització i remuneració del personal jornaler adscrit al de la conservació de dites vies aprovades pel Consell, i que la conservació del camí de Garriguella a Vilamaniscle, com la de tots els de la Mancomunitat, és practicada com cal per mitjanceria de peons eventuals, i vigilada i inspeccionada en tot moment pel capatàs i personal facultatiu.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona perquè concedeixi l'afillament de l'expòsita Concepció Comella, núm. 385 de l'exposició de 1909, als esposos D. Ramon Margalef i D.ª Marcelina Piñol, veïns de Mora d'Ebre (Tarragona), i el de l'expòsita Felicitat Malla, núm. 337 de l'exposició de 1910, als esposos D. Romà Sans i D.ª Magdalena Estruch, veïns de Sabadell; fent constar els dits afillaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sia més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la referida Junta de Govern, amb devolució dels documents corresponents.

—Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda perquè concedeixi l'afillament de l'expòsit Climent Cecili, núm. 764 del registre de la Maternitat, als esposos D. Ramon Arqué i Sanromà i D.ª Antònia Boldú i Mateu, veïns de Vinaixa, mitjançant la condició que els esmentats esposos en fer-se càrrec del nen dipositin la quantitat de 150 pessetes en concepte de dot de l'afillat; havent de fer-se constar aquest afillament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sia més convenient, i comunicant-se aquest acord a la referida Junta de Govern, amb devolució dels documents corresponents, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

Aprovar el compte de les estades ocasionades en l'Hospital de Sant Pau i Santa Tecla de la ciutat de Tarragona, per malalts a compte de la Diputació d'aquella província, durant l'exercici de 1920-21, que importa un total de 1,210 pessetes, abonant-se el referit import amb càrrec a la partida 75 del Pressupost de la Mancomunitat de 1921; havent de comunicar-se el present acord a la Diputació de Tarragona, pregant-li que el traslladi a l'Administració de l'Hospital, i a Intervenció pels efectes de la seva incumbència.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

Autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda perquè concedeixi l'afillament de l'expòsit Andreu Josep Torres, procedent de la Filiola de Seu d'Urgell, a D.ª Rosa Milà Fenés, veïna de Puigcerdà, mitjançant la condició que en fer-se càrrec del nen dipositi la quantitat de 500 pessetes en concepte de dot de l'afillat; havent de fer-se constar aquest afillament en escriptura pública o en acte o document privat, segons sia més convenient, i comunicant-se aquest acord a la referida Junta de Govern, amb devolució dels documents corresponents, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

—Designar per a ocupar les vacants reglamentàries que han ocorregut en les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, Lleyda i Tarragona, els senyors que a continuació s'indiquen:

Girona. — D. Albert de Quintana i de León, Advocat, Diputat de la Mancomunitat de Catalunya; D. Jaume Genové i Codina, Advocat i Notari; D. Josep Sambola, Advocat, industrial i propietari, regidor de l'Ajuntament de Girona; D. Salvador Plaja, industrial i propietari, regidor de l'Ajuntament de Girona; D. Joan Pujol, comerciant de grans.

Lleyda. — Dr. D. Josep Cortacans, Canonge; D. Felip Soler i Oliver, Director de l'Escola Normal; D. Umbert Torres i Barberà, Doctor en Medicina i Regidor de l'Ajuntament de Lleyda; D. Antoni Agelet i Romeu, Advocat i Diputat de la Mancomunitat; D. Domènec Pinell i Pallassó, Ex-alcalde, comerciant i propietari.

Tarragona. — D. Anselm Guasch, President de la Diputació i Conseller de la Mancomunitat; D. Manuel Solanas, propietari i Diputat de la Mancomunitat; D. Josep Compte, propietari i Diputat de la Mancomunitat; D. Josep Bonet i Amigó, comerciant i propietari; D. Simó Gramunt i Juer, Notari.

— Designar els següents representants de la Mancomunitat en les Comissions que s'indiquen:

Patronat de Convalescents (Girona). — D. Lluís de Llobet, Diputat de la Mancomunitat.

Comissió de traspàs de l'Hospital a la Mancomunitat (Lleyda). — D. Emili Galceran, Diputat de la Mancomunitat; D. Pere Mias, Diputat de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Noticies i documents

GIRONA

Sessió del 9 de setembre de 1921. — Sota la presidència del Sr. Agustí Riera, i amb l'assistència dels senyors Vocals D. Ramon de Berenguer, D. Leopold Cànovas, doctor Josep Morera, es començà la sessió de l'esmentada data.

És llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

Es dóna compte d'una comunicació del Metge-director del Manicomi de Salt interessant l'emblanquinat dels menjadors, dormitoris i infermeries de l'esmentat Establiment; l'empaperament, pintat i decorat de les habitacions del pavelló de la Direcció, i la reparació de l'escalfapanxes de l'esmentat pavelló que, tenint grosses esquerdes a la caixa de foc i a la xemeneia, perilla d'ocasionar incendis, i proveir-lo d'una galeria i d'una porta persiana de ferro en substitució de l'actual de fusta, i atès el dictamen de l'Administració, s'acorda interessar de l'Arquitecte D. Joan Rubió visiti l'Establiment a fi que pugui indicar la reparació a fer en els pavellons dels malalts i escalfapanxes del xalet del Metge-director i ensems formuli el pressupost de ço que pot costar l'emblanquinat dels primers i el pintat i decorat de les habitacions del dit xalet.

S'aprova una factura presentada per la casa Dalmau i Oliveres, de Barcelona, d'import 2,468'80 ptes., per diversos medicaments subministrats a la farmàcia de l'Hospital, i la seva satisfacció contra el cap. 1.r, art. 3.r partida 19, del Pressupost vigent.

Es llegeix una comunicació de l'Administració interessant l'adquisició de 125 quilos de cotó hidròfil per als Establiments, i ateses les ofertes dels Srs. Joan Serra i Joaquim Sala Font, de Barcelona, i Vicens Torrent, d'aquesta capital, s'acorda l'adquisició dels 125 quilos esmentats al Sr. Serra, pel preu de 4'64 ptes. el quilo, classe extra, igual a la mostra, i en paquets de 500 grams.

L'Administració dóna compte, mitjançant una comunicació, dels cultes organitzats com de consuetud pel Capellà de la Casa de Misericòrdia per honorar a la Patrona de la Casa el dia 12 del corrent, s'acorda aprovar-los però que en l'esdevenidor, per aquestes i altres festes pròpies dels Establiments, s'avisi a la Junta per si ella desitja organitzar-les o tenir-ne cura.

S'aproven i s'acorda sien satisfetes, contra els donatius de la Junta Benèfica, les següents factures : una, d'instrumental quirúrgic, subministrat per D. Joaquim Sala Font, de Barcelona, importat en conjunt 1,419'75 pessetes. Altra, del propi senyor, pel subministre d'una taula d'operacions «Quervain Marquet», d'import 3,210 pessetes. I una altra, d'import 2,070 ptes., per vint-i-quatre tamborets retretes de ferro pintat blanc esmalt i sis orinals de recanvi, formant entre totes aquestes factures un total de 6,699'75 ptes. Igualment s'acorda sien satisfetes les 69 ptes. que importen els ports dels esmentats tamborets retretes, contra els donatius susdits.

S'aprova i s'acorda sia satisfeta, contra la consignació corresponent del vigent Pressupost, altra factura del propi Sr. Sala, important 393'80 ptes., per ço que importen diversos bombos d'anticlau, l'adop d'aquests i altres efectes subministrats a l'Hospital civil.

Són concedits els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia : de Dolors Gener Saurí, natural i veïna de Cassà de la Selva, a instància de la seva germana Maria del propi veïnatge; de Josep Rabasseda Valentí, vidu, veí de Salt, a instància pròpia; de Miquel Matas, vidu, veí de Sant Feliu de Boada, terme municipal de Palau de Sator, a instància pròpia; de Francesc Cabruja Casals, vidu, natural i veí de Llagostera, a instància de l'Alcalde de Llagostera; de Joan Martí Camps, natural i veí de Llers, a instància de la seva mare Dolors Camps i Mir; del noi Gustau Serrat, natural de la Junquera, a instància de l'Alcalde de Palafrugell.

Es concedeixen els següents abonaments de didatge: A Pia Biernés, veí d'Osor, per la seva filla Júlia; a Carolina Mercader, vídua, i també del mateix municipi que l'anterior, que el demana per al seu fill Joan Busquets Mercader; a Josep Torrent Sala, de Santa Coloma, que l'interessa per al seu fill Pere, i a D. Pere Serra, veí de Banyoles, per al seu fill Tomàs.

És concedeix interinament, i per mentre el Consell Permanent resolgui en definitiva, l'afillament d'un noi d'uns cinc anys d'edat, expòsit, als esposos Esteve Riuró Ventura i Clara Esparraguera Heren, veïns de Salt.

Igualment és concedit als consorts Alexandre Martorell Masdeu i Esperança Roura Campolina, de Barcelona, l'afillament interí d'una noia d'uns deu anys d'edat.

Ambdós afillaments són atorgats mitjançant l'atorgament de la dot de 250 ptes. i la signatura de l'escriptura corresponent.

S'accedeix que continuïn en poder dels seus didots Joan Roure i Maria Marcó, veïns d'aquesta ciutat, i Isidre Burch i Dolors Soler, de Llambilles, els expòsits Jacint Roses Campmany i Engràcia Llorà Sicrés, respectivament.

Es concedida la sortida definitiva de l'Establiment a l'asilat de la Casa de Misericòrdia, Domènec Damas, que la sol·licita per haver trobat treball fora de l'Establiment.

La Presidència dóna compte de la rebuda dels sillons retretes acordats adquirir en sessió de 13 de maig d'enguany, i invita als senyors Vocals a examinar-los, ço que aquests realitzen, quedant satisfets de l'adquisició feta.

I no havent-hi altres afers que tractar, fou aixecada la sessió.

Sessió del dia 17 de setembre. — Sota la presidència del Dr. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència dels senyors Vocals D. Ramon de Berenguer, Dr. D. Josep Morera, D. Josep M.ª Pérez Xifra i D. Leopold Cànovas, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

És llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

Es dóna compte d'una comunicació del Consell Permanent noticiant que en reunió del 31 d'agost últim fou designat Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat el Diputat de la Mancomunitat D. Josep Estadella. La Junta acorda felicitar el nou Conseller i fer-li present dels desitjos de la mateixa per a secundar-lo en la tasca que li ha estat encomanada.

Fent ús de l'autorització concedida pel Consell Permanent, i previ informe del Vocal Sr. Cànovas, s'acorda renovar els contractes de Segur d'incendis d'aquests Establiments, augmentant la valor de les finques i objectes dels Establiments sobre les figurades en els contractes finits, amb les següents quantitats: 92,500 ptes. per l'Hospital, 146,000 ptes. per l'Hospici i 122,000 ptes. pel Manicomi. S'acorda també que, a més a més, es faci extensiu el segur contra els efectes del llamp, i que sien les Companyies asseguradores La Catalana, La Unión, La Estrella i La Unión y el Fénix español.

Previ informe del senyor Administrador s'acorda la refecció dels matalassos dels Establiments i l'adquisició d'encerats per als mateixos.

Es llegeix una comunicació de l'Administració notificant que a fi de mes caduquen els contractes celebrats per al proveïment de queviures i altres efectes als Establiments, acordant-se anunciar per al dia 27 del corrent un nou Concurs pel proveïment de carns de xai, bou sense os, os de bou, patates, cansalada, arròs, fesols, fesoles, sigrons, bacallà, xocolata, greix blanc de tocino, sal, sucre, oli d'olives, vi comú, botifarres blanques i negres primes, coc i sabó fort, i que el termini de durada dels mateixos sia per durant tot el segon semestre del corrent any econòmic.

S'acorda concedir a D. Salvador Bosch Ribas, veí de Canet d'Adri, l'abonament de didatge del seu fill Joan, orfe de mare.

És admès definitivament a la Casa de Misericòrdia, a instància del seu pare Narcís Ametller, de Sarrià de Ter, Na Maria Ametller Esparraguera.

S'acorda obrir un Concurs per la provisió de cuir i material per a la sabateria i espardenyeria.

I no havent-hi altres afers a tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió del dia 27 de setembre. — Presideix el doctor A. Riera i Pau i assisteixen els Vocals D. Josep Morera, D. Ramon de Berenguer, D. Josep M.ª Pérez Xifra i D. Leopold Cànovas.

És llegida i aprovada l'acte de la sessió del dia anterior.

El senyor President dóna compte i entrega el donatiu de 2,000 ptes. que, corresponent a la distribució del mes d'agost, ha fet la Junta Benèfica Provincial. S'acorda remerciar-la en la forma de consuetud.

Es dóna compte d'una comunicació de l'Administrador acompanyant per a la seva aprovació els comptes de despeses menors corresponents als mesos de juliol i agost últims. I són aprovats els seus totals respectius de 512'88 i 3,267'09 pessetes.

Es concedeix l'abonament de didatge que sol·licita N'Anton Andreu Hernández, veí de Port-Bou, per un fill seu, bessó.

Es concedeix novament als esposos Sagimon Antonio i Concepció Vidal l'afillament de l'expòsita Carme Cortada Bellapart, mitjançant la signatura de la corresponent escriptura i l'assenyalament de la dot de 250 pessetes. Dit afillament es concedeix interinament i per mentre el Consell Permanent resol en definitiva.

És concedit a Pere Coll Saubí, vidu, fill de Foncuberta, l'abonament de didatge per al seu fill Fermí.

S'atorga a Pere Xargayó Ros, de nou anys d'edat, l'ingrés a l'Hospici, tal com interessen el seu parastre i mare, Josep Figueres i Margarida Ros, veïns de Salt.

Es dóna compte de la renúncia que del càrrec de barber de la Casa de Misericòrdia presenta D. Emili Batlle Aupí. S'acorda acceptar-la i que per l'Administració, en la sessió propera, es presentin les bases per a la provisió del càrrec.

És llegit el dictamen que presenta l'Administració sobre els concursos celebrats en el dia d'avui, acordant-se fer les següents adjudicacions:

A D. Joaquim Nouvilas, la carn de xai, la de bou sense os, i els ossos de bou, als preus respectius de 3'97, 3'50 i 0'50 ptes. quilo.

A D. Joaquim Ricart, el vi comú, a 36 ptes. els 100 litres.

A D. Joaquim Sureda, la cansalada, a 3'94 ptes. quilo.

A D. Francesc Casas, la xocolata, a 2'75 ptes. quilo.

A la societat anònima Alumbrado de Poblaciones, el coc, a 120 ptes. la tona.

Als Srs. Vila germans, la sal, a 11 ptes. els 100 quilos.

A la casa Fill d'Esteve Bachs, el sabó fort, a 137 pessetes els 100 quilos.

A la Sra. Vídua d'A. Boxa, el greix, el sucre i les botifarres blanques i negres primes, als preus de 4'50, 1'60, 6 i 4'50 ptes. quilo, respectivament.

A D. Joan Palomer, l'oli d'olives, al preu de 2'50 pessetes el quilo.

A D. Joaquim Bosch, el bacallà, a 3'50 ptes. el quilo.

Ensems s'acorda desestimar les ofertes de patates, fesols, fesoles, arròs i sigrons, per a creure elevats els preus, autoritzant a l'Administració perquè procedeixi a l'adquisició directa dels dits articles amb les condicions del Concurs, o bé adquirint d'una volta els gèneres necessaris pel semestre, si així pot obtenir-se una més gran millora.

El senyor President dóna compte de l'oferta de la casa Sala per a proveir vint-i-cinc retretes més, a 65 pessetes cadascun, com els del tipus ja adquirits a compte dels cabals entregats per la Junta Benèfica, i manifesta que, indicant la dita casa que és probable un augment de preu, ell ha encarregat, contra el donatiu de l'esmentada Junta, la tramesa dels dits vint-i-cinc retretes, esperant que la Junta aprovarà la seva gestió. Així s'acorda.

El senyor President dóna compte de les gestions fetes per la Mancomunitat amb el fi d'extingir l'epidèmia tifoidea suara declarada a Salt, que són, entre altres, els serveis del Dr. Gras analitzant les aigües de diversos pous i la sang de distints malalts; la vacunació de tots els que voluntàriament ho han sol·licitat, amb limfa tramesa per la Mancomunitat; la vacunació de tots els asilats en el Manicomi de Salt; la tramesa d'una màquina potabilitzadora amb personal tècnic per al seu funcionament, i facultant a l'Administració perquè sense previ acord d'aquesta Junta pogués pendre les mesures necessàries per l'ajut a extingir el flagell. Tot s'acorda de conformitat.

Es dóna compte d'una comunicació del Cap del Negociat de Beneficència trametent, per encàrrec del Conseller de Beneficència, les condicions en què ha de realitzar-se el sorteig dels Vocals que deuen cessar amb motiu de la renovació reglamentària de la Junta, i interessant que dit sorteig es verifiqui amb tota la urgència possible. S'acorda que el dit sorteig es verifiqui acte seguit, i practicat que ha estat, han resultat vacants els càrrecs dels Srs. D. Albert de Quintana i de León, D. Laureà Dalmau, D. Ignasi Servitge, D. Leopold Cànovas i D. Jaume Sagrera.

I no havent-hi altres assumptes que tractar, s'aixecà la sessió.

LLEYDA

Sessió del dia 12 de setembre de 1921. — Es va reunir la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència, sota la presidència del Sr. D. Josep M. Vicens, i es varen pendre els acords següents:

Concedir les pensions d'alletament demanades pel veí de Torres de Segre, Lluís Roca Montoy, i pel de Gausach, Francesc Vidal Estrada, per un dels seus fills bessons.

Trametre al Consell Permanent de la Mancomunitat l'expedient d'afillament de l'expòsit Andreu Josep Torres, demanat per la veïna de Puigcerdà, Rosa Mills, informat en sentit que es pot concedir, amb la condició de dotar-lo amb 500 pessetes.

Autoritzat pel Consell Permanent de la Mancomunitat, es va acordar formalitzar l'afillament de la nena Càndida Fausta, pels esposos Pere Ribes i Dolors Rue, de Sarroca de Lleyda.

S'admet en torn a la Casa de Misericòrdia, a Catarina Iglésies Júlia, de Tírvia.

Concedir el dot de 100 pessetes a l'expòsita Escolàstica Torres, per haver-se casat.

Aprovar els comptes de les despeses fetes per al sosteniment dels Asils durant el mes d'agost, que importen 10,506'53 pessetes els de la Casa de Misericòrdia, 5,791'23 els de la Maternitat i 3,539'36 els de l'Hospital.

Aprovar els comptes de Claudi Baiget, de 165 pessetes, i de Simó Sufié, de 4, per l'apariament del motor de la fleca.

Aprovar un compte de Teresa Pascuet, de 170 pessetes, i altre de Ramon Castan, de 39, per materials d'obres pels Asils.

Aprovar dues factures de Josep Torrent, de 187 pessetes una, i 134'50 altra, per material per a l'Hospital i la Misericòrdia.

Felicitar al Vocal de la Junta D. Manuel Florensa Farré, per la merescuda distinció de què ha estat objecte al nomenar-lo Governador civil de Logroño.

Sessió del dia 19 de setembre. — Sota la presidència del Conseller D. Romà Sol, amb assistència dels senyors Pereña, Cúrria i Solé, es varen pendre els següents acords:

Trametre al Alcalde de Lleyda una relació dels expòsits nats l'any 1901 als efectes de l'allistament per al reemplaç de l'Exèrcit de 1922.

Quedar assabentada de què durant l'any 1920 hi han hagut a la Casa de Misericòrdia 137 malalts, dels quals n'han guarit 111 i mort 26, xifra que dóna un promedi de 19'90 per 100 de mortalitat.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Joan Pané Artigues quan per torn li correspongui.

Ampliar l'expedient d'ingrés a la Maternitat de dos fills de Josepa Mateu Satorra, d'Alguayre.

Autoritzar la compra de materials de pintura per un total de 316'35 pessetes.

Aprovar una factura de la casa Llorilleux, de Barcelona, de 139 pessetes, per tinta per la impremta de la Casa de Misericòrdia, i altra de la casa Neufville, de 1,019'95 pessetes, per material per al propi taller.

Aprovar la distribució de cabals pel mes d'octubre, que importen 42,182'48 pessetes.

Autoritzar la compra de 21,600 quilos de llenya pel forn de la Casa de Misericòrdia.

Quedar assabentada, amb gran satisfacció, d'haver estat designat Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat el Dr. Estadella.

Sessió del dia 26 de setembre. — Fou presidida pel Conseller-ponent dels afers de Beneficència i Sanitat Dr. D. Josep Estadella, assistint-hi els Srs. Sol, Cortecans, Solé i Vicens.

El Sr. Estadella saluda als senyors de la Junta i els felicita per l'acurada tasca que han realitzat des que tenen a llur càrrec l'administració i direcció dels Asils, exposant que coneix les iniciatives que han tingut per a millorar la condició dels pobres acollits, tant pel que fa referència a la part moral com a la material, oferint contribuir-hi, per la qual cosa sovint farà les visites a la Junta, oferint als dignes senyors que la componen l'expressió del seu afecte i consideració.

El Sr. Sol, en nom de la Junta, contesta al Sr. Estadella, dient-li que si en tot temps la seva entrada al Consell de la Mancomunitat era satisfactòria, ho era molt més la designació per a ponent de Beneficència, per tractar-se de persona competent i amb preparació per a realitzar una tasca profitosa i assenyada. Diu que la Junta, no obstant els seus desitjos, no ha portat a cap tot ço que creia necessari degut a l'especial situació econòmica que ha imposat restriccions dolorosíssimes, però indispensables. Exposa quin era l'estat dels Asils en ço que fa referència a ensenyament i sanitat i la molta cosa que resta per fer a lo que el Dr. Estadella podrà contribuir-hi i dient-li lo molt que espera de la col·laboració social a la que es deu procurar atreure a l'acció de la Beneficència per a completar la tasca que en tal sentit té iniciada la Junta.

Agraeix al Sr. Estadella els oferiments que correspon en nom de la Junta.

Tot seguit comença el despatx ordinari aprovant-se una factura de Carme Inglès, de 118 pessetes, per efectes timbrats.

Va examinar els estats demostratius dels promedis d'estades amb relació a ço que s'ha esmerçat per queviures durant el mes d'agost, resultant el següent:

	Casa de Misericòrdia	Casa de Maternitat	Hospital
	Pessetes	*Pessetes*	*Pessetes*
Baixa en la dotzava part de la consignació.....	643'12	1,148'03	2,091'72
Número d'estades.......	9,001	5,830	1,506
Amb baixa de..........	299	370	574
Promedi d'estades.......	290'5	188'5	51'5
Promedi de cada estada..	0'942	0'794	1'69
Amb una economia per estada de............	0'058	0'156	0'56

De la qual cosa resulta una economia entre les tres cases, amb relació a lo pressupostat, de 3,882'87 pessetes.

S'acorda trametre al senyor President del Consell de la Mancomunitat una comunicació del President de la Diputació de Madrid sobre estades d'un boig nat a Catalunya.

Admetre a la Casa de Misericòrdia a Dolors Obach Armengols, de Peramola, i Maria Agelet Torrelles, de Lleyda, pobres i impossibilitades pel treball.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Martí González Vázquez, de Lleyda, per un dels seus fills bessons.

Aprovar les relacions de queviures que es consideren necessaris per les atencions dels Asils, durant el mes d'octubre, que importen 10,478'30 pessetes la de la Misericòrdia i 5,512'90 la de la Maternitat.

Aprovar un pressupost de mobiliari per la Sala de Juntes.

Concedir el dot de 100 pessetes a un expòsit.

Enviar una relació de les llibretes dotals d'expòsits afillats per a estudiar la Intervenció la manera de fer-les produir un 5 per 100 per contra del 3 per 100 que ara guanyen, i dedicar el 2 per 100 a obrir noves llibretes en favor dels pobres nats en els Asils, que no han tingut el consol de trobar pares afillants.

Fet el sorteig per a la renovació de la Junta de Govern correspongué cessar els Srs. Cortecans, Pereña, Solé i Florensa.

TARRAGONA

Sessió del dia 6 de setembre de 1921. — Sota la presidència de D. Pere Lloret Ordeix, i amb assistència dels senyors Vocals D. J. Bonet, D. B. Martí, D. J. López i D. J. Ripoll, celebrà sessió la Junta de Govern, en la que, després de llegida i aprovada l'acte de l'última, es prengueren els següents acords:

B a i x e s. — Accedir a ço que havien sol·licitat el veí de l'Espluga de Francolí, Josep A. Palau, per fer-se càrrec de les seves filles Rosa i Dolors Palau Mestres, asilades a l'Establiment; de Dolors Extrems Pedret, veïna de Reus, demanant encarregar-se de la seva filla Maria Inglès Extrems, i la d'Elisa Monclús Jarque,

veïna d'aquesta ciutat, fent igual petició per al seu fill Josep Roselló Monclús.

Peticions d'ingrés. — Foren aprovats els expedients d'ingrés presentats per Elisa Monclús, veïna d'aquesta ciutat, sol·licitant l'ingrés del seu fill Josep Roselló Monclús en el departament de Misericòrdia; de la vídua de setanta anys, veïna d'aquesta, Vicenta Paredes Nogués, sol·licitant igual mercè, i d'Antònia Rodríguez Flores, sol·licitant el mateix pel seu germà Joan Rodríguez Flores, orfe de pare i mare.

Es denegà la petició d'ingrés de Jaume Trilla Papiol, de Calafell, per haver complert l'edat de deu anys i no justificar la impossibilitat física del seu pare Magí Trilla.

Permisos de matrimoni. — Es concedeix el permís per a casar-se a l'expòsita Carme del Norte, d'Aldover, núm. 1,144, amb Josep Curto Valldeperes, i a Maria de la Cinta Santa Flora, de Freginals, amb Joan Alsó Ferrer.

Afillaments d'expòsits. — S'aprovaren els següents expedients d'afillament: Autoritzar als consorts Artur Planes i Francisca Vila, veïns de Vilanova i Geltrú, i a Josep Moncosí, espòs de Teresa Amorós, veïns de Reus, l'afillament d'un expòsit. Concedir als consorts Domingo Cid i Cinta Bonfill, de Roquetes, l'afillament de l'expòsita Dominga Ferrer, núm. 6,271; als consorts Josep Piñol i Encarnació Bel, veïns de Tortosa, l'afillament de l'expòsita Maria Rosa Sanso Domingo, núm. 1,368, i a Ramon Grifoll Caballé, espòs de Carme Salset Iglesias, de Tortosa, l'afillament de l'expòsita Assumpta Vives Duar, núm. 1,483.

Peticions d'orfenesa. — Es concedeix a la veïna de la Riera, Teresa Suñé Sordé, dues pensions d'orfenesa per a les seves filles, Margarida i Teresa Ferran Suñé, i a Candelària Crespo, veïna d'aquesta ciutat, una per al seu fill Pere Ribas Crespo.

Peticions d'alletament a bessons. — Vistos els expedients sol·licitant pensions d'alletament a bessons, s'aproven els següents: De Nicasi Robert Miró, espòs de Maria Armengol, d'Ascó, per al seu fill bessó, Jaume Robert Armengol; de Joan Pàmies i Mercè Rull, d'Espluga de Francolí, per al seu fill bessó Jaume Pàmies Rull, i de Josep Miró i Concepció Roig, de Vendrell, per al seu fill bessó Josep Miró Roig. És denegada la petició d'alletament feta a petició d'Esteve Bernet i Carme Torné, per no justificar ésser bessó llur fill.

Retorn de dipòsits d'afillament. — S'aprova el retorn dels dipòsits d'afillament als expòsits següents: A Eusebi Selesti Miret, núm. 5,634; a Leocàdia Maria del Loreto, núm. 5,025, i a Joaquim Forcadell, núm. 5,496.

Donatius. — Es dóna compte d'haver-se rebut de D. M. Puig i Valls, un donatiu de 1,000 pessetes en memòria del seu germà D. Rafael (q. e. p. d.), amb destinació determinada, acordant remerciar a dit senyor la seva generositat. Així mateix s'acordà fer-ho al senyor marquès de Müller, per l'almoina que a fet de 300 pessetes amb la mateixa intenció. També queda assabentada la Junta, amb satisfacció, d'haver-se rebut de D. Ramon Figuerola una bóta contenint vaixella de pisa, acordant-se remerciar la seva ofrena.

Vista la instància adreçada a la Junta pel Metge odontòleg D. Joaquim Algeró, oferint-se gratuïtament a prestar els seus serveis professionals als asilats d'aquesta Casa, s'acorda acceptar l'oferiment, i a la vegada donar-li les mercès més expressives, pregant-li assenyali dia i hora per fer les visites, que hauran d'ésser almenys una per setmana.

Es dóna compte del moviment d'asilats i de l'estat sanitari dels mateixos, que és excel·lent.

S'aproven els comptes de les despeses fetes durant el mes d'agost, per al sosteniment de l'Asil, que importen 18,818'62 pessetes.

Pren esment la Junta de què la farina facilitada darrerament, pel consum de l'Asil, ha rendit un 29'68 per 100, i que el quilo de pa a resultat a o'664 pessetes.

I no havent-hi altres afers que tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió del dia 20 de s tembre. — Sota la presidència de D. Pere Lloret Ordeix, i amb assistència dels senyors Vocals Guasch, Martí, Bonet i López, després de llegida i aprovada l'acte de l'anterior, es prengueren els següents acords:

Peticions d'ingrés. — Foren aprovades la de Vicenta Casals Perelló, vídua, veïna de Prades, per a l'acolliment, en el Departament de Misericòrdia, dels seus fills Úrsula, Maria, Robert i Ramon Musté Casals; la de l'ancià de setanta tres anys Francesc Rosell Borràs, veí d'aquesta ciutat, i la de Joan Federic Francesc, vidu, veí d'aquesta ciutat, per als seus fills Joan i Jaume Federic Aznar.

Naturalització. — Examinat l'expedient promogut per Dominica Baiget Cavell, per a la naturalització de l'expòsita Estefania Salvat Roigé, núm. 6,565, s'acordà sia entregada a la seva mare natural.

Retorn de dipòsit d'afillament. — Es concedeix a l'expòsita Leocàdia Lilla, núm. 5,634.

Nomenaments. — S'acordà designar hortelà d'aquesta Casa a Pasqual Roigé Malet, amb l'antiguitat de 1.ᵉʳ de juny per dimissió d'Antoni Dols, qui cessà en aquella data, i passant de l'escola de nois, durant les vacances d'estiu, a D. Lluís Lledó Jimeno, amb data del dia que començà a prestar servei.

Queden aprovats els comptes dels proveïdors, corresponents al mes d'agost, i la nòmina del personal de setembre, que importen, en conjunt, 21,650'10 pessetes, i es fixa en 21,372'14 pessetes la petició de cabals a la Mancomunitat per les atencions del proper mes d'octubre.

Queda assabentada la Junta de l'ofici de la Mancomunitat de Catalunya participant la designació de D. Josep Estadella Arnó, com a Conseller dels afers de Beneficència i a la vegada d'una comunicació de l'esmentat senyor Conseller, interessant se li remetin dades que fan referència a la prestació dels serveis, acordant-se saludar al nou Conseller, posant-se a la seva disposició i proporcionant-li seguidament les dades que reclama.

Pren esment la Junta de les visites de l'Arquitecte Sr. Rubió i demés personal a les seves ordres per la confecció dels plans que han de servir de base a les obres de reforma de l'Establiment.

Així mateix es dóna compte que l'estat sanitari de la Casa i l'ordre interior són inmillorables.

I no havent-hi altres assumptes, s'aixecà la sessió.

Sessió del dia 27 de setembre. — Sota la presidència de D. Pere Lloret Ordeix, i amb assistència dels senyors Vocals Guasch, Martí, Bonet i López, després de llegida i aprovada l'acte de l'anterior, es prengueren els següents acords:

Pensió d'alletament a bessons. — Es concedeix als consorts veïns de Masdenverge, Josep Farreras i Cinta Fernández, una pensió per a la seva filla Cinta Farreras Hernández.

Permís de matrimoni. — S'aprova ço que ha sol·licitat Mariana Paula, de Tortosa, núm. 1,227, amb el seu conveí Josep García Marsal.

Pensions d'orfenesa. — Queda aprovada la instància de Maria Duran, veïna d'aquesta ciutat, demanant dues de dites pensions per als seus fills Pere i Maria Ferré Duran.

Donatius. — Es dóna compte d'haver rebut de D. Josep Maria Siscart, per mà de D. Gaietà de Martí, un donatiu de 150 pessetes destinat a cultes per a la Verge de la Mercè, patrona d'aquest Establiment, acordant-se complir la voluntat del donant i remerciar-li la finesa.

Renovació de la Junta. — Vist l'ofici del senyor Conseller dels afers de Beneficència, pregant que amb tota la urgència possible es procedeixi a la renovació per sorteig de cinc individus dels que constitueixen la Junta d'aquesta Casa, figurant en el primer lloc de les vacants els Diputats que han cessat en el seu càrrec, de manera que el número de Diputats que hagi cessat per ministeri de la Llei sia la primera baixa de la Junta, reduint-se aleshores, el número de sortejats, en un número igual al de les referides vacants de Diputat, s'acordà : 1.r Participar al senyor Conseller-ponent que deuen cessar com a Diputats, per haver acabat son comès, D. Nicolau Juncosa, D. Emili Briansó i D. Anselm Guasch (aquests dos darrers novament elegits), i 2.n Procedir al sorteig de dos dels dos restants individus de la Junta de Govern, resultant designats D. Josep Bonet i Amigó i D. Simó Gramunt i Juer.

Obres. — El senyor President assabenta a la Junta de l'estat llastimosíssim en què es troba la sala destinada a dormitori de nois, les parets de la qual estan avivades d'insectes amb perill imminent de propagació a altres dependències. Havent quedat llestos ja els nous matalassos i somiers, la Superiora de la Casa és de parer que no s'instal·lin en l'esmentada sala-dormitori de nois fins que s'escatin, lleixin i pintin les parets i trespol, procedint-se també a l'enrajolat; mes, com sia que tot això importarà unes 5,000 pessetes, i estan ja exhaurides les consignacions de l'actual pressupost, el senyor President proposa, i així s'acorda, dirigir-se urgentment al senyor Conseller-ponent de Beneficència pregant-li vulgui gestionar del Consell Permanent l'autorització necessària per a la realització immediata de dites obres i la concessió del crèdit corresponent.

Així mateix es dóna compte que l'estat sanitari de la Casa i l'ordre interior són inmillorables.

I no havent-hi altres assumptes, s'aixecà la sessió.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Havent oït les manifestacions del Conseller Sr. Estadella respecte de les gestions d'urgència realitzades per la Comissió de Sanitat amb motiu de la invasió de tifus als pobles de Salt i Talamanca, completar i ampliar en el que calgui l'acció de combat i l'acció preventiva iniciada per la Comissió esmentada, dotant-la dels mitjans necessaris a judici del Conseller, el qual quedà facultat per actuar de la manera expeditiva que les circumstàncies reclamen, posant-se d'acord amb el senyor Conseller d'Hisenda a l'objecte d'arbitrar, dins les possibilitats del Pressupost, les consignacions que la referida acció reclami.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1921.)

Aprovar els següents extrems:

1.r S'accepta definitivament la instal·lació del servei de calefacció en el Dispensari antituberculós del carrer de Radas, efectuada per la casa Manuel Muntadas i C.a, donant-se per aprovat l'acte de recepció.

2.n Pagui's a l'expressada casa Manuel Muntadas i C.a, contractista de l'obra, l'import de la instal·lació que ascendeix a la quantitat de 4,400 pessetes, o sia el tipus sota el qual fou adjudicada en son dia l'obra de referència. I a aquest efecte podrà expedir-se l'oportú lliurament amb càrrec a la partida 84 del Pressupost vigent.

3.r Retorni's la fiança que per la quantitat de 440 pessetes té constituïda en la caixa de la Mancomunitat el contractista de l'obra, prèvia la inserció d'un anunci en el *Butlletí Oficial*, concedint un termini de trenta dies per les reclamacions que puguin haver-hi contra el contractista, en el ben entès de què es retornarà l'expressada fiança si al final d'aquest termini no s'ha produït cap reclamació.

— Ratificar, per durant un termini de dos anys, el nomenament dels membres de la Comissió de Sanitat, la qual, en conseqüència, quedarà constituïda en la mateixa forma que ha vingut actuant fins ara, amb la sola excepció de substituir el Conseller D. Agustí Riera pel Diputat D. Joan Bosch, i de formar-ne part, com a Vice-president, l'actual Conseller de Beneficència.

La constitució de la referida Comissió de Sanitat serà, per tant, la següent:

President : Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya.

Vice-president : D. Josep Estadella i Arnó, metge, Diputat, Conseller de Beneficència i Sanitat.

Vocals : D. Joan Bosch, Diputat, metge, President de la Comissió de Beneficència i Sanitat de l'Assemblea; D. Ramon Turró, metge, membre de l'Institut de Ciències; D. August Pi i Suñer, metge, membre de l'Institut de Ciències; D. Pere Nubiola, metge, de la Reial Acadèmia; D. Antoni Salvat, Catedràtic d'Higiene; D. Gustau Pittaluga, Director dels Serveis de Sanitat; D. Benet Oliver i Rodés, de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques.

Secretari permanent : D. Lluís Sayé, Subdirector del Servei de Sanitat.

(Sessió del dia 22 de setembre de 1921.)

El Conseller de Beneficència i Sanitat donà compte de les gestions realitzades en compliment dels acords del Consell per combatre els perills de les invasions de tifus als pobles de Talamanca i Salt, enterant-se els reunits amb satisfacció de la rapidesa i bona eficàcia amb què aquelles gestions han estat realitzades, i que asseguren de moment la localització de les invasions, la defensa contra nous atacs i la disminució evident de l'abast del mal.

— Oït el Secretari permanent de la Comissió de Sanitat, D. Lluís Sayé, qui donà compte, amb la vènia de la Presidència, dels treballs realitzats d'acord amb el senyor Conseller del Servei, per al sanejament de la comarca del Prat de Llobregat; i del projecte de reclamació formulat segons procediment i en forma aconsellada per l'Oficina d'Estudis Jurídics, contra la sol·licitud d'un nou acotament arrosser en l'esmentada comarca, presentada a les Oficines del Govern civil; atesa la importància de la qüestió i els perills que per la zona directament afectada i per la nostra ciutat entranya la referida pretensió del nou acotament; autoritzar el curs de la reclamació abans dita.

(Sessió del dia 28 de setembre de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment del següent telegrama rebut de l'Institut Nacional de Previsió:

«Agraeix l'Institut Nacional de Previsió, sincerament, les manifestacions del senyor President de la Diputació de Barcelona, pronunciades en nom de la Mancomunitat, a favor del règim legal del retir obrer obligatori i de l'Institut amb motiu de la solemne sessió de constitució del Consell especial a la Caixa de Pensions per a la Vellesa, confirmant el criteri que inspira el dit règim de coordinació nacional d'actuacions regionals autònomes. A això afegeixo profunda gratitud per les amables frases dedicades pel Sr. Vallès i Pujals a la modesta tasca d'un entusiasta mantenedor de la col·laboració catalana en aquesta obra de progrés social de tot Espanya. — *Josep Maluquer i Salvador.*»

— Delegar els Srs. D. Jaume Bofill i Matas, D. Joan Vallès i Pujals, D. Romà Sol i D. Paulí Gelí com a representants de la Mancomunitat en l'organisme directiu de la Secció de retir forçós de la Caixa de Pensions per a la Vellesa, designada com a Caixa col·laboradora regional, per a la instauració de l'esmentat retir obrer.

— Designar com a Conseller adjunt, pel termini d'un bienni, segons les normes de l'Estatut i del Reglament, D. Francesc Moragas i Barret, Director de la Caixa de Pensions per a la Vellesa, perquè pugui col·laborar a la tasca que escau a la Mancomunitat en els organismes directius i en el consell d'inversions socials que estableix el R. D. de 21 de gener, per a l'aplicació del règim de segur obrer.

— Designar els Srs. Vallès i Pujals i Moragas i Barret perquè, individualment i conjuntament, portin la representació de la Mancomunitat en tots els actes que han de celebrar-se en la pròxima sessió de Previsió social de Bilbao.

— Adoptar els extrems que segueixen:

1.r Complint les disposicions del R. D. aprovant el Reglament general del règim de Retirs obrers, la Mancomunitat de Catalunya inscriurà en la caixa col·laboradora de Barcelona tots els seus obrers i empleats que es trobin, pel sou i l'edat, en les condicions del dit Reglament.

2.n Arribat el moment que els funcionaris de la Mancomunitat comencin a percebre les pensions de retir forçós s'entendran disminuïts els drets passius a tenor del Reglament que corresponguin a cada funcionari, en la mateixa quantitat a què resulti ascendir la pensió de segur forçós de vellesa pagada per l'Estat en aquell moment. Els funcionaris que prestin serveis en qualitat de temporers, interins o altra forma eventual disfrutaran dels beneficis que l'esmentat Reglament els concedeix, obligant-se la Mancomunitat a satisfer les quotes mitges patronals calculades per l'Institut Nacional de Previsió i en proporció al temps de serveis prestats en la Mancomunitat o en les seves Institucions, conforme l'art. 17 del Reglament general per al règim.

3.r Les despeses ocasionades per l'execució del present acord es satisfaran amb càrrec a les partides següents:

Pel personal de la Secretaria, dependències i serveis diversos que tinguin caràcter de permanent o interí, amb càrrec al cap. 10, art. 10, partida 378 del Pressupost, i pel personal eventual de les diverses Seccions i Serveis, amb càrrec a la partida que el Conseller de cada Secció consideri més oportú, de les consignades per la prestació d'aquell Servei. Els Caps de les Seccions i Negociats respectius seran encarregats de formalitzar durant la segona quinzena de cada mes les relacions del personal afectat per aquest acord, a fi de poder formalitzar a son temps els lliuraments, i verificar els ingressos en la caixa col·laboradora corresponent.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

Donar-se per informat amb satisfacció de les gestions realitzades pel Conseller Sr. Vallès i Pujals a Bilbao, amb motiu de les sessions de la Setmana de Previsió que es celebra en aquella ciutat.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1921.)

Recollint una moció verbal del Conseller D. Jaume Bofill i Matas, interessar de la Ponència d'Hisenda la fixació de les possibilitats i quantia d'una subvenció a l'Institut d'Orientació Professional, per contribuir a les despeses de la Conferència de Psicotècnia organitzada per aquella entitat.

— Donar-se per enterat, amb assenyalada complaença, de les explicacions que donà el Conseller Sr. Vallès i Pujals, de la seva gestió amb motiu de la Setmana de Previsió social darrerament celebrada a Bilbao, i de l'estudi dels Serveis de les Diputacions basques, realitzat aprofitant aquella avinentesa; acordant-se que, dins els termes de la possible actuació de la Mancomunitat, s'encomani a les Seccions tècniques de Carreteres, camins i ponts i Serveis forestals l'estudi directe de les organitzacions similars del seu ram en les indicades Diputacions del nord.

— Destinar la quantitat de 2,000 pessetes, en concepte de subvenció a la Conferència de Psicotècnia que se celebra a Barcelona, a iniciativa de l'Institut d'Orientació Professional, carregant l'abans dita quantitat al capítol d'Imprevistos del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre grat esment de què havia estat firmada pel Ministre d'Hisenda una R. O. autoritzant la cotització dels títols de la Mancomunitat emesos, i s'acordà sol·licitar al Govern del Banc d'Espanya l'ampliació de la pignoració dels títols de la Mancomunitat, en totes les sucursals d'aquell Banc a Catalunya.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

— Sol·licitar al Banc d'Espanya la pignoració de les obligacions de la Mancomunitat de l'Empréstit de 60.000,000 de pessetes.

— Pendre esment d'una comunicació rebuda de la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de Madrid, assabentant incloure en el *Butlletí de la Cotització Oficial* les 20,000 obligacions de l'empréstit de 60.000,000 de pessetes.

— Informat d'una altra comunicació de la mateixa Junta Sindical, assabentant no poder-se incloure en el *Butlletí de la Cotització Oficial* els títols núms. 6,620 a 30,000 de l'empréstit de 15.000,000 de ptes. per no haver-se publicat en la *Gaceta de Madrid*, fer avinent a la Junta comunicant que els anuncis referents a les dites emissions foren publicats a la *Gaceta de Madrid* el 9 de juny de 1918 les obligacions 6,620 a 22,688, i el 22 d'agost de 1919 les obligacions 22,689 a 30,000.

— Donar-se per enterat de la relació de les obligacions posades en circulació, de l'empréstit de 60.000,000 de pessetes, durant el mes d'agost, en compliment de l'acord del Consell de 29 d'abril darrer.

(Sessió del dia 11 d'agost de 1921.)

— Donar-se per enterat del total de títols de l'empréstit de 60.000,000 de pessetes, posats en circulació fins el present, compresos els del mes d'agost que més amunt s'han detallat, que sumen un conjunt de 4,588 títols, amb un producte líquid de 1.614,531'60 pessetes.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

Ateses les circumstàncies en què es troba la raó social Borrell i Martí, de Puigcerdà, i a proposta del senyor Interventor de la Mancomunitat, amb la conformitat del Conseller dels afers d'Hisenda, declarar la cessantia de la referida entitat en el càrrec de recaptador dels ingressos d'aquesta Corporació, i el nomenament pel dit càrrec a favor de D. Ermengol Ferrer i Saló, en idèntiques condicions del que va fer-se en son dia als Srs. Borrell i Martí.

— Inicià el Consell un canvi d'impressions preparatori de l'estudi del pròxim Pressupost de la Mancomunitat, encomanant a cadascun dels senyors Consellers la preparació del projecte de pressupostos parcials, que corresponguin a l'ordre de serveis que tenen al seu càrrec.

(Sessió del dia 21 de setembre de 1921.)

Encomanar a D. Cristòfol Masó els treballs d'estudis preparatoris de la possible transformació de l'Hisenda actual de la Mancomunitat, assenyalant-se-li un termini de temps a comptar des d'ara fins el 31 de març pròxim, amb la retribució de 3,000 ptes., a càrrec d'Imprevistos.

(Sessió del dia 29 de setembre de 1921.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la instància de D. Francesc Guàrdia i Vial interessant el perdó de la multa i l'exempció de l'arbitri per circulació de carreteres a favor del camió-automòbil dels senyors Vda. Llussà i R. Macià, per estar destinat el dit vehicle exclusivament al trasllat de maquinària i accessoris per al sondeig de jaciments de petroli que la dita Empresa té en investigació; atès que en l'anex que regula aquest arbitri no s'estableixen excepcions de cap mena, essent d'acord exclusiu de l'Assemblea de la Mancomunitat les esmentades excepcions, a proposta del Conseller d'Hisenda, desestimar la referida instància, estant obligats, per tant, els interessats, al pagament de la quota l'exempció de la qual sol·licitaven.

— Vista la instància de D. Joan Mercader i Marina reclamant contra la denúncia d'un òmnibus per circular sense la corresponent patent per la carretera de Sant Adrià de Besòs a La Roca, considerades les raons del recurrent i atès el dictamen d'Intervenció, a proposta del Conseller d'Hisenda, sobreseir l'expedient que amb motiu de la denúncia es tramitava, encarregant-se a l'Oficina d'Intervenció que, ultra continuar els treballs per esclarir el cas, apliqui a dit vehicle, cas de tornar a ésser denunciat, el triple de la quota que per enguany té assenyalada.

— Vista també la instància de D. Josep Roca Umbert, representant de la raó social Cirera i Umbert, reclamant contra la denúncia d'un automòbil per haver circulat sense la corresponent patent per la carretera de Santa Creu de Cabrils, considerades les raons del recurrent i atès l'informe d'Intervenció, a proposta del Conseller d'Hisenda, sobreseir l'expedient que amb motiu de l'esmentada denúncia es tramitava.

(Sessió del dia 18 de setembre de 1921.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

En virtut del que preceptua la base 10 de l'Estatut de la Caixa de Crèdit Comunal, designar per formar part del Comitè directiu de l'esmentada Caixa els senyors Diputats D. Josep Irla i D. Eduard Micó, i per a integrar el Comitè administratiu el senyor Diputat D. Rosend Pich i Pon, donant compte a l'Assemblea d'aquests nomenaments per a la seva ratificació, i confirmant en la seva representació en el Comitè administratiu, en concepte de persona experta, a D. Pere Corominas, deixant per una altra reunió del Consell la designació de dues persones expertes en assumptes financiers per a formar part del Comitè directiu, amb motiu de la seva renovació total.

(Sessió del dia 2 de setembre de 1921.)

Completant l'acord del dia 2 del mes que som, en compliment de la base 10 de l'Estatut de la Caixa de Crèdit Comunal, confirmar en la seva representació en el Comitè directiu, en concepte de persones expertes, els Srs. D. Jaume Algarra i D. J. Garí-Gimeno.

(Sessió del dia 15 de setembre de 1921.)

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 10

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	285
Consell Permanent	285
Assumptes generals	285
Palau de la Generalitat	286
CULTURA I INSTRUCCIÓ	286
Centres acadèmics	286
Institut d'Estudis Catalans:	
Secció de Ciències	286
Serveis científico-administratius	287
Conservació de Monuments	287
Mapa Geogràfic de Catalunya	287
Servei Meteorològic de Catalunya:	
La Mancomunitat de Catalunya en l'Exposició Internacional d'Astronomia	287
Museus, Biblioteques i Arxius	288
Junta de Museus de Barcelona	288
Escola Superior de Bibliotecàries	289
Biblioteques:	
Biblioteca Popular de Borges Blanques	289
» » de Valls	289
» » de Pineda	289
Biblioteques Populars	289
Central de Biblioteques Populars	290
Biblioteca de Catalunya	290
» Popular de Canet de Mar	290
» » de Borges Blanques	291
» » de Valls	291
» » d'Olot	291
» del Consell de Pedagogia	291
Ensenyament	291
Ensenyament primari i secundari:	
Edifici escolar de Torms	291
Ensenyament normal:	
Personal	292
Estudis Normals	292
Ensenyament professional:	
Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina	292
Escola de Funcionaris d'Administració local	292
Ensenyament domèstic	292
Ensenyament tècnico-industrial:	
Escola de Directors d'Indústries Elèctriques	292
Escola Elemental del Treball	292
Ensenyament comercial:	
Escola d'Alts Estudis Comercials	297
Ensenyament artístic:	
Escola Superior dels Bells Oficis	297

	Planes
Serveis de difusió i vulgarització:	
Extensió d'Ensenyament tècnic	297
Exposicions, Concursos, etc	298
Vària	298
AGRICULTURA	298
Escola Superior d'Agricultura	298
Serveis tècnics d'Agricultura	298
Direcció	298
Servei de Terra campa	298
Servei de Viticultura	299
Servei de Repoblació forestal	299
Servei d'Arbres fruiters	299
Servei d'Acció Social Agrària	299
Servei d'Enologia	299
Cursets	299
Curset breu de divulgació a Llagostera	300
Cursets a Constantí	300
Visita i Conferència al Sindicat de Cervera	301
Servei de Ramaderia	301
Els Concursos de bestiar de la Mancomunitat de Catalunya	301
Vària	302
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	303
TELÈFONS	303
Treballs en curs i obres acabades	303
FERROCARRILS	304
CARRETERES, CAMINS I PONTS	304
Construccions	304
Reparació i conservació	305
Personal	308
Material	308
Vària	308
BENEFICÈNCIA I SANITAT	309
Beneficència	309
Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	310
Lleyda	310
Girona	311
Tarragona	313
Sanitat	314
POLÍTICA SOCIAL	314
HISENDA	315
Arbitris	315
Emprèstits	315
Vària	315
Caixa de Crèdit Comunal	315

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | OCTUBRE MCMXXI | NÚM. 10

PRESIDÈNCIA

CONSELL PERMANENT

Escaient-se d'ésser la primera vegada que el Sr. Moragas i Barret, Conseller-adjunt, assisteix a les deliberacions del Consell Permanent, la Presidència saluda el nou vingut en nom de tots els companys, remarcant la valuosa significació que el concurs dels mereixements del Sr. Moragas representa per la Mancomunitat. Regracia l'interessat aquestes paraules i ofereix la seva aportació personal perquè els corrents d'aproximació de la Mancomunitat, que concreta la unitat política de les aspiracions de Catalunya, i de la Caixa de Pensions, que ell representa, forta concreció de l'economia popular catalana, es tradueixin ben aviat en sortoses iniciatives i eficients realitzacions.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1921.)

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

El senyor President donà compte de l'estat dels camins de la Mancomunitat de Vilach a la carretera de Balaguer a la frontera francesa i de Vilamòs a la mateixa carretera, que ha visitat aprofitant la seva anada a la Vall d'Aran per a assistir als Concursos de bestiar que s'hi han celebrat.

Donà compte, així mateix, del curs de les obres de la carretera de l'Estat d'Esterri d'Aneu a Vilella, que en l'actualitat arriba ja fins al port de la Bonaigua.

També assabentà el Consell de l'estat del pont mancomunal construït a Les, sobre el Garona.

Va indicar les peticions que li havien estat fetes pels pobles de Sorpe, Isabarre, Boren, Isil i Alòs perquè se'ls construeixi el camí mancomunal que els afecta.

Va fer després present al Consell que els Alcaldes de la Vall d'Aran li havien demanat la instal·lació del telèfon als pobles de la Vall, estant disposats a acceptar les condicions que hi hagin establertes i a firmar els contractes corresponents.

Totes aquestes indicacions i peticions varen passar, com a moció, als Consellers corresponents.

Va exposar, després, el senyor President l'estat de despoblació en què es troben els pobles de les Valls d'Aneu i d'Aran, indicant la conveniència que per la Secció Social Agrària s'estudiïn les causes que originen aquesta despoblació i els mitjans de remeiar-la.

Donà, finalment, compte de la petició que li feren els Alcaldes de la Vall d'Aran de què durant les èpoques d'hivernada es donin a Viella conferències sobre l'Agricultura comarcal i sobre Ensenyament domèstic.

(Sessió del dia 26 d'octubre de 1921.)

Acordà el Consell:

Pendre grat esment de la memòria que el Sr. Vallès i Pujals ha escrit referent a l'organització d'alguns serveis provincials a Biscaia i Guipúscoa de què va parlar en la sessió anterior.

— Acullint una moció verbal del Conseller Sr. Sol, significar al Comitè executiu de la Universitat la felicitació de la Mancomunitat per la iniciació del règim de la Universitat autònoma, i al Rector Sr. Marquès de Carulla, per la seva designació, que l'enlaira a la Presidència del Claustre i, amb ella, a la de la Universitat nostrada.

(Sessió de dia 5 d'octubre de 1921.)

Atesos els acords dels dies 18 de maig i 30 de juny darrers referents a la utilització i possible lloguer per serveis de la Mancomunitat d'una de les cases del Capítol Catedral del carrer del Bisbe, que s'entengués fixat en 3,000 pessetes anuals, pagadores per trimestres avançats, a comptar des del 1.r de juliol darrer, el lloguer del referit immoble.

— Aprovar la relació d'indemnitzacions que corresponen a l'Arquitecte de la Mancomunitat D. Joan Rubió i Bellvé, per les sortides que ha realitzat durant els darrers mesos d'agost i setembre, amb motiu de diversos treballs relacionats amb el seu càrrec, l'import dels quals ascendeix a 134 pessetes, a pagar a càrrec del cap. 1.r, art. 2.n, part. 19 del Pressupost corrent.

— Aprovar els comptes presentats per D. Josep Sánchez Vidal, D. Josep M. Camarasa i D. Joan Savall, per treballs fets en concepte d'Auxiliars sota la direcció de l'Arquitecte de la Mancomunitat, durant el mes de setembre proppassat, i per despeses de viatge els dos darrers, durant l'esmentat mes, d'import 196'25, 387'70 i 435'70 ptes., respectivament, que hauran de pagar-se amb càrrec al cap. 1.r, art. 2.n, part. 19 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 6 d'octubre 1921.)

Pendre esment d'una lletra del senyor Vice-cònsol dels Estats Units a Barcelona, donant compte d'haver

tramitat a la seva destinació l'acord de l'Assemblea de la Mancomunitat, que li fou comunicat amb data 20 de setembre.

—Autoritzar el Conseller Sr. Vallès i Pujals perquè realitzi les gestions prèvies a la compra de les cases del Capítol Catedral al carrer del Bisbe, cas d'arribar a un acord beneficiós per la Mancomunitat conduent a una intel·ligència per la dita compra.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Donar-se per assabentat de la nota referent als successos ocorreguts a Vich el diumenge darrer, amb motiu de l'Aplec dels Orfeons, dolent-se del caire desagradós d'aquells esdeveniments, i aprovant les gestions oficioses realitzades per la Presidència per restablir la justa convivència necessària per la tranquilitat dels ciutadans.

—Autoritzar el Conseller D. Joan Vallès i Pujals per a atorgar, en representació del senyor President del Consell, l'oportú contracte amb una Companyia productora de fluid elèctric per al suministre del fluid necessari per les Oficines de la Mancomunitat, que s'instal·laran en la casa núm. 8 del carrer del Bisbe d'aquesta ciutat, consignant en l'esmentat contracte les estipulacions que cregui convenients, inclús la referent al preu.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Donar-se per assabentat que havia estat remesa al President de la Dail Eireann, o Parlament Republicà d'Irlanda, Sr. Eoin MacNeill, la salutació acordada per la darrera Assemblea de la Mancomunitat.

—Pendre esment, per a tenir-la en compte en la deguda oportunitat, de la invitació de la Societat Astronòmica d'Espanya i Amèrica, a una visita a les diverses instal·lacions que integren l'Exposició d'Astronomia i Ciències afins, inaugurada a Barcelona sota el Patronat d'aquella Entitat.

—Pendre esment d'un cablegrama de l'Orfeó Català de Buenos Aires, protestant dels incidents de Vich, amb motiu de l'Aplec d'Orfeons.

—Donar-se per assabentat de la còpia de l'estudi efectuat per la direcció de la Fira de Barcelona prop de les altres Fires estrangeres, que ha estat tramès a la Presidència de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Pendre esment d'un telefonema del Conseller Sr. Estadella, excusant-se d'assistir per ocupacions professionals.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

Tenint en compte la invitació de la Societat Astronòmica d'Espanya i Amèrica, de la qual s'assabentà el Consell en sessió del dia 19 proppassat, designar el senyor Conseller D. Jaume Bofill i Matas per a fer, en representació de la Mancomunitat, la visita a les diverses instal·lacions que integren l'Exposicio d'Astronomia i Ciències afins, inaugurada a Barcelona sota el patronat de la referida Societat d'Astronomia.

— Pendre esment de la invitació que, en nom de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, féu a la Mancomunitat el Sr. Moragas i Barret, d'assistir el vinent diumente a l'acte inaugural de l'Edifici Escolar construït a Cornellà dins el pla d'auxili als pobles establert per aquell organisme.

(Sessió del dia 26 d'octubre de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acordà el Consell els següents extrems:

1.r Adjudicar definitivament la subhasta de les obres de la Sala d'Assemblees i Departaments anexos del Palau de la Generalitat, a D. Joaquim Bosch i Llivi, veí de Sant Vicens de Sarrià, per la quantitat de 41,546'78 pessetes.

2.n Comunicar l'acord precedent a la Delegació d'Hisenda de la província de Barcelona, i a l'adjudicatari per al seu coneixement i efectes consegüents, i a fi que dintre el termini de deu dies presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar el contracte amb els obrers, a què fa referència la condició 10.a del plec de condicions particulars i econòmiques. Podrà també el contractista, en lloc de constituir la fiança, assenyalar com a fiador una entitat bancària de reconeguda solvència.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Notícies i documents

SECCIÓ DE CIÈNCIES

Sessió de 12 d'octubre de 1921. — És donat compte que s'estan imprimint les quatre conferències sobre «Qüestions de Mecànica clàssica i relativista» donades pel Sr. Levi Civita en els Cursos Monogràfics d'Alts Estudis i d'Intercanvi (1920-1921). Aquest volum, de cinc cents exemplars, serà el tercer de la sèrie de Cursos de Física i Matemàtica que dirigeix el Sr. Esteve Terradas.

Quant a l'obra sobre Neuròpters, del P. Longinos Navàs, que està en curs d'impressió, és donat compte que l'autor l'està revisant i hi introdueix alhora la descripció d'algunes espècies recentment trobades.

També és donat compte que Mr. Forster Watson, autor de l'obra *Les relacions de Lluís Vives amb Anglaterra*, ha ofert a l'Institut un treball sobre *Lluís Vives a França*, i que la Secretaria li havia respost oferint-li els *Arxius* per a publicar-lo.

S'acorda imprimir un número d'*Arxius* amb l'«Estudio petrográfico sobre las rocas de Caldetas», del Sr. San Miguel de la Cámara, i amb la continuació del treball de Mr. G. Dwelshauvers que començà a publicar-se en el número últim sota el títol «Histoire de la Psychologie en France».

Es despatxen afers de tràmit i es lleva la sessió.

Sessió de 19 d'octubre de 1921. — És acordat trametre a la impremta l'original de les sis lliçons sobre «Poin-

caré i la teoria de les equacions diferencials», donades per Mr. Hadamard en els Cursos Monogràfics d'enguany, per a constituir el vol. IV de la Col·lecció de Física i Matemàtica que publica la Secció.

És, després, llegida i aprovada la memòria sobre les tasques del Seminari-Laboratori de Fisiologia durant el curs 1920-1921, redactada pel Sr. Josep Maria Bofill i Pichot com a Inspector d'aquella institució, acordant-se que sigui presentada a l'Institut d'Estudis Catalans en compliment de la base X, paràgraf IV, de l'Estatut de fundació de dit Seminari, quedant-ne arxivada una còpia entre els documents d'aquest.

També és llegit el pressupost tramès pel senyor Director de l'esmentat Seminari, N'August Pi i Suñer, per al curs 1921-22.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

CONSERVACIÓ DE MONUMENTS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Informat de la comunicació del senyor Arquitecte dels Serveis de Conservació de Monuments, D. Jeroni Martorell, referent a la comanda que se li féu de dictaminar respecte als desperfectes d'urgent reparació, ocasionats pels temporals d'agost, a l'antic Palau Abacial ocupat pel Municipi d'Aiguamúrcia, encomanar a la Secció Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans que, amb càrrec a la partida que a l'objecte li està atribuïda en el Pressupost vigent, disposi els treballs necessaris per l'acompliment de les reparacions més urgents proposades en l'informe del Sr. Martorell.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

MAPA GEOGRÀFIC DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Estudiades les conclusions de la memòria-report sobre el viatge d'estudi a París efectuat el mes de juny proppassat pel senyor Director interí del Servei Geogràfic del Mapa de Catalunya, interessar del dit senyor que formuli pressupostos pel cost aproximat de realització de les solucions proposades en les bases 1.ª a 5.ª de les referides conclusions, autoritzant-lo per l'adquisició de l'aparell «composteur» de què parla en la base 6.ª, pel preu màxim de 400 pessetes.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Notícies i documents

LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA EN L'EXPOSICIÓ INTERNACIONAL D'ASTRONOMIA

El progrés cultural del nostre poble ha restat palesat en l'Exposició Internacional d'Astronomia i Ciències afins, amb tan bon encert organitzada per la Societat Astronòmica d'Espanya i Amèrica sots la direcció de l'eminent astrònom En Josep Comas i Solà, car en ella hi han concorregut molts dels centres forans d'investigació purament científica totalment especialitzada a l'entorn de les nostres institucions nacionals.

La Mancomunitat de Catalunya també hi ha posat els treballs dels Serveis Geològic, Geogràfic i Meteorològic, els quals s'estan realitzant amb tota cura sots la direcció tècnica del Dr. M. Faura i Sans, l'Enginyer En M. Ferrer de Franganillo i el Dr. E. Fontseré, respectivament.

Les instal·lacions dels treballs del Servei Geològic i Geogràfic estan acoblades en entrar en l'Exposició, en l'antic Palau de la Indústria del Parc, a la dreta, ocupant dues dependències; mentre la instal·lació del Servei Meteorològic es troba a l'extrem, prop de les instal·lacions de la nostra Acadèmia de Ciències. Detallarem a continuació de cadascun dels Serveis, tot el material que figura en l'Exposició.

Servei del Mapa geològic de Catalunya. — Tres èpoques queden palesades en l'Exposició, ço és, la de M. Moulin, la del Dr. Almera i l'actual. Fou el que primerament subvencionà la Diputació de Barcelona, confiant a mitjans del segle passat la realització llur al geòleg M. Moulin, qui projectà un mapa de la província de Barcelona al 1 : 100,000 que no s'arribà a publicar, aquest i l'original es troba en la part esquerra.

En el centre hi ha tot ço que es publicà pel malaguanyat geòleg català el Dr. D. Jaume Almera, Canonge que fou de la nostra Seu, el retrat del qual, amb un autògraf, presideix el grup de les cinc fulles al 1 : 40,000; regió primera, contorns de la capital, primera edició 1891; regió segona, del riu Noya al mar, 1897; regió tercera, del riu Foix i La Llacuna, 1900; regió quarta, del riu Tordera, 1913, i la regió cinquena, del Montseny, Vallès i Litoral, 1915. A l'ensems hi ha el pla de distribució de les tretze fulles que devien formar la província de Barcelona, així com també el primer assaig al 1 : 100,000 que es publicà dels voltants de Barcelona en 1897, i la fulla parcial de la Plana de Vich al 1 : 30,000, que aparegué en 1906.

En constituir-se la Mancomunitat, àdhuc traspassant-li les Diputacions llurs serveis culturals, és pel que projectà fer un mapa geogràfic, ensems que geològic, de Catalunya; però per la impossibilitat de continuar a l'escala del 1 : 40,000, que eren necessaris majors cabals, i per a fer-lo amb certa promptitud, es pel que s'adoptà l'escala del 1 : 100,000, apropiada per al format d'un mapa mural de Catalunya. Aquest nou mapa constarà de quaranta tres fulles, i d'elles n'hi ha exposats els originals de les fulles n.º 23, Girona; n.º 24, Sant Feliu de Guíxols; n.º 39, Vilanova i Geltrú; n.º 41, Tortosa; n.º 42, Cènia; n.º 43, Goles de l'Ebre...; amb una fotografia del formós pont natural de Cardó.

A l'enfront dels mapes hi ha una recull dels escassos restes de meteorits caiguts a Catalunya, d'extraordinària vàlua científica. De l'aerolit caigut a Nulles en el 5 de novembre de 1851, un exemplar del Club Muntanyenc, un altra del Museu del Seminari i un altre de l'Acadèmia de Ciències; del caigut a Canyelles en el 14 de maig de 1861, que es serva en el Museu del Seminari; del que fou descobert a Garraf en 1905, per N. Font i Sagué; un gros exemplar del Museu de Ciències Naturals de Barcelona i un altre del Museu del Seminari; així com també qualques mostres curioses dels restes làvics de la regió volcànica d'Olot.

Al mig de la instal·lació d'ambdós Serveis, el geològic i el geogràfic, hi ha una reproducció en relleu de la muntanya de Montserrat a l'escala de 1 : 10,000 per a les distàncies i la de 1 : 7,500 per a les alçàries, amb la indicació dels terrenys mitjançant els colors convencionals per als mapes, segons el Dr. M. Faura i Sans, 1919. Aquesta reproducció gràfica de la nostra muntanya és l'admiració dels visitants, els quals ressegueixen els pasatges i viaranys perfectament detallats.

Instal·lació del Servei Geogràfic. — Fou iniciativa del gran patrici català, la formació d'un mapa de Catalunya, N'Enric Prat de la Riba; idea que amb fermesa i voluntat ha procurat la cristal·lització l'actual Presi-

dent de la Mancomunitat de Catalunya, En Puig i Cadafalch. La projecció del nou Mapa de Catalunya feta en 1915 per En Josep de Rivera, Cap del Servei, consta de quaranta tres fulles a l'escala de 1 : 100,000. A tal objecte s'han aplegat per a compondre el nou mapa tots els mapes i plànols referents a Catalunya executats pels diferents organismes oficials i les empreses particulars, executant a l'ensems treballs de camp complementaris, omplenant les parts que resten buides. Cadascuna de les fulles està limitada a les seves bases superior e inferior, per arcs de paral·lel de trenta minuts sexagesimals d'amplària angular i els seus costats per arcs de meridià de quinze minuts d'amplària. Des de la creació del Servei han estat acabades vuit fulles, ço és, ultra les sis indicades abans, les dues n.° 34 de Vilafranca del Penedès i la n.° 40 d'Arnes. Les fulles originals són dibuixades a l'escala del 1 : 50,000, essent-ne exposades qualques d'elles amb les corbes de nivell de 50 metres. Totes les vuit fulles, reduïdes a l'escala del 1 : 100,000, i ombrejades tal com han d'ésser publicades, són objecte d'una detinguda observació pel públic estudiós.

Demés, el Servei Geogràfic ha realitzat altres treballs parcials de major detall, i d'aquest figura, entre els mapes exposats, un plànol de la conca del barranc de Valltorta, en els termes de Tírig, Albocàsser i Coves de Vinromà, a l'escala de 1 : 10,000. I en una taula central hi ha, entre altres publicacions : la monografia dels treballs preparatoris fets des de la creació del Servei de l'agost de 1914 fins al 1915 : el *Nomenclàtor de les ciutats, viles i pobles de Catalunya*, les monografies publicades amb motiu de la primera i única Exposició Cartogràfica Catalana, realitzada pel Centre Excursionista de Catalunya en 1919; les dades explicatives del Servei del Mapa geogràfic de Catalunya, etc.

Ha cridat fortament l'atenció del públic la primera manifestació del treball realitzat; essent moltes les persones visitants de l'Exposició que han sol·licitat la llur adquisició.

Actualment la Mancomunitat de Catalunya està preparant ja la publicació de totes les fulles exposades.

Servei Meteorològic de Catalunya. — Aquest és el més recent de tots, haven estat creat enguany; i en aquesta Exposició hi ha manifestat el pla a realitzar, de gran utilitat per al coneixement de la meteorologia catalana.

La carta diària del temps, amb les fulles gràfiques corresponents als vuit dies darrers, per a la palesa demostració del procés evolutiu de la dinàmica atmosfèrica en l'Europa occidental, àdhuc en la nostra terra. Les observacions de les set del matí són comunicades arreu mitjançant els radiogrames de la torre d'Eiffel a les 8 h. 15 minuts, Nauen a les 9 h., Königswusterhausae a les 9 h. 30, i Carabanchel a les 10 h. Són quatre les gràfiques que es fan diàriament : un croquis de les pressions i vents amb les isobares, els ciclons en vermell i els anticiclons en blau; un croquis de la nuvolositat i precipitació actual on hi està plovent; en un altre gràfic hi figura la precipitació en dotze hores; a l'ensems la variació de les pressions en vint-i-quatre hores en vermell on puja i en blau on baixa; i, per últim, la tendència del baròmetre en les tres hores de les 4 a les 7 del matí, abans de les dades de l'observació diària.

En un mapa de Catalunya, mitjançant rodones de diferents colors i diàmetres convencionals, hi ha representats més d'un centenar d'estacions pluviomètriques, les quals trameten al Servei les dades pluviomètriques mensualment; d'aquestes n'hi ha una vintena que diàriament en trameten les dades de totes les observacions, mitjançant una comunicació telefònica, entre altres, hi ha els Observatoris de Barcelona, Arenys, Sant Julià de Vilatorta, Porrera, Oliana, Sant Martí de Maldà, Moyà, Capdella, Pobla de Segur, Manresa, Ribes, etc.

I, per últim, hi ha les gràfiques diàries de l'estació aerològica de Barcelona, que tanta utilitat presta a l'aviació; exposant una gràfica en projecció horitzontal de la trajectòria d'un globus pilot.

Aquesta és la tasca realitzada pels tres Serveis de la Mancomunitat : el geològic, el geogràfic i el meteorològic; i amb ço que s'ha exposat resta palesada l'obra a realitzar per cadascun d'ells, posant de relleu l'esperit cultural de Catalunya, que no resta pas endarrerida en el moviment progressiu de la Ciència.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Extracte dels acords presos en la reunió celebrada el dia 28 d'octubre de 1921. — Fou presidida pel molt Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència de l'honorable Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya D. Josep Puig i Cadafalch, President d'honor de la Junta, els Il·ltres. Srs. D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Antoni Montaner, D. Manuel Fuxà, D. Carles Pirozzini, D. Manuel Vega i March, D. Josep M.ª Bassols, D. Jaume Bofill i Matas, D. Ferran Valls, D. Joan Casanovas, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, D. Joaquim Folch i Torres.

Aprovació de les actes de la sessió ordinària de 1.r de juliol i les extraordinàries de 4 i 19 d'agost proppassat, referents, aquestes dues exclusivament, a la formació del Museu d'Art Contemporani en el Palau de Belles Arts.

Comunicació de l'Honorable Mancomunitat de Catalunya notificant els senyors Diputats i Vocals-tècnics designats últimament per a formar part de la Junta. Segons dit document, el nomenament per als càrrecs de Vocals-Diputats ha recaigut en els il·lustres Srs. D. Jaume Bofill i Matas, D. Josep M.ª Bassols, D. Joan Casanovas i D. Ferran Valls Taberner, i els de Vocals-tècnics en els Srs. D. Francesc d'A. Galí, Director de l'Escola Superior dels Bells Oficis, i D. Jeroni Martorell, Director del Servei de catalogació i conservació de Monuments. Trobant-se presents tots els esmentats senyors, amb excepció de D. Francesc d'A. Galí, foren possessionats de son càrrec respectiu, amb especial complacència i simpatia de la Junta, no sols pel que fa referència als Srs. Bofill, Bassols, Galí i Martorell, quins ja venien actuant com a representants de la Mancomunitat, sinó també en quant als Srs. Casanovas i Valls, que entren de nou a formar part de l'entitat. També es prengué l'acord de consignar en acta i significar als Il·ltres. Srs. D. Santiago Andreu i D. Josep Pérez de Rozas, Vocals-Diputats sortints per l'expressat motiu, lo molt que s'ha honorat la Junta mentre els ha tingut entre els seus estimables components i la recança amb què veu el termini de la seva cooperació grata i encertada. Finalment, s'acordà adscriure l'Il·ltre Sr. D. Joan Casanovas a la Comissió d'Art Contemporani, i a l'Il·ltre. Sr. D. Ferran Valls a les d'Art Medieval i Modern i d'Art Contemporani.

Donatiu Vayreda. Notificada la Junta que la senyora vídua i fills d'En Joaquim Vayreda, fent extraordinari i estimable honor al nostre Museu de Belles Arts, i afavorint moltíssim la memòria inesborrable de tan eminent artista, s'havien dignat fer donació d'un important conjunt de vint-i-tres obres, entre quadres, bocets i estudis, els quals vindran a enriquir

l'arreplec de producció amb què s'ha format la Sala especial en honor de tan significat pintor, s'acordà consignar la deguda gratitud per tan estimable desprendiment, quedant en cercar la forma més adequada de correspondre a aquest acte de remarcable generositat.

Comunicació de l'Excm. Ajuntament fixant la quantitat del Pressupost extraordinari de què podrà disposar la Junta fins al dia 31 de desembre d'aquest any. S'acordà l'enterat i oficiar a la M. Il·ltre. Comissió Municipal de Cultura que, atenent-se a les disposicions de la dita comunicació, les quantitats que són necessàries a la Junta per a l'acompliment d'una part dels seus projectes dins del predit termini, són 100,000 pessetes per a adquisicions i 150,000 per a obres d'instal·lació de les pintures murals romàniques en l'edifici del Museu, i per a les primeres obres d'habilitació del Pavelló de la Junta en el Parc.

Assumptes de tràmit resolts per la Presidència de la Junta durant el període de vacances estiuenques la solució de les quals fou aprovada de completa conformitat, entre ells : disposar, segons oportú acord consistorial, un lloc per a guardar-hi els elements constitutius del futur Museu del Teatre, perquè D. Marc Jesús Bertrán, juntament amb la Direcció dels Museus, procedeixin a la seva ordenació i a la formació de l'arxiu d'obres; agrair i correspondre la salutació i oferiments del Vocal Sr. Puig d'Asper, qui resideix actualment a Madrid; remerciar a la Junta Superior de Excavacions i Antiguitats de Madrid, els dos exemplars remesos de les memòries sobre excavacions en Segòbriga i Olius, i a l'Acadèmia Provincial de Belles Arts de Barcelona la de la sessió pública celebrada el proppassat mes d'abril; felicitació endreçada a l'Il·lm. i Rvdm. Sr. Dr. D. Jaume Viladrich per son nomenament de Bisbe auxiliar de l'Arquebisbat de Burgos, i igualment, a l'honorable Sr. D. Josep Puig i Cadafalch, amb motiu d'haver estat designat per tercera vegada President de Catalunya, i remesa, amb les conseqüents formalitats, a la Junta Municipal d'Exposicions d'Art, perquè, segons son prec, pugui portar-les a figurar en una exposició d'art català a Lisboa, d'una tria de trenta cinc quadres i sis gravats, segons relació.

Passant-se després al Museu d'Art i Arqueologia, a fi d'examinar el projecte d'instal·lació en el mateix de les pintures murals romàniques que han anat venint a poder de la Junta, fou aprovat per unanimitat el pla presentat, trobant-se conforme la distribució i emplaçament dels distints absis figurats on es col·loquen les dites pintures acuradament arrencades i transportades, reproduint amb tota fidelitat i avantatges d'apreci i conservació l'aspecte que presentaven en els primitius llocs respectius, felicitant-se tots els presents de l'excepcional importància i gran interès que guanyarà el nostre Museu, en poder ostentar i salvar de destrucció aquests venerables records de l'art de la terra en remotes centúries.

S'apreciaren, de pas, els treballs que porta fets D. Esteve Cladellas referents a la inventariació i catalogació de la Biblioteca del Museu i Conservaduria de gravats, dedicant a dit senyor el degut elogi per l'activitat i encert amb què ha procedit. També es veieren les obres que formen la col·lecció comprada als hereus del Sr. Riquer, i els vidres anticsde D. Ernest de March i de García-Mesa.

Traslladant-se, finalment, la Junta al Palau de Belles Arts per a fer-se càrrec dels treballs de trallat i instal·lació del Museu d'Art Contemporani en aquell Palau, s'acordà dedicar a D. Francisco Guasch i Homs el degut elogi per l'avençat i plaent estat de les dites operacions, i després d'apreciar de presència la importància de l'estimable donatiu de la família Vayreda, les quals obres, ja rebudes, estan a punt de passar a enriquir la Sala d'aquest artista, es terminà l'acte.

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DE BIBLIOTECÀRIES

Acordà el Consell:

Que la quantitat que hagin de percebre les alumnes practicants de l'Escola Superior de Bibliotecàries, es satisfarà en concepte de retribució, i es comptarà a raó de 1,000 pessetes anuals, excepte en el cas de practicar fora de Barcelona que, demés de l'expressada quantitat se'ls assignarà un suplement a raó de 800 pessetes anuals. Les senyoretes practicants de l'Escola de Bibliotecàries podran ésser cridades a pràctiques extraordinàries dintre els mesos de vacacions acadèmiques. En aquest cas, la seva retribució serà pel temps extraordinari que practiquin i segons els mateixos tipus establerts per les pràctiques ordinàries.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

BIBLIOTEQUES

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, nomenar els senyors D. Ramon Solé i Esqué, D. Anselm Segarra i Bardia, i D. Miquel Palau i Simó, per a formar part del Patronat de la Biblioteca de les Borges.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Acordà el Consell:

Acceptar la dimissió que presenta D. Cèsar Martinell del càrrec de Secretari del Patronat de la Biblioteca de Valls, expressant a l'interessat el sentiment per les causes que l'obliguen a dimitir, i assabentar el Patronat de l'esmentada Biblioteca la vacant produïda, a fi que pugui proveir-se en la forma que preveu el Reglament de Biblioteques vigent.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Acordà el Consell:

Aprovar la certificació i relació valorada del segon termini de construcció de l'edifici destinat a Biblioteca Popular en el poble de Pineda, a favor del contractista D. Josep Codina i Martorell, de pessetes 7,697'28, amb càrrec a la part. 95, cap. 3.r, art. 1.r del Pressupost de Resultes de l'exercici econòmic de 1920-21.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

BIBLIOTEQUES POPULARS

El Consell aprovà diferents comptes per obres efectuades en les Biblioteques de Sallent, Olot, Borges

i Valls, i així mateix acordà que se n'efectuïn d'altres en les esmentades Biblioteques i en la de Canet.

Visita d'inspecció. — El Consell acordà confiar al senyor Secretari del Departament la visita d'inspecció a les Biblioteques, corresponent al present any.

El Consell s'enterà de la documentació presentada per D.ª Maria Solsona, Directora de la Biblioteca de Valls, justificant trobar-se malalta i demanant poder-se restablir a Barcelona.

El dia 1.r del present mes varen començar el curs de pràctiques (el tercer de la carrera) set alumnes de l'Escola Superior de Bibliotecàries.

CENTRAL DE BIBLIOTEQUES POPULARS

JUNY-OCTUBRE

S'han preparat lots de llibres per al Directori dels Pomells de Joventut de Catalunya, per al Grup Artístic de les Corts, per a la societat L'Aliança de Vilella Alta, per a l'Associació Instructiva d'Obrers i Empleats de l'Ajuntament de Barcelona i per a les biblioteques del Centre Català de Montevideo i Casal Català de Buenos Aires, posades sota el patronatge de la Mancomunitat de Catalunya.

S'han tramès a les Biblioteques Populars uns cinc cents vuitanta volums. Uns trenta d'ells formen part de la Biblioteca circulant, i s'han tramès en dipòsit per un temps indefinit.

S'ha tramès a la Biblioteca de Sallent el material i les instruccions necessaris per a la instauració del préstec.

S'ha tramès a totes les Biblioteques un exemplar de l'adaptació de la *Classificació decimal de Brussel·les*, amb l'encàrrec de què repassin els catàlegs i els posin d'acord amb aquesta obra.

S'han rebut de les Biblioteques Populars, i se'ls han retornat relligats, uns cent seixanta sis volums.

El Director-tècnic ha assistit a la reunió del Patronat de la Biblioteca de les Borges.

Donadors. — P. Casanovas : Set exemplars de la seva obra *Actualitat de Balmes.*

Junta de Museus de Barcelona : Sis exemplars de les següents obres : Folch i Torres, *El pintor Martí i Alsina.* Elias, *Benet Mercadé.* Folch i Torres, *La ceràmica de Paterna* i *Guia dels Museus d'art i arqueologia de Barcelona.*

A més, s'han rebut, per ésser ingressats en el dipòsit d'aquesta oficina : cent exemplars de la *Classificació decimal de Brussel·les* i cinquanta exemplars del *Curs de fotografia*, d'En Garriga; del Consell de Pedagogia, dotze exemplars de cada una de les seves publicacions; de l'Escola Superior d'Agricultura, dotze exemplars del *Programa d'Ensenyaments* de l'Escola d'Alts Estudis Comercials; deu exemplars de l'obra *Ganivet*, d'En Gallego; molts llibres duplicats de la Mancomunitat de Catalunya i de la Biblioteca de Catalunya.

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El moviment de la Biblioteca durant aquest mes ha estat com segueix:

Llibres servits a la Sala de lectura, 2,206 obres. Servei de préstec, 418 obres. Llegidors, 3,202. Llibres registrats, 1,364.

— Llista de donadors de llibres corresponent al present mes d'octubre: J. M. de Macià, J. A. Brutails, C. Llopis Casagemas, J. Rubió Balaguer, J. Puig Cadafalch, Cámara Oficial de Comercio de Sabadell, Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze, F. Pedrell, E. Terradas, A. Duran Sanpere, J. Terradas, R. d'Alòs, J. Cabré, Junta para Ampliación de Estudios, Mancomunitat de Catalunya, L. Perels, Consell de Pedagogia, A. Maseras, Carnegie Endowment for International Peace, S. Bonavia, P. Martín de Barcelona, J. B. Batlle, Consulat Honnoraire de Bulgarie, A. Rubió Lluch, *Los Estados Unidos* (revista), Centre Autonomista de Dependents del Comerç, Cònsol de la República de l'Uruguay i Baró de Romañà.

— El Sr. Gabriel Castellà d'Igualada ha regalat alguns curiosos fulletons i manuscrits barcelonins.

— El Sr. Rafael Patxot ha regalat a la Biblioteca un mapa de les Antilles, dibuixat sobre pergamí, procedent de Sant Feliu de Guíxols, però fet a Cadiç l'any 1778.

— La Sra. Vda. de Many, filla del gran periodista català D. Joan Mañé i Flaquer, ha donat per segona vegada a la Biblioteca un important lot de llibres que pertanyien a la d'aquell eminent publicista. S'està confeccionant un ex-libris per a distingir els volums d'aquesta procedència.

— Havent adquirit la Biblioteca l'únic exemplar sencer conegut del llibre del cosmòleg català Jaume Ferrer de Blanes, *Sentències catòliques del diví poeta Dant*, la Fundació Vda. Romaguera s'ha ofert a subvenir a les despeses de la seva reproducció en facsímil. Aquest llibre serà publicat conjuntament per la Biblioteca i la Fundació, en commemoració del Centenari del Dant.

— S'ha posat a la venda, al preu de 20 ptes., el volum publicat pel mestre Felip Pedrell i Mn. Higini Anglès contenint els Madrigals i la Missa de difunts de Brudieu. Aquesta obra forma part de la sèrie de les publicacions del Departament de Música de la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 1.r, a les set del vespre, hi hagué reunió del Patronat de la Biblioteca per a exposar el senyor President les gestions fetes per als actes culturals d'aquest curs. Hi assistiren D. Francesc Serra, President; Dr. D. Moisès Jaumejoan, Vocal, i la Directora.

El dia 11 visità la Biblioteca el delegat del nostre Patronat a la vila d'Arenys, D. Francesc H. de Prats.

El dia 24 féu la seva visita d'inspecció a la Biblioteca el senyor Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, D. Alexandre Galí Coll. Amb tal motiu es convocà al Patronat a una reunió per a les dotze del matí. Hi assistiren D. Francesc H. Serra de Barrechegurren, President; D. Josep Fors, Secretari, i els Srs. D. Anton Armadà, Dr. don Moisès Jaumejoan i D. Carles Mora, Vocals.

Han fet donatius per a la col·lecció local els Srs. don Ramon Todon, Alcalde de Canet, i D. Jacint Arxer, bibliotecari de l'Ateneu Arenyenc.

S'han registrat catorze obres.

L'estadística de lectors i obres llegides durant aquest mes d'octubre és com segueix : A la Sala de lectura, 538 lectors : 242 infants, 160 homes i 136 dones.

S'han consultat 821 llibres, repartits així, en ordre de preferència : 459 llibres d'infants, 127 de Literatura, 67 d'Obres generals, 37 de Filologia, 32 de Geografia i Història, 26 de Ciències aplicades, 26 de Belles Arts, 23 de Ciències pures, 14 de Ciències socials, Dret i Pedagogia, 9 de Filosofia i 1 de Religió.

A domicili s'han llegit 75 obres : 67 de Literatura, 2 de Filosofia, 2 de Religió, 2 de Geografia i Història, 1 de Feminisme i 1 de Ciències aplicades.

El nombre de lectors inscrits puja a 104 : 37 homes i 67 dones. Hi ha hagut deu inscripcions noves (cinc de senyoretes d'Arenys).

De la Biblioteca de Catalunya s'han llegit set llibres.

Han visitat la Biblioteca, sense quedar-se a llegir, noranta persones.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Durant el mes d'octubre han concorregut a la Biblioteca 604 lectors : 47 homes, 17 dones, 540 infants. S'han consultat 815 llibres : 724 d'infants; 31 de Coneixements generals; 1 de Ciències socials; 1 de Filologia; 3 de Ciències pures; 11 de Ciències aplicades; 3 de Belles Arts; 33 de Literatura i 8 d'Història.

Els dies 23 i 28 del mes passat es reuní el Patronat per a donar possessió als nous patrons Srs. Solé, Palau i Segarra, i en ocasió de la visita reglamentària d'inspecció a la Biblioteca del Secretari general d'Ensenyament primari i secundari. Hi assistiren el President Sr. Mias, el Secretari accidental Sr. Solé i els Vocals Srs. Palau (J.) i Rvnd. Rubies i Sres. López, Sementé, Piñol i Directora de la Biblioteca.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

El dia 31 d'octubre visità la Biblioteca el senyor Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari de la Mancomunitat de Catalunya. Amb tal motiu, el Sr. President del Patronat de la Biblioteca, convocà a reunió als senyors i senyores que formen el dit Patronat, acudint a l'acte D. Fidel de Moragas, President; el R. Dr. D. Manuel Tarrés, Rector-arxiprest; D. Indaleci Castells; D. Joan Cartañà i D.ª Pilar Quadrada de Montserrat.

El senyor President fa constar que ha estat acceptada la dimisió del càrrec de Secretari que per les seves ocupacions tenia presentada el Sr. Martinell, de qui llegeix excusa d'assistència a la sessió present. Pel motiu expressat actua de Secretari el senyor patró més jove Dr. D. Joan Cartañà.

El senyor President fa constar, en l'ordre a l'edifici de la Biblioteca, la necessitat de preveure el canvi de linolium i així mateix l'ampliació d'estanteries, de tot el qual el Sr. Galí en pren la nota deguda.

En aquest acte es féu el nomenament de President i Secretari del Patronat de la Biblioteca, essent reelegit President D. Fidel de Moragas i elegit Secretari D. Tomàs Selva.

Durant el mes d'octubre concorregueren a la Biblioteca 417 homes, 76 dones i 243 infants, que formen un total de 736 lectors. Han consultat 890 obres, repartides entre les diferents matèries de la següent manera : Llibres d'infants, 306; Obres generals, 178; de Filosofia, 6; de Religió, 5; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 29; Filologia, 53; Ciències pures, 88; Ciències aplicades, 39; Belles Arts, 44; Literatura, 76; Història i Geografia, 66.

Demés, han estat deixats en préstec 4 Llibres d'infants, 1 d'Obres generals, 5 de Religió, 8 de Ciències socials, 3 de Filologia, 5 de Ciències pures, 2 de Ciències aplicades, 4 de Belles Arts, 23 de Literatura, i 4 d'Història i Geografia. Total 59. D'aquest servei se n'han gaudit durant el mes 19 homes, 15 dones i 2 infants.

S'han servit també 2 llibres de la Biblioteca de Catalunya.

L'Excm. Ajuntament ha fet remesa d'un magnífic àlbum de fotografies, *Record de les festes desenals de la Verge de la Candela. Any 1921.* Enriquirà la col·lecció local.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

El dia 25 va visitar la Biblioteca D. Alexandre Galí Coll, Secretari general del Departamnt d'Ensenyament primari i secundari.

Durant el mes d'octubre han assistit a la Biblioteca 358 lectors : 271 homes, 46 dones, 41 nens. Han estat consultades les següents obres : Obres generals, 388; Filosofia, 10, Religió, 3; Ciències socials i Dret, 18; Filologia, 15; Ciències pures, 42; Ciències aplicades, 71; Art, 60; Literatura, 77; Història i Geografia, 40; Llibres d'infants, 80.

Les obres deixades en prèstec han estat : 1 Obra general, 4 de Filosofia, 9 de Ciències socials, 2 de Filologia, 4 de Ciències pures, 3 de Ciències aplicades, 1 d'Art, 53 de Literatura, 6 d'Història. Total : 83 obres deixades en préstec. Els lectors que disfruten d'aquest servei són 118.

S'han registrat 9 obres rebudes en el transcurs del mes.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes d'octubre, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca : Obres generals i llibres d'infants, 53; Filosofia, 10; Religió, 2; Pedagogia i Ciències socials, 116; Filologia, 37; Ciències pures, 67; Ciències aplicades, 35; Belles Arts, 37; Literatura, 42; Geografia-Història, 41. Total, 490.

Servei de prèstec : Obres generals i llibres d'infants, 101; Filosofia, 21; Religió, 4; Pedagogia i Ciències socials, 119; Filologia, 20; Ciències pures, 81; Ciències aplicades, 42; Belles Arts, 20; Literatura, 160; Geografia-Història, 47. Total, 615.

Els lectors inscrits han estat 63 i els assistents a la Biblioteca 673.

S'ha adquirit per a ús d'aquesta Biblioteca la *Col·lecció Universal Calpe* (núms. 1 a 500).

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT PRIMARI I SECUNDARI

Acords del Consell Permanent

EDIFICI ESCOLAR DE TORMS

Acordà el Consell:

Vist l'informe del mateix Secretari general i a proposta del Conseller, consignar la quantitat de 2,913'75 pessetes, a càrrec de la part. 356, cap. 10, art. 1.r del Pressupost vigent, per les obres de reparació de l'Edifici escolar del poble de Torms, encarregant al Consell de Pedagogia les gestions necessàries perquè les dites obres s'efectuïn d'acord amb l'informe emès per l'Arquitecte Sr. Planas.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

ENSENYAMENT NORMAL

PERSONAL

Acordà el Consell:

Atenent el que proposava el Conseller d'Instrucció pública, de conformitat amb la proposta presentada per la Dra. Montessori al Consell de Pedagogia, en sessió del dia 4 d'agost de 1920, i reconeixent un estat de fet que ve durant des del mes de juny de 1920, declarar que la dita Dra. Montessori ha deixat d'exercir el seu càrrec de Vocal-tècnic del Consell de Pedagogia des del 1.r del mes actual.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

ESTUDIS NORMALS

En el present mes d'octubre han començat les classes dels dits Estudis Normals amb set alumnes matriculats al primer curs; deu alumnes al segon curs, i tretze matriculats a assignatures especials.

Les classes estan a càrrec dels següents Professors, nomenats per acords del Consell de Pedagogia : M. Georges Dwelshauvers, Psicologia; D. Joan Crexells, Història de la Filosofia i de l'Educació; D.a Rosa Sensat, Metodologia; D. Artur Martorell, Llenguatge (ensenyament i metodologia); D. Pau Riera Anglès; D. Pau Vila, Geografia; D. Jaume Marcet, Geografia; D. Salvador Maluquer, Ensenyaments d'opció de Ciències naturals; D. Jesús M.a Bellido, Fisiologia.

Proves acadèmiques : En sessió del dia 12 el Consell de Pedagogia aprovà la reglamentació per l'aprovació de cursos. Així mateix fou aprovat el pressupost dels dits Estudis Normals fins a fi del present any.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'INFERMERES AUXILIARS DE MEDICINA

Acordà el Consell:

Vist també l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional i a proposta del Conseller d'Instrucció Pública, nomenar per un any, a comptar des del dia 1.r d'octubre, D.a Anna Judas Artigas, pel càrrec d'Oficial de Secretaria de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, amb el sou anual de 2,000 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 10, de l'anex núm. 15 del Pressupost vigent.

—Nomenar pel termini d'un any prorrogable a comptar des del dia 1.r d'octubre, D.a Mercè Vacarisas i Font pel càrrec d'Auxiliar general i preparadora del Laboratori de l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, amb les obligacions anexes a aquest càrrec segons les bases de convocatòria del concurs celebrat per a la provisió, i amb l'assignació de 1,200 ptes., anuals, amb càrrec al cap. 9, de l'anex núm. 15 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Acordà el Consell:

Que els acords dels dies 7 i 21 de juliol de l'any actual prorrogant per tres anys els nomenaments dels professors de l'Escola de Funcionaris d'Administració local que en ells s'indiquen, quedin modificats en sentit que la data del començament de la pròrroga concedida sigui el dia 1.r de juliol de l'any que som.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

ENSENYAMENT DOMÈSTIC

Acords del Consell Permanent

El Consell acordà prorrogar per un any, fins a 30 de setembre de 1922, el nomenament de les Auxiliars de dit Ensenyament, Srtes. Montserrat Sastre Carbonell i Carme Rodon Pelegrí, amb el mateix sou de 1,200 pessetes anuals.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE DIRECTORS D'INDÚSTRIES ELÈCTRIQUES

A proposta del senyor Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, amb la conformitat del Conseller del Servei, designar l'alumne núm. 1 de l'Escola de Directors d'Indústries Elèctriques, D. Francesc Sintes, per a servir interinament una de les places de tècnic, consignades en la part. 247 del Pressupost vigent, en concepte d'encarregat de la part elèctrica, amb el sou de 7.500 pessetes anuals.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Els següents extrems:

1.r Que de conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 7 de juliol de l'any actual pel règim del concurs general obert per a la provisió de les càtedres vacants a l'Escola Elemental del Treball i Escola tècnica d'Oficis d'Art, es nomena els senyors que s'indiquen pels càrrecs que a continuació s'expressen, amb les assignacions i durada de llurs nomenaments que, respectivament, es relacionen:

D. Manuel Sastre i Carreras, Professor de Matemàtiques, primer i segon curs de l'Ensenyament de Calderers de l'Escola Elemental del Treball, amb cinc hores de classe setmanals i l'assignació de 1,750 pessetes anuals, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes d'octubre, havent d'acumular el càrrec i el sou del tercer curs quan es creï.

D. Joan de Lasarte i Karr, Professor de Ciències, curs únic, i de Física i Mecànica, primer curs, de l'Ensenyament de Calderers de l'Escola Elemental del Treball, amb tres hores de classe setmanals, amb l'assignació de 1,250 pessetes anuals, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes d'octubre, havent d'acumular el càrrec i sou del segon curs de l'esmentat darrer ensenyament quan es creï.

D. Joaquim Estort i Ribas, Professor de Dibuix, dos cursos de l'Ensenyament de Calderers i similars, de l'Escola Elemental del Treball, amb quatre hores de

classe setmanals, amb l'assignació de 1,000 pessetes anuals, havent d'acomular el càrrec i el sou del tercer curs quan es creï, pel termini de tres anys, a comptar des del 1.r d'octubre.

D. Josep M. Serra i Valls, Professor de Tecnologia i Pràctiques de Taller, un curs, per l'Ensenyament de Calderers a l'Escola Elemental del Treball, amb dues hores setmanals de classe i la direcció del Taller, amb l'assignació de 1,000 pessetes anuals, pel termini d'un any, a comptar des del 1.r d'octubre, havent d'acomular el càrrec i el sou dels altres cursos quan es creïn.

D. Cebrià Roca i Ferrer, contramestre de Pràctiques de Taller, de l'Ensenyament de Calderers i similars, dos cursos, amb quatre hores de classe setmanals, i l'assignació de 1,000 pessetes anuals, pel termini d'un any, a comptar des del dia 1.r d'octubre, havent d'acomular el càrrec i el sou del tercer curs quan es creï.

D. Emili Canals i Ferrer, Professor de Matemàtiques del primer curs de l'Ensenyament de Serrallers, pels dos grups, amb sis hores setmanals de classe i l'assignació anual de 1,750 pessetes, pel termini de cinc anys, a comptar des del 1.r d'octubre.

D. Manuel Escudé i Molist, Professor de Nocions de Ciències del primer curs de l'Ensenyament de Serrallers, pels dos grups, amb dues hores setmanals de classe, pel termini de cinc anys, a comptar des del 1.r d'octubre, i amb l'assignació de 600 pessetes anuals.

D. Marcel·lí Antich i Camprubí, Professor de Llenguatge, curs únic, dels Ensenyaments de Serrallers, Electricistes i Calderers i similars, amb deu hores setmanals de classe, pel termini de cinc anys, a comptar des del 1.r d'octubre, i amb l'assignació de 2,000 pessetes anuals.

D. Josep Rosés i Truch, contramestre de Pràctiques de Taller, pels quatre cursos de l'Ensenyament per a Electricistes, amb sis hores de classe setmanals, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r d'octubre, i l'assignació de 1,500 pessetes anuals.

D. Joan Mestres i Torra, Professor de construccions a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb dues hores setmanals de classe, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r d'octubre, i l'assignació de 900 pessetes anuals.

D. Manuel Sastre i Carreras, Professor de Geometria descriptiva a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb dues hores setmanals de classe, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes d'octubre, i l'assignació de 900 pessetes anuals.

D. Jaume Duran i Castellanes, Professor d'Escultura aplicada a la talla, a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb una sessió setmanal de classe, i l'assignació de 500 pessetes anuals, pel termini de cinc anys, a comptar des de 1.r d'octubre.

D. Pau Gargallo i Catalan, Professor d'Escultura aplicada al repujat, amb una sessió setmanal de classe, pel termini de cinc anys, a comptar des del 1.r d'octubre, i amb l'assignació de 500 pessetes anuals.

D. Francesc Artigas i Bernis, Professor de Dibuix de Taller, aplicat als oficis de la fusta, amb una sessió setmanal de classe, pel termini de cinc anys, a comptar des del 1.r d'octubre, i l'assignació de 500 pessetes anuals.

D. Jaume Mercader i Queralt, Professor de Dibuix de Taller aplicat als oficis del metall, amb una sessió setmanal de classe, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r d'octubre, i l'assignació de 500 pessetes anuals.

2.a Es declara desert el concurs obert per a la provisió de la càtedra de Tecnologia elèctrica especial del quart curs de l'Ensenyament d'Electricistes de l'Escola Elemental del Treball.

3.a S'autoritza la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per nomenar interinament la persona que hagi de professar la càtedra de Tecnologia elèctrica, declarada vacant, disposant-se que es procedeixi a la publicació d'un nou concurs, amb les mateixes condicions ja aprovades, per a la provisió definitiva.

— Els següents extrems:

1.r De conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 7 de juliol de l'any actual, pel règim del concurs general obert per a la provisió de les càtedres vacants a l'Escola Elemental del Treball i Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, es nomenen els senyors que s'indiquen, pels càrrecs que a continuació s'expressen, amb les assignacions i durada de llurs nomenaments que, respectivament, es relacionen:

D. Joan Albet i Soler, Ajudant de la classe d'Automobilistes de l'Escola Elemental del Treball, per un termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del mes d'octubre, amb obligació d'ajudar o substituir el Professor sempre que sigui necessari, i amb l'assignació de 750 pessetes anuals.

D. Josep Tarré i Sans, prev., Professor d'Ètica professional a l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del present mes d'octubre, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'assignació de 500 pessetes anuals.

D.a Anna Judas i Artigal, Professora de recapitulació i ampliació dels coneixements d'Ensenyament primari i ampliació de coneixements de cultura general a l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del mes d'octubre, amb l'obligació de dues hores de classe setmenals, i l'assignació de 600 pessetes anuals.

2.a De conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la ja esmentada reunió del dia 7 de juliol de l'any actual, pel règim del concurs obert per a la provisió de la càtedra de Nocions generals de Dret de l'Escola de Funcionaris d'Administració local, es nomena D. Ramon Coll i Rodés, pel termini de tres anys, a comptar des del dia 1.r del mes d'octubre, per l'esmentada càtedra, amb l'obligació de dues hores de classe setmanals, i l'assignació de 1,821'42 pessetes anuals.

— Nomenar pel termini d'un any, a comptar del dia 1.r d'octubre, els senyors que s'indiquen, pels càrrecs que es relacionen, a l'Escola Elemental del Treball:

D. Josep Mirabet, Ajudant tècnic de la Secció de Mecànica aplicada, amb l'assignació de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 31 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

D. Joan Masó i Bulbena, Ajudant tècnic de la Secció de Mecànica aplicada, amb el sou de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 31 de l'anex 12.

D. Arnau Margarit, Ajudant tècnic de la Secció d'Electrotècnia, amb 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 31 de l'anex 12.

D. Esteve Estrada, Ajudant tècnic de la Secció d'Indústries químiques, amb el sou de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 49 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

D. Ramon Duran i Reynals, Ajudant tècnic de la Secció d'Arts de la Construcció, amb el sou de 2,000 pessetes anuals, amb càrrec al cap. 61 de l'anex 12 del Pressupost actual.

D. Julià Manich i Illa, Ajudant tècnic de la Secció d'Indústries tèxtils, amb l'assignació de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 71 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Destinar, amb càrrec a la part. 93 del Pressupost vigent, la quantitat de 600 pessetes per la concessió de tres subvencions de 200 pessetes cada una als senyors D. Vicens Viladés, D. Francesc Joanxic i D. Cristòfol Salvo,

per llur càrrec d'obrers pensionats a l'estranger i en concepte de primes d'encoratjament com alumnes de l'Escola Elemental del Treball.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Donar-se per assabentat de la salutació dels alumnes fusters i paletes de l'Escola del Treball, amb motiu del viatge de fi d'estudis.

— Els següents extrems:

1.r Deixar sense efecte l'acord del Consell Permanent del dia 23 de setembre de l'any 1920, pel qual es nomena D. Pau Rodon i Amigó, Professor interí de la classe d'Anàlisis i Fabricació de teixits, amb Nocions d'acabats i preus de cost, de l'Escola Elemental del Treball.

2.n Nomenar, a comptar del dia 1.r del present mes d'octubre fins el dia 30 de setembre de 1922, D. Pau Rodon i Amigó, Professor d'Anàlisis i Fabricació de teixits amb Nocions d'acabats i preus de cost, amb tres hores de classe setmanals i l'assignació de 1,250 pessetes anuals, de les quals en percebrà 900 amb càrrec al cap. 68, i les 350 restants amb càrrec al cap. 69 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

— Els següents extrems:

1.r Nomenar Professor auxiliar interí de Dibuix per Manyans el Sr. D. Joan Albet i Soler, amb el sou de 50 pessetes mensuals, que serà amb càrrec a la part. 7 de l'anex 12 del Pressupost en vigor.

2.n Nomenar Professor auxiliar interí de Dibuix per Electricistes el Sr. D. Tadeu Guinovart i Burrut, exalumne de l'Escola Elemental del Treball, amb el sou de 50 pessetes mensuals, que percebrà amb càrrec a la part. 40 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

3.r Que tant l'un com l'altre nomenament no tinguin un terme fixe — sense passar el dia 30 de juny de l'any 1922 — per tal que si el Sr. Soucheiron pot tornar a encarregar-se d'aquestes classes, i la Direcció de l'Escola ho creu pertinent, pugui proposar la cessació d'aquells senyors i el nomenament d'aquest.

4.t Que els dits nomenaments i l'expressada assignació siguin a comptar del dia 1.r del corrent mes d'octubre.

— Nomenar amb caràcter interí fins el 30 de setembre de 1922, i a partir del 1.r d'octubre d'enguany, D. Jaume Mas, pel càrrec de Contramestre de Pràctiques de Taller de l'Escola Elemental del Treball, amb les obligacions anexes a aquest càrrec i el sou de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 12 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

— Els següents extrems:

1.r Autoritzar la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per organitzar un curs preparatori per obrers endarrerits, que funcionarà del 1.r d'octubre al 30 de juny vinent.

2.n Nomenar, a comptar des del dia 1.r del present mes d'octubre, Professor d'aquest curs preparatori el Sr. D. Joan Mata, pels nou mesos que ha de durar, i amb l'assignació de 100 pessetes mensuals, que percebrà amb càrrec al cap. 74 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

— Els següents extrems:

1.r S'autoritza la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a organitzar la Secció de Filatura dins l'Ensenyament d'Indústries Tèxtils.

2.n Es nomenen interinament des del 15 del corrent mes d'octubre fins el 30 de setembre de l'any vinent:

D. Alfred Ramoneda i Holder, per la càtedra de Filatura, amb dues hores de classe setmanals i 900 pessetes d'assignació anual.

D. Ramon Roca i Freixedes, com a Contramestre de Pràctiques de Filatura, amb dues hores de classe setmanals i 600 pessetes d'assignació anual.

3.r S'autoritza la Direcció de l'Escola per nomenar un Ajudant filador per les pràctiques, amb quatre hores setmanals de treball i el jornal de 1 30 pessetes per hora.

4.t Totes aquestes partides hauran de ser pagades amb càrrec al cap. 69 de l'anex 12 del Pressupost vigent, posat a aquest fi.

— A comptar del dia 1.r del present mes d'octubre fins el dia 30 de juny de 1922, nomenar D. Jaume Crivillés, Professor repetidor temporer per l'Ensenyament de Fusters i Paletes de l'Escola Elemental del Treball, amb quatre hores de classe setmanals i l'assignació de 100 pessetes mensuals, que percebrà amb càrrec al cap. 55 de l'anex 12 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

L'Escola Elemental del Treball fa una crida a tots els seus ex-alumnes del ram d'electricitat que es cregui amb aptitud per exercir l'auxiliaria de la classe de Dibuix per Electricistes, perquè passin per la Secretaria de l'Escola, de set a nou del vespre, fins el dia 11 inclusiu, a exposar els seus coneixements i a conèixer les condicions.

— El dia 8 varen sortir un grup d'alumnes i professors de l'especialitat per fusters i paletes de l'Escola Elemental del Treball, acompanyats pel Secretari de la mateixa, en viatge d'estudi cap a Tarragona i Poblet a visitar les joies arquitectòniques que posseeixen aquelles poblacions.

— Ha estat fallat el concurs que l'Escola Elemental del Treball obrí entre els alumnes obrers que havien acabat llurs estudis per la concessió de tres beques de 200 pessetes mensuals per tal que puguessin seguir cursos diurns en les Escoles de Directors d'Indústries de la Universitat Industrial.

Foren vuit els concursants pertanyents als ensenyaments de manyans, electricistes, fusters i indústries químiques, demostrant tots ells estimables condicions de preparació i capacitat.

I el concurs es fallà després d'una sèrie d'exercicis sobre coneixements tècnics, i mesures d'intel·ligència general, demés de tenir-se en compte els expedients acadèmics dels concursants i la situació econòmica de llurs famílies.

Els guanyadors foren els alumnes Enric Soler i Eusebi Badia, del ram de manyans, i Marian Revoltós, d'Indústries químiques.

Amb aquests són ja set els joves obrers de l'Escola que disfruten de les beques concedides per la Mancomunitat de Catalunya, a les quals coopera el Patronat de la Universitat Industrial amb la concessió de matrícules gratuïtes.

Per la importància social d'aquesta obra d'alta justícia, per la qual són obertes als fills del poble les portes de la cultura tècnica superior, és d'esperar que ben aviat voldran col·laborar-hi els filantrops atents a les necessitats més urgents dels nostres dies.

VIATGE DE FI D'ESTUDIS A LES CENTRALS HIDRO-ELÈCTRIQUES DE CAPDELLA, MOLINS, POBLA DE SEGUR, TREMP, CAMARASA I AYTONA-SERÓS PELS ALUMNES DE LES SECCIONS D'ELECTROTÈCNIA I DE MECÀNICA APLICADA (DIES 15, 16, 17 I 18 DE SETEMBRE DE 1921).

Dia 15. — Sortida de Barcelona per l'estació del Nord en el tren de les 6.20. Arribada a Tàrrega a les 12. Dinar a la Fonda d'Espanya. A les 2 es reprendrà el viatge en automòbil passant per Agramunt, Artesa, Serra de Comiols i Tremp per arribar a la Pobla de Segur a les 7, on es soparà i dormirà en el Mundial Hotel. De

pas hom podrà veure l'embalsament del riu Noguera-Pallaresa a Talarn, sortint de Tremp.

Dia 16. — A les 6 del matí, després del desdejuni, sortida cap a Capdella, portant-se cada u el dinar, que se li donarà al Mundial Hotel. Visita a la Central de Molins, arribant a les 8 a Capdella.

Tot seguit es farà l'ascensió a la regió lacustre de Capdella, si el temps ho permet. Si el dia està serè podran pujar, els que vulguin, al cim del Montseny (2,800 metres) per veure millor els estanys i admirar la visió panoràmica de mig Catalunya. Altrament hom pot anar a veure la presa d'aigües al llac Estangento; es dinarà a dalt de la muntanya. A les 3, havent davallat, es visitarà la Central de Capdella. A les 5 s'empendrà el retorn, anant a visitar l'Estació de transformació a l'aire lliure de la Pobla i d'allí cap a Tremp, on es soparà i dormirà a la Fonda Farga.

Totes aquestes instal·lacions són de l'Energia Elèctrica de Catalunya, la qual empresa ha donat tota mena de facilitats per aquest viatge d'estudi.

Dia 17. — Després d'esmorzar, sortida a les 7 per visitar la presa de Talarn i la Central de Tremp. Finida la visita, vers les 9, s'empendrà la marxa cap a Balaguer, pel congost del Terradets, seguint en bona part el riu Noguera-Pallaresa i veient el començ de l'embalsament de Camarasa. Dinarem en aquesta població a les 12, en la Fonda d'Espanya, i a les 2 farem via cap a Camarasa i Dos-Rius, i en aquest lloc visitarem la presa d'aquest altre embalsament del Noguera-Pallaresa i a la Central que l'aprofita. A les 6 de la tarda sortirem cap a Lleyda, on soparem i dormirem al gran Hotel d'Espanya.

Dia 18. — A les 6.30 del matí, després del desdejuni, anirem a visitar la presa d'aigües del Segre pel canal de 27 qm. que va a parar a la Central d'Aytona-Serós, el qual seguirem per la carretera de la vora esquerra del riu, veient els embalsaments, principalment el de Vall-Duchesa, visitant la Central a l'acabament del canal.

L'estudi d'aquestes obres hidràuliques i elèctriques de Riegos y Fuerzas del Ebro ha estat amablement facilitat per la Companyia.

A les 12 es retornarà cap a Lleyda, on es dinarà a la 1 per agafar el tren de retorn a Barcelona a les 3 de la tarda, el qual a Picamoixons enllaça amb el que ve de Valls i per Sant Vicens i Vilanova arriba a les 8.23 al baixador del Passeig de Gràcia.

Nota. — Per al millor profit d'aquest viatge cada alumne haurà de presentar una memòria estudiant un o més aspectes tècnics del viatge. L'Escola premiarà amb 50 pessetes el millor treball de cada Secció. Per això cada un podrà treure fotografies, croquis i pendre notes.

Instruccions. — 1.ª Per al bon ordre de l'excursió cal sempre estar a punt de complir l'horari assenyalat quinze minuts abans de l'hora indicada.

2.ª Per la inseguretat del temps, així com també per les alçades que assolirem a Capdella, recomanem que portin roba interior i exterior d'hivern.

3.ª L'Escola podrà deixar a cada excursionista que ho sol·liciti una motxilla.

4.ª Aquest pla podrà ésser variat si les circumstàncies ens hi obliguessin.

Barcelona, 10 setembre 1921. — *L'Escola Elemental del Treball.*

VIATGE DE FI D'ESTUDIS PELS ALUMNES DE LA SECCIÓ D'INDÚSTRIES TÈXTILS A DIVERSES FÀBRIQUES DE MALGRAT, CENTELLES, VICH I MANRESA (DIES 21, 22, 23 I 24 DE SETEMBRE DE 1921).

Dia 21, dimecres. — Sortida de Barcelona per l'estació de França en el tren de les 8 del matí. Arribada a Malgrat a les 9.57. A peu s'anirà fins a la fàbrica d'En Francesc C. Maristany, arribant-hi a les 10.30. La visita durarà fins a les 12.30. A la 1 es serà a la fonda Guillem per dinar. A les 3.44 de la tarda s'agafarà el tren per anar fins a l'Empalme, on s'arribarà a les 4.16. I mitja hora més tard pujarem al tren que ens durà a Granollers. Com aquest tren arriba a les 5.35 i no podrem agafar el de la via de Sant Joan fins a les 8.48 del vespre, farem una visita a la naixent Escola d'Arts i Oficis, i en una aula resumirem les notes de la visita a la fàbrica del Sr. Maristany. A les 9.38 arribarem a Centelles, sopant i dormint a la Fonda Giol.

Dia 22, dijous. — De 8 a 11 del matí es visitarà la fàbrica dels Srs. Estebanell i Pahissa. A les 11.24 pujarem al tren per anar a Vich. Després de dinar a la Fonda Ristol, es farà una visita al Museu Episcopal, i probablement s'anirà a veure la fàbrica dels Srs. Camprodon i Asensio. Es soparà a les 8 a la mateixa fonda, on també s'hi dormirà.

Dia 23, divendres. — A les 6 del matí, després d'haver desdejunat, es sortirà en automòbil cap a Manresa, arribant-hi a les 9.30. Durant el matí es visitarà la fàbrica de filats i teixits del Sr. Eusebi Serra i Bertran. Serem hostatjats a la Fonda de Sant Domingo, on dinarem a la 1. En acabant de dinar s'anirà a Sant Benet de Bages a visitar la fàbrica dels Srs. Isidre Pino i C.ª. Retornarem a Manresa per sopar i dormir.

Dia 24, dissabte. — A les 8 del matí es visitarà la fàbrica de betes dels Srs. Serrahima, i en acabant es farà cap a l'estació de la via del Nord, per sortir en el tren de les 11.10 cap a Barcelona, on s'arribarà a la 1.08.

Nota. — Per al millor profit d'aquest viatge cada alumne haurà de presentar una memòria estudiant un o més aspectes tècnics del viatge. L'Escola premiarà amb 50 pessetes el millor treball de cada Secció.

Instruccions. — 1.ª Per al bon ordre de l'excursió cal sempre estar a punt de complir l'horari assenyalat quinze minuts abans de l'hora indicada.

2.ª Aquest pla podrà ésser variat si les circumstàncies ens ho obliguessin.

Barcelona, 19 setembre 1921. — *L'Escola Elemental del Treball.*

VIATGE DE FI D'ESTUDIS PELS ALUMNES FUSTERS I PALETES A TARRAGONA I POBLET, EL QUAL TINDRÀ LLOC ELS DIES 8 I 9 D'OCTUBRE.

Dia 8. — Alumnes i Professors es reuniran al baixador del Passeig de Gràcia a les 4 del matí per agafar el tren que surt a les 4.12. S'arribarà a Tarragona a les 8.17, i tot seguit s'anirà a esmorzar a l'Hotel Internacional, on ens hostatjarem.

La resta del matí s'esmerçarà en visitar les muralles, el Museu Arqueològic i la Catedral.

A la 1 s'arribarà a l'Hotel per dinar.

A les 3, en automòbil especial, s'anirà a veure la pedrera romana del Mèdol i l'Aqüeducte romà (Pont del Diable). Es soparà a les 8 del vespre.

Dia 9. — Llevar-se a les 6, desdejunant a les 6.30 per marxar en el tren de les 7.35.

Arribarem a l'Espluga de Francolí a les 9.54. Tot seguit, a peu, farem via a visitar l'històric Monestir de Poblet, on hi serem a les 10.45 (3 qm.). Hi restarem fins a la 1, i a aquesta hora tornarem a l'Espluga, on dinarem a la Fonda del Comerç, a les 2.

Si volem, a les 3.30 podrem visitar el nou edifici del Celler Cooperatiu. I a les 4.42 pujarem al tren, arribant al baixador del Passeig de Gràcia a les 8.37 del vespre.

Nota. — Per al millor profit d'aquest viatge cada alumne haurà de presentar una memòria estudiant un o més aspectes tècnics del viatge. L'Escola premiarà

amb 50 pessetes el millor treball de cada Secció. Per això cadascú podrà treure fotografies, croquis i pendre notes.

Instruccions. — 1.ª Per al bon ordre de l'excursió cal sempre estar a punt de complir l'horari assenyalat quinze minuts abans de l'hora indicada.

2.ª Aquest pla podrà ésser variat si les circumstàncies ens hi obliguessin.

Barcelona, 4 octubre 1921. — *L'Escola Elemental del Treball.*

NORMES PELS EXERCICIS DE REVÀLIDA DEL GRAU DE CONTRAMESTRE AUXILIAR

Els alumnes que tinguin aprovats els quatre cursos del pla actual dels ensenyaments per Manyans de Màquines o Fonedors i Modelistes, podran sol·licitar ésser admesos als exercicis de revàlida del grau de Contramestre auxiliar, en les especialitats de Funderia, Ajustatge a la mà, Treball de Màquines eines i Dibuix de projectes.

Els exercicis consistiran en proves escrites, pràctiques i orals i es desenrotllaran segons l'esquema següent:

Examen escrit

I. *Exercici.*

Consistirà, segons els casos, en la resolució o desenrotllament escrit de tres problemes o temes de l'especialitat, trets a la sort, entre una sèrie que els interessats poden consultar a la Biblioteca de l'Escola.

a) Els candidats refusats en la *primera prova*, no podran pendre part a nous exercicis, fins sis mesos després de la data dels primers.

b) Els candidats que superin aquesta primera prova, seran cridats a continuar els exercicis pràctico-orals.

Exàmens pràctico-orals

Aquests exàmens compendran els exercicis següents:

II. *Exercici pràctic.*

Que consistirà:

a) Pels fonedors i modelistes : En l'execució completa d'un treball de funderia.

b) Pels ajustadors : En l'execució d'un encaix, amb llima i buril, en peces de forma especial.

c) Pels torners : En l'execució de peces acabades amb mesures fixes.

d) Pels dibuixants-projectistes : En la croquització, a mà alçada, d'un orgue maquinal i en el seu dibuix en projeccions, i en l'execució d'un traçat amb tinta xina sobre paper-tela.

III. *Exercici oral.*

Consistirà en la resposta de tres qüestions que fixarà el Tribunal entre les que figurin un *qüestionari* que, sobre punts i matèries dels programes de l'ensenyament, serà comunicat als candidats un mes com a mínim, abans de la data dels exercicis.

Els candidats que siguin refusats per tres vegades en el mateix exercici, perdran el seu dret al títol de la revàlida corresponent.

Els exercicis tindran lloc el mes de setembre : l'examen escrit durant la primera dezena, i el pràctico-oral durant la tercera.

Les sol·licituds d'inscripció s'admetran a Secretaria per tot el mes d'agost.

UNA EMPRESA A PROFIT DELS OBRERS ESTUDIOSOS

L'Escola Elemental del Treball ha fet repartir als patrons dels joves obrers que assisteixen a les seves classes la següent lletra, demanant els siguin donades tota mena de facilitats a fi que no hagin de perdre hores d'estudi:

«Molt senyors nostres:

»Ens és plaent d'assabentar-vos que En ...., empleat en la vostra casa, s'ha matriculat com alumne en la nostra Escola, demostrant així el seu afany de perfeccionament.

»Aprofitem aquesta avinentesa per demanar-vos volgueu donar-li tota mena de facilitats a fi que pugui arribar puntualment a les set a l'Escola i no es trobi mai impossibilitat d'assistir-hi per obligacions del taller.

»I us ho demanem, perquè l'experiència ens ha mostrat que molts dels nostres alumnes abandonen els estudis o els acaben malament per les moltes faltes que es veuen obligats a fer, puix pleguen a hores desavinents per arribar a temps a classe, o bé se'ls fa vetllar, o, el que és pitjor, hom els envia a treballar fora de Barcelona.

«Comprenem prou bé que les necessitats de la feina o els Reglaments de les cases poden dificultar a voltes el que es pugui sortir abans de l'hora de plegar, però confiem també que, fent-vos càrrec de l'atenció que mereix l'obrer que esmerça les seves hores de lleure en l'estudi i en el perfeccionament de la seva tècnica — que en últim terme serà el millorament de la indústria — voldreu distingir a l'operari damunt dit, disposant que pugui sortir amb temps per arribar a l'hora.

»Us agrairem una ràpida resposta, que, coneguda la vostra intel·ligent comprensió dels problemes de la moderna vida industrial, esperem que serà d'acord amb el que us és demanat.

»Ens plau d'aprofitar aquest motiu per oferir-nos als vostres manaments.

«Afectuosament us saluda...»

— L'Escola Elemental del Treball féu una visita col·lectiva a l'Exposició Astronòmica instal·lada al Palau de la Fira de Mostres del Parc, el diumenge, dia 16, a les onze del matí.

La visita fou dirigida pel Dr. En Joaquim Febrer, membre del Comitè de l'Exposició.

Normes per al viatge de fi d'estudis del curs actual. — Per pendre part en el pròxim viatge de fi d'estudis caldrà :

a) Haver aprovat totes les matèries de l'últim curs en aquest curs escolar.

b) No haver fet més de tres faltes en un mes, sense haver-les justificat per certificat de metge o de la casa on treballa o en forma estimada suficient.

c) I que el promedi de les qualificacions obtingudes en l'examen final no sigui menor de set. Per als alumnes d'Indústries químiques no sigui menor de nou.

— La Direcció de l'Escola, en interès de l'aprofitament dels ensenyaments, ha disposat que tots els alumnes que faltin a classe tres dies seguits o saltats durant un mes, sense justificar el motiu mitjançant un certificat de metge, o de la casa on treballa, o en forma estimada suficient, perdrà el seu dret al retorn de matrícula i a l'obtenció de premis que pogués correspondre-li en el cas d'assolir la qualificació d'excel·lent.

Demés, segons el nombre de faltes no certificades durant el curs, podran com sempre els senyors Professors no admetre'l a exàmens de juny.

— L'Escola Elemental del Treball ha repartit, entre els seus alumnes que hi tenen dret, els premis i retorn d'import de matrícules corresponents als cursos 1918-19, 1919-20 i 1920-21, en carnets de segells canviables en la mateixa Escola per llibres o altre material d'ensenyament que interessi a l'alumne, a elecció.

ENSENYAMENT COMERCIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA D'ALTS ESTUDIS COMERCIALS

Acordà el Consell:

Atès l'acord del Consell Permanent, data 22 de setembre, autoritzant el Conseller d'Instrucció pública per a proveir la vacant de la plaça d'Auxiliar d'escrivent interí de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, i a proposta de l'esmentat Conseller, designar per al servei del dit càrrec, dotat amb 780 pessetes anuals, a càrrec del cap. 13 del pressupost interior de l'Escola, la Srta. Maria Martín i Panyella.

—Els següents extrems:

1.r Nomenar D. J. Estragués i D. A. Bausili, exalumnes distingits de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, per suplir les absències dels Professors de la dita Escola D. Manuel Reventós i D. Pere Corominas.

2.n Aquests dos nomenaments tindran per màxima durada fins el dia 31 de març de 1922, entenent-se que restarien sense efecte el dia en què cessecin en els seus serveis d'Adscrit a la Subsecretaria d'Hisenda, el senyor Reventós, i en els de cooperació a la tasca preparatòria del projecte de llei relatiu al privilegi d'emissió del Banc d'Espanya, el Sr. Corominas.

3.r Amb càrrec al sobrant que produirà l'aplicació del vigent pressupost interior de l'Escola d'Alts Estudis Comercials es consigna la quantitat de 583'32 pessetes, import de les cinc dotzaves parts que, com a màxim, podran percebre cada un dels dos nomenats, a raó de 700 pessetes anuals.

—Els següents extrems:

1.r Concedir a D. Joan Oller i Vallès una beca de 3,500 pessetes per a ampliar els seus estudis de Geografia Comercial, Etnografia i Colonització, en el Seminari de Geografia de Liège, amb l'encàrrec de redactar una memòria general sobre les seves tasques, i un estudi monogràfic sobre un tema de la seva especialitat.

2.n Els estudis a què fa referència l'acord anterior hauran d'ésser realitzats durant el pròxim any escolar.

3.r L'assignació serà satisfeta per vuitaves parts, amb càrrec a la part. 93 (Missions) del Pressupost vigent.

4.t Passar nota a Intervenció perquè, en son dia, pugui tenir-la en compte en les oportunes transferències de crèdit a proposar de l'estat de les economies possibles amb el sobrant que produirà l'aplicació del vigent pressupost interior de l'Escola d'Alts Estudis Comercials, tal com acompanya el dictamen i l'informe, referents als anteriors acords.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

ESCOLA SUPERIOR DELS BELLS OFICIS

Autoritzar la realització de les obres a fer en diversos departaments de l'Escola dels Bells Oficis, segons proposta del senyor Arquitecte de la Mancomunitat, al qual s'acordà així mateix ordenar que presenti a un dels pròxims Consells el projecte detallat de les referides obres, l'import de les quals haurà d'ésser satisfet amb càrrec a la part. 102 (Emprèstit) del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Els següents extrems:

1.r De conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 17 de juny de l'any actual, pel règim del concurs obert per la provisió de la càtedra d'Història general de l'Art, comú a totes les especialitats i Història particular i concepte de cada una de les branques que integren el pla de l'Escola Superior dels Bells Oficis, encomanar a D. Feliu Elias i Bracons la regència d'aquesta càtedra pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del present mes d'octubre, amb l'obligació de vuit hores setmanals de classe i l'assignació anual de 3,000 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 3.r de l'anex 9 del Pressupost vigent.

2.n De conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 7 de juliol de l'any actual, pel règim del concurs general obert per al proveïment de les càtedres vacants a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, nomenar, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r del present mes d'octubre, D. Josep Amorós i Barra, Professor d'Història de l'Art, aplicada als oficis, a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb l'obligació de tres hores setmanals de classe i l'assignació de 1,250 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 11 de l'anex 11 del Pressupost vigent.

3.r De conformitat amb les bases generals aprovades pel Consell Permanent en la seva reunió del dia 7 de juliol de l'any que som, pel règim del concurs general obert per a la provisió de les càtedres vacants a l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, nomenar, pel termini de cinc anys, a comptar des del dia 1.r del present mes d'octubre, D. Sixte Cambra i Albertí, Professor de Nocions de Física i Nocions de Química a l'Escola d'Infermeres Auxiliars de Medicina, amb l'obligació de tres hores setmanals de classe i l'assignació de 1,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 4.t de l'anex 15 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Els següents extrems:

1.r Deixar sense efecte l'acord de data 15 de setembre últim pel qual es va resoldre invertir 13,079'87 pessetes en les despeses d'acondicionament de l'Escola Superior dels Bells Oficis a la Universitat Industrial.

2.n Lliurar a favor del Patronat de l'Escola Industrial la quantitat de 49,940'38 pessetes, que es pagaran amb càrrec a la partida núm. 102 (Emprèstit) del Pressupost vigent, per tal de procedir a l'execució de les obres complementàries per a acabar l'Escola dels Bells Oficis a què es refereix el pressupost d'igual import autoritzat per l'Arquitecte de la Mancomunitat.

3.r Pregar a l'esmentat Patronat que a fi de cada exercici rendeixi compte justificat de la inversió de la referida quantitat.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

Acords del Consell Permanent

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Així mateix, vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller, nomenar, pel termini d'un any, a comptar des del dia 1.r del corrent mes d'octubre, D. Arnau Margarit i Calvet pel càrrec d'Auxiliar corrector d'exercicis a l'Extensió d'Ensenyament tècnic, amb les obligacions anexes a aquest

càrrec, i el sou de 2,000 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec al cap. 8 de l'anex 17 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

EXPOSICIONS, CONCURSOS, ETC.

Acordà el Consell:
Posar a disposició del Consell de Pedagogia, amb càrrec a la part. 128 del Pressupost vigent, la quantitat de 2,000 pessetes, per tal d'atendre les despeses produïdes per la Setena Exposició general Escolar, que no han pogut ésser cobertes amb la quantitat a aquest objecte consignada en la part. 127 del Pressupost en vigor; entenent-se reduïdes a 5,000 pessetes les 7,000 que de la dita partida es destinaven a premis.
(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Que els organismes i establiments de tota mena que depenguin de la Mancomunitat de Catalunya i editin llibres, fullets i altres documents impresos de caràcter públic, no podran posar-los en circulació sense haver fet un dipòsit en l'Arxiu general de la Mancomunitat, que es regularà cada vegada amb el senyor Arxiver; recordant-se, amb motiu d'aquest acord, a totes les dependències, el que fa referència a la preferent utilització de la impremta de la Casa de Caritat per a llurs treballs de publicació.
(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

El Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia per encàrrec de la Presidència, i acceptant el convit del Patronat de l'Escola d'Arts i Oficis de Badalona, assistí a l'acte de començament de curs a la dita Escola, que tingué lloc el dia 9 d'octubre, pronunciant el parlament inaugural.
El dia 5 d'octubre Mr. Henri Merimée, Delegat de l'Institut Francès a Espanya, i Mr. Bounoure, Delegat del mateix Institut a Barcelona, visitaren la Universitat Industrial.
Tingueren paraules de veritable entusiasme per aquella institució de la Mancomunitat.

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Autoritzar el senyor Conseller d'Agricultura per a nomenar un mecànic de l'Institut de Mecànica aplicada agrícola de l'Escola Superior d'Agricultura, amb el sou de 7 pessetes diàries de jornal, amb càrrec al cap. 9, art. 4.t, part. 336 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Vista la comunicació tramesa pels senyors Directors de l'Escola d'Agricultura i dels Serveis tècnics d'Agricultura i pel Cap de Ramaderia dels dits Serveis, a proposta del Conseller D. Pere Mias, adoptar el següent extrem:
Es tenen per suficientment exactes la superfície total i les parcials de cada conreu de la finca de Caldes de Montbuy, oferta per D. Pere Matarrodona per a Escoles d'Agricultura i Zootècnia i Serveis tècnics d'Agricultura, expressades en la seva instància de 22 d'agost proppassat, i, en conseqüència, procedeixi's a l'elevació del contracte i escriptura pública, ajornant per a una ocasió més escaient el tractar de la permuta de terrenys i de la cessió de bótes de vi de què fa esment l'acord d'adquisició de la finca, pres pel Consell amb data 29 del susdit mes d'agost.
— Donar-se per assabentat d'haver estat nomenat pel Conseller d'Agricultura, usant de l'autorització que se li donà en sessió del dia 6 darrer, mosso mecànic adscrit a l'Institut de Mecànica aplicada agrícola, don Agustí Benavent i Camps, a comptar del dia 10 del corrent mes.
(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ

Notícies i documents

La Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura ha verificat els següents treballs:
Conferència sobre Alimentació humana, en el curset de divulgació que està celebrant-se a Llagostera.
Visita a la finca Torre Marimon, el dimecres dia 12 d'octubre.
Conferència sobre adobs al teatre Principal de Cervera, a petició del Sindicat Agrícola de Cervera i sa comarca.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
A petició de l'interessat, i de conformitat amb la proposta del Conseller del Servei, D. Pere Mias, prorrogar fins el dia 31 de desembre pròxim el permís sense sou que per motius de salut disfruta l'Ajudant de Terra campa D. Joan Arumí i Fargas, prorrogant així mateix fins aquella data el nomenament que per substituir interinament el dit Sr. Arumí es féu a favor de D. Josep Camps i Carnicer.
(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

El Servei ha verificat els treballs següents:
Visita al Sindicat Agrícola de Mollet per a l'estudi d'una malaltia que ataca a les mongeteres.
Preparació de la campanya de sembra, a Cervera, Verdú i Vilanova de Moyà.
Preparació de les conferències de conreus, selecció de llavors, sembres i adobs, per al curset de Llagostera.
Tres conferències al curset de Llagostera sobre el conreu de cereals i farratges.
Pràctiques de divulgació, a Cervera, de la sembra a màquina.

SERVEI DE VITICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Atenent també la demanda de l'interessat, i a proposta del Conseller dels Serveis d'Agricultura, acceptar la dimissió que del càrrec d'Ajudant de Viticultura ha presentat D. Llorenç Badell i Roig.
(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

SERVEI DE REPOBLACIÓ FORESTAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Confirmar en llurs càrrecs a D. Antoni Jansana, D. Tomàs de Cendra, D. Albert Rosàs i D. Manuel Raventós, els quals, junt amb els senyors Consellers d'Agricultura i Obres hidràuliques, integren la Comissió de Repoblació forestal.
(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Sense prejutjar el pla general de distribució de la casa núm. 8 del carrer del Bisbe, recentment llogada per la Mancomunitat al Capítol Catedral; que siguin installades en l'esmentada casa les Oficines de la Comissió de Repoblació forestal, esmerçant la quantitat de 2,000 pessetes per les obres de lampisteria, fusteria i decoració, i 1,500 pessetes per a mobiliari, a pagar, unes i altres despeses, amb càrrec al cap. 9, art. 2.ª, part. 320 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i atenent-se en l'execució de les obres al pla conjunt de què s'ha fet esment.
(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Notícies i documents

Aquesta Secció ha verificat els següents serveis:
A petició del Sindicat Agrícola Forestal d'Arbúcies, s'han visitat les pomeres malaltes d'aquell terme i després del reconeixement de la malaltia que pateixen, s'ha donat el procediment per a combatre-la.
Segueix l'estudi de refinació d'olis.
S'ha contestat a una consulta de Barcelona sobre conreu de l'ametller.
S'han donat quatre conferències en el curset de Constantí, tractant de «Generalitats sobre el conreu dels fruiters», «Conreu de l'olivera», «Malalties de l'olivera» «Conreu i malalties de l'avellaner».

S'ha rebut la visita del Prof. Howard dels Estats Units, enviat pel seu govern a Europa a estudiar la fructicultura, i sobre tot ço que es refereix a la biologia i conreu del garrofer, ametller i avellaner. Se li han donat tota mena de dades i fotografies referents a fructicultura catalana.
S'ha respost una consulta de Chuna, província de Còrdova, República Argentina, referent a la importació de varietats catalanes d'oliveres per a oli i conserves.
Visita a Cambrils per a observar els resultats de l'experiment contra la mosca de l'oliva.
Visita a València, en viatge particular d'estudi, per a conèixer el conreu fruiter de l'horta.
Visita a Mataró, Dos Rius i Canyamàs per a estudiar una malaltia de l'avellaner.
Respost consultes de Seu d'Urgell, Vinyols i Tarragona.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

El Servei ha realitzat els treballs següents:
Atendre la visita d'una comissió del Sindicat Agrícola de Sant Jaume dels Domenys.
Ordenació de les respostes obtingudes per les entitats que han contestat al qüestionari per la confecció del Cens d'Associacions.
Ordenació de les respostes obtingudes per les entitats que han contestat al qüestionari per la confecció del Mapa Social Agrari de Catalunya.
Visita per a donar instruccions per a la millor elaboració del vi i resoldre qualques assumptes i consultes referents als Cellers cooperatius del Sindicat Agrícola d'Albi i Vinaixa, els de la Societat Agrícola i Foment Agrícola de Vimbodí, del Sindicat de Vinyaters de Montblanch, de Vilavert i de Blancafort, Solivella, Rocafort de Queralt, Sarreal, Cabra del Camp, Barbarà i Pira.
Col·laboració a les tasques de preparació de la fàbrica d'alcofolls, per a la pròxima campanya, d'acord amb la Federació Agrícola de la Conca de Barbarà.
Contestes a diverses consultes sobre organització agrària.
Conferència sobre sindicació agrícola en el curset de divulgació de Llagostera.

SERVEI D'ENOLOGIA

Notícies i documents

El Servei ha fet els treballs següents:
Continuar l'elaboració en els Cellers cooperatius de Terrassa, Rubí, Sant Cugat, Ripollet, Igualada, Guiamets i Falset.

CURSETS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Atès l'informe tècnic respectiu, vist el dictamen de la Secció, i a proposta del Consell d'Agricultura, concedir un curset de vuit lliçons sobre Terra campa, Ramaderia i Acció Social Agrària, al poble de Llagostera, calculant-se'n les despeses en unes 750 pessetes, a càrrec de la part. 306 del Pressupost vigent de la Mancomunitat, i

en la data que assenyali el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura.
(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Donar-se per enterat del telegrama de salutació del poble de Constantí, amb motiu de l'acte clausural del curset d'Agricultura donat en aquella localitat.
(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

CURSET BREU DE DIVULGACIÓ A LLAGOSTERA

La vila de Llagostera, situada en la comarca de La Selva, al bell cor de les intereres gironines, és de les que es redrecen de les seves desgràcies. Només visitant aquelles comarques és com un hom es fa càrrec de la tremenda crisi que estan passant com a conseqüència de la depreciació del suro i del cop mortal rebut per la indústria tapera. Per tal raó, els pobles que tenen terres a propòsit pel conreu giren els ulls vers l'agricultura i la ramaderia com a únic mitjà de salvació.

Aquesta evolució comença fecunda en la vila de Llagostera, i són molts els que van passant en ella d'industrials a agricultors.

Per tal raó, a la crida de les autoritats i del Sindicat agrícola han respost els pagesos, inscrivint-se en nombre considerable al curset de divulgació que es va celebrar del 16 al 24 del mes d'octubre.

Per al mateix es reberen subvencions de l'Ajuntament, del senyor Rector i del Sindicat Agrícola.

Els organitzadors, tenint present que els agricultors en sa major part estan disseminats per les masies de l'encontrada, varen determinar que es donés el curset en una setmana de lluna plena, ja que la major part de les conferències es donaren a la nit, i la tal circumstància havia de facilitar l'assistència.

Els concurrents, que eren en nombre de cent a cent cinquanta, omplien completament el local del Sindicat, havent-se donat una especial solemnitat a la inauguració, a la qual assistiren, demés de la Junta del Sindicat amb el seu President, D. Francisco Tarré, el Regidor Sr. Prat, en representació de l'Ajuntament, i el senyor Rector. Els Serveis tècnics d'Agricultura varen enviar, per a les pràctiques, màquines sembradora i triadora de blat, i, demés, va instar l'exhibició de la motofanga S. O. M. U. A., en intel·ligència amb el representant de la casa, D. Dídac Vilar.

La forma en què va descabdellar-se el curset, fou la següent:

Dia 16. — Alimentació humana i preparació del curset pel senyor Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós.

Dia 17. — Engreix de porcs, pel Prof. D. Eduard Simó.

Dies 18, 19 i 20. — Alimentació de bestiar boví i higiene i malalties del bestiar, per D. C. Ramon Danés.

Dies 21, 22 i 23. — Conreus de cereals i farratges, per D. Josep Poch de Feliu, Cap dels Serveis de Terra campa.

Dia 24. — Sindicació agrícola, per D. Josep M.ª Rendé, Cap del Servei d'Acció social agrària.

Les pràctiques i les projeccions foren dirigides pels respectius professors, amb la cooperació de l'operador D. Salvador Beneit.

Cal fer especial menció del President del Sindicat, D. Francisco Tarré, i del seu fill Marian, alumne de l'Escola Superior d'Agricultura, als quals queden deutors els Professors de delicats obsequis.

CURSETS A CONSTANTÍ

Per ara l'èxit d'aquests cursets segueix una via ascendent, i posats a classificar-los per ordre d'importància, un hom es decantaria a considerar l'últim com el millor.

Del 1.r al 9 d'octubre se n'ha celebrat un a la rica vila de Constantí, del Camp de Tarragona, situada a 6 quilòmetres de carretera de la nobilíssima capital.

La vila de Constantí posseeix tota mena de pergamins nobiliaris. Les restes dels monuments romans que encara guarda la fan aparèixer en els començaments de la seva història com a un anexe de la capital de la província romana tarraconense.

Potser en temps de Constantí *el Gran* va ésser reedificada o eixamplada i d'ell va pendre el nom que encara guarda.

D'una catalanitat a tota prova, va sofrir les ires dels exèrcits castellans en la guerra dels Segadors, veient enderrocades les muralles de tàpia i arrassat l'antic temple parroquial, del qual no n'ha quedat pedra sobre pedra.

Si la història antiga no fos prou a establir els rellevants mèrits de la vila de Constantí, el seu comportament en els darrers períodes acabaria d'avalorar-los. Posem com a mostra el grandiós temple parroquial aixecat per la passada generació i amoblat esplèndidament per la present, i el magnífic grup escolar, gairebé nou de trinca, per a edificar el qual els vilatans, admirablement dirigits i secundats per les autoritats i per l'actual rector Mn. Bergadà, van cobrir un emprèstit de 65,000 pessetes. D'aquestes escoles la vila n'està justament orgullosa.

Del punt de vista agrícola estant, compta amb dues organitzacions sindicals i amb un terme admirablement conreat, part d'ell regadiu, en el qual la ufana de la vinya, el port magestuós dels garrofers, la fosca verdor dels oliverars i l'ordenat arrenglerament dels avellaners es fan una ardida competència, sense vencedors ni vençuts.

Fou l'alcalde D. Andreu Evelí Sanahuja qui, fent-se ressò dels desitjos de tots els elements agrícoles de la vila, va sol·licitar l'actual curset de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, i que ha estat descabdellat per les diverses Seccions dels Serveis tècnics d'Agricultura.

Per a assegurar l'èxit es va fixar cartellets anunciadors per les cantonades i diàriament es feien sengles pregons anunciant la conferència del dia i el corresponent tema.

Difícil és ponderar fins a quin punt els pagesos han respost a la crida de l'autoritat popular.

El lloc escollit fou la sala del Sindicat Agrícola i Caixa Rural, per ser el més capacitat de tota la vila, ja que es va poder preveure de primer entuvi que les sales de la casa de la vila i les sales de les escoles havien d'ésser insuficients. El president de la dita entitat, D. Pau Fortuny, va donar tota mena de disposicions perquè el lloc escollit fos degudament arranjat i les seves portes obertes absolutament a tothom. Amb tot i que la sala és grandiosa, resultava insuficient a contenir el públic que omplenava tots els recons, i era altament corprenador el veure com molts a peu dret escoltaven, aguantant-se l'alè, les conferències dels Professors, la duració d'algunes de les quals s'allargava fins a dues hores.

La darrera d'elles, celebrada el diumenge dia 9, ja més que una conferència d'ensenyament, va pendre el caràcter d'una manifestació popular. Essent el tema elegit «L'alimentació humana», apropiat a ésser escoltat per les senyores, hi van ésser elles invitades d'una manera especial. No cal dir que els seients estaven gairebé tots ocupats per les serioses mestresses i les en-

jogassades noies de la vila. Els pocs seients que quedaven lliures i tots els espais, incloint els esglaons de l'escala, estaven atestats d'homes. No es caurà en cap exageració en dir que en la sala hi havia unes sis centes persones, i encara en el cafè de planta baixa tingueren de quedar-s'hi més d'un centenar de pagesos que no trobaren lloc. Terminada la conferència feren trontollar el trespol els crits de «visca la Mancomunitat de Catalunya», «visca el nostre Alcalde» i «visca la vila de Constantí».

Amb molta parsimònia ens arriscarem a citar noms, segurs d'incórrer en omissions de les que per endavant demanem perdó.

Citarem aquelles persones amb les quals els Professors tingueren ocasió d'establir particulars relacions, o que d'una manera directa foren cridats als treballs d'organització : Els Regidors Srs. Agustí Serra, Francisco Munné, Feliu Rival, Francisco Jové, Josep Jové, Josep Riera; el Secretari, jove d'iniciatives, que mai va parar de treballar, D. Antoni Izquierdo; els propietaris pagesos Srs. Josep Madurell, Josep Roig, Josep Torrents, Joan Sabaté, Feliu Plana, Lluís Masó, Josep Bofarull; el Mestre Josep Sabaté; el Veterinari Marc Ribas; el Farmacèutic Jaume Sabaté; les Mestresses de les escoles, Srtes. Teresa Montaner i Delfina Sala, tots son noms de gent que treballaren ardidament i assistiren personalment al curset.

El citat Marc Ribas, de qui es pot dir que és un artista en fotografia, es va oferir amb gran galanteria a fotografiar un grup del curset en les escales de davant de l'església.

Bé es mereixen tots ells l'enhorabona per l'èxit assolit. Seria ingratitud no citar els obsequis especials amb què els Professors foren distingits per part del Rector, Mn. Bergadà; Alcalde, Sr. Avelí Sanahuja; Secretari, Antoni Izquierdo; Mestre, Josep Sabaté, i el Regidor Francisco Munné.

El curset es va descabdellar amb subjecció al programa següent:

Dies 1, 2 i 3, d'octubre : Conreu, adobs, poda i malalties dels olivers; Prof. D. Joan Salom, Ajudant dels Serveis d'Arbres fruiters.

Dia 4 : Conreu, adobs, poda i malalties dels avellaners; Prof. D. Joan Salom.

Dies 5 i 6 : Vinya; Prof. D. Lluís Guitart, del Servei de Viticultura.

Dies 7 i 8 : Enologia; Prof. D. Jaume Raventós, Director dels Serveis tècnics d'Agricultura.

Dia 9 : Alimentació humana; Prof. D. Jaume Raventós.

VISITA I CONFERÈNCIA AL SINDICAT DE CERVERA

El dia 23 d'octubre va estar a Cervera a visitar l'importantíssim Sindicat d'aquella ciutat el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, D. Jaume Raventós. Acompanyat del President, Secretari i del gerent Sr. Vidal de Montpalau seguiren la monumental farinera que s'està acabant, obra de l'arquitecte D. Cèsar Martinell, la panificadora i els magatzems immensos de blat i adobs, tot ço que demostra el colossal esforç del Sindicat de Cervera i sa comarca en aquelles obres en les quals s'hi haurà gastat un capital que no baixarà de dos milions de pessetes.

A les deu del matí, en el teatre Principal, l'esmentat Director va desenrotllar una conferència del tema «Adobs de terra campa», que fou religiosament escoltada per més de quatre cents pagesos vinguts de tots indrets de la comarca cerverina, en essent acabada la qual el gerent Sr. Vidal féu una crida oportuna a l'obediència i a la disciplina per a poder portar a feliç terme l'obra social que el Sindicat està realitzant.

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la celebració d'un nou concurs de bestiar de llana a la comarca del Ripollès, Vall de Ribes i Camprodon, celebrador el dia 16 del mes que som, calculant-se'n les despeses en 800 pessetes de premis, amb càrrec a la part. 333 del Pressupost actual, i en 750 pessetes de despeses generals, amb càrrec a la part. 334, designant-se, per l'esmentat Concurs, el següent Jurat : President: D. Salvador Blanxart, comissionista de bestiar de llana; Vocal : D. Josep Valls, veterinari; Secretari : D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Autoritzar la celebració de dos Concursos, un de bestiar llaner a les comarques del Noguera-Pallaresa i Ribagorçana, celebrador a Esterri d'Aneu el dia 20 del mes que som, i l'altre de bestiar boví a la Vall d'Aran, celebrador a Viella el dia 22 del mateix mes; calculant-se en 1,600 pessetes les despeses de premis per al d'Esterri i 1,300 pessetes per al de Viella, amb càrrec a la part. 333 del Pressupost actual de la Mancomunitat, i en 2,000 pessetes les despeses de funcionament per al conjunt dels dits dos concursos, amb càrrec a la part. 334; designant-se, per a ambdós, el següent Jurat : President: D. Josep Fatjó i Vila, propietari ramader; Vocal : D. Joan Verdaguer, Inspector provincial d'Higiene i Sanitat Pecuàries de Girona; Secretari : D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Finit el termini de presentació de documents al Concurs per a proveir el càrrec d'Ajudant dels Serveis de Ramaderia, obert per acord del dia 7 d'agost darrer, a proposta del Conseller del Servei, nomenar el següent Jurat encarregat de fallar aquell Concurs : President: D. Pere Mias i Codina, Conseller d'Agricultura; Vocal: D. C. Ramon Danés i Casabosch, Tècnic clínic dels Serveis de Ramaderia; Secretari : D. M. Rossell i Vilà, Professor de Zootècnia.

— La celebració d'un Concurs de bestiar boví a les comarques del Gironès i La Selva, celebrador a la ciutat de Girona el dia 4 del vinent mes de novembre, i un altre de bestiar porquí a l'Alt Empordà, celebrador a la ciutat de Figueres el dia 6 del mateix mes de novembre; calculant-se en 2,400 pessetes per a premis la quantitat que es destina al concurs de Girona, i en 1,200 pessetes la que per igual concepte es destina a Figueres, i essent de 2,000 pessetes l'import de les despeses generals d'ambdós concursos, tot amb càrrec a la part. 334 del Pressupost vigent; designant-se com a Jurat d'ambdós concursos el constituït pels següents senyors : President : D. Marian de Ribera, propietari, Secretari de la Societat de Carreres de Cavalls; Vocal : D. Artur Anadon, Inspector provincial d'Higiene i Sanitat Pecuàries de Lleyda; Secretari : D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

ELS CONCURSOS DE BESTIAR DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Notícies i documents

CONCURS DE RIPOLL

En el Concurs de bestiar de llana que s'acaba de celebrar a Ripoll, essent el Jurat compost per D. Salvador

Blanxart i Maimó, President; Josep Valls, Veterinari Vocal, i el Prof. M. Rossell i Vilà, Secretari, es premiaren el següents marrans, propietat de : D. Esteve Verdaguer (can Gordans, de Ripoll), amb 150 ptes.; D. Joan Sanya (de Vallfogona), amb 125; el mateix, també amb 125; D. Pere Martí (de Caralps), amb 100; el mateix, una altra vegada, amb la mateixa quantitat; D. Esteve Masdeu (de Ripoll, «Guitard») amb 100; D. Joan Colomer (Parròquia de Ripoll, Vilardenó), amb 100; D. Francisco Bosch (Parròquia de Ripoll, «La Barraca»), amb 100; D. Lluís Piella (de Campdevànol, «Coronetes») amb 100; D. Esteve Masdeu, (de Ripoll), amb 100, i D. Pere Casals (de Campdevànol, «Molí nou»), amb 100 ptes.

I els remats d'ovelles propietat de : D. Joan Colomer (Parròquia de Ripoll, Vilardenó), amb 150 ptes.; D. Lluís Piella (Campdevànol, «Coronetes»), amb 125; el número 88 que va renunciar; D. Pere Casals (Campdevànol, «Molí Nou»), amb 100, i D. Esteve Masdeu (de Ripoll), amb 100 ptes.

Una nombrosa gentada i les autoritats locals presenciaren el Concurs aplaudint el discurs que féu el President del Jurat Sr. Blanxart, en el que féu atinades consideracions sobre la millora de la raça ovina per mitjà dels Concursos de la Mancomunitat.

Concursos anunciats. — Les notícies rebudes d'Esterri d'Aneu i de Viella (Vall d'Aran) diuen que seran molt lluïts els Concursos que la Mancomunitat celebrarà a Esterri per bestiar de llana, el dia 20, i de Boví a Viella, el dia 22.

El mes de novembre se celebraran Concursos a Girona, el dia 4, de bestiar boví lleter i de la raça marinesca; a Figueres, el dia 6, de bestiar porquí; i a La Bisbal, el dia 27, de bestiar cavallí.

CONCURS D'ESTERRI

El d'Esterri s'ha celebrat el dia 20 del corrent, i era de bestiar de llana.

Els exemplars presentats foren de qualitat superior; havent estat aquest el primer Concurs on el Jurat, en l'examen d'eliminació, no pogué excloure del Concurs ni un sol animal.

La tasca del Jurat fou molt dificultosa en assenyalar els mèrits dels reproductors presentats, havent d'arribar inclús a utilitzar la mida per a conferir els premis, puix que tal era la bellesa dels exemplars premiats.

De vint-i-vuit premis per a marrans, foren donats vint-i-sis, i els de ramats d'ovelles, tots vuit.

El Sr. Fatjó, President del Jurat, manifestà, després del veredicte, que en aquest Concurs els propietaris no premiats no havien de donar-se per molestats, puix que tot el bestiar presentat era ben bé digne de premi, i que si més premis hi haguessin hagut al programa més se n'haurien donat.

El Jurat el componien D. Josep Fatjó Vila, D. Joan Verdaguer i D. M. Rossell i Vilà.

Resultaren premiats els exemplars propietat dels propietaris següents:

1. D. Ramon Vidal (Enviny, Alp), a can Sebrià.
2. D. Pere Constansa (Sorpe, Isabarre), a can Negret.
3. D. Josep Sempau (Isil).
4. D. Joan Giralt (Isil, Arreu), a can Joan.
5. D. Agustí Ferrer (València d'Aneu), a cal Campaner.
6. D. Josep Sempau, (Isil).
7. » » »
8. » » »
9. D. Ramon Vidal (Enviny, Alp), a can Sebrià.
10. Joan Carrera (Sorpe, Boren).
11. Josep Picolo (Unarre), a ca l'Auròs.
12. Andreu Constansa (Unarre, El Burgo), a can Preso.
13. Francisco Picolo (Unarre), a can Roger.
14. Josep Picolo (Unarre), a ca l'Auròs.
15. » » » »
16. Ramon Vidal (Enviny, Alp), a can Sebrià.
17. Anton Jové (Sorpe, Isabarre), a ca la Jepa.
18. Bartomeu Bruna (Sorpe, Isabarre), a ca la Ferrera.
19. » » » »
20. Pere Constansa (Sorpe, Isabarre), a can Negret.
21. Josep Bernardo (Sorpe, Isabarre), a can Ramon.
22. Arnau Picolo (Sorpe, Isabarre), a ca l'Andreuet.
23. Andreu Constansa (Unarre, Burgo), a can Preso.
24. Jaume Roca (Sorpe, Boren), a can Brau.
25. Jacint Giralt (Sorpe, Boren), a can Farré.
26. Eustaquí Castellarnau (Isil, Boren), a can Llirbal.

Els ramats d'ovelles premiats eren propietat dels senyors:

189. Josep Sempau (Isil).
184. Arnau Picolo (Unarre, Senti).
88. Ramon Vidal (Enviny, Alp).
142. Ramon Peiret (Sorpe, Boren).
175. Francisco Constansa (Sorpe, Isabarre).
161. Joan Carrera (Sorpe, Boren).
117. Andreu Constansa (Unarre, Burgo), a can Preso.
151. Josep Isus (Unarre), a cal Isus.

En l'enclòs del Concurs es presentaren una dotzena de xais de deu mesos, propietat de D. Josep Sempau, d'Isil, fills de reproductors premiats, els quals, per les seves proporcions, causaren l'admiració del públic.

Ultra el President de la Mancomunitat de Catalunya, hi assistí la Junta de la Carretera de Balaguer a la frontera, de la que forma part el Diputat per la Mancomunitat Sr. Vidal.

CONCURS DE VIELLA

Al Concurs de Viella la concurrència fou de dos cents exemplars, però sense menar-los fermats, la qual cosa dificultà la tasca del Jurat.

El Concurs convocava als reproductors de raça suïssa i de raça aranesa.

Una barreja d'ambdues races principalment és la característica de la població bovina de la Vall d'Aran.

Malgrat el nombre d'exemplars, hi hagué feines a premiar el bestiar i el mateix ha de dir-se del bestiar aranès, de la qual raça ni un sol brau es pogué premiar.

Com al d'Esterri, hi féu acte de presència l'Excm. senyor D. J. Puig i Cadafalch, President de la Mancomunitat de Catalunya, i el Diputat D. Francesc Vidal Farré.

Els premis atorgats ho foren als braus suïssos propietat de l'Ajuntament de Viella, núms. 168 i 15, i a la vaca suïssa, propietat de D. Jaume Viluta, de Viella.

Les vaques araneses premiades eran propietat de D. Armengol Berard, de Bossort, a cal Batista; D. Joan Ademà, de Viella, i D. Marian Gisbert, de Vilach, a can Calses.

El Jurat d'aquest concurs era el mateix que el d'Esterri, i també en aquest el President, Sr. Fatjó, raonà el veredicte, essent molt ben rebut.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la petició dels interessats i l'informe de la Secció d'Intervenció, la proposta del Conseller d'Agricultura, concedir una subvenció de 250 pessetes, amb càrrec a la part. 378 (Imprevistos) del Pressupost ordinari vigent, al Centre Agrícola del Penedès, per premis i despeses del certamen que està organitzant.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

El senyor Conseller d'Obres hidràuliques donà compte dels treballs realitzats, resultats obtinguts i despeses fetes fins a la data, amb motiu de l'execució del sondeig per l'obtenció d'aigües artesianes a Castelló d'Empúries.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Vista la comunicació de l'Enginyer-director d'Obres hidràuliques i l'informe del Cap-director del Departament d'Hisenda, conformat pel Conseller del Servei, disposar el lliurament de la quantitat de 6,000 pessetes, amb càrrec a la part. 243 del vigent Pressupost, per a satisfer les despeses que s'ocasionaran durant el vinent mes de novembre en les obres de sondeig a Castelló d'Empúries per a obtenció d'aigües subterrànies, les quals s'executen per administració directa, segons acord de 8 de gener darrer; havent de ser aquest lliurament a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, Sr. Masoliver, i justificant-se degudament, mitjançant la presentació de llistes de jornals i comptes de materials esmerçats, la inversió de la quantitat remesa.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar a la Secció tècnica d'aquest Servei de promoure la instrucció del corresponent sumari amb motiu de la mort per electrocució de l'obrer de la Mancomunitat Gaspar Valls i Farreres, a causa de les dolentes condicions de l'encreuament del fil telefònic de la Mancomunitat amb un cable d'alta tensió de la Companyia Canadenca d'Electricitat, sense que aquesta hagués curat d'esmenar-ho, i en el cas que la dita Companyia no sigui declarada responsable de la indemnització per la mort de l'esmentat obrer, que ho faci avinent al Consell per, en son defecte, abonar la indemnització per accident del treball, així com, prenent peu de tan lamentable fet, exiti immediatament el zel dels senyors Governadors civils perquè s'apariïn les xarxes de conducció elèctrica en llurs encreuaments amb les telefòniques de la Mancomunitat cas d'haver-hi deficiències.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Donar-se per assabentat que havien estat acabades les línies telefòniques Molins de Rey-Santa Coloma de Queralt i Borges del Camp-Santa Coloma de Queralt; començats els treballs en la línia Tremp-Pobla de Segur, i inaugurat el servei a Vallfogona de Ripoll.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Vist el dictamen del Cap de la Secció segona, visat pel senyor Conseller de Telèfons, i d'acord amb el senyor Conseller d'Hisenda, aprovar els comptes de les obres realitzades per a la instal·lació d'una central telefònica en uns locals de l'Hospici de Girona, presentats per don Pere Simon i Oliver, d'import 716'25, 1,748'50 i 1,692'55 pessetes, respectivament, que es pagaran amb càrrec al cap. 8, art. 4.t, part. 285 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Donar-se per enterat de la diligència que ha estat comunicada a la Presidència per l'Enginyer-director del Servei de Telèfons, donant compte del tràmit de l'acord del dia 6 del mes que som, amb motiu de la mort per electrocució de l'obrer Gaspar Valls i Farreres, adscrit a l'esmentat Servei.

(Sessió del dia 14 d'octubre de 1921.)

Donar-se per informat del curs dels treballs de la Secció de Telèfons de la Mancomunitat, amb l'acabament de les línies Tremp-Pobla de Segur i Ripoll-Pobla de Lillet, i el començament de la línia Salàs-Pobla de Segur.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Autoritzar el senyor President perquè, en el moment que ho cregui oportú, faculti el viatge a Madrid de l'Enginyer-director Sr. Terradas i de l'Oficial Sr. Nieto, adscrits a l'esmentat Servei de Telèfons.

— Autoritzar el senyor President de la Mancomunitat de Catalunya perquè, en nom i representació d'aquesta, sol·liciti de la Direcció general del Tresor públic que consigni en el resguard del dipòsit de 1,500 pessetes nominals, constituït per D. Josep Cassadó i Mas per respondre de la instal·lació i explotació de la xarxa telefònica urbana de Puigcerdà, una nota degudament autoritzada fent constar que pertany a la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Són acabades les línies Tremp-Pobla de Segur i Ripoll-Pobla de Lillet.

Es continuen els treballs en la línia Ripoll-Castellfullit.

Es comencen els treballs en la línia Salàs-Pobla de Segur.

És acabada la línia Salàs-Pobla de Segur.

Es reparen fortes averies ocasionades per temporals els dies 23 i 24 del mes anterior.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Cap-director d'Administració, amb la conformitat del Conseller de Ferrocarrils, lliurar a favor del senyor Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils:

Amb càrrec a la part. 251 del Pressupost vigent, la quantitat de 2,500 pessetes, per satisfer les despeses probables d'adquisició de material tècnic per continuar els estudis de projectes, durant els mesos d'octubre, novembre i desembre de l'any corrent, havent oportunament de justificar-se la inversió, mitjançant la presentació de comptes degudament formalitzats.

Amb càrrec a la part. 255 del Pressupost vigent, la quantitat de 10,009 pessetes, per a atendre les despeses probables que ocasionaran durant els mesos d'octubre, novembre i desembre de l'any corrent, els treballs topogràfics i d'estudi de projectes de ferrocarrils, l'import dels quals es calcula que pujarà en el mes d'octubre a 3,627'50 ptes., en novembre a 3,155 ptes., i en desembre a 3,226'50 ptes., segons el pressupost formulat, havent oportunament de justificar-se la inversió, mitjançant la presentació dels comptes degudament formalitzats.

Pendre esment d'un ofici de l'Ajuntament d'Alcañiz, regraciant l'oferiment de la Mancomunitat de coadjuvar els treballs de gestió del ferrocarril Valde-Zafan a S. Carles de la Ràpita, i d'un ofici de la Unió Aragonesista de Barcelona regraciant també l'expressat oferiment.

—Aprovar les factures presentades per la Unió Llibrera d'Editors, S. A., Llibreria Subirana, amb data 14 de juny proppassat, important 204'75 pessetes, i per la llibreria d'Agustí Bosch, amb data 30 del mateix mes, important 249 ptes., per enquadernació de llibres destinats a la Secció de Ferrocarrils, que hauran d'ésser satisfetes amb càrrec a la part. 251 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Donar-se per assabentat d'haver estat firmada la Reial ordre incluint en el pla de ferrocarrils secundaris el de Tàrrega a Balaguer.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Pendre esment d'una comunicació de l'Alcaldia de Valderrobres, regraciant l'interès de la Mancomunitat en la construcció del ferrocarril de Valde-Zafan a Sant Carles de la Ràpita.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

Donant compliment a l'acord pres per l'Assemblea de la Mancomunitat en reunió celebrada el dia 3 de setembre proppassat, en mèrits de la proposició formulada per la Comissió Permanent de Ferrocarrils, i a proposta del Conseller del Servei, aprovar el text de la instància redactada pel Cap del Departament d'Administració, que es dirigirà al senyor Ministre de Foment, sol·licitant que, en la forma que estimi més procedent, ràpida i eficaç, se serveixi dictar o proposar les disposicions adequades a l'objecte que quan una o diverses Corporacions oficials, com són les Diputacions, Ajuntaments, Mancomunitats o les associacions legals d'uns i altres, presentin el projecte i resolguin pendre a son càrrec la construcció d'un ferrocarril secundari, o bé ofereixin importants auxilis per a la seva construcció per compte de l'Estat, s'abreugin els tràmits, reduint-los als més estrictament indispensables perquè pugui arribar-se a un contracte entre l'Administració general de l'Estat i les Corporacions sol·licitants, convenint-se en ell totes les condicions i garanties necessàries a l'efecte, i delegant en una Junta, formada per les representacions del mateix Estat i de les entitats interessades, la gestió directa que calgui realitzar, tant durant el període de construcció de la línia, com en la seva explotació.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1921.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració les obres de construcció d'un mur de defensa contra les avingudes del riu Medor, en el quilòmetre 1, hectòmetre 4, del camí veïnal de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, aprovant el pressupost, d'import 16,455'98 pessetes, que haurà de lliurar-se fins a 6,000 pessetes per a poder començar els treballs.

—Vist el dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, aprovar el pressupost reformat i addicional del projecte de la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix, del qual resulta una diferència en més, d'import 15,576'58 pessetes, sobre el de contracte, evaluat en 95,588'30 pessetes, que serví de base a la subhasta.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1921.)

Pendre grat esment d'un ofici rebut de l'Alcaldia de Montblanch assabentant que ha quedat definitivament acabada la construcció del camí veïnal d'aquell poble a Prenafeta, practicada per aquell Municipi amb la subvenció que li fou atorgada per la Mancomunitat.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Aprovar el pressupost reformat i addicional de les obres del pont sobre el Garona a Les, que ascendeix a la quantitat de 69,203'02 pessetes, essent l'anterior re-

format de 50,058'21 pessetes, i acusant, per tant, un augment de 19,184'81 pessetes.

Comunicar el precedent acord a l'Ajuntament de Les, assabentant-li que, de conformitat amb el criteri sostingut pel Consell en aprovar l'anterior reformat, criteri que ell acceptà, haurà de contribuir a l'obra amb la quantitat alçada de 5,000 pessetes i amb el 5 per 100 del nou pressupost resultant, fent-li avinent que l'abonament de la diferència de 959'27 pessetes, entre la quantitat de 8,462'15 que paga ara i la que s'havia compromès a satisfer abans de 7,502'88, haurà de fer-se efectiva abans del 1.r de juliol de l'any següent a aquell que, segons les condicions proposades pel Consell, haurà pagat les 7,502'88 pessetes esmentades.

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per prosseguir les obres del pont sobre el Garona a Les, sota el nou pressupost de 69,203'02 pessetes.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Comunicar als Ajuntaments de Mediona i de La Llacuna que en el pla selecció d'obres de construcció preferent figura el camí de Sant Joan de Mediona a La Llacuna, la necessitat del qual han fet present; i a l'Ajuntament de Nulles, que en el pla selecció esmentat figura el camí de Puigpelat a l'estació de Nulles.

— Aprovar la liquidació de les obres del camí veïnal de Vilamós a la carretera de Balaguer a la frontera, realitzada als efectes de la rescissió de la contracta de les obres esmentades, que deixa a favor del contractista un romanent de 382'70 pessetes.

— Aprovar l'acte de recepció provisional de les obres de fàbrica del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges al camí de La Pobla a Carme, per Espoya i Torre de Claramunt, tros primer, de la carretera d'Igualada a Sitges a Vilanova d'Espoya.

(Sessió del dia 26 d'octubre de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a l'Ajuntament de Monistrol de Montserrat que s'ha ordenat a D. Pere Zanon que procedeixi a treure el tancat construït en el terraplè de la carretera de l'estació de Monistrol a Montserrat, quilòmetre 8, per no tenir el permís i haver-se infringit l'art. 30 del Reglament de policia i conservació de carreteres, indicant-li que, en cas que pretengui construir-lo de nou, haurà de sol·licitar l'autorització necessària, presentant la instància a l'Alcaldia de Monistrol, la qual amb el seu informe la remetrà a aquesta Mancomunitat, que resoldrà el que procedeixi.

— Aprovar el lliurament de les següents quantitats a justificar, per a atendre les despeses que s'esmenten a ocasionar durant aquest mes:

8,096 pessetes, a favor del Pagador de la Secció tècnica, per al proveïment de pedra partida destinada a la conservació del ferm de la carretera de Banyoles a la de Besalú a Roses, tros primer.

5,738'34 pessetes per al proveïment de pedra partida amb destinació a la conservació del ferm dels camins de Figueres a Espolla, quilòmetres 1 a 6, i de Figueres a Sant Climent, quilòmetres 1 a 4.

4,000 pessetes per a l'apariació d'explanació i ferm de la carretera del quilòmetre 4, hectòmetre 7, de la d'Artesa a Tremp a Vilanova de Meyà a Alentorn.

8,000 pessetes per al proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració els treballs que s'han d'efectuar en els quilòmetres 1 a 8 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, distribuïts en tres pressupostos d'import 1,900'32, 1,905'67 i 1,477'67 pessetes, disposant que siguin lliurades aquestes sumes.

— Aprovar els següents projectes, junt amb els plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir la subhasta, que acordà anunciar:

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Montagut a la carretera de Girona a Olot, pel pressupost de contracte de 4,279'15 pessetes.

Proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Vich al confí amb Girona, en direcció a Sant Hilari, quilòmetres 1 a 3 inclusius, pel pressupost de contracte de 26,961'75 pessetes.

— Designar els senyors Diputats D. Josep M. Marquès i D. Josep Prats per a assistir a les subhastes que tindran lloc el propvinent dia 15, respectivament, a Tarragona i a Barcelona, a les onze hores del matí, del proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, quilòmetres 1 a 5.

— Designar els Diputats D. Josep M. Marquès i D. Albert de Quintana per a assitir a les subhastes següents, que tindran lloc el mateix dia 15, a Barcelona i Girona, respectivament, a les onze hores del matí, del proveïment de pedra partida amb destinació al camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan; a les dotze hores del matí, reparació de l'explanació i ferm del camí de Santa Coloma de Farnés a Castanyet.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1921.)

L'Enginyer-director assabentà que en vista de les manifestacions fetes pel Conseller Sr. Vallès i Pujals en la sessió del dia 5 d'octubre de 1921, amb motiu de la seva estada a Bilbao, relatives a l'excel·lent organització i prestació de serveis a les Bascongades, estava preparant una visita d'estudi i reconeixement dels Serveis d'Obres públiques de les Diputacions de Biscaia i Guipúscoa per a l'última setmana del corrent mes; com així mateix, atenent reiterades indicacions del senyor President, es proposava traslladar-se a París, a mitjans del mes entrant, per a examinar i pendre dades directes dels moderns sistemes aplicats per al millorament de les condicions de viabilitat de les carreteres i camins. El Consell, en pendre esment d'aquests propòsits, els atorgà la seva aprovació.

— Pendre esment de la instància presentada pel Prior del Monestir de Nostra Dona del Miracle de Riner, regraciant a la Mancomunitat la brigada volant que es va destinar a l'apariament del camí que des del Santuari va a la carretera de Solsona a l'Hostal del Boix.

— Atès el dictamen de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, adjudicar a D. Bartomeu Molins la subhasta de les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, per la quantitat de 175,415'93 pessetes.

— Donar-se per informat d'un ofici rebut de l'Alcaldia de Montagut comunicant que no accepta la proposició que se li ha fet de contribuir al proveïment de 50 metres cúbics de pedra partida per a la conservació de la carretera de Montagut a la de Girona a Olot, amb la quantitat de 400 pessetes, i solament donaria la seva conformitat amb la de 300 pessetes.

— De conformitat amb el dictamen respectiu, lliurar les següents quantitats a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts:

2,754'80 pessetes per al proveïment de pedra partida per a la reparació del camí de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa.

4,409'60 pessetes per al proveïment de pedra partida destinada a la conservació del camí de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat.

2,865'85 pessetes per al proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Sant Boy de Llobregat a la Llacuna, quilòmetres 8 a 13.

2,306'44 pessetes per al proveïment de pedra partida amb destinació a la conservació del ferm de la carretera de Vilafranca al límit de la província, en direcció a Aguiló, i camí de Vilafranca a Guardiola.

8,986'90 pessetes per al proveïment de pedra partida amb destinació a la reparació del ferm del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat.

—Atès el dictamen corresponent, autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos respectius d'execució i acordant el lliurament de llur import:

Reconstrucció de terraplens i extracció de terres, reparació de trams d'afermat, neteja i apariament d'obres de fàbrica i altres extraordinàries dels camins i carreteres de la demarcació primera de la província de Barcelona, motivades pels esllavissaments de terra, deguts a pluges torrencials, per un import de 15,120 pessetes, durant el corrent mes d'octubre.

Reconstrucció d'un mur en sec, de sosteniment, en el quilòmetre 6, hectòmetres 7 i 8 del camí de Manresa a Sampedor, per un import de 984'40 pessetes.

Acabament d'un mur de sosteniment en el quilòmetre 13 i construcció de guardacossos en la carretera d'Esparraguera a Manresa, per un import de 1,070 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Masnou a Granollers, quilòmetres 11 i 12, per un import de 1,992'34 pessetes; quilòmetre 13, per un import de 1,979'50 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del quilòmetre 3, per un import de 1,966'66 pessetes; hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 4, per un import de 1,953'82 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre 4, per un import de 1,320'38 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 4 a 7 del quilòmetre 5 del camí de Sant Bartomeu del Grau, per Gurb, a Vich, tros segon, per un import de 1,974'15 pessetes; hectòmetres 8 a 10 del mateix quilòmetre 5, pel seu import de 1,958'10 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 5 de la carretera de Cornellà a Fogàs de Tordera, quarta secció, per un import de 1,994'58 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 7 del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, per un import de 1,836'45 pessetes; hectòmetres 1 a 7 del quilòmetre 6, per un import de 1,986'60 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí abans esmentat, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 8, per un import de 1,317'75 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 8, per un import de 1,543'50 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 8 de la carretera de Montesquiu a Berga, per un import de 1,976'20 pessetes; hectòmetres 6 a 10 del mateix quilòmetre 8, per un import de 1,989'13 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 4 a 8 del quilòmetre 5 del camí de Figueres a Terradas, per un import de 1,999'08 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la carretera de Gràcia a Manresa, hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 6, per un import de 1,918'51 pessetes; hectòmetres 2 i 3 del mateix quilòmetre 6, per un import de 1,922'79 pessetes; hectòmetres 4 i 5, per un import de 1,920'65 pessetes; hectòmetres 5 i 6, per un import de 1,924'93 pessetes; hectòmetres 7 i 8, per un import de 1,923'86 pessetes; hectòmetres 8 i 9, per un import de 1,921'73 pessetes; hectòmetres 9 i 10, per un import de 1,919'58 pessetes.

Apariació d'un escorredor en el quilòmetre 4 del camí de Montmeló a la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 1,564'87 i 1,557'92 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

L'Enginyer-director Sr. Turell informà el Consell de l'avenç de notícies que tenia referents als importants estralls ocasionats pels aiguats del dia 8 del corrent a algunes vies mancomunals, especialment als camins de Marganell, Vacarisses i Pontons, la reparació dels quals serà laboriosa i de cost crescut, si bé no es tenen encara dades suficients per a fixar el seu muntant.

Amb aquest motiu deliberà novament el Consell sobre la quantia i forma de prestació d'auxilis als pobles que ho tenen sol·licitat per a remeiar els danys dels aiguats ocorreguts des del dia 17 d'agost últim, tenint en compte ço que s'ha exposat i les disponibilitats del Pressupost, acordant, en principi, destinar la consignació de la part. 239 i la necessària de la part. 244, que oportunament es fixaran i en el que aquesta darrera sigui aplicable per contribuir a la reparació d'obres de camins i de ponts o passeres i de defensa de poblacions i endegament de corrents, deixant per una altra sessió assenyalar el repartiment que millor escaigui.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Autoritzar la suspensió dels treballs de proveïment de pedra amb destinació a la carretera del Bot a Manresa, fins el moment que l'estat de les obres d'inversió del material proveït permeti disposar de l'espai lliure suficient a la via mancomunal; i perquè nomeni un senyor Diputat per a assistir seguidament a la recepció de la quantitat de pedra proveïda.

—Realitzar pel sistema d'administració, o procedir a la revisió de preus del projecte, les obres de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm dels quilòmetres 1 a 5 de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, i d'un altre proveïment per a la conservació del ferm dels quilòmetres 44 a 58 de la carretera de Moyà a Calaf, per Súria.

—Designar els Diputats D. Josep M. Marquès i D. Albert de Quintana per a assistir a Barcelona i Girona, respectivament, a la subhasta del proveïment de pedra per a la conservació del camí de Bordils a Madremanya, que tindrà lloc el dia 29 propvinent, a les dotze del matí, i el Diputat Sr. Marquès per a assistir a Barcelona a la subhasta del proveïment de pedra per a l'arranjament del camí de Mongat a Tiana, que tindrà lloc el mateix dia 29, a les onze del matí, i a la del proveïment per a la conservació del camí veïnal de Manresa a Sampedor, a dos quarts de dotze del mateix dia.

—De conformitat amb el dictamen del mateix Negociat de Carreteres, camins i ponts, lliurar les següents quantitats, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica, a justificar oportunament:

1,995 pessetes per les obres de continuació de la reparació del camí de bast de la Corba d'Agulló per Ager, Corsà i Serra del Montsech a la Vall del Ribagorçana.

8,000 pessetes per al proveïment de pedra per a la conservació de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera.

13,074'31 pessetes per als treballs de reparació del pont de Vernet sobre el riu Segre.

3,560'57 pessetes per a les obres d'acabament del camí de Vilac a la carretera de Balaguer a la frontera.

10,000 pessetes per a les obres d'acabament del camí de Bagur a la Platja d'Aiguablava, amb ramal a la de Fornells.

10,055'40 pessetes per a la reparació del ferm de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 1 a 10.

— Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos llurs, amb acord de lliurament:

Substitució d'un pas a gual per un grup d'escorredors en el quilòmetre 6 del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, d'import 1,792'25 pessetes.

Supressió de passos a gual en el quilòmetre 5 del ramal de la carretera del Bruch a Manresa al Monestir de Montserrat, per un import de 1,851'10 pessetes.

Apariament dels desperfectes causats a la carretera d'Ulldecona a Alcanar pels temporals d'aigües dels dies 16 i 17 del mes de setembre últim, pels seus pressupostos de 1,977'60 i 1,980'40 pessetes.

Reparació provisional dels hectòmetres 1 a 4 del quilòmetre 5 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, per un import de 1,995'84 pessetes; hectòmetres 5 a 8 del mateix quilòmetre 5, per un import de 1,994'76 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 1 del camí de Sant Quirze de Besora a Vidrà, per un import de 1,990'20 pessetes; hectòmetres 3 i 4 del mateix quilòmetre 1, per un import de 1,968'80 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 1 i 2 de la carretera de Pla de Cabra a Sarreal, per un import de 1,995'84 pessetes; quilòmetres 3 i 4, per un import de 1,989'89 pessetes; quilòmetres 5 i 6, per un import de 1,995'84 pessetes; quilòmetres 7 i 8, per un import de 1,983'96 pessetes.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Pendre esment de l'informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts sobre els estralls causats pels temporals de mitjans d'agost, primers de setembre i primers d'octubre d'enguany i vista la desproporció entre la magnitud dels estralls i les disponibilitats del Pressupost, limitar-se a cooperar a l'apariament de camins públics, reconstrucció de passeres i adob de petites obres de defensa de poblacions o endegament de corrents d'aigua; i a aquest objecte, autoritzar la Secció tècnica per a procedir tot seguit a la reconstrucció d'algunes passeres i apariament de camins públics, en la forma següent:

En el Municipi de Torre Lavit, amb un crèdit d'import 1,000 pessetes.

En els termes municipals de Mediona de La Llacuna, amb un crèdit d'import 2,000 pessetes.

En el terme municipal de Sant Pere de Riudevitlles, amb un crèdit d'import 1,500 pessetes.

En el terme municipal de Massanes, amb un crèdit d'import 500 pessetes.

En el terme de Sant Vicens de Castellet, amb un crèdit d'import 4,000 pessetes.

En el terme de Querol, amb un crèdit d'import 500 pessetes.

Per a endegament de la riera i defensa del poble de Carme contra inundacions, 2,500 pessetes.

Per a treballs d'apariament i defensa contra la riera d'Algama (terme de Borrassà), 1,000 pessetes.

Per a treballs d'apariament i defensa contra la riera de la Selva, 1,000 pessetes.

Per a obres de defensa del pont sobre el riu Gayà, en el terme de Santes Creus (Aiguamúrcia), 4,000 pessetes.

Per a obres de defensa del poble de Pont de Suert contra els aiguats, 4,000 pessetes.

Així mateix acordar que la Secció tècnica redacti un projecte de reconstrucció del pont sobre el Fluvià, destruït pels temporals, a fi d'ajudar el poble de Joanetes a sortir de la incomunicació en què es troba.

Les dites obres seran realitzades per la Secció tècnica amb la subvenció que respectivament ha estat assignada, mitjançant que el Municipi afavorit es trobi al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i la Diputació i es comprometi a cooperar amb una quantitat en metàl·lic (o el seu equivalent en jornals o materials), no inferior a la que hi destini la Mancomunitat.

— Vista la sol·licitud de permís presentada per l'interessat, i el corresponent dictamen de la Secció segona del Departament d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, adoptar els següents acords:

Autoritzar D. Bartomeu Molina per a extreure pedra de la propietat de la Mancomunitat «Torre Ribera» amb destinació als proveïments dels quilòmetres 1 a 5 del camí de Sant Adrià a La Roca, sempre que es compleixin les següents condicions:

1.ª El camí que s'habiliti s'apariarà en la forma i condicions que assenyala el personal encarregat de la inspecció de la contracta de proveïments adjudicada al peticionari.

2.ª Així mateix el front de pedrera que s'obrirà i l'explanació que correspongui, es portarà a terme amb subjecció a les normes i instruccions que l'esmentat personal dicta al contractista.

3.ª El peticionari abonarà a la Mancomunitat la quantitat de 0'15 pessetes per metre cúbic que es tregui amb destinació als proveïments del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, obligant-se a deixar la pedrera al termini dels treballs en bones condicions d'explotació i el camí d'enllaç amb el de Sant Adrià en bon estat de vialitat.

4.ª En el cas d'ocasionar danys a l'arbrat o altres plantacions de la finca, vindrà obligat el sol·licitant a indemnitzar-los d'acord amb la peritació que d'ells faci l'Enginyer encarregat de la inspecció.

5.ª De l'exacte compliment de les presents condicions respondrà la fiança que té dipositada el peticionari com adjudicatari de la contracta de proveïments de referència i crèdits que pugui tenir la Mancomunitat.

— Atenent el dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, adoptar els següents acords:

1.r Es autoritzada la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a executar pel sistema d'administració la reconstrucció de terraplens, extracció de terres, reparació de trams d'afermat i obres de fàbrica, motivades per esllavissades de terres i pluges torrencials dels dies 9 i 10; amb reparació del grup de pontons del quilòmetre 2, hectòmetre 8, de la carretera de l'Estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, i reparació de les obres de fàbrica del camí de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa.

2.n Són aprovats els pressupostos de les esmentades obres, els quals importen, respectivament, 8,560, 6,610 i 3,006'70 pessetes.

3.r Lliuri's les quantitats de 2,000, 2,000 i 1,500 pessetes, respectivament, per a atendre les despeses que ocasionarà el començament dels treballs.

— Atès el dictamen corresponent, adjudicar a don Joan Rossell i Navarro la subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera d'Arbós a la del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, quilòmetre 1 a 5, per la quantitat de 65,000 pessetes.

— Aprovar els dos projectes que a continuació s'indiquen pels seus respectius pressupostos de contracte,

junt amb els plecs de condicions particulars i econòmiques i acord d'anunciar les subhastes:

Proveïment de pedra partida per a la Conservació del ferm de la carretera de Sant Feliu de Codines a Centelles, per un import de 35,836'87 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni, quilòmetres 7 a 13, per un import de 44,706'25 pessetes.

— De conformitat amb els corresponents dictàmens del mateix Negociat de Carreteres, camins i ponts, disposar el lliurament de les quantitats que s'indiquen seguidament, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica, a justificar oportunament:

4,000 pessetes per a completar les 12,000 que s'invertiran durant aquest mes en les obres de defensa del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, contra les avingudes dels rius Ripoll i Besòs, entre els hectòmetres 5 i 8 del quilòmetre 8.

14,500 pessetes per a la continuació de les obres de construcció del pont sobre el riu Garona a Les.

7,500 pessetes pels treballs d'apariament de l'explanació i ferm de la carretera del quilòmetre 4, hectòmetre 7, de la d'Artesa a Tremp a Vilanova de Meyà per Alentorn.

(Sessió del dia 26 d'octubre de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat de la mort del peó caminer Salvi Casadevall, encarregat dels quilòmetres 1 a 4 del camí de Figueres a Terrades, la qual ha causat pregon sentiment per tractar-se d'un treballador zelós dels seus deures.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1921.)

De conformitat amb la proposta del mateix Negociat, comunicar a D. Josep Samsó que no són certs els abusos que denuncia contra el personal de la brigada que sota les ordres del celador Solà cura de la conservació de la carretera de Cornellà a Fogàs, quarta secció, quilòmetre 4, i a fi de salvar els perjudicis que se li haguessin pogut ocasionar en les seves finques en recréixer els terraplens de la carretera, s'han donat ja les ordres oportunes per retirar la pedra que hagués invadit alguna zona no expropiada.

— Procedir a l'examen-revisió previst en l'art. 15 del Reglament de les Oficines de la Mancomunitat, pel que fa referència al funcionari D. Agustí Grau, Auxiliar segon adscrit al Negociat de Carreteres de la Secció 2.ª del Departament d'Administració, designant-se per a constituir el Tribunal el Conseller del Servei de Carreteres, camins i ponts D. Agustí Riera, el President de la Comissió de carreteres de l'Assemblea, D. Santiago de Riba, i el Cap-director d'Administració, D. Llienç Collado.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Vista la proposta unànime formulada pel Tribunal encarregat de procedir a l'examen-revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines en quan es refereix a l'Auxiliar segon D. Agustí Grau i Huguet, acordar la renovació indefinida del nomenament o ingrés definitiu del referit funcionari, adscrit al Negociat de Carreteres, camins i ponts, als efectes dels arts. 15 i 24 del Reglament d'Oficines, a comptar del dia 1.r del corrent mes d'octubre.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1921.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a adquirir, amb destinació a la conservació de carreteres i camins mancomunals, cinc aparells arrencadors de macadam (escarificadors), tipus Hubert Zettilmeyer, pel preu unitari no superior a 7,500 pessetes, o sigui en total 37,500 pessetes.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1921.)

Ateses les manifestacions fetes per l'Enginyer-director Sr. Turell en donar compte de l'excel·lent resultat de les proves d'una màquina partidora de pedra, verificades en el dia d'ahir en la carretera de Gràcia a Manresa, en virtut de l'acord del Consell del dia 10 d'agost últim, autoritzar la referida Direcció tècnica per a gestionar l'adquisició d'una segona màquina d'aquella classe en iguals condicions que les que s'assenyalen en l'esmentat acord.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, per a adquirir un automòbil Hispano-Suiza, l'import del qual, 21,500 pessetes, havia d'ésser satisfet per meitat, la una en retirar el cotxe, i l'altra passats seixanta dies, disposà el Consell el lliurament de la quantitat de 10,750 pessetes, a què ascendeix la segona meitat del preu referit, a favor del Pagador segon de l'esmentada Secció tècnica.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Donar-se per assabentat del resultat satisfactori que han donat les proves verificades de l'escarificadora adquirida a la casa Zettelmeyer, acordant-se el lliurament de la quantitat de 4,750 pessetes, import dels drets aranzelaris, transport, càrrega i descàrrega al lloc de destinació, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts.

— Autoritzar l'adquisició de la màquina trepitjadora de pedra «Buffalo Springfield» i la partidora de pedra «Carl Kaelble», tipus núm. 2, d'import, respectivament, 49,000 i 38,650 pessetes, les quals es satisfaran en cinc parts iguals, abans de l'últim de cada mes, a comptar del present mes d'octubre, en el qual tindrà lloc la primera remesa.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per la Companyia de Ferrocarrils de Madrid, Saragossa i Alacant, d'import 375 pessetes, de la part corresponent a la Mancomunitat en les despeses de la guarderia del pas a nivell quilòmetre 61,951 de la línia de Tarragona en son encreuament amb la carretera de Martorell a Vilafranca, durant el quart trimestre avançat d'enguany, disposant que sigui fet l'oportú lliurament.

(Sessió del dia 5 d'octubre de 1921.)

Pendre esment d'un ofici del Reial Automòbil Club de Catalunya manifestant que l'incompliment del vigent reglament per la circulació de vehicles de motor mecànic per part d'alguns xofers de camions, pot donar

lloc a lamentables accidents, assabentant-se a l'esmentat Automòbil Club que s'han reiterat al personal encarregat de les vies mancomunals les ordres relatives a vetllar per al compliment de l'esmentat Reglament, excitant el seu zel per la presentació de les corresponents denúncies, i fent-li avinent que aquesta Mancomunitat no està facultada per a aplicar les oportunes sancions o multes als infractors, la qual cosa està reservada als Governs civils, sense que fins a la data s'hagi fet efectiva cap multa de les denúncies que oportunament s'han presentat.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

De conformitat amb el dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, comunicar al Jutjat de 1.ª Instància i Instrucció del districte del Nord, als efectes del judici declaratiu de major quantia promogut per D. August Lletget i D. Josep Carles contra el Reial Automòbil Club de Catalunya, que, a petició del Secretari d'aquesta última entitat, la Secció tècnica de Carreteres camins i ponts li va facilitar una nota de caràcter particular expressant les longituds parcials sobre les vies mancomunals compreses en el circuit on s'ha celebrat la prova de regularitat i turisme «Volta a Catalunya», quart any.

(Sessió del dia 26 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

El dia 9 del corrent tingué lloc el reconeixement, als efectes de la recepció única i definitiva, de les obres del primer preu fet del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga al camí de Guàrdia a la carretera de Balaguer a la frontera, primera secció de Guàrdia a Moró, amb assistència del Diputat D. Francesc Vidal, en representació de la Mancomunitat; D. Cebrià Sabater, per la *Jefatura* d'Obres públiques de la província de Lleyda; Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat; Enginyer encarregat de dites obres, Sr. Ferrer, i el contractista Sr. Mir.

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona per a realitzar les obres interessades i informades per l'Arquitecte de la Mancomunitat D. Joan Rubió i Bellvé, en la sala de nois de la Casa de Beneficència, destinant a l'efecte la quantitat de 5,045 pessetes, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 7.ª, part. 79 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Que sigui admès el nen Àngel Calafell i Pijoan en una de les places d'alumne intern que pensiona la Mancomunitat de Catalunya a l'Institut Català de Sordo-Muts, sota la tutela del Patronat de les classes gratuïtes; havent-se de comunicar aquest acord al sol·licitant en l'expedient i a l'Institut Català de Sordo-Muts, als oportuns efectes.

— Encomanar al senyor Arquitecte de la Mancomunitat que estudiï i presenti al Consell un projecte de sala d'operacions per a l'Hospital de Lleyda.

— Pendre esment d'un ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona, comunicant la seva constitució, junt amb l'acord de ratificar en el càrrec de Secretari el senyor Administrador dels Establiments D. Domènec Cànovas i Soler.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Donar-se per enterat d'una comunicació de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, comunicant la constitució de la Junta; i d'un altre ofici de la mateixa Junta comunicant haver estat designat President D. Pere Lloret i Vice-president D. Josep Bonet.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

De conformitat amb la proposta del Conseller dels Serveis de Beneficència i Sanitat, tenint en compte la comunicació tramesa pel Secretari de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona, i vistes les bases que regulen el funcionament de les Juntes de Govern, acordar el nomenament dels senyors que a continuació s'indiquen per a proveir les vuit vacants produïdes en la Junta de Govern dels Establiments de Barcelona : D. Antoni Jansana i Llopart, Diputat; D. Ferran Valls Taberner, Diputat; D. Ricard de Campmany i de Roure, Diputat; D. Josep M. Marquès i Sabater, Diputat; D. Francesc d'A. Bartrina i Roca, Senador; doctor D. Francesc Fàbregas i Mas; D. Lluís Folch i Torres, i D. Jaume Trabal i Martorell.

— Vista la comunicació tramesa per l'Arquitecte de la Mancomunitat, i la proposta del Conseller dels Serveis de Beneficència i Sanitat, autoritzar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona perquè dugui a terme les obres que s'esmenten en la referida comunicació de l'Arquitecte, aprovant els corresponents pressupostos que ascendeixen a 1,700 pessetes aproximadament, el de les obres a fer en el menjador de noies de la Casa de Misericòrdia, i a 6,715'50 pessetes les de la sala domitori de nois en el segon pis de la mateixa casa.

— Vista la petició de l'interessat i l'oportú dictamen del Cap de la Secció primera, conformat pel Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Estadella, concedir a D. Francesc Salvat i Bamús, Professor de música de la Casa de Beneficència de Tarragona, la jubilació per impossibilitat física, i atès que acredita serveis en el seu càrrec per espai de vint anys, amb destinació de plantilla, se li assenyalen 625 pessetes anuals en l'esmentat concepte, o sia el 25 per 100 del sou de 2,500 pessetes que en l'actualitat frueix; havent de comunicar-se aquest acord al Sr. Salvat mitjançant la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, i a la Secció d'Intervenció de la Mancomunitat de Catalunya.

— Així mateix, vista la petició formulada per la interessada, i el dictamen de la Secció primera, conformat pel Conseller de Beneficència i Sanitat i el Cap-director d'Administració, el Consell féu declaració que no procedeix, reglamentàriament, concedir la pensió de viduetat que té sol·licitada, D.ª Antònia Curcó i Canals, vídua de Francesc Alamon, Infermer de l'Hospital de

Lleyda, comunicant-se així a la sol·licitant mitjançant la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de l'esmentada ciutat.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Sessió del 17 octubre de 1921. — Despatxada l'ordre del dia, s'adoptaren, entre altres, els següents acords:

Facilitar a la Comissió provincial de la Creu Roja Espanyola els cavalls pel cotxe de la mateixa, el camió automòbil i altres cavalls i material que fossin precisos per a la conducció dels ferits de la campanya del Marroc destinats a l'Hospital de sang instal·lat en aquesta ciutat en el grandiós local habilitat prop del temple de la Sagrada Família.

Quedar enterada amb reconeixement de la cessió feta a la Casa de Caritat, per l'asilat distingit D. Josep Martí i Bernet, del lloguer d'una casa d'Horta, de la que n'és usufructuari.

Mostrar, així mateix, el seu agraïment per l'oferiment del Dr. D. Celestí Vilumara, a la Casa de Caritat, d'una completa instal·lació elèctrica per al tractament físico-terapèutic.

S'enterà del llegat de 1,000 pessetes disposat per la Marquesa de Can Fontanelles a favor de la Casa de Caritat.

Així mateix quedà assabentada d'haver-se rebut amb destinació a les atencions del mateix establiment benèfic, entre altres de menys importància, els donatius següents : de D.ª Concepció Vidal Salallasera, 500 pessetes; de D. Manuel Colom, propietari del Forn de Sant Jaume, 1,000; de D. Benigne de la Riva, 1,000; així com d'haver-se percebut les quantitats mensualment assignades a l'Asil, pel Comitè d'Obra Social i Benèfica en el repart de consuetud.

Es donà també compte d'haver ingressat, per meitat, en les respectives Caixes d'ambdós Asils, les sumes de 16,193'93 i 10,000 pessetes procedents de l'herència de D. Joan Puigventós i Vivet.

Per últim, es donà compte del donatiu de 125 pessetes, fet pel Metge de consultes de la Casa de Maternitat i Expòsits amb destinació a la Biblioteca Mèdica de l'esmentat asil.

LLEYDA

Sessió del dia 17 d'octubre de 1921. — Fou celebrada sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat de Catalunya Dr. Estadella, assistint-hi els Srs. Sol, Cortecans, Jaques, Pinell i Agelet.

Es despatxaren els assumptes que figuraven en l'ordre del dia i es prengueren els següents acords:

Autoritzar la compra de paper per la impressió del *Butlletí Oficial* per un total de 100 raimes a 14'10 pessetes la raima.

Aprovar una relació de materials d'obres que importen la quantitat de 432'50 pessetes.

Anunciar concurs per adquirir robes d'hivern, que importen : les de la Casa de Misericòrdia 3,400 pessetes, les de la Casa de Maternitat 3,075 i les de l'Hospital 802 pessetes.

Reclamar de la Diputació de Burgos les estades causades en els asils pel nen d'aquella província Pere Nágera.

Passar a informe de la Ponència de Pedagogia la instància d'Anastasi Esteve demanant per aprenent l'asilat Ramon Plassa.

Concedir l'afillament de l'expòsit Andreu a la veïna de Puigcerdà Rosa Milà Fenes, mitjançant la condició de què el doti amb 500 pessetes.

Aprovar una factura de Joan Martí de 927'50 pessetes, import de marbres per al menjador de aios de la Misericòrdia.

Aprovar el següent estat demostratiu del moviment d'asilats i ço que s'ha esmerçat per manutenció durant el mes de setembre:

	Misericòrdia *Pessetes*	Maternitat *Pessetes*	Hospital *Pessetes*
Baixa en la dotzava part de lo pressupostat...........	868'66	1,198'47	1,954'01
Número d'estades...	8,599	7,516	1,774
Amb una baixa d'estades de.........	401	284	326
Promedi d'estades diàries...........	286'5	190'5	59
Preu mig de cada una	0'96	0'801	1'598
Amb un estalvi per estada amb relació al pressupost de..	0'04	0'149	0'652

Aprovar les factures del fluid elèctric consumit en l'enllumenament dels asils i força motriu en els tallers dels mesos d'abril a setembre, que importen 1,267'83 pessetes.

Concedir gratificacions als aprenents de la sabateria Josep Roca i Antoni Ibáñez.

Arranjar el pis del capellà de la Casa de Misericòrdia i llogar la casa del carrer d'Alzamora, propietat de la Beneficència, a Maria Curcó.

Sessió del dia 10 d'octubre de 1921. — Es van reunir sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya Dr. D. Josep Estadella, els Srs. D. Romà Sol Mestre, D. Marian Jaques Piñol, D. Antoni Agelet Romeu, Rvnd. Dr. D. Josep Cortecans Vendrell, D. Josep Maria Vicens, D. Josep Cúrria Figuerola, D. Felip Solé Olivé, D. Domènec Pinell Pallasó, designats pel Consell Permanent de la Mancomunitat per formar la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència que ha d'entrar en funcions i exercir-les fins a la renovació ordinària de l'any 1923.

Va quedar constituïda elegint President de la mateixa pel vot unànim de tots els reunits el Conseller D. Romà Sol Mestre, i Vice-president el Dr. D. Josep Cortecans, quedant formades les ponències que han d'entendre en els diferents afers, de la manera següent:

Governació, els Srs. Jaques i Pinell.

Hisenda, Srs. Agelet i Torres.

Pedagogia i Atracció social, Srs. Cortecans i Olivé.

Abastiments, Srs. Vicens i Cúrria.

Entrant en l'ordre del dia, es va concedir permís per a casar-se a l'expòsita Tomasa Josepa, núm. 171.

Concedir l'afillament de l'expòsit Climent, núm. 764, als esposos Ramon Arqué i Antonia Boldú, de Vinaixa.

Trametre al Sr. Conseller de Beneficència i Sanitat diferents dades que reclama sobre el funcionament dels asils.

Admetre, quan per torn els correspongui, en la Casa de Misericòrdia a Joan Curcó Corretgé, de Lleyda; Dolors Prats Lleonart, de Bellpuig; Miquel Dones Sabaté, de Lleyda; Concepció Costa Macià, de Suterraña, i Antoni Secanell Mota, de Tàrrega.

Aprovar les relacions de salaris de dides que crien expòsits, orfes i bessons del segon trimestre, les quals, en junt, importen 6,307 pessetes.

Quedà enterada la Junta de què per la Direcció general de Primera ensenyança ha estat autoritzada la permuta demanada pel mestre de la Casa de Misericòrdia Cebrià Muñoz amb el de l'escola de Pastriz (Osca), Pere Lozcos.

Aprovar els comptes de despeses ocasionades durant el mes de setembre pel sosteniment dels asils, que importen 10,119'73 pessetes les de la Casa de Misericòrdia, 5,621'09 les de la Maternitat i 3,487'07 les de l'Hospital.

Aprovar un compte de materials d'obres, que importa 293'50 pessetes.

Passar a la Ponència d'abastiments qualques ofertes de subministres perquè resolgui el que cregui convenient.

Interessar del Consell Permanent de la Mancomunitat la creació d'una plaça de metge cirurgià a l'Hospital de Lleyda.

Inaugurar l'Escola de sordo-muts de la Casa de Misericòrdia, estudiant, els ponents d'Instrucció, la manera de què puguin gaudir dels seus beneficis, a més a més dels asilats, els que necessitant-ho no ho siguin.

Demanar a la Mancomunitat que envii l'Arquitecte per a estudiar la creació d'un departament maternal en la Casa de Maternitat per assistir les parteres pobres.

Sessió del dia 24 d'octubre de 1921. — Va celebrar-se sota la presidència del Conseller Dr. D. Josep Estadella, assistint-hi els Srs. Sol, Cortecans, Jaques, Agelet, Vicens, Solé i Pinell.

Es varen admetre en la Casa de Misericòrdia a Mariana Moix Cases, de Rosselló; Maria Josepa Abella Serrat, de Conques; i Maria Serret Balagué, de Lleyda; i en la Casa de Maternitat, als nens Teresa Ramon Pujol, de Ciutadilla; Pau Llobet, de Rosselló, i Joan i Ramon Delgado Alesanco, de Lleyda.

Aprovar un compte de 50 pessetes de petites despeses de l'Hospital.

Aprovar una factura de l'escultor Joan Canit, de 845 pessetes, per treballs de talla per la Casa de Misericòrdia.

Aprovar una factura de la casa Jeroni Martí, de Barcelona, de 277'35 pessetes, i altra de Lluís Castanera, de 57, per material de pintura per la brigada de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar les factures de la casa G. E. Julienne, de Barcelona, de 2,354'65 pessetes, import dels aparells i materials que ha facilitat per la instal·lació del nou taller de mecànica.

Desestimar la instància d'Anastasi Esteve, que demana un asilat per aprenent.

Estudiar la forma d'establir en els asils l'Escola de dibuix en formar el pla d'ensenyament tècnic en els tallers.

Acceptar la renúncia del mestre de música de la Casa de Misericòrdia D. Ramon Aguilar, tramesa al Consell Permanent de la Mancomunitat pregant-li autoritzi la provisió de la vacant.

Facultar als Srs. Jaques i Pinell perquè, junt amb l'Arquitecte de la Mancomunitat, proposin les reformes necessàries en els asils.

Inaugurar l'Escola de sordo-muts de la Casa de Misericòrdia el dia 3 de novembre.

Sessió del dia 31 d'octubre de 1921.—Fou celebrada sota la presidència del Dr. R. D. Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, assistint els Srs. Agelet, Jaques i Pinell.

Es varen resoldre els expedients que figuraven en l'ordre del dia, prenent els següents acords:

Admetre a la Casa de Maternitat als nens orfes Ramon i Ramona Pardell.

Autoritzar als Srs. Francesc Castella i Dominica Viñes per a donar els seus cognoms al nen Isidre Llorens que tenen afillat.

Autoritzar la compra de materials d'obres per un total de 132 pessetes.

Aprovar les relacions de queviures, útils, materials per a tallers i utensili que es considerem necessaris per a les atencions dels Asils durant el mes de novembre, que importen els de la Casa de Misericòrdia 10,210'30 pessetes, i 5,388'02 els de la Casa de Maternitat.

Adquirir cotons i glasses per a l'Hospital per un total de 625 pessetes.

Aprovar una factura de la casa Dalmau, de Barcelona, per medicaments, que importa 569'35 pessetes, i altra, de la casa Hartmann, de 3'50, per l'arrenjament d'un cauteri.

Autoritzar la compra de material quirúrgic per la sala d'operacions de l'Hospital per un total de 600 ptes.

Aprovar una factura de 150 pessetes de l'escultor Joan Canut per treballs de talla pel mobiliari de la sala de juntes.

Aprovar un compte de petites despeses de la Superiora de l'Hospital de 50 pessetes.

Adjudicar el concurs de robes a la Sra. Vda. de Marques, per 6,844'45 pessetes.

Admetre a l'Escola de sords-muts de la casa de Misericòrdia a la nena Carme Teissiere Viladegut.

Autoritzar la compra de material pedagògic per a l'escola de la Casa de Misericòrdia.

Nomenar una comissió composta dels Srs. Jaque i Pinell perquè visitessin al senyor President de la Junta D. Romà Sol per a fer-li avinent el condol de tots per la mort del seu pare D. Josep.

GIRONA

En constituir-se, després de la renovació reglamentària, la nova Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat de Catalunya a Girona, fou assabentada dels donatius que, provinents del joc, va fer a la Junta anterior, per a esmerçar en atencions no pressupostades, la Junta Benèfica Provincial, i a l'ensems li fou donat coneixement de la inversió donada als esmentats donatius, que és com segueix:

Ingressos

	Pessetes
Donatiu de febrer	1,250
» » març	1,750
» » abril	3,400
» » maig	3,364
» » juny	4,269'80
» » juliol	3,100'10
» » agost	2,000
Total rebut	19,133'90

Despeses

Hospital

Restauració i terminació de la Sala d'operacions

		Pessetes
Satisfet a T. Torres per a pintar a l'esmalt la Sala d'operacions i a l'oli i a la cola les dues anexes a ella, fustatge i armaris de totes elles comprès	810'40	
Satisfet a R. Boix per la instal·lació elèctrica i de gas i aigua en les mateixes	384'60	
Satisfet a Pere Simón, per treballs de paleta	1,104	
Satisfet a N. Esteve, per mosaic	237'30	
Satisfet a A. Magaldi, per ferreteria	170'80	2,707'10
Suma i segueix		2,707'10

Suma anterior.....		2,707'10
Instrumental per a l'arsenal quirúrgic		
Satisfet a J. Sala Font............	1,283'25	1,283'75
Taula d'operacions		
Satisfet a J. Sala Font..........	3,210	
Satisfet a F. Sarrà, per ports de Barcelona a Girona............	75'75	3,285'75
Total esmerçat a l'Hospital.		7,276'60
Casa de Misericòrdia		
Satisfet a la Sra. Vda. Escatllar per quatre cents vasos d'alumini per als asilats....................	460	460
General		
Satisfet a J. Camins Ros pels assaigs d'adaptació de somiers als llits dels Establiments..........	190	
Satisfet a J. Sala Font per vint-i-quatre sillons retretes inodors de ferro esmaltat a 75 pessetes un, i ports des d'Alemanya a Barcelona	2,070	
Satisfet a F. Sarrà, per ports dels mateixos......................	69	2,329
Total pagat.		10,065'60
Compromès		
Amb J. Sala Font, vint-i-cinc sillons retretes inodors més, a 65 pessetes un......................	1,625	1,625
Total despès.		11,690'60

Resum	Pessetes
Total d'ingressos............	19,133'90
Total despès................	11,690'60
Disposable....	7,443'30

Amb referència al romanent existent a l'actualitat, la Junta s'enterà de la seva distribució i de les millores acordades realitzar contra ell.

Sessió del dia 7 d'octubre de 1921. — Acte de constitució de la Junta de Govern. — En la ciutat de Girona, a set d'octubre de mil nou cents vint-i-u, reunits en el local de l'Administració de la Casa de Misericòrdia els Srs. Dr. D. Agustí Riera i Pau, Dr. D. Josep Morera i D. Ramon de Berenguer, vocals subsistents de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de la Mancomunitat a Girona, després del sorteig reglamentari celebrat per a la seva renovació, i els Srs. D. Albert de Quintana i de León, D. Jaume Genover, D. Joan Pujol i D. Salvador Plaja, nomenats pel Consell Permanent, en vint-i-nou de setembre últim, per a substituir als que en virtut de l'esmentat sorteig cessaren, es dona començ a la sessió.

Presideix el fins al present President d'aquesta Junta de Govern i de la Diputació i Conseller de la Mancomunitat de Catalunya, D. Agustí Riera i Pau, qui pronuncia paraules de salutació i cortesia per als nous senyors Vocals, als quals agraeix l'acceptació del càrrec que els ha estat conferit per a venir a formar part d'aquesta Junta de Govern. Manifesta que la reunió no té altra finalitat que la de constituir aquesta, i diu la seva esperança de què la labor que es desenrotllarà per ella, continuarà essent profitosa pels Establiments, a fi que els serveis a ells encomanats siguin atesos de la millor manera possible dintre els mitjans amb què es compte per això i dels quals no dubte es procurarà per part de tothom treure el millor profit. Proposa a la Junta atorgui un vot de gràcies als senyors Vocals que en virtut de la renovació biennal reglamentària han deixat de pertànyer a la mateixa, car tots ells en la mesura de les seves forces han treballat amb entusiasme per al bé dels Establiments, i demana que les seves manifestacions constin en acte. Ço que s'acorda de conformitat.

Tot seguit el senyor Secretari llegeix les bases que fan referència a la constitució de la Junta i elecció de càrrecs, passant-se un cop finida la lectura a la realització d'aquesta.

Realitzat l'escrutini per a l'elecció del càrrec de President, resulta haver obtingut cinc vots D. Agustí Riera i Pau, i un cada un els Srs. D. Ramon de Berenguer i D. Albert de Quintana i de León.

El Dr. Agustí Riera pren possessió del càrrec de President i remercia l'honor que se li confereix al reelegir-lo i demana es faci constar en acte el seu agraïment envers als senyors Vocals, a tots i a cada un dels quals s'ofereix per a tot allò que els pugui servir.

Seguidament té lloc l'elecció per a la Vice-presidència, resultant elegit el Dr. Josep Morera, que obté sis vots. El Sr. Berenguer n'obté un.

Seguidament s'acorda ratificar en el càrrec de Secretari al senyor Administrador D. Domènec Cànovas.

Igualment és acordat trametre una afectuosa salutació al senyor President de la Mancomunitat i al Conseller-ponent de Beneficència i Sanitat, fent-los-hi present l'adhesió de la Junta a l'obra de la Mancomunitat i els desitjos que l'animen de col·laborar a ella, en l'esfera que li ha estat assenyalada amb totes les seves forces i entusiasmes.

Els nous Vocals demanen quines són les seves atribucions, i la Presidència els manifesta que per la Secretaria se'ls farà a mans una còpia de les bases establertes per a règim de les Juntes de Govern creades per la Mancomunitat per a la direcció i administració dels Establiments de Beneficència. Tocant als Reglaments existents en l'actualitat, fa avinent que deu procedir-se a la seva refecció.

S'assenyala el dia de la propera reunió.

I no desitjant cap dels assistents fer ús de la paraula, fou aixecada la sessió.

Sessió del dia 13 d'octubre de 1921. — Sota la presidència del Dr. D. Agustí Riera, i amb assistència dels senyors Vocals Dr. Josep Morera, D. Ramon de Berenguer, D. Albert de Quintana i de León, D. Joan Pujol i D. Jaume Genover, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

Són llegides i aprovades les actes dels dies 27 de setembre últim i 7 del corrent.

Es dóna lectura i queda la Junta enterada de què el Consell Permanent, en reunió del 21 de setembre darrer, aprovà la distribució de cabals per aquests Establiments i present mes, en un total de 73,572'98 pessetes.

Comunicació de l'Administrador donant coneixement d'haver estat substituïda en el càrrec de Superiora de la Casa de Misericòrdia, Sor Juliana Urquijo per Sor Serafina Vicente, natural de Manresa. S'acorda l'enterat.

Altra comunicació de la pròpia Administració acompanyant, a efectes de coneixement, l'estadística del moviment d'asilats ocurregut en l'Hospital, Casa de Misericòrdia, Maternitat i Manicomi, durant el mes de setembre últim, fou acordat així mateix l'enterat.

És concedit l'ingrés en la Casa de Misericòrdia del nen Ricard Montanol, de nou anys, natural de Montagut, tal com insta la seva mare Manuela Sans Expòsita, vídua, natural de Barcelona.

Igualment és acordada l'admissió en l'esmentat Establiment del noi Josep Vidal Esteve, natural i veí de Peratallada, i de la valetudinària Francisca Picart Salis, natural i veïna de Tragurà, tal com insten els Alcaldes de Peratallada i Vilallonga de Ter, respectivament.

Són concedits els següents abonaments de didatge:

A Francesc Furtià, veí d'Estanyol, que el demana per un seu fill bessó.

A l'Alcalde de les Planes, que el demana per la noia Dolors Rabarter Soy. A Jordi Bayés, de Figueres, que el demana per un seu fill bessó.

A Elionor Poch Ros, vídua i veïna de Vilanant, que el demana per al seu fill Miquel Piferrer.

Queda enterada la Junta de què ha estat admesa en el Manicomi de Salt l'asilada Margarida Vidal Bosch, acordada que sigui sostinguda a càrrec de la Mancomunitat, hagut compte de la pobresa del seu pare Isidre Vidal Capdevila, de Sant Privat de Bas.

Igualment queda enterada de l'ingrés en dit Establiment de l'alienat Eduard Déu Bremon, acordant-se acceptar l'oferta del seu germà anomenat Miquel i resident a Barcelona, de satisfer 1 pesseta diària per estada.

És aprovada la relació de les gratificacions concedides als asilats de la Casa de Misericòrdia que han treballat en el taller d'impremta per a la confecció del Cens electoral d'enguany.

S'acorda anunciar a concurs públic la provisió de materials de sabateria i espardenyeria per als tallers de l'esmentada Casa i per durant el present trimestre.

Comunicació de l'Administració noticiant que els aios de la Casa de Misericòrdia, En Pere Teixidor i En Carles Fontíreda, s'han absentat de l'Establiment, el primer per a incorporar-se al Batalló expedicionari d'Àsia destinat al Marroc, i el segon per abandonar els estudis eclesiàstics; és acordat concedir al primer el mateix benefici que s'atorgà en igual condició a l'aio de l'Hospital Sr. Batalla, declarar vacant la plaça del Sr. Fontíreda, i procedir al proveïment d'aquesta i d'una altra, que s'estableix amb caràcter interí sense sou.

Donada lectura del dictamen de l'Administració sobre provisió de la plaça de barber de la Casa de Misericòrdia, la Junta de Govern, atès que D. Pau Orri ve prestant els seus serveis de barber als malalts de l'Hospital i alienats del Manicomi des de llargs anys i sense que mai s'hagi tingut la més petita queixa, ans al contrari, realitza el seu comès a plena satisfacció de tothom, acorda encarregar el servei de barberia de la Casa de Misericòrdia a l'esmentat Sr. Pau Orri fins i tant la Junta no acordi altra cosa en contrari, quedant vigent el preu de 0'15 pessetes el servei.

La Presidència posa en antecedents als nous senyors Vocals sobre els donatius rebuts de la Junta Benèfica Provincial i llur esmerçament, acordant-se amb aital motiu, facilitar a la premsa una nota sobre el dit afer.

I s'aixecà la sessió.

TARRAGONA

Principals acords adoptats per la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, durant els mesos següents:

Juliol

Dia 20. — Concedir a la veïna de Tarragona Anna Miró el fer-se càrrec dels seus fills asilats Joan i Josepa Inglès Miró.

Autoritzar a l'expòsita, veïna de Tortosa, Francisca Paula, per contraure matrimoni amb el seu conveí Nicasi Gual Martí.

Aprovar la relació de l'elaboració de pa fet a la fleca de la Casa, segons la qual la farina ha rendit un 27'32 per 100, havent resultat el pa de classe immillorable a pessetes 6'45 els 10 quilos.

Per atendre les obligacions del pròxim mes d'agost s'acordà demanar a la Mancomunitat la suma de 23,657'65 pessetes.

Finalment, foren minuciosament examinats els comptes, amb els corresponents comprovants, del mes de juny proppassat, que junt amb la nòmina de personal ascendeixen a 20,086'33 pessetes, essent aprovats en la seva totalitat.

Agost

Dia 3 (extraordinària). — Dedicada aquesta sessió exclusivament a l'estudi del pla general d'obres a realitzar en l'Establiment de Tarragona i grans eixamples propis del mateix, hi assistí l'arquitecte de la Mancomunitat Sr. Rubió i Vallvé.

Després d'un minuciós estudi, que durà tot el dia, s'acordà proposar al Consell el pla general següent, relacionant per ordre de més urgència les obres que s'han de dur a terme.

1.r 1. Safaretx; 2. Assecador; 3. Forn; 4. Galeries. Vidrieres (acabament).

2.n 5. Escoles; 6. Refectoris; 7. Rebost.

3.r 8. Pavellons de vells i velles; 9. Pavellons de retirades; 10. Restabliment del claustre.

4.t 11. Escales interiors; 12. Ascensors; 13. Enrajolats; 14. Lavabos per a nois.

5.è 15. Porta principal; 16. Façanes; 17. Façanes del jardí amb galeries.

6.è 18. Bassa; 19. Coberts per dies de pluja; 20. Pati de nois; 21. Escalinata del jardí; 22. Obres completes del mateix.

7.è 23. Sagristia; 24. Església.

8.è 25. Tallers; 26. Pavelló de gimnàstica.

9.è 27. Galliners; 28. Cunillers; 29. Arnes.

10.è 30. Calefacció; 31. Cloaques; 32. Cisternes.

Ordenat ja el precedent pla, s'acordà així mateix indicar al Consell que la Junta considera d'una extrema urgència realitzar les obres compreses en els quatre primers grups, numerades de l'1 al 14, seguint després pel seu ordre les altres relacionades, puix si bé totes són de gran conveniència, les primeres pot dir-se que no admeten ajornament.

Dia 23. — Concedir una pensió d'orfanesa, quan per torn li correspongui, a Antònia Mestres, veïna de Tarragona, per al seu fill Pere Miret Mestres.

Admetre en classe d'asilat el vell Andreu Sastre Pijoan, veí d'aquesta ciutat, per haver acreditat reunir les condicions reglamentàries.

Aprovar la petició de cabals per al mes de setembre, important 21,372'14 pessetes, així com també els comptes propis de juliol, que amb la nòmina sumen 18,818'62 pessetes.

Quedar enterada dels antecedents de la fleca, dels que resulta que la farina ha rendit un 28'62 per 100, amb un cost de 6'64 ptes. per 10 quilos.

Examinades les dades demogràfiques de la població asilada, la Junta veié amb goig que, malgrat l'època que som, la més a propòsit per malalties de criatures, la salut d'aquestes és excel·lent, així com la dels asilats majors.

A proposta del Vocal Sr. Martí, ponent de Cultura, s'acordà indicar als Professors de l'Establiment la conveniència de portar a la Junta quinzenalment nota dels alumnes que més es distingeixin en les respectives classes.

Octubre

Dia 11. — Es possessionaren els Vocals designats pel Consell Srs. D. Anselm Guasch, D. Manuel Solanes, D. Josep Bonet i D. Simó Gramunt.

Foren elegits per unanimitat President i Vice-president els Srs. D. Pere Lloret Ordeix i D. Josep Bonet Amigó.

S'informà l'expedient de jubilació del Professor de música D. Francisco Salvat, passant-lo a coneixement i resolució del Consell.

Quedar enterada del rendiment de la fleca, essent el de la farina de 26'37 per 100 i el cost del pa de 6'87 pessetes els 10 quilos.

També acordà la Junta quedar enterada de l'excellent resultat que ve donant el nou sistema d'explotació de l'hort de la Casa, i per ço mateix continuar-lo.

Es veié amb satisfacció que l'estat sanitari dels asilats és immillorable, fins a l'extrem de no haver-hi cap malalt al departament d'alletament.

Pel senyor President s'enterà la Junta de l'acord del Consell d'empendre immediatament la renovació de la sala dormitori de nois, pregant-li signifiqui a dita entitat l'agraïment dels reunits.

Foren aprovats uns petits comptes d'obres d'urgència ordenats per la presidència en els menjadors i cisternes de la Casa.

Examinat el croquis del primer pis de les escoles en projecte, que està desenrotllant el Sr. Rubió, fou vist amb gust per la Junta, mereixent el seu beneplàcit.

Es prengué esment, amb satisfacció, de les manifestacions de la presidència referents a l'actual situació de l'assumpte Smith, puix que d'elles clarament es dedueix l'encausament de la qüestió en benefici de l'Establiment.

Foren admesos provisionalment, en raó a lo extraordinari del cas, els nens Victorià, Josepa, Anton i Narcís Úbeda Trillas, els pares dels quals són veïns d'aquesta ciutat i els acollits fills de la mateixa.

Dia 25. — Aprovar l'ingrès del vell veí de Tarragona, Tomàs Ricomà Archs.

També el del nen Josep Roig, orfe de pare i mare, a instància del seu avi Carles Roig, veí de Rocafort de Queralt.

Concedir una pensió d'alletament al matrimoni Pere Saperas i Maria Serramià, del Vendrell, per al seu fill bessó Miquel.

Accedir a la devolució del dipòsit fet a favor de l'expòsita Primitiva Targa per justificar haver contret matrimoni.

Fer cessió als menors Alberta i Emília Duran Solé del ninxol procedent de l'herència del seu avi Miquel Duran Donato, amb la restricció de què no puguin alienar-lo.

Foren aprovats els comptes corresponents al mes de setembre, que importen 15,893'02 ptes., sumada la nòmina corresponent, i demanar al Consell per les atencions del present 18,557'84 ptes.

Per la presidència es donà compte de la visita a l'Establiment que el dia d'ahir, o sigui el 24, féu l'Arquitecte Sr. Rubió, i de les impressions que el dit funcionari s'encarregà de trametre al Consell referents a diferents obres d'absoluta urgència, compreses dins del pla proposat per aquesta Junta, quedant aquesta enterada amb satisfacció del que s'havia actuat en aquest sentit.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Facultar el Conseller de Beneficència i Sanitat senyor Estadella perquè, junt amb el Conseller adjunt Sr. Moragas i Barret, estudii la possible coordinació dels Serveis d'assistència antituberculosa de la Mancomunitat amb la d'igual caràcter que té iniciada i es proposa ampliar la Caixa de Pensions.

— Donar-se per enterat amb satisfacció dels resultats de la campanya sanitària realitzada pels Serveis de la Mancomunitat en els pobles de Salt (Girona) i Talamanca, amb motiu de les invasions de tifus que afligiren aquelles localitats.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Escoltades les manifestacions dels Consellers doctors Estadella i Riera, com encarregat dels Serveis de Beneficència i Sanitat el primer i President de la Diputació de Girona el segon, regraciar el concurs dels facultatius Drs. D. Salvador Vives, D. Ramon Sambola, don Narcís Vila, D. Francesc Pontanals i D. Pere Farreras en la campanya antitífica de Salt, i fer constar el seu agraïment per la bona voluntat demostrada i bon zel desplegat per tots ells.

(Sessió del dia 27 d'octubre de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Delegar el Conseller D. Agustí Riera, o a la persona que ell designi, perquè, en representació de la Mancomunitat, assisteixi a l'acte d'inauguració de la sucursal de la Caixa de Pensions, a Banyoles, que se celebrarà el pròxim diumenge, dia 16.

— El Conseller adjunt Sr. Moragas i Barret donà compte al Consell del desenrotllament normal de l'organització del Retir obrer a Catalunya.

— Atenent el que disposa el paràgraf segon de la base cuarta del R. D. Llei d'11 de març de 1919, establint el règim obligatori de Retirs obrers, i atès també el que es disposa en el paràgraf *c)* de l'art. 64 del Reglament general de 21 de gener de l'any que som per a l'aplicació del règim de Retirs obrers, i de conformitat amb les disposicions del Reglament de 24 de juliol de l'any corrent, creant els Consells d'Inversions socials, acord fou pres de donar per bona la convocatòria d'elements socials representatius de les Inversions a què es refereixen els abans dits Reglaments, feta oportunament pel senyor President de la Mancomunitat de Catalunya, i d'aprovar, així mateix, les gestions realitzades per l'esmentat President per a la formació del Consell Regional d'Inversions socials corresponent a la jurisdicció territorial asseguradora de la Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis de Barcelona, acordant, en conseqüència, i com a resultat de la referida gestió presiden-

cial, proposar al senyor Ministre del Treball el nomenament del referit Consell Regional d'Inversions socials, en la forma següent:

President : El President de la Mancomunitat de Catalunya.

Vocals : D. Romà Sol, en representació de la Mancomunitat de Catalunya; D. Jaume Bofill i Matas, en representació de la Mancomunitat de Catalunya; D. Guillem Alcover i Sureda, en representació de la Diputació provincial de Balears; D. Francesc Moragas i Barrete, en qualitat de Director general de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis; D. Lluís Ferrer-Vidal i Soler, en representació dels organismes socials de préstecs i construcció d'escoles i cases barates; D. Pere Mias i Codina, en representació de les institucions socials agrícoles; D. Ramon Albó i Martí, en representació dels Dispensaris i Clíniques socials; D. Joan Vallès i Pujals, en representació dels Hospitals; D. Josep Rogent i Padrosa, en representació dels Sanatoris i institucions educadores d'anormals; D. Albert Bastardas i Sanpere, en representació de les Cooperatives i agrupaments socials de previsió.

(Sessió del dia 12 d'octubre de 1921.)

Donar-se per assabentat de la tramitació de la proposta per al nomenament del Consell regional d'Inversions socials, feta segons acord del dia 12.

(Sessió del dia 19 d'octubre de 1921.)

Aprovar la relació de les despeses ocasionades per l'assistència del Conseller Sr. Vallès i Pujals al Congrés de Segur Obrer de Bilbao, durant els dies 15 a 23 de setembre darrers, ascendit a un total de 1,263 pessetes, que hauran de fer-se efectives amb càrrec a la part. 378, art. 10, cap. 10, del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

HISENDA

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat amb satisfacció de l'estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils, entre els anys 1920-21 i 1921-22, mesos d'abril a setembre, ambdós inclosos, i amb un augment de 263,321'30 pessetes el darrer any.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

Anul·lar la patent d'import 200 pessetes, corresponent a la voiturette núm. 3778, expedida enguany en justificació del pagament de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per carreteres i camins mancomunals, expedint-se en substitució una patent en quantitat de 75 pessetes, que és la fixada en les tarifes del referit arbitri; i torni's al sol·licitant, D. Ignasi de Balanzó i Echevarria, la quantitat de 125 pessetes, diferència entre les 200 que va satisfer i les 75 que importa la nova patent.

(Sessió del dia 20 d'octubre de 1921.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment dels oficis del Govern civil de la província de Barcelona, donant comunicació de les Reials ordres autoritzant la cotització en Borsa de les obligacions dels Emprèstits de 15.000,000 i de 60.000,000 de pessetes de la Mancomunitat de Catalunya.

— Donar-se per enterat de la comunicació del senyor Interventor general, donant compte de la relació de les obligacions posades en circulació de l'Emprèstit de 60.000,000 de pessetes, durant el mes de setembre del corrent any.

— Donar-se per assabentat de la nota del senyor Interventor general donant compte dels títols de l'emprèstit de 60.000,000 de pessetes posats en circulació fins a la data, i producte líquid obtingut, segons un total de 5.316 títols i 1.866,779'15 pessetes.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Autoritzar el crèdit de 2,000 pessetes a què ascendeix el cost aproximat de les instal·lacions de complement de les Oficines d'Intervenció de la Mancomunitat.

— Aprovar el compte presentat per D. Jacint Vega, amb motiu del seu viatge i estades a Madrid, durant els dies del 4 d'agost al 1.r d'octubre corrent, d'import 2,350 pessetes, les quals hauran d'ésser satisfetes amb càrrec al cap. 10, art. 10, part. 378 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 6 d'octubre de 1921.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat que la Caixa de Crèdit Comunal, seguint el costum establert, avisà l'Alcalde de Canet de Mar, amb anticipació de quinze dies, que el 15 del mes proppassat estava la dita Corporació obligada a ingressar en les seves Oficines la quantitat de 2,469'38 pessetes, import d'un trimestre dels interessos i amortització del préstec de 170,000 pessetes contractat amb el dit Ajuntament amb data 31 de juliol de 1919;

Atenent que vencé aquella data sense fer efectiu l'Ajuntament de Canet de Mar el dit pagament;

Atenent que posteriorment s'ha comunicat al referit Municipi que si en el terme de cinc dies no pagava el trimestre vençut amb els interessos de demora (6 per 100) l'Agent executiu de la Mancomunitat, D. Enric Pla, procediria contra la dita Corporació per incompliment de lo estipulat en el contracte de préstec;

Atenent que en altra ocasió s'ha advertit, apercebut i procedit contra l'Ajuntament de Canet de Mar per obligar-lo a atendre aquelles obligacions;

Considerant que, segons la base VI, lletra *b)*, dels Estatuts de la Caixa de Crèdit, és la Mancomunitat la que deu apremiar amb la instrucció dels apremis administratius vigents a les Corporacions mutuatàries en els casos d'incompliment dels contractes o endarreriment de llurs pagaments;

Considerant que per l'escriptura de 31 de juliol de 1919, autoritzada pel Notari D. Melcior Canal, de l'esmentat préstec, s'estipulà que les anualitats d'amortització i pagament d'interessos es dividiran en quartes parts de quatre trimestres, de pessetes 2,469'38, pagadores els dies 15 de març, 15 de juny, 15 de setembre i 15 de desembre; que tot trimestre no pagat a son venciment devengarà en favor de la Caixa un interès de demora a raó del 6 per 100 des de la data en què degué ser solventat, sense necessitat de requeriment; que l'Ajuntament prestatari fa constar son més absolut i lliure consentiment perquè en cas de demora o incompliment es pugui utilitzar el procediment administratiu d'apremi al qual es sometè;

Atès que està establert en l'estipulació sèptima que «en garantia especial del pago puntual de las anualidades convenidas además de la general de todos los ingresos de sus presupuestos, el Ayuntamiento de Canet de Mar afecta especialmente el producto total de todos los arbitrios de mercados y puestos públicos, mataderos y cloacas, tal como están establecidos en la actualidad... y se obliga a no conceder de hoy en adelante ningún otro derecho sobre los arbitrios especialmente hipotecados en esta escritura a cualquier otra entidad distinta de la Caja de Crédito Comunal, ni en la parte que ahora resulta libre ni en la afectada con la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros de Barcelona»;

Considerant que havent deixat transcórrer el pagament vençut sense fer-ne puntualment pagament a la Caixa de Crèdit, per si en la inversió dels cabals destinats al dit pagament hagués pogut haver-hi delicte o falta, de la qual calgués exigir responsabilitat;

Atesos tots els fets exposats i hagut esment de les consideracions precedents, a proposta del President de la Caixa de Crèdit Comunal, exigir per via d'apremi a l'Ajuntament de Canet de Mar el deute assegurat de 2,469'38 pessetes, i en concepte d'interessos de demora a raó del 6 per 100 anual, vençuts l'11 d'octubre, la quantitat de 8'30 pessetes, més les que es devenguin fins el dia de la liquidació del deute, i les altres despeses del procediment administratiu d'apremi, tot de conformitat amb l'estipulat en l'escriptura de què s'ha fet mèrit i amb l'establert en la base VI, lletra *b)*, dels Estatuts per què es regeix la Caixa de Crèdit Comunal, aprovats per Reial ordre de 20 de setembre de 1914, i amb el que estableix a aquest efecte la Llei municipal vigent; designant-se l'Agent executiu de la Mancomunitat, D. Enric Pla, perquè proveït de la documentació necessària segueixi el corresponent procediment d'apremi contra l'Ajuntament deutor fins a aconseguir el complet i degut pagament de l'esmentada quantitat, amb les costes del dit procediment, i si de la inversió dels repetits cabals es dedueix que s'ha comès el delicte a què fa referència l'art. 548 del Codi penal o altres d'incompliment de disposicions administratives, pugui, en son dia, el Consell Permanent exigir-ne les degudes responsabilitats a l'autor o autors, ja sigui per la via judicial o per l'administrativa.

(Sessió del dia 13 d'octubre de 1921.)

Notícies i documents

El senyor President de la Mancomunitat, en representació de la Caixa de Crèdit Comunal, firmà, el dia 12 d'octubre, una escriptura de préstec concedint a l'Ajuntament de Sant Martí de Tous la quantitat de 5,000 pessetes amb destinació a la construcció d'un edifici per a Escoles Nacionals. Fou autoritzat l'acte pel Notari D. Ramon Forn.

El Consell Permanent, en sessió del dia 2 de setembre, designà per a formar part del Comitè directiu els senyors Diputats D. Josep Iria i D. Eduard Micó, i per al Comitè administratiu D. Rosend Pich i Pon, confirmant en la seva representació en aquest últim Comitè, en concepte de persona experta, a D. Pere Corominas. La designació dels senyors Vocals-Diputats fou ratificada per l'Assemblea de la Mancomunitat, en sessió del dia 3 del propi mes.

El dia 15 de setembre el propi Consell acordà confirmar en la seva representació en el Comitè directiu, en concepte de persones expertes, els Srs. D. Jaume Algarra i D. J. Garí-Gimeno.

Impremta de la Casa de Caritat : Carrer de Montalegre, 5 : Barcelona

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 11

SUMARI

Planes

PRESIDÈNCIA ... 317

- Consell Permanent ... 317
- Palau de la Generalitat ... 317
- Personal ... 317

CULTURA I INSTRUCCIÓ ... 317

Centres acadèmics ... 317

- Institut d'Estudis Catalans ... 317
- Cursos monogràfics d'alts estudis i d'intercanvi de la Mancomunitat de Catalunya ... 318

Museus, Biblioteques i Arxius ... 319

- Junta de Museus de Barcelona ... 319
- Biblioteques Populars ... 319
- Biblioteca de Catalunya ... 320
  - » del Consell de Pedagogia ... 320
  - » Popular de Borges Blanques ... 320
    - » » de Canet de Mar ... 320
    - » » d'Olot ... 321
    - » » de Sallent ... 321
    - » » de Valls ... 322
    - » » de Pineda ... 322
    - » » de Figueres ... 322
- Biblioteques Populars de Buenos Aires i Montevideo ... 322

Ensenyament ... 322

Ensenyament primari:

- Escola de Palau Sabardera ... 322
- Escola de Sant Llorenç Savall ... 322

Ensenyament professional:

- Escola de Funcionaris d'Administració local ... 322

Ensenyament tècnico-industrial:

- Laboratori d'Investigació i Assaigs ... 323
- Escola Elemental del Treball ... 323

Ensenyament artístic:

- Escola Catalana d'Art Dramàtic ... 324
- Premis, beques i subvencions ... 324

Serveis de difusió i vulgarització:

- Extensió d'Ensenyament tècnic ... 324

Vària ... 325

AGRICULTURA ... 325

Escola Superior d'Agricultura ... 325

- Curs preparatori ... 325
- Curs de «Fabricació catalana de conserves» per a senyores i senyoretes ... 325

Planes

Serveis tècnics d'Agricultura ... 326

- Direcció ... 326
- Camps experimentals ... 326
  - Memòria de l'estat actual dels Camps d'experimentació ... 326
- Servei de Ramaderia ... 329
- El concurs de Ramaderia de Vich ... 329
- Els concursos a les comarques de Girona, La Selva i Alt Empordà ... 330
- El concurs de bestiar de La Bisbal ... 330
- Servei d'Enologia i Vinicultura ... 330
- Servei d'Arbres fruiters ... 330
- La poda de l'ametller ... 331
- La campanya contra la mosca de l'oliva ... 331
- Servei d'Acció Social Agrària ... 332
- Laboratori del Servei d'Agricultura ... 332
- Servei de Terra campa ... 332
- Cursets de divulgació ... 333
- Personal ... 333

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT ... 333

TELÈFONS ... 334

- Treballs en curs i obres acabades ... 334

FERROCARRILS ... 334

CARRETERES, CAMINS I PONTS ... 335

- Construccions ... 335
- Reparació i conservació ... 335
- Personal ... 338
- Material ... 338
- Arbrat ... 338

Vària ... 338

BENEFICÈNCIA I SANITAT ... 338

Beneficència ... 338

- Personal ... 339
- Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:
  - Barcelona ... 340
  - Girona ... 340
  - Lleyda ... 343
  - Tarragona ... 344

Sanitat ... 344

POLÍTICA SOCIAL ... 345

HISENDA ... 345

- Arbitris ... 346
- Contingent ... 347
- Personal ... 347
- Caixa de Crèdit Comunal ... 347

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | NOVEMBRE MCMXXI | NÚM. 11

PRESIDÈNCIA

CONSELL PERMANENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'una comunicació del Rector de la Universitat de Barcelona regraciant la salutació que, per acord del dia 5 d'octubre, li trameté el Consell amb motiu d'haver estat elegit President del Claustre i, en conseqüència, de la nostra Universitat.

— Fer constar en acte el seu sentiment per la mort de D. Josep Sol, i trametre el testimoni del seu condol i consideració al seu fill, el Conseller D. Romà.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

Ampliant l'acord pres en sessió del dia 2 de setembre últim, disposar que el nomenament d'adjunt fet a favor de D. Francesc Moragas i Barret s'entengui amb dret a la percepció de dietes iguals a les dels altres Consellers.

— Pendre esment d'una comunicació del Conseller Dr. Estadella, excusant la seva assistència a les sessions d'aquesta setmana per ocupacions inajornables.

— Fer constar en acte i comunicar al Diputat de la Mancomunitat D. Antoni Agelet i Romeu el sentiment d'aquesta Corporació per la mort del seu fill Antoni.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Vista una comunicació de l'Arquitecte D. Joan Rubió, autoritzar la realització de les obres d'un paviment de ciment portland de 14 metres quadrats de superfície, important un total de 210 pessetes, en un local immediat al despatx de Majordomia, havent de satisfer-se aquesta despesa amb càrrec al cap. 1.r, art. 3.r, part. 56 del Pressupost vigent.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Atenent el dictamen del Cap-director d'Administració, conformat per la Presidència, desestimar la reclamació formulada per l'Auxiliar segon del Departament d'Administració, D. Josep Lell i Vidal, pel retard amb què suposa haver començat a fruir l'augment de sou per raó d'antiguitat que li va ésser concedit per acord del Consell de data 21 de maig de 1919; rectificant-se, però, el mateix acord en sentit de reconèixer al dit funcionari el dia 31 de març d'aquell any una antiguitat d'onze anys, quatre mesos i vint-i-vuit dies, en comptes de la de deu anys, nou mesos i tres dies que per error de càlcul es va consignar en el referit acord.

— Aprovar, segons dictamen del Cap de la Secció segona, conformat pel Conseller d'Hisenda, els comptes presentats per D. Joan Savall, D. Josep M. Camarassa, D. Josep Sánchez i D. Leandre Lapeyra, per treballs fets en concepte d'Auxiliars sota la direcció de l'Arquitecte de la Mancomunitat durant el mes d'octubre proppassat, important, respectivament, 358'63, 162'50, 300'88 i 33'75 pessetes, que hauran de lliurar-se amb càrrec al cap. 1.r, art. 2.n, part. 19 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat amb satisfacció del report de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans donant compte dels treballs realitzats per mitjà de les seves Oficines Lexicogràfica i de Correcció d'originals, i de les tasques d'alts estudis preferentment esmerçades en la preparació del Diccionari Aguiló, de l'Atlas Lingüístic i del Diccionari Literari de la nostra llengua; i a l'objecte d'assegurar la continuïtat d'aquesta treballs i la ponderació d'aquestes investigacions, tal com proposava l'esmentada Secció Filològica, acordà el Consell concedir a D. Carles Riba i Bracons una pensió de 500 pessetes

mensuals, durant els mesos de gener, febrer i març, ultra 500 pessetes en començar, per a despeses de viatge per a fer estudis de Filologia romànica, i especialment per a iniciar un curs a la Universitat de Munich, vora el Professor Karl Vossler, o a la Universitat de Bonn, vora el Prof. Meyer-Lübke.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Encomanar al Professor de Berlín Dr. Wolff-Bisner, un cicle de tres conferències sobre Tuberculosi, dins l'organització del Cursos Monogràfics.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

NOVENA ESTACIÓ

CURSOS DE TARDOR I HIVERN DE 1921-1922

Filosofia, Psicologia, Pedagogia

«Estudis filosòfics sobre la Física contemporània». Vuit lliçons, en llengua francesa, per Abel Rey, Professor a la Sorbona. — I. Introducció històrica : L'evolució filosòfica de la Física fins a la fi del segle XIX. El Mecanisme de Lagrange i de Frenel-Maxwell. — II. La crítica del Mecanisme i de la Física fundada, tant sobre els principis de la mecànica racional, com sobre les representacions que els obeeixen. — III. La Física fundada sobre els principis de la termodinàmica: L'Energetisme. Estudi filosòfic d'aquests principis. — IV. Energetisme i Mecanicisme. Les diferents formes de l'Energetisme. Llur significació filosòfica. — V. La interpretació cinètica del principi de Carnot. —VI. L'electrodinàmica de Larmor-Lorenz. — VII. La nova síntesi física en l'Electronisme i la geometria física de Einstein; les seves relacions amb l'Energetisme i el Mecanicisme.— VIII. Significació filosòfica de les noves teories de la Física. (Dies 23, 25, 27, 28 i 30 de març i 1, 3 i 4 d'abril. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 5 pessetes.)

Literatura, Art

«Aspectes de l'obra del Boccaccio». Sis lliçons, en llengua italiana, per A. Farinelli, Professor a la Universitat de Torí. — El Professor donarà a conèixer la complexa personalitat del creador de la prosa artística a Itàlia i quasi podria dir-se en tots els pobles de nissaga llatina. Els estudis crítics del Professor sobre l'Obra del Boccaccio, publicats en 1905 i 1906, han estat ampliats en els anys darrers amb més profundes investigacions i amb la descoberta de nous punts d'ovir relatius a la seva influència en la literatura catalana. (Dies 10, 12, 14, 16, 18 i 20 de gener. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 5 pessetes.)

Curs de J. D. M. Ford, Professor a la Universitat de Harvard. — El tema, programa, data i les condicions d'inscripció d'aquest curs s'anunciaran oportunament.

Història

«La Crònica de Jaume el Conqueridor i els seus problemes». Tres lliçons per Lluís Nicolau d'Olwer, membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. — L'autenticitat de la Crònica reial i la prioritat de les seves versions, són problemes que graviten damunt la història de la nostra literatura. Una revisió acurada dels textos, i la crítica dels fonaments de les opinions emeses, sense oblidar la valoració estètica de l'obra, serà feta pel Professor en recerca d'una solució acceptable, i d'acord amb el següent programa : I. El Monarca i la seva Crònica. — II. Redacció catalana i redacció llatina. — III. Els diferents textos de la redacció catalana. — IV. Conclusions. (Dies 17, 18 i 21 de març. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 5 pessetes.)

Ciències Biològiques

«Qüestions de Fisiologia general». Quatre lliçons, en llengua italiana, per Giulio Fano, Professor a la Universitat de Roma. — I. «Sobre l'anomenada matèria vivent». Introducció. Química i Biologia : Examen dels resultats obtinguts per l'anàlisi químic dels organismes. Proteics i llurs derivats. Químico-Física i Biologia. Estat coloidal. Enzimes, membranes. Relacions entre les constitucions químico-morfològica. Hormones. Què és la matèria vivent? — II. «Algunes relacions entre la inhibició i la voluntat». Localització de l'automatisme, de l'excitabilitat i de la capacitat inhibitòria, en els centres nerviosos dels vertebrats inferiors. Mecanisme central de l'impuls voluntari. Inhibició i psiquisme. Acció inhibitòria dels lòbuls frontals en els vertebrats superiors. Coeficient psíquic. La voluntat humana. — III. «Relacions entre l'excitabilitat i l'automatisme». Fonaments químics de l'excitabilitat. Sobre les condicions determinants de la velocitat del corrent energètic en els organismes vivents; quimisme i termogènesi. Antagonisme entre l'excitabilitat i l'automatisme. Desenrotllament ontogènic de l'excitabilitat i de l'automatisme en el cor i en els centres nerviosos. — IV. «Localització de l'excitabilitat i de l'automatisme en el cor embrionari». Ritme i propagació de l'onda de contracció en el cor embrionari; isolament i secció. Registre fotogràfic de les seves pulsacions. Polarització de l'automatisme i de l'excitabilitat en les diferents seccions del cor. Comparació entre els fets observats sobre el cor embrionari i els revelats per l'electrocardiograma humà. Desenrotllament ontogènic i filogènic de la funció cardíaca i consideracions sobre l'origen de les espècies. (Dies 21, 23, 25 i 26 de novembre. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 15 pessetes.)

Ciències Físico-Matemàtiques

«Anàlisi matemàtic del problema de l'Espai». Vuit lliçons, en llengua francesa, per Hermann Weyl, Professor a l'Escola tècnica Superior de Zurich. — La geometria infinitesimal riemanniana, basada sobre una forma diferencial quadràtica. Eliminació de l'apriorisme de la integrabilitat del transport de segments. La relació entre la correspondència afí i la mètrica com a conseqüència del principi fonamental de la geometria infinitesimal. Els punts d'ovir projectiu i conforme. L'espai homogeni. Significació física del camp mètric en l'Univers real de quatre dimensions. El problema de l'espai tractat per Helmholz i Lie. El nou problema de l'espai que apareix

en el seu lloc des del punt d'ovir de la teoria de la relativitat. La seva significació en la teoria del coneixement. Retorn a un principi de la teoria dels grups i croquització de la demostració matemàtica. (Dies 2, 4, 6, 7, 9, 11, 13 i 15 de març. A l'Institut d'Estudis Catalans, a les set de la tarda. Matrícula limitada. El preu de la inscripció és de 15 pessetes.)

Les inscripcions podran fer-se, tots els dies feiners, a l'Institut d'Estudis Catalans, de sis a set de la tarda, i en el Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia (Urgell, 187), de nou a una del matí. La inscripció al curs del Professor Pano podrà fer-se, demés, a l'Institut de Fisiologia, tots els matins, de dotze a una.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

Notícies i documents

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Extracte dels acords presos en la reunió celebrada el dia 11 de novembre de 1921. — Fou presidida pel molt Il·ltre. Sr. D. Josep Llimona, amb assistència dels il·lustres Srs. D. Josep Barbey, D. Manuel Fuxà, D. Carles Pirozzini, D. Manuel Vega i March, D. Jaume Bofill i Matas, D. Ferran Valls, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Lluís Masriera i el Director dels Museus, Secretari, D. Joaquim Folch i Torres.

Es procedí a la nova constitució de les Comissions especials, amb motiu de la renovació de delegacions de l'Honorable Mancomunitat, en la següent forma:

Comissió d'Arqueologia. — Il·ltres. Srs. D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Antoni Rubió i Lluch i D. Casimir Giralt.

Comissió d'Art Medieval i Modern. — Il·lustre senyor D. Jaume Bofill i Matas, Excm. Sr. Comte de Lavern, Il·ltres. Srs. D. Josep M. Bassols, D. Antoni Montaner i D. Jeroni Martorell.

Comissió d'Art Contemporani. — Il·ltres. Srs. D. Josep Barbey, D. Manuel Fuxà, D. Manuel Vega i March, D. Ferran Valls, D. Joan Casanovas, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Francesc d'A. Galí, D. Lluís Masriera, D. Ricard Canals, D. Francesc Pujols i D. Carles Pirozzini.

Comissió de Biblioteca. — Excm. Sr. Comte de Lavern, Il·ltres. Srs. D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Jaume Bofill i Matas, D. Manuel Rodríguez Codolà i D. Carles Pirozzini i Martí.

Haver-se enterat molt satisfactòriament i felicitar a l'Il·ltre. Sr. D. Josep Barbey per haver-li conferit la seva presidència, per acord unànim, la Comissió d'Art Contemporani.

Aprovar una proposta d'adquisició d'obres il·lustrades per a la Biblioteca dels Museus, formulada per la corresponent Comissió.

Aprovar els dictàmens que presenta la Comissió d'Art Contemporani sobre propostes d'exemplars, segons els quals s'adquireix amb destinació al Museu de Belles Arts una pintura d'En Vayreda «Processó de nenes al camp»; dos bocets d'En Mercadé i quatre obres d'En Martí Alsina; es fa contraoferta de menor preu sobre un dibuix de Goya, tres quadres i dos «bodegons» d'En Martí Alsina, i dues obres del pintor català Joaquim Espalter; s'agraeix degudament la donació que ha fet D. Lluís Plandiura d'un quadre a l'oli d'En Martí i Alsina, «La noia de les flors», i s'adopten algunes disposicions referents a l'habilitació que s'està fent del Palau de Belles Arts per a contenir el Museu del mateix nom.

Aprovar també els dictàmens de la Comissió d'Art Medieval i Modern sobre propostes d'obres, segons els quals es determina contrapreu referentment a una col·lecció de trenta pots de farmàcia dels segles XIV, XV, XVII i XVIII; una creu de coure i esmalt del segle XIV; una imatge del Crist, en coure, esmalt i gemmes, segle XIII, Limoges; vuit plaques de creu, esmaltades, segle XV; vuit rajoles procedents de Granada, hispanoaràbigues; dues imatges en talla, gòtiques, segle XV, formant un grup de l'Anunciació; un fragment de capitell romànic, principis del segle XIV, i altre tros escultòric, de l'època del Califat de Còrdova; una imatge en talla policromada representant un sant bisbe, segle XV; un retaule en talla policromada, segle XVI, procedent d'Aragó. S'adquireix en ferm una imatge en fusta policromada, segle XIV.

S'enterà la Junta, amb satisfacció, de què s'estan reconstruint les mostres ceràmiques aràbigo-primitives, descobertes el passat estiu en el terme de Campos, de Mallorca, i en el de Sant Antoni, d'Eivissa, amb les quals, en son dia, es formarà una vitrina en el Museu d'alt interès arqueològic.

Trametre a la Comissió d'Excavacions un ofici de la Direcció dels treballs d'excavació a Empúries informant de l'acabament de la tongada de dits treballs i dels resultats obtinguts de la mateixa.

I, finalment, agrair de D. Josep Porta son donatiu per a la Secció Numismàtica del Museu d'Art i Arqueologia, d'una moneda d'argent de D. Joan II, rei de Castella i Lleó.

BIBLIOTEQUES POPULARS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la nota resultant de la visita reglamentària efectuada a les Biblioteques Populars en el que es refereix a millorament i ampliació de les intal·lacions avui existents, de conformitat amb el Conseller del Servei, aprovar el següents extrems:

1.r Es consignen les següents quantitats per a millorar i ampliar la instal·lació en les Biblioteques següents:

Biblioteca d'Olot. — Pessetes 1,930, per la construcció i instal·lació de 17 metres lineals de prestatgeria. Pessetes 1,908, per l'empostissat de la Sala de Lectura. Pessetes 1,908, per l'empostissat de la Sala de Conferències. Pessetes 545, per treballs auxiliars del canvi de paviment. Pessetes 1,920, per construcció i col·locació de vidrieres interiors en la part alta de la Sala de Llegir. Pessetes 1,307, per treballs auxiliars i complementació en la instal·lació de les vidrieres esmentades, segons pressupost.

Biblioteca de Valls. — Pessetes 1,110, per la construcció i instal·lació de dues prestatgeries.

Biblioteca de Canet de Mar. — Pessetes 1,110, per la construcció i col·locació de dues prestatgeries. Pessetes 1,300, per substitució del paviment de linoleum per un altre de mosaic en la Sala de Lectura. Pessetes 700, per l'adquisició d'estores soltes. Pessetes 250, per instal·lació d'una estufa. Pessetes 160, per adquisició i instal·lació del pal de la bandera.

Biblioteca de Sallent. — Pessetes 1,685, per quatre prestatgeries : dues en la Sala de Lectura i dues en la de Conferències. Pessetes 200, per adquisició i col·locació d'una altra estufa.

Biblioteca de Borges Blanques. — Pessetes 735, per construcció i col·locació de dues prestatgeries en la Sala

de Lectura. Pessetes 195, per adquisició i instal·lació d'una altra estufa. Pessetes 1,100, per adquisició de cinquanta cadires per la Sala de Conferències.

Biblioteca del Vendrell. — Pessetes 420, per la construcció i instal·lació d'una prestatgeria. Pessetes 270, per la construcció i instal·lació de dues taules.

2.ª S'encarrega al Consell de Pedagogia l'execució de l'acord precedent, seguint els tràmits reglamentaris d'encàrrecs i justificació de comptes.

3.r S'aprova el pressupost de 3,267'55 pessetes, per la construcció d'un jardí en els terrenys propietat de la Mancomunitat de Catalunya que volten la Biblioteca de Sallent, i s'encarreguen al Consell de Pedagogia els treballs necessaris per a la seva realització.

4.t Es consigna la quantitat de 500 pessetes per despeses extraordinàries de calefacció de la Biblioteca d'Olot.

A continuació, el Conseller adjunt Sr. Moragas i Barret manifestà que la lectura de la nota de la qual acabava de donar-se compte li havia suggerit la idea que fóra convenient acoblar l'esforç de la Mancomunitat, respecte la construcció de Biblioteques Populars, amb els mitjans que podia oferir la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ja proporcionant locals en els seus edificis, ja mitjans econòmics per a les noves construccions, i després de parlar-se amplament respecte d'aquest particular, foren presos els acords que segueixen:

1.r Conveniència d'assenyalar a les poblacions que tenen concedida Biblioteca Popular, un termini per posar-se en les condicions que exigia el Concurs mitjançant el qual els fou concedida.

2.a Declarar caducades les concessions fetes a aquelles localitats que, dintre l'esmentat termini, no s'hagin posat en condicions.

3.r Conveniència d'obrir un nou Concurs per a la instal·lació de Biblioteques Populars, ja construint edificis de nova planta, ja aprofitant-ne d'altres, inclòs aquells en els quals estan instal·lades sucursals de la Caixa de Pensions, a qual fi s'habilitaria la part d'edifici corresponent.

4.t Passar aquests acords al Consell de Pedagogia perquè, tenint en compte llur finalitat, proposi les resolucions que calgui pendre.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

El Conseller adjunt, Sr. Moragas i Barret, facilità al Consell algunes dades encaminades a completar les manifestacions que sobre l'obra conjunta de la Mancomunitat i la Caixa de Pensions per a la construcció o formació de Biblioteques Populars féu en la sessió de la setmana anterior, disposant-se que passessin, junt amb les primeres, al Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 29 de novembre de 1921.)

Pendre grat esment d'un altre ofici de la dita Caixa de Pensions, oferint a la Mancomunitat de Catalunya hostatge gratuït per a instal·lar-hi les Biblioteques Populars en els edificis de les Sucursals de Lleyda, Banyoles, Calella, Igualada, Tarragona, Tàrrega, Granollers, Manresa, Santa Coloma de Farnés, Sant Feliu de Guíxols i Sabadell, acordant-se passar notificació d'aquest ofici, als efectes oportuns, al Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

S'assabentà al Consell de Pedagogia de què el senyor Secretari general del Departament havia efectuat la visita reglamentària d'enguany a les Biblioteques Populars. Com a resultat de dita visita fou acordat efectuar algunes millores a les esmentades Biblioteques. Igualment resulta que estan ben atesos per part de les senyoretes Bibliotecàries els serveis que aquestes tenen al seu càrrec. (Un report d'aquesta serà publicat en la CRÒNICA del vinent mes de desembre.)

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El moviment de la Biblioteca durant aquest mes ha estat com segueix:

Llibres servits a la Sala de lectura, 2,196. Servei de préstec, 431 obres. Llegidors, 4,313. Obres registrades, 665. Cèdules redactades, 1,919.

— Llista de donadors de llibres corresponent al present mes de novembre: Excm. Sr. President de la Mancomunitat, J. Baille, A. Gummà Martí, F. de Romañá Gelada, F. Valls Taberner, M. Saperas Auví, Carnegie Endowment for International Peace, Sr. Cònsul general d'Alemanya en Espanya, Rnd. P. Anfres Martí, Escuela Industrial de Tarrasa, Museo Pedagógico Nacional, Ajuntament de Barcelona, A. del Castillo López, Columbia University, Rnd. P. Doroteo de Barcelona, J. Givanel Mas, Institut d'Orientació Professional, F. Cantó Blasco, L. Carbó, P. Bosch Gimpera, M. Olivar, J. Colominas, A. Gabriela Gros, Institut Agrícola Català, Cámara de Comercio y Navegación i J. Díaz i de la Sala.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

El moviment d'aquesta Biblioteca, durant el mes de novembre, ha estat el següent:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'infants, 128; Filosofia, 12; Religió, 12; Pedagogia i Ciències socials, 166; Filologia, 17; Ciències pures, 64; Ciències aplicades, 35; Belles Arts, 55; Literatura, 45; Geografia i Història, 51. Total, 585.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'infants, 92; Filosofia, 24; Religió, 2; Pedagogia i Ciències socials, 165; Filologia, 37; Ciències pures, 101; Ciències aplicades, 76; Belles Arts, 53; Literatura, 241; Geografia i Història, 71. Total, 862.

Els lectors inscrits han estat 27 i els assistents a la Biblioteca 898.

A petició del Col·legi de Mestres titulars privats, i a proposta del senyor Conseller D. Josep M.ª Marquès, acordà el Consell que dits mestres privats gaudeixin dels mateixos drets i aventatges que els nacionals en la Biblioteca del Consell, sempre i quan es tracti de mestres amb establiment obert.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Durant el mes de novembre han concorregut a la Biblioteca 539 llegidors: 14 homes, 2 dones i 523 infants. Han consultat 702 obres, les quals han estat repartides, entre les diferents matèries, així: 4 de Coneixements generals, 3 de Ciències aplicades, 2 de Belles Arts, 9 de Literatura, 1 d'Història i 683 Llibres d'infants.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

El dia 20 vàrem rebre la visita del P. Joaquim de Barnola, S. J., qui vingué d'excursió a la nostra vila amb alguns alumnes de l'Escola d'Estiu.

S'ha rebut de Mn. Fèlix Paradeda l'obra *La vila de Malgrat i sos contorns*, per la col·lecció local.

La Càmara de Comerç i Navegació de Barcelona

ha enviat les obres *Memoria de... 1920* i *Catálogo de la Biblioteca por orden alfabético de autores.*

La Central de Biblioteques ha remès : *Popularitats*, de López-Picó; *Les Arts Féminins*, de Brieuves, i *Concurs de Tractors de Lleyda*, editat per la Mancomunitat.

També s'ha rebut del senyor Secretari general del Departament d'Ensenyament tècnic i professional el cartell anunciador dels Cursos monogràfics d'Alts estudis i d'Intercanvi (tardor i hivern 1921-1922).

Durant aquest mes han abundat els dies de pluja i vent, que han determinat una gran baixa en el nombre de lectors.

L'estadística d'aquests i d'obres llegides és com segueix : A la Sala de lectura, 269 lectors : 78 homes, 73 dones i 118 infants.

S'han consultat 542 llibres, repartits així, en ordre de preferència : 335 Llibres d'infants, 83 de Literatura, 31 d'Obres generals, 20 de Filosofia, 18 de Filologia, 17 de Geografia i Història, 11 de Belles Arts, 10 de Ciències aplicades, 8 de Ciències teòriques, 6 de Ciències socials, Dret i Pedagogia i 3 de Religió.

A domicili s'han llegit 54 obres, repartides així : 36 de Literatura, 8 de Geografia i Història, 5 de Religió, 2 de Ciències teòriques, 2 de Ciències aplicades i 1 de Filosofia.

El nombre de lectors inscrits al préstec és de 108. Els novament inscrits són 4.

El préstec l'han utilitzat 39 lectors.

S'han llegit 8 llibres de la Biblioteca de Catalunya.

Reunió del Patronat de la Biblioteca. — A les set del vespre en el local d'aquesta Biblioteca es reuniren els senyors nomenats pel Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya per a constituir dit Patronat.

Com a delegat del Consell va presidir el Sr. Jordi Rubió i Balaguer, Director tècnic de les Biblioteques Populars de Catalunya. Assistiren a la reunió els Srs. Francisco Serra, Marian Serra, Moisès Jaumejoan, Jaume Dotras, Carles Mora, Tomàs Jover, Josep Fors i Anton Armadà.

Es llegí una carta de D. Ramir Busquets, en la que es dol que estant absent de Canet de Mar la major part de l'any no podrà concórrer a les reunions del Patronat, i, per tant, deixa al criteri de la reunió l'acordar substituir-lo per altre que pugui dedicar més sos esforços en bé del Patronat. S'acordà no substituir-lo i demanar-li que ajudi en tot quan pugui bonament.

El Sr. Fors excusa l'assistència de la Sra. Francisca Bonemaison, vídua de Verdaguer, la qual estava representada per D.ª Júlia Montaner de Campmany.

D. Tomàs Jover excusa també a D.ª Mariana Pujadas de Serra.

D. Jaume Dotras diu que l'Alcalde, D. Ramon Rodon, no estava present per no haver rebut la convocatòria. El Sr. Rubió diu que el no haver rebut la convocatòria sols pot atribuir-se a la irregularitat dels correus, però que, enterat de la reunió, hauria pogut concórrer i li haurien agraït l'assistència.

Es reconstitueix la llista dels senyors del Patronat, i veient que només falten els Srs. Rnd. Dr. Pou, Rnd. Joaquim Bonacasa, Ecònom de Canet; D. Joan Ragué, Diputat provincial, i D. J. M. López-Picó, a part dels que han enviat llur presentació i s'han excusat, es passà a la constitució del Patronat i nomenament de President i Secretari.

El Sr. Marian Serra pregunta al Sr. Rubió quines són les atribucions del Patronat, pel que l'interrogat llegeix els articles del Reglament de Biblioteques que es refereixen al Patronat.

El Sr. Fors proposa, per a aquest càrrec, a la senyora D.ª F. Bonemaison, vídua de Verdaguer. Tots els assistents mostren llur conformitat amb la proposta, mes dubten si aquesta acceptarà, degut a què potser no podrà pendre la part activa que requereix dit càrrec, i també essent una de les causes el no viure en aquesta vila.

El Sr. Rubió és del mateix parer i fa notar la necessitat de què el senyor President visqui a Canet.

El Sr. Dotras proposa per a dit càrrec el Sr. Francesc Serra, i com a Secretari el Sr. Fors. És acceptada la proposta per unanimitat.

Es delliberà respecte al préstec de llibres, llibres que s'han d'adquirir, horari, etc., i s'aixecà la reunió, no havent-hi més assumptes a tractar, a les nou del vespre.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes de novembre han assistit a la Biblioteca 350 lectors : 204 homes, 15 dones i 131 infants. Han estat consultats 860 llibres, repartits, entre les diferents matèries, de la manera següent : Llibres d'infants, 278; Obres generals, 309; Filosofia, 8; Religió, 1; Ciències socials i Dret, 2; Filologia, 21; Ciències pures, 27; Ciències aplicades, 41; Art, 77; Literatura, 45 i Història i Geografia, 51.

Han utilitzat el Servei de préstec 35 lectors, i les obres prestades han estat 67 : 7 d'Obres generals, 4 de Filosofia, 1 de Ciències socials, 1 de Filologia, 6 de Ciències pures, 1 d'Art, 40 de Literatura i 7 d'Història.

Del Servei de préstec de la Biblioteca de Catalunya s'han demanat 2 obres.

Durant aquest mes han ingressat en el Catàleg i Registre 6 obres.

BIBLIOTECA POPULAR DE SALLENT

Mes d'octubre

El dijous a la tarda, dia 6 del corrent, un grup de nens dels més aventatjats de l'Escola graduada d'aquesta vila, dirigits pel seu entusiasta Director, D. Joan Vilà, varen acudir a la Biblioteca, a fi de consultar la major part de les obres que constitueixen la seva secció, per a desenrotllar un tema lliure de l'Escola. Durà aquesta lectura dues hores, essent aquestes extraordinàries a les d'obertura de la Biblioteca. És de remarcar la cura i atenció amb què estudiaven el tema que es proposaven explicar.

El dia 27 rebérem la visita de D. Alexandre Galí, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, en realitzar la visita oficial a les Biblioteques Populars. Restà poques hores entre nosaltres, les suficients per a fer-se càrrec dels assumptes de la Biblioteca i canviar impressions amb el Patronat i amb la senyoreta Bibliotecària.

L'assistència de lectors i obres llegides aquest mes, ha estat com segueix:

Lectors, 618 : 273 homes, 72 dones i 273 infants. Obres llegides, 733, repartides, entre les diferents matèries, de la següent manera : Llibres d'infants, 329; Literatura, 86; Ciències aplicades, 85; Història i Geografia, 82; Obres generals, 37; Belles Arts, 37; Ciències pures, 34; Ciències socials, 17; Filologia, 15; Filosofia, 6, i Religió, 5.

Han visitat la Biblioteca 33 persones.

Mes de novembre

L'assistència de lectors comença a disminuir en aquest mes, degut probablement al canvi que s'ha experimentat en la temperatura. Durant l'hivern la con-

currència sol continuar essent més escassa, tornant a assolir el màxim al final de la primavera.

Han vingut 355 lectors : 140 homes, 19 dones i 196 infants. Les obres consultades han estat 540, repartides, entre les diferents matèries de la manera següent : 228 de Llibres d'infants, 67 d'Història i Geografia, 58 de Belles Arts, 57 de Literatura, 43 de Ciències aplicades, 22 d'Obres generals, 19 de Filosofia, 19 de Filologia, 16 de Ciències pures, 9 de Ciències socials i 2 de Religió.

De la Central de Biblioteques Populars s'han rebut nous llibres que, juntament amb els rebuts de l'Editorial Catalana, sumen 20 les obres ingressades aquest mes.

Ha quedat inaugurat el Servei de préstec de llibres a domicili. Són pocs encara els que s'han inscrit, però s'espera que a mesura que el públic se'n vagi enterant seran en més nombre els que voldran inscriure's, car eren molts els que havien sol·licitat la implantació d'aquest servei.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de novembre concorregueren a la Biblioteca 345 homes, 65 dones i 223 infants, que donen un total de 633 lectors. Han estat consultades 1,014 obres, repartides de la manera següent, entre les diferents matèries : Llibres d'infants, 348; Obres generals, 122; Filosofia, 17; Religió, 10; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 52; Filologia, 34; Ciències pures, 64; Ciències aplicades, 26; Belles Arts, 128; Literatura, 160; Història i Geografia, 53.

Demés, foren deixats en préstec 68 llibres a 29 homes, 9 dones i 1 infant que es gaudiren del servei.

Per indicació del Secretari del jurat del Concurs de fotografies que va tenir lloc amb motiu de les festes a la Verge de la Candela, en febrer passat, l'Excm. Ajuntament ha disposat que les fotografies premiades quedin en dipòsit a la Biblioteca. Entre les mateixes n'hi ha alguna no premiada, però que té vertader interès local. Aniran col·locades en la Sala de conferències. El Sr. Català, Secretari de l'esmentat jurat, ha fet donació a la Biblioteca de dues fotografies d'una valor artística remarcable que formaven part del concurs.

BIBLIOTECA POPULAR DE PINEDA

Acordà el Consell:

Aprovar el pressupost de moblatge i instal·lació elèctrica de l'edifici destinat a Biblioteca Popular en la vila de Pineda, formulat per l'Arquitecte D. Lluís Planas, ascendint a 7,467 pessetes, i encarregant-se el Consell de Pedagogia els treballs necessaris d'execució, amb càrrec a la part. 95 del vigent Pressupost.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

Vist un altre informe del Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari, i de conformitat amb la proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar la certificació i relació valorada del tercer termini de construcció de l'Edifici destinat a Biblioteca Popular en la vila de Pineda, a favor del contractista don Josep Codina i Martorell, de 4,648'14 pesestes, amb càrrec a la part. 95, cap. 3.r, art. 1.r del Pressupost de resultes de l'exercici econòmic 1920-21.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

BIBLIOTECA POPULAR DE FIGUERES

Acordà el Consell:

Aprovar la certificació i relació valorada del segon termini de construcció de l'edifici destinat a Biblioteca Popular en la ciutat de Figueres, a favor del contractista D.ª Dolors Sabà, vídua de Coderch, de pessetes 14,026'83, amb càrrec a la part. 95 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

BIBLIOTEQUES POPULARS DE BUENOS AIRES I MONTEVIDEO

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del Casal Català de Buenos Aires, tramesa pel Dr. D. Antoni de P. Aleu, relacionada amb la donació d'una Biblioteca que la Mancomunitat oferí a aquell Centre de Cultura, i disposà que fos passada al Conseller d'Instrucció pública, Sr. Sol, per al tràmit que correspongui.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

Donar-se per informat d'una comunicació de la Direcció central de Biblioteques de la Mancomunitat, manifestant haver complimentat l'acord del dia 22 de setembre, formant els lots de llibres i publicacions catalanes o referents a Catalunya destinats a les Biblioteques del Centre Català de Montevideo i Casal Català de Buenos Aires, posades una i altra sota el Patronat de la Mancomunitat de Catalunya, els quals han estat remesos al Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari per a l'oportuna tramesa.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT PRIMARI

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE PALAU SABARDERA

Acordà el Consell:

Aprovar el compte presentat per la casa Gervasi Amat, de data 13 de maig de 1921, d'import 150'10 pessetes, per sis persianes fantasia destinades a l'Escola de Palau Sabardera, que haurà de fer-se efectiu amb càrrec a resultes de 1919-20, part. 63.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

ESCOLA DE SANT LLORENÇ SAVALL

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, nomenar el senyor Diputat D. Joan Bosch per a procedir a la recepció definitiva de l'edifici destinat a Escola, construït en el poble de Sant Llorenç Savall.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA DE FUNCIONARIS D'ADMINISTRACIÓ LOCAL

Acordà el Consell:

Vista la proposta de la mateixa Secretaria, conformada pel Conseller del Servei, adoptar els següents extrems:

1.r Es nomena D. Lluís Jover i Nunell Professor

d'Hisendes locals a l'Escola de Funcionaris d'Administració local, amb el sou de 2,732'14 pessetes, que percebrà amb càrrec als caps. 1 i 6, indistintament, de l'anex número 14 del Pressupost vigent, pel termini d'un any prorrogable, a comptar del dia 1.r del proppassat mes d'octubre, de conformitat amb la seva petició i d'acord amb totes les altres condicions estipulades en les bases del Concurs no desvirtuades pel caràcter restrictiu d'aquest acord.

2.n Pels efectes de la nòmina es considerarà en vigor aquest nomenament a partir del dia 1.r del present mes de novembre.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

LABORATORI D'INVESTIGACIÓ I ASSAIGS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat d'haver estat firmada pel President del Consell de Ministres la R. O. concedint caràcter oficial al Laboratori de la Universitat Industrial.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

Pendre grat esment de la R. O. de la Presidència del Consell de Ministres atorgant caràcter oficial al Laboratori d'Assaigs de material i d'Investigació de l'Escola Industrial, amb caràcter interí i mentre no existeixi altre Laboratori oficial en la ciutat de Barcelona, i assenyalant els tràmits complementaris d'aquesta disposició. Acord fou pres de regraciar l'esmentada comunicació.

(Sessió del dia 23 de novembre de 1921.)

Pendre esment d'un ofici de l'Ajuntament de Barcelona donant-se per assabentat, en sessió del dia 31 d'octubre proppassat, de la comunicació que li fou tramesa per la Mancomunitat de Catalunya, i donant-hi assentiment en el que es refereix a la separació de la Junta Autònoma que regeix el Laboratori d'Investigacions i Assaigs, el qual passa a formar part de l'Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada. El Consell, en conseqüència, deliberà donar per dissolt el Patronat que regia l'esmentat Laboratori, regraciant la cooperació dels senyors Vocals que l'han integrat fins ara.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista així mateix la proposta de la Secretaria del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, i la conformitat del Conseller que la fa seva, nomenar, a comptar del dia 1.r del present mes de novembre i fins el dia 30 de setembre de 1922, D. Joaquim Astort Professor repetidor interí del grup extraordinari del segon curs de dibuix del Departament de Manyans mecànics de l'Escola Elemental del Treball, amb dues hores de classe setmanal i l'assignació anual de 500 pessetes, que percebrà amb càrrec al cap. 77 de l'anex núm. 12 del Pressupost vigent.

— Vist l'informe de la Secretaria del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i la proposta del Conseller, adoptà els següents extrems:

1.r Són aprovades les següents normes per a la regulació dels exercicis de revàlida dels graus de «Contramestre-auxiliar» i «Contramestre d'Indústries Elèctriques» a l'Escola Elemental del Treball:

Grau de Contramestre-auxiliar

1. — Els alumnes que tinguin aprovats els quatre cursos del pla actual de l'Ensenyament per Electricistes, podran sol·licitar ésser admesos als exercicis de revàlida del grau de Contramestre-auxiliar, en les especialitats de Muntador electricista i Constructor electricista.

2. — Els exercicis consistiran en proves escrites, pràctiques i orals i es desenrotllaran segons l'esquema següent:

Examen escrit : Exercici 1.r

Consistirà, segons els casos, en la resolució o desenrotllament escrit de tres problemes o temes de l'especialitat, trets a la sort entre una sèrie que serà comunicada als candidats amb anterioritat a la data de l'examen.

Les qüestions que compendrà la sèrie esmentada hauran d'haver estat exposades en el curs de l'ensenyament.

Els candidats refusats en la *primera prova* no podran pendre part a nous exercicis fins sis mesos després de la data dels primers.

Els candidats que superin aquesta primera prova seran cridats a continuar els exàmens pràctico-orals, els quals hauran lloc normalment tots els anys durant els mesos de gener i juliol i, amb caràcter extraordinari, sempre que ho sol·licitin deu alumnes aprovats en el primer exercici. En aquest cas, hauran de convocar-se en el termini de trenta dies des de la data de presentació de la sol·licitud a la Secretaria de l'Escola.

Exàmens pràctico-orals:

Aquests exàmens compendran els exercicis següents:

Exercici pràctic 2.n

Consistirà : a) *Pels muntadors :* En el muntatge d'un conjunt de màquines amb aparells de mesura i de maniobra. Assaigs de màquines i dels materials i elements integrants d'un transport enèrgic. b) *Pels constructors :* En la construcció d'un element de màquina o aparell elèctrics. Determinació de característiques, assaigs i proves de màquines i aparells.

Exercici oral 3.r

Consistirà en la resposta de tres qüestions que fixarà el Tribunal entre les que figurin en un *qüestionari* que, sobre punts i matèries dels programes de l'ensenyament, serà comunicat als candidats, un mes com a mínim, abans de la data dels exercicis ordinaris, o quinze dies abans de la dels extraordinaris.

3. — Els candidats que siguin refusats per tres vegades en el mateix exercici perdran el seu dret al títol de la revàlida corresponent.

Grau de Contramestre d'Indústries elèctriques

1. — Els alumnes que tinguin aprovats els exercicis per l'assoliment del títol de Contramestre-auxiliar podran aspirar al de Contramestre d'Indústries elèctriques després de demostrar la possessió de coneixements d'una llengua estrangera amb exercicis de traducció, sotmetent-se a les proves següents:

Exercici teòric:

Consistirà en la demostració del coneixement dels programes que establirà l'Escola, amb indicació de textos i fonts d'informació, referents a les matèries següents : *a)* Nocions de Tecnologia mecànica; *b)* Nocions de Tecnologia de la fundició; *c)* Nocions d'Economia i Legislació industrial i obrera; *d)* Nocions de Comptabilitat, Organització de tallers i Establiment de preus de cost; *e)* Correspondència i redacció de documents, en català o castellà; *f)* Primers auxilis en cas d'accidents.

Els candidats que siguin aprovats en aquests exàmens, seran admesos als

Exercicis pràctics

Els quals compendran : *a)* L'execució d'un treball de l'especialitat, a iniciativa de l'aspirant. *b)* L'estudi de l'execució d'un treball, fixat pel Tribunal i el planejament d'un cas de fabricació en *sèrie*, amb fixació de preus de cost.

2. — Els candidats que tinguin aprovats els *primers cursos* de Tecnologia dels ensenyaments per Manyans de Màquines i Fonedors i Modelistes, seran dispensats de l'examen de les assignatures de Nocions de Tecnologia de la fundició i de Tecnologia mecànica.

3. — Sempre que ho sol·licitin un nombre d'Auxiliars no inferior a 15, i previ l'abonament de drets de matrícula que es determinaran, l'Escola podrà establir *curseis intensius* per l'ensenyament de les matèries del programa de revàlida. L'aprovació dels exàmens de final de *curset* equivaldrà, en cada una de les assignatures, a la prova de revàlida corresponent.

4. — Els candidats refusats en totes o algunes de les proves de l'*exercici teòric* podran sol·licitar un nou examen de les matèries que els manquin aprovar en la convocatòria següent.

5. — Els candidats que siguin refusats per tres vegades en el mateix exercici perdran el seu dret al títol de Contramestre d'Indústries elèctriques.

2.ª S'autoritza la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per a l'establiment dels programes i qüestionaris relatius als exercicis de revàlida pel grau de Contramestre-auxiliar i de les mesures necessàries a l'adequada implantació del projecte corresponent.

3.ª S'autoritza la Direcció de l'Escola Elemental del Treball per la convocatòria dels primers exercicis de revàlida pel grau de Contramestre-auxiliar en el moment en què ho cregui oportú.

4.ª El Consell de Pedagogia autoritzarà la Direcció de l'Escola, en el moment oportú, per la convocatòria dels primers exercicis de revàlida del grau de Contramestre d'Indústries elèctriques, prèvia l'aprovació pel mateix Consell dels programes i textos de les matèries que constitueixen l'exercici oral de la dita revàlida.

—De conformitat amb la proposta del Secretari general d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, visada pel Conseller del Servei, adoptar els següents extrems:

1.ª Es concedeix als Srs. Eusebi Badia, Enric Soler, Marian Revoltós i Josep Sellés la quantitat de 200 pessetes a cada un, durant nou mesos, a comptar del dia primer d'octubre proppassat, com a subvenció per cursar estudis superiors.

2.ª Al mateix objecte, i per la mateixa durada, es concedeix als Srs. Josep M. Barenys i Joan Mariné la quantitat de 150 pessetes mensuals a cadascú.

3.ª Es concedeix igualment al Sr. Salvador Marcó la quantitat mensual de 100 pessetes.

4.ª Aquestes quantitats se satisfaran amb càrrec a la part. 78 del pressupost de l'Escola Elemental del Treball.

5.ª Aquestes subvencions podran ser retirades si arribés el cas que els subvencionats descuidessin llurs estudis.

— Pendre esment d'una comunicació de l'Orfeó Gracienc regraciant la concessió d'un premi en metàl·lic que acordà fer-li la Mancomunitat amb motiu del Concurs de Fotografies que ha organitzat pel vinent mes de desembre.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

ESCOLA CATALANA D'ART DRAMÀTIC

Acordà el Consell:

Designar Vocals patrons de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, per l'exercici corresponent a la present renovació, els senyors D. Lluís Duran i Ventosa, D. Lluís Ferrer i Bàrbara i el Diputat de la Mancomunitat don Josep Pla, entenent-se que corresponent la Presidència de l'escola esmentada a la Mancomunitat, en virtut del traspàs de Serveis, a proposta del senyor President, es delegà, pel que fa referència a aquesta renovació, en el Conseller d'Instrucció pública D. Romà Sol.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una comunicació del Centre Excursionista de Catalunya donant compte d'haver emprès la publicació d'una sèrie de Guies descriptives i itineràries de cada una de les diverses regions o comarques de Catalunya en forma concisa i econòmica, de les quals adjunta uns exemplars, i interessant de la Mancomunitat un auxili econòmic per a portar endavant l'obra començada, acordà el Consell passar-la a estudi i informe del Consell de Pedagogia.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública:

1.ª Concedir, amb càrrec a la part. 378 del Pressupost vigent, a la Secció d'Arquitectura del Centre Excursionista de Catalunya la quantitat de 150 pessetes, per tal d'ésser ofertes com a premi en el Concurs d'Arquitectura civil catalana que està organitzant.

2.ª Encomanar a la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans la determinació del tema i les condicions dels treballs que puguin aspirar a l'obtenció del premi que en l'acord anterior s'esmenta.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

SERVEIS DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Encara que aquesta Escola no faci vacacions estivals els mesos de calor es coneixen per la poca activitat dels alumnes, els quals envien menys exercicis i consultes que durant l'altre temps de l'any. Aprofitant el passat estiu la relativa calma en l'ensenyament, ultra l'organització de l'Exposició anual, la Direcció i els senyors Professors de l'Extensió d'Ensenyament tècnic es dedicaren activament a preparar la impressió de nous textos, a encarregar originals, a repassar i corregir una bona part dels fets, a projectar i fer delinear figures d'il·lus-

tració, etc. Per altra part, la Secció de propaganda curà també durant l'estiu de fer labor preparatòria, convertida en executiva en començar el setembre.

Ensenyament. — Des de 1.r d'agost a 30 de setembre: Consultes ordinàries evacuades, 75; Consultes especials per lletra, 16; Exàmens escrits segons qüestionari, 106. Durant l'octubre: Consultes ordinàries evacuades, 124; Consultes especials per lletra, 23; Exàmens escrits segons qüestionari, 145.

Moviment d'alumnes. — Isidre Busquets Enrich (Barcelona), Francesc Falivene Pingette (Llagostera), Manuel Alcoverro Corsi (Barcelona), Gaietà Berengueres Ció (Ripoll), Lluís Ramos Sánchez-Prior (Girona), Salvi Rodà Alemany (Cassà de la Selva), Josep Casadó Robera (Pobla de Segur), Josep Carreras Soley (Pobla de Segur) i Manuel Diví Cabañes (Mataró).

Textos de l'Extensió d'Ensenyament tècnic. — Ha estat rebut d'estampa el text *Galvanòmetres*. Rebuts dels autors i revisats els següents originals: *Mesures del corrent continu, Geometria descriptiva, Dibuix geomètric, Xarxes subterrànies* i *Subestacions*.

Propaganda. — Enviades i publicades notícies sobre el funcionament de l'Extensió d'Ensenyament tècnic a tots els periòdics de Catalunya. Durant l'Exposició Escolar foren repartits set cents opuscles d'informació, i durant el setembre foren tramesos altres mil exemplars a mestres i elements diversos de Catalunya. Lletres rebudes, 104. Lletres i circulars enviades, 296.

Correspondència de Secretaria. — Lletres i comunicacions enviades, de tràmit i administració, 19. Rebudes, 16.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de la relació dels alumnes matriculats en les diferents Escoles de la Universitat Industrial, durant els cursos 1920 a 1922, acordant encomanar al Consell de Pedagogia una relació semblant referent a l'Escola de Funcionaris, Escola Professional de la Dona, Escola d'Agricultura, Escola Montessori i Escola d'Art Dramàtic.

(Sessió del 24 de novembre de 1921.)

AGRICULTURA

ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents extrems:

1.r De conformitat amb la proposta del Tribunal nomenat pel Consell, es declara desert el Concurs per a la provisió del càrrec de Professor de Zoologia de l'Escola Superior d'Agricultura.

2.n S'autoritza la Direcció de l'Escola per a encarregar (anàlogament al que es fa en el curs d'Especialitat), a distintes persones especialitzades de capacitat reconeguda, l'ensenyament de les diverses disciplines que comprenen el grup objecte de concurs, encàrrec que aquests Professors agregats rebran solament per un curs.

3.r Les retribucions corresponents a aquests ensenyaments del grup de Zoologia aniran amb càrrec al cap. 13, part. 340 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

Atenent una proposta del Conseller d'Agricultura, facultar l'Escola Superior d'Agricultura per a organitzar un curs de Fabricació casolana de conserves, a càrrec de D. Ramon Sala, dedicat exclusivament a senyores i senyoretes, començant el dia 1.r de desembre i fins el dia 20 del mateix mes, amb classes diàries de dues hores de durada; limitant-se a vint-i-quatre el nombre de matrícules i fixant-se en 20 pessetes el preu de les inscripcions i en 333 pessetes la retribució del Prof. Sr. Sala, amb càrrec al cap. 35, part. 340 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

CURS PREPARATORI

L'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona començarà el dia 10 del pròxim gener un curs semestral preparatori dedicat a aquells alumnes que vulguin seguir els seus ensenyaments i no posseeixin coneixements de les matèries exigides a l'examen d'ingrés, que són: Nocions de matemàtiques (Aritmètica, Àlgebra i Geometria), Nocions de Física i de Química, Llengües i Geografia. De totes aquestes matèries es donen les corresponents assignatures en el curset preparatori que dura fins al mes de juny.

Els que desitgin rebre un fulletó informatiu de l'Escola, fer alguna consulta referent a la mateixa o matricular-se en el curs esmentat, poden dirigir-se a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, Barcelona.

CURS DE «FABRICACIÓ CASOLANA DE CONSERVES» PER A SENYORES I SENYORETES

L'Escola Superior d'Agricultura ha organitzat, amb la cooperació de la Secció d'Ensenyament domèstic, un curs de «Fabricació casolana de conserves» exclusivament dedicat a senyores i senyoretes, a càrrec de D. Ramon Sala, que estudià per encàrrec de l'Escola aquestes matèries a Califòrnia i altres Estats del Nord-Amèrica. En el curs, que serà preferentment pràctic, es prepararan conserves de fruites i llegums, en llurs diferents varietats, extractes, gelatines (jaleas), aixarops i altres derivats; es realitzaran pràctiques de dessecació de fruites i també de preparació de conserves animals. El curs començarà el dia 1.r de desembre, i acabarà el dia 20, essent les classes, que es donaran a dos quarts de quatre, en el Laboratori d'Indústries Agrícoles de l'Escola, diàries, i de dues o tres hores de durada. Per a la major eficàcia de les pràctiques es limita el nombre de matrícules a vint-i-quatre. El preu d'inscripció és de 20 pessetes. Per a consultes i matrícules dirigiu-vos a la Secretaria de l'Escola Superior d'Agricultura, Urgell, 187, Barcelona.

SERVEIS TÈCNICS D'AGRICULTURA

DIRECCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Tal com proposava el Conseller dels Serveis d'Agricultura, disposar que quedés autoritzat per a poder invertir les consignacions de 15,000, 10,000 i 6,000 pessetes de les parts. 348, 349 i 341, respectivament, en les obres dels locals del Departament d'Agricultura.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

CAMPS EXPERIMENTALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la memòria redactada pel Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, estudiant el resultat dels Camps experimentals establerts per la Mancomunitat, a proposta del Conseller del Servei, adoptà els següents extrems:

1.r Es suprimeixen els camps de Bellver, Cladells, Bellcayre d'Empordà, Manlleu, Sampedor, Camallera, Sabadell, Santa Cristina d'Aro, Bellcayre d'Urgell, Guissona, Alguayre, Peramola, Sort, Solsona, Ibars d'Urgell, Viloví, Caldes de Montbuy, Barbarà, Vilamaniscle i Palau d'Anglessola.

2.n Queden en funcionament amb subjecció a les bases proposades en la memòria, els Camps experimentals següents : Palautordera, Avià, Olot, Noves de Segre, Maldà, Torregrossa, Perelló, Alió, Sallent, Esparraguera, Tivissa i Vilanova de Meyà.

— De conformitat amb la proposta raonada del Conseller dels Serveis d'Agricultura, adoptà els següents extrems:

1.r Que es faci efectiu a cada un dels concessionaris dels Camps experimentals l'import del rossec entre les subvencions que hagin cobrat per compte de la Mancomunitat i les 150 pessetes que el Consell els concedí de subvenció, corresponent a l'any de cultiu de 1919, importaut en conjunt la quantitat de 2,110 pessetes, amb càrrec a resultes de l'any 1920-21, part. 310, art. 2.n, cap. 9.é, segons el següent detall:

Camps de Viticultura. — Vilamaniscle, D. Joan Salabert, 110 ptes.; Sallent (Cabrianes), D. Josep Torentó, 50; Esparraguera, D. Pau Estruch, 50; Tivissa, D. Rafael Brull, 50 ptes.

Camps d'Arbres fruiters. — Alió, D. Miquel Plana, 100 ptes.; Torregrossa, D. Jaume Aldomà, 100; Ibars d'Urgell, D. Blai Segarra, 100; Viloví, D. Joan Pèlach, 100; Perelló, D. Tomàs Brull, 150 ptes.

Camps de Terra campa. — Bellcayre d'Urgell, D. Tomàs Nart, 150 ptes.; Peramola, D. Josep Roca, 150; Olot, D. Ramon Pujolar, 150; Santa Cristina d'Aro, don Manuel Burch, 50; Avià, D. Francesc Mas, 75; Guissona, D. Ramon Esteve, 50; Sampedor, D. Josep Sala, 75; Vilanova de Meyà, D. Domènec Garcia, 150; Sant Miquel de Cladells, D. Josep M. Boix, 150; Palautordera, don Josep Rossell, 150; Camallera, D. Josep Poch, 150 ptes.

2.n Es fixa en 150 pessetes l'import de la subvenció corresponent a l'any de cultiu 1920 per a cada un dels concessionaris de camps experimentals, la qual es farà efectiva, deduint de cada una les subvencions d'altres entitats estranyes a la Mancomunitat, important en total 3,410 pessetes, amb càrrec a la part. 304, art. 2.n, cap. 9.é del Pressupost vigent de la Mancomunitat, segons el següent detall:

Camps de Viticultura. — Vilamaniscle, D. Joan Salabert, 110 ptes.; Sallent (Cabrianes), D. Josep Torrentó, 50; Esparraguera, D. Pau Estruch, 125; Barbarà, D. Joan Esplugas, 150; Tivissa, D. Rafael Brull, 50; Palau d'Anglessola, D. Ramon Pomés, 150 ptes.

Camps d'Arbres fruiters. — Alió, D. Miquel Plana, 150 ptes.; Torregrossa, D. Jaume Aldomà, 150; Ibars d'Urgell, D. Blai Segarra, 100; Viloví, D. Joan Pèlach, 100; Perelló, D. Tomàs Brull, 150; Borges Blanques, D. Josep Ferrerons, 150; Bellvís, Sindicat Agrícola, 150 pessetes.

Camps de Terra campa. — Bellcayre d'Urgell, D. Tomàs Nart, 150 ptes.; Peramola, D. Josep Roca, 150; Olot, D. Ramon Pujolar, 150; Santa Cristina d'Aro, D. Manuel Burch, 150; Avià, D. Francesc Mas, 75; Guissona, D. Ramon Esteve, 150; Manlleu, D. Joan Riera, 150; Sampedor, D. Josep Sala, 100; Vilanova de Meyà, D. Domènech Garcia, 150; Sant Miquel de Cladells, D. Josep M. Boix, 150; Palautordera, D. Josep Rossell, 150; Alguayre, D. Francesc Casals, 150; Noves de Segre, D. Rafael Cervós, 150 ptes.

— De conformitat també amb el que proposava el Conseller dels afers d'Agricultura, després d'escoltada l'opinió del Director del Servei, fixar en 150 pessetes l'import de la subvenció corresponent a l'any de cultiu de 1921, per a cada un dels concessionaris de Camps experimentals, la qual es farà efectiva deduint de cada una les subvencions d'altres entitats estranyes a la Mancomunitat, important en total 3,110 pessetes, amb càrrec a la part. 304, art. 2.n, cap. 9.é, del Pressupost vigent de la Mancomunitat, segons el detall següent:

Camps de Viticultura. — Vilamaniscle, D. Joan Salabert, 110 ptes.; Sallent (Cabrianes), D. Josep Torrentó, 50; Esparraguera, D. Pau Estruch, 125; Barbarà, D. Joan Esplugas, 150; Tivissa, D. Rafael Brull, 50; Palau d'Anglesola, D. Ramon Pomés, 150 ptes.

Camps d'Arbres fruiters. — Alió, D. Miquel Plana, 150 ptes.; Torregrossa, D. Jaume Aldomà, 150; Ibars d'Urgell, D. Blai Segarra, 100; Viloví, D. Joan Pèlach, 100; Perelló, D. Tomàs Brull, 150; Borges Blanques, D. Josep Ferrerons, 150; Bellvís, Sindicat Agrícola, 150 pessetes.

Camps de Terra campa. — Bellcayre d'Urgell, D. Tomàs Nart, 150 ptes.; Peramola, D. Josep Roca, 150; Olot, D. Ramon Pujolar, 150; Avià, D. Francesc Mas, 75; Guissona, D. Ramon Esteve, 150; Manlleu, D. Joan Riera, 150; Sampedor, D. Josep Sala, 100; Vilanova de Meyà, D. Domènec Garcia, 150; Palautordera, D. Josep Rossell, 150; Alguayre, D. Francesc Casals, 150; Noves de Segre, D. Rafael Cervós, 150 ptes.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

MEMÒRIA DE L'ESTAT ACTUAL DELS CAMPS D'EXPERIMENTACIÓ

PROPOSTA DE SUPRESSIONS I PRÒRROGUES

Historial de la creació dels Camps experimentals. — La creació dels Camps experimentals pensem que va obeir al pensament de repartir per totes les comarques catalanes uns Camps d'experimentació en els quals per cada mena de terra i per cada modalitat de clima i de conreu es confrontessin comparativament els resultats de determinades pràctiques agrícoles, a fi d'elegir entre elles les que donessin millors resultats i fer-les, en conseqüència, extensives als cultius agrícoles de la comarca on radiqués el Camp experimental que hagués proporcionat les dades demostratives.

La història resumida de llur creació, segons dades tretes de l'arxiu d'aquesta direcció, és la següent:

Amb data 31 de maig de 1917 el Consell de la Man-

comunitat va encarregar al Director d'Agricultura, D. Josep M.ª Valls, la preparació de les bases d'un concurs de terrenys destinats a Camps d'experimentació, i amb data de 14 de juny de 1917 va pendre l'acord d'obrir el concurs esmentat, les bases del qual foren publicades en el *Butlletí Oficial* de la província de Barcelona el dia 9 de juliol, i en el de Lleyda el dia 10 del mateix mes. És de suposar que es varen publicar igualment en els *Butlletins* de Girona i Tarragona, per aquells mateixos dies, si bé els *Butlletins Oficials* d'aquestes dues províncies en què es va publicar el concurs no obren en el nostre poder.

En nota enviada al Consell pel Sr. Director d'Agricultura el dia 20 de setembre de 1917, es dóna compte de què les ofertes fetes per diversos propietaris i entitats arriben al nombre de tres centes cinc, de les quals n'hi ha seixanta quatre pertanyents a la província de Barcelona, vuitanta a la de Girona, vuitanta cinc a la de Lleyda i setanta sis a la de Tarragona.

El Consell de la Mancomunitat, en la reunió celebrada el 18 de juliol de 1918, va pendre l'acord d'admetre cinquanta de les sol·licituds presentades, amb la salvetat de què l'acord no tingués efectivitat en aquells municipis que no estessin al corrent de pagaments amb la Mancomunitat o amb la Diputació respectiva, el dia 15 de setembre de 1918.

Després de diverses tramitacions amb els propietaris i municipis interessats, s'anaren establint els Camps experimentals paulatinament, en compliment de l'esmentat acord del Consell, i en una nota del senyor Director d'Agricultura que porta data de maig de 1919 consten com ja establerts i en funcionament vint-i-nou camps, el qual nombre de llavors ençà ja no ha estat pas augmentat.

Al mateix temps la Diputació de Lleyda, en 3 d'octubre de 1917, va aprovar també unes bases d'altre concurs per a Camps experimentals en aquella província, bases gairebé idèntiques a les del concurs de la Mancomunitat, i que foren publicades a l'ésser publicada la convocatòria en el *Butlletí Oficial* de la província de Lleyda de 18 de setembre de 1917. Aquest concurs donà lloc a la concessió de cinc Camps experimentals entre els que concursaren.

Per al traspàs de Serveis efectuat per les Diputacions de Catalunya en favor de la Mancomunitat i que vingué reflexat en el Pressupost de 1920 a 1921, aquests Camps experimentals creats per la Diputació de Lleyda, i les obligacions inherents als mateixos, foren traspassats a la Mancomunitat, essent, donces, d'aquesta data ençà, els Camps experimentals en nombre de trenta quatre, això és, vint-i-nou de creació de la Mancomunitat i cinc traspassats a aquesta per la Diputació de Lleyda.

És d'observar que tant en el concurs obert per la Mancomunitat, com en el de la Diputació de Lleyda, hi figurava una base que deia substancialment : «El concursant subscriurà un compromís per cinc anys prorrogables, comprometent-se a fer, durant aquest temps, totes les operacions que se li indiquin.»

Aquesta clàusula no ha estat complerta, ni el seu compliment ha estat requirit per cap de les dues entitats contractants.

Dels trenta quatre Camps experimentals esmentats, compresos els de la Diputació de Lleyda traspassats a la Mancomunitat, dinou són de conreu de terra campa o prats que han estat sots el control del Servei de Terra campa dels Serveis tècnics d'Agricultura; nou són d'oliveres i altres fruiters portats pel Servei d'Arbres fruiters, i els sis restants són de vinya, a càrrec del Servei de Viticultura. La llista completa dels mateixos, amb els noms dels concessionaris i distribuïts per províncies, és la següent:

Terra campa. — Província de Barcelona : Sabadell, Cambra Agrícola Oficial; Sampedor, Josep Sala; Manlleu, Joan Riera; Palautordera, Josep Rosell; Avià, Francesc Mas.

Província de Girona : Belleayre d'Empordà, Josep Camps; Santa Cristina d'Aro, Manuel Gurch; Camallera, Josep Poch; Sant Miquel de Cladells, Josep M.ª Boix; Olot, Ramon Pujolar.

Província de Lleyda : Guissona, Ramon Esteve; Solsona, Cámara Agrícola; Bellver, Bonaventura Calvet; Alguayre, Francesc Casals (traspassat de la Diputació de Lleyda); Vilanova de Meyà, Domènec Garcia; Peramola, Josep Roca; Belleayre d'Urgell, Tomàs Nart; Sort, Felicià Pla; Noves de Segre, Rafael Cervós (traspassat de la Diputació de Lleyda). Total de terra campa, 19.

Arbres fruiters i oliveres. — Província de Barcelona: Caldes de Montbuy, Ramon Masclans.

Província de Girona : Vilovi, Joan Pelach Reixach.

Província de Lleyda : Maldà, Xavier Gaya; Torregrossa, Jaume Aldomà; Ibars, Blai Segarra; Bellvís, Sindicat Agrícola (traspassat de la Diputació de Lleyda); Borges d'Urgell, Josep Farrerons (traspassat de la Diputació de Lleyda).

Província de Tarragona : Perelló, Tomàs Brull; Alió, Miquel Plana. Total d'arbres fruiters, 9.

Vinya. — Província de Barcelona : Sallent, Josep Fonteuberta; Esparraguera, Pau Estruch.

Província de Girona : Vilamaniscle, Joan Salabert.

Província de Lleyda : Palau d'Anglesola, Ramon Pomés (traspassat de la Diputació de Lleyda).

Província de Tarragona : Barbarà, Joan Esplugas; Tivissa, Rafael Brull. Total de vinya, 6.

Crítica conjunta dels resultats obtinguts. — Cal consignar que tots els Camps esmentats han estat excellents mitjans d'estudi per al personal de les respectives seccions, i d'aquest punt de vista estant han estat tots ells utilíssims.

Demés, aquelles proves de caràcter plàstic que en ells s'han fet, tals com podes i espurgades, empelts de noves varietats, introducció de conreus nous, el resultat de les quals ha pogut ésser apreciat a cop de vista, han donat en sa major part resultats esclatants.

Però aquelles pràctiques de caràcter minuciós que demandarien la constant vigilància dels tècnics directors, ja per a constatar el compliment de les ordres donades, ja per a efectuar la pesada de la collita, tals com proves d'adobs, de diverses varietats de llavors, d'eficàcia de determinades pràctiques culturals, etc., si bé han servit per a il·lustrar el concessionari i els visitants i han donat motiu a algunes conferències que en les respectives comarques s'han donat, no han pogut tenir el caràcter de precisió i escrupulositat que tals experiències requereixen.

Les causes d'aquest resultat poc definit són de diverses espècies i totes elles derivades o de la topografia del terreny o de la impossibilitat de què els tècnics fossin presents a les operacions, o de l'incompliment suposat de les ordres donades en totes llurs circumstàncies d'oportunitat i d'exactitud, o de la naturalesa de les plantacions.

Un terreny posat en pendent no és apte a ésser dividit en parcel·les d'experimentació, com tampoc ho és una plantació ja efectuada i que no és homogènea, i no cal dir que certes experiències que demanden una absoluta precisió són impossibles de realitzar, no podent ésser presents els tècnics i no podent posar una absoluta confiança en el concessionari del Camp experimental, pel que toca al compliment exacte de les ordres dimanades dels tècnics.

Sigui dit de pas, que aquests tècnics han treballat amb veritable afició i entusiasme, que han desplegat una activitat a tota prova, sacrificant el treball fins els

dies de descans quan han cregut que en dia de festa la visita al camp havia d'ésser més profitosa al país per a poder-lo fer visitar pels habitants dels pobles rurals, però la impossibilitat d'ésser simultàniament en camps diversos per a preparar les sembres, o els líquids anticriptogàmics, o presenciar la distribució d'adobs o la recol·lecció, ha constituït una dificultat de caràcter insuperable.

Cal dir al mateix temps que si bé hi ha hagut alguns concessionaris que amb ver entusiasme han secundat l'obra dels tècnics, no han pas estat tots així, i que, per altra part, els pagesos d'algunes localitats han mostrat indiferència pels Camps experimentals, algunes vegades justificada per ésser lluny de poblat.

Per totes aquestes raons la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura no dubta un moment a proposar la supressió d'un gran nombre de Camps experimentals, fonamentant-la en alguna d'aquestes tres raons:

1.ª Per haver ja assolit el resultat proposat al concedir-lo.

2.ª Per no haver demostrat el concessionari un zel prou acurat en portar-lo.

3.ª Per no estar el camp en condicions de donar el resultat que se li demana.

Igualment en les supressions com en les pròrrogues proposades la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura s'ha fet informar pels caps de les Seccions de Terra campa i d'Arbres fruiters i per l'Ajudant de la Secció de Viticultura, podent manifestar que entre la Direcció i les seccions esmentades hi ha regnat una unanimitat completa d'apreciacions.

Camps de Terra campa : Supressions i pròrrogues proposades. — El camp de Bellver, segons les informacions recollides, no ha arribat pas mai a estar en funcionament veritable. En els camps de Ciadells i Bellcayre de l'Empordà s'ha obtingut un resultat esplèndid amb la creació de prats artificials, i en el de Manlleu amb la introducció del conreu de les faveres.

El camp de Sampedor ha desaparegut per venda, i el de Camallera per defunció del concessionari.

Els de Sabadell, Santa Cristina d'Aro, Bellcayre d'Urgell, Guissona, Alguayre, Peramola, Sort i Solsona, per causes diverses no han donat els resultats que se n'esperava.

Proposem, doncs, la supressió d'aquests Camps experimentals en nombre de catorze, i que siguin conservats els cinc restants següents:

El de Palautordera, en el qual s'ha creat un prat únic en el país i que sens dubte serà imitat per altres cultivadors.

El d'Avià, on s'ha introduït l'alfals en terra de secà, essent remarcable l'interès del concessionari i de la població.

El d'Olot, del qual es pot dir que és un camp lluït, mercès a l'interès i intel·ligència del concessionari.

El de Noves de Segre, en el que hi ha recent sembrat l'alfals desconegut en la població.

El de Vilanova de Meyà, on s'ha introduït la xicòria com a farratge de les vaques i és camp mirat amb molt d'interès pel concessionari i per la població.

De dinou camps en quedarien catorze de suprimits i cinc en funcionament.

Camps d'oliveres i fruiters : Supressions i pròrrogues proposades. — En els d'Ibars i Bellvís ja s'ha obtingut la plantació de fruiters que no requereixen ja la direcció del Servei. En el de Borges d'Urgell es poden ja apreciar els resultats de l'esporgada que era la finalitat principal.

El de Viloví és per una part molt lluny del poble, i, per altra, el propietari prou intel·ligent per a continuar les normes donades en el cultiu dels avellaners.

El de Caldes de Montbuy, per una part està ja pràcticament suprimit, i per altra part resulta inútil, ja que en aquella població la Mancomunitat està a punt d'adquirir una finca en la que es podran desenrotllar les iniciatives de la Secció.

Total de camps, la supressió dels quals es proposa, 5.

Es proposa la conservació dels següents:

El de Maldà, en el qual està en via d'ésser obtinguda la millora d'olivers decadents.

El de Torregrossa, en el qual s'està fent la comparació de tres diversos sistemes de poda d'olivers.

El de Perelló, en el qual l'any agrícola passat es van començar unes proves d'adobs en les oliveres.

El d'Alió, d'ametllers, amb estudis pendents sobre empelt de varietats noves. Total, 4.

De nou camps d'arbres fruiters i oliveres, es proposa la conservació de quatre i la supressió de cinc.

Camps de vinya : Supressions i pròrrogues proposades. — Es proposa la supressió del de Barbarà que va mal cuidat, del de Vilamaniscle que és una vinya vella de més de vint anys en plena decadència, i del de Palau d'Anglesola que plàntada a bancals no es presta a la formació de parcel·les d'experiència. Total, 3.

En canvi es proposa la conservació dels altres, que són:

El de Sallent, empeltat l'any passat, sota la direcció del Servei de Viticultura, i que convindria conservar-lo fins a deixar-lo en estat de producció.

El d'Esparraguera per igual motiu que l'anterior.

El de Tivissa, empeltat per la Secció amb introducció de varietats de cep apropiades a obtenir un augment en l'acidesa dels mostos. Total, 3.

De sis camps es proposa la supressió de tres i la conservació d'altres tres.

Resum. — De trenta quatre camps experimentals existents, es proposa la supressió de vint-i-dos i la conservació de dotze, que distribuïts per províncies quedarien així:

Província de Barcelona : Dos de terra campa i dos de vinya. Total, 4.

Província de Girona : Un de terra campa. Total, 1.

Província de Lleyda : Dos de terra campa i tres d'oliveres. Total, 5.

Província de Tarragona : Un d'ametllers i un de vinya. Total, 2.

Bases per a la conservació dels Camps experimentals. — Si el no haver estat complerta per cap de les dues entitats contractants la base en virtut de la qual s'havia de formalitzar una contracta per cinc anys autoritzant la supressió dels Camps experimentals que es cregui convenient, tal vegada també es podria creure que es poden suprimir les subvencions de què fan esment les bases del concurs.

Pesada aquesta cosa proposaríem que la conservació dels dotze Camps experimentals fos feta amb subjecció a les bases següents:

1.ª Queden suprimides les subvencions als Camps experimentals, que vénen compensades en la base segona.

2.ª Seran de compte dels Serveis tècnics d'Agricultura els adobs químics, les llavors especials d'assaig i els planços i pues dels arbres que es vulguin assajar. També l'aportació d'aparells especials que es vulguin provar en sembres, conreus, recol·lecció o tractaments.

3.ª Seran de compte dels concessionaris les treballades, compreses sembra i recol·lecció, pesades de productes i transport, fems, llavors corrents en la comarca i, en general, totes les despeses no esmentades en la base segona.

La direcció d'aquestes operacions correspon als Serveis tècnics d'Agricultura.

4.ª En qualsevol ocasió que ho creguin pertinent la Mancomunitat de Catalunya i el concessionari del Camp experimental queden en llibertat de sostraure's a tot compromís, previ avís.

5.ª Els camps, els concessionaris dels quals no s'avinguin a alguna d'aquestes bases, quedaran suprimits.

Demés, la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura té en estudi la implantació d'uns camps movibles de demostració i la intensificació de campanyes ja iniciades, en substitució dels Camps experimentals suprimits, que donaran lloc a una Memòria que serà sotmesa dintre breu temps al superior criteri del Consell de la Mancomunitat de Catalunya.

BASES

per al Concurs entre els agricultors de Catalunya que desitgin establir en llurs finques un Camp experimental agrícola:

1.ª Els agricultors que pretenguin pendre part en el Concurs hauran de presentar, per tot el dia 15 de setembre pròxim, inclusiu, una sol·licitud dirigida a l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya fent constar el punt on radiqui la finca i el conreu principal de la comarca que fóra més convenient experimentar.

2.ª L'extensió de terreny que s'ofereixi per a Camp experimental haurà d'ésser, aproximadament, d'una hectàrea.

3.ª Per a fallar el concurs a favor d'una determinada sol·licitud es tindrà en compte la facilitat de comunicacions del predi proposat per a Camp experimental; que la finca estigui situada en el centre d'una comarca natural, així com l'interès que hagi demostrat el concursant a favor del progrés i de la cultura agrícola.

4.ª Serà així mateix considerada com a condició preferent, en igualtat de circumstàncies, el fet que l'Ajuntament del poble o els de la comarca, i els Sindicats agrícoles, cooperin al sosteniment dels camps.

5.ª El concursant a qui es concedeixi l'establiment d'un Camp experimental subscriurà un compromís pel termini de cinc anys, que podran prorrogar-se, comprometent-se a fer per son compte, durant l'expressat termini, totes aquelles operacions que disposi la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat, sense excusa ni dilació de cap mena.

6.ª La Mancomunitat de Catalunya deixarà gratuïtament als concessionaris de Camps experimentals la maquinària i productes que es considerin necessaris i que no siguin encara d'ús corrent en la comarca, així com proporcionarà aquelles persones especialitzades en una pràctica agrícola que pugui fer necessari el conreu modern de les terres.

7.ª La Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat es posarà d'acord amb els concessionaris dels Camps experimentals agrícoles per a determinar l'orientació que en els dits camps haurà de seguir-se; fixarà un pla, i correrà a càrrec del concessionari la seva execució, subvencionant-lo la Mancomunitat amb una partida anual, irrenunciable, comptada per anys de conreu, la qual oscil·larà entre 150 i 250 pessetes.

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de l'excel·lent resultat dels Concursos celebrats a Girona i Figueres per al millorament de bestiar boví suís de raça marinesca i bestiar de l'espècie porcina, respectivament.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

A proposta del Conseller dels afers d'Agricultura, D. Pere Mias, la celebració d'un Concurs de bestiar cavallí a la comarca del Baix Empordà, celebrador a La Bisbal el dia 27 del corrent mes de novembre, ascendint a 1,775 pessetes les despeses per a premis amb càrrec a la part. 333 del Pressupost actual de la Mancomunitat, i a 850 pessetes les d'execució, amb càrrec a la part. 334; havent de constituir el Jurat d'aquest Concurs els senyors D. Àngel Isern, propietari remader de Vich, President; D. Miquel Piquer, Veterinari de Fuliola, Vocal; D. M. Rossell i Vilà, Cap dels Serveis de Ramaderia, Secretari.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

Donar-se per informat de la comunicació de l'Alcalde de La Bisbal interessant la seva assistència al Concurs de bestiar organitzat pel dia 27 d'aquest mes, i designar per a representar la Mancomunitat en aquell acte el Diputat Sr. Roger i Crosa.

(Sessió del dia 23 de novembre de 1921.)

Pendre esment del telegrama del Diputat D. Josep Pla amb motiu del concurs cavallí de la Bisbal.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

EL CONCURS DE RAMADERIA DE VICH

El Concurs de reproductors de l'espècie asinal que s'acaba de celebrar a Vich, ha estat un èxit. De molts anys en aquesta part no s'havien trobat reunits tan gran nombre de guarans, puix que aquests reproductors foren trenta tres. Les someres eren en nombre de quaranta quatre.

Els guarans presentats eren millors encara que els d'ara dos anys. La quantitat i qualitat de reproductors assistents al Concurs determinarà probablement la creació en el pròxim Concurs d'una fira en la que concorreran compradors nacionals i estrangers. A tal efecte la Cambra i Sindicat Agrícola de Vich i els Serveis de Ramaderia es posaran d'acord per a actuar conjuntament a fi de què el Concurs que hi ha d'haver d'aquí dos anys sigui el mateix temps la primera fira de reproductors de la raça asinal catalana.

La projectada fira no deixarà d'ésser curiosa, ja que els guarans són uns animals que no es menen a fira, havent els compradors de visitar-los en les llurs estables, la qual cosa representa una gran pèrdua de temps.

Tornant al Concurs, els ramaders de la Plana de Vich han demostrat que comprenien bé el tipus de reproductors que s'exigeix en les bases del Concurs, puix que el nombre de reproductors eliminats fou inferior al del Concurs anterior.

Una nombrosa gentada presencià aquesta manifestació ramadera, ocupant la tribuna l'Alcalde Sr. Riera, regidors i moltes personalitats de la Cambra Agrícola i de pobles de la comarca.

El Jurat, compost pel Prof. M. Rossell i Vilà, President; D. Josep Huguet, Veterinari; i el tècnic Sr. D. C. R. Danès i Casabosch, Secretari, atorgà tots els premis, dictant per unanimitat el següent veredicte : Premi de 2,500 ptes., al guarà propietat de D. Joan Prat, de Manlleu; premi de 1,500 ptes., al guarà propietat del mateix.

Les someres, en nombre de deu, premiades amb 500 pessetes cada una, resultaren ésser propietat dels senyors Llàtzer Costa, de Sentfores; Joan Serra, de Man-

lleu; Josep Benet, de Taradell; Ramon Alibés, de Vidrà; Pere Andreu, de Sant Boy de Llussanès; Pere Bové, de Sant Boy de Llussanès; Josep Serra, d'Orís; Bonaventura Pla, d'Ossormort; Ramon Aumatell, de Sant Martí Sescorts; i Lluís Vila, de Sant Bartomeu del Grau.

ELS CONCURSOS A LES COMARQUES DE GIRONA, LA SELVA I ALT EMPORDÀ

S'ha celebrat un concurs de bestiar boví de raça suïssa i marinesca, a Girona, i un de l'espècie porcina a Figueres.

En el de Girona es varen atorgar els premis als propietaris següents:

El propietari D. Tomàs Bastit, de Vilablareix, ha obtingut tres premis : un per un brau de raça suïssa, 800 ptes.; per un brau de raça marinera, 900 ptes, i un premi de l'Ajuntament de Girona, de 300 ptes, per un anoll.

D. Francisco Cutrina, de Girona, per una vaca suïssa, 500 ptes.; D. Miquel Trafec, de Girona, per una vaca suïssa, 500 ptes.; D. Joaquim Caballé, de Girona, per una vaca de raça suïssa, 500 ptes.; D. Joan Abella, de Girona, per una vaca de raça suïssa, 500 ptes.; D. Joan Torres, de Vilablareix, per una vaca de raça marinera, 400 ptes.; D. Jaume Cases, de Palau, per una vaca de raça marinera, 400 ptes.

El Jurat està format per D. Marian de Ribera, Secretari de la Societat de Carreres de Cavalls, en qualitat de President; D. Artur Anadon, Inspector de Higiene i Sanitat pecuàries de Lleyda, Vocal; i el Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat, Secretari.

En el de Figueres, els premis atorgats ho foren als propietaris que a continuació s'expressen : D. Miquel Marisch, de Garrigàs, per un verro, 350 ptes.; D. Miquel Marisch, de Garrigàs, per una truja, 150 ptes.; D. Josep Serra, de Santa Llogaya d'Algama, per una truja, 150 ptes.; D. Josep Jordà, de Tusqués, per una truja, 150 ptes.

Formaven el Jurat el Cap dels Serveis de Ramaderia, President; D. Artur Anadon, Vocal; i D. C. Ramon Danés, Secretari.

— Els Concursos que la Mancomunitat de Catalunya organitzarà durant el mes de desembre seran dos, i ambdós per a la millora de les races d'aviram i conills.

El primer haurà lloc el dia 18, al Prat de Llobregat, i l'altre el dia 21, a Vilafranca del Penedès.

— Els galliners de la majoria de les comarques de Catalunya essent objecte de contínues baixes, la Secció de Patologia animal dels Serveis de Ramaderia, després de llargs i repetits estudis d'aviram, procedents de diverses comarques, han arribat a la conclusió de què la malaltia que patien las gallines era l'anomenada «còlera aviar», però revestint diverses modalitats clíniques.

A l'objecte de conservar tan gran i repartida riquesa, com és la de l'aviram, la Secció de Patologia animal està preparant un fulletó en el qual es donaran instruccions per a combatre aquesta malaltia i assegurar així el benefici de les persones que es dediquen a la cria d'aviram.

EL CONCURS DE BESTIAR DE LA BISBAL

El diumenge passat se celebrà a La Bisbal el Concurs cavallí per a la comarca del Baix Empordà.

D'aquest Concurs, que se'n tenien les millors notícies, fent presumir una assistència de tres cent exemplars, quedà reduït a la presentació de cinc sementals i una quarentena d'eugues. La pluja, des de les dues de la matinada fins a les nou del matí, no parà ni un sol instant, impedint de presentar animals al Concurs als ramaders de lluny de La Bisbal.

Per assistir al Concurs havien sortit de Barcelona els alumnes que cursen Zootècnia a l'Escola Superior d'Agricultura amb el seu Prof. Sr. Rossell, afegint-s'hi uns quants senyors aficionats i ramaders.

L'Ajuntament de La Bisbal i el Sindicat Agrícola havien treballat molt perquè el Concurs tingués un gran èxit, com segurament hauria succeït, sinó hagués estat el mal temps.

El Jurat, compost per D. Àngel Isern, propietari ramader, President; D. Marcelí Piquer i Abadal, Veterinari, Vocal; i el Cap dels Serveis de Ramaderia, Secretari, dictà el següent veredicte:

Premi per a semental de 2,500 pessetes, al propietari D. Joan Galí, de Gualta, el qual semental, en el Concurs anterior, obtingué un premi de 1,700 pessetes.

Els premis de 800 pessetes per eugues corresponguere n als propietaris Srs. Josep Garrigolas, de Peratallada; Ramon Gich, de Sant Feliu de Boada; Joan Riera, de La Bisbal; Josep Ullastres, de Parlabà; Isidre Gironès, de Vulpellach, i Àngel Roig, de Sant Sadurní.

Els reproductors premiats foren engalanats amb una llaçada catalana i un escut de La Bisbal, present de l'Ajuntament.

Tot el matí en el passeig Marimon hi acudiren la majoria dels bisbalencs, i gent de la rodalia per a presenciar el Concurs, havent-hi també el Sr. Nogués, Alcalde de La Bisbal, i gairebé tots els regidors, el Diputat per la Mancomunitat Sr. Pla, i el President del Sindicat Agrícola D. Jaume Rossich.

L'Ajuntament i Sindicat obsequiaren al Jurat, alumnes i expedicionaris amb un dinar i audicions de sardanes.

SERVEI D'ENOLOGIA I VINICULTURA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Accedint al que proposava el Conseller d'Agricultura, acordà encarregar interinament a D. Erasme M. d'Ymbert, Ajudant d'Enologia, l'ajudantia de Viticultura, vacant per dimissió del Sr. Badell, retribuint el dit Sr. Ymbert amb la gratificació mensual corresponent a 2,000 pessetes anuals, a cobrar des del dia 1.r del passat mes d'octubre, amb càrrec a la part. 296, art. 2.a, cap. 9.e, del Pressupost ordinari vigent de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

Aquest Servei ha verificat els següents treballs:

Es continuaren els treballs d'ordenació d'experències en els Camps experimentals.

S'atengueren diverses consultes d'ordre enològic.

Organització del Curset de Rubí.

Resolgué una consulta del Sindicat d'Olesa.

Acabament de l'elaboració als cellers de Guiamets, Falset i Igualada.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe emès pel Director dels Serveis d'Agricultura, i de conformitat amb la proposta del Conseller Sr. Mias, prorrogar per tres anys, a comptar del

dia 16 de novembre d'aquest any, a D. August Matons, la duració del càrrec que exerceix de Cap del Servei d'Arbres fruiters de la Direcció tècnica d'Agricultura, assabentant aquest acord al dit funcionari, a l'esmentada Direcció i a Intervenció.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

Pendre grat esment de la memòria escrita pel Cap de la Secció d'Arbres fruiters de la Mancomunitat, donant compte de la campanya efectuada per combatre la mosca de l'oliva en setanta tres pobles de la província de Tarragona.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

LA PODA DE L'AMETLLER

Els Serveis tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya han publicat una fulla firmada per D. Joan Salom, Enginyer-ajudant del Servei d'Arbres fruiters, en la qual es donen regles i preceptes adequats per a la formació i criança del dit arbre.

Com que el seu objecte és el de divulgar entre els agricultors l'ensenyança racional de la poda de l'ametller, els Serveis tècnics d'Agricultura (Urgell, 187, Barcelona) la tametran a qui la sol·liciti.

— Heu's aquí els treballs verificats durant el mes de novembre per aquest Servei:

Respost consultes de Vilallonga, sobre fabricació d'oli d'ametlles amargantes; de Valls, sobre adob del garrofer; de Mataró, sobre poda de l'olivera, de Mollerusa i Barcelona sobre poda de l'ametller.

Visita a Masroig per a comprovar els resultats dels tractaments contra la mosca de l'oliva.

Redacció de la memòria donant compte dels resultats obtinguts en la campanya contra la mosca de l'oliva.

Visita al Camp experimental de Perelló, per a procedir a la recol·lecció de les olives.

Rebudes consultes de Falset, sobre pomeres; Mataró sobre poda d'oliveres; Barcelona, Cambrils, Llançà, Tortosa, Vendrell, sobre poda de l'ametller.

Respost consultes sobre refinació d'olis, de Badalona, i sobre fabricació d'oli, de Collbató.

S'han visitat els pobles de Vinyoles, Riudoms, Borges del Camp, Montroig, Maspujols, Montbrió, Almoster, Castellvell, Canonja, Tarragona i Reus per a observar els resultats obtinguts en la lluita contra la mosca de l'oliva amb els mètodes Lotrionte i Berlese, propagats per aquest Servei.

LA CAMPANYA CONTRA LA MOSCA DE L'OLIVA

Havent terminat la campanya de divulgació dels mètodes de lluita contra la mosca de l'oliva, exposem a continuació els treballs fets i els resultats obtinguts.

Organització de la campanya. — La campanya ha estat feta, d'acord, per la Mancomunitat de Catalunya i pel Consell Provincial de Foment de Tarragona, amb la cooperació, també, de l'Estació Olivarera de Tortosa que ha limitat la seva actuació als pobles del partit judicial de Tortosa.

La campanya ha consistit en conferències, repartició profusíssima de fulles explicant els mètodes de lluita i de cartells incitant als agricultors a defensar-se. Al mateix temps s'ha procurat que tota la premsa de Barcelona, i principalment la de Tarragona, es fes ressò de la campanya i donés per algun temps la major importància a les qüestions referents a la mosca de l'olivera i als mitjans per a combatre-la, a l'objecte de cridar l'atenció dels olivicultors sobre la campanya iniciada.

Objecte de la campanya. — L'objecte de la campanya era aquest any únicament el de fer conèixer l'existència de mètodes eficaços de lluita contra la mosca de l'olivera, car la psicologia del pagès feia suposar que, malgrat totes les propagandes, els tractaments no serien generals: o sia perquè l'agricultor és naturalment contrari a acceptar novetats, sia perquè enguany no s'esperava collita, ço que feia en part inútils i poc profitosos els tractaments.

És per aquesta raó, i sols per a induir i gairebé forçar als agricultors a fer experiments, que el Consell provincial de Foment de Tarragona ha cedit gratuïtament la melassa i l'arseniat de sosa necessaris, que constitueixen les dues matèries principals de les fórmules recomanades. La cessió d'aquestes matèries tenia per objecte també el guanyar temps, fent iniciar tot seguit les proves i preparar a cada poble un cert nombre de persones aptes per a dirigir els tractaments futurs.

El personal tècnic del Servei d'Arbres fruiters es posà a la disposició dels pagesos per a dirigir els tractaments allí on aquests assolissin veritable importància, és a dir, on el número d'arbres defensats fos considerable o on les proves tinguéssin un caràcter rigurós i les circumstàncies permetessin derivar conclusions positives d'interès general.

Ultra això, amb cartes i circulars, el Servei ha anat fent als agricultors les observacions pertinents respecte a l'època i manera de fer els tractaments perquè aquests tinguessin el major poder daquicida.

Conferències fetes. — Les conferències s'han donat als següents pobles: Gandesa, Pinell de Bray, Horta, Corbera, Benissanet, Ascó, Ribarroja, Villalba, Vinebre, Torre de l'Espanyol, Bonastre, Vespella, Masllorenç, Vilarrodona, Llorenç, Salomó, Alcanar, Alfara, Amposta, Freginals, Gadall, La Galera, Masdenverge, Perelló, Roquetes, Santa Bàrbara, Ulldecona, Pobla de Mafumet, Renau, Constantí, Pallaresos, Rourell, Botarell, Castellvell, Alforja, Vinyols, Maspujols, Bot, Prat de Compte, Arnés, Mora d'Ebre, Mirabet, Flix, Batea, Pobla de Masaluca, Garcia, Pobla Montornès, La Nou, Rodonyà, Mantferri, Sant Jaume dels Domenys, Roda, Juncosa de Montmell, Aldover, Ametlla, Benifallet, Ginestar, La Cènia, Mas de Barberans, Paüls, Rasquera, Sant Carles de la Ràpita, Tivenys, Xerta, Secuita, Carllat, Canonja, Tamarit, Borges del Camp, Almoster, Montroig, Vilaseca i Riudoms.

Resultats de la campanya. — En conseqüència de l'activíssima campanya realitzada, el Consell de Foment rebé demandes d'arseniat i melassa pel tractament d'unes 500,000 oliveres de quasi tots els pobles on l'estat de les mateixes feia esperar collita.

Per raons que no coneixem, foren donades aquestes matèries a alguns pobles dels que les sol·licitaren, solament.

Al principi la lluita fou en general conduïda amb intensitat, adoptant-se principalment el mètode Berlese (de pulveritzacions) per ésser més fàcil i més econòmic. Però la invasió del mildiu a les vinyes desvià cap als ceps les cures dels agricultors, que abandonaren l'olivera. A això contribuí també d'una manera important el no presentar-se la mosca com se temia i com se verifica normalment en els primers temps de l'estiu, ço que féu suposar que no hi hauria invasió, i a l'ésser molt petita la collita i, per tant, de poc valor.

Però a primers d'octubre, afavorida per les calors tardanes, la mosca es desenrotllà improvisadament en quasi tota la província de Tarragona amb un caràcter intensíssim.

En les oliveres no tractades o en aquelles tractades però en les quals les pulveritzacions foren abandonades abans de temps, els perjudicis ocasionats per l'invasió

tardana de mosca, oscil·la segons les circumstàncies, poble, exposició de l'olivar, etc., d'un 30 a un 40 i potser fins a un 50 per 100 de la collita.

Tal és el dany causat aquest any per la mosca.

Com es preveia, doncs, la campanya realitzada aquest any no ha influït d'una manera prou forta sobre l'esperit del pagès per a induir-lo a defensar-se de la mosca seguint rigurosament les prescripcions donades.

Però el resultat principal, que era el de fer conèixer que existeixen mètodes de lluita contra la mosca de l'oliva, de fàcil aplicació, han estat assolits completament. Junt amb aquest resultat, ja prou important per a justificar les despeses sostingudes i les energies esmerçades, hi ha també un resultat concret assolit en virtut de la campanya i que té una valor definitiva per a jutjar de l'eficàcia dels mètodes de lluita.

Un propietari que ha practicat rigurosament els tractaments i en els quals han intervingut constantment els tècnics del Servei d'Arbres fruiters, el Marquès de Marianao, ha aplicat el sistema Latrionte a 2,000 oliveres del Parc Samà, de Cambrils.

Els resultats obtinguts poden resumir-se numèricament com segueix:

Oliveres no tractades del terme de Cambrils. — La pèrdua oscil·la al voltant de 40 per 100 de la collita. Les olives caigudes a terra són moltíssimes; d'aquestes un 90 per 100 està atacat per la mosca.

Olivareres tractades del Parc Samà. — La pèrdua no passa del 1 o 2 per 100. Les olives caigudes a terra són poquíssimes i d'aquestes solament el 2 o 3 per 100 està atacat pel cuc. Pràcticament, doncs, la collita ha estat salvada. Un altre resultat igualment clar i definitiu ha estat obtingut amb el mètode Berlese a Pinell de Bray, adoptant-se, per don Josep M.ª Alvarez i altres socis del Sindicat Agrícola, la fórmula recomanada per aquest Servei.

Oliveres no tractades.—Tenen el 90-95 per 100 d'olives corcades.

Oliveres tractades. — Quatre vegades. (400 arbres). Tenen sols el 0'3, 0'5, 1 per 100 de olives atacades.

A Miravet. — El propietari i Alcalde D. Antoni Prescoli Arrufat, tot i no havent fet més que un tractament deficient (dues pulveritzacions) ha salvat un 25 per 100 d'olives de l'atac de la mosca en relació a les no tractades, amb igual cas es troben la gran majoria de veïns del dit poble i d'altres pobles de la Ribera de l'Ebre.

L'eficàcia dels mètodes queda demostrada d'una manera absolutament clara després de tals experiments que caldrà fer conèixer i divulgar en les pròximes campanyes, que seran encaminades a generalitzar la lluita contra la mosca, tal com avui es fa, per exemple, pel mildiu del cep.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

Aquest Servei ha verificat durant el mes els treballs següents:

Documentació i originals d'impremta per l'administració i règim de la Secció de Crèdit del Sindicat Agrícola de Palausolitar i Plegamans.

Atendre la visita del President del Sindicat Agrícola de Serinyà per diverses consultes.

Atendre una comissió de Sant Pere de Riudevitlles per a la reorganització del Sindicat d'aquella població.

Confecció del Reglament del Sindicat Agrícola de Sant Pere de Riudevitlles.

Atendre una Comissió del Sindicat Agrícola Catòlic de Manresa per diverses consultes sobre la institució d'una Secció de Molineria i compra d'un molí fariner.

Conferència a Guiamets sobre Sindicació Agrària.

Conferència a Falset sobre Sindicació Agrària i Federació del Priorat.

Atendre una Comissió de Sant Pere de Riudevitlles per a demanar una conferència.

Confecció del Reglament de l'esmentat Sindicat en vista de les esmenes presentades al projecte que se'ls va enviar, i introduint-hi la Caixa rural.

Expedient, modelació i impresos per a l'aprovació i administració de l'esmentat Sindicat.

Conferència a Vimbodí sobre Caixes rurals, amb motiu d'inaugurar la d'aquell poble.

Confecció de l'expedient per a son registre al Govern civil i original d'impremta per a la seva administració i instruccions per al seu règim.

Reglaments i expedients per a la fundació de la Caixa rural en el Sindicat Agrícola de Rocafort de Queralt, Sarreal i Pira.

Atendre la Comissió del Sindicat de Vinyaters d'Igualada per a parlar de l'administració del mateix.

Atendre una Comissió del Sindicat Agrícola de Callús per a parlar de la Caixa rural que ha de fundar-se en la dita població.

Estudi del reglament de l'esmentat Sindicat per adoptar-lo a les funcions de Caixa rural i instruccions per a la seva implantació i règim administratiu.

Atendre una comissió del Sindicat Agrícola de Linyola per a diverses consultes.

Confecció del Reglament de la Caixa Rural de Vimbodí i expedient per a la presentació al Govern civil i modelatge d'impresos per a la seva comptabilitat i administració.

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola de Sarreal per a introduir-hi la Caixa Rural.

Modificació de l'anterior Reglament i addició de la Secció de Crèdit.

Estudi dels Reglaments dels Sindicats Agrícoles de Pira, Vilavert i Rocafort de Queralt per a establir en tots ells la Caixa Rural, i projecte de bases per a la mateixa, adaptables a cada un dels esmentats estatuts.

Conferència sobre Sindicació Agrària al Sindicat Agrícola de Llagostera.

LABORATORI DEL SERVEI D'AGRICULTURA

Notícies i documents

Resum dels treballs efectuats en el Laboratori per tot el mes d'octubre:

Mostres analitzades : Terres de conreu, 16; vins i similars, 58; adobs, 56; aliments, 9; diversos, 7. Total, 140.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents: Determinacions quantitatives, 289; nombres i relacions, 75; assaigs qualitatius, 6; certificats i informes, 6.

S'han analitzat, per encàrrec dels Serveis tècnics d'Agricultura, trenta vuit mostres classificades de la manera següent: Terres, 11; vins i similars, 24; aliments, 2; diversos, 1. Total, 38.

Preparació de la Campanya de sembra. Confeccions i practiques de selecció, tractament i sembra a Verdú i a Vilanova de Moyà.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Heu's aquí la tasca realitzada per aquest Servei durant el mes de novembre.

Ordenació dels resultats dels camps experimentals, any 1920-21.

Ordenació de la campanya de sembra.

Preparació de l'experiència sobre la germinació de cereals segons la profunditat a què estiguin col·locats.

CASA PER A PEONS CAMINERS I DIPÒSIT DE MATERIAL, CONSTRUÏDA PER LA DIRECCIÓ D'OBRES PÚBLIQUES DE LA MANCOMUNITAT EN EL CAMÍ DE SANT MATEU DE BAGES A CALLÚS

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA : ESCOLA DE SANT LLORENÇ SAVALL

Estudi de germinació de cereals. Confecció del pla del Laboratori de selecció de llavors.

CURSETS DE DIVULGACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la petició de l'Ajuntament de Falset, data 27 d'octubre darrer, i de conformitat amb el dictamen del Conseller del Servei, concedir un curset de nou lliçons a aquella població, sobre temes referents a l'Agricultura, en la data que assenyali el Director, important les despeses un total de 750 pessetes, de les quals 500 hauran de satisfer-se amb càrrec a la part. 306, cap. II, art. 9, del vigent Pressupost de la Mancomunitat, i les 250 restants per l'Ajuntament de Falset.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

Certament que una de les viles més progressives de Catalunya és la de Falset, capital de la comarca del Priorat. La llavor sembrada per l'antiga Cambra Agrícola Oficial ha fructificat esplèndidament en el Sindicat Agrícola i Caixa Rural i Celler Cooperatiu. És aquest un formós edifici destinat a l'elaboració de vins abrisats, amb tines de ciment armat d'una cabuda total de 20 mil cargues, incompletament construït encara, amb tot, i portar-hi gastades unes tres centes cinquanta mil pessetes. És una obra que acredita a l'arquitecte Sr. Martinell.

No solament en el camp agrícola, sinó també en el cultural té demostrada la vila de Falset el seu esperit valent i emprenedor per les magnífiques escoles en les quals s'hi ha esmerçat un capital gairebé igual a l'esmentat i sortit tot ell de la vila.

Doncs, ara, recentment, n'acaba de donar encara una altra prova ben demostrativa de què no vol quedar estancada en el quietisme. Havent ja celebrat anys enrera un curset de divulgació amb remarcable èxit, i guardant-ne un bon record, ha volgut enguany celebrar el segon, essent la primera de les viles en la qual s'han celebrat cursets per duplicat.

Feta la demanda del curset al Consell de la Mancomunitat per l'Ajuntament, ha estat la Càmara Agrícola Oficial l'encarregada de tots els treballs d'organització i la que ha subvencionat el curset amb 250 pessetes, segons pràctica establerta pels Serveis tècnics d'Agricultura. Més de tres cents cartells anunciadors han estat fixats per les cantonades de la vila i altres viles del Priorat i gran nombre de invitacions han estat adreçades a les societats agrícoles de la comarca.

Tothom ha respost a la crida amb entusiasme. L'Ajuntament hi era representat per son Alcalde, Josep Cubells i pels Regidors Josep Mas, Josep Masó, Salvador Anguera i Joaquim Montlleó.

El Sindicat Agrícola per son President Miquel Barceló, Secretari Vicens Estrem, i Vocal Prudenci Llaberia.

La Societat Artesana, per son president Ignasi Llaberia.

La Cooperativa Obrera, per son president Josep Llaberia i Borrell.

La Unió Social pel president Joan Pujades. De totes aquestes entitats i de la Càmara Agrícola Oficial assistiren al curset formant el seu nucli principal nombrosíssims socis, que en algunes de les lliçons no baixaren de set centes persones, omplenant l'espaiós local del teatre Artesana. Hi acudiren representacions dels Sindicats de Marsà, Torre de l'Espanyol, Guiamets, Bellmunt, Masroig, Capsanes, Gratallops i altres.

El públic s'interessava de tal manera en les explicacions dels professors, que sovint demanava explicacions i aportava dades, distingint-se en les controvèrsies els coneguts agricultors Vicens Estrem, Xavier Galceran, Manuel Pujol, Miquel Llorens, Vicens Rull, per a posar només alguns noms dels molts que hi aportaren la seva experiència i coneixements.

Prou bé mereix la Càmara Agrícola Oficial els aplaudiments dels convilatans i el remerciament dels Serveis tècnics d'Agricultura, per l'encertada organització, en la que treballaren ardidament el President Joan Grau, el Secretari Ignasi Rull i els Vocals Emili Llorens, Enric Palejà, Eugeni Batllevell i el soci Sr. Sentís.

La composició del curset ha estat la següent: 12 novembre, «Alimentació humana», pel Director dels Serveis tècnics d'Agricultura, En Jaume Raventós.

13 i 14, «Conreu i malalties de l'avellaner», i 15 i 16, «de la olivera», pel Cap del Servei d'Arbres fruiters, En August Matons.

17, 18 i 19, «Conreu i malalties de la vinya», per l'Ajudant del Servei de Viticultura i Enologia, N'Erasme M.ª d'Ymbert i per l'Enginyer En Lluís Guitart.

20, «Acció social agrària», pel Cap de la Secció, En Josep M.ª Rendé.

Les pràctiques i les projeccions foren dirigides per l'operador, En Salvador Beneït.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Que, per a tots els efectes, s'entengui que D. Josep M. Valls va deixar d'exercir el càrrec de Director dels Serveis tècnics d'Agricultura el dia 30 de gener de 1920, inclusiu.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist el dictamen del Cap de la Secció segona, conformat pel Conseller del Servei, admetre en principi la petició formulada per l'Ajuntament de Llívia, en mèrits del Concurs d'estudis i formació d'avant-projectes per a l'abastiment d'aigües potables a les poblacions de menys de 4.000 habitants, trametent-se la dita petició amb els documents acompanyats primerament i els que s'han remès després al senyor Enginyer-director d'Obres hidràuliques perquè la informi als efectes de la resolució del Concurs, entenent-se que la dita acceptació, és sense perjudici de les peticions fetes per altres Ajuntaments en temps oportú.

— Vistes les comunicacions de l'Enginyer-director

d'Obres hidràuliques i de l'Interventor general de la Mancomunitat, i el dictamen del Director d'Hisenda, conformat pel Conseller del Servei, aprovar la transferència de 11,500 pessetes de la part. 242 del Pressupost d'enguany a la part. 243 del mateix Pressupost, per tal de subvenir a les despeses d'acabament dels treballs de sondeig per a l'obtenció d'aigües artesianes que es realitzen en terme de Castelló d'Empúries.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

Vista la comunicació de l'Enginyer-director d'Obres hidràuliques, i atès l'informe favorable del Conseller d'Hisenda, disposar el lliurament de la quantitat de 4,000 pessetes, amb càrrec a la part. 243 del vigent Pressupost, pel pagament de les despeses que s'ocasionaran durant la primera quinzena del mes de desembre vinent, amb motiu de les obres de sondeig per l'obtenció d'aigües subterrànies a Castelló d'Empúries, la qual quantitat es justificarà degudament mitjançant la presentació de llistes de jornals i comptes de materials esmerçats en l'execució de les referides obres.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de les comunicacions trameses pels Alcaldes de Gombreny i Pobla de Lillet regraciant la instal·lació de servei telefònic en les respectives localitats.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

De conformitat amb la proposta de l'Interventor general de la Mancomunitat, aprovar els comptes de les despeses ocasionades per l'explotació de les línies telefòniques de la Mancomunitat, durant els mesos de juliol, agost i setembre d'aquest any, en les Demarcacions Nord, Oest i Central, junt amb Solsona-Cardona, satisfetes, respectivament, per D. Modest Nieto, D. Manuel Marín i D. Antoni Raguan, que sumen les quantitats de 44,477'47, 34,962'36 i 9,351'53 pessetes.

— Aprovar, a proposta del Cap de la Secció segona d'Administració, el compte presentat pel senyor Conseller de Telèfons, D. Anselm Guasch, de les despeses de viatge a Madrid, amb motiu de la gestió d'afers del seu ram i competència, important la suma de 577'25 pessetes, a pagar amb càrrec al cap. 10, art. 1.r, part. 378 del Pressupost vigent, i acordà incloure en la relació de dietes del susdit Conseller Sr. Guasch, corresponent al mes de novembre d'enguany, les dels dies 18 a 22, ambdós inclusiu, de l'esmentat mes, en què ha estat dedicat a afers de la Mancomunitat fora del lloc de la seva residència.

— De conformitat amb el dictamen del Cap de la Secció segona d'Administració, visat pel Conseller del Servei, aprovar els comptes tramesos per la Secció tècnica de Telèfons de la instal·lació de noves línies telefòniques durant el segon trimestre d'enguany, l'import dels quals puja a 46,125'73 pessetes, a lliurar amb càrrec al cap. 8.è, art. 4.t, part. 285 del Pressupost ordinari corrent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

Aprovar la relació de despeses de viatge i estades a Madrid de l'Enginyer-director del Servei de Telèfons, D. Esteve Terradas, els dies 18 a 21 de novembre, que suma en total 412'75 pessetes.

— Pendre esment de la salutació de l'Alcaldia de Bellcayre, amb motiu de la inauguració del Servei telefònic de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

És acabada la línia Ripoll-Castellfullit.

És acabada la línia Torroella-Bellcayre.

Es comencen i continuen els treballs en la línia Oliana-Organyà.

Es comencen els treballs en la línia Belltall-Passanan.

Es comencen els treballs en la línia Girona-Figueres.

El dia 5 va inaugurar se el servei a Pobla de Lillet i Gombreny, i el dia 26 el de Bellcayre (Girona).

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per informat de la R. O. del Ministeri de Foment disposant la inclusió en el pla de ferrocarrils secundaris del de Tàrrega a Balaguer i ramal a Linyola, com a resolució a la instància presentada per la Mancomunitat i els Ajuntaments dels pobles interessats, d'acord amb la proposta de la Direcció General d'Obres públiques i amb subjecció a les altres condicions de l'informe del Consell d'Obres públiques que esmenta.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

Vist el dictamen del Cap-director d'Administració, i de conformitat amb la proposta del Conseller de Ferrocarrils, assignar el sou de 2,000 pessetes anuals, a comptar del dia primer del mes que som i amb càrrec a la part. 253 del Pressupost vigent, a D. Joan Cachot i Torroja, Secretari del Consell d'Administració de la Junta d'Obres del Ferrocarril de Reus a Montroig, nomenat pel propi Consell en la reunió tinguda el dia 25 d'octubre proppassat.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment de la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona donant compte d'haver estat aprovat per la Direcció General d'Obres públiques el projecte d'un ponterol de tres metres de llum per a la supressió del xaragall del torrent de can Jané en el camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, pertanyent al contracte amb la Diputació de Barcelona i inclòs en el pla selecció, pel seu pressupost de contracte de 65,267'86 pessetes.

— Pendre esment d'un ofici de la Diputació de Girona trametent relació dels projectes i documents pertanyents a obres del contracte entre l'Estat i la Diputació al·ludida.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

Atès que la Mancomunitat no té cap interès en conservar vigent el contracte existent entre la Diputació de Lleyda i l'Estat, traspassat avui a aquesta Corporació, en primer lloc perquè tots els camins que hi figuren o altres que els supleixen amb aventatge, o bé són a les relacions d'urgents, o bé en el contracte signat a conseqüència del segon Concurs, o bé poden entrar en el contracte a fer en virtut dels darrers concursos, i en segon, perquè restant la iniciativa exclusivament a càrrec de l'Estat es topa amb l'inconvenient de no poder coordinar les dites obres amb el sistema general de les altres que la Mancomunitat té fetes, en construcció o en projecte, vist el dictamen raonat del Negociat de Carreteres, camins i ponts, i de conformitat amb la proposta del Conseller del Servei, suscitar la rescissió del contracte amb l'adopció dels següents acords:

1.ᵉʳ Adreçar un ofici a la Direcció General d'Obres públiques pregant-li que doni rescindida la contracta que signà amb la Diputació de Lleyda en 15-17 d'octubre de 1903 per a la construcció de camins veïnals, fent tot seguit dues liquidacions : la del deute exigible a la Diputació de Lleyda per les obres fetes després del dia 28 de setembre de 1918, i la liquidació del deute exigible a la Mancomunitat en virtut del plec de condicions que signà amb la Direcció General d'Obres públiques l'esmentat dia 28 de setembre de 1918.

2.ⁿ Comunicar el precedent acord a la Diputació de Lleyda fent-li avinent la conveniència que aquella també adreci un ofici al Ministeri de Foment demanant la rescissió susdita.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

— Incautar-se, accedint a la petició de l'Ajuntament de Garriguella, del tram de camí municipal que travessa el dit poble, des del quilòmetre 13 del camí de Perelada a Garriguella a l'acabament del carrer de la Verge del Camp, no essent efectiva aquesta incautació fins i tant que l'Ajuntament hagi eixamplat l'extrem del carrer Nou, retirant la façana de l'última casa, així com les immediates de la plaça del Pou, fins la línia que designarà la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, apariant de més a més el ferm del carrer Nou, plaça del Pou, plaça de la Ciutat i carrer de la Verge del Camp, tot en el ben entès que a partir del dia de la incautació del tram de camí que s'esmenta, aquest tindrà per a tots el efectes (arbitri inclusiu) la condició legal de travessia.

— Autoritzar així mateix la Secció tècnica per a realitzar per administració, tenint en compte la urgència de les obres i que els estralls que han d'apariar-se han estat produïts per causes imprevistes, la construcció d'un mur de sosteniment i defensa del terraplè, en els hectòmetres 4 i 5 del quilòmetre 7 del camí veïnal de Carme a Orpí, i la d'un mur de revestiment de la marge dreta de la riera de Carme per defensa del pont del quilòmetre 6, hectòmetre 5, de l'esmentat camí, pel pressupost total de 18,774'01 pessetes, i el lliurament immediat de 5,000 pessetes per començar ara els treballs.

— Designar al senyor Diputat D. Josep Viguer per a assistir a la recepció definitiva de les obres de nova construcció del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilumara.

— Designar el senyor Diputat D. Josep Seix per a assistir a la recepció provisional de les obres de nova construcció del pont sobre el Garona a Lés, i a la de les que s'han efectuat per a la construcció del camí veïnal de Vilach a la carretera de Balaguer a la frontera.

— Comunicar a la Confraria de Pagesos de Lleyda que els camins de Lleyda a Montagut i d'Alcarraç a Coll de Moixó figuren en el pla selecció de camins a construir per la Mancomunitat dins un termini breu, però que la construcció no podrà fer-se fins i tant que l'Ajuntament de Lleyda no es posi al corrent en el pagament del contingent.

— Retornar a D. Melcior Soca la fiança que va constituir a la Caixa de la Mancomunitat per a respondre de les obres del camí veïnal de Veciana a Copons, que realitzà D. Andreu Soca.

— El compte de les despeses ocasionades per la recepció provisional de les obres de construcció del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges al camí de la Pobla a Carme per Espoya i Torre de Claramunt, important 80 pessetes, a llïurar.

— La liquidació de les obres del camí veïnal d'Olost a la carretera de Prats de Llussanès a Sant Quirze de Besora, per un import de 71,747'65 pessetes, resultant una economia de 12,791'51 pessetes i un romanent de 3,652'23 pessetes a favor del contractista.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

De conformitat amb el que indicava la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, designar els senyors Diputats D. Josep M. Marquès i don Marià Jaques per a assistir a la subhasta del proveïment de pedra destinat a la carretera de Mollerusa a Bellcayre per Linyola, que se celebrarà simultàniament a Barcelona i a Lleyda el vinent dia 18, a les onze del matí.

Designar el senyor Diputat D. Josep M. Marquès

per a assistir a la subhasta del proveïment de pedra destinat a la carretera de Gràcia a Manresa, que se celebrarà en aquest Palau de la Generalitat el dia 18, a dos quarts de dotze del matí, i a la que se celebrarà el mateix dia, a les dotze, per a adjudicar el proveïment de pedra destinat al camí de Sardanyola a Montcada per Ripollet.

Designar el senyor Diputat D. Joan Giró i Prat per a assistir a la subhasta del proveïment de pedra destinat a la carretera de Montcada a Terrassa a Sant Cugat del Vallès per Sardanyola, que se celebrarà en aquest Palau de la Generalitat el dia 19, a les onze del matí; a la del proveïment de pedra destinat al camí de Sarrià a Vallvidrera, que se celebrarà el mateix dia, a dos quarts de dotze, i a la del proveïment destinat al camí de Calaf a Sant Martí Sesgayoles, que se celebrarà també el mateix dia, a les dotze.

Adjudicar definitivament a D. Adolf Garro i Alonso la subhasta del proveïment de 1,400 metres cúbics de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Mongat a Tiana, per la quantitat de 22,700 pessetes.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

Designar els senyors Diputats que han d'assistir a les subhastes que se celebraran els dies 29 d'aquest mes i 5 del vinent desembre, en la següent forma:

D. Francesc X. Flaquer per a assistir a la de l'empedrament del pont sobre el Ter en el camí veïnal de Manlleu a la Gleva, a la del proveïment de pedra destinat a la carretera de Vich al confí amb Girona en direcció a Sant Hilari, i a la del proveïment destinat al camí de Montagut a la carretera de Girona a Olot, que se celebraran en aquest Palau de la Generalitat el vinent dia 29, a les onze, dos quarts de dotze i a les dotze del matí, respectivament, celebrant-se l'última també a Girona, a la mateixa hora, amb assistència del Diputat D. Albert de Quintana.

D. Manuel Puigrefagut per a assistir a la del proveïment de pedra destinat al camí de Taradell a l'estació de Balenyà, a la del destinat a la carretera de Montesquiu al límit de Lleyda per Berga i a la del destinat a la carretera de Vich per Roda a enllaçar amb la de Vich a Olot, que se celebraran en aquest Palau de la Generalitat el dia 5 de desembre, a les onze, dos quarts de dotze, i a les dotze del matí, respectivament.

— Acceptar la Companyia General de Crèdit com a fiadora personal del contractista dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Cornellà a Sant Feliu de Llobregat, i de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell per Sant Boy de Llobregat, don Francesc Molins.

— Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar per administració, en virtut de les subhastes desertes, els treballs de proveïment de pedra partida per a l'arranjament del camí de Palafrugell a Calella, pel seu pressupost de contracte de 14,038'92 pessetes; havent de lliurar-se de moment la quantitat de 3,000 pessetes per donar començ als treballs.

— Autoritzar també la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració, també en virtut dels actes de subhasta deserta, els treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Palafrugell a la carretera de Girona a Palamós, subjectant-se al pressupost de contracte que regí la subhasta, que ascendeix a 10,631'75 pessetes, havent de lliurar-se'n de seguida 3,000 per començar els treballs.

—Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar per administració els treballs que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els corresponents pressupostos, que hauran de lliurar-se:

Explanació i cercament d'una parcel·la en el quilòmetre 1 de la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 594'30 pessetes.

Arranjament d'un passallís del quilòmetre 4 del camí de Montmeló a la carretera de Masnou a Granollers, pels seus imports de 1,987'52 i 1,992'87 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Proveïment de pedra partida amb destinació al camí veïnal de Blanes a l'estació del ferrocarril, quilòmetres 1 a 4, pel seu import de 1,971 pessetes.

Supressió de passallisos en el quilòmetre 5 del ramal de la carretera del Bruch a Manresa al Monestir de Montserrat, pels seus imports de 1,947'40 i 1,958'10 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels camins d'Espunyola a Puigreig i d'Avià a la carretera de Solsona a Ribes, pel seu import de 1,765'50 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, tros segon, pel seu import de 1,963'45 pessetes, en el quilòmetre 3, hectòmetres 1 a 6.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del mateix camí, quilòmetres 3 i 4, hectòmetres 7-10 i 1-3, pel seu import de 1,931'35 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat, quilòmetre 6, hectòmetres 1 a 3, pel seu import de 1,974'15 pessetes; hectòmetres 4 a 7, pel seu import de 1,904'60 pessetes, i 7 a 10, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Masnou a Granollers, quilòmetres 14 i 15, pel seu import de 1,915'30 pessetes, i quilòmetres 16 i 17, pel seu import de 1,610'35 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del camí veïnal de Figueres a Sant Climent Sessebes, quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 7, pel seu import de 1,895'40 pessetes; hectòmetres 7 a 10, del quilòmetre 1 i 1 a 4 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,801'44 pessetes, i hectòmetres 4 a 10 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,898'64 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida pera l'arranjament del ferm del camí de Pont de Molins a Les Escaules, quilòmetre 1, hectòmetres 1 a 7, pel seu import de 1,911'60 pessetes; hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 1 i 1 i 2 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,924'56 pessetes; i hectòmetres 2 a 7 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,980'64 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm del camí de Pla de Cabra a Sarreal, quilòmetre 9, pel seu import de 1,995'84 pessetes, i quilòmetres 10 i 11, pel seu import de 1,930'52 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 19 de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 1,860'19 pessetes; hectòmetres 2 a 4, pel seu import de 1,733'40 pessetes; hectòmetres 4 i 5, pel seu import de 1,798'94 pessetes; hectòmetres 5 a 7, pel seu import de 1,841'47 pessetes; hectòmetres 7 a 9, pel seu import de 1,765'66 pessetes, i hectòmetres 9 i 10, pel seu import de 1,820'07 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida amb destinació a la mateixa carretera, quilòmetre 7, hectòmetres 1 i 2, pel seu import de 1,920'11 pessetes; hectòmetres 2 i 3, pel seu import de 1,907'81 pessetes; hectòmetres 3 a 5, pel seu import de 1,974'15 pessetes; hectòmetres 5 i 6, pel seu import de 1,934'56 pessetes; hectòmetres 6 a 8, pel seu import de 1,854'31 pessetes; hectòmetres 8 i 9, pel seu import de 1,961'31 pessetes, i hectòmetres 9 i 10, pel seu import de 1,881'06 pessetes.

Treballs de segona reparació provisional dels hectòmetres 9 i 10 del quilòmetre 5 del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,996'92 pessetes, i quilòmetre 6, hectòmetres 1 a 10, pel seu import de 1,999'08 pessetes.

— Aprovar el pressupost dels treballs necessaris per a la reparació dels desperfectes ocasionats pels darrers temporals d'aigua, tenint en compte la urgència de les obres i que els estralls han estat produïts per causes imprevistes, important 15,015 pessetes, de les quals hauran de lliurar-se 13,802'17 pessetes per fer junt amb els romanents dels lliuraments anteriors la suma total.

— Vistos els oportuns dictàmens de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, disposar els lliuraments que s'indiquen, a justificar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica per a atendre les despeses que s'ocasionaran durant el mes que som:

2,000 pessetes per a la construcció d'un mur de defensa contra les avingudes del riu Meder, en el camí de Vich a la carretera de Moyà a Calaf, quilòmetre 1, hectòmetre 4.

893'87 pessetes per a l'extracció de pedres en el quilòmetre 2, hectòmetre 3 i 4 de la carretera de l'Estació de Monistrol al Monestir de Montserrat.

1,506'70 pessetes per als treballs d'arranjament d'obres de fàbrica del camí de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa.

5,774'75 pessetes per al proveïment de pedra partida destinada a la reparació del mateix camí.

4,610'46 pessetes per a la reparació d'un grup de pontons en el quilòmetre 2, hectòmetre 8 de la carretera de l'estació de Monistrol al Monestir de Montserrat.

9,974'67 pessetes per als treballs de defensa del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca, contra les avingudes dels rius Ripoll i Besòs, en el quilòmetre 8, hectòmetres 5 a 10.

9,956'05 pessetes per al proveïment de pedra destinat al ferm del camí de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat.

8,967'87 pessetes per al proveïment de pedra partida destinat al camí de Barcelona a Prat de Llobregat.

6,560 pessetes per a la reconstrucció de terraplens i altres treballs en la carretera de Manresa a Esparraguera, en el camí de Monistrol a Montserrat, en el de Vacarisses a La Bauma, i en la carretera del Bruch a Manresa per Marganell.

6,000 pessetes per a les obres d'apariament de l'explanació i ferm de la carretera del quilòmetre 4, hectòmetre 7 de la carretera d'Artesa de Tremp a Vilanova de Meyà per Alentorn.

8,000 pessetes per al proveïment de pedra partida destinat a la conservació del ferm del camí veïnal de Tarragona a Pont d'Armentera.

3,000 pessetes per al proveïment de pedra destinat a la conservació del ferm del camí veïnal de Sant Miquel de Fluvià a Castelló d'Empúries, quilòmetres 8 a 18.

— De conformitat amb el que proposava la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, aprovar:

El compte de les despeses ocasionades per la visita efectuada a diverses vies de la província de Girona, important 320'75 pessetes, a lliurar.

Els resums per demarcacions de les despeses ocasionades durant el mes de març d'enguany per a la conservació ordinària de carreteres i camins de la Mancomunitat, corresponents al personal de celadors, peons capatassos, caminers i auxiliars de tota mena, que en junt importen 51,784'80 pessetes, i els de reintegrament de despeses als celadors motivades pel servei ordinari de vigilància de carreteres i camins, d'import 826'55 pessetes, resultant un total de 52,575'35 pessetes, satisfetes amb càrrec als lliuraments núms. 3031, 3222 i 1360, de dates 30 i 31 de març i 6 de setembre d'enguany, respectivament.

La liquidació formulada pel Pagador primer de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts dels lliuraments expedits durant l'any econòmic 1920-21.

L'acte de recepció dels proveïments de grava corresponents als quilòmetres 1 a 5 del camí veïnal de Sant Joan de Mediona a Sant Pere Sacarrera.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

Designar el senyor Diputat D. Ramon d'Abadal per a assistir al reconeixement i, si s'escau, a la recepció definitiva dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera de Collsuspina a Santa Maria de Seva, tros tercer.

— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els proveïments de pedra partida per a la conservació del ferm en les vies que a continuació s'indiquen, o bé per a fer, si ho creu més convenient, la revisió de preus dels projectes, a fi de facilitar la concurrència de licitadors a una nova subhasta, ja que fins ara han quedat desertes les celebrades per la seva adjudicació:

Camí de Sardanyola a Montcada per Ripollet.

Carretera de la de Montcada a Terrassa a Sant Cugat per Sardanyola.

Camí de Sarrià a Vallvidrera.

Camí de Calaf a Sant Martí Sesgayoles.

Carretera de Gràcia a Manresa, quilòmetres 10 a 17.

— Autoritzar la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració les obres que a continuació es detallen, aprovant els pressupostos respectius, que hauran d'ésser lliurats a favor del Pagador segon de la mateixa:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 5 del camí d'Artés a Pont de Cabrianes, per 1,797'60 ptes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 5 de l'esmentat camí, pel seu import de 1,990'20 pessetes.

Neteja i poda de l'arbrat de la carretera de Cornellà a Fogàs, secció primera, quilòmetres 7 i 8, i camins veïnals de Cornellà a Sant Feliu, quilòmetres 1 a 4, de Papiol a l'estació, quilòmetres 1 i 2, de Piera a Hostalets de Pierola, de Martorell a Vilafranca, quilòmetres 10, i de Gelida a Sant Llorenç d'Hortons, quilòmetres 1 i 2. Autoritzant-se la referida Secció tècnica per a fer aquests últims treballs mitjançant contracta a preu fet, si ho creu més convenient, o pel seu import de 873'60 pessetes.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció segona, Negociat de Carreteres, camins i ponts, acceptar l'oferta formulada per D. Eugeni Raison, Enginyer-director de la Sociedad General de Aguas de Barcelona, autoritzant perquè siguin ocupats els terrenys necessaris de reconstrucció del camí veïnal de la plaça de l'Agregació de Vallvidrera a la carretera de Gràcia a Manresa i ramal al Tibidabo, amb subjecció al plànol que tramet la dita societat, i havent de comunicar-se aquest acord a la Secció tècnica a fi que, assabentada, vegi si es faciliten amb aquesta sessió els treballs d'aixamplament del dit camí, començat temps enrera.

— Lliurar 4,684'81 ptes., a justificar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica, per a atendre les despeses que s'han ocasionat durant aquest mes amb la continuació dels treballs del pont sobre el riu Garona a Les.

— Pendre esment de l'ofici del Reial Automòbil Club de Catalunya assabentant que els projectes corresponents a la supressió del passallís anomenat «Can Jener» i construcció d'un viratge doble en terme de Montcada, ambdós en el camí veïnal de Sant Adrià de Besòs a La Roca, es troben enllestits, mancant només

per a la seva construcció, que el Consell ordeni la celebració de les oportunes subhastes, i pregant que la Presidència interposi la seva influència perquè es realitzin aviat.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

El dia 11 del corrent tingué lloc el reconeixement, als efectes de la recepció, dels proveïments de pedra partida per a l'arranjament del camí veïnal de Cabrils a Vilassar, amb assistència del Diputat provincial D. Josep Colomer, de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat Sr. Turell, de l'Enginyer-encarregat de la demarcació segona Sr. Peña i del contractista de dites obres Sr. Comas.

El dia 23 del corrent tingué lloc el reconeixement, als efectes de la recepció definitiva, de tres seccions del camí de Paüls a Xerta, amb assistència del Diputat provincial D. Joan Canivell, en representació de la Mancomunitat; de D. Josep Cabestany, Enginyer-cap d'Obres públiques de l'Estat; de l'Enginyer-encarregat Sr. Tarrida, per delegació de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, i el contractista Sr. Artés.

El dia 25 del corrent tingué lloc la recepció de la pedra acopiada en els quilòmetres 1 al 3 de la carretera de Bot a Prat de Compte, amb assistència del Diputat provincial D. Manuel Solanas, de l'Enginyer-encarregat Sr. Tarrida, per delegació de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, i del contractista de dites obres Sr. Borja.

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Concedir a D. Eduard Planas, Auxiliar segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, els vint dies de llicència que demana a l'ocasió del seu matrimoni, podent fruir del sou complet, donat que es tracta d'un motiu excepcional, i de conformitat amb el que preveu l'art. 40 del Reglament d'Oficines de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Disposar el lliurament de la quantitat de 1,712'60 pessetes per a l'adquisició de quatre llantes massisses de goma amb destinació al servei de camions de transport de pedra per a l'arranjament del ferm de la carretera de Gràcia a Manresa.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Comunicar a D. Francesc Viñas, del poble de Moyà, que l'acord del Consell de data 17 d'agost darrer és aplicable a tots els arbres fruiters plantats a la carretera de Moyà a Calaf per Súria, dintre el terme municipal de Moyà, entenent-se, però, que els fruits d'aquells arbres que hagin estat plantats i cultivats pels nois de Moyà queden exceptuats del repartiment que determina el paràgraf 3.r, i de la salvetat que es fa en el 4.t, i podran ésser recollits i aprofitats íntegrament pels mateixos nois, d'acord amb llurs mestres, per tal de premiar el zel i cura demostrats, i per a servir d'estímul i exemple als altres.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Comunicar al Jutjat de 1.a Instància i Instrucció del districte de la Barceloneta que la Mancomunitat no vol pendre part en les diligències sumarials que es practiquen amb motiu de l'accident ocorregut a l'automòbil 15 HP, núm. 1252 de motor i 1440 de matrícula de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a causa del topament amb un altre vehicle a la carretera de Tarragona a Barcelona, quilòmetre 4.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la proposta del Conseller d'Hisenda, referent als dipòsits que es constitueixen per a l'afillament d'expòsits de la Casa de Misericòrdia de Tarragona, adoptar els següents acords, que féu extensius als Establiments de les quatre províncies, disposant que es comuniqués a les respectives Juntes de Govern:

1.r Que totes les quantitats procedents dels dipòsits d'afillament s'inverteixin en la compra d'Obligacions de la Mancomunitat, així com també els interessos que produeixin les dites obligacions, autoritzant els senyors Interventor i Depositari de la Mancomunitat per a realitzar les dites operacions.

2.n Que per la Intervenció de la Mancomunitat s'obri un compte corrent a cada expòsit amb el capital inicial constituït per l'afillant.

3.r Les quantitats dipositades a favor de l'expòsit devengaran l'interès del 3 i $^1/_2$ per 100, que s'acumularà anualment al capital primitiu.

4.t El sobrant que resulti anualment entre els interessos produïts per les obligacions i els interessos abonats al compte corrent dels expòsits, es distribuirà entre els expòsits no afillats en la quantia i condició que acordi el Consell.

5.è Quan procedeixi la devolució d'algun dipòsit als expòsits, acordada per la Junta de Govern, i dintre les condicions estatuïdes, s'efectuarà el pagament de

les quantitats amb el metàl·lic existent en la Caixa, procedent d'aquests dipòsits, i en el cas de no ésser suficient es procedirà a la venda de les obligacions precises.

6.ª Que les quantitats dipositades abans del traspàs del Servei a la Mancomunitat devenguin interessos des del dia 1.r d'abril de l'any 1920, i els constituïts amb posterioritat i els que es constitueixin en el successiu, des del dia primer del mes següent a la data de constituït el dipòsit fins el dia últim del mes anterior a la devolució del dipòsit.

7.ª Les operacions d'entrada i sortida, tant del metàl·lic com de les obligacions adquirides o venudes, es formalitzaran mitjançant documents de càrrec i data, i amb càrrec al capítol d'ordre de «Operacions fora de Pressupost».

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

Aprovar els comptes presentats per l'Alcaldia de Ripoll per les estades causades a l'Hospital municipal d'aquella població durant els primer, segon i tercer trimestre d'enguany, que importen 1,854, 2,073 i 1,692 pessetes, respectivament, que hauran de fer-se efectius amb càrrec a la part. 71, de l'art. 5.è, cap. 2.n del Pressupost vigent, en quant als segon i tercer trimestre, i amb càrrec a resultes de 1920-21 els del primer.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

De conformitat amb el dictamen de la Secció primera d'Administració, Negociat de Beneficència, visat pel Conseller del Servei, autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, perquè concedeixi l'afillament de l'expòsit Josep Travé i Gual, número 13 de l'exposició de 1914, als esposos D. Pau Soler i D.ª Camila Bertran, veïns de Canyelles (Barcelona); i el de l'expòsit Joan Aldabó i Ortiz, núm. 246 de l'exposició de 1912 als esposos D. Pere Carbonell i donya Gertrudis Bertran, veïns del mateix poble, fent-se constar els dits afillaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient; havent de comunicar-se aquesta resolució a la Junta de Govern de les referides Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, amb devolució dels documents corresponents.

— Vist el projecte de les obres de construcció d'un pavelló per a aguts al Manicomi de Salt, completat amb el pressupost i els plecs de condicions, que ha estat tramès per l'Arquitecte interí de la Mancomunitat, de conformitat amb el dictamen del Cap de la Secció segona, visat pel Conseller d'Hisenda, adoptà els següents extrems:

1.r És aprovat el projecte definitiu de les obres del ram de paleta d'un pavelló per a aguts pacífics al Manicomi de Salt, compost de memòria, plànols, pressupost i plecs de condicions facultatives i econòmiques, l'import de les quals puja a 235,075'11 pessetes.

2.n Procedeixi's a subhastar, pels tràmits ordenats en la Instrucció per a la contractació dels serveis provincials i municipals de 24 de gener de 1905, les esmentades obres del ram de paleta per a la construcció de dos pavellons en el susdit Manicomi, sota el tipus de les 235,075'11 pessetes abans dites per a cada un d'ells, a pagar amb càrrec el cap. 2.n, art. 6.è i part. 78 del Pressupost vigent de la Mancomunitat i de les partides que per a aquest objecte es consignin en els Pressupostos vinents.

3.r Resta encarregat el Departament d'Hisenda d'estudiar i proposar una bestreta de les quantitats indispensables per a la realització de les dites obres amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, sota les condicions que sol oferir aqueixa entitat, i destinant de moment, cas d'arribar-se a un acord amb ella, la susdita partida del Pressupost vigent al pagament d'interessos i amortitització del capital bestret.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

Escoltades pel Consell les manifestacions fetes pel Conseller Dr. Estadella, referents a la visita realitzada als Establiments benèfics de la Mancomunitat a Girona, els dies 21 a 23 del mes que som, del conjunt de les quals farà un report al Consell en una de les pròximes sessions, pendre esment de les referides manifestacions i satisfer al Dr. Estadella pels dies que durarà la seva comissió una quantitat igual a la corresponent als senyors Consellers en concepte de dieta.

(Sessió del dia 23 de novembre de 1921.)

Manifestar a D. Pau Camps i Pascual, germà de l'alienada Rosa Camps i Pascual, reclosa en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat, a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, en contestació a la seva instància data 26 d'octubre, en la qual sol·licita que se l'eximeixi de fer efectiva la quantitat que deu a la Mancomunitat en concepte d'auxilis de la malalta, que queda rellevat de l'obligació d'auxiliar al sosteniment de l'alienada amb la quantitat de 1'25 pessetes diàries, entenent-se l'exempció eficaç a partir de la data en què va deixar de pagar.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

Disposar que passés al Conseller d'Hisenda, per al seu estudi, un esbós de conveni entre la Mancomunitat i la Caixa de Pensions per a la construcció d'uns pavellons al Manicomi de Salt, tenint en compte l'acord pres en sessió del dia 17 proppassat, que facilità al Consell el Sr. Moragas, Conseller adjunt.

(Sessió del dia 29 de novembre de 1921.)

Aprovar la distribució de cabals destinats als Establiments de Beneficència de Girona, Lleyda i Tarragona, corresponents al servei del vinent mes de desembre, important, respectivament, 91,128'68, 42,181'64 i 21,293'35 pessetes.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar els següents extrems:

1.r Disposar que el funcionari D. Domènec Cànovas i Soler, actualment Administrador del Manicomi de Salt i interí de l'Hospital i Casa de Misericòrdia de Girona, assumeixi des d'ara i mentre altra cosa no s'acordi, totes les funcions pròpies del càrrec d'Administrador dels Establiments de Beneficència de Girona, quedant així nomenat, amb el sou anual de 5,000 pessetes que se li va assignar per l'acord d'adaptació al Pressupost vigent del personal dels dits Establiments, i considerant-se el nou càrrec, per a tots els efectes procedents, com una continuació del d'Administrador del Manicomi de Salt, guanyat per oposició, que ha vingut exercint fins a l'actualitat.

2.n Procedir, de conformitat amb l'art. 15 del Reglament d'Oficines a l'examen-revisió de la capacitat tècnica, conducta i treballs fets pel referit empleat durant el primer quinquenni de serveis, nomenant a l'efecte el Tribunal compost dels senyors que s'esmenten: President, D. Josep Estadella, Conseller de Beneficència. Vocals, D. Agustí Riera, Conseller de la Mancomunitat i President de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Girona; D. Llienç Collado, Cap-director d'Administració.

3.r Reconèixer a l'esmentat D. Domènec Cànovas, als efectes reglamentaris, l'antiguitat de sis anys, nou mesos i vint-i-cinc dies en el càrrec que actualment

exerceix, referint-se la dita antiguitat al dia 31 d'octubre últim.

Vista la instància presentada amb data 12 d'octubre darrer per l'Auxiliar administratiu del Manicomi de Salt, D. Antoni Valls i Ferrer, demanant una nova pròrroga de la llicència sense sou que li fou concedida en 14 d'abril de l'any actual, de conformitat amb la proposta del Cap-director d'Administració, visada pel Conseller dels Serveis de Beneficència, donar per prorrogada la llicència esmentada únicament pel temps necessari d'arribar a coneixement de l'interessat la present resolució, o sigui fins el 1.r de desembre de l'any actual, ben entès que si durant aquest termini no es reintegra al seu empleu, s'entendrà que renuncia al mateix definitivament.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

De conformitat amb el dictamen del Cap de la Secció primera, visat pel Conseller de Beneficència i Sanitat, aprovar els següents extrems:

1.r El Consell Permanent es dóna per enterat de la renúncia del càrrec de Mestre de Música de la Casa de Misericòrdia de Lleyda que ha formulat D. Ramon Aguilar, per manca de salut; i a l'objecte de poder resoldre en justícia el que procedeixi respecte la concessió de la jubilació que demana, s'acorda interessar de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Lleyda, que remeti l'expedient personal del sol·licitant.

2.n S'autoritza l'esmentada Junta de Govern perquè proveeixi el càrrec de Mestre de Música de la Casa de Misericòrdia, amb caràcter definitiu, i de conformitat amb els requisits i condicions que per a la provisió de càrrecs té establerts la Mancomunitat de Catalunya.

— Pendre esment d'un ofici de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Barcelona, donant compte de la seva constitució, i d'haver estat elegit President l'Excm. Sr. D. Joan Vallès i Pujals, i Vice-presidents D. Antoni Jansana i D. Josep M. Marquès.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

Vista la proposta unànime del Tribunal encarregat de procedir a l'examen-revisió previst en l'art. 15 del Reglament d'Oficines, en quant es refereix a l'Administrador dels Establiments benèfics de Girona, D. Domènec Cànovas i Soler, renovar indefinidament el nomenament o ingrés definitiu del referit funcionari als efectes dels articles 15 i 24 de l'esmentat Reglament.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

Notícies i documents

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

BARCELONA

Sessió de 9 de novembre de 1921. — Llegit l'ofici del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya comunicant el nomenament dels senyors que han d'ocupar les vuit vacants que es produïren amb motiu de la renovació de la Junta, es procedí a l'elecció de President i Vice-presidents, quedant aquesta constituïda en la següent forma : *President*, Excm. Sr. D. Joan Vallès i Pujals; *Vice-presidents*, D. Antoni Jansana i Llopart i D. Josep M.a Marquès i Sabater; *Vocals*, D. Josep M.a Bassols i Iglesias, D. Ricard de Campmany i de Roura, D. Rosend Pich i Pon i D. Ferran Valls Taberner, Diputats, i D. Francesc Bartrina i Roca, D. Albert Bastardas i Sampere, D. Joaquim Cabot i Rovira, Dr. D. Francisco Fàbregas i Mas, D. Lluís Folch i Torres, M. Il·lustre Sr. Dr. D. Josep Gasia i Español, D. Pere Santaló i Castellví i D. Jaume Trabal i Martorell; Secretari, D. Lluís Noguera i Vila.

Constituida la Junta, foren despatxats els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, essent els més importants els següents:

Aprovar l'autorització atorgada per la Presidència als senyors marmessors de l'herència de D. Francisco Benet i Guardiola per ço que a la Casa de Caritat fa referència, per a procedir a una segona subhasta mitjançant un descompte d'un 25 per 100 d'unes finques que formen part de la dita herència, valuades, en junt, en 344,088 pessetes, a deduir càrregues.

Accedir a la petició de D. Pau Romera Ferrer, perquè, a l'igual que en anys anteriors, es donin a la Casa de Caritat lliçons de Gramàtica catalana, a càrrec de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, als estudiants de la Normal de Mestres que desitgin assistir-hi.

Donar trasllat al Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya de la comunicació de l'Arquitecte-director de la Casa Maternal Catalana, D. Josep Goday, referent a l'estat de les obres, tant en son aspecte constructiu com en l'econòmic, indicant a què deu ésser destinada la consignació de 300,000 pessetes que figura en el vigent Pressupost.

Finalment, es donà compte d'haver ingressat en la Caixa de la Casa de Caritat diferents donatius amb destinació a les necessitats de l'Asil, essent els més importants els següents : del Comitè d'Obra Benèfica i Social, 45,000 pessetes; de D. Josep Blas Ramon, 500; en concepte de llegat de D.a Eulàlia Rabell Benassat, 500, i per igual concepte de la Sra. Marquesa de Casa Fontanellas, 1,000.

GIRONA

Sessió del 27 d'octubre de 1921. — Assisteixen els senyors Dr. Josep Morera, En Ramon de Berenguer, N'Albert de Quintana i de León, En Salvador Plaja, En Jaume Genover, En Joan Pujol, qui són presidits pel Dr. Agustí Riera i Pau.

És llegida i aprovada l'acte de la sessió anterior.

Es dóna compte d'una comunicació de la Direcció General de les Filles de la Caritat noticiant haver designat com a Superiora de la Comunitat de la Casa de Misericòrdia a Sor Serafina Vicente. S'acorda l'enterat.

Comunicació de l'Administració interessant l'adquisició de 4,500 quilos de pallons de blat de moro per a recanvi dels de les màrfegues, s'acorda de conformitat.

Igual acord recau en un dictamen de la pròpia dependència sobre l'adquisició d'una centrífuga elèctrica per la Farmàcia dels Establiments i canvi de manòmetre de l'autoclau, adquisicions que han de realitzar-se contra la part. 20 del Pressupost en vigor.

Comunicació del senyor Metge-director del Manicomi noticiant que l'infermer Joan Adroher causà al malalt Ramon Miquel una ferida contusa lleu. S'acorda que en la propera sessió comparegui dit funcionari a fi d'aclarir l'esmentat ofici.

Són concedits els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia : de Roser Pineda, de set anys d'edat, tal com demana la seva mare Maria Juanola Mach, veïna de Montagut; de Vicens Aracil Picó, natural de Sant Sadurní, casat, de seixanta set anys d'edat; d'Agustí Raspall Vila, de cinquanta vuit anys; de Josepa Soler Bosch, de setanta anys; i de Salvador Subirats Comamala, de vint-i-vuit anys, tal com interessa l'Alcalde de Vallfogona; de Miquel Sala, vidu, i a sos fills Albert i Esteve, de dotze i deu anys d'edat, naturals d'Olot, tal com insta el Metge de l'Hospital de Calella, En Joaquim Vilaplana.

Es concedeix l'abonament de didatge d'un fill bessó dels consorts Nicolau Gironès i Rosa Serra, veïns d'Olot

S'autoritza als didots de l'asilada de la Casa de Misericòrdia, Alberta Hereu Carreras, Lli Bosch Barbé i Anna Solé, veïns de Riudarenes, perquè per temps indefinit puguin retenir a l'esmentada noia en són poder i companyia.

S'atorguen interinament i mitjançant la signació de l'escriptura corresponent i concessió de dot de 250 pessetes, els següents afillaments : A Joan Calls Barran i Ignàsia Soler Ros, de Cornellà de Terri, una expòsita de deu a dotze anys d'edat; a Josep Ros Bassó i Carme Buhigas, de Bordils, altra expòsita; a Joan Sala Puig i Àngela Verdaguer, de Campdevànol, altra expòsita, i a Roser Mulleras, veïna de Blanes, vídua, una asilada de quinze anys d'edat.

Dictamen de l'Administració sobre l'acte del Concurs per a adquisició de materials per als tallers d'espardenyeria i sabateria, s'acorda adjudicar el suministre dels mateixos a D. Feliu Farró i a D. Josep Busquets per les quantitats respectives de 1,645'27 i 1,254'15 ptes.

La Presidència fa avinent de l'oportunitat que es presenta d'adquirir bon instrumental quirúrgic a baix preu. Dit instrumental és ofert per la casa Sala i Font i pertanyia al difunt Dr. Esquerdo. Ha estat ofert amb aventatjoses condicions. Com sigui que es troba en perfecte estat i convé completar l'arsenal de l'Hospital, proposa la seva adquisició pel total de 695'25 pessetes. S'acorda de conformitat.

El Dr. Morera presenta a la Junta de Govern, per a la seva aprovació, un projecte de concessió de premis als asilats de la Casa de Misericòrdia, projecte que publiquem més avall.

La Junta felicita al Vice-president Dr. Morera per al treball acurat que presenta, i acorda aprovar-lo en totes les seves parts i elevar-lo al Consell Permanent, demanant autorització per implantar-lo i per incloure en Pressupost les 600 pessetes destinades a premis.

La presidència fa avinent que el dia 1.r de novembre se celebraran els Jocs florals de Girona, al qual acte assistirà, presidint-lo, l'il·lustre President de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch. Aquesta circumstància i la de què forma part del Jurat dels dits Jocs florals el Vice-president d'aquesta Junta de Govern, Dr. Morera, i la de presidir el Consistori dels mateixos el Vocal i Diputat de la Mancomunitat N'Albert de Quintana i de León, fa que dit acte vingui rodejat d'una gran simpatia. Creu obvi recomanar l'assistència a dit acte, com a deferència i homenatge a l'alta personalitat que els presidirà i els volguts companys que formen part del Consistori i del Jurat. Es dóna compte de l'operiment que la Junta del repetit Consistori dels Jocs florals fa a aquesta Junta de Govern, posant a la seva disposició els seients del tercer pis del teatre Principal perquè puguin assistir a la festa els asilats de la Casa de Misericòrdia. S'acorda acceptar amb gust aquest operiment i remerciar-lo com mereix.

El Sr. Quintana proposa a la Junta es dirigeixi al Consell Permanent amb prec de què, oït el Consell de Pedagogia, es concedeixi un lot de llibres amb els quals constituir una Biblioteca per als asilats de la Casa de Misericòrdia, perquè d'aquesta manera tinguin en les seves hores d'esbarjo un mitjà educatiu i de distracció de què al present estant mancats. Per a la formació de l'esmentada Biblioteca podria, a més, admetre's els donatius que amb destinació a ella fessin altres entitats i particulars, obres que abans de passar a mans dels asilats serien degudament examinades per si fossin dignes d'ésser posades a mans dels asilats, per la Junta o per qui aquesta assenyalés.

El Dr. Morera opina podria destinar-se a l'adquisició de llibres el romanent que de la consignació de 600 pessetes destinades a premis pogués resultar.

La Junta acorda fer seva la proposta del Sr. Quintana i, en conseqüència, endreçar-se al Consell Permanent en prec de què sigui servit concedir el lot de llibres que s'interessa.

I no havent-hi altres afers que tractar, fou aixecada la sessió.

Sessió del 10 de novembre de 1921. — Sota la presidència del Dr. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència dels Srs. Dr. Josep Morera, Dr. Josep M.ª Pérez Xifra, En Joan Pujol, En Jaume Genover i N'Albert de Quintana es donà començ a la sessió.

És aprovada l'acta de la sessió anterior, una vegada que fou llegida.

Ateses les manifestacions del senyor Metge-director del Manicomi de Salt sobre el servei d'infermers del dit Establiment, la Presidència manifesta que l'autoritza perquè en els casos en què així sigui requerit, pugui despedir del dit Establiment a l'infermer o infermera que s'atreveixi a agredir a qualsevol asilat.

Comunicació del propi Metge-director noticiant que el germà Joan Costa, que fins al present ha vingut exercint de dentista de l'Establiment, es troba impossibilitat, per raó de l'edat, de continuar exercint el servei esmentat. S'acorda autoritzar la Presidència perquè cerqui qui pugui realitzar-lo i que els honoraris que puguin devengar-se se satisfaguin contra la consignació d'imprevistos.

Altra comunicació del mateix funcionari noticiant que ha tramès al malalt Pere Borràs, resident a Sóller, i ex-asilat del Manicomi de Salt, la quantitat de tres grams de «Luminal» perquè en les farmàcies de Sóller no en trobava i demanant que s'aprovi la remesa feta. S'acorda de conformitat, atesa l'excepcionalitat del cas i la poca freqüència que ell és fàcil es produeixi.

Una altra comunicació del mateix Metge fent avinent a la Junta la labor realitzada en el Manicomi de Salt del focus epidèmic de febre tifoidea a Salt i de la necessitat d'estudiar i resoldre amb la urgència possible el problema de captació i conducció d'aigües potables en dit Establiment. S'acorda haver vist amb satisfacció l'obra realitzada, manifestant-li i encomanant-li trameti al personal que esmenta, la satisfacció de la Junta i elevar al Consell Permanent el prec de què es resolgui el problema de l'aigua potable de dit Establiment.

Són concedits els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia : De Maria Armengol Muní, soltera, de setanta nou anys, natural de Canet d'Adri, i veïna de Roudellots de la Selva; de Carme Casas Suriguera, de quatre anys, tal com insta la seva mare Carme Suriguera i Vilaseca, veïna d'aquesta ciutat i abandonada pel seu marit; de Rafael Guix Graboleda, de cinquanta tres anys d'edat, solter, impossibilitat pel treball, natural i veí de La Pinya, tal com insta l'Alcalde del dit Municipi; de Jaume Trias Ripoll, de seixanta un anys, vidu, impossibilitat per al treball, natural de Beuda, i veí de Vall Vianya, tal com insta l'Alcalde del susdit Municipi.

Comunicació de l'Administració interessant s'adquireixi, amb destinació al taller de labors de la Casa de Misericòrdia, una màquina Claes, rectilínea, 9/27, per a fer mitges, i pel preu de 825 pessetes, més l'import de 1'20 per 100 per a l'Estat. S'acorda de conformitat.

Comunicació de la mateixa dependència, donant compte de la defectuositat amb què es compleix el servei de dentista per part d'En Camil Fontbarnat i Roura, qui no solament exigeix que els asilats es traslladin al seu Consultori, sinó que també cobra els serveis que presta a les Germanes de la Caritat. S'acorda noticiar-ho a la Diputació, hagut compte de què fou ella qui, en nomenar al dit senyor per al càrrec de dentista de la presó de Partit, li imposà l'obligació expressa de prestar gratuïtament els seus serveis a aquests Establiments.

Comunicació del mateix Administrador donant compte dels diferents actes religiosos que de consuetud són celebrats a l'Hospital per honorar a la seva Patrona Santa Catarina. S'acorda que enguany siguin els mateixos.

El President dóna compte del donatiu de 500 pessetes que, per a costejar un àpat extraordinari als asilats de la Casa de Misericòrdia el dia de Sant Narcís, féu el Diputat en Narcís Pla i Deniel, acordant-se el remerciament degut.

El Vice-president Dr. Morera dóna compte de la visita que l'Excm. Sr. Josep Puig i Cadafalch, President de la Mancomunitat, realitzà en la tarda del 2 del corrent a la Casa de Misericòrdia, Maternitat i Hospital, i manifesta les diverses millores que en ella s'insinuaren i de com el Sr. Puig manifestà la conveniència de què es formuli un pla de millores, a fi que el Consell les pogués tenir en compte i pogués estudiar la manera de realitzar-les. El Dr. Riera manifesta que el Sr. Puig i Cadafalch li parlà de la visita realitzada, que l'arquitecte Sr. Rubió vindrà dintre poc per estudiar les millores que la Junta estimi necessàries per aquests, i que és probable que la seva vinguda coincideixi amb la del Conseller-ponent de Beneficència Dr. Estadella.

El propi President notifica a la Junta el nou horari que ha assenyalat als funcionaris afectes a l'Administració i Intervenció d'aquests Establiments, i que és de nou a una i de sis a vuit, com hores per a treball.

S'acorda visitar l'Hospital, Casa de Misericòrdia i Maternitat el dimarts, dia 15, a dos quarts de tres de la tarda.

I fou aixecada la sessió.

A la Junta de Govern

La reconeguda eficàcia que en l'educació dels joves tenen els mitjans d'estímul, junts amb els de repressió, fou prevista en molts articles del actual Reglament d'aquestes Cases de Beneficència, en la part referent als asilats de l'Hospici Provincial.

L'art. 258 fa especial encàrrec als mestres d'ensenyament primari d'indicar els nois qui per llur aplicació i talent siguin mereixedors de particular recompensa. I que aquest deure no s'ha pas de concretar al sol cas extraordinari de protegir aptituds excepcionals de què parla l'art. 312, ho prova el contingut de l'art. 340, el qual, en suposar també remunerada amb altres premis la bona conducta i aplicació dels asilats, implícitament reclama que al just atorgament d'aquells cooperi el zel i sol·lícit afany dels senyors Mestres. Així mateix als Mestres de taller pertoca, per l'art. 362, proposar per a la lliure concessió d'un jornal els joves que es distingeixin més en el treball; jornal que, com no sigui degut de justícia, verifica el concepte de gratificació premiadora. I, efectivament, l'art. 342 l'enumera entre els premis, la repartició dels quals devia ésser solemne i pública.

Però aquests, malgrat les prescripcions apuntades, no tingueren una reglamentació precisa com els càstics. Ço que era l'inevitable tribut a les idees pedagògiques del temps, ben prompte donà al càstic una funesta hegemonia, mantinguda fins avui, per ésser d'aplicació més fàcil i menys costosa. No es tingué en compte que les despeses fetes a favor de l'educació, vénen sempre compensades pels guanys de la mateixa; i posat de banda tot estímul per al bé, la sola repressió del mal envaí la Casa, en greu perjudici de la bona formació dels nostres joves, caracteritzat per un major ensopiment de llurs educadors.

A remeiar aquestes deficiències s'encamina el Projecte de concessió de premis als asilats, que tinc l'honor de sotmetre a la il·lustrada consideració, millorament i aprovació d'aquesta honorable Junta. Si creu que amb ell pugui facilitar-se la noble i simpàtica tasca educativa, la base V, lletra *l*, de les aprovades per la Mancomunitat de Catalunya, n'autoritza l'execució; a la que cal esperar que contribuiran amb tot zel aquells a qui correspon per les obligacions del seu càrrec.

Projecte de Concessió de premis

I. Dels premis i de la seva adjudicació

1. Cada any, a l'acabament del curs, en el dia i amb la solemnitat que acordarà la Junta de Govern, tindrà lloc en la Casa de Misericòrdia, un acte públic de repartició de premis als joves que en siguin mereixedors per la seva conducta, aplicació i cura de la netedat i conservació de robes de son ús, i altres efectes que els hi pertanyin.

2. Podran aspirar a premi tots els asilats de l'esmentada Casa, des de son ingrés a l'escola primària fins a l'edat de vint anys.

3. Els premis seran ordinaris o extraordinaris. Seguirà comptant-se entre els primers la concessió d'un jornal en la forma que es practica en els tallers; i entre els segons, la protecció de les aptituds excepcionals per a una carrera o art, amb el sosteniment de les despeses que causi. En tot cas, però, se'n farà honorífic esment en el acte solemne de la distribució de premis.

4. Ultra el que es conté en el número anterior, els premis ordinaris consistiran en diplomes, medalles, llibres, útils d'escola, estampes, dolços, etc., segons l'edat dels premiats. Els dos primers ordinaris constaran d'un diploma d'honor i una medalla d'argent.

5. Els extraordinaris, ultra el ja consignat per als casos d'aptituds excepcionals, seran : *a)* un vestit complet, distingit en sa qualitat i forma, que es concedirà als cinc primers alumnes que obtinguin durant l'any, les millors qualificacions. *b)* un rellotge, o una gratificació equivalent en metàl·lic, per als cinc que els segueixin immediatament en les notes. La gratificació podrà el premiat invertir-la en allò que vulgui, prèvia l'aprovació del senyor Administrador.

6. Acompanyarà tot premi extraordinari l'atorgament d'un diploma d'honor, que s'exhibirà durant l'any en una Sala pública de la Casa, passant, després, a possessió del premiat. Així mateix seran exposats els diplomes corresponents als dos primers premis ordinaris.

7. Si algun dels que tenen exposat són diploma cometés una falta greu, a judí de la Junta de Govern, o del senyor Administrador, podrà ésser castigat amb la separació del diploma de son lloc d'honor, i amb la pèrdua conseqüent de les prerrogatives que li van anexes; les quals li podran ésser retornades per la mateixa Autoritat en el cas d'una esmena exemplar del culpable.

8. Són prerrogatives anexes a l'honorífica exposició del diploma : *a)* L'ocupar, per l'ordre de les qualificacions, el lloc més distingit de la Secció; *b)* l'ésser preferit per l'Administració en els permisos de sortida que tal volta puguin demanar a les festes; *c)* el dret a fer alguna sortida o excursió d'esbarjo fora de la ciutat.

9. Les mateixes disposicions seran aplicables a les seccions d'asilades, dels set fins als vint anys.

II. De les qualificacions i de sos efectes

10. Cada mes es donaran als alumnes de l'escola primària, com també dels tallers amb dret a premi, les qualificacions o notes que mereixi són comportament moral, la seva aplicació a l'estudi o al treball, i la cura de la netedat i conservació de robes, i útils que els pertanyin.

Sens menyspreuar l'avançament en les lletres o en

l'ofici, en concepte d'«aplicació» s'atendrà principalment l'esforç virtuós de la voluntat de l'alumne.

11. Aqueixes tres notes les donaran separadament, els mestres d'escola o de taller per a sos respectius alumnes, i els aios per a les seves seccions. En qualificar, sols tindran en compte ço que la veritat i l'equitat reclamen, recordant que tota negligència greu en la matèria, ultra l'incompliment d'un deure sagrat, representen una injustícia, més digne d'execració quan major és el desempar d'aquells qui la sofreixen.

12. La qualificació es farà amb una de les cinc vocals, corresponent a la *a* la nota millor, i baixant gradualment fins a la *u*, que expressarà la negació de la nota. Per a major facilitat s'entregaran als qualificadors unes fulles impreses a l'efecte.

13. En l'Administració, o pel membre de la Junta que es designi, vindrà formada cada mes la resultant de les notes, computant-les en una equivalència de punts : *a* = 8; *e* = 6; *i* = 4; *o* = 2. Tota *u* restarà dos punts a la suma; i la meitat d'aquesta serà la nota definitiva mensual. El reverend Capellà de l'Establiment procurarà la seva publicació.

14. Els qui obtinguin les primeres notes del mes seran preferits en el següent per als permisos de sortida. Els qui no arribin a reunir dos punts, seran amonestats, i corregits amb privació de sortida o altre, segons ho mereixi llur conducta.

15. Del conjunt de les notes mensuals resultaran les de l'any, en mèrit de les quals vindran atorgats els premis. En cas de mèrits iguals, decidirà el sorteig i als no afavorits se'ls concedirà el premi immediat, almenys que altra cosa disposi la Junta de Govern.

16. Tots els membres de la Junta tenen el dret d'inspeccionar si corresponen a la veritat i equitat les qualificacions concedides.

III. De les despeses dels premis

17. Anualment s'enclourà en el Pressupost la quantitat indispensable per a les atencions d'aquest Projecte, la qual no haurà de baixar de 600 pessetes, repartides per igual entre les seccions d'homes i dones.

LLEYDA

Sessió del dia 7 de novembre de 1921. — Es va reunir la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència, sota la presidència del Dr. Rvnd. D. Josep Cortecans, Vice-president de la mateixa, assistint els Srs. Solé, Pinell, Vicens i Cúrria; prenent-se els següents acords:

Concedir la pensió d'alletament demanada per Ramon Peiro Caelles, de Puigvert de Lleyda, per un dels seus fills bessons.

Concedir el dot reglamentari a l'expòsita Tomasa, núm. 171, per haver-se casat amb Francesc Ribera.

Remetre l'expòsit Ignasi German Dàmaso a la seva mare que l'ha reconegut, mitjançant la condició que pagui les despeses de sosteniment del mateix.

Admetre a l'Escola de sords-muts de la Casa de Misericòrdia la nena Carme Moya, de Lleyda.

Aprovar dues factures de la Casa Espinal i Prat, de Lleyda, import de les robes que ha facilitat als Asils durant l'estiu passat, que importen 3,024'50 pessetes la de la Casa de Misericòrdia i 1,689'50 la de la Maternitat.

Aprovar el compte del material d'obres despesat durant el mes d'octubre proppassat, que importa 432'50 pessetes.

Interessar del Consell de la Mancomunitat ordeni la reconstrucció de l'escala interior de la Maternitat i entarimat de l'església, per trobar-se en bastant mal estat.

Quedar assabentada de què ha començat a funcionar l'Escola de sords-muts creada per la Junta a la Casa de Misericòrdia i encomanar a la Superiora de la Casa doni mercès als comerciants que no han volgut cobrar l'import del material que han subministrat per l'Escola i els noms dels quals són desconeguts per expressa voluntat dels mateixos.

Sessió del dia 14 de novembre de 1921. — Es va celebrar sota la presidència de D. Josep M.ª Vicens, amb assistència dels Srs. Pinell, Solé i Jaques, i es prengueren els acords que segueixen:

Comunicar a Antònia Curco l'acord del Consell de la Mancomunitat negant-li la pensió de viduetat que tenia sol·licitada.

Anul·lar la pensió d'alletament concedida a Josep Roca, per haver mort el bessó per a qui fou demanada.

Concedir la pensió d'alletament demanada per Joan Giribet, de Guissona, per un dels seus fills bessons.

Admetre a l'Escola de sords-muts de la Casa de Misericòrdia a la nena Carme Roig Peralta, de Lleyda, i a Antoni Jové Jové, de Seròs.

Aprovar la liquidació del que s'ha esmerçat en l'alletament de l'expòsit Ignasi, núm. 1172, que ha de reintegrar a la Mancomunitat la mare que l'ha reconegut com a fill seu.

Admetre a la Misericòrdia, Ramon Cinca Cardona, de Olius, i Bautista Palomera, de Lleyda.

Autoritzar la compra de paper per a la impressió del *Butlletí Oficial*.

Quedar enterats dels estats demostratius del moviment d'asilats durant el mes de octubre.

Aprovar els comptes del que s'ha esmerçat durant el mes d'octubre en el sosteniment dels Asils, que importen 10,285'55 pessetes els de la Casa de Misericòrdia, 5,631'12 els de la Maternitat i 4,102'92 els de l'Hospital.

Quedar assabentada de la destinació que, segons acord del Consell de Mancomunitat, ha de donar-se als dipòsits dels expòsits afillats.

Sessió del dia 21 de novembre de 1921. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol Mestre, i en ella es varen adoptar les resolucions següents:

Admetre a l'Escola de sords-muts a la nena Maria Solé Canales, de Lleyda, i Magdalena Cortasa Riera, d'Alcoletge.

Admetre, quan per torn els correspongui, a la Casa de Misericòrdia, a Josep Bellera Canut, de Senetarada, i Francesc Perles Serret.

Concedir permís per a casar-se a l'expòsita Maria Josepa, núm. 5,062.

Aprovar dues factures de la casa Hartmann de Barcelona, una de 733'20 pessetes per objectes de cirurgia, i altra de 372'50 per cotó hidròfil per a l'Hospital.

Aprovar una factura de D. Josep Palau, import de fusta per a fer les taules de l'Escola de sords-muts de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar les factures següents : De Joan Merola, 10'50 pessetes; de Josep Plana, 105; de Antoni Canut, 20; de Cabases germans, 30 ptes.; totes per material i treballs pels asils.

Passar a informe de la ponència de Governació una proposta de D. Ramon Montull demanant s'instal·li en lloc oportú de la Casa de Misericòrdia un gabinet odontològic.

Sessió del dia 28 de novembre de 1921. — Fou presidida pel Conseller D. Romà Sol, assistint-hi els Srs. Jaques, Pinell, Solà i Agelet, prenent-se les següents resolucions:

Admetre a l'Escola de sords-muts de la Casa de Misericòrdia a Josepa Dolset Carrera i Rosa Montoy Morello, d'Alcarraç.

Aprovar l'ingrés a la Casa de Misericòrdia, de Maria Teresa Andreu Abella, de Lleyda.

Aprovar una factura de Miguel Murillo per cera, i les relacions de queviures que se suposen es necessitaran en els Asils per al mes de desembre, que importen 10,411,50 pessetes les de la Casa de Misericòrdia i 5,744'34 les de la Casa de Maternitat.

Aprovar un pressupost de 367'50 pessetes per a empostissar amb fusta emmetjada l'Escola de sords-muts de la Casa de Misericòrdia.

TARRAGONA

Sessió del dia 8 de novembre de 1921. — Assistiren els Srs. Lloret, Guasch, Gramunt, López i Bernabé. Fou acordat:

Accedir a la petició d'ingrés del vell Salvador Rubert Rovira, veí de Bonastre.

Retornar el dipòsit d'afillament constituït a favor de l'expòsita Carme Llobet, veïna de Mas de Barberans, per haver contret matrimoni amb Josep Lleixà Subirats.

La Junta acordà quedar enterada, amb la consegüent satisfacció, de l'estat sanitari del personal asilat, entre el que sols existeixen cinc malalts en els diferents departaments i cap en el d'alletament.

També prengué esment del rendiment de la farina elaborada a la fleca durant el mes d'octubre, que ha arribat a donar el 26'93 per 100, costant el pa a 6'88 pessetes els 10 quilos, i dels productes de l'hort de la Casa, durant el mateix mes, que ascendeixen a 265'95 pessetes.

A proposta de la Intervenció acordà fixar en 21,293'35 pessetes la quantitat a demanar a la Mancomunitat de Catalunya per atendre les obligacions del mes de desembre.

Fer constar l'agraïment al Consell per haver acordat la completa restauració de la sala-dormitori de nois, el pressupost de les quals obres posa aquella entitat en coneixement de la Junta.

Acceptar l'oferta que a la mateixa fa el procurador D. Anton Elias, de remetre certes quantitats procedents de la testamentaria de D. Llucià Smith, donant-ne compte al Consell tot seguit que siguin percebudes.

Pendre en compte la moció de la presidència, referent a la reforma d'asilament dels vells, i encarregar al Vocal Sr. Guasch certes gestions prèvies per a portar-la a cap.

I, finalment, aprovar la petició de robes que per escrit dirigeix a la Junta la senyora Superiora de l'Establiment, facultant-la perquè procedeixi a l'adquisició, mitjançant les instruccions verbals que li han estat donades.

Sessió del dia 22 de novembre de 1921. — Testamentaria Smith. — Pendre esment d'haver-se rebut una respectable quantitat en metàl·lic i efectes públics procedent de la susdita testamentaria, acordant posar el fet en coneixement del Consell Permanent.

Resolució d'expedients. — Concedir una pensió d'alletament al veí de Vallfogona de Riucorp Domènec Corbella Corbella, per al seu fill bessó Àngel.

Accedir a l'ingrés del nen Constantí Lladó Vives, fill de la vídua Raimonda Vives Espasa, veïna de Milà.

Autoritzar a l'expòsit Josep M.ª Xisto per a contraure matrimoni amb Eudivigis Vergés, i per a cobrar el dipòsit que té al seu favor quan justifiqui haver-se casat.

Accedir al retorn del dipòsit fet a favor de l'expòsit Joan de San Albernio per justificar haver contret matrimoni amb Carme Farnós Doliu.

Denegar l'ingrés de Francisco Dalga Ventosa per no haver complert els seixanta anys.

Deixar pendent de despatx els de petició de retorn d'un expòsit instada per Assumpta Escoríhuela, i la petició d'ingrés de tres fills seus feta per Josefina Chavarria per manca d'antecedents que s'han reclamat als interessats.

Revisió d'expedients. — Per al bon regisme i millor organització de l'Establiment s'acordà designar al President i Secretari de la Junta, perquè facin una revisió dels expedients personals dels asilats.

Comptes. — Foren aprovats els del mes d'octubre, que, junt amb la nòmina de novembre, ascendeixen a 16,434'66 pessetes.

Jubilació. — Donar-se per assabentada de l'acord pres pel Consell Permanent relatiu a la jubilació del Professor de Música D. Francesc Salvat Banús, i altres extrems de la resolució.

Proposta. — Per la vacant del Sr. Salvat es proposa a D. Eudald Melendres Clarà, amb caràcter d'interinitat.

Cirurgià operador. — La Junta quedà enterada de la instància del Dr. Rabadà acompanyant un acord de la Diputació nomenant-lo operador, sense sou, resolent-se, en conseqüència, utilitzar els serveis de l'esmentat Professor quan es creguin necessaris.

Obres. — Passar a informe del senyor Arquitecte el compte d'obres del paleta Artur Pardines de les realitzades en el menjador de nenes.

Educació de nens majors. — S'acordà demanar al senyor President de la Junta de Govern de la Casa de Caritat de Barcelona siguin admesos sis nois asilats que estan en condicions de pendre ofici, la qual cosa no pot realitzar-se aquí per falta de mitjans organitzats.

Aniversari. — Es resolgué celebrar un ofici de difunts en sufragi de l'ànima dels benefactors de la Casa.

Estat sanitari dels asilats. — Sense variació des de la quinzena anterior, i, per tant, immillorable.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre grat esment d'una comunicació del Conseller de Beneficència i Sanitat, Dr. Estadella, participant que, segons li manifesta el Servei de Sanitat, ha acabat, amb resultats molt falaguers, la campanya antitífica empresa a Santa Eulàlia de Riuprimer.

— Vist el dictamen de la Secció primera del Departament d'Administració, Negociat de Beneficència, amb la conformitat del Conseller del Servei, aprovar els comptes de les despeses ocasionades amb motiu dels serveis prestats per la brigada sanitària de Lleyda en el poble de Salt, amb motiu de l'epidèmia tífica soferta per aquella població, que importen 573'50 pessetes, i el pagament de dietes als individus que formen l'expressada brigada, durant els setze dies que prestaren llurs serveis, a raó de 57'50 pessetes el Dr. D. Francesc Fontanals, de 20 pessetes el Sr. Samitier, i de 15 pessetes el Sr. Esmatges; satisfent-se l'import total de les expressades despeses i dietes, que ascendeix a la quantitat de 2,053'50 pessetes, amb càrrec a la part. 378 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

Pendre grat esment d'un ofici de la Junta Provincial de Sanitat de Girona, comunicant l'acord, pres en sessió del dia 9 del corrent mes, de fer constar en acte un vot de gràcies a la Mancomunitat per l'activa cooperació prestada a la campanya sanitària antitífica portada a efecte en el poble de Salt.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'un ofici de l'Associació Catalana de Beneficència regraciant la subvenció de 1,000 pessetes que li ha donat la Mancomunitat per a ajudar-la a atendre els empresonats o perseguits per causes nacionalistes i, en son cas, les respectives famílies, disposant que passés al Conseller de Política social Sr. Bofill i Matas.

— Donar-se per enterat d'un telefonema del Ministre del Treball, en el qual comunica haver firmat la R. O. aprovant el Consell Regional d'Inversions Socials, acordant-se testimoniar-li el regraciament de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

Donar-se per informat d'haver estat ja traslladat a la Mancomunitat la R. O. designant el Consell Regional d'Inversions Socials, a què es referia un telefonema del Ministre del Treball rebut fa alguns dies.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

HISENDA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat d'haver estat venudes, en compliment de l'acord pres el dia 15 de setembre darrer, 1,110 pessetes nominals, 4 per 100 Interior, pertanyents al dipòsit constituït per En Martí Calveras per a respondre de les obres del camí veïnal d'Espunyola a Puigreig per Casserres; havent-se fet l'operació al canvi de 67'70 per 100 en quant a 1,000 pessetes i de 67,50 per 100 en quant a les 100 restants, obtenint-se, en conseqüència, un producte líquid de 743'25 pessetes, deduït el corretatge i timbre.

— Aprovar la relació dels lliuraments efectuats sense retenir l'impost de 1'20 per 100, per córrer a càrrec de la Mancomunitat, corresponents al segon trimestre del corrent exercici, important 438,225'78 pessetes els pagaments i 3,279'64 l'impost no retingut.

— Sense perjudici de donar-ne compte per a la seva ratificació a la Junta de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, aprovar el següent

C o n v e n i entre la Mancomunitat de Catalunya i aquella Caixa per al cobrament dels ingressos de la Mancomunitat (exceptuant els corresponents a l'Ajuntament de Barcelona) i altres afers relacionats amb la seva Hisenda.

Objecte del Conveni. — El cobrament dels ingressos de la Mancomunitat.

La concessió d'un crèdit de 3.000,000 de pessetes.

El servei de gir.

1.r *Del cobrament dels ingressos de la Mancomunitat.* — *A)* La Caixa de Pensions i les seves Sucursals cuidaran del cobrament de totes les quantitats que li siguin ingressades pels Ajuntaments o particulars i de la recaptació a domicili dels rebuts que li siguin entregats per l'Oficina d'Intervenció de la Mancomunitat.

B) Com a remuneració d'aquest servei, la Caixa de Pensions percebrà la comissió de l'1 i $^1/_2$ per 100 de les quantitats que recapti, de la qual aplicarà un 1 per 100 a despeses administratives i un $^1/_2$ per 100 a les obres benèfiques de la Caixa, designades pel seu Consell d'Administració.

C) Les quantitats que cobrin les Sucursals seran abonades a un compte corrent de la Mancomunitat de Catalunya, que es portarà a l'Oficina de Barcelona de la Caixa de Pensions.

D) La Caixa abonarà a la Mancomunitat de Catalunya l'interès del 3 per 100 del rossec diari que resulti a favor de la Mancomunitat en el compte corrent a què es refereix el paràgraf anterior.

E) Les quantitats cobrades per la Caixa o les Sucursals, devengaran interès des del dia següent a la data del cobrament.

F) Al final de l'any econòmic, i en qualsevol moment que l'Interventor de la Mancomunitat ho reclami, la Caixa remetrà a l'Oficina d'Intervenció de la Mancomunitat els rebuts originals pendents de cobrament a les Sucursals.

G) Els impresos necessaris per a les operacions de cobrament, seran facilitats a la Caixa per l'Oficina d'Intervenció de la Mancomunitat, i les normes de comptabilitat per a la regularització d'aquest servei es faran d'acord entre la Caixa i la Intervenció de la Mancomunitat.

H) Les comissions es liquidaran trimestralment.

2.a *Concessió d'un crèdit de 3.000,000 de pessetes.* — *A)* La Caixa de Pensions obrirà a la Mancomunitat de Catalunya un crèdit fins a 3.000,000 de pessetes, amb garantia d'Obligacions de la dita Mancomunitat.

B) La Caixa admetrà aquests valors a raó del 80 per 100 del tipus de cotització.

C) Si els efectes remesos amb garantia sofreixen una baixa d'un 10 per 100 en el valor efectiu fixat el dia de la remesa dels títols amb garantia, la Mancomunitat s'obliga a reposar la diferència en el terme de cinc dies, en títols o en metàl·lic.

D) En el cas que no sigui reposada per la Mancomunitat la diferència en el terme fixat en el paràgraf anterior, la Caixa podrà vendre els efectes dipositats.

E) La venda de la garantia quedarà limitada al nombre d'efectes necessaris per a liquidar la diferència.

F) La susdita garantia serà rebaixada sempre que amb motiu de la remesa de quantitats a compte no sigui necessària per a respondre de les obligacions.

G) La Mancomunitat de Catalunya pagarà un interès anual del 6 per 100 del rossec diari que resulti a favor de la Caixa de Pensions. D'aquest tipus d'interès la Caixa aplicarà el $^1/_2$ per 100 a les seves obres benèfiques, segons acord del Consell d'Administració.

H) Els interessos es liquidaran per trimestres vençuts.

3.r *Dels serveis de gir.* — *A)* Per a atendre als serveis de la Mancomunitat, la Caixa situarà els cabals precisos en qualsevol població de Catalunya on tingui sucursal la Caixa.

B) Com a remuneració d'aquest servei la Caixa percebrà com a comissió de gir un 1 per 1,000.

C) Les comissions de gir es liquidaran trimestralment.

Duració del conveni. — La duració del conveni serà per temps indefinit. En el cas que una de les dues parts volgués rescindir-lo, haurà de manifestar-ho amb sis mesos d'anticipació.

Addició. — En les comarques on la Caixa de Pensions no tingui sucursals, o el nombre de les quals no sigui suficient per a atendre el servei, el Consell podrà continuar amb l'actual organització, posant-ho en coneixement del Director general de la Caixa.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

També, de conformitat amb el que proposava la Secció d'Intervenció, aprovar la següent relació de comissions i interessos a abonar al Banc de Terrassa: 29 de juliol, comissió i despeses telegrama, sobre remesa, a Tarragona, 25'50 pessetes; 26 de juliol, comissió xec taló 277 *B*, 1'45; 19 de setembre, comissió xec taló 313 *B*, 1; 19 de setembre, comissió i timbres vs. talons, 0'64; 29 de setembre, impost 1'20 per 100 rebut telèfons Lleyda, 5'85; 5 d'octubre, comissió 1 per 1,000, sobre 400,114'07 pessetes pagades per nostre compte fins el 30 de setembre darrer, 400'11; 17 d'octubre, comissió xec taló 344 *B*, 2; 17 d'octubre, comissió xec taló 342-3 *B*, 1'65; 30 d'octubre, interessos 6 per 100 sobre pagaments de juliol a setembre darrers, 0'15 pessetes. Total, 438'35 pessetes.

— Amb satisfacció veié el Consell que fins a la data han ja estat posats en circulació 5,978 títols amb un total de 2.094,905'55 pessetes.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

A proposta del Conseller d'Hisenda, i tenint en compte l'acord pres pel Consell en sessió del dia 3 del corrent aprovant un conveni amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis per al cobrament dels ingressos de la Mancomunitat, modificar les bases 6.a i 7.a de les que actualment regien pel servei de recaptació, en el sentit següent:

«Base 6.a — El cap de recaptació percebrà el $^1/_2$ per 100 de les quantitats que es recaptin per mitjà de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis i l'1 $^1/_2$ per 100 de les quantitats que per altres mitjans s'ingressin a la Caixa de la Mancomunitat, de tots els pobles de Catalunya, excepció feta de la capital, o sigui de l'Ajuntament de Barcelona, el qual quedarà totalment exclòs de l'actuació del dit funcionari.»

«Base 7.a — L'al·ludit tant per 100 constituirà l'únic pagament que haurà de fer la Mancomunitat dels serveis del dit funcionari, i dels que amb consentiment del Consell designi el mateix, i amb càrrec al susdit tant per 100 abonarà aquell tots els premis i comissions corresponents als bancs, entitats i particulars que intervinguin en el pagament del contingent. Quant a les quantitats que es recaptin per mitjà de la Caixa de Pensions la Mancomunitat abonarà directament, a l'esmentada Caixa, l'import dels premis i comissions corresponents a les quantitats ingressades. Amb càrrec a aquest mateix tant per 100 assenyalat, el Cap de recaptació haurà de satisfer el sou corresponent a l'agent delegat de la província de Tarragona que designi el Consell i a l'agent executiu de la mateixa província.»

Les altres bases acordades per l'organització del Servei de recaptació quedaran subsistents, conforme foren aprovades en la sessió esmentada del dia 12 de maig de l'any actual.

— Atenent l'acord pres pel Consell en sessió del dia 3 del corrent, aprovant un conveni amb la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis per a la recaptació dels ingressos de la Mancomunitat, i havent de designar-se ara les sucursals de la dita entitat que poden actuar de moment i la cessantia de les entitats que actualment exerceixen les funcions recaptadores de la Mancomunitat, a proposta del Conseller d'Hisenda adoptar els següents extrems:

1.r Cessaran des del dia 30 del corrent mes les entitats que actualment fan la recaptació en les comarques on actua la Caixa de Pensions, i que són les següents:

Banc de Terrassa, a Igualada, Girona, Tàrrega, Lleyda, Badalona, Olot, Balaguer, Figueres, Berga, Cervera i Manresa.

Banc de Granollers, a Vich, Granollers i Sant Celoni.

2.n Es designen per al cobrament dels ingressos de la Mancomunitat, des del dia 1.r del mes de desembre, les Sucursals de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis instal·lades en les poblacions següents: Igualada, Girona, Tàrrega, Lleyda, Badalona, Olot, Balaguer, Figueres, Berga, Cervera, Manresa, Vich i Granollers.

3.r Comuniqui's el precedent acord als interessats, fent avinent a les entitats que cessin la satisfacció del Consell Permanent per la seva actuació durant el temps que han prestat llurs serveis a la Mancomunitat.

4.t Publiqui's en el *Butlletí Oficial* de cada província el nomenament de les noves entitats i la cessantia de les actuals recaptadores.

(Sessió del dia 24 de novembre de 1921.)

Pendre grat esment d'un ofici de la Direcció de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis donant compte que el Consell d'Administració de l'esmentada Caixa, en sessió del dia 28 del mes que som, prengué per unanimitat l'acord d'acceptar el Conveni de Servei de Tresoreria i Compte de Crèdit que tenia proposat la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 30 de novembre de 1921.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Desestimar la instància presentada per D. Salustià Izal, en nom i interès de D. Josep Batlló i Casanovas, tota vegada que no resulta provat que sigui propietari de l'automòbil núm. 4721, pel qual reclamava.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

Donar-se per informat de l'estat comparatiu de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils entre els anys econòmics 1920-21 i 1921-22, mesos d'abril a octubre, inclusius, que assenyala un total de 287,864'17 pessetes, en més, l'últim període.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

Vist el dictamen raonat del Director d'Hisenda, conformat pel Conseller del Servei, com a norma general i sense perjudici d'examinar i resoldre especialment cada denúncia, que en les reclamacions contra les referents als automòbils que circulin sense patent per carreteres de la Mancomunitat, faran fe, llevat prova en contrari, les denúncies formulades pels inspectors de l'arbitri, sense que s'estimi prova suficient per ella sola la certificació d'un garatge o taller de reparacions en la que es consigni que l'automòbil denunciat estava en reparació en la data de la denúncia, i que quan es tracti d'un automòbil denunciat per primera vegada es podrà perdonar la penalitat sempre que es faci efectiva la quota corrent dins del termini de vuit dies; apercibint els interessats que, en altre cas, se'ls exigirà per la via d'apremi la triple quota reglamentària.

(Sessió del dia 17 de novembre de 1921.)

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Manifestar a l'Alcaldia de Gironella, en contestació al seu ofici del dia 11 de juliol darrer, que, apareixent realment equivocada, en perjudici de l'Ajuntament, la suma que va servir de base per a fixar la quota de contingent de l'any corrent, en el Pressupost de la Mancomunitat per a 1922-23, es consignarà, per a satisfer-la, la quantitat de 2,215'58 pessetes, import de la diferència entre la suma que li corresponia satisfer enguany, per contingent, a la Mancomunitat i la que ha estat fixada.

— Manifestar a l'Alcaldia de Martorell, com a resolució a ço que interessa en la seva instància de 20 d'abril darrer, que, apareixent realment equivocada, en perjudici de l'Ajuntament, la suma que va servir de base per a fixar la quota de contingent de l'any actual, en el Pressupost de la Mancomunitat per a 1922-23, es consignarà, per a ésser-li satisfeta, la quantitat de 968'14 pessetes, import de la diferència entre la suma que li corresponia satisfer durant aquest any econòmic, per contingent, a la Mancomunitat de Catalunya i la que li fou assenyalada.

— Manifestar a l'Alcaldia de Sant Pere de Premià, com a resolució a ço que interessa en el seu ofici d'11 d'agost darrer, que, apareixent realment equivocada, en perjudici de l'Ajuntament, la suma que va servir de base per a fixar la quota de contingent de l'any actual, en el Pressupost de la Mancomunitat per a 1922-23 es consignarà, per a ésser-li satisfeta, la quantitat de 230'28 pessetes, import de la diferència entre la suma que li corresponia satisfer durant aquest any econòmic, per contingent, a la Mancomunitat i la que li fou assenyalada.

— Manifestar a l'Alcaldia de Puigreig, com a resolució a la seva instància de 13 de juliol darrer, que, apareixent realment equivocada, en perjudici de l'Ajuntament, la suma que va servir de base per a fixar la quota per contingent de l'any actual, en el Pressupost de la Mancomunitat per a 1922-23, es consignarà, per a ésser-li abonada, la quantitat de 3,663'65 pessetes, import de la diferència entre la suma que li corresponia satisfer enguany, per contingent, a la Mancomunitat i la que li ha estat fixada.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la instància de l'interessat i el dictamen del Cap-director d'Administració, conformat per la Presidència, reconèixer a l'empleat D. Jaume Cortada i Forcat una antiguitat de dos anys, nou mesos i deu dies, o sigui la meitat del temps que va prestar nou servei amb caràcter interí a la Mancomunitat, referint-se la dita antiguitat al dia 21 de juliol darrer, i considerar definitiu, als efectes de l'art. 15 del Reglament d'Oficines, el nomenament per al càrrec d'Auxiliar segon del Departament d'Intervenció, fet a favor del mateix Sr. Cortada per acord del Consell de la data abans esmentada, en virtut de concurs celebrat a l'efecte, per portar ja en aquella data més de cinc anys de serveis efectius.

— Computar a D. Ignasi Masalles i Mirapeix, per a tots els efectes reglamentaris procedents, l'antiguitat de tretze anys, deu mesos i vint dies, en el càrrec que actualment exerceix d'Auxiliar segon del Departament d'Intervenció, referint-se la dita antiguitat al dia 31 d'octubre últim.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

CAIXA DE CRÈDIT COMUNAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una lletra de D. J. Garí Gimeno regraciant que se l'hagi reelegit com a membre del Comitè directiu de la Caixa de Crèdit Comunal.

(Sessió del dia 3 de novembre de 1921.)

Pendre esment de la R. O. del Ministre d'Hisenda resolent que els prèstecs personals, pignoraticis i hipotecaris que faci la Caixa de Crèdit Comunal de la Mancomunitat de Catalunya i les altres institucions anàlogues, constituïdes de conformitat amb el que disposa l'article 1.r de la Llei de 4 de juny de 1908, estiguin exceptuats del pagament de l'impost de drets reals.

(Sessió del dia 4 de novembre de 1921.)

Vista la proposta de l'Interventor general de la Mancomunitat, conformada pel Conseller d'Hisenda, formalitzar l'ingrés a la Caixa de la Mancomunitat, de la quantitat de 537'25 pessetes, rèssec dels interessos devengats durant els mesos de juliol, agost i setembre darrers, segons liquidació de les operacions de compte corrent amb el Banc de Terrassa.

(Sessió del dia 16 de novembre de 1921.)

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

MANCOMUNITAT
DE CATALUNYA

CRÒNICA OFICIAL

ANY II : NÚMERO 12

SUMARI

	Planes
PRESIDÈNCIA	349
Assumptes generals	349
Palau de la Generalitat	350
Personal	350
CULTURA I INSTRUCCIÓ	351
Centres acadèmics	351
Institut d'Estudis Catalans:	
Secció Històrico-Arqueològica	351
Secció de Ciències: Seminari-Laboratori de Filosofia i Psicologia	351
Secció Filològica	353
Cursos monogràfics d'alts estudis i d'intercanvi	353
Serveis científico-administratius	354
Conservació de monuments	354
Comissió d'Educació general	354
Servei Meteorològic de Catalunya	354
Museus, Biblioteques i Arxius	354
Junta de Museus de Barcelona	354
Biblioteques:	
Biblioteques Populars de Pineda i Figueres	355
Direcció tècnica de Biblioteques Populars	355
Nota de la visita a les Biblioteques Populars corresponent a l'any 1921	357
Biblioteca de Catalunya	359
» del Consell de Pedagogia	359
» Popular de Borges Blanques	359
» » de Canet de Mar	360
» » d'Olot	360
» » de Valls	360
» » del Vendrell	360
Ensenyament	360
Ensenyament primari:	
Escola Montessori	360
Ensenyament normal:	
Estudis Normals	361
Ensenyament professional:	
Escola Professional per a la Dona	361
Ensenyament tècnico-industrial:	
Escola Elemental del Treball	361
Escola local d'Indústries de Canet de Mar	362
Acondicionament tèxtil de la Universitat Industrial	362
Ensenyament artístic	362
Escola tècnica d'Oficis d'Art	362
Ensenyament domèstic	362
Servei de difusió i vulgarització:	
Extensió d'Ensenyament tècnic	362

	Planes
Premis, beques i subvencions	362
Publicacions	363
Vària	363
Alumnes matriculats en les Escoles de la Mancomunitat en el present curs de 1921-1922	363
AGRICULTURA	364
Servei de Ramaderia	364
Servei d'Arbres fruiters	364
Servei de Terra campa	365
Servei de Viticultura i Enologia	365
Servei d'Acció social agrària	365
Laboratori de Patologia vegetal i Bacteriologia agrícola	366
Laboratori d'Anàlisi del Servei d'Agricultura	366
Camps d'experimentació: Camps movibles de demostració dels Serveis d'Arbres fruiters, Terra campa i Viticultura	366
Cursets	366
OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT	367
TELÈFONS	367
Treballs en curs i obres acabades	367
FERROCARRILS	368
Treballs en curs i obres acabades	368
CARRETERES, CAMINS I PONTS	368
Construcció	368
Reparació i conservació	369
Camins de bast	373
Material	373
Arbrat	373
Personal	373
BENEFICÈNCIA I SANITAT	373
Beneficència	373
Sessions de les Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència:	
Barcelona	374
Girona	375
Lleyda	377
Tarragona	377
Sanitat	378
POLÍTICA SOCIAL	378
HISENDA	378
Contingent	378
Emprèstits	379
Arbitris	379
Pressupost	379
Vària	379

CRÒNICA OFICIAL
MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

ANY II | DESEMBRE MCMXXI | NÚM. 12

PRESIDÈNCIA

ASSUMPTES GENERALS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Cap de la Secció segona d'Administració, autoritzar l'adquisició d'un armari-arxiu i una calaixera-arxiu per les Oficines de l'Arquitecte de la Mancomunitat, pel seu import de 900 pessetes, a pagar amb càrrec al cap. 1.r, art. 3.r, part. 55 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Que constés en acte el condol de la Mancomunitat per la mort del qui fou glòria de l'escena catalana N'Ermengol Goula.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

La Presidència donà compte al Consell de la moció escrita del Diputat D. Albert de Quintana, en la qual s'interessa que la Mancomunitat trameti a Irlanda en la persona del Cap d'aquell lliure Estat la satisfacció del nostre poble en veure la solució donada per Anglaterra al plet del nacionalisme irlandès, dolent-se, però, de les restriccions posades al reconeixement integral i absolut d'aquella Nació; i que el Consell es dirigeixi així mateix a l'Excm. Sr. President del Consell de Ministres de l'Estat espanyol demanant, prèvia una exposició de motius, que sigui donat estat parlamentari als desigs i voluntat de Catalunya de regir-se ella mateixa dins els límits d'una integral autonomia política, administrativa i econòmica, mitjançant la presentació d'un projecte de llei en el qual siguin recollides les bases fonamentals de l'Estatut aprovat per l'Assemblea de representants de Catalunya i ratificat pels municipis catalans en 26 de gener de 1919. I el Consell, fent de les propostes del Sr. Quintana la deliberació que la seva noblesa i alta finalitat esqueia, facultà la Presidència perquè donés compliment al primer extrem tan bon punt el Parlament anglès i el Dail Eireann hagin acceptat el projecte de pau acordat per la representació anglo-irlandesa; i per satisfer el segon extrem en l'avinentesa i dins els termes de l'eficàcia, que tots voldríem, facin de més possible viabilitat.

— Adherir-se a l'homenatge al poeta D. Joan Alcover, facultant-se la Presidència per a concretar en deguda forma l'abast i compliment d'aquesta adhesió.

— Aprovar el compte presentat per l'Oficina recaptadora de l'Administració del *Butlletí Oficial* de la província, import de les despeses que han ocasionat els anuncis que hi foren inscrits fins el dia 31 de març de 1920, que suma 3.043'35 pessetes, a lliurar.

(Sessió del dia 14 de desembre de 1921.)

Assabentat el Consell de les observacions fetes per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat al nou Reglament de Notaries que acaba de fer-se públic, interessar al Govern la suspensió de la vigència del dit Reglament a la nostra terra, fins que, escoltades les Entitats que puguin assessorar el Ministre de Gràcia i Justícia d'aquest assumpte, es tinguin en compte les modificacions que exigeixen l'actual estructura del Dret i pràctiques usuals jurídiques a Catalunya.

(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

Encomanar al Conseller Sr. Bofill i Matas l'estudi i proposta d'un pla complet d'organització dels serveis de redacció, administració i propaganda de la CRÒNICA OFICIAL DE LA MANCOMUNITAT.

— Autoritzar la Presidència per la publicació de l'*Anuari Administratiu de la Mancomunitat*, acordant-se també la publicació castellana i francesa d'un Index dels Serveis de la Mancomunitat, de la preparació del qual curarà l'Oficial del Servei de premsa D. A. Rovira i Virgili.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1921.)

El senyor President féu referència davant el Consell a la reunió de Presidents de les Diputacions catalanes i diversos Alcaldes de Caps de Partit més immediats a Barcelona, que havia tingut lloc en el seu despatx i en la que es tractà de la R. O. de 28 de juliol darrer, sobre organització de Serveis sanitaris; i tenint en compte que aquest servei ja el ve prestant la Mancomunitat i que són molts els pobles que compten amb material sanitari propi, es convingué en la conveniència de demanar al Ministeri de la Governació la suspensió dels efectes de la dita R. O. pel que fa referència a les quatre províncies catalanes, entenent el Consell bo aquest acord i modificat en els termes transcrits el seu acord

anterior del dia 9 del mes que som, referent a aquest assumpte.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

PALAU DE LA GENERALITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Cap de la Secció segona, autoritzar l'Arquitecte interí de la Mancomunitat per a fer executar les obres que calguin per tal d'evitar la lliure irradiació del calor en les tuberies de la calefacció central que travessen la sala de treball del personal subaltern de les Demarcacions de Girona i Tarragona de les Oficines d'Obres públiques de la Mancomunitat, per l'import màxim de 80 pessetes, a pagar amb càrrec al cap. 1.r, art. 3.r, part. 56 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Atès el dictamen tècnic, visat pel Conseller d'Hisenda, autoritzar l'Arquitecte de la Mancomunitat per a reparar les goteres del Palau de la Generalitat, esmerçant-hi la quantitat de 800 pessetes, a pagar amb càrrec al cap. 1.r, art. 3.r, part. 56 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

A proposta del Cap-director d'Hisenda, amb la conformitat del Conseller del Servei, lliurar la quantitat de 950 pessetes, amb càrrec a la part. 55, cap. 1.r, art. 3.r del Pressupost vigent, per tal d'atendre la despesa que, segons pressupost signat pel senyor Arquitecte, motivarà el complement i reparació del mobiliari del despatx de la Direcció del Departament d'Administració.

—A proposta del Cap-director d'Administració, aprovar els plans i pressupostos presentats per l'Arquitecte interí de la Mancomunitat, D. Joan Rubió, d'import 5,599'97 pessetes, per la construcció d'unes parets divisòries i quatre portes de pedra en les sales del Palau de la Generalitat, en les quals s'estan fent altres obres de reforma en virtut de la contracta adjudicada mitjançant subhasta pública a D. Joaquim Bosch i Lliví, per acord del Consell de 6 d'octubre últim; i aprovar també el pressupost formulat pel propi Arquitecte, important 6,497'98 pessetes, per la supressió de les velles jàceres de fusta dels sostres i substitució per altres de ciment armat, autoritzant l'esmentat contractista per a realitzar aquestes noves obres que no figuraven en el pressupost primitiu de la contracta, als preus fixats contradictòriament de conformitat amb el que es disposa en l'art. 48 del plec de condicions generals per a la contractació de les obres públiques de 13 de març de 1903.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar, tal com proposava el Cap de la Secció segona, els comptes presentats per D. Joan Savall, D. Josep M. Camarasa, D. Leandre Lapeira i D. Josep Sánchez, per treballs auxiliars a les ordres de l'Arquitecte de la Mancomunitat, durant el mes de novembre darrer, important, respectivament, 224, 163'12, 147'50 i 154,375 pessetes, que hauran de satisfer-se amb càrrec al capítol 1.r, art. 2.n, part. 19 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Recollint una moció de la Presidència, interessar de cadascun dels senyors Consellers l'estudi del personal dels Serveis confiats a la seva gestió, a l'objecte de normalitzar en la deguda forma reglamentària les interinitats, i resoldre el que les necessitats de les respectives funcions exigeixin, respecte els empleats temporers.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Aprovar la relació d'indemnitzacions devengades per l'Arquitecte de la Mancomunitat, per les visites realitzades durant els mesos d'octubre i novembre últims a les Cases de Beneficència de Tarragona, Lleyda i Girona, important la quantitat de 224'33 pessetes, que es pagarà amb càrrec al cap. 1.r, art. 2.n, part. 19 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

A proposta del Cap-director d'Administració, que les indemnitzacions que devenguin l'Arquitecte-cap del Negociat d'Arquitectura i l'Arquitecte-encarregat del Servei de construccions dependents del Consell de Pedagogia, per sortides del lloc de residència amb motiu dels serveis a què respectivament estan afectes, constin de dues parts: primer, dietes iguals a les fixades als Enginyers-caps pel servei ordinari en l'art. 3.r, lletra *d)* de la Instrucció de 21 d'abril de 1910, com indemnització de la despesa personal diària amb l'augment del 50 per 100 prescrit en la R. O. de 14 d'abril de l'any corrent, i segon, reintegrament de les despeses de locomoció.

— Atès el dictamen del Cap-director d'Administració, concedir la jubilació que demana l'Auxiliar segon del Departament d'Administració D. Tomàs Remolí i Real, a comptar des del 1.r de gener propvinent, amb els sis dècims i sis centèssims del sou de 5,000 pessetes que avui percep, o sigui el de 3,300 pessetes anuals, les quals li seran satisfetes amb càrrec a la consignació que per a jubilacions al personal d'Oficines figura en l'art. 5.è, cap. 10 del Pressupost de la Mancomunitat, satisfent-se també, amb càrrec a la consignació de l'art. 2.n del mateix capítol, els impostos de tota mena amb què resulti gravada la dita jubilació.

— A proposta del Cap-director d'Administració, procedir a la provisió del càrrec de Registrador general de la Mancomunitat, dotat amb el sou de 4,000 pessetes, mitjançant concurs entre funcionaris de les Diputacions mancomunades o procedents d'elles que hagin obtingut llurs càrrecs per oposició, segons estableix l'art. 16 del Reglament d'Oficines, i que tenint els estudis de Secretari municipal, Procurador o Batxiller, conforme requereix l'art. 9.è de l'esmentat Reglament per poder ingressar en la categoria d'Auxiliars, dits avui Oficials, reuneixin mèrits per a obtar a la dita plaça; publicant a l'efecte un edicte en el qual s'assenyali el terme de quinze dies hàbils, que començaran a córrer des del següent del en què es publiqui el referit anunci en els *Butlletins Oficials* de les respectives províncies, perquè els aspirants puguin presentar sol·licituds acompanyant els documents que acreditin que reuneixen les esmentades condicions; i cas que el concurs resultés desert, convocar oposicions públiques amb subjecció a les bases que en tal cas es sotmetran a l'aprovació del Consell, nomenant Tribunal, tant per fallar el concurs, com si s'escau les oposicions, el senyor President de la Mancomunitat o el Conseller en qui delegui, el Director de l'Escola de Funcionaris d'Administració local i el Cap-director del Departament d'Administració.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

CULTURA I INSTRUCCIÓ

CENTRES ACADÈMICS

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Notícies i documents

EXTRET DELS ACTES DE LES SESSIONS TINGUDES PER LA SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS EN EL MES DE DESEMBRE.

Entre les qüestions més importants tractades en les sessions de la Secció Històrico-Arqueològica durant el mes de desembre proppassat figuren les següents:

S'hi ha donat compte d'una carta d'En Josep Pijoan, referent a la tramesa a Mr. Hungtington del bust d'En Milà i Fontanals, el qual bust és destinat a la Hispanic Society of America. El Secretariat del segon Congrés d'Història de l'Art tingut a París la tardor passada, i als treballs del qual va participar activament l'Institut, ha interessat la col·laboració d'aquest en diversos projectes acordats en l'esmentat Congrés, especialment en la formació d'un gran centre a París on es recullin totes les dades referents a reculls i col·leccions de fotografies o clixés d'objectes d'art; en la compilació d'un lèxic arqueològic; en el recull de marques d'armes i armadures i en la col·lecció de catàlegs i informacions de vendes d'art.

El Director de l'Escola Francesa d'Atenes, ha fet arribar a la Secció una nota donant compte de les condicions, en extrem favorables, amb què fóra admés en l'esmentada Escola, de tan gloriosa tradició científica, un pensionat català, expressant al mateix temps la simpatia amb què fóra acollida la nostra representació.

El Servei de Conservació i Catalogació de Monuments ha visitat les viles de Balaguer, Àger i Vilagrassa. La primera per a evitar la destrucció de la històrica muralla que en gran part la clou encara i les pedres de la qual eren aprofitades per a modernes construccions. A Àger s'ha estudiat la manera de posar remei als desperfectes produïts pels aiguats en una part de l'antic claustre. A Vilagrassa s'ha pogut comprovar l'existència d'uns restes de construccions que la Secció ha acordat estudiar més detingudament. Amb aquest objecte D. Josep Colominas del Servei d'Excavacions ha fet una exploració que ha permès posar al descobert unes habitacions, dues d'elles amb paviment de mosaic, i altres fonaments de parets que permeten senyalar l'existència d'una vil·la d'època romana tardana important per la seva extensió i per la riquesa amb què era decorada.

El senyor President dóna compte de les conclusions que semblen donar els treballs que s'estan fent, ja de temps, en l'antic recinte de les venerables esglésies de Terrassa. Retreu primerament la descripció del paviment donada per Virubi, dels tres elements superposats que el componen, un d'ells nomenat *nucleus* és fet de terrissa trencada i té un gruix de $^3/_8$ de peu equivalents a 11 cm. que és precisament el gruix del paviment conservat a Terrassa. Per altra banda tenim altres elements con l'aparell de pedra petita amb carreus grossos als angles, el mosaic, les àmfores en el carcanyol de la volta, els capitells, etc., tot ens porta a establir l'existència d'una basílica visigoda. A més d'aquestes dades que ens dóna el mateix monument, cal atendre a la celebració del Concili tingut a Egara a mitjans del segle VII, i a la coincidència poc després de quatre bisbes emparentats (els d'Urgell, València, Osca i Terrassa) que pot respondre a un moment d'esplendor d'aquesta Seu. Una data, amb certa aproximació pot ésser establerta per Santa Maria, pel Baptisteri i per la part superior de Sant Pere. Un arc de tipus carolingi que hi ha a l'església de Sant Pere podria assenyalar una restauració executada en el segle IX, la qual cosa sembla confirmada pel reempleu dels capitells visigòtics. Una nova restauració comença ja en ple romànic.

Resta, doncs, sempre aquest nucli d'esglésies com un dels més interessants singulars monuments cristians de Catalunya. Els objectes que s'hi han conservat, els retaules, etc., n'acreixen la importància.

El mateix Sr. Puig i Cadafalch ha donat compte d'un estudi del Professor Kingsley Porter sobre els camins seguits per l'escultura en un treball paral·lel al del Professor Bédier per a la cançó. Aquest estudi és destinat a tractar de la influència del pelegrinatge a Sant Jaume de Galícia en l'escultura. L'autor arriba a la conclusió, un poc aventurada, de suposar aquesta basílica com a centre inicial de l'escultura romana.

SECCIÓ DE CIÈNCIES

Acords del Consell Permanent

SEMINARI-LABORATORI DE FILOSOFIA I PSICOLOGIA

Acordà el Consell:

Pendre esment d'un ofici de l'Institut d'Estudis Catalans donant compte que en la sessió general celebrada el dia 9 del mes que som aquell Institut, després d'una enquesta respecte el Seminari-Laboratori de Filosofia i Psicologia, acordà suprimir i declarà suprimit l'esmentat Laboratori que el mateix Institut havia creat en sessió de 5 de gener de 1918 per encàrrec de l'Excma. Diputació de Barcelona; i assabentant també del material trobat a mancar en el moment de la presa de possessió del local on el Seminari funcionava; acordant-se passar l'esmentat ofici al Consell de Pedagogia a l'objecte que aquell procedeixi legalment, prop del que fou Director del Seminari-Laboratori, la reclamació dels objectes trobats en mancança, i en son dia informi el Consell del destí que calgui donar al material que integra el repetit Seminari-Laboratori, escoltada la proposta que ha de fer la Comissió de l'Institut constituïda al dit objecte pels Srs. D. J. M. Bofill i Pichot, D. J. Bofill i Matas i D. Ramon d'Alòs.

— Donar-se per assabentat d'un altre ofici del mateix Institut d'Estudis Catalans donant compte de l'acord pres en l'esmentada data del 9 del mes que som, suprimint el Seminari-Laboratori de Pedagogia, i designant una ponència constituïda pels Srs. D. Pompeu Fabra,

D. Ferran Valls i Taberner i D. Eduard Fontserè, membres de l'Institut, perquè, junt amb el Dr. D. Antoni Batlle, que havia estat assistent del susdit Seminari, examinin el destí que calgui donar al material; i d'un altre ofici, també de l'Institut d'Estudis Catalans, pregant a la Mancomunitat que sigui sostingut el Laboratori de Psicologia Experimental que ha dirigit fins ara Mr. Georges Dwelshauvers, i que com a conseqüència de la supressió del Seminari-Laboratori de Filosofia i Psicologia queda també suprimit. I el Consell acordà passar al Consell de Pedagogia ambdues comunicacions, interessant-li, pel que fa referència a la segona, l'estudi i proposta d'un projecte de nova organització del Laboratori de Psicologia experimental que permeti un desenrotllament científic i econòmic adequat, tant en el que es refereix a consignació de cabals, com a personal a les noves possibilitats; i disposà, esperant pendre una resolució definitiva, que el senyor Comptador-depositari de l'Institut pugui fer efectives totes les despeses del Laboratori, tal com fins ara ha anat fent.

(Sessió del dia 14 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

L'infrascrit Josep M.ª Bofill i Pichot, com a Delegat de l'Institut d'Estudis Catalans per a la inspecció científica del Seminari-Laboratori de Fisiologia, dirigit pel Dr. N'August Pi i Suñer, i en compliment de la desena de les bases per què aquell es regeix, té l'honor de presentar a l'Institut la següent

MEMÒRIA DE LES TASQUES REALITZADES PEL SEMINARI-LABORATORI DE FISIOLOGIA DURANT EL CURS 1920-1921

Havem d'esmentar en primer terme les lliçons donades diàriament pel Dr. Pi i Suñer en la Càtedra de Fisiologia humana de la Facultat de Medicina; les lliçons trisetmanals donades pel Dr. Bellido en la Càtedra de Fisiologia dels Estudis Normals de la Mancomunitat; el Curs pràctic de Fisiologia humana als alumnes de la Facultat de Medicina (dotze seccions repetides sis vegades a grups de trenta dos alumnes), donat pels Drs. Santiago Pi i Suñer i Carrasco, i Srs. Puche i Costa; i el Curs pràctic als alumnes dels Estudis Normals de la Mancomunitat, donats tots els dilluns pels Srs. Costa i Puche.

Quant a Cursos superiors, l'activitat del Seminari-Laboratori s'ha desenrotllat estrictament segons el següent programa:

Les defenses orgàniques. — Lliçó inaugural de les tasques del Seminari donada pel Professor Ramon Turró, el dia 11 d'abril proppassat.

La sensibilitat interna. — Lliçons i demostracions a càrrec del Sr. August Pi i Suñer, en la següent forma:

L l i ç o n s : Dia 16 de maig : Sensibilitat externa i interna. Dia 18 : Receptors interns, propi i intraceptius. Dia 20 : Simpàtic sensitiu i estats afectius harmònics. Dia 23 : Sensibilitat i cenestèsia. Dia 25: Sentiments i sensacions internes. Dia 27 : Nutrició i sensibilitat interna. Dia 30 : Reflexes a receptor sinterns. Dia 1.r de juny : Adaptacions fisiològiques internes. Dia 3 : Del nutritiu al psíquic : món interior i món exterior. Dia 6 : Adaptacions fisiològiques a l'exterior : adequació inconscient i conscient.

D e m o s t r a c i o n s : I. Funcions dels conductes semicirculars. II. El nervi depressor. III. Efectes de la fam local sobre la regulació de la glucèmia. IV. La sensibilitat química del pneumogàstric pulmonar. V. El reflex glucemiant per excitació del pneumogàstric sensitiu.

Evolució de les idees en fisiologia de la circulació. — Curs a càrrec del Subdirector del Seminari Sr. Bellido en el qual foren desenrotllades les següents lliçons:

Dia 13 d'abril : La circulació en Hipòcrates, Galeno i els alexandrins. Miquel Servet i Cesalpino. Harvey i el fet de la circulació de la sang. Dia 15 : La circulació capilar i l'estructura de la sang : Malpighi i Leewenjock. La pressió de la sang : Hales. La hidrodinàmica circulatòria : Bernouilli i Poiseuille. Els sorolls del cor. La física i la circulació en començar el segle XIX. Dia 18: La inervació cardíaca : Weber, Stannius, Cyon. Els reflexos cardíacs : Goltz. Dia 20 : Les circulacions locals i la inervació vasomotora : Claudi Bernard. Els reflexos vasomotors i Cyon. Dia 22 : La pressió intracardíaca i el joc de les vàlvules : Chauveau i Marey. El mètode gràfic en fisiologia de la circulació. Les teories mecàniques de la circulació arterial : la tesi d'En Turró. Dia 25 : El muscle cardíac : neurogenistes i miogenistes. La inexcitabilitat periòdica del cor. El treball del cor. Els tòxics i els ions metàl·lics. El metabolisme del cor. Dia 27 : El sistema de conducció de l'excitació : Gaskell, Paladino, His, Hering. L'embriologia cardíaca. Dia 29: Els fenòmens elèctrics en el cor : els primers observadors. Treballs de Waller, Einthoven, Hering, Gotch, Nicolai i Samoiloff. Les explicacions de la corba electrocardiogràfica. Dia 2 de maig : Els orgues endocrins i la fisiologia cardiovascular : Oliver i Schafer. El determinisme de la pressió arterial. Punts a esclarir encara en fisiologia de l'aparell circulatori : camp de treball per a noves recerques.

Demés s'han fet quinze demostracions, interpolades amb les lliçons, reproduint les experiències clàssiques que més han influït en l'elaboració de la doctrina actual de la circulació sanguínia.

Mètodes de Laboratori per a l'estudi d'alguns trastorns del metabolisme. — Lliçons teòriques i sessions pràctiques donades pel Professor R. Carrasco Formiguera, Assistent al Seminari, les quals foren, respectivament, explicades i executades segons les matèries i ordre següent:

L l i ç o n s t e ò r i q u e s : Dia 14 d'abril : Idea general del metabolisme dels animals superiors i dels mètodes per al seu estudi. Dia 16 : El metabolisme en la inanició i en la diabetes mel·litus. Dia 4 de maig : Valor de les recerques de laboratori en l'estudi d'alguns trastorns del metabolisme. Sistematització de l'estudi metabòlic d'un diabètic.

S e s s i o n s p r à c t i q u e s : Dia 18 d'abril : L'amoníac i els àcids amínics a l'orina : determinació quantitativa. Dia 20 : Determinació quantitativa del nitrogen total i de la urea a l'orina. Dia 22 : Determinació quantitativa de l'àcid úric, la creatina i la creatinina a l'orina. Dia 25 : Mètodes per a la recerca qualitativa i la determinació quantitativa de la glucosa a l'orina, per a la seva diferenciació amb altres substàncies reductores i per a la recerca qualitativa dels cossos acetònics. Dia 27 : Determinació quantitativa de l'acetona, l'àcid diacètic i l'àcid oxibutíric a l'orina. Dia 29 : Determinació quantitativa de la glucosa i de la colesterina a la sang. Descripció del mètode de Bloor per a la determinació de les lipines de la sang. Dia 2 de maig : Determinació aproximada de la reacció potencial de la sang i de les reserves alcalines del plasma. Mètodes per a la determinació de la reacció actual de la sang i de la tensió de l'anhídric carbònic de l'aire alveolar.

La conducció de l'influx nerviós. — Comentaris al llibre de Keith Lucas sobre el mateix assumpte, lliçons, amb demostracions, donades pel Professor Santiago Pi i Suñer en la forma següent:

Dia 4 de maig : L'influx nerviós : velocitat de propagació. Mesura : *a)* mètode gràfic, *b)* la corrent d'acció. Factors que obren sobre l'influx nerviós : temperatura, sequetat, tòxics. Conductibilitat bilateral. Expe-

riència de Kühne. Mesura de l'influx nerviós. Dia 6: Efectes de la intensitat de l'excitació sobre l'influx nerviós. Restabliment de l'influx nerviós reduït. Dia 11: Naturalesa de l'influx nerviós. Metabolisme de l'influx nerviós : producció de carbònic i de calor. El període refractari : la fase supernormal. Dia 13 : La summació perifèrica : el fenomen de la inhibició aparent. La inhibició central. El mecanisme del fenomen reflex.

Sessions de Seminari. — N'hi han hagut tots els dilluns, dimars, dimecres i divendres feiners, consistint les tasques en ordenació de les col·leccions de revistes i organització del treball bibliogràfic, i en les següents investigacions:

1. Sensibilitat química del pneumogàstric pulmonar, per A. Pi i Suñer i J. M. Bellido.

2. Regulació de la glucèmia, per A. Pi i Suñer i R. Carrasco.

3. Fisiologia renal, per J. M. Bellido i J. Puche.

Prengueren també part en aquests treballs els doctors Srs. Pi i Suñer i J. M. Muniesa, i els Srs. J. Costa, E. Peiró i F. Fz. Riofrío, i les Srtes. Bosch i Bacarises.

Quant a publicacions podem esmentar les següents:

1. *La constitution de l'individualité*, per A. Pi i Suñer; «Scientia», juny i juliol de 1921.

2. *La sensibilité chimique des terminations du pneumogastrique pulmonaire*, per A. Pi i Suñer i J. M. Bellido (*Journal de Physiologie et Pathologie générale*, vol. XVIII, f. 4).

3. *El mecanismo de las correlaciones funcionales*, sumari de les conferències fetes en juliol-agost de 1919 a Buenos Aires, pel Dr. A. Pi i Suñer; edit. Salvat.

El que podríem anomenar treball acadèmic ha consistit en el següent:

a) Presentació de notes que han d'aparèixer en els volums de la Societat de Biologia de Barcelona, 1920-1921, sobre «Regulació de la glucèmia; la glucèmia i els anestèsics», pels Srs. Pi i Suñer i Carrasco.

b) «El clorur d'estronci i el ritme cardíac; les ones retrògades», pels Srs. Pi i Suñer i Bellido.

c) «Les injeccions endovenoses de sang normal i la secreció renal», pels Srs. Bellido i J. M. Muniesa.

d) «La compressió de les vísceres pelvianes i la secreció renal», pels Srs. Bellido i Puche.

e) «Contribució a l'estudi de l'acció de la sang urèmica sobre el ronyó», pel Sr. S. Pi i Suñer.

Cal també registrar l'activitat del Seminari-Laboratori en els Congressos. En juliol de 1920 assistiren al Congrés de Fisiologia de París els Srs. A. Pi i Suñer, J. M. Bellido, R. Carrasco, S. Pi i Suñer i M. Muniesa, presentant quatre comunicacions sobre «Regulació de la glucèmia; la fam local; sensibilitat química de les terminacions bronco-pulmonars del pneumogàstric; la sang urèmica».

En juny de 1921 el Dr. Pi i Suñer assistí al Congrés per al Progrés de les Ciències, d'Oporto, fent el discurs inaugural de la Secció de Medicina sobre «La fam local».

Demés, el Dr. Bellido va concórrer al Congrés de Metges de Llengua Catalana de Girona, comunicant els treballs de l'Institut sobre «Regulació de la glucèmia i sensibilitat química del pneumogàstric pulmonar», i el Dr. Carrasco assistí al Congrés de la «American Medical Association» reunit a Boston, prenent part en la discussió de la ponència de Allen «Tractament de la Diabetes».

L'activitat del Seminari-Laboratori de Fisiologia amb ésser ja de si realment extraordinària i perfectament orientada, segons es dedueix del que acabem de dir, és encara plena d'esperances.

SECCIÓ FILOLÒGICA

Notícies i documents

Les Oficines lexicogràfiques de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans ha publicat el volum novè del *Butlletí de Dialectologia Catalana* corresponent a l'any 1921. Aquesta publicació marcadament filològica conté una sèrie d'interessants estudis sobre la nostra llengua, entre els quals cal esmentar les monografies sobre el valencià i rossellonès de Mn. Antoni Griera; la valor augmentativa dels substantius femenins, pel suís Dr. W. von Wartburg; uns apuntaments sobre problemes de fonètica històrica del català i una nota sobre consonants persistents i evolutives, pel Dr. P. Barnils; dos estudis del Professor de la Universitat de Bonn, L. Spitzer, l'un sobre el dual en català i l'altre sobre una sèrie d'etimologies. Demés, s'hi publiquen tres vocabularis il·lustrats amb dibuixos i fotografies, que són : una contribució al vocabulari de la navegació fluvial, per Hilarió Costa, de Mora la Nova; un vocabulari de Penarroja (Baix Aragó), de Maties Pallarès, i un assaig de vocabulari de la indústria terrissera de La Selva del Camp i Breda, per Josep M.ª Casas. La Bibliografia és abundosa; en ella es dóna compte dels estudis més notables sobre la nostra llengua publicats el darrer any. La Crònica dóna notícia de l'activitat de les Oficines lexicogràfiques de la Secció.

Ha continuat la redacció de *Diccionari de la llengua literària*, la lletra *A* del qual ja està acabada i en disposició d'imprimir-se.

S'han redactat els articles corresponents als qüestionaris 48, 49 i 50 del *Diccionari de dialectes*, una tercera part del qual està redactada i el material de les dues terceres parts recollit amb els noranta set qüestionaris que s'han distribuït als corresponsals.

Continua la impressió del fascicle X del *Diccionari Aguiló*, que comprèn la lletra *Ll*, i la redacció de la mateixa obra que està a punt d'acabar-se.

Les despulles del lèxic de la llengua escrita han continuat amb la major intensitat. Una nota detallada de les mateixes es troba en la Crònica del *Butlletí de Dialectologia Catalana* de 1921.

CURSOS MONOGRÀFICS D'ALTS ESTUDIS I D'INTERCANVI

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, consignar, amb càrrec a la part. 93 del Pressupost vigent, la quantitat de 500 pessetes per tal de retribuir el Professor de Berlín, Dr. Wolff-Eisner, pel cicle de tres conferències sobre Tuberculosi que li fou encomanat per acord del Consell Permanent del dia 24 del proppassat mes de novembre.

(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, consignar, amb càrrec a la part. 93 del Pressupost vigent, la quantitat de 500 pessetes per tal de retribuir el Professor de les High School de New-York, Mr. Laurence Wilkins, pel cicle de tres conferències sobre l'Ensenyament dels idiomes estrangers que li fou encomanat per acord del Consell de Pedagogia del dia 23 del proppassat mes de novembre.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

CURSET FANO

El Professor Giulio Fano, de la R. Universitat de Roma va donar a l'Institut d'Estudis Catalans les seves anunciades lliçons sobre «Qüestions de Fisiologia general» de la sèrie de Ciències biològiques dels Cursets d'Alts Estudis i d'Intercanvi d'enguany. La lliçó primera consistí en una extensa recapitulació de les donades clàssiques i modernes de citologia, bioquímica i biofísica en què basem el nostre actual concepte de matèria vivent: de l'estudi de la composició de les proteïves, de l'actuació i natura íntim dels ferments i les hormones i de les lleis de l'estat coloidal i de l'osmosi en les membranes vivents, dedueix el Professor Fano les grans dificultats que hi ha en precisar els caràcters específics de la matèria vivent, mostrant-se molt afecte a les més modernes formes del vitalisme.

La segona lliçó tractà de la voluntat i la inhibició en les llurs mútues relacions: començà recordant les seves investigacions sobre els centres nerviosos de la tortuga, revisió d'estudis del savi florentí Francesco Redi, un dels fundadors de la famosa Acadèmia del Cimento. Segons aquestes recerques resulta haver en l'encèfal de les tortugues un centre automàtic de la marxa en el bulbe, un centre inhibidor en els lòbuls òptics, i altres centres de funcionament més complexes, excitadors i inhibidors, a l'escorça i ganglis cerebrals. Després d'analitzar les relacions entre el psiquisme superior i la capacitat d'inhibició dels centres nerviosos humans, la versemblança d'una especial funció inhibitòria dels lòbuls frontals i resultats de les observacions fetes amb ocasió de les ferides cranials durant la passada guerra abordà, des del punt de mira fisiològic, la qüestió de la natura de la voluntat humana.

La tercera de les lliçons fou dedicada a l'estudi de les relacions entre l'excitabilitat i l'automatisme, i la llur, a judici del Professor Fano, natura contrària, resultant ésser els orgues i les regions del sistema nerviós més excitables, els menys dotats d'activitats automàtiques, ço és, nascudes en la intimitat del propi teixit, sense intervenció d'excitacions exteriors. Precedí a la doctrina pròpia de la lliçó un estudi de les condicions de l'excitabilitat, especialment les de caràcter químic, i dels resultats de l'excitació sobre el metabolisme i la termogènesi, glossant la seva doctrina personal, ja devinguda clàssica, de la natura catabòlica de l'excitació, i anabòlica de la inhibició.

La quarta conferència tractà de la localització de l'excitabilitat i l'automatisme en el cor embrionari, del desenrotllament ontogènic i filogènic de la funció cardíaca i de l'aplicació que pot fer-se d'aquestes dades a la qüestió de l'origen de les espècies. Reportà també el seu aport tècnic a l'estudi de la fisiologia del cor embrionari, del mètode de registre de les pulsacions del cor de l'embrió de pollet, en les primeres hores en què comença de batre, i la confirmació que l'estudi de l'electrocardiograma humà ha fet de les seves recerques en els cors d'embrió.

El públic que seguí amb gran atenció les lliçons del fisiòleg italià, compost de metges naturalistes i psicòlegs, i de tot el personal de l'Institut de Fisiologia, premià amb llargs aplaudiments la tasca meritòria del conferenciant en finir cada una de les seves lliçons.

ESTUDIS DE LITERATURA

Els dies 10, 12, 14, 16, 18 i 20 del present mes, a les set de la tarda, a l'Institut d'Estudis Catalans, el Dr. A. Farinelli, Professor a la Universitat de Tori, explicarà les lliçons del curs que, sobre els «Aspectes de l'obra de Boccaccio», té al seu càrrec en la present sèrie de Cursos de la Mancomunitat.

En les sis lliçons de què constarà aquest curs el Professor donarà a conèixer la complexa personalitat del creador de la prosa artística a Itàlia i en gairebé tots els països de niçaga llatina. Els estudis crítics del Professor sobre l'obra del Boccaccio, publicats en 1905 i 1906, han estat ampliats en els anys darrers amb més profundes investigacions i amb la descoberta de nous punts d'ovir relatius a la seva influència en la literatura catalana.

La matrícula serà limitada. El preu de la inscripció és de 5 pessetes.

SERVEIS CIENTÍFICO-ADMINISTRATIUS

CONSERVACIÓ DE MONUMENTS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell.

Pendre esment d'una salutació de l'Alcalde d'Ager amb motiu dels treballs començats en aquella localitat per iniciativa de la Secció de Conservació de Monuments de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

COMISSIÓ D'EDUCACIÓ GENERAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Aprovar el pla inicial de l'actuació de la Comissió d'Educació general, exposat pel Sr. Bofill i Matas, i referit a un curset de lliçons a Barcelona i a un cicle de quatre conferències mensuals de divulgació de coneixements i formació bàsica de cultura en les principals ciutats i localitats de Catalunya.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

SERVEI METEOROLÒGIC DE CATALUNYA

Notícies i documents

Aquest Servei ha començat la publicació d'uns quaderns d'estudis en els quals hom podrà seguir la tasca que realitza aquesta interessant institució.

Els dos primers quaderns, suara eixits al públic, es refereixen a dues matèries de prou importància per a fer fixar l'atenció als estudiosos: El primer és signat per En Joaquim Febrer i tracte de les «Pluges a Catalunya durant l'estiu de 1921». En el segon fascicle el Dr. Ramon Jardí explica científicament «Un pluviògraf d'intensitats». Ambdós quaderns van acompanyats de gravats aclaratoris.

MUSEUS, BIBLIOTEQUES I ARXIUS

JUNTA DE MUSEUS DE BARCELONA

Notícies i documents

Extracte dels acords presos en reunió celebrada el dia 16 de desembre de 1921. — Fou presidida pel M. Il·lustre

Sr. D. Josep Llimona, amb assistència dels Il·ltres. senyors D. Lluís Nicolau d'Olwer, D. Josep Barbey, don Manuel Fuxà, D. Carles Pirozzini, D. Manuel Vega i March, D. Jaume Bofill i Matas, D. Ferran Valls, D. Manuel Rodríguez Codolà, D. Ricard Canals, D. Lluís Masriera, D. Jeroni Martorell, D. Francesc Pujols i el Director dels Museus, Secretari, D. Joaquim Folch i Torres.

A proposta de la Comissió de Biblioteca s'acordà adquirir o encomanar el subministre d'algunes obres il·lustrades.

A proposta de la Comissió d'Art Contemporani, i en vista dels plànols i pressupostos presentats pel senyor Arquitecte autor del Palau de Belles Arts, D. August Font i Carreras, amb el fi d'evitar les nombroses goteres que es produeixen en aquell edifici a cada temporal d'aigua, així com per a la millor conservació del mateix amb un nou sistema de claraboies, sostres i canyeries, modificant-se l'extructura constructiva de la sala principal i restaurant-se el vestíbul, com a obres d'urgència que convé indispensablement practicar, s'acordà que es realitzin per de prompte les proves del nou sistema de claraboies i doble sostre en dues d'aquelles Sales.

Considerant que la col·lecció de retrats de catalans il·lustres que entregà l'Excm. Ajuntament temps enrera, tenint més valor iconogràfic que no pas artístic, millor els correspon estar en l'Arxiu Municipal que en el Museu, s'acordà guardar-los per a quan dit Arxiu quedi instal·lat en la casa de l'Ardiaca, adquirida a tal objecte pel Municipi.

A proposta de la Comissió d'Arqueologia s'acordà adquirir un tros d'estàtua grega, en marbre, procedent d'una troballa casual a Tarragona, i també la part davantera d'una petita testa en marbre i una cama de terra cuita, d'època romana; una testa en pedra calcària, resta d'una estàtua fenícia, procedent de la Província d'Alacant; una testa d'estàtua romana, en marbre, trobada en terrenys de Badalona, i una mola, també romana, procedent de la illa de Menorca. Relativament a l'oferta anteriorment, feta de la col·lecció d'estatuària grega i romana de Raxa, s'acordà suspendre de moment tota decissió, per quant no tenint aquests exemplar interès de sèrie es considerava convenient adquirir-los mentre perillava la seva permanència en el país, però projectant en l'actualitat l'Ajuntament de Palma de Mallorca la fundació d'un museu a base de comprar l'esmentada col·lecció d'estatuària i desaparegut el motiu que inclinava a assegurar-la acordà la Junta el que abans s'ha exposat, en espera del que resoldrà la Corporació Municipal palmesana.

Adquirir d'un col·leccionista d'Halle una nombrosa sèrie de materials típics de prehistòria, especialment del període Paleolític. Adquirir també, per un preu de conveniència molt reduït, sota el tipus primerament senyalat, la col·lecció d'objectes cartaginesos, propietat de D. J. Costa i Ferrer, procedent de les seves excavacions a Eivissa, principalment en la necròpolis del Puig de Molins, que dit senyor tenia dipositada en el nostre Museu.

En virtut de conformitats rebudes dels respectius interessats, relatives a contraofertes fetes segons acords de l'acta precedent, quedaren en ferm les següents adquisicions : un dibuix i una aquarel·la del pintor català Joaquim Espalter; dos bodegons i una marina a l'oli, obra d'En Martí i Alsina; una col·lecció de cinquanta set gots de vidre esmaltats, del segle XVIII; cinquanta dues ampolles d'essències; vint pots de farmàcia dels segles XV-XVI i altres pots, entre ells un exemplar culminant pel seu tamany i qualitats, tots ells de fabricació de Terol; una imatge de la Verge, en fusta policromada, segle XV; vint rajoles hispano-aràbigues, segles XV i XVI, procedents de Granada; una creu en coure i esmalts, segle XV; una imatge del Crist, en coure i esmalts i gemmes, de Limoges, segle XIII; nou plaques de creu, d'esmalt, probablement aragonès, segle XIV; dues imatges gòtiques en talla, grup de l'Anunciació; un fragment de capitell romànic, principis del segle XIV; altre fragment escultòric, de l'època del Califat; una imatge en talla policromada d'un sant bisbe, segle XV, i un retaule aragonès, en talla policromada, segle XVI.

S'acordà després, molt satisfactòriament, regraciar el donatiu rebut de l'Excm. Sr. D. Eduard Toda, consistent en una sèrie d'enquadernacions dels segles XVII, XVIII i XIX i alguns altres objectes.

Haver-se enterat de la remesa a l'Arxiu Municipal, segons ordre, de la documentació del Gremi de Retaulers i Dauradors de Barcelona, que es conservava en el Museu.

Agrair les Memòries remeses per la Junta Superior d'Excavacions de Madrid, sobre excavacions fetes a Numància i a l'anfiteatre d'Itàlica.

BIBLIOTEQUES

Acords del Consell Permanent

BIBLIOTEQUES POPULARS DE PINEDA I FIGUERES

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, i atesa la proposta del Conseller d'Instrucció pública, conformada pel Conseller de Finances, consignar la quantitat de 20,000 pessetes, amb càrrec de la part. 95, cap. 3.r, art. 1.r del Pressupost vigent, per l'adquisició de llibres amb destí a les Biblioteques de Pineda i Figueres, encomanant al Consell de Pedagogia el compliment de l'acord i facultant-lo per a distribuir els volums segons les condicions de les Biblioteques esmentades.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

Quedà enterat el Consell de Pedagogia d'un ofici de l'Arquitecte D. Lluís Planas donant compte de l'acabament de les obres de la Biblioteca popular de Pineda.

DIRECCIÓ TÈCNICA DE BIBLIOTEQUES POPULARS

REUNIÓ ANUAL DE SENYORETES BIBLIOTECÀRIES

S'ha celebrat la quarta reunió de les Bibliotecàries de la Mancomunitat, a la qual foren convocades les Bibliotecàries en exercici i les alumnes de l'Escola.

Els actes col·lectius començaren el dia 20 amb la visita a la Biblioteca pública Arús. El seu Director, senyor Eudald Canibell, va rebre als visitants, i després de fer una relació detinguda de la història i caràcter de la fundació i dels seus fons més importants explicà el funcionament dels serveis tècnics de la Biblioteca. A continuació va guiar els visitants per les seves diferents dependències, i davant de les vitrines d'exposició anà explicant la valor bibliogràfica dels llibres més importants.

El dia 21, a dos quarts de deu del matí, tingué lloc la inauguració de l'exhibició de llibres d'entreteniment per a infants que, amb motiu de la reunió de Bibliotecàries, organitzà la Direcció tècnica de Biblioteques popu-

lars en les aules de l'Escola Superior de Bibliotecàries. El material bibliogràfic exposat va ésser generosament enviat per la Biblioteca de Catalunya, Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Foment de Pietat Catalana, Sr. D. Lluís Segalà, Director de l'Escola Superior de Bibliotecàries Sr. D. Ramon d'Alós, Sr. D. Josep M.ª Folch i Torres i Srta. Maria Montaner, i per les Cases Editorials i Llibreries, Araluce, Bonavia, Editorial Políglota, Llibreria Religiosa, La Mainada, Editorial Muntañola, Editorial Santiago Rodríguez, de Burgos; Llibreria Ruiz, successor de Bastinos; La Librairie Française, Llibreria P. Schneider, Editorial Seix i Barral, Llibreria Sintes, Editorial Sopena, Llibreria Subirana i Unión Librera de Editores. Els llibres, n'hi havien uns 600, en distintes llengües, però predominantment en català i castellà eren agrupats en les següents seccions: Periòdics infantils, Música i cançons d'infants, Poesies i faules, Teatre infantil, Obres de vulgarització científica per a infants, Història i Geografia, Biografies, Obres mestres recontades als infants, Històries d'animals, Jocs per a la infància, Llibres d'aventures, Rondalles populars i contes de fades, Contes per a infants, Contes per a infants (2.ª grau), Novel·les per a la juventut i Religió. Dins de cada una d'aquestes seccions els llibres eren agrupats per llengües i dins d'elles per Cases Editorials.

A la inauguració hi assistiren, a més de les senyoretes Bibliotecàries en exercici i de les alumnes de l'Escola, diversos professors de l'Escola, el Sr. Serra, President del Patronat de la Biblioteca de Canet de Mar, i altres personalitats.

El Sr. Jordi Rubió va explicar l'objecte de l'exposició i els motius que l'havien decidit a organitzar-la. Va igualment referir-se als defectes de bona part de la literatura infantil corrent, i sobretot a la pobresa de l'escrita en català.

Després d'ésser visitada detingudament l'exposició tingué lloc, com altres anys, l'acostumada salutació a l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat, el qual rebé a les Bibliotecàries en el Saló del Consell.

A la tarda, a dos quarts de cinc, tingué lloc la primera sessió tècnica, en la qual es tractaren diverses qüestions relatives al funcionament dels serveis de la Biblioteca, registre, catàleg, relligatge, etc. Les senyoretes Bibliotecàries donaren a conèixer els seus desigs sobre adquisicions de llibres i renovació de subscripcions a tenir en compte per a cada Biblioteca.

A dos quarts de set el Sr. D. Alexandre Galí, Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari del Consell de Pedagogia, va parlar sobre «Les Biblioteques de la Mancomunitat i la cultura popular a Catalunya».

El dia 22, a dos quarts de dotze del matí, l'Enginyer-professor Sr. D. Joan Rosich va donar la seva anunciada conferència sobre «Els conceptes actuals d'espai i de temps», exposant els aspectes més rics de novetat de les modernes teories sobre la relativitat.

A les tres de la tarda tingué lloc la segona sessió tècnica amb assistència dels Srs. Jover i Fors, President i Secretari, respectivament, del Patronat de la Biblioteca de Canet de Mar, i Sr. C. Martinell, del de la de Valls. Hi eren també presents les Srtes. Maria Solsona, Directora de la Biblioteca Popular de Valls; Mercè Enrich, Auxiliar de la Biblioteca Popular de Valls; Olga Kirchner, Directora de la Biblioteca Popular d'Olot; Pilar Herp, Auxiliar de la Biblioteca Popular d'Olot; Glòria Sancho, Directora de la Biblioteca Popular de Sallent; Maria Rossell, Directora de la Biblioteca Popular de Borges Blanques; Mercè Farnés, Directora de la Biblioteca Popular de Canet de Mar; Maria Roca, Auxiliar de la Biblioteca Popular de Canet de Mar; Teresa Hostalrich, Directora de la Biblioteca Popular del Vendrell; Consol Pastor, Auxiliar de l'Escola Superior de Bibliotecàries; Dolors Hostalrich, Bibliotecària de l'Escola Elemental del Treball; Montserrat Comas, Bibliotecària de la Biblioteca del Consell de Pedagogia; Avelina Casadevall, Bibliotecària adscrita a l'Administració central de la Universitat Industrial; Mercè Puig, Bibliotecària de la Cambra de Comerç i Navegació de Barcelona; Joana Oliver, Bibliotecària de l'Associació de Periodistes; Maria Montaner, Bibliotecària adscrita al Servei Central de Biblioteques Populars, i les alumnes de pràctiques Maria Lluïsa Barrera, Josepa Coll i Carme Font. El senyor Jordi Rubió va fer un resum de les dades estadístiques que cada Directora havia portat a la reunió. En elles es nota un gran augment respecte l'any anterior. En quant a la xifra total absoluta de lectors figuren les Biblioteques per aquest ordre : Vendrell, Valls, Canet de Mar, Borges Blanques, Sallent i Olot. Segons el nombre de lectors adults, Valls és la primera seguint Vendrell, Olot, Canet de Mar, Sallent i Borges Blanques. En la xifra de lectors infantils l'ordre és el següent: Vendrell, Borges Blanques, Valls, Canet de Mar, Sallent i Olot. A base dels llibres llegits, Vendrell ocupa el primer lloc, seguint Valls, Olot, Canet de Mar, Borges Blanques i Sallent. Aquestes xifres perquè siguin exactes s'han de relacionar amb el cens de cada població, buscant el tant de lectors per mil habitants, i en la pròxima memòria anyal de la Direcció tècnica de Biblioteques es fixaran aquestes xifres que donaran la veritable categoria de cada Biblioteca en l'ordre de son rendiment.

Les memòries presentades per les Srtes. Bibliotecàries foren les següents: *Els infants a la Biblioteca*, de la Srta. Enrich, Auxiliar de la Biblioteca de Valls (la senyoreta Directora està amb llicència per malaltia); *Els infants a les Biblioteques Populars*, de la Srta. Kirchner, Directora de la Biblioteca d'Olot; *Falta de preparació de moltes localitats per a tenir Biblioteca. Cursets tècnics especialitzats. Préstec entre la Biblioteca i les Escoles*, de la Srta. Sancho, Directora de la Biblioteca de Sallent; *Els infants a les Biblioteques Populars*, de la Srta. Rossell, Directora de la Biblioteca de Borges Blanques; *Els agrupaments distingibles en la concurrència de la Biblioteca Popular de Canet de Mar, especialment els infants*, de la Srta. Farnés, Directora de la Biblioteca de Canet de Mar; *Criteri a tenir en compte en les adquisicions de llibres per a Biblioteques Populars*, de la Srta. Roca, Auxiliar de la Biblioteca de Canet de Mar, i *Sala a part per a infants. Biblioteca circulant de novel·les. Lots circulants de llibres per a infants*, de la Srta. Hostalrich, Directora de la Biblioteca del Vendrell.

Totes elles foren llegides i comentades degudament pels assistents a la reunió. El problema de la lectura dels infants a les populars va presentar-se en tota la seva dificultat i importància, imposat per la realitat. Aquests nois seran els lectors de demà i és necesari mantenir vius en ells l'interès en acudir a la Biblioteca per a promoure'ls l'hàbit de la lectura. Entre les diferents solucions que es proposaren fou acceptada com a més pràctica, per a ésser tot seguit assajada, l'organització d'un fons circulant. D'aquesta manera es podrà anar renovant periòdicament en cada Biblioteca els llibres de la secció infantil, amb la mateixa despesa d'abans. El primer nucli d'aquesta secció infantil circulant es constituirà tot seguit, a base en gran part de l'exposició organitzada, contribuint-hi la Direcció tècnica de Biblioteques Populars i l'Escola Superior de Bibliotecàries.

En terminar la sessió el Director tècnic va fer constar la satisfacció que li havia produït el veure manifestar-se tan vivament l'esperit professional en les Bibliotecàries i expressà el seu desig de què l'any pròxim guanyessin encara en intensitat les tasques de la Reunió tècnica.

A les sis, el Professor Sr. D. Vicens M.ª de Gibert desenrotllà la seva anunciada conferència sobre «Les èpo-

ques i els estils musicals. Llur reflexe en la música per a teclat», amb exemples musicals interpretats per la Sra. Maria Thió de Gibert.

El dia 22, a tres quarts d'onze, s'efectuà una visita col·lectiva al Servei Meteorològic de la Mancomunitat, dirigit pel Sr. D. Eduard Fontserè. El Dr. D. Josep Baltà explicà el funcionament internacional de missatges meteorològics per radiograma, dels quals el Servei aprofita principalment els de l'Occident europeu i nord d'Africa, per a formar la carta del temps; exposà la manera com funciona una estació receptora de telegrafia sense fils, descrivint la del Servei, aprofitant, en aquell moment, la circumstància d'estar transmetent la Torre Eiffel el radiometeorològic de les 11 h. 30 m. que els visitants pogueren sentir en els telèfons de l'estació receptora mentre el Dr. Baltà anava copiant en el quadern les observacions trameses.

D. Gabriel Camps exposà la forma en què es fa el despullament dels radiogrames fins a tenir acabades les quatre cartes meteorològiques on es consignen en forma gràfica els resultats de les observacions rebudes; explanà igualment la manera d'interpretar aquestes cartes, la seva relació amb el temps provable, i la forma en què es traça diàriament el mapa a Catalunya amb les dades trameses per les línies telefòniques de la Mancomunitat.

L'organització de la Xarxa meteorològica catalana fou explicada per D. Joaquim Febrer, qui posà de manifest els procediments d'observació pluviomètrica i els de reducció i resum de les observacions fins a conseguir els mapes de pluges en son conjunt.

La darrera visita fou als aparells situats a la torre de la Universitat Industrial, on D. Jaume Gàlvez preparà un sondatge amb globus pilots, explicant el fonament d'aquest mètode i la tècnica dels llençaments, procedint-se a l'observació d'un pilot, que en un dels teodolits aerològics fou seguit pels visitants fins una alçada de prop de 4 quilòmetres, mentre el Sr. Gàlvez feia l'observació reglamentària en un altre aparell per a la determinació dels vents superiors.

Va interessar molt als visitants la magnífica parella de teodolits fotogramètrics que D. Rafael Patxot ha dipositat al Servei Meteorològic, a nom del llegat Vídua Romaguera. Aquests teodolits han estat construïts expressament als tallers Fascianelli, de Roma, per a mesures i fotografies neforcòpiques, i seran destinats a l'estudi de l'evolució de les formes nuvoloses a Catalunya.

A les cinc de la tarda, D. Rafael Benet, pintor i crític d'art, donà una conferència sobre «Sensibilitat moderna».

A les sis, te de comiat ofert per l'Escola Superior de Bibliotecàries.

A les set, representació pels alumnes de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic de la pastoral de Goethe, traducció de Joan Maragall, «Eridon i Amina». Abans de la representació el Director de l'Escola, D. Adrià Gual, dirigí unes paraules de salutació a les senyoretes Bibliotecàries i donà una breu notícia de l'obra que els seus alumnes anaven a representar.

—S'ha preparat un lot de llibres per a l'Ateneu obrer monistrolenc i un pel Foment de Pietat Catalana.

S'ha rebut en donatiu sis exemplars del *Llibre de mar*, de la Comissió de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, i un important lot de llibres del Foment de Pietat Catalana.

Durant l'any 1921 s'ha enviat un total de 1,069 obres, 1,360 volums a les Biblioteques Populars, i 428 obres, 899 volums, a diferents entitats segons acords del Consell de Pedagogia.

A més, s'han enviat en préstec a les Biblioteques Populars unes 44 obres, 56 volums de la Biblioteca circulant i s'han preparat per a relligar uns 370 volums.

—El senyor Director tècnic de Biblioteques ha estat autoritzat pel Consell de Pedagogia per a invertir el sobrant de la partida d'imprevistos del pressupost interior del Servei central de Biblioteques en l'adquisició de mobles fitxadors.

NOTA DE LA VISITA A LES BIBLIOTEQUES POPULARS CORRESPONENT A L'ANY 1921

I. *Observacions de caràcter general.*

Edificis. — En la visita d'aquest any s'han corroborat les observacions fetes pel Sr. Rubió l'any passat sobre necessitat d'aixecar les Biblioteques en llocs cèntrics i de construir els edificis d'acord amb les condicions geogràfiques de les localitats. Demés, s'han fet les següents observacions:

a) Construir, amb materials especialment sòlids i resistents, tot el que en els edificis hagi d'estar exposat a les inclemències exteriors. En les actuals Biblioteques tota l'obra de fusteria del cos superior està malmesa en forma que obliga a reparacions sistemàtiques, sense que es pugui preveure un adob definitiu, com no sigui canviant del tot muntants i finestres altes en la majoria dels casos.

b) Adoptar en les poblacions humides, per l'exterior de l'edifici, un acabat que resisteixi l'atac del vapor d'aigua, el qual al mascarar el blanc de les parets lleva a l'edifici tot allò que salva la modèstia de la construcció i encomana l'aire de vella estació rural.

c) En els petits detalls (tanques, lleves, etc.), adoptar les solucions més fàcils i sòlides.

Sala de lectura. — *a)* La Sala de lectura de les actuals Biblioteques avui resulta petita. Cal tenir en compte que els lectors aflueixen gairebé tots al plegat, i aleshores el lloc manca. Demés, en els edificis actuals (excepte en el del Vendrell) s'ha abusat una mica de la magnitud de sillons i taules en relació a la Sala, i passa materialment que amb poca concurrència és un problema el bellugar-se. La Sala de lectura dóna la sensació de què es va tenir una prudència excessiva en la previsió del nombre de lectors. La vida de les Biblioteques és, en general, més pròspera del que es podia esperar, però, demés, hi ha el fet de què a la Biblioteca no hi van únicament els estudiosos de la localitat, sinó tota aquella gent que cerca un refugi tranquil i una hora d'esplai de l'esperit. En els projectes per a noves Biblioteques s'han tingut en compte no sols la necessitat de donar a la Sala de lectura proporcions majors, sinó la possibilitat d'utilitzar per a lectura la Sala de conferències. El problema rau, doncs, en els edificis vells, en els quals a la llarga s'haurà d'habilitar la Sala de conferències per a Sala de lectura.

b) El que es diu de la Sala s'ha de repetir de les prestatgeries, que avui resulten del tot insuficients en la majoria de Biblioteques. Potser també la previsió inicial va ésser una mica tímida, mes en aquest punt sembla indispensable remeiar tot seguit la deficiència si es vol assegurar el bon servei i fomentar el desplegament de les Biblioteques.

c) En els utensilis s'han d'atendre també les condicions de solidesa i simplicitat. Els llums, per exemple, es desolden, les boles dels sillons es desencolen, els quadrets a l'anglesa es desenganxen, etc., etc.

d) Els prestatges inferiors tancats són poc aprofitables. Són humits i incòmodes, raó per la qual s'uti-

litzen molt poc. Un sòcol més alt i prestatges oberts, o bé calaixos en la part inferior, serien potser les solucions més encertades.

e) Manca en els edificis actuals un lloc per guardar la llenya, un armari pels paquets, material de reserva, etc., etc. En general, es demana de suprimir un dels waters i destinar el lloc a aquests serveis.

f) El paviment de linoleum ha donat a tot arreu mals resultats. Excepte en les localitats més fredes, la solució del mosaic, a part d'oferir totes les garanties de durada, no sembla desavinent a les tasques de les Biblioteques.

Bibliotecàries. — Passat els primers temps d'instal·lació i de formalització dels serveis queda ara per fer la tasca d'intervenció en què s'han de manifestar les condicions més genuïnes de les bibliotecàries i per mitjà de la qual les Biblioteques han d'exercir en les localitats llur influència educativa i orientadora. La funció de la bibliotecària no es pot exhaurir en el catalogar i servir els llibres. Té una missió de guiatge individual i col·lectiu que l'ha d'obligar a mantenir sempre viu el coneixement de la bibliografia i, sobretot, del fons de la pròpia biblioteca, i l'ha d'estimular en la recerca de mitjans per a contribuir a l'acció divulgadora que la Biblioteca representa. Aquesta labor, amb el desvetllament d'iniciatives que involucra, ha d'avalorar el treball de les bibliotecàries i, en omplir d'activitats vives el seu esperit, les ha de lliurar de mants perills que tenen l'isolament i la monotonia rural. Mes els efectes d'aquesta labor serien molt majors si es desenrotllava col·lectivament i amb cert caràcter obligatori i s'impulsava des de les nostres organitzacions centrals enllaçant-la amb les reunions reglamentàries i amb la feina que molt encertadament porta a terme la Direcció tècnica de Biblioteques.

Un altre dels punts interessants per estimular les activitats de les bibliotecàries és la regulació del seu esdevenidor en ordre a la remuneració. Convé preveure aquest punt, puix altrament les bibliotecàries més antigues poden trobar-se aviat en situació d'inferioritat respecte de les mestresses oficials.

Fons de biblioteca. — El mateix que amb les dimensions materials la proporció del fons de llibres resulta pràcticament esquifida. Per poc que un esperit escorcolli en la Biblioteca exhaureix el material en quantitat i en qualitat. Prevelent, doncs, una progressió de creixença, que ha d'involucrar també una progressió d'exigència en el públic, cal pensar amb un fons més nodrit. Pel que es refereix a les Biblioteques a construir s'ha comptat ja amb una consignació més àmplia, però en fer-se el *standard* per les noves instal·lacions caldria poder addicionar a les velles tots els llibres que hi fessin falta.

Marxa general. — Pel que s'observa en les Biblioteques, resulta que el seu procés d'adaptació a les localitats ha estat més ràpid del que podia preveure's. Per això, si la Mancomunitat no s'afanya a enriquir-les, dintre de poc podrien trobar-se enrera, en relació a les necessitats del públic, i esdevenir, per tant, instruments poc utilitzables. En canvi, l'afany de posar el servei sempre per davant del que els pobles puguin necessitar, ha d'estimular en gran manera les apetències espirituals amb el qual s'assegurarà el rendiment de l'obra de Biblioteques Populars amb escreix i tot.

II. *Nota sobre les Biblioteques en particular.*

Canet de Mar. — S'imposa el canvi de linoleums pel paviment de mosaic, la instal·lació de l'estufa, l'adquisició d'un nou pal per a la bandera i el complement de l'ornamentació. El linoleum ha sofert els mateixos accidents que en les altres Biblioteques, però potser hi ha hagut menys cura o enginy en apedaçar-lo, raó per la qual s'ha espatllat més ràpidament.

Olot. — Aquesta Biblioteca representa per la Mancomunitat un cas especialíssim. Edificada en lloc apartat, el seu desplaçament s'agrava per raó del clima. Demés, el tipus d'edifici i la mena de construcció són absolutament inadequats per la localitat. Si es permetia la imatge diríem que es tracta d'un edifici de rigorós estiu situat a la intempèrie en un país d'hivern crudel de sis mesos. Totes les condicions són, doncs, desfavorables per la concurrència, excepte en el cas de què la Biblioteca pugui dotar-se interiorment de confort i se la pugui fer agradable a l'estada. En aquesta Biblioteca serà imprescindible remeiar els defectes de naixença amb atencions extraordinàries si es vol mantenir la seva vigoria i esplendor. Ofereix ara el problema del paviment com la Biblioteca de Canet de Mar, però en ella no es pot pensar amb un paviment de mosaic. Tota obra que es faci en ella s'ha de procurar que ajudi a resoldre el problema de la calefacció que, amb tot i la instal·lació extraordinària de què gaudeix l'edifici, no és pas suficientment solucionat. Cal, doncs, el paviment de fusta, el qual hauria d'ésser instal·lat no sols en la Sala de lectura, sinó en la de conferències si es que es vol que sigui utilitzada i contribueixi a l'animació de la Biblioteca. Quant a la calefacció és absolutament indispensable una consignació extraordinària que no pot baixar de 500 pessetes. No cal dir que en aquesta Biblioteca és un problema també el terrat a causa de les neus, però el que demana una solució immediata és ço que es refereix a les finestres altes. Precisament en aquest edifici varen ésser col·locades en la superfície externa del mur en lloc de la interna, el qual és un problema per la conservació, però com això no sembla que tingui remei s'ha pensat en suplir les deficiències de les finestres exteriors construint dobles finestres a l'interior. Si es té en compte que el cos superior és una xemeneia de refredament aquesta millora ajudarà sens dubte a la calefacció del local.

Demana també aquesta Biblioteca l'amplicació de prestatgeries, sobretot per a poder admetre la col·lecció d'una important biblioteca local que ha estat favorablement informada.

Sallent. — S'imposa la construcció dels jardins al voltant de l'edifici per embellir-lo, acompanyar-lo i protegir-lo. Cal arrebossar la part inferior de les parets exteriors que està enterament escrostonada. Es demana, i sembla necessari, el canvi de l'estufa grossa per dues de més petites a fi d'escalfar la sala d'una manera més completa i homogènia.

Borges Blanques. — Es fa necessari, com a Sallent, canviar l'estufa grossa per dues de més petites o posar-ne, demés de l'actual, una altra que no sigui tan grossa. Es necessiten també cadires a la Sala de conferències. Pel caràcter de la localitat és aquesta també una de les Biblioteques que cal atendre d'una manera especial per fomentar el seu desplegament.

Valls. — Demana, com a obra immediata, ampliació d'estanteries.

Vendrell. — S'imposa l'ampliació d'estanteries i de taules. Donada la distribució d'aquesta Biblioteca i del gran nombre de lectors que hi aflueix seria oportú convertir la saleta interior en Sala d'infants i de revistes, dotant-la de les taules necessàries i de prestatgeries.

III. *Import de les obres d'ampliació i reparació.*

Les obres de caràcter immediat que s'esmenten, estudiades amb el senyor Director tècnic de Biblioteques, i segons informe del senyor Arquitecte del Consell de Pedagogia, importarien les següents quantitats:

Pressupost per a la construcció i instal·lació de prestatgeries en les Biblioteques següents:

	Pessetes
Olot. — Construcció de 17 m. de prestatgeries per 1,70 m. d'alçada, a 90 ptes. el metre	1,530
Col·locació, viatges i jornals dels operaris, embalatge i transports	275
Pintura	125
Canet de Mar. — Construcció de dues prestatgeries de 2,40 m. d'ample per 2 d'alçada, a 420 ptes. una	840
Col·locació, viatges i jornals dels operaris, embalatges i transports	150
Pintura	120
Valls. — Construcció de dues prestatgeries de 2,40 m. d'ample per 2 d'alçada, a 420 pessetes una	840
Col·locació, viatges i jornals dels operaris, embalatge i transports	150
Pintura	120
Sallent. — Completar la prestatgeria actual amb dues de 2,60 m. d'ample per 1,40 d'alçada, a 90 ptes. metre (240 ptes. una)	480
Construcció de dues prestatgeries de 2,40 metres d'ample per 2 d'alçada, a 420 pessetes una	840
Col·locació, viatges i jornals dels operaris, embalatge i transports	140
Pintura	225
Borges Blanques. — Completar la prestatgeria actual amb dues de 2,60 metres d'ample per 1,40 d'alçada, a 90 pessetes metre (240 ptes. una)	480
Col·locació, viatges i jornals dels operaris, embalatge i transports	135
Pintura	120
Vendrell. — Construcció d'una prestatgeria de 3 m. d'ample per 1,70 d'alçada	275
Col·locació, viatges i jornals dels operaris, embalatge i transports	85
Pintura	60
Construcció de dues taules de 1,15 per 0,85 m.	185
Embalatge i transports	45
Pintura	40
Total	7,260

Pressupost d'altres millores a fer en les Biblioteques següents:

	Pessetes
Canet de Mar. — Adquisició d'un pal per a la bandera	140
Transport	20
Instal·lació i col·locació d'una estufa per llenya	250
Substitució del linoleum per mosaic hidràulic, compresa col·locació	975
Treballs auxiliars de fusteria	200
Treballs auxiliars d'electricitat	125
Adquisició de set estores, a 100 ptes. una	700
Sallent. — Adquisició i col·locació d'una estufa per llenya	200
Construcció del jardí, segons pressupost formulat per D. Artur Rigol	3,267'55
Borges Blanques. — Instal·lació d'una estufa de llenya	195
Adquisició de cinquanta cadires per la Sala de conferències, a 22 ptes. una	1,100
Olot. — Substitució del linoleum per empostissat en la Sala de llegir: Construcció i col·locació de l'empostissat en la Sala de llegir, 63'60 m.², a 22 ptes. m.²	1,908
Sala de conferències: Treure el mosaic actual	170
Construcció i col·locació de l'empostissat, 63'60 m.², a 22 ptes. m.²	1,908
Auxiliar de mestre de cases	200
Auxiliar d'electricista	175
Construcció i col·locació d'unes vidrieres en la part alta de la Sala de llegir, vint-i-quatre, a 80 ptes.	1,920
Pintura	240
Vidres	192
Treball de mestre de cases	775
Total	14,660'55

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el present mes de desembre ha estat com segueix: Llibres servits a la Biblioteca, 1,936. Servei de préstec, 425 obres. Llegidors, 4,099. Llibres registrats, 596.

— Llista de donadors de llibres corresponent a aquest mes: Carnegie Endowment for International Peace, M. Saperas Auví, A. del Castillo López, J. Puig i Cadafalch, J. Givanel Mas, Rvnd. P. Doroteu de Barcelona, P. Bosch Gimpera, A. Gumà, A. Maseras, A. Martínez Paez, A. Ribalta, J. Batlle, Suriñach Senties, Mr. le Professeur A. Jeanroy, Cònsul d'Alemanya, R. P. A. Salgado, S. J., Consulat Honnoraire de Bulgarie, Institut Agrícola Català de Sant Isidre, Federació Agrícola Catalano-Balear, Excm. Sr. Ministre d'Estat, Negociat d'Estadística (Ajuntament de Barcelona), Servei Meteorològic de la Mancomunitat de Catalunya, Societat de Nacions i Foment de Pietat Catalana.

BIBLIOTECA DEL CONSELL DE PEDAGOGIA

El moviment d'aquesta Biblioteca durant el mes de desembre ha estat com segueix:

Llibres consultats a la Biblioteca: Obres generals i Llibres d'Infants, 133; Filosofia, 9; Religió, 8; Ciències socials i Pedagogia, 186; Filologia, 37; Ciències pures, 60; Ciències aplicades, 36; Belles Arts, 50; Literatura, 42, i Història i Geografia, 47. Total, 609.

Servei de préstec: Obres generals i Llibres d'Infants, 110; Filosofia, 18; Religió, 5; Ciències socials i Pedagogia, 110; Filologia, 28; Ciències pures, 88; Ciències aplicades, 46; Belles Arts, 13; Literatura, 245, i Història i Geografia, 59. Total, 720.

Els lectors inscrits han estat 28, i els assistents a la Biblioteca 834.

BIBLIOTECA POPULAR DE BORGES BLANQUES

Ha estat fixat en 100 pessetes el pressupost per a repassar l'obra de fusteria d'aquesta Biblioteca Popular.

Durant els divuit dies del mes de desembre que la Biblioteca romangué oberta concorregueren a la Sala de lectura 214 llegidors: 2 homes i 212 infants. Es llegiren 322 obres, repartides de la següent manera: 320 Llibres d'infants, 1 de Coneixements generals i 1 de Literatura.

De la Central de Biblioteques Populars s'ha rebut un lot de llibres per a infants, havent tramès, demés, un quadern de dibuix, una capsa de colors i deu exemplars del *Tresor dels pobres*, per a sortejar-ho entre els petits lectors que s'hagin distingit pel seu comportament durant el passat any.

BIBLIOTECA POPULAR DE CANET DE MAR

Per commemorar el sisè Centenari de la mort del poeta Dant Alighieri hom ha organitzat a la Biblioteca Popular tres vetllades en son honor. La primera tingué lloc el dia 17 de desembre, a les sis de la tarda, anant a càrrec del Rvnd. Dr. Mn. Josep Tarré. El conferenciant presentà projeccions referents a la vida del poeta i al seu viatge a l'altra vida. El dia 18, donà la segona conferència el Dr. D. Ramon d'Alòs, dissertant sobre la «Significació de la Divina Comèdia». Ambdues sessions foren molt concorregudes.

Durant aquest mes la Biblioteca ha estat tancada tretze dies. Demés, degut al fred i el mal temps, ha estat menys concorreguda que d'ordinari.

Han assistit a la Sala de lectura 271 llegidors : 156 infants, 62 homes i 53 dones, els quals han consultat 507 obres repartides, per ordre de preferència, de la següent manera : 342 Llibres d'infants, 47 d'Obres generals, 46 de Literatura, 22 de Filosofia, 16 de Geografia i Història, 14 de Filologia, 11 de Belles Arts, 3 de Ciències socials, 3 de Ciències teòriques i 3 de Ciències aplicades.

A domicili s'han llegit 30 llibres, repartits així : 24 de Literatura, 3 de Geografia i Història, 2 de Religió i 1 de Coneixements generals.

Han utilitzat el préstec 29 lectors, havent-se'n inscrit novament 4.

S'han llegit 5 llibres de la Biblioteca de Catalunya.

S'han registrat 4 obres enviades per la Central de Biblioteques.

BIBLIOTECA POPULAR D'OLOT

Durant el mes de desembre han concorregut a la Biblioteca 397 lectors : 226 homes, 18 dones i 153 infants.

Han estat consultats 1,158 llibres, repartits, entre les diferents matèries, de la següent manera : Llibres d'infants, 588; Obres generals, 247; Filosofia, 3; Religió, 4; Ciències socials i Dret, 15; Filologia, 6; Ciències pures, 10; Ciències aplicades, 19; Art, 147; Literatura, 53; i Història i Geografia, 66.

El Servei de préstec ha estat utilitzat per 25 lectors que han demanat 43 obres, o sigui : 4 Obres generals, 3 de Ciències pures, 1 de Ciències aplicades, 1 d'Art, 33 de Literatura i 1 d'Història.

Del Servei de préstec de la Biblioteca de Catalunya ha estat demanada 1 obra de Zootècnia.

La Biblioteca solament ha estat oberta del 1.r al 18 de desembre per començar en aquesta data la quarta Reunió anyal de Bibliotecàries.

BIBLIOTECA POPULAR DE VALLS

Durant el mes de desembre han concorregut a la Biblioteca 368 lectors : 205 homes, 49 dones, 114 infants. Han estat consultades 451 obres, repartides, entre les diferents matèries, de la següent manera : Llibres d'infants, 146; Obres generals, 59; Filosofia, 21; Religió, 4; Ciències socials, Dret i Pedagogia, 25; Filologia, 7; Ciències pures, 13; Ciències aplicades, 36; Belles Arts, 45; Literatura, 55, i Història i Geografia, 40.

Demés, foren deixades en préstec 62 obres a 30 homes, 3 dones i 1 infant que es gaudiren del servei.

Aprofitant els dies en què ha estat tancada la Biblioteca, amb motiu de la quarta reunió de bibliotecàries i vacances de Nadal, s'ha precedit a l'acabament de les obres de reparació que calia fer al sostre de la Sala de lectura.

Han quedat instal·lades definitivament a la Sala de conferències les fotografies premiades en el concurs que va tenir lloc durant les festes a la Verge de les Candeles l'any passat. Han estat depositades a la Biblioteca per disposició de l'Excm. Ajuntament.

S'ha rebut a la Biblioteca una col·lecció d'obretes per a augmentar la secció de les d'infants.

El dia dels Reis va tenir lloc un acte que va servir d'estímul i recompensa als petits lectors assidus a la Biblioteca. Fou presidit per D. Tomàs Selva, Secretari del Patronat, i pel Rvnd. Dr. Tarrés, Rector de l'Arxiprestal. En començar, la senyoreta Bibliotecària explicà als petits concurrents, que hi assistiren en nombre d'uns trenta, el que l'acte significava. Després estimulà el seu interès per la lectura d'algunes obres, recontant-los-hi una historieta. Acte seguit les nenes Maria Nodou i Montserrat Rosell recitaren deliciosament unes poesies, i es procedí al sorteig dels objectes. Últimament el senyor Arxiprest dirigí la paraula als infants encoratjant-los en l'assiduïtat a la Biblioteca i a seguir el camí cercant a Jesús com ho havien fet els sants Reis.

El diumenge, dia 8, a les quatre de la tarda, el reverent Dr. Josep M.a Domingo donà una conferència a la Sala de la Biblioteca. L'acte fou força concorregut i resultà ben simpàtic.

El mateix dia, a les sis, D. Pere Català donà una altra conferència a la mateixa Sala exposant clara i bellament el tema «Fotografia, la seva història i aplicacions». Els concurrents que omplien completament el local varen sortir força complascuts del treball del Sr. Català, qui va rebre moltíssimes felicitacions.

BIBLIOTECA POPULAR DEL VENDRELL

Durant els disset dies d'aquest mes de desembre que la Biblioteca ha estat oberta han vingut 519 llegidors, havent-hi entre ells, 145 homes, 88 dones i 286 infants. S'han consultat 503 Llibres per a infants, 132 Obres generals, 6 de Filosofia, 5 de Religió, 6 de Ciències socials i Dret, 2 de Filologia, 18 de Ciències pures, 34 de Ciències aplicades, 25 de Belles Arts, 129 de Literatura i 20 d'Història i Geografia. Total, 880 obres llegides.

El dia 19 fou el primer de vacances nadalenques amb motiu de la quarta reunió anual de bibliotecàries a Barcelona.

Ha quedat legalment constituït el Patronat de la Biblioteca Popular del Vendrell, havent estat nomenat President D. Jaume Palau Badia, i Secretària, D.a Maria Julivert Aulés.

ENSENYAMENT

ENSENYAMENT PRIMARI

Notícies i documents

ESCOLA MONTESSORI

El Consell de Pedagogia autoritzà el Sr. Director de l'Escola Montessori perquè pugui concedir dues matrícules gratuïtes.

— Així mateix acordà algunes transferències de crèdit en el pressupost vigent de dita Escola.

— Relació numèrica dels alumnes matriculats en aquesta Escola en els primers semestres de 1920-22.

Primer semestre de 1920-21 : Classe primera de párvuls, 11 nens i 10 nenes : 21 alumnes. Classe segona de párvuls, 18 nens i 19 nenes : 37 alumnes. Classe intermèdia, 13 nens i 4 nenes : 17 alumnes. Classe primera elemental, 11 nens i 9 nenes ; 20 alumnes. Classe

segona elemental, 10 nens i 7 nenes : 17 alumnes. Totals del primer semestre 1920-21, 63 nens i 49 nenes : 112 alumnes.

Primer semestre de 1921-22 : Classe primera de pàrvuls, 9 nens i 12 nenes : 21 alumnes. Classe segona de pàrvuls, 20 nens i 14 nenes : 34 alumnes. Classe intermèdia, 13 nens i 2 nenes : 15 alumnes. Classe primera elemental, 13 nens i 6 nenes : 19 alumnes. Classe segona elemental, 11 nens i 11 nenes : 22 alumnes. Totals del primer semestre 1921-22, 66 nens i 45 nenes : 111 alumnes.

Observacions : 1.ª El nombre d'alumnes nous en el segon semestre de 1920-21 fou de 14, la qual cosa elevà el nombre total d'alumnes per al curs 1920-21 a 126. 2.ª La supressió enguany per part dels pares del Grup Mutual per la segona ensenyança que funcionava adjunt a l'Escola Montessori ha produït automàticament en el primer semestre de 1921-22 la baixa d'alguns alumnes de la classe segona elemental que l'any vinent hi haurien ingressat; ço que disfreça amb la disminució aparent d'un alumne l'augment d'alumnes de l'Escola en aquest primer semestre, puix que han ingressat alumnes nous en major nombre que el primer semestre del curs passat.

ENSENYAMENT NORMAL

Notícies i documents

ESTUDIS NORMALS

S'assabentà el Consell de Pedagogia de què els cursos dels Estudis Normals funcionaven amb regularitat i amb la següent matrícula:

Alumnes de segon curs, pla sencer, 10; Alumnes de primer curs, pla sencer, 9, i Matrícules soltes, 11. Total, 30.

La matrícula del curs 1920-21 va ésser con segueix:

Alumnes de segon curs, pla sencer, 8; Alumnes de primer curs, pla sencer, 11, i Matrícules soltes, 8. Total, 27.

— Ha estat nomenat Professor per la Càtedra de Filosofia de dits Estudis D. Joaquim Xirau Palau.

— El Consell de Pedagogia aprovà la següent distribució definitiva de la consignació del pressupost de 1921-22 dels Estudis Normals:

		Pessetes
1.	Professor de Psicologia............	4,000
2.	Professor de Fisiologia.............	1,800
3.	Professor de Filosofia..............	1,200
4-5.	Professor d'Història de la Filosofia..	1,500
6-7.	Professor de Metodologia...........	1,800
8.	Professor de Català.................	1,800
9-10.	Professor d'Anglès..................	2,487'50
11.	Professor de Religió i Moral........	900
12.	Professor de Geografia............	2,250
13.	Professor de Geografia..............	3,000
14.	Professor de Ciències Naturals......	3,000
15.	Ensenyaments d'opció..............	2,000
17.	Bidell..............................	315
18.	Mecanògrafa........................	480
19.	Despeses i imprevistos.............	2,876'50
20.	Per ampliació del Laboratori de Ciències Naturals i altres despeses d'instal·lació........................	2,500
21.	Per impostos.......................	1,100
	Total...............	33,000

Inspecció de les càtedres de català. — A proposta del senyor Secretari del Departament d'Ensenyament primari i secundari s'acordà encarregar a D. Pompeu Fabra la visita i inspecció de les càtedres de català sostingudes o subvencionades per la Mancomunitat de Catalunya.

ENSENYAMENT PROFESSIONAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA PROFESSIONAL PER A LA DONA

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Secretari general del Departament d'Ensenyament primari i secundari, i de conformitat amb la proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar els següents extrems:

1.r Nomenar, en mèrits del concurs celebrat, donya Margarida Brossa i Gurguí, Professora segona de Vestits de l'Escola Professional per a la Dona, amb el sou de 2,700 pessetes anuals, a partir de la presa de possessió de la interessada, per cinc anys renovables, a comptar de la data del present acord.

2.n Amortitzar, en virtut de l'anterior nomenament i a comptar de la data de presa de possessió de la interessada, l'Auxiliaria de Vestits de l'esmentada Escola Professional per a la Dona que ve servint la Srta. Margarida Brossa.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

Ateses les indicacions de la senyora Directora de l'Escola, i a proposta del senyor Secretari del Departament, fou nomenada la Srta. Trinitat Aldrufeu Vocal suplent del Jurat que ha de fallar el concurs per a proveir la plaça de Professora segona de Vestits.

ENSENYAMENT TÈCNICO-INDUSTRIAL

Acords del Consell Permanent

ESCOLA ELEMENTAL DEL TREBALL

Acordà el Consell:

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar els següents extrems:

1.r Instaurar l'assignatura de Matemàtiques pel segons curs de la Secció d'Indústries Químiques de l'Escola Elemental del Treball.

2.n Nomenar, fins el dia 30 de juny de l'any 1923, D. Francesc Sirera i Pont Professor del segon curs de Matemàtiques de la Secció d'Indústries Químiques de l'Escola Elemental del Treball, amb les càrregues anexes a aquest càrrec, i l'assignació de 600 pessetes anuals que fins a la fi del vigent Pressupost percebrà amb càrrec al cap. 77 de l'anex núm. 12.

3.r La denominació de Professor de Matemàtiques, curs únic, de la Secció d'Indústries Químiques de l'Escola Elemental del Treball serà des de la data la de Professor de Matemàtiques, primer curs, de la Secció d'Indústries Químiques de l'Escola Elemental del Treball.

— Vista la instància de l'interessat, atès l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, deliberar que no procedeix el

reconeixement del dret a percepció de quinquennis i jubilació demanat pel mosso de l'Escola Elemental del Treball D. Jaume Figueras i Soteras, amb data 30 de maig de l'any passat.
(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

ESCOLA LOCAL D'INDÚSTRIES DE CANET DE MAR

Acordà el Consell:
Previ l'informe d'Intervenció, i de conformitat amb la certificació lliurada per D. Lluís Planas i Calvet, Arquitecte adjunt als Serveis de Cultura de la Mancomunitat, lliurar, amb càrrec a la part. 110 del Pressupost corresponent a l'exercici econòmic 1920-21, i a favor de D. Josep Cabruja i Feliu, contractista de les obres d'habilitació de l'edifici destinat a l'Escola local d'Indústries de Canet de Mar, la quantitat de 11,279'07 pessetes a què ascendeix l'import de les obres efectuades en l'esmentat edifici el dia 30 del proppassat mes de setembre.
(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

ACONDICIONAMENT TÈXTIL DE LA UNIVERSITAT INDUSTRIAL

Acordà el Consell:
Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, aprovar el compte d'honoraris del Notari D. Trinitat de Martorell i de Vedruna, per l'acte de subhasta celebrada per a l'adjudicació de les obres de reforma de l'Edifici destinat a Acondicionament tèxtil a la Universitat Industrial, que importa 36 pessetes, a satisfer amb càrrec a la part. 372, resultes, del Pressupost 1920-21.
(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

ENSENYAMENT ARTÍSTIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, concedir, amb càrrec a la part. 93, «Missions», del vigent Pressupost, a D. Francesc d'A. Galí i Fabra la quantitat de 500 pessetes per tal de contribuir a les despeses del seu viatge d'estudi a Prússia i Baviera, amb la comanda de redactar un report sobre els nous corrents de l'Ensenyament de l'Art a Alemanya.
(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

ESCOLA TÈCNICA D'OFICIS D'ART

Acordà el Consell:
Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, nomenar, pel termini de cinc anys, a comptar del dia 1.r d'octubre de l'any actual, Professor d'Argenteria a l'Escola tècnica d'Oficis d'Art, amb les càrregues anexes a aquest càrrec i el sou de 1,500 pessetes anuals, que percebrà amb càrrec el cap. 19 de l'anex núm. 11 del Pressupost vigent, a D. Jaume Mercader i Queralt.
(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

ENSENYAMENT DOMÈSTIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Encomanar al senyor Conseller d'Instrucció pública de preparar un projecte d'acord d'Extensió d'Ensenyament domèstic i organització de cursets pràctics a diverses localitats catalanes, amb la col·laboració dels Municipis respectius.
(Sessió del dia 21 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

Atenent una invitació del senyor Director de l'Escola Superior d'Agricultura el Consell de Pedagogia encarregà a la Secció d'Ensenyament domèstic que col·labori al curs de Conserves casolanes organitzat per l'Escola Superior d'Agricultura, i amb l'objecte d'uniformar l'actuació exterior es prega a la Direcció de l'esmentada Escola faci constar en els prospectes la col·laboració de la Secció d'Ensenyament domèstic.
— Vista la petició del Patronat de la Biblioteca de Borges Blanques en l'acte de visita del dia 28 d'octubre de 1921, per a la celebració d'un curs d'Ensenyament domèstic en aquella ciutat, el Consell de Pedagogia acordà pregar a la Secció que estudiï la manera d'atendre la petició esmentada.

SERVEI DE DIFUSIÓ I VULGARITZACIÓ

EXTENSIÓ D'ENSENYAMENT TÈCNIC

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Aprovar la relació de les despeses fetes durant els anys 1917 i 1918 pel Director de l'Escola d'Ensenyament tècnic, D. Cèsar Molinas, per un import de 24,600 pessetes.
(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

PREMIS, BEQUES I SUBVENCIONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Pendre esment d'una comunicació del Centre Excursionista de Catalunya regraciant en nom de la Secció d'Arquitectura el premi concedit per la Mancomunitat amb destí al sisè Concurs pròxim a celebrar-se.
(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Vist l'informe del Departament d'Ensenyament tècnic i professional, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, concedir, amb càrrec a la part. 378 del Pressupost vigent, 100 pessetes a l'Associació Catalana d'Estudiants per un premi a concedir en el Concurs-exposició d'Obres d'Art originals d'estudiants que té projectat per la segona quinzena del pròxim mes de gener.
— Vist un altre informe del Secretari del Departament d'Ensenyament tècnic i professional del Consell de Pedagogia, i a proposta del Conseller d'Instrucció pública, concedir, amb càrrec a la part. 93 del Pressupost vigent, la quantitat de 400 francs (moneda francesa) a Mr. Aldred R. Schneberger, de París, amb caràcter de subvenció a una matiné al Salon des Independents de Paris, dedicada a la Poesia Catalana actual, pregant-se a l'esmentat senyor que trameti a la

Mancomunitat els programes de la dita festa, i comuniqui als periòdics que l'anunciïn o en facin referència.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

PUBLICACIONS

Notícies i documents

Quaderns d'Estudi. Publicació del Suplement Pedagògic. — A proposta del senyor Secretari del Departament, i amb la conformitat del Director de *Quaderns d'Estudi*, D. Eladi Homs, s'acorda la publicació d'un suplement pedagògic, extensió dels Estudis Normals i l'Escola d'Estiu, que tindrà per títol *Butlletí dels Mestres*, i es repartirà gratuïtament als mestres de Catalunya i Balears. Cada número constarà de dotze a setze planes, i el seu import de l'edició oscil·larà a l'entorn de 500 pessetes per número. La redacció serà composta pels Professors de l'Escola d'Estiu i dels Estudis Normals i un número de mestres corresponsals repartits per Catalunya i Balears.

Aquest suplement sortirà cada quinze dies, a comptar del 1.r de gener pròxim.

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Accedir a la petició de la Federació Regional d'Estudiants Catòlics de València atorgant al nucli dels de Filosofia i Lletres les publicacions de la Mancomunitat amb destí a la Biblioteca que tenen en formació.

—Autoritzar la Presidència perquè, si ho creu avinent, la Mancomunitat pugui tenir representació en les tasques de l'Assemblea del Professorat de les Escoles d'Arts i Oficis de tot Espanya que es reunirà a Barcelona el pròxim mes de gener.

— Acceptar, en concepte de moció perquè passin a dictamen i proposta d'acord dels senyors Consellers a qui escaigui, les següents peticions de l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova:

a) Interessant l'establiment d'una Cantina-Restaurant dins el clos de la Universitat, que estalviaria les molèsties de què els estudiants hagin de sortir de l'edifici, i sovint amb les seves robes de treball dels Laboratoris, per a adquirir les seves vitualles.

b) Interessant que s'estableixi en forma obligatòria la pràctica de l'esport i la gimnàstica en totes les escoles.

c) Interessant que per fomentar els esports ja establerts la Mancomunitat de Catalunya cedeixi a l'Associació una copa que, amb el nom de «Copa Challenge» de la Mancomunitat de Catalunya, es disputaria en el Campionat de Futbol d'inter-escoles, aquest Curs prenent-hi part solament les escoles del recinte; i

d) Interessant la concessió d'una subvenció a cobrar directament per l'Associació d'Estudiants.

(Sessió del dia 14 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

ALUMNES MATRICULATS EN LES ESCOLES DE LA MANCOMUNITAT EN EL PRESENT CURS 1921-1922

Escola d'Indústries Tèxtils i Tintoreria. — Primer any, 20; segon any, 17; tercer any, 6; quart any, 4, i assignatures soltes, 13. Total, 60 alumnes.

Escola de Directors d'Indústries Químiques. — Primer any, 39; segon any, 29; tercer any, 29, i quart any, 16. Total, 113 alumnes.

Escola de Teneria. — Primer any, 3, i segon any, 2. Total, 5 alumnes.

Escola Superior dels Bells Oficis. — Fusteria: Primer curs, 3, i segon curs, 3. Jardineria: Primer curs, 1; segon curs, 1, i tercer curs, 1. Ceràmica: Primer curs, 1; Segon curs, 2, i ampliació del tercer curs, 1. Tapiceria: 4, i assignatures soltes, 23. Total, 40 alumnes.

Escola tècnica d'Oficis d'Art. — Curs preparatori, 93. Fuster: Primer any, 14; segon any, 2, i tercer any, 1. Joier: Primer any, 15; segon any, 5, i tercer any, 2. Tallistes: Primer any, 3; segon any, 5, i tercer any, 1. Repujadors: Primer any, 4. Total, 145 alumnes.

Institut d'Electricitat i Mecànica aplicada. — Director d'Indústries elèctriques: Primer any, 29; segon any, 14; tercer any, 8; quart any, 5, i assignatures soltes, 1. Directors d'Indústries mecàniques: Primer any, 18; segon any, 5, i tercer any, 3. Total, 85 alumnes.

Escola d'Alts Estudis Comercials. — Geografia econòmica: Primer any, 5, i segon any, 4. Mercologia: Primer any, 5, i segon any, 2. Organització d'Empreses: Primer any, 14, i segon any, 8. Aritmètica Mercantil: Primer any, 9, i segon any, 3. Dret del Comerciant: Primer any, 4. Duanes i Transports: Primer any, 12, i segon any, 4. Moneda i Banca: Primer any, 14, i segon any, 4. Economia política: 6. Treballs Monogràfics: 11. Total, 70 alumnes.

Secció preparatòria. — Primer any, 37, i segon any, 23. Total, 60 alumnes.

Estudis Normals. — Primer any, 7; segon any, 10, i assignatures soltes, 11. Total, 28 alumnes.

Escola Superior d'Agricultura. — Trimestre: Grau d'Enginyer agrícola: Primer any, 12; segon any, 10; tercer any, 12; quart any, 6, i cinquè any, 7. Grau Tècnic agrícola: Primer any, 9; segon any, 4, i alumnes especials, 1. Total, 61 alumnes. Semestre: Grau d'Enginyer agrícola: Primer any, 12; segon any, 10; tercer any, 12; quart any, 6; cinquè any, 7, i curs preparatori, 2. Grau de Tècnic agrícola: Primer any, 9; segon any, 4, i alumnes especials, 3. Total, 65 alumnes.

Escola Superior de Bibliotecàries. — Curs preparatori, 2; primer any, 7; segon any, 4, i tercer any, 7. Total, 20 alumnes.

Escola d'Infermeres. — Primer curs, 12; segon curs, 9, i assignatures soltes, 2. Total, 23 alumnes.

Escola Elemental del Treball. — Manyans: primer curs, 80; segon curs, 72; tercer curs, 24, i quart curs, 17. Electricistes: Primer curs, 79; segon curs, 34; tercer curs, 17, i quart curs, 11. Fusters i paletes: Primer curs, 65; segon curs, 29, i tercer curs, 19. Teixidors: Primer curs, 40; segon curs, 17, i tercer curs, 17. Indústries Químiques: primer curs, 41; segon curs, 12, i tercer curs, 14. Fundidors i Modelistes: Primer curs, 12; segon curs, 12, i tercer curs, 2. Calderers, planxistes i fumistes: Primer curs, 25. Automobilistes: Curs únic, 39. Francès: Curs únic, 2. Recapitulació: 14. Curs preparatori: 40. Curs preparatori per carrocer: 28. Curs per Mecànics, màquines d'escriure: 7. Curs de perfeccionament: 28. Total, 768 alumnes.

Total general d'alumnes, 1,478.

Escola de Funcionaris d'Administració local. — Any 1919-20: 22 alumnes. Any 1920-21: 24 alumnes.

Escola Catalana d'Art Dramàtic. — Any 1919-20: 31 alumnes. Any 1920-21: 33 alumnes.

Escola Professional per a la dona. — Curs de 1921-21.

Curs Preparatori: 50 alumnes.

Capells: 20 alumnes.

Roba blanca: 18 alumnes.

Vestits: 31 alumnes.

Puntes: 5 alumnes.

Matrícules especials de Dibuix, 2 alumnes.

Matrícules gratuïtes, 6 alumnes.

Matrícules a mestresses, 3 alumnes.

AGRICULTURA

SERVEI DE RAMADERIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre grat esment d'una comunicació del Cap dels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat donant compte del resultat del Concurs cavallí celebrat a La Bisbal el dia 27 de novembre.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Autoritzar la celebració de dos Concursos d'aviram i conills a les comarques Pla de Barcelona i Penedès, celebrador el primer a Prat de Llobregat, el dia 18 d'aquest mes, i l'altre a Vilafranca, el dia 21; calculant-se en 450 pessetes de premis per a cada concurs, amb càrrec a la part. 333, 665 pessetes el del Prat i 690 el de Vilafranca, per despeses d'execució, amb càrrec a la part. 334; designant-se els següents Jurats:

Concurs de Prat de Llobregat : Dr. D. Manuel Llenas, Professor, President; D. Salvador Castelló, Director de l'Escola d'Avicultura d'Arenys de Mar, Vocal, i el Cap dels Serveis de Ramaderia, Secretari.

Concurs de Vilafranca : D. Josep M. Guillén Garcia avicultor, President; D. Antoni Riera Adroher, avicultor i Veterinari, Vocal, i el Cap dels Serveis de Ramaderia, Secretari.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

Vist l'acte del Tribunal designat a l'efecte, i a proposta del Conseller d'Agricultura, declarar desert el concurs per a la provisió de la plaça d'Ajudant dels Serveis de Ramaderia, designant-se, interinament, i mentre s'organitza un nou Concurs, D. Ramon Sala i Roqueta per a proveir el càrrec esmentat, amb la gratificació mensual corresponent a 3,500 pessetes anuals, que estan assignades a la part. 324 del Pressupost vigent de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

L'Ajuntament de Prat de Llobregat ha acordat donar en el Concurs que celebrarà la Mancomunitat en aquella vila el pròxim diumenge, dia 18, tres premis als millors parells de capons que es presentin de la raça «Prat ros».

Així, a més de les 900 pessetes que destina la Mancomunitat, hi haurà els tres premis de l'Ajuntament de Prat, als quals solament poden optar els veïns d'aquell municipi, i que seran : un de 35 pessetes, un altre de 25 i, finalment, un de 15.

Aquest Concurs promet ésser molt lluït. El Cap del Servei de Ramaderia, en la visita d'inspecció als exemplars premiats en el Concurs de l'any passat, ha tingut ocasió de parlar amb molta gent del Pla del Llobregat, criadors d'aviram, manifestant-li la creència de què el Concurs del diumenge serà molt superior al de l'any passat, i en el que hi seran portats una pila de magnífics exemplars de pura raça.

El dissabte, dia 3 de desembre, els alumnes de Zootècnia de l'Escola Superior d'Agricultura amb el seu Professor visitaren el Dipòsit de sementals de l'Estat a Hospitalet del Llobregat.

Els visitants foren rebuts pel Tinent coronel del Dipòsit D. Alfons Suero, el Comandant D. Enric de Miguel, el Capità D. Joaquim de Salas i el Comandant, Veterinari, D. Julià Lizasi, els quals ensenyaren els poltres adquirits recentment a Bretanya i els sementals que ja han prestat servei.

Els poltres importats, en nombre de quaranta, són norfolk-bretons, predominant en gran manera el bretó, qualitat molt adequada pels reproductors que han d'actuar a Catalunya. Aquests animals, en conjunt, reuneixen bones condicions, havent-n'hi alguns veritablement d'excel·lents.

Aquests nous sementals podran contribuir eficaçment a produir el tipus cavallí de conformitat a les necessitats econòmiques de la ramaderia catalana, tipus aquest preconitzat per la Mancomunitat de Catalunya i que és, al mateix temps, el que desitja l'arma d'artilleria. La coincidència en voler produir el mateix tipus el Dipòsit de Sementals de l'Estat i els Concursos de la Mancomunitat farà que la població cavallina catalana vagi ràpidament a la completa transformació.

SERVEI D'ARBRES FRUITERS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vist el dictamen de la Secció, encomanar a D. August Matons, Cap del Servei d'Arbres fruiters, un viatge d'estudi, en el qual anirà compresa l'assistència al Congrés oleícola de Niça i la visita a l'estació oleícola experimental de Porto Maurício, als oliverars de la ribera de Gènova i a les refineries d'oli de Marsella, destinant-se, a l'efecte, la quantitat de 1,000 pessetes, de la partida 305 del Pressupost ordinari vigent de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

A proposta del Conseller d'Agricultura, i tenint notícia de no haver-se pogut verificar el viatge acordat en 10 de desembre, autoritzar D. August Matons, Cap del Servei d'Arbres fruiters, perquè realitzi un viatge d'estudi a la regió olivarera d'Andalusia, destinant-se, a aquest objecte, la quantitat de 800 pessetes, de la part. 303, art. 2.n, cap. 9.é de l'actual Pressupost de la Mancomunitat.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

Heu's aquí els treballs verificats per aquest Servei:

Han estat demanades fulles sobre l'esporgada de l'ametller de Martorell, Port-Bou, Girona, Manresa, Barcelona, Ametlla de Mar, Claravalls, Tàrrega, Badalona, Anglesola, Mollet, Palafrugell, Sant Feliu de Codinas, Palau d'Anglesola, Oluges, Alguayre, Sabadell, Terrassa,

Reus Sarroca, Canonja, Tamarit, Bellvís, Alacant, Tarragona, Olot, València, Rubí, Falset, Montblanch, Sarreal.

S'han tramès fulles de poda de l'ametller a Terrassa, Almoster, Montcada, Inca (Mallorca), Barcelona, Montroig, Tarragona, Juneda, Alguayre, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Pollensa i Artà (Mallorca) i Ager.

S'han respost consultes de La Riba sobre fruiters, de Santa Oliva sobre conreu del presseguer.

S'han procedit a la recol·lecció de fruits en els Camps experimentals de Torregrossa, Maldà, Perelló.

Contestat consultes de Barcelona sobre malalties de l'olivera, de Torredembarra sobre avellaner i garrofer, de Vilanova de Meyà, sobre conreu de l'olivera, de Súria sobre maquinària per l'elaboració de l'oli.

Conferència a Sant Martí de Maldà sobre el tractament a donar als arbres perjudicats pel fret.

S'han visitat els pobles de Borges Blanques, Maldà, Sant Martí de Maldà, Torregrossa, Bellpuig, Vilanova de Bellpuig i Arbeca per a observar els danys causats per les glaçades a les oliveres.

Han estat demanades fulles sobre la poda de l'ametller, de Blanes, Manresa, Ribarroja, Barcelona, Sant Jaume dels Domenys, Mora d'Ebre, Rodà, Sarrià, Ginestar, Caldetes, Tremp, Alella, Isona, Sant Feliu del Llobregat, Salàs, Vilarodona, Pobla de Mafumet, Xerta, Mongat, Reus, Bunyola (Mallorca), Vimbodí, Terrassa, Burgo de Osma, Aguilas, Moyà, Vendrell, Vandellós, Perelló, Borges del Camp, Arbeca, Barbarà.

S'han rebut consultes de Barcelona sobre l'ús d'arseniats pels fruiters; de Cambrils, sobre la mosca de l'oliva; d'Agramunt, sobre malalties de l'olivera; de Lleyda, sobre els efectes de les glaçades en els fruiters.

Estudi d'una nova malaltia de l'avellaner, anomenada sol-cuit, que produeix greus perjudicis a la comarca de Falset.

S'han repartit fulles de l'ametller a propietaris de Barcelona, Tarragona, Sabadell, Valls, Sitges, Olesa, Sant Sadurní d'Anoya, Espluga de Francolí, Montblanch i Cabra.

S'han respost consultes de Mataró sobre conreu de l'olivera; de Barcelona, sobre esporgada del cirerer; de Sant Just Desvern, sobre malalties de la pomera, de Sant Martí de Maldà, sobre els efectes de la glaçada en les oliveres, i de Flix, sobre malalties de l'olivera.

Anada a Tarragona per a presentar al Consell de Foment la relació dels resultats obtinguts en la campanya contra la mosca de l'olivera.

S'ha procedit a la recol·lecció dels fruits en el Camp experimental de Borges Blanques.

La campanya realitzada pel Servei d'Arbres fruiters i el Consell Provincial de Foment de Tarragona per a divulgar els mitjans de lluita contra la mosca de l'oliva ha terminat, havent-se obtingut resultats veritablement satisfactoris. Molts agricultors són els que seguint les instruccions donades han lluitat contra la mosca de l'oliva aconseguint salvar tota, o quasi tota, la collita.

Perquè es pugui apreciar pràcticament l'eficàcia dels mètodes emprats donem a continuació algunes xifres preses amb la major cura.

Mètode Lotriente o dels feixos, emprat al parc Samà de Cambrils, propietat del Marquès de Marianao. La pèrdua total en els arbres no tractats oscil·la a l'entorn del 50 per 100 de la collita. En els arbres tractats el perjudici és solament del 2 al 3 per 100.

Mètode Berlese, de pulveritzacións, emprat a Pinell de Bray per En Josep M. Alvarez. La pèrdua total en els arbres no tractats és del 20 o 25 per 100 de la collita. En els arbres tractats és solament del 5 al 10 per 100.

El Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya (Urgell, 187) donarà tota mena de detalls sobre la manera de defensar-se contra la mosca a qui els sol·liciti.

SERVEI DE TERRA CAMPA

Notícies i documents

El Servei ha efectuat els següents treballs:

S'ha fet el plànol del Camp experimental del Sindicat Agrícola de Sampedor.

Estudi de les varietats de blats catalans, recol·lecció de mostres.

Començament de preparació de la campanya de resclat de l'alfals.

Recopilació dels resultats obtinguts en els Camps experimentals.

Experiència sobre la sembra de llavors a diferents profunditats, presa de mides de les llavors germinades.

Visita als Camps experimentals d'Avià i Sampedor.

Atendre una consulta del Gerent del Sindicat Agrícola de Cervera i anotació de dades del Camp experimental del mateix lloc.

Estudi de les varietats de blat de Montjuich.

Atendre una consulta del Sindicat Agrícola de Sampedor per assumptes dels Camps experimentals.

SERVEI DE VITICULTURA I ENOLOGIA

Notícies i documents

El Servei ha fet els següents treballs:

Preparació del Curset de Rubí.

Es continuen les tasques de resolució de les experiències fetes l'any passat en els Camps experimentals.

S'atenen consultes de particulars sobre Enologia.

Visita a les vinyes glaçades dels termes de Montblanch i Espluga de Francolí per a donar instruccions sobre les mateixes.

Preparació de la pròxima campanya vitícola en els camps.

Visita als Cellers cooperatius de Rubí, Igualada i Ripollet.

SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL AGRÀRIA

Notícies i documents

El Servei ha verificat els treballs següents:

Treballs encaminats a la fundació d'altres Caixes rurals a la Conca de Barbarà (Blancafort, Vilavert, Solivella, Barbarà).

Diversos escrits i originals d'impremta del Sindicat Agrícola de Sant Pere de Riudevitlles.

Conferència amb el senyor Director de la Caixa de Crèdit Comunal per a diversos assumptes encarregats per Sindicats.

Atendre la visita d'un delegat del Sindicat Agrícola d'Agramunt per a diferents consultes.

Diverses gestions per encàrrec dels Sindicats (Pagament d'interessos a la Caixa de Crèdit Comunal, adquisició de paper de la mateixa, per la rebaixa del deute, etc.).

Conferències a Sant Pere de Riudevitlles sobre Cellers cooperatius, expedient de constitució i modelatge per a llur administració.

Presentació al Govern civil del dit expedient.

Conferències a Lladó i Cistella (a petició de la Federació Sindical Agrària de Girona) sobre organització agrària en general i molins d'oli cooperatius.

Conferència a Vimbodí sobre Caixes Rurals i fundació de la mateixa.

Estudi del Reglament de la Societat Cooperativa Agrícola de Manresa per a acollir-la a la Llei especial de Sindicats agrícoles.

Conferències a Rocafort de Queralt. Sarreal i Pira, sobre caixes rurals i treballs de confecció i tramitació de l'expedient al Govern civil.

Reglaments per a les Caixes rurals de Rocafort i Sarreal, en relació als seus respectius estatuts dels Sindicats.

Atendre la visita d'una Comissió del Sindicat Agrícola El Pla d'Urgell, de Borges Blanques, per a introduir en els seus estatuts la Secció de Crèdit.

Estudi del Reglament del Sindicat Agrícola El Pla d'Urgell, per a introduir-hi la Secció de Crèdit.

Estatuts de la Secció de Crèdit de l'esmentat Sindicat, guiatge per a la seva implantació; modelació de documents per l'expedient de presentació al Govern civil.

Gestions per a obtenir fotografies ampliades d'edificis cooperatius.

Estudi del Reglament de la Societat Agrícola de Cabra del Camp, modificació del mateix per a acollir-la a la Lley de Sindicats, confecció de l'oportú expedient per a presentar les modificacions al Govern civil i guiatge per a l'Associació dins del nou règim (impressos, modelació, llibres, etc., etc.).

Conferència a Cabra del Camp sobre els aventatges de l'Associació acollida a la Llei de 28 de gener de 1906.

Atendre una comissió de la Societat Cooperativa Martorellenca per a diversos assumptes d'ordre interior.

LABORATORI DE PATOLOGIA VEGETAL I BACTERIOLOGIA AGRÍCOLA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, i tenint en compte el parer del Tribunal competent nomenat a l'efecte, nomenar D. Claudi Sala i Pons Cap del Laboratori de Patologia vegetal i Bacteriologia agrícola dels Serveis tècnics d'Agricultura, amb la dotació anual de 4,000 pessetes, amb càrrec a la part. 298 del vigent Pressupost, a partir del dia 1.r de desembre i per tres anys.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

LABORATORI D'ANÀLISI DEL SERVEI D'AGRICULTURA

Notícies i documents

Heu's aquí el resum dels treballs efectuats per aquest Laboratori durant el mes de novembre : Mostres analitzades : Terres de conreu; 19; vins i similars, 50; Adobs, 25; Aliments, 4, i Diversos no classificats, 7. Total de mostres, 105.

Aquests anàlisis comporten les operacions que a continuació s'exposen:

Determinacions quantitatives, 242; Números i relacions, 111; Polarimètric, 1, i Certificats i informes, 13.

Per ordre dels Serveis tècnics d'Agricultura s'han analitzat les mostres següents:

Terres de conreu, 17; Vins, 11; Aigua, 2, i Aliments, 3. Total de mostres, 33.

Resum dels treballs efectuats en el Laboratori durant el mes de desembre de 1921:

Mostres analitzades : Anticriptogàmics i insecticides, 1; Vins i similars, 39; Adobs, 13; Aliments, 1, i Diversos no especificats, 5. Total, 58.

Aquests anàlisis comporten les operacions següents

Determinacions quantitatives, 132; Números i relacions, 60; Determinacions òptiques, 3; Assaigs qualitatius, 6, i Certificats i informes, 11.

S'han analitzat per encàrrec dels Serveis tècnics d'Agricultura, 3. Adobs i Aigua, 2. Total, 5.

CAMPS D'EXPERIMENTACIÓ

Acords del Consell Permanent

CAMPS MOVIBLES DE DEMOSTRACIÓ DELS SERVEIS D'ARBRES FRUITERS, TERRA CAMPA I VITICULTURA

Acorda el Consell:

A proposta del Conseller d'Agricultura, i tenint en compte els bons resultats obtinguts fins ara en les diferents campanyes de divulgació efectuades pels Serveis tècnics d'Agricultura, i la màxima eficàcia degut a abastar moltes poblacions i interessar a la massa agrícola pel fet de referir-se sempre a problemes generals i d'actualitat, adquirint així un caràcter veritablement popular, encomanar a la Direcció dels Serveis tècnics d'Agricultura la intensificació d'algunes campanyes agrícoles dels Serveis d'Arbres fruiters, Terra campa i Viticultura, i la creació d'uns Camps movibles de demostració d'aquests Serveis, amb subjecció a les bases següents:

1.a La seva extensió serà de $^1/_2$ a 1 hectàrea.

2.a La duració d'aquests Camps de demostració serà d'un any agrícola, prorrogable per un altre any, amb el ben entès que en qualsevol ocasió que ho cregui pertinent els Serveis tècnics d'Agricultura quedaran en llibertat de substreure's a tot compromís, avisant amb tres mesos d'anticipació.

3.a Seran de compte dels Serveis tècnics d'Agricultura els adobs químics, les llavors especials d'assaig i els plançons i pues dels arbres que es vulguin assajar, així com l'aportació d'aparells especials que es vulguin provar en sembres, conreus, recol·lecció o tractement.

L'import dels arbres i altres millores que quedin en el Camp serà satisfet a la Mancomunitat.

4.a Seran de compte del propietari del Camp les treballades, compreses sembra i recol·lecció, pasades dels productes i transports, fems, llavors corrents a la comarca, i, en general, totes les despeses no esmentades en la base tercera.

La Direcció d'aquestes operacions correspon als Serveis tècnics d'Agricultura.

5.a El propietari del Camp no tindrà dret a percebre cap subvenció.

6.a Seran preferides aquelles poblacions en les quals s'hagi donat algun curset de divulgació.

7.a Serà condició precisa que el Municipi en el terme del qual radiqui el Camp de demostració estigui al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i amb la Diputació respectiva.

(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

CURSETS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Facultar el Conseller d'Agricultura perquè, d'acord amb el Director dels Serveis tècnics d'aquell Departament, designi un tècnic d'entre el personal amb encàrrec d'anar a les Valls d'Aneu i d'Aran a donar conferències

sobre l'Agricultura comarcal, estudiant al mateix temps les causes que originen l'estat de despoblació d'aquelles comarques i els possibles mitjans a què es podria recórrer per remeiar-la, destinant, a l'efecte, la quantitat de 850 pessetes amb càrrec a la part. 305 de l'actual Pressupost de la Mancomunitat.
(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

A proposta del Conseller d'Agricultura, concedir un curset de vuit lliçons demanat per la Cambra Agrícola Oficial de Rubí, sobre temes d'Agricultura, les despeses del qual es calculen en unes 600 pessetes, de les quals 200 hauran d'ésser satisfetes per l'entitat sol·licitant, i la resta, fins a 400 pessetes, amb càrrec a la part. 306, art. 2.ª, cap. 9.é del Pressupost vigent de la Mancomunitat, facultant-se el Director dels Serveis tècnics d'Agricultura.
(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

OBRES HIDRÀULIQUES I DE SANEJAMENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Cap de la Secció segona, conformada pel Conseller d'Obres hidràuliques, aprovar els següents extrems:

1.r Aprovar els comptes de la inversió de la quantitat de 1,500 pessetes, lliurada al Professor Rvnd. Marian Faura i Sans, per acord del Consell Permanent de 2 de juny proppassat, per a prosseguir els estudis de la comarca artesiana del Baix Empordà.

2.n Lliurar a l'esmentat Dr. Faura la quantitat de 2,000 pessetes, a justificar, amb càrrec al cap. 6.é, art. 2.ª, part. 243 del Pressupost vigent, mitjançant l'oportuna transferència en la quantitat necessària de la part. 242 del mateix capítol, per a continuar els estudis geològico-hidrogràfics del Baix Empordà.
(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Vista la comunicació de l'Enginyer-director d'Obres hidràuliques, informada de conformitat pel Conseller d'Hisenda, lliurar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, la quantitat de 3,000 ptes., amb càrrec a la part. 243 del vigent Pressupost, pel pagament de les obres de perforacions artesianes a Castelló d'Empúries, que caldrà executar durant la segona quinzena del mes que som, havent de justificar-se la inversió de la quantitat esmentada mitjançant la presentació de llistes de jornals i comptes de materials.
(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

Vista la comunicació de l'Enginyer-director d'Obres hidràuliques, i atès l'informe favorable del Conseller d'Hisenda, lliurar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica Sr. Masoliver, la quantitat de 4,000 pessetes, amb càrrec a la part. 243, cap. 6.é, art. 2.ª del vigent Pressupost, per al pagament de les despeses que s'ocasionaran durant la primera quinzena del vinent mes de gener, amb motiu de les obres d'execució d'un sondeig a Castelló d'Empúries per l'obtenció d'aigües subterrànies.
(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

TELÈFONS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Passar a informe del senyor Conseller d'Hisenda una moció del Conseller de Telèfons, Sr. Guasch, exposant la necessitat de diverses construccions telefòniques, i sol·licitant els crèdits necessaris per a llur efectivitat.
(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

A proposta del Cap de la Secció segona, amb la conformitat del Conseller del Servei de Telèfons, aprovar les relacions d'indemnitzacions que acredita el personal facultatiu de la Secció de Telèfons per sortides del lloc de residència amb objecte d'estudi i construcció de línies durant els mesos d'abril, maig, juny, juliol, agost i setembre últims, important en junt 4,715'98 pessetes, amb càrrec a la part. 285, art. 4.t, cap. 8.é del Pressupost vigent; la d'indemnitzacions per comissió de servei, durant el mes de juliol d'aquest any, d'import 682'23 pessetes, amb càrrec de la part. 260, art. 1.r, cap. 8.é, i la d'indemnitzacions per inspeccions del servei d'explotació durant els mesos d'abril, maig, juny, juliol, agost i setembre últims, d'import total 2,823'37 pessetes, amb càrrec de la part. 260 abans esmentada.
(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

Donar-se per assabentat del resum de la liquidació d'ingressos de telèfons, corresponent al tercer trimestre de l'any 1921, i del producte líquid de l'esmentat Servei de Telèfons, durant el mateix trimestre, que suma en total 81,515'48 pessetes, així com de l'estat comparatiu de les recaptacions entre aquest trimestre i el mateix de l'any passat, que acusa com a recaptades de més a favor d'aquest any 46,739'21 pessetes.
(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Notícies i documents

Continuen els treballs en la línia Girona-Figueres, així com també en la de Borrassà-Bàscara i en la de Valls-Vilarodona.

És acabada la línia Oliana-Organyà.
Es comencen els treballs d'extesa de la línia Oliana-Pons.
El dia 1.r s'inaugura el Servei interurbà a Castellfullit de la Roca, i essent aquesta la central principal del grup telefònic d'Olot queden enllaçades a la xarxa de la Mancomunitat de Catalunya les poblacions següents:
Castellfullit de la Roca, Olot, Sant Joan de les Fonts, Sant Esteve de Bas, Palau de Montagut, Argelaguer, Tortellà, Sant Feliu de Pallerols, Sant Privat de Bas, Les Preses, Santa Pau, Les Planes, Mieres, Ridaura, Besalú, Montagut, Mayà, La Pinya, Oix, Capsech i Baget.

FERROCARRILS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Vist el dictamen del Cap-director d'Administració, conformat pel Conseller de Ferrocarrils, aprovar les relacions d'indemnitzacions devengades pel personal facultatiu de la Secció tècnica de Ferrocarrils per sortides del lloc de residència amb motiu d'estudis de projectes durant els mesos d'agost i setembre de l'any corrent, que importen les quantitats de 373'03 pessetes les del mes d'agost i 208'04 pessetes les del mes de setembre, fent un total de 581'07 pessetes, a fer efectiu amb càrrec a la part. 250 del Pressupost vigent.
(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

Vista la comunicació de l'Enginyer-director de la Secció tècnica de Ferrocarrils, informada de conformitat pel Conseller d'Hisenda, autoritzar la dita Secció per a esmerçar, amb càrrec a la part. 251 del Pressupost vigent, les quantitats de 12,000 pessetes d'Emprèstit i 2,864 pessetes d'Ordinaris per adquisició de maquinària destinada als assaigs de material ferroviari, havent oportunament de justificar-se la inversió en deguda forma.
(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

TREBALLS EN CURS I OBRES ACABADES

Notícies i documents

REUS-MONTROIG

S'està ultimant la formació del projecte.

TÀRREGA-BALAGUER

Es desenrotlla el longitudinal del traçat.

LLEYDA-FRAGA

Es desenrotlla el plànol topogràfic.

CARRETERES, CAMINS I PONTS

CONSTRUCCIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:
Aprovar els actes de recepcions úniques i definitives de les obres de construcció del camí veïnal de Sant Esteve de la Sarga per Alsina, Moro i Estorn, al de Guàrdia de Tremp a la carretera de Balaguer a la frontera, secció de Guàrdia a Moro; una d'elles corresponent al tros entre Guàrdia i el perfil 248, i l'altra, entre l'origen i el perfil 248 del primer preu fet.
— Aprovar l'acte de recepció provisional de les obres de construcció d'una caseta doble per a peons caminers en el quilòmetre 4 del camí de Sant Mateu de Bages a Callús.
— Aprovar l'acte de recepció parcial núm. 3 de la pedra partida invertida en els passeigs del quilòmetre 3 del camí de Figueres a Terrades, i aprovació també de la liquidació de les dites obres i fulla de dades corresponent, l'import líquid de les quals és de 24,360 pessetes, i essent el pressupost de contracte de 24,366'20 pessetes hi ha una diferència de 6'20 pessetes a favor de l'administració.
— Concedir a D. Jaume Rosa una pròrroga de tres mesos per a enllestir les obres de nova construcció del camí veïnal de Palau Sabardera a la carretera de Besalú a Roses, executades mitjançant contracte a preu fet, entenent-se que comença la pròrroga el dia 2 del mes que som.
— Comunicar al contractista de les obres del camí veïnal de Rocafort a Pont de Vilumara que mentre no hagi subsanat les deficiències que es notaren en verificar la inspecció dels treballs de la seva contracta no es pot procedir a la seva recepció definitiva.
— Pendre esment d'una comunicació del poble d'Ager interessant l'acabament del pont de Corsà.
— Autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar els treballs que a continuació es detallen, pel sistema d'administració, aprovant els pressupostos llurs, amb acord de lliurar-ne l'import a favor del Pagador segons de l'esmentada Secció tècnica:
Construcció d'un tram de formigó armat en el pont sobre el Fluvià del camí de Sant Esteve de Bas a Hostalets, pel seu import de 1,992'81 i 1,841'40 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.
— Aprovar — havent esguard que l'Ajuntament de Sant Celoni ha complert el requisit d'expropiar i ender-

rocar les cases i corrals que impedien la unió del camí veïnal de Sant Celoni a Campins amb els carrers Major i Sant Martí, d'aquell poble, i ha fet construir les parets laterals que tanquen els terrenys que limitaran amb la nova via pública — el pressupost de despeses, formulat per a la presa de dades del trajecte d'enllaç del camí veïnal de Sant Celoni a Campins amb el carrer Major de Sant Celoni, d'import 252 pessetes, a lliurar.

— Lliurar, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, les quantitats següents, a justificar:

5,000 pessetes per a la construcció d'un mur de defensa contra les avingudes del riu Meder, en el quilòmetre 1, hectòmetre 4, de la carretera de Vich a la de Moyà a Calaf.

4,000 pessetes per a les obres d'acabament del camí de Bagur a la Platja d'Aiguablava, en concepte de despeses de la primera quinzena del mes de gener vinent.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Pendre esment de la salutació del poble de Les amb motiu de la inauguració del pont sobre el Garona en aquella localitat (Vegin-se el gravats que acompanyen aquest exemplar).

— Comunicar a D. Modest Nicolau que no essent la Mancomunitat responsable dels perjudicis que li ocasiona l'ocupació de terrenys de la seva propietat limitants amb el nou camí de Manlleu a Roda, tros primer del de Manlleu a Folgaroles, amb pedres i runes procedents de l'explanació de la via, escau adreçar la seva instància a l'Ajuntament interessat a fi que curi de realitzar els treballs que demana o li indemnitzi els danys que l'ocupació li produeix; comunicant-se a l'ensems a l'esmentat senyor que s'han donat les ordres oportunes al contractista perquè curi dels munts a fi que no ocupin altre terreny que l'estrictament necessari, en el ben entès que no impliquen de cap manera obligació a traslladar-los de lloc.

— De conformitat amb la proposta del dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts; rebaixar a la meitat la multa que s'imposà a D. Miquel Pallàs, contractista de les obres de construcció del pont sobre el Gurri, en la carretera de Vich al límit amb Girona, per no haver acabat les dites obres dins el termini que li assenyala el plec de condicions, ni dins les pròrrogues concedides.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1921.)

De conformitat amb el dictamen del Negociat, comunicar a D. Bartomeu Gunyalons que, no figurant el camí de Montagut a Riu; passant per Sadernes, que va construir pel seu compte, en el pla general de vies de comunicació aprovat per l'Assemblea de la Mancomunitat, no s'escau pendre en consideració la seva demanda sobre l'adquisició del dit camí.

(Sessió del dia 24 de desembre de 1921.)

REPARACIÓ I CONSERVACIÓ

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Designar els senyors Diputats D. Josep M. Marquès i D. Pere Lloret per a assistir a la subhasta de les obres de proveïment de pedra partida amb destí a la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, que es celebrarà simultàniament a Barcelona i a Tarragona el vinent dia 12, a les onze del matí, i a la del proveïment de pedra partida destinada a la carretera de Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, que es celebrarà el mateix dia 11, a dos quarts de dotze, també a Barcelona i Tarragona.

— Designar el Sr. D. Josep M. Marquès per a assistir a la subhasta de les obres de proveïment de pedra partida amb destinació al camí de Manresa a Sampedor, que ha de celebrar-se igualment el dia 11 vinent, a les dotze del matí, en aquest Palau de la Generalitat.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Aprovar l'acte de recepció de pedra partida per a la conservació del ferm i proveïda en els passeigs del camí de Cabrils a Vilassar de Mar.

— Prorrogar la permanència de la brigada que cura de l'apariació dels camins del terme de Pont de Suert, en aquell poble, i de conformitat amb la demanda del Municipi, durant tot el mes que som, havent esguard que totes les vies han quedat greument malmeses a causa dels darrers aiguats, i que el Municipi de Pont de Suert està disposat a contribuir a les obres de defensa del pont contra les avingudes del Cires, acordades pel Consell, amb el 50 per 100 del seu cost.

— Comunicar a l'Ajuntament de Sant Andreu de Llavaneres que no s'ha procedit a l'apariament del camí que uneix aquell poble amb la carretera de Madrid a França per no haver-hi consignació suficient en el Pressupost de la Mancomunitat, amb l'intent, però, de realitzar aquelles obres el vinent any econòmic, atès que es fa avinent la seva urgència, i curant la Secció tècnica al dit objecte de la seva reparació provisional en espera de fer més endavant la definitiva.

— Comunicar a l'Ajuntament d'Espot que els camins d'Espot a Bohí i d'Espot a Capdella, que afecten el seu terme, porten el núm. 19 de preferència entre les vies a apariar de la zona de la Seu d'Urgell-Solsona-Sort-Tremp, i que tant aviat com les brigades volants hagin finit els treballs en els camins que els precedeixen, es traslladarà una d'elles a Espot per curar de la reparació de les vies que el Municipi té sol·licitat.

— Comunicar a l'Ajuntament de Llers que mentre no verifiqui amb la deguda regularitat el proveïment de pedra partida necessària per a la conservació dels camins del seu terme municipal de conformitat amb les bases d'auxili als pobles, vigents en la província de Girona, no és possible que aquelles vies reuneixin les condicions de vialitat que el Municipi desitja, malgrat l'haver-se procurat apariar el camí de Llers a Hostalets, invertint-hi la poca quantitat de pedra de què es disposava.

— Lliurar a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts:

8,000 pessetes per al proveïment de pedra partida destinat a la conservació del ferm de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, i 8,000 pessetes per un altre proveïment amb la mateixa destinació.

— Autoritzar la realització dels treballs següents:

Construcció d'un mur de sosteniment en el quilòmetre 6, hectòmetres 7 i 8, del camí de Manresa a Sampedor, pel seu import de 1,219'80 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 4 a 7 del quilòmetre 4 del tros segon del camí de Sant Bartomeu del Grau per Gurb a Vich, pel seu import de 1,947'75 pessetes; hectòmetres 8 a 10 i 1 dels quilòmetres 4 i 5, pel seu import de 1,968'75 pessetes, i hectòmetres 2 a 5 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,953 pessetes.

Els mateixos treballs d'inversió i consolidació en la carretera de l'estació de Bellpuig al quilòmetre 54, hectòmetre 2, de la carretera d'Artesa de Segre a Montblanch, quilòm. 1 a 8, pel seu import de 1,947'40 ptes., i quilòmetres 10 a 16 pel seu import de 1,938'84 ptes.

Iguals treballs en el camí de Collsuspina a Santa Maria de Seva, tros tercer, i carretera de Collsuspina

al confí amb Girona, en direcció a Viladrau, hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 1, pel seu import de 1,963'50 pessetes; hectòmetres 4 a 6 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,958'25 pessetes, i hectòmetres 7 a 10, pel seu import de 1,947 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 2 del camí de Collsuspina al confí amb Girona en direcció a Viladrau, pel seu import de 1,977'15 pessetes.

Iguals treballs en la carretera de Mollerusa a Bellcayre, quilòmetres 1 a 3, pel seu import de 1,995'55 pessetes; a la carretera de Borges Blanques a Bellpuig, quilòmetres 1 a 5, pel seu import de 1,979'50 pessetes, i quilòmetres 10 a 19, pel seu import de 1,968'80 pessetes.

Els mateixos treballs en els camins de Figueres a Sant Climent Sessebes, quilòmetres 1 a 4, i de Figueres a Espolla, quilòmetres 1 a 6, pel seu import de 1,995'30 pessetes; a la carretera de Reus a Vilallonga amb ramal a Morell, quilòmetres 1 a 3, pel seu import de 1,375'92 pessetes, i hectòmetres 1 a 6'36 del quilòmetre 5 i del quilòmetre 4, pel seu import de 658'80 pessetes.

Proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 4 a 8 del quilòmetre 1 del camí de Blanes a l'estació del ferrocarril, pel seu import de 1,944 pessetes; hectòmetres 8 a 10 del quilòmetre 1, i hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,957'50 pessetes, i hectòmetres 2 a 4'25 del quilòmetre 2, pel seu import de 877'50 pessetes.

— A proposta del Conseller del Servei, i atès el dictamen de la Secció, eximir a D. Antoni Prenafeta de satisfer els arbitris que li correspondrien en reconstruir una paret de tanca llindant amb la carretera d'Altafulla a la Riera, quilòmetre 2, car les obres són motivades per les destroces que produïren els últims aiguats, i autoritzar la Presidència perquè en casos semblants pugui concedir permisos d'obres amb exempció d'arbitris.

— Adjudicar a D. Narcís Cortina i Batllori, com a Gerent accidental de Fomento de Obras y Construcciones, S. A., la subhasta de les obres d'empedrament del pont sobre el riu Ter, en el camí veïnal de Manlleu a La Gleva, Masies de Sant Hipòlit, per la quantitat de 6,900 pessetes.

— De conformitat amb el dictamen de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, comunicar a l'Ajuntament d'Almatret que els camins del seu terme tenen el núm. 14 entre els que s'han d'apariar a la zona dels partits de Lleyda, Borges, Balaguer i Cervera, i que, per tant, no és possible traslladar-hi cap brigada volant fins a tant que es trobin finits els treballs de reparació dels que els precedeixen en l'ordre de preferència, i comunicar-li, a l'ensems, que és improcedent i inoportuna la seva amenaça de no satisfer amb la mateixa regularitat que fins ara la quantitat anual que li pertoca, en primer lloc perquè no escau als Municipis denegar en cap cas el compliment de llurs obligacions, i en segon lloc, perquè la Mancomunitat ha complert extrictament les bases del concurs de subvencions per a l'apariament de camins rurals a la Demarcació de Lleyda, i no pot fer-se responsable de la tardança que al·lega ja que és deguda solament a què el Municipi no va millorar la seva oferta de cooperació, la qual cosa l'hauria col·locat en els primers llocs de preferència.

— Aprovar el pressupost reformat i addicional del projecte de reparació del pont penjat de Vernet sobre el riu Segre, per un import de 27,135'13 pessetes l'addicional, essent el primitiu de contracte de 226,943'98, i el reformat aprovat pel Consell en 19 d'abril últim de 199,808'85 pessetes.

— Designar el senyor Diputat D. Josep M. Marquès per a assistir a les subhastes, que seguidament s'esmenten, que tindran lloc el dia 17 propvinent en el Palau de la Generalitat:

A les onze, la del proveïment de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 16 a 20 de la carretera de Sant Feliu de Codines a Centelles.

A dos quarts de dotze, la del proveïment destinat als quilòmetres 7 a 13 de la carretera de Caldes de Montbuy a Sant Celoni.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Aprovar l'acte de recepció de pedra partida, corresponent a l'any 1921, proveïda per l'Ajuntament de Sant Esteve de Bas, en el camí d'aquell poble a Hostalets de Bas.

— Aprovar l'acte de recepció parcial del volum de pedra partida que ha d'invertir-se en els quilòmetres 1 a 3 de la carretera de Bot a Gandesa.

— De conformitat amb la proposta del dictamen corresponent del Negociat de Carreteres, camins i ponts, aprovar la relació presentada per la *Jefatura* d'Obres públiques de Barcelona, corresponent a les despeses que ocasionarà la recepció provisional de les obres de fàbrica i la definitiva de les obres d'explanació, afermat i accessoris, del camí veïnal de la carretera d'Igualada a Sitges al camí de La Pobla a Carme, per Espoya i Torre de Claramunt, tros primer de la carretera d'Igualada a Sitges a Espoya, pel seu import de 82'50 pessetes, a lliurar.

— De conformitat amb les corresponents propostes de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, lliurar les quantitats que s'esmenten, a favor del Pagador segon de la Secció tècnica, a justificar oportunament:

6,000 pessetes per a atendre les despeses que ocasionaran els treballs d'apariament, explanació i ferm de la carretera del quilòmetre 4, hectòmetre 7, de la d'Artesa a Tremp a Vilanova de Meyà per Alentorn.

9,998'10 pessetes per al proveïment de pedra destinat a la conservació del ferm de la carretera de Sant Sadurní d'Anoya a Sentmenat, quilòmetres 1 a 10.

9,979'46 pessetes per als treballs de defensa del camí de Sant Adrià de Besòs a La Roca contra les avingudes dels rius Ripoll i Besòs, entre els hectòmetres 5 i 10 del quilòmetre 8.

3,143'70 pessetes per als treballs de proveïment de pedra partida destinada a la reparació del ferm del camí de Vacarisses a la carretera d'Esparraguera a Manresa.

9,000 pessetes per a la reparació del pont de Vernet sobre el riu Segre.

— A proposta del mateix Negociat, autoritzar la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar pel sistema d'administració els treballs que a continuació s'esmenten, aprovant els pressupostos respectius, que hauran d'ésser lliurats:

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del ferm del quilòmetre 2 del camí de Sant Andreu de Llavaneres a la carretera de Madrid a França, pel seu import de 1,829'70 pessetes, i quilòmetre 1 del mateix camí, pel seu import de 1,850'03 pessetes.

Adquisició de pedra partida per a l'arranjament del camí de Parets a la carretera de Sant Llorenç Savall a Llinàs, quilòmetres 5 i 6, pel seu import de 1,790'25 pessetes; hectòmetres 1 a 7 del quilòmetre 5, pel seu import de 1,998'15 pessetes; hectòmetres 1 a 7 del quilòmetre 4, pel seu import de 1,951'95 pessetes, i hectòmetres 7 a 10, dels quilòmetres 4 i 3, pel seu import de 1,940'40 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 3 del quilòmetre 7 de la carretera de l'Estació de Monistrol al Monestir

de Montserrat, pel seu import de 1,989'13 pessetes; hectòmetres 4 a 7 del mateix quilòmetre 7, pel seu import de 1,982'71 pessetes, i hectòmetres 7 a 10 del mateix quilòmetre, pel seu import de 1,976'29 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de la carretera de Montesquiu a Berga, hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 9, pel seu import de 1,966'66 pessetes; hectòmetres 6 a 10, pel seu import de 1,973'08 pessetes, i hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 10, pel seu import de 1,979'50 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels quilòmetres 16 i 17 de la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 1,985'92 i 1,974'15 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament de la carretera de Bot a Gandesa, hectòmetres 1 a 4 del quilòmetre 1, pel seu import de 1,995'84 pessetes; hectòmetres 5 a 8 del mateix quilòmetre 1, pel seu import de 1,999'08 pessetes; hectòmetres 9 i 10 del mateix quilòmetre, i hectòmetres 1 i 2 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,998 pessetes; hectòmetres 3 a 6 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,996'92 pessetes; hectòmetres 7 i 8 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,995'84 pessetes, i hectòmetres 9 i 10 del quilòmetre 2, pel seu import de 1,965'60 pessetes.

Apariament d'un passallís del quilòmetre 4 del camí de Montmeló a la carretera de Masnou a Granollers, pel seu import de 1,974'17 pessetes.

Supressió de dos escorredors en el quilòmetre 5 del ramal de la carretera del Bruch a Manresa al Monestir de Montserrat, pel seu import de 1,945'26 i 1,970'94 pessetes, segons divisió en pressupostos parcials.

— Aprovar el pressupost addicional dels treballs de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Barcelona a Prat de Llobregat, pel seu import de 26,030'70 pessetes.

— De conformitat amb el dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, comunicar a Mn. Manuel Albó, en la seva qualitat d'apoderat de D.ª Pilar Molins, vídua d'Albó, que la Mancomunitat està disposta a tapar el tram de rasa pel qual s'escola l'aigua de la bassa de la propietat del recorrent que limita amb la carretera de Vich a Sant Hilari, mitjançant la prèvia construcció d'uns *drens* que asseguraran el perfecte sanejament del ferm i explanació de la dita via. I, a l'objecte de realitzar seguidament aquests treballs, fer també avinent a l'interessat que hi ha de contribuir proveint al peu de l'obra, i pel seu compte i càrrec, el volum de pedra i sorra necessària, segons les instruccions que li seran donades per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, a la qual es faculta per a executar els esmentats treballs, essent de compte de la Mancomunitat la mà d'obra i altres elements que calguin per a portar a terme la construcció abans dita.

(Sessió del dia 14 de desembre de 1921.)

A proposta del Cap de la Secció segona d'Administració, Negociat de Carreteres, camins i ponts, aprovar els següents comptes:

El del Notari D. Joan López, de Tarragona, per l'autorització de l'acte de subhasta (deserta), celebrada en aquella ciutat, del proveïment de pedra partida per a la conservació de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, pels seu import de 40'25 pessetes, a lliurar.

El del Notari D. Alfons Grande per l'autorització del segon acte de subhasta (deserta), celebrada a Barcelona, del proveïment de pedra partida per la conservació del ferm de la carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys, tros segon, quilòmetres 1 a 15, pel seu import de 46 pessetes, a lliurar.

El de les despeses motivades per la recepció de pedra partida per a la conservació del ferm de la carretera de Collsuspina al confí amb Girona en direcció a Viladrau i camí de Collsuspina a Santa Maria de Seva, tros tercer, pel seu import de 36'75 pessetes, i acord de lliurament.

— De conformitat amb els respectius dictàmens del Cap del Negociat de Carreteres, camins i ponts, adoptar els següents acords:

Comunicar a l'Ajuntament de Teyà que no escau a la Mancomunitat l'autorització de les obres que vol realitzar en la riera dita de Teyà, i que mentre aquestes obres no siguin autoritzades pel Govern civil la Mancomunitat no podrà fer l'estudi de les que demana que faci en el camí de Teyà a Masnou.

— També de conformitat amb els corresponents dictàmens del Negociat de Carreteres, camins i ponts, autoritzar la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració els treballs de proveïment de pedra partida amb destinació al camí de Taradell a l'estació de Balenyà, carretera de Montesquiu al límit de Lleyda per Berga, quilòmetres 1 a 7; carretera de Vich per Roda a entroncar amb la de Vich a Olot, quilòmetres 1 a 5; carretera d'Aiguamúrcia a Sant Jaume dels Domenys i carretera del Vendrell a Sant Jaume dels Domenys, quilòmetres 1 a 9, o bé fer-ne la revisió de preus a l'objecte de facilitar la concurrència de licitadors a una nova subhasta.

— Autoritzar a la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts per a realitzar per administració les obres que a continuació s'esmenten, deixant aprovats els pressupostos respectius que hauran de lliurar-se:

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 6 del quilòmetre 11 de la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, pel seu import de 1,987'20 pessetes; hectòmetres 7 a 10 del quilòmetre 11, i 1 a 3 del quilòmetre 12, pel seu import de 1,993'68 pessetes; hectòmetres 4 i 5 del quilòmetre 12, i 1 a 4 del quilòmetre 13, pel seu import de 1,995'84 pessetes; hectòmetres 5 a 10 del quilòmetre 13, pel seu import de 1,996'92 pessetes, i hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 14, pel seu import de 1,998 pessetes.

Inversió de pedra partida per a l'arranjament del ferm dels hectòmetres 1 a 5 del quilòmetre 3 de la carretera de Bot a Gandesa, pel seu import de 1,546'56 pessetes.

Inversió i consolidació de pedra partida per a l'arranjament del ferm de l'hectòmetre 1 del quilòmetre 8 de la carretera de Gràcia a Manresa, pel seu import de 1,990'20 pessetes; hectòmetre 2, pel seu import de 1,996'62 pessetes; hectòmetre 3, pel seu import de 1,986'99 pessetes; hectòmetre 4, pel seu import de 1,991'27 pessetes, i hectòmetre 5, pel seu import de 1,995'55 pessetes.

Segona reparació provisional del ferm dels hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 7 de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, per Sant Boy de Llobregat, pel seu import de 1,988'36 pessetes.

Segona reparació provisional del ferm dels hectòmetres 1 a 10 del quilòmetre 8 de l'esmentada carretera, pel seu import de 1,990'44 pessetes.

— A proposta del Negociat de Carreteres, camins i ponts, autoritzar la Secció tècnica per a realitzar pel sistema d'administració els treballs en execució durant el mes que som, amb motiu de la reconstrucció de terraplens i extracció de terres, reparació de trams d'afermat, neteja d'obres de fàbrica i la seva reparació, i altres obres d'apariament extraordinari dels camins i carreteres de la Demarcació primera, necessaris per a reparar els desperfectes ocasionats per les esllavissades de terra amb motiu de les darreres pluges, per un import de 21,840 pessetes, a lliurar.

— Aprovar el projecte de proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Sant Andreu de Llavaneres a la carretera de Madrid a França, per un pressupost de contracte de 14,858 pessetes, junt amb els plecs de condicions particulars i econòmiques que han de regir la subhasta que s'anunciarà oportunament.

— Aprovar el pressupost reformat i addicional del proveïment de pedra partida amb destinació a la carretera de Tarragona a Pont d'Armentera, quilòmetres 1 a 26, per un import de 183,322'78 pessetes, essent l'aprovat primitiu de 173,691'61 pessetes, i havent-hi una diferència addicional de 9,631'17 pessetes.

— També, de conformitat amb el corresponent dictamen del Negociat, concedir a la companyia de Caminos de Hierro del Norte de España, mitjançant les condicions prescrites per la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, l'autorització que demana per a construir un mur afrontant amb la carretera mancomunal d'Esparraguera a Manresa per al sosteniment de les terres que constitueixen una rampa d'accés al pas superior per on tindrà nova entrada el moll de mercaderies de l'estació de Manresa.

— Vist l'ofici de l'Alcaldia constitucional de Sant Fruytós de Bages, traslladant l'acord adoptat pel Municipi cedint a la Mancomunitat el tros de camí que enllaça el pont de Cabrines amb la carretera de Sant Fruytós de Bages; atès l'informe de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts, en el qual tot remarcant la importància del camí descriu el seu mal estat de conservació que exigiria que es refés el ferm i les obres de fàbrica amb una despesa aproximada de 50,000 pessetes; atès que si bé l'esmentat camí no figura en el pla-selecció, fóra el seu traspàs de molta utilitat, de conformitat amb el dictamen del Negociat, invitar a l'Ajuntament de Sant Fruytós de Bages a què faci la màxima oferta, a fi que la Mancomunitat, cas de considerar-la suficient, estudii la forma, mitjançant la qual sigui un fet la incautació del camí a què es fa referència en l'esmentat ofici.

— A proposta del Negociat de Carreteres, camins i ponts, adjudicar a D. Andreu Bonells i Sala la subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí veïnal de Manresa a Sampedor, per la quantitat de 50,123'31 pessetes.

— Atès el dictamen del Negociat de Carreteres, camins i ponts, adoptar els següents acords:

1.r No s'escau pendre en consideració la reclamació formulada per D. Josep Fàbrega contra l'acte de subhasta del proveïment de pedra partida per a la conservació del ferm del camí de Montagut a la carretera de Girona a Olot, celebrat a Girona el dia 29 de novembre últim.

2.n S'adjudica definitivament a D. Joan Muntada l'acte de subhasta del proveïment anteriorment esmentat, per la quantitat de 3,098 pessetes.

3.r Comuniqui's l'acord precedent a la Delegació d'Hisenda de la província de Girona i a l'adjudicatari, veí de Begudà, per al seu coneixement i efectes consegüents, i a fi que, dintre el termini de deu dies, presenti el document justificatiu d'haver realitzat la fiança definitiva i compleixi la condició de tancar amb els obrers el contracte a què fa referència la condició dotzena del plec de condicions particulars i econòmiques, podent també el contractista en lloc de constituir la fiança assenyalar com a fiador una entitat bancària de reconeguda solvència.

— Designar els Diputats de la Mancomunitat D. Josep M. Marquès i D. Albert de Quintana per a assistir a Barcelona i a Girona, respectivament, als següents actes de subhasta que es celebraran el dia 3 del propvinent mes de gener, a les onze del matí:

Segona subhasta del proveïment de pedra amb destinació al camí de Bordils a Madremanya.

Segona subhasta del proveïment de pedra amb destinació al camí de Sant Privat de Bas a la carretera de Santa Coloma a Sant Joan de les Abadesses.

Segona subhasta dels treballs de reparació de l'explanació i ferm del camí de Santa Coloma de Farnés a Castanyet.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1921.)

Notícies i documents

El dia 6 del corrent mes tingué lloc la recepció parcial de pedra partida al camí de Seva a Viladrau, amb assistència del Diputat provincial D. Ramon d'Abadal, de l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, de l'Enginyer-encarregat de la tercera demarcació de Barcelona Sr. Lagarde i del Contractista de dites obres Sr. Casas.

El dia 18 del present mes tingué lloc, amb resultat totalment satisfactori, el reconeixement i proves de resistència del pont construït, segons projecte formulat per la Secció d'Obres públiques de la Mancomunitat, sobre el riu Garona a Les, del qual s'acompanyen dues fotografies. Presenciaren les proves el Diputat don Josep Seix, l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, l'Enginyer subaltern D. Fèlix Ferrer, i Gerent de l'empresa constructora, Enginyer, D. Josep Duran i Ventosa.

El poble de Les (Vall d'Aran) està situat a les vores del riu Garona i separat per ell de la carretera de Balaguer a la frontera francesa que marxa per la vora esquerra. Des de la construcció de l'esmentada carretera hi ha a Les tendència a edificar als costats de l'esmentada via, però el nucli més important de població és a la vora oposada. El camí que uneix ambdues parts de població creuava el Garona per mitjà d'un vell pont de fusta, i el canal nomenat de la Serra per mitjà d'un altre petit tram també de fusta. Els ponts esmentats es trobaven en un estat de conservació tan deplorable que el trànsit per ells esdevenia cada dia més perillós, i com, a més, la seva amplada era insuficient s'imposava la substitució.

Comprenent-ho així, la Diputació de Lleyda i el Municipi de Les acordaren fa temps la construcció d'un pont de pedra per a substituir-lo, i es redactà un projecte que no es pogué realitzar per manca de mitjans econòmics. Per a posar fi a aquest estat de coses la Mancomunitat ha construït el pont, les proves del qual acaben de verificar-se.

En el projecte de la Diputació de Lleyda el pont era format per un arc de pedra, però essent l'alçada de rasant admisible molt petita, per trobar-se el pont entre dos carrers situats a poc desnivell respecte del riu, havia d'admetre's que en les avingudes ordinàries els arrancs de l'arc havien de restar submergits 0,80 metres sota del nivell de les esmentades avingudes, i que en cas d'una avinguda extraordinària, com la de l'any 1897, quedava solament una cota lliure sota la clau de 0'50 metres.

Per a millorar aquestes condicions de desguàs el pont construït per la Mancomunitat és un tram recte de formigó armat de 19,60 metres de llum, format per dues vigues en «celosia», de montants comprimits i diagonals estirades, apoiades damunt d'estrebs de fàbrica. El pis és inferior, l'amplada útil de l'afermat 4 metres, i les voreres són volades i d'1 metre d'amplada.

El tram sobre el canal de la Serra és també de formigó armat, de 6 metres de llum lliure entre paraments d'estrebs, format per tres vigues en *T*, havent-hi 4 metres d'afermat i 2 per a les voreres.

PONT SOBRE EL RIU GARONA, A LES (VALL D'ARAN), EN CONSTRUCCIÓ

EL MATEIX PONT, EN DESMUNTAR ELS ANDAMIATGES

La primera de les fotografies que en altre lloc publiquem està presa durant el muntatge de les armadures i permet formar-se càrrec de la contextura del pont, i la segona, representa el pont completament acabat mentre es procedeix a treure l'andamiatge que ha servit per a la construcció del mateix.

El dia 17 del corrent mes tingué lloc el reconeixement, als efectes de la recepció única i definitiva, de les obres del camí veïnal de Vilach a la carretera de Balaguer a la frontera, amb assistència del Diputat D. Josep Seix, en representació de la Mancomunitat; Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat D. Frederic Turell, i Enginyer subaltern D. Fèlix Ferrer.

CAMINS DE BAST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Lliurar a favor del Pagador de la Secció tècnica de Carreteres, camins i ponts:

1,975 pessetes per a la reparació del camí de bast a la corba d'Aguiló, per Ager, Corsà i Serra del Montsech, a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Lliurar a favor del Pagador de la Secció tècnica:

1,985 pessetes per a la reparació del camí de bast de la corba d'Aguiló, per Ager, Corsà i Serra del Montsech, a la Vall del Ribagorçana.

(Sessió del dia 14 de desembre de 1921.)

MATERIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Adoptar els següents acords:

1.r Acceptar les condicions del contracte d'arrendament d'un local situat en el carrer Nou de la ciutat de Vich, destinat a magatzem de ferramentes, pel preu de 10 pessetes anuals, i essent de cinc anys el termini del contracte.

2.n Fer constar en acte, i comunicar-ho en aquest sentit a l'Ajuntament de Vich, l'expressió de l'agraïment del Consell per les facilitats que ha donat a la Mancomunitat en l'arrendament del local que li convenia pel millor desenvolupament dels treballs que s'han de realitzar en els camins de la Secció de Vich.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

ARBRAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Pendre esment d'una lletra de D. Francesc Viñas, regraciant el acords del Consell sobre aprofitament, pels nois de les escoles, del fruits dels arbres de la carretera de Moyà a Calaf.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

PERSONAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per enterat amb satisfacció de la relació feta per l'Enginyer-director d'Obres públiques de la Mancomunitat, Sr. Turell, donant compte del seu viatge d'estudi de les vies de comunicació de les províncies del nord d'Espanya i a París i Londres, dels detalls del qual anuncià que n'estava preparant una memòria per a informació dels senyors Consellers.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

A petició de l'interessat, i vist l'informe de l'Enginyer-director de Carreteres, camins i ponts, conformat pel Conseller Sr. Riera, concedir a D. Joan Solsona la separació definitiva del servei de Celador de carreteres i camins, que ha vingut prestant a la Mancomunitat, acceptant la renúncia que fa, no solament del càrrec que exercia, sinó de tots els drets i sobre jubilació i altres que poguessin correspondre-li, tant de la Mancomunitat com de la Diputació provincial de Barcelona.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

BENEFICÈNCIA I SANITAT

BENEFICÈNCIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la instància aduïda a l'efecte, i atès el dictamen del Cap de la Secció primera, conformat pel Conseller de Beneficència i Sanitat, manifestar a D. Josep Solé i Grau, veí de Sant Mateu de Bages, pare de l'alienat Pere Solé i Pubill reclòs en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, en contestació a la seva sol·licitud, data 7 del passat mes de novembre, perquè se l'eximeixi de fer efectiva la quantitat que deu a la Mancomunitat en concepte d'auxilis al malalt i que se'l rellevi de l'obligació de pagar d'aquí endavant l'esmentada quantitat, que ateses les raons que exposa en l'esmentada sol·licitud queda rellevat de la repetida obligació d'auxiliar al sosteniment de l'alienat amb la quantitat de 10 pessetes mensuals, entenent-se l'exempció eficaç pel que fa referència al deute contret, que li és condonat, i passant-se d'aquest acord diligència a Intervenció, als efectes oportuns.

— Pendre esment d'una comunicació de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona comunicant que ha estat firmada la carta de pagaments de la quantitat de 55,066'75 pessetes, procedents de l'herència de D. Llucià Smith, acordant-se comunicar-ho a Intervenció pel seu coneixement.

— Vistes les instàncies aduïdes a l'efecte, i el dicta-

men del Cap de la Secció primera, i de conformitat amb la proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, autoritzar la Junta de Govern de les Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits perquè concedeixi l'afillament de l'expòsit Felip Martín i Costa, núm. 314 de 1914, als esposos D. Josep Codinach i D.ª Dolors Serra, veïns de Prats de Llussanès (Barcelona); el de l'expòsit Marià Baurier i Closas, núm. 220 de 1912, als esposos D. Valer Mas i D.ª Cinta Sansano, veïns d'Alfara (Tarragona); el de l'expòsita Carme Astor i Grans, núm. 202 de 1916, als esposos D. Ramon Ribas i D.ª Eulàlia Martí, veïns d'Olesa de Montserrat (Barcelona), i el de l'expòsita Pilar Gasull i Alemany, de 1919, als esposos D. Cristòfol Serrabassa i D.ª Maria Aguilar, veïns de Navarcles (Barcelona); fent constar els dits afillaments en escriptura pública o en acte o document privat, segons sigui més convenient, i comunicant-se aquesta resolució a la Junta de Govern de les referides Cases de Caritat, Maternitat i Expòsits, amb devolució dels documents corresponents.

— En virtut de l'acord pres pel Consell Permanent amb data 27 d'octubre darrer, el Conseller de Beneficència donà compte de les gestions per ell fetes en ordre al concurs a què es refereix l'esmentat acord, i expressar que, de conformitat amb el parer tècnic de l'Arquitecte de la Mancomunitat, exposat en ofici d'aquesta data, del qual es donà lectura, creia de bon encert adjudicar la provisió dels aparells de neteja destinats als Establiments de Beneficència de la Mancomunitat a la casa Metzger, en les condicions que es detallen en el pressupost que la casa ha presentat a concurs, i tenint en compte el document que regula la garantia que la repetida casa ofereix. El Consell prengué acord en la forma proposada pel Conseller de Beneficència, amb el ben entès que, sumat l'import total de les instal·lacions de què es tracta i deduïdes les rebaixes d'un 1 per 100 que concedeixen els Srs. E. i J. Metzger, es compromet una despesa de 91,675 pessetes.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat, designar per a formar part de la Comissió de Beneficència, creada per acord del dia 27 d'agost proppassat, els Srs. D. Francesc Moragas i Barret, D. Santiago de Riba, D. Lluís Folch i Torres i D. Xavier Tusell, quedant, en conseqüència, l'esmentada Comissió constituïda en la forma següent:

President, el de la Mancomunitat, i quan ell no assisteixi el Conseller de Beneficència.

Vocals, els Presidents de les quatre Juntes de Govern dels Establiments de Beneficència, Srs. D. Joan Vallès i Pujals, D. Agustí Riera i Pau, D. Romà Sol i Mestre i D. Pere Lloret i Ordeix, i els Srs. D. Francesc Moragas i Barret, D. Santiago de Riba, D. Lluís Folch i Torres i D. Xavier Tusell.

— El senyor Conseller de Beneficència donà compte de dues instàncies presentades per les societats Calderería y Construcciones Solé, i Carbonell y C.ª, interessades en el concurs celebrat per l'adquisició d'instal·lacions de material de neteja amb destí als Establiments de Beneficència de la Mancomunitat, i el Consell, escoltat l'informe verbal de l'esmentat Conseller, en el qual aquest referí que les dues cases a les quals pertanyen les instàncies al·ludides foren tingudes en compte en les diligències tramitades en virtut de l'autorització que li fou concedida per acord de 27 d'octubre proppassat; que en quan a la casa Carbonell va negar-se a facilitar pressupostos, i que els preus donats per l'altra casa eren més elevats que els de la casa Metzger, i que ni la casa Carbonell ni la societat Calderería y Construcciones Solé havien donat facilitats per veure les instal·lacions; i atès que el que en les referides instàncies s'exposa cau dins els termes del Concurs ja fallat, i d'altra banda no fa variar els termes de l'adjudicació ja resolta, acordà que no hi ha lloc a esmenar la deliberació del dia 1.r del corrent mes de desembre.

— A proposta del Conseller de Beneficència i Sanitat pendre esment de la vacant produïda en el càrrec de Professor de Música de la Casa de Beneficència de Tarragona, per jubilació de D. Francesc Salvat i Banús, la provisió del qual càrrec és de competència del Consell Permanent, i per mentre aquest no hagi fet el nomenament definitiu fou acceptada la proposta de la Junta de Govern dels Establiments de Beneficència de Tarragona, nomenant-se, amb caràcter interí, pel referit càrrec D. Eudald Melendres i Clarà, amb el sou de 2,000 pessetes anuals.

— Vist el dictamen tècnic, autoritzar el senyor Arquitecte de la Mancomunitat per a realitzar les obres de reparació necessàries en la Casa de Misericòrdia de Lleyda, el cel-ras del Claustre d'entrada de la qual ha estat malmès amb motiu de les darreres pluges, invertint, en les obres que calguin a aquest objecte, la quantitat de 1,000 pessetes, amb càrrec al cap. 2.ª, art. 7.è, partida 79 del Pressupost vigent.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

Vist el dictamen del Cap de la Secció primera, i a proposta del Conseller de Beneficència, remetre al senyor President de la Diputació de Valladolid el compte de les estades causades en l'Hospici de Girona pels asilats naturals de la dita província, que ha estat remès al Consell Permanent pel senyor Administrador del referit Hospici; i interessar prop de l'esmentada Diputació l'abonament d'aquest compte, encomanant-se a Intervenció que el faci efectiu.

— Destinar la quantitat líquida de 200 pessetes, de la partida d'Imprevistos del Pressupost vigent, a l'adquisició de joguines per distribuir en la pròxima diada dels Reis entre els nens dements asilats per compte de la Mancomunitat en el Manicomi de Sant Boy de Llobregat, facultant l'Inspector Dr. Busquet per a portar a compliment aquesta resolució, d'acord amb el Conseller de Beneficència D. Josep Estadella.

— Vist el dictamen del Cap d'Hisenda, a proposta del Conseller del Servei, destinar la quantitat de 300,000 pessetes que figura en la part. 80 del Pressupost d'enguany al pagament de les despeses que ocasionaran les obres dels edificis de la Institució Maternal Catalana, lliurant-se, al dit efecte, a favor de la Junta de Govern de la Casa de Caritat i de Maternitat i Expòsits de Barcelona, amb càrrec a l'esmentada partida, les quantitats parcials que la referida Junta vagi demanant en virtut de les liquidacions que formalitzi l'Arquitecte-director de l'obra.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

SESSIONS DE LES JUNTES DE GOVERN DELS ESTABLIMENTS DE BENEFICÈNCIA

Notícies i documents

BARCELONA

Sessió del dia 30 de desembre de 1921. — Es donà compte que, ocorreguda la sensible mort de l'il·lustre senyor Secretari de l'Excma. Diputació Provincial don Lluís Janer i Blanco (a. c. s.), havia estat, per disposició de la mateixa, posats a disposició de la família del finat el carruatge de luxe i el cotxe de respecte, acordant la Junta fer constar en acta el seu condol per tan sensible aconteixement.

Despatxats els assumptes de tràmit es donà compte dels següents oficis del Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya : un d'ells, comunicant la creació d'una Comissió de Beneficència i forma de constitució de la mateixa; altre, comunicant l'acord de destinar la quantitat de 300,000 pessetes, que figura en la partida 80 del Pressupost del corrent any, al pagament de les despeses que ocasionaran les obres en els edificis de la Institució Maternal Catalana; altre, disposant la col·locació que ha de donar-se a les quantitats procedents dels dipòsits d'afillament d'expòsits, i altre, demanant els projectes de pressupostos referents a ambdós establiments benèfics.

Els esmentats pressupostos, igualat en els ingressos i despeses el de la Casa de Caritat i a cobrir amb fons de la Mancomunitat de Catalunya els dèficits del de la Casa de Maternitat i Expòsits, foren seguidament aprovats per la Junta.

Fou acceptada la proposició del Tribunal per a nois de la província de Barcelona, demanant la cooperació de la Casa de Caritat a l'obra social que dit Tribunal realitza, admetent asilar, nois a l'empar del mateix, ajudant aquest a les despeses que això ocasionés a la Casa amb la quantitat d'1 pesseta diària per noi.

Es concedí un any de pròrroga, en l'exercici del seu càrrec al Metge temporal intern de la Secció d'Obstetrícia de la Casa de Maternitat i Expòsits, D. Pere Pont i Coll, que ocupa la plaça que li fou adjudicada per concurs des de 1.r de gener del present any 1921.

Es donà compte d'haver estat enviades a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i Estalvi, als efectes de l'asseuaignça al règim legal de retirs i assegurances en l'Instttru Nacional de Previsió, les relacions per duplicat de personal al servei de la Casa de Caritat, comprès entre els setze als seixanta cinc anys i disfrutant d'un haver no superior a 4,000 pessetes.

Es donà també compte d'haver comunicat l'excel·lentíssim senyor Governador civil l'acord de l'Excma. Diputació autoritzant per a invertir fins a la suma de 100,000 pessetes, de les 500,000 posades a disposició de la Junta, en el pagament d'obres i despeses extraordinàries ocasionades per a poder utilitzar amb urgència els edificis construïts en la finca «Torre dels Frares».

S'acordà adquirir pel preu de 4,200 pessetes dues vaques lleteres amb destí a la Casa de Maternitat i Expòsits, de conformitat amb el dictamen del Veterinari D. Josep Mas Alemany.

Quedà enterada la Junta d'haver-se ja rebut al mateix Asil la caldera per al vapor del servei de bugades, demanada a la casa Balcok & Wilcox.

S'acordà anar a l'adquisició d'un purificador d'aigua, tipus «Zerolit» de 610 ‰ de diàmetre, de capacitat suficient per a tractar 4,500 litres d'aigua cada quatre hores, com també de les tres màquines precises per a completar el servei de bugades de l'esmentat Asil.

Fixar en 45 pessetes la mesada de les dides externes de la mateixa Casa de Maternitat i Expòsits.

Quedà enterada la Junta d'haver-se procedit pel senyor Vocal mèdic Dr. D. Francisco Fàbregues i Mas a la recepció de l'important donatiu de material elèctric per al tractament físico-terapèutic que tenia ofert el Dr. D. Celestí Vilumara i Miralles.

S'enterà també la Junta que amb motiu de les festes de Nadal s'havia obsequiat als asilats d'ambdues Cases amb l'extraordinari de consuetud en semblant diada, compost de gall dindi, turrons i vi bo, havent-se rebut l'almoina de 2,000 pessetes d'un senyor Vocal per a satisfer les despeses que dit extraordinari reportava a la Casa de Caritat.

Finalment es donà compte d'haver-se demés rebut amb destí a les atencions de la Casa de Caritat, entre altres de menys importància els següents donatius : del Comitè d'Obra Social i Benèfica, 45,000 pessetes; per mediació de la Rvnda. Mare Superiora, 1000; de D. Damià Mateu, 500; de D. L. Manuel, 500; de D.ª Margarida Xirgu, 500; de D. Lluís Garí i Cañas, 250, i de D. Josep Casamajó, 250; llegat de D. Agustí Massana i Pujol, 10,000, i 3,000 pessetes procedents de l'herència de D. Joan Puigventós, havent també fet remesa dita herència d'una suma igual a la Casa de Maternitat i Expòsits.

Foren també fets amb destí a la Casa de Caritat els donatius de quinze peces de madepolam, per D. Emili Carles-Tolrà, i dos sacs d'arroç, pels senyors marmessors de D. Lluís G. Pons i Enric.

GIRONA

Sessió del dia 22 de novembre de 1921. — Assisteixen el Dr. Agustí Riera i Pau, Dr. Josep Morera, N'Albert de Quintana i de León, En Jaume Genover, En Joan Pujol i Dr. Josep M.ª Pérez Xifra, els quals són presidits pel Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. Josep Estadella, que ha vingut a visitar aquests Establiments.

El President de la Junta, Dr. Riera, saluda en nom de tots al Dr. Estadella i manifesta com els hi és plaent tenir-lo entre ells.

El Conseller de Beneficència i Sanitat manifesta el grat que sent de poder trobar-se entre la Junta, a la que agraeix la salutació que li adreçà en ésser nomenat per al càrrec que tant l'honora i fa present que correspon als desitjos d'encert i cooperació que li foren testimoniats en dita ocasió. En la noble tasca — diu — empresa per la Mancomunitat per a millorar la Beneficència de Catalunya no sempre ha estat factible dur a la pràctica els desigs de millora sentits, i és perquè posar dit Servei a l'alçada que li correspon, més que problema d'organització, és, al present, problema de mitjans. Per això és precís portar al Consell les iniciatives i les millores que hagin de realitzar-se en els Establiments de Girona a fi que ells puguin traduir-se en realitats a mesura que les circumstàncies ho permetin. No dupta de què tothom està disposat i té la millor voluntat perquè aquesta Beneficència assoleixi el grau de perfecció que li pertoca i és necessari obtingui perquè respongui als anhels de millora i perfecció que sent Catalunya, per a la qual obra ofereix a la Junta la seva més decidida ajuda en tot el que sigui necessari.

Seguidament és llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

En comunicació del Consell Permanent noticiant que en sessió del dia 3 del corrent quedà aprovada la distribució de cabals destinats a aquests Establiments l'import dels quals ascendeix a 81,728 pessetes; s'acordà l'enterat.

Es dóna lectura a altra comunicació del Consell donant trasllat dels acords adoptats en reunió de la pròpia data sobre la inversió, devolució i destí d'interessos de les quantitats procedents dels dipòsits d'afillaments; s'acorda l'enterat, i que pels Srs. Morera i Genover s'estudiï la quantitat mínima a fixar en cada cas.

Es dóna compte per l'Administració del moviment d'asilats ocorregut en els Establiments durant el més d'octubre últim.

Són concedits els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia : A Teresa Colom i ses filles Maria i Gràcia Renard, tal com insta el seu germà i oncle Gabriel Colom, veí de Molló; a Jaume Pujol, veí de Massanés, tal com insta Marcelí Boix, del mateix Municipi; a Salvador Bosch Planas, tal com insta l'Alcalde de Vilademat; a Antònia Llata Alier, tal com insta l'Alcalde de Puigcerdà; a Isidre Vernalet i Borràs, tal com insta l'Alcalde de Blanes; a Maria Planas Falgueras, tal com insta l'Alcalde de Montagut, i a Pere Planas Agustí, tal com insta l'Alcalde de La Sellera.

Així mateix són concedits els següents abonaments de didatge : A un fill bessó de Joan Triola, de La Sellera, i a una filla de Joan Planellas, veí de Canet d'Adri.

És acordat que sien atesos en el Manicomi de Salt, a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya, quedant enterada la Junta de què la seva reclusió ha tingut lloc ajustant-se als preceptes legals, els següents alienats: Josep Colomés Garanger, casat, de 43 anys, natural i veí de Campdevànol; Maria Trèbols i Bigas, vídua, de 52 anys, natural i veïna de Cabanes, i Rosa Matlleu Gallart, vídua, de 62 anys, natural i veïna de Palafrugell.

Es dóna compte per l'Administració de què el Fiscal de l'Audiència d'aquesta capital li ha adreçat una comunicació fent-li avinent, als efectes del art. 212 del Codi civil, que N'Antoni Angelats li ha tramès els documents que acompanya referent a l'acte de conciliació intentat en defensa de l'expòsita Màxima, i s'acorda encomanar l'estudi de l'afer al Vocal de la Junta Sr. Quintana.

I no havent-hi altres afers de què tractar, fou aixecada la sessió.

Sessió del dia 6 de desembre de 1921. — Baix la presidència del Dr. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència dels Srs. Josep Morera, N'Albert de Quintana i de León i En Joan Pujol, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

Es llegeix i s'aprova l'acta de la sessió anterior.

Es dóna compte d'una comunicació del Consell Permanent disposant que En Domènech Cànovas i Soler, Administrador del Manicomi de Salt, i interí de l'Hospital i Casa de Misericòrdia, assumeixi totes les funcions pròpies del càrrec d'Administrador dels Establiments de Beneficència de Girona, quedant així nomenat i considerant-se el nou càrrec per a tots els efectes com una continuació de l'Administrador del Manicomi de Salt, guanyat per oposició; procedir a l'examen i revisió previngut per l'article 15 del reglament d'oficines i reconèixer a l'esmentat funcionari l'antiguitat de sis anys, nou mesos i vint-i-cinc dies en el càrrec que actualment desempenya. S'acorda quedar-ne gratament enterat.

Són concedits els següents abonaments de didatge: A Manuel Coll, veí d'Osor, per al seu fill Francesc; a Josep Congost, vidu, de Terrades, per al seu fill Rosend; a Joan Mallarach, veí de Parròquia de Ripoll, per a un seu fill bessó, tal com insta l'Alcalde del mentat Municipi, i a Tomàs Pons i consort, veïns de Terrades, per a un seu fill bessó.

És concedida a l'asilat Salvi Estrades, de la Casa de Misericòrdia, la sortida definitiva de l'Establiment i la remesa dels seus cabals d'estalvi.

Es denega l'afillament d'una noia de dotze anys que interessa Joana Fàbrega i Sala, vídua, veïna de Sant Feliu de Guíxols.

Són concedits els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia: A Josep i Joan Bofill i Oliveras, de 17 i 12 anys d'edat, respectivament, naturals de Castelló d'Empúries, tal com insta el seu pare Josep Bofill Bosch, vidu, veí de l'esmentat Municipi, previ, però, el seu ingrés a l'Hospital per a ésser curats de la tinya pelada que sofreixen, i a Margarida Masdeu Costa, Pere Guitart i Agustí i Lluïsa Requesens i Clarà, tal com insten els Alcaldes dels respectius Municipis de Montagut, Puigcerdà i Vilobí d'Onyar.

Són aprovats els comptes de despeses menors, satisfetes per a l'Administració dels Establiments durant els mesos de setembre i octubre últims, important, respectivament, 3,371 i 3,930'33 pessetes. Igualment són aprovats els de les despeses de material d'Oficina de l'Administració, important 1,390'50 pessetes, i els de l'Escola de Labors de la Casa de Misericòrdia, que importen 236'70 pessetes, ambdós corresponents al primer semestre del corrent any econòmic.

En comunicació de l'Administració sobre necessitat de reposar material i tintes per a la Impremta de la Casa de Misericòrdia, s'acorda aprovar les demandes respectives : l'adquisició de material a la Casa Neufville, per valor de 880 pessetes, i de tintes, a la casa Lorilleux y C.ª, per valor de 406'50 pessetes.

I no havent-hi altres assumptes a tractar, s'aixecà la sessió.

Sessió del dia 15 de desembre de 1921. — Sota la presidència de D. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència dels Srs. Josep Morera, N'Albert de Quintana de León i En Salvador Plaja, celebrà sessió aquesta Junta de Govern.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Es dóna compte d'una comunicació del Consell noticiant que en reunió data 30 de novembre últim aprovà la distribució de cabals per aquests Establiments pel servei del present mes en un total de 91,128'68 pessetes.

En comunicació del Metge-director del Manicomi de Salt interessant que des del proper 1.r de gener se subscrigui el mentat Establiment a les Revistes tècniques *Allgemeine Zeitschrift fur Psychiatrie*, i *Rivista di Patologia Nervosa e Mentale;* s'acorda de conformitat.

En altra de l'Administració dels Establiments interessant l'adquisició de 200 metres de retor per a les màrfegues de l'Hospital és igualment acordat de conformitat.

És concedit a Joan Ravellat Verdaguer, veí d'Alp, l'abonament de didatge que demana per a un seu fill bessó.

S'autoritzen els següents ingressos a la Casa de Misericòrdia : A Albert Hombravella Carreras, veí de Girona, a instància pròpia, i als menors Rafael, Josep i Lluís Juncosa Ferrer, de Palamós, orfes de mare i tenint el pare de desconegut parader, tal com interessa l'Alcalde de Palamós.

S'accedeix a què els esposos Jaume Reixach Batet i Teresa Ros i Serinyà, de Bordils, i Emili Mont i Maria Bahí, de Riudarenes, puguin afillar-se, interinament i a reserva del que acordi en definitiva el Consell Permanent, una expòsita de vuit a nou anys i un expòsit de sis a vuit anys, respectivament, havent, però, abans de fer-se càrrec dels mateixos, signar la corresponent escriptura i dipositar en l'Administració dels Establiments la quantitat de 250 pessetes per a dot de cada un d'ells.

És concedit a Maria Roca Adrober, de Santa Coloma de Farnés, l'expòsit Agustí Manuel Josep que reconeix i prova ésser fill seu.

Queda enterada la Junta dels següents ingressos al Manicomi de Salt : De Plàcid Soler Barneda, de Port de la Selva, a instància del seu pare Àngel; de Josep Climent Escuder, de Torroella de Montgrí, a instància del seu pare Baudili, i de Maria dels Dolors López i Fernández, natural de Màlaga i veïna de Palamós, amb més de deu anys de residència no interrompuda, a instància del seu marit En Gaspar Oliver, acordant-se que tots ells sien sostinguts a càrrec de la Mancomunitat de Catalunya atenent a la seva pobresa.

I no havent-hi altres afers de què tractar, fou aixecada la sessió.

Sessió del dia 22 de desembre de 1921. — Sota la presidència del Dr. Agustí Riera i Pau, i amb l'assistència del Dr. Josep Morera, Dr. Josep M.ª Pérez Xifra, N'Albert de Quintana, En Joan Pujol, En Salvador Plaja, es dóna començ a la sessió.

És llegida i aprovada l'acta del dia anterior.

Es dóna compte d'una comunicació del Consell Permanent noticiant la constitució de la Comissió de Beneficència, creada per acord del mateix Consell en data 27 d'agost proppassat; s'acorda l'enterat.

En altra comunicació del propi Consell interessant

la tramesa, d'ésser possible abans del 25 dels actuals, del projecte del pressupost d'aquests Establiments per al proper any econòmic 1922-1923, la Junta inicia els estudis per a la formulació del mentat projecte després d'un lleuger canvi d'impressions.

En comunicació de l'Administració sobre proveïment per concurs de materials de sabateria i espardenyeria per als tallers de la Casa de Misericòrdia, per durant el quart trimestre del present any econòmic, la Junta acorda obrir el Concurs, admetent-se plecs pel mateix per fins el 9 del proper gener de 1922, a les 13 hores.

Es concedida la continuació d'abonament de didatge a un fill de Josep Alsina, de Salt.

I no havent-hi altres afers de què tractar, és aixecada la sessió.

LLEYDA

Sessió del dia 5 de desembre de 1921. — Fou celebrada sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat de la Mancomunitat de Catalunya Dr. D. Josep Estadella, assistint-hi els Srs. Sol, Jaques, Agelet, Cúrria i Solé.

Es vareu resoldre tots els assumptes que figuraven en l'ordre del dia, adoptant-se els següents acorts:

Admetre en l'Escola de sords-muds de la Casa de Misericòrdia a les nenes Maria i Teresa Claret Mauri, de Corbins, i al nen Miquel Pujol Altet, de Corbins.

Relacionat amb el gran nombre de peticions que té rebudes la Junta, i que excedeixen ja del nombre de places assignades a la matrícula del primer grup, es va demanar a la Visitadora general de les Germanes de la Caritat de Sant Vicens de Paül que destinés a Lleyda una altra monja especialitzada en l'ensenyament de sords-muds.

Admetre, quan per torn els hi correspongui, en la Casa de Misericòrdia a Joan Martí Grau, de Lles, i en la Casa de Maternitat als orfes Pere i Josep Castells, de Cubells.

Denegar la petició de Francesc Abella Batalla per a ingressar en la Casa de Misericòrdia.

Aprovar una factura de la Casa Lorilleux de Barcelona, de 181'70 pessetes, i altra, de la Casa Vilaseca i Comes, de 1,410 pessetes, per material d'impremta per la de la Casa de Misericòrdia.

Aprovar un compte dels materials d'obres esmerçats en les que s'han fet en els asils durant el mes de novembre que ascendeix a 132 pessetes.

Aprovar les factures de Ramon Fregola i de Ramon Urriza, valor en junt 158'60 pessetes, per material d'escriptori.

Concedir la dot reglamentària a l'expòsita núm. 4,914 per haver-se casat.

Anunciar nou concurs per a contractar el subministre de queviures pels asils durant el trimestre darrer del corrent exercici econòmic.

Sessió del dia 12 de desembre de 1921. — Es van reunir sota la presidència del Conseller de Beneficència i Sanitat Dr. D. Josep Estadella, amb assistència dels Srs. Sol, Jaques, Agelet, Solé i Vicens.

Es va acordar completar l'expedient d'ingrés en els asils de la nena Antònia Agustí Creulls.

Concedir les pensions d'alletament demanades per Josep Vidal, veí d'Organyà, per a la seva filla Carme, i per Josep Motlló Pons, veí de Juncosa, per una de les seves filles bessones.

Aprovar una factura de Fills de Pau Vilalta, de 57'40 pessetes, per paper per a la impressió del *Butlletí Oficial*.

Aprovar els comptes del que s'emerçat durant el mes de novembre pel sosteniment dels asilats, que ascendeix a 9,996'80 pessetes els de la Casa de Misericòrdia, pessetes 5,357'80 els de la Maternitat i 4,358'54 els de l'Hospital.

Anunciar un concurs per a vendre cinc truges criades amb les sobres dels asils.

Anunciar un concurs per a proveir la plaça de Mestre de Música de la Casa de Misericòrdia.

Sessió del dia 19 de desembre de 1921. — Fou celebrada sota la presidència del Sr. D. Josep Maria Vicens, assistint-hi els Srs. Agelet i Jaques.

Va quedar aprovada la distribució de cabals pel mes de gener vinent, que importa 42,181'64 pessetes.

Quedà enterada del moviment d'asilats, i del que s'ha esmerçat durant el mes de novembre d'enguany per al sosteniment d'aquests.

Admetre en la Casa de Misericòrdia al nen Josep Esteve Agustí, d'Aytona, i en la Casa de Maternitat els orfes Dolors, Maria, Soletat, Antònia i Angel Fornell Pedrós, de Palau d'Anglesola.

Negar l'ingrés en la Casa de Misericòrdia a Joana Antònia Roselló Cantó, de Puigvert, que l'haurà de sol·licitar de la Mancomunitat per la admissió en un Manicomi.

Quedar enterada de l'estat numèric d'asilats en els Establiments de Beneficència per edats.

Acceptar l'oferiment de la societat La Maruxa perquè els nens i nenes dels asils assisteixin a una representació dels «Pastorets» organitzada en llur obsequi.

Aprovar tres factures de Ramon Urriza, import en junt 168'55 pessetes, pels materials que ha facilitat a l'Escola de sords-muts de la Casa de Misericòrdia.

Autoritzar la compra de carbó per a calefacció de l'Hospital, en quantitat de 650 quilos mensuals, al preu de 16'75 pessetes el quintà mètric.

Designar el Vocal Sr. Agelet perquè, junt amb els senyors de la Ponència d'Abastiments, presideixi l'acte del concurs de queviures del dia 27.

Sessió del dia 27 de desembre de 1921. — Es va celebrar amb assistència del President de la Junta D. Romà Sol, Conseller de la Mancomunitat de Catalunya, i els Srs. Jaques, Agelet, Vicens, Solé, Pinell i Cúrria.

Es va remetre a la seva mare Mariana Gabaldà l'expòsita Marcela, núm. 1,017, per haver-la reconegut com a filla seva.

Concedir permís per a casar-se a l'expòsit Paulí Torres.

Remetre a l'expòsita Antònia Mariana, núm. 5,016, la llibreta de la Caixa d'estalvis núm. 3,446.

Adjudicar, definitivament, el subministre d'articles de primera necessitat, pel trimestre vinent, als concursants proposats per la Ponència d'Abastiments.

Aprovar les relacions de queviures que es necessitaran durant el vinent mes de gener en els asils, que importen 10,473'45 pessetes les de la Casa de Misericòrdia, 6,004'94 les de la Maternitat i 4,732'63 les de l'Hospital.

Adjudicar a D. Joan Cervera el concurs anunciat per a vendre cinc truges, que es crien amb les sobres dels asils, al preu de 2'12 pessetes quilo de pes viu.

TARRAGONA

Sessió extraordinària del dia 4 de desembre de 1921. — Fou presidida pel Dr. Estadella, i es prengueren els següents acords:

A proposta del Vocal Sr. Bonet s'acordà organitzar una fiscalització constant del tractament que reben els asilats que per diferents conceptes viuen fora de l'Establiment.

Tramesa pel Jutjat d'Instrucció d'aquesta ciutat la notificació de què pel de Gandesa s'està instruint su-

mari per lesions inferides a l'expòsita Cinta Salvadó, veïna de Prat de Compte, s'acordà no pendre part en causa, mes no renunciar a les indemnitzacions que puguin correspondrer-li.

El senyor Estadella exposà els plans que respecte a Beneficència en general té la Mancomunitat, i en especial pel que fa referència als Establiments de Tarragona, fent constar en un bell parlament l'excel·lent impressió que dels mateixos ha rebut, oferint-se a la Junta personalment i en el càrrec. El senyor Lloret agraí aquestes manifestacions prometent-se molt de l'entusiasme i intel·ligència del senyor Ponent.

Sessió del dia 13 de desembre de 1921. — Pendre esment de la distribució de cabals del mes corrent.

Autoritzar per a contraure matrimoni a Liberata Linneo, expòsita núm. 5,310, veïna de la Fatarella, amb Esteve Ruana Balsebre.

Traslladar els nens majors Esteve Aragonès, Joan Guardis, Rogeli Penas, Jaume Domènech, Francesc Calaf i Gabriel Jordi a la Casa de Caritat de Barcelona a fi que aprenguin l'ofici que han sol·licitat.

En atenció a què resulta si bé prou nutritiva la racció del sopar dels asilats convindria millorar-la quelcom, s'acordà fer-ho així, sobretot tenint en compte que els estalvis fets en la partida destinada a queviures del Pressupost vigent ho permet perfectament.

S'autoritzà a la Direcció per a demanar preus a fi d'adquirir una màquina de tallar pa per fer sopes.

En compliment del que fou acordat s'encarregà al senyor Capellà de la Casa perquè organitzi un plan de vigilància de les criatures remeses per alletament o afillades, i que radiquen en els diferents pobles de la comarca, valent-se, a l'efecte, dels Rectors respectius o de les altres persones que cregui convenient.

Com de costum s'acordà celebrar la festa de Reis remetent joguines que tant d'esplai donen als tendres asilats.

SANITAT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Instar del senyor Ministre de la Governació l'autorització oportuna per a l'aprofitament, amb autoritat oficial, dels treballs del Servei Sanitari de la Mancomunitat extesos a totes les comarques catalanes, en sentit equivalent al que la R. O. circular del 28 de juliol darrer encomana a les brigades sanitàries.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Demanar informe urgent a la Comissió de Sanitat, referent a l'adhesió del Consell sol·licitada per l'Alcaldia de Prat de Llobregat, a l'Assemblea que ha de reunir-se el pròxim dia 19 per a recavar del Govern el sanejament d'aquella comarca.

(Sessió del dia 14 de desembre de 1921.)

Escoltat l'informe de la Comissió de Sanitat, demanat amb urgència amb motiu de la invitació feta a la Mancomunitat per a assistir a la reunió que ha de celebrar-se el dia 19 a l'objecte d'interessar del Govern el sanejament de la Comarca del Baix Llobregat, acceptar aquella invitació i delegar la seva representació en el Conseller D. Jaume Bofill i Matas, que assistirà a la reunió junt amb els tècnics de la Comissió de Sanitat Drs. D. Gustau Pittaluga i D. Lluís Sayé.

(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

El senyor Bofill i Matas donà compte de les conclusions de l'Assemblea per la Defensa del Baix Llobregat, celebrada el dia 19 últim, i de la constitució de la Comissió mixta de representants dels pobles de Prat de Llobregat, Viladecans i Gavà, del Municipi de Barcelona i de la Mancomunitat, que amb l'assistència dels nostres tècnics ha de gestionar l'eficàcia pràctica de les dites conclusions.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1921.)

POLÍTICA SOCIAL

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Informar-se, amb satisfacció, dels treballs preparatoris per a l'organització del cens del treball en la nostra capital, en intel·ligència amb el senyor Conseller d'Acció Social i el concurs del personal tècnic adscrit al seu servei.

(Sessió del dia 21 de desembre de 1921.)

HISENDA

CONTINGENT

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

A proposta del Conseller d'Hisenda, i vist el dictamen del Cap-director del Servei, manifestar a l'Alcaldia de Roselló, com a resolució a la seva instància contra la quota assenyalada al Municipi d'aquella població per a l'exercici corrent, que no pot rebaixar-se en el repartiment vigent la quantitat que sol·licita, la qual es tindrà en compte en fixar-se la quota que li correspondrà satisfer l'any econòmic pròxim per l'esmentat concepte.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Havent transcorregut amb excés el terme en el qual els Ajuntaments de Catalunya havien d'haver satisfet

l'import del tercer trimestre de contingent, quintes parts d'obres de camins i subvencions convingudes, sense que algun d'ells hagi abonat les corresponents quantitats, a proposta del Conseller de Finances apremiar els Ajuntaments de Catalunya que no hagin satisfet les quantitats que deuen a la Mancomunitat en concepte de contingent, quintes parts d'obres de camins i subvencions convingudes, i respecte de l'Ajuntament de Granollers que s'acordi iniciar novament el procediment d'apremi, incloent-hi la totalitat del seu deute fins el tercer trimestre de l'actual exercici econòmic.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

A proposta del Cap de la Secció segona, amb el visat del Conseller del Servei, assabentar a la *Jefatura* d'Obres públiques de la província de Barcelona, en contestació a son ofici de 30 de novembre proppassat, que el Municipi d'Arenys de Mar està en descobert amb la Mancomunitat i amb la Diputació provincial de Barcelona, en quantitat molt important, del pagament del contingent provincial, cosa per la qual, en virtut de normes preses amb caràcter general pel Consell Permanent, es resol abstenir-se de contribuir al pagament de les despeses que ocasioni la construcció del portinyol a l'esmentada població d'Arenys de Mar.

(Sessió del dia 10 de desembre de 1921.)

Manifestar a l'Alcalde de Balsareny, com a resolució a la seva instància de 23 de novembre darrer, que, apareixent realment equivocada en perjudici de l'Ajuntament la suma que va servir de base per a fixar la quota de contingent de l'any actual en el Pressupost de la Mancomunitat per a 1922-23, es consignarà per ser-li satisfeta la quantitat de 1,065'53 pessetes, import de les diferències entre la suma que li corresponia satisfer durant aquest any econòmic per contingent a la Mancomunitat i la que li fou assenyalada.

— Regraciar al Ministre de la Governació la R. O. desestimant una instància de l'Alcalde de Granollers relativa a l'exacció del contingent provincial que aquell Municipi tenia sol·licitada, i els raonaments de seny i discreció en què es fonamenta la justícia de l'esmentada resolució.

(Sessió del dia 15 de desembre de 1921.)

EMPRÈSTITS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Donar-se per assabentat d'un ofici del senyor Interventor donant compte que el total de títols de l'Emprèstit de 60,000,000 posats en circulació fins a la data, i del producte líquid obtingut, ascendeix a la quantitat de 2.192,687'90 pessetes.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Donar-se per enterat de l'ofici del senyor Interventor general donant compte que el dia 20 del mes que som es va celebrar el quart sorteig per l'amortització de cent deu obligacions de l'Emprèstit de 15,000,000 de pessetes, havent resultat amortitzats els títols següents:

Del	511	al	520	Del	11,101	al	11,110
»	3,051	»	3,060	»	18,841	»	18,850
»	5,671	»	5,680	»	22,361	»	22,370
»	6,101	»	6,110	»	22,461	»	22,470
»	8,271	»	8,270	»	25,271	»	25,280
»	9,441	»	9,450				

— S'enterà, així mateix, el Consell d'haver-se celebrat també el dia 20 proppassat el quart sorteig per a l'amortització de cinquanta obligacions de l'Emprèstit especial de la Caixa de Crèdit Comunal de 10,000,000 de pessetes, havent resultat amortitzats els números següents:

Del	81	al	90	Del	7,021	al	7,030
»	1,121	»	1,130	»	8,501	»	8,510
»	2,251	»	2,260				

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

ARBITRIS

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Vista la instància de D. Enric Sala i Picas interessant que se li permeti pagar per trimestres la quota de l'arbitri sobre circulació d'automòbils i altres vehicles per camins veïnals i carreteres mancomunals, corresponent al seu auto-camió matriculat sota el núm. 6,243, atès el dictamen del Director d'Hisenda, i a proposta del Conseller del Servei, desestimar la referida instància perquè les regles d'exacció del referit arbitri no autoritzen el pagament parcial de les seves quotes.

— Vista la instància de D. Josep Gustà i Mansana demanant que li sigui tornada la quantitat import de la diferència entre les 75 pessetes que li correspon satisfer per la seva voiturette marca «Bugatti» i les 200 que va satisfer segons taló núm. 3,245, i que se li rebaixin de les 75 pessetes anuals les corresponents al mes d'abril per haver inscrit aquell cotxe al Govern civil en el mes de març últim, i de conformitat amb el dictamen del Director d'Hisenda, a proposta del Conseller del Servei, estimar la instància transcrita en el que es refereix a l'abonament de la diferència entre les 75 pessetes que pertoca satisfer al sol·licitant i les 200 que va pagar, fent-se-li efectives les 125 pessetes, import de la dita diferència, amb càrrec al Pressupost de despeses vigent, i desestimar l'altre de les peticions esmentades.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Donar-se per enterat amb satisfacció de l'estat de la recaptació de l'arbitri sobre automòbils, durant els mesos d'abril a novembre, que ascendeix a 304,865'97 pessetes per damunt de la recaptació entre iguals dates de l'any 1920-21.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

PRESSUPOST

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Fixar tot el present mes de desembre perquè cada senyor Conseller presenti al d'Hisenda l'avant-projecte de pressupost dels Serveis encomanats a la seva gestió, que ha d'integrar el Pressupost general de la Mancomunitat per l'exercici econòmic pròxim.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

VÀRIA

Acords del Consell Permanent

Acordà el Consell:

Tenint en compte les absències obligades del Conseller d'Hisenda Sr. Vallès i Pujals, en comissió gestora d'as-

sumptes del seu servei, confiar al Conseller Sr. Bofill i Matas el despatx interí dels assumptes d'Hisenda prop del Consell per tot el temps i avinentesa de les esmentades absències.

(Sessió del dia 1.r de desembre de 1921.)

Autoritzar el senyor President per la signació del Conveni de Tresoreria entre la Mancomunitat i la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, acordat en anteriors sessions.

— Pendre els següents acords:

I. Obrir concurs per a la provisió del càrrec de Pagador-comptable dels Serveis de Cultura i Agricultura i altres que s'hi adhereixin, amb l'haver anual de 6,000 pessetes, inclosa l'assignació per perjudicis de la moneda, depenent directament de l'Oficina d'Intervenció.

II. El Concurs es regirà per les següents bases:

1.a Fins els dia 31 de desembre corrent s'admetran en el Departament d'Administració de les Oficines de la Mancomunitat de Catalunya les instàncies i documents que, ajustats a les prescripcions vigents sobre paper segellat i ús de cèdules personal, presentin els aspirants a l'esmentada plaça. No serà admès títol ni document que s'acompanyi a dites instàncies sinó s'adjunta una còpia de cada un extesa en paper de la classe vuitena i en deguda forma. Les còpies, una volta compulsades i autoritzades pel Cap-director del Departament d'Administració, s'adjuntaran a l'expedient, retornant-se els originals als interessats.

2.a Els aspirants hauran d'acreditar:

a) Èsser majors d'edat, acompanyant la partida de naixement.

b) Trobar-se lliures, els que tinguin menys de 40 anys, del servei militar, o estar-lo prestant en la situació corresponent; aquest extrem es justificarà amb el certificat del Secretari de la Comissió mixta de Reclutament respectiva, o amb els documents lliurats per les autoritats militars que correspongui, segons els casos.

c) Conèixer suficientment l'idioma català per a parlar-lo i escriure'l.

d) La bona conducta.

e) Haver prestat durant dos anys, com a mínim, serveis anàlegs en Pagaduries de Corporacions públiques similars.

3.a Els aspirants, demés dels documents abans esmentats, hauran d'acompanyar una memòria desenrotllant els següents temes:

a) Concepte del règim legal de la Mancomunitat.

b) Pressupost, Estructura del de la Mancomunitat, Documents de càrrec i data, Liquidació.

c) Ordenació de pagaments, Legislació.

d) Comptabilitat administrativa.

En igualtat de circumstàncies tindrà preferència per a ocupar la vacant el que justifiqui estar desempenyant càrrec similar al que s'ha de proveir.

4.a El Tribunal examinarà els documents presentats i, cas d'haver-hi unanimitat en l'apreciació del mèrit dels aspirants, farà la corresponent proposta unipersonal al Consell, sense que sigui necessari subjectar els concursants a exercici de cap classe.

5.a Cas de no haver-hi unanimitat entre els individus del Tribunal els aspirants seran cridats per a la realització d'un exercici pràctic que fixarà l'expressat Tribunal.

6.a El concursant que obtingui el càrrec de Pagador-comptable haurà de prestar la fiança de 10,000 pessetes en finca de valor suficient, a judi del Consell, o en metàl·lic, o en valors al tipus de cotització, restant aquests darrers subjectes a reposició en cas de baixa que excedeixi d'un 5 per 100. Els títols del deute de la Mancomunitat s'admetran pel seu valor nominal. Aquesta fiança haurà de constituir-se en el termini de 30 dies, comptats des de la data del nomenament i no podrà entrar-se a desempenyar el càrrec sense haver complert aquest extrem, caducant en cas contrari el nomenament.

7.a La fiança es constituirà a les resultes de la gestió del Pagador nomenat i fins que el Consell el declari lliure i exempt de tota responsabilitat.

8.a El Pagador respondrà amb la seva fiança dels perjudicis, desfalcs o pèrdues que sofreixin els caballs que li estan confiats, qualsevol que sigui la causa que es origini, a no ser que provi haver fet ús per la seva part de tota la diligència i previsió pròpies d'un bon pagador.

9.a Les hores d'oficina o de tasca seran les que el propi servei exigeixi, en relació amb les necessitats i circumstàncies especials de les Institucions a son càrrec, fixant-se, però, com a mínim, les que tinguin assenyalades les altres dependències d'administració central.

10.a El Pagador que es nomeni serà ajudat per un Oficial, amb el sou de 4,000 pessetes, que tenint en compte la naturalesa especial del servei serà designat i separat pel mateix Pagador baix la seva exclusiva responsabilitat.

11.a El nomenament que s'obtingui en virtut d'aquest concurs serà pel termini i les condicions fixades en el Reglament d'Oficines de la Mancomunitat de Catalunya.

(Sessió del dia 9 de desembre de 1921.)

Pendre els següents acords:

1.r Designar els senyors Depositari i Interventor general per a lliurar, conjuntament, talons a càrrec de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis d'aquesta capital i sucursals.

2.n Les ordres d'avís contra els dits lliuraments, com també de crèdits que s'obrin en les seves sucursals, les signarà únicament el senyor Interventor general de la Mancomunitat.

3.r Comunicar el precedent acord, amb la signació dels dos al·ludits funcionaris, a la Direcció de l'esmentada Caixa de Pensions.

(Sessió del dia 22 de desembre de 1921.)

IMPREMTA DE LA CASA DE CARITAT : CARRER DE MONTALEGRE, 5 : BARCELONA

TEXT

de la R. O. del Ministeri de la Governació declarant que la Mancomunitat de Catalunya pot utilitzar el procediment d'apremi per a fer efectiu el cobrament del contingent

Vista la instancia que, invocando el artículo 130 de la ley Provincial, eleva a este Ministerio, con fecha 12 de Octubre último, el Ayuntamiento de Granollers del Vallés (Barcelona) solicitando se declare de pago voluntario para los pueblos el contingente señalado desde 1914 a los mismos por la Mancomunidad de Cataluña, y, por tanto, ser improcedente para proceder a su cobro la Instrucción de 26 de Abril de 1900, privativa del Estado y de las Corporaciones populares :

Resultando que en la aludida instancia se hacen, entre otras, las alegaciones siguientes : que las Diputaciones de Cataluña iniciaron en 1920 la segunda etapa de su trayectoria hacia la idealidad de substraerse a la intervención del Gobierno; que acordaron traspasar varios de sus servicios a la Mancomunidad, aceptándolos ésta; que fué criterio de los organismos el que el traspaso de servicios comprendía el del contingente; que bajo tal supuesto la Diputación de Barcelona redactó el acuerdo recaído en términos bien expresivos, absteniéndose de utilizar el reparto y recibiendo de la Mancomunidad en compensación la cantidad de 1.506,425 pesetas; que ésta formuló su presupuesto bajo la base de cubrir los servicios traspasados y consignando en ingresos por contingente la suma de 7.500,000 pesetas; que contra estos acuerdos se formularon varias reclamaciones, que planteaban, entre otras cuestiones, la de que las Diputaciones no podían renunciar ni transferir en favor de otro organismo la facultad concedida por el artículo 117 de la ley Provincial; que el Gobierno, después de oir al Consejo de Estado en pleno, dictó en 17 de Junio de 1920 Real orden, en cuya disposición tercera se expresa «que en todo caso reserve la Diputación provincial su facultad de fijar la cuantía del repartimiento por contingente que los pueblos de la provincia hayan de satisfacer, en proporción de lo que tributen al Tesoro por contribuciones directas y por impuestos de consumos, a tenor de lo prevenido en el artículo 117 de la ley Provincial, aunque una vez fijado este repartimiento puede transferirse su recaudación e inversión a la Mancomunidad mediante las reglas por las Diputaciones aprobadas»; que, comunicada esta Real orden a la Diputación, su Comisión de Hacienda formuló dictamen proponiendo renunciar a girar el repartimiento para 1920-21, sin que ello signifique desistir para los años venideros, cuyo dictamen fué aprobado en 28 de Junio de 1920; que el artículo 134 de la ley Municipal señala como carga forzosa para los Ayuntamientos el Contingente provincial, en relación con el derecho atribuído a las Diputaciones por el artículo 117 de la ley Provincial para utilizar ese ingreso a fin de cubrir el déficit de sus presupuestos; que no ocurriendo este déficit se releva a los Ayuntamientos de esta consignación; que, por tanto, el contingente es uno de los ingresos de las Diputaciones, pero condicionada su aplicación para cuando los demás ingresos no alcancen a cubrir los servicios provinciales; que, aun llegado este caso, el artículo 91 exigía la concurrencia de dos terceras partes de Diputados con derecho a recurrir ante este Ministerio, teniendo éste facultades discrecionales para limitarlo, caso de perjudicar a los pueblos, a tenor del artículo 13 del Real decreto de 3 de Mayo de 1892; que la Real orden de 17 de Junio de 1920 responde en absoluto al criterio previsor que informan las disposiciones enumeradas que aclara que el contingente no es función delegable; que la única función delegable es la recaudatoria; que aun ello exige la adopción de reglas especiales que definan claramente la potestad del Consejo de la Mancomunidad para la realización del cobro y para graduar la acción coercitiva a tenor de la potencia económica de los pueblos deudores; que estas reglas las exige la misma Real orden de 17 de Junio al disponer que la Mancomunidad, al encargarse del cobro, se atenga a las reglas por la Diputación aprobadas, reglas que aún no existen, y aun supuesta en favor de la Mancomunidad una acción recaudatoria, concurren varias circunstancias que impedirían realizarlas; que esa facultad estimada delegable por la citada Real orden se

refirió al presupuesto de 1920-21, sin posibilidad de hacerla extensiva a futuros contingentes por el carácter circunstancial de éstos, que, como para 1920-21, la Diputación renunció o no tuvo necesidad de apelar a este ingreso, la inexistencia de éste impide a la Mancomunidad el hacer cobro alguno por este concepto; que concurriendo iguales circunstancias para el ejercicio en curso, tampoco es posible, respecto al mismo, procedimiento alguno de cobro; que tampoco en su aspecto técnico es posible efectuar una derrama entre los pueblos de las cuatro provincias, en su conjunto o separado, por ser imposible calcular con exactitud un coeficiente equitativo de gravamen; que tampoco el reparto de la Mancomunidad adoptado desde el primer presupuesto que formara puede imponerse a los pueblos; que así resulta de un estudio de su situación jurídica; que el Real decreto de 18 de Diciembre de 1913 señala a las Mancomunidades como otro de sus recursos los donativos o cuotas voluntarias de los Ayuntamientos y de los mismos Cuerpos provinciales; que el Estatuto de la Mancomunidad aprobado por Real decreto de 26 de Marzo de 1914 desglosa el anterior precepto, fijando como ingreso de su presupuesto los donativos de las Diputaciones y el tanto por ciento que la Asamblea señale sobre las cuotas que los pueblos paguen al Tesoro por contribuciones directas y consumos, que las Diputaciones no necesiten para cubrir sus servicios y podrá cobrarlos la Mancomunidad utilizando los mismos recursos de que disponen las Diputaciones, o sea el cobro directo o el arrendamiento; que las Diputaciones, lejos de atender aquellos servicios, los transfiere desde 1920-21, sin discernir antes el alcance económico de tal acto, y mientras no se concreten los valores correspondientes fuerza es que la Mancomunidad desista de su carácter arbitrista, ateniéndose al derecho estricto que la regula, o sea cuota voluntaria por los pueblos desde 1914 a 1919-20 y desde 1920-21 subordinación a la Real orden de 17 de Junio de 1920, prohibitiva de ceder el derecho impositivo y facultando para la acción recaudatoria por un procedimiento reglado por las Diputaciones; que el Presidente de la Mancomunidad ha decretado el procedimiento de apremio por cuotas señaladas desde 1918 hasta el año corriente; que la providencia o acuerdo no cita el precepto legal que para ello le autorice; que tan sólo invoca el artículo 108 de la Instrucción para recaudación de tributos; que ni ésta ni la doctrina complementaria autoriza para aplicarla a débitos de la Mancomunidad de Cataluña y tan sólo a las Cortes corresponde dictar una disposición definitiva; que el consentir la Mancomunidad se fundaba en el asentimiento de los pueblos; que éstos no pudieran regatear su voto hacia un nuevo régimen prometido fructífero y sin necesidad de onerosos sacrificios; que acoge tal sentir el Real decreto de 18 de Diciembre de 1913; que un lustro escaso ha bastado para burlar aquella condición; que hoy quería obligarse al pago de dos contingentes; que no hay posibilidad ninguna de que su cobro pueda exigirse mediante diligencias coercitivas, utilizables tan sólo por las Diputaciones y Ayuntamientos; que tampoco ha podido verificar tal carácter de pago voluntario ni el traspaso de servicios por mediar la Real orden de 17 de Junio de 1920, que, incumplida dicha disposición, aparte del calificativo que pueda tener en las leyes penales, debe advertirse a la Mancomunidad que no puede desobedecer las leyes reguladoras y, en su consecuencia, cobrar a la fuerza las cuotas señaladas al tenor de sus necesidades o conveniencias y sin consideración a su cuantía y capacidad de los pueblos para soportarla, y termina con la súplica de que se ha dejado hecho mérito :

Resultando que con fecha 28 del mes de Octubre último acude a este Ministerio el Consejo permanente de la Mancomunidad, expresando : que ha llegado a su conocimiento la pretensión del Ayuntamiento de Granollers del Vallés; que era tan absurda que no merecía los honores de una refutación, pero como con ella se ponía al Ministerio en el caso de tener que resolver, iba a exponer unas breves consideraciones, más por atención y deferencia que por necesidad de ello; que el Estatuto por el que se rige dispone que la Mancomunidad nutrirá su presupuesto, además de otros recursos que se enumeran, con «el tanto por ciento que la Asamblea establezca sobre las cuotas que los Municipios paguen al Tesoro por consumos y contribuciones directas que las Diputaciones mancomunadas no tengan necesidad de imponer o utilizar para cubrir las atenciones de su presupuesto»; que el Real decreto de 18 de Diciembre de 1913 dispone que los recursos de las Mancomunidades, entre otros, serán «los arbitrios y recursos cedidos por las Diputaciones después de cubiertas sus atenciones legales independiente de la Mancomunidad»; que la Mancomunidad catalana viene imponiendo dichas cuotas a los Municipios haciendo uso, tanto de la facultad gubernativa que tiene para ello, como de la cesión o traspaso que le han hecho las provincias mancomunadas; que la Real orden de este Ministerio de 4 de Agosto de 1920 aprobó el traspaso de servicios hechos por las Diputaciones a la Mancomunidad, entre las cuales figuraban «la función recaudatoria y la inversión del contingente»; que la Mancomunidad catalana puede utilizar el mismo procedimiento de apremio que compete a las Diputaciones contra los Ayuntamientos morosos en el pago de dichas cuotas; que el citado Estatuto aprobado por Real decreto de 26 de Marzo de 1914 dispone en su artículo 3.° que aquel tanto por ciento que se imponga anualmente a los Municipios «podrá cobrarlo directamente la Mancomunidad utilizando los mismos recursos legales de que disponen las Diputaciones»; que, como entre estos recursos legales está indudablemente el de apremiar a los morosos en el pago, de ahí que la Mancomunidad puede evidentemente hacer uso del procedimiento de apremio regulado en la instancia de 26 de Abril de 1900 del mismo modo que lo pueden utilizar las Diputaciones; y que se desestime la petición formulada por el Ayuntamiento de Granollers del Vallés;

Considerando que las peticiones formuladas por el Ayuntamiento de Granollers del Vallés en su escrito de 12 de Octubre último se apoyan en el artículo 130 de la ley Provincial, que confiere a este Ministerio la facultad de ejercer la alta inspección que al Gobierno corresponde

para impedir las infracciones de la Constitución y de las leyes que pudieran cometer las Diputaciones y Comisiones provinciales, y, por consiguiente, en el escrito no se formaliza ningún recurso de alzada contra acuerdos de la Mancomunidad de Cataluña, como a primera vista pudiera estimarse sin un llamamiento a la función inspectora y fiscalizadora del Gobierno para evitar extralimitaciones legales, siendo de esencia, para la resolución del expediente, dejar fijado el carácter de la petición, porque de estimarse la existencia de un recurso contra acuerdo lesivo para los intereses municipales sería necesario completar el expediente con todos los antecedentes, tales como certificación de los acuerdos reclamados, fecha de notificación o publicación en los periódicos oficiales, determinación de la cuantía de los arbitrios exigidos y, en una palabra, cuantos datos fueran precisos para formar juicio exacto de la cuestión planteada en el recurso :

Considerando que las dos peticiones concretas a que se contrae la súplica del escrito del Ayuntamiento de Granollers del Vallés y que, por lo tanto, han de ser objeto de resolución, son las siguientes : 1.ª Que se declare de pago voluntario para los pueblos, conforme al Real decreto de 18 de Diciembre de 1913, el contingente señalado a los mismos desde 1914; y 2.ª Que se declare igualmente ser improcedente para su cobro la instrucción de 26 de Abril de 1900, primitiva del Estado y de las Corporaciones particulares estatuídas en las leyes constituyentes:

Considerando, en cuanto a la primera de las peticiones indicadas, que el artículo 134 de la ley Municipal impone a los Ayuntamientos como obligación ineludible la de consignar en sus presupuestos anuales ordinarios la partida de contingente del Municipio en el repartimiento provincial, y en el número tercero del artículo 3.° del Estatuto de la Mancomunidad catalana, aprobado por Real decreto de 26 de Marzo de 1914, figura entre los ingresos con que la dicha Mancomunidad ha de nutrir su presupuesto «el tanto por ciento que la Asamblea establezca anualmente sobre las cuotas que los Municipios pagan al Tesoro por consumos y contribuciones directas que las Diputaciones mancomunadas no tengan necesidad de imponer o utilizar para cubrir las atenciones de sus presupuestos», o sea la parte de contingente provincial que exceda del necesario para cubrir las atenciones de la Diputación y hasta el límite de imposición legalmente autorizado :

Considerando que para la acertada calificación jurídica de los débitos del Ayuntamiento de Granollers del Vallés con la Mancomunidad hay que distinguir dos épocas, comprendiendo en la primera los años 1914 a 1919-20, en que las Diputaciones fijaron, según se deduce de los escritos acompañados, su contingente a los pueblos y la Mancomunidad exige el tanto por ciento representativo de la diferencia de la cantidad que la Diputación necesita para cubrir sus atenciones y el límite de imposición, y en la segunda, la relativa a los presupuestos de 1920-21 y 1921-22, en que, según se afirma, las Diputaciones han renunciado a la fijación del contingente, habiéndolo hecho en su lugar la Mancomunidad:

Considerando que los débitos correspondientes a la primera época no pueden ofrecer la menor duda en cuanto a su legitimidad y discutirla es tanto como discutir el Real decreto de 1913 y el Estatuto aprobado en el siguiente año, cuya simple lectura comprueba que la esencia de los medios económicos concedidos por el Poder ejecutivo a la asociación de Diputaciones provinciales para que se desenvuelvan y realicen sus fines está en esos repartimientos supletorios de los que realiza cada una de las entidades asociadas, siendo, por otra parte, perfectamente lógica la adopción de este criterio, pues si la Mancomunidad se hace cargo por traspaso de servicios importantísimos de los que estaban a cargo de la Diputación, tales como los de beneficencia, instrucción, deuda, etc., ha de concedérsela los medios necesarios para dotarlos debidamente, y la naturaleza y cuantía de tales medios, sin que representen un mayor gravamen para los pueblos, será proporcionada a la reducción que en las necesidades de las Corporaciones provinciales se advierta al desaparecer para ella la obligación de atender determinados servicios.

Considerando que la Real orden de 17 de Junio de 1920 mandando reformar el presupuesto de la Diputación provincial de Barcelona para el año económico de 1920-21 contiene, en efecto, la declaración de que, con arreglo al artículo 117 de la ley Provincial, corresponde a las Diputaciones la facultad de fijar el repartimiento por contingente, pudiendo transferir la recaudación e inversión a la Mancomunidad mediante las reglas que para ello se aprueben; pero esa declaración no tuvo otro alcance que el de corregir la extralimitación legal que pudiera resultar por haber renunciado la Diputación de Barcelona al derecho de imponer y exigir el repartimiento provincial no consignando cantidad alguna por este concepto en su presupuesto y traspasando la facultad a la Mancomunidad, que entregaba en cambio una subvención de 1.506.425 pesetas a la Diputación para cubrir el déficit y nivelar el presupuesto provincial :

Considerando que posteriormente, por Real orden de 4 de Agosto de 1920, este Ministerio aprobó el mencionado presupuesto y la transferencia de servicios votada y acordada en forma [illegible] por la Diputación de Barcelona, fundándose para ello [illegible] respetado y cumplido por la Diputación, en su acuerdo de 28 de Junio último, lo prevenido en la Real orden de 17 del mismo mes, quedan de esta suerte subsanados los defectos de tramitación legal de que adolecían los acuerdos anteriores, y en tal sentido, siendo posible y lícito, con arreglo a los preceptos que integran la organización y funcionamiento de las Diputaciones provinciales y de la Mancomunidad de las provincias catalanas, que aquéllas cedan a ésta la realización práctica de servicios que les estuvieren confiados con los elementos y dotaciones precisos para su ejecución y cumplimiento...», demostrándose con esto que por la propia autoridad ministerial que había observado la existencia de defectos y extralimitaciones en el proyecto de presupuesto se declaró ajustado a la ley el nuevamente remitido, por lo que resulta improcedente impugnar lo que, en definitiva, no es otra cosa que la ejecución y realización de lo acordado con la expresa aprobación del Poder público :

Considerando, por lo que afecta al derecho que a la Mancomunidad compete para utilizar el procedimiento de apremio contra los Ayuntamientos morosos en el pago de las cuotas por repartimiento, que el artículo 114 de la ley Provincial autoriza a las Diputaciones para emplear dicho procedimiento y el Estatuto de la Mancomunidad aprobado por Real decreto de 26 de Marzo de 1914, al establecer como recurso de la misma un tanto por ciento complementario del señalado por las Corporaciones provinciales, autoriza a la Mancomunidad para cobrarlo directamente de los Municipios «utilizando los mismos recursos legales de que disponen las Diputaciones», cuya autorización no tiene el alcance limitado que pretende el Ayuntamiento de Granollers del Vallés de que pueda utilizar los «medios usuales de cobro directo o arrendamiento», sino que se extiende al empleo de todos los recursos que la ley concede para hacer efectivo el cobro de los créditos a favor de las Diputaciones, y, por consiguiente, al del procedimiento de apremio contra los deudores morosos:

Considerando que si en la misma petición formulada por el Ayuntamiento se reconoce que la Mancomunidad tiene facultades expresamente consignadas en la Real orden de 17 de Junio de 1920 para la recaudación e inversión del repartimiento, no puede, sin contradicción manifiesta, sostenerse que es improcedente que la Mancomunidad utilice el procedimiento de apremio y que sólo las Cortes pueden dictar una resolución definitiva sobre este punto, pues la función recaudatoria comprende administrativamente los dos períodos, voluntario y ejecutivo, y no existiendo limitación alguna en cuanto al reconocimiento de que esa función corresponda a la Mancomunidad, es evidente que ha de realizarla íntegramente extendiendo su esfera de acción al cobro de los débitos por la vía de apremio mediante la utilización de los medios con que para tales casos cuentan las Diputaciones provinciales, o sea por los trámites y procedimientos marcados en la vigente Instrucción de 26 de Abril de 1900,

S. M. el Rey (q. D. g.) se ha servido desestimar las peticiones formuladas por el Alcalde-presidente del Ayuntamiento de Granollers del Vallés, por no aparecer demostrada la existencia de extralimitaciones legales en el señalamiento de cuotas por la Mancomunidad de Cataluña al referido pueblo; declarando al propio tiempo que la Mancomunidad puede utilizar el procedimiento administrativo de apremio para el cobro de tales cuotas con arreglo a su Estatuto, aprobado por Real decreto de 26 de Marzo de 1914.

De Real orden lo digo a V. S. para su conocimiento y efectos consiguientes. Dios guarde a V. S. muchos años. Madrid, 6 de Diciembre de 1921.

COELLO

Señor Gobernador civil de Barcelona.

(*Gaceta* del día 21 de Diciembre de 1921.)

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura
i Mitjans de Comunicació
Direcció General de Patrimoni Cultural
Subdirecció General d'Arxius
Portaferrissa, 1
08002 Barcelona

CRÒNICA OFICIAL

DE LA

MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

TARIFES DE SUBSCRIPCIÓ

Tarifa general	10 ptes. anuals
Diputacions i Municipis catalans i llurs funcionaris de qualsevulla categoria . . .	6 ptes. anuals

TARIFES D'ANUNCIS

La Crònica Oficial admetrà alguns anuncis, els quals seran publicats en fulls especials, mai dintre el text de la Crònica.

1 pàgina	50 ptes.
1/2 »	30 »
1/4 »	18 »
1/8 »	10 »

Oficina de la

Crònica Oficial de la Mancomunitat de Catalunya

Palau de la Generalitat

Barcelona